கே. எஸ். ஜெகநாதம் அண் ...,

TRADE MARK

K. S. JAGANATHAM & CO., MADURA.

கெட்டிச்சாயம்.

FAST COLOUR

ஸ்ரீ விஷ்ணு.

அழுத்தத்தாணி. நெருக்கப்பாளி.

மால் வடம்போக்கித்தெரு, மதுரை.

శ్రీః.

ఆళ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆళ్వార్కళిలుమ్ ఆచార్యర్కళిలుమ్ తలైవరాయ్, జ్ఞానక్కనియెన్నుమ్, పుకళ్ పెత్ర మహాప్రభావరాన

నమ్మాళ్వారుడైయ

భగవదనుభవపరీవాహరూపమాయ్ సామవేదసారమాయ్ ద్రామిడవేదసాగరమాకియ,

తిరువాయ్ మొళి

ఇరణ్డామ్పత్తు

ఇతఱ్కు వ్యాఖ్యానఙ్గళాక

* ఎతిరాశర్ పేరరుళాల్, తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళానరుళిచ్చెయ్త ఆఱాయిరప్పడి,

* అన్బోడు అళకియమణవాళచ్చీయరరుళిచ్చెయ్త ఉరైయెన్గిఱ పన్నీరాయిరప్పడి,

* తెళ్ళియతానమ్బిళ్ళైశెప్పునెఱితన్నై, వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళైయరుళిచ్చెయ్త

ఈడుముప్పత్తాఱాయిరప్పడి,

కుణక్కరమ్యాక్కమ్, అనన్తాణ్పిళ్ళై, రామానుజజీయర్, ఇవర్కళ్ వ్యాఖ్యానఙ్గళాక

శేర్త్తరుళిన అరుమ్పదవిళక్కమ్,

ఆత్తాన్జీయర్ శేర్త్తరుళిన అడైయవళైన్దానరుమ్పదవిశేషమ్,

ఈట్టిలుదాహరిక్కప్పట్ట ప్రమాణవిషయమాక మణవాళమామునికళరుళిచ్చెయ్త ప్రమాణత్తిరట్టు,

తిరువాయ్మొళియిన్ ఓరోరుదశకార్థసఙ్గ్రహమాక

పెరుమాళ్ కోయిల్ వాదికేసరి, అళకియమణవాళచ్చీయరరుళిచ్చెయ్త ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతి,

వేదాన్తాచార్యరరుళిచ్చెయ్త ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావళి,

ఇతఱ్కు వేఙ్కటేశాచార్యరరుళిచ్చెయ్త వ్యాఖ్యానమ్,

మణవాళమామునికళరుళిచ్చెయ్త తిరువాయ్మొళినూఱ్ఱన్దాతి,

ఇతఱ్కు పిళ్ళైలోకమ్ జీయరరుళిచ్చెయ్త వ్యాఖ్యానమ్,

ఆకరమ్,

పన్నీరాయిరప్పడియినన్వయానుగుణమాక

తిరుమళిశై - మహాభాష్యమ్ విద్వాన్, అప్పళాచార్యరాల్,

ఎళుతప్పట్ట ఆన్ధ్రప్రతిపదార్థమ్, తాత్పర్యమ్,

ఇప్పతినైన్దు గ్రన్థఙ్గళుమ్, అనేకభాగవతనియమనానుసారమాక

శ్రీమాన్, తిరుమళిశై మహాభాష్యమ్ విద్వాన్, అప్పళాచార్యాలుమ్

శ్రీమాన్, కరాలపాటి - ఆళ్వారయ్యవర్కళాలుమ్

అచ్చిట్ట ప్రాచీనప్రతికళైక్కొణ్డు పరిశోధిప్పిత్తు

ఆళ్వార్ తిరువవతారాది - ౪౦౦౮ - వతు శోభకృత్ సంవత్సరత్తిల్

చెన్నపట్టణమ్ పెద్దినాయకన్ పేట్టై వెఙ్కటాచలమొదలి తెరువిల్ (౩౦) - కతవిలక్కముళ్ళ గ్రహత్తిల్ స్థాపిత్తిరుక్కుమ్

భగవద్విషయ కమిటియారాల్

శెన్నై, శ్రీనికేతనముద్రాక్షరశాలైయిల్ పతిప్పిక్కప్పట్టన.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

[illegible]ద్విషయ ప్రచురణపత్రిక.

భగవద్విషయకమిటిమెంబర్లు.

~~శ్రీమాన్, కొత్త-యతిరాజులుసెట్టిగారు, మోసస్‌కంపెని.~~

,, కిరాలపాటి-ఆళ్వారయ్యగారు, క-ఆళవందారయ్య అండు సన్.

,, ~~పబ్బిసెట్టి-రామస్వామి సెట్టిగారు, పి-రంగయ్యసెట్టి అండుసన్సు.~~

,, ముక్కాల-వెంకటకిన్నయ్యసెట్టిగారు, షాపుకీపర్.

భగవద్విషయము ౧౦ పత్తులక్రయము రు [illegible]

ఏకకాలమునందు ౧౦ ప్రతులుకొనువారికి నొకప్రతి పారితోషికముగ నిప్పింపఁబడును.

[illegible]వగ్గనముద్రాపకసభ (లిమిటెడ్) కు చందాబాకిలేనిచందాదారుఁడు ౧౯౦౨-వ సంవత్సరము సెప్టంబరు నెల[illegible] మొదటిపత్తుక్రయము రు. ౭ ను ఒకదఫాగాగాని రెండుదఫాలుగాగాని చెల్లించినయెడల అట్టి [illegible]నికివ్వవలసిన యీ మొదటిపత్తు యిచ్చుటయేగాక పదిపత్తులను సంపూర్ణముగ ముద్రింప యత్నించి[illegible] యీభగవద్విషయకమిటీచే ముద్రింపఁబడు పైపత్తులన్నియు సభాభివృద్ధికొఱకు అచ్చుగుపఱుకు బయిండుచేసి [illegible]ముగా నిప్పింపఁబడును.

ఇట్లు ఒకచందాదారునికి నొకప్రతిమాత్రమే యిప్పింపఁబడునుగాని యధికమిప్పింపఁబడదు. రెండవ ప్రతికావలసియున్నయెడల పూరా క్రయమిచ్చియే కొనవలయును.

పైనుదహరించినట్లు ౧౯౦౨-వ సం॥ సెప్టంబరు నెల ౩౦-వ తేదిలోపల [illegible] చందాదారుఁడు ఈ మొదటిపత్తుకు రు. ౭ లు చెల్లింపనియెడల అక్టోబరుమాసము[illegible] చెప్పన క్రయముతోఁజేర్చి చెల్లించవలయును.

శోభకృతునామ సం॥ }
ఆని నెల ౧-వ తేది. }

కిరాలపాటి - ఆళ్వారయ్య,
భగవద్విషయకమిటిమానేజరు,
[illegible] వెంకటాచల మొదలివీధి
చెన్నపట్టణము.

తిరువాయ్ మొழி ఇరణ్డామ్బత్తిల్ పాశురజ్గళినట్టవణై.

సంఖ్య.	పాశురజ్గళ్.	తిరువాయ్ మొழி సంఖ్య	పాశుర సంఖ్య	పుటసంఖ్య	సంఖ్య.	పాశురజ్గళ్.	తిరువాయ్ మొழி సంఖ్య	పాశుర సంఖ్య	పుటసంఖ్య
	అ.					ఏ.			
	అణియార్ పొழிలత్తు	౧౩	౩	౭౭	౨౯	ఏరనైప్పూవనై	౧౨	౩	౪౮
	అన్దామత్తన్బు	౧౫	౧	౧౪౦	౩౦	ఏత్తవేళ్లులకుమ్	,,	౧౧	౬౨
	అస్పైకళరవస్గళ్	౧౭	,,	౨౪౩	౩౧	ఏళైయేత్తై	౧౪	౧౦	౧౩౨
	ఆ.				౩౨	ఏఱాలేழுమ్	౧౯	,,	౩
	ఆడియాడి	౧౪	,,	౧౦౫		ఒ.			
	ఆరానముగనాయ్	౧౫	౫	౧౫౨	౩౩	ఒల్లొ ముకిల్వణ్ణ	౧౩	౨	౭౪
	[illegible]	,,	౧౦	౧౬౨		ఓ.			
	ఇ.				౩౪	ఓవాత్తుయర్ప్పిఅవి	౧౭	౫	౨౫౭
	ఇరుకిల్ళివణ్ణమ్	౧౧	౭	౨౭		క.			
	ఇనియార్ [illegible]	౧౩	౫	౭౪	౩౫	కడలుమ్మలైయుమ్	౧౧	౪	
	ఇర[illegible]డు	౧౬	౩	౧౧౭	౩౬	కరుత్తిల్ తేవుమ్	౧౨		
	[illegible]నే	,,	౪	౧౨౦	౩౭	కళ్ళ్[illegible]			
	ఇక[illegible]	,,	౫	౧౨౨	౩౮	కడనార్ తణ్ణనువాయ్			
	ఇరు[illegible]	౧౭	౧౦	౨౩౨	౩౯	కళిప్పుజ్జువరువ్వమ్			
	ఈ.				౪౦	కణ్ణితేనుం			
	ఈ[illegible]	౧౯	౨	౨౭౦	౪౧				
	ఉ.				౪౨				
	[illegible]	౧౪	౭	౨౭౭					
	ఉ[illegible]ప్పోన్ద	౧౬	౫	౧౭౪	౪				
	ఉ[illegible]	,,	౯	౧౨౬	౪౪				
	ఊ.				౪౫				
	ఊ[illegible]మాల్	౧౦	౫	౧౦౪		కి.			
	ఊనిల్వాழ்[illegible]	౧౩	౧	౧౭	౪౬	కిడన్దిరున్దు	,,	౭	౨౬౪
	ఎ.				౪౭	కిళర్ఒళియిళమై	౨౦	౧	౩౧౨
	ఎ[illegible]	,,	౪	౬౭	౪౮	కిఱియొననిర్చిమిర్	,,	౬	౩౨౬
						కు.			
	ఎన్నా[illegible]	౧౫	౩	౭౧	౪౯	కుఱిక్కొళ్[illegible]	౧౩	౭	౯౩
	ఎ[illegible]	,,	౪	౧౭౮	౫౦	కురాళ్[illegible]	,,	౧౧	౯౯
	ఎన్నాయ్	౧౬	[illegible]	౧౫౦		కూ.			
	ఎన్గనియే	౧౭	,,	౨౬౯	౫౧	కూ[illegible]తాళ్	౧౫	౧౦	౧[illegible]
	ఎమ్మానే	౧౯	౧	౧౯౩		కే.			
	ఎ[illegible]	,,	౪	౨౯౨	౫౨	కేశవన్ తమర్	౧౭	౧	౨[illegible]
	ఎ[illegible]తైయాయ్	,,	౭	౩౦౧		కొ.			
	ఏ.								
	ఏ[illegible]	౧౨	౨	౪౫	౫౩	కొట్పుట్ట	౧౧	౨	౯

తిరువాయ్మొళి ఇరణ్డామ్బత్తిల్ పాశురజ్గళినట్టవణై.

సంఖ్య.	పాశురజ్గళ్.	తిరువాయ్మొళి సంఖ్య.	పాశుర సంఖ్య.	పుటసంఖ్య
	కో.			
౫౪	కోవిన్దన్	౧౭	౪	౨౧౬
	శ.			
౫౫	శతిరిళమడవార్	౨౦	౨	౩౧౭
	శి.			
౫౬	శిక్కెనచ్చిఱితు	౧౬	౨	౧౭౫
౫౭	శిరీతరన్	౧౭	౯	౨౨౯
౫౮	శిఱప్పిల్ వీడు	౧౯	౫	౨౯౬
	శీ.			
౫౯	శీర్మైకొళ్	౧౮	౧౦	౨౭౧
	శూ.			
౬౦	శూలెన్దుకళవుమ్	౨౦	,,	౩౫౪
	శె.			
౬౧	శెయ్యోర్ క్రీవినై	౧౯	౩	౨౯౦
	శే.			
౬౨	శేర్న్దార్ తీవినైకట్కు	౧౩	౬	౮౮
	శొ.			
౬౩	శొల్లీరెన్నమ్మానై	౧౫	౯	౧౬౦
	శో.			
౬౪	శోరాత	౧౧	౧౧	౩౪
	త.			
౬౫	తకుజ్ఞీర్	౧౨	౫	౫౨
౬౬	తక్కపుజ్జైయవనే.	౧౪	౬	౧౨౫
	తా.			
౬౭	తామరైక్కణ్ణనై	౧౬	౩	౧౭౯
౬౮	తామోతరనై	౧౭	౧౨	౨౩౬
	తి.			
౬౯	తిణ్ణన్వీడు	[illegible]	౧	౪౦
౭౦	తిరువుడమ్బు	౧౫	౨	౧౪౫
౭౧	తిరువిక్కిరమన్	౧౭	౭	౨౨౫
౭౨	తిఱముడైవలత్తాల్	౨౦	౫	౩౨౫
	తీ.			
౭౩	తీర్తనులకళన్ద	౧౮	౬	౨౬౭
	తే.			
౭౪	తేవుమెప్పొరుళుమ్.	౧౨	౪	౫౦
	తో.			
౭౫	తోళ్ళోమ్	౧౧	౭	౨౪
	న.			
౭౬	నలమెననినైమిన్	౨౦	౭	౩౨౭
	నా.			
౭౭	నా[illegible]	౧౭	౨	౨౧౦
	నీ.			
౭౮	నీన్దుమ్తుయర్ప్పిఱవి	౧౮	,,	౨౫౧

సంఖ్య.	పాశురజ్గళ్.	తిరువాయ్మొళి సంఖ్య	పాశుర సంఖ్య
	నై.		
౭౯	నైవాయ	౧౧	౬
	నొ.		
౮౦	నొడ్డారా	,,	౯
	ప.		
౮౧	పళ్ళియాలిలై	౧౨	౭
౮౨	పట్టపోతు	౧౪	౯
౮౩	పలపలవేయాపరణమ్	౧౫	౬
౮౪	పర్ప్పనాపన్	౧౭	౧౧
౮౫	పణ్ణనల్లశెయతు	౨౦	౩
	పా.		
౮౬	పామ్బణైమేల్	౧౫	౭
	పు.		
౮౭	పుణర్కుమయనామ్	౧౮	౩
౮౮	పులనైన్దుమేయుమ్	,,	౪
	పొ.		
౮౯	పొన్నుడి	౧౫	[illegible]
౯౦	పొరుళ్ళెన్డివ్వులకమ్	౨౦	౧౧
	పో.		
౯౧	పోకిన్ఱకాలజ్గళ్	౧౬	౧౦
	మ.		
౯౨	మతుశూతనై	౧౭	౬
౯౩	మకిళ్కొడెయ్నమ్	౧౯	౬
	మా.		
౯౪	మాఱిమాఱి	౧౬	౮
౯౫	మాతవన్	౧౭	౩
	ము.		
౯౬	మున్నల్యాళ్	౧౩	౭
౯౭	ముడియాతతు	౧౬	,,
	య.		
౯౮	యవరుమ్యావైయుమ్	౧౨	౬
	యా.		
౯౯	యానేయెన్నై	౧౯	౯
	వ.		
౧౦౦	వఞ్జనేయెమ్మ్నమ్	౧౪	౮
౧౦౧	వళ్ళలేమతుశూతనా	౧౬	౪
౧౦౨	వణ్ణమామణి	౧౭	౧౩
౧౦౩	వలమ్శెయ్తువైకల్	౨౦	౮
౧౦౪	వట్టుక్కనినైమిన్	,,	౯
	వా.		
౧౦౫	వాయునిన్దిరై	౧౧	౧
౧౦౬	వాణుతల్	౧౪	౨

తిరువాయ్మొழி ఇరహస్యత్తిల్ పాశురఙ్గళినట్టవణై.

సంఖ్య.	పాశురఙ్గళ్.	తిరువాయ్మొழి సంఖ్యై.	పాశుర సంఖ్యై.	పుటసంఖ్యై.	సంఖ్య.	పాశురఙ్గళ్.	తిరువాయ్మొழி సంఖ్యై	పాశు సంఖ్యై
౧౦౬	వాట్టమిల్	౧౪	౧	౧౩౫	౧౧౦	విడవిల్	౧౯	౧
౧౦౭	వామనన్	౧౭	౮	౨౨౭	౧౧౧	వేవారా	౧౧	౧[illegible]
౧౦౮	వారాయ్	౧౯	౭	౩౦౦	౧౧౨	వైకున్దా	౧౬	[illegible]
౧౦౯	విట్రిలఙ్గు	౧౭	౫	౨౧౯				

ఇరహస్యత్తిల్ ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతిశ్లోకఙ్గళి నట్టవణై.

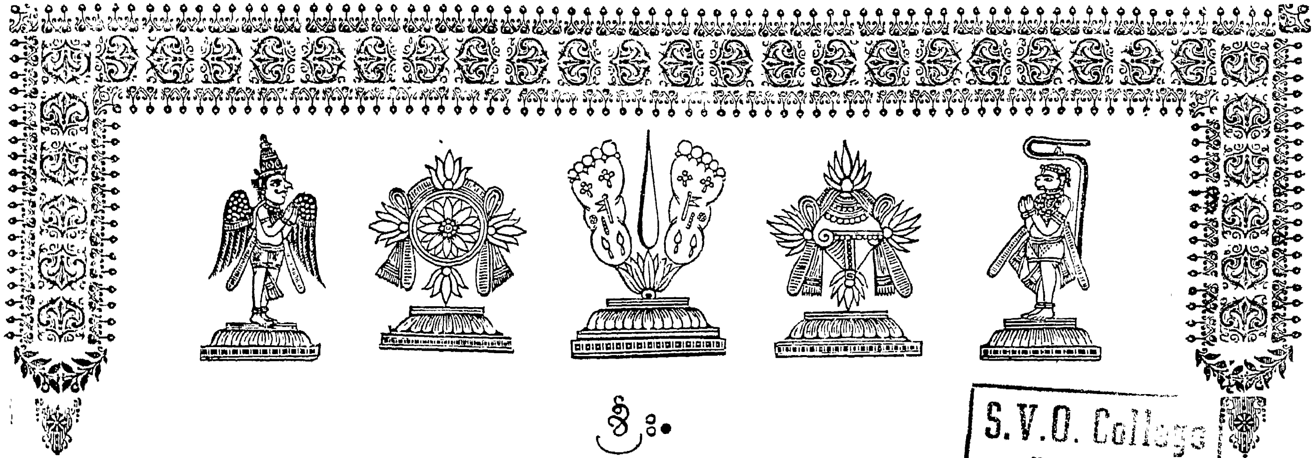
సంఖ్య.	శ్లోకఙ్గళ్.	శ్లోక సంఖ్యై.	పుట సంఖ్యై.	సంఖ్య.	శ్లోకఙ్గళ్.	స[illegible]
౧	ఆన్తస్స సర్వరసమ్	౧౩	౧౦౨	౬	తేకేశవాభిమతతామ్	[illegible]
౨	ఆగమ్యానూరి	౧౫	౧౬౭	౭	నిచఙ్ఘమామ్	౧[illegible]
౩	ఆత్మాన్వయిష్వపి	౧౮	౨౩౬	౮	పూర్వానుభూత	౧[illegible]
౪	ఏతన్నిజార్థితమ్	౨౦	౩౩౮	౯	మోక్షాదరమ్	౧[illegible]
౫	తత్ప్రాప్తిర్తానధిగమేన	౧౪	౧౩౭	౧౦	సంశ్లిష్య	[illegible]

ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావళిశ్లోకఙ్గళి నట్టవణై.

సంఖ్య.	శ్లోకఙ్గళ్.	శ్లోక సంఖ్యై.	పుట సంఖ్యై.	సంఖ్య.	శ్లోకఙ్గళ్.	స[illegible]
౧	ఇత్యబ్రూత్రిత	౨౩	౩౩౯	౭	పూర్ణైశ్వర్యావతారమ్	
౨	చితాప్తిస్వాదానుభూతిమ్	౧౫	౧౦౨	౮	శ్రీధ్ధేయస్యాఙ్ఘ్రియోగమ్	
౩	దీప్తాశ్చర్యస్వభావమ్	౨౨	౩౩౮	౯	సర్వాదిస్సర్వనాథః	
౪	నిద్రాదిచ్ఛేదకత్వాత్	౧౩	౩౭	౧౦	స్వప్రాప్త్యాసిద్ధకాన్తిమ్	
౫	ప్రహ్లాదార్థేన్నృసింహమ్	౧౬	౧౩౮	౧౧	స్వాస్వాదఖ్యాపకత్వాత్	
౬	ప్రాప్యాకారోపపత్త్యా	౨౦	౨౭౬			

ఇరహస్యత్తిల్ తిరువాయ్మొழి మాత్రఙ్గనాతి పాశురఙ్గళి నట్టవణై.

సంఖ్య.	పాశురఙ్గళ్.	పాశుర సంఖ్యై.	పుట సంఖ్యై.	సంఖ్య.	పాశురఙ్గళ్.	[illegible]
౧	అన్దామత్తన్బాల్	౧౫	౧౬౮	౬	కిళరొళి శేర్	
౨	అణైన్దవర్ కళ్	౧౮	౨౭౭	౭	కేశవనాల్	
౩	అడిమకిల్	౧౪	౧౩౮	౮	తిణ్ణితామాఱ్	
౪	ఊనమిల వేవన్దు	౧౩	౧౦౩	౯	వాయున్దిరుమాల్	
౫	ఎమ్మావీడుమ్	౧౯	౩౧౧	౧౦	వైకున్దవన్దు	

శ్రీః.

ఆళ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళే శరణమ్.

తిరువాయ్మొழி - ఇరణ్డామ్పత్తు - ముతల్ త్తిరువాయ్మొழி - ౧-పా-వాయున్దిరై వ్యాఖ్యానజ్గళ్.

మూ.—వాయున్దిరైయుకళుఙ్గానన్మడనారా । యాయుమమరులకున్దుఞ్జిలునీతుఞ్జాయాల్ ।
నోయుమ్బయలైమైయుమీతూరవెమ్మేపోల్ । నీయున్దిరుమాలాల్ నెఞ్జఙ్గోట్పట్టాయే ॥

ఆ.—(వాయున్దిరై) ఇప్పడినిరవధికసౌన్దర్యాది కల్యాణగుణగణపరిపూర్ణనాయిరున్ద వెమ్బెరుమానై ప్రత్యక్షిత్తాప్పోలే తమ్ముడైయ తిరువుళ్ళత్తాలే యనుభవిత్తుబాహ్యసంశ్లేషత్తిలుళ్ళవపేక్షైయాలేయతిశేప్రవృత్తరాయ్, అతుకైవారామైయాలే అత్యన్తమవసన్నరాయిన శేత్తాలేస్వదశైయైప్పేసుకిఱార్. భగవత్సంశ్లేషవియోగైకసుఖదుఃఖైయాయ్ తద్విశ్లేషత్తినాలే అత్యన్తమవసన్నైయా యిరున్దాళోరు పిరాట్టి, స్వదృష్టిగోచరమాన పదార్థఙ్గళినుడైయ ప్రవృత్తివిశేషఙ్గళైభగవద్విశ్లేషజనితదుఃఖహేతుకమాక స్వాత్మానుసన్ధానత్తాలే యనుసన్ధిత్తు, అన్ద చేతనాచేతన పదార్థఙ్గళైక్కుఱిత్తు, నీఙ్గళుమ్ నామ్బట్టదుపట్టికళాకాతేయెన్గిఱాళ్.

(వాయుమ్) వాయుమ్తిరైకళుకసుకిఱ కழியిలేవత్తిక్కుఱమడనారాయ్, నీయుఙ్గళుమఙ్గాతవున్నుడైయతాయ్మారుమ్ స్వభావఙ్గళ్ దేవలోకముముఙ్గిలుమ్ నీయుఙ్గుకిఱిలై; అతలాల్, విరహవ్యసనవైవర్ణ్యత్తాలే అభిభూతైయానవన్నైప్పోలే నీయుమెమ్బెరుమానైయాశైప్పట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్. ౧.

పన్ని.—ఇరణ్డామ్పత్తిల్. ఇప్పడి పరత్వాదిగుణఙ్గళాలేపరశేషియాన సర్వేశ్వరనుడైయ సర్వరక్షకత్వ ప్రయుక్తమాన ఉపాయత్వత్తై ప్రతిపాదిత్తు అనన్తరమ్ ఇప్పత్తాలే - ఉపేయత్వోపయుక్తమాన అవనుడైయనిరతిశయభోగ్యతైయై యరుళిచ్చెయ్వతాక, అన్దభోగ్యతాతిశయసూచకమాన, అల్పకాలవిశ్లేషత్తిలుమతిక్లేశావహత్వత్తైయుమ్, ఆశ్చర్యరూపమాన ఉత్తుఙ్గలలితత్వత్తైయుమ్, సర్వసారస్యసమవాయరూపసదవ్యభోగ్యతైనైయుమ్, భోగాలాభత్తిల్ సన్దవారత్తైయెప్పోక్కి రక్షిప్పానవనేయెన్నుమిడత్తైయుమ్, ఆర్తితీరమ్బడికిట్టినవనుడైయ హర్షకారితమాన సౌన్దర్యాతిశయత్తైయుమ్, ఆశ్రితసంశ్లేషప్రీతియినుడైయతద్విశ్లేషభీరుత్వత్తైయుమ్, సంశ్రితసంబన్ధికులసన్తానపర్యన్త సంరక్షణత్తైయుమ్, రక్షణకామత్తైయానమోక్షప్రదత్వత్తైయుమ్, మోక్షతాత్పర్యమాన పారతన్త్ర్యత్తైయుమ్ భోగప్రతిసమ్బన్ధితయా సాన్నిధ్యత్తైయుమరుళిచ్చెయ్తు భోగ్యతైయై యుపపాదిత్తరుళుకిఱార్. అతిల్ ముతల్ త్తిరువాయ్మొழியిల్ - క్షణవిళమ్బత్తిలుమ్ క్లేశాతిశయజనకమాన ఈశ్వరనుడైయ భోగ్యతైయై యరుళిచ్చెయ్వతాక, తదుపపాదకమాన, అవనుడైయ శ్రియఃపతిత్వత్తైయుమ్, శేషశాయిత్వత్తైయ

ష్టనివర్తకత్వ త్తైయుమ్, నివర్తనపరికరవత్వ త్తైయుమ్, శక్తియోగ త్తైయుమ్, సత్యవాదిత్వ త్తైయుమ్, సమ్బన్ధవిశేషవత్త్వ త్తైయుమ్, కారుణిక త్వ త్తైయుమ్, కమనీయవిగ్రహయోగ త్తైయుమ్, కారణత్వ త్తైయుమ్ అనుసన్ధిత్తు, ఏవంవిధభోగ్యభూతనుడైయ అల్పకాలవిశ్లేష త్తిలాన్ తాన్ పట్ట యాలే యశేషపదార్థజ్గళుమ్ తమ్మైప్పోలేయవనైప్పిరిన్దునోవుపడుకిఱనవాక వతిసన్ధిపణ్ణుమ్పడికలజ్గిన ప్రకార త్తై, నాయకనాన సర్వేశ్వరనైప్పిరిన్ద నాయకి, సకలపదార్థజ్గళున్దన్నైప్పోలే తద్విరహదుఃఖ త్తాలే యీడుపడుకిఱనవాకని నై త్తుప్పోలిమైక్కిరజ్గి యవరై త్తపాశురత్తాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. "ఇతుతన్నైయే అయ్తిడుకిళవి" ఎన్బర్.

అన్వ.—వాయుమ్ తిరై ఉకళుమ్ (౩) కానల్ మడమ్ నారాయ్ (౬) అయుమ్ అమరులకుమ్ తుఞ్జిలుమ్ (౯) నీ తుఞ్జాయ్ ఆల్ (౧౨) నోయుమ్ పయక్కై మైయుమ్ మీతూర (౧౫) ఎమ్మేపోల్ నీయుమ్ తిరుమాలాల్ (౧౮) నెఞ్జమ్ కోట్పట్టాయే (౨౦).

పన్నీ.—ముతల్పాట్టిల్, ౧ "మణిమైయెవానవర్ కణ్ణనై" ఎన్ఱు - కీழ் ప్రస్తుతమానభోగ్యతాతిశయత్తుక్కు వర్ధకమాయుళ్ళ లక్ష్మీసంశ్లేష మనుసన్ధిత్తుమపట్టనాయకి, కడఱ్కరైక్కరుకాన తన్నుద్యానత్తిలేయిరున్దతొరు నారైయైప్పార్త్తు, నీయుమువనాలే నెఞ్జుపఱియుణ్డాయో వెన్గిఱాళ్.

మేల్ మేలుజ్గిట్టుకిఱ, తిరైయిలే, అముక్కినపప్పతాయ్, (౩) కడఱ్కరైయిలే, ఉన్నినైవుక్కినపన్దైయుమోజ్గియిరుక్కిఱ, నారాయ్ (౬) ఉఱక్కమిల్లాతతాయుమ్, ఉఱక్కమైనిత్యమానదేవలోకముమ్, ఉఱజ్గిలుమ్, (౯) నీ, ఉఱజ్గుకిఱ్రై; ఆరలాల్, (౧౨) ఉళ్ళేనో ముణ్డాయ్, అతిశకార్యమానపయక్కైమైయాకిఱ ఉడమ్బిల్ వెళుప్పు, మేలిట్టువర, (౧౫) అభిమతవిషయమాయకప్పట్టవెజ్గళైప్పోలే, అతుక్కు వన్నిరుక్కిఱనీయుమ్, ఆసక్తిమాత్రమేహేతువాక శ్రియఃపతియాలే, (౧౮) నెఞ్జు, పఱిత్తుక్కొళ్ళప్పట్టాయే. (౨౦) ఏ ఎన్నుమత్తై వినా. ఇత్తాల్ - సాంసారికకల్లోలత్తైమతియాతిరుప్పార్క్కుముఱక్కమైయుమ్ రూపవిపర్యాసమ్మమ్ భగవద్విశ్లేషజనితమెన్గిఱుక్కై.

అవతారిక.—ఈతిరువాయ్మొழிలో, "మణిమైయెవానవర్ కణ్ణనై" యనిమొదిపాశురములో మానసికముగా ననుభవించిన సర్వేశ్వరుని యొక్క పరత్వసౌన్దర్యాదులను ప్రత్యక్షముగానుభవింప నిశ్చయించి, దానిని లభింపక, భగవద్విశ్లేషముచే విరహావస్థనొందిన యొకపిరాట్టి యవస్థను నీనమ్మాళ్వారొంది, తనకెదుటకనుబడినవస్తువులనుజూచి, వానినన్నిటినిగూడ తనవలెనే భగవద్విశ్లేషముచేబాధపడునట్లుతలంచి, మీరుకూడ మావలెనే బాధపడుచున్నారే యనియావస్తువులనుగుఱించి తాము దుఃఖించుచున్నారు.

అర్థము.—సమీపించియున్న అలలు పొల్లుమన్న (౩) సముద్రతీరముందున్న మిడుకముగల ఓ! సారసపక్షీ! (౬) నీతల్లియు నిత్యసూరివర్గమును నిద్రించినను (౯) నీవు నిద్రించవు; గనుక (౧౨) మనోవ్యాధియు తెల్లదనపువ్యాధియును బైలుపడునట్లు (౧౫) మావలె నీవును శ్రియఃపతిచే (౧౮) మనస్సు నపహరింపఁబడితివా? (౨౦).

ఈ.—ముతల్పాట్టాల్-భగవత్కైజ్కర్యమ్ పురుషార్థమెన్ఱు అఱియుట్టాన్; ఇరణ్డామ్పాట్టాల్-అన్దక్కైజ్కర్య

అ-అ-వి.—ద్వితీయశతకమారభ్యతే. తత్ర ప్రథమద్వితీయశతకయోః సఙ్గతింవక్తుముపక్రమ్య శతకాద్వితీయ దశకస్యాపి ద్వయవివరణ పరతయా యోజనావిశేషమభిదధాతి ముతల్పాట్టాలిత్యాదినా. ప్రవేశశేషమాకవ్యమ్ "ముతల్పాట్టాల్" ఇత్యాదిక్కిప్పడి యొరుయోజనై యుణ్డు.౨ "ఉయర్వఱవుయర్నలముడైయవన్ యవనవన్ తుయరఱుచుడరడి తొழுతెழு" ఇత్యుపక్రమాత్, ౧ "కళ్వివాయుమ్" ఇత్యుపసంహారేచ కైజ్కర్యాభిధానాత్, మధ్యేపి ౩ "అయర్ప్పిలనలఱ్ఱువర్త్తు వువప్పాజ్గవన్" ౪ నారాయణనై శీనా శోజుమ్ నారణన్ సర్వాదాతమలరడి కీழ்క్కైక్కేవలక్కిట్టు" ౫ "అమ్మాన్ శేర్క్క అవ్వన్" ఇత్యభ్యాసాత్, ప్రమాతా స్తుత్యాప్రార్థిత్వాత్, స్వయమ్పురుషార్థత్వాత్, "ఉయర్వఱవుయర్నలమ్" ఇత్యాదినోచ్యమానకైజ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధి విశేషణానామ్ కైజ్కర్యవిషయాపర్వత్వే పర్యవసానాత్, పరత్వభజనీయత్వ సౌలభ్యాదిసాధనత్వనులిత్వాదిభిః ప్రథమగాథావిషయమ్ కైజ్కర్యంయుఞ్జీతఇత్యుపపాదనాచ్చేతిభావః. అయంన్యాయో న్యేష్వంశతకానామప్యనుసన్ధేయః. భగవత్కైజ్కర్యంపురుషార్థమెన్ఱు అఱియిట్టానితి.౨ "తొழுతెழு మననే" ఎన్ఱు మహావాక్యాన్వయమరుళిచ్చెయ్కైయాలే,

---

౧। ౧౧-౧౧. ౨। ౧-౧. ౩॥ ౩-౧౪. ౪. ౪-౯. ౫॥ ౯-౪.

ఈ.— త్తిల్ కళై యఱుత్తార్; మూన్ఱామ్బత్తాల్-విరోధికళిన్దకైజ్కర్యవేషమ్-భాగవతశేషత్వపర్యన్తమానభగవత్కైజ్కర్యమెన్ఱార్; నాలామ్బత్తాల్-ఇప్పడిప్పట్టకైజ్కర్యత్తుక్కు విరోధి-ఐశ్వర్యకైవల్యమెన్ఱార్; ఐన్దామ్బత్తాల్-అన్దవిరోధియై ప్పోక్కుమవనెమ్బెరుమానెన్ఱార్; ఆఱామ్బత్తాల్ - విరోధినిరసనశీలనానవన్ఱిరువడికళిలే శరణమ్బుక్కార్; ఏழாమ్బత్తాల్-ఇప్పడిపెరియపిరాట్టియార్మున్నిలైయాక శరణమ్బుక్క విడత్తిలుమ్, దగ్ధపటన్యాయమ్బోలే సంసారమనువర్త్తిక్క అపడియైక్కణ్డువిషణ్ణరాకిఱార్; ఎట్టామ్బత్తాల్-"ఇప్పడిప్రపన్నరాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ దగ్ధపటన్యాయమ్బోలే నమ్మైవిడాతేయనువర్త్తిక్కుమదు నమ్ముడైయఆత్మాత్మీయజ్ఞళిల్ నశైయఱాతపడియాలే" ఎన్ఱుపార్త్తు అవఱ్ఱిలోరునశైయిల్లైయెన్ఱిఱార్; ఒన్బతామ్బత్తాల్ - "ఇప్పడినశైయఱ్ఱవిమ్మిడమ్రక్షియాతొழிవానేన్?" ఎన్ఱుఅతిశజ్కైపణ్ణ "నాన్ నారాయణన్, సర్వశక్తియుక్తన్, ఉమ్ముడైయసర్వాపేక్షితజ్ఞళుమ్శెయ్తుముడిక్కక్కడవోమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, అవనుడైయశీలగుణత్తిలే యాழ்న్దొழிకిఱార్; పత్తామ్బత్తాల్ - ఆழ்వారుడైయపతఱ్ఱత్తైక్కణ్డు తిరుమోకూరిలేతజ్ఞువెన్ఱుయాకవన్దుతజ్గి ఇవర్క్కర్చ్చిరాదిగతియైయుజ్ఞాట్టి, ఇవరుడైయఅపేక్షితసంవిధానమ్బణ్ణినపడియై యరుళిచ్చెయ్తార్.

అ-అ-వీ.—తొழுతెழு కై - కైజ్కర్యమాకైయాలే అతువేపురుషార్థమెన్ఱుఱుతియిట్టాశెన్ఱపడి. పురుషార్థమానకైజ్కర్యమే-ప్రబన్ధత్తుక్కు ప్రధానతాత్పర్యమ్, మేల్ పత్తుకళిల్ ప్రతిపాదితజ్ఞళాన ప్రధానార్థజ్ఞళెల్లామ్ తచ్ఛేషమెన్ఱు స్ఫుటీకరిక్కైక్కాక మేలిలర్థజ్ఞళై పరస్పరసజ్గతజ్ఞళాకవనుక్రమిక్కిఱార్ (ఇరణ్డామ్బత్తాలిత్యాది). ఇత్తాల్ - ముతల్పత్తు ప్రధానమ్, ఒన్బతుపత్తుమ్ తచ్ఛేషమ్; ౧ "సదేవసోమ్యేదమగ్రఆసీత్" ఇత్యాది షట్ప్రశ్నాత్మక ప్రథమప్రపాఠకత్తుక్కు మేలొన్బతు ఖణ్డజ్ఞళుమ్ శేషమానాప్పోలే యెన్ఱతాయిఱ్ఱు. తచ్ఛేషశేషిభావో వేదాన్తవిజయేస్పష్టః తత్రద్రష్టవ్యః. (కళైయఱుత్తారితి) కైజ్కర్యవిరోధీద్వివిధః - బాహ్యవిరోధీ, ఆన్తరవిరోధీచేతి. ప్రకృతిసమ్బన్ధః-బాహ్యవిరోధీ; స్వస్థతయాకరణమ్ - ఆన్తరవిరోధీ. ప్రథమదశకాన్యాపదేశస్య - బాహ్యసంశ్లేషాపేక్షానిమిత్తత్వాత్ ప్రకృతిసంబన్ధ నివృత్తిపూర్వకబాహ్యసంశ్లేషతాత్పర్యాత్, ౨ "కళిప్పుమ్ కవర్వుమఱ్ఱు" ఇత్యత్ర - ముక్తకణ్ఠం ప్రకృతిసంబన్ధనివృత్తిప్రార్థనాత్, ౩ "తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే" ఇతి - స్వార్థతాగన్ధనివృత్తేఃప్రార్థనాత్, ౪ "కిళరొళియిళమై" ఇత్యత్రప్రకరణబలాత్స్వార్థతాగన్ధరహితకైజ్కర్యోపదేశాచ్చ కైజ్కర్యవిరోధినివర్తనే తాత్పర్యమితిభావః. (మూన్ఱామ్బత్తాలితి) ౫ "ఒழிవిల్ కాలమ్" ౬ "పుకழுనల్లొరువన్" ౭ "పయిలుమ్శుడరొళి" ఇత్యాదిషుహృదయమ్. (నాలామ్బత్తాలితి) ౮ "ఒరునాయకమ్" ఇత్యస్మిన్దశకేహృదయమ్. (ఐశ్వర్యకైవల్యమెన్ఱార్) ౯ "కుడిమన్నుమిన్ శువర్క్కమ్" ఎన్ఱుమ్, ౧౦ "ఎల్లామ్విట్టవిఱుకలిఇన్బమ్" ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱ ఐశ్వర్యకైవల్యమెన్ఱుఱుతియిట్టాశెన్ఱపడి. (ఐన్దామ్బత్తాలితి) ౧౧ "కైయార్శక్కరత్తెన్నరుమాణిక్కమ్" ౧౨ "కాయుమ్కడుజ్శిలైయెన్ కాకుత్తన్ వారానాల్" ౧౩ "కళైవాయ్తున్బజ్ఞళైయాతొழிవాయ్కళైకణ్ మఱ్ఱిలేన్" ౧౪ "ఉழலైయెన్బిల్పేయ్చ్చిములైయూడవళైయుయిరుణ్డాన్ కழலిల్కళైవైయే శరణాకక్కొణ్డ" ౧౫ "కూడినీరైక్కడైన్దవాఱుమముతన్దేవరుణ్ణవశురరైవీడుమ్ వణ్ణజ్ఞళే శెయ్తుపోనవిత్తకమమ్" ఇత్యాదౌహృదయమ్. (ఆఱామ్బత్తాలితి) ౧౬ "అకలక్కిల్లేన్" ఇత్యాదౌహృదయమ్. (ఏழாమ్బత్తాలితి)౧౭ "ఉణ్ణిలావియ ఇత్యాదౌహృదయమ్. (ఎట్టామ్బత్తాలితి) ౧౮ "నజ్ఞళ్ వరిశిలై" ఇత్యత్ర తత్రచవిశిష్య, ౧౯ "కడైయఱప్పాశజ్ఞళ్ విట్ట పిన్నైయన్ఱియవనవైకాణ్డోడానే" ౨౦ "ఉజ్ఞళోడెజ్ఞళిడైయిల్లై" ఇత్యాదౌహృదయమ్. (ఒన్బతామ్బత్తాలితి) ౨౧ "ఓరాయిరమాయ్" ఇత్యత్ర, తత్రచవిశిష్య౨౧ "నారాయణన్ నజ్ఞళ్ పిరానవనే" ౨౨ "శీలమెల్లైయిలానడిమేల్" ఇత్యాదౌహృదయమ్. (పత్తామ్బత్తాలితి) ౨౩ "తాళతామరై" ౨౪ "శూழ்విశుమ్బణిముకిల్" ౨౫ "ఎన్నవావఱచ్చూழ்న్దాయే" ౨౬ "అవావఱచ్చూழ்అరియై" ఇత్యాదౌహృదయమ్. అత్రవక్తవ్యాధిక్యే సత్యపిప్రదర్శితయైవదిశాబుద్ధిమతాంద్రష్టుం శక్యతఇతి విస్తరభయాత్సజ్గృహీతమ్. అత్రచప్రాథమికశతకత్రయేణ - ఉత్తరవాక్యవివరణంక్రియతే; అనన్తరశతకసప్తకేనాపి - పూర్వవాక్యవివరణంక్రియత ఇత్యుక్తమ్భవతి.

౧॥ ఛాం-ఊ-౬-౨. ౨॥ ౧౩-౧౦. ౩॥ ౧౯-౪. ౪॥ ౨౦-౧. ౫॥ ౨౩-౧. ౬॥ ౨౪-౧. ౭॥ ౨౭-౧. ౮॥ ౩౧-౧. ౯॥ ౩౧-౯. ౧౦॥ ౩౧-౧౦. ౧౧॥ ౪౧-౧. ౧౨॥ ౪౪-౩. ౧౩॥ ౪౮-౮. ౧౪॥ ౪౮-౧౧. ౧౫॥ ౫౦-౧౦. ౧౬॥ ౬౦-౧౦. ౧౭॥ ౬౧-౧. ౧౮॥ ౭౨-౧. ౧౯॥ ౭౨-౮. ౨౦॥ ౭౨-౭. ౨౧॥ ౮౩-౧. ౨౨॥ ౮౩-౧౧. ౨౩॥ ౯౧-౧. ౨౪॥ ౯౯-౧. ౨౫॥ ౧౧౦-౧౦. ౨౬॥ ౧౦౦-౧౧.

ఈ.—కీழ్త్తిరువాయ్మొఴియిలే ౧"మణియైవానవర్కణ్ణనై త్తన్నతోర్ అణియై"ఎన్ఱు-సౌలభ్యత్తైయుమ్ మేన్మైయైయుమ్, వడివழకైయుమ్, శొల్లిన్ఱు; ఇవై యొరోన్ఱేపోరుమిఱేమేల్విழప్పణ్ణుకైక్కు, ఇజ్జనన్త్తిలే-ఇవై మూన్ఱుమ్ కుఱైవఱ్ఱవిషయమానాల్ అనుభవియాతిరుక్కప్పోకాతిఱే; "ఇవ్విషయత్తై ఇప్పోతేయనుభవిక్క వేణుమ్" ఎన్ఱుబాహ్యసంశ్లేషాపేక్షైపిఱన్దతు; అప్పోతేనినైత్తపరిమాఱ్ఱమ్పెఱామైయాలే పిఱన్దఅవసాదా శయత్తై ఎమ్బెరుమానోడేకలన్దుపిరిన్దు ఆఱ్ఱామైయాలే నోవుపడుకిఱాళ్ఒరుపిరాట్టి,ఆఱ్ఱామైకైకొడుక్కలీలా ద్యానత్తిలేపుఱప్పట్టు, అఙ్గేవర్త్తిక్కుమపదార్థఙ్గళైక్కణ్డు అవైయుమెల్లామ్ భగవదలాభత్తాలే నోవుపడుకిఱవా క్కణ్డు, అవఱ్ఱుక్కుమాకత్తాన్నోవుపడుకిఱపాశురత్తాలేపేశుకిఱార్. ౨*అజ్ఞైత్తైయమడనారైయిలుమ్ ఇత క్కాఱ్ఱామైకరైపురణ్డిరుక్కుమ్. అతుక్కడియెన్నెన్నిల్; ౩ "పెరునిలఙ్గడన్దనల్లడిప్పోతయర్ప్పిలనలఱ్ఱువ ఎన్ఱు-అవతారత్తిలేయనుభవిక్కక్కోలిప్పెఱాతతాకైయాలే "అతోరుకాలత్తిలే,నామ్పిఱ్పాడరాకై" ఎన్ఱ లామ్; ఇతఙ్జనన్త్తిలే, అవతారత్తిల్; పిఱ్పాడర్క్కుమిழక్కవేణ్డాతపడి ముకఙ్గొడుక్కైక్కునిఱ్కిఱవిడమ ఉకన్దరుళిననిలఙ్గళ్; ౪ "నమ్బియైత్తెన్గుఱుఙ్గుడినిన్ఱ" ఎన్ఱు-ఉకన్దరుళిననిలత్తిలే అనుభవిక్కవాశైప్పట్టుప్పె మ్మైయాలేవన్దఆఱ్ఱామైయాకైయాలే ఇతుకనత్తిరుక్కుమ్. ౨*అజ్ఞైత్తైయమడనారైయిల్ - తూతువిడుకైక్కు త్తిరిప్పణ్డాయిఱ్ఱు; ఇతిల్-అఙ్గుత్తూతువిట్టవైయుమ్నోవుపడుకిఱవాకఅవఱ్ఱుక్కుమాకత్తామ్నోవుపడుకిఱా అనుభవిక్కఱ ఇవర్తమ్బడియాలుమ్ ఇత్తిరువాయ్మొఴికాఱ్ఱామైకనత్తిరుక్కుమ్; ౫* పత్తుడైయడి ర్క్కుమున్బవిషయత్తై యనుభవిత్తుప్పిరిన్దవళవాలుళ్ళఆఱ్ఱామైయిఱే అతిలుళ్ళతు; ౨* అజ్ఞైత్తైయమడనా క్కుప్పిన్బవ్వాళవుమ్వర వవనుడైయగుణఙ్గళైయనుభవిత్తు ప్పిరిన్దపిరివాకైయాలే ఆఱ్ఱామైమికవుమ్ కనత్తిరు

జీ-అ.—వాయున్దిరై ప్రవేశే,కీழోడితుక్కుసఙ్గతిహసఙ్గతి (కీழ్త్తిరువాయ్మొఴియిలేయిత్యాది). తన్నతోర్అణియై - తనక్కుస్వా యద్వితీయమానవాభరణమానవనై. అవసన్నైయానవివళుక్కుద్యానగమనమెప్పడియెన్న (ఆఱ్ఱామైయిత్యాది). "భగవదలాభత్తాలేనో పడుకిఱవాక" ఎన్గిఱవిడత్తిలే-కృష్ణశ్చ ధర్మపుత్రాదికళైవినవప్పోయెழున్దరుళియిరుక్క, పతినాఱాయిరమ్స్త్రీకళుమ్ విశ్లేషవ్యసనమ్బెరుక మాట్టామల్నోవుపడానిఱ్క,ఒరునాళ్ రాత్రియోరస్థిల్కతఱ, అత్తైప్పార్త్తు,"నీయుమెఙ్గళైప్పోలేనోవుపట్టాయాకాతే" ఎన్ఱుఅవఱ్ఱుక్కు మాకత్తాఙ్గళ్నోవుపట్టుచ్చొన్న ౬ "కురరివిలపసిత్వంవీతనిద్రావశేషే స్వపితిజగతిరాత్ర్యామీశ్వరగ్రస్తబోధే। వయమివసఖికచ్చిద్గాఢనిర్వి చేతాఃనళిననయనహాసోదారలీలేక్షణేన॥" ఎన్గిఱశ్లోకముమ్, ౭ "త్వంయక్ష్మణాబలవతా నిగృహీతఇన్దోక్షీణస్తమోననిజదీధితిభిఃక్షిణోషి।క స్మకున్దగదితానియథావయన్త్వం విస్రభ్యభోస్థగితధీరుపలక్ష్యసేనః॥"ఎన్గిఱశ్లోకముమనుసన్ధేయమ్.౨*అజ్ఞైత్తైయమడనారైయిలుమ్,ఇత్తిరువా మొఴియిలుమ్ విశ్లేషవ్యసనంతుల్యమాయిరుక్క,అఙ్గు-నారైముతలానవైతూతువిడుమ్బడికళిత్తువర్త్తిక్కుమవాకవుమ్,ఇఙ్గు-తూతువిడవొణ్ణాతప నోవుపడుకిఱవాకవుమ్ నిన్రైక్కైయాకిఱవిన్దకార్యవైషమ్యఙ్గూడినపడియెఙ్గనేయెన్న (అజ్ఞైత్తైయవిత్యాది). అతుక్కడియేతెన్న; విష స్వభావత్తాలేయెన్గిఱార్ (అతుక్కడియిత్యాది). ఉకన్దరుళిననిలఙ్గళిలేయాశైప్పట్టారోవెన్న (నమ్బియైయిత్యాది). "కనత్తిరుక్కుమ్" ఎన్ఱవన రమ్-ఆకైయాలేయెన్ఱుశేషమ్. విషయస్వభావమాత్రత్తాలన్త్తిలే అనుభవితృస్వభావత్తాలుమాఱ్ఱామైయధికమెన్గిఱార్ (అనుభవిక్క-అవిత్యాద అక్కార్యవైషమ్యత్తుక్కడి-ఆఱ్ఱామైయిన్ తారతమ్యమ్; అతుక్కడి-విషయస్వభావముమనుభవితృస్వభావముమెన్ఱపడి. అతెప్పడియెన (పత్తుడైయిత్యాది). పత్తుడైయడియవర్క్కుమున్బు-పత్తుడైయడియవరోడేకూడముమ్బు.౮"వినాతేనేతిమర్యాదాసహతేనేత్యభివిధిః"ఇతిన్యాయ దభివిధిరిహవివక్షితః. అతిలుళ్ళతు-అజ్ఞైత్తైయమడనారైయిలుళ్ళతు. ఇతిల్-ఇత్తిరువాయ్మొఴియిల్. ౯"అతిపరిచయాదవజ్ఞాహిభవతి"ఎన్ఱ

౧॥ ౧౦-౧౧. ౨॥ ౪-౧. ౩॥ ౩-౧౦. ౪॥ ౧౦-౯. ౫॥ ౩-౧.
౬॥ భాగ-పు-౧౦-౯౦-౧౫. ౭॥ భాగ-పు-౧౦-౯౦-౧౮. ౮॥ ౯॥

ఈ.—మి తిక్ ; పయిలప్పయిలవిత్యాయినితాయిరుప్పతివ్విషయమ్. నారైయాకిల్ వెళు త్తిరుక్కైయుమ్, అన్నిలావాయలకు నెకిழ్ త్తవాత్తకతఙ్కళైయుమ్, కడలాకిల్ ఎழுత్తుమ్ శొల్లుమ్పారుళుమ్ తెరియాతపడికూప్పిడుయుమ్, కాఱ్ఱాకిల్ సతతగతియాయ్ త్తిరిక్కైయుమ్, మేఘమాకిల్ నీరాయిఱ్ఱిఱ్ఱువిழுకైయుమ్, చన్ద్రనాకిల్ తేవతు వళరువతాకక్కడవత్తెన్నుమ్, తమస్సాకిల్ పదార్థదర్శనమ్పణ్ణవొట్టాతెన్నుమ్, కழிయాకిల్ అలైవాయ్పనూఱ్ ఏఱువతు వడివతాకక్కడవత్తెన్నుమ్, విళక్కాకిల్ ఇఱ్ఱిఱ్ఱరియక్కడవత్తెన్నుమ్, ఇవఱ్ఱుక్కివైనిరస్వాభావమెన్నరియాతే, ఇవైయెల్లామ్తన్మైప్పోలే భగవద్విశ్లేషత్తాలే వ్యసనప్పడుకిఱనవాకక్కొణ్డు, అవఱ్ఱుమాకత్తామనుశోకిక్కిఱార్.

ఇత్తిరువాయ్మొழிయిల్ - ఇళైయపెరుమాళిత్తాట్టిలివర్క్కుణ్డాన వ్యావృత్తిశొల్లుకిఱతు. ఎయెన్నిల్ ; మాత్స్యత్తుక్కు జలమ్ ధారకమాకవఱుతియిట్టారవర్, ఇవర్ అన్దమత్స్యత్తోడుజలత్తోడుతమ్మోవాశియఱ భగవద్గుణఙ్గళే ధారకమెన్నిరుక్కిఱార్. ఆకైయాలే, దుఃఖికళాయిరుప్పార్ తఙ్గళోడు సమదుఃఖికళ్ళాత్తైక్కట్టిక్కొణ్డుకిడన్దుకూప్పిట్టు ఆఱ్ఱామైక్కుప్పోక్కువిట్టు ధరిక్కుమాప్పోలే, ఇవళుమ్ కణ్ణుకిక్కానపదార్థఙ్గళెల్లావఱ్ఱోడుమ్ కழுత్తైకట్టిక్కొణ్డుకిడన్దు "నీపట్టతో?, నాన్పట్టతో?" ఎన్నుకూప్పిడుకిఱయిరుక్కిఱతు ; ౧ "అపివృక్షాః పరిమ్లానాః" ఎన్నుమాప్పోలే - చేతనాచేతనవిభాగమఱనోవుపడుత్తవయిత్తేయివళ్ పిరిన్దవిషయన్దానిరుప్పతు.

౨ [ఉపతప్తోదకానద్యః పల్వలానిసరాంసిచ ఎన్ను] ఆఱుకళోడు శిఱుకుழிకళోడు పెరుఙ్గుழிకళోడు వాశియక్షైయరుకుఙ్గాన్తుకిట్టవొణ్ణాతపడి రామవిరహత్తాలేకొతిత్తతిఱే. [పరిశుష్కపలాశాని వనాన్యుపవనానిచ ఎ శిఱుకాట్టోడు పెరుఙ్గాట్టోడువాశియఱ, విరహాగ్నికొళుత్తిఱ్ఱు. పెరుమాళ్ ౩ "సీతేమృతస్తేశ్వశురః పిత్రాహీన

౯-అ.—చిరపరిచయమిழைక్కైక్కుఱుప్పన్తోవెన్న (పయిలప్పయిలవిత్యాది). పయిలప్పయిల-అభ్యసిక్కవభ్యసిక్క. "నోవుపడుకిఱకొణ్డు" ఎన్నైక్కు - అవఱ్ఱుక్కు వాస్తవాకారమేతెన్న (నారైయాకిలిత్యాది). యద్వా, విస్తరసఙ్గతియాతల్. నెకిழ్ త్తవాత్తు-నెవాత్తు. ఇఱ్ఱిఱ్ఱరియక్కడవత్తెన్నుమెన్నతు-సన్తానావిచ్ఛేదపరమాన ౪ "నన్దావిళక్కుమ్" ఎన్నతైప్పఱ్ఱు.

స్వాపదేశమ్ (ఇత్తిరువాయ్మొழிయిలిత్యాది). ౫ "జలాన్మత్స్యావివోద్ధృతౌ" ఎన్ను - జలమ్ధారకమాకవఱుతియిట్టారెన్నపడి. యాలే - ఉక్తప్రేమాతుక్కళాలాఱ్ఱామై మిక్కిరుక్కైయాలే. యోగ్యతైయుళ్ళవిడత్తేయన్నో భ్రమముళ్ళతు, అచేతనఙ్గళుక్కు భగవద్విశ్వసనయోగ్యతైయుణ్డోవెన్న (అపివృక్షాఇత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డేదశరథంప్రతిసుమన్త్రః, ౧ "విషయేతేమహారాజరామవ్యసనకర్శితే అపివృక్షాః పరిమ్లానాస్సపుష్పాఙ్కురకోరకాః । ఉపతప్తోదకానద్యః పల్వలానిసరాంసిచ । పరిశుష్కపలాశాని వనాన్యుపవనాని-వఱ్ఱు - సమర్థమ్.

ఉపశబ్దార్థమ్ (కరైయరుకుమితి). దుఃఖికళ్ సమదుఃఖికళైక్కழுత్తైక్కట్టిక్కొణ్డు కూప్పిట్టవిడముణ్డోవెన్న (పెరుమాళిత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డేరామః, "ఏవముక్త్వాథభరతంభార్యామభ్యేత్యరాఘవః । ఉవాచశోకసన్తప్తః పూర్ణచన్ద్రనిభాననామ్ । సీతేమృతస్తేశ్వశురః

అ-అ-వి.—దుఃఖికళ్ సమదుఃఖికళైక్కழுత్తైక్కట్టిక్కొణ్డుకూప్పిట్టవిడముణ్డోవెన్న (పెరుమాళిత్యాది). ౬ "యదాయదాహికౌస ఇత్యాదిన్యాయత్తాలే, అవళ్ మణవాట్టుప్పెణ్ణాకైయాలే యివళుమ్ తమ్పక్కలప్పడియేయిత్తే యిరుప్పతు ; ఆకైయాలే, "అవళెతిత్తేయి ఎన్ను "తేశ్వశురోమృతః" ఎన్నిఱార్. ఎనక్కవరెప్పోలే పరికైక్కునీయుణ్డో. ఉనక్కేయిత్తే మామనార్ పోనవిழைవెన్నుతాత్పర్యమ్. ౭ "

౧॥ రా-అ-౫౯-౪. ౨॥ రా-అ-౫౯-౫. ౩॥ రా-అ ౧౦౩-౧౫. ౪॥ ౧.౧-౯.
౫॥ రా-అ-౩౫-౩౧. ౬॥ రా-అ-౧౨-౬౭. ౭॥ రా-అ-౧౨-౬౮.

ఈ.—లక్ష్మణా " ఎన్ఱు ఒరువరై యొరువర్ కట్టిక్కొణ్డుకిడన్దుకూప్పిట్టాప్పోలే కూప్పిడుకిఱారిఱు.

ముతత్తాట్టు. పిరిన్దారిరఙ్గువతు నెయ్తల్ నిలత్తిలేయాకైయాలే, కడఱ్కరైచ్చోలైయైప్పఱ్ఱి ఇవళ్ పిరివుక్కిరఙ్గియిరుక్కచ్చెయ్తే, అఙ్గే ఆమిషార్థమాక అవధానమ్పణ్ణిక్కొణ్డిరుక్కిఱతోరు నారైకణ్ణుక్కిలక్కాక, అతినుడమ్బిల్ వెళుప్పైక్కణ్డు, అతువున్దనైప్పోలే పిరివాఱ్ఱామైయాలే వన్దవైవర్ణ్యత్తోడేయిరుక్కిఱతాకక్కొణ్డు; పావియే!, నీయుమ్ నానకప్పట్టవిషయత్తిలే యకప్పట్టు నెఞ్జుపఱియుణ్డాయాకా తేయెన్గిఱాళ్.

(వాయుమ్తిరైయుకళుమ్) వాయ్కై - కిట్టుకై. పెరియమలైపోలేవన్దుకిట్టుకిఱతిరైకళ్ మేలే తావిప్పోకానిన్ఱాలుమ్ నినైత్తుక్కైప్పుకురుమళవుమ్ చలియాతే యిరుక్కుమాయిఱ్ఱు. భగవద్ధ్యానపరరిరుక్కుమాప్పోలేయిరుక్కుమ్. ౧ *అలైకడనీర్కుழమ్పవకడాడవోడియకల్వానురుఙ్జుముతుకిల్ మలైకళై మీతుకొణ్డువరుమీనైమఱవాతిరుప్పార్క్కుప్పోలియాయిరానిన్ఱతు అలైకళైమీతుకొణ్డువరుమీనై మఱవాతిరుక్కిఱవితువుమ్ ౨[గిరయోవర్షధారాభిర్హన్యమానాన వివ్యథుః । అభిభూయమానా వ్యసనైర్యథాఽధోక్షజచేతసః] ఎన్ఱుశొల్లక్కడవతిఱే -

జీ-అ.—హీనోసిలక్ష్మణ" శిలశ్రీకోశఙ్గళిలేయిట్టువాక్యఙ్గళ్ మున్బిన్నాకవిరున్దాల్, అతుక్కనుగుణమాకవరుమ్బదవాక్యఙ్గళై యోజిత్తుక్కొళ్వతు. "ముతల్పత్తాల్ భగవత్కైఙ్కర్యమ్ పురుషార్థమెన్ఱఱుతియిట్టార్" ఇత్యాదివాక్యమ్ శిలశ్రీకోశఙ్గళిలేయి త్తిరువాయ్మొழியిన్ ప్రవేశాదయిలిరున్దపోతు, ప్రవేశశేషమాకయోజిత్తుక్కొళ్వతు.

ముతత్తాట్టు. (వాయున్దిరైయిత్యాది). అన్తఃపురత్తిలిరుక్కుమివళుక్కుక్కడఱ్కరైయిల్ వర్త్తిక్కిఱపక్షిదర్శనమెప్పడియాడుమెన్గిఱశఙ్కైయై యుమ్పరిహరియానిన్ఱుకొణ్డరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పిరిన్దారెన్ఱు). ఇరఙ్గువతు - దుఃఖప్పడువతు. అవధానమ్పణ్ణిక్కొణ్డు - ప్రమాదమిన్ఱిక్కే. పఱియుణ్డాయ్ - అపహరిక్కప్పట్టాయ్.

"వాయున్దిరైయుకళుమ్ మడనారాయ్" ఎన్గతుక్కర్థమ్ (పెరియమలైపోలేయిత్యాది). (మేలేతావి). వాయున్దిరైయుకళుమ్బోతు మేలేతావవేణుమిఱే. మడప్పమ్ - పఱ్ఱఱ్ఱువిడామై. అత్తైచ్చొల్లుకిఱతు (నినైత్తిత్యాది). (చలియాతే). "ఉకళుమ్" ఎన్గివర్తమానని ర్దేశత్తాల్ - తిరైతావుకైయిల్ అనువృత్తితోన్ఱుకైయాలే, చలియామైసిద్ధమిఱే. నినైత్తుక్కైప్పుకురుమళవుమ్చలియామైక్కు దృష్టాన్తమ్ (భగవద్ధ్యానేత్యాది). ఇత్తైవిశేషనిష్ఠమాకక్కాట్టుకిఱార్ (అలైకడలిత్యాది). "ఎఙ్గళుక్కొరురక్షకరిల్లై" ఎన్న; "నానుళనాయిరుక్క నీఙ్గళఞ్జవేణుమో; నానే రక్షకనాకిఱేన్" ఎన్నుమ్పడియాన కృపైయాలే, క్షుభితమాయ్వరుకిఱతాకవుమ్, తన్నిల్ వయిఱ్ఱిలేయలైయెఱియుమ్పడియాకవుమ్, ఆకాశత్తిలే బ్రహ్మాదికళ్ కుడియిరుప్పిలేశెన్ఱు వీశుమ్పడియాకత్తిరుమతుకిలే మలైకళైక్కులాతపడి యేఱిట్టుకొణ్డువరుకిఱ, జలమ్ధారకమాన వస్తువై - సర్వాధికనానసర్వేశ్వరనై. అవనప్పడితన్నురుక్కొడుత్తు వేఱుకొణ్డు అరియనశెయ్తురక్షియానిన్ఱాన్, ఉనక్కుచ్చెయ్యవేణ్డుమరున్దై - అవనైమఱవాతిరుక్కై; ఇత్తనైయుఞ్జెయ్యప్పారాయ్. మఱక్కవొణ్ణాతశెయల్కళై యవన్ శెయ్యానిన్ఱాల్ మఱవాతిరుక్కవేణ్డావో వెన్ఱుపొరుళ్. ఇతువుమ్ - నారైయుమ్. దృష్టాన్తరమ్ (గిరయఇత్యాది). యద్వా, ఆమిషార్థమాకవవధానమ్పణ్ణిక్కొణ్డిరుక్కిఱ వాకారత్తుక్కుక్కీழ்ల్ దృష్టాన్తమాయ్, తిరైకళ్ మేలేతావినాలుమ్ చలియామైక్కు దృష్టాన్తమ్ (గిరయఇత్యాది) ఎన్నుతల్. మున్దినతు - "మడమ్" ఎన్గతైప్పఱ్ఱి; ఇరణ్డామ్దృష్టాన్తమ్ - "తిరైయుకళుమ్" ఎన్గతైప్పఱ్ఱి. యద్వా, "భగవద్ధ్యానపరరిరుక్కుమాప్పోలే" ఇత్యత్ర - ఆధ్యాత్మికాదిదుఃఖసాగరతరఙ్గసహిష్ణుత్వేనావస్థానంహృదినిధాయ, తత్రప్రమాణమాహ (గిరయో

అ-అ-వి.—వచ్చ" ఎన్గిఱచకారమ్-అనుక్తసముచ్చయమాయ్, "పితృవత్" ఎన్గిఱవర్థత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ఎఙ్జనేయెన్నిల్; ఇన్దచకారఙ్గళెల్లామ్-ఉక్తసముచ్చయార్థమెన్నక్కూడాతు; ప్రథమచకారత్తిలే తట్టుకైయాలే; వక్ష్యమాణసముచ్చయముఙ్గూడాతు, చరమచకారత్తిలేతట్టుకైయాల్ యథాయోగ్యఙ్గొల్లుమ్బోతుమ్, వక్ష్యమాణసముచ్చయపరమాన ద్వితీయచకారత్తాలుమ్-భార్యాదృష్టాన్తత్తైసముచ్చయిక్కవేణ్డివరుమ్; అతిల్ ప్రయోజనమిల్లైయిఱే. ఆకైయాలే, అపేక్షితమానపితృసముచ్చయపరత్వమేయుచితమ్. ౩ "భావజ్ఞేన" ఇత్యాదియుణ్డాకైయాల్, "పితృహీనోసి" ఎన్గిఱవిదత్తిలుమ్ - ఇప్పడియేకణ్డుకొళ్వతు. (లక్ష్మణఎన్ఱు) అరుళిచ్చెయ్తెన్ఱపడి.

౧॥ తి-మొ ౧౨౮-౧. ౨॥ భాగ-పు-౧౦-౨౦-౧౫. ౩॥ రా-అ-౧౫-౨౯.

ఈ.—నిరన్తరమాక వర్షధారైకళ్ విడ్రానిఱ్కచ్చెయ్ తేయుమ్మలైకళ్ చలియాతేనిన్ఱన,ఎన్బో లేయెన్టాల్, "సర్వేశ్వరనేరక్షకన్" ఎన్తిరుప్పార్ తాపత్రయఙ్గళాల్ వన్దవ్యసనఙ్గళుక్కుడైయాతే యిరుక్కుమాపోలే. వన్దుకిట్టుకి అతిరైయుకళానిన్టుళ్ళ, కానలిలే- నెయ్తల్నిలత్తిలే యిరుక్కుఅమడనారాయ్!. యాగఙ్గళుమ్బణ్ణి పవిత్రఙ్గళుమ్ ముడిన్దిట్టు "ధార్మికర్" ఎన్నుమ్బడి తిరియానిఱ్పర్కళిత్తే పరహింసైపణ్ణానిఱ్కచ్చెయ్తే గ్రామణికళ్, అప్పడియేక్షుద్రమత్స్యఙ్గళ్ వన్దాలుమనాదరిత్తిరుక్కుమాయిన్ఱు నినైత్తుక్కైప్పకురుమళవుమ్; పఱ్ఱిల్ఱువిడాతొழிక్కైయిత్తే - మడప్పమావతు. (ఆయుమ్) ఎన్బిఅప్పేపిడిత్తుఅజ్ఞాత తాయుముఅజ్గిలుమ్. (అమరులకున్దుఙ్గిలుమ్) తఙ్గళ్ సత్తైయేపిడిత్తుఅజ్ఞాతనిత్యసూరికళుఅజ్గిలుమ్ నీయుఅజ్గుకిత్తిలై. ఇవళైప్పెఱ్ఱతాయ్క్కుఅక్కమిన్తిక్కేయొழிవానెన్నెన్నిల్; మున్బెల్లామ్ "ఇవళుక్కు సదృశనాయిరుప్పానొరువనైప్పెఱ్ఱుకొడుత్తోమాకవల్లోమే" ఎన్టుకణ్ణుఅజ్ఞాతు, పిన్బునాయకనైప్పిరిన్దివళ్ నోవుపడుకిఅపడియైక్కణ్ణు, అత్తాలేకణ్ణుఅజ్ఞాతు.

౧[పతిసంయోగసులభంవయోదృష్ట్వాచ మేపితా । చిన్తార్ణవగతః] ఎన్టాళితేపిరాట్టి- "ఒరువుపఘ్నత్తిలేకొణ్డుపోయ్చ్చేర్త్తునోక్కిల్నోక్కలాయ్, ఇల్లైయాకిల్ కిడైయాతపడియానపరువమాయిరానిన్టతు, ఇవళుక్కుడాయిరుప్పానొరువనైప్పెఱ్ఱుఅవన్కైయిల్ కాట్టికొడుత్తోమాకవల్లోమే" ఎన్టు - ఎఙ్గళైయర్ చిన్తార్ణవగతరానారెన్టాళితేపిరాట్టి. అప్పడియేయిత్తే యివళైప్పెఱ్ఱతాయారుమ్కణ్ణుఅజ్ఞాతేపడుమ్బడి. అనిమిషరాయ్ సదాదర్శనమ్బణ్ణుకిఅవర్కళాకైయాలే నిత్యసూరికళుక్కుమ్ తానేనిద్రైయిల్లైయే.(నోయుమ్బయలైమైయుమ్) మానసవ్యథైయుమ్, అత్తాలేవన్దవైవర్ణ్యముమ్ తన్బక్కలిలేకాణ్గైయాలే అవ్విరణ్డు మతుక్కుణ్డాయిరుక్కిఱాళ్.

జీ-అ.—వర్షధారాభిరితి). అధఃకృతాన్యక్షాణియైస్తే-అధోక్షాః; తేషుజాయతఇత్యధోక్షజః-జితేన్ద్రియాణాంమనసిసన్నిధత్తఇతియావత్. తేషాం సులభః - వశ్యఇతివా. యద్వా, తేభ్యోరామకృష్ణాదిరూపేణజాయతఇతివా.-౨"అమృతోదధివత్సర్వైర్భుజ్యమానోపిసర్వదా । అధోనక్షీయతే జాతుయస్మాత్తస్మాదధోక్షజః." అక్షశబ్దనిరుక్తి - "నక్షీయతే" ఎన్టతు; "జః" ఎన్టతిన్ నిరుక్తి - "జాతు" ఎన్టతు. ఎల్లావఱ్ఱాలుమ్-సర్వకాలత్తిలుమమృతోదధిపోలే యనుభవిక్కప్పడానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్, జాతు - ఒరుకాలుమ్, యాతొరుకారణత్తాలే, అధోనక్షీయతే; ఆకైయాలే - అధోక్షజనెన్టపడి. ఏతేన - ౩"కొళ్ళమాళావిన్బవెళ్ళమ్" ఇత్యుక్తమ్భవతి. కొళ్ళక్కొళ్ళ, మాళాత - నశియాత, ఆనన్దసాగరఇత్యర్థః. ఇశ్లోకార్థమ్ (నిరన్తరమాకవిత్యాది). ఇడైయాతే - చలియాతే. క్లేశప్పడాతేయెన్టపడి. శబ్దార్థమ్ (వన్దుకిట్టుకిఅవిత్యాది). "తిరైయుకళుమ్" ఎన్టతు - నారైక్కువిశేషణమాతల్, కానలుక్కు విశేషణమాతల్. నారైక్కువిశేషణమెన్టతు - ఆచార్యహృదయత్తిలే, ౪" తిరైయుకళుమ్వ్యసనవ్యథై" ఎన్టవిడత్తిలేస్పష్టమ్. ఇప్పోతు, ఉకళానిన్టుళ్ళతాయిరుక్కిఱ - నారాయెన్టుకొళ్ళవేణుమ్. "తిరైయుకళుమ్" ఎన్గిఱతు - కానలుక్కువిశేషణమానపోతు, నారైక్కు "తిరైయుకళుమ్" ఎన్గిఱతు - అర్థాత్సిద్ధమ్. "కానల్" ఎన్గిఱతు - నెయ్తల్ నిలత్తుక్కుమ్, కడఱ్కరై చ్చోలైక్కుమ్బేర్. నెయ్తల్నిలమ్ - సముద్రతీరప్రదేశమ్. బకవృత్తికళాన గ్రామణికళ్స్వభావత్తుక్కుదృష్టాన్తమాక వరుళిచ్చెయ్యానిన్టుకొణ్డు, క్షుద్రమత్స్యఙ్గళైవన్దాలుమ్ గణియాతిరుక్కుమ్ ప్రకారత్తై-మడప్పత్తుక్కర్థమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (యాగఙ్గళుమిత్యాది). మడప్పమెన్టాల్ - ఇవ్వర్థత్తైక్కొట్టుమోవెన్నిల్ (పఱ్ఱిల్ఱిత్యాది).

తటస్థశఙ్కైయై యనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (ఇవళైయిత్యాది). "సదృశనా యిరుప్పానొరువనైప్పెఱ్ఱు కొడుత్తోమాకవల్లోమేయెన్టు కణ్ణుఅజ్ఞాతు" ఎన్నుమతుక్కు ప్రమాణమ్ (పతిసంయోగేత్యాది). "దృష్ట్వాచ" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ చకారమ్ - మున్బెల్లామ్ చిన్తార్ణవగతనానపడి శొల్లుకిఱతు. పితావెన్టతు - మాతావుక్కుముపలక్షణమ్. "పతిసంయోగేసతిసులభమ్" ఎన్టర్థమ్ వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఒరుఉపఘ్నత్తిలే యిత్యాది). "సత్తైయేపిడిత్తుఅజ్ఞాత" ఎన్టత్తై హేతుపూర్వకమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అనిమిషరాయిత్యాది). నోయుమ్ పయలైమైయు మితుక్కుణ్డాకైక్కు నియామకఙ్గాట్టుకిఱార్ (మానసవ్యథైయుమిత్యాది). వైవర్ణ్యస్యప్రత్యక్షత్వాత్ తద్జ్ఞానంఘటతే; మానస

౧॥ రా-అ-౧౧౫-౩౪-౩౬. ౨॥ నిరుక్తి. ౩॥ ౩౬-౨.౪॥

ఈ.—(మీశూర) విషమేఱినాప్పోలే యుడమ్బిలేపరక్క. (ఎమ్మేపోల్)ఇప్పడిక్లేశప్పడుకైక్కు నానొరుత్తియుమెన్ఱిరున్దేన్, నీయుమెన్నైప్పోలేయావతే!. దుఃఖపరిభవఙ్గళైప్పాఱుత్తిరుక్కైయాలుమ్, పన్ఱిన్ఱివిడాతిరుక్కైయాలుమ్, వైవర్ణ్యత్తాలుమెన్నైప్పోలే యిరానిన్ఱాయ్.

(నీయుమ్) విరహవ్యసనమ్బొఱుక్కమాట్టాతమార్దవత్తైయుడైయనీయుమ్. ౧ "తత్తస్య : వృశంభవేత్" ఎన్నిరుక్కమాట్టామైక్కురువరుమొత్తోమో?. (తిరుమాలాల్నెఞ్జుగ్గోట్పట్టాయే) మానసవ్యథైయుమ్ వైవర్ణ్యముమిరున్దపడి కణ్డేనుక్కు, నీయుమ్ నానకప్పట్టతుఱైయిలే యకప్పట్టాయాకాతే. ౨ * మైన్దనై మలరాళ్మణవాళనైయో నీయుమాశైప్పట్టతు. (నెఞ్జుగ్గోట్పట్టాయే) నెఞ్జుపఱియుణ్డాయాకాతే. తోల్విప్పైయన్ఱియే, మఱుపాడురువవేర్ప్పఱ్ఱలేనోవుపట్టాయాకాతే. ౧.

జీ.అ.—వ్యథాయా అప్రత్యక్షత్వాత్, వస్తుతః పక్షిణిమానసవ్యథాఽభావాచ్చ "నోయుమ్పయలైమైయుమ్" ఇతికథమాహేత్యాశఙ్క్యామ్, స్వస్మిన్ సాహచర్యగ్రహణాదిత్యభిప్రాయేణపరిహరతి (తన్బక్కలిలేకాణ్గైయాలేయితి). "ఊర" ఎన్గతుక్కు తాత్పర్యమ్ (విషమేఱినాప్పోలేయెన్ఱతు). "ఎమ్" ఎన్ఱు - ఆత్మనిబహువచనమ్. "ఎమ్మే" ఎన్గిఱ ఏవకారత్తుక్కు వాసనై (ఇప్పడి యిత్యాది). "ఎమ్మేపోల్" ఎన్గైయాలే - తమక్కున్ఱనవాకారత్తై యిన్నతెన్ఱు విశదీకరియానిన్ఱుకొణ్డు, ఇప్పడి నీయుమిరానిన్ఱాయో వెన్గిఱార్ఎన్ఱు తోన్ఱువిక్కిఱతు(దుఃఖపరిభవఙ్గళైయిత్యాది). భగవద్విశ్లేషత్తాలుణ్డాన పరిభవమ్. పన్ఱిన్ఱివిడాతిరుక్కిఱపడియెన్ఱతు - "మడనారాయ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి. దృష్టాన్తత్తిలే, పన్ఱినభగవద్విషయత్తై విడాతిరుక్కై.

ప్రాధాన్యత్తిలే - చశబ్దమాక తాత్పర్యమ్ (విరహవ్యసనమిత్యాది). యద్వా, పూర్వోక్తభావ ఏవయుష్మచ్ఛబ్దవివక్షిత విశేషప్రదర్శనపరోవా. సముచ్చయత్తిలేయాకతాత్పర్యాన్తరమ్ (తత్తస్యేత్యాది). "శ్రియఃపతియాలే యపహృత చిత్తైయానాయ్" ఎన్నుమతుక్కు నిర్వాహకఙ్గళ్లుకిఱార్ (మానసవ్యథైయుమిత్యాది). తిరుమాలిడత్తిలే తానాశైప్పట్టిరుప్పాళ్పోలెన్న (మైన్దనైయిత్యాది). మానసవ్యథైయుమ్ వైవర్ణ్యముమ్ - నోయుమ్పయలైమైయుమ్. యద్వా, "నానకప్పట్టతుఱైయిలే యకప్పట్టాయాకాతే" ఇత్యేతద్వివృణోతి(మైన్దనైయితి). పురుషకారభూతాం వినాకేవలం స్వతన్త్రేశ్వర విషయవాఞ్ఛాచేత్, "స్వాతన్త్ర్యాన్నగతః, కిఞ్కుర్మః" ఇతి స్వస్థతయాస్థాతుంశక్యతే; పురుషకారవిశిష్టేశ్వరవిషయప్రావణ్యాద్విశ్లేషాయోగ్యతాఽభావాద్విషాదోఽతిశయితోభవతీతిభావః. "ఎమ్మేపోల్" ఎన్గైయాలే, "తిరుమాలాల్ నెఞ్జుగ్గోట్పట్టాయ్" ఎన్ఱతుక్కు - మైన్దనైమలరాళ్ మణవాళనైయో నీయుమాశైప్పట్టతెన్ఱు తాత్పర్యమెన్గిఱారెన్నవుమామ్. మైన్దనై - యువావై. కోట్పట్టాయ్ - కొళ్ళప్పట్టాయెన్ఱపడి. "నెఞ్జమ్" ఎన్ఱు - అన్తఃకరణమ్శొన్నతుక్కు తాత్పర్యమ్ (తోల్విప్పైయిత్యాది). మఱుపాడురువవెన్ఱతుక్కు - దుఃఖాతిశయత్తిలేనోక్కు. నెఞ్జు ఎల్లావఱ్ఱుక్కుఙ్గారణమాకైయాలే (వేర్ప్పఱ్ఱైన్గిఱార్.) ౧.

అ-అ-వి.—వాయున్దిరై యెన్ఱు తొడఙ్గి, క్రమత్తిలే యురైయన్వయమ్. ౧.

ప్ర-తి.— ప్రవేశే. అయోధ్యాకాణ్డే [౫౯] రామమనుగమ్యప్రత్యాగతోదశరథంప్రతి సుమన్త్రః, "విషయే తేమహారాజ రామవ్యసనకర్శితాః । అపివృక్షాఃపరిమ్లానాస్సపుష్పాఙ్కురకోరకాః॥ ౪॥ ఉపతప్తోదకానద్యఃపల్వలానిసరాంసిచ । పరిశుష్కపలాశానివనాన్యుపవనానిచ॥ ౫॥"—— తస్మిన్ కాణ్డే [౧౦౩] చిత్రకూటే దశరథమరణంభరతాచ్ఛ్రుత్వారామః, "ఏవముక్త్వాథభరతం భార్యామభ్యేత్యరాఘవః। ఉవాచశోకసన్తప్తః పూర్ణచన్ద్రనిభాననామ్॥౧౪॥సీతేమృతస్తేశ్వశురఃపిత్రాహీనోసిలక్ష్మణ।భరతోదుఃఖమాచష్టేస్వర్గతంపృథివీపతిమ్॥౧౫॥"—— (వాడుమిత్యాది) శ్రీభాగవతే, [౧౦-౨౦] "గిరయోవర్షధారాభిర్హన్యమానానవివ్యథుః । అభిభూయమానావ్యసనైర్యథాఽధోక్షజచేతసః" ౧౫॥ అధఃకృతాన్యక్షాణియేషాన్తే - అధోక్షాః. తేభ్యోజాయతఇతి - అధోక్షజః. అథవా, "అమృతోదధివత్సర్వైర్యద్భుజ్యమానోపిసర్వదా । అధోనక్షీయతేజాతుయస్మాత్తస్మాదధోక్షజః"——అయోధ్యాకాణ్డే § చరమసర్గే అనసూయాంప్రతిసీతా, "పతిసంయోగసులభం వయోదృష్ట్వా

§ ఆధునికశ్రీమద్రామాయణకోశేషు ౧౧౮ తమసర్గేదృశ్యతే. ౧॥ రా-సు-౩౯-౩౦. ౨॥ ౧౦-౪.

ష్ట్వా చ మేపితా॥ ౩౩౪॥ చిన్తార్ణవగతః పారం నాససాదాప్లవో యథా॥ ౩౬॥"——సున్దరకాణ్డే ఏకోనచత్వారింశే "శరైస్తు సఙ్కులాం కృత్వా లఙ్కాం పరబలార్దనః" ఇత్యాది॥ ౩౦॥ ౧.

తిరుమొழி - నాలాయిరదివ్యప్రబన్దం - ముతల్పాట్టు.

సిలైయిడ మెఙ్గుమిన్ఱి నెడువెళ్ళ ముమ్బర్ వళనాడు మూడవిమైయోర్ ।
తలైయిడమఱ్ఱెమక్కోర్ శరణిల్లైయెన్న వరణావ నెన్నుమరుళాల్ ।
అలైకడల్ నీర్ కుழమ్బవకడాడవోడియకల్వానురుఙ్గుముతుకిల్ ।
మలైకళైమీతుకొణ్డవరుమీనైమాలైమఱవాతిఱైఞ్జెన నెనే.

తాత్పర్యము.—అలలుకొట్టుచున్న సముద్రముగట్టునందు సంచరించుచున్న ఓ! సారసపక్షీ! నీతల్లియు నిద్రలేనినిత్యసూరులును నిదురబోయినను నీవు నిదురబోకనున్నావు. నీశరీరమును తెల్లబారిపోయినది. నీవును మావలెనే సర్వేశ్వరునినాశపడి వానిసేవలభింపనందున నీయవస్థ నొందితివాయేమి?. ౧.

మూ.—కోట్పట్టశిన్దైయైయాయ్కూర్వాయవన్ఱిలే । శేట్పట్టయామఙ్గళ్ శేరాతిరఙ్గుతియా ।
లాట్పట్టవెమ్మేపోనీయుమరవణైయా । న్దాట్పట్టతణ్డుழాయ్త్తామఙ్గాముఱ్ఱాయే॥ ౨॥

అ.—(కోట్పట్ట) కూర్వాయవన్ఱిలే!, అపహృతమాన నెఞ్జైయుడైయైయాయ్ నీళియవానరాత్రికళిలుఙ్గాతేయిరఙ్గానిన్ఱాయ్; నీయుమెన్నైప్పోలే పెరియపెరుమాళ్ తిరువడికళిల్ తిరుత్తుழాయ్యైయాశైప్పట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్. ౨.

అన్వ.—కోట్పట్ట శిన్దైయైయాయ్ కూర్వాయ (౩) అన్ఱిలే శేట్పట్ట యామఙ్గళ్ (౬) శేరాతు ఇరఙ్గుతి ఆల్ (౯) ఆట్పట్ట ఎమ్మేపోల్ నీయుమ్ (౧౨) అరవణైయాన్ తాళ్ పట్ట (౧౫) తణ్ తుழాయ్త్తామమ్ కాముఱ్ఱాయే (౧౮).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఓరన్ఱిలైప్పార్త్తు, నీయుమ్ శేషశాయియానవన్ తిరువడికళిల్ తిరుత్తుழాయ్యైయాశైప్పట్టాయోవెన్గిఱాళ్.

పఱియుణ్డ, నెఞ్జైయుడైయైయాయ్కొణ్డు, అన్దవార్తియడియాకగద్గదమాకైయాలేశేటిన్దకురలైయుడైత్తాన (౩) అన్ఱిలే!, నెడితాన, యామఙ్గళ్,(౬) *శేక్కైయిల్ శేరాతే, దుఃఖియానిన్ఱాయ్, ఆతలాల్,(౯) అడిమైపట్ట, ఎఙ్గళైప్పోలే, పిరివాఱ్ఱామైతోఱ్ఱియిరుక్కిఱ నీయుమ్,(౧౨) తిరువరవణైయైత్తనక్కునిరూపకమాకవుడైయవనుడైయ, తిరువడికళిలే, భోగదశైయిలేమితియుణ్డ,(౧౫) శెవ్వియైయుడైయ, తిరుత్తుழాయ్మాలైయై, ఆశైప్పట్టాయో?(౧౮). వాయెన్ఱు-వాయ్మైయాయ్, కురలైచ్చొల్లుకిఱతు. కూర్తల్-శేటివు. అన్ఱియే, కూర్త్తవాయెన్ఱు-పిరిన్దారైయిరుప్పురలెన్ఱుమామ్. ఇత్తాల్-అర్థధ్వనియుడైయార్ అవనైప్పిరిన్దుకూప్పిడుకిఱార్కళెన్ఱిరుక్కై. ౨.

అర్థము.—అపహరింపఁబడిన మనస్సుగల క్రూరముగశబ్దించుచున్న (౩) ఓ! పెన్నడపక్షీ! పొడవైన ఝామములయందు (౬) (పడకయందు) చేరక దుఃఖించుచున్నావు. గనుక (౯) దాస్యమునొందిన మావలె నీవును(౧౨) ఆదిశేషునిపడకగాఁగలసర్వేశ్వరునియొక్క శ్రీపాదములతో సంబంధించిన (౧౫) చల్లని తిరుత్తుழాయితిరుమాల నాశపడితివా? (౧౮).

* శేక్కై - మక్కళ్ పడుక్కై.

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. ఇప్పడినా రైయెప్పార్ త్తువా రైశోల్లానిఱ్కచ్చెయ్ తే,అరుకేనిన్ఱపనైయిలే తజ్గిన వన్ఱిలానతువాయలకు నెకిழ్ త్తవాఱేకూప్పిట్టతు, ఇతినుడైయఅర్త్థధ్వనియైక్కేట్టు, పావియేన్, నీయుమెన్నై ప్పోలే యకప్పట్టాయాకాతేయెన్గిఱార్.

(కోట్పట్టశిన్దైయైయాయ్) అపహరిక్కప్పట్టహృదయత్తైయుడైయైయాయ్. "అపహృతమానమనస్సు" ఎన్ఱజీన్దపడియెన్నెన్నిల్; అతినుడైయఅడియఱ్ఱధ్వనితాన్ "నెఞ్జిழన్దతు" ఎన్ఱుతోఱ్ఱనిన్ఱతు కాణుమివళుక్కు. (కూర్వాయవన్ఱిలే) తనియరాయిరుప్పారైయిరుతుణ్డమాక ఇడవల్లధ్వనియాయిఱ్ఱు. (కూర్వాయ) వాయెన్ఱు-వాయ్త్తై. అన్ఱిన్ఱే, కూర్ త్తవాయలకైయుడైయవెన్ఱుతల్. (శేట్పట్టయామజ్గళ్) రాత్రియాయ్ నెడుకుకైయన్ఱిక్కే, శామజ్గడోఱుమ్ నెడుకానిన్ఱతాయిఱ్ఱు. (శేరాతిరజ్గుతియాల్) నెడుకుకిఱయామజ్గళిల్ పడుక్కైయిఱ్పేరాతో ఱిన్దాలుమ్ ధరిక్కలామితే. అజ్గనే శెయ్యాతేశిథిలైయాకానిన్ఱాయ్. (అట్పట్టవెమ్మైపోల్) నెఞ్జుపఱియుణ్డుపడుక్కైయిలుఞ్జేరాతే నోవుపడుకైక్కు ఎన్నైప్పోలే నీయుమ్ అవన్ఱిరువడికళిల్ దాస్యపరిమళత్తిలేయాకాతేయకప్పట్టతు. (నీయుమ్) నాట్టారిల్ వ్యావృత్తమాకప్పొన్దిరుక్కిఱనీయుమ్.౧"పతింవిశ్వస్య," ౨"యస్యాస్మి" ఎన్ఱోతినాయల్లై. *మయర్వఱమతినలమ్బెఱ్ఱాయిల్లై-ఎన్ఱనైయుట్పుకాతనీయుమిప్పడియావతే!.

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు (కోట్పట్టవిత్యాది) "కూర్ వాయవన్ఱిలే ఎమ్మైపోల్ తామమ్కామువిత్తాయే" ఎన్ఱపదజ్గళైక్కాట్టిత్తవతారిక్కై (ఇప్పడియిత్యాది). పనై-తాలద్రుమమ్. ౩"మున్ఱిల్ పెణ్ణైమేల్" ఇత్యాదిప్పడియే, అన్ఱిలాకిల్ పనైయిలేయిరుక్కై-సిద్ధమ్. వాయలకు-చఞ్చుప్పుటమ్. నెకిழ్ త్తవాఱే-నెకిழ్న్దవాఱేఇత్యర్థః. క్రౌఞ్చమిథునంపరస్పరసంశ్లిష్టచఞ్చుకంభవతీతిప్రసిద్ధిః.

(కోట్పట్టశిన్దైయైయాయ్) ౪[కురరివిలపసీత్యాది] హేకురరి! త్వంరాత్ర్యామీశ్వరగ్రస్తబోధే జగతిస్వపతిసతి ఎన్ఱు-సతిసప్తమియాయ్, రాత్రియిలేయీశ్వరనాలే గ్రసిక్కప్పట్టిరుక్కిఱఅజ్ఞానత్తైయుడైత్తాన జగత్తానతునిద్రిపణ్ణియుళ్ళళవిల్, పోయిరుక్కిఱనిద్రియైయుడైయైయాయ్కొణ్డుశయిక్కిఱాయిల్లై; కూప్పిడానిఱ్కిఱాయెజ్గళైప్పోలే; వారాయ్సఖియే! నళిననయనహాసోదారలీలేక్షణేన-తామరైపోన్ఱతిరుక్కణ్గళైన్న, అప్పడియిపన్దుళ్ళతిరుముఖువలెన్న, ఇవఱ్ఱాలేయుదారమానలీలైయైయుడైయపార్వైయైయుడైత్తానకృష్ణనాలే. గాఢనిర్భిణ్ణచేతాః-మికవుమ్దుఃఖప్పట్టనెఞ్జైయుడైయైయానాయో?వెన్ఱపడి. తటస్థశజ్కైయైయనువదిత్తుపరిహరిక్కిఱార్ (అపహృతేత్యాది).(అడియఱ్ఱధ్వనియెన్ఱతు) "కూర్ వాయ" ఎన్ఱతిన్ - క్రూరమానవాయ్త్తైయెన్ఱవర్థత్తైప్పఱ్ఱ. అడియఱ్ఱ-అమూలకమాన. అడి-మనస్సు. వాయ్త్తైక్కు కూర్మైయే తెన్న (తనియరాయిత్యాది). ప్రథమార్థే, కూర్మై-క్రౌర్యమ్. తనియరాయిరుప్పార్ - నాయకనైప్పిరిన్దిరుప్పార్. ఇతిన్-ధ్వనిక్కు బాధకత్వమ్-నాయకసంశ్లేషస్మారకత్వేన. (కూర్ త్తవాయలకైయితి) వాయలకుక్కుక్కూర్మైయావతు-క్రూరమానధ్వనియుణ్డాక్కుకై. శేణ్-నెడుమై. పడుకై-ఉడైత్తాకై. నెట్టియైయుడైత్తాన యామజ్గళెన్ఱపడి. శేట్పట్టరాత్రిఎన్నాతే, "యామజ్గళ్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (రాత్రియాయిత్యాది). వ్యసనాతిశయత్తాలే నెడుకిత్తోఱ్ఱుమెన్ఱపడి. (శేరాతెన్ఱు) పడుక్కైయిలేయెన్ఱధ్యాహార్యమ్. ఇరజ్గుకై-శైథిల్యమ్. అధ్యాహృతపదత్తోడేకూడ "శేరాతు, ఇరజ్గుతి" ఎన్గిఱపదద్వయత్తుక్కుమ్భావమ్ (నెడుకుకిఱవిత్యాది). అజ్గనే శెయ్యాతే-అమ్మాత్రమిన్ఱిక్కే. మేలైయుక్కాట్టిభావమ్ (నెఞ్జుపఱియుణ్డిత్యాది). పొన్దిరుక్కిఱవెన్ఱతుక్కు - ఉన్నకత్తిలేయిరుక్కిఱనీయుమ్ ఎన్ఱుస్వభావార్థమ్; పొన్దెన్ఱు - పనైయెన్ఱుమ్వర్థమ్. తాత్పర్యాన్తరమ్ (పతింవిశ్వస్యేత్యాది). యద్వా, వ్యావృత్త్యుపపాదనమాతల్. ఇత్తాల్-శాస్త్రజన్యజ్ఞానమిల్లైయెన్ఱపడి. ఫలితమ్ (ఎన్ఱనైయిత్యాది). ఎన్ఱనై-ఎన్మాత్రమ్.

అ-అ-వి.—నూఱాయిరమోతినాల్ మితుకిడైక్కైయరితిఱే. అన్దపరుచియాలేతాత్పర్యాన్తరమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (మయర్వఱవిత్యాది).

౧॥ తై-నా-౧౧. ౨॥ య-వే-అ-౩-ప్ర-౭. ౩॥ తి-మొ-౧౧౧-౬. ౪॥ భాగ-పు-౧౦-౯౦-౧౫.

ఈ.—(అరవణైయానిత్యాది) "తిరుమాలాల్" ఎన్ఱతిఱేకిఴే, ఇరువరుమానాలిరుప్పతు పడుక్కైయిలేయాయిరుక్కుమే; "అవనుమవళుమాయ్త్తుకైత్తనిరుత్తుఙ్గాయ్మాలై పెఱవేణుమ్" ఎన్ఱుఅత్తైయోనీయుమాశైప్పట్టతు. (తాట్పట్టతణ్డుఙ్గాయ్త్తామమ్) ౧ *శుడర్ముడిమేల్తుఙ్గాయ్మొழ்ఙియ, అవర్కళిరువరుఙ్గూడత్తుకైత్తుఙ్గాయ్మైయోనీయుమాశైప్పట్టతు. పుఴుకిలేతోయ్త్తెడుత్తాప్పోలే పరిమళత్తిలే తెరియుమే, కలమ్బకఙ్గానాలుమే. ౨"తాళిణైమేలణితణ్ణన్దుఙ్గాయ్" ఎన్ఱిఱేతానిడప్పతు. తామమ్-ఒళియుమ్, మాలైయుమ్. (కాముఱ్ఱాయే) సఙ్గత్తళవిలేనిన్ఱిలైయాకాతే, పెఱిల్జీవిత్తల్ పెఱావిడిల్ ముడితలాన అవస్థైయై ప్రాపిత్తాయాకాతే. ౨.

జీ-అ.—కిఴే "తిరుమాలాల్" ఎన్ఱైయాలుమ్, "అరవణైయాఙ్ఙ" ఎన్ఱ పదసామర్థ్యత్తాలుమ్, "తాట్పట్టతణ్డుఙ్గాయ్" ఎన్ఱతుక్కు-ఇరువరుమాయ్త్తుకైత్తణ్డుఙ్గాయెన్ఱరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తిరుమాలాలిత్యాదివాక్యత్రయత్తాలే). "తాట్పట్ట" ఎన్ఱతుక్కు-వ్యావర్త్యమ్ (శుడర్ముడియిత్యాది). ఇరువరుమ్తుకైత్తతుఙ్గాయెన్ఱఱియుమ్పడియెన్నె న్న (పుఴుకిలేయిత్యాది). తాఙ్ఙతుకైత్తతిరుత్తుఙ్గాయై యాశైప్పట్టిరుక్కుమోవెన్న (తాళిణైయిత్యాది). తామమ్-మాలై. కాముఱ్ఱాయే-ఆశైప్పట్టాయో?.(సఙ్గేతి)సఙ్గకామానురాగస్నేహాద్యవస్థైకళిలే ప్రథమపర్వమ్ - సఙ్గమ్. ఉత్తరపర్వమ్-కామమ్. వివరణమ్ (పెఱిలిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ఆల్-విషాదే. "తాట్పట్టతణ్డుఙ్గాయ్త్తామమ్కాముఱ్ఱాయే" ఎన్ఱిఱవిడత్తిలే- 3 "నేత్రేనిమీలయసినూనమదృష్టబన్ధుస్త్వంరోరవీషికరుణంబతచక్రవాకి । దాస్యఙ్గతావయమివాచ్యుతపాదజుష్టాం కింవాస్రజంస్పృహయసేకబరేణవోఢుమ్" ఎన్ఱిఱశ్లోకమనుసన్ధేయమ్. ౨.

అ-అ-వి.—భగవత్ప్రసాదలబ్ధజ్ఞానమిల్లైయెన్ఱపడి.——ఇదానీంపర్యఙ్కంకిమర్థమభిదధాతీత్యత్రాహ(తిరుమాలాలిత్యాది). అన్ఱిక్కే,"అరవణైయాఙ్ఙ" ఎన్ఱతు - శ్రియఃపతియెన్ఱువివక్షిత్తు, "శ్రియఃపతి" ఎన్ఱుశొల్లుమ్పడియెన్నెన్న (తిరుమాలాలెన్ఱతిఱేయిత్యాది).

ప్ర-తి.—(కోట్పట్టశిన్దైయిత్యాది). శ్రీభాగవతేదశమే,[౯౦]"కురరివిలపసిత్వంవీతనిద్రానశేషేస్వపితిజగతిరాత్ర్యామీశ్వరగుప్తబోధే । వయమివసఖికచ్చిద్గాఢనిర్భిన్నచేతానళిననయనహాసోదారలీలేక్షణేన ॥ ౧౫ ॥"—— (నీయుమ్) నారాయణానువాకే, [౧౧] "పతింవిశ్వస్యాత్మేశ్వరంశాశ్వతంశివమచ్యుతమ్" యజుషి, "యోహమస్మిససన్న్యజేయస్యాస్మినతమన్తరేమి"

తాత్పర్యము.—ఓ! పెన్నడపక్షీ! రాత్రియంతయు నిద్రింపక క్రూరముగాశబ్దించుచు దుఃఖపడుచున్న నీవును శేషశాయికి దాసులైన మావలెనే వానియొక్క శ్రీపాదమండలి తులసీమాలనాశపడి దానిని లభింపక నీయవస్థనొందితివా యేమి? ౨.

మూ.—కాముఱ్ఱకైయఱవోడెల్లేయిరాప్పక । నీముఱ్ఱక్కణ్డుయిలాయ్నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియా ।
తీముఱ్ఱత్తెన్నిలఙ్గైయూట్టినాన్ఱాణయన్ద । యాముఱ్ఱతుఱ్ఱాయో వాఴికనైకడలే ॥ 3॥

ఆ.—(కాముఱ్ఱ) ఎమ్బెరుమానై యాశైప్పట్టుప్పెఱామైయాలే నీయిరవుపకలెల్లాఙ్గణ్డుయిలాతే నెఞ్జురుకియేఙ్గానిన్ఱాయ్; తీముఱ్ఱత్తెన్నిలఙ్గైయూట్టినవన్ తిరువడికళైయాశైప్పట్టనాఙ్ఙ పట్టతుపట్టాయాకాతే, ఐయో! కడలే! యెన్గిఱాళ్. 3.

అన్వ.—కాముఱ్ఱ కైయఱవోడు నీ (3) ఇరాప్పకల్ ముఱ్ఱ కణ్డుయిలాయ్ (౬) నెఞ్జు ఉరుకి ఏఙ్గుతి(౯) ఆల్ తెన్నిలఙ్గై ముఱ్ఱ (౧౨) తీయూట్టినాన్ తాళ్ నయన్ద (౧౫) యామ్ ఉఱ్ఱతు ఉఱ్ఱాయో (౧౮) కనైకడలే వాఴి (౨౧).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, కత్తుకిఱకడలైప్పార్త్తు, విరోధినివర్తకనానవనుడైయ తిరువడికళైయాశైప్పట్టవెనైన్నప్పోలేనాయో? వెన్ఱు శొల్లుకిఱాళ్.

కామిక్కప్పట్ట భోగఙ్గళ్, కైప్పడాతవిழிవోడేకూడినాప్పోలే, నీ, (3) ఇరాప్పకల్, ముழுక్క,కణ్ణుఱఙ్గుకిఱిలై,(౬)అకవాయుమ్, శిరాయ్, పేక్షినకరలిఱఙ్గామల్ ముழுక్కక్కూప్పిడానిన్ఱాయ్, (౯) ఆతలాల్, తెన్నిలఙ్గైయై, ముఱ్ఱ,(౧౨) తీయూట్టినవన్ఱ, తిరువడికళై, ఆశైప్పట్టి, (౧౫) నాఙ్గళ్, పట్టతు, పట్టాయో?, (౧౮) ఇరైక్కుఱు, కడలే, ఉన్ క్లేశనీర్న్దువాழ்వాయాక.(౨౧) ఎల్లే! ఎన్ఱు - కడలుక్కుసమృద్ధియాతల్, ఎన్నే ఎన్నుమ్వెఱుప్పాతల్. ఇత్తాల్ - మహత్తైయైయుడైయార్వాయ్ విట్టలఱువతు అవనైప్పిరిన్దాలెన్ఱిరుక్కై. 3.

అర్థము.—ఆశపడిన వస్తువులభింపకపోవుటచే నీవు(3)రాత్రింబగళ్ళంతయు నిద్రించవు.(౬) మనస్సు కరిగి కేకలు వేయుచున్నావు. (౯) గనుక దక్షిణమందలి లంకాపట్టణము నంతయు (౧౨) న్నికినాహారముగానిచ్చినచక్రవర్తితిరుమకనార్లయొక్క శ్రీపాదముల నాశపడిన (౧౫) మేము పొన్దినదానిని పొందితివా ? (౧౮) ధ్వనించుచున్న సముద్రుడా ! సుఖముగానుండుము. (౨౧)

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. అన్ఱిలినుడైయధ్వనిక్కు ఇడైన్దిరుక్కిఱవళవిలే; కడలైన్ఱారుమహాతత్త్వమాయ్, అతుతన్నాశ్చర్యమెల్లామిழన్దుకరైయిలే వరువతుకరైయేఱమాట్టాతేవుళ్ళేవిழுవతాయ్, ఎழுత్తుఙ్గొల్లుమెల్ప్పరుళ్ళున్దరియాతపడి ఊమైక్కుఅనాకక్కూప్పిడువతాకిఱపడియైక్కణ్డు; పావియేన్! నీయుమ్రామగుణత్తిలకప్పట్టు నాన్పట్టతుపట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్.

(కాముఱ్ఱకైయఱవోడు) "నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్" ఎన్ఱన్వయమ్. (కాముఱ్ఱకైయఱవోడు) ఆశైప్పట్టపొరుళిழవోడే. కైత్తువెన్ఱతు - పొరుళ్. ఆశైప్పట్టపొరుళ్ కైప్పుకురామైయాల్వన్దழవోడే. కాముఱ్ఱకైయుమిழవుమ్ కడలుక్కిన్ఱిక్కేయిరుక్క, దృష్టాన్తభూతైయానతనక్కుణ్డాకైయాలే, "ఇతుక్కుముణ్డు" ఎన్ఱనుమిత్తుచ్చొల్లుకిఱాళ్. (ఎల్లే) ఇరవోడుపకలోడు వాశియఱక్కతఱుకిఱపడినైక్కణ్డు, తన్పడిక్కుప్పోలియాయిరుక్కైయాలే తోழிమైనెసమ్బోధిక్కుమాప్పోలేసమ్బోధిక్కిఱాళ్ శిత్తైయుఱవుపోలే; ౧"ఓతమునానుముఱఙ్గాతిరున్దేనే" ఎన్నక్కడవతితే. అన్ఱిక్కే, ఎల్లే! ఎన్ఱతు-ఎన్నే ఎన్ఱాశ్చర్యమాతల్. (ఇరాప్పకల్నీముఱ్ఱ

జీ-అ.—మూన్ఱామ్పాట్టు (కాముఱ్ఱవిత్యాది). "కనైకడలే, తీముఱ్ఱ" ఇత్యాదిపదఙ్గళైక్కటాక్షిత్తవతారికై (అన్ఱిలిత్యాది). ఇడైన్దు - క్లేశప్పట్టు. ఊమైక్కుఱ్ - మూకజల్పితమ్.

అవతారికానన్తరమ్, కాముఱ్ఱకైయఱవోడెన్ఱతు - పాట్టుక్కెల్లాముపాదానమ్. నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్ ఎన్ఱన్వయమెన్ఱతు - పాట్టైయెల్లాఙ్గొళ్ళి, నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్ ఎన్ఱుముడిక్కవెన్ఱపడి. ఎల్లే, కనైకడలే, తీముఱ్ఱవిత్యారభ్య, ఉఱ్ఱాయో ; ఇరాప్పకల్ముఱ్ఱవుమ్నీకణ్డుయిలాయ్; కాముఱ్ఱకైయఱవోడు నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్; వాழிఎన్ఱన్వయమెన్ఱుతాత్పర్యమ్. కాముఱ్ఱ - ఆశైప్పట్ట. కై - పొరుళ్. అఱవు - ఇழవు. "కైత్తు" ఎన్ఱతై "కై" ఎన్ఱు - కురైత్తుక్కిడక్కిఱతు. వివరణమ్ (ఆశైప్పట్టవిత్యాది). కడలుక్కివ్వాకారముణ్డెన్ఱజీన్దపడియెన్నెన్న (కాముఱుకైయిత్యాది). "ఎల్లే" ఎన్ఱుమ్, "ఏడి" ఎన్ఱుమ్, "తోழி" ఎన్ఱుమ్ - మున్నిలైప్పేర్. ఎల్లేయెన్ఱు - తోழிమైయెసమ్బోధిక్కుమాప్పోలే అచేతనత్తైసమ్బోధిక్కిఱతెన్నెన్న (ఇరవోడిత్యాది). "వాశియఱ" ఎన్ఱవనన్తరమ్, ఉఱఙ్గాతే యిరున్దెన్ఱధ్యాహార్యమ్. శిత్తైయుఱవు - శిత్తైక్కుడత్తిలే శేరవిరుక్కైయాల్ వన్దవుఱవు. తన్పడిక్కుప్పోలియా యిరుక్కుమోవెన్న

అ-అ-వి.— (పోతలరుమ్పున్నైశూழ் పుల్లాణికైతొழுతేనోత మునానుముఱఙ్గాతిరున్దేనే) భోగయోగ్యమానదేశత్తిలే తానుమ్ నానుమాక విడివిళక్కు వైత్తుఱఙ్గాతేయనుభవిక్కక్కోలినేన్; "ఇనియిఱుక్కుఱఙ్గాతిరుక్కవన్తో వేణ్డువతు" ఎన్ఱు ఓతత్తైయాళాకవిట్టు

ఈ.—కణ్డుయిలాయ్) ఉఱఙ్గక్కణ్డిరవుక్కుమ్, ఉఱఙ్గామైక్కు కణ్డపకలుక్కుమున్బకలోరువాశికణ్డిలోమీ !. (నీ) ఉన్ గామ్భీర్యమెల్లామెఙ్గేపోయిఱ్ఱు.(నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్) ఉఱక్కమిన్ఱిక్కే యొழிన్దాల్ నెఞ్జుతానழியా తిరుక్కప్పెఱ్ఱతో? ¶ (పేఱ్ఱుక్కేఱ్ఱ) నెఞ్జழிన్దుకూప్పిడానిన్ఱాయ్.

(తీముఱ్ఱత్తెన్నిలఙ్గైయూట్టినాన్) పావియేన్! పరత్వత్తిలేయాశైప్పడమాట్టిఱ్ఱిల్లైయాకాతే, ప్రణయినివిరహమ్బొఱుక్కమాట్టాతచక్రవర్తితిరుమకనైయాకాతే నీయుమాశైప్పట్టతు. తెన్నిలఙ్గైముఱ్ఱత్తీయూట్టినాన్· విభీషణగృహమ్ లఙ్గైక్కుళ్ళన్ఱుపోలే. అవనవర్కళుక్కు కూట్టిల్లాతాప్పోలే, అవనకము మవర్కళకత్తుక్కు కూట్టిల్లైకాణుమ్; అవనకమ్- దాసోహమిత్తే. అన్ఱిక్కే (తీముఱ్ఱత్తెన్నిలఙ్గైయూట్టినాన్) రావణభయత్తాలే మున్బునరైవయిఱాక జీవిత్తఅగ్ని, ౧"ఒళ్ళెరిమణ్డియుణ్ణ" ఎన్ఱిఅపడియే వయిఱునిఱైయవుణ్డు జీవిక్కప్పెఱ్ఱతా యిఱ్ఱుపెరుమాళైయణ్డైకొణ్డబలత్తాలే; ౨"శెన్దీయుణ్డుతేక్కిట్టతే" ఎన్నక్కడవతిత్తే. (తాళ్నయన్దయాము ఱ్ఱతుఱ్ఱాయో) పరమప్రణయియాన చక్రవర్తితిరుమకన్తిరువడికళై యాశైప్పట్టతుపట్టాయాకాతే నీయుమ్.

జీ-అ.—(ఓతమునాను మిత్యాది). ఓతమ్ - సముద్రమ్. పకల్కణ్డుయిలామైసిద్ధమాయిరుక్క, ఇఙ్గేయెదుత్తుక్కழிత్తతుదృష్టాన్తార్థమెన్గిఱార్ (ఉఱఙ్గక్కణ్డవిత్యాది). పకల్పోలేయిరాముఱ్ఱ నీకణ్డుయిలాయ్ ఇత్యన్వయః. "నీ" ఎన్ఱిఅస్వరత్తుక్కుభావమ్ (ఉన్గామ్భీర్యమిత్యాది). నెఞ్జழிన్దు - మనశ్శైథిల్యమ్బిఱన్దు.

(పావియేనిత్యాది). పరత్వత్తిలే ప్రణయినీవిరహాత్మమతాప్రసఙ్గమిల్లామైయాలే విళమ్బమ్బొఱుక్కలామెన్ఱుభావమ్. ప్రణయినివిరహమ్బొఱుక్కమాట్టాతవెన్ఱతు - ౩"నైవదంశాన్ నమశకాన్" ౪"నమాంసంరాఘవోభుఙ్క్తే" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ. విభీషణగృహమ్తప్పియిరుక్క, "ముఱ్ఱ" ఎన్నప్పోమోవెన్న (విభీషణగృహమిత్యాది). ఉపపాదనమ్ (అవనిత్యాది). ౫"విభీషణస్తు" ఎన్ఱు - అవర్కళిల్వేఱుపట్టానిఱే. కూట్టల్లాతపడియెఙ్గనేయెన్న (అవనకమిత్యాది) రసోక్తి. అకమెన్ఱు - గృహముమ్, అభిమానముమ్. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, "ముఱ్ఱ" ఎన్ఱతు - పూర్ణమాకవెన్ఱపడి. (ఒళ్ళెరిమణ్డియుణ్ణ) తిరుమొழி. ఒళ్ళెరి - శ్లాఘ్యమాన వగ్ని. మణ్డి - సాదరమాక. "వయిఱునిఱైయవుణ్డు" ఎన్ఱతుక్కుసంవాదమ్ (శెన్దీయిత్యాది) కమ్బనాడకత్తిలే. తేక్కిట్టతెన్ఱు- తృప్తి. కీழ்చ్చొన్ననారైయన్ఱిల్కళ్ స్త్రీవ్యక్తికళాకైయాలే తమ్మైప్పోలే యాశైప్పడక్కూడుమ్, పురుషనానకడలుక్కుత్తమ్మైప్పోలేయతిశయితప్రావణ్యఙ్గూడుమోవెన్న (తాణయన్దారోడిత్యాది). సేతుబన్ధనసమయత్తిలేతాళ్ నయన్దతుకడల్, పిరాట్టియవస్థైయైభజిక్కైయాలేతోళ్ నయన్దార్తామ్; కడలుక్కుస్వాభావికదా

అ-అ-వి.—ప్పోనాన్.—౩"నైవదంశాన్నమశకాన్నకీటాన్నసరీసృపాన్। రాఘవోపనయేద్గాత్రాత్త్వద్గతేనాన్తరాత్మనా" ౪"నమాంసంరాఘవోభుఙ్క్తేనచాపిమధుసేవతే। వన్యంసువిహితంనిత్యంభక్తమశ్నాతిపఞ్చమమ్" ఇత్యాది.—ద్రామిడభాషైయిల్ హకారమిల్లామైయాలే, తత్థానత్తిలేకకారమేయాయిరుక్కుమెన్ఱుకరుత్తు.—అగ్నియానతుఇననుడైయతోళైయణ్డైకొళ్ళుమతుక్కుమున్బురావణనుక్కఞ్జిచ్చోఱ్ఱుక్కువేణుమళవుమ్ సఞ్చరిత్తుఉడమ్బువెళుత్తాయిఱ్ఱు తిరివతు, ఇవన్ తోళిణైయణ్డైకొణ్డ వహ్నియానతు ఇన్ఱిఅమ్బైఱ్ఱు వయిఱునిఱమ్బభుజిక్కుమ్బడియెన్ఱు కరుత్తు. ౬"యథారాఘవనిర్ముక్తశ్శరః" ఇతి - హనుమతో రామశరస్థానీయత్వాత్, రామఃబలానుసన్ధానాభావే వహ్నేర్దాహకత్వాయోగాత్, ౭'భీషాస్మాద్వాతఃపవతే' ఇత్యాదినా- భగవత్సఙ్కల్పాధీనప్రవృత్తికత్వాభిధానాచ్చ రామకర్తృకతయోక్తిః.— కేచిదాచార్యాస్తు ౮"ఏవంచేత 'తేఱుమ్కలఙ్గి ఎన్ఱుమ్, తేఱియుమ్ తేఱాతుమ్ స్వరూపమ్కులైయాతు అడియోన్దొడర్న్దుకుఱ్ఱేవల్ అడిచ్చియోమ డిక్కీழ்క్కుఱ్ఱేవలాకై అవస్థాన్తరమ్, ఇత్యాచార్యహృదయగ్రన్థవాక్యేనవిరుధ్యతే, తస్మాత్, తాళ్నయన్దారోడిత్యాదికమ్ - విద్ధవ్యాఖ్యాతృవాక్యమ్" ఇతివదన్తి. అస్మిన్పక్షే, తాళ్నయన్దార్ - పరాఙ్కుశార్యనాయకీ. తోళ్నయన్దార్ - జానకీ. ఏవంపరాఙ్కుశార్యస్యక్లేశాతిశయేనాతీవవిద్ధోభూత్వా; అయమాకారః పరాఙ్కుశార్యమారభ్య ప్రవృత్తోనభవతి, కిన్తుపూర్వంభరతేపిదృష్టఃకిలేతిస్వాయ

౧॥ తి-మొ-౯౯-౧. ౨॥ కమ్బ-రా-సు. ౩॥ రా-సు-౩౬-౪౧. ౪॥ రా-సు-౩౬-౪౨. ౫॥ రా-అ-౧౭-౨౪.
౬॥ రా-సు-౧-౩౯. ౭॥ తై-ఆ-౮. ౮॥ ఆ-హృ-౨. ¶ కుణ్డలితవాక్యమ్ క్వాచిత్కమ్.

ఈ.—తాళ్నయన్దారోడు తోళ్నయన్దారోడు వాశియఱవతేశ్లేశప్పడుకైక్కు; పిరాట్టియోడు శ్రీభరతాళ్వానోడువాశియఱ్ఱతిఱే. (వాళ్ళి) ఇవ్వవసాదమ్ నీఙ్గినీజీవిత్తిడుక. (కనైకడలే) వాయ్విట్టుక్కూప్పిడమాట్టాతే విమ్మల్పొరుమలాయ్ప్పడుకిఱాయాకాతే. ఘోషిక్కిఱకడలే! ఎన్నవుమామ్. ౩.

జీ-అ.—సత్వముణ్డిఱే. తోళ్నయన్దయామ్ ఎన్నాతే, "తాళ్నయన్దయామ్" ఎన్గిఱతు-బ్రాహ్మణర్పిచ్చేఱినాలుమ్ ఓత్తుచ్చొల్లుమాప్పోలేయడిశ్ఛాతతమ్ వాసనైయాలేయెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. వాశియఱ్ఱమైయైదృష్టాన్తత్తాలే యుపపాదిక్కిఱార్ (పిరాట్టియోడిత్యాది). అవతారికైయిల్ "ఉఱ్మైక్కు ఇనాయ్" ఎన్గతుక్కుచ్చేరవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (వాయ్విట్టిత్యాది). కనైక్కై - అనక్షరమాకవిరైక్కైయుమ్ ఘోషిక్కైయుమ్. విమ్మల్పొరుమల్ - ప్రీతియిల్శరీరవికారమ్. ౧ "భోభోసదానిష్టనసే ఉదన్వన్నల్బ్ధనిద్రోనిగతప్రజాగరః। కింవాముకున్దాపహృతాత్మలాఞ్ఛనః ప్రాప్తాందశాంత్వఞ్చగతోదురత్యయామ్" ఇతిశ్లోకోఽత్రానుసన్ధేయః. ప్రాప్తామ్ - మయేతిశేషః. ముకున్దాపహృతాత్మలాఞ్ఛనః - గామ్భీర్యమ్కడలుక్కులక్షణమిఱే. అన్వయమ్ కీళ్చ్చొన్నపడియే కణ్డుకొళ్వతు. యద్వా, ఎల్లేయిరాప్పకల్మఱ్ఱనీకణ్డయిలాయ్; కామఱ్ఱక్కైయఱవోడు నెఞ్జురకియేఙ్గుతియాల్; కనైకడలే, తీమఱ్ఱతోడఙ్గి, ఉఱ్ఱాయో ; వాళ్ళి ఇత్యన్వయోవా. ౩

అ-అ-వి.—మేవసమాహితోభవతి(పిరాట్టియోడితి).———ఇతుతానిన్దవిషయత్తుక్కుళ్ళతో ఱ్ఱైన్గిఱార్ (పిరాట్టియో జెన్ఱు) ౩

తిరుమొళ్ళి - ఎణ్బత్తునాలాన్దిరుమొళ్ళి - ఒన్బతామ్పాట్టు.—వేతమమ్ వేళ్వియుమ్ విణ్ణుమిరుశుడరు । మాతియుమానానరుళ్తన్దవర్నమక్కు । పోవతలరుమ్బునైనిశూళ్ పుల్లాణికైతొళుతేళ్ । ఓతమునానుముఙ్గాతిరున్దేనే॥

తిరుమొళ్ళి - తొణ్ణూత్తొన్బతాన్దిరుమొళ్ళి - ముతఱ్పాట్టు.—పుళ్ళురువాకినళ్ళిరుళ్వన్దపూతనైమాళవిలఙ్గై । యొళ్ళైరిమణ్డియుణ్ణప్పణిత్తవూక్కమతనైనినైన్దో । కళ్ళవిళ్ళ్కోతైకాతలుమెఙ్గళ్కారిక్కైమాతర్కరుత్తు । మ్బిళ్ళైతనైక్కైయిఱ్కణ్ణనేయొక్కప్పేశువతెన్దైపిరానే.

తాత్పర్యము.—ఓ! సముద్రుఁడా! రాత్రింబగళ్లు నిద్రలేక వ్యసనముచేసినట్లు కేకలువేయుచున్న నీవు, లంకాపట్టణమునుదహించిన శ్రీరామచంద్రునియొక్క శ్రీపాదములను బొందవలయుననియాశపడి, ఆయాశనెఱవేఱనందున మావలనే విరహావస్థనొందితివాయేమి? నీయభీష్టము శీఘ్రముగా నెఱవేఱగలదు. ౩

మూ.—కడలుమలైయుమ్విశుమ్బున్దుళావి యెమ్బో । ల్సుడర్కొళిరాప్పకల్తుఞ్జాయాల్తణ్వాడా ।
యడల్కొళ్పడైయాళియమ్మానైక్కాణ్బానీ। యుడలనోయుఱ్ఱాయోవూళ్ళితోఱూళ్ళియే॥ ౪

ఆ.—(కడలుమ్) ఎన్నైప్పోలే ౨ "ఎఙ్గుమ్ఱ్ఱాయెమ్బెరుమాన్" ఎన్ఱుకడలుమ్మలైయుమ్విశుమ్బున్దుళావియిరాప్పకలుఱఙ్గుకిఱలై నీయు మెమ్బెరుమానుడైయ తిరువాళ్ళియుఙ్గైయు జ్ఞాణవాశైప్పట్టుప్పెఱామైయాలే కాలతత్త్వమెల్లాముడలమ్ నోయుఱ్ఱాయాకాతణ్వాడాయెన్గిఱాళ్. ౬

అన్వ.—తణ్ వాడాయ్ కడలుమ్ (౩) మలైయుమ్ విశుమ్బుమ్ తుళావ్ (౬) ఎమ్బోల్ శుడర్ కొళ్ (౯) ఇరా పకల్ తుఞ్జాయ్ (౧౨) అల్ అడల్ కొళ్ (౧౫) పడైయాళ్ళి అమ్మానై కాణ్బాన్ (౧౮) నీ ఊళ్ళితోఱూళ్ళి ఉడలమ్ (౨౧) నోయ్ ఉఱ్ఱాయో (౨౩).

౧॥ భాగ-పు-౧౧-౯౦-౧౧. ౨॥ తి-సె-౯.

పన్నీ.—అనన్తరమ్, "విరోధినిరసనపరికరత్తైయుడైయవనైక్కాణవేణుమ్" ఎన్ను మ్వ్యసనత్తై నీయుమ్ ఉడైయైయో? వెన్ఱు ఒరువాడైయై ప్పార్త్తు చ్చొల్లుకిఱాళ్.

సన్నిపతితశరీరమ్పోలేకుళిర్న్దిరుక్కిఱ, వాడాయ్!, కడలుమ్,(౩) మలైయుమ్, విశుమ్బుమ్, తడవిక్కొణ్డు,(౬) ౧"అమ్భస్యపారే భువనస్యమధ్యేనాకస్యపృష్ఠే" ఎన్ఱుక్షీరాబ్ధియిలుమ్ తిరుమలైయిలుమ్ పరమపదత్తిలుమవనైయారాయ్కిఱ వెఙ్గళైప్పోలే, చన్ద్రాదిత్యతేజస్సుకళై, నిరూపకమాకవుడైయ, (౮) ఇరవుమ్, పకలుమ్, ఓరిడత్తిల్ పర్యవసిత్తుఙ్గుకిఱిలై;(౧౨)ఆతలాల్, మహాభారతయుద్ధత్తిలే, "ఆయుధమెడేన్" ఎన్ఱువైత్తువిశుత్త, (౧౫) తిరువాழியైయుడైయ, సర్వేశ్వరనై, అన్దభీష్మక్కణ్డాప్పోలేకాణనినైత్తు, (౧౭) సర్వోపకారకమానసీ, కల్పభేదఙ్గళ్ పిఱన్దునడన్దాలుమ్ కాలముళ్ళతనైయుమ్అవనైయొరుప్పట్టు, శరీరముళ్ళతనైయుమ్వ్యాప్తమాన, (౨౧) వ్యాధియై, కొణ్డాయో?. (౨౩) ఉపకారశీలర్క్కుమడమ్బిల్వరుమ్వికారఙ్గళ్ ఆవనైక్కాణప్పెఱామలెన్ఱుకరుత్తు. ౪

అర్థము.—చల్లని ఓ! వాయువా! సముద్రమందును (౩) పర్వతములయందు నాకాశమందును(ఆసర్వేశ్వరుని) వెతుకుచు(౬)నావలె చన్ద్రసూర్యులను గల (౮) రాత్రియందును పగటియందును నిద్రింపకయున్నావు; (౧౨) గనుక యుద్ధమునందు ధరించిన (౧౫) ఆయుధమైనచక్రముగల స్వామిని సేవించుటకై (౧౭) నీవు కాలమంతయు శ్రియఃపతికివశపడి శరీరమున్నంతవఱకును (౨౧) వ్యాధిని బొందితివా? (౨౩).

ఈ.—నాలామ్బాట్టు. కాఱ్ఱైన్ఱు, ఒరువ్యాపకత్త్వమాయ్, అతుతాన్ అభిమతవిరహవ్యసనత్తాలే యిరున్దవిడత్తిలిరుక్కమాట్టాతే, మడలూరువారైప్పోలే యుడమ్బిలేపుழுతియైయేఱిట్టుక్కొణ్డు పడివుతెరియాతపడియాయ్, జ్వరసన్నిపతితరైప్పోలే కుళిర్న్దిరున్దతు; అత్తైప్పార్త్తు, నీయుమ్ నాన్పట్టతుపట్టాయాకాతే యెన్గిఱాళ్.

(కడలుమ్మలైయుమ్ విశుమ్బున్దుழாయ్) ౨"కారార్ తిరుమేనికాణుమళవుమ్పోయ్" ఎన్ఱు - క్షీరాబ్ధియోడుతిరుమలైయోడుపరమపదత్తోడు వాశియఱత్తేడువార్క్కుప్పోలియాయిరుక్కిఱపడి, ౨*ఊరాయవెల్లా

జీ-అ.—నాలామ్బాట్టు (కడలుమిత్యాది) వ్యాపకత్త్వమ్ - వ్యాపిక్కిఱతత్త్వమ్. అతఏవ (ఇరున్దవిడత్తిలిరుక్కమాట్టాతేయెన్ఱపడి). "తుழாయ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (ఇరున్దవిడత్తిలిత్యాది). జ్వరసన్నిపతితరైప్పోలేయెన్ఱతు - ఉళ్ళిల్ వెతుప్పుమ్, పుఱమ్బిల్ శైత్యముమ్తోన్ఱుకైక్కాక. (కుళిర్న్దిరున్దతు) ఇవళుక్కిప్పడియున్దోన్ఱినైన్ఱపడి.

"ఎమ్పోల్" ఎన్నలామ్బడియివర్ తేడినారోవెన్న (కారారిత్యాది) శిఱియతిరుమడల్. మేఘమ్బోన్ఱవழகియతిరుమేనియైక్కాణుమళవుమ్పోయెన్నై. తేడువార్క్కుప్పోలియాయిరుక్కిఱపడియెన్ఱతు - "ఎమ్పోల్" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్. తేడువార్-తాముమ్, తిరుమఙ్గైయాழ்వారుమ్. "కారార్" ఇత్యాదియిలే - క్షీరాబ్ధియుమ్పరమపదముఙ్గోల్లవిల్లైయేయెన్న (ఊరాయవిత్యాది). "ఊరాయవెల్లామ్" ఎన్నైయాతే-

---

అ-అ-వి.—"ఎమ్పోల్కడలుమ్మలైయుమ్ విశుమ్బుమ్తుழாయ్" ఎన్ఱత్తైహృదీకరిత్తుక్కొణ్డు, అవనైప్పిరిన్దవ్యసనమ్బుఱుక్కమాట్టామల్ అవనిరున్దవిడమెఙ్గున్దేడుకిఱవాழ்వార్కళుక్కుసదృశమాయిరున్దతుకాఱ్ఱుమెన్ఱు స్వాపదేశమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కారార్తిరుమేనియిత్యాది) శిఱియతిరుమడల్. (కడలుమ్మలైయుమ్ విశుమ్బున్దుழாయ్). ౧"అమ్భస్యపారేభువనస్యమధ్యేనాకస్యపృష్ఠేమహతోమహీయాన్" ఇతిశ్రుతిప్రక్రియయాతత్రతత్రవిచినోతీతిభావః.—— ఓరిడత్తిలేయిరున్దు ఒరుకాఱ్ఱోచ్చొల్లివిడుకిఱేనో, శొల్లిచ్చొల్లాతవ్పూరెలామ్బుకక్కడవేన్, వేణుమాకిల్ ఎన్బిన్నేవన్దుపట్టోలైయెழுతిక్కొళ్ళుఙ్గోళ్. ఇత్తుణివువుకక్కవ్వాళఙ్గలక్కడవతెన్నిల్ (కారార్తిరుమేనికాణుమళవుమ్)కణ్డతువేకారణమాకప్పిఱన్దతుణివు కారార్తిరుమేని కాణుమళవుఙ్గలక్కడవతు. ఇతు "శీరార్తిరువేఙ్గడమే" ఇత్యాదిక్కుముపలక్షణమ్. తేడువార్క్కు పోలియాయిక్కిఱపడియెన్ఱతు - "ఎమ్పోల్" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్.—— —— ఆస్వాపదేశత్తిలేయరుళిచ్చెయ్కిఱార్

౧। తై-నా-౧. ౨। శిఱియతిరుమడల్.

ఈ — మొழிయామే తేడువార్ క్కుప్పోలియాయిరుక్కుమపడి. ౧"తౌ వనానిగిరీంశ్చైవ సరితశ్చ సరాంసిచ। నిఖిలేనవిచిన్వానౌ సీతాందశరథాత్మజౌ" ఎన్ఱు తేడిత్తిరిన్దవర్ కళుక్కుప్పోలియాయిరానిన్ఱతు. [సీతామ్] "తేడిక్కణ్డిలోమ్" ఎన్నాతెయిరుక్కలామ్విషయమన్ఱు. [దశరథాత్మజౌ] తేడప్పిఱన్దవర్ కళల్లర్; అవర్ కళ్ జీవిక్కైయెన్నారుపారుళుణ్డో?. ఇత్తాల్-శెన్ఱక్ ౹ఱతెన్నపడి. (కడలిత్యాది) అపరిచ్ఛిన్నమానకడల్, నిర్విపరమానమల్లై, అవకాశప్రదానమ్పణ్ణుకిఱవాకాశమ్. అన్ఱియే, అచ్ఛమానవాకాశమ్. (ఎమ్బోల్ శుడర్ కొళిరాప్పకల్ తుఞ్జాయాల్ ౹ఱణ్వాడాయ్) జ్వరసన్నిపతితరై ప్పోలే శెన్ఱక్ ౹ఱాయాకాతేఎన్నైప్పోలే.

శుడరెన్ఱు-ఆదిత్యన్. శుడరై క్కొళ్ళప్పట్టతెన్నతు-ఆదిత్యనస్తమిత్తిఱవోడు, శుడరైయుడైత్తానపకలోడు వాశియఱఉఱఙ్గుకిఱిల్లై, కుళిర్న్దవాడాయ్!. (అడల్ కొళిత్యాది) అడలెన్ఱు-మిడుక్కు. ఎతిరికళ్ మిడుక్కైక్కొళ్ళుకైయెన్నుతల్, తాన్ మిడుక్కైయుడైత్తాయిరుక్కుమెన్నుతల్; ౨"ఏతద్వ్రతమ్మమ" ఎన్నవిళవన్ఱిక్కే, ఆశ్రితార్థమాక అసత్యప్రతిజ్ఞనానవనోర తత్తళవుమకప్పట్టాయాకాతే. భారతసమరత్తిలేచక్రోద్ధారణత్తినన్ఱు అర్జుననిక్కిత్తుక్కైవాఙ్గినవాఱే, పణ్ణినప్రతిజ్ఞైయళిత్తు తిరువాழிయైక్కొణ్డు శ్రీభీష్మరైత్తుడర్న్దానిఱే. ౩ [ఏహ్యేహి] కెట్టోడుకిఱవన్ పిఱ్కాలిత్తునిన్ఱు "ఎఙ్గళమ్మైనాయనార్ మాఱిమాఱియిడుకిఱవడియిరుక్కుమవఙ్గుకెన్!" ఎన్నాన్. [ఫుల్లామ్బుజపత్ర

జీ-అ.—క్షీరాబ్ధియుమ్ పరమపదముమ్ సిద్ధమెన్నపడి. ఇప్పాళవన్ఱిక్కే, పిరాట్టియై త్తేడిత్తిరిన్దవర్ కళుక్కుమ్బోలియాయిరుక్కుమతెన్గిఱార్ (తౌవనానీత్యాది) అరణ్యకాణ్డేపకపష్టితమే. "నిఖిలేన" ఎన్గైయాలే-కడలాకాశముట్పడవెఙ్గుమ్, విశ్లేషప్రయుక్తమయక్కత్తాలే "అసాధ్యాస" ఎన్నఱియాతే తేడత్తొడఙ్గినార్ కళెన్నపడి. (తేడిక్కణ్డిలోమిత్యాది) అయోనిజత్వత్తాల్ వన్దవైలక్షణ్యత్తైయుడైయళాకైయాలే యాఱియిరుక్కప్పోకాతెన్నపడి. "దశరథాత్మజౌ" ఎన్ఱు-రాజపుత్రర్ కళాకైయాల్ వన్దసౌకుమార్యఙ్గళోన్నపడి. (తేడప్పిఱన్దవర్ కళల్లరెన్ఱతు) ౪"మహతాతపసారామమహతాచాపికర్మణా। రాజ్ఞాదశరథేనత్వంలబ్ధోఽమృతమివామరైః" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ. శెన్ఱక్ ౹ఱతు-జీవిక్కైక్కన్ఱు. ౫"అమ్భస్యపారేభువనస్యమధ్యేనాకస్యపృష్ఠే" ఎన్గిఱశ్రుతియై- "కడలుమ్" ఇత్యాదిక్కుసంవాదమాక వమళిచ్చెయ్వార్. తుఙ్గాయుమ్బోల్-తేడుకిఱవెఙ్గళైప్పోలే.

కుళిర్త్తియైచ్చొల్లుకిఱవళుడైయహార్దభావమ్ (జ్వరసన్నిపతితేత్యాది). శెన్ఱక్ ౹ఱాయాకాతే - మఱియాయుమ్నానాయున్ల్. "శుడర్ కొళ్" ఎన్ఱురాత్రిక్కు విశేషణమానపోతు, ఆదిత్యనైగ్రసిత్తవిరవెన్నపడి. కొళ్కై - గ్రసిక్కై. పకలుక్కు విశేషణమానపోతు, కొళ్కై-ఉడైత్తాకై. మేలుక్కల్లామ్భావమ్ (ఏతద్వ్రతమ్మమేత్యాది) యుద్ధకాణ్డేఽష్టాదశే, "సకృదేవప్రపన్నాయతవాస్మీతిచయాచతే। అభయంసర్వభూతేభ్యోదదామ్యేతద్వ్రతమ్మమ." అతావతు - ఏతద్వ్రతమ్మమవెన్ఱు - ఆశ్రితరక్షణత్తళవన్ఱిక్కే, ఆశ్రితరుక్కాకవసత్యప్రతిజ్ఞనానవనుడైయ వోరత్తళవుమకప్పట్టాయాకాతేయెన్నపడి. ఓరమ్ ఎన్నతుక్కుధ్వన్యర్థమ్ తిరువాழிయిన్ఱు; పరమార్థ-పరతన్త్రమ్. ఆశ్రితార్థమాకవసత్యప్రతిజ్ఞనానవిడముణ్డోవెన్న (భారతేత్యాది) భీష్మపర్వణి, ౩"ఏహ్యేహిఫుల్లామ్బుజపత్రనేత్ర నమోస్తుతేదేవవరాప్రమేయా। ప్రసహ్యమాంపాతయలోకనాథ రథోత్తమాద్భూతశరణ్యసఙ్ఖ్యే" "పణ్ణినప్రతిజ్ఞైయళిత్తు" ఎన్నవిత్తాలే- ౬"స్వనిగమమపహాయమత్ప్రతిజ్ఞామృతమధికర్తుమవప్లుతోరథస్థః" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. భీష్మరైత్తుడర్న్దమైక్కుసూచకప్రమాణమ్ (ఏహ్యేహీత్యాది). "ఏహ్యేహి" ఎన్గిఱ వీప్సైక్కుభావమ్ (కెట్టోడుకిఱవనిత్యాది). అసకృదావృత్తి ఆదరాతిశయకార్యమిఱేయెన్నపడి. నడైయుమ్పకలియుమ్ నాన్నపడి. కెట్టోడుకిఱవన్-భీష్మన్. అమ్మైనాయనార్ - తాయుమ్ తమప్పనుమానవర్. రథత్తినిన్ఱుమవప్లుతనాయ్ క్కొట్టియుక్కుచ్చెయ్ త "పంగిరి

అ-అ-వి.— (తౌవనానీత్యాది) ఎన్నవుమామ్. ఇన్దపక్షత్తిల్, "ఎమ్బోల్" ఎన్నతు - తమ్మైయుమ్ నాయకియైయుమ్. "ఎమ్బోల్" ఎన్నతు - మేలుక్కుశేషమాకవుమామ్.—— "శుడర్ కొళిరాప్పకల్" ఎన్నతు - నెఱ్పైయుమ్ ఉఱక్కమిల్లైయుమ్ సొల్లుకిఱతెన్ఱు. ఇవ్వర్థమ్ ౭"తురవైయాయ్చ్చియర్" ఎన్నపాట్టిలే ౭"ఇరవునన్పకలుమ్" ఎన్నపదత్తుక్కు ఇన్దచ్చన్దైయైయుమ్ తునిచ్చెయ్తార్, అఙ్గే కణ్డుకొళ్వతు. ౬"స్వనిగమమపహాయ మత్ప్రతిజ్ఞామృతమధికర్తుమవప్లుతోరథస్థః। ధృతరథచరణోభ్యయాచ్చలద్గుర్హరిరివహన్తుమిభంగతోత్తరీ

౧॥ రా-అ-౬౧-౨౦. ౨॥ రా-యు-౧౮-౩౩౪. ౩॥ భా-భీ-౫౯-౯౭. ౪॥ రా-అ-౬౬-౩.
౫॥ తై-నా-౧. ౬॥ భాగ-ప్ర-౧-౯-౩౭. ౭॥ ౫౪-౧.

ఈ.—నేత్ర] ఎన్టుమా నైమఉత్తాల్ ఛేదమేఁ?, శిఱిచ్చివన్దకణ్ణழகై క్కాణ ప్పెఱ్ఱాల్. ౧ [ప్రసహ్యామామ్పాతయ] "ఆయుధమెడేఁ" ఎన్టునీ రాయుధమెడుత్తాలుమ్ అడియేఁక్కై యిలాయుధమిరుక్కిల్ తోలేఁ, ఆయుధత్తైప్పొకడచ్చొల్లిత్తలైయఉత్తరుళీర్. [లోకనాథ] ఉమక్కుమ్ వీరత్తుక్కుమ్ తోలేఁ, ముతన్మైక్కుత్తోఱ్పేఁ. (అడల్ కొళ్ పడైయాழி) మిడుక్కైయుడైత్తానపడైయాకిఱ తిరువాழி. (అழியమ్మానే) కైయిలేతిరువాழியై యుడైయ సర్వేశ్వరనైయాకాతేనీయుఙ్గాణవాశైప్పట్టతు. (నీయుడలనోయుఱ్ఱాయో) ప్రత్యుపకార నిరపేక్షమాకవుపకరిక్కుమ్నీ, సర్వరక్షకమానశరీరత్తిలే నోవువరుమ్పడిపట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్. సఞ్చారమితుక్కునియతస్వభావమితే. (ఊழிతోఱూழியే) కల్పన్దోఱుమ్ కల్పన్దోఱుమ్. నోవుపడానిఱ్కచ్చెయ్తే తవిరాతపడిశరీరాన్తమాననోవుకొణ్డాయాకాతే. కాలమ్మాఱివరచ్చెయ్తేయుమ్ నోవుమాఱాతేఏకరూపమాయ్చ్చెల్లుకిఱపడి. ౮.

జీ-అ.—వారీర్" ఎన్ను మ్పొతు-పత్తెట్టడియోడినిన్టుశొల్లుకిఱానాకవేణుమెన్టపడి. ఆనైమఉత్తాల్ ఛేదమెన్నెన్టతు-శేషియుడైయ "ఆయుధమెడేఁ" ఎన్టప్రతిజ్ఞైయై శేషభూతఁ పరిపాలిక్కప్రాప్తమాయిరుక్క, అతుశెయ్యాతేయాయుధమెడుక్కుమ్పడిపణ్ణినాలుమ్ ఛేదమెన్నెన్టపడి. లోకనాథ ఎన్ట - "ముతన్మైక్కుత్తోఱ్పేఁ" ఎన్గైయాలే-"వీరత్తుక్కుత్తోలేఁ" ఎన్టతుసిద్ధమెన్గై. కీழே, కట్టోడుకిఱవనెన్టతు-వాస్తవమానవాకారత్తైప్పఱ్ఱి; ఇఙ్గు తోలేనెన్గిఱతు, ఆశ్రితజయమ్తన్నతాకనినైత్తిరుక్కుమ్ భగవద్గుణాధిక్యత్తైప్పఱ్ఱి. ఫుల్లామ్బుజపత్రనేత్ర!, ఏహ్యేహి; భూతశరణ్య!, సఙ్ఖ్యేమాంరథోత్తమాత్ప్రసహ్యపాతయ; లోకనాథ!, దేవవర!, అప్రమేయ!, తేనమోస్తుఇత్యన్వయః. పాతయ-విழுవిడు, ద్వితీయార్ధవివరణమ్ (మిడుక్కైయిత్యాది). సర్వరక్షకమాననీనోయుఱ్ఱాయో ఎన్నవమైన్దిరుక్క, "ఉడలమ్" ఎన్గైయాలే-అతినుడైయవుత్కర్షన్దోఱ్ఱుకిఱతు. నోయుఱ్ఱమైయైయివళఱిన్దపడియెన్నెన్న (సఞ్చారమిత్యాది). అతావతు - నియతమాకసఞ్చరిక్కైయాలే, "నోవుకణ్డతు" ఎన్టిరుక్కిఱాళెన్టపడి. (నియతస్వభావమితే). ఇతుఅభిమతవిశ్లేషప్రయుక్తమాననోయాలేవన్దతెన్టిరుక్కిఱాళ్ ఎన్టశేషమ్. యావచ్ఛరీరభావియాననోయెన్టు భావాన్తరమ్ (నోవుపడానిఱ్కవిత్యాది). ఊழிఎన్నాతే, "ఊழிతోఱూழி" ఎన్టతుక్కుభావమ్ (కాలమ్మాఱియిత్యాది). ౨"శోకశ్చకిలకాలేన" ఇత్యాది. "ఎమ్పొల్" ఎన్టతు - కీழுక్కుమ్మేలుక్కుమ్శేషమ్. తణ్వాడాయ్!, ఎమ్పొఱ్కడలుమ్ మలైయుమ్ విశుమ్బుమ్ తుழாయ్; ఎమ్పొఱ్పుడర్ కొళిరాప్పకల్తుఞ్జాయాల్; అడల్ కొళిత్యారభ్య కాణ్బాఁ నీయూழிతోఱూழி యుడలనోయుఱ్ఱాయోఇత్యన్వయః. ౮.

అ-అ-వి.—రీయః" తణ్వాడాయ్, కడలుమ్మలైయుమెన్టుతొడఙ్గి, అడల్ కొళ్ పడైయాழிయమ్మానైక్కాణ్బాఁ నీ యూழிతోఱూழி యుడలనోయుఱ్ఱాయో ఎన్టురైయన్వయమ్. ౮.

ప్ర-తి.—(కడలుమిత్యాది) ఆరణ్యకాణ్డే ఏకషష్టితమే, "తావనానిగిరీంశ్చైవ సరితశ్చసరాంసిచ । నిఖిలేనవిచిన్వానౌసీతాందశరథాత్మజౌ॥ ౨౦॥ తస్యశైలస్యసానూని గుహాశ్చశిఖరాణిచ । నిఖిలేనవిచిన్వన్తౌ నైవతామభిజగ్మతుః॥ ౨౧॥"——(అడల్ కొళిత్యాది) యుద్ధకాణ్డేఽష్టాదశే, "సకృదేవప్రపన్నాయ తవాస్మీతిచయాచతే । అభయంసర్వభూతేభ్యో దదామ్యేతద్వ్రతమ్మమ" ॥౩౩॥——భీష్మపర్వణి, [౫౯] "ఏహ్యేహిఫుల్లామ్బుజపత్రనేత్రనమోస్తుతేదేవవరాప్రమేయ । ప్రసహ్యమాంపాతయలోకనాథ రథోత్తమాద్భూతశరణ్యసఙ్ఖ్యే"॥౯౭॥

శిఱియతిరుమడల్.—కారార్ తిరుమేనికాణుమళవుమ్పోయ్ । చీరార్ తిరువేఙ్గడమేతిరుక్కోవ । లూరేమతిట్కచ్చియూరకమేపేరకమే । పేరామరుతిఱత్తాఁ వెళ్ళఱైయేవెంకావే । పేరాలితణ్గాలనైయూర్ తిరుప్పులియూర | రారామఞ్జూఴ్న్దవరఙ్గమ్కణమఙ్గై। క్కారార్మణినిఱక్కణ్ణనూర్ విణ్ణకరమ్ । శీరార్ కణపురఞ్జేరైతిరువழுన్దూర్ । కారార్ కుడన్దైకడికైక్కడన్మల్లై। యేరార్ పొழிల్ శూழ்ఇడవెన్దైనీర్మలై । శీరారుమాలిరుఞ్జోలైతిరుమోకూర్ । పారోర్ పుకழுమ్వతరివడమతురై । ఊరాయవెల్లామొழிయామేనానవనై.

౧॥ భార-భీ-౫౯-ఌ౫. ౨॥ రా-యు-౫-౮.

తాత్పర్యము.—ఓ!చల్లనివాయుసా! నావలె ఎల్లప్పుడును నిదురలేక నీయవస్థనుపొందిన నీవు, ఉపేక్షకుని సేవించుటకు నాశపడి సముద్రము మొదలగునన్ని స్థలములలోను వెతకి నీమనోరథమునుబొందక నీవిరహబాధనొందితివా యేమి?. ౪.

మూ.—ఊళితోఱూళియులకుక్కు నీర్ కొణ్డు । తోళియరుమ్ యాముమ్బోల్ నీరాయ్ నెకిళ్ కిన్ఱ ।
వాళియవానమే నీయుమతుశూత । న్బాళిమైయిల్ పట్టవన్ కట్పాశత్తాల్ నైన్దాయే॥ ౫॥

ఆ.—(ఊళితోఱూళి) లోకమెల్లామ్ నిఱైయుమ్బడియిక్కాలమెల్లామ్ నిన్ఱు నీరాయుమ్ కనకిఱవాళియవానమే!, నీయుమ్ ఒప్పతై పోలే యెమ్బెరుమానుడైయగుణచేష్టితఙ్గళిలేయకప్పట్టు అనన్యక్కు ఉళ్ళసఙ్గత్తాలే యిప్పడి నైన్దాయాకాతే యెన్గిఱాళ్. ౫.

అన్వ.—తోళియరుమ్ యాముమ్బోల్ ఉలకుక్కు (౩) నీర్ కొణ్డు ఊళితోఱూళి నీరాయ్ (౬) నెకిళ్ కిన్ఱ వానమే నీయుమ్(౯) మతుశూతన్ పాళిమైయిల్ పట్టు (౧౨) అవన్గణ్ పాశత్తాల్ నైన్దాయే (౧౫) వాళియ (౧౬).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, నీయుమవన్ శక్తియోగత్తిలేయకప్పట్టుశిథిలమాకిఱాయో యెన్ఱు ఒరు మేఘత్తైక్కణ్డు కేట్కిఱాళ్.

సమానదుఃఖైకశీలైనతోళిమారుమ్, దుఃఖోత్తరైకశీలైనాఙ్గళుమ్బోలే, లోకమెనిరమ్బవేణ్డుమ్, (౩) నీరైక్కొణ్డు, కాలముళ్ళతనై యుమ్, జలమయనాయ్, (౬) ఇళ్ ఉరువిరుకిఱ, మేఘమే!, ఉదారశీలమాననీయుమ్, (౯) మధుమర్దననుడైయ, పెరుమిడుక్కిలే, అకప్పట్టు, (౧౨) అవన్బక్కల్, స్నేహత్తాలే, శిథిలమాకిఱాయే,(౧౫)ఇన్దశైథిల్యన్దీర్న్దువాళ్వాయాక. (౧౬) ఉదారస్వభావన్ పక్కల్ శైథిల్యమ్ ఉదారపట్ట రహాజనితమెన్గై.

అర్థము.—మాసఖులును మావలె లోకములనన్నిటిని నింపుటకై (౩)నీళ్లను తీసికొని ప్రతికల్పమందును నీరై (౯) కరుగుచున్న ఓ! మేఘమా! నీవును (౯) మధువనెడిరక్కసునిజంపిన సర్వేశ్వరునియొక్క వీర్యగుణమందు దొరుకుకొని (౧౨) వానియందు నాటిచే దుఃఖము నొందితివాయేమి? (౧౫) నీకుమఙ్గళమవుగాక (౧౬).

ఈ.—ఐన్దామ్బాట్టు. అవ్వాళవిలే యొరు మేఘమానతుకరైన్దు నీరాయ్ విళుప్పక్కణ్డు; నీయుమ్ మనసునైయ విరోధినిరసనశీలతైయిలే యకప్పట్టాయాకాతే యెన్గిఱాళ్.

(ఊళితోఱూళి - నీరాయ్ నెకిళ్ కిన్ఱ) కల్పన్దోఱుమ్ కల్పన్దోఱుమ్ నీరాయ్ నెకిళ్ కిన్ఱ. (ఉలకుక్కు నీర్ కొణ్డు) లోకమడఙ్గ వెళ్ళమిడ వేణ్డుమ్బడినీరై ముకన్దుకొణ్డు. ఉనక్కునల్లనిదర్శనముణ్డు (తోళియరుమ్యామును

జీవి.—ఐన్దామ్బాట్టు. (ఊళితోఱిత్యాది). "నీరాయ్ నెకిళ్ కిన్ఱ, మతుశూతన్బాళిమైయిల్పట్టు" ఎన్ఱు పదఙ్గళైక్కూట్టిక్కొణ్డు (అవ్వాళవిలేయిత్యాది).

"ఉలకుక్కు నీర్ కొణ్డు" ఎన్ఱతు - లోకరక్షకమానవునక్కుమ్ నోవున్దతెన్ఱు స్వభావకథనముత్తై; అన్యథావాక్రమిక్కుమ్. "ఊళితోఱూళినీరాయ్ నెకిళ్ కిన్ఱ" ఎన్ఱతు - అన్వయప్రదర్శనమ్. యథాక్రమమానాల్, "ఊళితోఱూళి" ఇత్యాదియాలే - లోకోపకారకత్వముమ్, "తోళియరుమ్" ఇత్యాదియాలే శైథిల్యమున్దోన్ఱుకిఱతు ; ఇవైతన్నిల్ ఉచితమ్బడి యోజ్యనేయున్న (ఊళితోఱూళియున్ను), అన్వయిక్కిఱతు "ఉలకుక్కు" ఎన్గిఱవిటు - తాదర్థ్యచతుర్థియన్ఱు, సమ్బన్ధమాత్రత్తిలేషష్ఠియెన్గిఱాళ్ (లోకముడఙ్గవెన్ఱు). (ముకన్దుకొణ్డు). ఒరుసముద్రత్తిల్ నిన్ఱుమ్ ముకన్దుకొణ్డువన్దాప్పోలేయిరుక్కిఱతెన్గిఱాళ్ జలసమృద్ధియైప్పటియవెన్ఱు తాత్పర్యమ్. అఙ్గళ్ కణ్ణనీర్ పోయలుక్కుప్పాయ్ చ్చలాపోపాతి, ఇన్నీరమెన్ఱిరుక్కిఱాళ్. మేలుక్కువతారికై (ఉనక్కిత్యాది). తోళియరైమున్నే నిర్దేశత్తిన్ తాత్పర్యత్తై

ఈ.—మ్బాల్)ఎన్ని ழవుక్కు ౧*ఎమ్మిన్నున్న వనుక్కు మాయున్దోழிమారైయుమ్ ఏసై యుమ్బాలే. నీరాయ్ నెకిழ్కిన్ఱ-కరైన్దునీరాయ్ విழுకిఱ. (వాழிయ) జగత్తుక్కు ఉపకారకమాయిరుక్కిఱ నీవున్నుడైయ కణ్ణనీర్ నీజ్గి వాழ్న్దిడుక. (వానమే) మేఘత్తైచ్చొల్లుతల్, ఆకాశత్తైచ్చొల్లుతల్. అతిసూక్ష్మమానవాకాశమ్ నీరై ముకన్దుకొణ్ణు శీతళియురుకినీరాయ్ విழுకిఱతెన్నునిఱైక్కిఱాళ్. వానమెన్ఱు-మేఘత్తుక్కు ప్పేర్; ౨"వాళ్కలన్దవణ్ణా" ఎన్నతిఱే, ౩ "వానమ్వழజ్గావిడిల్" ఎన్నానితేతమిழనుమ్. (నీయుమ్) లోకోపకారకమాకపడివుపడైత్తనీయుమ్. (మతుశూతనిత్యాది) విరోధినిరసనశీలనానవనుడైయ వీరగుణత్తిలేయకప్పట్టు, అవన్బక్కలుణ్డానసజ్గై యాలే జీవిక్కవుమాట్టాతేముడియవుమాట్టాతేనోవుపడుకిఱాయాకాతే. పాழிమై-బలమ్. ఇడముడైమైయెన్నుమామ్. (అవన్గణ్ పాశత్తాల్) అవన్బక్కల్ సజ్గైయాలే. విషయానుకూలమాయిఱే సజ్గైయిరుప్పతు; ఎవ్వాళవుసజ్గైయుణ్డు, అవ్వాళవుమ్ నైవుణ్డామిఱేవ్యతిరేకత్తిల్. (నైవాయే) నైవేఫలమ్. ౫.

జీ-అ.—యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఎన్నిழవుక్కిత్యాది). మాయ్యుమ్ - శిథిలమాకానిన్నుళ్ళ. (కరైన్దు). *నెకిழ్కిన్దతిఙ్ తాత్పర్యమ్.(నీరాయ్ నెకిழ్కిన్ఱవిత్తి) అత్రభ్రాన్తిత్వమాకాశపక్షే మేఘపక్షేపిసమానమ్. జగత్తుక్కుపకారకమాయెన్నతుక్కు-"ఉలకుక్కునీర్ కొణ్డు" ఎన్నతిలేనోక్కు. (ఉపకారకమాయిరుక్కిఱ) మేఘత్తైచ్చొల్లుమ్బోతు; ఆతపత్రాణత్తాలే; ఆకాశత్తైచ్చొల్లుమ్బోతు, అవకాశప్రదానత్తాలే. ఆకాశత్తుక్కు వర్షమ్ నియతస్వభావమాకవిల్లామైయాలే, నీరాయ్విழுక్కూడుమోవెన్న (అతిసూక్ష్మమిత్యాది). పలాశపుష్పవృన్తజ్గళిల్ దావభ్రమరభ్రమజ్గళ్ పోలే, ఇజ్గుమేకకాలత్తిలే, మేఘత్తైయాకాశమాకవుమ్, వర్షత్తైత్తుళిక్కిఱతాకవుమ్ భ్రమిక్కక్కూడుమెన్నుకరుత్తు. "వానమ్"ఎన్ఱు-మేఘత్తైచ్చొల్లుమోవెన్న (వాన్గలన్దవణ్ణనిత్యాది) ఇరణ్డాన్దిరువన్దాతి. మేఘత్తోడు సదృశమాయ్చ్చేర్న్దవడివైయుడైయవఙ. "పెరుకుమతవేழమ్" ఇత్యాది. ప్రయోగాన్తరమ్ (వానమిత్యాది). ౩ "తానన్దవమిరణ్డుమ్ తజ్గావియనులకిల్ । వానమ్వழజ్గావిడిల్" ఎన్నుకుఱళ్. "మతుశూతన్బాழிమై" ఎన్గైయాలే - వీరగుణమెన్నుఫలిక్కిఱతు. "నైవాయ్" ఇత్యత్రవర్తమానార్థమాహ(జీవిక్కవుమ్మాట్టాతేయిత్యాది). బలమ్ - కాయబలమ్. ఇడముడైమై - రక్షకత్వప్రాప్తి. యద్వా, ఇడముడైమైయెన్నతు - "మనస్వీ" ఎన్గిఱపడియేయవఙ మనస్సిలిడముడైమైయెన్నపడి. క్లేశచరమావధిం హేతుగర్భపదాభ్యాందర్శయతి (అవన్గణ్పాశత్తాలిత్యాది). "మతుశూతఙ" ఎన్నత్తైక్కాట్టిత్తుభావమ్ (విషయానుకూలమిత్యాది). "పాశత్తాల్ నైవాయే" ఎన్నుమేలేకూట్టితాత్పర్యమ్ (ఎవ్వాళవిత్యాది). ఏవకారార్థమ్ (నైవేఫలమెన్ను). యద్వా (నైవేఫలమ్) వర్తమాననిర్దేశతాత్పర్యమ్. సంశ్లేషవినాశజ్గళిలన్యతరత్తైప్పెఱామలితువేఫలమాయ్విట్టతెన్గిఱార్. వానమే!, ఉలకుక్కునీర్ కొణ్డు, తోழிయరుమ్ యాముమ్బోలూழிతోఱూழிనీరాయ్ నెకిழ్కిన్ఱనీయుమ్ మతుశూతన్బాழிమైయిఱ్పట్టు అవన్గణ్పాశత్తాల్ నైవాయే; వాழிయఇత్యన్వయః. (తోழிయరుమ్యాముమ్బోలూழிతోఱూழிనీరాయ్ నెకిழ్కిన్ఱనీయుమితి) అనేన - ప్రతికల్పంవ్యాసమనుబ్రహ్మవాదివత్ పరాజ్కుశపరకాలయతివరాదయోపిసన్తీతిసూచ్యతే. ౪ "క్షణాణవఃకల్పకోట్యః" ౫ "పలపలవూழிకళాయిడుమ్" ఇత్యభిప్రాయాదుక్తంవా. ౬ "మేఘశ్రీమంస్త్వమసిదయితోయాదవేన్ద్రస్యనూనంశ్రీవత్సాఙ్కంవయమివభవాఙ ధ్యాయతిప్రేమబద్ధః । అత్యుత్కణ్ఠాచపలహృదయోస్మద్విధోబాష్పధారాస్సృత్వాస్సృత్వావిసృజసి పునర్దుఃఖదస్తత్ప్రసజ్గః." శ్రీమఙ! - ౭ *మేకజ్గళోవురైయీర్ తిరుమాల్ తిరుమేనియొక్కుమ్ యోకజ్గళుజ్గళుక్కెవ్వాఱుపెఱ్ఱీర్ ఎన్గిఱాళ్. త్వమసిదయితః - ఇప్పోతవనుక్కుప్పోలియానవడివైక్కాట్టిల్ సౌజ్గళిడత్తిలాదరత్తాలే. విసృజసి, అతఏవపునర్దుఃఖదస్తత్ప్రసజ్గః - ఉజ్గళిழవుపార్త్తిరుక్కన్దనైబలమెనక్కిల్లామైయాలే యవన్బక్కలుజ్గళుక్కణ్డానవిన్దప్రకౢప్తమానవాసక్తి యెనక్కుదుఃఖత్తైయుణ్డాక్కానిఱ్కిఱతు. ౫.

అ-అవ—తోழிయరుమ్యాముమ్బోల్, ఉలకుక్కునీర్ కొణ్డు ఊழிతోఱూழிనీరాయ్ నెకిழ్కిన్ఱ వానమే! ఎన్నుతొడజ్గి, వాழிయఎన్నురైయన్వయమ్. ౫.

౧॥ ౯౯-౫. ౨॥ ౨-౮-౨౫. ౩॥ వళ్ళువర్ కుఱళ్-౮-౨-౯. ౪॥
౫॥ తి-వి-౧౭. ౬॥ భాగ-పు-౧౦-౯౦-౨౦. ౭॥ తి-వి-౩౨.

ఇరణ్డాన్దిరువన్దాతి - ఎళుప త్తైన్దావ్పాట్టు. పెరుకుమత వేళ్ళ మాప్పిడిక్కుమున్ని । న్ఱిరుకణిళమాజ్గిల్వాజ్గి । అరుకిరున్ద । తేన్గలన్దు నీట్టున్దిరు వేజ్గడజ్గణ్డీర్ । వాన్గలన్దవణ్ణన్వరై.

తాత్పర్యము.—ఓ ! మేఘుమా ! లోకమంతయు నిండునట్లు నొకతీరున నీరైకరగుచున్న నీవాసర్వేశ్వని దివ్యచేష్టితములలో లోబడి వానియందునతిప్రేమజేసి వానినిలభింపకపోవుటచే మావలె నిట్టియవస్థను బొందితివాయేమి?. ౫.

మూ.—నై వాయ వెమ్మేపోనా ణ్మతియేనీయిన్నా । ళ్మైవానిరుళకల్వాయ్మాళ్గాన్దు తేమ్బుతియా ।
లై వాయరవణైమేలాళ్ళిప్పెరుమానార్ । మెయ్వాళకజ్గేట్టు నైమ్నీర్రైతోల్వాయే ॥ ౬॥

అ.—(నైవాయ) నాణ్మతియే! నీయిన్నాళ్ వలితానవిరుళైయకల్ఱుకిఱిలై; మళుజ్గిత్తేయానిన్ఱాయ్; నైవున్దానాయిరున్దవెన్నైప్పోలే నీయుమ్, ౧ "వేత్తైనినైప్పిరియేన్" ఎన్నుమ్, ౨ "ఏతద్వ్రతమ్మమ" ౩ "మాశుచః" ఎన్నుమెమ్బెరుమానరుళిచ్చెయ్త వార్త్తైయైక్కేట్టు "తిరువనన్దాళ్వాన్ తొడక్కమాకవుళ్ళ దివ్యపురుషర్కళోడే పళుకిప త్తిక్కుఅవిపన్ మెయ్యల్లతుశొల్లాన్" ఎన్నుకొణ్డుఅవ్వార్త్తైయైవిశ్వసిత్తు అకప్పట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్. ౬.

అన్వ.—నైవు ఆయ ఎమ్మేపోల్ (౩) నాళ్ మతియే నీ (౬) ఇన్నాళ్ మై వాన్ (౯) ఇరుళ్ అకల్వాయ్ మాళాన్దు (౧౨) తేమ్బుతి ఆల్ ఐవాయ్ (౧౫) అరవణైమేల్ ఆళ్ళి పెరుమానార్ (౧౮) మెయ్ వాశకమ్ కేట్టు (౨౧) ఉన్ మెయ్ నీర్మై (౨౪) తోల్వాయే (౨౫).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఎజ్గళైప్పోలే యవన్ సత్యవాదిత్వత్తిలే నీయకప్పట్టాయో? ఎన్ఱు క్షీణనానచన్ద్రనైక్కుఱిత్తుచ్చొల్లుకిఱాళ్.

నైకైయే, స్వభావమాన, ఎజ్గళైప్పోలే, (౩) కలామాత్రమాన, చన్ద్రనే!, తేజోరూపనాననీ, (౬) ఇక్కాలత్తిలే, మైపోలేయిరుక్కిఱ, ఆకాశత్తిల్, (౯) ఇరుళై, పోక్కుకిఱిలై; మళుజ్గి, (౧౨) కుఱైయానిన్ఱాయే; ఆతలాల్, పాయ్మైక్కుప్పలముకముమిరణ్డునావుముడైయ, (౧౫) తిరువరవణైమేల్కొణ్డు, పాయ్క్కుప్పెరునిలైనిఱ్కుమ్తిరువాళియైయుడైయరాయ్, ఇవర్కళైప్పాయ్క్కుఱ్పెరుక్కెమ్బెరుమైయైయుడైయవరుడైయ, (౧౮) పెరుమ్బొయ్యాన, వార్త్తైయై, కేట్టు, (౨౧) ఉన్, వడివిల్, ఉజ్జ్వలభావత్తై, (౨౪) ఇళన్దాయో ?- (౨౫) నాణ్మతి - పుతుమతి. మైవానిరుళ్ - కఱుత్తపెరియవిరుళైన్నుమామ్. మాళాన్దు - మళుజ్గి. ఇత్తాల్ - ఉజ్జ్వలస్వభావరుడైయవాళి మళుక్కుమ్అవనుడైయఉక్తివైయర్థ్యశజ్కావహమాన విళమ్బమెన్నుకరుత్తు. ౬.

అర్థము.—నొచ్చి యున్న మావలెనే (౩) దినములచేబూణుడగు ఓ! బాలచంద్రుడా! నీవు (౬) ఈదినమందు కాటుకవలె ఆకసమందున్న (౯) చీకటిని బోగొట్టనివాడవైతివి; ప్రకాశములేక (౧౨) క్షీణించిపోవుచున్నావు; గనుక నైదుముఖములుగల (౧౫) శేషశయ్యమీదనుబవ్వళించిన చక్రాయుధముగల గొప్పవాడైన (౧౮) (శ్రియఃపతియొక్క) యథార్థములైన శ్రీసూక్తులను విని (౨౧) నీయొక్క శరీరమందలి సౌన్దర్యమును (౨౪) బోగొట్టుకుంటివా? (౨౫).

౧। ౨। రా-యు-౧౮-౩౪. ౩। భ-గీ-౧౮-౬౬.

ఈ.—ఆఱాయ్చ్చట్టు. మేఘత్తినరుకేకలామాత్రమానచన్ద్రిక తోఱ్ఱినాల్; అవస్థై ప్పార్త్తు, ఉన్నుడివి లక్ష్మిలిఴన్దాయాకాతేయెన్గిఱాళ్.

(నైవాయ వెమ్మేపోల్) నైనై యుడైయ వెఙ్గళై ప్పోలేయెన్నుతల్, నైవుతానోరువడివుకొణ్డాప్పోలేయెన్నుతల్. ౧[సపఙ్కామ్] భూమియిల్ నిన్ఱుమ్ తోఱ్ఱినపోతుపోలేయిరున్దాళ్. [అనలఙ్కారామ్] అత్తైయఴిత్తొప్పిక్కుమవరసన్నిధియాలేయొప్పనైయఴిన్దిరున్దాళ్. [విపద్మామివపద్మినీమ్] "పెరుమాళ్ వన్దాలుమివ్వాశ్రయత్తైయుణ్డాక్కవొణ్ణాతు" ఎన్నుమ్బడి ముతలిలే తామరైకుడిపోనపొయ్కైపోలేయిరున్దాళ్. ౨[అవ్యక్తలేఖామివచన్ద్రలేఖామ్] పోయ్త్తేయ్న్దఱ్ఱపడిక్కుమ్వైవర్ణ్యత్తుక్కుమ్ నిదర్శనమాకచ్చొల్లుకిఱతు. [పాంసుప్రదిగ్ధామివహేమలేఖామ్] "నెచ్చిరక్కుక్కువన్దనన్దుక్కు" ఎన్నుతోఱ్ఱవిరున్దాళ్. [క్షతప్రరూఢామివబాణలేఖామ్] అమ్బువాయుళ్ళేకిడక్క ప్పుఱమ్బేసమాధానమ్బణ్ణినాప్పోలే, "అకవాయిలిఴుపుపెరితు" ఎన్నుతోఱ్ఱవిరున్దాళ్. [వాయుప్రభగ్నామివ

౨-అ. ఆఱాయ్చ్చట్టు (నైవాయవిత్యాది). మేఘత్తైచ్చొన్నవనన్తరమ్ చన్ద్రనైచ్చొల్లుకిఱతుక్కు ప్రసక్తియెన్నెన్న (మేఘత్తినరుకేయిత్యాది). మేఘసమూహత్తుక్కురుకేనిఱ్కైయాలే, పూర్ణనాకిలుమ్ అర్ధమ్ ప్రకాశిక్కైయాలే-కలామాత్రమెన్గిఱాంతల్; ప్రథమైయిల్చన్ద్రినాతల్.

మున్దినవర్థత్తుక్కు శబ్దనిర్వాహమాపతు - "నైవు" ఎన్నతు-"నై" ఎన్నుకడైక్కుత్తలాయ్, "వాయ్" ఎన్ను-ఇడమాయ్, నైవుక్కిడమాయ్. అతాసగు - నైనైయుడైత్తాన వెన్నపడి. అన్ఱియే, "నైవు, ఆయ," ఎన్నుపదభేదమ్బణ్ణి, ఆయ-ఉణ్డాన; నైవుతానోరువడివుకొణ్డిగుక్కుమెన్నుతల్. ఎఙ్గళై ఎన్గిఱతు-నాన్గ, అన్ఱిల్, కడల్, వాడై, వానమ్, అనవిప్పైకళై. నైవుతానోరువడివుకొణ్డాప్పోలేయిరుక్కుఱతుక్కు ప్రమాణమ్ (సపఙ్కామిత్యాది). లఙ్కైయిలేయిరున్దపోతు పెరుమాళ్పిరిన్దనిగమేనియెల్లామ్బుఴుతిపడిన్దు, అతుక్కుమేలే కణ్ణనీరుమాయ్, నన్నిన్దవిషముమ్ నల్తైయాతవిషముమాయిరుక్కైయాలే - "సపఙ్కామ్" ఎన్నువివక్షిత్తు, అతుక్కుదృష్టాన్తమ్ (భూమియినిన్ఱుమిత్యాది). అలఙ్కారమెన్నతు-పఙ్కత్తైయెన్నపడి. అపద్మామిత్యనభిధాయ, "విపద్మామ్" ఇత్యభిధానాత్ - విశేషేణగతాని-విగతాని; విగతాని పద్మాని యస్యాస్సా-విపద్మేతివ్యుత్పత్తింహృదిని ధాయాహ (పెరుమాళ్ వన్దాలుమితి). (ఇవ్వాశ్రయత్తైయుణ్డాక్క) ఘటాదిపదార్థఙ్గళైప్పోలే, "ఇతువుమొగునొన్దాకాగిసదార్థముణ్డు" ఎన్నుమ్బడియాకవాకిలుమ్ సణ్ణవొణ్ణాతపడి యెన్ఱిరుక్కిఱాళెన్నపడి. ఇన్దనర్థమ్ - "విపద్మామివపద్మినీమ్" ఎన్గిఱ దృష్టాన్తత్తాలేతోఱ్ఱుకిఱతు. "సపఙ్కామ్, విపద్మామ్" ఎన్గైయాలే- నీర్వఱ్ఱినమైతోన్ఱుకిఱతి ఱు; అత్తాలే - ఓఙ్డైయినుడైయ స్వరూపమిఴన్దమైతోన్ఱుకిఱతు; నీర్వఱ్ఱిన నిమ్నప్రదేశమ్ - ఓఙ్డైయాకిఱతు. "ఎమ్మేపోల్ నాన్గుతియే, ఇతిపదసఙ్గతింహృదిని ధాయనాయకీచన్ద్రగమార్థదృష్టాన్తదార్ఢ్యాభిప్రాయేణాభిధానస్యోదాహరణమాహ (అవ్యక్తలేఖామివేతి)" ఇతిపఙ్క్తి. "సపఙ్కామ్" ఇత్యత్ర కలితోక్తసన్దర్భస్యోపసఙ్గ్రహః. పోయ్త్తేయ్న్దఱ్ఱ వెన్నతు - సిఱివుమ్ తేయ్న్దఱ్ఱ వెన్నపడి. (పోయ్త్తేయ్న్దఱ్ఱపడిక్కుమ్). "చన్ద్రలేఖామ్" ఎన్నతు - ఏకదేశమాయ్, కలామాత్రావశిష్టనానచన్ద్రనైచ్చొల్లిత్తిఱ్ఱు.

(వైవర్ణ్యత్తుక్కుమ్). "చన్ద్రలేఖా" ఎన్నునోన్ఱుకిఱతిల్లై వైవర్ణ్యమ్ తోన్ఱుకిఱపడి. మేఘమేతుసంసర్గాదికళాలే కొదాచిత్కమాకవివర్ణమాకత్తోన్ఱుమితి. హేమలేఖైయెన్నతు - హేమశలాకై. చన్ద్రలేఖైయైదృష్టాన్తమాకచ్చొల్లియిరుక్క, దృష్టాన్తాన్తరోపాదానత్తుక్కుత్తాత్పర్యమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నెచ్చిరక్కుక్కిత్యాది). అత్ర ౩"సరసిజమనువిద్ధం శైవలేనాపి రమ్యం మలినమపిహిమాంశోర్లక్ష్మలక్ష్మీం తనోతి । ఇయమధికమనోజ్ఞావల్కలేనాపితన్వీకిమివహిమధురాణాం మణ్డనం నాకృతీనామ్" ఎన్నతనుసన్ధేయమ్. "క్షతప్రరూఢామివబాణలేఖామ్" ఎన్నతు - క్షతేసతి ప్రరూఢాం బాణలేఖా మెన్నపడి. క్షతమెన్నతు - క్షతసాధనమానఅమ్బుత్తైయైచ్చొల్లిఱ్ఱాక్కి (అమ్బువాయుళ్ళేకిడక్క ఎన్గిఱార్). బాణలేఖై - అమ్బుపట్టపుణ్. అన్ఱిక్కే, క్షతమెన్ను - అమ్బుపట్ట వ్రణమెన్నుమామ్. ఇన్దపక్షత్తిల్, అమ్బువాయెన్నతు - అమ్బుపట్టవ్రణమెన్నపడి. అమ్బువాయుళ్ళేకిడక్క, ప్రరూఢమాయ్ - మేలేసమాధానమ్బణ్ణప్పట్ట, బాణలేఖైయైయుణ్ణు - బాణమ్బోనవఴియెన్నపడి. ప్రరూఢత్వమ్ - సమాధానమ్బణ్ణినాపోలెన్న; [భిన్నప్రకోష్ఠం తేఖిత్యాది]. ఎన్ను కణ్డుకొళ్వతు. (పుఱమ్బే సమాధానమ్బణ్ణినాప్పోలేయితి) ఉపరిత్వచాసమాహితబాణవ్రణవదిత్యర్థః అత్ర, "క్షతశబ్దేన-రావణోక్తదుర్వచనశతాయాతవ్యసనముచ్యతే, రతియినాఅమ్బుట్టవనువాటు

౧॥సుం-సు-౧౫-౨౧. ౨॥రా-సు-౫-౨౬. ౩॥శా-నాట-౧. ౪॥వస్ప్యలుక్కుతల్-అ ౧౩-౯-"శుట్టపుణ్ణాఱుమ్" ఇతి పాఠాన్తరమ్.

ఈ.—అవర్ ౧"ఏతద్వ్రితంమమ"ఎన్ఱవార్త్తైకేట్టే నీయుమిప్పడి యకప్పట్టతు. ఇప్పోతుతవాఴైయాలే "పాయ్" ఎన్ఱిరుక్కిఱాళిఱే. రామావతారత్తిల్ మెయ్యుమ్కృష్ణావతారత్తిల్ పొయ్యుమిఱే ఆశ్రితర్క్కు_త్తఞ్జమ్. (ఉఱమెయ్నీర్మైతోశ్రాయే) ఉఱవడివిలెఴ్ఱి లిప్పన్దాయాకాతే. దర్శనీయమాన తణ్ణళియేయాయ్ లోకోపకారకమానవున్నుడమ్బినొళియైయాకాతేయిழ్ఴన్దతు. ౬.

జీ-అ.—మెయ్వాశకమే తెన్న (అవరేతిద్వ్రితమిత్యాది). కృష్ణావతారప్రసఙ్గత్తిలే,ఏతద్వ్రితమ్మమ ఎన్ఱతు - భర్త్రుక్యత్తాలే. ఆనాల్, "ఏతద్వ్రితమ్మమ" ఎన్ఱతు - పొయ్యోవెన్న (ఇప్పోతిత్యాది). ఆనాల్ వాస్తవమాన వాకారమే తెన్న (రామావతారత్తిలిత్యాది). కృష్ణావతారత్తిల్ పొయ్యెన్ఱతు - ప్రాసఙ్గికమ్. ౨"రామోద్విర్నాభిభాషతే" ఎన్నుమ్పడియాన "ఏతద్వ్రితమ్మమ" ఎన్ఱిఱ రామావతారత్తిల్ మెయ్యుమ్, "ఆయుధమెడేన్" ఎన్ఱ ప్రతిజ్ఞైయైప్పొయ్యాక్కిన కృష్ణావతారత్తిల్పొయ్యుమెన్ఱపడి. యద్వా, పొయ్యానవార్త్తైక్కు మెయ్నీర్మైతోఱ్ఱక్కూడుమోవెన్న (రామావతారత్తిలిత్యాది) ఎన్నుతల్. తఞ్జమాకైయాలే తోఴ్ఴిక్కు ఱాళెన్ఱపడి. నీర్మైతోన్ఱైక్కయావతు - అழ్ఴకైక్కై. (దర్శనీయమానవిత్యాది) దర్శనీయమాయ్, తణ్ణళియైయుడైత్తాయ్, లోకోపకారకమమాన వున్నుడమ్బిలొళియెన్ఱపడి. నాణ్మతియే నీఇన్నాళ్మైవానిరుళకన్రాయ్; నైవాయవెమ్మేపోల్ మాழ்ఴాన్దతేమ్బుతియాల్; ఐవాయరవణై ఇత్యాద్యర్థవ్యాఖ్యాన్వయః. "నీర్మైతోన్రాయ్" ఎన్ఱతు-* మాழ்ఴాన్దిఱ వివరణమాతల్. ఇఙ్గే, ౩"త్వంయక్ష్మణాబలవతానిగృహీతఇన్దో క్షీణస్తమోన నిజదీధితిభిః క్షిణోషి। కచ్చిన్ముకున్దగదితానియథావయస్త్వం విస్రభ్యభోస్థగితధీరుపలక్ష్యసేనః" ఇతి భాగవతదశమస్కన్ధశ్లోకోఽనుసన్ధేయః. యక్ష్మణా-క్షయ వ్యాధినా. నక్షిణోషి - పోక్కుకిఱాయిల్లై. విస్రభ్య - విశ్వసిత్తు. స్థగితధీః - కలుషధీస్సన్. నఃఉపలక్ష్యసే, ఎఙ్గళ్ మున్నే తోన్ఱుకిఱాయ్. ౬.

అ-అ వి.—"అరవణైమేల్పళ్ళిప్పెరుమానార్" ఇతి-అవతారకన్దభూతస్యక్షీరాబ్ధిశాయినోఽభిహితత్వాత్, తదభిన్నత్వాద్రామకృష్ణయోః, కృష్ణావతారానుష్ఠానంరామావతారసూక్త్యైకవస్తుగతత్వేనాహ (ఏతద్వ్రితమ్మమేతి). "అసత్యత్వేనోచ్యమానాసూక్తిఃకీదృశీ" ఇత్యాకాఙ్క్షాయాముత్తరమిదమ్. అత్రోదాహరణమ్- ౪"వల్లాళిలఙ్గైమలఙ్గచ్చరన్దురన్ద" ఇత్యాది. సావార్తామిథ్యాకిమిత్యత్రాహ (ఇప్పోతితి). "ఆழ்ఴిప్పెరుమానార్" ఇత్యాదేః-అహోరాత్రత్వేనకృతవానితియత్, తస్మిన్నాశ్రితార్థమిత్యర్థకరణేచ, "ఏతద్వ్రితమ్మమ" ఇతిసూక్త్యాఖ్యానిమగ్నచిత్తస్సన్క్లిశ్యసికిలేతిభావంహృదినిధాయ; ఇమేమిథ్యార్థకరణసూక్తికథంక్లేశహేతూభవతఇత్యత్రాహ (రామావతారత్తిలితి). తస్మాత్ "ఏతయోస్సతోర్యరపినరక్షతి" ఇతిఅతీవక్లేశహేతూభవతఇతిభావః. యద్వా, "'అరవణైమేల్' ఇత్యత్ర కృష్ణావతారవివక్షాయామ్, ఏతద్వ్రితమ్మమ ఎన్ఱవార్త్తైఇతి - వ్యఙ్గ్యత్వేనచరమశ్లోకఉచ్యతే; 'చక్రవర్తికుమారవాక్యవత్కృష్ణవచనఞ్చసత్యమ్' ఇత్యతిస్థకిమితిభావః. ఇప్పోతితివాక్యస్య - పూర్వవదేవసఙ్గతిః. సత్యాసత్యత్వేనవచనయోః ప్రసక్తత్వాత్తత్ప్రసఙ్గాదాహ (రామావతారత్తిలితి)." ఇతివదన్తి.——

తాత్పర్యార్థమావతు (యక్ష్మణా) మున్బు చన్ద్రన్ పూర్ణనాయిరుక్కుమ్బడి కణ్డిరుక్కుమే; ౫"ప్రథమాంపిబతే" ఇత్యాది క్రమత్తాలే కలాక్షయమ్బిఱక్కిఱపడియైక్కణ్డు, అతు భగవద్విశ్లేష నిబన్ధనమాన రాజయక్ష్మావినాలే యాకవేణుమెన్ఱఱుతియిట్టాళాయిన్ఱు. [బలవతా] ౬"చన్ద్రమామనసోజాతః" ఎన్ఱు - సఙ్కల్పమ్ సర్వసాధారణమాయిరుక్కచ్చెయ్తే చిరమనోరథత్తాలే పెఱవేణ్డుమ్బడియాన వేణ్డప్పాట్టైయుడైయవునైన్నయిప్పడియాక్కిమ్బోతు, పయిరవురుక్కానవవనుడైయ విశ్లేషనిబన్ధనమాన విఱువేణ్డావో. మనస్సేయాకిలుమ్ అన్తఃకరణమాకైయాల్వన్ద వేణ్డప్పాడుణ్డిఱే. [నిగృహీతః] విడువిత్తుక్కొళ్ళ శక్తనాకిఱిలైయాకాతే [అసి] ఇప్పడి సత్తామాత్రమే శేషిక్కుమ్బడియావతే. [ఇన్దో] సర్వాహ్లాదకరనాననీ యిప్పడిపడువతే!. ఉన్దిధాతువిలే, ౭"ఉన్దేరిచ్చాదేః" ఎన్ఱిఱసూత్రత్తాలే - ఉప్రత్యయముమ్, ఉకారత్తుక్కు కారాదేశముమాయ్, "ఇన్దు" ఎన్ఱిఱరూపమ్. "ఉన్దీ-క్లేదనే" ఉనక్తీతిఇన్దుః - ఎల్లారుడైయమనస్సైయుమ్ ద్రవిప్పిక్కిఱ వునైన్నయుమ్ ద్రవిప్పిప్పారుణ్డాకాతే, "ఇట్టార్క్కిట్టపలన్" ఎన్ఱిఱవితుక్కు నీయుదాహరణమావతే. ఇతతిన్దపడియెఙ్ఞనేయెన్న [క్షీణ ఇత్యాది] ౮"భాముపయుజ్యభాతి" ఎన్ఱు - అవనుడైయతాయిరుక్కవుమ్,ఉన్నోడ్త్తైసమ్బన్ధత్తాలే యిప్పడియామ్బడినీయిప్పడినోవుపడువతే.

౧॥ రా-యు-౧౮-౩౩. ౨॥ రా-ఆ-౧౮-౩౦. ౩॥ భాగ-పు-౧౦-౯౦-౧౮. ౪॥ పెరి-తి-౧౧-౧౦.
౫॥ ౬॥ పు-సూ. ౭॥ ఇతుసూత్రపాఠత్తిల్ కాణవిల్లై. ౮॥ భార-అ-౧౫౮-౨౨.

ఆ-అ-వి.—౧"భాముపయుజ్యభాతి" ఎన్గిఱతు, మైత్రాయణీయశ్రుతియిలుమ్, ఆనుశాసనికత్తిల్ వాసుదేవమాహాత్మ్యత్తిలుమ్ ఉళ్ళ యిరుక్కిఱత అఙ్గు, ౧ "తస్యాదిత్యోభాముపయుజ్యభాతి" ఎన్ఱిరున్దతేయాకిలుమ్, సూర్యకిరణఙ్గళే చన్ద్రనిడత్తిలేవన్దు హిమత్తాలే శీతలమాకిఱతెన్ఱు జ్యో తిశ్శాస్త్రకళ్ శొల్లుకైయాలే యిప్పడిశొల్లక్కుఱైయిల్లై. [కచ్చిదిత్యాది] ౨ "పాయ్న్నమ్బిపుళ్ళువన్ కళ్వమ్మొழிయై" ఎన్ఱు ఓరోద విశేషఙ్గళిలే యవనుడైయవచనఙ్గళైత్తెళిన్దిరుక్కవుమ్, అవన్ వఞ్చనార్థమాక ౩ * ఉణ్ణాతుఱఙ్గాతొలి కడలైయూడఱుత్తవిచ్చెయలై యెఙ్గ ప్పోలేనీయుమ్ మెయ్యాకనినైత్తు, పాయ్యాన మైయైయఱిన్దిలైయాకాతే. స్థగితమ్ - వఞ్చనాచ్ఛాదితమ్. "మెయ్వాశకమ్" ఎన్ఱవిడత్తిల్ ౪ "జరద్గవఃకమ్బళపాదుకాభ్యాంద్వారిస్థితోగాయతి మద్రకాణి ! తంబ్రాహ్మణీపృచ్ఛతి పుత్రకామారాజన్ రుమాయాంలవణస్యకోర్ఘః" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. నైవాయవెమ్మేపోలెన్ఱుతొడఙ్గి, క్రమేణవురై యన్వయమ్.

ప్ర-తి.—(నైవాయ్) సున్దరకాణ్డే పఞ్చదశే, "సపఙ్కామనలఙ్కారాంవిపద్మామివపద్మినీమ్॥౨౧॥ వ్రీళితాందుఃఖసన్తప్తాం పరిక్షీ ణాంతపస్వినీమ్॥ ౨౧౪ ॥———తత్రైవపఞ్చమేసర్గే, "అవ్యక్తలేఖామివచన్ద్రలేఖామ్ పాంసుప్రదిగ్ధామివహేమలేఖామ్। క్షతప్రరూఢా మివబాణలేఖామ్ వాయుప్రభగ్నామివమేఘలేఖామ్॥ ౨౭॥ సీతామపశ్యన్మనుజేశ్వరస్యరామస్యపత్నీంవదతాంవరస్య। బభూవదుఃఖాభిహ శ్చిరస్య ప్లవఙ్గమోమన్దఇవాచిరస్య॥౨౭॥"———"క్షతప్రరూఢామ్ - క్షతేసతిప్రరూఢామ్ అన్తర్దోషవతీంబహిస్సమాహితామిత్యర్థః" ఇతి టీకా. = "చిన్నఃప్రరోహతేవృక్షోవనేపరశునాహతః। వ్రణందురుక్తంవక్త్రోత్థం నస్మరోహతిసర్వదా." శ్రీభాగవతేదశమే [౯- "త్వంయక్ష్మణాబలవతానిగృహీతఇన్దో క్షీణస్తమోననిజదీధితిభిః క్షిణోషి। కచ్చిన్ముకున్దగదితానియథావయన్త్వంవిస్రభ్య భోస్థగితధీరుపలక్ష్ యసేనః"॥౧౮॥

నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழி - పత్తాన్దిరుమొழி - మూన్ఱాంపాట్టు.= కోవైమణాట్టి నీయున్ కొழுఙ్గనికొణ్డెమ్మై। యావితోలైవి ల్వాయఴకర్ తమ్మైయఙ్గుతుమ్। పావియేన్ఱోన్ఱిప్పామ్బణైయార్ క్కున్దమ్పామ్బుపోల్। నావుమిరణ్డుళవాయిఱ్ఱునాణిలియేనుక్కే.

తిరుమొழி-తొణ్డూర్ శెన్ఱాన్దిరుమొழி-నాలాంపాట్టు. మైనమ్బువేఱ్కణ్ణల్లాళ్ మున్నమ్బెఱ్ఱవళైవణ్ణనన్మామేని। తన్నమ్బినమ్బియుమిం ఙ్గువళర్న్దతవనినైశెయ్తఱియాన్। పాయ్న్నమ్బిపుళ్ళువన్గళ్వమ్మొழிయైప్పొక్కినవాతవిఴ్న్దిట్టు। ఇన్నమ్బినమ్బియాలాయ్చ్చియర్క్కుయ్మ్ యెన్ శెయ్కేనెన్ శెయ్కేనో॥

తాత్పర్యము.—ఓ! బాలచంద్రుఁడా! ఇప్పుడాకసమునందున్న నల్లని చీకటిని బోఁగొట్టక కాన్తిహీనుఁడవై క్షీణదశను బొందితివి. నీవు మావలనే, * "ఏతద్వ్రతమ్మమ" అనెడి సర్వేశ్వరునిమాటనువిని శేషశాయియైన చక్రధరుఁడు నబద్ధము చెప్పడనినమ్మి నీసౌన్దర్యమును బోఁ ట్టుకొంటివా యేమి?

మూ.—— తోழ்ழோమడనెఞ్జమెమ్బెరుమానారణఱ్కు। మ్మాఴ్ఴామైశొల్లియఴువోమైనీనడువే। వేఴ్ఴోర్వకైయిఱ్కొడితాయెనైయూழி। మాఴ్ఴాన్మైనిఱ్ఱియోవాழிకనైయిరుళే॥

ఆ.— (తోழ்ழோమ్) ఎమ్బెరుమానాపడైయ వాశ్రితసులభత్వాదిగుణఙ్గళాలే యవనుక్కు త్తోఴ్ఴడిమైయానోమ్; ఆతలాల్, "(ఎ) నైప్పిరిన్ద వ్యసనత్తైయొన్ఱు మ్బొఱుక్కమాట్టుకిఱిలోమ్" ఎన్ఱు శొల్లిక్కొణ్డఴుకిఱవెఙ్గళై నీ నడువేక్రుఱుక్కలిలుమ్ కొడియైయాయ్నిన్ఱు (ఎ) నైకాలమ్ బాధిక్కక్కడవైకనైయిరుళే! యెన్గిఱాళ్.

౧॥ మై-ఉ. ౨॥ తి-మొ-౯-౭-౪. ౩॥ నా-తి-౧౧-౬. ౪॥

అన్వ.— ఎమ్ పెరుమాన్ నారణఱ్కు (౩) మడమ్ నెఞ్జమ్ తోత్రోమ్ (౬) ఎమ్మాత్రామై శొల్లి అழுవోమై (౯) నీ నడువే వేత్రోర్వకైయిల్ (౧౨) కొడితాయ్ ఎనైయూழி మాత్రాణ్మై (౧౪) నిత్రియో కనై ఇరుళే (౧౭) వాழி (౧౯).

పన్ని.— అనన్తరమ్, నిరుపాధిక సమ్బన్ధయుక్తనానవనై ప్పిరిన్దార్తైయానవన్నై ఉన్నిడుపాట్టైక్కాట్టినలివతే! యెన్ఱు ఇరుళైక్కణ్డు నుపట్టురైక్కిఱాళ్.

ఎజ్గళ్, స్వామియాన, నారాయణనుక్కు (౩) ఎజ్గళుక్కువిధేయమాన. నెఞ్జై, ఇழన్దోమాయ్,(౬) అతడియానవెజ్గళాత్రామైయై, వాయ్విట్టుచ్చొల్లి, అழுకైఆ వెజ్గళైప్పత్తి, (౯) నీ, బాధ్యబాధకసమ్బన్ధమత్రిరుక్క నడువేపుకున్దు, శత్రుక్కళ్ పడియిలుమ్, (౧౨) కొడితామ్పడి, కాలముళ్ళతనైయుమ్, ఎజ్గళ్ నోవుక్కు మఱుతలైయాన ఆళాకైయిలే,(౧౪) నిలైనిఱ్కిఱాయో, తిణుజ్గిన, ఇరుళే!,(౧౭) ఉన్ సన్నిధియైక్కాట్టినలియాతే క్లేశన్దీర్న్దువాழవేణుమ్. (౧౯) కనైయిరుళ్ - తిణుజ్గినవిరుళ్. ఇవళ్ నోవుక్కుమఱుతలైయాన ఆళాకైయావతు - ఇరుళ్ తానుమిడుపడుకై. ఇతిఱ్కరుకుతల్ విరహత్తాలేయెన్ఱు నినైత్తు, పారుక్కుమాట్టామలురైత్తాళాయిత్తు. ఇత్తాల్ - తమః ప్రకృతికళుడైయ మాలిన్యముమ్, సర్వేశ్వరనైప్పిరిన్దతెన్ఱిరుక్కై. ౩.

అర్థము.— నాయొక్క స్వామియైన నారాయణునికి (౩) (మా) స్వాధీనమందున్న మనస్సును బోగొట్టుకొనినవారమై (౬) మాయొక్క విరహదుఃఖమును జెప్పుకొని దుఃఖించుచున్న మమ్ములనుద్దేశించి (౯) నీవు నడుమవచ్చి శత్రువులుచేసెడివిధములకంటె (౧౨) క్రూరవ్యాపారములుగలదానవై ఎల్లప్పుడును హింసచేయుటయందు (౧౪) నిలిచియున్నావా? దృఢమైన ఓ!అంధకారమా! (౧౭) సుఖముగానుండువుగాక. (౧౯) ౨.

ఈ.— ఏழாంప్పాట్టు. మతికెట్టవాఱే అన్ధకారమ్వన్దు మేలిట్టతెన్ఱిఱాళ్ (తోత్రోమిత్యాది) కీழு మేలుమ్బోరుకిఱపడియొழிయ, శబ్దస్వారస్యత్తైప్పత్తి ఎమ్బెరుమాన్ నారరుళిచ్చెయ్తుపోరువతొన్ఱుణ్డు; అమ్మజ్గియుమ్మాళుమత్తైయే నిర్బన్ధిత్తుప్పోముమ్. అతాకిఱతు - తాన్, పిరివాత్రాతారనేకర్ కూడ కట్టిక్కొణ్డుకూప్పిడానిఱ్క, ఇరుళ్వన్దు ముకత్తైమఱైక్క, అత్తైప్పార్త్తు, ఆత్రామైయుక్కుప్పోక్కు విట్టు ధరిక్కవొట్టాతే నీవన్దు నలియక్కడవైయో? వెన్ఱిఱాళ్.

"ఎమ్మైపోల్" ఎన్ఱిఱపదార్థజ్గళైయెల్లాజ్గూట్టిక్కొణ్డు శొల్లుకిఱతు (తోత్రోమ్మడనెఞ్జమ్) భగవద్విషయమెన్నాల్ విడమాట్టాతపడి చపలమాననెఞ్జైయిழన్దోమ్, అన్ఱియే, భవ్యమాననెఞ్జైయిழన్దోమెన్నుతల్. (ఎమ్బెరు

౨-అ.— ఏழாంప్పాట్టు, (తోత్రోమిత్యాది). మతి ఎన్ఱు - చాటు. బుద్ధియుమ్, చన్ద్రనుమ్. అన్ధకారమ్ - ఇరుళుమ్, అజ్ఞానముమ్. కీழுమ్ మేలుమ్ పోరుకిఱపడియావతు - "ఎమ్మైపోల్" ఎన్ఱు సమదుఃఖికళాకచ్చొల్లుకై. (శబ్దస్వారస్యత్తైప్పత్తి) "వేత్రోర్వకైయిల్" ఇత్యాదియానశబ్దస్వారస్యత్తైప్పత్తియెన్ఱపడి.

"తోత్రోమ్" ఎన్ఱిఱబహువచనార్థమ్ (ఎమ్మైపోలిత్యాది). మున్దినవర్థత్తిల్, మడప్పమ్ - పత్ఱిల్లువిడామై "ఎమ్బెరుమాన్,

---

అ-అ-వి.— శబ్దస్వారస్యత్తైప్పత్తి ఎన్ఱిఱతు - "నడువే" ఎన్ఱిఱపదత్తై కటాక్షిత్తు. "నామ్యుమ్నానుమ్ కూప్పిడానిఱ్కనీయుమ్ దుఃఖత్తైక్కాట్టినలివతే" ఇత్యాదిప్పడియే కీழ్ప్పాట్టుక్కళిల్పోలేశొల్లామల్, ఇజ్గే "వేత్రోర్వకైయిల్ కొడితాయ్" ఎనైయాలే, ఇతువుమ్, కీழ్మేల్పాట్టుక్కళిల్పోలే భగవద్విశ్లేషవ్యసన సూచకపదమిల్లామైయుమిన్దవర్థత్తిలేయిజ్గే స్వరసమావతు. కట్టిక్కొణ్డు-ఆశ్లే

ఈ.—మాఽ్ నారణఱ్కు) కెడువాయ్, వకు త్తవిషయ త్తిలేయన్ఱో నాజ్గళ్ నెఞ్జోఽన్దతు. ‘‘తన్నుడైమై’’ ఎన్ఱాల్ వత్సల నాయిరుక్కుమవనుక్కన్ఱో విఽున్దతు. సులభను క్కన్నుమామ్. (ఎమ్మాళ్శొమైశొల్లి యఽువోమై) ఆళ్శొమైయరా డైయూర్, తన్దామాళ్శొమైశొల్లిక్కూప్పిడక్కడవతన్ఱో. నాజ్గళ్ పెఱప్పుకుకిఱతొరు ప్రయోజనముణ్డాయ్ ‘‘అత్తే విలక్కినాప్పెఱవేణుమ్’’ ఎన్ఱు తాఽ్ శెయ్కిఱాయన్ఱే. అవనై ప్పెఱవో? పోననెఞ్జైప్పెఱవో? ఎజ్గళాళ్శొమై యాలే యఽప్పెఱోమో; (నీనడువే) అల్లాతవళ్ఱుక్కుళ్ళతమైయాతొవునక్కు. అవనై యొழிన్దనమ్మిల్ నామ్ కఽుత్తైక్కట్టిక్కొణ్డుకిడన్దు కూప్పిడుకై యొழிయ బాధ్యబాధకభావముణ్డో?. నలికైక్కొరు హేతువిన్ఱిక్కేయి రుక్కచ్చెయ్తే. (వేళ్ర్రోర్ వకైయిల్ కొడితాయ్) వేళ్రోరుణ్డు - శత్రుక్కళ్. వకైయుణ్డు - అవర్కళ్ నలియుమ్ప్రకారమ్. అతిలుజ్కొడితాకనలియానిన్ఱాయ్. శత్రుక్కళానాలుమ్, నోవుపట్టారై ‘‘ఐయో!’’ ఎన్న వన్ఱోవడుప్పతు. (ఎనైయూఽి మాఽ్శొన్నైనిఽ్రియో) కాలతత్త్వముళ్ళతనై యుమ్ శాత్రవత్తిలేనిఱ్కక్కడవైయో?. రావణాదికళ్, పిరిత్తపిత్తనై, కూప్పిడప్పాఱుత్తార్కళ్, నీర్మైయుడైయార్, ౧‘‘సఞ్జాతబాష్పః’’ ఎన్ఱు కణ్ణనీరైవిఽవిట్టార్కళ్; నీర్మైయుడైయార్ పడియుమ్ కణ్డిలోమ్, శత్రుక్కళ్ పడియుమ్ కణ్డిలోమ్, ఉన్నతు వ్యావృత్తమాయిరున్దతే!.

౭-అ.—నారణఽ్’’ ఎన్గిఱపదద్వయత్తుక్కుమ్క్రమేణార్థమ్(కెడువాయిత్యాదివాక్యద్వయేన). కెడువాయెన్ఱతు-వాత్సల్యపాడు. ఆళ్శొమైయుడైయారాలాఽియరాతే యఽవేణుమో వెన్న (ఆళ్శొమైయుడైయారిత్యాది). ‘‘ఆళ్శొమై’’ ఎన్గిఱపదత్తుక్కువాసనై (నాజ్గళ్ పెఱవిత్యాది వాక్యద్వయత్తాలే). ‘‘శొల్లియఽువోమ్’’ ఎన్గైయాలే కూప్పిడుకైక్కు ప్రయోజనమఽుకైయెన్ఱు తోఱ్ఱుకిఱతు. ఒరుప్రయోజనమెన్ఱతిఽ్ వివరణమ్ (అవనైప్పెఱవోవిత్యాది). ఎమ్బెరుమాఽ్ నారణఱ్కు మడనెఞ్జన్దోఽ్రోమ్, ఎమ్మాళ్శొమైశొల్లి యఽువోమై ఇత్యన్వయమ్ హృది నిధాయోక్తమ్ (అఽప్పెఱోమోవెన్ఱతు). ఆళ్శొమైయాలే యఽుకైక్కుమ్ యోగ్యతైయిల్లైయో వెన్ఱపడి. (అల్లాతవళ్ఱుక్కిత్యాది) తన్నోడు సమదుఃఖికళానవర్గళ్పడియుమన్ఱిక్కే, ఉదాసీనర్పడియుమన్ఱిక్కే, ఉభయవిలక్షణమాన వాకారమునక్కుణ్డావతే యెన్ఱు-* నియిఽ్ తాత్పర్యమ్. కీఽ్ వాక్యవివరణమ్ (అవనైయొழிన్దవిత్యాది). (నమ్మిల్నామ్)ఉనక్కుమితుశేయిఽే యడుప్పతెన్ఱు కరుత్తు. ‘‘నడువే’’ ఎన్ఱవితుక్కు - ఎజ్గళ్మధ్యత్తిలేయెన్ఱు పొరుళ్; ఇల్లైయాకిల్, ఇన్దయోజనైక్కు శబ్దస్వారస్యమిల్లవఽియిల్లైయిఽే. అవతారికైయిలే, ఇరుళ్వన్దు ముకత్తై మఱైక్కవెన్ఱు - శబ్దార్థమ్ శొన్నప్రాయమిఽే. ‘‘నడువే’’ ఎన్ఱతిఽ్ తాత్పర్యమ్ (నలికైక్కిత్యాది). నలికైక్కన్గిఱతు - ఇవ్వోవుక్కు మాఽ్శికార్థమ్. వేళ్ర్రోర్ - హింసకాః, వకై - తేషాం భేదః. అతిలుమ్కొడితాక నలికిఱతెన్నెన్న; అతినుడైయ క్రౌర్యత్తై యిరణ్డువకైయాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (శత్రుక్కళానాలుమెన్ఱుతొడజ్గి). (నోవుపట్టారై) ౨*గచ్ఛానుజానామియిలేతాత్పర్యమ్. ఎనై - అనేకమ్. ‘‘వేళ్ర్రోర్వకై’’ ఇతి - సదయ హింసకత్వేన, నిర్దయహింసకత్వేనచ భేదోవివక్షితః; తస్మాదుభయవిధాద్భేదాదప్యధికం క్లేశయ సీత్యర్థా న్తరమాహ (రావణాదికళిత్యాది). నీర్మైయుడైయార్ - నీర్మైయుడైయశత్రుక్కళెన్ఱపడి. ఫలితమ్(నీర్మైయుడైయార్పడియుమిత్యాది). శత్రుక్కళ్ - నీర్మైయిల్లాత శత్రుక్కళ్.

ఆ-అ-వి.—పిత్తుక్కొణ్డు. మఱైక్క-ఆచ్ఛాదిక్క. ౩ ‘‘అఙ్గుష్ఠమాత్రః పురుషః’’ ఇత్యాది. (సులభనుక్కన్నుమామితి) సౌలభ్యమ్ - తత్పురుషార్థ ఈయతే - ప్రాప్యతే ఇత్యయనశబ్దార్థత్వాత్. ఎమ్బెరుమాన్నారణఱ్కు - మడనెఞ్జన్దోఽ్రోమ్, ఎమ్మాళ్శొమైశొల్లి యఽువోమై ఇత్యన్వయమ్ హృదినిధాయోక్తమ్ (అవనైప్పెఱవోవితి). ౭.

ఈ.—(వాఴి) ఘాతుకరై "ఉడన్పిఱన్దీర్" ఎన్ను మాప్పోలే.(కనైయిరుళే) శెఱిన్దవిరుళేయెన్నుతల్, కనైయిరుళ్ - కనైత్తుక్కొణ్డు శెఱుక్కినఱుకిఱవిరుళే యెన్నుతల్. అన్ఱియే, ప్రకరణత్తోడే శేర్న్దపొరుళావతు - తమస్సెన్ఱొరుపదార్థమాయ్, "అతు తానొళిమఴుఙ్గియడఙ్గియిరుక్కై-స్వభావమ్" ఎన్నఱియాతే, అభిమతవిశ్లేషత్తాలే యొళిమఴుఙ్గి వాయ్విట్టుక్కూప్పిడవుమ్మాట్టాతే నోవుపడుకిఱ పడియైక్కణ్డు, ఉన్నిఴవుకన త్తిరున్దతీ! ఎన్గిఱాళ్. వకుత్తవిషయత్తిలే నామెల్లామ్ నెఞ్జిఴన్దుకూప్పిడానిఱ్క, నీయున్నాఱ్ఱామైయైక్కాట్టి నలియానిన్ఱాయ్; ఉన్నవసాదమ్ నీఙ్గి నీజీవిత్తిడుకవెన్గిఱాళ్. ౭.

జీ-అ.—"వేఱ్నోర్వకైయిఱ్కొడితాయెనైయూఴిమారిల్ ఱి"ఇత్యభిధానదశాయామ్"వాఴి"ఇతి-ఆశీర్వాదస్య దృష్టాన్తమాహ (ఘాతుకరై యితి). (ఉడన్పిఱన్దీర్)"దయ్యైపిఱక్కామో?"ఎన్నుమ్ నశైయాలేశొల్లుమ్వార్తై. ఎమ్పెరుమాన్ నారణఱ్కు మడనెఞ్జన్దోఱ్ఱోమాయిరుక్క వెమ్మాఱ్ఱామైశొల్లి యెన్ఱన్వయమ్. కనవిరుళెన్నుతల్, కనైయిరుళెన్నుతల్. (శెఱిన్దవిరుళితి) అస్మిన్నర్థేయకారాయోగా దకారస్య ఐకారఆయాత ఇతిభావః. కనైత్తుక్కొణ్డు - కోపిత్తుక్కొణ్డు. యోజనాన్తరమ్ (అన్ఱియే యిత్యాది). (ఉన్నాఱ్ఱామైయైక్కాట్టి నలియానిన్ఱాయ్) ఉన్నాఱ్ఱామైయైక్కాట్టి శత్రుక్కళై క్కాట్టిలుమ్ నలియానిన్ఱా యెన్ఱపడి. ఇన్దయోజనైయిల్, "నడువే" ఎన్గిఱతు - నారైముతలానవఱ్ఱిన నడువేయెన్ఱపడి. అతావతు - నారై ముతలానవై తఙ్గళ్ వ్యసనత్తైక్కాట్టి యెన్నైప్పిరియానిఱ్క, నీయు మవైపోలే యున్నుడైయ వ్యసనత్తైక్కాట్టి ప్పిరిక్కక్కడవైయో వెన్ఱపడి. "నీనడువే" ఎన్ఱతు - ఎఙ్గళాఱ్ఱామైయైక్కాట్టిల్ వ్యావృత్తమాయిరున్దతీ! ఉన్నాఱ్ఱామై యెన్ఱపడి యెన్నవుమామ్. ఇతాళవన్దార్ నిర్వాహత్తుక్కు. "కనైయిరుళ్" ఎన్ఱతు - నియతస్వభావమెన్ఱఱియాతే, "భగవద్విశ్లేషత్తాలే యొళిమఴుఙ్గియిరుక్కిఱతు" ఎన్ఱిరుక్కిఱాళెన్ఱుకరుత్తు. అడఙ్గియిరుక్కై - వెళిప్పుఱప్పడామలిరుక్కై. ఎమ్పెరుమాన్ నారణఱ్కు - మడనెఞ్జన్దోఱ్ఱోమెన్ఱన్వయత్తిలే యర్థమ్ (వకుత్తవిషయత్తిలే యెన్ఱతొడఙ్గి). ఇన్దయోజనైక్కు, వేఱ్నోర్వకై యిత్యాదిక్కు - ఉన్నాఱ్ఱామైయైక్కాట్టి శత్రుక్కళ్ నలియుమ్ప్రకారత్తిలుమధికమాక నలికిఱాయెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. "ఎనైయూఴిమారాఱ్ఱామైనిఱ్ఱియో" ఎన్ఱతుక్కు స్వారస్యమిల్లై; "వాఴి" ఎన్ఱతుక్కు - స్వారస్యముణ్డు. మున్దినయోజనైయిల్, "కొడితాయెనైయూఴిమారాఱ్ఱామైనిఱ్ఱి" ఇత్యాదిస్వారస్యముణ్డు. కనైయిరుళే!, ఎమ్పెరుమాన్ నారణఱ్కు మడనెఞ్జన్దోఱ్ఱోమ్; ఎమ్మాఱ్ఱామై శొల్లియఴువోమై నీనడువేవేఱ్నోర్వకైయిఱ్కొడితాయెనై యూఴిమారాఱ్ఱామైనిఱ్ఱియో; వాఴియెన్ఱన్వయమ్. ౭.

ప్ర-తి.—(తోఱ్ఱోమిత్యాది) (ఎనైయూఴియిత్యాది)కిష్కిన్ధాకాణ్డే చతుర్వింశే. వాలిహననజశోకపరిప్లుతం సుగ్రీవమాలోక్యరామః, "ఇత్యేవమార్తస్య రఘుప్రవీరశ్శ్రుత్వా వచోవాలిజఘన్యజస్య । సఞ్జాతబాష్పః పరవీరహన్తారామోముహూర్తంవిమనాబభూవ. ॥ ౨౫॥" ౭.

తాత్పర్యము.—ఓ! చీకటీ! మేము మామనస్సును సర్వేశ్వరునికిదారపోసికొని యొకరికొకరు తమతమదుఃఖమునుజెప్పుచు దుఃఖించుచుండగా, నీవిప్పుడు మాలోజొచ్చి యొకరిముఖము నొకరికిఁ దెలియకుండునట్లుజేసి బాధించుచున్నావు. నీవేసుఖముగానుండుము. ౭.

మూ.—ఇరుళిన్తిణివణ్ణమానీర్క్కఴియేపోయ్ । మరుళుఱ్ఱిరాప్పకల్ తుఞ్జిలునీతుఞ్జాయాల్ ।
ఉరుళుఞ్జకడముతైత్తపెరుమానార్ । అరుళిన్పెరునసైయాల్ ఆఴ్న్దునొన్దాయే॥ ౮॥

అ.—(ఇరుళిన) ఇరుళిన్తిణివణ్ణమానీర్క్కఴియే!, పోయ్యఱివఴిన్దిరాప్పకల్ ముడియిటుమ్నీయుఱఙ్గుకిఱిలై; నీయుమెన్నైప్పోలేఉరుళుఞ్జకడముతైత్తపెరుమానారోడేసంశ్లేషిక్కైయిలుళ్ళ పఴినిసైత్తాలే యాఴ్న్దునొన్దాయాకాతేయెన్గిఱాళ్. ౮.

అన్వ.—ఇరుళిన్ తిణి వణ్ణమ్ (౩) మా నీర్ కழியే (౬) పోయ్ మయక్కుమ్ ఇరాప్పకల్ (౯) తుఞ్జిలుమ్ నీ తుఞ్జాయ్ (౧౨) ఉరుళుమ్ శకటమ్ (౧౫) ఉతైత్త పెరుమానార్ అరుళిన్ (౧౭) పెరు నశైయాల్ ఆழ்న్దు (౨౧) నొన్దాయే (౨౨).

ప్రశ్నే.—అనన్తరమ్, అవన్ కారుణికత్వత్తిలేనశైపణ్ణి యాழజ్గాప్పట్టాయో? ఎన్దుకழிయైప్పార్త్తుక్కలజ్గియురైక్కిఱాళ్.

ఇరుళినుడైయ, శెఱిన్ద, నిఱత్తైయుడైత్తాన,(౩) పెరియ, నీరైయుడైయ, కழியే!,(౬) మికవుమ్, అఱివుకెట్టు, అహోరాత్రరూమానకాలముమ్, (౯) ముడియిలుమ్, నీ, ఉఱజ్గుకిఱిలై;(౧౨) ఆతలాల్, ఉరుళుతలైయుడైత్తాన, శకడత్తై,(౧౫) తిరువడికళాలేయుతైత్త పెరియవరుడైయ, కృపాగుణత్తిలుణ్డాన, (౧౭) పెరియ, ఆశైయాలే, ఆழజ్గాప్పట్టు,(౨౧) నొన్దాయో?.(౨౨)మానీరెన్దతు-కటుత్తనీరమామ్. ఇత్తాల్-జలప్రకృతికళుమ్ అవన్ కృపాగుణత్తిలేయకప్పట్టాల్ కాల్ తాழவారెన్దుకరుత్తు.

అర్థము,—చీకటియొక్క దట్టమైయున్న వర్ణముగల(౩)గొప్ప జలసమృద్ధిగల ఓ!ఉప్పుకాలవా! (౬) మిక్కిలి అజ్ఞానముగలదాన రేయింబగళ్లు (౯) చనిపోయినను నీవు నిద్రించవు; (౧౨) గనుక దొర్లుచున్న శకటాసురుని (౧౫) తన్నిన స్వామియొక్క కృపయందు (౧౭) మిక్కిలి యాశచే మగ్నమై (౨౧) బాధపడుచున్నావా?. (౨౨).

ఈ—ఎట్టామ్పాట్టు. అవ్వీరుళుక్కిఱాయ్త్తుఅజ్గేయిజ్గేసఞ్చరియానిఱ్క, ఇరుళ్ శెఱిన్దాప్పోలేయిరుప్పతోరుకழியిలేశెన్ఱిన్దాళ్ ; అతుమడలెడుప్పారైప్పోలేకెట్టోడానిఱ్కుమే, పావియేన్, శకటాసురనిరసనమణ్ణినవచ్చేయలిలేనీయుమకప్పట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్.

(ఇరుళిన్తిణివణ్ణమ్) అచ్ఛమానవిరుళ్. వెళితానవిరుళన్ఱిక్కే, ఇరుళిన్పుఱవితழைవాజ్గివయిరత్తైచ్చేప్పిడిత్తాప్పోలేయిరానిన్దతు. ఇరుళిన్తిణిపోలే యిరుక్కిఱనిఱత్తైయుడైత్తాయ్ప్పెరునీరైయుముడైత్తానకழியే (పోయ్మయక్కుమ్) మికవుమఱివుకెట్టు. ౧*మయర్వఱమతినలమరుళప్పెఱ్ఱారఱివుకెట్టుక్కిమవ్వారుకేయాలంరానిన్దతే! ఉన్నఱివుకేడు. (ఇరాప్పకలిత్యాది) కాలత్తుక్కొరెల్లైకాణిలుమున్నాశ్రామైక్కొరెల్లైకాణ్గిఱిలోన్ (ఉరుళుమ్శకడముతైత్త) "కావలాకవైత్తశకడన్దానే అసురావేశత్తాలేయూర్న్దువర, తాయాఱ్గుండవుత వా

౨-అ.—ఎట్టామ్పాట్టు (ఇరుళినిత్యాది) ఇరుళుక్కనన్తరమ్ కழியైచ్చొన్నతుక్కుచ్చేర్త్తియేతెన్న (అవ్వీరుళుక్కిత్యాది). ఇఱాయ్త్తు - పిన్వాజ్గి.

"తిణి" ఎన్దతుక్కుభావమ్ (అచ్ఛమానవిత్యాది). (వెళితానవిరుళన్ఱిక్కే) వెళిఱు-అసారమ్. పుఱవితழ்-బహిర్దళమ్. శబ్దార్థమ్ (ఇరుళినిత్యాది). తిణిపోలే-వయిరమ్పోలే. పోయ్ మికవుమ్. ౨ "పార్తల్ పోతలాழ்కలివై నెడుమైయాకుమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. "మికవుమ్ ఎన్దత్తైవివరిక్కిఱార్ (మయర్వఱవిత్యాది). ఇరాప్పకలెన్దు-కాలావయవజ్గళైచ్చొన్నతు-కాలత్తుక్కుపలక్షణమ్ (కాలత్తుక్కితి). ౩ "అనాదిర్భగవాన్ కాలోనాన్తోస్యద్విజవిద్యతే" ఇతి - అన్తరహితస్యకాలస్యేత్యర్థః. తుఞ్జిలుమ్-ముడియిలుమ్. తనక్కుదివారాత్రవిభాగమఱ్ఱిరుక్కైయాలుమ్ "కాలమాకిల్ దివారాత్రవిభాగవిభక్తమాయేయిరుక్కుమ్" ఎన్ఱిరుక్కైయాలుమ్, "కాలమ్నశిత్తతు" ఎన్ఱిరుక్కిఱా తుఞ్జాయాల్-ఉఱజ్గుకిఱిలై. ఆశ్రామైయాల్ వరుమ్ జాగరత్తుక్కు కాలస్ వేణ్డావాకాతే. అథవా, ౩ "అనాదిర్భగవాన్కాలః." ఎన్గిఱపడియే అనన్తమానకాలమవన్విషయమాకమయక్కుమ్, ఆశ్రామైయాలేముడిన్దుపిழைత్తిరుక్కవుమ్, ఎన్నైప్పోలే ౩ "జీవన్ భద్రాణిపశ్యతు" ఎన్దుకశైయిన్కనత్తాలేముడిన్దుపిழைక్కవుమ్ పెఱ్ఱాయిల్లైయెన్దపడి. కావల్-రక్షై. ఉరుళుమ్-ఊర్న్దువరుమ్. తాழ్త్తు-విళమ్బిత్తు.౪ "చిత్తే

౧॥ ౧-౧. ౨। ౩॥ వి పు ౧-౨-౨౫. ౪॥ వి-౫-౬-౧.

ఈ.—సమయత్తిలేను్లై వరవుతా ర్తుచ్చీటిపమిర్త్తతిరువడికళా లేముడిత్తు, జగత్తుక్కు-శేషిమైత్తస్వరూప కారకక్షణయినిక్కుతవానో?" ఎన్నుమ్నళై యాంలే. (అరుళిక్కె పెరునళై యాల్) అరుళిక్క కనత్తుక్కు త్తక్కపడియిడ్ నళైయిక్కనమిరుప్పతు. (ఆర్గాన్దునొన్దాయే) తరైప్పట్టునోవుపట్టాయాకాతే. ౯.

౹-అ.—చరణావ్రూర్ధ్వం స్తన్యార్థీ ప్రరురోదహ" ఇత్యేతత్థ్రదినిధాయాహ (ముళైవరవిత్యాది). ఊత్తైత్త-ముతిత్త. కటి, స్త్రీయాక్కైయాలే(పణయినిక్కుతవానోవెన్నతు). నళైనక్కెప్పెరుమైయేలేన్న (అరుళినిత్యాది). ఆర్ణాన్దు-తరైప్పట్టు. ౯.

అ-అ వి.—ఇరుళిక్క తిణివణ్ణమెన్టుతొడజ్గి, క్రమేణఉర్దైయన్వయమ్. ౯.

ప్ర-తి.—(ఇరుళినిత్యాది) (ఊముళుమ్శకటమిత్యాది) పక్ష్పమేం శేషస్తే, "కదాచిత్ప్రకటస్యాధస్స్వయానోమధుసూదనః | చిక్షేపచరణావూర్ధ్వం స్తన్యార్థీ ప్రరురోదహ॥ ౧॥ తస్యపాదప్రహారేణశకటంపరివర్తితమ్ | విధ్వస్తకుమ్భభాణ్డవిప్రర్యస్తంపపాతవై॥ ౨॥ తతోహాహాకృతస్సర్వోగోపగోపీజనోద్విజ | ఆజగామాథదదృశే బాలముత్తానశాయినమ్॥ ౩॥" ౯.

తాత్పర్యము.—గాఢాన్ధకారముచల నల్లనివర్ణముగల ఓ! ఉప్పుకాలవా! నీవు శకటాసురునిసంహరించిన శ్రీకృష్ణునియొక్క కృపను కి అది లభింపకపోవుటచే మఱిపోయినదానవై యెల్లప్పుడును నిద్రింపక బాధనొందుచున్నావాడేమి? ౯.

మూ.—నొన్దారాక్కాతనోయ్ మెల్లావియుళ్ళులర్త్తి । నన్దావిళక్కమేనీయుమళియత్తాయ్ ।
శెన్దామరైత్తడజ్గణ్ శెజ్గనివాయెమ్బెరుమా । నన్దామత్తణ్డుళాయాశైయాల్వేవాయే॥ ౯॥

అ.—(నొన్దారా) నన్దావిళక్కే!, ఇప్పుడుపడుకైక్కెజన్తియై యిరున్దనీయుమెన్నై పోలే, కాలత్తుమెల్లామసభవిత్తాలుమ్ ఆరాతతల్ నోయానతు ఊన్నుడైయమెల్లావియియుళ్ళులర్త్త, శెన్దామరైత్తడజ్గణ్ శెజ్గనివాయెమ్బెరుమానన్దామత్తణ్డుళాయిన్ ఆశైయాలే వేవానిన్రాయాకాతేయెన్గిఱాళ్. ౯.

అన్వ.—నన్దా విళక్కమే అళియత్తాయ్ (3) నీయుమ్ నొన్దారా కాతల్ (౬) నోయ్ మెల్ ఆవి(౯) ఉళ్ ఉలర్త్త శెమ(౧-౨) మరై తడమ్ కణ్ (౧౪) శెమ్ కని వాయ్ (౧౫) ఎమ్బెరుమాన్ అమ్ తణ్డుళాయ్ తామమ్ (౨౧) ఆశైయాల్ వేవాయే (౨౩).

పన్ని.— అనన్తరమ్, కమనీయవిగ్రహం నానపనుడైయ భోగ్యతావిషయమానదాశైయాలే వరుమ్పునిపాడియోఎన్ఱు ఉపవిళక్కైనైక్కిఱాళ్.

ఒట్టాయ్వివరణ్మ, విళక్కే!, ఇప్పుడివిలక్షణమాన, (3) నీయుమ్, ఈమపట్టిరుక్కచ్చెయ్ శోయుమ్మిడుపడుత్తుకఅల పుయాటను శ్రీత, కాతలాకిఱ,(౬) నోయానతు, ఊన్నైనిపోలేమెల్లితాన, ప్రాణస్వేరూపమ,(౯) ఉళ్ళే, ఉలర్త్తుమ్పడియాక, శివన్న,(౧౨) తామరైపోలే, య, కణ్ణైయుడ, (౧౪) శివన్ద, కనిపోన్ఱ, వాయైయుముడైయనాన,(౧౫) ఎన్నుడైయస్వామియానవనుడైయ, అళ్ళకియ, తిరుత్తుళాయ్మాలైయిలుణ్డాన,(౨౧) ఆశైయాలే, పరితపిక్కిఱాయో?.(౨౩) అళియత్తాయెన్ఱు-"అరుమన్ద" ఎన్నుమాపోలే, నన్దావిళక్కెట్టుకిఱతు. ఇప్పాల్కావడివమ్ముకిలాశైతేజస్వికశైయుమ్ పరితపిక్కుమిన్ఱై. ౯.

అర్థము.—ఎడతెగని ఓ! దీపమా! (ఎల్లరచే) కరుణించదగినదానవైన (౩) నీవును బాధపడియారని ఆశయనియొడి (౬) వ్యాధి న్ఱుడైన ప్రాణమును (౯) లోపల యెండింపఁజేయునట్లు ఎఱ్ఱని (౧౨) తామరపుష్పములవలె విశాలమైన నేత్రములుగలవాఁడును (౧౫) ఎఱ్ఱని పండువలెభోగ్యమైయున్న (తిరు) అధరముగలవాఁడును (౧౮) నాస్వామియునైనవానియొక్క అందమైన చల్లనితిరుత్తుழாయిమాలయందు (౨౧) నాశచే తపించుచున్నావా?. (౨౨)

ఈ.—ఒన్బతామ్బాట్టు. అక్కూழிక్కొరుకరై కాణమాట్టాతే మీణ్డువన్దుపడుకైక్కాయి లేవిళ్ఴున్దాళ్; అజ్గేకిఱవిళక్కైక్కణ్డాళ్; అతు "ఉడమ్బిల్ కైవైక్కవొణ్ణాతపడి విరహజ్వరమ్బ్బరిత్తెరియానిన్ఱతు" ఎన్ఱు అత్తైప్పార్త్తు, నీయుమ్నోవుపట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్.

(నొన్దిత్యాది) "నోవ" ఎన్ఱుపుక్కాల్, నొన్దుతలైక్కట్టక్కడవతన్ఱిక్కే-యిరుక్క అప్రేమవ్యాధియానతు, తొట్టార్మేలేదోషమూమ్బడి మృదువాయిరుక్కి-ఆవాత్మావైక్కరుత్తువఱ్ఱాకవులర్త్త. (మెల్లావి) భగవద్గుణానుభవత్తాలేసైన్దిరుక్కై. కాఱ్ఱుప్పడప్పొఱాతిరుక్కై. (నన్దావిళక్కమే) జ్వాలాభేదానుమానమిరున్దుపార్క్కిఱాళ్ ఇన్గే. సన్తానవిచ్ఛేదమిన్ఱిక్కే ఉరువనోవుపడుకిఱాయాకాతే. (నీయుమళియత్తాయ్) నాట్టుక్కుక్కణ్ణాట్టియాన నీపడుమ్బాడేయితు. (అళియత్తాయ్) అరుమన్దనీ. పరార్థమాన ఉడమ్బిలేయునక్కునోవువరువతే.

(శెన్దామరైయిత్యాది)౧ "పతిసమ్మానితాసీతాభర్తారమసితేక్షణా" ఎన్ఱపేఱుపెఱవేణుమ్" ఎన్ఱైత్తైయో నీయుమాశైప్పట్టతు. (శెన్దామరైత్తడజ్గణ్) ముకత్తైప్పార్త్తుక్కుళిరనోక్కినపోతైత్తిరుక్కణ్గళిల్ శెవ్విశొల్లుకిఱతు. (శెజ్గనివాయ్) ఇక్కొల్ శొల్లుకిఱపోతైత్తిరువధరత్తిల్పఴుప్పైచ్చొల్లుకిఱతు. (ఎమ్బెరుమానిత్యాది)

జీ-అ.—ఒన్బతామ్బాట్టు (నొన్దారావిత్యాది) కఴియిచ్చొన్నవనన్తరమ్ విళక్కైచ్చొన్నతుక్కుప్రసక్తియేతెన్న (అక్కూழிక్కిత్యాది). (అక్కూழிక్కొరుకరైకాణమాట్టాతేఇతి) చాటుః. తద్దుఃఖస్యపారంద్రష్టుమసమర్థాసతీతిధ్వనిః.

"అఱా" ఎన్ఱతుక్కుతాత్పర్యమ్ (నోవవెన్ఱుపుక్కాల్నొన్దుతలైక్కట్టక్కడవతన్ఱిక్కేయెన్ఱతు). ఉళ్ - (కరుత్తువఱ్ఱాక) ఆత్మావుక్కుమార్దవమేతెన్న (భగవద్గుణేత్యాది). "తొట్టార్మేలేదోషమ్" ఇత్యాదియిన్వివరణమ్ (కాఱ్ఱుప్పడవిత్యాది). నన్దావిళక్కు-విచ్ఛేదమిల్లాతవిళక్కెన్ఱుశబ్దార్థమ్. నన్దుతల్-శిన్దుతల్. జ్వాలాభేదానుమానత్తాలేనాశమ్ సిద్ధమాయిరుక్క, "నన్దావిళక్కమ్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (జ్వాలాభేదేత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). (సన్తానవిచ్ఛేదమిన్ఱిక్కే) ఇరుక్కైయాలే (ఉరువనోవుపట్టాయాకాతే) ఎన్గిఱాళెన్ఱుకూట్టువతు. భ్రమిత్తుచ్చొల్లుకిఱాళెన్ఱుకరుత్తు. "నన్దా" ఎన్గిఱవితుక్కు-ముడిన్దుపిఱైక్కప్పెఱ్ఱిలైయేయెన్ఱుభావమ్. అనన్తస్థానమేకాత్మాధిష్ఠితమెన్ఱుతాత్పర్యమ్. ఎప్పోతుమొక్క వునక్కిప్పడియిఱ్ఱిల్లైరిక్కైయే స్వభావమామ్బడివిళైవతే! యెన్ఱపడి. జ్వాలాభేదానుమానమావతు - మధ్యమక్షణపరమ్పరానర్తినీజ్వాలా, ప్రతిక్షణముత్పత్తివినాశవతీ; కుతః, వర్త్యవయవసంయోగజన్యవర్త్యవయవవినాశిత్వాత్, ప్రథమచరమక్షణజ్వాలావత్ ఎన్ఱతు. అళియత్తాయ్-నీయుమెన్ఱన్వయమ్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱియర్థమ్. (నాట్టుక్కిత్యాది). కణ్ణాట్టియాన-కణ్ణుక్కువిషయజ్గళైక్కాట్టుకిఱ. "అళియత్తాయ్" ఎన్ఱుముఴుచ్చొల్లాయ్, అరుమన్దనీయెన్ఱపడి. ఆతావతు-ఎల్లారాలుమ్ కృపైపణ్ణత్తక్కనీయెన్ఱపడి. "అళియత్తాయ్" ఎన్ఱైత్తై "వేవాయే" ఎన్ఱత్తోడేకూట్టిభావమ్ (పరార్థమానవిత్యాది).

ఉత్తరార్ధమాత్రత్తుక్కుభావమ్ (పతిసమ్మానితేత్యాది). యద్వా, "అన్దామత్తణ్డుழாయ్" ఎన్ఱైత్తైక్కాట్టిత్తుభావమ్ (పతీత్యాది) ఆతల్. "సమ్మానితా, ఎన్ఱాయ్, తన్దిరుక్కఴుత్తిల్మాలైయైవాఙ్గిచ్చాత్త. అసితేక్షణావెన్ఱైయాలే - అవళుమొరుమాలైయిట్టాళ్ పోలే కాణుమ్" ఎన్ఱుఆశ్వాన్నిర్వహిత్తానిఱే. అయోధ్యాకాణ్డేషోడశే "పతిసమ్మానితాసీతాభర్తారమసితేక్షణా। ఆద్వారమనువవ్రాజ మఙ్గళాన్యభిదధ్యుషీ." పఴుప్పు-శివప్పు. "శెజ్గనివాయ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇక్కొల్లిత్యాది). "వేవాయ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఉక్కమిత్యాది)..

౧॥ రా-అ ౧౬-౨౧.

ఈ.—"నోక్కాలుమ్నిత్తాలుమెన్నై యనన్యార్హై యాక్కినవనుడైయ వళ్ళకియ తిరుత్తుழாయ్ మాలై పెఱవేణుమ్" ఎన్ను మాశైయాలే. (వేవాయే) ఉక్కకాలుక్కళై యక్కడవప్పన్నుడమ్బే నెరుప్పాక వేకిఱాయాకాతే. ౯.

జీ-అ.—ఉక్కమ్-విశిఱి. కాల్-కాల్ఙు. ఉళ్లైకై-శుస్తుకై. నన్దావిళక్కమే!, అళియత్తాయానసీయుమ్, శెన్దామరైయిత్యారభ్య. ఆశైయాల్-నొన్దారాక్కాతల్ నోయ్ మెల్లావియుళ్ళులర్త్త-వేవాయేఇత్యన్వయః. ఉలర్న్ది ఓ వేవతు. ౯.

అ-అ-వి.—నన్దావిళక్కమే!, అళియత్తాయ్ నీయుమ్ నొన్దారాక్కాతల్ నోయ్ మెల్లావియుళ్ళులర్త్త, శెన్దామరైత్తడజ్గణ్ ఎన్తుతొడజ్గి, క్రమేణ ఉక్తైయన్వయమ్.

ప్ర-తి.—(నొన్దారావిత్యాది) (నన్దావిళక్కమే) (జ్వాలా భేదానుమానమ్) మధ్యమక్షణపరమ్పరావర్తినీజ్వాలా, ప్రతిక్షణముత్పత్తివినాశవతీ; వర్త్యవయవవినాశిత్వాత్, ప్రథమచరమక్షణజ్వాలావత్.—(శెన్దామరైయిత్యాది) అయోధ్యాకాణ్డేషోడశే, "ధువమద్యైవమాం రాజా యావరాజ్యేఽభిషేక్ష్యతి॥౯॥ హన్తశీఘ్రమితోగత్వా ద్రక్ష్యామిచమహీపతిమ్ । సహత్వంపరివారేణసుఖమాస్వరమస్వచ॥ ౨౦॥ పతిసమ్మానితాసీతాభర్తారమసితేక్షణా । ఆద్వారమనువవ్రాజమజ్గళాన్యభిదధ్ముషీ॥౨౧॥ ౯.

తాత్పర్యము.— ఎల్లప్పుడు నొకతీరున వెలుఁగుచున్న ఓ! దీపమా! ఎంత కాలమనుభవించినను తీరనిదై నీప్రాణమును మిక్కిలిబాధించెడి యాశయనియెడి వ్యాధిగలదానవై తివి. నీవును, సర్వేశ్వరునియొక్క తామరపుష్పములవంటి నేత్రములయొక్క చక్కఁదనమును బొందఁదలంచువలె భోగ్యమైన యధరసౌందర్యమును తులసిమాలయొక్క సౌందర్యమును సేవించుటకునాశపడి దానినొందక నిట్లు వెలుఁగుచున్నావా?.

మూ.— వేవారావేక్కైనోయ్ మెల్లావియుళ్ళులర్త్త । ఓవాతిరాప్పకలున్నాలేవీழ்த்తు్ప్రోన్దాయ్ ।
మావాయ్పిళన్దు మరుతిడై పోయ్మణ్ణళన్ద । మూవాముతల్వా ఇనియెమ్మైచ్చోరేలే. ౧౧॥

ఆ.— (వేవారా) అదాహ్యమానవెన్నైడైయ మెల్లావిముడిన్దాలుమ్ తవిరాతేనిన్ఱు వేక్కైనోయానతు దహిక్కప్పడి యున్నునైయగుణచేష్టితజ్గళాలే యెన్నైయోవాతే యిరాప్పకలున్నక్కలిలే విఴున్దు కిడక్కుమ్పడిపణ్ణినాయ్; ఇని యుపేక్షిక్క చ్చోరవిడాతొழியవేణుమెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.— వేవారా వేక్కై నోయ్ (౩) మెల్ ఆవి ఉళ్ (౭) ఉలర్త్త ఇరాప్పకల్ ఓవాతు (౯) ఉన్నాలే వీழ்த்తు్ప్రోన్దాయ్ మా (౧౨) వాయ్ పిళన్దు మరుతు (౧౫) ఇడై పోయ్ మణ్ (౧౮) అళన్ద మూవా ముతల్వా (౨౧) ఇని ఎమ్మై శోరేల్ (౨౪). ౧౦.

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇవ్వార్తియొక్కణ్ణు సన్నిహితనాన సర్వకారణభూతనాయుళ్ళవీశ్వరనై, నీ యెన్నై సర్వవానఌ్ఱొழியవేణుమెన్ఱపేక్షిక్కిఱార్. ౧౦.

వేవిత్తుత్ప్రతమాకాత, ఆశైయాకిఱ, నోయానతు, (౩) విరహత్తాలే బలహీనమాన, ఆత్మావై, శుష్కననక్కి (౯) పగల్ఙువిక్క, ఇరాప్పకల్, ఇడైవిడాతే,(౯) ఉన స్వభావజ్గళిలే, తాழ்న్దకప్పడుమ్పడిపణ్ణినవనాయ్, ఉనైక్కొట్టువార్క్కు విరోధియాన కేశిహాకిఱ తిరైయిక్క, (౧౨) వాయై; పిళన్దు, ద్వన్ద్వమానమరుతుముఱియుమ్పడి, (౧౫) నడువే పోయ్, అనన్యార్హమామ్పడి భూమియై, (౧౮) అళన్దుకొణ్డు, అత్తాలేయుళకిప్పతిత్త, సర్వకారణభూతనే!, (౨౧) ఇనియొరుకాలముమ్, ఎజ్గళై, సర్వవవిడాతొழியవేణుమ్. (౨౪) వు వాము

తల్వావెన్నతు - నిత్యసూరివత స్వభావనాన ఉత్పాదకనెన్నుమామ్. ఇత్తాల్ - తమ్ముడైయ వనిష్టజ్గళైప్పోక్కి సత్తైయైయుణ్డాక్కినపడియై యను సన్ధిత్తారాయిత్తు. ఇతిల్ ఏకారమ్ - తేత్తమ్. ౧౦.

—

అర్థము.— మంచిచల్లారని ఆశయనియెడి వ్యాధి (౩) మృదువైన నాప్రాణములను లోపల(౬) యెండింపజేయునట్లు రేయింబగళ్లు నెడ బాయక (౮) నీయందు నొజకుకొనునట్లు జేసితివి. గుజ్జమైవచ్చినకేశియనియెడిరక్కసునియొక్క(౧౨)నోటిని జీల్చినవాఁడవును మద్దిచెట్లయొక్క (౧౫) మధ్యయందు వేంచేసినవాఁడవును భూమిని (౧౭) గొలిచినవాఁడవును నవయౌవనముకలవాఁడవును కారణభూతుఁడవునైన ఓ! శ్రియఃపతీ! (౨౧) ఇంకమీద మమ్ములను విడువకనుండుము. (౨౪).

—

ఈ.— పత్తామ్పాట్టు. ఇవళవసాదమెల్లాన్దిరవన్దు సంశ్లేషిత్త వెమ్బెరుమానైక్కుత్తిత్తు, ఇనియొరునాళుమెన్నై విడాతొழியవేణుమెన్గిఱార్.

(వేవారావేట్కైనోయ్) “వేవ” ఎన్నుతొడజ్గినాల్, ఒరుకాల్ వెన్దుతలైక్కట్టమాట్టాతాయిత్తు. అల్లాతవై పోలన్ఱిక్కే, ప్రేమవ్యాధిక్కుళ్ళతొన్ఱాయిత్తిరుత్తా. (మెల్లావి) శరీరత్తిలుణ్డాన సౌకుమార్యమ్ ఆత్మావిలుముణ్డాయిరుక్కిఱతాయిత్తిరువర్క్కు.(ఉళ్ళులర్ త్త)౧“గూఢోగ్నిరివపాదపమ్” ఎన్గిఱపడియే, ఉళ్ళేపిడిత్తుప్పుఱమ్బేవరవేవానిన్ఱతాయిత్తు. అదాహ్యమాయిరుప్పతు కేవలాగ్నియాకిలిత్తే. ౨“మహాతాజ్వలతానిత్యమగ్నిసేవాగ్నిపర్వతః” ఎన్ను వెన్దవిడమేవిఱకాక వేవావిన్నతు. (ఓవాతిరాప్పకల్) వేవారావేట్కైనోయ్పోలే యిరాప్పకలోవాతొழிకిఱపడి.

జీ-అ.—పత్తామ్పాట్టు (వేవారావిత్యాది) “ఇనియెమ్మైచ్చోరేలే” ఎన్నత్తైక్కాట్టత్తవతారికై (ఇవళవసాదమిత్యాది).

వేవవెన్నుతొడజ్గినాల్-దహిక్కవెన్నుతొడజ్గినాలెన్నపడి. లోకత్తిల్ దహిత్తుత్తలైక్కట్టవిల్లైయోవెన్న (అల్లాతవైయిత్యాది). అల్లాతవై శరీరాన్తమాకైయాలే ముడియుమ్, ఇతు ఆత్మాన్తమాకైయాలేముడియాతెన్నపడి. ఇతుతా - వెన్దుతలైక్కట్టామైతా. మెన్మైశరీరత్తుక్కన్ఱోవుళ్ళతెన్న (శరీరత్తిలుణ్డానవిత్యాది). అతావతు - ప్రేమవ్యాధిక్కు దాహ్యమామిడత్తిల్ పాత్తమ్పోరాతమార్దవమివళతెన్నపడి. ఇతు ఇరుపత్తునాలాయిరత్తిలేవ్యక్తమ్.ఆత్మావుక్కుమార్దవమ్భగవత్ప్రావిణ్యప్రయుక్తమ్. పుఱమ్బులర్త్తియన్ఱో ఉళ్ళులర్త్తవేణుమ్,ముతలిలేయుళ్ళులర్త్తవెన్బానెన్నెన్న (గూఢోఽగ్నిరిత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డేశృఙ్గిబేరపురేభరతః, “రామచిన్తామయశ్శోకోభరతస్యమహాత్మనః” ఇత్యాది, “అన్తర్దాహేనదహనస్సన్తాపయతిరాఘవమ్।వనదాహాభిసన్తప్తంగూఢోఽగ్నిరివపాదపమ్.” ౩“అదాహ్యోయమ్” ఎన్నానిఱ్కవితు కూడుమోవెన్న (అదాహ్యమాయిత్యాది). “వేవారా” ఎన్నతుక్కుప్రమాణమ్ (మహతేత్యాది). సున్దరకాణ్డేపఞ్చత్రింశేసీతాంప్రతిమారుతిః, “సతవాదర్శనాదార్యేరాఘవఃపరితప్యతే । మహతాజ్వలతానిత్యమగ్నిసేవాగ్నిపర్వతః.” “‘హిమవత్పర్వతమ్’ ఎన్నాప్పోలే, ‘అగ్నిపర్వతమ్’ ఎన్ఱొరుపర్వతముణ్డో” ఎన్నవుడాలియైవ్యావర్తిత్తు, అగ్నిమయః పర్వతః ఎన్ను అభూతోపమావివక్షితేత్యభిప్రాయేణాహ (వెన్దవిడమేయిత్యాది). అతావతు - అగ్నిపర్వతమగ్నియినాలే వేమాప్పోలేయెన్నపడి. (వేవారావేట్కైనోయ్పోలే యిరాప్పకలోవాతొழிకిఱపడియితి) విరహక్లేశాతిశయాత్ కాలశ్ఛేదీర్ఘోభవతీత్యర్థః. ప్రేమవ్యాధి అవిచ్ఛిన్నమాక నలికిఱాప్పోలే, ఇరావుమ్పకలుమ్ అవిచ్ఛిన్నమాకనలికిఱతెన్ఱిక్కే - వేవారావేట్కైనోయ్పోలే యిత్యాదివాక్యత్తుక్కర్థమ్; ఇతు “ఓవాతిరాప్పకలున్నాలే వీழ்త్తొழிన్దాయ్” ఎన్నమూలత్తుక్కనుగుణమాకయోజిక్కప్పోకామైయాలే, వేవారావేట్కైనోయ్పోలే ఇత్యాదివాక్యమ్-కిఞ్చిత్సన్దిగ్ధమ్; వేవారావేట్కైనోయ్పోలేయెన్న వాక్యత్తుక్కు-అవిచ్ఛిన్నమాక నోయ్వేవిక్కిఱాప్పోలే యెన్నైయిరాప్పకలోవాతే యున్నకాల్విழவిట్టుక్కొణ్డాయెన్నుపొరుళ్; ఉన్నైయిలే, “ఇరాప్పకలిడైవిడాతే యు స్వభావఙ్గళిలే తాழ்న్దకప్పడుమ్పడిపణ్ణినాయ్” ఎన్ఱిరుక్కైయాలే, ఎన్ఱిప్పడి మూలానుగుణమాక యోజిక్కిల్ సన్దేహమ్ పరిహరిక్కలామ్.

౧। రా-అ-౮౫-౧౭. ౨॥ రా-సు-౩౫-౪౪. ౩॥ భ-గీ-౨-౨౪.

ఈ.— (ఉన్నాలేపీழ్ త్తోழிన్దాయ్) అకప్పట్టార్కు మీళవొణ్ణాతపున్బక్కడలిలే విழுవిట్టుక్కొణ్డాయెన్నుతల్; ఉన్నాలేపీழ్త్తు-ఉన్బక్కడలిలేవిழுవిట్టుక్కొణ్డు.ఒழிన్దాయ్-ముకఙ్గాట్టాతేకడక్కనిన్గాయెన్నుతల్. (మావాయిత్యాది) కేశివాయైఅనాయాసేనకిழித్తు,యమళార్జునఙ్గళిన్నడువేపోయ్, మహాబలియపహరిత్తుక్కొణ్డభూమియైయెల్లైనడన్దుమీట్టుక్కొణ్డు, ఇప్పడియుపకారఙ్గళైప్పణ్ణి పిన్నైయుమొన్ఱుమ్ శెయ్యాతానాయ్క్కుత్తైప్పట్టు, ఇవళ్ క్రినుడైయరక్షణత్తిలేయుద్యుక్తనాయిరుక్కుమవనే!. ఇప్పడియెల్లామ్ శెయ్యచ్చెయ్తేయు మొన్ఱుఞ్జెయ్యాతారైప్పోలే జగత్సృష్ట్యాదికళైప్పణ్ణినవనే!. (ఇనియెమ్మైచ్చోరేలే) కేశితొడక్కమానవిరోధికళైప్పోక్కినాప్పోలే తమ్ విరోధియైయుమ్ పోక్కి యవణ్ణవన్దుముకఙ్గాట్ట, శొల్లుకిఱారాతల్; ‹‹ తమ్ముడైయవాపత్తిక్కనత్తాలేవన్దు ముకఙ్గాట్టుమ్›› ఎన్నుమ్ విశ్వాసత్తాలేశొల్లుకిఱారాతల్.(ఇని)౧‹‹బుద్ధ్వా కాలమతీతఞ్చముమోహపరమాతురః›› ఎన్నుమాప్పోలే, మున్బుళ్ళకాలమిழన్దతాకిలుమ్ ఇనిమేలుళ్ళకాలమివ్వస్తువైక్కైవిడాతొழிయవేణుమ్; ‹‹పోనకాలత్తైమీట్కవొణ్ణాతు›› ఎన్ఱు అతుక్కుశోకిక్కిఱార్. ౨[నమేదుఃఖంప్రియాదూరే] ఎన్నుడైయప్రియైయానవళ్ దూరత్తిలే యిరుక్కిఱాళెన్ఱతుక్కుశోకిక్కిఱేనల్లేన్; అతొరుపయణమెడుత్తువిడత్తీరుమ్. ౨[నమేదుఃఖం హ్రుతేతివా] వలియరక్షస్సాలేపరివున్దత్తెన్ఱు అతుక్కుశోకిక్కిఱేనల్లేన్; అతువవన్ఱలైయైయఱుక్కత్తీరుమ్. ౨[ఏతదేవానుశోచామి] ఇతొన్ఱుమే యెనక్కుశోకనిమిత్తమ్. ౨[వయోఽస్యాహ్యాతివర్తతే] పోనపరువమిప్పాల్ మీట్కవొణ్ణాతిఱే. ౧౦.

జీ-అ.—మున్దినవర్గత్తిలే,‘‘వీழ్త్తొழிన్దాయ్’’ఎన్ఱు-ముழுచ్చొల్లు.ద్వితీయార్ధత్తిల్,భిన్నపదమ్.ఒన్ఱుఞ్జెయ్యాతానాయ్క్కైపట్టెన్ఱతు-*మావావిన్ తాత్పర్యమ్. మావా-ముకియాత. శొమ్బాతవెన్నుతల్. మావుతల్-నశిత్తల్. మావామై-నశియామై. నిత్యమెన్ఱపడియాతల్. ‘‘ముతల్వా’’ ఎన్ఱతుక్కురక్షకనాకవర్థమ్. (ఇవళ్ క్రినుడైయరక్షణత్తిలేయిత్యాది). స్రష్టావాకవర్థాన్తరమ్ (ఇప్పడియెల్లామిత్యాది). ‘‘ఇనియెమ్మైచ్చోరేల్’’ ఎన్ఱతు - ఎన్దవవస్థైయిప్పడిచ్చొల్లుకిఱతెన్న; ఇరణ్డువకైయాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కేశిత్యాదియాలుమ్, తమ్ముడైయవిత్యాదియాలుమ్). వన్దుముకఙ్గాట్ట, శొల్లుకిఱారెన్ఱు-మున్దినవర్థమ్;‘‘సమీపస్థనాయిరున్దేముకఙ్గాట్టుకిఱిల్లై, అవశ్యమ్ముకఙ్గాట్టుమ్’’ ఎన్నుమ్ విశ్వాసత్తాలేయెన్ఱు-ఇరణ్డామర్థమ్. ‘‘ఇని’’ ఎన్ఱతుక్కుతాత్పర్యమ్ (బుద్ధ్వాకాలమిత్యాది). కిష్కిన్ధాకాణ్డేమాల్యవతిరామః, ‘‘శారదీంరజనీఞ్చైవదృష్ట్వాజ్యోత్స్నానులేపనామ్ । కామవృత్తఞ్చసుగ్రీవంనష్టాఞ్చజనకాత్మజామ్ । బుద్ధ్వాకాలమతీతఞ్చముమోహపరమాతురః.’’ ‘‘మున్బుళ్ళకాలమిழన్దతాకిలుమ్’’ ఎన్ఱత్తాల్ ఫలితమాహ (పోనకాలత్తైయిత్యాది). అప్పడిశోకిత్తపేరణ్డోవెన్న (నమేఇత్యాది). యుద్ధకాణ్డేపఞ్చమే సముద్రవతీరేలక్ష్మణంప్రతిరామః, ‘‘నమేదుఃఖంప్రియాదూరేనమేదుఃఖంహృతేతివా । ఏతదేవానుశోచామివయోస్యాహ్యతివర్తతే.’’ (ఎన్నుడైయప్రియైయానవళిత్యాది).‘‘వయోస్యాహ్యతివర్తతే’’ఎన్ఱు-పోనపరువత్తైమీట్కైయినుడైయ దుశ్శకత్వఞ్జొల్లుకైయాలే, కీழ్చ్చొన్నవళ్ క్రినుడైయసుశకత్వమ్ద్యోతితమిఱే. ‘‘మావాయ్ఇత్యారభ్య, ముతల్వా-వేహారాఇత్యారభ్య, వీழ్త్తొழிన్దాయ్ - ఇనియెమ్మైచ్చోరేలే ఇత్యన్వయః. ఉళ్ళులర్త్త-ఉళ్ళేయులర్త్తుమ్బడియాక. ౧౦.

అ-ఆ-వి. —పిరాట్టియై రావణనపహరిత్తుక్కొణ్డుపోకిఱపోతు, పిరాట్టితమ్ముడైయతిరువాభరణత్తైవాఙ్గి ఉత్తరీయత్తిలేముడిన్దు మహారాజర్సన్నిధియిలేపోకట్టిప్పోన్దరుళ, అత్తైయెడుత్తువైత్తుప్పెరుమాళ్ సేవిత్తపోతు మహారాజర్సమర్పిక్క, పెరుమాళుమత్తైప్పలకాలుమ్బార్త్తు మీళవుమ్ మహారాజర్వశత్తిలేవైత్తరుళిమికవుమ్ క్లేశిత్తారెన్గిఱా (మహార్హాణి). మహార్ఘఙ్గళెన్ఱత్తు, విలైయిల్లామైయాలే; పిన్నైయెఙ్ఙశొల్లుకిఱతెన్నిల్;అవళుడమ్బుక్కర్హమెన్గిఱతు. (దర్శయిత్వా) ‘‘ఇతుగ్రైవేయకమ్, ఇతఙ్గులీయకమ్, ఇతురాజా పరిచర్యాపరితుష్టరాయ్పారితోషికమాకక్కొడుత్తతు, ఇతుకౌసల్యైయుడైయపారితోషికమ్, ఇతుకైకేయినుడైయ, ఇతుసుమిత్రైయుడైయ, ఇతుద్యూతత్తిలే యెన్నైవెన్ఱువాఙ్గికొణ్డతు’’ ఎన్ఱాప్పోలే. (ముహుస్సహుః) క్కాణ్గైయుమ్ కాట్టుకైయుమేకాలక్షేపమ్. (రాఘవస్సహసౌమిత్రిః) ‘‘ఇతువేహాఱుత్తు పోక్కుయిరుక్కైరఘుకులత్తుక్కుప్పழியన్ఱో, కార్యచిన్తైపణ్ణవేణ్డావో’’ ఎన్ఱిళైయపెరుమాళ్, ‘‘ఎఙ్గళాచ్చి ౩ ‘రామప్రమాదంమాకార్షీః’’ ఎన్ఱవుపదేశత్తుక్కితువుమ్బొరుళిఱే’’ ఎన్ఱునినైత్తునిర్బన్ధిక్క. (సుగ్రీవే) సహృదయరానవర్పక్కలిలే. (సన్న్యవేశయత్) అవళ్వైత్తపడియేవైత్తార్.——వేహారావేట్కైనోయ్మెల్లావియుళ్ళులర్త్త, ఇరాప్పకలోవాతేవీழ்త్తొழிన్దాయెన్ఱుతొడఙ్గి, ఉక్తయన్వయః. ౧౦.

౧॥ రా-కి-30-3.   ౨॥ రా-యు-5-5.   ౩॥ రా-అ-40-5.

ప్ర-తి.—(వేవారావిత్యాది) (అపియుళ్ళలర్ త్త) తత్రోపరి[రా౫]*శ్చక్రిచేరవు రేభరతః, "రామచిన్తామయశ్శోకోభరతస్యమహాత్మనః। ఉపస్థితో౽ప్యనర్హస్యధర్మప్రేక్షస్యతాదృశః॥ ౧౬॥ అన్తర్దాహేనదహనస్సన్తాపయతిరాఘవమ్। వనదాహాభిసన్తప్తంగూఢో౽గ్నిరివపాదపమ్॥౧౭॥"—సున్దరకాణ్డేపఞ్చత్రింశే, "తానిపృష్ట్వామహార్హాణిదర్శయిత్వాముహుర్ముహుః। రాఘవస్సహసౌమిత్రిస్సుగ్రీవేసన్న్యవేశయత్॥౪౩॥సతవాదర్శనాదార్యే రాఘవఃపరితప్యతే। మహతాజ్వలతానిత్యమగ్నినేవాగ్నిపర్వతః॥౪౪॥"—(మావాయ్‌పిళన్దు) పఞ్చమాంశే షోడశే, "వ్యాదితాస్యోమహారౌద్రస్సో౽సురఃకృష్ణబాహునా। నిపపాతద్విధాభూతోవైద్యుతేనయథాద్రుమః॥ ౧౪॥ ——(మరుతిడై పోయ్) తత్రైవషష్ఠే, "వ్యగ్రాయామథతస్యాంసకర్షమాణఉలూఖలమ్। యమళార్జునయోర్మధ్యేజగామకమలేక్షణః॥౧౬॥తతఃకటకటాశబ్దసమాకర్ణనతత్పరః। ఆజగామవ్రజజనోదదర్శచమహాద్రుమౌ॥౧౭॥"—(ఇని) కిష్కిన్ధాకాణ్డేత్రింశేమాల్యవతిరామః, "గుహాంప్రవిష్టేసుగ్రీవే విముక్తేగగనేఘనైః। వర్షరాత్రోషితోరామఃకామశోకాభిపీడితః॥౧॥పాణ్డురఙ్గగనందృష్ట్వావిమలంచన్ద్రమణ్డలమ్। శారదీంరజనీఞ్చైవదృష్ట్వాజ్యోత్స్నానులేపనామ్॥౨॥ కామవృత్తఞ్చసుగ్రీవంనష్టాఞ్చజనకాత్మజామ్। బుద్ధ్వాకాలమతీతఞ్చ ముమోహపరమాతురః॥౩॥"—(వీటక్కాణ్ణాతెన్ఱు) యుద్ధకాణ్డేపఞ్చమే, "నివిష్టాయాంతుసేనాయాంతీరేనదనదీపతేః। పార్శ్వస్థంలక్ష్మణందృష్ట్వారామోవచనమబ్రవీత్॥౧॥శోకశ్చకిలకాలేనగచ్ఛతాహ్యపగచ్ఛతి। మమచాపశ్యతఃకాన్తామహన్యహనివర్ధతే॥౪॥నమేదుఃఖంప్రియాదూరేనమేదుఃఖంహృతేతివా। ఏతదేవానుశోచామివయో౽స్యాహ్యతివర్తతే॥౫॥" ౧౧.

తాత్పర్యము.—జగత్కారణుండవైన ఓ! శ్రియఃపతీ! నీవుకృష్ణావతారమునందుఁజేసిన కేశినిసంహరించుటమద్దివృక్షములనుబడద్రోయుట మొదలగు దివ్యచేష్టితములను త్రివిక్రమావతారమునందు నీశ్రీపాదములచేలోకములను గొలుచుట మొదలగు దివ్యచేష్టితములను నీదివ్యవిగ్రహసౌందర్యమును నాకుఁగనుపఱచి చేయింబగల్లాశను నీయందుఁ గలుగఁజేసి నీవులభింపక నన్ను బాధించుచున్నావు. ఇంకనైన నన్ను విడువక స్వీకరించుము. ౧౦.

మూ.— శోరాత వెప్పొరుట్కుమాతియాజ్జోతిక్కే। యారాతకాతలక్కురుకూర్చ్చడకోప।
నోరాయిరత్తుళ్ళన్నవవఱ్ఱుళివైపత్తు। జ్జోరార్విడార్ కణ్ణేరై వ్యకునన్నిణ్ణనవే॥ ౧౧॥

ఆళ్వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఆ.— (శోరాత) ఇప్పడి ఎమ్బెరుమానై ప్పిరిన్దవ్యసనత్తాలే ముడియప్పుకుకిఱ తమ్మై యుజ్జీవిప్పిక్కైక్కాక వన్దుతోన్ఱి యరుళిన వెమ్బెరుమానైక్కణ్డు తాముజ్జీవిత్తు, స్వోజ్జీవనత్తాలే యెమ్బెరుమానుడైయ సర్వేశ్వరత్వ మవికలమానపడియైక్కణ్డు ప్రీతరాయ్, "అడియేనివనుడైయ సర్వేశ్వరత్వమవికలమాక ప్పెఱ్ఱేనాకాతే" ఎన్ఱుకన్దుకొణ్డెమ్బెరుమానుడైయ సర్వేశ్వరత్వత్తై యనుభవిత్తు, ఇప్పడి సర్వేశ్వరనాయిరున్ద వెమ్బెరుమానుక్కుళ్ళ నిరవధికమానవాత్సల్యత్తాలే శొన్నవిత్తిరువాయ్‌మొழிయై విడాతారొరునాళుమెమ్బెరుమానైప్పిరియార్; ఇతు నిశ్చితమెన్ఱికార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళేశరణమ్.

అన్వ.— శోరాత ఎప్పొరుట్కుమ్ ఆతియామ్ (౩) శోతిక్కే ఆరాత కాతల్ (౬) కురుకూర్చ్చడకోపన్ ఓర్ ఆయిరమ్(౯)శొన్న వవఱ్ఱుళ్ ఇవై పత్తుమ్ శోరార్ (౧౨) వైకున్దమ్ తిణ్ణన విడార్ కణ్డీర్. (౧౫)

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్‌మొழிక్కు ఫలమ్ పరమపదప్రాప్తియెన్ఱరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్.

---

* భరతః-భరతవృత్తాన్తః.

ఒన్ఱుమ్ శోరాతపడి, ఎల్లాప్పొరుళుక్కుమ్, కారణభూతనాన, (౩) పరఞ్జ్యోతిశ్శబ్దవాచ్యనుక్కే, ఒరుకాలుమ్ తృప్తిపిఱవాత, అభినివేశత్తైయుడైయ, (౬) ఆழ்వార్, అద్వితీయమాన, ఆయిరమాక, (౯) శొన్నవఱ్ఱుళ్ ఇప్పత్తై, అతిప్రేమప్రకాశకమానవిప్పత్తైయుమ్, నழுవనిల్లాతవర్కళ్, (౧౦) పరమపదత్తై, అఱుతియాక, విడాతవర్కళ్ కిడీర్. (౧౫) ఇతు-కలివిరుత్తమ్ నాలడిత్తాழிశైయుమామ్. ౧౧.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.— కొదవలేకుండునటుల అన్నివస్తువులకును గారణభూతుండై (౩) పరంజ్యోతిస్వరూపుండైనసర్వేశ్వరునికే (ఎంతననుభవించినను) తృప్తితీరనటువంటి ఆశగల (౬) కురుకాపురికినధిపతియైననమ్మాழ்వార్ల అద్వితీయంబులైన వేయిపాశురములుగా (౯) సాధించిన ఆతిరువాయ్మొழிలలో నీపదిపాశురములను విడువకననుసంధించువారు (౧౦) పరమపదమును నిశ్శేషముగ విడువరు. (౧౫)

ఈ.— నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్మొழிకఱ్ఱార్, కణ్డతెల్లామ్ భగవదలాభత్తాలే నోవుపడుకిఱ సంసారత్తిలేయిరున్దు నోవుపడాతే, కణ్డారెల్లామ్ భగవల్లాభత్తాలే కళిత్తు వర్తిక్కుమ్ నాట్టిలే పుకప్పెఱువరెన్గిఱార్.

(శోరాతవెప్పొరుట్కుమాతియాఞ్జోతిక్కే) ఇవ్వళవిలేవన్దివరోడేకలన్దు ఇవరై యుళరాక్కైయాలే, ఒన్ఱుమొழியాతపడి సకలపదార్థఙ్గళుక్కు మీశ్వరనుమాయ్; ఇవరోడేవన్దుకలన్ద అత్తాలే యుజ్జ్వలనుమాయిరున్దాన్. ఇవర్క్కువన్దు ముకఙ్గాట్టువతఱ్కు మున్బు సర్వేశ్వరత్వము మழிన్దతుపోలే కిడన్దతు; ఇవరొరుత్తరైయుమ్ శేరకొణ్డుక్కవే సర్వేశ్వరత్వ మழிయుమిఱే. ఇవరిழவుతీర వన్దు ముకఙ్గాట్టినపిన్బు ఎల్లాప్పొరుట్కుమ్ నిర్వాహకనానాన్. (శోతిక్కే) పేఱ్ఱుపుక ళివరతన్నిక్కే, "తన్నతు" ఎన్నుమిడమ్ వడివిల్ పుకరిలే తోన్ఱానిన్ఱతు. ౧"కృతకృత్యః" ఎన్నుమ్బడియానాన్. (ఆరాతకాతల్) ఇత్తిరువాయ్మొழியాఱ్పొల్లిన్ఱాయిన్ఱు - కణ్డ పదార్థఙ్గళుమెల్లామ్ భగవదలాభత్తాలే తమ్మైప్పోలే నోవుపడుకిఱనవాకక్కొణ్డు, అవఱ్ఱుక్కుమాకత్తామ్నోవుపడుమ్బడియానఇవరుడైయ వభినివేశమాయిన్ఱు. (కాతల్ కురుకూర్చ్చడకోపన్) కాతలైయిట్టాయిన్ఱు ఇవరైనిరూపిప్పతు. తమ్బడిశొల్లుమ్బొతుస్దామే శొల్లవేణుమే. (శొన్న) ఇక్కాతలోడేయాయిన్ఱాయిర మరుళిచ్చెయ్తతు. (అవఱ్ఱుళివై పత్తుమ్) అల్లాతవై యొరుతలైయాక, ఇతొరుతలైయామ్బడి అక్కాతలై ముక్తకణ్ఠ

జీ-అ.— నిగమమ్ (శోరాతవిత్యాది) "ఇవైపత్తుమ్ శోరార్ విడార్కణ్డీర్ వైకున్దమ్" ఎన్గిఅపదఙ్గళై క్కటాక్షిత్తవతారికై. (ఇత్తిరువాయ్మొழிకఱ్ఱారిత్యాది). ఇన్దవవతారికై- "ఇని యెమ్మై చ్చోరేల్" ఎన్గిఅవిడత్తిల్ ద్వితీయార్థాభిప్రాయేణ. ఇప్పత్తుమ్ కఱ్ఱార్క్కాழ்వారుడైయ భావవృత్తియుణ్డామెన్ఱు తాత్పర్యమ్.

శోరాతవెప్పొరుట్కుమ్ - ఒన్ఱు మ్గుఱైయాత వెల్లాపదార్థఙ్గళుక్కుమ్. ఆతియామ్ - ఈశ్వరనామ్. ఇవరొరుత్తరుక్కు ముకఙ్గాట్టావిడిల్ సర్వేశ్వరత్వమழிయుమోవెన్న (ఇవర్క్కువన్దిత్యాది). అతెప్పడియెన్న (ఇవరొరుత్తరైయుమిత్యాది).ఇవరోడువన్దుకలన్దత్తాలే యుజ్జ్వలనాయిరున్దత్తాల్ ఫలితమాహ (పేఱ్ఱుపుకళిత్యాది). అవనప్పడియిరుక్కుమోవెన్న (కృతకృత్య ఇత్యాది) శ్రీసక్తేషే, "అభిషిచ్యచ లఙ్కాయాం రాక్షసేన్ద్రంవిభీషణమ్ । కృతకృత్యస్తదారామో విజ్వరః ప్రముమోదహ". "ఆరాతకాతల్"ఎన్గిప్పొతెతుక్కాక చొల్లుకిఱారెన్న (ఇత్తిరువాయ్మొழியాలిత్యాది). స్వప్రళంపై పణ్ణలామోవెన్న (తమ్బడియిత్యాది). ఇతు - * ఆరాతవిన్ఱాత్పర్యమ్. అవర్భక్తిస్వభావమ్ అవర్క్కే తెరియుమతొழிయ, పిఱర్క్కు తెరియాతిఱే; ఇవరుడైయ వాకారఙ్గళొరిడత్తిలుమ్ . కాణామైయాలేయెన్ఱపడి. ఆరాతకాతల్ కురుకూర్చ్చడకోపన్ శొన్నవోరాయిరమ్ ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (ఇక్కాతలోడేయిత్యాది). "ఇవై" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అల్లాతవైయిత్యాది).

---

౧ సక్షే పే-౧౫.

ఈ.—మాక చ్చొన్న తిరువాయ్ మొழியాయిరత్తిల్. (ఇవై పత్తుమ్ శోరార్ విడార్ కణ్డీర్ వైకున్దమ్) ఇజ్జేయిరున్దు, కణ్ణుక్కిలక్కాన పదార్థఙ్గళ్ ఎజ్జలుమ్ భగవదలాభత్తాలే నోవుపడుకిఱవాక అనుసన్ధిక్కుమవర్కళ్, ఇవ్విరుప్పై విట్టు, కణ్ణాఙ్గాఙ్డారడఙ్గలుమ్ భగవల్లాభత్తాలేకళిక్కుమ్ నిత్యవిభూతియిలే విడాతేని త్యానుభవమ్బణ్ణప్పెఱువర్కళ్. కణ్డీరెన్ఱు - కైయెడుత్తు క్కాప్పిడుకిఱార్. (తిణ్ణనవే) ఇతు సునిశ్చితమ్. ఇవ్వరుకే శిలరైప్పఱ్ఱి చ్చొల్లిల్ ప్పో రర్థమాకిలిజే సంశయ విపర్యయఙ్గళుళ్ళతు, భగవత్ప్రభావత్తైప్పఱ్ఱి చ్చొన్నతాకైయాలే ఇత్తుతనక్కొజ్జేనుమ్ శిపథమ్బణ్ణలామ్.

ముతళ్పాట్టిలేతొడఙ్గి, నాలైత్తొడక్కమాక, అన్ఱిల్, కడల్, కాఱ్ఱు, మేఘమ్, చన్ద్రన్, ఇరుళ్, కழி, విళక్కు, ఇప్పదార్థఙ్గళైక్కుఱిత్తనుశోకిత్తు మికవున్దళర్న్దవళవిలే అవఱ్ఱవన్దు ముకఙ్గాట్ట, “ఇనియొన్ఱువిడా తొழியవేణుమ్” ఎన్ఱు, ఇత్తిరువాయ్ మొழிకఱ్ఱార్క్కు ఫలత్తై చ్చొల్లి త్తలైక్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీతిపిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

జీ-అ.—శోరార్-విడాతవర్కళ్. అనుసన్ధిక్కుమవర్కళెన్ఱపడి. అనుసన్ధిక్కుమవర్కళావతు-అనుసన్ధిక్కయోగ్యరానవర్కళెన్ఱపడి. “విడార్” ఎన్నవమైన్దిరుక్క, “కణ్డీర్” ఎన్ఱతిన్ తాత్పర్యమ్ (కైయెడుత్తుక్కాప్పిడుకిఱారెన్ఱతు). అభ్యసిత్తమాత్రత్తిలే యితుకూడుమోవెన్న (ఇవ్వరుకే శిలరై యిత్యాది). శోరాత విత్యారభ్య. ఇవైపత్తుమ్ శోరార్ వైకున్దమ్ విడార్ కణ్డీర్ ; ఇతుతిణ్ణనవే యిత్యన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఆ-అ-వి.— ౧“విజ్ఞానసారథిర్యస్తు మనఃప్రగ్రహవాన్నరః। సోధ్వనః పారమాప్నోతి తద్విష్ణోః పరమంపదమ్” ౨“సఖల్వేవంవర్తయన్యావదాయుషం బ్రహ్మలోకమభిసమ్పద్యతే” ఇత్యాదినా - యావదాయుషం యమనియమాద్యష్టాఙ్గయోగజన్యదర్శనసమానాకారభక్తినిష్ఠస్య ప్రాప్యత్వేనోచ్యమానం పరమపదమ్, : “ఏతద్దశకాధ్యయనమాత్రేణాత్రోక్తభావవృత్తిమన్తస్సన్తోనత్యజన్తి, ప్రాప్నువన్త్యేవ, ఇదం సునిశ్చితమేవ” ఇతి సావధారణం కథమభిధీయత ఇత్యత్రాహ (ఇవ్వరుకే శిలరై యితి). ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

ప్ర-తి.— (నిగమమ్) (శోరాతవిత్యాది) (శోతిక్కే) సఙ్క్షేపే, “అభిషిచ్యచలఙ్కాయాం రాక్షసేన్ద్రం విభీషణమ్। కృతకృత్యస్తదా రామో విజ్వరః ప్రముమోద హ॥ ౮౫॥”

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.— సకలజగత్కారణుండై పరంజ్యోతిస్స్వరూపుండైన శ్రియఃపతియందు మిక్కిలిభక్తిగలవారైన నమ్మాళ్వార్లు సాధించిన యీపదిపాశురముల నెల్లప్పుడు ననుసంధించువారు పరమపదమును తప్పకబొందుదురు. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ ఇత్తిరువాయ్ మొழிక్కానశ్లోకమ్.

(వాయున్దిరై) పూర్వానుభూతమురవైరిగుణాభివృద్ధతద్బాహ్యసఙ్గమరుచిస్తదలాభఖిన్నః ।
సర్వానపిస్వసమదుఃఖినవైవభావానాహద్వితీయశతకస్యశతారిరాద్యే॥ ౧౧.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

౧। క-ఉ-౧-3-౯. ౨। ఛాం-ఉ-౮-౧౫-౧.

అర్థము.—శఠారిః-శ్రీనమ్మాళ్వార్లు, పూర్వానుభూతమురవైరిగుణాభివృద్ధతద్బాహ్యసఙ్గమరుచిః సన్ - ముందనుభవింపఁబడిన మురాసురునికిశత్రువైన శ్రీకృష్ణునియొక్క గుణములచే వృద్ధినొందిన భగవన్తునియొక్క బాహ్యసంశ్లేషమునందుఁ బ్రీతికలవారగుచు, తదలాభఖిన్నః సన్ - ఆబాహ్యసంశ్లేషము లభింపనందున దుఃఖించినవారగుచు, సర్వాన్ - సమస్తములైన, భావాన్ అపి - పదార్థములను, స్వసమదుఃఖినః ఏవ - తమతోసమానమైనదుఃఖముకలవిగనే, ద్వితీయశతకస్య-రెండవపత్తుయొక్క, ఆద్యే -. మొదటితిరువాయ్ మొழிయందు, ఆహ-సాదించుచున్నారు. ౧౧.

తాత్పర్యము.—క్రిందితిరువాయ్ మొழிయందు సర్వేశ్వరునియొక్క పరత్వసౌలభ్యసౌన్దర్యగుణములను మానసికముగననుభవించుటవలన బాహ్యసంశ్లేషమునందు రుచియభివృద్ధినొంది యాసంశ్లేషము లభింపనందున మిక్కిలి దుఃఖించినవారై శ్రీనమ్మాళ్వార్లు పిరాట్టిభావమును భజించి భగవద్విశ్లేషముచేవచ్చిన యవస్థను సహింపనశక్తులై సముద్రతీరమునందున్న ఉద్యానవనమునకు వెళ్ళ నచ్చటనున్న సకలపదార్థములను తమవలె భగవదలాభముచే బాధపడుచున్నవిగా నెంచి వాటినిగురించి తాము నీరెండవపత్తు మొదటితిరువాయ్ మొழிయందునను శోకించుచున్నారు. ౧౧.

ద్ర-తా.—(వాయున్దిరైయుకళుమ్) నిద్రాదిచ్ఛేదకత్వాదరతిజననతోఽజస్రసఙ్క్షోభకత్వా
దన్వేష్టుం ప్రేరకత్వాద్విలయవితరణాత్కార్శ్యదైన్యాదికృత్త్వాత్ ।
చిత్తాక్షేపాద్విసంజ్ఞీకరణత ఉపసంశోషణావర్జనాభ్యా
న్దృష్టాస్వాదస్య శౌరేః క్షణవిరహదశా దుస్సహత్వఞ్జగాద. ౧౩.

అర్థము.—నిద్రాదిచ్ఛేదకత్వాత్ - నిద్ర మొదలగువాటికి నివారకుఁడగుటవలన, అరతిజననతః - విశ్లేషమునుబుట్టించుటవలన, అజస్రసఙ్క్షోభకత్వాత్-ఎల్లప్పుఁడుకలత పెట్టువాఁడగుటవలన, అన్వేష్టుమ్-వెతుకుటను, ప్రేరకత్వాత్ - చేయించువాఁడగుటవలన, విలయవితరణాత్ - నాశమునిచ్చుటవలన, కార్శ్యదైన్యాదికృత్త్వాత్ - కృశించుట దైన్యము మొదలగువాటిని బుట్టించువాఁడగుటవలన, చిత్తాక్షేపాత్ - మనస్సునపహరించుటవలన, విసంజ్ఞీకరణతః-మోహము జెందినవానినిగాఁజేయుటవలన, ఉపసంశోషణావర్జనాభ్యామ్ - (మృదువైనఆత్మను) శోషించుట స్వాధీనపఱచుటఇవిచే, దృష్టాస్వాదస్య-చూడఁబడినరసముకల, శౌరేః-భగవన్తునికి, క్షణవిరహదశాదుస్సహత్వమ్- క్షణకాలముఁగూడ విరహావస్థయొక్క నసహ్యతను, జగాద-సాదించిరి. ౧౩.

వ్యా.—(నిద్రాదిచ్ఛేదకత్వాత్) మడనారాయాయుమమరులకున్దుఞ్జిలుమ్ నీతుఞ్జాయాల్, ఎమ్మైపోల్ నీయున్దిరుమాలాల్ నెఞ్జఙ్గోట్పట్టాయే-తన్నైప్పిరిన్దిరుక్కిఱ పేర్ కళుక్కు నిద్రాదినివారకనాకైయాలుమ్; (అరతిజననతః) కూర్వాయవన్నిలే శేట్పట్టయామఙ్గళ్ శేరాతిరఙ్గుతియాల్-ఒరుకాలుమ్ ధరియాతపడి శైథిల్యత్తైయుణ్డాక్కుకైయాలుమ్; (అజస్రసంక్షోభకత్వాత్) నీముల్ ఐక్కణ్ణుయిలాయ్ నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్-సర్వకాలముమ్ క్షోభత్తైయుణ్డాక్కుకైయాలుమ్; (అన్వేష్టుం ప్రేరకత్వాత్) కడలుమ్మలైయుమ్విశుమ్బున్దుழாయెమ్బోల్ శుడర్ కొళిరాప్పకల్ తుఞ్జాయాల్ - దివారాత్రవిభాగమఱవెల్లాదేశత్తిలున్దన్నై యన్వేషిక్కైక్కు ప్రేరకనాకైయాలుమ్; (విలయవితరణాత్) తోழிయరుమ్యాముమ్బోల్ నీరాయ్ నెకిழ் కిన్ఱ-ముడియుమవస్థైయెప్పణ్ణుకైయాలుమ్; (కార్శ్యదైన్యాదికృత్త్వాత్) నాణ్మతియేనీయిన్నాళ్ మైవానిరుళకన్ఱాయ్ మాழாన్దుతేమ్బుతియాల్-కార్శ్యదైన్యాదికళైప్పణ్ణుకైయాలుమ్; (చిత్తాక్షేపాత్) తోழி ఐోమ్మడనెఞ్జమెమ్బెరుమాన్ నారణఱ్కు-మనస్సైక్కొణ్డు పోతుపోక్కవొణ్ణాతపడియపహరిక్కైయాలుమ్; (విసంజ్ఞీకరణతః) మానీర్ క్కழிయేపోయ్మరుళ్ నైరాప్పకల్ తుఞ్జిలుమ్ నీతుఞ్జాయాల్-ఒన్ఱు నైరియాతపడిమతిమయక్కత్తైయుణ్డాక్కుకైయాలుమ్; (ఉపసంశోషణావర్జనాభ్యామ్) కాతల్ నోయ్ మెల్లావియుళ్ళులర్త్త, మావాయ్ పిళన్దమరుతిడైపోయ్మణ్ణళన్ద-మృదువాయిరుక్కిఱ వాత్మావై క్కుదత్తువన్ ఐవులర్త్తుకైయాలుమ్, మఱన్దుపిరైక్కవొణ్ణాతపడి విరోధినిరసనాదివశీకరణచేష్టితఙ్గళైయుడైయనాకైయాలుమ్, నిరతిశయభోగ్యనాన వెమ్బెరుమానుడైయ విశ్లేషమొరుక్షణమాత్రముమ్ దుస్సహమెన్ఱు "వాయున్దిరైయుకళుమ్" ఎన్గిఱపతికత్తిలే యాழ்వారరుళిచ్చెయ్తారెన్గిఱార్. ౧౩.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—పరత్వము మొదలగు గుణములచే సర్వస్వామియైన భగవన్తునికి నుపాయత్వమును మొదటిపత్తునందు ప్రసాదించి యనన్తరము వానిను పేయత్వమునకు నుపయోగించిన నిరతిశయభోగ్యతను సాదించువారై యాభోగ్యతాతిశయసూచకముగ భగవన్తుడు (౧) అల్పకాలము విశ్లేషించిననాకను బుట్టించువాడనియు, (౨) మిక్కిలి మనశ్శైథిల్యమును జేయువాడనియు, (౩) సర్వకాలమందును దుఃఖపఱచువాడనియు, (౪) రాత్రింబగళ్ళు సమస్తదేశములయందును తనను వెతుకుటకు ప్రేరకుడనియు, (౫) నీరై కరుగునట్లు చేయువాడనియు, (౬) దురవస్థనుబుట్టించి శరీరమునకు గార్శ్యమును దైన్యమును జేయువాడనియు, (౭) తనదివ్యచేష్టితములను నాకు గనుపఱచి నామనస్సు నపహరించువాడనియు, (౮) ఒకటియు తెలియకనుండునట్లు నాకు మోహమును గలుగజేయువాడనియు, (౯) అతి మృదువైన నాయాత్మను ఎండింపజేయువాడనియు, (౧౦) విరోధినిరసనము మొదలగు దివ్యచేష్టితములచే వశీకరించువాడనియు, నిరతిశయభోగ్యభూతుడైన భగవన్తునివిశ్లేషముయొక్క యసహ్యతను ఈ రెండవపత్తు మొదటితిరువాయ్మొழிయందు ప్రసాదించిరి.

తి-నూ.— వాయుమ్ తిరుమాల్ మఱైయనిఱ్క వాన్ ఱామై। పోయ్ విఞ్జి మిక్కప్పులమ్బుతలాయ్। ఆయ
వతియాతవన్ఱోడణైన్దు ఉరుతమాఙ్। కాతివారై నోక్కుమ్ తిణిన్దు॥ ౧౧॥

అర్థము.—వాయుమ్ - (ఆశ్రితులకు) సేవసాదించెడి, తిరుమాల్ - శ్రియఃపతి, మఱైయనిఱ్క - అదృశ్యుడైయుండగా, ఆన్ఱామై- విశ్లేషవ్యసనము, పోయ్ - సంపూర్ణమై, విఞ్జి అధికమై, మిక్కప్పులమ్బుతలాయ్ - అధికమైనప్రలాపరూపమై, ఆయవతియాతవన్ఱోడు- (తమదుఃఖమును) వివేచింపనెఱుగని పదార్థములతో, అణైన్దు ఉరుతమాఙ్-(ఆపదార్థములను) కౌగిలించుకొని దుఃఖించిన నమ్మాళ్వార్లు, కాతివారై-ఆశ్రయించువారిని, తిణిన్దు-దృఢముగ, నోక్కుమ్-కటాక్షించువారు. ౧౧.

అవ.—(వాయుమ్ తిరుమాల్) ఇతిల్ - సకలపదార్థఙ్గళైయుమ్ సమదుఃఖికళాకవెణ్ణి, దుఃఖిత్తపడియైప్పేశిన పాశురత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; ౧ "పెరునిలఙ్గడన్ద నల్లడిప్పోతయర్ప్పిలనలన్ ఱువర్ తఱువువర్ వణఙ్గువర్" ఎన్ఱు ఇవర్ పారిత్తపడియే అనుభవిక్కప్పెఱామైయాల్ షడ్గుణసామ్యత్తాలే తామానతన్మైకులైన్దు పిరాట్టియానతన్మైయై భజిత్తుత్తూతువిడత్తుమరానార్; ఇఙ్గు, ౨ "నమ్బియైత్తెన్గుఱుఙ్గుడినిన్ఱ ఇత్యాదిప్పడియే- మేన్మై, నీర్మై, వడివఴకు, మూన్ఱుమ్ తెరియుమ్ ఇడత్తాయ్, అవతారత్తిల్ పిఱ్పాడరుమిఴక్కవేణ్డాతపడి ముకన్గొడుత్తుక్కొణ్డు నిఱ్కుమ్ అస్థలమాన అర్చ్యావతారత్తిలే యనుభవిక్కవాశైప్పట్టుక్కిడైయామైయాలే కణ్డాఙ్గుఴలైయిట్టు, నారై, అన్ఱిల్, కడల్, వాడై, వానమ్, మతి, ఇరుళ్, కఴి, విళక్కు-తొడక్కమానకాతకపదార్థఙ్గళుమ్ తమ్మైప్పోలే భగవద్విరహత్తాలే నోవుపడుకిఱవాకక్కొణ్డు, అవన్ఱుక్కుమాకత్తామ్ నోవుపట్టు చ్చెల్లుకిఱపడియై అన్యాపదేశత్తాలే పేశిచ్చొల్లుకిఱ వాయుమ్ తిరైయుకళిలర్థత్తై, "వాయుమ్ తిరుమాల్" ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా.—(వాయుమ్ తిరుమాల్ మఱైయనిఱ్క) అనుభవయోగ్యనామ్పడి కిట్టుకైయే స్వభావమాయిరుక్కిఱ శ్రియఃపతియానవన్, భోగసాత్మ్యహేతువాక విశ్లేషిత్తు అదృశ్యనాయ్ నిఱ్క. కీఴే ౩ "మైన్దనై మలరాళ్మణవాళనై", ఎన్ఱత్తై యనుభాషిత్తపడి. "నీయుమ్ తిరుమాల్" ఎన్ఱతాకవుమామ్. ౪ "మణియైవానవర్ కణ్ణనైత్తన్నతోర్ అణియై" ఎన్ఱు— మేన్మైయుమ్, నీర్మైయుమ్, వడివఴకుముడైయవన్ విశ్లేషిక్కైయాలే. (ఆన్ఱామైపోయ్ విఞ్జిమిక్క ప్పులమ్బుతలాయ్) "ఆరాత కాతల్" ఎన్నుమ్పడి విశ్లేషవ్యసనమానతు కైకఴియప్పోయ్ మిక్కు, ౫ "స్రీతేమ్మత్తస్తస్వస్వరః ప్రత్తాహీనో నిలక్ష్మణ" ఎన్నుమ్పడి, "ఎమ్మేపోల్ నీయుమ్" ఎన్ఱు పలకాలుఙ్గొల్లుమ్పడి మిక్కప్రలాపమాయ్. (ఆయవతియాతవన్ఱోడణైన్దు ఉరుతమాఙ్) అచేతనఙ్గళాకైయాలే తమ్ముడైయ దుఃఖత్తై యారాయవతియాతవన్ఱైక్కట్ట క్కట్టిక్కొణ్డు "అన్ఱామైక్కొల్లియవావో మై" ఎన్ఱు సమదుఃఖికళాకప్పుత వాళ్వార్. ౬ "కాన్ఱుఙ్గఴియు ఙ్గట్టియఴ్" ఎన్నారిఱే. (కాతివారై నోక్కుమ్ తిణిన్దు)

౧॥ ౩-౧౧. ౨॥ ౧౦-౯. ౩॥ ౧౨-౪. ౪॥ ౧౦-౧౧. ౫॥ రా-అ-౧౧౩-౧౫. ౬॥ అ-హృ.

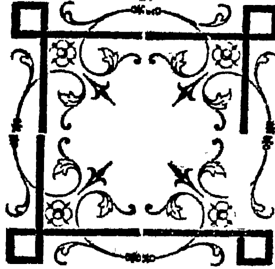
ఆనన్యప్రయోజనరాయ్ అన్తరఙ్గమాక వాశ్రయిక్కు మవర్కళై దృఢమాక క్కటాక్షిప్పర్. తమ్మైప్పోలే అచేతనఙ్గళైక్కణ్డఖామల్ భగవత్సంశ్లేషముణ్డాయానన్దిక్కుమ్బడి కటాక్షిత్తరుళువర్. ౧౧.

పెరియజీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—క్రిందితిరువాయ్మొఴియందు సర్వేశ్వరునియొక్క పరత్వసౌలభ్యసౌన్దర్యముల ననుభవించి యనన్తరము బాహ్యసంశ్లేషమునందునపేక్షనొంది యప్పుడే ఆదిలభింపనందునజనించిన దుఃఖాతిశయముచే నాయకిభావమునుబొంది యాయవస్థనుబోఁగొట్టుటకై సముద్రతీరమునందున్న లీలోద్యానవనమునుజెంది అప్పుడచ్చట తమకుఁగనుబడిన సకలపదార్థములును తమవలె భగవద్విశ్లేషముచే దుఃఖించుచున్నవిగానెంచి పరమదయావన్తులై వాటినిగుఱించియు తాము అనుశోకించుచున్న శ్రీనమ్మాళ్వార్లు తమవనన్యప్రయోజనముగ నాశ్రయించువార్లను తమవలె భగవద్విశ్లేషమునొంది యచేతనపదార్థములతోఁగూడ దుఃఖింపక భగవత్సంశ్లేషమునుబొంది యానందించునట్లు కటాక్షింతురని ఈరెండవపత్తు మొదటితిరువాయ్మొఴియందు సాదించిరి.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ ముతల్ తిరువాయ్మొఴిముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొఴి - ౧౧—పాట్టు - ౧౨౧.

శ్రీః

ఆఴ్వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ఎమ్పెరుమానార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

తిరువాయ్ మొఴి - ఇరణ్డామ్పత్తు - ఇరణ్డాన్దిరువాయ్ మొఴి - ౧-పా- తిణ్ణన్వీడు. వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—తిణ్ణన్వీడుముతల్ముఴుతుమాయ్ । యెణ్ణిన్మీతియ నెమ్పెరుమాన్ ।
మణ్ణుమ్విణ్ణుమెల్లాముడనుణ్డ । నఙ్గణ్ణన్ కణ్ణల్లతిల్లైయోర్ కణ్ణే ॥

ఆ.—(తిణ్ణన్వీడు) ఇప్పడి ప్రస్తుతమాన సర్వేశ్వరత్వత్తై, తమ్ముడైయ ప్రీత్యతిశయత్తాలే సహేతుకమాక వుపపాదిక్కిఱార్.

మోక్షాద్యశేషపురుషార్థప్రదనాయ్, వాఙ్మనసాపరిచ్ఛేద్య కల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయనాయ్, ఎనక్కు స్వామియాయ్, సర్వాత్మస క్షకనాయిరున్ద నణ్డువరై ప్పెరుమాళే ఇజ్జగత్తి లీశ్వరన్; మఱ్ఱీశ్వరనిల్లై; ఇతిలోరు సంశయమిల్లై యెన్గిఱార్.

పన్నీ.—ఇరణ్డాన్దిరువాయ్ మొఴియిల్, కీఴ్ప్ర క్తమాన భోగ్యత్వత్తినుడైయ నిరతిశయత్వా పాదకమాయ్, ౧ "మావాయ్పిళన్ద" ఎ తొడక్కి క్కీఴ్ప్రకృతమాన సౌలభ్యత్తుక్కుమ్ స్వామిత్వత్తుక్కుమ్ ప్రకాశకమాన మనుష్యత్వే పరత్వత్తుక్కుపపాదకమాన; అవతారద యిలు మవనుడైయ సర్వనిర్వాహకత్వత్తైయుమ్, అనిష్టనివృత్తీష్టప్రాప్తిహేతుత్వత్తైయుమ్, సర్వాధికత్వత్తైయుమ్, సర్వప్రకారసమారా త్తైయైయుమ్, ఆధిక్యసూచకమాన పుణ్డరీకాక్షత్వత్తైయుమ్, ఆశ్రితరక్షణార్థమాన అర్ణవశాయిత్వత్తైయుమ్, అఘటిత ఘటనాసామర్థ్య యుమ్, సర్వప్రకారరక్షకత్వత్తైయుమ్, జగజ్జన్మాది హేతుత్వత్తైయుమ్, సర్వదేవతాసమాశ్రయణీయత్వత్తైయు మరుళిచ్చెయ్తు, సర్వస్వా రనాయ్ సర్వసులభనాన వీశ్వరనుడైయ భోగ్యత్వవర్ధకమాన ఉత్తుఙ్గలలితత్వత్తై యుపపాదిక్కిఱార్.

అన్వ.—తిణ్ నల్ వీడు (౩) ముతల్ ముఴుతుమాయ్ ఎణ్ణిన్మీతియన్ (౬) ఎమ్పెరుమాన్ మణ్ణుమ్ విణ్ణుమ్(౯) ఎల్లామ్ ఉడ ఉణ్డ (౧౦) నఙ్గణ్ణన్ కణ్ అల్లతు (౧౧) ఓర్ కణ్ ఇల్లై. (౧౨).

పన్నీ.—ముతల్పాట్టిల్, కృష్ణనే సర్వనిర్వాహకనెన్గిఱార్.

తిణ్మైయైయుడైత్తాయ్, విలక్షణమాన, మోక్షమ్, (౩) ముతల్, సకలప్రయోజన నిర్వాహకనాయ్, నినైవుక్కవ్వరుకాన అపరిచ్ఛిన్న స్వభావనాయ్, (౬) ఇమ్మేన్మైయైక్కాట్టి యెన్నైయడిమైకొణ్డ స్వామియాయ్, భూమియుమ్, ఊర్ధ్వలోకముమ్,(౯) ఒన్ఱాఴియామల్ తారతమ్యమిల్లాతపడి ఏకోద్యోగత్తిలే, వయిఱ్ఱిలేవైత్తునోక్కి, (౧౦) కృష్ణనాయవతరిత్తు నమక్కేతనై ఎత్తన్ద సులభనే, జగత్తుక్కు నిర్వాహకన్, అల్లతు, (౧౧) ఒరు, నిర్వాకవస్తు, ఇల్లై. (౧౨) కణ్ - కఴైకణ్. తిణ్ణనెన్నతు - నిశ్చితమెన్ఱు మామ్. ౧

అవతారిక.—క్రిందితిరువాయ్మొఴియందుఁ దనకుఁబుట్టిన వ్యసనాతిశయమును మఱచునట్లు తమకుజనించిన ప్రీత్యతిశయము ననుభవించి యానందించిన శఠారి, తామట్లుప్రీత్యతిశయమునుబొంఁదుటకుఁ గారణము భగవన్తుఁడు పరమభోగ్యుఁడగుటయనియు, ఆభోగ్యతకుఁగారణము వాత్సల్యము మొదలగు సమస్తకల్యాణగుణాత్మకుఁడగుటయనియు వానిసర్వేశ్వరత్వము ననుసంధించుచు నాసర్వేశ్వరత్వమును నీతిరువాయ్మొఴియందుఁ బరులకు నుపదేశించుచున్నారు.

అర్థము.— స్థిరమును విలక్షణమునైన మోక్షము (౩) మొదలగు సకలపురుషార్థములకునునివ్వఁజాలువాఁడై తలంచుటకునశక్యుఁడై (౬) మాస్వామియై భూమి ఆకాశము (౯) ఇవన్నిఁటిని నొకకాలమందే ఆఱగించిన (౧౨) మనశ్రీకృష్ణుఁడు రక్షకుఁడు. ఆశ్రీకృష్ణుఁడుగాక (౧౫) వేరొక రక్షకుఁడు లేడు. (౧౮)

ఈ.—కీఴ్ తిరువాయ్మొఴియిలివర్క్కు ప్పిఱన్దవార్త్తామై పేచ్చుక్కు నిలమన్ఱిక్కే, “కడల్ వెతుమ్బినాల్ విళావనీరిల్లై” ఎన్నుమాప్పోలే. “ఆర్త్తామైయోడే ముడిన్దుపోమిత్తనై”యెన్ఱిరున్దార్; అనన్తరమవన్ వన్దు ముకఙ్గాట్టినవాఱే ఆర్త్తామైపుక్క విడఙ్గణ్డిలర్; “ఇతుక్కడియేన్?” ఎన్ఱు పార్త్తారాయ్న్దవాఱే, ఇతరవిషయఙ్గళినుడైయ లాభాలాభత్తళవల్లాత విషయవైలక్షణ్యమాయిరున్దతు - పిరిన్దపోతుత్తన్నై యొఴియ వేఱొన్ఱు తోన్ఱాతపడియాయ్, కలన్దపోతుమ్ తన్నై యొఴియ మఱ్ఱొన్ఱు, తోన్ఱాతపడియాన విషయవైలక్షణ్యమాయిరున్దతు; “ఇతుక్కడియేన్?” ఎన్ఱు పార్త్తార్, సమస్తకల్యాణగుణాత్మకనాకైయాలేయాయిరున్దతు; “ఇతుతనక్కడియేన్?” ఎన్ఱు పార్త్తవాఱే, సర్వేశ్వరనాకైయాలేయాయిరున్దతు. ౧“ఉయర్వఱ వుయర్నలముడైయవన్” ఎన్ఱాల్, “అయర్వఱుమమరర్కళతిపతి” ఎన్ఱిఱే తోన్ఱువతు; ఆక, ఇఙ్గనే ప్రాసఙ్గికమాక ప్రస్తుతమానవీశ్వరత్వత్తై యనుసన్ధిత్తు, అత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ౨“కీఴ్రై ‘మాయాముతల్వా’ ఎన్ఱు - కారణత్వమ్ ప్రస్తుత

జీ-అ.—తిణ్ణన్ వీడు ప్రవేశే, “కీఴోడితుక్కు, ప్రాసఙ్గికసఙ్గతియుమ్, సాక్షాత్సఙ్గతియుమెన్ఱు ద్వేధాసఙ్గతి” ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి ప్రథమంప్రాసఙ్గిక సఙ్గతిమాహ (కీఴ్ తిరువాయ్మొఴియిలిత్యాది, ప్రస్తుతమాన వీశ్వరత్వత్తై యనుసన్ధిత్తు అత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్నుమళవుమ్). కీఴ్రై ౨ “మాయాముతల్వా” ఇత్యాదివాక్యత్తాలే సాక్షాత్సఙ్గతిః. “ప్రాసఙ్గికమ్” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ - ఈశ్వరన్ సాత్మ్యభోగప్రదనాకైయాలే, మున్దుఅత్తన్నుడైయ వీశ్వరత్వత్తై యనుభవిప్పిత్తు ప్పిన్నై ౩ * ఊనిల్ వాఴుయిరిలే తన్నై యనుభవిప్పిక్కిఱానెన్ఱు. వెతుమ్బినాల్ - ఉష్ణమానాల్. (ఇతుక్కడి) అవన్ పిరిన్దపోతు “ముడిన్దుపోమిత్తనై” ఎన్ఱిరుక్కైయుమ్, అవన్ ముకఙ్గాట్టినాలార్త్తామై తెరియామైయుమాకిఱ వితుక్కడియెన్ఱపడి. కీఴ్ వాక్యవివరణమ్ (పిరిన్దపోతిత్యాది). ఇతుక్కడి - ఇన్దవైలక్షణ్యత్తుక్కడి. వైలక్షణ్యత్తుక్కడి గుణఙ్గళెన్ఱతు - ౪ “గుణైర్విరురుచేరామో దీప్తస్సూర్య ఇవాంశుభిః” ఎన్ఱిఱేప్పఱ్ఱి. ఇతుతనక్కడి - సమస్తకల్యాణగుణాత్మకత్వత్తుక్కడి. సమస్తకల్యాణగుణాత్మకత్వత్తుక్కడి సర్వేశ్వరత్వమెన్ఱు తోన్ఱుమో? వెన్న, (ఉయర్వఱవిత్యాది). ౪ “‘గుణైర్విరురుచేరామః’ ఇత్యాదికళాలే పెరుమాళ్ గుణఙ్గళైచ్చొల్లిక్కొణ్డువన్దు, కీఴ్ చ్చొన్నగుణఙ్గళుక్కు హేతువాక, ౫ ‘సహిదేవైరుదీర్ణస్య’ ఇత్యాదియాలే యీశ్వరత్వఙ్గొల్లిఱ్ఱే” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. “ఈశ్వరత్వత్తై యనుసన్ధిత్తు” ఎన్ఱనన్తరమ్ - పరానర్థాసహిష్ణువాకైయాలే, దేవతాన్తరపరత్వబుద్ధియాలే యనర్థప్పడుకిఱ సంసారికళుక్కు అత్తైనివర్త్తిప్పిక్కైక్కాక “భగవత్పరత్వత్తై యుపదేశిప్పోమ్” ఎన్ఱుపార్త్తు (అత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్) ఎన్ఱు శిలకూట్టి నిర్వహిప్పతు. సాక్షాత్సఙ్గతిమాహ(కీఴ్రై మాయావిత్యాది). కీఴ్ వాక్యద్వయత్తాలుమ్

అ-అ-వి.— విశ్లేషదశాయామ్, విశ్లిష్టంవస్తువినా పూర్వతనసంశ్లేషోద్యానాదిశ్చ బుద్ధిగోచరోనభవతి; సంశ్లేషేచ, ౬ “యత్ర నాన్యత్పశ్యతి నాన్యచ్ఛృణోతి నాన్యద్విజానాతిసభూమా” ఇతిప్రకారేణవిశ్లేషదుఃఖప్రభృతిసర్వంబుద్ధిగోచరమ్ నభవతీత్యర్థః.——

౧॥ ౧-౧. ౨॥ ౧౧-౧౦. ౩॥ ౧౩-౧. ౪॥ రా-అ-౧-౩-౨౪. ౫॥ రా-అ ౧-౮. ౬॥ ఛాం-ఉ-౭-౨౪.

ఈ.—నూ కైయాలే, అన్దకారణత్వత్తై యుపపాదిక్కిఱార్ ' ఎన్నుపణిక్కుమ్పిళ్ళైక్కు. ముతల్ తిరువాయ్ మొழியిలుఙ్గాణ్గిఱ్కిఱదో? ఈశ్వరత్వమొన్నల్; 'ఒరుకాల్నిన్నోన్" ఎన్ఱు కైవాఙ్గియిరుక్కవల్లరల్లరివర్, ఒరుకాల్నిన్నిఱ్కెన్ఱు కైవాఙ్గలామ్ విషయమన్ఱు. ఇనిత్తాన్ భగవద్విషయత్తిల్ పునరుక్తి, దోషాయవాకాతు; ఒరుగుణత్తైయే యెల్లాకాలమను మనుభవిక్కవల్లారొరువరివర్; ఒరుగుణత్తైయే 'ఇతుక్కు మున్బనుభవిప్పిత్త ఙ్గుణమ్" ఎన్ఱు తోన్ఱాతపడి క్షణన్దోఱుమ్ పుతుమైపిఱప్పిత్తనుభవిప్పిక్క వల్లానొరువనవన్; ౧*పయిలానిఱ్కిఱ్చెయ్ నేయత్తే పణ్డివరైక్కణ్డఱివతెవ్వారిల్ యామెన్బతు; ఆకైయితే ఏకవిషయమే నిత్యప్రాప్యమాకిఱతు; ఇవర్ తామున్; ౨ "ఎప్పొழுతుమ్ నాళ్ తిఙ్గళాణ్డూழியూழிతోఱుమ్ అప్పొழுతైక్కప్పొழுతెన్నారావముతమ్" ఎన్నానిన్ఱార్.

ఆనాలు మితుక్కు వాశియుణ్డు, ముతల్ తిరువాయ్ మొழியిలే - పరత్వజ్ఞాననిఱ్కిఱ్చెయ్ తే, అఙ్గు స్వానుభవమాయిరుక్కున్; అన్దపరత్వత్తై యెల్లార్క్కుమనుభవిక్కలామ్పడి పిఱన్ఱ్ నెఞ్జిలేపడుత్తికిఱారాకై

జీ-అ.—పరిహారద్వయమరుళిచ్చెయ్తు, తృతీయపరిహారమాహ (ఇనిత్తానిత్యాది). 3 "ప్రశంసాయాం ప్రతిజ్ఞాయాం ప్రలాపేతర్జనేపివా। భయేచవిస్మయేచైవపౌనఃపున్యమలఙ్కృతిః" ఎన్ఱతిల్ భగవత్పరత్వప్రతిజ్ఞాపరమాకైయాలే పునరుక్తిదోషమిల్లై. "ఒరుకాల్నిన్నోన్ మెన్ఱు" ఇత్యాది వాక్యద్వయత్తైయుమ్ అడైవేవివరిక్కిఱార్ (ఒరుగుణత్తైయే యిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). ఇన్దవాక్యద్వయముమ్ - అన్దవాక్యద్వయత్తుక్కు వివరణమాయిరుక్కచ్చెయ్ తే, అతిల్ సొన్న వస్తుద్వయత్తిలేయుమ్ క్రమేణ హేతుపరమాయిరుక్కిఱతు. యద్వా, ఉపదేష్టృస్వభావత్తాలుమ్, ఉపదేశ్య స్వభావత్తాలున్, అనుభావ్య స్వభావత్తాలుమ్, అనుభవితృస్వభావత్తాలుమ్, అనుభావయితృస్వభావత్తాలుమ్, పునరుక్తి దోషాయవన్ఱెన్గిఱార్ (ఒరుకాల్నిన్నోన్ మెన్ఱుతొడఙ్గి క్రమేణ ఆఱువాక్యత్తాలే). అప్పడి క్షణన్దోఱుమ్ పుతియతాయిరుక్కుమో? వెన్న; (పయిలానిఱ్కివిత్యాది). పయిలా నిఱ్కిచ్చెయ్ తే - పరిచయమ్పణ్ణానిఱ్కచ్చెయ్ తే. (పణ్డిత్యాది) తిరుమొழி. పణ్డివరైక్కణ్డఱిన్ద తెవ్వారిలేనామెన్గై. అవ్విషయ మివర్కు మప్పడియిరుక్కుమో? వెన్న, (ఇవర్ తాముమిత్యాది). (ఎప్పొழுతుమిత్యాది) ఎల్లాక్షణమ్, ఎల్లానాళ్, ఎల్లామాసమ్, ఎల్లావాణ్డు, ఎవ్వకైప్పట్ట ఊழியూழிతోఱుమాన వవ్వోవవ్వోకాలఙ్గళిలే యెనక్కు అతృప్తికరమాన వమృతమానవనే! యెన్గై.

ఆక, కీழ் పౌనరుక్త్యత్తై అభ్యుపగమ్యవాదత్తాలే పరిహరిత్తు, అనభ్యుపగమ్యవాదత్తాలే పరిహరిక్కిఱార్ (ఆనాలుమిత్యాది). ఇతుక్కు - ఇత్తిరువాయ్ మొழிక్కు. ఆనాలుమ్ - ఈశ్వరత్వజ్ఞానాలుమ్. వాశియుణ్డు - విశేషముణ్డు. వాశియై నాలువిధమాకక్కాట్టుకిఱార్ (ముతల్ తిరువాయ్ మొழியిలిత్యాది). అన్వయవ్యతిరేకఙ్గళిరణ్డాలుమెన్ఱతు "నజణనణ్ణలఙ్గిల్లైయోర్ కణ్ణే" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి. శ్రుతి

ఆ-అ-వి.—చేతనరుడైయదుర్గతియైక్కణ్డు, "ఒరుకాల్ ఫలియావిడిలినియొరుకాలాకిలుమ్ఫలిక్కిఱతు" ఎన్ఱు పిన్నైయుముపదేశిక్కుమతొழியవ, "ఒరుకాలుపదేశిత్తోమ్" ఎన్ఱు కైవాఙ్గియిరుక్కుమ్ స్వభావరల్లరివర్; "ఒరుకాల్నిన్నోమే, వేణుమాకిలఱికిఱార్ కళ్, అఱియావిడిల్ వన్దతెన్?" ఎన్ఱుకైవాఙ్గలామ్ విషయమన్ఱవన్, జ్ఞానాజ్ఞానఙ్గళాలే సత్తానాశఙ్గళాకైయాలే; ఇప్పడిపరోపదేశత్తిలేపౌనరుక్త్యమ్ పరిహరిత్తార్.

——శబ్దశక్తిపౌనరుక్త్యత్తై అభ్యుపగమ్యవాదత్తాలుమ్ అనభ్యుపగమ్యవాదత్తాలుమ్ పరిహరిక్కక్కోలి, అతిల్ అభ్యుపగమ్యవాదపక్షత్తిల్, వక్తావానవివర్ తమ్పడియాలుమ్, విషయస్వభావత్తాలుమ్ పౌనరుక్త్యం దోషాయవన్ఱెన్ఱుపరిహరిక్కిఱార్ (ఒరుకాల్నిన్నోన్ మెన్ఱుతొడఙ్గి వాక్యద్వయత్తాలే). ౪* ఇనరారాతకాతలైయుడైయవరాకైయాలే కైవాఙ్గియిరుక్కుమవరల్లరెన్ఱపడి; విషయమ్ ౨* అప్పొழுతైక్కప్పొழுతెన్నారావముత మెన్ఱపడి.——(పణ్డివరైక్కణ్డఱివతెవ్వారిల్ యామెన్ఱేపయిల్కిన్ఱాళాల్) ముతల్ నాళ్ కణ్డాల్, స్వాభావికమాన స్వామిత్వత్తాలుమ్ ముకత్తిల్ తణ్ణళియాలుమాక "మున్బేకణ్డఱియుమ్ముకమాయిరున్దతీ!, ఎవ్వారిల్ కణ్డతు" ఎన్నుమ్పడియిరుక్కుమ్; చిరపరిచయమ్పిఱన్దాల్ పిన్బు, "మున్బోరిడత్తిలుమివనైక్కణ్డఱియోమే!" ఎన్నుమ్పడియాయిరుక్కుమ్; నిత్యాపూర్వమాన విషయమెన్ఱపడి. కొన్నవిరణ్డర్థత్తైయుమితుకాట్టుమోవెన్న; "పయిల్కిన్ఱాళాల్" ఎన్ఱతుకణ్డాయే, భోగ్యతాతిశయత్తిలేనోక్కు.

ఈ,—యాల్ పరోపదేశత్తాలే పరత్వానుభవమ్పణ్ణుకిఱార్; అఙ్గు-అన్వయముఖత్తాలేపరత్వఙ్గళానార్, అన్వయవ్యతిరేకఙ్గళిరణ్డాలుమ్ పరత్వఙ్గళ్లుకిఱారిఙ్గు; అఙ్గు - శ్రుతిచ్ఛాయైయాలేశొన్నార్, ఇఙ్గు - ఇతిహాసపురాణప్రక్రియైయాలే శొల్లుకిఱార్; అఙ్గు - పరత్వత్తిలేపరత్వమ్, ఇఙ్గు - అవతారత్తిలేపరత్వమ్.

ముతల్పాట్టు. ఇత్తిరువాయ్ మొழிయిల్ శొల్లుకిఱపరత్వత్తై సఙ్గ్రహేణ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

(తిణ్ణన్వీడు ముతల్ ముழுతుమాయ్) తిణ్ణమెన్నతు - తిణ్ణమెన్ఱపడి. అతావతు - దృఢమెన్ఱపడి. దృఢమాన వీడెన్ఱు - నిత్యవిభూతిక్కు విశేషణమాయ్, వార్థ్యమావతు - ౧ * ఆవిర్భావతిరోభావ జన్మనాశవికల్పఙ్గళెన్ను మవై యిల్లామైయాలే కర్మనిబన్ధనమాక వరుమవస్థైకళిల్లైయెన్నై. ఐచ్ఛమాక వరుమ్ వికారఙ్గళుణ్డానాల్ దోషాయవుమన్ఱు అతఱ్కు ఉడలాయిరుక్కుమ్. ఏతేనుకూలకసంసారవిభూతియైప్పోలే కర్మనిబన్ధనమాకవరుమవై యిల్లైయెన్నై. తిణ్ణితాన నిత్యవిభూతితొడక్కమాన ఎల్లావిభూతియైయుముడైయనాయ్. అన్ఱియే, "తిణ్ణమ్" ఎన్ఱి అవిత్తైవిట్టువెన్ఱు, వీడుముతల్ ముழுతుమాయ్ - మోక్షప్రభృత్యశేషపురుషార్థప్రదనాయెన్నవుమామ్. (ఎణ్ణిల్ మీతియన్) అసఙ్ఖ్యేయమాన కల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయవన్. కీழ் - విభూతిపరమానపోతు, ఎణ్ణిల్ మీతియనెన్నతు - గుణపరమాకిఱతు; కీழ் - గుణపరమానపోతు. ఎణ్ణిన్మీతియనెన్నవిడమ్ - విభూతిపరమాకిఱతు. వీడుముతల్ ముழுతు

౧-అ.—చ్ఛాయై-సామానాధికరణ్యమ్. ఇతిహాసపురాణప్రక్రియై-వైయధికరణ్యమ్. ఇతిహాసపురాణప్రక్రియైయాలే యెన్నతు- ౨ "కృష్ణ ఏవహి లోకానాముత్పత్తిరపిచాప్యయః," ౩ "మాసావమ్విసవరఱ్కు-ప్పిచ్చపెయ్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱి. పరత్వత్తిలేపరత్వమెన్నతు - ౪ "అయర్వఱుమమరర్కళతిపతి" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱి. అవతారత్తిలే పరత్వమెన్నతు - ౫ "కణ్ణన్" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱి.

ముతల్పాట్టు. (తిణ్ణనిత్యాది). తిణ్ణమెన్నపడియెన్నతు- ఉ "మనక్కుఱుముతివసమ్" ఎన్ఱిఅన్వాయత్తాలే. శ్రీవిష్ణుపురాణే ప్రథమేంశే, ౧ "తదేతదక్షయన్నిత్యంజగన్మునివరాఖిలమ్ । ఆవిర్భావతిరోభావజన్మనాశవికల్పవత్" ౧ "అమృతంశాశ్వతంనిత్యమనన్తంపరమమ్పదమ్ । శుద్ధసత్త్వమయందివ్యమక్షరంబ్రహ్మణఃపదమ్" ఇత్యాదికళై యుట్కొణ్డరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (వార్ధ్యమానావిర్భావేత్యాది). ఆవిర్భావతిరోభావఙ్గళెన్ఱు - సమష్టిస్సృష్టియైయుమ్, సమష్టిసంహారత్తైయుఙ్గొల్లి; జన్మనాశఙ్గళెన్ఱు - వర్తమానోత్పత్తినాశఙ్గళై చ్చొల్లుతల్; ఆవిర్భావ తిరోభావ రూపజన్మనాశఙ్గళెన్నుతల్. ఆవిర్భావమ్ - తోఱ్ఱుకై. తిరోభావమ్ - మఱైకై. విమానగోపురమణ్డపాదిరూపేణ పరిణామముణ్డాయిరుక్క, "ఇల్లై" ఎన్ఱితెన్నెన్న (కర్మనిబన్ధనేత్యాది). అఙ్గుమ్ పరిణామముణ్డేయెన్న (ఐచ్ఛమాకవిత్యాది). అతఱ్కువాయ్త్తోఱ్ఱా విట్టాలుమ్ వికారముణ్డేయెన్న (ఏతేనుమిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (తిణ్ణితానఇత్యాది). ఇవ్వర్థత్తిల్, "ముழுతుమాయ్" ఎన్నతు- లీలావిభూతియైచ్చొల్లుకిఱతు; "ఆయ్" ఎన్న సామానాధికరణ్యమ్ - నియామ్యనియామకభావేన. (మోక్షేత్యాది) ఐశ్వర్యకైవల్యాద్యశేష పురుషార్థప్రదనాయెన్నపడి. ఇత్తాల్ - ఔదార్యగుణత్తైచ్చొల్లిఱ్ఱాయ్, ఇతు- మఱ్ఱుగుణఙ్గళుక్కు ముపలక్షణమాయ్, సమస్తకల్యాణగుణఙ్గళైయుముడైయనెన్నపడి. "ఆయ్" ఎన్నసామానాధికరణ్యమ్ - ప్రదాతృప్రదేయభావేన. పౌనరుక్త్యమ్వారామల్పరిహరిక్కిఱార్ (కీழ் విభూతియిత్యాది). (గుణపరమాకిఱతు) సమస్తగుణపరమాకిఱతు. (కీழ்గుణపరమానపోతు) పురుషార్థప్రదత్వమ్ - గుణాన్తరఙ్గళుక్కుముపలక్షణమెన్ఱు తాత్పర్యమ్. (మోక్షప్రదత్వత్తైయే) మోక్షప్రదత్వమాత్రత్తైయే. అతావతు-ఔదార్యగుణమాత్రత్తైయేశొల్లిఱ్ఱాకిలెన్నపడి.

అ.అ.వి.— అతు - ఐచ్ఛమాన వికారమ్. ఐచ్ఛమానతఱ్కువాయున్తోఱ్ఱాతు ఎన్నవిడత్తిలే - మణల్కొట్టకమిట్టువిళైయాడుకిఱత్తై యఱ్ఱిత్తాలతు అతఱ్కువాయ్త్తోఱ్ఱాతేయెన్ను కణ్డుకొళ్వతు.—"వీడుముతల్ ముழுతుమాయ్" ఎన్నపోతు - "మోక్షప్రదత్వత్తైయే నినైత్తతాకిల్" ఇతిగ్రన్థపర్యాలోచనాయామ్, మోక్షప్రదత్వమాత్రపరత్వఙ్గచ్ఛోర్థః. తత్పక్షే, వీడుముழுతుక్కుమ్ ముతలాయితిశబ్దార్థః. సాలోక్యసారూప్యసామీప్యసాయుజ్యభేదభిన్న సకలవిధమోక్షప్రదఇతియావత్. యద్వా, ఆత్మానుభవభగవత్ప్రాప్తిరూపభేదభిన్నసమస్తమోక్షప్రదఇత్యర్థోవా. ఏవమ్ "తిణ్ణన్వీడుముతల్ ముழுతుమాయ్" ఇత్యస్య - విభూతిద్వయపరత్వేన, మోక్షప్రదత్వప్రభృతిసమస్తకల్యాణ

౧। వి-పు-౧-౨౨ ౩౦. ౨। భా-రా౩. ౩॥ ౧౨-౨. ౪॥ ౧-౧. ౫॥ ౧౨-౧.

ఈ.—మాఱ్ఱెన్ఱపోతు- మోక్షప్రదత్వత్తైయే నినైత్తాకిల్, ఎణ్ణిన్ తియ నెన్ఱవిడమ్-అనుక్తమానగుణఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు. ఎణ్ణిన్ తియ నెన్ఱవిడమ్- ఎణ్ణుక్కు మేలాయుళ్ళా నెన్ఱపడి. గుణఙ్గళాలేయాంతల్, విభూతియాలేయాంతల్ వన్ద అపరిచ్ఛేద్యస్వభావత్తైయె చ్చొల్లుకిఱతు.

(ఎమ్బెరుమాన్) గుణవిభూతికళై యుడైయనాయిరుక్కుఱ పిరుప్పైక్కాట్టి యొన్నై యెழுతిక్కొణ్డాన్. (మణ్ణుమిత్యాది) ఇప్పడియివర్క్కైయుడైయనాయ్, ఉడైమైనోవుపడవిట్టిరుక్కైయన్ఱిక్కే, ప్రళయాపత్తిలేవయిఱ్ఱిలేవైత్తు నోక్కుమెన్గిఱార్. భూమ్యన్తరిక్షాదికళై వెళ్ళత్తోళ్ళప్పుక, ఎడుత్తువయిఱ్ఱిలేవైక్కి-అవిడత్తిలొన్ఱుమ్ పిఱికతిర్ప్పడామే, ఏకకాలత్తిలేవైత్తురక్షిత్తనఙ్గణ్ణన్. (ఉడనుణ్డ) రక్షణమవనుక్కు ధారకమాకైయాలే- "ఉణ్డ" ఎన్గిఱతు. ఇల్లైయాకిల్, కాక్కుమ్ ఎన్న వమైయుమ్. కృష్ణనోపిన్నై జగత్తైవిழுఙ్గినానెన్నిల్; ఆమ్, కృష్ణనే; ౧*అజ్ఞాన్దిడవైయమేழுజగణాళితఱే యశోదై. ఆకైయాలే సర్వరక్షకనానకృష్ణనే జగత్తుక్కు దృష్టి; ౨"కృష్ణ ఏవహిలోకానాముత్పత్తిరపిచాప్యయః। కృష్ణస్యహికృతే" ఎన్గిఱప్రమాణప్రసిద్ధియిరుక్కుఱపడి. (అల్లతిల్లైయోర్ కణ్ణే) ఇవ్వర్థత్తై యొழிయ శబ్దత్తైక్కొణ్డుపోయ్, "పీలికణ్" ఎన్ఱువ్యవహరియానిన్ఱతిఱే; అతుక్కు జ్ఞాళవేణ్డుమ్బడియిరు

జీ-అ.—మోక్షపదమ్ - పురుషార్థమాత్రోపలక్షణమ్. ఆక, "తిణ్ణన్వీడు" ఇత్యాదిక్కుమాన్ఱర్థమ్. అతావతు-"తిణ్ణన్వీడు" ఇత్యాదియాలే- ఉభయవిభూతియైయుమ్, "ఎణ్ణిన్ తియన్" ఎన్ఱు - గుణఙ్గళైయుఙ్గొల్లుతల్; యద్వా, "తిణ్ణన్వీడు" ఇత్యాదియాలే - మోక్షపురుషార్థప్రదత్వరూపౌదార్యాదిగుణఙ్గళై చ్చొల్లి, "ఎణ్ణిన్ తియన్" ఎన్ఱు - ఉభయవిభూతియైయుఙ్గొల్లుతల్; అన్ఱిక్కే, "తిణ్ణన్వీడు" ఇత్యాదియాలే ఔదార్యాదిగుణమాత్రత్తైయేశొల్లి, "ఎణ్ణిన్ తియన్" ఎన్ఱు - అనుక్తఙ్గళానగుణఙ్గళై చ్చొల్లుతలెన్ఱు. ఏకశబ్దత్తుక్కు నినైత్తనకాక శొల్లుక్కాడుమో? వెన్న; సామాన్యశబ్దమాకైయాలే కూడుమెన్గిఱార్ (ఎణ్ణిన్ తియ నెన్ఱవిడమిత్యాది). కీழ் వాక్యవివరణమ్ (గుణఙ్గళాలేయిత్యాది).

"మణ్ణుమ్" ఇత్యాదిక్కవతారికై (ఇప్పడియిత్యాది). "ఎల్లామ్" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (ఒన్ఱుమ్బిఱికతిర్ప్పడామేనిన్ఱు). "ఉడన్" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (ఏకకాలత్తిలేయెన్ఱు). పిఱికతిర్ప్పడామే - తప్పిప్పోకాతే. రక్షిత్తవన్ ఎన్ఱాతే. "ఉణ్డ" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (రక్షణమిత్యాది). ధారకమానాలాయిఱ్ఱు - "ఉణ్డ" ఎన్న నడుప్పతెన్ఱుకరుత్తు. (కాక్కుమెన్న వమైయుమ్) "కణ్ణన్కణ్" ఇత్యాదిక్కు ఇతువే హేతువాకప్పోరుమితే యెన్ఱుకరుత్తు. (ఐయనానవఱ్ఱాలుక్కుజ్ఞాన్దిడవైయమేழுజగణాళ్ పిళ్ళైవాయులే) పెరియాழ்వార్ తిరుమొழி. మృదువాన తిరునాక్కువఴిత్త యశోదైక్కుతుక్కు-నలా వాయైత్తిఱక్క, లోకఙ్గళైత్తైయుమ్ పిళ్ళైయుడైయవాయ్క్కుళ్ళే కణ్డాళెన్నై. దృష్టి - నిర్వాహకన్. "ఎమ్బెరుమాన్" ఎన్గిఱక్కు, "నమ్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న; అతు ప్రసిద్ధపరమెన్గిఱార్ (కృష్ణ ఏవేత్యాది). మహాభారతే రాజసూయే భీష్మః, "కృష్ణ ఏవహిలోకానాముత్పత్తిరపిచాప్యయః। కృష్ణస్యహికృతే భూతమిదం విశ్వం చరాచరమ్". ఇత్తాల్ - "ఉణ్డ" ఎన్ఱతుక్కు - అవాన్తరప్రళయాపద్రక్షణవివక్షయా, మహాప్రళయాపద్రక్షణవివక్షయాచ భావద్వయం సూచితమ్. "ఓర్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఇవ్వర్థత్తైయిత్యాది). (ఇవ్వర్థత్తైయొழிయ) "కణ్" ఎన్ఱు - రక్షకనెన్ను మివ్వర్థత్తైయొழிయ. అతావతు- దర్శనసాధనమాన చక్షురిన్ద్రియస్థానమాన గోళకత్తైయితే - "కణ్" ఎన్గిఱతు, తాప్పనిర్వాహకత్వమిల్లామలిరుక్కవుమ్ "పీలికణ్" ఎన్ఱు ప్రయోగిక్కుఱతే కిఞ్చిదాకారసాదృశ్యత్తాలే; అఙ్గనుమిఙ్గుచ్చొల్లవొణ్ణాతు అల్పసాదృశ్యత్తాలే; కిఞ్చిన్నిర్వాహకత్వముమ్ తదధీనమెన్ఱపడి. పీలికణ్ణెన్గిఱతు - మయిఱ్ఱోకైయిలుణ్డానవై. అతుక్కుమ్ - శబ్దమాత్రత్తుక్కుమ్. కణ్ - రక్షకన్. బ్రహ్మాదికళైయుమ్

ఆ-అ-వి.—గుణపరత్వేన, మోక్షప్రదత్వమాత్రపరత్వేనచార్థత్రయమ్ ———ఓర్ కణ్-ఆభాసశ్చక్షురిత్యర్థః (ఇవ్వర్థత్తైయొழிయవిత్యాది). యథా, దర్శనవిషయభూతరూపగ్రాహకత్వాభావేపి మయూరపిఞ్ఛావయవవిశేషేషునేత్రత్వవ్యపదేశః, తద్వత్ నిర్వాహకత్వాభావేపి నామమాత్రేణాపి నిర్వాహక ఇతివక్తుంయోగ్యః కశ్చిన్నాస్తీత్యర్థః. ౧.

ఈ.—క్కుమ్. మాలై క్కణ్ణన్నిరుప్పార్ క్కు అల్లాతతెల్లామ్ మాలై క్కణ్ణాయత్తోన్ఱుమి తే. ఇతుతిణ్ణమ్-దృఢమ్. ౧.“సత్యంసత్యమ్” ఎన్నుమాపోలే. నఙ్గణ్ కణ్ణనైయాలే - అన్వయత్తాలే పరత్వఙ్గూన్నార్; అల్లతిల్లైయోనై యాలే - వ్యతిరేకత్తాలే పరత్వఙ్గూన్నార్. ౧.

జీ-అ.--లోకత్తిలే రక్షకరాక వ్యవహరిక్కిఱార్ కళే యెన్న (మాలైయిత్యాది). మాలైక్కణ్ణన్నిరుప్పార్ క్కు-సర్వేశ్వరనై “రక్షకన్” ఎన్నిరుప్పార్ క్కు. (మాలైక్కణ్ణాయత్తోన్ఱుమిఱే) రాత్రియిల్ పదార్థదర్శనాక్షమమాన చక్షుస్సుపోలే అరక్షకమెన్నతోన్ఱుమెన్నపడి. సంవాదమ్ (సత్యంసత్యమిత్యాది). ఐతిహాసికపౌరాణికవచనమ్ “సత్యంసత్యంపునస్సత్యముద్ధృత్యభుజముచ్యతే । వేదశాస్త్రాత్పరన్నాస్తినదైవం కేశవాత్పరమ్.” “అన్వయవ్యతిరేకఙ్గళిరణ్డాలుమ్ పరత్వఙ్గొల్లుకిఱారిఙ్గు” ఎన్ఱు ప్రవేశత్తిల్సొన్నవర్థత్తై క్కాట్టుకిఱార్ (నఙ్గణ్ణన్కణ్ణిత్యాది). (అన్వయత్తాలేయితి) వాక్యభేదేతాత్పర్యమ్. అల్లతు - తద్వ్యతిరేకేణ. ఓర్ కణ్ - ఒరునిర్వాహకన్. తిణ్ణన్వీడిత్యారభ్య, నఙ్గణ్ణన్కణ్ ; అల్లతోర్ కణ్ణిల్లైయే ఇత్యన్వయః. యద్వా, వీడుముతలిత్యారభ్య. అల్లతోర్ కణ్ణిల్లైయే; తిణ్ణమ్ - ఇత్యన్వయః. ౧.

ప్ర-తి.— (తిణ్ణన్వీడు) శ్రీవిష్ణుపురాణే ప్రథమేంశే, [౨౨] “తదేతదక్షయంనిత్యంజగన్మునివరాఖిలమ్ । ఆవిర్భావతిరోభావ జన్మనాశవికల్పవత్ ॥ ౬౦ ॥ ”——(కణ్ణన్కణ్) మహాభారతేరాజసూయేభీష్మః, “యథాబుద్బుదఉత్థాయ తత్రైవచవిలీయతే । చరాచరాణి భూతాని తథానారాయణేసదా । కృష్ణఏవహిలోకానా ముత్పత్తిరపిచాప్యయః । కృష్ణస్యహికృతేభూత మిదంవిశ్వంచరాచరమ్ ”——(తిణ్ణమ్-దృఢమ్) ఐతిహాసికపౌరాణికవచనమ్, “సత్యంసత్యంపునస్సత్యముద్ధృత్యభుజముచ్యతే। వేదశాస్త్రాత్పరంనాస్తినదైవంకేశవాత్పరమ్”.౧

తిరుమొழி - ఎழுపత్తోరాన్దిరుమొழி - ఒన్పతామ్పాట్టు.— వణ్ణమరువనమాలైమణిముడిమేల్ మణనాఱుమెన్గిన్తాళాల్ । ఉణ్డివర్ పాలన్పైనక్కన్త్తోరుకాలుమ్పిరికిలేనెన్గిన్తాళాల్ । పణ్డివరైక్కణ్డఱివతెవ్వూరిల్ యామెన్తేపయిల్కిన్తాళాల్ । కణ్డవర్ తమ్మనమ్వழுఙ్గుమ్ఙణ్ణపురత్తమ్మానైక్కణ్డాళ్ కొలో॥

పెరియాழ்వార్ తిరుమొழி - ఇరణ్డాన్దిరుమొழி - ఆఱామ్పాట్టు.— కైయుఙ్గాలునిమిర్ త్తుక్కడారనీర్। పైయవాట్టిప్పశుఞ్జెఱుమఞ్జళాలైయనానழித్తాళుక్కఙ్గానిడ । వైయమేழுఙ్గణ్డాళ్ పిళ్ళైవాయుళే ॥

తాత్పర్యము.— మోక్షముమొదలగు సకలపురుషార్థముల నిచ్చువాఁడును, వాఙ్మనస్సులకు విషయముకాని కల్యాణగుణంబులు కలవాఁడును, సర్వరక్షకుఁడును, నాస్వామియునైన శ్రీకృష్ణుఁడే జగదీశ్వరుఁడు; మఱియొకఁడుకాఁడు; ఈమాట సత్యము.

మూ.——ఏపావమ్పరమేయేழுలకు । మీపావఞ్జెయ్తరుళాలళిప్పారార్ ।
మాపావమ్విడవరఱుక్కుప్పిచ్చైపెయ్।కోపాలకోళరియేఱన్ఱియే॥ ౨॥

అ.——(ఏపావమ్) ఇజ్జగత్తుక్కు వేఱురక్షకమిల్లైయోవెన్నిల్; ౨ “నహిపాలనసామర్థ్య మృతేసర్వేశ్వరంహరిమ్” ఎన్ఱుకొణ్డు, రుద్రనుడైయమహాపాపత్తైప్పోక్కి యవనైరక్షిత్తరుళిన పరమకారుణికనాయిరున్ద కోపాలకోళరియేఱన్ఱి, ఇన్దసర్వలోకఙ్గళినుడైయపాపత్తై పోక్కి రక్షిప్పారుళరో? రక్షిక్కవల్లార్ తానుళరో? ఇతుఉపపాదిక్కవేణుమో వెన్గిఱార్. ౨.

అన్వ.——మా పావమ్ విడ (౩) అరఱుక్కు పిచ్చైపెయ్ కోపాలకోళ్ (౬) అరియేఱు అన్ఱియే ఏழுలకుమ్ (౯) ఈపావఞ్జెయ్తు అరుళాల్ అళిప్పార్ (౧౨) ఆర్ ఏపావమ్ పరమే (౧౫).

౧॥ ౨॥ వి-పు-౧-౨౨-౫౯.

పన్నీ.—అనన్తరమ్, అనిష్టనివృత్తిక్కుమిష్టప్రాప్తిక్కుమ్ హేతు, కృష్ణనెన్గిఱార్.

అఱప్పెరియతాన, గురుపాతకమ్, విట్టుప్పోమ్పడి, (3) రుద్రనుక్కు, భిక్షాప్రదానమ్పణ్ణినవనాయ్, గోపకులత్తిఱ్పిఱన్దార్కుళ్, (౬) సిమ్హశ్రేష్ఠమానకృష్ణన్, అన్ఱి, సర్వలోకత్తైయుమ్, (౯) నశిత్తపాపత్తైయుడైత్తామ్పడిపణ్ణి, తన్ కృపైయాలే, అభిమతఙ్గళైక్కొడుత్తురక్షిప్పార్, (౧౨)ఆర్, ఎన్న పావమిరున్దపడి, ఇవనుడైయసర్వాధికత్వఙ్గళ్లోతల్ నమక్కుభరమావతే! (౧౫). ఏఎన్ఱు-వెఱుప్పైక్కాట్టుకిఱతు.౨

అర్థము.— మిక్కిలిగొప్పదైన పాతకము విడిచిపోవునట్లు (౩) రుద్రునికి బిచ్చమునిచ్చినవాఁడును గోపకులమందుఁబుట్టినవారిలో (౬) శ్రేష్ఠసింహమైనకృష్ణుఁడు గాక సర్వలోకములను (౯) నశించినపాపముగలవిగాఁజేసి కృపచే రక్షించువారు (౧౨) ఎవరు?; ఏమిపాపమో? ఇటులఁజెప్పుట నాకుభారముగానున్నదే! (౧౫).

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. "అల్లతిల్లై" ఎన్ఱునీర్ శొల్లువానేన్? బ్రహ్మరుద్రర్కళుమీశ్వరర్కళాక అవర్కళుక్కుమ్ శిలప్రమాణఙ్గళుణ్డాయన్ఱో పోరుకిఱతెన్నిల్; అవర్కళ్ నిలైకళైయారాయ్న్దుపార్త్తాల్, తలైయఱుప్పార్ శిలరుమ్ అఱుప్పుణ్డునిఱ్పార్ శిలరుమాకానిన్ఱార్కళ్; అవర్కళాపత్తైప్పోక్కిరక్షియానిన్ఱానివన్; అవర్కళో? ఇవనో? ఈశ్వరనెన్గిఱార్.

ఏ! ఎన్ఱతు-ఓ! వెన్నపడి.విషాదాతిశయసూచకమిరుక్కిఱపడి. (ఏపావమ్) రత్నకరీషఙ్గళుక్కు వైషమ్యఙ్గళ్ వేణ్డువతే!, చేతనర్ మన్దమతికళాయ్ భగవత్పరత్వముపపాదిక్కవేణ్డువతే! ఎన్నుమిన్నాప్పాలే, ఏన్నే! పావమెన్గిఱార్. (పరమే) భగవద్గుణానుభవమ్పణ్ణుకై యొழ்ழియ ఇతునమక్కుభరమావతే. ఇతునమక్కుసాధ్యమాయ్ వన్దువిழுవతే. (ఏழுలకుమ్) ఏழுలకఙ్గళిలుముణ్డాన చేతనర్ ఇరున్దతేశుడియాక పాపఙ్గళైక్కూడుపూరిక్క. (ఈపావఙ్జెయ్తు) పాపమానతు ఈయుమ్పడియాకచ్చెయ్తు. అழிయుమ్పడియాకప్పణ్ణి. ఇతుతాన్ చేతనరక్కు, శెయ్కైయన్ఱిక్కే (అరుళాల్) నిర్హేతుకకృపైయాలే. (అళిప్పార్) ఇవర్కళైయారక్షైక్కయాలే తడవిరక్షిప్పారార్? ఇవర్కళ్ పణ్ణినపాపమ్ అవనరుళాలేపోక్కిల్ పోమత్తనైయల్లతు, తాఙ్గళ్ ప్రాయశ్చిత్త

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు (ఏపావమిత్యాది) "మాపావమ్విడవర్క్కుప్పిచ్చైపెయ్" ఎన్ఱపదఙ్గళైక్కాట్టాక్షిత్తవతారికైయై శఙ్కాపరిహారముఖేనాహ (అల్లతిల్లైయిత్యాది). (అవర్కళుక్కుమ్శిలప్రమాణఙ్గళెన్ఱతు) ౧ "హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే" ౨ "శివఏవకేవలః" ౩ "ఏకఏవరుద్రోనద్వితీయాయతస్థే" ఇత్యాదియైనినైత్తు. (అవర్కళ్ నిలైకళైయితి) అర్థప్రకరణాదికళాలే హిరణ్యగర్భాదిశబ్దఙ్గళెల్లామ్ పరమాత్మపరఙ్గళెన్ఱుభావమ్.

ఓ. ఎన్నానెన్నెన్న (విషాదేత్యాది). "ఏపావమ్" ఎన్గైక్కు - తమక్కువన్దతెన్నెన్న (రత్నేత్యాది). వివరణమ్ (చేతనరిత్యాది). (పరమే)ఇన్దవుపదేశమిత్యధ్యాహార్యమ్. "పరమే" ఎన్ఱుదుఃఖిక్కిఱీర్, ఉమక్కుభరమేతెన్న (భగవద్గుణేత్యాది). వివరణమ్(ఇతునమక్కిత్యాది). ఇతు-ఉపదేశమ్.ఏழுలకుమ్,ఈపావఙ్జెయ్తు-నశిత్తపాపత్తైయుడైత్తామ్పడిపణ్ణి. "ఉలకు" ఎన్ఱతు-లోకస్థచేతనపరమ్; "మఞ్చాఃక్రోశన్తి"ఇతివత్. "ఉలకుమ్" ఎన్ఱవపిశబ్దమ్-సాకల్యపరమ్. ఇరున్దతేశుడియాక - ఎల్లారుమొక్క. కూడుపూరిక్క-ఉఱైయైయెనినైక్క. "పావమీశెయ్త" ఎన్ఱవిడత్తిలే - ౪ "ఉపోషితః పూజితోవా దృష్టోవానమితోపివా । ప్రసహ్యాహరతేపాపంకోనసేవేద్ధరిన్తతః" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. అరుళాల్ - ఈశెయ్తు ఎన్ఱుక్రియాన్వయిత్తర్థమ్ (ఇతుతానిత్యాది). అరుళాల్ అళిప్పారార్ ఎన్ఱు మేలేయుఙ్గూట్టిభావమ్ (ఇవర్కళైయిత్యాది). "అరుళాల్" ఎన్ఱత్తై - "ఈశెయ్తు" ఎన్ఱత్తోడేకూట్టిఫలితమ్ (అవన్ అరుళైయిత్యాది). తఙ్గళ్ ప్రాయశ్చిత్తత్తాలే పోక్క

౧. తై-నా-౧. ౨. శ్వే-ఉ. ౩. శ్వే-ఉ. ౪.

ఈ.—మ్బణ్ణిప్పోక్కుక్కై యావతు-అవన్తై ఎర్ఢిప్పిక్కైయిఱే. అழிప్పానివన్ ఎన్నాతే, ఆర్ ఎన్నిలతు-అవర్కళు క్కుమ్ సత్తైయుణ్డాక్కై యొడు తృపోతు, “నీర్ శొల్లుకిఱవనే” ఎన్ఱి శైయ వేణ్డుమ్ప్రసిద్ధియాలే; ౧“పావనస్సర్వలోకానాంత్వమేవ” ౨ “నహిపాలనసామర్థ్యమృతే”.

అవన్ సర్వవిషయమాకప్పణ్ణిన రక్షణఙ్గిడక్కిడీర్, తన్దాఙ్గాల్ తాన్దామ్నీట్టి ముడక్కవల్లరాయిరుక్కిఱవర్ కళు మోరోరళవుకళిలే ఆపన్నరానాల్ అవన్తై ప్పోక్కి రక్షిక్కుమ్బడియైప్పార్క్కలాకాతో వెన్నిఱార్ (మాపావమ్విడ) ఆనైక్కున్దనక్కుత్తక్క హాతమిఱే. అల్లాతారిల్ జ్ఞానశక్త్యాదికళాలే ఓరాధిక్యముణ్డిఱే అవనుక్కు; అవన్తైక్కొణ్డు లోకగురువుమాయ్ త్తనక్కు ప్పితావుమాయిరుక్కిఱవన్దలైయై యఱుత్తుప్పాతకియాయ్నిన్ఱాన్, ౩ “వామాఙ్గుష్ఠనఖాగ్రేణ ఛిన్నంతస్యశిరోమయా” ఎన్నిఱపడియే. మహాపాపమానతువిడుమ్బడియాక. (అరఱ్కు ప్పిచ్చైపెయ్కోపాలకోళరియేఱు) అవన్దాన్ సంహర్తావాన వేషత్తోడే అధికారఙ్గళైయాతేనిన్ఱు పాపత్తైవిళై త్తుక్కొళ్ళ, ఇవనవనుక్కు దుఃఖనివర్తకనాయిన్ఱు అక్షేయిక్షేయావిర్భవిత్తు త్తిరికిఱవిడత్తిలే యాయిఱ్ఱు. ఇవర్కళైత్తనైయేనుమాయరనిన్ఱాలు మనర్థత్తైయేశూఴ్త్తుక్కొళ్ళుమిత్తనై, అవనెత్తనైయేనున్దనైయైత్తాழ விట్టాలుమ్ రక్షకనామెన్నైయుఙ్గొల్లుకిఱతు. గోపాలరుడైయమిడుక్కైయుడైత్తాన సింహపుఙ్గవమెన్నపడి. (కోపాలకోళరియేఱు) కోళెన్ఱు - మిడుక్కాతల్, ప్రతిపక్షత్తైక్కొళ్ళుమెన్నుతల్. నిత్యసూరికళుక్కు నియన్తావానవన్ ఇడైయరుక్కు నియామ్యమాకప్పెఱ్ఱ మేనాణిప్పు. కర్మవశ్యరాయాపన్నరాన ఇవర్కళై “ఈశ్వరర్కళ్” ఎన్బోమో? ఆపత్తుక్కళై ప్పోక్కి రక్షిక్కిఱవినై, “ఈశ్వరన్” ఎన్బోమో? ఏఱన్ఱి - అరుళాలళిప్పారారెన్ఱన్వయమ్. ౨.

జీ-అ.—వొణ్ణాతోవెన్న (ఇవర్కళ్ పణ్ణినవిత్యాది). “ఈపావఞ్జాయ్తు” ఎన్ఱతుక్కు ప్రమాణమ్ (పావనఇత్యాది). ఉత్తరశ్రీరామాయణేద్వ్యశీతితమే రామంప్రత్యగస్త్యః, ౧“అత్యద్భుతమిదంవాక్యంతవరామశుభాక్షరమ్ । పావనస్సర్వలోకానాం త్వమేవరఘునన్దన.” పావనః - పాపనివర్తకః. అழிక్కైయిలే ప్రమాణమ్ (నహీత్యాది). ప్రథమేంశే, “నహిపాలనసామర్థ్యమృతే సర్వేశ్వరంహరిమ్ । స్థితౌస్థితమ్మహాత్మానం భవత్యన్యస్యకస్యచిత్.”

తన్దాఙ్గాలిత్యాధియాలే - అల్లాతారైప్పఱ్ఱ రుద్రాదికళుక్కువ్యావృత్తి. తఙ్గళ్ కాల్ తాఙ్గళ్ నీట్టి ముడక్కవల్లరాకై ఎన్ఱు - అవర్కళ్ శక్తియైతుచ్ఛీకరిక్కిఱపడి. “మా” ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఆనైక్కుమిత్యాది). వివరణమ్ (అల్లాతారిత్యాది). తలైయఱుత్తతుక్కు ప్రమాణమ్ (వామాఙ్గుష్ఠేత్యాది). మాత్స్యపురాణే, “తతఃక్రోధపరీతేనసంరక్తనయనేనచ” ఇతిపూర్వార్ధమ్. శబ్దార్థమ్ (మహాపాపమానతిత్యాది). “అరఱ్కు” ఎన్ఱు-అవనుడైయపెరుమైయైయుమ్, “కోపాలకోళరి” ఎన్ఱు-ఇవనుడైయ నిహీనకులత్తిలవతారత్తైయుఙ్గొన్నతుక్కు ప్రయోజనమాహ (అవన్దానిత్యాది). హారతీతి - హరఃఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (సంహర్తావానవేషత్తోడేయెన్ఱతు). అక్షేయిక్షేయావిర్భవిత్తువెన్ఱతు - “కోపాలకోళరి” ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. ఇన్దవపదానమవతారాన్తరత్తిలే యాకిలుమ్, ఇన్దవపదానసమభివ్యాహృతమాన విన్దవతారమ్ - అవతారాన్తరత్తుక్కు సూచకమెన్నపడి. ఫలితమాహ (ఇవర్కళిత్యాది). పిచ్చైపెయ్-పిచ్చైయిడుకిఱ. శబ్దార్థమ్ (గోపాలరుడైయవిత్యాది). కోళ్-మిడుక్కుమ్, కోళ్కైయుమ్. “అరియేఱు” ఎన్ఱు - ఎన్దమేనాణిప్పైచ్చొల్లుకిఱతెన్న (నిత్యసూరికళుక్కిత్యాది). మేనాణిప్పు-గర్వమ్. పాట్టుక్కు తాత్పర్యమ్ (కర్మవశ్యరాయిత్యాది). “ఏఱన్ఱి” ఎన్ఱతుక్కన్వయఙ్గాట్టుకిఱార్ (అరుళాలిత్యాది). మాపావమ్విడఇత్యారభ్య, ఏఱన్ఱి-అరుళాల్-ఏழுలకుమీపావఞ్జాయ్తు, అరుళాలళిప్పారార్; ఏపావమ్, పరమేఇత్యన్వయః. ౨.

అ-అ-వి.—“మాపావమ్విడ” ఇత్యాదినా - నిఖిలచేతనరక్షకస్సర్వేశ్వరఏవేతిక్కైముత్యన్యాయేనోపపాదితఙ్భవతి. (కిడక్కిడీర్) స్థితం భవతు.——మాపావమ్విడవెన్ఱుతొడఙ్గి, ఏழுలకుమీపావఞ్జాయ్తరుళాలళిప్పారార్; ఏపావమ్, పరమేఎన్ఱురైయన్వయమ్. ౨

ప్ర-తి.—(ఏపాపమిత్యాది) (అళిప్పారార్) ఉత్తరశ్రీరామాయణే, ద్వ్యశీతితమేశామంప్రత్యగస్త్యః, "అత్యద్భుతమిదంవాక్యం తవ రామశుభాక్షరమ్! పావనస్సర్వలోకానాంత్వమేవరఘునన్దన."———శ్రీవిష్ణుపురాణే ప్రథమేంశే, [౨-౨] "నహిపాలనసామర్థ్యమృతేసర్వేశ్వరంహరిమ్। స్థితౌస్థితంమహాత్మానంభవత్యన్యస్యకస్యచిత్॥౨౧॥"———(మాపావమ్‌విడ) మాత్స్యపురాణే, "తతః క్రోధపరీతేనసంరక్తనయనేనచ।వామాఙ్గుష్ఠనఖాగ్రేణచ్ఛిన్నంతస్యశిరోమయా - యస్మాదనపరాధస్యశిరశ్ఛిన్నన్త్వయామమ। తస్మాచ్ఛాపసమావిష్టః కపాలీత్వంభవిష్యసి। బ్రహ్మహాకులితోభూత్వాచరతీర్థానిభూతలే।తతోహఙ్గతవాన్దేవహిమవన్తంశిలోచ్చయమ్। తత్రనారాయణశ్శ్రీమాన్మయాభిక్షాంప్రయాచితః।తతస్తేనస్వకంపార్శ్వంనఖాగ్రేణవిదారితమ్। మహతీస్రవతీధారాతస్యరక్తస్యనిస్సృతా। విష్ణుప్రసాదాత్సుశ్రోణికపాలంతత్సహస్రధా।స్ఫుటితంబహుధాయాతం స్వప్నలబ్ధధనంయథా." ౨॥

తాత్పర్యము.—రుద్రుఁడు తనతండ్రియైన బ్రహ్మయొక్క శిరస్సును ఛేదించినందువలన మహాపాతకముకలవాఁడై తన చేతిలోనంటుకొనినయాశిరః కపాలమునందు బిచ్చమెత్తుచు సమస్తలోకములయందుఁ దిరుగుచుండగా నప్పుఁడు తన చెమటనీళ్ల బిందువులనాకపాలమునందు చిమ్మియతనికి నాపాపమును బోఁగొట్టిన గోపశ్రేష్ఠుడైన శ్రీకృష్ణుఁడుతప్పసమస్తప్రాణులను పాపరహితంబులుగాఁజేసి తనక్పపచేరక్షించువారెవరు?; భగవద్గుణానుభవమునువిడిచి ఈయర్థమును నేనునిరూపించవలసివచ్చెనే ఇదినాపాపమా ?. ౨.

మూ.— ఏఱనై ప్పూవనై ప్పూమకడనై ౘ। వేఱిన్ఱి విణ్ణోర్ తన్నుళ్ వైత్తు।
మేఱనై ౘ మీతిడనిమిర్న్దుమణ్గొణ్డ। *మూఅని న్మిక్కుమోర్ తేవుముళతే॥ ౩॥

ఆ.— (ఏఱనై) *౧౨అయర్వఱుమమరర్‌కళ్ తన్నుడైయ సౌశీల్యగుణత్తైక్కణ్డు తొழுకైక్కాక, సర్వేశ్వరియాన పెరియపిరాట్టియారోడొక్క, అత్యన్తమపకృష్టరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కుమ్ తన్నై ౘ యాశ్రయమాక క్కొడుత్తుక్కొణ్డిరుక్కైయాలుమ్, సర్వలోకఙ్గళుమ్ తిరువడికళిను ళ్ళే యడఙ్గుమ్పడి యళన్దరుళుకైయాలు మివనేసర్వేశ్వరన్; మఱ్ఱిల్లైయెన్గిఱార్. ౩.

అన్వ.— ఏఱనై పూవనై పూమకడనై ౘ (౩) వేఱిన్ఱి తన్నుళ్ విణ్ (౬) తొழ வైత్తు మేల్‌తన్నై ౘ (౯) మీతిడ నిమిర్న్దు మణ్ (౧౨) కొణ్డ మాల్‌తనిల్ మిక్కుమ్ (౧౫) ఓర్ తేవుమ్ ఉళతే (౧౮).

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇవనే సర్వస్మాత్పరనెన్గిఱార్.

ఋషభవాహననాన రుద్రనైయుమ్, కమలాసననాన బ్రహ్మావైయుమ్, పద్మవాసినియాయ్ త్తనక్కసాధారణైయాన పిరాట్టియైయుమ్, (౩) తన్దిరుమార్‌పిల్ వైత్తిట్టిల్ వేఱుతోన్ఱాతపడి, తన్దిరుమేనిక్కుళ్ళే, ఇన్దశిలనుతిన్ద పరమపదవాసికళ్, (౬) తన్నైత్తొழுమ్పడి, వైత్తు, ఊర్ధ్వలోకత్తై, (౯) కీழ்‌త్తుమ్పడి, వళర్న్దు, భూమియై, (౧౨) అళన్దుకొణ్డ, పెరియవనై, మిన్దిరుప్పతు, (౧౫) ఒరు, దేవతాతత్త్వముమ్, ఉణ్డో? (౧౮) ఏకారమ్ - వినా. ౩.

అర్థము॥ వృషభమునువాహనముగాఁగలిగినశివుని నాభికమలమునందుఁబుట్టినబ్రహ్మను పద్మమునందున్నశ్రీమహాలక్ష్మిని (౩) భేదములేనట్లు తనశరీరములో (పరమపదమునందు వసించుచున్న)నిత్యసూరులు(౬) సేవించునటుల నుంచి ఊర్ధ్వలోకములను (౯) అతిక్రమించునటుల వృద్ధినొంది భూమిని(౧౨) గొలిచిన శ్రియఃపతికంటె మేలైన (౧౫) ఒక దేవతయు కలదా? (౧౮) ౩.

---

౧. ౧-౧. *"మాఅన్నిల్" ఎన్నుమ్‌పాఠముణ్డు.

ఈ.— మూన్ఱామ్పాట్టు. సౌశీల్యత్తాలుమ్, త్రైవిక్రమక్రమణమాకిఱ అతిమానుషచేష్టితత్తాలుమివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్.

(ఏఱనై) సర్వేశ్వరన్ "గరుడవాహనన్" ఎన్ఱిఱుమాన్దిరుక్కుమాపోలే, ఒరు ఎరుత్తైత్తేడి కైక్కొణ్డిక్కళైప్పోలే యిఱుమాన్దిరుక్కుమ్. (పూవనై) "తిరునాభికమలత్తిలే యవ్యవధానేనపిఱన్దవనన్ఱో" ఎన్ఱిఱుమాన్దిరుక్కుమ్ చతుర్ముఖనై. అతావతు - పద్మయోనిత్వత్తాలే "అజన్" ఎన్ఱభిమానిత్తిరుక్కై. (పూమకళ్ తన్నై) తామరైప్పూవిల్ పరిమళముపాదానమాక ప్పిఱన్దవళాయ్, భోగ్యతైకవేషైయాయ్ ౧ "ఉనక్కేఱ్కుమ్" ఎన్నుమ్పడియాన ప్రాధాన్యన్దోన్ఱవిరుక్కిఱవళై. తన్నై యెన్ఱు - అవర్కళిలివళుక్కుణ్డాన ప్రాధాన్యమిరుక్కిఱపడి. "ఏఱనై, పూవనై" ఎన్గిఱ అనాదరోక్తియాలుమ్ - ఇవళ్ ప్రాధాన్యన్దోన్ఱుకిఱతు.

(విణ్ణోర్ వేఱిన్ఱిత్తన్నుళ్ వైత్తు) అన్యపరరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కుమ్, అనన్యైయాన పెరియపిరాట్టియార్క్కు మొక్కముకఙ్గొడుత్తువైక్కిఱశీలత్తై యనుసన్ధిత్తు విణ్ణినుళ్ళార్ తోన్ఱానిఱ్పర్కళ్. "బ్రహ్మాదికళైప్పోతున్దిరుమేనియిలేయిరుప్పర్కళో?" ఎన్ఱు నఞ్జీయర్ భట్టరైక్కేట్క; "ఓరోఆపత్తుక్కళిలే తిరుమేనియిలే యిడఙ్గొడుక్కిఱాన్, అన్నిలైయై విడమాట్టామైయాలే ఆழ్వార్కళత్తైయే వాయ్ప్పలన్ఱుకిఱార్కళత్తనై యిత్తే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్. (వేఱిన్ఱి) ౨ "కూఱాళున్దనియుడమ్బన్" ఎన్గిఱపడియే, వ్యవస్థితమాక వుడమ్బైక్కొడుక్కై. (విణ్ణోర్) "ముఞ్చన్ క్రోశన్తి" ఇతివత్. ఇఙ్గుళ్ళార్ "ఐశ్వర్యమ్" ఎన్ఱిరుప్పార్కళ్, అఙ్గుళ్ళార్ "శీలమ్" ఎన్ఱు తోన్ఱిరుప్పర్కళ్. (మేఱన్నై మీతిత్యాది) మేల్తన్నై - ఉపరితనలోకఙ్గళై.

జీ.అ— మూన్ఱామ్పాట్టు. (ఏఱనైయిత్యాది) (సౌశీల్యత్తాలుమితి) సౌశీల్యగుణ మీశ్వరత్వసాధకమెన్ఱు కరుత్తు.

"ఏఱనై" ఎన్ఱత్తై నిరూపకమాక చ్చొన్నతుక్కు భావమ్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది). అభిమానికళుక్కు ముకఙ్గొడుక్కైయిఱే శీలగుణమెన్ఱపడి. ఇఱుమాన్దిరుక్కుమ్ - గర్వితిరుక్కుమ్. "పూవనై" ఎన్గిఱ విడత్తిలుమ్ - అభిమానన్దోన్ఱుకిఱతెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. ఇఱుమాప్పుక్కడియే తెన్న (అతావతిత్యాది). అయోనిజత్వ మిఱుమాప్పుక్కడియెన్ఱుకరుత్తు. ప్రాధాన్యత్తుక్కు శబ్దమేతెన్న (తన్నైయెన్ఱిత్యాది). సూచకాన్తరమ్ (ఏఱనైయిత్యాది). (అనాదరోక్తియాలుమితి) "వృషభవాహనన్, అబ్జసమ్భవన్" ఎన్ఱాప్పోలే శొల్లిల్ శ్లేషైయెన్ఱు కరుత్తు.

వేఱిన్ఱి - సమమాక. తన్నుళ్ వైత్తు - తన్దిరుమేనియిలేవైత్తు. బ్రహ్మాదికళుక్కు ముకఙ్గొడుక్కిఱ వితుక్కు విణ్ణినుళ్ళార్ తోన్ఱువానెన్నెన్న (అన్యపరరానవిత్యాది). ప్రాసఙ్గికమ్ (బ్రహ్మాదికళిత్యాది). "వేఱిన్ఱి" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (కూఱాళుమిత్యాది). "విణ్ణోర్" ఎన్ఱాల్-విణ్ణుళారై క్కాట్టుమోవెన్న (ముఞ్చఇత్యాది). విణ్ణినుళ్ళారోడొక్కియ మణ్ణినుళ్ళార్ తోన్ఱార్కళోవెన్న (ఇఙ్గుళ్ళారిత్యాది). శీలత్తిలే తోన్ఱి

అ.అ-వి.— "పూమకళ్ తన్నై" ఎన్ఱవిడత్తిలే, - 3 "శ్రీర్యత్పదామ్బుజరజశ్చకమేతులస్యాలబ్ధ్వాపివక్షసిపదఙ్కిలభృత్యజుష్టమ్। యస్యాస్స్వవీక్షణకృతేతు సురప్రయాసస్తద్వద్వ్యయచ్యుతపదపాదరజః ప్రపన్నాః" ఎన్గిఱశ్లోకమ్ - ప్రాధాన్యసూచకమాక వరుళిచ్చెయ్వర్. అన్వయమ్ - యస్యాః స్వవీక్షణకృతే సురప్రయాసః, సా శ్రీః తులస్యాసమం వక్షసిపదం లబ్ధ్వాపి, భృత్యజుష్టం యత్పదామ్బుజ రజః యథాచకమేకిల, తద్వద్వ్యయచ్యుతపదపాదరజః ప్రపన్నాః ఎన్ఱు. సురప్రయాసః యస్యాస్స్వవీక్షణకృతే - దేవర్కళుడైయ సాధనానుష్ఠానమ్ యాతొరుపిరాట్టియినుడైయ కటాక్షత్తిన్పొరుట్టాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. భృత్యజుష్టమెన్ఱతు - భృత్యరాలే యాశైప్పడప్పడుమతెన్ఱపడి. యథాచకమే-యాతొరుపడి యాశైప్పడుమెన్ఱపడి. బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కు ముకఙ్గొడుక్కిఱతు పెరుమైక్కుడలాగియ, శీలత్తుక్కుడలోవెన్న (ఇఙ్గుళ్ళారిత్యాది) ఎన్నవుమామ్. 3.

ఈ.—౧ "అప్పాల్ మిక్కు" ఎన్గిఱపడియే విజ్ఞ్వళర్న్దు భూమిప్పరప్పెల్లాన్దిరువడికళిన్గీழேయిట్టుక్కొణ్డ.(మాఱనిల్) ఇవ్వతిమానుషచేష్టితత్తైయుడైయ సర్వేశ్వరనిఱ్కట్టిల్. (మిక్కుమోర్ తేవుముళతే) ఒక్కప్పరిమాఱా నిఱ్క, "కట్టక్కుడి" ఎన్ను కழிక్కలాన్దెయ్వన్దానుణ్డో? ఎల్లార్ తలైయిలుమ్ కాలైవైత్తవనై " ఈశ్వరన్ " ఎన్నవో? ఇవన్ కాలిలే తుకైయుణ్డవర్కళై "ఈశ్వరర్కళ్" ఎన్నవో? 3.

జీ-అ.—రక్షైయాలే-"విణ్డోழ" ఎన్ఱతిత్తనై, ఎల్లారుమ్ తొழுవర్కళెన్నుకరుత్తు. మేఱనైన్దమిాతిడ నిమిర్న్దు-ఉపరితనలోకజ్గళై క్కీழிట్టుమ్పడి మిజ్ఞవళర్న్దు. మాఱనిల్ - మాల్తన్నిల్. సర్వేశ్వరనిఱ్కట్టిల్. మిక్కుమోర్ తేవుముళతే - మికత్తిరుప్పతొరు దేవతైయుణ్డో ఇతిశబ్దార్థః. "ఏఱు" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఒక్కవిత్యాది). కట్టక్కుడి - కష్టప్పడుకిఱకుటుమ్బి. అతినిర్ధనకుటుమ్బి. అల్లాతారోడొక్కప్పరిమాఱా నిఱ్కచ్చెయ్తే, "ఇరైయిఱుక్కమాట్టాన్" ఎన్ను కழிప్పుణ్ణుమ్ కట్టక్కుడిపోలే యెన్ఱపడి. "ఉళతే" ఎన్ఱ పిరినిలైయే కారత్తుక్కుభావమ్ 3.
(ఎల్లార్తలైయిలుమిత్యాది). క్రమేణాన్వయః.

తిరునెడున్దాణ్డకమ్ - ఐన్దామ్పాట్టు — ఒణ్మిതിయిఱ్పునలురువియొరుకాల్ నిఱ్పవొరుకాలుజ్కమరుశీరవుణనుళ్ళ ౹ త్తిణ్మతియజ్గదన్ద ణ్ణమిాతుపోకి యిరువిశుమ్బినూడుపోయెழுన్దుమేలై ౹ త్తణ్మతియజ్గతిరవను న్దవిరవోడిత్తారకైయిన్పుఱన్దవియప్పాల్ మిక్కు ౹ మణ్ముழுతుమక ప్పడుత్తునిన్ఱవెన్దై మలర్పురైయున్దిరువడియేవణజ్గినేనే.

తాత్పర్యము.—పిరాట్టియొక్క కటాక్షమునుబొందుటకై బ్రహ్మరుద్రాదులు సాధనానుష్ఠానముచేయునట్లున్న మాహాత్మ్యముగల పిరాట్టితో సమానముగా నీచులైన బ్రహ్మరుద్రాదులను తనయందుంచుకొనియున్నవాఁడును, సర్వలోకములను తనశ్రీపాదములక్రిందనణుగునటుల గొల్చువాఁడునగుటచే నాశ్రియఃపతియే సర్వేశ్వరుఁడు మఱియొకఁడుకాఁడు. 3.

మూ.—తేవుమెప్పొరుళుమ్పడైక్క ౹ ప్పూవినాన్ముకనైప్పడైత్త ౹
తేవనెమ్పెరుమానుక్కల్లాల్ ౹ ప్పూవుమ్పూశనైయుమ్దకుమే॥ ౪॥

ఆ.— (తేవుమ్) చతుర్ముఖాదిసకలపదార్థసృష్టిలీలనాయ్, తన్నుడైయసౌన్దర్యగుణత్తాలేయెనక్కు స్వామియాయిరున్ద వెమ్పెరుమానల్లతుసర్వేశ్వరనుమ్పూకియారుముళరోవెన్గిఱార్. ౪.

అన్వ.—తేవుమ్ ఎప్పొరుళుమ్ పడైక్క (౩) పూవిల్ నాన్ముకనై పడైత్త (౬) తేవన్ ఎమ్పెరుమానుక్కు అల్లాల్ (౯) పూవుమ్ పూశనైయుమ్ తకుమే (౧౨).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఆరాధ్యత్తైక్కొణ్డానవాధిక్యమవనుక్కొழிయవిల్లైయెన్గిఱార్.

దేవజాతియైయుమ్, మనుష్యాదిసకలపదార్థజ్గళైయుమ్, సృష్టిక్కైక్కాక, (౩) తిరునాభికమలత్తిలే, చతుర్ముఖనానబ్రహ్మావై,పడైత్త, (౬) పరదేవతైయాన, ఎన్నాయనుక్కు, అల్లతు, (౯) పుష్పాద్యుపహారముమ్, ఆరాధనోపచారముమ్, వేఱుశిలర్క్కుత్తకుమో?(౧౨) తకాతెన్నుకరుత్తు. ౪.

అర్థము.—దేవజాతియును తక్కినపదార్థములను సృష్టించుటకై (౩) నాభికమలమందు చతుర్ముఖుని సృజించిన (౬) పరదేవతయైన నాస్వామికి తప్ప(౯)పుష్పములును పూజయును (మఱియొకరికి) తగునా?(౧౨).

ఈ.—నాలామ్పాట్టు. సౌకుమార్యత్తాలుమ్ ముతన్మైయాలుమివనేయీశ్వరనెన్గిఱార్.

౧। తి-నె-౫.

(తేవుమిత్యాది) దేవజాతియైయుమ్ సకలపదార్థఙ్గళైయు ముణ్డాక్కుకైక్కాక, ఒరుపూవిలే నాలుపూ ప్పూత్తాప్పోలే చతుర్ముఖనైయుణ్డాక్కినవన్, (తేవన్) చతుర్ముఖస్రష్టావాకైయాల్ వన్దద్యుతియైచ్చొల్లుతల్, ఇతు తన్నైలీలైయాకవుడైయవనెన్నుతల్, సౌన్దర్యాదికళాల్ వన్దవిళక్కమెన్నుతల్. (ఎమ్బెరుమానుక్కల్లాల్) సృష్ట్యాద్యుపకారత్తాలుమ్, సృష్టిక్కు ఉప్పానగుణఙ్గళాలుమెన్నైయెழுతిక్కొణ్డవనుక్కల్లతు,

(పూవుమ్బూశనైయుమ్ తకుమే) శిక్కెత్తలైయనుక్కుప్పూత్తకాతు, పిచ్చైయుణ్ణిక్కుప్పూశనైతకాతు; పూత్తకువతుసుకుమారనుక్కు, పూశనైతకువతుముతన్మైయుడైయవనుక్కు; ఇవనైయొழிన్దార్క్కుత్తకాతెన్నిఱార్.౧[సవిశపృథుదీర్ఘాక్షస్సమ్బన్ధీ తేజనార్దనః ఎన్ఱు] శ్రీభీష్మర్ నెడుమ్బోతు అవనుడైయ పరత్వత్తైయుపపాదిత్తుక్కొణ్డుపోన్దు, శ్రుతిసిద్ధమానకణ్ణழகైయుడైయవన్గాణుఙ్గళుక్కు మైత్తుననాయ్ప్పుకున్దిరుక్కిఱానెన్ఱు పరత్వత్తై

జీ-అ.—నాలామ్పాట్టు (తేవుమిత్యాది) "పూవుమ్బూశనైయుమ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱవాతల్, "తేవన్" ఎన్ఱ-కాన్తియైయుమ్, "ఎమ్బెరుమాన్" ఎన్ఱత్తైయుమ్బఱ్ఱవాతల్ (సౌకుమార్యత్తాలుమ్ ముతన్మైయాలుమెన్ఱతు). యద్వా, "పూవిల్" ఎన్ఱ-పద్మనాభత్వత్తాలే, ఇరణ్డుమ్సిద్ధమాతల్. పద్మనాభత్వమ్పరత్వాసాధారణమితి. బ్రహ్మైవఎన్నామల్, "నాన్ముకన్" ఎన్ఱతిన్-భావమ్ (ఒరుపూవిలేయిత్యాది). "దివుక్రీడావిజిగీషావ్యవహారద్యుతిస్తుతిమోదమదస్వప్నకాన్తిగతిషు" ఎన్గిఱ ధాతువైయుట్కొణ్డర్థమ్ (చతుర్ముఖేత్యాది). ఇతుతన్నై-సృష్టియై. ఇప్పక్షత్తిల్, తేవన్-క్రీడాపరన్. విళక్కమ్-కాన్తి; అత్తాలే-కాన్తనెన్ఱాయ్, అతిమనోహరనెన్ఱపడి. "పడైత్త" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (సృష్ట్యాదీతి).సృష్టిక్కుఉప్పానగుణఙ్గళాలుమెన్ఱతు- "నాన్ముకనైప్పడైత్త"ఎన్ఱు సృష్టిశొన్నాప్పోలే తదుపయుక్తజ్ఞానశక్త్యాదిగుణఙ్గళుమర్థసిద్ధఙ్గళ్.

"తకుమే" ఎన్ఱపిరినిలైయేకారత్తుక్కుభావమ్ (శిక్కెత్తలైయనిత్యాది). శిక్కెత్తలైయన్-బ్రహ్మా; జటావానాకైయాలే. రుద్రనాతల్, రుద్రపక్షే "పూవుమ్బూశనైయున్దకుమే" ఎన్ఱతు - రుద్రనుక్కుయన్వయిప్పతు- ఆకిల్, తకువతార్క్కెన్న (పూత్తకువతిత్యాది). ఇత్తాల్-తపోనిష్ఠనాకైయాలే సౌకుమార్యముమ్, ఉపాసకనాకైయాలే ముతన్మైయుమ్ రుద్రనుక్కిల్లైయెన్ఱుకరుత్తు. "ముతన్మైయుడైయవనుక్కు" ఎన్ఱ వనన్తరమ్, ఆకైయాలేఇత్యధ్యాహార్యమ్. "అల్లితిల్లైయోర్కణ్" "కోశరియేఅన్ఱి, యరుళాలళిప్పారార్" ఇత్యాదియాలే - పలకాలుమ్వ్యతిరేకనిర్దేశత్తాలే వైరాగ్యఙ్గళ్లుకెటుక్కక్కరుత్తు-జ్ఞాన త్తిఱ్కాట్టిల్ వైరాగ్యత్తుక్కాధిక్యప్రదర్శనార్థమెన్ను మిహత్తైసప్రమాణమాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (సవిశ ఇత్యాది). ఇదంభారతేరాజసూయేభగవత్పరత్వంబహుముఖేనోక్త్వాభీష్మఆహ. తత్రైవసహదేవః, "తమిమంసర్వమ్పన్నమాచార్యంపితరఙ్గురుమ్ । అర్చ్యమర్చితుమిచ్ఛామ సర్వేసమ్మన్తుమర్హథ" "మానినాంబలినాంరాజ్ఞాం మధ్యేసన్దర్శితేపదే । తతోపతత్పుష్పవృష్టి స్సహదేవస్యమూర్ధని". (శ్రుతిసిద్ధమాన) ౨ "తస్యయథా" ఇత్యాదిశ్రుతిసిద్ధమాన. ఇతు - "ఏషః" ఎన్ఱిరుక్క, "సః" ఎన్ఱతిన్-తాత్పర్యమ్. అయంఎన్నామల్, "ఏషః" ఎన్ఱతు శబ్దముఖేన ౨ "ఏషోన్తరాదిత్యే" ఇత్యాదిశ్రుతిప్రత్యభిజ్ఞానార్థమ్. మైత్తుననాయ్-అత్తైప్పిళ్ళై)

అ-అ-వి.—"తేవన్"ఎన్ఱు-ద్యోతమానత్వఙ్గళొల్లుమ్బోతు "ఇత్తాలేద్యోతమానన్"ఎన్ఱువిశేషియామైయాలే, "జ్ఞానశక్త్యాదికళాలేద్యోతమానన్"ఎన్ఱుకొణ్డుఇవ్వర్థియాలే యవన్ఱై చొల్లుకిఱతు.అథవా,"సౌన్దర్యాదికళాల్"ఎన్ఱవిశత్తిల్ ఆదిశబ్దత్తాలే-జ్ఞానశక్త్యాదికళుమ్ వివక్షితమాతల్.——భగవత్పరత్వం ప్రతిపాదయతిచేత్, "అల్లితిల్లైయోర్కణ్" "కోపాలకోశరియేఅన్ఱియే-అరుళాలళిప్పారార్" "మాఱనిల్ మిక్కుమోర్ తేవుముళతే" "తేననెమ్బెరుమానుక్కల్లాల్ పూవుమ్బూశనైయున్దకుమే" ౨ "తామనైక్కణ్ణనెమ్మాన్ మికుణ్డోతిమేలటివార్యవళే" ఇతి - దేవతాన్తరాపరత్వంకిమర్థమభిదధాతీత్యాకాఙ్క్షాయామ్,జ్ఞానాద్వైరాగ్యస్యాధిక్యసూచకప్రమాణోపన్యాసపూర్వకమ్,తథావిధస్యజ్ఞానాద్వైరాగ్యగతాధిక్యస్యప్రదర్శనార్థమిత్యభిప్రాయేణాహ (సవిశపృథుదీర్ఘా[illegible] అయంశ్లోకోభీష్మవాక్యత్వేనఇదానీన్తనభారతగ్రన్థేషునదృశ్యతే" ఇతివదన్తి.

౧॥ భార-రాజ. ౨॥ ఛాం-ఉ-౧-౬. ౧-౭-౫.

ప్ర-తి.—(తేవుమెప్పారుళుమిత్యాది) (తకువే) మహాభారతేరాజసూయేధర్మపుత్రంప్రతిభగవత్పరత్వంబహుముఖేనోక్త్వాభీష్మః, "సఏవ పృథుదీర్ఘాక్షస్సమ్బన్ధీతేజనార్దనః". తత్రైవసహదేవః, "తమిమంసర్వసమ్పన్నమాచార్యంపితరఙ్గురుమ్|అర్చ్యమర్చితుమిచ్ఛామస్సర్వేసమ్మన్తుమర్హథ|మానినాంబలినాంరాజ్ఞాంమధ్యేసన్దర్శితేపదే। తతోపతత్పుష్పవృష్టిస్సహదేవస్యమూర్ధని." ౪.

తాత్పర్యము.—సకలలోకసృష్టికర్తయైన బ్రహ్మను తననాభికమలమందు సృజించిన దేవాధిదేవుఁడైన నాస్వామికంటె పుష్పాదులకును తిరువారాధనమునకును తగినవాఁడు మఱియొకఁడులేఁడు. ౪.

మూ.— తకుఞ్జీర్ త్తనిముతలినుళ్ళే। మికున్దేవుమెప్పారుళుమ్పడైక్క।
తకుఙ్గోలత్తామరైక్కణ్ణనెమ్మాన్। మికుఞ్జోతిమేలఱివార్యవరే॥ ౫॥

ఆ.— (తకుఞ్జీర్) తన్నుడైయ దివ్యాత్మస్వరూపత్తుక్కుచితమాన కల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయనాయ్, స్వసఙ్కల్ప కల్పిత నిఖిలజగత్తైయుడైయనాయ్, తన్నుడైయ సర్వేశ్వరత్వోచితమాన వఴకియ తిరుక్కణ్గళైయుడైయనాయిరున్ద వెమ్బెరుమానుడైయ తిరుమేనియినఴకై ఒరువర్క్కు నినైక్క నిలమోవెన్గిఱార్. ౫.

అన్వ.— తకుమ్ శీర్ తన్ (౩) తని ముతలినుళ్ళే మికుమ్ (౬) తేవుమ్ ఎప్పారుళుమ్ పడైక్క (౯) తకుమ్ కోలమ్ తామరై (౧౨) కణ్ణన్ ఎమ్మాన్ మికుఞ్జోతి (౧౫) మేల్ అఱివార్ యవర్ (౧౮)

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇప్పరత్వసూచకమాన పుణ్డరీకాక్షత్వత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

(౩) అద్వితీయమాయ్, జగత్తుక్కు మూలమాన సృష్ట్యాదికళుక్కు త్తకుతియాన, జ్ఞానశక్త్యాదికళైయుడైయనాన, తన్నుడైయ, సఙ్కల్పత్తుక్కుళ్ళే, "ఈశ్వరన్" ఎన్ఱుశఙ్కిక్కలామ్పడిమిక్క, (౬) బ్రహ్మరుద్రాదిదేవజాతియైయుమ్, మనుష్యాదిసకలపదార్థఙ్గళైయుమ్, సృష్టిక్క, (౯) "ఇవన్దనక్కు త్తకుమ్" ఎన్నసూచకమాన, అఴకియ, తామరైపోన్ఱ, (౧౨) కణ్గళైయుడైయ, ఎన్ స్వామియానవనైక్కాట్టిలుమ్, పరఞ్జ్యోతిస్సు, (౧౫) ఇతుక్కుమేలూర తత్త్వముణ్డెన్ఱు వైదికరిల్, అఱివార్, ఆర్, (౧౮) ఉణ్డాన్ఱు అఱివార్ - అవైదికరెన్ఱుకరుత్తు. ౫

అర్థము.—తగినటువంటి కల్యాణగుణంబులుకలవాఁడును తనయొక్క (౩) శ్రేష్ఠమైన కారణమైన (సఙ్కల్పమునందు) ఉత్కృష్టులైన (౬) దేవతలను తక్కినపదార్థములను సృష్టించుటకు (౯) తగినటువంటి సుందరములైన తామరపుష్పములవంటి (౧౨) నేత్రములుకలవాఁడునైన స్వామియే పరంజ్యోతిస్స్వరూపుఁడు (౧౫) మేలైనవాఁడు (ఒకఁడున్నాఁడని) తెలిసికొనువారు ఎవరు? (౧౮). ౫.

ఈ.— ఐన్దామ్పాట్టు, పుణ్డరీకాక్షనాకైయాలు మివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్. (తన్ తనిముతలినుళ్ళే, (తకుమిత్యాది) స్రష్ట్ఱత్వత్తుక్కుపయోగియాన జ్ఞానశక్త్యాదికళైయుడైయనాన. ౧ "బహుస్యామ్" ఎన్గిఱ - అతుక్కుమడియ కార్యవర్గత్తుక్కడైయ కారణమాన మూలప్రకృతియైచ్చొల్లుతల్, (తనిముతల్) ఏకకారణమెన్ఱు - పరమాణుకారణవాదికళై వ్యావర్త్తిక్కుమతు సఙ్కల్పజ్ఞానత్తైచ్చొల్లుతల్.

జీ-అ.— ఐన్దామ్పాట్టు. (తకుఞ్జీరిత్యాది) "తామరైక్కణ్ణన్" ఎన్గిఱతైక్కొణ్డు, త్తవత్తాక్కై (పుణ్డరీకేత్యాది). తన్ తనిముతలినుళ్ళే మికున్దేవుమెప్పారుళుమ్పడైక్క - తకుఞ్జీరైయుముడైయనాయ్, తకుఙ్గోలత్తామరై కణ్ణైయుడైయవెమ్మాన్ మికుఞ్జోతిమేలఱివార్యవర్ ఎన్నన్వయమ్. తకుమ్ (స్రష్ట్ఱత్వత్తుక్కిత్యాది). ఇతువేపాట్టుక్కన్వయమ్. తన్ - తన్నుడైయ. (తనిముతలినుళ్ళే అద్వితీయకారణమాన మూలప్రకృతిక్కుళ్ళే యెన్నుతల్, సఙ్కల్పరూపజ్ఞానత్తుక్కుళ్ళే యెన్నుతల్ ఎన్ఱు శబ్దార్థమ్. అతుక్కుమడి-ప్రకృతి, కారణమాకైక్కుమడి. ౨ "మయాధ్యక్షేణప్రకృతిస్సూయతే సచరాచరమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. మూలప్రకృతిపరమాన పక్షత్తిలరుళిచ్చ

౧॥ తై-అ-౬. ౨॥ భ-గీ-౯-౧౦.

ఈ — యఃవన్దలైయిలేమా ట్టేటేన్దార్ ; ౧.“అర్చ్యమర్చితుమిచ్ఛామస్సర్వేసమ్మన్తుమర్హథ” ఎన్ఱ సహదేవన్దలైయిలే పుష్పవృష్టినైపెయ్దనార్ కళిఱే. ఇత్తాల్-జ్ఞానత్తిఱ్కాట్టిల్ వైరాగ్యత్తుక్కుణ్డాన ప్రాధాన్యఙ్గళ్ సొల్లుకిఱతు. ౪.

జీ-ఆ.—యాయ్. మాట్టేటిక్కై-ఏఱిడుక్కై. (అర్చ్యమిత్యాది) తమిమమర్చ్యమిచ్ఛామః; యూయంసర్వే, అర్చితుమ్-అర్చయితుమ్, సమ్మన్తుమ్ సమ్మతిక్కైక్కుర్తుమ్, అర్హథేతియోజనా. “మానినామ్” ఇత్యాద్యుత్తరశ్లోకత్తైయుట్కొణ్డరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఎన్ఱసహదేవనిత్యాది). ఇత్తాల్ బహుముఖమాక పరత్వత్తైయుపపాదిత్తజ్ఞానియాన భీష్మర్ తలైయిలేపుష్పవృష్టికణ్డతిల్లై; దేవతాన్తరఙ్గళ్ పక్కల్ శరక్కఱుత్తు “మానినామ్” ఇత్యాదిప్పడియే - నాణ్ శొన్నత్తైసమ్మతియాతేయిరుక్కైఅవన్దలైయిలే యెన్నాలైవెక్కఏఱ్ఱెన్ఱ సహదేవన్ కాలైక్కాట్టినపోతవన్దలైయిలే పుష్పవృష్టియుణ్డాయిఱ్ఱు; ఆకైయాల్, జ్ఞానత్తిఱ్కాట్టిల్, ఇతరవిషయత్తిల్ శరక్కఱుక్కైయాకిఱ-వైరాగ్యమ్ శ్రేష్ఠమెన్ఱపడి. ఇత్తాల్-పుష్పవృష్టిప్రతిపాదనత్తాల్. క్రమేణాన్వయః. ౪.

౧॥ భార-రాజ.

[illegible]

జీ-అ.—యెకిఱార్ (ఏకకారణేత్యాది). పరమాణుకారణవాదికళై-అనేకపరమాణుకారణవాదికళై యెన్ఱపడి. “అనేక పరమాణుక్కళ్ కూడి యొరుకార్యత్తై యుణ్డాక్కుకిఱతు” ఎన్ఱి ఉయవర్కళ్ శొల్లువతు. అతిశయస్యావధిమాహ (తన్నోడిత్యాది). మశక్కుప్పరలిడలామ్పడి - సంశయిక్కుమ్పడి, మశక్కు - సంశయమ్. పరల్ - విరై. సంశయత్తైప్పణ్ణుమ్ విరైయెన్ఱుశబ్దార్థమ్. అతావతు - పయల్కళ్ కోడుకీఱి, సజ్కేతపూర్వకమాక వాడుకిఱ పుళియిన్విరై. అప్పడి మికున్దిరుప్పార్కళ్ోవెన్న (విల్లైయిత్యాది). బాలకాణ్డేజామదగ్న్యప్రాదుర్భావానన్తరేప్రాసఙ్గికకథా, “జృమ్భితన్తద్ధనుర్దృష్ట్వా శైవంవిష్ణుపరాక్రమైః । అధికమ్మేనిరే విష్ణుందేవాస్సర్షిగణాస్తదా.” (మఱ్ఱుముణ్డానవితి) “ పణ్డైక్కుత్తతమ్ తామరైక్కణ్ణన్” ఎన్ఱ సమభివ్యాహారత్తాలే - తన్మైక్కు ప్రకాశకఙ్గళాన తిరుక్కణ్గళెన్గిఱవర్థన్దోఱ్ఱుకిఱతెన్ఱపడి. “ తామరై ” ఎన్ఱతిన్ భావమ్ (దర్శనీయమిత్యాది). సమభివ్యాహారసిద్ధార్థమాహ (అక్కణ్ణఴకాలేయిత్యాది). కణ్ణఴకిలేతోఱ్ఱమైయెసదృష్టాన్తమాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (తిరువడియిత్యాది). అప్పడి,తిరువడి, కణ్ణఴకిలేతోఱ్ఱియిరుక్కుమోవెన్న (రామఇత్యాది). ఇన్దశ్లోకమ్ సున్దరకాణ్డత్తిల్ తిరువడివాక్యమ్.ఎడుత్తశ్లోకత్తుక్కర్థమ్(సర్వాఙ్గేత్యాది).రమయతీతి-రామఃఎన్ఱు-సర్వాఙ్గసౌన్దర్యఙ్గళాలేయుమీడుపడుత్తుమవరెన్ఱుకొణ్డు(సర్వాఙ్గసున్దరరాయిరుక్కైయెన్గిఱార్).అతిలే-సౌన్దర్యత్తిలే.పరబుద్ధేరప్రత్యక్షత్వాత్ సర్వసత్త్వమనోహరత్వమెప్పడితోఱ్ఱుమెన్న(తిర్యగిత్యాది). పణ్డైశాఖై.తత్తి-కుతిత్తు.“సమ్పన్నః”ఎన్గైయాలే(కుణైయల్లెన్ఱతు)సమ్పన్నస్సన్-ప్రసూతః.సమ్పన్నరాయ్కొణ్డే పిఱన్దారెన్గైయాలే(ఔత్పత్తికమెన్గిఱతు). దేహగుణఙ్గళాలుమెన్ఱతు-కీఴ్ “రామః”ఎన్గిఱవిడత్తిఱ్చొన్న సౌన్దర్యవ్యతిరిక్త సౌగన్ధ్యసౌకుమార్యాదిదేహగుణపరమ్;అతోనపౌనరుక్త్యమ్. గుణదాక్షిణ్యాభిధానమ్ - గుణాన్తరోపలక్షణమ్. సమ్బోధిక్కిఱవనుడైయభావత్తై యాకాఙ్క్షాపూర్వకమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అఱివిఙ్గవిత్యాది). అఱివిఙ్గ-మికవుమధికమాన. (పిన్నైయుమ్మైచ్చొల్లలామ్) అడియేతోడఙ్గియవళై యభిముఖీకరిత్తుచ్చొల్లానిఱ్కు, అనపే

అ-అ-వి.—అన్తరాదిత్యవిద్యైయిలే ౫ “తస్యయథాకప్యాసంపుణ్డరీకమేవమక్షిణీ” ఎన్ఱు-పుణ్డరీకాక్షత్వఙ్గళ్సొల్లి, ౫ “తస్యోదితినామ సఏషసర్వేభ్యఃపాప్మభ్యఉదితః” ఎన్ఱు అపహతపాప్మత్వఙ్గళ్సొల్లి, ౬ “యేచైతస్మాదర్వాఞ్చోలోకాస్తేషా ఞ్చేష్టేమనుష్యకామానాఞ్చ”.౫ “యేచైతస్మాదర్వాఞ్చోలోకాస్తేషాంచేష్టేదేవకామానాఞ్చ” ఎన్ఱు - పుణ్డరీకాక్షనుక్కు ఈశ్వరత్వఙ్గళ్సొల్లిఱ్ఱే. — —విభక్తతమోదశాయావ్యక్తావస్థావిశిష్టప్రకృతింప్రతికారణత్వాత్, ౭ “ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థసత్తా” ఇతిన్యాయాచ్చోక్తమ్ (అతుక్కుమడియానవితి). అతుక్కుమ్-మూలప్రకృతిక్కుమ్ మూలప్రకృతిక్కుళ్ళే “మికున్దైవుమెప్పారుళుమ్పడైక్క” ఎన్ఱు - ఏకకారణమాకైక్కుమెన్నపడి.— —హేనారాయణ

౧॥ రా-బా-౭౫-౧౯.
౨॥ రా-సు-౩౫-౨౪.
౩॥ ఛాం-ఉ-౧-౩.
౪॥ తై-నా-౧౧.
౫॥ ఛాం-ఉ-౧-౬.
౬॥ ఛాం-ఉ-౧-౭.
౭॥ వై-స్త-౩౬.

ఈ.—(మికుమిత్యాది) తన్నోడు మశక్కు-ప్పరలిడలామ్పడియాన దేవజాతినైయుమ్. విల్లైవళై త్తపోతాకర'' "అధికం మేనిరే విష్ణుమ్" ఎన్నుమ్పడియిత్తే యివర్కళ్ మికై. (ఎప్పారుళుమ్) "మణ్ణుముణ్డాన సకలపదార్థఙ్గళైయుమ ణ్డాక్కుకైక్కు- త్తకువానోరువర్" ఎన్నుమిడత్తై త్తెరివిప్పతాయ్, రక్షకత్వమిల్లైయానాలుమ్ దర్శనీయమాయ్ క్కళిర్న్దిరుక్కుం తిరుక్కణ్గళైయుడైయనాయ్, అక్కణ్ణழకాలే యెన్నై ఎయడిమైకొణ్డవనే మికత్తేజస్సైయు డైయాన్. తిరువడితోள்ళ చుత్తైయిలే యివరున్దోள்ళతు. ౨[రామః] సర్వాఙ్గసున్దరరాయిరుక్కై. [కమలపత్రా క్షః] అతిలే యొరు శుళ్ళిమాయిళ్ళు అనిళ్ళ్న్దువార్క్కు వేణ్డువతు. అక్కణ్ణழుకుక్కెల్లైయెన్నెన్నిల్ [సర్వస త్త్వమనోహరః] తిర్యగ్జాతీయనాయ్ ప్పణైయోడుపణైత్తిత్తిరికిఱ వెన్నైక్కైయు మపహరిత్తతన్రో. [రూప దాక్షిణ్యసమ్పన్నః ప్రసూతః] దేహగుణఙ్గళాలు మాత్మగుణఙ్గళాలుఙ్గుత్తైయఱ్ఱతుతాన్ ఔత్పత్తికమాయిరు క్కుమ్. [జనకాత్మజే] "అఱివిఙ్జుచ్చొన్నాయ్, ఇని యిఙ్జఙ్ శోల్లలా వారుణ్డో? విల్లైయో?" ఎన్ఱు పిరాట్టిక్కుక్కరు త్తాక [జనకాత్మజే] పిన్నైయుమ్నైచ్చొల్లలామ్, నీరుముణ్డు. (మికుఞ్జోతి) ౩"పరఞ్జ్యోతిరుపసమ్పద్య," ౪"నారాయ

శ్రీ-అ.—యేకిఱార్ (ఏకకారణేత్యాది). పరమాణుకారణవాదికళై -అనేకపరమాణుకారణవాదికళై యెన్ఱపడి. "అనేక పరమాణుక్కళ్ కూడి యొరుకార్యత్తై యుణ్డాక్కుకిఱతు" ఎన్ఱి శేయపర్కళ్ శోల్లువతు. అతిశయస్యావధిమాహ (తన్నోడిత్యాది). మశక్కుప్పరలిడలామ్పడి - సం శయిక్కుమ్పడి. మశక్కు - సంశయమ్. పరల్ - విరై. సంశయత్తైప్పణ్ణుమ్ విరైయెన్ఱు శబ్దార్థమ్. అతావతు - పయల్కళ్ కోడుకిఱ, సజ్కే తపూర్వకమాక వాడుకిఱ పుళియిన్విరై. అప్పడి మికున్దిరుప్పార్కళోవెన్న (విల్లైయిత్యాది). బాలకాణ్డే జామదగ్న్యప్రాదుర్భావానన్తరే ప్రా సఙ్గికకథా, "జృమ్భితం తచ్ఛనుర్దృష్ట్వా శైవం విష్ణుపరాక్రమైః । అధికమ్మేనిరే విష్ణుం దేవాస్సర్షిగణాస్తదా." (మణ్ణుముణ్డానవితి) "పడైక్క త్తకుమ్ తామరైక్కణ్ణన్" ఎన్ఱ సమభివ్యాహారత్తాలే - తనుమైక్కు ప్రకాశకఙ్గళాన తిరుక్కణ్గళైన్నివర్ణ్ణిక్కిఱతెన్ఱపడి. "తామరై" ఎన్ఱతిన్ భావమ్ (దర్శనీయమిత్యాది). సమభివ్యాహారసిద్ధార్థమాహ (అక్కణ్ణழకాలేయిత్యాది). కణ్ణழకిలేతోற்ఱమైయెనప్పట్టాన్నమాకవరుళి చ్చెయ్కిఱార్. (తిరువడియిత్యాది). అప్పడి, తిరువడి, కణ్ణழకిలేతోற்ఱియుక్కుమోవెన్న (రామఇత్యాది). ఇన్దశ్లోకమ్ సున్దరకాణ్డత్తిల్ తిరు వడివాక్యమ్. ఎడుత్తశ్లోకత్తుక్కర్థమ్ (సంవృక్తేత్యాది). రమయతీతి-రామః ఎన్ఱు-సర్వాఙ్గసౌన్దర్యఙ్గళాలేయుమీడుపడుత్తుమవరెన్ఱుకొణ్డు (సర్వాఙ్గసు న్దరరాయిరుక్కైయెన్కిఱార్). అతిలే-సౌన్దర్యత్తిలే. పరబుద్ధేరప్రత్యక్షత్వాత్ సర్వసత్త్వమనోహరత్వమెప్పడితోற்ఱుమెన్న (తిర్యగిత్యాది). పణై-కాళై. తత్తి-సుతిత్తు. "సమ్పన్నః" ఎన్నైయాలే (నన్ఱాయుళ్ళవెన్ఱతు) సమ్పన్నస్సన్-ప్రసూతః సమ్పన్నరాయ్కొణ్డే పిఱన్దారెన్నైయాలే (ఔత్పత్తిక మెన్కిఱతు). దేహగుణఙ్గళాలు మెన్ఱతు-క్కీழ్ "రామః" ఎన్ఱివిడత్తిల్ శొన్న సౌన్దర్యవ్యతిరిక్త సౌగన్ధ్యసౌకుమార్యాదిదేహగుణపరమ్; అతోనపౌన రుక్త్యమ్. గుణదాక్షిణ్యాభిధానమ్ - గుణాన్తరోపలక్షణమ్. సమ్బోధిక్కుఅవనుడైయభావత్తై యాకాఙ్క్షాపూర్వకమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అఱివిఙ్జువిత్యాది). అఱివిఙ్జు-మికవుమధికమాన. (పిన్నైయుమ్నైచ్చొల్లలామ్) అడియేతోడఙ్గియవళై యభిముఖీకరిత్తుచ్చొల్లానిఱ్కు, అనపే

అ-అ-వి.—అన్తరాదిత్యవిద్యైయిలే ౫ "తస్యయథాకప్యాసంపుణ్డరీకమేవమక్షిణీ" ఎన్ఱు-పుణ్డరీకాక్షత్వఙ్గళొల్లి, ౫ "తస్యోదితినామ సఏషసర్వేభ్యః పాప్మభ్య ఉదితః" ఎన్ఱు అపహతపాప్మత్వఙ్గళొల్లి, ౬ "యేచైతస్మాదర్వాఞ్చో లోకాస్తేషాఞ్చేష్టే మనుష్యకామానాఞ్చ". ౫ "యేచై తస్మాదర్వాఞ్చో లోకాస్తేషాంచేష్టే దేవకామానాఞ్చ" ఎన్ఱు - పుణ్డరీకాక్షనుక్కు ఈశ్వరత్వఙ్గళొల్లియిరుక్కు.— —విభక్తతమోఽక్షరావ్యక్తా వస్థావిశిష్టప్రకృతిం ప్రతికారణత్వాత్, ౭ "ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థసత్తా" ఇతిన్యాయాచ్చోక్తమ్ (అతుక్కుమడియానవితి). అతుక్కుమ్- మూలప్రకృతిక్కుమ్ మూలప్రకృతిక్కుళ్ళే "మికుస్తేవుమెప్పారుళుమ్పడైక్క" ఎన్ఱు - ఏకకారణమాకైక్కుమెన్ఱపడి.——హే నారాయణ

౧॥ రా-బా-౭౫-౧౯. ౨॥ రా-సు-౩౫-౭౪. ౩॥ ఛాం-ఉ-౮-౩. ౪॥ తై-నా-౧౧.
౫॥ ఛాం-ఉ-౧-౬. ౬॥ ఛాం-ఉ-౧-౭. ౭॥ వై-స్త-౩౬.

ఈ.—[illegible] "ఎన్ఱు, నారాయణానువాకాదికళిలే యుపనే పరఞ్జ్యోతిస్స్వోత్తప్పడుకి[illegible]. (మేలతివార్ య[illegible]) "[illegible] మొழிయ నారాయణానువాకసిద్ధమూయిరుప్పతొరువస్తువుణ్డు" ఎన్ఱతివా[illegible] రేనుమున్డో? (య[illegible]) [illegible] ఎన్ను మాప్పోలే. అనన్యపరమాననారాయణానువాకాదికళిలే ప్రతిపాదిక్కప్పట్ట వైభవ త్తై[illegible]యుడైయ ప్పక్కలిలే [illegible] డియిరుప్పానొరు వైదికనుణ్డో? ఉణ్డాకిలనన్వైదికనామిత్తనే; [illegible]తస్యో [illegible] త్తిర్నిరూప్యతామ్". ౫.

[illegible] —[illegible] తాత్పర్యమ్ [illegible] నేయి [illegible] జనకనెన్ఱపడి. "మిక్కుజ్యోతి" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (పరఞ్జ్యోతి [illegible]. "[illegible]" [illegible] (నారాయణపరోజ్యోతిః) నారాయణఃపరఞ్జ్యోతిః ఎన్ఱపడి. విసర్గలోపశ్ఛాన్దసః. (ఆరేను [illegible] పాంసులాద్యాగమజ్గళిలేకడైయాడానిక్కలతేయెన్న; "యవరే" ఎన్ఱు-ఎన్ఱవైదికరెన్ఱు వివ [illegible] సంవాదమ్ (వైదికఃఇత్యాది) స్తోత్రే, "స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వన్నారాయణ [illegible] "ఇతి. [illegible] "కః" ఎన్ఱు-క్షేపత్తిలేయాయ్ తాత్పర్యమ్. (అనన్యపరమానవిత్యాది) అనన్యపరమాన-దేవతా [illegible] "వైదికః" ఎన్ఱవిశేషిక్క అవర్ క్కుభావమాహ (ఉణ్డాకిలిత్యాది). వేదాధ్యయనమ్పణ్ణినవర్ కళై "అవైదికర్" [illegible] (ఇత్యాది). విష్ణుభక్తియిల్లామైయాలే "అవైదికర్" ఎన్ఱిఱతెన్ఱపడి. పాద్మపురాణే, విష్ణుభక్తివిహీనోయస్సర్వ [illegible] వేద్యపి [illegible] తస్యకథవేత్తస్యోత్పత్తిర్నిరూప్యతామ్". ఉత్పత్తినిరూపణమ్ "యఃపుత్రఃపితరంద్వేష్టి" ఇత్యాదిశ్లోకత్తిలేక [illegible]. [illegible] ౬

౨-౨-౭.— [illegible] యస్యమహిమార్ణవవిప్రుషోభవన్తి, తస్మింస్త్వయిస్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వంవై [illegible] ౫..

[illegible]—([illegible]) [illegible] బాలకాణ్డే [౭౫] జామదగ్న్యప్రాదుర్భావానన్తరే ప్రాసఙ్గికకథా, "తదాతుదేవతా [illegible] తితికణ్ఠస్యవిష్ణోశ్చ బలాబలనిరీక్షయా॥ ౧౭॥ అభిప్రాయన్తువిజ్ఞాయ దేవతానాంపితామహః। విరోధంజ [illegible] ౧౮॥ విరోధేచ మహద్యుద్ధ మభవద్రోమహర్షణమ్। శితికణ్ఠస్యవిష్ణోశ్చ పరస్పరజయైషిణోః॥ ౧౯॥ [illegible] మహాదేవః స్తమ్భితోథత్రిలోచనః॥ ౨౦॥ దేవైస్తదాసమాగమ్య సర్షిసఙ్ఘైస్స [illegible] ౨౧॥ జృమ్భితంతద్ధనుర్దృష్ట్వా శైవంవిష్ణుపరాక్రమైః। అధికంమేనిరేవిష్ణుం దేవా [illegible] ౨౨"——([illegible]) సున్దరకాణ్డే పఞ్చత్రింశే, "యానిరామస్యచిహ్నానిలక్ష్మణస్యచయానివై। లక్షితానివిశాలాక్షి [illegible] రూపదాక్షిణ్యసమ్పన్నః ప్రసూతోజనకాత్మజే॥ ౮॥ తేజసాదిత్య [illegible] యశసావాసవోపమః॥ ౯॥"——(మిక్కుజ్యోతి) ఛాన్దోగ్యే [౮] దహరవిద్యాయామ్, [illegible] "[illegible] పరఞ్జ్యోతిరుపసమ్పద్య స్వేనరూపేణాభినిష్పద్యతే." నారాయణానువాకే, నారాయణపరం [illegible] నారాయణఃపరః నారాయణపరోజ్యోతిరాత్మానారాయణఃపరః."——(యవరే) స్తోత్రే "స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వంనారాయణ[illegible] బ్రహ్మాశివశ్శతమఖః పరమస్స్వరాడిత్యేతేపి యస్యమహిమార్ణవవిప్రుషస్తే." ఉత్పత్తి నిరూపణమ్- [illegible] "విష్ణుభక్తివిహీనోయ స్సర్వశాస్త్రార్థవేద్యపి। బ్రాహ్మణ్యన్తస్యకథవేత్తస్యోత్పత్తిర్నిరూప్యతామ్। యఃపుత్రః పితరన్ద్వేష్టితం విద్యాదన్యరేతసమ్। యస్తునారాయణంద్వేష్టితంవిద్యాదన్త్యరేతసమ్." ౫..

తాత్పర్యము.—తనదివ్యాత్మస్వరూపమునకుఁ దగిన జ్ఞానశక్తిమొదలగు కల్యాణగుణంబులు కలవాఁడును, తన సంకల్పముచే జగత్తులనుసృష్టించినవాఁడును, తన సర్వేశ్వరత్వమునకు నుచితములై మనోహరములైన నేత్రములుకలవాఁడునైన శ్రియఃపతికంటె పరదేవత యొకఁడున్నాడని ఎఱుంగువారవైదికులేగాని వైదికులుకారు. ౫౦

మూ.— యవరుమ్యావైయుమెల్లాప్పొరుళుమ్ । కవర్విన్ఱిత్తన్నుళ్ ఒడుఙ్గనిన్ఱ ।
పవర్కొళ్ ఞానవెళ్ళచ్చుడర్మూర్తి । యవరెమ్మాళియమ్పళ్ళియారే ॥ ౬

ఆ.— (యవరుమ్) అసమ్బాధమాకత్తన్నుళ్ళేవైక్కప్పట్ట సర్వజగత్తైయుముడైయనాయ్, స్వాభావిక సార్వజ్ఞత్తైయుముడైయనాయ్;
౧ * క్షీరార్ణవ నికేతననానవణ్ణువరై ప్పెరుమాళేసర్వేశ్వరనెన్గిఱార్. ౬.

అన్వ.— యవరుమ్ యావైయుమ్ ఎల్లాప్పొరుళుమ్ (౩) కవర్విన్ఱి తన్నుళ్ ఒడుఙ్గ (౬) నిన్ఱ పవర్కొళ్ ఞానవెళ్ళమ్ (౯) శుడర్ మూర్తి అవర్ (౧౨) ఎమ్ అమ్ ఆళి (౧౫) పళ్ళియార్ (౧౬).

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఆశ్రితరక్షణార్థమాక క్షీరార్ణవత్తిలే కణ్వళర్న్దరుళినారెన్గిఱార్. ౬.

ఎల్లాచేతనరుమ్, ఎల్లాఅచేతనఙ్గళుమాకిఱ, సమస్తపదార్థఙ్గళుమ్, (౩) శోర్విన్ఱి, తన్ స్వరూపైకదేశత్తిలే, అడఙ్గుమ్బడియాక, (౬) నిన్ఱ, పరప్పైయుడైత్తాన, ఞానవెళ్ళత్తై, (౯) తనక్కు ప్రభైయాకవుడైయ, స్వామికళాన, సర్వాధికరానవర్, (౧౨) నమక్కు భోగ్యమాయ్, దర్శనీయమాన, క్షీరార్ణవత్తిలే, (౧౫) కణ్వళర్న్దరుళుకిఱార్. (౧౬) కవర్వు - శోర్వు. పవర్వు - పరప్పు. శుడర్మూర్తి - విగ్రహమాకవుమామ్. ౬.

అర్థము॥ సకలచేతనులును సకలమైనయచేతనములునగు సమస్తవస్తువులును (౩) హింసపడక తనయందు నణిగియుండునట్లు (౬) వెలుఁగుచున్న విశాలమైన జ్ఞానప్రవాహంమును (౯) ప్రకాశమైన శరీరమునుకల ఆశ్రియఃపతి (౧౨) మనకుగాను సుందరమైన క్షీరసముద్రమునందుఁ (౧౫) పవ్వళించియున్నాఁడు. (౧౬)

ఈ.— అత్తావమ్బట్టు. అపత్సఖనాకైయాలు మివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్.

(యవరుమిత్యాది) చేతనవర్గత్తైయు మచేతనవర్గత్తైయుమ్, ఇప్పడి యిరణ్డువకైయాక చ్చొన్న పదార్థై కొట్టి, ఇప్పడి యిరుక్కిఱ సకలపదార్థఙ్గళుమ్ ప్రళయాపత్తిలే తన్పయిఱ్ఱిలే శేరుమ్బడియానపోతు. (కవర్విన్ఱి) కవర్కైయావతు - గ్రహిక్కై. అతావతు - హింసైయాయ్, ఒరువరై యొరువర్ నెరుక్కాతపడి. (తన్నుళ్ళొడుఙ్గనిన్ఱ) ౨ “తదపశ్యమహంసర్వం తస్యకుక్షౌమహాత్మనః” ఎన్నక్కడవతిఱే. తన్నుళ్ - తన్ సఙ్క-

టీ-అ.—అత్తావమ్బట్టు. (యవరుమిత్యాది) “తన్నుళొడుఙ్గనిన్ఱ” ఎన్ఱత్తైక్కుట్కాక్షిత్తవతారికై (ఆపత్సఖేత్యాది).

(యవరుమ్యావైయుమెల్లాప్పొరుళుమ్) చేతనరుమచేతనఙ్గళుమానవెల్లాప్పొరుళుమెన్ఱుశబ్దార్థమ్. ఉక్తార్థత్తుక్కు ప్రమాణమ్. (తదపశ్యమిత్యాది). ఆరణ్యపర్వణి ధర్మపుత్రంప్రతిమార్కణ్డేయః, “యచ్చకిఞ్చిన్మయాలోకేదృష్టంస్థావరజఙ్గమమ్ । తదపశ్యమ్” ఇత్యాది.

అ-అ-వి.—“తన్నుళ్” ఎన్ఱు-తిరువుతరఙ్గొన్నపక్షత్తిల్, “కవర్విన్ఱి” ఎన్ఱతు-ఒరువరై యొరువర్ నెరుక్కాతపడియెన్ఱువివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కవర్కైయావతిత్యాది). “తన్నుళ్” ఎన్ఱు-సఙ్కల్పత్తైచ్చొన్నపక్షత్తిల్, “కవర్విన్ఱి” ఎన్ఱతు-ఒన్ఱుమ్పితికర్పడాతపడి; అతావతు-ఒన్ఱుమ్తప్పాతపడియెన్ఱపడి. ౬.

ఈ.—త్రైకపేక్ష్త్తిలే యెన్న ప్రమాణమ్. (పవర్ కొళ్ళిత్యాది) ఇవర్కళై రక్షిక్కైక్కు ఉప్పాన పరమ్బినఞానవెళ్ళత్తై యుడైయనాయ్, "ఇప్పడిరక్షిక్కప్పెఱ్ఱవిడమ్తన్నైబుల" ఎన్ను తోఱ్ఱుమ్బడియిరుక్కిఱ దివ్యవిగ్రహత్తైయుడైయరానవర్. (ఎమ్మాఴియమ్బళ్ళియారే) తామ్ సంసారమధ్యస్థరాయిరుక్కైయాలే యెల్లారైయుజ్గూట్టిక్కొణ్డు, ఎజ్గళుడైయ రక్షణార్థమాకవన్దు ఏకార్ణవత్తై అఴుకియపదుక్కైయాక వుడైయరానార్. ౧ "పాయలు వ్యళ్ళియుమ్మాఴియుమ్బడుక్కై." ఇప్పడి యాపత్సఖనాయ్ అణియనాకైయాలు మివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్. ౬.

శ్రీ-అ.—"పన్నుళ్" ఎన్లు-సజ్కల్పపరమానపోతు, "కవర్విణ్ణి" ఎన్గతు-ఒన్నన్దప్పాతపడియెన్నుపారుళ్; "ఒడుజ్గ" ఎన్గతు-మహాసంహారపరమ్; తిరుప్రకరపరమానపోతు, అవాన్తరప్రళయపరమ్. పవర్కొళ్-పరమ్బుతలైయుడైయ. "శుడర్" ఎన్గతిలే నోక్కాకభావమ్ (ఇప్పడియిత్యాది). మూర్తియాన-అవరెక్షృన్వాయిత్తర్థమ్ (దివ్యవిగ్రహత్తైయుడైయరానవరెన్ను). "ఎమ్" ఎన్గబహువచనార్థమ్ (తామ్సంసారేత్యాది). ఏకార్ణవమ్, ప్రళయజలధి. "పళ్ళి" ఎన్లుపదుక్కైమైచ్చొల్లుమోవెన్న (పాయలుమిత్యాది). "అఴియమ్బళ్ళియార్" ఎన్గత్తైప్పఱ్ఱ (అణియనాకైయాలుమెన్గతు). క్రమేణాన్వయః. ౬.

ప్ర-తి.—(యనరుమిత్యాది) (తన్నుళ్ళొడుజ్గనిన్ఱ) ఆరణ్యపర్వణిధర్మపుత్రంప్రతిమార్కణ్డేయః, [౧౮౮] "న్యగ్రోధంసుమహాన్తంవైవిశాలంపృథివీపతే॥౯౧॥ శాఖాయాంతస్యవృక్షస్యవిస్తీర్ణాయాంనరాధిప। పర్యఙ్కేపృథివీపాలదివ్యాస్తరణసంస్తృతే॥౯౨॥ ఉపవిష్టమ్మహారాజపూర్ణేన్దుసదృశాననమ్। ఫుల్లపద్మవిశాలాక్షంబాలంపశ్యామిభారత॥౯౩॥యచ్చకిఞ్చిన్మయాలోకేదృష్టంస్థావరజఙ్గమమ్॥౧౨౨॥ తదపశ్యమహంసర్వంతస్యకుక్షౌమహాత్మనః॥ ౧౨౩॥ ఇహభూత్వాశిశుస్సాక్షాత్కింభవానధితిష్ఠతి। పీత్వాజగదిదంవిశ్వమేతదాఖ్యాతుమర్హసి॥౧౪౧॥" ౬.

తాత్పర్యము.—ప్రళయకాలమందు సకలలోకములను తనయందు నిఱుకులేకనుంచి రక్షించుచున్నవాఁడును, చేతనులనురక్షించుటకుఁ దగిన జ్ఞానసమృద్ధికలవాఁడును, సంసారమునందు దుఃఖించుచున్న మనలనందఱిని రక్షించుటకై క్షీరసముద్రమునందుఁ బవ్వళించియున్న శ్రియఃపతియే సర్వేశ్వరుఁడు. ౬.

మూ.—పళ్ళియాలిలైయేழులకుజ్గొళ్ళుమ్। వళ్ళల్వల్వాయిఱ్ఱుప్పెరుమా।
నుళ్ళుళారఱివారవన్ఱై। కళ్ళమాయమనక్కరుత్తే॥ ౭॥

అ.—(పళ్ళియాలిలై) సర్వలోకావకాశప్రదత్వపరమౌదార్యత్తైయుడైత్తాయ్, సర్వలోకభరణసమర్థమాయిరున్దతన్వాయిఱ్ఱిలే సర్వలోకత్తైయుమ్ వైత్తుక్కొణ్డుఆలిలైయిలే కణ్వళర్న్దరుళుకిఱవివనుడైయ సర్వేశ్వరత్వచిహ్నభూతదివ్యచేష్టితజ్గళుక్కొరుముడివుణ్డో వెన్గిఱార్. ౭.

అన్వ.—పళ్ళి ఆలిలై ఏழులకుమ్ (౩) కొళ్ళుమ్ వళ్ళల్ వల్ (౬) వయిఱు పెరుమాన్ కళ్ళమ్ (౯) మాయమ్ మనక్కరుత్తు ఉళ్ళుళ్ (౧౨) అఱివార్ ఆర్ (౧౪).

పన్ని.—అనన్తరమ్, వటదళశాయిత్వరూపమాన అఘటితఘటనాసామర్థ్యత్తాలే అవన్ పరత్వమ్ దురవబోధమెన్గిఱార్.

పదుక్కై, ఆలిలైయాక, ఎల్లాలోకత్తైయుమ్, (౩) కొళ్ళైక్కిడజ్గొడుక్కుమ్, ఔదార్యత్తైయుమ్, శక్తియైయుముడైత్తాన, (౬) వయిఱ్ఱైయుడైయ, సర్వాధికనానవనుడైయ, ఒరువర్క్కున్దోన్ఱాతే, (౯) ఆశ్చర్యమాన, మానసవ్యాపారమ్ - జగదర్థమానరక్షణచిన్తావ్యాపారమ్, మానసవ్యాపారత్తాలే, (౧౨) అఱియుమవర్కళ్, ఆర్? (౧౪) ఎవర్క్కు మఱియవరితెన్గకరుత్తు. ౭.

అర్థము.—పడక వటపత్రమగునప్పుడు ఏడులోకములు (౩) నణిగియుండునట్లు వైశాల్యమును శక్తియునుగల (౬) ఉదరముకలవాఁడును ఈశ్వరుఁడునైనశ్రియఃపతియొక్క కనుబడనదియు (౯) నాశ్చర్యకరమునైన అభిప్రాయమును మానసవ్యాపారముచేఁ (౧౨) దెలిసికొనందగినవారు ఎవరు? (౧౪). ౭.

ఈ.—ఏழாమ్పాట్టు. అఘటితఘటనాసామర్థ్యత్తాలు మివనేయీశ్వరనెన్గిఱార్.

(పళ్ళియాలిలై) పడుక్కై, పవనాయిరుప్పతొరుఆలన్దళిర్. (ఏழுలకుజ్గొళ్ళుమ్) ఇప్పడుక్కైయిలే సప్తలోకజ్గళైయుమ్ వయిఱ్ఱిలేవైత్తుక్కొళ్ళురుమ్. (వళ్ళల్) పుక్కలోకజ్గళుక్కవ్వరుకే "ఇన్నజ్గొడువా" ఎన్నుమ్పడియిడముణ్డైత్తాయిరుక్కై. (వల్లాయిన్ఱుప్పెరుమాన్) ఉట్పుక్కపదార్థజ్గళుక్కుభయప్రసజ్గమిన్ఱియే యొழிయుమ్పడిమిడుక్కైయుణ్డైత్తాయిరుక్కై. (పెరుమాన్) ఇప్పడిరక్షిక్కవేణ్డిన్ఱుణ్డైయవనాకై. అవనుడైయ, ఉళ్ళుళాయకళ్ళమాయమనక్కరుత్తైయారఱివార్?-కణ్డతొన్ఱైచ్చొన్న విత్తనైపోక్క, ఉళ్ళుళ్-ఇన్నముళ్ళేయుళ్ళేయుణ్డాయ్, కళ్ళమాయ్-ఒరువర్క్కుత్తరియాతపడియాయ్, మాయమాయ్ - జ్ఞాతాంశమాశ్చర్యమాయిరుక్కిఱవవనుడైయ, మనక్కరుత్తు-మనోవ్యాపారత్తై, ఒరువరాలఱియలాయిరుక్కిఱతో?. ౭.

జీ-అ.—ఏழாమ్పాట్టు. (పళ్ళియిత్యాది) "పళ్ళియాలిలై" ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తవతారిక్కై (అఘటితేత్యాది). "మణ్ణుమ్విణ్ణుమెల్లాముడనుణ్డ" ఎన్నతు-ఇత్తిరువాయ్మొழிయినర్థసజ్గ్రహరూపమాకైయాలుమ్, "యవరుమ్యావైయుమ్" ఇత్యాది - ఆపత్సఖత్వపరమాకైయాలుమ్, "పళ్ళియాలిలై" ఇత్యాది-అఘటితఘటనాసామర్థ్యపరమ్ ; అతోనపౌనరుక్త్యమ్. పవనాయిరుప్పతు-భవనాయిరుప్పతు ; అప్పోతుణ్డాయిరుప్పతెన్నపడి. "అవాన్తరప్రళయత్తిల్ వయిఱ్ఱిలేవైత్తతుకృతకమానత్రైలోక్యమాయిరుక్క, 'ఏழுలకుమ్' ఎన్నతు - రక్షకతప్పారిప్పాలే ; మహాబలియుసంహరిత్తతు త్రైలోక్యమాయిరుక్క, సత్యలోకపర్యన్తమళన్దాప్పోలే" ఎన్నరుళిచ్చెయ్వర్. "వళ్ళల్" ఎన్నతు-వయిఱ్ఱుక్కువిశేషణమ్. ఇప్పొష్ఱిలే-౧ "ఇవ్వేழுలకముణ్డుమిడముడైత్తాల్" ఎన్నతనుసన్ధేయమ్. "వల్" ఎన్న - వన్మైక్కుభావమ్ (ఉట్పుక్కవిత్యాది). అవనుడైయఉళ్ళుళాయ ఎన్నతు కరుత్తుక్కువిశేషణమ్. నిరతిసయశోన్నిరేయెన్న (కణ్డతొన్ఱైయిత్యాది). ఆలిలైయైప్పళ్ళియాకవుడైయనాయ్, ఏழுలకుజ్గొళ్ళుమ్వళ్ళల్ వల్వయిఱ్ఱైయుడైయ పెరుమానానవనన్నుడైయవుళ్ళుళాయ - కళ్ళమాయమనక్కరుత్తై-ఆరఱివార్? ఇత్యన్వయః. ౭.

అ-అ-వి.—[న్యగ్రోధమిత్యాది] విశాలమ్-మహాన్తమ్-న్యగ్రోధమ్-పశ్యామియెన్నన్వయమ్. న్యగ్రోధమ్-ఆల్. మయాలోకేయచ్చకిఞ్చిత్స్థావరజజ్గమం దృష్టమ్ఎన్నపడి. అపశ్యమ్-కణ్డులోకేశ. ఇహాభవాన్ సాక్షాచ్ఛిశుర్భూత్వాకిమధితిష్ఠతి, ఏతదాఖ్యాతుమర్హతి, ఎన్నుశాస్త్రిజ్ఞ్లానిక్క, 'ఏழுలకుమ్' ఎన్నది - సప్తలోకజ్గళైయుమ్ వయిఱ్ఱిలేవైత్తునోక్కుమెన్గిఱతు-రక్షణత్తిలుణ్డాన వీశ్వరనుడైయపారిప్పైప్పఱ్ఱ.—ఏழுలకుజ్గొళ్ళుమతాయ్, వళ్ళల్ - రక్ష్యవర్గాపేక్షయా అధికావకాశప్రసమాయ్, వలితాయిరుక్కిఱవయిఱ్ఱైయుడైయ పెరుమాన్ పళ్ళియాలిలైయాకైయాల్ - అవనుళ్ళుళాయ-కళ్ళమాయమనక్కరుత్తై-ఆరఱివారెన్నన్వయమ్. పళ్ళియాలిలైయెన్నుతొడజ్గి, అనన్తరంకళ్ళమాయమనక్కరుత్తై - ఉళ్ళుళఱివార్ ఎన్నుడైయన్వయమ్. ౭.

తాత్పర్యము.—మిక్కిలి విశాలమైయున్న తనయుదరములో నేడులోకములనుంచుకొని క్షీరసముద్రములో వటపత్రమునందుఁ బవ్వళించిన సర్వేశ్వరునియొక్క యాశ్చర్యకార్యము నెట్టివారికి నెఱుఁగుటకు నశక్యమునైన సంకల్పమునిట్టిదని యెఱుఁగువారెవ్వరును లేరు. ౭.

మూ.— కరుత్తిల్ తేవుమెల్లాప్పొరుళుమ్ । వరుత్తిత్తమాయప్పిరానైయన్ఱి, యారే ।
తిరుత్తిత్తిణ్ణిలైమూవులకుమ్ । తిరుత్తిక్కాక్కుమియల్వినరే ॥ ౮॥

ఆ.—(కరుత్తిల్) సృష్టిరక్షణఙ్గళ్ భిన్నకర్తృకమల్లవో? ఇవఱ్ఱై పరమపురుషైక కర్తృకమాక చ్చొల్లువారుణ్డో? వెన్నిల్; పెఱ్ఱ మాతావే పుత్రరక్షణమ్పణ్ణుకిఱాప్పోలే సృష్టిత్తవనే రక్షిక్కప్రాప్తమ్, ఆతలాల్ రక్షిక్కిఱాన్ పరమపురుషనే, సృష్టిరక్షణఙ్గళిరణ్డుమ్ పరమపురుషైక కర్తృకమెన్గిఱార్. ౮.

అన్వ.— కరుత్తిల్ తేవుమ్ ఎల్లాప్పొరుళుమ్ (౩) వరుత్తిత్త మాయమ్ పిరానై (౬) అన్ఱి ఆరే మూవులకుమ్ (౯) తిణ్ నిలై తిరుత్తి (౧౨) తమ్ముళ్ ఇరుత్తి కాక్కుమ్ (౧౫) ఇయల్వినర్. (౧౬) ౮.

పన్ని.— అనన్తరమ్, సర్వప్రకారరక్షకనవనే యెన్గిఱార్.

తన్నినైవాలే, దేవవర్గముమ్, మనుష్యాదిసకలపదార్థఙ్గళుమ్, (౩) సత్తైపెఱ్ఱు అభివృద్ధమామ్పడి యుణ్డాక్కిన, ఆశ్చర్యశక్త్యాదికళై యుడైయ, ఈశ్వరనై, (౬) ఒழியయ, ఆర్తాన్, సమస్తలోకత్తైయుమ్, (౯) తిణ్ణితాన, నిలైయైయుడైత్తామ్పడి, అనిష్టనివృత్త్యాదికళాలే తిరున్దచ్చెయ్తు, (౧౨) తన్నినైవుక్కుళ్ళే, అవఱ్ఱై ప్రతిష్ఠితమాక్కి, రక్షిక్కుమ్, (౧౫) స్వభావత్తైయుడైయార్?. (౧౬) రక్షణైకస్వభావనవనెన్ఱు కరుత్తు. ౮.

అర్థము॥ సంకల్పముచేత దేవవర్గమును సకలపదార్థములను (౩) సృష్టించిన నాశ్చర్యకరుఁడైన ఈశ్వరుని (౬) తప్ప ఎవరు మూడు లోకములను (౯) దృఢమైన స్థితికలుగునట్లు చక్కపఱచి (౧౨) తనసంకల్పమునందు నుంచుకొని రక్షించు (౧౫) స్వభావము కలవారు? (౧౬). ౮.

ఈ.—ఎట్టామ్పాట్టు. సృష్టియుమ్ పాలనముమ్ స్వాధీనమాకవుడైయవనాకైయాలే యివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్.

(కరుత్తిలిత్యాది) తన్నుడైయసఙ్కల్పత్తిలే దేవజాతియైయుమ్ మఱ్ఱుముణ్డాన సకలపదార్థఙ్గళైయుమ్ వర్తిప్పిత్త - ఉణ్డాక్కిన, సృష్టిత్త. ఆశ్చర్యభూతనాన సర్వేశ్వరనైయన్ఱి, మూన్ఱు లోకఙ్గళైయుమ్ తిణ్ణితాన స్థితియైయుడైత్తామ్పడియాక త్తిరుత్తి, తమ్ముళిరుత్తి, అవ్వోపదార్థఙ్గళుక్కనురూపమాన రక్షణఙ్గళైయుమ్ తిరువుళ్ళత్తిలేవైత్తు, కాక్కుమ్ - ౧ "నహి పాలనసామర్థ్యమ్" ఎన్గిఱపడియే రక్షణత్తైప్పణ్ణుమ్. (ఇయల్వినరే) ఇత్తై ఇయల్వాకవుడైయవన్. స్వభావమాకవుడైయవరార్?. మాయప్పిరానైయన్ఱి - కాక్కుమియల్వినర్ - ఆరెన్ఱన్వయమ్. ౮.

జీ-ఆ.— ఎట్టామ్పాట్టు. (కరుత్తిలిత్యాది) "వరుత్తిత్త, కాక్కుమ్" ఎన్గిఱ పదఙ్గళిలేనోక్కాక (సృష్టియుమిత్యాది).

కరుత్తిల్ - సఙ్కల్పత్తిల్. వరుత్తిత్త - వర్తిప్పిత్త. తిణ్ణితానస్థితి - సత్తానువృత్తి. తిరుత్తి - మర్యాదైకళైయుణ్డాక్కి. తమ్ముళ్ - తమ్ముడైయ తిరువుళ్ళత్తిలే. కాక్కై - అనిష్టనివర్తనేష్టప్రాపణఙ్గళ్. "ఇయల్వినరార్" ఎన్ఱత్తాల్ ఫలిత్తవర్థత్తుక్కు ప్రమాణమ్ (నహీత్యాది). తేవుమెల్లాప్పొరుళుమ్ - కరుత్తిల్ - వరుత్తిత్తమాయప్పిరానైయన్ఱి - మూవులకుమ్ తిణ్ణిలైయాక త్తిరుత్తి - తమ్ముళిరుత్తిక్కాక్కుమియల్వినర్ - ఆర్? ఇత్యన్వయః.

౧॥ వి-పు-౧-౨౨-౨౧.

తాత్పర్యము.— దేవతలు మనుష్యులు మొదలగు తక్కినపదార్థములను తనసంకల్పముచే సృష్టించిన ఆశ్చర్యకరుఁడైన సర్వేశ్వరుఁడు తప్ప సకలలోకములను దృఢమైన స్థితికలవిగాఁజేసి వాటిరక్షణప్రకారమును చక్కగనాలోచించి సంరక్షించు స్వభావముకలవారు ఎవరును లేరు. ౮.

మూ.— కాక్కుమియల్వినన్ కణ్ణపెరుమాన్ । శేర్క్కైశెయ్‌తుతన్నున్దియుళ్ళే ।
వాయ్త్తతిశైముకనిన్దిరన్వానవ । రాక్కినాన్దెయ్‌వవులకుకళే ॥ ౯॥

ఆ.— (కాక్కుమ్) కేవలమ్ సృష్టిమాత్రమేయన్ఱు పరమపురుషకర్తృకమ్, బ్రహ్మాదిస్తమ్బపర్యన్త సర్వజగత్సృష్టిస్థితిసంహారఙ్గళ్ మూన్ఱుమ్ పరమపురుషకర్తృకమ్; ఆతలాలవనే సర్వేశ్వరనెన్గిఱార్. ౯.

అన్వ.— కాక్కుమియల్వినన్ కణ్ణన్ పెరుమాన్ (౩) శేర్క్కైశెయ్‌తు తన్నున్దియుళ్ళే వాయ్త్త (౬) తిశైముకన్ ఇన్దిరన్ వానవర్ (౯) తెయ్‌వవులకుకళ్ ఆక్కినాన్ (౧౧). ౯.

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇన్దరక్షణత్తోపాతి జగదుత్పత్తి సంహారఙ్గళుమ్ తదధీనమెన్గిఱార్.

రక్షణత్తై స్వభావమాకవుడైయ, కృష్ణనాన, సర్వేశ్వరన్, (౩) సంహృతిసమయత్తిలే నామరూపవిభాగరహితమాయ్ ౧ "తమఏకీభవతి" ఎన్గిఱపడియే శేరుమ్పడిపణ్ణి, తన్దిరునాభిక్కుళ్ళే, సృష్టిక్కువాయ్త్త, (౬) చతుర్ముఖన్, ఇన్ద్రన్, దేవర్కళ్, (౯) అవర్కళుక్కు వాసస్థానమాన దివ్యలోకఙ్గళ్, ఇవఱ్ఱైయుణ్డాక్కినాన్. (౧౧) ఉన్దియుళ్ళేపిఱన్ద తిశైముకనెన్ఱుమామ్. ౯.

అర్థము.— రక్షణమునుస్వభావముగాఁగల భూమికిసుఖమునుబుట్టించు సర్వేశ్వరుఁడు (౩) (ప్రళయకాలమునందు) సంహరించి తననాభికమలమునందు తగినటువంటి (౬) బ్రహ్మను ఇన్ద్రుని దేవతలును (౯) దేవతలకువాసస్థానములగుదివ్యలోకములను సృష్టించెను. (౧౧) ౯.

ఈ.— ఒన్బతామ్పాట్టు. సృష్టిస్థితిసంహారఙ్గళ్ మూన్ఱుమ్ స్వాధీనమామ్పడియిరుక్కైయాలు మివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్.

(కాక్కుమియల్వినన్) ౨ "నసమ్పదాంసమాహారే" ఎన్గిఱపడియే పాలనకర్మత్తై స్వభావమాక వుడైయవన్. (కణ్ణపెరుమాన్) రక్షణార్థమాక కృష్ణనాయ్‌వన్దవతరిత్త సర్వేశ్వరన్. (శేర్క్కైశెయ్‌తు) సంహారకాలమ్ వన్దవాఱే, కార్యరూపప్రపఞ్చమడైయ తన్పక్కలిలే శేర్క్కైయాకిఱ శెయలైచ్చెయ్‌తు. (తన్నిత్యాది) తన్నుడైయతిరునాభికమలత్తిలే, తానొరుకాల్, "సృష్టి" ఎన్ఱు విట్టాల్ పిన్బు తన్నైయుఙ్గేట్కవేణ్డాతపడి సృష్టిక్షమనానచతుర్ముఖన్, ఇన్ద్రన్, మఱ్ఱుముణ్డాన దేవర్కళ్ళోడేకూడ, ఇవర్కళుక్కిరుప్పిడమాన లోకఙ్గళై యుమ్ కట్టళైప్పడవుణ్డాక్కినాన్. తన్నున్దియుళ్ళే - ఆక్కినాన్. ౯.

జీ-అ.— ఒన్బతామ్పాట్టు. (కాక్కుమిత్యాది) "శేర్క్కైశెయ్‌తు" ఎన్ఱ-సంహారమొన్ఱుమే కీழ్ప్పాట్టైప్పఱ్ఱ విప్పాట్టుక్కు విశేషమ్.

"పాలనమవనతు" ఎన్ను మతుక్కు ప్రమాణమ్ (నసమ్పదామిత్యాది). సమాహారే - సమ్పాదనే. శేర్క్కై-సమాహారమ్. అత్తాల్ - సంహారఙ్గళ్లుకిఱతు. "వాయ్త్త" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (తానొరుకాలిత్యాది). వాయ్త్త - సమర్థనాన. తిశైముకన్ - దిఙ్ముఖన్. వానవర్ - దేవర్కళోడేకూడ. తెయ్‌వవులకుకళ్ - దేవతైకళుక్కిరుప్పిడమానలోకఙ్గళై. కట్టళైప్పడ - మర్యాదైపడుమ్పడి. కాక్కుమియల్వినన్ ఇత్యారభ్య, వానవర్కళోడేకూడ - తెయ్‌వవులకుకళై - తన్నున్దియుళ్ళే - ఆక్కినానిత్యన్వయః. ౯.

అ-అ-వి.— కాక్కుమియల్విననెన్ఱు తొడఙ్గి, తెయ్‌వవులకుకళాక్కినాన్ ఎన్ఱురైయన్వయమ్. ౯.

౧॥ సు-ఈ-౨. ౨॥

ప్ర-తి.— (కాక్కుమియల్వినన్) "నసమ్పదాం సమాహారేవిపదాం వినివర్తనే | సమర్థోదృశ్యతే కశ్చిత్తంవినా పురుషోత్తమమ్." ౯

తాత్పర్యము.— రక్షణవ్యాపారమును స్వభావముగాఁగల భగవంతుఁడు జగద్రక్షణార్థముగ కృష్ణుఁడై యవతరించియు ప్రళయ కాలమునందు సకల జగత్తులను తనయందునుంచుకొని మరల సృష్టికాలమునందు సృష్టివ్యాపారమునందు సమర్థుఁడైన చతుర్ముఖుఁడు ఇన్ద్రుఁడు మొదలగు దేవతలను వారికివాసస్థానములగు లోకములను తననాభికమలమునందు సృష్టించియు నీరీతిన సృష్టిస్థితి సంహారములు తన యధీనములై యుండుటవలన నట్టిసమర్థుఁడే సర్వేశ్వరుఁడు. ౯.

మూ.—కళ్వావెమ్మైయుమేழுలకు, ని | న్నుళ్ళేతోన్ఱియ విఱైవవెన్ఱు |
వెళ్ళేఱనాన్ముకనిన్దిరన్వానవర్ | పుళ్ళూర్తికழల్పణిన్దేత్తువరే || ౧౦॥

ఆ.—(కళ్వా) ఇప్పడి చతుర్ముఖపశుపతి శతమఖప్రభృతి దేవర్కళుక్కు మెమ్బెరుమానే కారణభూతనుమా యీశ్వరనుమాయిరుక్కుమెన్నుడత్తిల్ ప్రమాణమెన్నెన్నిల్; అవర్కళ్ తజ్గళుడైయ వాక్యమే ప్రమాణమెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.—కళ్వా ఎమ్మైయుమ్ ఏழுలకుమ్ (౩) నిన్నుళ్ళే తోన్ఱియ ఇఱైవ (౬) ఎన్ఱు వెళ్ ఏఱన్ (౯) నాన్ముకన్ ఇన్దిరన్ వాన వర్ (౧౨) పుళ్ళూర్తి కழల్ పణిన్దు (౧౫) ఏత్తువర్ (౧౬).

పన్ని.—అనన్తరమ్, సర్వస్మాత్పరనాకైయాలే సర్వదేవతాసమాశ్రయణీయనవనే యెన్గిఱార్.

అవతారముఖత్తాలేయాధిక్యత్తైమఱైక్కుమ్కృత్రిమనే!, ఎమ్మైయుమ్, సమస్తలోకజ్గళైయుమ్, (౩) ఉన్నుడైయసజ్కల్పత్తుక్కుళ్ళే, తోన్ఱువిత్త, స్వామియే!, (౬) ఎన్ఱుకొణ్డు, వెళుత్త, ఏఱైయుడైయరుద్రనుమ్, (౯) చతుర్ముఖనుమ్,ఇన్ద్రనుమ్, స్వర్గవాసికళుమ్,(౧౨) గరుడ వాహననుడైయ, తిరువడికళై, ప్రణామమ్పణ్ణి, (౧౫) స్తుతియానిఱ్పర్కళ్. (౧౬) ఇత్తాల్ - ధర్మపర్యాయవృషభవాహనత్వత్తాలే రుద్రను డైయకర్మవశ్యతైయుమ్, వేదమయనానగరుడన్ వాహనమాకైయాలే యీశ్వరనుడైయవేదాన్తవేద్యత్వముమ్ తోన్ఱుకిఱతు. ౧౦.

అర్థము.—కృత్రిముఁడా! మనలను సప్తలోకములను (౩) నీసంకల్పమునందుఁ బ్రకాశపఱచిన ఓ! స్వామీ! (౬) అని తెల్లని వృష భమునువాహనముగాఁగలరుద్రుఁడును (౯) బ్రహ్మయు ఇన్ద్రుఁడును దేవతలును (౧౨) గరుడవాహనునియొక్క శ్రీపాదములను సేవించి (౧౫) స్తోత్రముచేయుదురు. (౧౬).

ఈ.—పత్తామ్పాట్టు. ఇవ్వళవుమ్వర, నాన్ప్రతిపాదిత్తపరత్వత్తై నీజ్గళాశ్రయణీయరాక నినైత్తిరుక్కు అవర్కళ్ మేలెழுత్తైక్కొణ్డువిశ్వసియుజ్గోళెన్గిఱార్.

(కళ్వా)సర్వేశ్వరన్పక్కలిలేవన్దువరజ్గోళ్ళ్కిఱవిడత్తిలే, "దేవరిన్న మెనక్కొరువరమ్తరవేణుమ్,నీర్తన్దవరమ్

జీ-అ.—పత్తామ్పాట్టు. (కళ్వావిత్యాది) కీழெల్లామ్ ప్రతిపాదిత్తవర్థత్తైయివిలే దృఢీకరిక్కిఱారన్గిఱార్ (ఇవ్వళవుమిత్యాది). మేలెழுత్తెన్నతు - పూర్వార్థత్తిల్చొన్నవవర్కళ్ పాశురమ్.

పరావస్థైయిల్ వరక్గోళ్ళాతే, తాన్ తాழనిన్ఱువరజ్గోళ్ళకై - కళ్వెన్ఱువివక్షిత్తు, ఇతుక్కు హేతువేతెన్న (సర్వేశ్వరనిత్యాది). "దేవ రీరిన్నమెనక్కొరు వరన్దరవేణుమ్" ఎన్ఱిఱవిడత్తలే - మహామేధత్తిలేరుద్రన్, తన్నైయెమ్మైయుత్తుహోమమ్పణ్ణవుద్యోగిత్తపోతు, సర్వేశ్వరన్

అ-అ-వి.—నీరిత్తనైయుజ్గోన్నాలుమ్ "పశుపతిత్తుచ్చొల్లుకిఱీర్" ఎన్ఱన్తోఎజ్గళుక్కునినైవు; ఆకైయాలే విశ్వసిక్కైక్కుడలాయిరుక్కుమోవెన్న, అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇవ్వళవుమెన్ఱుతొడజ్గి)—ద్వాదశాదిత్యర్కళ్, విలక్షణమాయ్ప్పెరితానతేరోడేవన్దార్కళ్; ఇగ

ఈ.—నిలైనిఱ్కుమ్పడియొన్ఱుక్కుమ్ ఇలేవన్దోరుపరమ్పొరుళ్ నప్పోక వేణుమ్'' ఎన్ఱర్తిక్క, ''అప్పడియే శెయ్కిఱోమ్'' ఎన్ఱు విట్టు, ''రుక్మిణిప్పిరాట్టిక్కొరుపిళ్ళై వేణుమ్''ఎన్ఱు శెన్ఱు, నిన్ఱు,౧ ''నమోఘుణ్టాయకర్ణాయ'' ఎన్ఱాప్పోలేయేత్త, అవనుమ్౧ ''ఉమయాసార్ధమీశానః''ఎన్గిఱపడియే పుఱప్పట్టు, ''నీకఱుప్పుడుత్తుత్తాழనిన్ఱనిలైయిలే యిచ్చెయలైచ్చెయ్తాల్ ఇత్తైనాట్టార్ 'మెయ్' ఎన్ఱిరుప్పర్కళో కళ్వా!'' ఎన్బర్కళ్. తన్ స్వాతన్త్ర్యత్తై మఱైత్తు పరతన్త్రనాయ్ నిఱ్కైయిత్తే - కళవాకిఱతు. కైలాసయాత్రైయిలే ౧''నమోఘుణ్టాయకర్ణాయనమః కటకటాయచ''ఎన్ఱు స్తోత్రమ్పణ్ణినపడియై కేట్టబ్రాహ్మణన్, ''ఇతుక్కు మున్బొరువరై స్తోత్రమ్పణ్ణియఱియాతవాయానవాతే మీన్ తుడిక్కుమ్ పడిపారాయ్'' ఎన్ఱాన్.౨ ''నాత్తழుమ్బ నాన్ముకనుమీశనుమాయ్ ముఱైయాలేత్త'' ఎన్గిఱపడియే - స్తోత్రమ్పణ్ణినా త్తழుమ్బుపట్టుక్కిడక్కిఱతన్ఱే.

''ఇవన్ తాழనిన్ఱనిలైయుమ్ స్తోత్రమ్పణ్ణిననిలైయుమ్కళవు'' ఎన్ను మిడత్తై యుపపాదిక్కిఱతుమేల్. (ఎమ్మైయుమిత్యాది) నీయివన్ఱై మనైకిఱపోతు, ఎజ్గళైయుమ్ మనైన్దుపిన్నైయన్ఱోతిర్యగ్జాతికళై యుణ్డాక్కిన్ఱు. (ఇత్తైప) ఇత్తైపఎన్ఱానిఱ్పర్కళ్. ఇజ్గనేశొల్లుకిఱవర్కళ్ తానారెన్నిల్ (వెళ్ళైఱనిత్యాది) రాజసేవై పణ్ణువార్ తన్దామర్కైయాళజ్గళోడే శెర్న్దైయుమ్బిరమ్బుమాయ్ సేవిక్కుమాప్పోలే, ఇవర్కళున్దన్దామర్కైయాళజ్గళోడేయాయిన్ఱువన్దు సేవిప్పతు. 3 ''ఇరవియర్ మణినెడున్దేరోడుమ్'' ఇత్యాది. (పుళ్ళూర్ తికழల్ పణిన్దేత్తువరే)

జీ-అ.—వన్దుతోన్ఱిచ్చిల వరజ్గళ్ కొడుత్తు, ''ఇన్న మేతు వేణుమ్'' ఎన్ఱవళవిలే,౪ ''అన్యస్దేహివరస్దేవప్రసిద్ధం సర్వజన్తుషు।మర్త్యోభూత్వాభవానేవమామారాధయకేశవ। మాంవహస్వచదేవేశవరమ్మత్తోగృహాణచ। యేనాహంసర్వభూతానాంపూజ్యాత్పూజ్యతరోభవమ్'' ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. [వహస్వ] వహిత్తు మేఘమాయ్; వరాహపురాణేరుద్రగీతాయామ్ భగవాన్, ౫ ''దేవకార్యావతారేషుమనుష్యత్వముపేయివాన్। త్వామేవారాధయిష్యామి శంకరత్వంవరప్రదః। సోహంవహమిత్వాందేవ మేఘోభూత్వాశతంసమాః। ఏవమేనహరిర్దేవస్సర్వేశస్సర్వభావనః।వరదో భూత్పురామహ్యం తేనాహంసర్వతోగతః''. ౬ ''మేకమాయ్త్తాజ్గినాన్ తిరుమాల్ కొణ్డాழ్ శే'' ఎన్ఱు శెయవర్కళ్ శొల్లువతు. కఱుప్పుడుత్తైపరత్వత్తైమఱైక్కై.ఇచ్చెయలైచ్చెయ్తాల్-స్తోత్రమ్పణ్ణుకైపరజ్గళ్ళుకైముతలాన శెయలైచ్చెయ్తాల్. మెయ్యెన్ఱిరుప్పర్కళో వెన్ఱతు- ''వరజ్గొడుత్తుక్కాక్కచ్చెయ్తాన్'' ఎన్ఱిరుప్పర్కశెన్ఱపడి. (కళ్వావెన్బర్కళ్). రుద్రాదికళెన్ఱు కూట్టువతు. తాழనిఱ్కైకళవో వెన్న (తన్స్వాతన్త్ర్యత్తైయిత్యాది). ప్రాసజ్గికమ్ (కైలాసేత్యాది). కేట్టబ్రాహ్మణన్ - పురాణశ్రవణవేళాయామ్ కేట్టబ్రాహ్మణన్. (మీన్ తుడిక్కుమ్పడి). మీన్ తుడిక్కుమాప్పోలే నాక్కుత్తుడిక్కుమ్పడి.(నమోఘుణ్టాయేతి) శ్రీహరివంశేకైలాసయాత్రాయామ్. తత్రైవ,''అజ్గలింసమ్పుటంకృత్వావిష్ణుముద్దిశ్యశంకరః। ఉమయాసార్ధమీశానో మాహాత్మ్యంవక్తుమైహత.'' అప్పడిస్తోత్రమ్పణ్ణియఱియానోవెన్న (నాత్తழుమ్పవిత్యాది) తిరుమొழி. నాక్కానతుతழుమ్బేఱుమ్పడియాక చతుర్ముఖనుమ్, రుద్రనుమ్, ముఱైయాలే - శేషిత్వప్రాప్తియాలేస్తోత్రమ్పణ్ణినర్. తழుమ్బుపట్టు - తకణేఱి.

''ఎమ్మైయుమ్ పఴలకమ్'' ఎన్ఱక్రమత్తైప్పఴ నరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నీయివన్ఱైయిత్యాది). మనైకై - సృష్టిక్కై. నిన్ఱశై - ఉన్ సజ్కల్పత్తిలే. ఇత్తైప - స్వామీ!. స్వామిసన్నిధియిలే వాహనజ్గళ్ణువరలామో వెన్న (రాజసేవైయిత్యాది). అవన్గొడుత్తపరిశైయోడే వన్దాల్ విరోధమిల్లైయెన్ఱపడి. ఉక్తత్తుక్కు ప్రమాణమ్ (ఇరవియకిత్యాది) తిరుప్పళ్ళియెழுచ్చి, ద్వాదశాదిత్యర్కళ్, విలక్షణమాన పెరియ

ఆ-అ-వి.—త్తన్ఱనిర్వాహకరాన ఏకాదశరుద్రర్కళ్ తజ్గళ్ తజ్గళ్ వాహనజ్గళాన ఋషభజ్గళున్దాజ్గళుమాకవన్దార్కళ్;(మరువియవిత్యాది). దేవసేనాపతియానసుబ్రహ్మణ్యన్,తన్ వాహనమానమయిలుమ్ తానుమాయ్వన్దనిన్ఱాన్;(మరుతరుమిత్యాది)దేవతావిశేషమాన మరుద్గణజ్గళ్ నాట్ప

౧॥　౨॥ తి-మొ-౭-౮.　3॥ తి-పళ్ళియెழுచ్చి-౬.　౪॥　౫॥　౬॥ తిరువాశకమ్.

ఈ.—సర్వేశ్వరన్, పెరియపిరాట్టియారున్దానుమాయిరుక్కుమ్ ఇరుప్పిల్ పుకప్పెఱామైయాలే, తిరుప్పాఱ్కడలుక్కువ్వారు కేకూప్పిట్టాల్, ఇవర్కళుక్కు క్కాట్చికొడుక్కైక్కాక త్తిరువడితిరుత్తోళిలే యేఱిప్పోఱప్పడుమ్. ఆట్టత్తు వెళియిలే యానైక్కాలిలే § తుకైయుణ్ణానిఱ్పర్కళ్. ౧౦.

జీ-అ—తేరోడేవన్దార్కళై. పుళ్ళూర్తికళ్ల్ పణిన్దేత్తువర్" ఎన్ఱువిశేషిప్పానెన్నెన్న (సర్వేశ్వరనిత్యాది). ఆట్టత్తువెళి-వైయాళివెళి. రాజాక్కళుడైయవైయాళి వెళియిలే యానైక్కాలిలేసామన్తరాజాక్కళ్ నిరభిమానరాయ్ త్తుకైయుణ్బర్కళిఱే; అప్పడియే యిఙ్గుమ్ నిరభిమానరాయ్ స్తోత్రమ్పణ్ణానిఱ్పర్కళెన్ఱపడి. వెళ్ళైఅ నిత్యారభ్య, కళ్ల్ పణిన్దు - కళ్వావెన్మైయు మిత్యారభ్య, తోళ్ఱియవిన్నైవెన్ఱు - ఏత్తువరిత్యన్వయః. ౧౦.

అ-అ-వి.—త్తోన్ఱతిఱ్మరుమ్, అష్టవసుక్కళుమ్, ఒరువర్క్కొరువర్ ముఱ్కోలిక్కొణ్డువన్దుతిరణ్డు;(పురవియిత్యాది) దేవర్కళుడైయ వాహనమానపురవిపూణ్డ తేర్కళుమ్, ససమ్ఛ్రిమన్పత్తఙ్గళుమ్, పాట్టుక్కళుమాయ్, దేవసేనాపతియాన సుబ్రహ్మణ్యనోడే, పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతపడి తిరళ్తిరళాయ్క్కొణ్డు, మహామేరువైయొత్తిరున్దుళ్ళ కోయిలిల్ తిరుక్కణ్ణోక్కిలే ప్రథమకటాక్షత్తుక్కాక నిన్ఱార్కళ్; ప్రయోజనాన్తరపరరోడు అనన్యప్రయోజనరోడు వాశియఱ సర్వనిర్వాహకరాయ్క్కోయిలిలే కణ్వళర్న్దరుళుకిఱ దేవరీరుఙర్న్దరుళివిశేషకటాక్షమ్పణ్ణియరుళవేణుమెన్ఱిఱార్. కళ్వావెన్ఱుతొడఙ్గి, క్రమేణఉరైయన్వయమ్. ౧౦.

ప్ర-తి.—(కళ్వా)శ్రీహరివంశే కైలాసయాత్రాయామ్, "నమోఘణ్టాయకర్ణాయ నమఃకటకటాయచ." — తత్రైవ, "అఞ్జలింసమ్పుటంకృత్వా విష్ణుముద్దిశ్యశఙ్కరః । ఉమయాసార్ధమీశానో మాహాత్మ్యంవక్తుమైహత."౧౦.

పెరియతిరుమొழி - ఏழாన్దిరుమొழி - ఎట్టామ్పాట్టు.— నాత్తழுమ్పనాన్ముకనుమీశనుమాయ్ ముఱైయా । లేత్తవఙ్గోరాళరియాయిరున్దవమ్మానతిడ । ణ్గాయ్త్తవాక్కై నెయ్తొలిప్పక్కల్లత్తవ్వాయ్ఙ్గళైపోయ్ । త్తేయ్త్తతీయాల్ విణ్శివక్కుమ్ శిఙ్గవేళ్కున్ఱమే.

తిరుప్పళ్ళియెழுచ్చి - ఆఱామ్పాట్టు.— ఇరవియర్మణి నెడున్దేరోడు మివరోవిఱైయవర్ పతినొరువిడైయరుమివరో । మరువియమయిలినఱుముక నివనోమరుతరుమ్ వశుక్కళుమ్వన్దువన్దీణ్డి । ప్పురవియోడాడలుమ్పాడలు న్దేరుఙ్గుమర తణ్డమ్పుకున్దీణ్డియవెళ్ళ । మరువనైయనైయనిన్కోయిల్ మున్నివరో వరఙ్గత్తమ్మా పళ్ళియెழுన్దరుళాయే ॥

తాత్పర్యము.—తనయైశ్వర్యమును మాకుఁ దెలియకనుండునటుల దాఁచినకృత్రిముఁడును నీసంకల్పముచే సప్తలోకములను సృష్టించిన వాఁడునైన ఓ! సర్వస్వామీ! అని బ్రహ్మరుద్రేన్ద్రులు మొదలగు సకలదేవతలు నిన్నెల్లప్పుఁడు స్తుతించుచున్నారు. ౧౦.

మూ.—ఏత్తవేழுలకుఙ్గొణ్డకోల । క్కూత్తనై, క్కురుకూర్చ్చడకోపన్శొల్ ।
వాయ్త్తవాయిరత్తుళ్ళివై పత్తుడ । నేత్తవల్లవర్క్కిల్లైయోరూనమే॥ ౧౧॥

ఆழ்వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆ. — (ఏత్తవేழுలకుమ్) సర్వలోకఙ్గళున్దన్నుడైయ విజయత్తైచ్చొల్లిక్కొణ్డునిన్ఱేత్తవేழுలకుఙ్గొణ్డరుళినవితుతొడక్కమాకవుళ్ళదివ్యచేష్టితఙ్గళాలే యెమ్పెరుమానుడైయ సర్వేశ్వరత్వత్తైప్రతిపాదిక్కిఱ విన్దత్తిరువాయ్ మొழிయై యిన్దభావనైయోడేకూడ వేత్తవల్లార్క్కొనియొరునాళు మెమ్పెరుమానోడు విశ్లేషమిల్లైయెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళేశరణమ్.

§ "తుకైయుణ్ణానిఱ్పర్కళ్" ఎన్గిఱవిడత్తిలే "తుకైయుణ్డువిழுన్దుకూప్పిడువారైప్పోలే, అవ్విడత్తిలే తిరువడికళిలే విழுన్దుపుకழாనిఱ్పర్కళ్" ఎన్గిఱవాక్యఖణ్డమ్ క్వాచిత్కమాయ్క్కాణ్గిఱతు.

అన్వ.—ఏత్త ఏழுలకుమ్ కొణ్డ (3) కోలమ్ కూత్తనై కురుకూర్చ్చటకోపన్ (౬) శొల్ వాయ్న్త ఆయిరత్తుళ్ (౯) ఇవైపత్తు ఉడన్ ఏత్త (౧౨) వల్లవర్క్కు ఒరూనమ్ ఇల్లై. (౧౫)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు ఫలమాకసర్వప్రకారవైకల్యరాహిత్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఏత్త - లౌకికరేత్తుకిఱవితువేవిళైనీరాక, సమస్తలోకత్తైయుమ్, అళన్దుకొణ్డ, (3) వడివழகైయుమ్, వల్లారాడినాప్పోలే అళన్దనాయాసత్తైయుముడైయనవనై, ఆழ்వార్, (౬) అరుళిచ్చెయ్త, లోకస్తుక్కు లభ్యలాభమాన, ఆయిరత్తుళ్, (౯) ఇవైపత్తైయుమ్, అర్థత్తోడేయుడన్పట్టు, స్తుతిరూపమాకచ్చొల్ల, (౧౨) వల్లవర్క్కు, దేవతాన్తరఙ్గళినుడైయవుత్కర్షబుద్ధియుమ్ అవర్కళోడుజ్ఞానసామ్యబుద్ధియుమ్ అవర్కళిల్ నికర్షబుద్ధియుమాకిఱకుఱైవుకళొన్రుమ్, ఇల్లై. (౧౫) ఊనమ్ - కుఱైవు. శొల్వాయ్న్తవెన్రు - అర్థప్రతిపాదనసామర్థ్యమాకవుమామ్. ఏழுలకెన్రు - కీழுమ్మేలుమ్గాట్టుకిఱతు. ఇతుకలివిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.—స్తుతించగా సప్తలోకములను గొలిచిన (3) మనోహరములైన దివ్యచేష్టితములుకలశ్రియఃపతిని శఠకోపముని (౬) సాధించిన పొందబడిన వేయిపాసురములలో (౯) నీపదిపాసురములను అర్థములతోగూడస్తుతింప (౧౨) శక్తికలవారలకు నొకకొఱతయు సంభవించదు. (౧౫) ౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్మొழிయైయభ్యసిక్క వల్లవర్కళుక్కు, దేవతాన్తరఙ్గళ్ పక్కలీశ్వరత్వబుద్ధిపణ్ణుకైయాకిఱ ఊనమిల్లైయెన్గిఱార్.

(ఏత్తవేழுలకుమ్గొణ్డ) "సజ్జైస్సురాణామ్" ఎన్గిఱపడియేఏత్త, అన్దహర్షత్తాలే సకలలోకఙ్గళైయుమ్ తిరువడికళ్గీழ் ఇట్టుకొణ్డ. (కోలక్కూత్తనై) తిరువులకళన్దరుళినపోతువల్లారాడినాప్పోలేయాయిత్తిరుప్పతు. అప్పోతైవడివழகై యనుభవిక్కుమతోழிయ, ఇప్పోతైప్పోలే గజ్యశ్రద్ధై యిల్లైయేయివర్క్కు. (కురుకూర్చ్చడకోపన్శొల్) అత్తైక్కు "ఇన్నార్శొల్లిత్తు" ఎన్నక్కడవతిత్తే. (శడకోపన్) వేదాన్తత్తిల్కాట్టిల్ ఆழ்వార్పక్కలిలే పిఱన్ద ఆభిజాత్యమ్. (వాయ్న్తవాయిరమ్) ఇత్తాపోతివర్ ప్రతిపాదిత్తపరవస్తునేర్పట్టాప్పోలేయాయిత్తు ఇప్ప్రబన్ధముమ్ నేర్పట్టపడి. వాచ్యత్తిల్కాట్టిల్ వాచకమ్నేర్పట్టపడియెన్రుమామ్. అతావతు-విషయత్తైయుళ్ళపడిపేశవల్లాయిరుక్కై.

శ్రీ-అ.—నిగమమ్ (ఏత్తవిత్యాది). "ఏత్తవల్లవర్క్కొరూనమిల్లై" ఎన్ఱత్తైప్పత్తిల్ అవతారిక్కై.

ఏత్త - దేవాదికళ్ స్తుతిక్క. (సజ్జైరితి). శ్రీవిష్ణుధర్మేమఙ్గళ్యస్తవే, "సజ్జైస్సురాణాన్దివిభూతలస్థైస్తథామనుష్యైర్గగనేచరైః। స్తుతఃక్రమాన్యఃప్రచకారసర్వదా మమాస్తు మఙ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః." "కూత్తన్" ఎన్గిఱతైన్నెన్న (తిరువులకిత్యాది). "కోలమ్" ఎన్గతుక్కుభావమ్ (అప్పోతైయిత్యాది), స్వప్రశంసైపణ్ణలామోవెన్న (అత్తైక్కిత్యాది). తాత్పర్యాన్తరమ్ (వేదాన్తత్తిలిత్యాది). ఆభిజాత్యమ్ - తిరువాయ్మొழிక్కున్నపడి. వాచ్యసామ్యపరత్వేన, వాచ్యాదాధిక్యపరత్వేనచ భావద్వయమాహ (ఇత్తావైపోతిత్యాదివాక్యద్వయేన). (అతా

అ-అ-వి.—తిరావిఎన్పత్తను స్తికమ్; అస్తువాయేనకేనచిదాకారేణనృత్తమ్, "కోలమానకూత్తైయుడైయవనై" ఇతిపరాఙ్కుశార్యోక్తిమర్థం వదతీత్యత్రాహ (తిరువులకిత్యాదివాక్యద్వయేన). "ఏత్త" ఎన్గిఱవిడత్తిలే - ౨ "త్రీణిపదావిచక్రమే" ఇత్యాదికళ్ వివక్షితమిత్యే; అక్కైయాలేతద్వైలక్షణ్యాద్యోత్తుకిఱతు. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఈ.—(ఇవై పత్తుడనే త్తవల్లవర్కు) ఇత్తిరువాయ్ మొழிయై సహృదయమాక ఏత్తవల్లవర్కళుక్కు. (ఇల్లై యోరూనమే) ఇవ్వాత్మావుక్కు నమానతు-అపరదేవతైకళ్ పక్కలిలే పరత్వప్రతిపత్తిపణ్ణుకైయుమ్, పరదేవతై పక్కల్ పరత్వప్రతిపత్తిపణ్ణామైయుమ్, ఇప్పడి వరక్కడవతానవూనమ్ ఇతుకఱ్ఱార్క్కిల్లై.

ముతఱ్పాట్టిల్ - మేల్ పరక్కపరుళిచ్చెయ్కిఱ విత్తిరువాయ్ మొழிయిలర్థత్తైసఙ్గ్రహేణవరుళిచ్చెయ్తార్. ఇరణ్డామ్పాట్టుముతల్ - దుఃఖనివర్తకనాకైయాలుమ్, శీలవానాకైయాలుమ్, సుకుమారనాకైయాలుమ్, పుణ్డరీకాక్షనాకైయాలుమ్, ఆపత్సఖనాకైయాలుమ్, అఘటితఘటనాసమర్థనాకైయాలుమ్, సృష్టిస్థితికళైప్పణ్ణుకైయాలుమ్, సంహారమాకిఱ శెయలైచ్చెయ్కైయాలుమ్, ఈశ్వరాభిమానికళా యిరుక్కిఱవర్కళుడైయస్తోత్రాదికళాలుమ్, ఇప్పడిబహుప్రకారఙ్గళాలే అవనుడైయపరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్తు, ఇతుకఱ్ఱార్క్కుఫలఙ్గళిల్లైత్తలైక్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళే శరణమ్.

జీ-అ.—పతిత్యాది). విషయమానవర్కళాతన్నైయుళ్ళపడి ప్రకాశిప్పియామల్ మఱైత్తుక్కొణ్డిరుప్పతు; అవనుడైయస్వభావత్తైయెల్లామ్ స్పష్టమాకప్రకాశిప్పిక్కిఱతిప్ప్రబన్ధమిఱే.

ఉత్తర - మనస్సైత్. ‹‹ఓర్›› ఎన్కైయాలే - ఊనత్తినుడైయవైవిధ్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (ఇవ్వాత్మావుక్కిత్యాది). ఊనమ్ - క్షతి. (ఇరణ్డామ్పాట్టుముతల్) ఇరణ్డామ్పాట్టుత్తొడఙ్గి. క్రమేణాన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

ప్ర-తి.— (నిగమమ్) (ఏత్తవేழுలకుమ్) శ్రీవిష్ణుధర్మేమఙ్గళ్యస్తవే, ‹‹ సక్షైస్సురాణాం దివిభూతలస్థైస్తథామనుష్యైర్గగనేచఖేచరైః। స్తుతఃక్రమాన్యః ప్రచకారసర్వదామమాస్తుమఙ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః››. ౧౧.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—సమస్తలోకులును తనవిజయమును జెప్పిస్తుతింపగా నప్పుడు మహాబలియజ్ఞనమునందున్న సప్తలోకములను మూడడుగులచే గొలిచిస్వాధీనపఱచుకొనినది మొదలగు దివ్యచేష్టితములచే భగవంతునియొక్క సర్వేశ్వరత్వమును బ్రతిపాదించెడి ఈతిరువాయ్ మొழிని నర్థములతోనభ్యసించువారికి, దేవతాన్తరములయందు నుత్కృష్టబుద్ధి, వారితో శ్రియఃపతిసమానుడనియెడిజ్ఞానము, వారికంటె నికృష్టబుద్ధి మొదలగు నెట్టికొఱతలునుండ నేరవు. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ ఇత్తిరువాయ్ మొழிక్కానశ్లోకమ్.

(తిణ్ణన్) సంక్లిష్యదుఃఖశమనాన్మృదితఃప్రసఙ్గాత్తన్మాలమజ్జనయనస్యమహేశ్వరత్వమ్ ।
ఆహాన్వయాదితరతోపిమనుష్యభావే పౌరాణికోక్తనయతశ్శతజిద్ద్వితీయే ॥ ౧౨॥

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.— శతజిత్ - శఠకోపముని, సంశ్లిష్య - (శ్రియఃపతితో) సంశ్లేషించి, దుఃఖశమనాత్ - దుఃఖమునశించుటవలన, ముదిత స్సన్ - సంతోషించినవారగుచు, ప్రసక్తాత్ - ప్రసక్తివలనవచ్చినటువంటి, తన్మూలమ్ - ఆసంశ్లేషమునకుఁగారణమైన, అబ్జనయనస్య - తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకల శ్రియఃపతియొక్క, మనుష్యభావే మనుష్యావతారమునందు, మహేశ్వరత్వమ్ - మహేశ్వరత్వమును, అన్వయాత్ - సద్భావమువలను, ఇతరతఃఅపి - వ్యతిరేకమువలను, పౌరాణికోక్తనయతః - పౌరాణికులచేఁ జెప్పఁబడున్యాయమువలన, ద్వితీయే - ఈరెండవతిరువాయ్ మొழியందు, ఆహ - సాధించుచున్నారు.

తా.— క్రిందితిరువాయ్ మొழியందు శ్రీనమ్మాళ్వార్లు తమకుఁ బుట్టినవిశ్లేషమును సహింపనివారై దుఃఖించుచుండఁగా పిదప భగవంతుఁడాళ్వార్లతో సంశ్లేషించి వారిదుఃఖమునుబోఁగొట్టి పరమానందమును బ్రసాదించెను. అప్పుఁ డిట్టియానందము మనకెటులబుట్టినదనియా ఆనందమునకుఁ గారణము నాలోచించఁగా నది భగవత్సౌలభ్యముగఁ గనుపడెను; ఆసౌలభ్యమునకుఁ గారణము సమస్తకల్యాణగుణములనియు వాటికిఁగారణము వాని సర్వేశ్వరత్వమనియు నెఱింగి యాసర్వేశ్వరత్వము నన్వయ వ్యతిరేకములచేతను పౌరాణికులప్రక్రియయైన వైయధికరణ్యముచేత నీరెండవతిరువాయ్ మొழியందుఁ బరులకు నుపదేశించుచున్నారు. ౧౩.

ద్రా-శ్లో.— (తిణ్ణన్వీడు) పూర్ణైశ్వర్యావతారంభవదురితహరం వామనత్వేమహాన్తం నాభీపద్మోత్థవిశ్వ

న్తదనుగుణసృశంకల్పతల్పీకృతాబ్ధిమ్।సుప్తంన్యగ్రోధపత్రేజగదవనధియమ్

రక్షణాయావతీర్ణం రుద్రాదిస్తుత్యలీలంవ్యవృణుతలలితోజ్జృమ్భభావేసనాథమ్॥ ౧౪॥

అర్థము.— పూర్ణైశ్వర్యావతారమ్ - సంపూర్ణైశ్వర్యములతో (కృష్ణుఁడుగ) నవతరించినవాఁడును, భవదురితహరమ్-రుద్రునియొక్క గురుపాతకమును దీర్చినవాఁడును, వామనత్వే - వామనావతారమునందు, మహాన్తమ్ - త్రివిక్రముఁడై వృద్ధినొందినవాఁడును, నాభీపద్మోత్థ విశ్వమ్ - నాభికమలమునందుండి బయలువెళ్ళిన జగత్తులుకలవాఁడును, తదనుగుణసృశమ్-ఆజగత్సృష్టికిఁదగిన నేత్రములుకలవాఁడును, కల్పతల్పీకృతాబ్ధిమ్ - ప్రళయకాలమునందుఁ బానుపుగాఁజేయఁబడిన క్షీరార్ణవముకలవాఁడును, న్యగ్రోధపత్రే - వటపత్రమునందు, సుప్తమ్ - నిద్రించుచున్నవాఁడును, జగదవనధియమ్ - జగద్రక్షణవిషయమైన బుద్ధికలవాఁడును, రక్షణాయ - రక్షణముకొఱకు, అవతీర్ణమ్ - అవతరించువాఁడును, రుద్రాదిస్తుత్యలీలమ్ - రుద్రుఁడు మొదలగువారలచే స్తుతింపఁబడిన దివ్యచేష్టితములుకలవాఁడునైన, నాథమ్-సర్వేశ్వరుని, లలితోజ్జృమ్భభావే - అవతారమునందుఁ బరత్వముచే, వ్యవృణుత - విస్తరించెను. ౧౪.

వ్యా.—(పూర్ణైశ్వర్యావతారమ్) తిణ్ణన్వీడిత్యాది, సర్వజ్ఞన్క ణ్ణల్లతిల్లైయోర్కణ్ణే-పూర్ణమానవైశ్వర్యతోడే కృష్ణనాయ్ వన్దవతరిత్తుమ్; (భవదురితహరమ్) మాపావమ్ విడనరుక్కు ప్పిచ్చై పెయ్-హరను డైయదురితత్తై త్తీర్త్తుమ్; (వామనత్వేమహాన్తమ్) మేలాన్నె మిఱితిడనిమిర్న్దమర్న్దొణ్ణ - వామనావతారత్తిల్ త్రివిక్రమనాయ్ వళర్న్దు భూమిప్పరప్పైయెల్లామ్ తిరువడికళిలేయిట్టుక్కొణ్డుమ్; (నాభీపద్మోత్థవిశ్వమ్) తేవుమెప్పొరుళుమ్పడైక్క పూవిల్ నాన్ముకనైప్పడైత్త - దేవాదిపదార్థజ్గళైయుణ్డాక్కుకైక్కాక త్తిరునాభికమలత్తిలే తిశైముకనై సృష్టిత్తుమ్; (తదనుగుణదృశమ్) తనక్కోలత్తామరైక్కణ్ణన్ - అతుక్కు త్తకుతియాయ్ త్తామరైప్పూప్పోలే యిరుక్కిఱ తిరుక్కణ్గళైయుడైయనాయుమ్; (కల్పతల్పీకృతాబ్ధిమ్) ఎమ్మాழியమ్పళ్ళియార్ - ప్రళయకాలత్తిలే పయోనిధియై ప్పడుక్కైయాకక్కొణ్డుమ్; (సుప్తంన్యగ్రోధపత్రే) పళ్ళియాలిలై యేழுలకుమ్కొళ్ళుమ్ వళ్ళల్ - ఆప్పోతు అఘటితఘటనాసామర్థ్యత్తాలే సప్తలోకజ్గళైయుమ్ తిరువయిత్ఱిలేవైత్తుక్కొణ్డు ఆలిలైమేలే కణ్వళర్న్దుమ్; (జగదవనధియమ్) మువులకున్దొழுతిరుత్తిక్కాక్కుమ్ - త్రిలోకరక్షణత్తై యెప్పోతుమ్ శిన్దిత్తుమ్; (రక్షణాయావతీర్ణమ్) కాక్కుమియల్వినన్ కణ్ణపెరుమాన్ - తదర్థమాక కృష్ణనాయ్ వన్దవతరిత్తుమ్; (రుద్రాదిస్తుత్యలీలమ్) వెళ్ళేఱన్ నాన్ముకనిత్యాది - బ్రహ్మరుద్రాదికళాలే స్తుతిక్కప్పడుమవైయాన చేష్టితజ్గళై యుడైయనుమాయిరుక్కిఱ వెమ్పెరుమానై, "మనుష్యసజాతీయనాయవతరిత్తిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ పరత్వన్దోన్ఱువిరుక్కుమ్" ఎన్ఱు "తిణ్ణన్వీడు" ఎన్ఱిఱ దశకత్తిలే ఆழ்வార్ తెళివిత్తరుళినారెన్గిఱార్. ౧౪.

తా.— క్రింది తిరువాయ్మొழியందు ప్రసక్తమైన భగవన్తుని సౌలభ్యమునకును స్వామిత్వమునకును ప్రకాశకములై మనుష్యభావమునందు బరత్వమునకు నుపపాదకములైన భగవంతునిగుణముల నుపపాదించువారై శ్రీనమ్మాళ్వార్లు (౧) శ్రియఃపతి సర్వులకు నిర్వాహకుఁడనియు, (౨) ఆశ్రితులయిష్టప్రాప్తికి ననిష్టనివృత్తికిని ముఖ్యకారణమనియు, (౩) సమస్తప్రాణులకు నీశ్వరుఁడనియు, (౪) సర్వవిధములచే నందఱికి నారాధ్యుఁడనియు, (౫) సర్వోత్కృష్టుఁడనుటకు సూచకములైన తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకలవాఁడనియు, (౬) ఆశ్రితుల సంరక్షణముకొఱకై ప్రళయసముద్రమునందుఁ బవ్వళించువాఁడనియు, (౭) వటపత్రమునందుఁ బవ్వళించుటవలన నఘటితఘటనాసామర్థ్యము కలవాఁడనియు, (౮) సర్వప్రకారములచే సర్వరక్షకుఁడనియు, (౯) సకలలోకములయొక్క సృష్టిస్థితినాశములకు ముఖ్యకారణమనియు, (౧౦) రుద్రుఁడు మొదలగు సకలదేవతలకును నాశ్రయింపఁదగినవాఁడనియు, పదిపాశురములచే భగవన్తుని యవతారమునందుఁ బరత్వమును నీ రెండవతిరువాయ్మొழியందు సాధించిరి. ౧౪.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తి - సూ.— తిణ్ణిత్తామాఱన్ తిరుమాల్ పరత్తువత్తై । నణ్ణియవతారత్తేనన్గురైత్త । వణ్ణమఱి ।
న్దఱ్ఱార్కళ్ యావరవరడిక్కే యాళ్గవర్పా । లుఱ్ఱారై మేలిడాతూన్. ౧౨॥

అర్థము.— తిణ్ణిత్తామాఱన్ - దృఢముగఁ బరత్వమునుపదేశించిన శఠారి, తిరుమాల్ పరత్తువత్తై - శ్రియఃపతియొక్క పరత్వమును, అవతారత్తే - అవతారమునందు, నణ్ణి - ఆశ్రయింపఁదగునట్లు, నన్గురైత్త - చక్కఁగనుపదేశించిన, వణమఱిన్దు - ప్రకారము నెఱిఁగి, అఱ్ఱార్కళ్ యావర్ - ఔపాధికసంబన్ధమును బోఁగొట్టుకొని యనన్యార్హులైన భాగవతులెవరో, అవరడిక్కే - అట్టివారి శ్రీపాదములకే (అనన్యార్హులై), ఆళ్గవర్పాల్ - అచ్చటయట్టివారి విషయమునందు, ఉఱ్ఱారై - ఆశ్రయించినవారలను, ఊన్ - శరీరము, మేలిడాతు - వ్యాపరించదు. ౧౨.

అవ.— (తిణ్ణిత్తామాఱన్) ప్రాసఙ్గికమాక ప్రస్తుతమాన పరత్వత్తైయవతారత్తిలే యనుసన్ధిత్తు పరోపదేశమ్పణ్ణుకిఱపాశురత్తై యనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; పెరిన్దారైక్కణ్ణాళుళ్ళై యిరణ్ణుమళేవన్ని క్కే, కూడినాలుమ్ పిరివై మఱక్కుమ్పడిపణ్ణవల్లాన విషయవైలక్షణ్యమ్, అతుక్కడావగుణవైలక్షణ్యమ్; అతుక్కడియానసర్వేశ్వరత్వమ్, ఇవఱ్ఱై యనుసన్ధిత్తు, ఇప్పడి ప్రాసఙ్గికమాక ప్రస్తుతమానసర్వేశ్వరత్వత్తై ఇతిహాసపురాణప్రక్రియైయాలే పిఱర్క్కుఱిత్తుపదేశిత్తు చ్చెల్లుకిఱ * తిణ్ణన్వీట్టిలర్థత్తై " తిణ్ణిత్తామాఱన్ " ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా.— (తిణ్ణిత్తామాఱన్) కీழே ౧ "మావామతల్వావిని యెమ్మైచ్చేరేలే" ఎన్ఱవనన్తరమ్, ౨ "శోరాతవెప్పొరుట్కుమాతియామ్ శోతి" ఎన్గిఱ కారణత్వత్తాల్వన్ద పరత్వత్తైక్కాట్టి సమాధానమ్పణ్ణ, అత్తాలే దార్ఢ్యత్తైయుడైయవాళ్వారెన్నుతల్; ఎల్లార్క్కుమ్సుదృఢమామ్పడి పరత్వత్తైయరుళిచ్చెయ్త ఆళ్వారెన్నుతల్. (తిరుమాల్ పరత్తువత్తై) శ్రియఃపతియాన సర్వేశ్వరనుడైయపరత్వత్తై. ౩ "నీయున్దిరుమాలాల్" ఎన్ఱిఱే యరుళిచ్చెయ్తతు. (నణ్ణియవతారత్తేనన్గురైత్త) తిరుమాల్ పరత్తువత్తైఅవతారత్తే నణ్ణినన్గురైత్త. ముతల్ తిరువాయ్మొழியిలే శ్రుతిచ్ఛాయైయాలే పరత్వేపరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్తాళ్వాలన్ఱిక్కే, ఇతిహాసపురాణ ప్రక్రియైయాలే అతిసులభమాన అవతారత్తిలే పరత్వత్తై యాశ్రయణీయమామ్పడి నన్ఱాకవరుళిచ్చెయ్త. అన్ఱిక్కే, తిరుమాల్ పరత్తువత్తైత్తామ్ నణ్ణిఅవతారత్తిలే నన్గురైత్తవెన్ఱాకవుమామ్. నన్గురైత్తవణ్ణమఱిక్కై యావతు- ఇప్పడి అవతారేపరత్వత్తై సుస్పష్టమామ్పడి "కణ్ణన్కణ్ణల్లాలిల్లైయోర్కణ్" ఎన్ఱుమ్, "కోపాలకోళరియేఱన్ఱిఎళ్ళులకుమిపాపవణ్ణాయ్ తరుళాలళిప్పారార్" ఎన్ఱుమరుళిచ్చెయ్త ప్రకారత్తైయఱికై. మఱ్ఱుమ్తచ్ఛేషమాక "తేవనెమ్బెరుమానుక్కల్లాల్ పూవుమ్పూశనై యున్దకుమే" ఎన్ఱుమ్, "తకుక్తోలత్తామరైక్కణ్ణనెమ్మాన్ మికుజ్యోతిమేలఱివార్ యవరే" ఎన్ఱుమ్, "కళ్వా" ఎన్ఱుతొడఙ్గి, "పుళ్ళూర్తికళ్ళుల్ పణిన్దేత్తువర్" ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్తవై యుముణ్డిఱే. ఇప్పడియరుళిచ్చెయ్యుమిడత్తు, ౪ "కృష్ణఏవహిలోకానా ముత్పత్తిరపిచాప్యయః" ఎన్ఱుమ్, ౫ "సఏవపృథుదీర్ఘాక్షస్సమ్బన్ధీ తేజనార్దనః" ఎన్ఱుమ్, ౬ "అర్చ్యమర్చితుమిచ్ఛామస్సర్వేసమ్మన్తుమర్హథ" ఎన్ఱుమ్,

---

౧॥ ౧౧-౧౦. ౨॥ ౧౮-౧౧. ౩॥ ౧౧-౧.
౪॥ భార-సభా-౩౭-౨౩. ౫॥ భార-అర-౧౭౯-౫౨. ౬॥ భార-సభా-౩౯-౪.

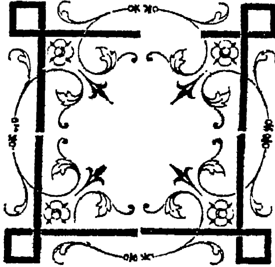
౧ "పాదేనకమలాభేన బ్రహ్మరుద్రార్చితేనచ" ఎన్గిఞ్గొల్లుకిఱ ప్రమాణఙ్గళై ప్పిడిక్కెన్ఱు శెయలుళిచ్చెయ్తతు; ౨ "రామఃకమలపత్రాక్షస్సర్వసత్త్వమనోహరః" ౩ "పావనస్సర్వలోకానాంత్వమేవరఘునన్దన" ఇత్యాది ప్రమాణఙ్గళైప్పఱ్ఱి "తఴుఙ్గోలత్తామరైక్కణ్ణనెమ్మాన్" ఎన్ఱుమ్, "ఈపావఙ్గాయ్తరుళాలళిప్పారార్" ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్తారికే. ఇప్పడిపరోపదేశప్రకారత్తైయఱిన్దు పరత్వస్థాపకరానఆఴ్వారిడత్తిలే (ఆళ్వార్కళ్ యావర్) అన్ఱుత్తిర్న్దు అనన్యార్హరాయిరుప్పార్ యావర్శిలర్. (అవరడిక్కే యాఙ్గవర్ పాలుళ్ళారై మేలిడాతూర్) అవర్కళ్ తిరువడికళుక్కే అనన్యార్హరాయ్, అవ్విడత్తిలే అప్పడియేఅవర్కళ్ విషయత్తిలే అన్తరఙ్గరాయ్క్కొట్టినవర్కళై మాంసాసృగాది మలరూపమాన దేహమభిభవియాతు. ఇత్తాల్- దేహసమ్బన్ధమ్ మేలిడాతెన్ఱపడి. ౧౨.

తా.— ప్రాసఙ్గికముగ భగవత్పరత్వము ననుసన్ధించి పరులకునుపదేశించుచున్న శ్రీనమ్మాళ్వార్లయొక్క ఉపదేశప్రకారమును చక్కగ నెఱిఁగి ప్రాకృతసంబన్ధమును సవాసనముగ త్యజించి అనన్యార్హులైయున్న పరమభాగవతుల శ్రీపాదముల నాశ్రయించినవారిని నీహేయ శరీరసంబన్ధమనియెడి క్రూరవ్యాధియెల్లప్పుడును బాధింపదు. ౧౨.

పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఇరణ్డామ్బత్తిల్ ఇరణ్డాన్దిరువాయ్మొழ్ఴి ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొళ్ఴి - ౧౨—పాట్టు-౧౩౨.

౧॥

౨॥ రా-సు-౩౫-౮.

౩॥ రా-ఉ-౮౨.

శ్రీ

ఆళ్వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

తిరువాయ్మొழி.— ౨-ప. మూన్ఱాన్దిరువాయ్మొழி-౧-పా-ఊనిల్వాழ் వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ— ఊనిల్వాழுయిరేన ల్లైపోవున్నై ఉప్పెత్తు। వానుళార్ పెరుమాన్ మతుశూతనెన్నమ్మా।

న్దానుమ్యానుమెల్లాన్దన్నుళ్ళే కలన్దొழிన్దోమ్। తేనుమ్బాలు నెయ్యుఙ్గన్నలుమముతు మొత్తే॥ ౧।

ఆ.—(ఊనిల్ వాழுయిరే) ఇప్పడి స్వోజ్జీవనార్థమాకవన్దు తోన్ఱియరుళినవన్ఱ తమ్మోడే కలన్దరుళినపడియై చ్చొల్లుకిఱార్.

ఆశ్రిత సంశ్లేషైకభోగనాయ్, ఆశ్రితవిరోధినిరసనస్వభావనాయ్, ఎనక్కుస్వామియాయిరున్ద వెమ్బెరుమానానుమ్యానుమ్ ఎల్లాప్పడి యాలుమిన్దక్కలవియినుళ్ళే యెల్లారసఙ్గళుమున్డామ్బడికలన్దొழிన్దోమ్; తిరునాట్టిలేశ్వాల్ రసిక్కక్కడవ భగవదేకభోగత్వత్తై, ఇన్దప్రకృతి యిలే యిరున్దువైత్తే పెత్తువాழுకిఱనెఞ్జే! ఉన్నై ఉప్పెత్తు శ్రేయిన్దసమృద్ధి యెల్లామ్విళైన్దతు; నల్లైనల్లైయెన్తు నెఞ్జైక్కొణ్డాడుకిఱార్. ౧.

పన్నీ.— మూన్ఱాన్దిరువాయ్మొழிయిల్, ఇప్పడియుజ్జ్వలితనానవివనుడైయ సర్వవిధసారస్యాతిశయప్రయుక్తమాన దివ్యభోగ్యతైయై యరుళిచ్చెయ్వతాక; అవనుడైయసర్వరసాత్మకత్వత్తైయుమ్, సారస్యయుక్తనానఅవన్ఱ విషయత్తిల్ తమ్ముడైయవుపకారస్మృతియైయుమ్, స్వవిషయత్తిల్ తమ్మై యవనభినివేశిప్పిత్తపడియైయుమ్, అవ్వుపకారత్తుక్కు ప్రత్యుపకారమిల్లాతపడియైయుమ్, తన్నుడైయఅప్రాకృతభోగ్యతైయైయుమ్ప్రకాశిప్పిత్తుచ్చేర్త్తుక్కొణ్డపడియైయుమ్, ఇన్దసంశ్లేషమ్స్వరూపప్రయుక్తమాకైయాలే అనాదిసిద్ధమానపడియైయుమ్, భోగ్యతాతిశయత్తాలేవ్యతిరేకత్తిల్ ధరిక్కవరిమైయైయుమ్, అవ్వనుభవమ్తమక్కుక్కిప్పునన్దమైయైయుమ్, సర్వప్రకారానుభవత్తాల్ పిఱన్దఆనన్ద విశేషత్తైయుమ్, ఇప్పడియనుభవిత్తు ఆనన్దికళానసూరికళోడు తాఙ్గూడియనుభవిక్కైయిలుణ్డానవాశైయైయుమరుళిచ్చెయ్తు, కీழ்చ్చొన్న సర్వప్రకారసారస్యమ్ సూరిభోగ్యమెన్నుమిడత్తైయుముపపాదిత్తరుళుకిఱార్.

అన్వ.— ఊనిల్ వాழ் ఉయిరే (౩) నల్లైపో ఉన్నై పెత్తు (౬) వానుళార్ పెరుమాన్ మతుశూతన్ (౯) ఎన్నమ్మాన్దానుమ్ యానుమ్ తనుళ్ళే (౧౨) ఎల్లామ్ తేనుమ్ పాలుమ్ (౧౫) నెయ్యుమ్ కన్నలుమ్ అముతుమొత్తు (౧౮) కలన్దొழிన్దోమ్ (౧౯).

పన్నీ.—ముతఱ్పాట్టిల్, సర్వరసమానవస్తువోడు తమక్కుణ్డాన సంశ్లేషమ్ తమ్ముడైయతిరువుళ్ళమడియాకవాతలాల్ నెఞ్జైప్పార్త్తుకక్కిఱార్.

మాంసమయమానశరీరత్తిలే, ఇన్దశత్తిల్ తామరైపోలే భగవదనుభవత్తైప్పెత్తువాழுకిఱ, నెఞ్జే!, (౩) నల్లైకాణ్, ఎఙ్గనేయెన్నిల్; ఉన్నై, ఎనక్కువిధేయమాకప్పెఱుకైయాలే, (౬) పరమపదవాసికళానవిత్యసూరికళుక్కుమ్, మేలానమేన్మైయైయుడైయనాయ్, తన్నైయనుభవిక్కప్పారిత్త ఎన్నుడైయప్రతిబన్ధకత్తై మధువైముడిత్తాప్పోలేముడిత్తు, (౯) ఎన్నైయడిమైకొణ్డరుళినతన్మైయైయుడైయవనుమ్, అవనైయనుభవిక్కవాశైప్పట్టుఅడిమైపుక్కనానుమ్, తనక్కుళ్ళే, (౧౨) ఎల్లావినిమైయియుమ్బడి, తేనుమ్తేనుమ్, పాలుమ్పాలుమ్, (౧౫) నెయ్యుమ్నెయ్యుమ్, కన్నలుమ్కన్నలుమ్, అముతముమముతుమ్బోల, (౧౮) కలన్దువిట్టోమ్. (౧౯) ఇత్తాల్-ఏకజాతీద్రవ్యఙ్గళ్ ఇణ్డాప్పోలేయెన్ఱపడి. అనేకదృష్టాన్తతాత్పర్యమ్ - సర్వవిధసారస్యమున్డోతెన్ఱుకైక్కాక. తేనెన్తు-సర్వరససమవాయమ్. పాలెన్తు - స్వాభావికరసమ్. నెయ్యెన్తు-బృమ్హణరసమ్. కన్నలెన్తు - కరుమ్బాయ్, అతినుడైయ పాకజరసత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. అముతెన్తు - నిత్యరసమ్. ఉయిరెన్తు-ప్రాణాశ్రయమాన నెఞ్జైచ్చొల్లుకిఱతు. సాలెన్తు-సాదరమానసమ్బుద్ధిసూచకమ్. ౧.

అవతారిక.— ఎట్టిజ్ఞానవంతులకును దమప్రయత్నముచేఁ బొందనశక్యమును, సర్వేశ్వరుఁడే ప్రసాదించుటవలన తమకు సులభము నైన యనుభవరసములనను దామొకరే యనుభవింపనశక్యమగుటచేతను ఈయనుభవమునకు సహాయమగువారు సంసారులలో లభింపనందున నిత్యసూరులతో ననుభవింపనాశపడి యదియు లభింపనందున వారిని నేను సమీపించుటయే కాలమందో యని ఈమూడవతిరువాయ్మొழியందు శోకించుచున్నారు.

అర్థము.— ప్రాకృతశరీరమునందే (భగవదనుభవమునొంది) యుండు ఓ! మనసా! (౩) మంచిదానవు. నిన్ను బొంది (౬) నిత్యసూరులకును స్వామియును మధువనియెడిరక్కసునిజంపినవాఁడును (౧౨) నన్ను దాసునిగాఁ జేసికొనినవాఁడును నేనును తనయందు (౧౫) సకలభోగ్యతలును కలుగునట్లు మధువును క్షీరమును(౧౨) నెయ్యి చక్కెరయు అమృతమునువలె(౧౮) కలిసియుంటిమి (౧౯).

ఈ.—౧* వాయున్దిరై యుకళిలాల్ తీరవన్దుసంశ్లేషిత్తసంశ్లేషత్తైచ్చొల్లుకిఱతిత్తిరువాయ్మొழியిల్; నడువుప్రాసఙ్గికమాక ప్రస్తుతమానవిత్తనై యీశ్వరత్వమ్. తామ్బెఱ్ఱపేఱ్ఱైక్కనత్తైప్పార్త్తార్; అతుతామడియాకవన్దతాకిలిఱేయళవుపట్టిరుప్పతు, సర్వేశ్వరనడియాకవన్దతాకైయాలేకనత్తిరుక్కుమిఱే. తామనుభవిత్తవనుభవత్తుక్కుళ్ళే యెల్లారసఙ్గళుముణ్డాయ్, అతుతాన్ సమాభ్యధికవర్జితముమాయిరున్దతు; "ఇప్పడిప్పట్ట పేఱ్ఱుక్కుశాత్తుణైయాకవారార్" ఎన్ఱుపార్త్తవిడత్తిల్ సంసారత్తిలాళిల్లామైయాలే "అవన్ఱన్నోడొక్క ప్రాప్యరుమాయ్, అవనైనిత్యానుభవమ్పణ్ణానిఱ్పారుమాయ్, భగవదనుభవత్తుక్కుదేశికరుమాయిరుక్కిఱ నిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కు ౨ * బోధయన్తఃపరస్పరమ్పణ్ణియనుభవిక్కప్పెఱువతెప్పోతో?" ఎన్ఱుమనవాప్తియోడేతలైకట్టుకిఱార్.

జీ-అ.— ఊనిల్వాழுయిర్ప్రవేశే, సఙ్గతిమాహ (వాయున్దిరైయిత్యాది). నడువే ౩ * తిణ్ణన్వీడెతుక్కన్న (నడువిత్యాది). విస్తరమాహ (తామ్బెఱ్ఱవిత్యాది). అళవుపట్టిరుప్పతు - పరిచ్ఛిన్నమాయిరుప్పతు. ౪ "తేనుమ్పాలుమ్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ (ఎల్లారసఙ్గళుమెన్ఱతు). సమాభ్యధికవర్జితమెన్ఱతు - ౫ "ఒత్తార్ మిక్కారై యిలైయాయ" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. విషయమ్ సమాధికరహితమాకైయాలే యనుభవముమ్ సమాధికరహితమెన్ఱపడి. ౬ "కళిప్పుమ్ కవర్వుమ్" ఎన్గిఱపాట్టైయుట్కొణ్డు (ఇప్పడిప్పట్టవిత్యాది). ఉశాత్తుణై - సహాయమ్. "నిత్యసూరికళుశాత్తుణై" ఎన్గైక్కుహేతు (అవన్ఱన్నోడిత్యాది). (ప్రాప్యరాయిత్యాది) విశేషణత్రయముమ్ - ౭ "సాధ్యాస్సన్తి" ౮ "సదాపశ్యన్తి" ౯ "యేపురాణాః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. సాధ్యాః - ప్రాప్యా ఇత్యర్థః. ౬ "ఉడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (అనవాప్తియోడే

అ-అ-వి.—౧౦* మాయక్కూత్తనిలాత్తిశమనాయ ౧౧ "ఎల్లియుఙ్గాలైయుమ్" ఇత్యస్మిన్దశకే, ౧౨ "తిరుక్కడిత్తానకరమ్" ఇత్యుచ్యమాన దివ్యదేశస్థితింప్రదర్శ్య ఆర్తింప్రశమయ్య, అనన్తరం యథా౧౩* ఇరుత్తుమ్ వియన్దిలనుభవందదౌ; తద్వత్ ౧* వాయున్దిరైయు కళిలాత్తిశమనాయమధ్యే పరత్వం ప్రదర్శ్య అనన్తరం భగవానేవస్వసంశ్లేషానుభవం దదావితిభావః. ఇత్తిరువాయ్మొழியిలే అవన్ కలన్ద సుఖాతిశయమ్ స్వాయత్నమూలమాకుమతన్నిక్కే, అవనడియాకవన్దతాకైయాలే అపరిచ్ఛిన్నమాయిరున్దతెన్గిఱార్ (తామ్బెఱ్ఱపేఱ్ఱుక్క నత్తై ఇత్యాదివాక్యత్రయత్తాలే). యద్వా, ఆనాల్ పిన్నై, సంశ్లేషత్తాలనుభవిక్కుమతొழியై, ౬ "అడియార్కళ్" ఇత్యాదియాలేకూట్టుత్తేడుకిఱతేతెన్నః; కూట్టుత్తేడుకైక్కుహేతువైక్కాట్టుకిఱార్ (తామ్బెఱ్ఱపేఱ్ఱు తొడఙ్గి). (పేఱ్ఱైక్కనత్తైయితి) ౧౪ "మాతాపితా భ్రాతానివాసశ్శరణంసుహృద్గతిః" ఎన్నక్కడవతిశే. అథవా, ౧౫ "సఏకోమానుషఆనన్దః" ఇత్యారభ్య, ౧౬ "సఏకోబ్రహ్మణఆనన్దః" ౧౭ "యతోవాచోనివర్తన్తే" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱచ్చొల్లిఱ్ఱాకవుమామ్. అళవుపట్టు-సఙ్కుచితమాయ్. (తామనుభవిత్తవనుభవత్తుక్కుళ్ళేయెల్లారసఙ్గళుముణ్డాయ్) ఇవ్విషత్తిలే "అప్పడిభగవదనుభవత్తుక్కుళ్ళే యెల్లారసఙ్గళుముణ్డు" ఎన్గైక్కుప్రమాణమాకక్కాట్టినిర్వహిత్తరుళుమ్పడి. అతావతు-తిరువడి రావణనుమ్ పట్టుప్పెరుమాళుమ్ విజయియానవనన్తరమ్, పిరాట్టియైచ్చెన్ఱుతొழுతు, "రావణనుమ్ పట్టాన్ పెరుమాళుమ్ విజయి

౧|| ౧౧-౧. ౨|| భ-గీ-౧౦-౯. ౩|| ౧౨-౧. ౪|| ౧౩-౧. ౫|| ౧౩-౨. ౬|| ౧౩-౧౦. ౭|| పు-సూ. ౮|| వి-సూ. ౯|| య-వే-అచ్ఛిద్రమ్: ౧౦|| ౭౫-౧. ౧౧|| ౭౬-౧. ౧౨|| ౭౬-౮. ౧౩|| ౭౭-౧. ౧౪|| సు-ఉ. ౧౫|| తై-ఆ-౮, ౧౬|| తై-ఆ-౯.

ఈ.—౧"వాయున్దిరైయుకళిలాన్ఱామైక్కు—అఱివునడైయాడాతతిర్యక్కుకళై యుమచేతనఙ్గళై యుమ్ శేర్త్తారఙ్గు; ఇఙ్గు, సంశ్లేషత్తాల్ వన్దప్రీతిక్కు, అఱివునై సర్గికమాన నిత్యసూరికళై త్తేడుకిఱార్. ౨[రామస్తు] పెరుమాళుమ్బిరాట్టి యుమ్ "ఏకతత్త్వమ్"ఎన్నలామ్బడికలన్దకలవియైచ్చొల్లుకిఱతు. "పితృశుశ్రూషణపరరానార్, ధర్మఙ్గళై ప్రవర్త్తిప్పిత్తార్, దేవతాసమారాధనమ్బణ్ణినార్, ఎన్ఱాయిన్ఱు శొల్లిక్కొణ్డుపోన్దతు; ఇప్పడిపోన్దవివరిప్పేతు"వాత్స్యాయనఙ్గళ్ఱుక్కామత్తన్త్రమేయోనడత్తిప్పోన్దతు"ఎన్నుమ్బడివేఱుపట్టార్. [సీతయాసార్ధమ్] పరమపదత్తిల్ శెవ్వియోడే వన్దవళుమ్బిఱ్పాడై యామ్బడిభోగస్రోతస్సిలే ముఱ్పాడరానార్. [విజహార] ఇప్పడి పరిమాఱచ్చెయ్ తేయుమ్ భోగోపోద్ఘాతత్తుక్కవ్వరుకుపట్టిలర్. [బహూన్ఋతూన్] బహూన్ సంవత్సరాన్ ఎన్నాతేయొழிన్దతు—"అవ్వోకాలవిశేషఙ్గళుక్కడుత్త భోగోపకరణఙ్గళై క్కొణ్డుభుజిత్తార్" ఎన్నుమిడన్దోన్ఱుకైక్కాక. [మనస్వీ] సంశ్లేషత్తిల్ పిరాట్టికోలినవళవుక్కవ్వరుకుపట్టుప్పరిమాఱినార్. [తద్గతః] తస్యాఙ్గతః-జాతిగుణఙ్గళ్ ద్రవ్యత్తుక్కు ప్రకారమాయ్ప్పిరిక్కవొణ్ణాతపడియాయిరుక్కుమాప్పోలే, పిరిక్కవొణ్ణాతపడియొరునీరాకక్కలన్దపడి. [తస్యానిత్యంహృదిసమర్పితః] ఇవరుయర్త్తియైయఱిన్దిరుప్పాళొరుత్తియాకైయాలే "అప్పెరియవనిప్పడి త్తాழ்విడునతే!" ఎన్ఱు ఆచ్చెయలిలేతన్నై ఇழுతువక్కుప్పట్టు "అతువతు" ఎన్ఱుకిడక్కుమాయిన్ఱు. అప్పడియాయిన్ఱు ఇఙ్గుక్కలన్దకలవితాన్. *

జీ-అ.—తలైక్కట్టుకిఱారెన్నతు). ౧*వాయున్దిరైయుకళిఱ్పోలే, ప్రీతిక్కుమ్ తిర్యక్కుకళై త్తేడాతే నిత్యసూరికళై త్తేడుకిఱతెన్నెన్న (వాయున్దిరైయిత్యాది). అతావతు - ౧* వాయున్దిరైయుకళిల్ - ఆన్ఱామైయాల్ వన్ద కలక్కత్తుక్కుచ్చేర వఙ్గుమాన తిర్యగాదికళై క్కూట్టిక్కొణ్డార్; ఇఙ్గు - సంశ్లేషముఖత్తాల్ వన్ద తెళివుక్కు చ్చేరవఱివునైసర్గికమానవర్కళై త్తేడుకిఱారెన్నపడి. (బోధయన్త ఇత్యాది) గీతాసుదశమే, "మచ్చిత్తామద్గతప్రాణాబోధయన్తఃపరస్పరమ్ । కథయన్తశ్చ మాన్నిత్యన్తుష్యన్తిచరమన్తిచ." సంశ్లేషత్తుక్కుదృష్టాన్తమ్ (రామస్త్విత్యాది). బాలకాణ్డే, "రామస్తుసీతయాసార్ధం విజహారబహూన్ఋతూన్ । మనస్వీతద్గతస్తస్యా నిత్యంహృదిసమర్పితః." శ్లోకతాత్పర్యమ్ (పెరుమాళుమిత్యాది). * తుశబ్దార్థమ్. (పితృశుశ్రూషణేత్యాది), వేఱుపట్టారెన్నతు - * తుశబ్దార్థమ్. కీర్త్తిల్లామ్ - పూర్వావస్థాప్రదర్శనపరమ్. వాత్స్యాయనమ్ - కామశాస్త్రమ్. సీతాశబ్దత్తాల్ తోన్ఱుకిఱ - అయోనిజత్వత్తైయుమ్, 3 "సహయుక్తేఽప్రధానే" ఇతి తృతీయావిభక్త్యర్థత్తైయుమ్బన్ఱభావమ్ (పరమపదత్తిలిత్యాది). లాఙ్గలపద్ధతియిలే పిఱన్దవళ్ - సీతేత్యర్థః. ౪ "సీతాలాఙ్గలపద్ధతిః". "విజహార" ఎన్ఱు -విశైయాట్టాకచ్చొల్లుకైయాలే (ఉపోద్ఘాతత్తుక్కవ్వరుకు పట్టిలరెన్నతు). ఉపోద్ఘాతమ్ - ఉద్యోగమాత్రమ్. సంవత్సరాన్ ఎన్నాతేయెన్నతు ౫"సమాద్వాదశతత్రాహమ్" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱి. అడుత్త - ఉచితమాన. "మనస్వీ" ఎన్గిఱవినిప్రత్యయమ్ - భూమావిలేయెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బన్ఱి, అతు సప్రతికోటికమాకైయాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (సంశ్లేషత్తిలిత్యాది). "గతః" ఎన్నతుక్కువాసనై (జాతీత్యాది). "తద్గతః" ఎన్గైయాలే -

---

ఆ-అ-వి —యానార్"ఎన్ఱుపిణ్ణప్పణ్ణియ్యఇత్తైక్కేట్టపిరాట్టిస్తైయాయిరుక్క ౬[కిన్నుచిన్తయసేదేవికిన్త్వమ్మాంనాభిభాషసేయెన్ఱు]విక్కలుక్కు పెమ్మాన్ఱుమ్పోలే ఓరుత్తరమ్శొల్లాతిరున్దీర్ తిరువుళ్ళత్తిలేతాకిలుమ్భారముణ్డో? ఎన్న ౭[హిరణ్యంవాసువర్ణంవా రత్నానివివిధానివా । రాజ్యంవాత్రిషులోకేషునైతదర్హతిభాషితమ్ఎన్ఱు] నీశొన్నవార్త్తైక్కుసదృశమాయిరుప్పతొరుప్రత్యుపకారఙ్గాణామలిరున్దేన్గాణ్ ఎన్న ౮ [అర్థతశ్చమయాప్రాప్తాః దేవరాజ్యాదయోగుణాః । హతశత్రుంవిజయినంరామంపశ్యామిసుస్థితమ్ఎన్ఱు] రావణవిజయమ్బణ్ణియరుళియిరుక్కిఱ పెరుమాళైసేవిత్తపోతే సకలరాజ్యఙ్గళుమ్సకలమాయిరుక్కిఱవర్థఙ్గళుమెన్నాలేయడైయప్పట్టతెన్నాప్పోలే "తామనుభవిత్తవనుభవత్తుక్కుళ్ళేయెల్లారస

౧॥ ౧౧-౧. ౨॥ రా-బా-౭౭-౨౯. 3॥ పాణి-వ్యా-౨-3-౧౯. ౪॥ సా-ని-పై.
౫॥ భా-సు-33-౪౭౫. ౬॥ రా-యు-౧౧౬-౧౫. ౭॥ రా-యు-౧౧౬-౨౦. ౮॥ రా-యు-౧౧౬-౨౪.

ఈ.—ఇతిల్ ముతప్పాట్టిల్-రాజ్యత్తైయిழన్ద రాజపుత్రనై ఒరువన్, రాజ్యత్తిలే ప్రవేశిప్పిత్తాల్, "ఇవనాలే నామిప్పేఱుపెఱ్ఱోమ్" ఎన్ఱు అవనైక్కొణ్డాడుమాప్పోలే, "కైఙ్కర్యసామ్రాజ్యత్తుక్కిట్టుప్పిఅన్దువైత్తు నెడునాళ్ మున్దుకిడక్క-ఇన్నైజ్ఞాఱెయిత్తైత్తన్దతు" ఎన్ఱుతిరువుళ్ళత్తైక్కొణ్డాడుకిఱార్.

(ఊనిల్ వాழுయిరే) ఊనెన్ఱు-శరీరమాయ్, వాழுకై యావతు-వర్త్తిక్కై-యాయ్, శరీరత్తిలేవర్త్తిక్కిఱవుయిరెన్నుతల్; శరీరత్తైప్పఱ్ఱియవ్వరుకొణ్డిరయాతేవాழ்న్దుపోనవుయిరెన్నుతల్. మాంసళమానశరీరత్తిలేయిరున్దువైత్తువాழுకిఱవుయిరే! పరమపదత్తైప్పెఱ్ఱు అఙ్గేనానాభవనత్తోడే యనుభవిక్కిఱవిడత్తేయో? నీయుతవిఱ్ఱు౧*మాంసాసృక్పూయవిణ్మూత్రస్నాయుమజ్జాస్థికళానశరీరత్తిలే, నిత్యసూరికళనుభవిక్కుమనుభవత్తైయన్ఱో నీయుపకరిత్తతు. ఇత్తాల్-వాழுకై యావతు - అనుభవిక్కై-యాయ్, నెడునాళ్ ప్రాకృతభోగఙ్గళైభుజిత్తుప్పోన్దనీ అప్రాకృతభోగత్తుక్కైక్కతరనిఱ్పతే! ఎన్ఱపడి. మనస్సై - "ఉయిర్" ఎన్బానెన్నెన్నిల్; ఆత్మావుక్కుధర్మభూతజ్ఞానమ్నిత్యమాయిరుక్కచ్చెయ్తే, ౨"మనఏవమనుష్యాణాంకారణంబన్ధమోక్షయోః" ఎన్ఱు-బన్ధమోక్షఙ్గళుక్కుహేతు, మనస్సెన్ఱిప్రాధాన్యత్తైప్పఱ్ఱ, "ఉయిరే!" ఎన్ఱు-ఆత్మావై సమ్బోధిక్కుమాప్పోలే, సమ్బోధిక్కిఱార్. (నల్లైపో) నల్లైవాவెన్ఱపడి. నల్లైనల్లైఎన్ఱుకొణ్డాడుకిఱార్. పో ఎన్ఱుసమ్బోధనమాకవుమామ్. నల్లైపోవెన్ఱు-ముழுచ్చొల్లాయ్, నల్లైనల్లైయెన్నుతల్.

నడువేయెన్నైక్కొణ్డాడుకిఱతెన్నెన్న (ఉన్నైప్పెఱ్ఱు) బన్ధహేతువాయ్ప్పోన్ద నీమోక్షహేతువాక

జీ-అ.—పెరుమాళుక్కు ప్పిరాట్టియిడత్తిలుణ్డాన ప్రావణ్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు; "తస్యాహృదినిత్యం సమర్పితః" ఎన్ఱు-అవళుడైయహృదయత్తిలే తామ్ సమర్పిక్కప్పట్టారెన్గైయాలే-పిరాట్టిక్కు ప్పెరుమాళిడత్తిలుణ్డాన ప్రావణ్యత్తైచ్చొల్లప్పట్టతు. ౩ "అస్యాదేవ్యా మనస్తస్మిన్ తస్యచాస్యాం ప్రతిష్ఠితమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే.

ముతప్పాట్టు. (ఊనిలిత్యాది) తిరువుళ్ళత్తై క్కొణ్డాడుకైక్కు హేతువై సనిసర్శనమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (రాజ్యత్తైయిత్యాది).

వర్త్తిక్కైయా యెన్ఱతు - ఊనిలిరుప్పె వాழ్వాకనినైత్తిరుక్కుమవర్గళాకైయైచ్చొల్లి. (శరీరత్తైప్పఱ్ఱియిఱి) మున్బుణ్డాన బుద్ధ్యనుసారత్తాలే వాழ்వాకచ్చొల్లవుమామెన్ఱపడి. అప్పరుకొణ్డిరయామై - వాழ்వెన్గైయాలే యర్థాత్సిద్ధమ్. మాంసళమానవిత్యాదివాక్యమ్- శిలశ్రీకోశఙ్గళిలేయిల్లై; ఊణ్డానాల్ - అర్థత్రయమ్. అతావతు - వాழுకై - వర్తనముమ్, శబ్దాదివిషయానుభవసుఖముమ్, నిత్యముక్తరైప్పోలే భగవదనుభవసుఖముమ్. ఇల్లాతపక్షత్తిల్ - అర్థద్వయమ్. అతావతు - ఊనిలే వర్త్తిక్కిఱవుయిరేయెన్ఱుమ్, ఊనిలేసుఖిక్కిఱ వుయిరేయెన్ఱుమ్. వాழுకై - సుఖిక్కై. మున్దినవర్థవివరణమ్ (పరమపదత్తైయిత్యాది వాక్యద్వయముమ్). ౪ "సఏకధాభవతి" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ (నానాభవనత్తోడేయెన్ఱతు). (మాంసేత్యాది) ప్రథమేంశే దైత్యతనయాన్ప్రతిప్రహ్లాదః, "మాంసాసృక్పూయవిణ్మూత్రస్నాయుమజ్జాస్థిసంహతౌ। దేహేచేత్ప్రీతిమాన్మూఢో భవితానరకేపిసః". ద్వితీయార్థవివరణమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). ఇత్తాల్ - "శరీరత్తైప్పఱ్ఱి యప్పరుకొణ్డిరయాతే వాழ்న్దుపోన వుయిరెన్నుతల్" ఎన్గిఱవిత్తాల్. తటస్థశఙ్కైయై యనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (మనస్సైయిత్యాది). (మనఏవేతి) మత్స్యేంశేసప్తమే, "మనఏవ మనుష్యాణాంకారణంబన్ధమోక్షయోః। బన్ధాయవిషయాసఙ్గిముక్త్యైనిర్విషయమ్మనః" "నల్లైపో" ఎన్ఱతుక్కుమాన్నర్థమ్. మున్దినతు- "పో" ఎన్ఱువిపరీతలక్షణైయాయ్, నల్లైవావెన్ఱపడి. "నల్లైవా" ఎన్ఱు-లాలనోక్తియాతల్. "నల్లైపో" ఎన్ఱు- ముழுచ్చొల్లాయ్, నల్లైనల్లైయెన్ఱుకొణ్డాడుకిఱాతల్. "పో" ఎన్ఱు - "భో" ఎన్నపడియాయ్, సమ్బోధనమాతల్. ద్వితీయార్థవివరణమ్ (నల్లైపోవెన్ఱిత్యాది.)

౧| వి-పు-౧-౧౭-౬౩. ౨| వి-పు-౬-౭-౨౮. ౩| రా-సు-౧౫-౫౨. ౪| ఛాం-ఉ-౭-౨౬.

ఈ—ప్పెఱ్ఱు. ఈశ్వరనుమెన్నుముణ్డు, తత్సమ్బన్ధముమనాది; అవర్ ౧*ఎతిర్ శూழ்ల్ పుక్కు—త్తిరియానిఱ్కవుమ్, నీఆభిముఖ్యమ్బణ్ణామైయాలేయన్ఱో నెడుఙ్గాలమిழన్దతు; ఇన్ఱు నీయాభిముఖ్యమ్బణ్ణియన్ఱో ఇప్పేఱుపెఱ్ఱతు. నీర్ పెఱ్ఱపేఱేతెన్న, శొల్లుకిరార్ మేల్ (వానుళార్ పెరుమాన్ మతుశూతనెన్నమ్మాన్ఱానుమ్ యానుమ్) * అయర్వు ఉమమరర్ కళతిపతియాయిరున్దువైత్తవతరిత్తు, మధువాకిఅఅసురనైపోక్కి-నాప్పోలేయెన్నోటే సంశ్లేషవిరోధియైపోక్కి, ఎన్నైత్తోఱ్పిత్తుత్తన్బక్కలిలేకైఙ్కర్యత్తిలేమూట్టినతానుమ్, కైఙ్కర్యత్తుక్కు-విషయభూతనాననానుమ్. ౨* వాయున్దిరై యుకళిల్ - కణ్డాఙ్కణ్డపదార్థఙ్గళడఙ్గలుమ్భగవదలాభత్తాలే నోవుపడుకిఱవాకనినైత్తువిడాయ్త్తనానుమ్, నెడునాళ్ నైనైప్పెఱుకైక్కు ౧* ఎతిర్ శూழ்ల్ పుక్కువిడాయ్ప్పిత్తతానుమ్. కృషిపణ్ణినతానుమ్, కృషిక్కు విషయభూతనాననానుమ్. (ఎల్లామ్ తన్నుళ్ళేకలన్దొழిన్దోమ్) ఆయిరత్తిలొన్ఱుమ్, కడలిఱ్కళప్పడియుమ్బోలే, తానుమ్ నానుమాన శేర్త్తియిలే యెల్లారసఙ్గళుమ్బుఅక్కన్బడి సంశ్లేషిత్తోమ్. (ఒழிన్దోమ్) నిత్యవిభూతియిల్ పుక్కాలుమ్ ఇప్పేఱ్ఱైయనైయిట్టిరుక్కమిత్తనై; అఙ్గేఱ్ఱమాక చ్చెయ్యలావతిల్లై, ఇతినుడైయ వవిచ్ఛేదమేయఙ్గుళ్ళతు. ఇప్పడి యిఙ్గేకలన్దిరుక్క, ఇని పరమపదత్తేఅప్పోకత్తేడుకిఱతు - ఉశాత్తునై కాక్కవుమ్, ఇతుతాన్ విచ్ఛేదియామైక్కుమాయిఱ్ఱు.

జీ-అ.—నడువే-భగవదనుభవమధ్యత్తిగే. మనస్సమ్బన్ధమ్ముత్పేసిద్ధమాయిరుక్క, "ఇప్పేఱ్ఱు" ఎన్గిఅతుక్కుభావమ్ (బన్ధహేతువాయిత్యాది). ఎన్నై "మోక్షహేతు" ఎన్గిఅతెన్గొణ్డెన్న (ఈశ్వరనుమిత్యాది). ఈశ్వరనుమ్ తత్సమ్బన్ధముమ్ నిత్యమాయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, ఫలాన్వయవ్యతిరేకఙ్గళ్ త్వదాభిముఖ్యాన్వయవ్యతిరేకాయత్తమాకైయాలే మోక్షహేతువెన్గిఅతెన్ఱుతాత్పర్యమ్. "వానుళార్" ఇత్యాదిపదఙ్గళుక్కడైవేయర్థమ్ (అయర్వుఱుమిత్యాది). వానుళార్ - వానిలుళ్ళార్, సమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (మధువాకిఅవిత్యాది). "అమ్మాన్" ఎన్ఱత్తాల్ ఫలితార్థమ్ (కైఙ్కర్యత్తిలేమూట్టినతానుమెన్ఱు). కైఙ్కర్యత్తుక్కు విషయభూతనాననానుమ్- కైఙ్కర్యత్తిలే మూట్టుకైక్కు విషయభూతనాననాను మెన్నపడి. అర్థాన్తరమ్ (వాయున్దిరైయుకళిలిత్యాది). ప్రథమార్థవివరణమ్ (కృషిపణ్ణినవిత్యాది). "అమ్మాన్ఱానుమ్యానుమ్" ఎన్గిఅతుక్కర్థమాక-ఆఱువాక్యఙ్గళ్ శిల శ్రీకోశఙ్గళిలేయిరుక్కిన్ఱన, శిలశ్రీకోశఙ్గళిలేయెట్టువాక్యఙ్గళ్; ఇన్దవాక్యఙ్గళెల్లామ్ - "ఏకార్థపరఙ్గళాతల్, అర్థద్వయపరఙ్గళాతల్" ఎన్ఱునిర్వహిప్పర్కళ్; "ఇన్దవాక్యఙ్గళెల్లామ్-ఆళవన్దార్ నిర్వాహానుగుణఙ్గళ్; మేలే, "తానుమ్యానుమ్" ఎన్గిఅతుక్కర్థమాకచ్చొల్లుకిఱ ౩"సర్వగన్ధస్సర్వరసః" ఇత్యాది వాక్యఙ్గళ్ - 'ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహానుగుణఙ్గళ్" ఎన్ఱుశొల్లువర్. ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఆయిరత్తిలిత్యాది). ఆయిరత్తిలొన్ఱుమ్ కడలిఱ్కళప్పడియు ముణ్డాయిరుక్కుమాప్పోలే జ్ఞానానన్దవస్తుక్కళానతానుమ్ యానుమాన శేర్త్తియిలేయెల్లారసఙ్గళుమ్బుఅక్కమ్బడి సంశ్లేషిత్తోమెన్నపడి. ఇవ్విషత్తిలే ౪"యచ్చాప్నోతి యచ్చనాస్తిసర్వన్తదస్మిన్ సమాహితమ్" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. "ఒழிన్దోమ్" ఎన్ఱు-ఇనికర్తవ్యాంశమిల్లైయెన్ఱుతోఱ్ఱుకైయాలే యతిన్కరుత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నిత్యవిభూతియిలిత్యాది). ఆనాల్ ౫"అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై-ఉడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్గిఅతెన్నెన్న (ఇప్పడియిఙ్గేయిత్యాది).

అ-అ-వి.—ఙ్గళుముణ్డాయిఱ్ఱు"ఎన్గిఱార్.—(కైఙ్కర్యత్తుక్కువిషయభూతనానవితి) కైఙ్కర్యత్తిలేమూట్టుకైక్కువిషయభూతనానవిత్యర్థః. అర్థద్వయపరత్వే: వాయున్దిరైయుకళిలిత్యాదికమ్-అర్థాన్తరపరమ్. ప్రాథమికార్థవివరణమ్ (కృషిపణ్ణినవిత్యాది). ద్వితీయార్థవివరణమాతల్. అనవాప్తేఽంశేవిద్యమానేసర్వస్యలబ్ధత్వేనకథమభిధానమిత్యత్రాహ (నిత్యవిభూతియిలితి). అతైయిడుకై-రోమన్థమ్. ఇవ్విషత్తిలే-౬"యథానద్యస్స్యన్దమానాస్సముద్రే అస్తంగచ్ఛన్తినామరూపేవిహాయ । తథావిద్వాన్నామరూపాద్విముక్తః పరాత్పరంపురుషముపైతిదివ్యమ్" ఎన్ఱతైయరుళి

౧॥ ౧౭-౬. ౨॥ ౧౧-౧. ౩॥ ఛాం-ఉ-౧౩-౧౪. ౪॥ ఛాం-ఉ-౮-౧. ౫॥ ౧౩-౧౦. ౬॥ ముం-ఉ-౩-౭.

ఈ.—ఎన్నోపలేకలన్దతెన్నాల్ (తేనుమ్పాలుమిత్యాది) ఇతుక్కాళవన్దారరుళిచ్చెయ్తారాక తిరుమాలైయాణ్డాన్పణిక్కుమ్పడి - "ఏకజాతీయద్రవ్యఙ్గళ్ తన్నిలేకలన్దాప్పోలే" ఎన్ఱు. అతావతు-తేనుమ్ తేనుఙ్గలన్దాప్పోలవుమ్, పాలుమ్ పాలుఙ్గలన్దాప్పోలవుమ్, నెయ్యుమ్ నెయ్యుఙ్గలన్దాప్పోలవుమ్, కన్నలుమ్ కన్నలుఙ్గలన్దాప్పోలవుమ్, అముతుమముతుఙ్గలన్దాప్పోలవుమ్ ఎన్ఱు. అఙ్ఙన్ఱియే, ఎమ్పెరుమానారరుళిచ్చెయ్యుమ్పడి, ఇవఱ్ఱై-రసవత్పదార్థఙ్గళుక్కెల్లాముపలక్షణమాక్కి - "తానుమ్నానుమాన కలవిక్కుళ్ళే యెల్లారసఙ్గళుమ్పిఱక్కుమ్పడి సంశ్లేషిత్తోమెన్గిఱార్" ఎన్ఱు. ౧ "సర్వగన్ధస్సర్వరసః" ఎన్గిఱపస్తువోడేయిఱే కలక్కిఱతు; జ్ఞానానన్దవస్తుక్కళుడైయ శేర్త్తియిలే సర్వరసఙ్గళుమ్పిఱక్కుమ్పడియాయిఱ్ఱు కలన్దతు. ఇవైయెల్లావఱ్ఱైయుమ్ శేర్త్తుచ్చొల్లుమ్పోతు వరువతోరు పరిమాణాధిక్యముణ్డిఱే, అతుతానేయిఱే ద్రవ్యసద్భావత్తిల్ ప్రమాణమ్. ౧.

జీ-అ.—"ఎన్నోపలేకలన్దతెన్నాల్" ఎన్గిఱవాక్యమ్-నిర్వాహద్వయసాధారణమ్. ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తుక్కు, "తానుమ్యానుమెల్లామ్" ఎన్ఱతు-ముఴుచ్చొల్లాయ్, తానుమ్యానుమెన్ఱపడియాయ్, "తన్నుళ్" ఎన్ఱు-తన్నిఱ్ఱానెన్ఱపడియాయ్, తానుమ్యానుమాకిఱవిరణ్డుపేరుమ్ పరస్పరమ్ తేనుమ్ తేనుమ్పాలుమ్పాలుమ్ నెయ్యుమ్నెయ్యుమ్ కన్నలుమ్కన్నలుమ్ అముతుమముతుఙ్గలన్దాప్పోలేకలన్దొழிన్దోమెన్ఱు శబ్దార్థమ్; ఇప్పక్షత్తిల్, "ఒత్తు" ఎన్ఱతు-పోలేయెన్ఱపడి. ఎమ్పెరుమానార్ నిర్వాహత్తుక్కు తానుమ్యానుమాకిఱతన్నుళ్ళే-తానుమ్యానుమాకిఱ కలవిక్కుళ్ళే, తేనుమ్పాలుమ్నెయ్యుమ్ కన్నలుమముతుమాన వెల్లాముణ్డామ్పడి కలన్దొழிన్దోమెన్ఱుశబ్దార్థమ్; ఇన్దయోజనైయిల్, "తన్నుళ్ళే" ఎన్ఱతు-కలవిక్కుళ్ళేయెన్ఱపడి. "ఒత్తు" ఎన్ఱతు-ఉణ్డామ్పడియెన్ఱపడి. అవనోట్టైసంశ్లేషత్తుక్కుళ్ళేయెల్లారసముముణ్డామ్పడియెన్నెన్న (సర్వగన్ధ ఇత్యాది) ఛాన్దోగ్యేశాణ్డిల్యవిద్యాయామ్, "సక్రతుంకుర్వీతమనోమయః" ఇత్యారభ్య "సర్వగన్ధస్సర్వరసస్సర్వమిదమభ్యాత్తోఽవాక్యనాదరః" ఆనాలుమిరణ్డుతలైయుమ్ విలక్షణమాకవేణ్డావోవెన్న (జ్ఞానానన్దేత్యాది).

ఆళవన్దార్నిర్వాహత్తిలే, తేనుమ్తేనుమ్ కలన్దాప్పోలేకలన్దోమెన్నాల్ స్వరూపైక్యఙ్గొళ్ళిఱ్ఱాకాతోవెన్న (ఇవైయెల్లావఱ్ఱైయుమిత్యాది). శేర్త్తుచ్చొల్లుమ్పోతు-కూట్టిప్పార్క్కుమ్పోతు. ఇవైయెల్లావఱ్ఱైయుమ్-తేన్ముతలాకియవెల్లావఱ్ఱైయుమ్. ఐక్యమాకిల్, ప్రక్షిప్తద్రవ్యసమ్మేళనత్తిల్ ప్రక్షిప్తమాత్రపరిశేషమ్ప్రసఙ్గిక్కుమెన్ఱపడి; ఆకైయాలేపిరిక్కవొణ్ణామైక్కుదృష్టాన్తమిత్తనైయొழிయవస్తువిరణ్డాయేయిరుక్కుమెన్ఱపడి. ద్రవ్యసద్భావమ్-ద్రవ్యాన్తరసద్భావమ్.

ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిల్, "ఉనైప్పెఱ్ఱు" ఇత్యారభ్య, తన్నుళ్ళే తేనుమ్పాలుమ్ నెయ్యుమ్ కన్నలుమముతు మొత్తుక్కలన్దోమ్; ఊనిల్వాழுయిరే, నల్లైపోవిత్యన్వయః. ఎమ్పెరుమానార్నిర్వాహత్తిల్, ఉనైప్పెఱ్ఱు ఇత్యారభ్య, తానుమ్ యానుమాకిఱ తన్నుళ్ళేతేనుమ్పాలుమ్ నెయ్యుమ్ కన్నలుమముతుమాన వెల్లామొత్తుక్కలన్దొழிన్దోమ్; ఊనిల్వాழுయిరే, నల్లైపోవిత్యన్వయః. ౨ [యచ్చాస్యేత్యాది] అస్య - ఉపాసకస్య, ఇహ - లోకే, యత్ - భోగ్యజాతమస్తి, ఇహయన్నాస్తి, తత్సర్వమస్మిన్-సర్వేశ్వరే సమాహితమస్తీత్యన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.—చ్చెయ్వర్. ఊనిల్వాழுయిరేయెన్ఱుతొడఙ్గి తానుమ్యానుమ్తన్నుళ్ళేయెల్లామ్తేనుమ్పాలుమ్ - నెయ్యుఙ్గన్నలుమముతు మొత్తుక్కలన్దొழிన్దోమెన్ఱురైయన్వయమ్. ౧.

ప్ర-తి.—ఊనిల్వాழுయిర్ ప్రవేశమ్. భగవద్గీతాసుదశమే, "మచ్చిత్తామద్గతప్రాణా బోధయన్తః పరస్పరమ్ । కథయన్తశ్చమాంనిత్యంతుష్యన్తిచరమన్తిచ ॥౯॥"——బాలకాణ్డే [౭౭] అయోధ్యాయాంరామః, "రామస్తుసీతయాసార్ధం విజహారబహూనృతూన్ । మనస్వీతద్గతస్తస్యానిత్యంహృదిసమర్పితః॥౨౫॥ ప్రియాతుసీతారామస్యదారాఃపితృకృతాఇతి।గుణాద్రూపగుణాచ్చాపిప్రీతిర్భూయోవ్యవర్ధత॥౨౬॥"——(ముతఱ్పాట్టు) (ఊనిల్) శ్రీవిష్ణుపురాణేప్రథమేంశే [౧౭] దైత్యతనయాన్ ప్రతిప్రహ్లాదః "మాంసాసృక్పూయవిణ్మూత్రస్నాయుమజ్జాస్థి

౧॥ ఛాం-ఉ-3-౧౪. ౨॥ ఛాం-ఉ-౮-౧.

సంహతా। దేహేచేత్ప్రీతిమాన్మూఢో భవితానరకేపిసః॥౬౩॥"——షష్ఠేంశేసప్తమే, "మనఏవమనుష్యాణాం కారణంబన్ధమోక్షయోః। బన్ధాయవిషయాసఙ్గిముక్త్యైనిర్విషయమ్మనః॥౨౮॥"——(తేనుమ్బాలుమిత్యాది) ఛాన్దోగ్యే[౩-౧౪]శాణ్డిల్యవిద్యాయామ్, "సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మ తజ్జలానితి శాన్తఉపాసీత । అథఖలుక్రతుమయఃపురుషోయథాక్రతురస్మిఞ్లోకేపురుషోభవతితథేతఃప్రేత్యభవతిసక్రతుంకుర్వీతమనోమయఃప్రాణశరీరోభారూపస్సత్యసఙ్కల్పఆకాశాత్మాసర్వకర్మాసర్వకామస్సర్వగన్ధస్సర్వరసస్సర్వమిదమభ్యాత్తోఽవాక్యనాదరః." ౧.

తాత్పర్యము.—మాంసరక్తములచే హేయమైన ఈశరీరమున్నప్పుడే భగవదనుభవమునొందియుండు ఓ! మనసా! నీవు మంచిదానవు. మధురములైనపదార్థములు పరస్పరముకలసియున్నప్పుడు భేదము తెలియక నుండుటవలె యభేదముగనుండునట్లు నీసహాయముచే నేను సర్వేశ్వరునితో సంశ్లేషించి యానందమునొందితిని. ౧.

మూ.— ఒత్తార్మిక్కారై యిలైయాయ*మామాయ । వొత్తాయెప్పొరుట్కుముయిరాయెన్నై ప్పెత్ఱ ।
వత్తాయాయ్త్తన్దైయాయఱియాతనవఱివిత్త । $త్తానీశెయ్తనవడియేనఱియేనే ॥ ౨॥

ఆ.— (ఒత్తార్) ఇప్పడినెఞ్జైక్కొణ్డాడి, ఎమ్బెరుమాన్ తమక్కుచ్చెయ్తరుళినసమృద్ధియైయవన్దనక్కుచ్చొల్లిక్కొణ్డనుభవిక్కిఱార్. నిరస్తసమాభ్యధికనాయ్, ఆశ్చర్యభూతనాయిరున్దువైత్తు, ఆశ్రితజనఙ్గళోడుమ్సజాతీయనాయ్ వన్దుపిఱన్దరుళి యవర్కళుక్కత్యన్తసులభనాయిరున్దు, ఎనక్కవ్వళవన్ఱియే ఒరువన్ తాన్ తనక్కుచ్చెయ్యుమ్ నన్మైయుమ్, మాతా, పుత్రనుక్కుచ్చెయ్యుమ్నన్మైయుమ్, పితా, పుత్రనుక్కుచెయ్యుమ్నన్మైయుమ్, ఆచార్యన్ శిష్యనుక్కుచ్చెయ్యుమ్నన్మైయుమ్ శెయ్తరుళినాయ్; ఇన్నమడియేన్ అత్తు నీశెయ్తరుళినవఱ్ఱుక్కొరుముడివుకాణ్గిఱిలేనెన్గిఱార్. ౨.

అన్వ.—ఒత్తార్మిక్కారై యిలైయాయ మామాయ (౩) ఒత్తాయెప్పొరుట్కుమ్ ఉయిరాయ్ ఎన్నై (౬) పెత్ఱ అత్తాయాయ్ (౯) అ తన్దైయాయ్ అఱియాతన (౧౨) అఱివిత్తు అత్తా నీ (౧౫) శెయ్తన అడియేన్ అఱియేన్ (౧౮).

పన్నీ.— అనన్తరమ్, ఏవంవిధసారస్యయుక్తన్ తమ్విషయత్తిల్ పణ్ణినవుపకారమపరిచ్ఛేద్యమెన్గిఱార్.

ఇన్దసారస్యాతిశయత్తుక్కుసమాభ్యధిక, దరిద్రనాయ్, ప్రతిక్షణమనుభవియానిన్ఱాలుమ్ అపూర్వవద్విస్మయావహమానమహాశ్చర్యయుక్తనాయ్, (౩) సర్వపదార్థసజాతీయనాయ్ వన్దవతరిత్తు అనుభవిప్పిక్కుమవనాయ్, ఆత్మాశరీరత్తుక్కు ధారకనామోపాతిసర్వపదార్థధారకనాయ్, ఎన్నై, (౬) ఉత్పాదిత్త, అసాధారణసమ్బన్ధత్తైయుడైయ, తాయామ్బడిప్రియపరనాయ్, (౯) తథావిధోత్పత్తిహేతువాన, పితావామ్బడిహితపరనుమాయ్, ఆచార్యనోపాతిఅజ్ఞాతమానఅభవాదికళై, (౧౨) అఱివిప్పతుమ్జెయ్తు, ఇవ్వుపకారఙ్గళుక్కడియాన సమ్బన్ధత్తైయుముడైయవనే!, సోపాధికరానవవర్కళైప్పోలన్ఱియేనిరుపాధికసమ్బన్ధయుక్తనాననీ, (౧౫) శెయ్తవుపకారఙ్గళ్, అడియేనానవుఱవాలేయెన్ఱిరుక్కుమతొழియ, అళవిట్టఱియమాట్టుకిఱిలేన్. (౧౮) సర్వవిధబన్ధువాననారాయణనిఏ మాతావుమ్పితావుమ్ గురువుమెన్ఱుకరుత్తు. ౨.

అర్థము.— సమానమైనవారును(తనకు) మించినవారును లేనటువంటి మహాశ్చర్యకరములైనచేష్టితములుకలవాఁడును (౩) ఎట్టిపదార్థములకునుసజాతీయుఁడైయవతరించినవాఁడును ఆత్మయైయున్నవాఁడును నన్ను (౬) సృష్టించిన అట్టిసంబన్ధముకల (తల్లివలె) ప్రియమును జేయువాఁడును (౯) అట్టి (జన్మమునకుఁగారణభూతుఁడైన)తండ్రివలె హితపరుఁడును తెలియనియర్థములను (౧౨) తెలిపించినవాఁడునైన ఓ! స్వామీ! నీవు (౧౫) చేసిన (ఉపకారములు) దాసుఁడైననేను తెలియనివాఁడనైతిని. (౧౮) ౨

ఈ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు. ఇప్పాట్టుప్రస్తుతమానవళవిలే యెమ్బార్గోష్ఠియిలే "ఇవ్వాత్మావుక్కుప్రథమ

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు (ఒత్తారిత్యాది) "అఱియాతనవఱివిత్తు" ఎన్నపదత్తిలేనోక్కాకవైతిహ్యమ్ (ఇప్పాట్టిత్యాది).(పిఱన్దతాయితి)

* "మామాయా" ఎన్నుమ్పాఠమ్కాణ్గిఱతు. $ "అఱివిత్తవత్తా" ఎన్నుమ్పాఠముణ్డు.

ఈ.—గురువార్'' ఎన్ఱు పిఱన్దతాయ్, ఇరున్దముతలికళిఱ్చిలర్, ''ఆచార్యన్నో'' ఎన్బార్కళ్; శిలర్ ''ఆచార్యన్ శ్రీపాదత్తిలే ఆశ్రయిక్కప్పోరు' ఎన్ఱు అత్తైత్తుక్కొణ్డుపోయ్ చ్చేరవిట్ట శ్రీవైష్ణవన్ ప్రథమగురు'' ఎన్బార్కళ్; ''అజ్ఞనన్తుకాణ్, అవనివనై యత్తైత్తాలుమ్ ఇవన్ 'అల్లేన్' ఎన్నాతపడి ౧ 'ఇశైవిత్తెన్నై' ఎన్గిఱపడియే అక వాయిలే యిరున్దిశైవిత్త సర్వేశ్వరన్గాణ్ ప్రథమగురు'' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్.

''అకన్ఱనమ్మై యవన్ఱిరువడికళిలే శేరవిట్టతు నెఞ్జిత్తే'' ఎన్ఱు ఇవర్ తిరువుళ్ళత్తైక్కొణ్డాడప్పుక్కవాఱే, ''నీర్ వழிపోవారై క్కొణ్డాడుకిఱతెన్? అడియఱియాతే'' ఎన్న; ఆరాయ్న్దవాఱే, అతుక్కుమడి అవనాయిరున్దతు; ''నడువే నెఞ్జైక్కొణ్డాడినో మిత్తనైయాకాతే'' ఎన్ఱు; అత్తైవిట్టు, సర్వేశ్వరనై క్కొణ్డాడుకిఱార్.

(ఒత్తార్ మిక్కారైయిలైయాయమామాయ) ఎన్నైయిప్పడి విషయీకరిత్తనీతాన్ ఒరుకుఱైవాళనాయ్ చ్చెయ్తారో?, శ్రియఃపతిక్కుమ్ తన్నాల్ కழிక్కవొణ్ణాతపడి యిరుప్పతోరుదారిద్ర్యముణ్డు, ౨ ''నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చదృశ్యతే'' ఎన్గిఱపడియే - సమాధికదరిద్రనాయిరుక్కుమ్. (మామాయ) ఇతెన్నవాశ్చర్యన్దాన్. (ఒత్తారెప్పారుట్కుమ్) నీయారాయెన్బట్టాయ్ - సమాధికదరిద్రనాయిరుక్కిఱనీయే ఇతరసజాతీయనాయ్

జీ-అ.—''అఱియాతనవఱివిత్తా'' ఎన్ఱు-సాక్షాదనుపదేష్టావానవీశ్వరనిడత్తిలుమాచార్యత్వమ్ప్రస్తుతమాకైయాలే యాచార్యబహుత్వన్దోన్ఱుకైయాలే, అన్ద ప్రసఙ్గత్తిలేపితృమాతులాద్యనుపదేష్టాక్కళిలుమ్గాయత్ర్యుపదేష్టాక్కళిలుమ్ పిన్నైయుమ్ మన్త్రోపదేష్టాక్కళిడత్తిలుమ్-గురుశబ్దప్రయోగఙ్గళ్గైయాలే, ఇవర్కళిలేయుద్దేశ్యరాన ప్రథమగురుక్కళారెన్ఱు విమర్శమ్బిఱన్దతాయెన్నపడి. (ఆచార్యనెన్బార్కళ్) ''ఆచార్యన్ ప్రథమగురు'' ఎన్బార్క్కు-గురుపరమ్పరానుసన్ధానమాలమ్బనమ్. (శ్రీవైష్ణవన్ ప్రథమగురువెన్బార్కళ్) ''శ్రీవైష్ణవన్ ప్రథమగురు'' ఎన్బార్క్కు- 3''సాత్త్వికైస్సమ్భాషణమాచార్యప్రాప్తిహేతుః'' ఇతివచనమాలమ్బనమ్.

కీழ்ప్పాట్టోడేయిప్పాట్టుక్కుసఙ్గతి (అకన్ఱవిత్యాది). కొణ్డాడప్పుక్కవాఱే, ''అడియఱియాతేనీర్ వழிపోవారైక్కొణ్డాడుకిఱతెన్? అత్తైవిట్టెన్నైయుమిశైవిత్తసర్వేశ్వరనైక్కొణ్డాడీర్; ఎన్న; ఆరాయ్న్దవాఱేయతుక్కడియవనాయిరున్దతు; ''నడువే నెఞ్జైక్కొణ్డాడినోమిత్తనైయాకాతే'' ఎన్ఱుతన్దిరువుళ్ళత్తైవిట్టు సర్వేశ్వరనైక్కొణ్డాడుకిఱారెన్ఱువాక్యత్తైయన్వయిత్తుక్కొళ్వతు. అత్తై-ఎన్నైక్కొణ్డాడుకిఱవనై.

''ఒత్తార్మిక్కారైయిలైయాయమామాయ'' ఎన్ఱుసమ్బోధిక్కిఱవరుడైయహార్దభావమ్ (ఎన్నైయిప్పడియిత్యాది). ఇప్పడి విషయీకరిత్తవెన్ఱతు - ''అఱియాతనవఱివిత్తు'' ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. ఇప్పదమ్వన్దవాఱేయెన్బారరుళిచ్చెయ్తుపోరుమ్పరసోక్తి (శ్రియఃపతిక్కు మిత్యాదివాక్యద్వయేన). ''ఒత్తార్'' ఇత్యాదిక్కు-సమరైయుమధికరైయుముడైయైయల్లైయాయ్,అపరిచ్ఛేద్యమానవాశ్చర్యగుణచేష్టితఙ్గళైయుడైయవనే!యెన్ఱు శబ్దార్థమ్. ఇఙ్గాతవనై-''దరిద్రన్'' ఎన్ఱుశొల్లువర్కళిఱే. అతేతెన్న (నతత్సమశ్చేత్యాది). ఇయంశ్రుతిః శ్వేతాశ్వతరే, సమాభ్యధిక రహితత్వేపిస్వవిషయీకారానుగుణకల్యాణగుణవత్తాంపరామృశన్ ''మామాయ'' ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇతెన్నవాశ్చర్యన్దానెన్ఱు). ఇప్పోతు ''మామాయ'' ఎన్ఱతు-కీழுక్కు శేషమ్. ఒత్తార్ మిక్కారై యిలైయాయ-ఒత్తారెప్పారుట్కు మెన్ఱుకీழோడేయన్వయిత్తభావమ్ (నీయారాయిత్యాది). ఇప్పోతు ''మామాయ'' ఎన్ఱతు-మేలుక్కు శేషమ్. నీయారాయెన్బట్టాయెన్ఱతు-నీయొరుకాపురుషనా యిప్పాడుపడుకిఱాయో? వెన్ఱపడి. వివరణమ్ (సమాధికేత్యాది). ''ఒత్తార్మిక్కారైయిలైయాయ'' ఎన్ఱతుక్కు- ''అఱియాతనవఱివిత్తు'' ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱక్కిడైయొరుతాత్పర్యమ్ ''ఎన్నై యి

అ-ఆ-వి.— ''అడియఱియాతేయెన్నఆరాయ్న్దవాఱే'' ఇతిపాఠే ''అడియఱియాతే'' ఇత్యారభ్య ''అత్తైవిట్టు'' ఇత్యన్తస్యాపిగ్రన్థస్యార్థమజానానం ప్రతి తం వివృణోతి (ఎన్నైయుమిశైవిత్తసర్వేశ్వరనైక్కొణ్డాడీరెన్ఱు తన్దిరువుళ్ళత్తైవిట్టితి). యద్వా, నడువే ఇత్యాది - నెఞ్జినాత్తై. ౨.

ఈ.—వన్దవతరిత్తాయ్. (ఎప్పారుట్కు మొత్తాయ్) బ్రహ్మరుద్రర్ కళ్ నడువే విష్ణునామావాయుమ్, ఇన్ద్రానుజనాయుమ్, రామకృష్ణాద్యవతారఙ్గళై ప్పణ్ణియుమ్, తిర్యక్కుకళోడొక్క మహావరాహమాయ్, స్థావరఙ్గళోడొక్క కుబ్జామ్రమాయుమ్ నిఱ్కుమ్నిలై. కుబ్జామ్రమాయ్ సన్తతుక్కుక్కరుత్తు ..“శెవ్వేనిన్రాల్ పణ్ణుక్కుమ్ పేరైక్కు మేఱవొణ్ణాతు” ఎన్ఱు ఎల్లార్క్కు మొక్క సులభనాకైక్కు. ఇప్పడి నిఱ్కుఱతెన్నెన్నిల్; మేన్మైయోడేవరిల్ “కిట్టవొణ్ణాతు” ఎన్ఱకలువర్కళ్, తాழ்విట్టువరిల్ కాఱ్కడైక్కొళ్ళువర్కళ్, ఆకైయాలే సజాతీయనాయ్ వన్దవతరిక్కవేణుమ్; ౧ “బ్రహ్మేశమధ్యగణనాగణనార్కపఙ్క్తావిన్ద్రానుజత్వమదితేస్తనయత్వయోగాత్। ఇక్ష్వాకువంశయదువంశజనిశ్చహన్త శ్లాఘ్యాన్యమూన్యనుపమస్యపరస్యధామ్నః” ఎన్నక్కడవతిఱే.

ఇప్పడియవతరిత్తుచ్చెయ్తతెన్నెన్నిల్ (ఉయిరాయ్) ఇచ్చేతనన్ తాన్ తనక్కు ప్పార్క్కుమ్ హితత్తైయుమ్పార్క్కక్కడవనాయిరుక్కై. ధారకనాయెన్నపుమామ్. (ఎనై ౨ పెఱ్ఱవత్తాయాయ్) తానుణ్డాకిలిఱే తాన్ తనక్కుహితమ్పార్ప్పతు. వళర్త్తుక్కొణ్డతాయన్ఱిక్కే, “పెఱవేణుమ్” ఎన్ఱునోన్బునోఱ్ఱుత్తన్ శరీరత్తై యొఱుత్తుప్పెఱ్ఱు, ఇవన్ ప్రియత్తైయేనడత్తక్కడవతాయాయ్. (తన్దైయాయ్) ఇప్పడినోన్బునోఱ్ఱువరున్దివరఙ్గిడన్దు పెఱ్ఱతాయుమ్ఇట్టువైక్కైక్కొరుపై మాత్రమామ్పడి, ఇవనుక్కు త్పాదకనాయ్ హితమ్పార్క్కున్దన్దైయాయ్. అవ్వళవన్ఱిక్కే (అఱియాతనవఱివిత్తు) ౨ “శరీరమేవమాతాపితరౌజనయతః” ఎన్ను మళవన్ఱిక్కే జ్ఞానవికాసత్తై ప్పణ్ణుత్తరుమాచార్యనుమాయ్; ౨ “సహివిద్యాతస్తంజనయతితచ్ఛ్రేష్ఠంజన్మ” ఎన్గిఱపడియే. ౩ “ఏతద్వ్రతమ్మమ”

జీ-అ.—ప్పడి” ఇత్యాదివాక్యత్తిలేయరుళిచ్చెయ్తు, ఇవ్వాక్యమ్-‘ఒత్తార్ మిక్కారైయిలైయాయ” ఎన్ఱతుక్కు తాత్పర్యాన్తరమాక క్కణ్డుకొళ్వతు. సకలపదార్థఙ్గళిలుమొత్తవనాప్ప్రికారత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (బ్రహ్మరుద్రర్ కళిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే-౪ “సూకరత్వఞ్చమత్స్యత్వన్నారసింహత్వమేవచ । యథావాదణ్డకారణ్యేకుబ్జామ్రత్వమపీచ్ఛయా” ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. ఇప్పడినిఱ్కుఱతు – ఎప్పారుట్కుమ్సజాతీయనాయ్ నిఱ్కుఱతు. అప్పడి దేవతిర్యగాదిరూపేణవవతరిత్తానో?, అప్పడియవతరిత్తాల్ జన్మనిబన్ధనమానదోషసంసర్గమ్వారాతో? వెన్న (బ్రహ్మేశేతి). అతిమానుషస్తవే. అర్కపఙ్క్తిగణనా – ౫ “ఆదిత్యానామహంవిష్ణుః” ఇతి. జనిశ్చ-జన్మముమ్. అమూని-జన్మాని. అనుపమస్య-ఉపమానరహితస్య. ధామ్నఃపరస్య – నిరవధికతేజోరూపమాన సర్వస్మాత్పరనుక్కు. శ్లాఘ్యాని-దోషావహఙ్గళన్ఱు.

“ఉయిర్” ఎన్ఱు-ఆత్మావైయుమ్, ప్రాణనైయుఞ్జొల్లుకిఱతు. మాతాపితాక్కళ్ శెయ్యుమ్కృత్యత్తైయుమ్ ఆచార్యన్ శెయ్యుముపకారత్తైయుమ్ తమక్కుచ్చెయ్తతాక మేల్ శొల్లుకైయాలే, ఇతువుమ్-తమక్కుచ్చెయ్తతోరుపకారమాకవేణుమెన్ఱు వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇచ్చేతననిత్యాది). “ధారకనాయ్” ఎన్ఱపక్షత్తిలుమ్-అన్తర్యామియాయ్నిన్ఱుధారకనామళవన్ఱిక్కే, అవర్కళ్ దృష్టిగోచరనాయ్క్కొణ్డుధారకనాయిరుక్కైయైచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱుయోజిక్కక్కడవతు. “ఉయిరాయ్” ఎన్ఱతుపోరాతో? తాయాయ్ త్తన్దైయాయ్నిఱ్కైయిలే యాధిక్యమేతెన్న (తానుణ్డానాలిత్యాది). ‘పెఱ్ఱ’ ఎన్ఱుమ్ ‘అ’ ఎన్ఱుఞ్జొల్లుకిఱతుక్కుభావమ్ (వళర్త్తుక్కొణ్డవిత్యాది). మాత్రమెన్ఱతు-౬ ‘మాతాభస్త్రాపితుఃపుత్రోయస్మాజ్జాతస్సఏవసః’ ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. ఇప్పోతు, “ఆచార్యనుమాయ్” ఎన్గైక్కు- ఆచార్యన్ మాతాపితాక్కళిలుమ్పణ్ణుమాధిక్యమేతెన్న (శరీరమేవేత్యాది). “ఆచార్యన్ జ్ఞానప్రదానమ్పణ్ణుమ్” ఎన్ను మతుక్కు ప్రమాణమ్ (సహివిద్యాతఇత్యాది). ఆపస్తమ్బధర్మే. (యస్మాద్ధర్మానాచినోతి సఆచార్యః తస్మై నద్రుహ్యేత్కదాచన సహివిద్యాతస్తఞ్జనయతి తచ్ఛ్రేష్ఠఞ్జన్మ శరీరమేవమాతాపితరౌజనయతః) యాతొరుకారణత్తాలేధర్మత్తైయనుష్ఠిప్పిక్కిఱానాచార్యన్, అవన్పొరుట్టొరుకాలుమపచారప్పడక్కడవనల్లన్; అన్దవాచార్యనన్దశిష్యనైవిద్యైయాలేజనిప్పిక్కిఱాన్; అన్దవిద్యైయాల్ వన్దజన్మమే శ్రేష్ఠమెన్ఱర్థమ్. అఱియాతనవఱివిత్తానోవెన్న (ఏతద్వ్రతమిత్యాది). అత్తా, అన్గిఱతుక్కర్థాన్తరమ్

౧॥ అ-స్త-౧౪. ౨॥ ఆపస్తమ్బధర్మే. ౩॥ రా-యు-౧౮-౩౩. ౪॥ ౫॥ భ-గీ-౧౦-౨౧. ౬॥ భార-ఆ.

ఈ.—౧ "మామేకంశరణంవ్రజ" ఎన్ను మవనితే. (అత్తా)మహోపకారకనానవనే!. ఇవ్వుపకారజ్గళై, ఉడైయవనాకైయాలేశెయ్తానెన్గిఱార్. ౨ *మాతాపితాభ్రాతానివాసశ్శరణం సుహృద్గతిర్నారాయణఃఎన్గిఱార్. ౩ "పెఱ్ఱతాయ్నీయేపిఱప్పిత్తతన్దైనీమఱ్ఱైయారావారుమ్నీ" ఎన్ఱారితే. (నీశెయ్తన)ఒన్ఱిరణ్డాకిలిఱే "ఇన్నతు" ఎన్నలావతు, ఆకైయాలే"నీశెయ్తన"ఎన్నుమిత్తనై. స్వామియాననీ శేషభూతనానవెన్బక్కల్పణ్ణినవుపకారజ్గళ్. (అడియేనఱియేనే) ఉపకరిత్తనియఱియిలఱియుమిత్తనైఎన్నాలఱ్పిల్లిత్తలైక్కట్టపో్పమో?.అనుభవిత్తుక్క మిழி నీరుణ్డుపోమిత్తనై యొழிయవెన్గిఱార్. ౨.

జీ-అ.—(మహోపకారకనానవనేయెన్ఱు). అర్థాన్తరమ్ (ఇవ్వుపకారజ్గళైయిత్యాది). అత్తఞ-స్వామి. ఇవ్వుపకారజ్గళైయెన్ఱతు-ప్రియహితకరణోపదేశజ్గళై. ఆక 'అత్తా'ఎన్గిఱతుక్క-జ్ఞానప్రదత్వముమ్, ఉపకారకత్వముమ్, స్వామిత్వముమెన్ఱర్థత్రయమ్. 'తాయాయ్' ఇత్యాది.సర్వవిధబన్ధుత్వత్తుక్కుముపలక్షణమెన్గిఱార్ (మాతాపితేత్యాది). సుబాలోపనిషదీయంశ్రుతిః. సర్వవిధబన్ధుత్వత్తుక్క-ప్రమాణాన్తరమ్ (పెఱ్ఱతాయిత్యాది). తాయ్పోల్ పరివనానవనుమ్నీ, ఉత్పాదకనాన పితావైప్పోలేహితపరనానవనుమ్ నీ, మహోపకారకరానవాచార్యర్కళైప్పోలే యఱియాతన వఱివిప్పాయుమ్ నీయేయెన్గై.

"శెయ్తన" ఎన్గిఱబహువచనత్తుక్క భావమ్ (ఒన్ఱిరణ్డిత్యాది). "అత్తా, అడియేఞ" ఎన్గిఱపదజ్గళైయుట్కొణ్డరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (స్వామియానవిత్యాది). "అడియేఞ" ఎన్గిఱతుక్క భావమ్ (ఉపకరిత్తవిత్యాది). "అడియేనఱియేఞ" ఎన్గిఱతుక్క తాత్పర్యాన్తరమ్ (అనుభవిత్తిత్యాది). కుమిழிనీరున్డై-తలస్పర్శియాకవవగాహిక్కై. క్రమేణాన్వయః. ౨.

ప్ర-తి.— (ఇరణ్డామ్పాట్టు) (ఒత్తారిత్యాది) శ్వేతాశ్వతరే, [౬] "నతస్యకార్యంకరణఞ్చవిద్యతేనతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చ దృశ్యతే । పరాస్యశక్తిర్వివిధైవశ్రూయతేస్వాభావికీజ్ఞానబలక్రియాచ."——— (ఒత్తాయెప్పొరుట్కుమ్) అతిమానుషస్తవే " బ్రహ్మేశమధ్యగణనాగణనార్కపజ్త్కవిన్ద్రానుజత్వమదితేస్తనయత్వయోగాత్ ।ఇక్ష్వాకువంశయదువంశజనిశ్చహన్త శ్లాఘ్యాన్యమాన్యనుపమస్యపరస్యధామ్నః॥౧౮॥——— (అఱియాతనవఱివిత్తు) ఆపస్తమ్బధర్మే "యస్మాద్ధర్మానాచినోతిసఆచార్యస్తస్మైనద్రుహ్యేత్కదాచనసహివిద్యాతస్తంజనయతితచ్ఛ్రేష్ఠం జన్మ శరీరమేవమాతాపితరౌజనయతః".———[రా - యు - ౧౮] "సకృదేవ" ఇత్యాది ॥౩౩॥ [భ - గీ - ౧౮] "సర్వధర్మాఞ" ఇత్యాది॥ ౬౬॥ ———(అత్తా) సుబాలోపనిషది "ఉద్భవస్సమ్భవోదివ్యోదేవఏకోనారాయణః మాతాపితాభ్రాతానివాసశ్శరణంసుహృద్గతిర్నారాయణః". ౨.

పెరియతిరువన్దాతి-ఐన్దామ్పాట్టు.— పెఱ్ఱతాయ్నీయేపిఱప్పిత్తతన్దైనీ। మఱ్ఱైయారావారుమ్నీపేశిల్। ఎఱ్ఱైయో। మాయమామాయవళై మాయమునైవాయ్వైత్తనియమ్మాకాట్టునెఱి.

తా.—తనతోసమానమైనవారును తనకు నధికులును లేనందున సర్వాధికుఁడైన ఓ! శ్రియఃపతీ! నీదివ్యచేష్టితములు మిక్కిలి యాశ్చర్యకరములైయున్నవి. అట్టి గుణచేష్టితములుకల నీవు నల్పపదార్థములకు సమానుఁడై యవతరించియు దేహమునకు నాత్మధారకమగునట్లు సర్వపదార్థములకును ధారకుఁడై సోపాధికసంబన్ధముకల తల్లివలె ప్రియములనుజేసియు, తండ్రివలె హితములనాచరించియు, ఆచార్యులవలె మహార్థములను దెలిపించియు, నాయనర్థములను బోఁగొట్టియు, చేసినవుపకార పరంపరలన్నియు నాదాస్యసంబన్ధమునుబట్టిచేయఁబడినవియని యెంచియున్నానుగాన వాటిని దెలుపఁగనశక్తుఁడైతిని. ౨.

మూ.— అఱియాక్కాలత్తుళ్ళేయడిమైక్కణన్బుశెయ్వి । త్తఱియామామాయత్తడియేనైవైత్తాయా ।
లఱియామైక్కు అళాయ్నిలమావలిమూవడియె । న్ఱఱియామైవఞ్జిత్తాయెనతావియుళ్కలన్దే॥ ౩॥

౧॥ భ-గీ-౧౮-౬౬. ౨॥ సు-ఉ-౬. ౩॥ పెరి-తిరువన్దా-౫.

అ.— (అఱియా) తన్దిఅత్తిలెమ్బెరుమాన్ శెయ్‌తరుళిన నన్మైకళై ప్పేశుకిఱార్. ౩.

అన్వ.— అఱియామై కుఱళాయ్ నిలమ్మావలిమూవడియెన్ఱు (౩) అఱియామై వఞ్జిత్తాయ్ ఎనతావియుళ్ కలన్దు (౬) అఱియామా మాయత్తు (౯) అడియేనై అఱియాక్కాలత్తుళ్ళే అడిమైక్కణ్ (౧౨) అన్బు శెయ్‌విత్తువైత్తాయాల్ (౧౪). ౩.

పన్ని.— అనన్తరమ్, తన్పక్కలిలే అవన్ తన్మై యభినివేశిప్పిత్తపడియై యరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్.

పిఱర్ తన్నై యుళ్ళపడి యఱియాతపడి వడివழకాలే మతిమయక్కిన, వామననానవనాయ్, నిలమ్మావలిమూవడియెన్ఱు అనన్వితమాయ్ అపరిసమాప్తమానవాక్యత్తాలే, (౩) "ఇవనీశ్వరన్" ఎన్ఱఱివిక్కుఱుమ్ శుక్రాదికళ్ పాశురముమ్ నెఞ్జిల్ పడాతపడియాక, అవన్ "తన్నతు" ఎన్ఱిరున్దజగత్తై వఞ్జిత్తుక్కొణ్డవనే!, ఇవ్వుపదానత్తై యెనక్కు ప్రకాశిప్పిత్తు ఎన్నెఙ్గుమ్ క్కళ్ళైకలన్దు అక్కణక్కిలే, (౬) అఱియామైయైవిళైప్పతాయ్, దుస్తరమాన పెరుమైయైయుడైత్తాయ్, మాయాకార్యమాన సంసారత్తిలే, (౯) స్వతస్సిద్ధమాన శేషత్వసమ్బన్ధమ్ పఱ్ఱాతాక ఎన్నై, అన్ద శేషత్వమఱికైక్కు సమ్భవమిల్లా క్కాలత్తిలే, తత్ఫలమాన శేషవృత్తియిలే, (౧౨) ఆదరత్తై, పిఱప్పిత్తువైత్తాయిఱే. (౧౪) ఇతుఉన్నుడైమైనమ్పవిడామైక్కు ఉఱయెన్ఱుకరుత్తు. ౩.

అర్థము.— తెలిసికొనుటకునశక్యుఁడైన వామనుఁడై నేలమహాబలిమూడడుగులని (౩) తెలియకనుండునట్లు వంచించినవాఁడా! నామనస్సునందుఁగలిసి (౬) అజ్ఞానమునుబుట్టించెడి గొప్పదైన మాయాకార్యమైన (సంసారమునందు) (౯) దాసుఁడైననన్ను శేషత్వజ్ఞానములేని కాలమునందే కైంకర్యములయందు (౧౨) ప్రీతిని బుట్టించితివికదా? (౧౪). ౩.

ఈ.— మూన్ఱామ్పాట్టు. ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్‌తతాక త్తిరుమాలైయాణ్డాన్బణిక్కుమ్బడి - "అఱివునడైయాడాత దశైయిలే సమ్బన్ధజ్ఞానత్తైప్పిఱప్పిత్తు, పిఱన్దజ్ఞానత్తై యழிక్కక్కడవతాన దేహసమ్బన్ధత్తోడేపిన్నైయుమ్ వైత్తాయ్, ఎన్గిఱ ఇழவాలే శొల్లుకిఱార్" ఎన్ఱామ్. ఇత్తై యెమ్బెరుమానార్ కేట్టరుళి, "మున్నిత్పాట్టుక్కళుమ్ పిన్నిత్పాట్టుక్కళుమ్ ప్రీతియోడే నడవానిఱ్క, నడువే యప్రీతితోన్ఱచ్చొల్లుమతు శేరాతు, అనపిన్బిజ్ఞనేయామిత్తనై 'అఱియామామాయత్తడియేనై - అఱియాక్కాలత్తుళ్ళే యడిమైక్కణన్బు శెయ్‌విత్తు-వైత్తాయాల్' ఎన్గిఱార్" ఎన్ఱిత్తైయుమ్ ఒరువుపకారమాక్కి యరుళిచ్చెయ్‌తార్. "అత్తానీశెయ్‌తన" ఎన్ఱు-నామ్బణ్ణిన వుపకారఙ్గళై చ్చొల్లానిన్ఱీర్ "అవఱ్ఱిలే నీర్ మతిత్తిరుప్పతొరు వుపకారత్తైచ్చొల్లీర్, కాణీరెన్న; అత్తైచ్చొల్లుకిఱార్.

(అఱియాక్కాలత్తుళ్ళే) ౧"బాల్యాత్ప్రభృతిసుస్నిగ్ధః" ఎన్గిఱపడియే, అఱివునడైయాడాతబాల్యత్తిలే. (అడిమైక్కణన్బుశెయ్‌విత్తు) అడిమైక్కణ్-అడిమైయిలే. ౨"అహంసర్వంకరిష్యామి" ఎన్గిఱపడియే, అస్పృష్టసంసార

జీ-అ.— మూన్ఱామ్పాట్టు. (అఱియాక్కాల మిత్యాది) ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిల్ - కీழிరణ్డుపాట్టిలుమ్ కలన్దకలవి మానసానుభవమాత్రమాయ్ బాహ్యసంశ్లేష యోగ్యమల్లామైయాలే, "ఇతుక్కడి ప్రకృతిసంసర్గమ్" ఎన్ఱు వెఱుక్కిఱారిప్పాట్టిలెన్ఱు సఙ్గతి కణ్డుకొళ్వతు. "౩ * కైయార్శక్కరత్తిలే కీழுమ్మేలుమ్ హర్షమాయిరుక్క, ౪ 'ఎన్నాళ్వన్' ఎన్గిఱవిరణ్డుపాట్టాలుమ్ - కీழ்ప్పిఱన్దసంశ్లేషమ్ బాహ్యసంశ్లేషయోగ్యమల్లామైయాలే, 'ఇతుక్కడలాన ప్రకృతియోడేవైత్తాయ్' ఎన్ఱు వెఱుత్తారిఱే; ఇఙ్గుమప్పడియే వెఱుక్కిఱార్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌వర్. ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలే యవతారికై (అత్తానీయిత్యాది).

ఇత్తాల్ భావమ్ (అహంసర్వమిత్యాది). అన్బెన్ఱు - పెఱిల్ జీవిత్తల్, పెఱావిడిల్ ముడియుమతాన సజ్ఞానన్తరభావికామత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. "కురుష్వ" ఎన్ఱతిల్ "వైధర్మ్యం నేహవిద్యతే" ఎన్ఱతివ్విడత్తుక్కుపయుక్తమ్. అయోధ్యాకాణ్డే, "కురుష్వమామనుచరంవైధర్మ్యం నేహవిద్యతే । కృతార్థోహంభవిష్యామితవచార్థః ప్రకల్పతే." "బాల్యాత్ప్రభృతి," "అహంసర్వఙ్కరిష్యామి" ఇత్యాది, పూర్వమేవ

ఈ.—గన్ధరాన నిత్యసూరికళుడైయ పరిమాఱ్ఱత్తిలేయన్ఱో వెన్నై ఉయన్విప్పిత్తతు. (అన్బుశెయ్విత్తు) ‹‹పరిల్ పాశర్గ్, కెడిల్ తేడేణ్'' ఎన్నిరుక్కైయన్నిక్కే, ౧ ‹‹కురుప్ప'' ఎన్నుమ్బడి పెఱావిడిల్ ముడియుమ్బడియన్ఱో పణ్ణిఱ్ఱు. (అఱియా విత్యాది) పిళ్ళాయ్, ఊమత్తఙ్గాయ్తిన్ఱు భ్రమిత్తారైప్పోలే, అచిత్సంస్పృష్టనాయిరుక్కుం వెన్నై ఉక్కుడీరిప్పడిపణ్ణిఱ్ఱు. అఱివుకేట్టైప్పణ్ణక్కడవతాన ప్రకృతిసంస్పృష్టనాయిరుక్కుమవడియేనై, ‘ఇతెఙ్గళై త్తైప్పట్టాలుమ్నల్లతు, నమ్వస్తువన్ఱో'' ఎన్ఱు (వైత్తాయాల్) ఇత్తణ్ణీర్ప్పన్దలై వైత్తాయాలెన్గిఱార్. అఱియామామాయత్తడియేనై - అఱియాక్కాలత్తుళ్ళే అడిమైక్కణన్బుశెయ్విత్తు-వైత్తాయాల్. ఇతుక్కునల్లనిదర్శనముణ్డు (అఱియామైయిత్యాది) నెఙ్గఱియాతపడికార్యమ్ శెయ్వారైప్పోలే, తిరుమార్విలిరుక్కుమనాయ్చ్చియారుఙ్గూడ వఱియామే వామనవేషత్తైప్పరిగ్రహిత్తు ౨ ‹‹కొళ్వనాన్మావలి'' ఎన్ఱాప్పోలే, నిలమ్మావలిమూవడియెన్ఱు - అనన్వితభాషణఙ్గళై ప్పణ్ణి. పణ్డుమిరన్దు పఴక్కముణ్డాకిలిఱే అన్వితభాషణమ్బణ్ణువతు. (అఱియామైవఞ్జిత్తాయ్) శుక్రాదికళ్ ‹‹ఇవన్ సర్వేశ్వరన్, దేవకార్యమ్శెయ్యవన్దాన్, ఉన్సర్వస్వత్తైయు మపహరిక్కవన్దాన్'' ఎన్ఱాల్, అవర్కళ్ పాశురఙ్గొవిప్పడాతపడి తన్పేచ్చాలే యవనై యఱివుకెడుత్తు వఞ్జిత్తానాయిఱ్ఱు. అప్పడియే (ఎనతావియుళ్కలన్దు) నానిరుక్కుమ విడత్తిళవుమ్వన్దు. ఎన్నోడేకలన్దు అత్యన్తమన్యపరనాన ఎన్నాత్తావిలేపుకున్దు ఉన్ గుణచేష్టితఙ్గళాలేవశీకరిత్తు. అఱియామైక్కుమళాయ్నిలమ్ మావలిమూవడియెన్ఱు అఱియామైవఞ్జిత్తాప్పోలే, ఎనతావియుళ్ కలన్దు - అఱియామామాయత్తడియేనై - అఱియాక్కాలత్తుళ్ళే అడిమైక్కణన్బు శెయ్విత్తు వైత్తాయాల్ ఎన్ఱన్వయమ్. 3.

జీ-అ.—మహాప్రవేశోల్లిఖితమ్. ఇతుక్కుతాత్పర్యమ్ (పిళ్ళాయిత్యాది). పిళ్ళాయెన్ఱతు-వాత్సల్యాదు. (అచిత్సంస్పృష్టనాయ్) తత్ప్రియుక్తహూఢ్యపర్యన్తంవివక్షితమ్. శబ్దార్థమ్ (అఱివుకేట్టైయిత్యాది) ‘‘అడియేన్'' ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇతెఙ్గేయిత్యాది). ఇన్దవాక్యమ్-ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలేయానపోతు, అతిజుగుప్సనీయమాన వచిత్సంస్పృష్టనేయాకిలుమ్ సమ్బన్ధత్తాలే యఙ్గీకరిత్తడిమైక్కణన్బుశెయ్విత్తు వైత్తాయెన్ఱు తాత్పర్యమ్. ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిలేయానపోతు - ‘‘నమక్కుపరతన్త్రమన్ఱో, ఎఙ్గే శైప్పట్టాలుమ్ క్రమేణాఙ్గీకరిక్కక్కోమ్'' ఎన్ఱు వైత్తాయాలెన్ఱు పేఱుక్కుతారెన్ఱుకరుత్తు. శైప్పదుక్కై - హేయసంస్పృష్టమాకై. అన్బుశెయ్విత్తాయాల్ ఎన్నవమైన్దిరుక్క, ‘‘వైత్తాయాల్'' ఎన్గైయాలే - ఒరు గౌరవన్తోన్ఱుకిఱతు, అత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇత్తణ్ణీర్ప్పన్దలైయిత్యాది). ఇతు-ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తైప్పఱ్ఱి ఉపకారస్మృతియిలే. అన్వయక్కాట్టుకిఱార్ (అఱియామామాయత్తిత్యాది). మేలే ‘‘అఱియామై'' ఎన్ఱిరుక్కైయాలే, అత్తోడు పునరుక్తమాకాతపడి వ్యాఖ్యానమ్బణ్ణుకిఱార్ (నెఙ్గఱియాతవిత్యాది). ‘‘అప్పోతు పిరాట్టియుణ్డో?'' ఎన్న; రసమాక, 3 ‘‘‘కృష్ణాజినేన సంవృణ్వన్వపుః సత్పక్షస్థలాలయామ్'' ఎన్నక్కడవతిఱే'' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. అనన్వయమాక చొల్లుకైక్కుహేతు (పణ్డుమిత్యాది). ‘‘ప్రసక్తస్యహిప్రతిషేధః'' ఇతిన్యాయేన, అఱియామైక్కుప్రసఙ్గంసమ్పాదయతి (శుక్రాదికళిత్యాది). ‘‘అఱియామై'' ఇత్యాదికమ్ - దృష్టాన్తార్థమెన్గిఱార్. (అప్పడియేయిత్యాది). నానిరుక్కుమ విడత్తిళవుమ్వన్దువెన్గైయాలే - తామ్విముఖరాయిరున్దమైతోన్ఱుకిఱతు. మహాబలియైవఞ్జిత్తాప్పోలే యెన్నైయుమ్వఞ్జిత్తాన్'' ఎన్ఱువివక్షిత్తు, వఞ్చనముపకారమన్ఱికారత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అత్యన్తమిత్యాది). ప్రతిపత్తిసౌకర్యార్థమన్వయమ్(అఱియామైయిత్యాది). ఆళవన్దార్నిర్వాహత్తిలే, అఱియామైక్కుమళాయెన్ఱుతొడఙ్గి, వఞ్జిత్తాప్పోలే, యెనతావియుళ్ కలన్దు అఱియాక్కాలత్తుళ్ళే యిత్యారభ్య, వైత్తాయాలిత్యన్వయః. 3.

అ-అ-వి — ఇన్నారఱియామల్ ఎన్నామైయాలే - ‘‘ఎల్లారుమ్'' ఎన్గిఅవర్థత్తైవివక్షిత్తు, అతిన్కాష్ఠైయై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నెఙ్గరియాతపడియిత్యాది). (తిరుమార్విలిత్యాది) బ్రహ్మచారివేషమ్ పిరాట్టిక్కసహ్యమ్బాలేకాణుమ్. 3.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్బాట్టు) (అడియాక్కాలత్తుళ్ళే) బాలకాణ్డే [౧౮] "బాల్యాత్ప్రభృతిసుస్నిగ్ధోలక్ష్మణోలక్ష్మివర్ధనః। రామస్యలోకరామస్యభ్రాతుర్జ్యేష్ఠస్యనిత్యశః ॥ ౨౮॥"——అయోధ్యాకాణ్డే [౩౧] "భవాంస్తుసహవైదేహ్యా గిరిసానుషురంస్యజ్కరిష్యామి జాగ్రతస్స్వపతశ్చతే ॥౭॥"——(అన్బు శెయ్విత్తు) [౩౧] ఏతత్పూర్వస్మిన్, "గురుష్వమామనుచర్య అడియా హవిద్యతే। కృతార్థోహంభవిష్యామి తవచార్థఃప్రకల్పతే ॥ ౨౨ ॥ ధనురాదాయసగుణం ఖనిత్రపిటకాధరః। అగ్రతస్తే గమిష్యామి పన్థానమనుదర్శయన్ ॥ ౨౩ ॥" 3.

తాత్పర్యము.—ఇతరులుతన నెఱుఁగక నుండునట్లున్న తనదివ్యమంగళ విగ్రహ సౌందర్యముచే మహాబలినిభ్రమింపఁజేసి సిగ్గుమాలి వాని సమీపమునకుఁబోయి "నేలమహాబలిమూడడుగులని" ముగ్ధభాషణములచే వానిప్రక్కనున్న శుక్రాదులయొక్కవార్తలను వాఁడు నమ్మకనుండునట్లుచేసి వంచనముచే జగత్తును గ్రహించియుపకరించిన ఓ! మహోపకారకుఁడా! అజ్ఞానమునుబుట్టించెడియతిక్రూరమైన సంసారమునందున్న నన్నుస్వతస్సిద్ధమైన శేషత్వమును బట్టి యట్టిశేషత్వము నెఱుఁగుటకుఁగూడ యోగ్యతలేనికాలమందే కైంకర్యములయందు నాకునాదరమును కలుగఁజేసితివి. ఇట్టినీనిర్హేతుక మహోపకారకత్వమును నేనేమని వర్ణించెద?. 3.

మూ.—ఎనతావియుళ్ కలన్దపెరునల్లుతవిక్కైమ్మా। తెనతావితన్దొழிన్దేనినిమీళ్వతెన్బతుణ్డే!
యెనతావియావియునీపొழிలేழுముణ్డవెన్దా। ఎనతావియార్ యానార్ తన్దనీకొణ్డాక్కినైయే॥ ౪॥

ఆ.—(ఎనతావి) ఇప్పడియొప్పిరుమానోడు కలన్దకలవియాలుళ్ళ నిరవధికప్రీతియాలే యడివఱియ్దు, "ఇవ్వాత్మాత్తమ్ముడైయతన్ఱు" ఎన్ఱు నిరూపిక్కమాట్టారాయ్, అవన్ తమ్మోడుకలన్ద విప్పెరునల్లుతవిక్కుక్కైమ్మాఱాక త్తమ్ముడైయ వాత్మావైయవనుక్కు మీళావడిమైయాకక్కొడుత్తు, పిన్నైయున్దమ్ముడైయ స్వరూపత్తైయుళ్ళపడివివేకిత్తు, తరుకిఱనానార్, తరప్పుకుకిఱవివ్వాత్మావార్, పణ్డేయునక్కు శేషమాయిరుక్కిఱవివ్వాత్మావై నీకొణ్డరుళినాయత్తనైయిఱే యెన్గిఱార్. ౪.

అన్వ.—పొழிలేழுమ్ ఉణ్డ ఎన్దాయ్ (౩) ఎనతావియుళ్ కలన్ద పెరు (౬) నల్ ఉతవి కైమాఱు (౯) ఎనతావి తన్దొழிన్దేన్ ఇని (౧౨) మీళ్వతు ఉణ్డే ఎనతావియుమ్ (౧౫) ఆవి నీ ఎనతావియార్ (౧౮) యానార్ తన్ద నీయే(౨౧) కొణ్డాక్కినై(౨౨).

పన్నీ.—అనన్తరమ్ ఇవ్వుపకారత్తుక్కు ప్రత్యుపకారమిల్లైయెన్గిఱార్.

సమస్తలోకఙ్గళుమ్ప్రళయత్తిలేయழிయప్పుక, వయిఱ్ఱిలేవైత్తునోక్కిన, స్వామియే!, (౩) అప్పడినానుమழிన్దుపోకాతపడి అత్యన్తహేయమాన ఎన్నాత్మావుక్కుళ్ళే, ఒరునీరాకక్కలన్ద, అతుతన్ పేఱామ్బడి పెరుత్తు, (౬) నిర్హేతుకమాకైయాలేనన్ఱాన, ఉతవిక్కు, ప్రత్యుపకారమాక, (౯) ఎన్నాత్మావై, ఉనక్కుత్తన్దువిట్టేన్, ఇని, (౧౨) అతుక్కు మీట్చియెన్బతొన్ఱు, ఇల్లై. ఇతుతానారతెన్ఱారాయిల్; ఎన్నాత్మావుక్కుమ్, (౧౫) ఆత్మా, నీ, ఆతలాల్ తరప్పడుకిఱవెన్ స్వరూపత్తినుడైయకర్తృత్వముమ్నానిట్టవழிక్కల్ల, (౧౮) తరుకిఱ ఎన్నుడైయకర్తృత్వముమ్ నానిట్టవழிక్కల్ల, దాతృత్వకర్తృత్వాదివిశిష్టమాన వివ్వస్తువినుడైయసత్తైయై యడియిలేయుణ్డాక్కిత్తన్ద, నీతానే, (౨౧) పిన్నైయుమ్ స్వీకరిత్తాయ్, (౨౨) ఆతలాల్, ఉనక్కే శేషమెన్ఱిట్టు, ఎనక్కుసమర్పణత్తిల్ కర్తృత్వమిల్లై, కర్తృత్వముమిల్లై. కైమాఱు-ప్రత్యుపకారమ్. ౪.

అర్థము.—సప్తలోకముల నారగించిన ఓ! స్వామీ! (౩) నాయాత్మలోకలిసిన పెరిగి (౬) శ్రేష్ఠమైన ఉపకారమునకు ప్రత్యుపకారముగ (౯) నాయాత్మను సమర్పించితిని; ఇంకమీద (౧౨) ప్రతికూలించుట లేదు. నాయాత్మకును (౧౫) నాత్మ నీవే; నాయాత్మయెవరు? (౧౮) నేనెవరు? (సత్తను) ప్రసాదించిన నీవే (౨౧) స్వీకరించితివి. (౨౨).

ఈ.—నాలాయిరప్పడి. ‘‘వైత్తాయాల్’’ ఎన్ఱు అవన్పణ్ణిన వుపకారత్తై యనుసన్ధిత్తు ఇజ్జనేకిడన్దు నెఞ్జాఅల్ పొఱ్కన్. ప్రత్యుపకారమాక ఉమ్మతాయిరుప్పతొరువస్తువైక్కొణ్డుత్తు నెఞ్జాఅల్ తీరమాట్టిరో వెన్న; ‘‘అ(అటియేన్) శెయ్వతు’’ ఎన్ఱు అవన్తిరువడికళిలే ఆత్మసమర్పణత్తైప్పణ్ణియనుశయిక్కిఱార్.

ప్పడిపణ్ణిన్ (వియుళ్ కలన్ద) అనాదికాలమ్ సంసారత్తిలే వాసనైపణ్ణిప్పోన్ద ఎన్నుడైయ ఆత్మవస్తువిలేకిడీర్ నమ్వస్తువన్ఱ (ఎనతావి) ఎన్ఱు పస్తుతావస్థాల శ్రేణియిలేపుకున్దాప్పోలే తన్మైయనుసన్ధిక్కిఱార్; ౧ ‘‘నీశనేన్’’ ఎన్ఱి హతేన్మైయెనొ ప్పతు. (ఉళ్ కలన్ద) అతుతన్నిలుజ్గకనిన్ఱు శిలభోగమోక్షఙ్గళైత్తన్దుపోకై యన్ఱిక్కే, ‘‘ఎ ల్లామ్తన్నుళ్ కలన్ద పిన్నోమ్’’ ఎన్నుమ్పడి కలప్పతే! (ఉతవి, నల్లుతవి, పెరునల్లుతవి) ఉతవియావతు - ఉపకరిక్కై. నల్లుతవియావతు - ప్రత్యుపకారత్తైయుపకరిక్కై. పెరునల్లుతవియావతు - తన్నై తాకవుపకరిక్కై. ఇప్పెరూపకారత్తుక్కు, కైమాఱాక - ప్రత్యుపకారమాక. (ఎనతావితన్దొழిన్దేన్) ఎన్నుడైయ ఆత్మవస్తువై దేవర్ తిరువడికళిలే సమర్పిత్తేన్. అప్పుకతు, ఇతు తానెత్తైక్కుళిక్కు నిఱ్కుమెన్ఱానీశ్వరన్ (ఇనిమీళ్వతెన్పతుణ్డో) సద్యో దశాపహనూక త్తన్దేన్. ‘‘అప్పుకితు, నీక్ తామ్ అరత్తియారుక్కుత్తన్దిరెత్తారాయ్న్దుపార్త్తుక్కాణుమ్’’ ఎన్ఱా నీశ్వరన్; ఆం అవ్వణ్ణానాత్తే అననత్తయానుక్కుక్కొడుపు త్తతాయిరున్దతు, (ఎనతావియావియుమ్నీ) ఎన్ఱాన్ త్తా వుక్కుత్తరాత్తావాయ్ప్పతున్దునిఱ్క్కుమాయుమ్ నీయాయిరున్దాయ్. భగవదీయమానవస్తువై నెడునాళ్ ‘‘నమ్మతు’’

శ్రీ-అ.—నాలాయిరప్పడి. (ఎనతావియిత్యాది) ‘‘ఎనతావితన్దొழిన్దేన్, ఎనతావియారయానార్’’ ఎన్ఱు తెక్కేటాక్షేప్తుశఙ్కాపరిహారరూపేణసఙ్గతి (వైత్తాయాలిత్యాది). అనుశయిక్కిఱార్ - అనుతపిక్కిఱార్. నెఞ్జాఅల్ - మనోదుఃఖమ్, విచారముమ్

‘‘ఎనతావి’’ ఎన్ఱతుక్కు అభిప్రాయమ్ (అనాదికాలమిత్యాది). ఫలితమ్ (వస్తునిత్యాది). ‘‘పుకున్దాప్పోలేయన్ఱ తన్మైదేకలన్దాన్’’ ఎన్ఱు తన్మైయణ్ణనాకననుసన్ధిక్కిఱారెన్ఱుపడి. ఇప్పడియనుసన్ధిప్పానెన్నెన్ను (నీశనేనిత్యాది). ‘‘ఉళ్ కలన్ద’’ ఎన్ఱతుక్కు భావనై (అతుతన్నిలువి త్యాది). కడక్కనిన్ఱు శిలభోగత్తైక్కొడుక్కైయావతు - తాన్ ప్రాప్యనన్ఱిక్కేయొழிకై. కడక్కనిన్ఱు మోక్షత్తైక్కొడుక్కైయావతు. ‘‘మోక్షయిష్యామి’’ ౩ ‘‘నిత్యకిఙ్కరోభవిష్యసి’’ ఎన్ఱు పురుషార్థప్రధానత్తైసఙ్కల్పిత్తు, అన్తరసత్తైయనుభవిప్పియామలిరుక్కై. (ఎల్లామి త్యాది) ఎనతావియిలుళ్ పుకున్దవిడత్తిల్ సమస్తరసఙ్గళుమాప్పుకున్దానెన్ఱుపడి. విశేషణఙ్గళుక్కు భావమ్ (ఉతవియావతిత్యాది). కైమాఱు- కైమాఱుకై. కై - కొడుక్కై. మాఱు - ప్రతియాక. ప్రతియాకక్కొడుక్కై - ప్రత్యుపకారమెన్ఱుపడి. తన్నైతాక- ఇవనర్థియాతిరుక్క, స్వప్రయోజనమాక. అప్పుకితు - పణ్ణ్పనెన్ఱుపడి. (ఎన్ఱనైయుళిక్కుత్తు) పడియెన్ఱు - స్థానమాయ్; నాలుతమిఴ్పర్యన్తమ్పుష్పఙ్గరాగాది పరిమళ మిఱుక్కుమాప్పోలే యిరుప్పు మున్తైనాలమిరుక్కుమెన్ఱుపడి. స్థాయిత్వాభావత్తిలేనోక్కు. సద్యోదశాపహమెన్ఱవిడత్తిలే- ౪ ‘‘క్రయ శ్చపరివృత్తిశ్చనిభాగశ్చసమేయతః । ఆపదా నాన్నిపర్తన్తేవిష మేనవిఙ్వత్సరాత్’’ ఎన్ఱతైనినైప్పతు. నవవత్సరాత్ - ప్రథమవత్సరాదిత్యర్థః. ‘‘ఆపదాహాత్’’ ఎన్ఱవళనన్ఱిక్కే, సద్యోదశాపహమెన్ఱుపడి. మేలుక్కుపతారికై (అప్పుకితిత్యాది). ‘‘ఆరాయ్న్దవాక్షే’’ ఇత్యాది

ఆ-అ-వి.—‘‘ అతిమాత్రప్రవణనాన పెన్పక్కలితే’’ ఎన్ఱ ప్రథమనాళ్ పెన్న (నీశనేనిత్యాది). ‘‘ఎనతావియావియుమ్నీ’’ ఎన్ఱు, ౫ ‘‘ఉళ్ళువారుళ్ళత్తెల్లా ముడనిరున్దఱితి’’ ఎన్నుమాప్పోలే యవనుడైయ సర్వజ్ఞత్వత్తై యనుసన్ధిత్తు లజ్జిక్కిఱా రెన్నుతల్. అత్యన్తపారత న్త్ర్యమత్తైయుప్పారత్తాల్, కేవలశేషత్వజ్ఞానపరై, ‘‘ఎనతావియావియుమ్’’ ఎన్ఱు-అవనుక్కు శరీరతయా శేషమాకైయాలే, యవనత్తైయువ మక్కుక్కొడుత్తల్ కకొమాకైయాలే లజ్జైక్కుపతికేయనున్నపుమామ్. ప్రత్యుపకారత్తిలుజ్ఞాన శ్రద్ధాజాడ్యత్తాలే కలఙ్గి మున్నడితోన్ఱా

ఈ—ఎన్ఱిరున్ద, ఇత్తైయిన్ఱు అనన్యక్కాలిలేసమర్పిత్తోమ్; సర్వజ్ఞనానవన్ ఎన్నై త్తిరుక్కుమెన్ఱు, తామత్తై యఱిన్దుఅతుక్కులజ్జిక్కిఱార్.

ఆత్మసమర్పణమ్పణ్ణావిడిల్ సర్వముక్తిప్రసఙ్గమామ్, సమర్పిక్కిల్ అవనతానవస్తువై యవనుక్కుక్కొడుత్తతామ్, ఆనాల్పియ్యవడుప్పతెన్నెన్నిల్; భ్రాన్తిసమయత్తిల్ సమర్పిక్కవుమ్వేణుమ్, తెళిన్దాల్ “కొడుత్తోమ్” ఎన్ఱిరుక్కక్కడవనల్లన్;౧“మయాసమర్పితః - అథవా కిన్ను సమర్పయామితే” ఎన్ఱారిఱే(ప్పాழிలేయ్యుమున్ఱు

జీ-అ.—వాక్యాన్తరమ్-“భగవదీయమాన” ఇత్యాదివాక్యత్తైయనుసన్ధిత్తు; అనన్తరమ్, “ఎనతావియావియుమ్ నీ” ఎన్ఱ పదోపాదానమ్పణ్ణి, “ఎన్నాత్తావుక్కు” ఇత్యాది వాక్యఙ్గళ్లైక్కొళ్వతు. లజ్జిక్కిఱారెన్ఱతు - “ఎనతావియారియానార్” ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి.

ఇన్దప్రసఙ్గత్తిలే స్వరూపశిక్షైపణ్ణుకిఱార్ (ఆత్మసమర్పణమిత్యాది). యద్వా, ౨“ప్రక్షాళనాద్ధి పఙ్కస్య దూరాదస్పర్శనంవరమ్” ఎన్ఱిరాతే, ఆత్మసమర్పణమ్పణ్ణువానేన్? ; పిన్పు లజ్జిప్పానేన్నెన్న (ఆత్మసమర్పణమిత్యాది) ఆతల్. అతావతు-3“కర్తవ్యస్తమపి ప్రపత్తుమనలమ్” ఎన్ఱు శొల్లుమ్పడియాన ‘ప్రబుద్ధధీః’ ఎన్ఱ అత్యన్త పారతన్త్ర్యానుసన్ధాన దశైయైప్పార్త్తాల్, ‘అద్యైవమయాసమర్పితః’ ౪ ‘త్వత్పాదారవిన్దయుగళంశరణమహంప్రపద్యే’ ఎన్ఱనుసన్ధిక్కిఱ కేవల శేషత్వజ్ఞాన దశైయుమ్ పారతన్త్ర్యజ్ఞానకార్యమే యాకిలుమ్, ‘అతువుమ్ భ్రాన్తిదశై’ ఎన్నుమ్పడియాయిరుక్కుమ్” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. 3 [మయిత్వదధీనతాంనిశ్చిత్య] ఎన్ఱవిడత్తిల్ - త్వద్విషయమాన పారతన్త్ర్యత్తై నిశ్చయిత్తెన్ఱపడి. ఇతుక్కు నియామకమేతెన్న (మయాసమర్పిత ఇత్యాది). అతావతు - ఆత్మసమర్పణమ్ సర్వ

అ-అ-వి.—మల్, తమ్ముడైయ తన్నాత్తై త్తమతాక భ్రమిత్తు అత్తైయవనుక్కు సమర్పిత్తు, ఉడనే తెళిన్దనుశయిత్త వితుక్కు దృష్టాన్తాభిప్రాయేణవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఆత్మసమర్పణమిత్యాది). స్వరూప భరఫల సమర్పణాత్మకమాన ప్రపత్తిశరీరత్తిలే, స్వరూపసమర్పణమావతు-స్వతస్సిద్ధమాన శేషత్వత్తినుడైయ వనుసన్ధానమాత్రమే యొழிయ, తన్నతాన వాత్మవస్తువై యవనుక్కు సమర్పిక్కైయన్ఱాయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, ఆత్మసమర్పణమావతు - తన్నతానవాత్మవస్తువై యవనుక్కు సమర్పిక్కైయెన్ఱు అప్రబుద్ధర్కళుక్కుత్తోన్ఱుమిఱే; తదభ్యుపగమేన వరుళిచ్చెయ్త వాక్యమితువెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. ఇప్పడి యప్రబుద్ధనాయ్ సమర్పణదశైయిల్ తన్నతై సమర్పిత్తతాక భ్రమిత్తానేయాకిలుమ్, “ఇన్ఱుమత లాక శేషత్వముణ్డాయిఱ్ఱు” ఎన్ఱిఅబుద్ధి యుణ్డానాక్కైయాలే పరమపురుషార్థసిద్ధియిల్ తట్టిల్లైయెన్ఱుకరుత్తు. అన్దవధికారి, పిన్పుమ్ తన్నుడైయ పదార్థత్తై సమర్పిత్తతాక బుద్ధిపణ్ణికొణ్డిరున్దానే యాకిలుమ్ ఫలసిద్ధియిల్ విరోధమిల్లై; అవనే ప్రబుద్ధనాకిలుమ్ విరోధమిల్లై, ప్రబోధానన్తరమ్ ప్రపత్తి కార్యకరమెన్ఱుమామ్. ఇన్దప్రపత్త్యుత్తరకాల ప్రబుద్ధనైప్పఱ్ఱి (భ్రాన్తిసమయత్తిలిత్యాదివాక్యఙ్గళ్) తెళిన్దాల్ కొడుత్తోమెన్ఱిరుక్కక్కడవనల్లన్ ఎన్గిఅతు - అనువాదమ్, విధియన్ఱు. ఇవరిఙ్గేపణ్ణిన ఆత్మసమర్పణమ్ స్వీకారసమయత్తిలుమ్పణ్ణవేణుమెన్ఱు వివక్షిత్తు, తద్విషయశఙ్కైక్కుయైయనువదిక్కిఱార్ (ఆత్మసమర్పణమిత్యాది). ఎన్నవుమామ్. సమర్పిత్తు లజ్జిత్తమైక్కు దృష్టాన్తమ్ (మయాసమర్పిత ఇత్యాది). వపురాదిషు యోపికోపివాఅసాని - శరీరాదికళిలే యేతేనుమాకిలు మాకిఱేన్; గుణతఃయథాతథావిధః అసాని - గుణత్తినాలే యేతేను మెన్ఱాకిలుమాకిఱేన్; జ్ఞాన గుణక నాకిలు మాకిఱేన్, పాషాణకల్పమాకిలుమాకిఱేన్ ; తత్ - అక్కైయాలే, అయమహమ్ - ఇన్దనాన్, తవపాదపద్మయోః - దేవరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైకళిలే, అద్యైవ-“క్షణికమ్” ఎన్ఱార్కళాకిలుమ్, అన్దక్షణత్తిలేయెన్నాలే సమర్పిక్కప్పట్టతు. (మమనాథేత్యాది) ఎన్నాతనే!, మాతవా!; అథవా, మమయదస్తి - ఎనక్కుయాతొన్ఱుణ్డు; అహంయోస్మి - యావనొరువనాకిఱేన్; తత్సర్వంతవైవ నియతస్వమితి ప్రబుద్ధధీరహంతేకిన్ను సమర్పయామియెన్ఱన్వయమ్. ఇతుతాన్ దృష్టాన్తమాకిఱతుమ్ - అపాతప్రతీతికొణ్డు; పూర్వశ్లోకత్తిల్ సమర్పణశబ్దార్థ వివరణపరమిఱే - “మమనాథ” ఇత్యాదిశ్లోకమ్. స్వకీయపదార్థత్తినుడైయ పరస్వత్వాపాదనత్తిలే - సమర్పణశబ్దమ్ ప్రసిద్ధమాకైయాలే అన్దవర్థత్తై యిఙ్గే శఙ్కిత్తుక్కొణ్డు, “మమనాథ” ఇత్యాదియాలే పరిహరిక్కిఱార్; ప్రప

౧||స్తో ౪.   ౨|| 3|| అ-శ్లో-   ౪|| గ-త్ర.

ఈ,— వెన్దాయ్) స్వాభావికమాన శేషిత్వఙ్గొణ్డు శొల్లవేణుమో?,ప్రళయాపత్తిలే వయిత్తిల్ వైత్తునోక్కిన.వతు పోరాతో? “నీ శేషి” ఎన్గైక్కు. (ఎన్దాయ్)ప్రళయాపత్తిలేనశియాతపడి జగత్తైరక్షిత్తాప్పోలే, పిరిన్దునశియాతపడి ఎన్నై దేకలన్దడిమైకొణ్డవనెన్నుమామ్.

జీ-అ.—ముక్తి ప్రసఙ్గపరిహారార్థమాకిలుమ్,ఆత్మవస్తు అత్యన్తపరతన్త్రమాకైయాలే యనన్తర మనుతపిక్కవేణ్డుమ్పడియిరుక్కుమెన్నపడి.“కిన్ను సమర్పయామియెన్ను - స్వాధీనకర్తృత్వ నివృత్తిశొల్లుకిఱతు”. ఎన్న పశ్చాత్తర మయుక్తమెన్నపడి. స్తోత్రే “వపురాదిషు” ఇత్యాది, “మమ నాథ” ఇత్యాది. “ఎనతావియావియుమ్ నీ” ఎన్గైయాల్ - స్వామిత్వఙ్గొల్లి, మీళవుమ్ “ఎన్దాయ్” ఎన్గిఱతెన్నెన్న (స్వాభావికమాన విత్యాది). పౌనరుక్త్యముణ్డాయాలే “ఎన్దై” ఎన్ను మున్దినవర్థమ్. అర్థాన్తరమ్ (ప్రళయాపత్తిలే నశియాతపడి యిత్యాది). పౌనరుక్త్యము ణ్డాప్పోలే యెన్దైయానతువుమ్ ఎన్ఱిరణ్డామర్థమ్. ఎనతావి యావియుమ్ నీయానపిన్బు - ఎనతావియార్ యానార్ఎన్ను హేతుహేతుమద్భావేనార్థమ్ (ప్రదేయమానవిత్యాది). సర్వము మీశ్వరనుక్కే శేషమాకైయాలే, తద్వ్యతిరేకేణ స్వతన్త్రతయా సమర్పణకర్తావుమ్ సమర్పణీయ

ఆ-అ-వి-—త్తివిషయత్తిలే సమర్పణశబ్దప్రయోగమిరుక్కైయాలే, “అన్దసమర్పణశబ్దార్థత్తై నిష్కర్షిక్కవేణుమ్” ఎన్నుతిరువుళ్ళమ్పత్తి పూర్వశ్లోకత్తిలేసమర్పితః ఎన్ను ప్రయోగిత్తు,అతిలర్థాన్తరత్తై పూర్వపక్షమాక శఙ్కిత్తుక్కొణ్డు“అథవా” ఎన్ను-అత్తైనిరాకరిత్తు,స్వాభావికదాస్యానుసన్ధానమే - స్వరూపసమర్పణమెన్ను నిష్కర్షిత్తరుళినారాయిఱ్ఱు; అకైయాలాపాతప్రతీతియై యనుసరిత్తు ఇఙ్గే దృష్టాన్తమాకచ్చొల్లిఱ్ఱు. ఇవ్విడత్తిలాழ்వార్ ప్రత్యుపకారత్తిలుణ్డాన తడుమాఱ్ఱత్తాలే భ్రమిక్కవుమనుశయిక్కవుమ్ఙ్గూడుమ్, అజ్ఞర్ పరమాచార్యరుక్కు భ్రమనిదానమిల్లామైయాల్ భ్రమిక్కవుమనుశయిక్కవుమ్ఙ్గూడాతిఱే.ఆచ్చాన్పిళ్ళై యరుళిచ్చెయ్తస్తోత్ర వ్యాఖ్యానత్తిలుమ్- ఇన్దశ్లోకద్వయముమ్ సమర్పణశబ్దార్థ నిరూపణమెన్నే తాత్పర్యమ్.అప్రబుద్ధాధికారికళైప్పోలే తాముమనుష్ఠిత్తతాక్కి,అతుక్కనుశయిత్తు, ఇమ్ముఖత్తాలే, సమర్పణశబ్దార్థమ్ - స్వాభావికదాస్యానుసన్ధానమేయెన్ను నిష్కర్షిత్తరుళినారెన్ఱాచ్చాన్పిళ్ళైక్కు తాత్పర్యమ్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; “పూర్వశ్లోకత్తిల్— అప్రబుద్ధానుష్ఠానమాక త్తమ్ముడైయవనుష్ఠానత్తిలే యాహార్యారోపణమ్పణ్ణికొణ్డరుళిచ్చెయ్తవరాకైయాలే, తాత్పర్యానుసారేణ భగవదభిప్రాయకల్పనమ్పణ్ణికొణ్డు, పణ్ణిన వాత్మసమర్పణత్తుక్కనుశయిక్కిఱార్” ఎన్ను త్తరశ్లోకత్తై యవతరిప్పిక్కిఱార్ [“ఇవరై భ్రమత్తోడేవిడుకిఱతెఙ్ఙనే?” ఎన్ను పార్త్తరుళి, “నీర్ యారత్తైయారుక్కు సమర్పిత్తీర్” ఎన్న; నిరూపిత్తు, “ఎనతావియావియుమ్నీ, ఎనతావియార్ యానార్” ఎన్గిఱపడియే “ఉమ్మత్తై నీర్ స్వీకరిత్తీరిత్తనై, ఆత్మసమర్పణము మాత్మాపహారత్తోడొత్తి” ఎన్నుపణ్ణిన వాత్మసమర్పణత్తై యనుశయిక్కిఱారెన్ను] అనుశయహేతువాన వాత్మసమర్పణన్దానేతెన్న వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [ఆత్మసమర్పణమావతు — భగవత్పరతన్త్రమాన వాత్మావుక్కు అనాద్యవిద్యాసిద్ధమాన స్వాతన్త్ర్య మడియాక భగవద్వైముఖ్యమ్పిఱన్దు, అత్తాలే “హాతః” ఎన్ను భీతిపిఱన్ద వళవిలే తదీయత్వానుసన్ధానత్తాల్ వన్ద దాస్య సఙ్కల్పమాతల్, రాజాభరణత్తై రక్షిత్తువైత్తు ప్రాప్తకాలఙ్గళిలే కొడుక్కుమాప్పోలే, ఆత్మావై ఈశ్వరన్పక్కలిలే సమర్పిక్కై యెన్నుతలెన్ను]. [తదీయత్వానుసన్ధానమ్] తదీయత్వసఙ్కల్పమ్. సామాన్యసఙ్కల్పత్తైయుమ్ విశేషసఙ్కల్పత్తైయుఞ్జొన్నపడి. తదీయత్వమ్ చేతనాచేతనసాధారణమాయ్, దాస్యమ్ చేతనాసాధారణమాయిఱే యిరుప్పతు. ఇవై యిరణ్డుమ్ - సమర్పణశబ్దార్థమాక సమ్భావితమెన్ను తాత్పర్యమ్. ఇవై యనుశయహేతువావానేన్? ఇతువే యర్థతత్త్వమానాలోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [ఇవై యిరణ్డుమర్థమన్ను, పణ్డేయవనతానవస్తువై “అవనతు” ఎన్ఱిరైయుమతొழிయ, ఆత్మసమర్పణమాత్మాపహారత్తోడొక్కుమెన్ను]. “సఙ్కల్పమ్” ఎన్నైయాలే - దాస్యత్తుక్కిచ్ఛాసాధ్యత్వన్దోన్నుకిఱతు; అతుకూడాతిఱే,దాస్యమ్ స్వాభావికమాకైయాలే; “భగవానుక్కు కౌస్తుభమానవాత్మవస్తువై నామ్ పేణిక్కొణ్డిరున్ను, ఉపభోగకాలత్తిలేసమర్పిప్పోమ్” ఎన్గిఱబుద్ధియిల్లామైయాలే రాజాభరణ న్యాయముఙ్గూడాతిఱే; అకైయాలే, అత్తైయనుష్ఠిత్తతాకప్పణ్ణికొణ్డనుశయిక్కిఱారెన్ను తాత్పర్యమ్. ఇప్పడి శ్లోకతాత్పర్యత్తై యరుళిచ్చెయ్తు, ప్రసఙ్గాదప్రబుద్ధాధి

ఈ.—(ఎనతావియార్ యానార్) ప్రదేయమానవస్తువారతు, ప్రదాతావారుడైయవర్; "నానెన్నై త్తానేయమర్పిత్తేన్" ఎన్నక్కడవేనో?. (తన్దనీకొణ్డాక్కినైయే) ముతలిలేయిత్తైయుణ్డాక్కిననీయేకొణ్డాయానాయ్. ఉణ్డాక్కినైయావతెన్? నిత్యవస్తువై యెన్నిల్; ౧ "ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థసత్తా" ఎన్నుమవనుడైయనిత్యేచ్ఛయాలేయుణ్డాయితినుడైయ నిత్యత్వమ్. ౪.

తి-అ.—వస్తువైవిల్లైయెన్నపడి. శబ్దార్థమ్ (ముతలిలేయిత్యాది). తన్దనీ-ఉణ్డాక్కిననీ, తరుకై-ఉణ్డాక్కుకై. కొణ్డాక్కినైయే-కొణ్డాయానాయ్. శఙ్కైక్కైయై యనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (ఉణ్డాక్కుకై యిత్యాది). నిత్యేచ్ఛయడియాక వితు నిత్యమా యిరుక్కైయాలే "ఉణ్డాక్కిన" ఎన్గిఱారెన్నపడి. శ్రీవైకుణ్ఠస్తవే, "ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థ సత్తానిత్యంప్రియా స్తవతుకేచనతేపి నిత్యాః। నిత్యంత్వదేకపరతన్త్రనిజస్వరూపాభావత్కమఙ్గళగుణాహినిదర్శనన్నః." క్రమేణాన్వయః. ౪.

అ-ఆ-వి.—కొడుయిన్నదిఱై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [సంసారభయత్తాలే సమర్పిక్కైయుమ్,స్వరూపయాథాత్మ్యభయత్తాలే యనుశయిక్కైయుమాకిఱవికైయిరణ్డుమ్ యావన్మోక్షమనువర్తిక్కక్కడవతెన్ను]. ఇరణ్డావతినుడైయ యావన్మోక్షానువృత్తియైక్కొణ్డు ఇవై యిరణ్డుమ్ యావన్మోక్షమనువర్తిక్కక్కడవతెన్గిఱతు. అథవా, ప్రసఙ్గాత్ ఆழ்వారుడైయ సమర్పణానుశయఙ్గళై ప్పఱ్ఱ వరుళిచ్చెయ్కిఱారాకవుమామ్; ఈశ్వరన్ స్వాభిలషిత పురుషార్థసిద్ధిక్కాకవిఱే యాழ்వార్కళై చ్చిఱితునాళ్ లీలావిభూతియిలే వైత్తుక్కొణ్డిరుక్కిఱతు; అవర్కళ్ ప్రాప్యత్వరాతిశయత్తాలేకూప్పిట్టు, "నామ్పచ్చైయిడామైయిఱే యివన్ ఫలసిద్ధియిల్ విళమ్బిక్కిఱతు" ఎన్ను భ్రమిత్తు, స్వాత్మసమర్పణమ్పణ్ణి యనుశయిక్కానిఱ్పర్కళిఱే. పాట్టిలేవూమ్మణ్డవెన్దాయ్ - ఎనతావియుళ్ కలన్దవెన్నుతొడఙ్గి, ఎనతావియావియుమ్నీ, ఎనతావియార్ యానార్, తన్దనీకొణ్డాక్కినై ఎన్నుకైయన్వయమ్. ౪.

ప్ర-తి.— (ఎనతావి) (ఎనతావియార్ యానార్) స్తోత్రే, "వపురాదిషుయోపికోపివాగుణతోఽసానియథాతథావిధః।తదహంతవపాదపద్మయోరహమద్యైవమయాసమర్పితః॥ మమనాథయదస్తియోఽస్మ్యహం సకలంతద్ధితవైవమాధవ। నియతస్వమితిప్రబుద్ధధీ రథవా కిన్నుసమర్పయామితే."——శ్రీవైకుణ్ఠస్తవే, "ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థ సత్తానిత్యంప్రియా స్తవతుకేచనతేపినిత్యాః। నిత్యంత్వదేకపరతన్త్రనిజస్వరూపా భావత్కమఙ్గళగుణాహినిదర్శనంనః."౩౬. ౪.

తాత్పర్యము.— ప్రళయకాలమునందు సప్తలోకముల నుదరమునందుంచి రక్షించినఓ! స్వామీ!, అనాదికాలముగ సంసారమునందు దుర్వాసనచే మునిగియున్న నాయాత్మవస్తువందు కలిసిన మహోపకారమునకు ప్రత్యుపకారముగ నాయాత్మను సమర్పించితిని. ఇంకమీఁద నేను ప్రతిగ్రహించను. అని యాழ்వార్లు భగవంతునిగుఱించి సాదించి పిదప నర్థతత్త్వమునాలోచించి నాయాత్మకు నీవే నియామకుఁడవు, సమర్పింపఁదగువస్తువును నీకు శేషముగనున్నది, సమర్పించువాఁడును నీదాసభూతుఁడుగాన నిట్టిసర్వస్వామివైన నీకు నేను సమర్పించితినని చెప్పఁదగదని యనుశయించుచున్నారు. ౪.

మూ.— ఇనియార్ ఞానఙ్గళాలెడుక్కలెழாతవెన్దాయ్ । కనివార్ వీట్టిన్బమేయెన్నడప్పడావముతే ।
తనియేన్ వాழ் ముతలే పొழிలేழுమేనమొన్నాయ్।నునియార్ కోట్టిల్ వైత్తాయునపాతఙ్గణ్ సేర్న్దేనే॥

ఆ.— (ఇనియార్) అనాశ్రితరత్తనైయేను ముత్కృష్టరేయాకిలు మవర్కళుడైయజ్ఞానఙ్గళుక్కగోచరనాయ్, అనన్యభక్తికళా యిరుప్పార్క్కు పరమసులభనాయ్, తాదృశభక్తిహీననాయిరుక్కచ్చెయ్తే యెనక్కయత్నసిద్ధభోగ్యనాయ్, సముద్రత్తిలే యழுన్దిక్కిడక్కిఱ

వాత్మవర్గత్తై నిర్హేతుకమాక వెడుత్తుజ్జీవిప్పిత్తాప్పోలే, ఉన్నుడైయకృపైయాలే,. అనన్యగతియాయిరున్ద వెన్నుడైయ వుజ్జీవనహేతుభూతనానవనే! ఉన్దిరువడికళై ఇని యొరునాళుమ్పిరియాతొరుపడి శేర్న్దనేయెన్గిఱార్. ౫.

అన్వ.— యార్ ఞానఙ్గళాల్ ఎడుక్కల్ (౩) ఎழாత ఎన్దాయ్ కనివార్ (౬) వీట్టిన్బమే ఎన్ కడల్ (౯) పడా అముతే తనియేన్ (౧౨) వాழ் ముతలే పొழிలేழுమ్ (౧౫) ఒన్ఱు ఏనమాయ్ నునియార్ (౧౮) కోట్టిల్ వైత్తాయ్ ఇని (౨౧) ఉనపాతమ్ శేర్న్దనే (౨౩). ౫.

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఉన్నుడైయ అప్రాకృతభోగ్యతైయెక్కాట్టి రుచిజనకనాన పడియాలే ఉన్దిరువడికళై ప్పెఱ్ఱే నల్లేనో వెన్గిఱార్.

ఎత్తనైయేను మతిశయితరానవర్కళుడైయ, జ్ఞానఙ్గళాల్, ఎడుక్కైక్కు, (౩) ఎడుప్పణ్ణాత, స్వామియాయ్, ఉన్పక్కల్ స్నేహత్తాలే పరిపక్వహృదయరానవర్కళుక్కు, (౬) మోక్షానన్దభూతనాయ్, ఉభయవ్యావృత్తనాన వెనక్కు, మథనాదియత్నత్తాల్ కడలిలే, (౯) ఉణ్డాకాత, అప్రాకృతమానవమృతమాయ్, సంసారత్తిల్ప్పోరున్దామైయాలే తనియనాన వెన్నుడైయ, (౧౨) త్వదనుభవరూపమాన వాழ்వుక్కు, రుచిజనకత్వాదియాలే ప్రథమహేతుభూతనాయ్, ఎన్నై సంసారార్ణవత్తినిన్ఱు మెడుక్కైక్కుసూచకమాక, సప్తద్వీపయుక్తమానజగత్తై, (౧౫) అద్వితీయమాన, మహావరాహమాయ్కొణ్డు, కూర్త్తమిక్క, (౧౮) కొమ్బిలే, వైత్తవనే!, ఇని నీయే హేతుభూతనాయ్ నిర్వహిక్కైయాలే, (౨౧) ఉన్దిరువడికళై, ప్రాపిత్తేనేయన్ఱో?. (౨౩)ఏకారమ్-తేఱ్ఱమ్. ఎడుక్కల్ - తద్వశమాక్కుతల్. ౫.

అర్థము.— ఎట్టిజ్ఞానవంతుల జ్ఞానములచే పరిచ్ఛేదింప (౩) నశక్యమైన నాస్వామీ! పరిపక్వమైనయాశకలవారలకు (౬) మోక్షసుఖమునంటి(భోగ్యభూతుఁడా!)నాకు సముద్రమునందు(౯)బుట్టని(విలక్షణమైన)అమృతమా! సహాయములేనినాయొక్క(౧౨)ఆనందానుభవమునకు ముఖ్యకారణుఁడా! సప్తద్వీపములను (౧౫)అద్వితీయమైన వరాహావతారంబెత్తి క్రూరమైన(౧౮)దంతమందు నుంచినవాఁడా! ఇంకమీఁద (౨౧) నీపాదపద్మములను జేరితినికదా ?. (౨౩) ౫.

ఈ.— ఐన్దామ్పాట్టు. జ్ఞానలాభమేయమైయుమో, ప్రాప్తివేణ్డావో? వెన్న; ఎనక్కు ప్రథమసుకృతమున్ నీయేయాయ్, ఎన్నై సంసారికళిల్ వ్యావృత్తనాక్కినవన్ఱే పెఱ్ఱేనేయన్ఱో వెన్గిఱార్.

ఇని-మేలేయన్వయమ్. (ఆర్ ఞానఙ్గళా లెడుక్కలெழாతవెన్దాయ్!) ఎత్తనైయేనుమతిశయిత జ్ఞానరానవర్కళుడైయజ్ఞానవిశేషఙ్గళాలుమ్స్వయత్నత్తాలే యఱియప్పార్క్కుమన్ఱుపేర్క్క ప్పోరాతిరుక్కిఱవెన్నాయనే!.

జీ-అ.— అఞ్జామ్పాట్టు. (ఇనియారిత్యాది). “తనియేన్వాழ்ముతలే, ఇనియునపాతఙ్గళ్శేర్న్దనే” ఎన్ఱ పదఙ్గళైక్కాట్టాక్షిత్తిరణ్డామ్పాట్టోడే సఙ్గతి (జ్ఞానలాభమేయిత్యాది). “అఱియాతన వఱివిత్తు” ఎన్ఱు జ్ఞానలాభముణ్డాయిఱ్ఱెన్ఱపడి.

ఇనిమేలేయన్వయమెన్ఱతు “ఇని” ఎన్ఱతుక్కు - “ఉనపాతఙ్గళ్శేర్న్దేన్” ఎన్ఱత్తోడే యన్వయమెన్ఱపడి. ఆర్ఞానఙ్గళాల్ - ఆరుడైయజ్ఞానఙ్గళాలుమ్. ఆరెన్ఱు - ఉత్కృష్టపురుషవాచి. ఎడుక్కలెழாతవెన్దాయ్-ఎడుక్కైక్కెడుప్పణ్ణాత వెన్ స్వామీ! యెన్ఱుశబ్దార్థమ్. పేర్క్కప్పోరాతిరుక్కిఱ-చలిప్పిక్కచ్చలియాతేయిరుక్కిఱ. అతావతు-పరిచ్ఛేదిత్తఱియప్పోకాతిరుక్కిఱవెన్ఱపడి. ఎడుక్క ప్పార్క్కు

అ-అ-వి.— ఆరుడైయఞానఙ్గళాలుణ్డాన,ఎడుక్కల్-అఱియప్పార్కైయుమ్,ఎడుక్కైయుమ్,ఇవ్విరణ్డాలుమ్,ఎழாత-అఱియవుమ్

ఈ.—అతావతు-దుర్యోధననాలే పరిచ్ఛేదిత్తల్, రావణనాలే యెదుక్కలాయిరుత్తల్ శెయ్యఎరితాయిరుక్కై.(కనివార్ వీట్టిన్బమే) ‹‹నీ›› ఎన్నాల్ ఉళ్ కనిన్దు పక్వమాయిరుక్కుమవర్కళుక్కు మోక్షసుఖమానవనే!. అన్ఱియే, ‹‹నీ›› ఎన్నాలినియరా యిరుక్కుమవర్కళిసప్పిడత్తిలేవన్దు అవర్కళుక్కానన్దత్తై విళైక్కుమవనే!. అప్పడి యెజ్గే కణ్డోమెన్నిల్;౧ *యశోదైప్పిరాట్టి, తొల్లైయిన్బత్తిఱుతికణ్డాళిఱే. (ఎఙ్కడఙ్బ్పడావముతే) అవ్విరణ్డుకోడియిలు

జీ-అ.—మస్తైడుక్కప్పోకాతిరుక్కిఅఎన్ఱు కూట్టికొళ్వతు. ‘‘ఞానజ్గళాల్’’ ఎన్ఱతు-శక్తిక్కు ముపలక్షణమ్. ‘‘ఎడుక్కలెழாత’’ ఎన్ఱతు-అతియప్పోకామైక్కు ముపలక్షణమ్. వివరణమ్ (అతావతిత్యాది). వీడు - మోక్షముమ్, గృహముమ్. మోక్షసుఖమానవన్ - మోక్షసుఖత్తైక్కొడుక్కుమవన్. వీట్టిలేవన్దానన్దత్తై విళైక్కుమవనెన్ఱిరణ్డా మర్థమ్. (తొల్లైయిత్యాది). పెరుమాళ్ తిరుమొழி. పఴైయతానవానన్దత్తినుడైయ వెల్లైకణ్డాళేయెన్ఱపడి. (కడఙ్బ్పడావముతే). పడుకై - ఉణ్డాకై. ‘‘కడఙ్బ్పడావముతు’’ ఎన్నైయాలే - ప్రాప్యత్వఙ్గొల్లిఱ్ఱు.

అ అ.వి.—పేర్కక్కవుమ్ పోకాతవెన్దాయెన్ఱు వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఎత్తనైయేనుమిత్యాది).——అర్థాన్తరమ్(అతావతిత్యాది).అర్ ఞానజ్గళాలెడుక్క లెழாమైయానవత్తెన్ఱపడి. అర్ ఞానజ్గళాలుమెழाన్. ఆరెడుక్కిలుమెழாనెన్ఱన్వయమ్. ఇప్పోతు, ‘‘ఆర్’’ ఎన్ఱు - జ్ఞానసమృద్ధి వివక్షితమన్ఱు; ఐశ్వర్యసమృద్ధి వివక్షితమ్. ఎழுకై - విషయీకరిక్కప్పడుకై. ఐశ్వర్యమత్తరాన ప్రతికూలరఙియామలిరుక్కైయుమివనుక్కుద్దేశ్యమెన్ఱపడి. ‘‘ఆరెడుక్క లెழாత’’ ఎన్గిఱవిడత్తిల్ ‘‘ఆర్’’ ఎన్గిఱతు - బలోచ్ఛ్రియత్తైప్పఱ్ఱి. ౨ ‘‘నసఖ్యే శ్రీ భరతానుజః’’ ఎన్ఱతువు ముద్దేశ్యమిఱే యివర్క్కు.——‘‘తత్ర ప్రాథమికార్థోదాహరణత్వేన ౩ ‘‘భక్త్యా శాస్త్రీద్వేద్మి’’ ఇతి సజ్ఞయవృత్తాన్తమ్, తత్ప్రతికోటిత్వేన ‘‘ఆర్’’ ఇత్యస్యోదాహరణత్వేన ధృతరాష్ట్రోక్తవదన్తి. ౩ ‘‘మాయాంనసేవే’’ ఇత్యాది. ‘‘వీట్టిన్బమ్’’ ఇత్యస్యార్చావతారపరత్వేనార్థాన్తర మభిహితమాచార్యహృదయకారైః. ౪ ‘‘వీట్టిన్బ విన్బప్పాక్కళిల్ ద్రవ్యభాషానిరూపణసమమ్’’ ఇత్యత్ర. (మోక్షసుఖమానవనెన్ఱతు) ‘‘ఇచ్చెయ్యైయుడైయనెల్’’ ఎన్ఱాల్ - నెల్లైవిళైక్కుమెన్ఱు కాట్టుమాప్పోలే, మోక్షసుఖత్తైక్కొడుక్కుమెన్ఱపడి. ఇప్పడిశెయ్యక్కణ్డ విడముణ్డోవెన్న (యశోదైప్పిరాట్టి యిత్యాది). (తొల్లైయిన్బత్తిఱుతికణ్డాళిత్తి). పెరుమాళ్ తిరుమొழி.—౫‘‘ఇవనైప్పెఱ్ఱ వయిఱుడైయాళ్’’ ఎన్నుమ్బడియిరుక్కిఱ యశోదైప్పిరాట్టి, అవనుడైయ సౌశీల్యాదికళై యొరుపడిప్పడవనుభవిక్కైయాలే, పఴైయతాన వానన్దత్తినెల్లైకణ్డాళే; అవళుమొరుత్తియే! యెన్గిఱార్. (ముழுతుమ్ వెణ్ణెయళైన్దు). ‘‘కైనిఱైన్ద వళైవుమ్ వయిఱునిఱైయుమ్’’ ఎన్నుమ్ భాగ్యత్తాలే వెణ్ణెయ్ముழுతు మళైన్దానాయిఱ్ఱు. (తొట్టుణ్ణుమ్). ఆచార్యరుడైయతీర్థప్రసాదజ్గళై శిలవழிయామల్ నాళ్తోఱుమ్ పేణిజీవిప్పారైప్పోలే, ‘‘ఆశ్రితస్పర్శముళ్ళవెణ్ణెయ్ శిలవழிయిల్చెయ్వతే?’’ ఎన్ఱుతొట్టుత్తొట్టునక్కానిఱ్కుమాయిఱ్ఱు. (ముకిழ్ళిళజ్గిఱుత్తామరైక్కైయుమ్) ముకిழ்విరిన్దళైయతాయ్చ్చివిఱియతాయిరుక్కిఱ తామరైప్పూప్పోలేయిరుక్కిఱ తిరుక్కైయైక్కొణ్డాయిఱ్ఱు వెణ్ణెయళైన్దుణ్ణతు. ఇప్పడి కైయుజ్గళవుమాయ్ కణ్డవాఱే కిడన్దతోరు తామ్బైయెడుత్తుక్కొణ్డుకిట్టచ్చెన్ఱాళ్ (ఎழிల్కొళ్ తామ్బుకొణ్డడిప్పతఞ్జుళ్ కునిలైయుమ్) ఇవనైక్కట్టుకిఱ తామ్బైక్కైయాలే యఴకియతాయిరుక్కుమిఱే. ‘‘ఎడుత్తతామ్బైక్కొణ్డు మెయ్యేయడిక్కిల్ శెయ్వతే?’’ ఎన్ఱు నడుఙ్గిక్కొణ్డు నిఱ్కుమాయిఱ్ఱు. (వెణ్డయిర్తోయ్న్ద శెవ్వాయుమ్). పావియేన్, వాయతుక్కైయతాకక్కిడీరకప్పట్టతు. (అఴుకైయుమ్). ఇత్తైయుమ్కణ్డవాఱే, ‘‘కైయిరున్దపడియో, వాయిరున్దపడియో, ఇతెన్ శెయ్తతు?’’ ఎన్ఱుఅక్కానిఱ్కుమే; ‘‘ఉణ్ణైక్కుత్తరమిల్లై’’ ఎన్ఱాప్పోలే వాయ్కైయాకక్కాణ్గైయాలే కణ్ణழிవుకొళ్లప్పోకాతే యఴనిఱ్కుమాయిఱ్ఱు. అఴప్పుక్కవాఱే ‘‘వాయ్ వాయ్’’ ఎన్నుమే (అఞ్జినోక్కుమ్) తన్నైత్తన్నెల్లామ్ తోన్ఱనోక్కానిఱ్కుమ్. (అన్నోక్కుమ్) అన్నోక్కుమెన్నుమిత్తనై. (అణికొళ్ శెఞ్జిఱువాయ్నెళిప్పతువుమ్) మిాళవుమాఱ్ఱామైయాలే ౬ ‘‘విమ్మివిమ్మియழுకిన్ఱ’’ ఎన్గిఱపడియే యఴకియతాయ్చ్చివన్దు శిఱితాన తిరుప్పవళత్తై నెళిక్కుమ్. అతావతు - అఴకోలుమెన్ఱపడి. (తొழுకైయుమ్). ఇవన్ కోలివవాఱే పుకట్టకయిఱ్ఱైక్కట్టవెడుక్కుమ్; ఎడుత్తవాఱే, ‘‘పాడినవర్కళుక్కు ప్రసాదనమఞ్జలి’’ ఎన్ఱుకైకణ్డిరుక్కుమే; ‘‘కైకణ్డపరిహారత్తైచ్చెయ్కానచ్చెయ్వోమ్’’ ఎన్ఱు తొழானిఱ్కుమాయిఱ్ఱు. (ఇవైకణ్డవశోతై తొల్లైయిన్బత్తిఱుతికణ్డాళే). ఇప్పడిప్పట్టవవనుడైయ సౌశీల్యత్తై యనుభవిత్తయశోదైప్పిరాట్టియార్ అనాదియాన వానన్దత్తినుడైయ ముడివు

౧॥ పెరు-తి-మొ-౭౮. ౨। రా-యు-౫౯-౧౧౧. ౩॥ భార-ఉద్యో-౬౮-౫.
౪॥ ఆ-హృ-౧. ౫॥ పెరి-తి-మొ ౧౨-౬. ౬॥ పెరి-తి-మొ-౨౧-౫.

ఈ.—మెణ్ణవొణ్ణాతపడి యిరుక్కిఅ వెనక్కు యత్నసిద్ధభోగ్యానానవనే!. (తనియేఽ వాழ్ముతలే) తనియేనాన వెన్నుడైయవనుభవత్తుక్కు ప్రథమసుకృతమానవనే!.

ఏకాక్ష్యేకకర్ణికళ్ నడువే యిరున్దాప్పోలే పిరాట్టి.ఇవరుక్కుమ్ తనియాయిరుక్కుమిత్తే సంసారత్తిలిరుప్పు. (పాழிలిత్యాది) తనిమైయిలేవన్దుతవుమ్బడియై చ్చొల్లుకిఱతు. అద్వితీయమహావరాహావేషత్తై పరిగ్రహిత్తు, ప్రళయగ్గిణ్ణభువనఙ్గళైయుమెడుత్తు. (నునియూర్ కోట్టిల్వైత్తాయ్) నునియెన్ఱు - కూర్మై. ఆగుకై - మిఱుతి. కూర్మైమిక్కకోట్టిలే వైత్తాయెన్ఱపడి. ఇత్తాల్ - రక్ష్యవర్గత్తి నళవఱ్ఱాతరక్షకనుడైయ పారిప్పైచ్చొల్లుకిఱతు. (ఇనియునపాతఙ్గళేర్న్దనే) ప్రళయగ్గిణ్ణభూమియైయెడుత్తాప్పోలే సంసారప్రళయగ్గిణ్ణవెన్నైయెడుత్తపోతే, దేవర్ తిరువడికళై నాఽకిట్టనేనేయన్ఱో. ౧ “ ఇమైయోర్ తలైవా - ఇన్నిన్ఱనీర్మై యినియాముఱామై ” ఎన్నుమ్బడి, అఱివైత్తన్దపోతే యున్తిరువడికళై ప్పెఱ్ఱేనేయన్ఱో?.   ౫.

జీ-అ.—అవ్విరణ్డుకోడియిలు మెన్ఱతు-శత్రుక్కళాన రావణాదికళుడైయవుమ్, అతిశయితభక్తిమాన్గళానయశోదాదికళుడైయకోటియిలు మెన్ఱపడి. ఎనక్కు - అద్వేషమాత్రముడైయ వెనక్కు. వాழ்ముతలే - వాழ்చ్చిక్కుముతలానవనే!. ఇవర్క్కు వాழ்చ్చి - భగవదనుభవమిఱే. సంసారికళిరుక్క, “ తనియేఽ ” ఎన్గిఱతెన్నెన్న (ఏకాక్షీత్యాది). పిరాట్టిక్కు ఏకాక్ష్యేక కర్ణికళ్ నడువిరుప్పుప్పోలే, ఇవర్క్కుమ్ సంసారత్తి లిరుప్పుత్తనియా యిరుక్కుమెన్ఱపడి. ౨ “ ప్రియజ్ఞనమపశ్యన్తీమ్ ” ఇత్యాది. తనిమైయిలే - రక్షకాపేక్షాదశైయిలే. ఇత్తాల్ - “నునియూర్ ” ఎన్గిఱవిత్తాల్. పూర్వవాక్యార్థత్తై దృష్టాన్తీకరిత్తుక్కొణ్డు, “ అఱియాతనవఱివిత్తు ” ఎన్ఱత్తై క్కటాక్షిత్తు “ ఇని ” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ప్రళయగ్గిణ్ణవిత్యాది). ౧ * పాయ్న్నీణ్ణఖానత్తిల్ విశేషకటాక్షపరమాక తాత్పర్యాన్తరమ్ (ఇమైయోర్తలైవావిత్యాది). తిరువిరుత్తమ్. నిత్యసూరికళుక్కు త్తలైవనానవనే!. ఇవఱ్ఱిల్ నిలైనిన్ఱపోన్ద వాసనారుచికళాకిఱ స్వభావ విశేషఙ్గళై, ఉన్కటాక్షమ్బెఱ్ఱ నాఙ్గళ్ దైయాతపడి యిత్యర్థః. మేలిత్పాట్టిలే “ముతన్మున్నమే” ఎన్ఱపదత్తిఽ మూన్ఱామఱ్ఱత్తుక్కుచ్చేర, “ ఇని ” ఎన్ఱతుక్కుమ్ మూన్ఱామఱ్ఱమాక ఇన్నము పోర్గ మధ్యాహరిత్తుక్కొళ్వతు. అతావతు - ౩ * వాయున్దిరై యుకళిల్ వ్యసనన్దీర, * ఊనిల్వాழ் యిరిలే సంశ్లేషిత్తపోతే, ఊనపాతఙ్గళేర్న్దనే యన్ఱోవెన్ఱు. ఆక, “ ఇని ” ఎన్ఱతుక్కు - మూన్ఱమ్, అర్థద్వయంవా. ఆర్ ఖానఙ్గళాల్ తొడఙ్గి, వాழ்ముతలే - ఓరేనమాయ్ - పాழிలేయుమ్ - నునియూర్ కోట్టిల్వైత్తాయినియునపాతఙ్గళేర్న్దనే ఇత్యన్వయః. “ ఎన్నుడైయప్పాదముతు” ఎన్గైయాలే - ప్రాప్యత్వముమ్, “ తనియేన్వాழ்ముతల్ ” ఎన్గైయాలే - ప్రాపకత్వముఞ్జొల్లిఱ్ఱు.   ౫.

అ-అ-వి.—ఏకాక్షీత్యాది ... ౪ “యమేవైష వృణుతే తేనలభ్యస్తస్యైష ఆత్మా వివృణుతేతనూంస్వామ్ ” ఇతినిర్హేతుకవిషయీకార విషయీభూతస్య మమేత్యర్థః. ౨ “ ప్రియజ్ఞనమపశ్యన్తీం పశ్యన్తీంరాక్షసీగణమ్ । స్వగణేనమృగీంహీనాంశ్వగణై రావృతామివ” ఎన్నక్కడవతిఱే. ౫ “పర్యావ(దగ్రదశేన్ద్రి)యానవదనాక్షంచరాధష్టి తేపేహస్మిన్వసిష్ఠనాపరివృతేదీనాం దశామాస్థితః । అద్యత్వేహంసముత్స మేన గురుణాసద్దర్శితార్థఃపుమాఽ లజ్జాకరు ద్విదేహంరాఘవయా న్యాయేనలాలప్యతే ” ఎన్ఱనుసన్ధేయమ్. ౬ “తతస్సముత్క్షిప్యధరాంస్వదంష్ట్రయా మహావరాహ స్స్ఫుటపద్మలోచనః । రసాతలాదుత్పలపత్రసన్నిభ స్సముత్థితోనీలఇవాచలోమహాఽ ”ఎన్నక్కడవతిఱే.—(ఇన్నిన్ఱనీర్మై) ఇవఱ్ఱిలే నిలైనిన్ఱపోన్ద వాసనారుచికళాకిఱ స్వభావవిశేషత్తై. (ఇనియాముఱామై). నిర్హేతుక కటాక్షమూలమాన జ్ఞానలాభత్తై యుడైయ పిన్బు ఊన్ఱఙ్గీకారబలత్తై యుడైయనాఙ్గళణుకాతపడి.   ౫.

పెరుమాళ్ తిరుమొழி - ఏకాన్దర మొழி-ఎట్టామ్బాటు-ముదలాతుమ్ వెణ్ణెయుణ్డెన్ఱుతొట్టుణ్ణుకుమెన్ఱఙ్గిఱకాల్వాయ్ ... మెచ్చిల్కొళ్ తామ్బుకొణ్డపప్పతికొళ్ దనిలైయుమ్ వెణ్ణెయిర్ తోయ్న్ద శెవ్వాయుమ్ । మఱ్ఱైయుమఙ్గినోర్కు మనోర్క్కుమణికొళ్ శెఙ్గిఱువాయ్ సెళిప్పతువుమ్ । తొழுకైయుమివైకణ్డవశోదై తొల్లైయిన్బత్తిఱుతికణ్డాళే ॥

తాత్పర్యము.—అధికజ్ఞానవంతులైన బ్రహ్మాది దేవతలకును పరిచ్ఛేదింప నశక్యములైన కల్యాణగుణములుకల ఓ! సర్వస్వామీ! క్షీరసముద్రమునందుఁ బుట్టిన ప్రాకృతమైన యమృతముఁగాక అప్రాకృతమైన అమృతముంబోలె నాకు భోగ్యభూతుఁడును సప్తద్వీపములతోఁ

౧॥ తి-వి-౧.   ౨॥ రా-సు-౧౫-౨౪.   ౩॥ ౧౧-౧.   ౪॥ క-ఉ-౧౨.   ౫॥   ౬॥ వి-పు-౧-౪-౨౬౫.

గూడియున్న జగత్తును వరాహావతారంబెత్తి యుద్ధరించిన యాపత్సఖుఁడునైన నీవే సకలజగత్కారణభూతుఁడవైన పిదప నీ పాదారవిందంబులను నేనాశ్రయించితిని. ౫.

మూ.—శేర్న్దార్ తీవినైకట్కు అరునఞ్జై త్తిణ్మతియై। తీర్న్దార్ తమ్మనత్తుప్పిరియాతవరుయిరై।
చోర్న్దుపుకల్ కొడాచ్చుడరైయరక్కియైమూ। క్కీర్న్దాయై యడియేనడైన్దేన్ ముతన్మున్నమే॥ ౬॥

ఆ.—(శేర్న్దార్) "పోనకాలముమ్ సంశ్లేషిత్తోమ్" ఎన్ఱు తమక్కుత్తోన్ఱుమ్బడి యెమ్బెరుమానోడే తామ్ సంశ్లేషిక్కైయాలే; ఆశ్రితరుడైయ స్వవిషయ దివ్యజ్ఞాన విరోధి పాపజ్గళుక్కు నఞ్జాయ్, అవర్కళుక్కు స్వవిషయ దృఢజ్ఞానప్రదనాయ్, ఇప్పడి తన్నుడైయ ప్రసాదత్తాలే లబ్ధజ్ఞానరాకైయాలే ౧ * సమ్యగ్వ్యవసితరా యిరున్దవర్కళై సంసారత్తిల్ పుకవిడాతే యవర్కళోడు పిరియాతే సంశ్లేషిక్కుమ్ స్వభావనుమాయ్, ఆశ్రితవిరోధి నిరసనస్వభావనుమాయిరున్ద ఉన్నోడిన్ఱోవడియేన్ సంశ్లేషిక్కప్పెఱ్ఱతు, ఇవ్వాత్మావుళ్ళవన్ఱే పెఱ్ఱేనన్ఱో? వెన్గిఱార్. ౬.

అన్వ.—శేర్న్దార్ తీవినైకట్కు (౩) అరు నఞ్జై త్తిణ్మతియై (౬) తీర్న్దార్ తమ్ మనత్తు పిరియాతు (౯) అవరుయిరై శోర్న్దు పుకల్ కొడా (౧౨) శుడరై అరక్కియై మూక్కీర్న్దాయై (౧౫) అడియేన్ ముతన్మున్నమే అడైన్దేనే (౧౮).

పన్క్తి.—అనన్తరమ్, ఇన్ద్రప్రాప్తి, స్వరూపప్రయుక్తమాకైయాలే అనాదిసిద్ధమన్ఱోవెన్గిఱార్.

ఉన్నైయడైన్దవర్కళుడైయ, క్రూరమాన, పాపజ్గళుక్కు, (౩) కాణ్అవరియ, నఞ్జాయ్, తిణ్ణితానమతియాకిఱ - వ్యవసాయన్దానాయ్నిఱ్కిఱానెన్నలామ్బడి యతుక్కుత్పాదకనాయ్, (౬) అన్దవ్యవసాయత్తై యుడైయవర్కళుడైయ, మనస్సిలే, విడాతే, (౯) అవర్కళాత్మవస్తువై, ఎన్ఱుమ్ విషయాన్తరజ్గళిలే పుక్కుచ్చోర్న్దు, పోకక్కొడాతే, (౧౨) తప్పడివైయే యవర్కళుక్కు విషయమాక్కు ముజ్జ్వలస్వభావనాయ్, అవర్కళ్ విషయరుచియై శూర్పణఖియై, అఱ్ఱీత్తాప్పోలే యఱ్ఱీత్తుక్కొడుక్క వల్లవున్నై, (౧౫) ఉనక్కు శేషభూతమాన స్వరూపత్తైయుడైయనాన్, ముతలుక్కుమున్నే, అడైన్దేనల్లవో? (౧౮) * మయర్వఱ మతినల మరుళినణుక్కుమున్నే ప్రాప్తి యుణ్డల్లవో వెన్ఱు కరుత్తు. ౬.

అర్థము.—ఆశ్రయించినవారలయొక్క క్రూరములైన పాపములకు (౩) విలక్షణమైన విషమగువాఁడును దృఢమైన జ్ఞానమునఁబుట్టించువాఁడును (౬) తేరినజ్ఞానముకలవారలయొక్క మనస్సునందు విడువక (౯) వారియాత్మవస్తువును శుష్కించి పోనీయని (౧౨) తేజస్సుకలవాఁడును శూర్పణఖియనురాక్షసిని ముక్కునుచ్ఛేదించినవాఁడునైన (నిన్ను) (౧౫) దాసుఁడైననేను మునుపే ఆశ్రయించితినికదా?. (౧౮) ౬.

ఈ.—అఱామ్బట్టు. "ఇనియునపాతఞ్జేర్న్దనే" ఎన్నాల్; "ఇని" ఎన్ఱు విశేషిక్కవేణుమో?, ౨ * పాయ్న్నిన్ఱఞాన త్తిలే నివిశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే కిట్టిన్ఱిలేనో వెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, స్వరూపత్తై యనుసన్ధిత్తవాఱే స్వాభావికశేషత్వమేయాయ్ నిలైనిన్ఱవాకారమ్, నడువుళ్ళతు వన్దేఱియాయ్ త్తోన్ఱుకైయాలే శొల్లుకిఱాకవుమామ్.

జీ-అ.—అఱామ్బట్టు (శేర్న్దారిత్యాది): కీழ்ప్పాట్టిల్, "ఇని" ఎన్ఱతినర్థద్వయానుగుణమాక వవతారికాద్వయమ్ (ఇనియుం నపాతమిత్యాది). (ఇనిఎన్ఱు విశేషిక్కవేణుమో) "అఱియాతనవఱివిత్త" ఎన్ఱు విశేషిక్కవేణుమోవెన్ఱపడి. "కిట్టిన్ఱిలేనో" ఎన్ఱవనన్తరమ్ - ఎన్గిఱానెన్ఱు శేషమ్. (అన్ఱిక్కే యిత్యాది). ఇవ్వవతారికైయిలే, ఇని యెన్ఱు విశేషిక్కవేణుమోవెన్గిఱతు- ౨ * పాయ్నిన్ఱఞానత్తిలే * మయర్వఱమతినల మరుళినపోతే పెఱ్ఱేనేయన్ఱోవెన్ఱు విశేషిక్కవేణుమోవెన్ఱపడి. నిలైనిన్ఱ వాకారమ్ (స్వాభావిక శేషత్వమేయాయ్). ఎన్ఱన్వయమ్. స్వరూపత్తై యనుసన్ధిత్తవాఱే, స్వాభావికాకారమ్ శేషత్వమేయాయ్, నడువుళ్ళతు వన్దేఱియాయ్ త్తోన్ఱుకైయాలే, పణ్డేయడైన్దేనేయన్ఱో వెన్గిఱానెన్ఱపడి.

౧॥ భ-గీ-౯-౧౦. ౨॥ తి-వి-౧.

ఈ.—శేర్న్దారుణ్డు - ౧"ద్విధాభజ్యేయమప్యేవం ననమేయన్తు కస్యచిత్" ఎన్నుమ్ నిర్బన్ధమిల్లాతవర్కళ్. (శేర్న్దార్) కెడుమరక్కలమ్ కరైశేర్న్దాప్పోలే యివనై క్కిట్టినవర్కళ్. అనాదికాలమ్ సంసరిత్తుప్పోన్ద ఆత్మా సర్వేశ్వరనై క్కిట్టుకైయావతు - కరైశేరుకైయిఱే. ౨ *ఇక్కరైయేఱినార్కళిఱే యవర్కళ్. (తీవినైకట్కరునఞ్జై) అవర్కళుడైయప్రాప్తిప్రతిబన్ధకకర్మఙ్గళుక్కు $ క్కాక్కవొణ్ణాత నఞ్జానవనై. (తిణ్మతియై) మున్బే శేర్న్దిరుక్కుమవర్కళుక్కు త్తిణ్ణియతాన మతియైక్కొడుక్కుమవనై, అమ్బరీషన్, తపస్సుపణ్ణానిఱ్క, సర్వేశ్వరన్ ఇన్ద్రవేషత్తైధరిత్తుక్కొణ్డుశెన్ఱు, "ఉనక్కు వేణ్డియవఱ్ఱై వేణ్డిక్కొళ్" ఎన్న, "నానునై క్కురియారాధిక్కుమవనల్లేన్గాణ్, ఎనై క్కుసమాధిభఙ్గమ్బణ్ణాతే పోకవల్లైయే, ఉనై క్కుమ్బిడుకిఱేన్" ఎన్ఱానిఱే-3 "నాహమారాధయామిత్వాం తవబద్ధోయమఞ్జలిః" ఎన్ఱు తానే యఱ్ఱిక్కప్పార్క్కుమన్ఱు మఱ్ఱిక్కవొణ్ణాతపడియాన తిణ్ణియమతినై క్కొడుక్కుమవనై. (తీర్న్దారిత్యాది) ౪ "జలాన్మత్స్యావివోద్ధృతౌ" ఎన్ఱు తనై ప్పిరియమాట్టాతే యిరుక్కుమవర్కళ్ నెఞ్జైవిట్టుప్పోకమాట్టాతే, అవర్కళుయిర్ తనై ప్పిరిన్దు ద్రవీభూతమాయ్మఙ్గిప్పోకక్కొడాతే, "అతుతన్ పేఱు" ఎన్నుమిడమ్ వడివిలేతోన్ఱ ఇరుక్కుమవనై. తీర్న్దారుణ్డు - ఉపాయత్తిల్ తుణివుడైయార్. అవర్కళాకిఱార్ - "ప్రాప్య ప్రాపకఙ్గళిరణ్డుమవనే" ఎన్ఱిరుక్కుమవర్కళ్. అవర్కళ్ తనై ప్పిరిన్దు నోవుపడాతపడి అవర్కళ్ నెఞ్జిలేయిరుక్కుమవనెన్ఱుమామ్. (అరక్కియైమూక్కీర్న్దాయై) పిరాట్టియోడే సంశ్లేషవిరోధియై ప్పోక్కుమాప్పోలేయాయిత్తు అవర్కళుడైయవిరోధికళై ప్పోక్కుమ్బడియుమ్. ఆనాల్, ఇవనోపినై యవళ్ మూక్కఱుత్తానెన్నిల్; ఆమ్; కైయాలేయఱుక్కవేణుమే, ౫ "రామస్యదక్షిణోబాహుః" ఎన్నక్కడవతిఱే. (అడియేనిత్యాది) శేషభూతనాన నాన్ పణ్డే

శ్రీ-అ.—మేలే, "తీర్న్దార్" ఎన్ఱు శొల్లుకైయాలే, అత్రాపి పునరుక్తమాకామైక్కాక, "అభిముఖ్యముడై యవర్కళ్" ఎన్నర్థమ్. (శేర్న్దారుణ్డిత్యాది) నిర్బన్ధమిల్లాతవర్కళ్ - అద్వేషాదికళుడైయవర్కళ్. యుద్ధకాణ్డే షట్త్రింశే రావణః, "ద్విధాభజ్యేయమ్" ఇత్యాది పూర్వమేవలిఖితమ్. ఇవర్కళై "శేర్న్దార్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (కెడుమరక్కలమిత్యాది). కెడుమరక్కలమ్ - నష్టతప్పినవోడమ్. కరైశేర్న్దాప్పోలే యానపడియెన్నెన్న (అనాదికాలమిత్యాది). ఇత్తై ప్రమాణముఖేన వెళియిట్టరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇక్కరైయిత్యాది). పెరియాழ்వార్ తిరుమొழி. "అక్కరైయెన్నుమ్" ఇత్యాది పాట్టిల్. అక్కరై—సంసారమ్. ఇక్కరై-పరమపదమ్. కాక్కవొణ్ణాత-ప్రత్యౌషధమిట్టు క్కాక్కవొణ్ణాత. తిణ్మితానమతి - దృఢాధ్యవసాయమ్. "తిణ్మతియై" ఎన్గిఱ సామానాధికరణ్యమ్- జన్యజనకభావనిబన్ధనమ్, అప్పడిక్కొడుత్తవిషయముణ్డోవెన్న (అమ్బరీషనిత్యాది). ఉక్తార్థే ప్రమాణం వదన్-ఏతేన ఫలితార్థఖ్యాపనం (నాహం మిత్యాది). శ్రీవిష్ణుధర్మే ద్వితీయేధ్యాయే. "పరార్థినా స్త్వాంవరదప్రయచ్ఛాభిమతాన్వరాన్" ఇత్యుత్తరార్ధమ్. "తీర్న్దార్" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్-ప్రాప్యత్వేనానిష్ఠరెన్నుతల్, ప్రాప్యప్రాపకనిష్ఠరెన్నుతల్. ప్రథమార్థమ్ (జలాన్మత్స్యావిత్యాది). "శోర్న్దేపుకల్కొడా" ఎన్గిఱవితుక్కర్థమ్ (ద్రవీభూతమాయ్ మఙ్గిప్పోక క్కొడాతేయెన్ఱు). "అవర్" ఎన్ఱతిన్ తాత్పర్యమ్ (అతుతన్పేఱిత్యాది). ద్వితీయార్థమ్ (తీర్న్దారుణ్డిత్యాది). తుణివు- అధ్యవసాయమ్. తటస్థశఙ్కైయై యనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (ఆనాలిత్యాది). (రామస్యేత్యాది) అరణ్యకాణ్డే ద్వాత్రింశే రావణంప్రతిశూర్పణఖా, "భ్రాతాచాస్య" ఇత్యాది, "లక్ష్మణోనామవీర్యవాన్ । అమర్షీదుర్జయోజేతా విక్రాన్తో బుద్ధిమాన్బలీ । రామస్యదక్షిణోబాహుర్నిత్యం ప్రాణోబహిశ్చరః." ద్వితీయావతారికైక్కు

అ-అ-వి.— ౬"సర్వవ్యాఖ్యావికల్పానాం ద్వయమిష్టం ప్రయోజనమ్ । పూర్వత్రాపరితోషోవా విషయవ్యాప్తిరేవవా" ఎన్గిఱ న్యాయత్తాలే యవతారికాద్వయమ్. ఇరణ్డావతు (అనాదికాలమిత్యాది). అతావతు- దరిద్రనాయిరుప్పానొరువనుక్కు ఐశ్వర్యముణ్డానాల్, పణ్డైయదారిద్ర్యత్తైమఱన్దు, "మున్నమెయురుకాల్ దరిద్రనాయిరున్దోమో, ఇతు నేయన్త్రోస్వభావమ్" ఎన్నుమాప్పోలే, ఇవరు మనాదికాలమాత్మా

౧॥ రా-యు-3౬-౧౧. ౨॥ పెరి-తి-మొ-౪3-౭. 3॥ విష్ణు.ధ.-౨-అ. ౪॥ రా-అ-౫3-3౧. ౫॥ రా-అ-3౪-౧3. ౬॥
$ "కాక్కవొణ్ణాత" ఎన్ఱుజీయరరుమ్బదత్తిల్కాణ్గిఱతు.

ఈ.—యడ్డై న్దేనేయన్దో?(అడియేనడై న్దేనా ముతన్మున్న మే)అనాదికాలమిழన్ద ఇழవై మఱక్కుమ్బడినన్దు కలక్కై ల యాలే; ఇన్దో పెఱ్ఱతు, ఇవ్వాల్మావుళ్ళవన్దై పెఱ్ఱేనల్లేనో వెన్డుమామ్. ౧ * వాయున్దిరై యుకళిల్ - క్రీర్ సం శ్లేషిత్తతేఱ్ఱుమ్ పోయ్ కలజ్గి విశ్లేషమేయాయ్ చ్చెన్దాప్పోలే, ఇజ్గు - కలవియిన్మి కుతియాలే యన్దై మఱన్దు మున్నై పెఱ్ఱేనల్లేనో వెన్గిఱా రెన్డుమామ్. ముతన్మున్న మే - పక్షైయ తాక వెన్డ పడి. ౬.

జీ-అ.—చ్చేరవరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (శేషభూతనానవిత్యాది).ప్రథమావతారికైక్కు చ్చేర;అతియాతనవతీవిత్తపిన్బు ఎన్డువిశేషిక్కవేణుమో,౨*పాయ్ న్నిన్డ ఞానత్తిలే విశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే కిట్టిఱ్ఱిలనో వెన్డు ద్వితీయార్థజ్గళుక్కొవ్వాతు. కీழిత్పాట్టిల్ "ఇని" ఎన్డతిన మూన్దామర్థత్తుక్కు చ్చేర మూన్దామర్థమ్ (అనాదికాలమిత్యాది). ఇత్తై దృష్టాన్తపూర్వకమాక వివరిక్కిఱార్. (వాయున్దిరై యిత్యాది).

ముழుచ్చొల్లెన్డు కాట్టుకిఱార్ (పక్షైయతాకవెన్డ పడియెన్డు). ఆక "ఇని" ఎన్డతుక్కు-అతియాతనవతీవిత్తపోతే పెఱ్ఱేనేయన్దో వెన్డుమ్, ౨ * పాయ్ న్నిన్డ ఞానత్తిల్ విశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే పెఱ్ఱేనన్దో వెన్డుమ్, ౧ * వాయున్దిరై యుకళిలా క్రీర సంశ్లేషిత్తపోతే యునపాత ఞ్జేర్ న్దేనేయన్దో వెన్డు మిప్పడి మూన్డర్థమానపోతు, "ముతన్మున్న మే" ఎన్డతుక్కుమ్ మూన్డర్థమ్. అతావతు - "ఇని" ఎన్డు - *పాయ్ న్నిన్డ ఞానత్తిలే విశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే పెఱ్ఱేనెన్డు విశేషిక్కవేణుమో, అనాదికాలమేపిడిత్తు ప్పెఱ్ఱేనేయన్దో వెన్నుతల్; ఇనియెన్డు -అతియాతనవతీవిత్తపోతే పెఱ్ఱేనేయన్దో వెన్డు విశేషిక్కవేణుమో, * పాయ్ న్నిన్డ ఞానత్తిల్ నీవిశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే పెఱ్ఱేనెన్నుతల్; ఇనియెన్డు - * వాయున్దిరైయుకళిలా క్రీర కలన్దపోతే పెఱ్ఱేనెన్డు విశేషిక్కవేణుమో, అనాదికాలన్దొడజ్గి విశ్లేషమిన్ఱిక్కే సంశ్లేషమాయన్దో నమక్కు చ్చెల్లుకిఱతెన్నుతలెన్డు. "ఇని" ఎన్డతుక్కర్థద్వయమానపోతు, తదనుగుణమాక వవతారికాద్వయమ్; అతిల్ ప్రథమావతారికానుగుణభావపరమ్ (శేషభూతనానవిత్యాదివాక్యమ్), ద్వితీయావతారికానుగుణ భావపరమ్(అనాదికాల మిత్యాదివాక్యమ్).వాయున్దిరైయిత్యాదివాక్యమ్ - తద్వివరణపరమెన్డు, ఇప్పడియే "ముతన్మున్న మే" ఎన్డతుక్కు మర్థద్వయమ్. ఇరణ్డర్థమెన్డాల్ నన్డాయిరుక్కుమ్. ఇన్దపక్షత్తిల్ పఙ్క్తియెన్డతు - * పాయ్ న్నిన్డ ఞానత్తిల్ విశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే యెన్డపడి. "ఎన్డుమామ్" ఎన్గిఱపదస్వారస్యత్తాలే, * వాయున్దిరైయుకళిత్యాదివాక్యమ్ - మూన్దామ్భావపరమాకవుమామ్. ఇప్పోతు, "ముతన్మున్న మే" ఎన్డతుక్కర్థత్రయమ్; * పాయ్ న్నిన్డ ఞానత్తిల్ విశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే యితిప్రథమః, అనాదియాకవేయితిద్వితీయః, * వాయున్దిరై యుకళిలా క్రిక్కు మున్నే తానే యితితృతీయః. క్రమేణాన్వయః. ౬.

అ-ఆ-వి.—వుళ్ళవన్దై పెఱ్ఱేనేయల్లేనో వెన్గిఱా రెన్డ పడి. అప్పడి యవఙ్ఞానన్దుకలన్దాల్ అనాదికాలమిழన్దవిழవెల్లామ్ మఱైన్దువిడుమోవెన్న (వాయున్దిరై యుకళిలెన్డుతొడజ్గి)ఇన్దవాక్యమ్-ఇరణ్డామర్థత్తై దృష్టాన్తపూర్వకమాకవివరిక్కిఱతాకైయాలే అర్థాన్తరమన్డు; వాస్తవమ్,"అనాది కాలమ్"ఎన్గిఱ వాక్యత్తిన మేలే ప్రసక్తమానశఙ్కైక్కు పరిహారమాకవుమ్ "వాయున్దిరై యుకళ్" ఎన్గిఱవాక్యత్తై యోజిక్కలామ్. తథాహి, ఇప్పోత్తైయిల్ సంశ్లేషత్తాలే యనాదికాలమిழన్ద ఇழవైమఱక్కక్కూడుమో, ఆకైయాలే ఇరణ్డామర్థమ్ అనుపపన్నమ్బోలే తోన్ఱుకిఱతేయెన్డు శఙ్కిక్కిఱవనైక్కుఱిత్తు, దృష్టాన్తపూర్వకమాక వుపపాదియానిన్డుకొణ్డు ఇప్పడియు ఞ్జొల్లలామెన్గిఱార్ (వాయున్దిరైయుకళిలెన్గిఱవాక్యత్తాలే). ఎన్డుమామ్ - ఎన్డుఞ్జొల్లలామ్; "కూడాతు" ఎన్గిఱతిల్లైయిత్యర్థః. ఇప్పడి తాన యోజిక్క - అన్ఱిక్కే, శేషభూతనాన వెన్గిఱవాక్యమ్ - అర్థద్వయసాధారణమ్. అనాదికాలమెన్గిఱవాక్యమ్ - ద్వితీయావతారికానుగుణమ్. వాయున్దిరైయుకళెన్గిఱవాక్యమ్ - ప్రథమావతారికానుగుణమెన్డు తానాకవుమామ్. "ముతన్మున్నమ్" ఎన్డు - మిమిశైయెన్నుమ్ తాత్పర్యత్తాలే (పక్షైయతాక వెన్డు). ౬.

ప్ర-తి —(అఱావమ్బాట్టు) (శేర్ న్దార్) యుద్ధకాణ్డే షట్త్రింశే, "ద్విధాభజ్యేయమప్యేవం ననమేయన్తుకస్యచిత్ । ఏషమేసహజోదోషస్స్వభావో దురతిక్రమః॥౧౧॥"—(తిణ్మతియై) శ్రీవిష్ణుధర్మే ద్వితీయాధ్యాయే, "నాహమారాధయామిత్వాం తవబద్ధోయమఞ్జలిః । వరార్థివాంత్వంవరద ప్రయచ్ఛాభిమతాన్వరాన్."—(మూక్కిర్ న్దాయై) ఆరణ్యకాణ్డే చతుస్త్రింశే మారీచస్య ప్రథమహితవచనం శ్రుత్వాప్రత్యా

౧। ౧౧-౧.   ౨॥ తి-వి-౧.

గతంరావణంప్రతిశూర్పణఖా, "భ్రాతా చాస్యమహాతేజా గుణతస్తుల్యలక్షణః । అనురక్తశ్చభక్తశ్చ లక్ష్మణోనామవీర్యవాన్ ॥ ౧౨॥ అమర్షీదుర్జయోజేతా విక్రాన్తోబుద్ధిమాన్బలీ । రామస్యదక్షిణోబాహు ర్నిత్యంప్రాణోబహిశ్చరః" ॥ ౧౩॥ ౬

పెరియాళ్వార్ తిరుమొళ్ళి - నాల్ఫత్తుమూన్ఱాన్దిరుమొళ్ళి - ఏళామ్బాట్టు.— అక్కరైయెన్నుమనత్తక్కడలుళ్ళున్దియు స్పేరరుళా । లిక్కరైయేఱి యిళైత్తిరున్దేనైయఞ్జేలెన్ఱు కైకవియాయ్ । శక్కరమున్దఙ్కైక్కొళ్ళజ్ఞలుమ్ పీదకవాడైయొడుమ్ । శెక్కర్నిఱత్తుచ్చివప్పుడైయాయ్ తిరుమాలిరుఞ్జోలైయెన్దాయ్.

తాత్పర్యము.— తనవిషయమైన ఆశ్రిత దివ్యజ్ఞానమునకు విరోధులగు పాపములనుబోఁగొట్టి దృఢమైనజ్ఞానము నిచ్చినవాఁడును తనయనుగ్రహముచే లబ్ధ దివ్యజ్ఞానముకలవారలతో నెల్లప్పుఁడు సంశ్లేషించు స్వభావుఁడునైన నిన్ను ఆత్మవస్తువున్నప్పుడే యాశ్రయించితిని. ౬.

మూ.— మున్నల్ యాళ్ పయినూనరమ్బిల్ముతిర్ శువైయే । పన్నలార్ పయిలుమ్పరనేపవిత్తిరనే ।
కన్నలేయముతేకార్ముకిలేయెన్కణ్ణా । నిన్నలాలిలేన్గాణెన్నైనీకుఱిక్కొళ్ళే ॥ ౭॥

ఆ.—(మున్నల్). సర్వకరణజ్గళుక్కుమ్ నిరవధికభోగ్యభూతనాయ్, ఉన్దిరువడికళుక్కు నల్లరాయిరుప్పారెల్లారుక్కు మున్నైక్కొడుక్కుమ్ స్వభావనాయ్, అనర్కళుడైయ త్వదనుభవ విరోధిసర్వదోష నిరసనస్వభావనాయిరున్ద వున్నై యెనక్కు నిశ్శేతుకమాకత్తన్దరుళినాయ్; నీయల్లతు యెనక్కోరు ధారకమిల్లై; ఇనియెన్నై క్కైవిడాతే కిడాయ్ ఎన్ఱుకొణ్డు, "ఎమ్బెరుమానోడు తమక్కువృత్తమాన సంశ్లేషత్తుక్కు భఙ్గమ్ వరుకిఱతో" ఎన్నుమతిశఙ్కైయాలే యెమ్బెరుమానైయపేక్షిక్కిఱార్. ౭.

అన్వ.— మున్ నల్ యాళ్ (౩) పయిల్ నూల్ నరమ్బిల్ (౬) ముతిర్ శువైయే పల్ (౯) నలార్ పయిలుమ్ పరనే (౧౨) పవిత్తిరనే కన్నలే అముతే (౧౫) కార్ముకిలే ఎన్ కణ్ణా (౧౮) నిన్నలాల్ ఇలేన్గాణ్ ఎన్నై (౨౧) నీ కుఱిక్కొళ్ (౨౩).

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇప్పడియుపకరిత్త నిరతిశయభోగ్యనాన వున్నైయొళిన్దాలెనక్కుసత్తైయుణ్డోవెన్గిఱార్.

అనాదియాయ్, విలక్షణమాయ్, యాళ్లైప్పఱ్ఱియిరుప్పతాయ్, (౩) వ్యుత్పిత్సుక్కళాలే పయిలప్పడువతాన, గీతశాస్త్రిత్తిల్ లక్షణన్దప్పాత, నరమ్బిలే కిళర్న్ద, (౬) ముతిర్న్ద, గీతరసమ్బోలే నిరతిశయభోగ్యభూతనాయ్, ఇన్దరఞ్జరాయ్ బహువిధరాయిరుక్కిఱ, (౯) అస్ఖలితజ్ఞానాదివైలక్షణ్యత్తైయుడైయార్, నిత్యానుభవమ్పణ్ణువతఱ్కు, మేలాయిరుక్కుమవనాయ్, (౧౨) ఇన్దరసజ్ఞరల్లాతార్కు మజ్ఞానాదిదోషఙ్గళైప్పోక్కి భుజిప్పిక్కుమ్ పావనభూతనాయ్, ఇక్షురసమ్బోలే పర్వన్దోఱుమ్ నిరతిశయభోగ్యభూతనాయ్, అళిన్దారైయుమాక్కువతాన అమృతరసమాయ్, (౧౫) ఏవంవిధసారస్యత్తుక్కాశ్రయమాన కార్కాలత్తిల్ మేఘమ్బోలే ఉదారవిగ్రహయుక్తనాయ్, అవ్వడివళ్ళకోడే యెనక్కనుభావ్యనాకైక్కు, కృష్ణనానవనే!, (౧౮) ఇప్పడి నిరతిశయభోగ్యభూతనానవున్నైయొళిన్దాల్, ఎనక్కు సత్తైయిల్లైకాణ్, వ్యతిరేకత్తిలళియుమ్పడియాన వెన్నై, (౨౧) వ్యతిరేకత్తిలళిక్కుమ్పడియాన భోగ్యతైయైయుడైయనీ, ఇరణ్డుతలైయైయుమతిన్దు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱవేణుమ్. (౨౩) ౭.

అర్థము.— అనాదియు విలక్షణమును వీణావిషయముగ (౩) నభ్యసింపఁబడునదియునైన గానశాస్త్రమునందుఁజెప్పఁబడినట్లు తన్త్రులయందుఁబుట్టిన (౬) శ్రేష్ఠమైన (గానరసమువలె) భోగ్యభూతుఁడును అనేకులైన (౯) నిత్యసూరు లనుభవించుటకు మేలైనభోగ్యభూతుఁడును (౧౨) పరిశుద్ధుఁడును చెరుకురసమువలె (భోగ్యభూతుఁడును) అమృతమును (౧౫) వర్షాకాలమేఘమువలె (ఉదారుఁడునైన) నాయొక్క కృష్ణుఁడా! (౧౮) నిన్నువిడిచినయెడల జీవింపనుకదా? నన్ను (౨౧) నీవు స్వీకరింపుము. (౨౩) ౮.

ఈ.—ఏழாమ్పాట్టు. ఇప్పడి తామ్బెఱ్ఱ పేఱ్ఱిన్ కనత్తైయు మనుసన్ధిత్తు, ఇవ్విషయత్తినుడైయ భోగ్యతైయైయు మనుసన్ధిత్తు, "ఇతిరున్దపడి కణ్డోముక్కుత్తోన్ఱాతుపోలేయిరున్దతు" ఎన్ఱు తిరుళ్ళైక్కవణ్ణే, దేవరైయన్ఱిక్కే విడిల్ నానుళేనాకేన్, ఎన్ఱైయన్ఱిక్కే విడాతొழிయ వేణుమెన్గిఱార్.

(మున్నలిత్యాది) "మున్నల్" ఎన్గిఱవొఱ్ఱైప్పోక్కి - మునలాక్కి, మురలాక్కి నిర్వహిప్పారుముణ్డు. అన్ఱిక్కే, మున్నలెన్ఱతు - ఉన్నలాయ్, ఉన్నల్ - నినైత్తలాయ్, ఇనిమైయాలే "అతువతు" ఎన్ఱు వాయ్పులఱ్ఱుమ్పడియిరుక్కై. అన్ఱిక్కే, ముఱ్ - శాస్త్రత్తినుడైయ పழமైయాయ్, ఆదియిలే యుణ్డాయ్, నల్ - అతు తాన్ నన్ఱాయ్, యాழ் పయిల్నూల్ - యాழ் విషయమాక అభ్యసిక్కప్పడువతాననూలుణ్డు - శాస్త్రమ్, అన్దశాస్త్రోక్తమానపడియే. (నరమ్బిన్మతిర్ శువైయే) నరమ్బిలే తడవప్పట్ట - అతిలేపిఱన్ద పణ్బట్ట రసమ్బోలే భోగ్యనానవనే! మిడఱ్ఱైచ్చొల్లాతొழிన్దతు - కర్మానుగుణమాకప్పోతుశెయ్యుమతుణ్డాకైయాలే యతుక్కు. ఇప్పడి భోగ్యతైకుత్తైవఱ్ఱాల్ భోక్తాక్కళ్ వేణుమే, అవర్కళైచ్చొల్లుకిఱతుమేల్ (పన్నలార్ పయిలుమ్బరనే)౧ "తెళ్ళియార్పలర్కైతొழுన్దేవనార్" ఎన్గిఱపడియే - తాఙ్గళ్ పలరాయ్, భగవద్గుణఙ్గళుక్కు దేశికరాయిరున్దుళ్ళనిత్యసూరికళ్ సదానుభవమ్బణ్ణానిన్ఱాలుమ్,అనుభూతాంశమళవు పట్టు అనుభావ్యాంశమే పెరుత్తిరుక్కై. (పవిత్తిరనే) నిత్యసంసారికళుక్కుమ్ నిత్యసిద్ధరోపాతి యున్నైయనుభవిక్కైక్కు యోగ్యరామ్పడియాన శుద్ధియైప్పిఱప్పిక్కుమవన్. అన్ఱిక్కే, పన్నలారెన్ఱు - ముముక్షుక్కళైయాక్కి, అవర్క

జీ-అ.—ఏழாమ్పాట్టు. (మున్నలిత్యాది). పేఱ్ఱిన్కనత్తైయు మెన్ఱతు - కిట్టిఱ్ఱాట్టుక్కళ్లాన్ఱైయుఙ్గటాక్షిత్తు. భోగ్యతైయుమెన్ఱతు - ఇప్పాట్టిల్ పదఙ్గళై క్కటాక్షిత్తాతల్, "వీట్టిన్బమే - కడల్వణ్ణావముతే" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి వాతల్. కణ్డోముక్కు - కణ్డనమక్కు. తోన్ఱాతుపోలే - నిల్లాతుపోలే. ఉళేనాకేన్ - సత్తావానాకేన్.

(ఒఱ్ఱైప్పోక్కి). ఒఱ్ఱు - సంయుక్తాక్షరమ్. మునలాక్కి మురలాక్కియెన్ఱతు - ౨ "ఈరాలామ్" ఎన్గిఱలక్షణత్తినాలే రేఫ నకారఙ్గళుక్కు భేదమిల్లామైయైప్పఱ్ఱ. మునలుకై - మురలుకై. అతావతు - శబ్దిక్కై. మున్దిన వర్థత్తుక్కు, శబ్దియానిన్ఱుళ్ళ యాழ்విషయమాకవభ్యసిక్కప్పడానిన్ఱుళ్ళశాస్త్రోక్తక్రమత్తిలే నరమ్బిలేతడవప్పట్ట-అతిలేపిఱన్ద పణ్బట్టరసమ్బోలేయిరుక్కిఱవనే! యెన్ఱ పడి. ద్వితీయార్థత్తుక్కు. "మున్నల్" ఎన్ఱతునూలుక్కు విశేషణమ్. శాస్త్రత్తినుడైయ - గాన్ధర్వశాస్త్రత్తినుడైయ. "నరమ్బిలే తడవప్పట్ట" ఎన్ఱతుక్కు వివరణమ్ (అతిలేపిఱన్దవెన్ఱు). నరమ్బిలే తడవుకైయాలే పిఱన్దవెన్ఱపడి. పట్ట - పిఱన్ద. పణ్బట్టవెన్ఱతు - "మతిర్" ఎన్ఱతినర్థమ్.యాழ்-వీణై. మిడఱ్ఱలుణ్డాన గానత్తైచ్చొల్లాతొழிవానెన్నెన్న (మిడఱ్ఱై యిత్యాది). పోతుశెయ్యుమతు - శ్లేష్మాదికళాలే వికరిక్కుమతు. (పన్నలారిత్యాది). పలరాయ్ దేశికరాన్ననిత్యసూరికళుక్కు మళవిఱన్దవనెన్ఱు వివక్షిత్తు అతుక్కు ప్రమాణమ్ (తెళ్ళియా రిత్యాది) నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழ்ழி. తెళివుడైయార్ పలర్కైతొழுమ్బడి యిరుక్కిఱ దేవరానవరెన్ఱైన్నైక్కర్థమ్. (దేశికరాయిరున్దుళ్ళవెన్ఱతు). "పయిలుమ్" ఎన్ఱవర్తమానార్థమ్ (సదానుభవమిత్యాది). పవిత్రమ్ - స్వతశ్శుద్ధమాయ్, శుద్ధ్యాపాదకముమా యిరుక్కుమతు. అతిల్, శుద్ధ్యాపా

అ-ఆ-వి.— యాழ் పయిల్నూల్ నరమ్బుమురలుకైయాలుణ్డాన మతిర్ శువైపోలే భోగ్యనానవనే! యెన్ఱు అర్థమ్ కణ్డుకొళ్ళవతు. మురలానిన్ఱుళ్ళయాழ் విషయమాకయెన్నవుమామ్. ఇరణ్డామర్థత్తిలే (నినైత్తలాయ్) అతు - శత్కార్యమాన వాయ్పులఱ్ఱలైలక్షిత్తు, అత్తాలే - వాయ్పులఱ్ఱుమ్పడి యిరుక్కుమెన్ఱు యాழுక్కు విశేషణమ్. "అల్లాతరసఙ్గళై విట్టు శబ్దత్తై చ్చొల్లుకిఱతు - ౩ 'ఏతత్సామగాయన్నాస్తే' ఎన్ఱ ప్రాధాన్యత్తైప్పఱ్ఱ" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. (తెళ్ళియార్) అలాభత్తోడేయిరున్ద కూడలిట్టైయాతే, నిత్యానుభవమ్బణ్ణున్దనైయళవుడైయవరాయిఱ్ఱు. (పలర్) త్రిపాద్విభూతియాక వనుభవత్తోడే కాలఙ్గళ్లుకిఱతిరే; (కైతొழுమ్) ౪ "నిత్యాఞ్జలిపుటాః" ఎన్గిఱపడియే తొழு

౧॥ నా-తి-మొ-౪-౧. ౨॥ ౩॥ తై-భృ-౧౦. ౪॥ భార-మో-౧౬౪-౪౦.

ఈ.—శిప్పోతుమనుభవియానిన్హాలున్ తుళైయాత భోగ్యత్తైయె యుడైయైయాయ్, అవర్కళుక్కు త్వదనుభవ విరోధియైప్పోక్కుమ్ శుద్ధియోగత్తైయుడైయవనే! యెన్నుమామ్. (కన్నలే) ఎనక్కుసిరతిశయభోగ్యనానవనే!. (అముతే) ఎన్నైచ్చావామల్ జీవిప్పిత్తుక్కొణ్డుపోరుకిఱవనే!.

(కార్ముకిలే) ఔదార్యత్తైప్పఱ్ఱి. (ఎన్కణ్ణా) తన్నైక్కొడుత్తపడి. ఇవ్వళవు మివరుడైయశజ్కా హేతు. (నిన్నలాలిలేన్గాణ్) ఉన్నైయొழியఅనైరక్షణమ్ జీవిక్కమాట్టేన్. ఉన్నైయొழியరక్షకరైయుడైయేనల్లేనెన్నుమామ్. (ఎన్నైనీకుటిక్కొళ్ళే) ఎన్నైప్పార్త్తవళవేణుమెన్నుతల్, ఎన్నైత్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱవేణుమెన్నుతల్. (ఎన్నై)ఉన్నైయొழிన్దవన్ఱు, అచిత్ప్రాయనానవెన్నై.(నీ)ఇతుక్కుధారకనాననీయెన్నుమామ్.

జీ-అ.—దకత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నిత్యసంసారికళుక్కుమిత్యాది). తుళైయాత-పరిచ్ఛిన్నమాకాత. శుద్ధియోగత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అవర్కళుక్కిత్యాది). కన్నల్—వెల్లమ్. ఎన్నైచ్చావామలిత్యాదియావతు – ౧ *వాయున్దిరైయుకళిలే విశ్లేషిత్తుముడియాతపడి జీవిప్పిత్తవనే! యెన్నపడి.

నిఱత్తైప్పఱ్ఱివుజ్గొల్లలామాకైయాలే యత్తై నివర్తిప్పిక్కిఱార్. (ఔదార్యత్తైప్పఱ్ఱియెన్ను). ఔదార్యచరమావధి (తన్నైక్కొడుత్తపడియెన్ను). కుటిక్కొళ్ళుకైయావతు – మెయ్క్కొట్టిక్కొళ్ళుకైయాయ్, పార్క్కైయైచ్చొల్లుకిఱతు. "కుటిక్కొళ్" ఎన్నతినర్థద్వయత్తుక్కుమ్ శేరవర్థద్వయమ్ (ఉన్నైయిత్యాది). ఇతుక్కు – ఇవ్వాత్మవస్తువుక్కు. "ఇతుక్కుధారకనాన నీయెన్నుమామ్" ఎన్నిరుక్కైయాలే – "నిన్నలాలిలేన్" ఎన్నతినర్థద్వయానుగుణమాక "ఎన్నై, నీ" ఎన్నిఱ విభక్తిలుప్తద్వయపరమానవాక్యజ్గళ్ శిలశ్రీకోశజ్గళిలే యిల్లాతపోతు, "రక్షకనాన నీ రక్ష్యమానవెన్నై" ఎన్ఱు మోరర్థమధ్యాహరిత్తుక్కొళ్వతు. "మున్నల్యాழ்" ఇత్యాదిక్కు (అన్తిక్కే, మున్నలెన్నతు-ఉన్నలాయ్, ఉన్నల్ – నినైత్తలాయ్, ఇనిమైయాలే "అతువతు" ఎన్ఱు వాయ్పులప్పుమ్బడియిరుక్కై) ఎన్ఱు మోరర్థమ్ శిలశ్రీకోశజ్గళిలేయిరుక్కిఱతు; ఇన్దవాక్యత్తిలే, నినైత్తలాయెన్నతు – తత్కార్యమానవాయ్పులప్పలైలక్షిత్తు, ఇనిమైయాలే వాయ్పులప్పుమ్బడి యిరుక్కుమెన్ఱు యాழுక్కు విశేషణమాతల్, నాలుక్కు విశేషణమాతల్. క్రమేణాన్వయ. ౭.

అ-అ-వి.—కైయే యాత్రైయాయిరుక్కుమవర్కళ్. (అన్తిక్కే పన్నలారిత్యాది) ౨"తత్రాపిదుర్విభావ్యోఽహం రాజసైస్తామసైరపి" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. ౭.

నాయ్చ్చియార్తిరుమొழி – నాలాన్దిరుమొழி – ముతత్పాట్టు.— తెళ్ళియార్పలర్కైతొழுన్దేవనార్ । వళ్ళల్మాలిరుఞ్జోలై మణాళనార్ । పళ్ళికొళ్ళుమిడత్తడికొట్టిడ । కొళ్ళుమాకినీకూడిడుకూడలే. ౭.

తాత్పర్యము.— సమస్తకరణములకును నిరవధికభోగ్యభూతుఁడును నీశ్రీపాదములనాశ్రయించిన నిత్యసూరులకు నతృప్తామృతముగ నుండువాఁడునైన ఓ! శ్రియఃపతీ! నిన్ననుభవించుటకు ప్రతిబంధకములను బోఁగొట్టి నిన్ను నాకుఁబ్రసాదించితివి. ఇఁకమీఁద నిన్నుదప్ప వేరు ధారకము లేదుగాన ఇంక నన్ను విడువక నుండుము. ౭.

మూ.— కుటిక్కొళ్ ఞానజ్గళాలెన్నైయాழிశెయ్తవము । జ్గిటిక్కొణ్డిప్పిఱప్పేశిలనాళిలెయ్తినర్యా ।
నుటిక్కొణ్డవెణ్ణెయ్పాలొళిత్తుణ్ణుమప్పాన్పి । న్నొటిక్కొణ్డనెఞ్జనాయ్ప్పిఱవిత్తుయర్కడిన్దే॥ ౮॥

అ.— (కుటిక్కొళ్) తామిప్పడి-యెమ్బెరుమానై యపేక్షిక్క, అవనుమ్, "నామ్విశ్లేషిక్క ప్రసజ్గమేతు?" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, తాముమ్ నివృత్తాతిశజ్కరాయ్క్కొణ్డు; అతిదుష్కరమాయ్ అనేకకాలసాధ్యమాన కర్మయోగజ్ఞానయోగ సహకృతభక్తియోగసాధ్యమాన

సంసారనివృత్తిపూర్వక భగవదనుభవత్తై యిజ్జన్మత్తిలే యల్పకాలత్తిలే అయత్నేనవాగ పెఱ్ఱేనెన్ఱు తామ్బెఱ్ఱసమృద్ధియైచ్చొల్లి యను భవిక్కిఱార్. ౮.

అన్వ.— ఉఱి కొణ్డ వెణ్ణెయ్ (౩) పాల్ ఒళిత్తు ఉణ్ణుమ్ (౬) అమ్మాన్ పిన్ నెఱి (౯) కొణ్డ నెఞ్జనాయ్ పిఱవిత్తుయర్ (౧౨) కడిన్దు కుఱిక్కొళ్ ఞానఙ్గళాల్ (౧౫) కిఱిక్కొణ్డు ఇప్పిఱప్పే శిలనాళిల్ (౨౧) యాన్ ఎయ్తినన్. (౨౪) ౮.

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇవ్వనుభవమ్ తమక్కు క్కైవన్దపడియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఉఱియిలే, శేమిత్తువైత్తుకొణ్డ, వెణ్ణెయైయుమ్, (౩) పాలైయుమ్, ఉడైయవర్ కళఱియామల్ కృత్రిమత్తాలేపుక్కు, అముతుశెయ్తశెయలాలే, (౬) అడిమైకొణ్డస్వామియాన కృష్ణనుడైయ, పిన్నే, అవ్వపదానత్తుక్కుత్తోఱ్ఱు అవన్ పోనవழியే, (౯) పోయ్త్తిరికిఱ, నెఞ్జయుడైయేనాయ్, జన్మప్రయుక్త దురితఙ్గళై, (౧౨) కాక్కుడైకొణ్డనాదరిత్తు, కర్తృత్వాదిత్యాగత్తాలుమ్ యమనియమాదికళాలుమ్ కుఱిక్కొళ్ళప్పడువతాన, వేదనధ్యానోపాసన రూపపర్వభేదఙ్గళాలుమ్ సద్విద్యా దహరవిద్యాదివ్యక్తి భేదఙ్గళాలుమ్ పలవకైప్పట్టజ్ఞానయోగఙ్గళాలే, (౧౫) ౧"జన్మాన్తరసహస్రేషు" ౨"బహూనాంజన్మనామన్తే" ఎన్గిఱపడియే అనేకకాలఙ్గళిలే, శెయ్యప్పట్ట, భక్తియోగమాకిఱ తపస్సినుడైయ ఫలత్తై, (౧౮) భగవత్కృపైయాకిఱ నల్ విరకైకొణ్డు, ఇజ్జన్మత్తిలే, అల్పకాలత్తిలే, (౨౧) అనుభవత్తుక్కుడైవిల్లాతనాన్, కిట్టప్పెఱ్ఱేన్. (౨౪) కిఱి - విరకు. ౮.

అర్థము.— ఉట్టిలో నుంచఁబడిన వెన్నను (౩) పాలను కృత్రిమముగ భుజించిన (౬) స్వామియొక్క వెనుకటిత్రోవనే (౯) తిరుగుచున్నటువంటి మనస్సుగలవాఁడై జన్మములచేవచ్చినపాపములను (౧౨) బోఁగొట్టి సావధానతచేసంపాదింపఁదగిన జ్ఞానవిశేషములచేతను (౧౫) బహుకాలము చేయఁదగిన తపస్సును (౧౮) ఒకఉపాయముచే నీజన్మమునం దల్పకాలమునంగే (౨౧) నేను పొందితిని. (౨౪)

ఈ— ఎట్టామ్పాట్టు. "ఎన్నైనీకుఱిక్కొళ్ళై" ఎన్ఱవాఱే అవన్ కుళిరక్కటాక్షిత్తాన్, అత్తాలే సకలవ్యసనఙ్గళుమ్పోయ్ అవనైయనుభవిక్కిఱార్.

(కుఱిక్కొళ్ ఞానఙ్గళాల్) యమనియమాద్యవహితరాయ్కొణ్డు సమ్పాదిక్కవేణ్డుమ్ జ్ఞానవిశేషఙ్గళాలే. అవైయావన - వేదనధ్యానోపాసనాద్యవస్థావిశేషఙ్గళ్. (ఎనైయూழிశెయ్తవముమ్) అనేకకల్పఙ్గళ్ కూడి శ్రవణమాయ్ మననమాయ్ ధ్రువానుస్మృతియాయ్, ఇజ్జనేవరక్కడవతాన తపఃఫలత్తై. (కిఱికొణ్డు)

జీ.అ.— ఎట్టామ్పాట్టు. (కుఱిక్కొళ్ళిత్యాది) "పిఱవిత్తుయర్కడిన్దు తవమెయ్తినన్" ఎన్గిఱపదఙ్గళైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఎన్నైనీయిత్యాది).

కుఱి - కుఱిప్పు. సావధానత్తై. ఇత్తాల్ - యమనియమాద్యవహితత్వత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. "ఎనైయూழி - కుఱిక్కొళ్ ఞానఙ్గళాల్ - శెయ్తవముమ్" ఎన్ఱన్వయమ్ తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, కీழే శొన్న "వేదన" ఇత్యాదియైవివరిక్కిఱార్ (అనేకకల్పఙ్గళిత్యాది). వేదనత్తాల్ - శ్రవణమననఙ్గళైయుమ్, ధ్యానోపాసనఙ్గళాలే - నిదిధ్యాసనత్తైయుమ్, అతినుడైయ ఉత్తరోత్తరావస్థైయైయుమ్, ఆదిశబ్దత్తాల్ - దర్శనరూపత్తైయైయుఞ్జొల్లుకిఱతు. (ఇజ్జనేవరక్కడవతాన పతఃఫలత్తై) ఇజ్జనేవరక్కడవతాయిరుక్కిఱ యాతొరుతపస్సుణ్డు,అతినుడైయఫలత్తైయెన్ఱపడి. "తప-ఆలోచనే"ఎన్గిఱధాతువాలుమ్, ౩ "యస్యజ్ఞానమయన్తపః" ఎన్గిఱ న్యాయత్తాలుమ్, తపశ్శబ్దమ్ - జ్ఞానావస్థావిశేషమాన పరభక్త్యాదిపరమ్. "తవమ్" ఎన్ఱతు - తపఃఫలమెన్ఱపడి. భగవత్ప్రాప్తిరూపఫలేలక్షణా. "కుఱిక్కొళ్" ఇత్యాది-అనేకకాలఙ్గళిలే యమనియమాద్యవహితఙ్గళాన శ్రవణమననాది రూపజ్ఞానఙ్గళాలే వరక్కడవ పరభక్త్యాదికళాకిఱ తపస్సినుడైయఫలత్తైయెన్ఱు శబ్దార్థమ్. కిఱి - ఉపా

౧। ౨॥ భ-గీ-౭-౧౯. ౩॥ ముం-ఉ-౧-౧.

ఒరు యత్నమిన్ఱిక్కే యిరుప్పతొరువిరక్తై ప్పెఱ్ఱు. అతావతు-అవస్థనై యేకొణ్డెన్నపడి. కిఱియెన్న-అపనై స్తనో? వెన్నిల్ *౧"పెరుజ్గిఱియార్" ఎన్నక్కడవతిఱే. ఇతుతానెత్తనై జన్మజ్గాడి యెన్నిల్ (ఇప్పిఱప్పే) త్తిలే. ఇజ్జన్మమెల్లాజ్గాడియో వెన్నిల్ (శిలనాళిల్) అల్పకాలత్తిలే. అప్పకితు, ప్రాపిక్కక్కడవీరాయ్ నిన్ఱ (ఎయ్తినర్) ప్రాప్తిత్తేర్. (యార్) ఇప్పెఱ్ఱుక్కొరు యత్నమ్పణ్ణాతనార్. (ఉఱికొణ్డపిత్యాది) మెయ్తినర్" ఎన్గిఱ - ఫలత్తై చ్చొల్లుకిఱతాతల్, "కిఱికొణ్డు" ఎన్గిఱ-ఉపాయత్తై చ్చొల్లుకిఱతాతల్. యిత్యాది) ఉఱికళిలే శేమిత్తు కళ్ళక్కయిఱురువివైత్తవెణ్ణైయైయుమ్ పాలైయుమ్ "తెయ్వజ్గొణ్డతో?" మ్బడి మత్తై త్తముతుశెయ్తవచ్చెయలాలే జగత్తైయెల్లాఱుతిక్కొణ్డవనుడైయ. (పిన్నె ఱికొణ్డనెజ్జనాయ్) న్నే నెఱిప్పట్ట నెజ్జైయుడైయనాయ్; ౨"యేనయేనథాతాగచ్ఛతి తేనతేనసహాగచ్ఛతి" ఎన్గిఱపడియే.

౧, పిన్నె ఱికొణ్డ వెన్గిఱతు - ప్రపత్తియై. పిన్నెఱి ఎన్గిఱతు - పిన్నేశొన్న నెఱియెన్నపడి. నెఱి - వழி. త్తుయర్ కడిన్దే) ఫలత్తైచ్చొన్నవిడత్తిలే విరోధినివృత్తియైయిఱ్ఱొల్లిక్కడవతిఱే, అత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ౦, (పిన్నె ఱికొణ్డనెజ్జనాయ్) భారతసమరత్తిలే అర్జునపక్కవస్థైయెప్పిఱప్పిత్తిఱే యుపాయత్తైయు త్తిఱు; ఇవర్ వెణ్ణెయ్కళవుకాణప్పోనవిడత్తిలే అడియొఱ్ఱిక్కొణ్డుశెన్ఱు, అవన్ పుక్కగృహత్తిలే పడత్తైత్తి త్తాయిఱ్ఱు కేట్టుక్కొణ్డతు. (పిఱవిత్తుయర్ కడిన్దే) ౩"సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి" ఎన్నవైత్తానిఱే. ర.

మనో. (అవస్థనై యేకొణ్డు) అవస్థనై యేయుపాయమాకక్కొణ్డు. తటస్థశైక్కయుయనునదిత్తుపరిహరిక్కిఱార్ (కిఱియెన్న విత్యాది). యార్ - పరవిరకర్. మహాపాపమనాలికశెన్న పడి. "పిన్నె ఱికొణ్డనెజ్జనాయ్" ఎన్నతుకక్కర్థద్వయమ్. ఫలపరమాకవుమ్ ఉపా కవుమ్ [illegible] (ఎయ్తిన నిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). ఫలపరయోజనై (ఉఱికళిలేయిత్యాది). "కొణ్డ" ఎన్నతిసర్థమ్ (శేమి). * ౨ [illegible] (అవన్పిన్నె ఱిప్పట్ట నెజ్జైయుడైయనాయ్) అవన్పిన్నే వழிప్పడుమ్బడియాన నెజ్జైయుడైయనాయ్ ౨ - [illegible] యున్వయిత్త నెజ్జైయుడైయనా యెన్నపడి. ఉపాయపరయోజనామాహ (అన్ఱియే యిత్యాది). పిన్నె ఱికొణ్డ మ్ - పిన్బు శొన్న చరమశ్లోకోక్తమాన వుపాయత్తిలే యున్వయిత్త నెజ్జైయుడైయనా యెన్ఱిరణ్డామర్థమ్, ఫలజ్గొల్లుకిఱవిడత్తిలే విరో [illegible] చొల్లువానెన్నెన్న. (ఫలత్తైయిత్యాది). అతావతు ఫలపరమానచరమశ్లోకత్తిలుత్తరార్ధత్తిలే యెన్నపడి. ౪" పరమంసామ్యము [illegible], ౫ "పుణ్యపాపేవిధూయ" ఎన్ఱు శొల్లిక్కడవనిఱే; అప్పడియేయిజ్గుమ్ "పిఱవిత్తుయర్ కడిన్దు" ఎన్ఱు విరోధినివృత్తియై [illegible]. ఇన్ఱుయాఖ్యాసు - ఫలపరపూర్వయోజనాశేషమ్. "ఉఱికొణ్డ" ఇత్యాదిక్కు రసమాకతృతీయతాత్పర్యమ్ (భారతసమరే ఉఱికొణ్డ [illegible] వన్పుక్కశెన్ఱు, నెఱియాన ప్రపత్త్యుపాయప్రతిపాదకచరమశ్లోకత్తైగ్రహిత్త డైయనాయున్ఱు [illegible]. ఓరవస్థైయెప్పిఱప్పిత్తు - శోకయుక్తావస్థైయెప్పిఱప్పిత్తు. ఇవర్ - ఆழ்వార్. అడియొఱ్ఱిక్కొణ్డుశెన్ఱు- [illegible]. [illegible] "ఫలత్తై చ్చొన్నవిడత్తిలే" ఇత్యాదివాక్యవివరణమ్ (సర్వపాపేభ్యఇత్యాది). ఇవ్విడత్తిల్ దధి [illegible], ఉఱికొణ్డఇత్యారభ్య, నెజ్జనాయ్ప్పిఱవిత్తుయర్ కడిన్దు - ఎన్నైయాళ్ఱిరుఱికొళ్ ఇవాజ్గళాల్- [illegible] నెన్నన్వయమ్. ర.

స-తి.——(ఉఱికొళ్ళిత్యాది) (పిన్నె ఱికొణ్డనెజ్జనాయ్) "యేనయేనధాతాగచ్ఛతి తేనతేనసహాగచ్ఛతి." ర.

[illegible] - [illegible]. [illegible] యమునైన్ఱు । మొయ్జ్గుఱవుణ్డపెరువయిఱ్ఱాళనైమావ [illegible] వేణ్డిచ్చెన్ఱ । పెరుజ్గిఱియానైయల్లాలడియేన్ నెజ్జమ్ పేణాతే.

---

౧ ఇవ్వుదాహరణత్తిలే, సమీపగమనయాచనాద్యుపరక్తవామనవిగ్రహరూపబలివఞ్చనసిద్ధోపాయత్తై- "కిఱి" ఎన్నునవదిక్కైయాలే, శరణవరణోపరక్తసిద్ధోపాయత్తై - "కిఱి" ఎన్ఱుశొల్లక్కూడైయిల్లైయెన్ఱు తిరువుళ్ళమేయొழிయ, ఈశ్వరవిషయ ప్రయోగత్తైక్కొ ణ్డు. ౧॥ తి-వి-౯౧. ౨॥ ౩॥ భ-గీ-౧౮-౬౬. ౪॥ ముం-ఉ-౩-౧.

తాత్పర్యము.— గోకులమందు గోపస్త్రీలు దాచియుంచిన వెన్నపాలను కృత్రిమముగ (చౌర్యముచే) భుజించిన నాస్వామియైన శ్రియఃపతి, భారతయుద్ధమునందర్జునునికి నుపదేశించిన యర్థవిశేషములనుదలంచియు శ్రియఃపతియే యుపాయోపేయములని నిష్కర్షించియు సంసారమునువదలి యీజన్మమందే భగవదనుభవరూపపరమపురుషార్థమును బొందితిని. ౮.

మూ.—కడివార్ తణ్ణన్దుழாయ్క్కణ్ణన్విణ్ణవర్ పెరుమాన్। పడివానమిలన్దపరమన్ పవిత్తిరన్శీర్।
శెడియార్నోయ్కళ్ కెడప్పడిన్దుకుడైన్దాడి। యడియేన్వాయ్మడుత్తుప్పరుకిక్కళిత్తేనే ॥ ౯.

ఆ.—(కడివార్) నిరవధికభోగ్యభూతనాయ్, * అయర్వఱుమమరర్కళతిపతియాయ్, తిరునాట్టిలుజ్గాడత్తన్నోడొత్తారైయుమ్ మిక్కారైయుముడైయవనల్లామైయాలే పరమనాయ్, స్వాశ్రితరుడైయ స్వసంశ్లేషవిరోధి సర్వదోషజ్గళైయు మ్పోక్కుమ్ స్వభావనాయిరున్దవెమ్పెరుమానుడైయ కల్యాణగుణజ్గళాకిఱవమృతవెళ్ళత్తిలే యెన్నుడైయవిడాయెల్లాన్దీరుమ్పడిపోయ్ప్పుక్కుప్పడిన్దుకుడైన్దాడి వాయ్మడుత్తుప్పరుకిక్కళిత్తేనడియేనెన్గిఱార్. ౯.

అన్వ.— కడివార్ తణ్ణన్దుழாయ్ (౩) కణ్ణన్ విణ్ణవర్ పెరుమాన్ వానమ్ (౬) పడి ఇలన్ద పరమన్ (౯) పవిత్తిరన్ శీర్ శెడియార్ (౧౨) నోయ్కళ్ కెడ పడిన్దు (౧౫) కుడైన్దు ఆడి అడియేన్ (౧౮) వాయ్మడుత్తు పరుకి కళిత్తేన్. (౨౧)

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇప్పడియవన్ గుణజ్గళైయనుభవిత్తు ఆనన్దియానేనెన్గిఱార్.

పరిమళమ్, ప్రవహియానిఱ్కిఱ, శెవ్వితిరుత్తుழாయైయుడైయనాయ్క్కొణ్డు, (౩) ఆశ్రితభవ్యనానకృష్ణనాయ్, ఇప్పడివళ్ళైయనుభవిక్కిఱపరమపదవాసికళుక్కువ్వరుకాన మేన్మైయైయుడైయతనక్కు, పరమపదత్తిలుమ్, (౬) ఒప్పు, ఇల్లైయాకైయాలే, తనక్కుమేలిల్లైయానపెరియవనాయ్, (౯) ఇప్పెరుమై యతియాతారతివుక్కేట్టైయుమ్పోక్కియనుభవిప్పిక్కుమ్ పావనభూతనుడైయ, పరత్వసౌలభ్యభోగ్యత్వ పావనత్వ ప్రకాశకమానగుణజ్గళిలే, ఒన్ఱోడొన్ఱుమిడైన్దుతూఱుమణ్డినాప్పోలేయిరుక్కిఱ,(౧౨) విషయరుచితొడక్కమాన మహావ్యాధికళ్, నశిక్కుమ్పడి, కిట్టి, (౧౫) ఎజ్గుముట్పుక్కు, ముழுకి, అవనైయొళ్షియచ్చెల్లాతపడిఅనన్యార్హనాననాన్, (౧౮) భుజిక్కైక్కుపకరణమానఅభినివేశమాకిఱవాయైమడుత్తు, పెరువిడాయన్ తణ్ణీర్కుడిత్తాప్పోలేనిరమ్బభుజిత్తు, నిరతిశయమానవానన్దత్తైప్పెఱ్ఱేన్. (౨౧) పడివానమిలన్దవెన్ఱు - వడివళ్ళకుక్కు మేఘమొప్పల్లవెన్ఱుమామ్. ౯.

అర్థము.— పరిమళము ప్రవహించుచున్న మనోహరమైనతిరుత్తుழாయిమాలచేనలంకృతుఁడును (౩) కృష్ణుడును నిత్యసూరులకును నిర్వాహకుండును పరమపదమందును(౬)సమానులు లేని సర్వాధికుఁడును(౯)పరిశుద్ధుఁడునైనభగవంతునియొక్క గుణచేష్టితములలో మిక్కిలి నిబిడములైన (౧౨) మహావ్యాధులు నశించునట్లు సమీపించియు (౧౫) అంతట అవగాహించి శేషభూతుఁడైననేను (౧౮) నోటినిపానపాత్రముగాఁజేసి చక్కగభుజించి యానందమునొందితిని (౨౧). ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు.—౧ "సోఽశ్నుతే సర్వాన్కామాన్ సహబ్రహ్మణా విపశ్చితా" ఎన్గిఱపడియే, ఎన్నుడైయసకలదురితజ్గళుమ్పోమ్పడి సర్వేశ్వరనై యనుభవిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్ఱు హృష్టరాకిఱార్.

జీ-ఆ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. (కడివారిత్యాది) "శెడియార్నోయ్కళ్ కెడ - శీర్ - వాయ్మడుత్తుప్పరుకిక్కళిత్తేన్" ఎన్ఱపదజ్గళైక్కాట్టిత్తవతారికై (సోఽశ్నుతేఇత్యాది). దురితజ్గళుమ్ - దుఃఖజ్గళుమ్.

౧॥ తై-ఉ-ఆ-౧.

ఈ.—(కడివార్ తణ్ణన్దుழாయ్క్కణ్ణన్) పరిమళప్రచురమాన తిరుత్తుழாయ్మాలైయైయుడైయ కృష్ణనెన్నుతల్; మధు, స్యన్దియానిన్టుళ్ళ తిరుత్తుழாయ్మాలైయైయుడైయవనెన్నుతల్. (విణ్ణవర్ పెరుమాన్) ఇవ్వొప్పనైయఴకాలేయొழுతిక్కొళ్వతు, అనన్తవైనతేయాదికళైయాయిఱ్ఱు. (పడివానమిలన్దపరమన్) తన్ పడిక్కు వానిలుళ్ళారొప్పాకాతపడియిరుక్కిఱ అపరమన్. పరమసామ్యాపన్నరాననిత్యసూరికళుమ్ తన్బడిక్కొప్పాకాతపడియాన మేన్మైయైయుడైయవనెన్నుతల్; తన్తిరుమేనిక్కు, వానముణ్డు - మేఘమ్, అతొప్పాకాతపడియిరుక్కిఱవనెన్నుతల్. (పవిత్తిరన్) ఇవ్వడివழகై సంసారికళుమనుభవిక్కైక్కు యోగ్యరామ్బడిపణ్ణుమ్ శుద్ధియైయుడైయవనుడైయ, శీరుణ్డు- కల్యాణగుణఙ్గళ్. అవఱ్ఱై, అడికాణవొణ్ణాతపడి తూఉయున్దిక్కిడక్కిఱ అసాంసారికసకలదురితఙ్గళుమ్బోమ్బడివన్దుకిట్టి, నాలుమూలైయుమ్బుక్కు, అవగాహిత్తు, అనన్యార్హానానన్ ముழுమిడఱుశెయ్తనుభవిత్తు, యమాదికళ్ తలైయిలేయుమ్ అడియిట్టుక్కళిక్కప్పెఱ్ఱేన్. పడిన్దు - కిట్టి. కుడైన్దు - ఎఙ్గుమ్బుక్కు. ఆడి - అవగాహిత్తు. అడియేన్, వాయ్మడుత్తుప్పరుకి - పెరువిడాయోడేయనుభవిత్తు. (కళిత్తేనే) ఇతరవిషయస్పర్శమ్ దుఃఖమేయానాప్పోలే, భగవద్గుణానుభవమ్ కళిప్పేయాకక్కడవతు. ౯.

జీ-అ.—కడి-పరిమళముమ్, మధువుమ్. వార్తల్-మిగుతియుమ్, ఒழுగుతలుమ్. కిழோడేకూట్టియర్థమ్ (ఇవ్వొప్పనైయిత్యాది). పడి - స్వభావముమ్, విగ్రహముమ్. వానమెన్నతు - "మఞ్చాః క్రోశన్తి" ఇతివత్, వ్వాని లుళ్ళారై చ్చొల్లుతల్; మేఘత్తైచ్చొల్లుతల్. ఇలన్ద - ఒప్పాకాత. "ప్రసక్తస్యహిప్రతిషేధః" ఇత్యత్రప్రసఙ్గంసమ్పాదయతి (పరమసామ్యేత్యాది). "శెడియార్" ఎన్ఱతినర్థమ్ (తూఉయున్దిక్కిడక్కిఱ అవెన్ఱు). తూఱావతు- ఆవిద్యాదికళ్. అఱ్తల్ - పూర్తి. "పడిన్దు, కుడైన్దు, ఆడి," ఎన్ఱిఱపదత్రయత్తుక్కుమ్ క్రమేణార్థమ్ (కిట్టియిత్యాది). వాయ్మడుత్తుప్పరుకి- (ముழுమిడఱుశెయ్తనుభవిత్తు) మిడఱునిఱైయక్కుడిత్తెన్ఱపడి. వాయ్మడుత్తుక్కుడిత్తెన్ఱు శబ్దార్థమ్. మడుత్తు - మడక్కిట్టు. పానపాత్రమాక్కియెన్ఱపడి. ఆనన్దస్యచరమావధిమాహ (యమాదికళిత్యాది). "వాయ్మడుత్తు" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (పెరువిడాయోడేయెన్ఱు). "కళిత్తేనే" ఎన్ఱ ఏవకారార్థమ్ (ఇతరవిషయేత్యాది). ఏవకారమ్ - అన్యయోగవ్యవచ్ఛేదపరమెన్ఱపడి. క్రమేణాన్వయః. ౯.

అ-అవి.—(తన్బడిక్కిత్యాది) పడి - ప్రకారమ్. (తన్తిరుమేనిక్కిత్యాది). పడి - తిరుమేనియిన్ప్రకారమ్ తన్ప్రకారమ్వానత్తిలుళ్ళార్ పక్కలిల్లామలిరుక్కిఱవనెన్ఱు ప్రథమయోజనైయిల్ శబ్దార్థమ్; ఇరణ్డామ్యోజనైయిల్, తన్నుడైయప్రకారమ్ మేఘత్తిలిల్లామలిరుక్కిఱవనెన్ఱుశబ్దార్థమ్. మేఘత్తైచ్చొల్లుకైయాలే తిరుమేనియిన్ ప్రకారమెన్ఱుసిద్ధిక్కిఱతు. ఇరణ్డుయోజనైయిలుమ్, ఒప్పాకాతవెన్ఱితు- ఫలితార్థమ్.

ప్ర-తి.—(కడివారిత్యాది) తైత్తిరీయకోపనిషది, [ఆ - ౧.] "బ్రహ్మవిదాప్నోతిపరంతదేషాభ్యుక్తాసత్యం జ్ఞానమనన్తంబ్రహ్మయోవేదనిహితంగుహాయాంపరమేవ్యోమన్ సోశ్నుతే సర్వాన్కామాన్ సహబ్రహ్మణావిపశ్చితా" ఇతి. ౯.

తాత్పర్యము.—నిరవధికభోగ్యభూతుఁడును, నిత్యసూరులకునిర్వాహకుఁడును, పరమపదమునందుఁగూడ తనకు సమాధికులులేనివాఁడగుటవలన సర్వస్మాత్పరుఁడును, ఆశ్రితులయొక్క సంశ్లేషవిరోధులగు సర్వపాపములను బోఁగొట్టుస్వభావుఁడునైన శ్రియఃపతియొక్క కల్యాణగుణములనియెడి యమృతపరీవాహములయందు నాఆయాసముతీరునట్లు చక్కఁగనవగాహించియు పానముజేసియు నానందమునొందితిని. ౯.

మూ.—కళిప్పుమ్ కవర్వుమర్ఱు ప్పిఱప్పుప్పిణిమూప్పిఱప్పు ।
ఒళిక్కొణ్డశోతియుమాయుడన్గూడువతెన్ఱుకొలో ।
తుళిక్కిన్ఱ § వానిన్నిలచ్చుడరాழிశఙ్గేన్ది ।
అళిక్కిన్ఱమాయప్పిరానడియార్కళ్ కుழாఙ్గళైయే. ౧౦.

ఆ.—(కళిప్పుమ్) ఇప్పడియెమ్బెరుమానుడైయ గుణఙ్గళాకిఱ అమృతత్తైభుజిక్కిఱవాழ்వార్; ఇన్దవమృతత్తై, నిరస్తసమస్తప్రతిబన్ధకనాయ్క్కొణ్డుభగవద్గుణైకభోగరాన నిత్యసిద్ధపురుషర్కళుడైయ దివ్యపరిషత్తిలే శెన్ఱు అవర్కళోడేకూడనాఙ్ భుజిప్పతెన్ఱోవెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.— కళిప్పుమ్ కవర్వుమ్ అర్ఱు (౩) పిఱప్పుప్పిణిమూప్పిఱప్పర్ఱు ఒళికొణ్డ శోతియుమాయ్ (౬) తుళిక్కిన్ఱ వాన్ ఇ (౯) నిలమ్ శుడర్ ఆழி (౧౨) శఙ్గు ఏన్ది అళిక్కిన్ఱ (౧౫) మాయప్పిరాన్ అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై (౧౮) ఉడన్ కూడువతు ఎన్ఱుకొలో (౨౧) ౧౦.

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఏవంవిధభోగానన్దత్తుక్కు ముఖ్యభోక్తాక్కళ్ సూరికళాకైయాలే, అవర్కళోడు కూడుకైయైయర్థిక్కిఱార్.

విషయలాభత్తిల్ కళిప్పుమ్, తదలాభత్తిలభినివేశముమ్, అర్ఱు, (౩) అతుక్కడియానజన్మవ్యాధిజరామరణఙ్గళుమర్ఱు, ఆవిర్భూతమాన జ్ఞానాదికళాకిఱఒళికళుక్కు ప్రకాశకమాన, జ్యోతిర్మయవిగ్రహత్తైయుడైయోమాయ్క్కొణ్డు, (౬) వర్షిక్కిఱ, ఆకాశత్తైయుమ్, అత్తాలేధరిక్కిఱ, (౯) భూమియైయుమ్, బాధకరహితమామ్పడి పేరాழிయైయుడైయ, తిరువాழிయైయుమ్, (౧౨) తిరుచ్చఙ్గైయుమ్, ఏన్ది, రక్షిత్తరుళుకిఱ, (౧౫) మహోపకారకనుడైయ, నిత్యదాస్యైకనిరూపణీయరాన సూరికళుడైయ, సఙ్ఘఙ్గళై, (౧౮) ఒరునీరామ్పడి యుడన్బట్టు, కూడువతు, ఎన్ఱో?. (౨౧) సమస్తవిరోధినివృత్తిపిఱన్దు ఆవిర్భూతస్వరూపస్వభావరానవర్కు ప్రాప్యమ్ అడియారాన సూరికళెన్ఱుకరుత్తు. ౧౦.

అర్థము.— సంతోషమును క్లేశమును నశించి (౩) జన్మవ్యాధిజరామరణములనుబోగొట్టి ప్రకాశకమైన తేజోవిగ్రహుండును (౬) వర్షించుచున్న ఆకాశమును ఈ (౯) భూమిని కాంతిగల చక్రమును (౧౨)శంఖమును ధరించి రక్షించుచున్న (౧౫) మహోపకారకుఁడైన శ్రియఃపతియొక్క శేషభూతులైననిత్యసూరులయొక్క సంఘములను (౧౮) కలిసియుండునట్లు చేరుట ఏకాలమందో? (౨౧). ౧౦.

ఈ.— పత్తామ్బాట్టు. "కళిత్తేనే" ఎన్నా, తిరియట్టుమ్ సంసారికళోడేయిరుక్కైయన్ఱియే, ఇవ్వనుభవత్తుక్కు దేశికరాన నిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్ ప్పుకువతెప్పోతోవెన్గిఱార్.

(కళిప్పుమ్) ఇతరవిషయానుభవత్తాలే వరుమ్కళిప్పుమ్. (కవర్వుమ్) అవైపెఱాతపోతు ఆశైప్పట్టువరుమ్ క్లేశముమ్. (అర్ఱు) పోయ్. ఇవైయిరణ్డుక్కు మడియానజన్మమ్, అతుపుక్కవిడత్తే పుకక్కడవతానవ్యాధి, అనన్తరమ్ వరుమ్జరై, "ఇత్తోడేయాకిలు మిరున్దాలాకాతో" ఎన్ఱు నినైత్తిరుక్కచ్చెయ్ తేవరుమ్ నిరన్వయవినాశమ్, ఇవైయడైయవర్ఱు. (ఒళికొణ్డశోతియుమాయ్) రజస్తమస్సుక్కళ్ కలశినవిన్దశరీరమ్బోలన్ఱియే, శుద్ధ

జీ-ఆ.— పత్తామ్బాట్టు. (కళిప్పుమిత్యాది) "అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై - ఉడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱ పదఙ్గళై క్కటాక్షిత్తవతారికై (కళిత్తేనేయిత్యాది). తిరియట్టుమ్ - మిళవుమ్.

కవర్వు - క్లేశమ్. పిణి - వ్యాధి. నిరన్వయవినాశమ్ - శరీరాన్వయాభావరూపవినాశమ్. శరీరసమ్బన్ధాభావరూపవినాశమ్. మరణమెన్ఱపడి. సాన్వయవినాశమావతు, శైశవయౌవనాద్యవస్థైకళ్. శబ్దార్థమ్ (రజస్తమస్సుక్కళిత్యాది). "ఒళికొణ్డశోతి" ఎన్ఱత్తాల్ ఫలి

---

§ "వానమ్నిలమ్" ఎన్ఱు పన్నీరాయిరప్పడియిల్ మూలత్తిలేకాణ్గిఱతు.

ఈ.-స త్త్వమయమాయ్ నిరవధిక తేజోరూపమాన శరీర త్తైయుడైయోమాయ్.(ఉడన్ కూడువ తెన్ఱుకొలో).'నామ్, ఎనక్కు" ఎన్ఱ కిలవేణ్డాత ఇవ్వుడమ్బుడైయార్ తిరళ్ తిరళాయ్ ఇప్పొళుదు నెరుక్కప్పెఱువ తెన్ఱో?.(తుళిక్కిన్ఱ విత్యాది) వర్షిక్కైయే స్వభావమాక వుడైత్తాన వాకాశమ్, అత్తాలే విళైయక్కడవతాన విన్ధభూమి, ఇవఱ్ఱైక్కడక్క వైవెళియిలేనోక్కినాప్పోలే, దివ్యాయుధఙ్గళై ధరిత్తు నోక్కు కైఆశ్చర్యభూతర్. (శుడరాழிశజ్గేన్దియళిక్కిన్ఱ మాయప్పిరాన్) పరమపద త్తిలాభగణమాయ్ క్కాట్చితరుమ్, ఇజ్గాయుధమాయిత్తే యిరుప్పతు. ఇప్పడి రక్షిక్కవనుడైయ అన్దరఙ్గణ త్తిలే తొణ్డరిరుప్పారాయ్, అవన్ఱన్నోడొక్క ప్రాప్యరుమాయ్, భగవద్గుణఙ్గళుక్కు దేశికరాయిరుప్పారుమాయ్, ౧* బోధయ న్తః పరస్పరత్తుక్కు త్తుణైయాయిరుక్కి అవర్ కళుడైయ కుழாఙ్గళై. కలియర్ "కలవరిశిచ్చొల్లుణ్ణ"ఎన్ను మాప్పోలే, అత్తిరళ్ కళిలేపోయ్ ప్పుకప్పెఱువ తెప్పోతో? వెన్గిఱార్.౧౦.

జీ-అ.-తమ్(శుద్ధసత్త్వమయమాయెన్ఱతు)."అడియార్ కళ్" ఎన్ఱత్తైప్పల్ ఇ(నా నెనక్కిన్ఱిత్యాది)."భాగవతసముదాయమ్ ప్రాప్యమ్"ఎన్ఱతి యానిక్కిచ్చేయ్ తేయుమ్, అహఙ్కార మమకారఙ్గళాలే యకలవేణ్డానిన్ఱతి తే; అప్పడి యకలవేణ్డాత సమ్బన్ధజ్ఞానముడైయవర్ కళేన్ఱపడి. ఇవ్వుడమ్బుడైయార్ - శుద్ధసత్త్వమయమాన వుడమ్బుడైయార్. కూడువ తెన్ఱుకొలో ఎన్నాతే, "ఉడన్" ఎన్గైయాలే (నెరుక్కప్పెఱువ తెన్ఱోవెన్ఱతు). "తుళిక్కిన్ఱ" ఎన్ఱవ ర్తమానార్థమ్ (వర్షిక్కైయే స్వభావమాక వెన్ఱతు)."కడక్కవై"ఎన్ఱవిడ త్తిలే-౨"రామలక్ష్మణసప్తాసా" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. అళిక్కిన్ఱ - రక్షిక్కిఱ. భోగ్యమానతిరువాழி తిరుచ్చఙ్గుకళై రక్షణత్తుక్కు పరికరమాక చ్చొల్లువానెన్నెన్న (పరమపద త్తిలిత్యాది). భోగ్యమెన్ఱతు -"సుదర్" ఎన్నుమ్, "ఏన్ది" ఎన్ఱు మిరుక్కైయాలే. సమూహబాహుళ్యక థనత్తుక్కు తాత్పర్యమ్ (కలియరిత్యాది). కలియర్ - వలిత్తవర్. ఆణ్డాళ్ మైయిన్నికిలి యిప్పడిశొల్లప్పణ్ణు మెన్ఱుకరుత్తు. ఉ త్తరార్ధపూర్వకం పూర్వార్ధానుసన్ధాన మన్వయః. ౧౦.

అ-అ-వి-- " రామలక్ష్మణసప్తాసా సుగ్రీవేణచవాహినీ । బభూవదుర్ధర్షతరా సర్వైరపిసురాసురైః ". సుగ్రీవేణసహితావాహినీతి - సుగ్రీవస్యాపిరక్ష్యకోటావేవాన్తర్భావః.——"ఏన్దియళిక్కిన్ఱ"ఎన్ఱతిన్ తాత్పర్యమ్(పరమపద త్తిలిత్యాది).——కళిప్పుమ్ కవర్వుమఱ్ఱెన్ఱుతొడఙ్గి, ఒళికొణ్డశోతియుమాయ్ - తుళిక్కిన్ఱవానెన్ఱుతొడఙ్గి, కుழாఙ్గళైయుడన్ కూడువ తెన్ఱుకొలో వెన్ఱుగయన్వయమ్. ౧౦.

తాత్పర్యము.—— ఈరీతిగ భగవద్గుణామృతపానము చేసిన సూరులు భగవదనుభవవిరోధులగు జన్మవ్యాధిజరామరణములను సవాసనముగఁబోఁగొట్టి తాము భగవద్గుణైకధారకులైన నిత్యసూరులయొక్క సంఘములలోఁజేరి వారితోఁగూడి నాయమృతమును భుజించుకాల మెన్నడో యని యూహించుచున్నారు. ౧౦.

మూ.——కుழாజ్గొళ్ తేవరక్కుణుకులమ్వీయమునిద్ధవనై । కుழాజ్గొ డెన్గురుకూర్ చ్చడకోపన్ఱెరిన్దురైత్త। కుழாఙ్గొళాయిరత్తుళ్ళివై పత్తుముడన్బాడి। కుழாఙ్గళాయడియారుడన్గూడినిన్ఱాడుమినే॥ ౧౧॥

ఆழ்வార్ తిరువడిక ళేశరణమ్.

అ.——(కుழாఙ్గొళ్) సపుత్రజనబాన్ధవమాక రావణ్ణ ముడియుమ్బడి శినన్దవనైయుళ్ళపడికణ్డుశొన్న ఇత్తిరువాయ్ మొழிయై భగవదేక భోగరాయిరుప్పారెల్లారుఙ్గూడిభుజియుఙ్గళెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్ తిరువడిక ళేశరణమ్.

౧॥ భ-గీ-౧౦-౯. ౨॥ రా-యు-౪౧.౫౬౪.

అన్వ.—కున్ఱాజ్గళ్ పేర్ అరక్కన్ (౩) కులమ్ వీయ మునిన్దవనై (౬) కున్ఱాజ్గళ్ తెన్గురుకూర్ శడకోపన్ (౯) తెరిన్దు ఉరైత్త కున్ఱాజ్గళ్ (౧౨) ఆయిరత్తుళ్ ఇవై పత్తుమ్ ఉడన్ (౧౫) పాడి కున్ఱాజ్గళాయ్ అడియారుడన్ (౧౮) కూడి నిన్ఱు ఆడుమిన్ (౨౧).

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొழிయైప్పాడి పరస్పరసజ్గతరాయ్ సజ్ఘీభవిత్తు ప్రీతిప్రేరితరాయ్వర్తియుజ్గోళెన్ఱు ఫలత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

బాధకరానరాక్షసర్కళ్ తిరళాకవుడైయనాయిరుక్కిఱ, పెరుమైయైయుడైయనాన రావణనాకిఱ, రాక్షసనుడైయ, (౩) కులమక ప్పడ, వళిక్కుమ్బడి, మునిన్దరుళినవనై, (౬) శ్రీవైష్ణవర్కళ్ తిరళైయుడైత్తాన, తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాన, ఆழ்వార్, (౯) ఆరాయ్న్దు, అరుళిచ్చెయ్త, పత్తానతిరళ్కళైవడివాకవుడైత్తాన, (౧౨) ఆయిరమ్ తిరువాయ్మొழிయిలుమ్, ఇవై పత్తైయుమ్, అర్థత్తోడేయుడన్బట్టు, (౧౫) ప్రీతిక్కుప్పోక్కు వీడాకప్పాడి, పరస్పరసంశ్లిష్టరాయ్క్కొణ్డు పలతిరళాయ్, అడియారానవుజ్గళ్ స్వరూపత్తుక్కనురూపమామ్బడి ఏకకణ్ఠరాయ్, (౧౮) సంశ్లేషిత్తు, ఇడైవిడాతేనిన్ఱు, ససమ్భ్రమన్ఱృత్తమ్బణ్ణప్పారుజ్గోళ్. (౨౧) ఇతు-కలివిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరి అழ்కియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము —సేనలసమూహములుకల మిక్కిలిబలవంతుఁడైనరావణుఁడనియెడి రాక్షసునియొక్క (౩) కులముతోఁగూడ నశించునట్లు కోపగించినవాఁడైనశ్రీరాముని (౬) శ్రీవైష్ణవసమూహములుకల తిరునగరికినిర్వాహకులైన ఆழ்వార్లు (౯) ఆలోచించి సాధించిన సమూహములు కల (౧౨) వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములను భావబంధముతో (౧౫) ననుసంధించి గుంపుగ నాశ్రితులతో (౧౮) సంశ్లేషించి విచ్ఛేదములేకనిలిచి నర్తనముచేయుఁడు. (౨౧) ౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్మొழிయై, భగవదేకభోగరాయిరుప్పారైక్కప్పోలే తనిప్పడాతే తిరళాక వనుభవియుజ్గోళెన్గిఱార్.

(కున్ఱాజ్గోళిత్యాది) పుత్రపౌత్రాదికళుమ్బన్ధుక్కళుమాన వివర్కళాలేకున్ఱాజ్గోణ్డు, వరబలభుజబలత్తాలే తழைత్తువేరూన్ఱినరక్షస్సినుడైయ జాతియాకక్కుழைజ్గడుత్తచక్రవర్తితిరుమకనై; ౧"కరిష్యేమైథిలీహేతోరపిశాచమరాక్షసమ్" ఎన్గిఱపడియే. (కున్ఱాజ్గోళ్ తెన్గురుకూర్చ్చడకోపన్) జనస్థానమడియఱుప్పుణ్డపిన్బు దణ్డకారణ్యజ్గుడియేఱినాప్పోలే, "౨*వాయున్దిరైయుకళుక్కుత్తప్పినవాఱ్ఱావైక్కాణవేణుమ్" ఎన్ఱుశ్రీవైష్ణవర్కళుడైయ త్తిరణ్డతాయిఱ్ఱు; ౩* నల్లార్నవిల్ కురుకూరిఱే. సత్తుక్కళిరున్దవిరున్దవిడజ్గళిలేవాయ్పులన్ఱుమ్బడియాన దేశమానాల్, అద్దేశత్తిలుళ్ళార్ తిరళచ్చొల్లవేణ్డావిఱే. (తెరిన్దురైత్త) ఉళ్ళపడియనుసన్ధిత్తుచ్చొన్న-ఇవై పత్తుమ్. తిరణ్డ

జీ-అ.—నిగమమ్ (కున్ఱాజ్గోళిత్యాది) "ఇవై పత్తుమ్-కున్ఱాజ్గళాయ్ - ఉడన్గూడినిన్ఱాడుమినే" ఎన్ఱపదజ్గళై క్కటాక్షిత్తవతారిక్కై (ఇత్తిరువాయ్మొழிయైయిత్యాది). కూట్టమాకవిన్దత్తిరువాయ్మొழிయై యనుభవిక్కైయేఫలమెన్ఱుకరుత్తు.

ఇవర్కళాలేకున్ఱాజ్గోణ్డు - ఇవర్కళాలేతిరణ్డుకొణ్డు. పెరుమైయేతెన్న (వరబలభుజబలత్తాలే తழைత్తువేరూన్ఱినవిత్తి). తழைత్తు - సమృద్ధమాయ్. మునిన్దమైక్కుప్రమాణమ్ (కరిష్యేఇత్యాది) ఆరణ్యకాణ్డేచతుష్షష్టితమే, "ఆకర్ణపూర్ణైరిషుభిర్జీవలోకన్దురాసదైః" ఇతిపూర్వార్ధమ్. (జనస్థానమితి) రఘువంశేత్రయోదశే, "అమీజనస్థానమపోఢవిఘ్నమ్మత్వాసమారబ్ధనవోటజాని । అధ్యాసతేచీరభృతో యథాస్వఞ్చిరోజ్ఝితాన్యాశ్రమమణ్డలాని" ఇతిప్రతిప్రయాణసర్గోక్తంకాళిదాసవాక్యమత్రద్రష్టవ్యమ్. అడియఱుప్పుణ్డపిన్బు - సంహృతమానపిన్బు. శ్రీవైష్ణవర్కళ్ తిరణ్డిరుప్పర్కళోవెన్న (నల్లారిత్యాది) తిరువిరుత్తమ్. నవిలుకైయావతు-వాయ్పులన్ఱుకైయన్ఱో, ఇతుతిరళుకైక్కుప్రమాణమోవెన్న (సత్తుక్కళిత్యాది). వాయ్పులన్ఱుమ్ - పలకాల్చొల్లుమెన్ఱపడి. "కున్ఱాజ్గోళాయిరమ్ఎన్ఱు" విశేషిక్కవేణుమోవెన్న (తిరణ్డవర్కళుక్కు

ఈ...-వర్ కళుక్కు జీవనమ్ వేణుమే. (కుఱ్ఱాజ్గళాయిరమ్) ౧"తొణ్డర్క్కముతుణ్ణ" ఎన్గిఅపడియే. పత్తుప్పాట్టార తిరువాయ్ మొழியాయ్, పత్తు త్తిరువాయ్ మొழி యొరుపత్తాయ్, ఇప్పడిపత్తుప్పత్తానవాయిరమ్. తిరణ్డశ్రీవైష్ణవర్ కళుక్కు జీవనమ్ వేణుమే. (ఇవై పత్తుముడన్బాడి) సాభిప్రాయమాకవభ్యసిత్తు. (కుఱ్ఱాజ్గళాయ్) ఎన్నైప్పోలే, "పరుకిక్కళిత్తేనే" ఎన్నా, కుఱ్ఱన్దేడవిరాతే, ముఱ్పడవేతిరళాక ఇழியప్పారుజ్గోళ్. (అడియారుడన్గూడి నిన్ఱాడుమినే) అవన్బక్కలిలేనిష్టప్రభరరాయిరుక్కుఅనీజ్గళ్ నాల్వరిరువరిజ్గిరుక్కుమ్ నాలునాళుమ్, త్యాజ్యమాన అర్థకామజ్గళై ప్పఱ్ఱి "శీఱు, పాఱు" ఎన్నాతే, నమ్బెరియకుఱ్ఱత్తిలేపోయ్ప్పుకుమళవుమొరుమిడఱాయనుభవిక్కప్పారుజోళ్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - తిరువుళ్ళత్తైక్కొణ్డాడినార్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్-అత్తైయుమిశైవిత్తసర్వేశ్వరనైక్కొణ్డాడినార్; మూన్ఱామ్పాట్టిల్-తమ్ నెఞ్జిల్పట్టతోరుఉపకారత్తైచ్చొన్నార్; నాలామ్పాట్టిల్-అతుక్కుప్రత్యుపకారమాక ఆత్మసమర్పణమ్బణ్ణి అతుతనక్కనుశయిత్తార్; ఐన్దామ్పాట్టిల్ - ఎనక్కుప్రథమసుకృతముమ్ నీయేయాన పిన్బు ఉన్ఱిరువడికళైక్కిట్టినేనేయన్ఱోవెన్ఱార్; ఆఱామ్పాట్టిల్-ఇన్ఱొక్కట్టిఱు, దేవరెనక్కువిశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపన్ఱై పెఱ్ఱేనేయల్లేనోవెన్ఱార్; ఏழாమ్పాట్టిల్ - అనన్యభోగ్యత్తైయుసన్ధిత్తు, ఉన్నై ప్పిరియిల్ ధరియేనెన్ఱార్; ఎట్టామ్పాట్టిల్ - ఇప్పడినిరతిశయభోగ్యనానవన్నై ఎళియతొరుపిరకారాలే లభిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్ఱాఱ్ఱతల్; అన్ఱియే, అనేకకాలజ్గూడిపణ్ణిలభిక్కక్కడవతపఃఫలత్తైయిన్ఱుప్పెఱ్ఱెన్ఱు ఎళితాకలభిత్తేనెన్నుకల్; ఒన్బతామ్పాట్టిల్-ఎన్నుడైయసకలక్లేశజ్గళుమ్పోమ్బడియనుభవిత్తుక్కళిత్తేనెన్ఱార్; పత్తామ్పాట్టిల్ - ఇప్పడియివన్నైయనుభవిత్తుక్కళిప్పార్ తిరళిలేపోయ్ప్పుకప్పెఱువతెప్పోతోవెన్ఱార్; నిగమత్తిల్ ఇత్తిరువాయ్ మొழியై సాభిప్రాయమాకవభ్యసిత్తు, నాలునాళుమ్ నాల్వరిరువరుళ్ళార్ కూడియిరున్దనుభవిక్కప్పారుజ్గోళెన్ఱార్. ௧௧.

వడక్కుత్తిరువీథిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

జీ-అ.—త్యాది).అతావతు-కీழ் "కుఱ్ఱాజ్గళ్ తెన్గురుకూర్" ఎన్నైయాలే, "అన్ద త్తిరణ్డశ్రీవైష్ణవర్ కళుక్కు జీవనమ్ వేణుమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తాదెన్ఱపడి. ఇతు జీవనమోవెన్న (తొణ్డర్క్కముతిత్యాది). ఆయిరముమ్ కుఱ్ఱాజ్గళ్ ణ్డిరుక్కుమ్బడియొన్నెన్న (పత్తుప్పాట్టిత్యాది). (తిరణ్డశ్రీవైష్ణవర్ కళుక్కు-తి) ఆయిరమ్బాట్టుమ్ జీవనమెన్ఱపడి. కీழ் తిరణ్డవర్ కళుక్కుజీవనమ్ వేణుమేయెన్ఱతు-పత్తుప్పాట్టుమ్ జీవనమెన్ఱపడి. యద్వా, "తిరణ్డవర్ కళుక్కు" ఇత్యాదివాక్యవివరణమాతల్. కుఱ్ఱాజ్గళ్ తెన్గురుకూర్ చ్చడకోపన్ తెరిన్దురైత్త - పత్తైన్ఱాతల్, కుఱ్ఱాజ్గళాయిరమెన్ఱాతలన్వయమెన్ఱపడి. ఇతుగున్దినపత్తిలే. "కుఱ్ఱాజ్గళాయ్" ఎన్ఱు వైత్తు, పిన్నైయుమ్ "కూడన్గూడి" ఎన్ఱతుక్కుకరుత్తెన్నెన్న (అవన్బక్కలిలేయిత్యాది). నీజ్గళెన్ఱతు - "అడియీర్" ఎన్ఱ సమ్బోధనసిద్ధమ్. నాల్వరిరువరెన్ఱతు - అనుకూలర్ కడైయామైయాలే. నమ్బెరియకుఱ్ఱత్తిలే - ౨ * అన్దమిల్ పేరిన్బత్తడియవర్ కుఱ్ఱత్తిలే. ఒరుమిడఱు - సహృదయమాక. అడుక్కై - అవగాహిక్కైయాయ్, అత్తాలే - (అనుభవిక్కప్పారుజ్గోళెన్గిఱార్).

పత్తుప్పాట్టినర్థనిగమనమ్ (ముతఱ్పాట్టిల్ తిరువుళ్ళత్తైయిత్యాది). ఇప్పడి నిరతిశయభోగ్యనానవిత్యాది వాక్యద్వయమ్. "ఉటికొణ్డ" ఇత్యాదిక్కు ఉపాయోపేయపరయోజనాద్వయత్తైప్పఱ్ఱి వెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. "ఎళితాకలభిత్తేన్" ఎన్ఱవనన్తరమ్ - ఎన్గితాదెన్ఱుశేషమ్. క్రమేణాన్వయః.
௧௧.

జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అ-అ-వి.— (అర్థకామఙ్గళైప్పఱ్ఱి) "ఏన్ఱు" ఎన్ఱు - అవనిడత్తిలే నిఱైయైచ్చొల్లుకిఱతిఱే; అతావతు - ప్రాప్యాభాసఙ్గళిల్ నెఞ్జు శెల్లామైయిఱే. ౧౧.

ప్ర-తి.—(నిగమమ్) (కణ్ణాఙ్గోళిత్యాది) (మునిద్వయనై) ఆరణ్యకాణ్డేచతుష్షష్టితమే, "ఆకర్ణపూర్ణైరిషుభిర్జ్జివలోకందురాసదైః । కరిష్యేమైథిలీహేతోరపిశాచమరాక్షసమ్॥ ౬౬॥ ౧౧.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.— పుత్రమిత్ర కళత్ర బంధువులతోఁగూడ రావణునియుద్ధమునందుఁజంపిన దశరథచక్రవర్తికుమారుఁలైన శ్రీరాములవారిని చక్కఁగ సాక్షాత్కరించిసాదించిన యీతిరువాయ్ మొழ்ిని భగవదేకధారకులైనవారందఱు నేకకంఠులైయుండి భుజించుఁడని యాళ్వార్లు సాదించుచున్నారు. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ ఇత్తిరువాయ్ మొழ்ిక్కానశ్లోకమ్.

(ఊనిల్) ఆత్తస్వసర్వరసమమ్బుజలోచనస్యసంయోగరూపమవగాహ్యసుఖామృతాబ్ధిమ్ ।
తద్దేశికప్రథమసూరిగణైఃకదాస్యాత్సఙ్గోమమేత్యకథయత్సమునిస్తృతీయే. ౧౩.

వాదికేసరిअழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.—ఆత్తస్వసర్వరసమ్ - లోపలనణఁగియున్న సమస్తరసములుకలిగియున్న, అమ్బుజలోచనస్య - తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకల శ్రియఃపతియొక్క, సంయోగరూపమ్ - సంశ్లేషరూపమైన, సుఖామృతాబ్ధిమ్ - సుఖమనియెడియమృతసాగరమును, అవగాహ్య-అవగాహించి, మునిః - నమ్మాళ్వార్లు, తద్దేశికప్రథమసూరిగణైః - ఆ భగవదనుభవమునకు ముఖ్యదేశికులైననిత్యసూరులసమూహములతో, మే - నాకు, సఙ్గః - సహవాసము, కదా - ఏకాలమందు, స్యాత్ - కలుగును, ఇతి - అని, తృతీయే - మూఁడవతిరువాయ్ మొழ்ియందు, అకథయత్ - సాదించెను. ౧౩.

తాత్పర్యము.—తమయార్తితీరునట్లు సర్వేశ్వరుఁడుతమతో సంశ్లేషించగానప్పుఁడు భగవత్సంశ్లేషమనియెడి యమృతసాగరమునందు సమస్తరసములును గలుగునట్లవగాహించి యదియత్యన్తభోగ్యముగనున్నందున తామొకరేయనుభవింపనశక్తులై ఇట్టియానందమును తమతోఁగూడననుభవించువారెవరని జూఁడసంసారమునందొకరును లేనందున, నిత్యసూరులతోఁగలిసి భగవదనుభవమును బొందుట ఏకాలమందో? అని, నమ్మాళ్వార్లార్తులైరి. ౧౩.

ద్ర-తా.—(ఊనిల్ వాழுయిరే)— చిత్రాస్వాదానుభూతింప్రియముపకృతిభిర్దాస్యసారస్యహేతుమ్
స్వాత్మన్యాసార్హకృత్యంభజదమృతరసంభక్తచిత్తైకభోగ్యమ్ ।
సర్వాక్షప్రీణనార్హంసపదిబహుఫలస్నేహమాస్వాద్యశీలమ్
సభ్యైస్సాధ్యైస్సమేతన్నిరవిశదనఘశ్లేషనిర్వేశమీశమ్ ॥ ౧౪॥

అర్థము.—చిత్రాస్వాదానుభూతిమ్ - నానావిధములైనరసములుకలయనుభవముకలవాఁడును, ఉపకృతిభిః - ఉపకారములచే, ప్రియమ్ - ప్రియుఁడును, దాస్యసారస్యహేతుమ్ - దాస్యమునందు సరసతకుఁగారణభూతుఁడును, స్వాత్మన్యాసార్హకృత్యమ్ - తమయాత్మసమర్పణమునకుఁ దగినకృత్యముకలవాఁడును, భజదమృతరసమ్- ఆశ్రయించువారలకునమృతరసముగనుఁడువాఁడును, భక్తచిత్తైకభోగ్యమ్- భక్తులచిత్తమును ముఖ్యభోగ్యముగాఁ గలవాఁడును, సర్వాక్షప్రీణనార్హమ్ - సర్వకరణములకును బ్రీతినిబుట్టించువాఁడును, ఆస్వాద్యశీలమ్- అనుభవింపఁదగినకల్యాణగుణములుకలవాఁడును, సభ్యైః - సభికులైన, సాధ్యైః - నిత్యసూరులతో, సమేతమ్ - చేరియున్నవాఁడునైన ఈశమ్ - శ్రియఃపతిని, అనఘశ్లేషనిర్వేశమ్ - నిర్దుష్టమైనసంశ్లేషమునందు భోగ్యతకలవానినిగా, నిరవిశత్ - వక్కాణించిరి, ౧౫.

వ్యా.— (నిరతిశయస్వాదానుభూతిమ్) తేనుమ్పాలుమ్ నెయ్యుమ్ కన్నలుమముతుమొత్తే - మధురఙ్గళాన 'మధుక్షీరాదిపదార్థఙ్గళుడైయ రసత్తైయుడైత్తానవనుభవత్తైయుడైయనుమాయ్; (ప్రియముపకృతిభిః) పెత్తవత్తాయాయ్ త్తన్దైయాయ్ అఱియాతనవఱివిత్తవత్తా-మాతావుమ్ పితావుమాచార్యనుమ్పణ్ణుముపకారఙ్గళైయెల్లాన్దానేపణ్ణి, అత్తాలేయాశ్రితరుక్కుప్రియనుమాయ్; (దాస్యసారస్యహేతుమ్) అడియేనాక్కి - అడియేనాక్కి ఆట్కొణ్డెన్నై - అతివునడైయాడాతకాలత్తిలేదాస్యరసత్తైయుణ్డాక్కినవనుమాయ్; (స్వాత్మన్యాసార్హకృత్యమ్) ఎన తావి యుళ్కలన్దపెరునల్లుతవిక్కైమ్మారెనతావితన్దొழிన్దేన్ - ఆత్మావై సమర్పిక్కుమ్పడిక్కీడాకవాత్మావినుళ్ళే కలన్దిరున్దమహోపకారత్తైయుడైయనుమాయ్; (భజదమృతరసమ్) ఎన్ కడవుడావముతే - ఆశ్రితర్క్కమృతమ్పోలేభోగ్యనుమాయ్; (భక్తచిత్తైకభోగ్యమ్) తీర్న్దార్ తమ్మనత్తుప్పిరియాతు - “ప్రాప్యప్రాపకఙ్గళిరణ్డున్దానే” ఎన్నిరుక్కుమవర్కళ్ మనస్సైవిట్టుప్పిరియమాట్టాతిరుక్కుమవనాయ్; (సర్వాక్షప్రీణనార్హమ్) యాழ் పయినూలిత్యాది - చక్షుశ్శ్రోత్రాదిసర్వేన్ద్రియప్రీణనయోగ్యమానభోగ్యతైయైయుడైయనుమాయ్; (సపదిబహుఫలస్నేహమ్) కుఱికొళ్ జ్ఞానఙ్గళాలిత్యాది - ౧ “జన్మాన్తరసహస్రేషు” ఇత్యాదికళిల్పడియేచిరకాలసాధ్యతపోధ్యానసమాధిఫలమానభక్తియోగత్తైత్తనక్కభిమతరిడత్తిలేఝడితియుణ్డాక్కుమవనాయ్; (ఆస్వాద్యశీలమ్) పవిత్తిరన్ శీర్ - పడిన్దుకుడైన్దాడి అడియేన్వాయ్మడుత్తుప్పరుకి - అత్యన్తమ్భోగ్యత్వేనానుభావ్యఙ్గళానకల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయనుమాయ్; (సభ్యైస్సాన్ద్రైస్సమేతమ్) మాయప్పిరానడియార్కళ్ కుழாఙ్గళైయే - సవయస్సుక్కళాననిత్యసూరికళోడేసహితనుమాయిరుక్కిఱవెమ్పెరుమానై, మధురఙ్గళాన సర్వపదార్థఙ్గళినుడైయరసత్తైయుముడైత్తాన భోగ్యతైయైయుడైయనాక “ఊనిల్వాழுయిరే” ఎన్గిఱదశకత్తిలే యాழ்వారనుభవిత్తారెన్గిఱార్. ౧౫.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—పరత్వమునందు సర్వసులభుఁడగు సర్వేశ్వరుఁడు (౧) సర్వరసాత్మకుఁడనియు, (౨) రసికశిఖామణియైన వాఁడు తమకనుపకారములు జేసినందున నుపకారకుఁడనియు, (౩) సర్వేశ్వరుఁడు తమకునభినివేశమునుబుట్టించెననియు, (౪) అట్టియుపకారములకు ప్రత్యుపకారములులేవనియు, (౫) తనయప్రాకృతభోగ్యతను దమకుఁ బ్రకాశపఱచి జేర్చుకొనెననియు, (౬) ఇట్టిసంశ్లేషముస్వరూపప్రయుక్తముగనున్నందున ననాదిసిద్ధమనియు, (౭) సంశ్లేషముయొక్క భోగ్యతాతిశయముచేనది లేనియెడల ధరించియుండుటయశక్యమనియు, (౮) అయనుభవముతమకులభించెననియు, (౧౦) ఈప్రకారముగననుభవించియానందభరితులైయున్న నిత్యసూరులతోఁ దాముగూడియనుభవించుటయందాశకలవారనియు నీమూఁడవతిరువాయ్మొழி పదిపాసురములచేసాధించి క్రిందసాధించిన సర్వప్రకారసారస్యము నిత్యసూరులకుభోగ్యమని యుపపాదించిరి. ౧౫.

తి - నూ.—ఊనమఱవేనన్దుళ్ కలన్దమాలినిమై । యానతనుపవిత్తఱ్కాన్దునైయా । వాని ।
లడియార్ కుழாఙ్గూడవాశై యుழ்ఱమనారు । నడియారుడ నెఞ్జేయాడు. ౧౩.

అర్థము.—ఊనమ్-సంకోచము, అఱవే లేనట్లు, వన్దు-వేంచేసి, ఉళ్ కలన్దమాలినిమైయానతు అన్తరంగమునకలిసినసర్వేశ్వరునియొక్క భోగ్యత, అనుభవిత్తఱ్కాన్దునైయా - (దానిని) అనుభవించుటకనుకూలసహవాసమపేక్షితమై, వానిలడియార్ - పరమపదమునందున్న ఆశ్రితులైన నిత్యసూరులయొక్క, కుழாఙ్గళ్ - సంఘములతోఁ జేరవలయునని, ఆశైయుఱ్ఱమాఱన్ - ఆశపడిన నమ్మాழ்వార్లయొక్క, అడియారుడన్ - దాసభూతులైనశ్రీవైష్ణవులతోఁగూడ, నెఞ్జే! - ఓ! మనసా!, ఆడు - అవగాహించియనుభవింపుము. ౧౩.

అవ.—(ఊనమఱవేనన్దు) ఇతిల్ ఎమ్పెరుమాన్ “ఏకతత్త్వమ్” ఎన్నుమ్పడిసంశ్లేషిక్క, తదనుభవసహకారిసాపేక్షరాయరుళిచ్చెయ్త పాసురత్తై యనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; ఇప్పడిప్రాసఙ్గికమానపరోపదేశత్తైత్తలైక్కట్టినవనన్తరమ్, కీழ், తమ్ముడైయ వార్త్తైరవన్దుకలన్ద ఎమ్పెరుమానుడైయసంశ్లేషరసత్తై ప్పేశవాఱప్పట్టు, ఎప్పేర్ప్పట్టఇనిమైయుమ్విళైయుమ్పడి తమ్ముడనేఅవన్ వన్దు ౧“రామస్తు సీతయాసార్ధమ్” ఇత్యాదిప్పడియే “ఏకతత్త్వమ్” ఎన్నలామ్పడికలన్దపడియైయుమ్, అన్దక్కలవియాల్ వన్దరసమ్ తమ్మొరువరాలుమ్ణ్డణుక్క వొణ్ణాతసడియళవిఱన్దిరుక్కిఱపడియైయుమనుసన్ధిత్తు, తనిత్తేట్టమాన ఇతరవిషయఙ్గళ్ పోలన్ఱిక్కే తుణైత్తేట్టమాయ్, అతుక్కవ్విభూతియిలార్ ఇల్లామైయాలే, “ఇవ్వనుభవిత్తిల్ నిలైనిన్ఱ నిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కనుభవిక్కప్పెఱువతెప్పోతో?” ఎన్ఱుప్రార్థిక్కిఱ * ఊనిల్వాழ் ఇల్లామైయాలే, “ఊనమఱవేనన్దు” ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

౧। ౨౫ రా-బా-౬౭-౨౫.

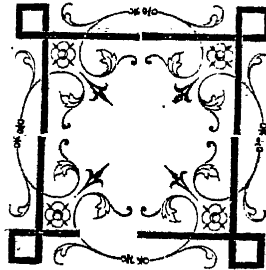
వ్యా —(ఊనమఱ వేవన్దుళ్ కలన్దమాలినిమైయానతు) అతావతు-"నిత్యసంసారి" ఎన్ఱుసజ్కోచియామల్, సజ్కోచమఱసర్వేశ్వరన్ వన్దు "తానుమ్యానుమెల్లాన్దన్నుళ్ కలన్దొழிన్దోమ్ తేనుమ్బాలుమ్నెయ్యుమ్కన్నలుమముతుమొత్తే" ఎన్ఱుమ్, "ఎనతావియుళ్ కలన్ద పెరునల్లుతవి" ఎన్ఱుమ్, "కనివార్ వీట్టిన్బమే" ఎన్ఱుమ్, "అడియేన్వాయ్మడుత్తుప్పరుకిక్కళిత్తేనే" ఎన్ఱుమిప్పడిసర్వరసఙ్గళుముణ్డామ్బడి అన్తరఙ్గమాకక్కలన్దకలవియినినిమైయానతు-సహృదయమాకసంశ్లేషిత్తసారస్యమానతు. (అనుభవిత్తఱ్కాన్దుణైయా) ఏవంవిధరస్యతైయైయనుభవిక్కైక్కు "అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళైయుడన్గూడువదెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱు - అనుకూలసహవాసమపేక్షితమాయ్. (వానిలడియార్ కుழாఙ్గూడవానైయుమ్ మాఱనడియారుడన్ సెఱ్ఱ్ఱయాడు) ౧* వైయత్తడియవర్కళన్ఱిక్కే, అనుభవత్తుక్కుదేశికరానవానిలడియార్ కుழாఙ్గళుడనేకూడవేణుమెన్ఱుభినివేశత్తిలేయున్ఱినవాழ்వారడియారాన విఙ్గుత్తైశ్రీవైష్ణవర్కళోడేసెఱ్ఱకూడియాడు. అన్ఱిక్కే, అక్కుழாత్తిలే ముழுకియనుభవిక్కప్పారెన్ఱుమామ్. "అడియారుడన్గూడినిన్ఱాడుమినే" ఎన్ఱారిఱే. ౧౩.

పెరియజీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—తమయార్తితీరునట్లుసర్వేశ్వరుఁడువిశదముగఁదమతోసంశ్లేషించఁగానప్పుఁడాழ்వార్లు సంశ్లేషరసమునుదామొకరేయనుభవింపనశక్తులైతమతోఁగూడనీసారస్యమునను భవించువారెవరనిసంసారులలోఁ జూడ నెవరునులభింపనందున నిత్యసూరులతోఁగూడియనుభవించుకాలమెప్పుఁడో? యనిప్రార్థించుచున్న యాழ்వార్లదాసభూతులైన శ్రీవైష్ణవులతోఁగూడి ఓ! మనసా! నిర్విఘ్నముగ ననుభవింపుము.

ఇరణ్డామ్బత్తిల్ మూన్ఱాన్దిరువాయ్మొழி ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొழி-౧౩—పాట్టు - ౧౪౩.

శ్రీః

ఆழ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

తిరువాయ్ మొழி.—ఇరణ్డామ్బత్తు-నాన్గాన్దిరువాయ్ మొழி ౧-పా - ఆడియాడి వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—ఆడియాడియకఙ్గరైన్దిశై । పాడిప్పాడికణ్ణీర్ మల్కియెఙ్గు ।
నాడినాడినరశిఙ్గావెన్ఱు । వాడివాడుమివ్వాణుతలే॥ ౧॥

ఆ.—(ఆడియాడి) ఇప్పడి నిత్యపురుషర్ కళోడే [illegible] ఎమ్బెరుమానై యనుభవిక్కవాశైప్పట్టవాழ்వార్, అప్పోతేయప్పడియనుభవిక్కప్పెఱామైయాలే [illegible] యొరుపిరాట్టి మాత్ర ధారణమ్బణ్ణవొణ్ణాతపడి యనీయపరశాపన్నరాయ్, అన్దదశానుగుణమాక ఎమ్బెరుమానైక్కిట్టి [illegible] తామ్ నోల్లుకిఱవాఱైక్కణ్డ యిఙ్గు [illegible] చేష్టితఙ్గళైయుఙ్గణ్డు తత్సమానశోకరాన తిరుత్తాయార్ [illegible] ఎమ్బెరుమానైనోక్కి [illegible] విణ్ణప్పఞ్జెయ్యుమ్ నోల్లుకిఱపడియైయనుసన్దిత్తు; ఇప్పాట్టిల్, ఎమ్బెరుమానైయాశైప్పట్టు అత్యన్తమవసన్నైయా [illegible] పిరాట్టియుడైయ తిరుత్తాయారవస్తైయప్పడియే విణ్ణప్పఞ్జెయ్దుకొణ్డు, "ఇవళ్ ముడివతఱ్కుమున్నే యిఙ్గువన్దు విషయీకరిత్తరుళ వేణుమ్" ఎన్ఱు కొణ్డెమ్బెరుమానైయపేక్షిక్కుమ్ వాక్యాపదేశత్తాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. *

ఎమ్బెరుమానైప్పిరిన్దవ్యసనత్తాలే తన్నైనోక్కుమ్ [illegible] మాట్టామైయాలే తన్నుడైయవాహ్యాసంర్థమాక వవనుడైయగుణచేష్టితఙ్గళై [illegible] అనుసన్ధానమ్ [illegible] యవసాదకరమేయాక, "ఇనియవనైక్కాణ్బాలల్లతుతరిక్కమాట్టేన్" ఎన్ఱు [illegible] అవనైత్తేడి, ఆశ్రితరుడైయదుర్దశైకళిల్ సహాయమాయ్నిన్ఱు [illegible] స్వభావనానవనే! యెన్ఱరైత్తు, పిన్నైయుఙ్గణ్డాలు [illegible] మివ్వాణుతలెన్ఱు తిరుత్తాయార్ ప్రలాపిక్కిఱాళ్. ౧.

పన్ని.—నాన్గాన్దిరువాయ్మొழிయిల్, ఇప్పడితామాశైప్పట్టపడియే యనుభవిక్కప్పెఱామైయాలవసన్నరాయ్, "తమక్కప్పన్ఱ ఆర్త్తియై [illegible] సర్వరక్షకనాయ్, [illegible] ఇల్లై" ఎన్ఱుఱైయిట్టు; అవర్ ఆశ్రితనాన ప్రహ్లాదనుక్కుతవిన పడియైయుమ్, అనిరుద్ధనుక్కుతవినపడియైయుమ్, అభిమతైయాన పిరాట్టిక్కుతవినపడియైయుమ్, నాట్టుక్కుతవినపడియైయుమ్, శుద్ధభావనైయైయుమ్, [illegible] యైయుమ్, రక్ష [illegible] ఆసత్తియైయుమ్, ఆసన్నజనఙ్గళుక్కు మనుభవవిరోధికళైప్పోక్కినపడియైయుమ్, [illegible] యుమ్, విరోధిమునుక్కాలుమ్ [illegible] తీరప్పార్త్తైయుమనుసన్దిత్తు, తమ్ముడైయ ఆర్త్తియైప్పిరివర్ ముఖత్తాలే యవనుక్కఱివిత్తపడియై, [illegible] ఆయిరత్తిన పాశురత్తాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. *

అన్వ.—ఇవ్వాణుతల్ ఆడియాడి అకఙ్గరైన్దు (౩) ఇశైపాడిప్పాడి కణ్ణీర్ మల్కి ఎఙ్గుమ్ (౬) నాడినాడి నరశిఙ్గావెన్ఱు వాడివాడుమ్ (౯).

పన్ని.—ముతల్పాట్టిల్, "ప్రహ్లాదనుక్కుతవినాప్పోలే వన్దుతవుకిఱిలై" ఎన్ఱు ఇవళ్ తళరానిన్ఱాళెన్గిఱాళ్.

ఒళివిడుకిఱనెళ్ళైయైయుడైయళానవివళ్, నల్లారాడినాప్పోలేదర్శనీయమాప్పడి తన్నాళ్ళామైయాలేనిన్ఱవిడత్తిల్ నిల్లాతే పలకాలు ములావి, మనశ్శైథిల్యమ్మిఙ్గఅన్దు, (౩) అన్దక్లేశమడియాక ఇశైయిలేపలకాలుమ్పాడువారైప్పోలే ప్రలాపిత్తు, కరైన్దనెఞ్జుప్రవహిక్కుమా ప్పోలేకణ్గళ్ నీర్మల్కి, సర్వదేశత్తిలుమ్, (౬) అవళవరవైయాశాయ్న్దుపలకాలుమ్పార్త్తు, ఎఙ్గుణ్డోళ్ అవల్లనరసింహరూపత్తైయుడైయననే! యెన్ఱు, అన్వళవిలుమ్ వరక్కాణామైయాలే వాట్టమాప్పడితళరానిఱ్కుమ్. (౯). ౧.

అవతారిక.—ఇట్లు నిత్యసూరులతోఁ గూడ భగవదనుభవమునాశపడిన యాళ్వార్లు తమకదియప్పుడే లభింపనందున నవసన్నులై యొకక్షణమాత్రముఁగూడ నాత్మధారణముచేయజాలకమిక్కిలిదయనీయులై శ్రియఃపతిని నుద్దేశించి తాముసాదించు సూక్తులను, చేసెడిచేష్టితములనుజూచి తమతోసమానదుఃఖముకలతమయాత్మబన్ధువులు సర్వేశ్వరునిగుఱించి చెప్పెడుమాటలననుసంధించి యొకపిరాట్టిమాతృవాక్యములచే సాదించుచున్నారు.

అర్థము.—ఇట్టిముఖముకలయీపె మిక్కిలినర్తనము చేసి మనస్సుకరిగి (౩) (స్వరములతోఁగూడపాడువారలవలె) గానము చేసి కన్నీరు పాఱి సమస్తదిక్కులయందును (౬) చూచిచూచి నరసింహరూపముకలవాఁడా! అని మిక్కిలివాడుచున్నది. (౯) ౧.

ఈ.—కీழ్ త్తిరువాయ్మొழியిలే - ౧ "పరుకిక్కళిత్తేనే" ఎన్ఱుహృష్టరాయ్, "అతుతన్నై భాగవతర్కళోడేకూడ శావిధరిక్కవేణుమ్" ఎన్ఱుపారిత్తు, అతుక్కువిభూతియిలాళిల్లామైయాలే, నిత్యవిభూతియిలేనిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కు ౨ *బోధయన్తః పరస్పరమ్బణ్ణియనుభవిక్కక్కోలి; నినైత్తపోతేయత్తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కనుభవిక్కప్పెఱామైయాలే మికవుమవసన్నరాయ్, తమ్ముడైయుడమ్బైయైయె స్వకీయరాన శ్రీవైష్ణవర్క ళెమ్బెరుమానుక్కుఱివిక్కుఅపడియై అన్యాపదేశత్తాలేపేశుకిఱార్. ౩ *అఙ్గైత్తెయమడనారైయిల్ - తూతువిడక్షమరాసార్; ౪ *వాయున్దిరైయుకళిల్ - కణ్డాఱ్కణ్డపదార్థఙ్గళైయ భగవదలాభత్తాలే నోవుపడుకిఱనవాకణ్డుఅవఱ్ఱుక్కుమాక నోవుపడక్షమరానార్; అవ్వళవన్దిక్కే యాళ్వారామైకరైపురణ్డు, తామానతన్మైయళిన్దు ఒరుపిరాట్టిదశైయైప్రాప్తరాయ్, అతుతన్నిలుమ్ తఱ్దశైతాఙ్ వాయ్విట్టుప్పేశమాట్టాతే

జీ-అ.—ఆడియాడిప్రవేశే, వృత్తానువాదపూర్వకమాక వి త్తిరువాయ్మొழிక్కు సఙ్గతి (కీழ్ త్తిరువాయ్మొழியిలేయిత్యాది). పరుకిక్కళిత్తేఙ్ - పానమ్పణ్ణియానన్దిత్తేఙ్. అతుతన్నై - హృష్టరానమైయై. ఉశావి - పరస్పరఙ్గొల్లిక్కొణ్డు. అతుక్కు - అప్పడిధరిక్కైక్కు. ౫ "మాతావఙ్గెము వైప్పట్టుమయైయిడుకిఱ వెఴ్ళిలధ్యవసాయమ్" ఎన్ఱాచార్యహృదయత్తిలుమ్, ౬ *కడల్ ఞాలాదికళిలుమ్, "తాయారావతు - ఉపాయాధ్యవసాయదశై" ఎన్ఱుకొల్లియిరుక్క, ఇఙ్గే-శ్రీవైష్ణవర్కళాకస్వాపదేశమరుళిచ్చెయ్తతు - యోజనాన్తరాభిప్రాయమెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. అన్యాపదేశత్తిల్, కీழ్ త్తిరువాయ్మొழிకళిల్ వ్యావృత్తికథనముఖేనవిస్తరసఙ్గతి (అఙ్గైత్తెయవిత్యాది). తామానతన్మై-పురుషస్వభావమ్. (తఱ్దశైతాఙ్ వాయ్ విట్టుప్పేశమాట్టాతేపార్శ్వస్థరఱివిక్కవేణ్డుమ్పడియాయిఱ్ఱి) పార్శ్వస్థర్వార్త్తైయుమ్ తమ్ముడైయ పాశురమేయాయిరుక్క, ఇతుతాన్గూడినపడియెఙ్గనేయెన్నిల్; ఈశ్వరనాళ్వార్కు, తన్దశైయై త్తామఱివిక్కమాట్టాతపడిపిఱన్ద పవసాదాతిశయత్తైక్కణ్డు, ఇవర్ధరిక్కైక్కాక, పరిసరత్తిల్ వర్తిక్కుఅ శ్రీవైష్ణవర్కళివర్దశైయైత్తనక్కుఱివిత్తతాక వివర్కొరుబుద్ధివిశేషత్తై

అ-అ-వి.—"అన్యాపదేశత్తాలే పేశుకిఱార్" ఇత్యుక్తమ్, ౩ "అఙ్గైత్తెయమడనారై" ౪ "వాయున్దిరైయుకళుమ్" ఇతిదశకౌచ-అన్యాపదేశరూపౌ, తాభ్యామత్రకోవిశేషః; కిఞ్చ, అన్యాపదేశస్త్రివిధః - నాయకీవాక్యరూపేణ, సఖీవాక్యరూపేణ, మాతృవాక్యరూపేణ చభిన్నత్వాత్; తత్రకస్యావాక్యమిదమ్; కిఞ్చ, తద్దశకప్రమేయఞ్చ కిమిత్యత్రాహ (అఙ్గైత్తెయమడనారైయిత్యాది). కరైపురణ్డు-ఉత్కూల

౧॥ ౧౩-౯. ౨॥ భ-గీ-౧౦-౯. ౩॥ ౪-౧. ౪॥ ౧౧-౧. ౫॥ ఆ-హృ-౨. ౬॥ ౪౬-౧.

పార్శ్వస్థరతివిక్క-వేణ్డుమ్పడియాయ్ స్థితిగమనశయనాదికళిలొరునియతియిన్ఱియిలే అరతియాయ్ నోవుపడ, శ్చిహ్నవశైమైయనుసన్ధిత్తుపత్తాయార్, "రామకృష్ణాద్యవతారఙ్గళైప్పణ్ణి ఆర్త్తరానారార్త్తియెల్లామ్ పరిహరిక్కుమవస్వభావరాననీర్ ఉమ్మైయాశైప్పట్టవివళ్ నోవుపడప్పార్త్తిరుప్పతే!" ఎన్ఱు, ఎల్లావళవిలుమవనై పరిహరిత్తుక్కొళ్ళుమ్పడియాకైయాలే అవన్ఱిరువడికళిలేపోకట్టు, "ఇవళ్ఱైయాట్టత్తిల్ నీర్ శెయ్యనినైత్తిరు తెన్?" ఎన్ఱు కేట్కిఱ అపాశురత్తాలే తమ్ముడైయదశైయైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

కాణ్కైయిழన్దవనుక్కుమ్, పూణైయిழన్దవనుక్కుమ్, రత్నత్తైయిழన్దవనుక్కుమ్ మొత్తిరాతిక్లేశమ్; రత్తిలే ౧* పెరునిలఙ్గడన్దనల్లడిప్పోతై యనుభవిక్కవాశైప్పట్టుక్కిడైయాతొழియాలేవన్దవార్త్తామై - ౨* యమణ్‌నాళ్ళైయిల్, ౩ "నమ్బియై తెన్కుఱుఙ్గుడి నిన్ఱ" ఎన్ఱ వ్యాపావతారత్తిలే యనుభవిక్కవాశైప్పట్టుక్కిడైయాలేవన్దవార్త్తామై-౪* వాయున్దిరై యుకళిల్, ఇతిల్-అవన్ఱనక్కుమ్ ప్రాణభూతరాన నిత్యసూరికళై భవిక్కవాశైప్పట్టుక్కిడైయాతొழియాలే వన్దవార్త్తామైయాకైయాలే అవర్త్రిలుమితుక్కార్త్తామైయిన్ఱిక్కుమ్. నిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్ప్పక్కనుభవిక్కప్పెఱామైయాలేనోవుపడుకిఱతాకిల్, పిన్నైయవర్ చ్చెల్లిక్కాప్పిడాతే అవనైచ్చొల్లిక్కూప్పిడువానెన్నెన్నిల్; ఎఙ్గేను మొరుకాట్టిలే రత్నఙ్గళ్ పఱియుణ్డా నాట్టిలే రాజావిన్ ఏవలిలే యవన్పేర్ శొల్లియిఱే కూప్పిడువతు; అవర్ కళ్తొట్టై సంశ్లేషత్తుక్కుమ్ కడవ కైయాలే అవనైచ్చొల్లిక్కూప్పిడుకిఱతు.

-ప్పిఱప్పేక్కాత్తాలేతనిప్పట్టాయ్ అవర్కళ్ పాశురత్తాలే తామ్పేశుకిఱారెన్ఱుకరుత్తు. "ఆడియాడి" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (స్థితిగమనశయనాదికళి యతియిన్ఱియిలేయెన్ఱతు). అరతి - విశ్లేషవ్యసనమ్. ౫ "ఇలఙ్గైశెఱ్ఱీర్" ౬ "వాణనాయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (కృష్ణాద్యవతారఙ్గళైప్పణ్ణి). ఆదిశబ్దత్తాల్ నరసింహావతారాదికళ్. "పార్త్తిరుప్పతే" ఎన్ఱు అవనైచ్చొల్లుకిఱతెన్? తాన్ పరిహరిక్కావెన్న (ఎల్లావళవిలుమిత్యాది). (కేట్కిఱ అపాశురత్తాలెన్ఱతు). ౭ "నుమరిట్టమెన్గొల్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ.

౨ "అజ్ఞైతా..." ౪ "వాయున్దిరైయుకళ్" ఎన్ఱ శ్రైప్పఱ్ఱవితిల్ వ్యసనమతిశయిక్కైక్కుడియేతెన్న (కాణ్కైయిత్యాది). ...-అవతారఙ్గళై. పూణ్ ఎన్గిఱతు-అర్చావతారత్తై. రత్నమెన్గిఱతు-నిత్యసూరికళై. ౮ "కాఱ్ఱినైమణియై" ౩ "శెమ్బొనేతికళుమ్" ...మామణికళ్ శేరుమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. "కాణ, పూణ్," ఇరణ్డుమొత్తానాల్, (కాణ్కైయిழన్దవనుక్కుమ్ పూణైయిழన్దవనుక్కు ...తారతమ్య...-అవర్త్రిలుమ్... తారతమ్యమ్. అప్పడియేయవతారఙ్గళుక్కుమ్, ...తారతమ్యఙ్గళుణ్డో ఎన్నతు. యద్వా, కాణ-కాలాతల్. అత్యల్పకాలీనత్వత్తైయుమ్ కాలాన్తరానుపయోగిత్వత్తై ...-త్రివిక్రమావతారాదికళై కాణస్థానత్తిలేశైత్తార్; సర్వకాలమనుభావ్యత్వత్తైయుమ్, ౫ "శెమ్బొనేతికళున్దిరుమూర్త్తియై" ఎన్ఱతై ...-అర్చావతారమాన నమ్బియైప్పూణ్‌స్థానత్తిలేయాక్కినార్, చరమపర్వత్వత్తైయుమ్, ౯ "శెழుమామణికళ్" ఎన్ఱప్రయోగత్తైయు ...సూరికళై రత్నస్థానత్తిలే యాక్కినార్; "శెழుమామణికళావార్ - తిరుమలైశెప్పిరాన్ఱోళ్ళార్" ఎన్ఱిఱేవ్యాఖ్యానమ్పణ్ణినిఱ్ఱ ...యిழన్దవనుక్కుమ్" ఇత్యాదివాక్యఙ్గళుక్కు తాత్పర్యమ్. ఉపపాదనమ్ (అవతారత్తిలే యిత్యాది). ప్రాణభూతరాన వెన్ఱతు - ౧౦ ...త్మైవమేమతమ్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ. తటస్థరైక్కూయ్యైయనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (నిత్యసూరికళిత్యాది). "నరశిఙ్గా!" ౧౧ "ఇలఙ్గైశె ...!" ఎన్ఱు - అవనైచ్చొల్లిక్కూప్పిడునానే నెన్నపడి. "కూప్పిడువతు" ఎన్ఱవనన్తరమ్ - అప్పడియేయెన్ఱుకూట్టువతు.

౧.—మా.యో.—(అవతారత్తిలేయిత్యాది) మున్నే-కాలసన్నికర్షవిప్రకర్షత్తాలేఆర్త్తామైయిల్ తారతమ్యముపపాదిత్తతు; ఇప్పోతు అజ్ఞనన్తి గ్యతాతారతమ్యత్తాలేయిన్త ఆర్త్తి తారతమ్యత్తైయుపపాదిక్కిఱార్. ౧ "నల్లడిప్పోతు" ఎన్ఱు - భోగ్యత్తైయైచ్చొల్లి, ౨ ప్రత్యేకం; ౩ "నమ్బియై తెన్కుఱుఙ్గుడినిన్ఱ చ్చెమ్బొనేతికళున్దిరుమూర్త్తియై" ఎన్ఱు గుణపూర్త్తియైయుమ్, కణ్ణాలే ముకన్దనుభవిక్కలామ్పడియాన వడివఴకైయు ...; ౧౨ "ఉమ్బర్ తొழుదువతెన్ఱు కొలో" ఎన్ఱు భోగ్యత్తైయావిష్కృతమాయిల్ ...; ఇన్దభోగ్యతాతారతమ్యత్తై వివక్షిత్తిఱే - "కాణ్కై

౧॥ ౩-౧౧. ౨॥ ౮-౧. ౩॥ ౧౦-౯. ౪॥ ౧౧-౧. ౫॥ ౧౮-౩. ౬॥ ౧౪-౨.
౭॥ ౧౮-౯. ౮॥ తి-మొ-౭౦-౮. ౯॥ ౮౭-౯. ౧౦॥ భ-గీ-౭-౧౮. ౧౧॥ ౧౪-౮. ౧౨॥ ౧౩-౧౦.

ఈ.—భగవద్విశ్లేష త్తిలేయుట్పుకనిన్ఱాలిఱేభాగవతవిశ్లేషన్దాన్ తెరివతు;౧[కదాన్వహంసమేష్యామిభరతేన మహాత్మనా। శత్రుఘ్నేనచవీరేణత్వయాచరఘునన్దన] శ్రీభరతాழ்వానోడుమ్ శ్రీశత్రుఘ్నாழ்వానోడుమ్ కూడప్పెఱాత కిలేశత్తైయాలే, కూడనిఱ్కిఱ అవిళైయపెరుమాళోడుమ్ కూడిరున్దాయ్త్తోన్ఱవిల్లైయిఱే పెరుమాళుక్కు; ౨[గుహేనసహితోరామోలక్ష్మణేనచసీతయా] కూడప్పోనఇళైయపెరుమాళోడుమ్ పిరాట్టియోడుమ్ కూడిరున్దాయ్త్తోన్ఱవిల్లై శ్రీగుహప్పెరుమాళోడుకూడినపిన్బిఱే; ఇప్పడియిఱే యవన్ఱనక్కుమన్వయవ్యతిరేకఙ్గళిరు

జీ-అ.—పరిహారాన్తరమ్(భగవద్విశ్లేష త్తిలేయిత్యాది).అతావతు-భాగవతవిశ్లేషవ్యసనాతిశయన్దెరివతు, పెరియభగవత్సంశ్లేషముణ్డాయ్, అతువుమ్ ప్రార్థ్యమాన్బడి యుట్పుకనిన్ఱాలిఱే; ఇల్లైయాకిల్, భాగవతవిశ్లేషమాకాతు;ఆకైయాల్, ఇవర్ భాగవతవిశ్లేష త్తిలే యుట్పుకనిన్ఱవరాకైయాలే,అతివర్క్కుభగవద్విశ్లేషపర్యన్తమాయ్,అవన్ఱన్నైయడియేపిడిత్తుప్రార్థిత్తుక్కాప్పిడుకిఱారెన్నపడి. అప్పడి, పెరియతు అసత్కల్పమాకత్తోన్ఱుమోవెన్న.(కదాన్వహమిత్యాది). అరణ్యకాణ్డేషోడశే లక్ష్మణం ప్రతిరామః. సఙ్క్షేపే, ‟గుహేనసహిత” ఇత్యాది కిలేశక్కై-శాలికైక్కై.కిలేశ-శాలికై.(కూడిరున్దాయ్త్తోన్ఱవిల్లైయిఱే).కూడియిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్కూడిరున్దాయ్త్తోన్ఱవిల్లైయిఱేయెన్నపడి. ఎప్పడియెన్నిల్.దృష్టాన్తమ్ (కిలేశక్కైయాలేయెన్నతు). అతావతు-ధనలుబ్ధను క్కురుముచిచ్చిరైయిలే శిలకుఱైన్దాల్, శేషమిరున్దతు ఇరుక్కిఱతాయ్త్తోన్ఱాతిఱే; అప్పడియెన్నుకరుత్తు. అన్వయత్తిల్కాట్టినతాయిరుక్కుమెన్నుమతుక్కుదాహరణమ్ (గుహేనేత్యాది). (అవన్ఱనక్కుమ్). ౩“నమేద్వేష్యోస్తినప్రియః” ఎన్నుమవనుక్కుమ్- అవనుక్కుమిప్పడియానాల్ ఇవర్క్కుచ్చొల్లవేణ్డావిఱే యెన్నుకరుత్తు. “భగవద్విశ్లేష త్తిలే

అ-అ-వి.—యిళ్ళున్దవర్” ఇత్యాదివాక్యమ్ ప్రవృత్తమాయిరుక్కు.—“సూరిసంశ్లేషోద్దేశ్యత్వంహృదినిధాయ, సూరిసంశ్లేషఘటకత్వేనభగవన్తం ప్రత్యాక్రోశతి” ఇత్యేతన్నసఙ్గచ్ఛతే, ౪“ఉమ్మైక్కాణుమాశైయుళ్ నైకిన్ఱాళ్” ఇతి-భగవతఏవోద్దేశ్యత్వేనాభిధానాదిత్యాశఙ్క్యాయామ్ “సూరయఏవోద్దేశ్యాః”ఇత్యపిన,“భగవానేవోద్దేశ్యః” ఇత్యపిన, ఉభయేప్యుద్దేశ్యాః;౫“అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై-యుడన్గూడువతెన్ఱుకొలో” ఇత్యస్యైవవిశ్లేషమూలత్వాత్,విశ్లేషవ్యసనాభిధానప్రకరణే.౪“ఉమ్మైక్కాణుమాశైయుళ్ నైకిన్ఱాళ్”౬“వలఙ్గొళ్ పుళ్ళుయర్త్తాయెన్నుమ్” ౭“తణ్ణన్దుழாయ్కొణ్డీర్” ౮“శుడర్వట్టవాయ్నుతినేమియీర్” ఇత్యభిధానాత్, ౯“అన్దామత్తన్బుశెయ్తు” ఇత్యాదౌ - పునస్సంశ్లేషదశాయాఞ్చ, సూరిభిస్సహైవాగత్యసంశ్లేషంకృతవానిత్యభిధానాచ్చ; తస్మాత్, అనవధికాతిశయానన్దంబ్రహ్మానవచ్ఛేద మనుభవన్తం పరాఙ్కుశార్యం తాదృశానుభవఏవసహాయసమ్పత్తిమవాఞ్ఛయత్,వాఞ్ఛానన్తరక్షణఏవతాదృశానుభవానురూపసహాయాలాభాత్ సహాయసమ్పత్తివాఞ్ఛాహేతుభూతతాదృశానుభవోపిత్రుట్యోభవత్, తతస్సూరీణ భగవన్తఞ్చప్రాప్యత్వేనాక్రోశతీత్యభిప్రాయేణాహ(భగవద్విశ్లేష త్తిలేయితి). అస్యవాక్యస్య-భగవద్విశ్లేషోప్యస్తీత్యత్రతాత్పర్యమ్; యథా,ద్వౌపురుషౌపర్వతేధూమందృష్టవన్తౌ; తత్రకశ్చిత్“పర్వతేవహ్నిరస్తి” ఇత్యాహ; అపరస్తు ‟యథాధూమోదృశ్యతే, తథావహ్నిర్నదృశ్యతే, తథాపి ‘వహ్నిరస్తి’ ఇతికథముచ్యతే” ఇతివదతి; తంప్రత్యన్యోవదతి‟వహ్నిసద్భావేహిధూమోభవేత్” ఇతి; అస్యవాక్యస్య - యథావహ్నిసద్భావేతాత్పర్యమ్, తద్వత్. *౧౦ ‟యత్రనాన్యత్పశ్యతి నాన్యచ్ఛృణోతినాన్యద్విజానాతిసభూమా” ఇతి - భగవదనుభవేవర్తమానే ఇతరవిషయవిశ్లేషజ్ఞానాసమ్భవాదితిభావః.

* నన్వేవంభగవత్సంశ్లేషస్యభాగవతవిశ్లేషవిరోధిత్వే, పూర్వదశాకేభగవత్సంశ్లేషాద్భాగవతసంశ్లేషోప్యస్తీతివక్తవ్యమ్. సత్యమ్,అస్త్యేవ, ఉక్తంహికణ్ఠతఏవ “వానవర్ పెరుమాన్” “తణ్ణన్దుழாయ్క్కణ్ణన్విణ్ణవర్ పెరుమాన్” ఇతి. కథన్తర్హి, “అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై - ఉడన్గూడువతెన్ఱు” ఇతి తత్ప్రార్థనా. నైవమ్,సామాన్యతస్తస్యసత్త్వేపి “కళిప్పుమ్” ఇత్యాద్యుక్తవిశేషణవిశిష్టసూరిసంశ్లేషవిశేషస్యైవ ప్రార్థితత్వాత్. పరిష్కృతశ్చసంశ్లేషవిశేషస్తద్వ్యాఖ్యానే“నాన్ ఎనక్కెన్ఱకలవేణ్డాత ఇవ్విడత్తుచ్చైయార్ తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కునెఱుక్కప్పెఱువతు” ఇతి. వక్ష్యతేచానన్తరదశాకేసఏవసంశ్లేషవిశేషః “అన్దామత్తన్బుశెయ్తు” ఇతి; నిత్యవిభూతౌసమ్భావనీయసంశ్లేషవిశేషానన్దమత్రైవసమ్పాద్యేతిహితదర్థః. ఏతద్వ్యాఖ్యానే “అప్పడియామత్తిలేపణ్ణక్కడవన్నేహత్తై ఎన్నక్కలిలేపణ్ణి” ఇతి ప్రథమార్థపరవాక్యంచాత్రానుకూలమ్ - ఏవమపి “ఒళిక్కొణ్డశోతియుమాయ్” ఇతి-అర్థితాప్రాకృతవిగ్రహసమ్పాదనంకుతోనకృతమితిచేత్; అస్యసంశ్లేషవిశేషస్యప్రాకృతశరీరేదుర్లభత్వంవిభావయతా పరాఙ్కుశార్యేణతథాప్రార్థనేపి, జగదనుజిఘృక్షయాయావదేతత్ప్రబన్ధసమాప్తితమత్రైవస్థాపయితుమిచ్ఛతాభగవతాసర్వశక్తేనాస్మిన్నేవదేహేతత్సమ్పాదనోపపత్తేరితిసర్వంచతురస్రమ్. ౧॥ రా-అ ౧౬-౪౦. ౨॥ సఙ్క్షేపే-౭౯॥.
౩॥ భ-గీ ౯-౭౯. ౪॥ ౧౪-౨. ౫॥ ౧౩-౧౦. ౬॥ ౧౪-౪. ౭॥ ౧౪-౫. ౮॥ ౧౪-౯. ౯॥ ౧౫-౧. ౧౦॥ ఛాం-ఉ-౯-౨౯.

ఈ.—క్కుమ్బడి; తదీయసంశ్లేషత్తైయాశైప్పట్టు ప్పెఱామైయాలేవన్దఇழవు, పెఱ్ఱభగవత్సంశ్లేషమిழన్దు అడియే పిడిత్తుప్రార్థిక్క వేణ్డుమ్బడియాయ్ వన్దువిழున్దతు. ౧*వాయున్దిరైయుకళిలా ఱ్ఱితీరవన్దు సంశ్లేషిత్త సంశ్లేషమ్ముఱ్ఱు వతఱ్కు మున్నే వన్దపిరివాకైయాలుమ్ ఆఱ్ఱవొణ్ణాతితే. *

ముతఱ్పాట్టిల్, ఆపత్తేశెప్పేడాక ఆశ్రితఙ్ప్రతిజ్ఞాసమకాలత్తిలేవన్దుతవుమ్ స్వభావనానవవసైచ్చొల్లి క్కూప్పిడానిన్నాళెన్గిఱాళ్.

(ఆడియాడి) స్థితిగమనశయనాదికళిలొరునియతియిన్త్రిక్కే అరతియాలేశఙ్కిఱపాడుతాఙ్, తిరుత్తాయార్క్కు ఆకర్షకమాయిరానిన్ద తాయిఱ్ఱు; శ్రీకౌసల్యైయార్ పెరుమాళై ప్పిరిన్దు తుడిక్కుఱతుడిప్పై ౨"నృత్యన్తీమివమాతరమ్" ఎన్డానిఱే; వడివழకియార్ వ్యాపారఙ్గళెల్లామినితాయిరుక్కుమిఱే, పిరిన్దழకழిన్దిరుక్కుఱసమయత్తిలేయితే ౩"శుభామ్" ఎన్నతు. (ఆడి) ముతల్ "ఆడి" ఎన్నతుక్కవ్వరుకేయొరునిలైయిఱ్ఱే-ఇరణ్డామాడి. ముతిలిలే సఞ్చారమరితామ్బడియిరుక్కచ్చెయ్తే, ఆఱ్ఱామై ప్రేరిక్క సఞ్చరియానిఱ్కుమ్, గుణాధికవిషయమాకైయాలే ముడిన్దుపిழైక్కవుమొట్టాతే. ౪[రామాగమనకాఙ్క్షయా] "ఇన్నమొరుకాలవర్షకత్తిలే విழిక్కలామాకిల్ ఆరుమన్దప్రాణనైప్పాழేపోక్కుకిఱతేఙ్?" ఎన్ఱు రాజ్యత్తైయుమ్ తొట్టుక్కొణ్డుకిడన్దానిఱే. ముతల్ "ఆడి" ఎన్గిఱతిఱ్పాట్టిల్, ఇరుకాల్మట్టు "ఆడి" ఎన్నతిల్ - అవసాదత్తిన్మికుతి, తాళ్గ్గొణ్ణాతెయుమిత్తనై.

జీ-అ.—ఇత్యాదివాక్యవివరణమ్(తదీయసంశ్లేషత్తైయిత్యాది). ఏతద్వాక్యాత్పూర్వమ్- అప్పడియేయిత్యధ్యాహార్యమ్. "ఇతిలవన్ఱనక్కుమ్ప్రాణభూతరాన" ఇత్యాదివాక్యత్తిలే - విషయవైలక్షణ్యత్తాలే యాఱ్ఱామైవిఙ్జైయిరుక్కుమెన్డార్; అవ్వళవన్రిక్కే, స్వస్వభావత్తాలుమాఱ్ఱామై విఙ్జైయిరుక్కుమెన్గిఱార్ (వాయున్దిరైయుకళిలిత్యాది). ముడివిలే యిరుక్కుఱవిన్దవాక్యమ్ - "ఇతిలవన్ఱనక్కుమ్ ప్రాణభూతరాన" ఇత్యాది వాక్యానన్తరమనుసన్ధేయమ్. *

ముతఱ్పాట్టు. (ఆడియాడియిత్యాది) "నరశిఙ్గా" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ (ఆపత్తేయిత్యాది). శెప్పేడు - తామ్రశాసనమ్. ప్రాపకమెన్ఱపడి. (ఆపత్తేశెప్పేడాకఆశ్రితఙ్) పణ్ణిన (ప్రతిజ్ఞై) ఇత్యన్వయః. "ఇన్దవాపత్తిలవనుతవాతిరాఙ్" ఎన్ఱు విశ్వసిత్తుప్పణ్ణిన ప్రతిజ్ఞైయెన్ఱపడి.

అరతియాలే తుడియానిఱ్కు, "ఆడి" ఎన్గిఱ తెన్నెన్న (స్థితిగమనేత్యాది). ఇప్పడిశొన్న పేరుణ్డోవెన్న (శ్రీకౌసల్యైయారిత్యాది). (ఎన్డానిఱే) వాల్మీకియెన్ఱుశేషమ్. (నృత్యన్తీమితి) అయోధ్యాకాణ్డే వనగమనార్థమభివాద్యప్రస్థితేసతిరామేకౌసల్యా, "రామలక్ష్మణసీతార్థం స్రవన్తీంవారినేత్రజమ్। అసకృత్తైవ్రిక్షతతదానృత్యన్తీమివమాతరమ్." ఆకర్షకత్వహేతువేతెన్న (వడివழకియారిత్యాది) ౫"సరసిజమనువిద్ధం శైవలేనాపిరమ్యమ్" ఇత్యాది, ౬"రమ్యాణాంవికృతిరపి శ్రియన్తనోతి" ఎన్నక్కడవతిఱే. పిరిన్దழకழిన్దిరుక్కుఱసమయత్తిల్ వ్యాపారమ్ దర్శనీయమామోవెన్న (పిరిన్దిత్యాది). (శుభామితి) సున్దరకాణ్డే ఏకోనత్రింశే, "తభాగతాన్తాంవ్యథితామనిన్దితాం వ్యపేతహర్షాంపరిదీనమానసామ్। శుభాన్నిమిత్తానిశుభాని భేజిరేనరం శ్రియాజుష్టమివోపజీవినః." పునశ్చ "ఆడి" ఎన్గిఱ తెతుక్కాకవెన్న; అవసాదాదిశయత్తాలేయెన్గిఱార్ (ముతలాడియిత్యాది). "ఆడి" ఎన్ఱు - అతినాకర్షకత్వఙ్గళ్లుమ్బొతు సఞ్చారమ్ సిద్ధమాకవేణుమే, మోహిత్తిరుక్కుఱవివళుక్కు సఞ్చారముణ్డోవెన్న (ముతలిలేయిత్యాది). ఆనాల్ క్లేశిప్పానేఙ్?. ముడియవొణ్ణాతోవెన్న (గుణాధికేత్యాది). ఏతద్దృష్టాన్తమ్ (రామాగమనేత్యాది). "నన్దిగ్రామేఽకరోద్రాజ్యంరామాగమనకాఙ్క్షయా" ఇతి సఙ్క్షేపే ఇతుక్కర్థమ్ (ఇన్నమిత్యాది). ఆరుమన్ద - శ్లాఘ్యమాన. పాழే- వ్యర్థమే. "ముతలాడియెన్ఱతుక్కవ్వరుకే" ఎన్ఱవాక్యవివరణమ్(ముతలాడియెన్గిఱతిలిత్యాది).(తాళ్గ్గొణ్ణు) వెణ్ణలధ్వనిపోలే యొరుకాలు

అ-అ-వి.—ప్రాకృతవిషయేపి, ౭"తాఞ్చావశ్యందివసగణనాతత్పరామేకపత్నీమవ్యాపన్నామవిహతగతిర్ద్రక్ష్యసిభ్రాతృజాయామ్। ఆశాబన్ధఃకుసుమసదృశంప్రాయశోహ్యఙ్గనానాంసద్యః పాతిప్రణయిహృదయంవిప్రయోగేరుణద్ధి" ఇత్యుచ్యతేచేత్ అఖిలహేయప్రత్యనీకేసమస్తకల్యాణగుణైకతానేవిషయేకిముతేతిభావః. యద్వా,ముడివుక్కు హేతువాయిరుక్కుఱవాఱ్ఱామై సఞ్చారత్తుక్కు హేతువానపడియెఙ్ఙనే

౧॥ ౧౧-౧. ౨॥ రా-అ-౪౦-౪౫. ౩॥ రా-సు-౨౯-౧. ౪॥ సఙ్క్షేపే-౩౮౪. ౫॥ శాకున్త-నా.
౬॥ ౭॥ మే-సం-౧.

ఈ.—(అకజ్గరైన్దు)సఞ్చారమ్శెల్లానిఱ్కచ్చెయ్‌తేసఞ్చారమడియన్ఱిరుక్కుమ్. ఇవళ్ వ్యాపారమ్కణ్డుక్కొలక్కానాప్పోలే, అకవాయుమివళ్ నెఞ్జుక్కొలక్కాయిరుక్కుమ్పడి. మనస్తత్త్వమ్ నీరాయురుకిప్పోయిన్ఱన్ఱిజాళ్. (ఇఙ్గై పాడిప్పాడి) ౧ "మనఃపూర్వోవాగుత్తరః" ఎన్ఱిజ్క్రమనియమమిల్లై. ఆన్ఱామైయాలే కూప్పిడుకిఱ కూప్పీడుత్తాన్ పాట్టాయ్ త్తలైక్కట్టుకిఱవిత్తనై; ౨*పణ్ణైవెన్ఱవిన్ శొన్నజైయిఱ్ఱేయివళ్ తాన్, ౩"మధురామధురాలాపా" ఆన్ఱామైయాలే తుడిత్తతుడిప్పు ఆడలానాప్పోలే, ఆన్ఱామైయాలే కూప్పిట్ట కూప్పీడుమ్ పాట్టాయ్‌పిఱ్ఱానిఱ్తతు. ముతల్ కూప్పీడుపోలన్ఱిక్కే, ఇరణ్డాఙ్గూప్పీడు తళర్‌న్దిరుక్కుమిత్తే. (కణ్ణీర్ మల్కి) ఉరుకిన మనస్తత్త్వమ్, ఇఙ్గైయాయ్ప్రవహిత్తుమిక్కతుకణ్ణీరాయ్ ప్రవహిక్కిఱపడి; నెఞ్జూఱియప్పాయ్‌కిఱ కణ్ణీరిత్తే. (మల్కి) మిక్కు. ౪[కిమర్థంతవనేత్రాభ్యాంవారిస్రవతిశోకజమ్] "ఆనన్దాశ్రువుక్కుయోగ్యమానకణ్గళాలే శోకాశ్రుప్రవహిక్కిఱతుఆర్ కుడివేరఱ" ఎన్ఱుభట్టరరుళిచ్చెయ్యుమ్పడి; అన్ఱిక్కే, పిళ్ళాన్, "అరైచ్చేతనరాక్కణ్డు" ఎన్ఱుపణిక్కుమ్. [పుణ్డరీకపలాశాభ్యాం విప్రకీర్ణమివోదకమ్] పావియేన్, ఇవ్వరవు ఉడైయ పెరుమాళ్ వరవాయ్‌క్కాణప్పెఱ్ఱితిల్లై.

జీ-అ.—క్కొరుకాలోయ్న్దవరుకిఱతెన్ఱపడి.౫*యద్ధిమనసాధ్యాయతితద్వాచావదతితత్కర్మణాకరోతియన్ఱో?,అకజ్గరైన్దాలాడుకిఱపడియెజ్జనేయెన్న (సఞ్చారమిత్యాది). సఞ్చారమ్ శెల్లానిఱ్కచ్చెయ్‌తే - యాతాయాతజ్గళ్ నడవానిఱ్కచ్చెయ్‌తే. అవసాదాతిశయమే సఞ్చరిప్పిక్కుమెన్ఱపడి. మనస్సిఱ్ ప్రవృత్తిక్కుడి, అతుకరైకైయాలే యడియన్ఱిరుక్కుమెన్ఱపడి. పరబుద్ధేరప్రత్యక్షత్వాత్ అకజ్గరైన్దతెన్దపడియెన్నెన్న (ఇవళ్ వ్యాపారమిత్యాది). కాయికవ్యాపారత్తైక్కొణ్డనుమిక్కిఱాళెన్ఱపడి. శబ్దార్థమ్ (మనస్తత్త్వమిత్యాది). అకజ్గరైన్దాల్ పాడక్కూడుమో, మనఃపూర్వకమన్ఱో? వాక్ప్రవృత్తియెన్న (మనఃపూర్వఇత్యాది). ౬ "మానిషాద" ఇత్యాదిశ్లోకవదితిభావః. కూప్పిట్టై - "పాడ" ఎన్నలామోవెన్న (ఆన్ఱామైయాలేయిత్యాది). ౭ "నచైవ దేవీవిరరామకూజితాత్" ఎన్నక్కడవతిఱే. కూప్పీడుపాట్టాకైక్కుహేతువేతెన్న (పణ్ణైయిత్యాద) గానత్తైజయిత్తవినియపేచ్చెయుడైయ మఙ్గైయెన్ఱపడి. (మధురేతి) సున్దరకాణ్డే షట్షష్టితమేమారుతింప్రతి రామః, "మధురామధురాలాపాకిమాహమమభామినీ। మద్విహీనావరారోహా హనుమన్కథయస్వమే" ఇతి. ఫలితమ్ (ఆన్ఱామైయాలేయిత్యాది). వీప్సైక్కుభావమ్ (ముతలూప్పీడిత్యాది). "అకజ్గరైన్దు" ఎన్ఱు తొడజ్గి పదచ్చేర్త్తిక్కుభావమ్ (ఉరుకినవిత్యాది). అకజ్గరైన్దాల్ కణ్ణీర్ మల్క కూడుమోవెన్న (నెఞ్జూఱియవిత్యాది). ఆతావతు - ౮*ముడియానేయిఱ్కరణజ్గళాకైయాలే కూడుమెన్ఱపడి. ఆకైయాల్ "మల్కి" ఎన్ఱిఱాళెన్ఱపడి. బుద్ధిపూర్వమాకిలిఱే తదనుగుణమాన తారతమ్యముణ్డావతు, అతిల్లామైయాలే యపరిచ్ఛిన్నమెన్ఱుకరుత్తు. "ఆడియాడి" ఇత్యాదియాలే సఞ్చారాదికళుక్కాకర్షకత్వజ్గొల్లిక్కొణ్డువరుకిఱ ప్రకరణబలత్తాలే కణ్ణీరుక్కుమాకర్షకత్వత్తై సిద్ధవత్కరిత్తు ఇతుక్కుదృష్టాన్తమ్ (కిమర్థమిత్యాది). సున్దరకాణ్డే త్రయస్త్రింశేసీతాం ప్రతిహనూమాన్, "కిమర్థమ్" ఇత్యాది. "శోకజమ్" ఎన్ఱతిలే నోక్కాకభట్టర్‌నిర్వాహమ్ (ఆనన్దాశ్రువుక్కిత్యాది). "కిమర్థం నేత్రాభ్యాంవారిస్రవతి" ఎన్ఱు ప్రశ్నమ్పూర్ణమాకైయాలే, "తవనేత్రాభ్యామ్, శోకజమ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ - ఉన్నుడైయకణ్ణుక్కితుయోగ్యమో?, ఆనన్దాశ్రువన్ఱోయోగ్యమ్ ఎన్ఱిఱే తోన్ఱుకిఱతెన్ఱుకరుత్తు. (ఆర్ కుడి) రావణనుడివేర్ పఱియవో?, ౯ "అపిశాచమరాక్షసమ్" ఎన్ఱవర్‌కళెల్లార్ కుడియుమ్ వేర్ పఱియవో? వెన్ఱపడి. "పుణ్డరీకపలాశాభ్యామ్" ఎన్ఱతిలే నోక్కాక పిళ్ళాన్ నిర్వాహమ్. (అన్ఱిక్కేపిళ్ళానిత్యాది). (అరైచ్చేతనరాక్కణ్డు) చేతనన్-భోక్తా. అరుడైయభోగార్థమెన్ఱపడి. ఇన్దయోజనైయిల్, కిమ్ - క్షేపే. తామరైయితళిలే ముత్తుప్పట్టాప్పోలే యిరుక్కిఱవిన్ద సౌన్దర్యత్తై యనుభవిక్కైక్కన్ఱారానపెరుమాళుకే యిన్ఱిక్కే యిరుక్క, ఇతుక్కు ప్రయోజనమెన్నెన్ఱపడి. "భట్టర్ నిర్వాహత్తైప్పఱ్ఱ, పిళ్ళాన్ నిర్వాహమే యుత్తరార్ధత్తుక్కుచ్చేర్‌న్దిరుప్పతు" ఎన్ఱుమిడన్దోన్ఱవుత్తరార్ధోపాదానమ్పణ్ణుకిఱార్ (పుణ్డరీకేత్యాది). పిళ్ళాన్ నిర్వాహవివరణమ్ (పావియేనిత్యాద). ఇవ్వరవు - నాన్ వన్దవరవు. ఉడైయ - ప్రాప్తరాన - ఆక, "కణ్ణీర్ మల్కి" ఎన్ఱతుక్కుభావద్వయమ్ - ఆనన్దాశ్రువుక్కు యోగ్యమాన కణ్గళినిన్ఱుమ్ శోకాశ్రు ప్రవహిక్కిఱతెన్ఱు మున్దినతు, కణ్ణీరోడేయిరుక్కిఱ విరుప్పత్యాకర్షకమాయిరుక్కైయాలే యిన్దవళ్ళైక్ ప్రాప్తశేషియన్ఱోవనుభవిక్క యోగ్యనెన్ఱిరణ్డావతు.

అ-అ-వి.—యెన్న(గుణాధికవిషయేత్యాది) -పావియేనిత్యాదివాక్యమ్-ప్రథమయోజనాశేషమ్ పిళ్ళానరుళిచ్చెయ్‌తవర్థమ్-ఇన్దవర్థత్తిలేసిద్ధిక్కిఱ

౧॥ ౨॥ తిరుచ్ఛ-వి-౧౦౫. ౩॥ రా-సు-౬౬-౧౫. ౪॥ రా-సు-౩౩-౪. ౫॥
౬॥ రా-బా-౨-౧౫. ౭॥ రా-అ-౬౦-౨౩. ౮॥ ౨౫-౧. ౯॥ రా-అ-౬౪-౬౬.

ఈ.—(ఎழுమ్నాడినాడి) తన్నాపత్తే శెప్పేడాక, వరసమ్భావనై యిల్లాతదిశైక్కు యుమ్బార్క్కుమ్. ౧[సాతిర్య గూర్ధ్వఞ్చ తథాప్యధస్తాత్] నిన్నైనిన్నిక్కే యిరుక్కచ్చెయ్ తేహారా త్తిరునామమ్ శెవిప్పట్టవాఱే, విలఙ్గప్పార్ప్ప తుమే లేపార్ప్పతుకీழ்ప్పార్ప్పతానాళ్. కీழ్ప్పార్త్తతుక్కు కరుత్తెన్నెన్నిల్; "భూమియైప్పిళన్దుకొణ్డు పుఱప్పట్టు ఒరువన్ తిరునామజ్ఞాల్లసమ్భావనై యుణ్డాకిల్, అఙ్గాతదిక్కు కళిలుఱుళ్ళతు" ఎన్ఱుపార్త్తాళ్; అన్ఱిక్కే, మాసోపవాసికళ్, "శోఱు" ఎన్నవాఱే అలమాక్కుమాపోలే పార్త్తాళెన్నుతల్; అఙ్గనన్ఱిక్కే, శింశుపావృక్షత్తైయెழுమొక్కప్పార్త్తాళెన్నుతల్. [తమచిన్త్యబుద్ధిందదర్శ] అవన్ వడివు కాణ్బతఱ్కు మున్నే అకవాయైయాయిర్ముహరి చ్చేదిత్తతు, "ఇన్నిలత్తిలేపుకున్దిడఙ్గొణ్డునామిరున్దవిడన్దురువినిలైకుత్తవల్లనెఞ్జైయుడైయవనన్ఱో"? ఎన్ఱు, [పిఙ్గాధిపతేరమాత్యమ్] "ఇవన్ స్వతన్త్రనల్లన్, రాజకార్యమిపన్నుయిలేయుణ్డు" ఎన్నఱిన్దాళ్. [వాతాత్మజమ్] పెరుమాళుక్కు ప్రాణహేతువానపిరాట్టిక్కు ప్రాణఙ్గళై క్కొడుక్కైయాలే "ఇవన్ సర్వార్క్కుమ్ ప్రాణహేతువాన వాయుపుత్రన్" ఎన్ఱుతోన్ఱవిరున్దాన్. [సూర్యమివోదయస్థమ్] లఙ్కైయిలుమ్ కిழக్కువెళుక్కవడియిట్టతు. "పెరుమాళాకిఱఆదిత్యోదయత్తుక్కు రుణోదయమ్" ఎన్నలామ్బడియిరున్దాన్; అక్కైయిఱ్ఱేలఙ్కైనాలుమతిళుక్కునడువు "హరిహరి" ఎన్నపడియేయిరుక్కుఱతు. ఇప్పడివరుకైక్కు సమ్భావనైయిల్లాతదిక్కిలున్దేడువానెన్నెన్నిల్; సమ్భావనైయిల్లాతవిడత్తేయుమ్ వన్దుతోన్ఱుమవనాకైయాలే.

జీ-అ.—"ఎழுమ్నాడినాడి" ఎన్ఱతు-"నరశిఙ్గా" ఎన్ఱఱపర్యన్తత్తుక్కుపాదానమ్. "ఎழுమ్" ఎన్నపదత్తుక్కు-సమ్భావనై యిల్లాతదిక్కైయుమ్ తేడుమెన్నర్థమ్ వివక్షితమ్, అత్తై హేతుపూర్వకమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తన్నాపత్తేయిత్యాది). శెప్పేడు-తామ్రశాసనమ్. (ఆపత్తే శెప్పేడాక) ఆపత్తే ప్రాపకమాక నినైత్తెన్నపడి. ఇప్పడి పార్త్తపేరుణ్డోవెన్న (సాతిర్యగూర్ధ్వమిత్యాది). తత్రైవైకత్రింశే హనుమద్వాక్యశ్రవణానన్తరం సీతా, "సాతిర్యగూర్ధ్వఞ్చ తథాప్యధస్తాన్నిరీక్షమాణా తమచిన్త్యబుద్ధిమ్। దదర్శపిఙ్గాధిపతేరమాత్యం వాతాత్మజం సూర్యమివోదయస్థమ్." ఇతిల్ "అధస్తాత్" ఎన్ఱఱుపయుక్తమ్. (విలఙ్గప్పార్ప్పతు) ఇలఙ్గైయైచ్చుఱ్ఱుమ్పార్ప్పతు. (భూమియైయిత్యాది) అయోగ్యతాబుద్ధి, సర్వత్రావిశిష్టమాకైయాలుమ్, శబ్దమ్ శ్రవిక్కైయాలు మెழுమ్బార్త్తాళెన్నపడి. ద్వితీయపరిహారమ్ (అన్ఱిక్కేమాసోపవాసికళిత్యాది). మున్నే శొన్నవభిసన్ధియిన్ఱిక్కే, అలమాప్పుత్తానే ఇప్పడి పార్క్కైక్కు హేతువెన్ఱుకరుత్తు. అలమాప్పు-అతిక్లేశమ్. మూన్ఱామ్ పరిహారమ్ (అఙ్గనన్ఱిక్కే శింశుపేత్యాది). అలమాక్కుమాపోలే-తడుమాఱుమాపోలే "అచిన్త్యబుద్ధిమ్, వాతాత్మజమ్" ఎన్ఱఱ పౌర్వాపర్యత్తుక్కుభావమ్ (అవన్వడివిత్యాది). తదేవవిశదయతి (ఇన్నిలత్తిలే యిత్యాది). తురువినిలైకుత్తుకై- తేడినిక్షేపముళ్ళవిడత్తిలేకుత్తుకై. కళవుపోనవస్తువైయుడైయాశమతిన్దు పిడిక్కైయాతల్. (ఇవన్ స్వతన్త్రనల్లనితి). స్వతన్త్రనాకిల్ ఇన్నతిసఙ్కటస్థలత్తిలేవరువనో?, పరతన్త్రనాకైయాలే "నివృత్తియిల్ స్వామిదణ్డమ్వరుమ్" ఎన్ఱఱబుద్ధియుడైయవనే యిఙ్గువర యోగ్యనెన్ఱుతాత్పర్యమ్. (రాజకార్యమిత్యాది) "అమాత్యన్" ఎన్ఱు అఱికైక్కు హేతువిల్లామైయాలే యితువేకరుత్తెన్నపడి. (తోన్ఱ)తటస్థర్క్కెన్నపడి. సూర్యశబ్దమ్-అరుణవాచి. ౨"సూర్యోగ్రత్తైరుణభానా" ఎన్నక్కడవతిఱే. రసోక్తి (లఙ్కైయిలుమిత్యాది). (పెరుమాళాకిఱవాదిత్యోదయస్యేత్యాది) ౩ "శరజాలాంశుమాన్ఛూరః కపే రామదివాకరః" ఎన్నతనుసన్ధేయమ్. ఉదయస్థంసూర్యమివ - వాతాత్మజన్దదర్శ" ఇత్యన్వయః. ఉదయస్థనానఅరుణనై ఆదిత్యోదయసూచకమాక క్కాణుమాపోలే, ఇవనైయుమ్ రామోదయసూచకమాకక్కణ్డాళెన్నపడి. రసోక్తి (అక్కైయిఱ్ఱేయిత్యాది). హరి - వరఙ్గు. అరుణోదయవేళైయిలే హరిశబ్దశ్రవణమునుణ్డామెన్నపడి. ప్రశ్నోత్తరరూపేణ "నరశిఙ్గా" ఎన్నతుక్కుభావమ్ (ఇప్పడివరుకైక్కిత్యాది).

అ-అ-వి.—తెన్ఱుభట్టర్క్కుత్తిరువుళ్ళమ్. ——(అవన్వడివుకాణ్బతఱ్కుమున్నేయిత్యాది). "అచిన్త్యబుద్ధింవాతాత్మజమ్" ఎన్ఱఱనిర్దేశపౌర్వాపర్యతాత్పర్యమ్. ——౪"సూర్యోవికర్తనేభానౌనియన్తరిరథప్రజే" ఎన్ఱఱనిఘణ్ట్వనుసారేణ, సూర్యశబ్దమ్-సారథిపరమాయ్, "ఉదయస్థమ్" ఎన్ఱఱపదత్తాలే - అరుణనెన్ఱులభిక్కిఱతు. ఉదయస్థంసూర్యమివవాతాత్మజందదర్శేత్యన్వయః. ఉదయస్థంసూర్యమ్- సూర్యోదయసూచకమ

౧॥ రా-సు-౩౧-౧౯౫. ౨॥ వి-ని. ౩॥ రా-సు-౩౨-౧౬. ౪॥

ఈ.—౧.*పత్తుడై యడియవర్కు ఎళియవన్ అవతారత్తుక్కు ఇవరుకు ఇవర్ పోఙమాట్టార్. "(ఎఙ్ఙుమ్ నాడినాడి) తణ్కొయ్ శకమున్పడప్పారానిన్ఱాళ్" ఎన్ఱు భట్టరరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి. అతుక్కుక్కరుత్తు - ౨ "కణ్ణనెన్నైక్కై యానే" ఎన్ఱుఅవనిరున్ద ప్రదేశమాక్కైయాలే. (నరశిఙ్గావెన్ఱు) ప్రహ్లాదనైప్పోలే యొరుతమ్బమిల్లాతపడి యిరుక్కైయాలేవాడుమ్. ౩ "మత్తస్సర్వమహంసర్వమ్" ఎన్ఱుమ్ తెళిన్దవనుక్కుత్తోన్ఱినవన్ కలఙ్గినఅబలైక్కుత్తోన్ఱాన్, ఓ!" ఎన్ఱుమత్తాలే. తమప్పన్ పక్కైయానాలో ఉతవలావతు, నీర్ పక్కైయానాలుతవలాకాతో? జ్ఞాననిష్ఠర్కో? ఉతవలావతు, భక్తినిష్ఠర్కు తవలాకాతో?; ఆణ్గళుక్కో? ఉతవలావతు, పెణ్గళుక్కుతవలాకాతో?, శేరాతపడివు శేర్త్తుతవిలో? ఉతవలావతు, ఇరున్దపడియే ఉతవలావార్కు తవలాకాతో? ఒరుఅధికారినియతి, ఒరుకాలనియతి, ఒరుఅజ్గనియతి, ఎన్గిఅనిర్బన్ధమ్ వేణుమో ఇవళుక్కు; ఇవళుడైయరక్షణత్తుక్కు మేతేనుమ్ ముకమ్బణ్ణ వేణుమో.

(వాడివాడుమ్) కొమ్బైయిழన్ద తళిర్పోలేవాడుమ్. "ముతల్వాట్టమ్ - తళిర్" ఎన్ఱుమ్బడియిత్తే అనన్తరత్తిల్ వాట్టమ్. (వాడుమ్) ధర్మిలోపమ్బిఅన్దతిల్లై, "వరుమ్" ఎన్ఱుమాశైయాలే ముడియప్పెఱుకిఱలళ్. (ఇవ్వాణుతలే) ఒళియుడప్పూడినపతలైయుడైయవళ్. ఇవ్వழకుక్కిలక్కానార్ పడుమత్తై యివళ్ పడువతే!. ఇవళ్ ముడిన్దాల్, ఉమ్ముడైయమేన్మైయాలే "ఇన్నమిప్పడియిరుప్పతొరువ్యక్తియైయుణ్డాక్కలామ్" ఎన్ఱిరుక్కిఱీరో?. ౪ "ధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్" ఎన్గిఅపడియే సృష్టిక్కలామెన్ఱిరుక్కిఱీరో? ౫ * ఊని

జీ-అ.—పరత్వాదికళై విట్టవతారత్తైచ్చొల్లువానెన్నెన్న (పత్తుడైయిత్యాది). రసోక్తి(తణ్కొయ్ శకమిత్యాది).అతుక్కడియేతెన్న (అతుక్కక్కరుత్తిత్యాది). నరశిఙ్గావెన్ఱు ఎన్ఱతు - "వాడుమ్" ఎన్గిఅపర్యన్తత్తుక్కుపాదానమ్. "వాడుమ్" ఎన్ఱతుక్కవతారికై (ప్రహ్లాదనైయిత్యాది). తమ్బమ్ - స్తమ్భమ్. చాటువుక్కు, ఆధారమెన్ఱపడి. స్తమ్భత్తిల్ తోన్ఱినాప్పోలే యిఙ్ఙున్దోన్ఱామైయాలే యెన్ఱపడి. స్వాభావికంహేతుమాహ (మత్తస్సర్వమిత్యాది). ప్రథమేంశేఏకోనవింశే, "మత్తస్సర్వమహంసర్వమ్మయిసర్వం సనాతనే । అహమేవావ్యయోఽనన్తఃపరమాత్మాత్మసంశ్రయః." తోన్ఱాన్ - తోన్ఱుకిఱిలన్. ఓ! ఎన్ఱు - విషాదాతిశయసూచకమ్. "నరశిఙ్గావెన్ఱువాడుమ్" ఎన్ఱతుక్కు వెఱుప్పాకభానమ్బహుముఖమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తమప్పనిత్యాది). (ఒరుఅధికారినియతీత్యాది). ప్రహ్లాదన్, సన్ధ్యాకాలమ్, పరత్వసింహత్వజ్గళ్, ఎన్గిఅనిర్బన్ధమ్ వేణుమోవెన్ఱపడి. ముకమ్బణ్ణుకై - సింహముఖత్వేనావిర్భవిక్కై. కోపిక్కైయెన్ఱుధ్వని. అతావతు - అవనుడైయరక్షణత్తిల్పోలేయిఙ్గు సింహముఖమ్బణ్ణవేణుమో?; ఇప్పడికిఱియరుళవేణుమో?, ఇరున్దపడియే ముకజ్గాట్టవమైయాతోవెన్ఱపడి.

పదస్వారస్యసిద్ధార్థమ్ (కొమ్బైయిత్యాది). పునరుక్తిక్కుభావమ్ (ముతల్వాట్టమిత్యాది). వర్తమానత్తుక్కుభావమ్ (ధర్మిలోపమిత్యాది). ఆనాలతుప్రణయిత్తుక్కొక్కత్తైయన్ఱోవెన్న (వరుమెన్ఱుమిత్యాది). "వాణుతల్" ఎన్ఱతుక్కు శబ్దార్థమ్ (ఒళియుడనిత్యాది). "వాణుతల్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇవ్వழకుక్కిత్యాది). "ఇవ్వాణుతల్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇవళ్ ముడిన్దాలిత్యాది). ఏతద్వివరణమ్ (ధాతాయ

అ-ఆ-వి.—రుణంయథాపశ్యన్తి, తథావాతాత్మజంరామో దయసూచకందదర్శేత్యర్థః.———కొయ్ శకమ్-కచ్ఛమ్———తమ్బమిల్లావిడిల్ కొడియానతువాడుకైయుళ్ళతొన్ఱు ఊయెన్ఱుచాటు. తమ్బమ్-ఆలమ్బనమ్, రక్షకమ్, స్తమ్భశ్చ.—"నరశిఙ్గా" ఎన్ఱతుక్కువెఱుప్పిలేతాత్పర్యమెన్నవుమామ్.మాతృస్థానీయానాం శ్రీవైష్ణవానాంభావమాహ(జ్ఞాననిష్ఠర్కోవితి)."ఇతుస్వాపదేశమ్"ఎన్ఱుపిళ్ళై. పునర్మాతుర్భావాన్తరమాహ) (ఆణ్గళుక్కోవితి)."ఇతుఅన్యాపదేశమ్"ఎన్ఱు; పిళ్ళై.అస్యవాక్యస్య-"ఇవ్వాణుతల్"ఇత్యత్రహృదయమ్."నరశిఙ్గా"ఇత్యేతద్వ్యదినిధాయాహ(శేరాతపడివితి) ———ప్రమాణత్తిరట్టిలే ౩ [ఋతంచేత్యాది]ఋతమెన్ఱు-అచిత్తు. సత్యమెన్ఱు - చిత్తు. అభీద్ధాత్-నిరతిశయదీప్తిమతః.

౧॥ ౩-౧. ౨॥ ౯-౪. ౩। వి పు ౧-౧౯-౮౫. ౪॥ తై-౧-నా. ౫। ౧౩-౧.

ఈ.—ల్వాழుయిరిల్ కలవియాలుణ్డానవుకరిన్న మత్తినిన్దత్తిలైకాణుమ్. అమ్బుపట్టుముడిన్దారైయుమ్నీరిలేపుక్కుముడిన్దారైయుమ్ ముకత్తిలేతెరియుమిత్తే; గుణాధికవిషయవిరహతాలేవన్ద ఇழవెన్నుమిడమ్ముకత్తినెళిలిలేతెరియానిన్ఱతుకాణుమ్. ౧.

జీ-అ.—థాపూర్వమిత్యాది). ఇవ్వవస్థైయిల్ "వాణుతల్" ఎన్నక్కూడుమోవెన్న (ఊనిలిత్యాది). పరిహారాన్తరమ్ (అమ్బుపట్టిత్యాది వాక్యద్వయత్తాలే). "గుణాధికవిషయప్రయుక్తమిన్దక్లేశమ్" ఎన్నుమిడత్తైముఖకాన్తియేతెరివిక్కుఅత్తైప్పడి. (ముకత్తిలేతెరియుమిత్తే) అప్పడియేయిత్యధ్యాహార్యమ్. ఇవ్వాణుతల్ - ఆడియాడితోడఙ్గి, వాడివాడు మిత్యన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.—తపసః-సఙ్కల్పరూపజానాత్.—ప్రవేశే, "భగవద్విశ్లేషత్తిలేయుట్పుకనిన్ఱాలిత్తే" ఇతివాక్యే - స్వాపదేశే, భగవద్విశ్లేషవ్యసనంచాత్రానువర్తతఇత్యుక్తమ్; ఇదానీ మన్యాపదేశమవలమ్బ్య; "నరశిఙ్గావెన్ఱువాడుమ్" ఇతివదసి, మద్విరహప్రయుక్తఃకిమయంక్లేశః, విషయాన్తరవిరహప్రయుక్తః కిన్నస్యాదితి భగవదభిప్రాయోభూయాదిత్యాశఙ్క్యాహ (అమ్బుపట్టితి). ౧.

ప్ర-తి.—ఆడియాడిప్రవేశే. అరణ్యకాణ్డేషోడశేపఞ్చవట్యాం గోదావర్యాంలక్ష్మణంప్రతిరామః, "సంస్మరామ్యస్య వాక్యానిప్రియాణిమధురాణిచ । హృద్యాన్యమృతకల్పానిమనఃప్రహ్లాదనానిచ ॥ ౩౯ ॥ కదాన్వహంసమేష్యామిభరతేనమహాత్మనా ! శత్రుఘ్నేనచవీరేణత్వయాచరఘునన్దన ॥ ౪౦ ॥ ఇత్యేవంవిలపంస్తత్రప్రాప్యగోదావరీంనదీమ్ । చక్రేఽభిషేకంకాకుత్థ్సస్సానుజస్సహసీతయా ॥ ౪౧ ॥"—సఙ్క్షేపే, "గుహమాసాద్యధర్మాత్మానిషాదాధిపతింప్రియమ్ ॥ ౨౯ ॥ గుహేనసహితోరామో లక్ష్మణేనచసీతయా ॥ ౨౫ ॥" ఇతి —(ఆడియాడి) అయోధ్యాకాణ్డే [౪౦] వనగమనార్థమభివాద్యప్రస్థితేసతిరామేకౌసల్యా, "క్రోశన్తీంరామరామేతిహాసీతేలక్ష్మణేతిచ ॥ ౪౪ ॥ రామలక్ష్మణసీతార్థం స్రవన్తీంవారినేత్రజమ్ । అసకృత్ప్రైక్షతసతాం నృత్యన్తీమివమాతరమ్ ॥ ౪౫ ॥"—సున్దరకాణ్డేఏకోనత్రింశేవేణ్యుద్గ్రథనోద్యోగాత్పశ్చాత్, "తథాగతాంతాంవ్యథితామనిన్దితాం వ్యపేతహర్షాంపరిదీనమానసామ్ । శుభాంనిమిత్తానిశుభానిభేజిరే నరంశ్రియాజుష్టమివోపజీవినః ॥ ౧ ॥"—సఙ్క్షేపే, "సకామమనవాప్యైవరామపాదావుపస్పృశన్ ॥ ౩౮ ॥ నన్దిగ్రామేఽకరోద్రాజ్యంరామాగమనకాఙ్క్షయా ॥ ౩౯ ॥"—(పాడిప్పాడి) సున్దరకాణ్డేషట్షష్టితమేచూడామణి ప్రదానానన్తరేరామః, "కిమాహసీతాహనుమంస్తత్త్వతఃకథయాద్యమే । ఏతేనఖలుజీవిష్యేభేషజేనాతురోయథా ॥ ౧౪ ॥ మధురామధురాలాపాకిమాహమమభామినీ । మద్విహీనావరారోహాహనుమన్కథయస్వమే ॥ ౧౫ ॥"—(మల్కి) తత్రత్రయస్త్రింశే ద్రుమాదవతీర్యసీతాంప్రతిహనూమాన్, "కానుపద్మపలాశాక్షిక్లిష్టకౌశేయవాసిని । ద్రుమస్యశాఖామాలమ్బ్యతిష్ఠసిత్వమనిన్దితే ॥ ౩ ॥ కిమర్థంతవనేత్రాభ్యాంవారిస్రవతిశోకజమ్ ! పుణ్డరీకపలాశాభ్యాంవిప్రకీర్ణమివోదకమ్ ॥ ౪ ॥ సురాణామసురాణాంవానాగగన్ధర్వరక్షసామ్ । యక్షాణాంకిన్నరాణాంవా కాత్వంభవసిశోభనే ॥ ౫ ॥"—(ఎఙ్గుమ్నాడినాడి) తత్రైకత్రింశే, "నిశమ్యసీతావచనంకపేశ్చదిశశ్చసర్వాః ప్రదిశశ్చవీక్ష్య । స్వయంప్రహర్షంపరమంజగామసర్వాత్మనారామమనుస్మరన్తీ ॥ ౧౫ ॥ సాతిర్యగూర్ధ్వంచతథాప్యధస్తాన్నిరీక్షమాణాతమచిన్త్యబుద్ధిమ్ । దదర్శపిఙ్గాధిపతేరమాత్యం వాతాత్మజంసూర్యమివోదయస్థమ్ ॥ ౧౯ ॥"—(నరశిఙ్గావెన్ఱు) ప్రథమేంశేఏకోనవింశేప్రహ్లాదః, "యత్రసర్వంయతస్సర్వంయస్సర్వంసర్వతశ్చయః ॥ ౮౪ ॥ సర్వగత్వాదనన్తస్యసఏవాహమవస్థితః । మత్తస్సర్వమహంసర్వంమయిసర్వంసనాతనే ॥ ౮౫ ॥ అహమేవావ్యయోనన్తః పరమాత్మాత్మసంశ్రయః । బ్రహ్మసంజ్ఞోహమేవాగ్రేతథాఽన్తేచపరఃపుమాన్ ॥ ౮౬ ॥"—తైత్తిరీయకేనారాయణే, [౧] "ఋతఞ్చసత్యంచాభీద్ధాత్తపసోధ్యజాయతతతోరాత్రిరజాయతతతస్సముద్రోఅర్ణవః సముద్రాదర్ణవాదధిసంవత్సరోఽజాయత అహోరాత్రాణివిదధద్విశ్వస్యమిషతోవశీ సూర్యాచన్ద్రమసౌధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్ దివఞ్చపృథివీఞ్చాన్తరిక్షమథోసువః"

తిరుచ్చన్దవిరుత్తమ్ - నూల్ తైన్దామ్పాట్టు. మణ్ణైయుణ్డుమిழ్న్దుపిన్నిరన్దుకొణ్డళన్దుమణ్ । కణ్ణుళల్లదిల్లైయెన్ఱువెన్ఱకాలమాయినాయ్ । పణ్ణైవెన్ఱవిన్ శొన్నశైకొణ్ణైతఙ్గుపఙ్గయ । కణ్ణనిన్నవణ్ణమల్లదిల్లైయెణ్ణుమ్వణ్ణమే.

తాత్పర్యము.—భగవంతుని విశ్లేషమును సహింపనందున తమకు నాశ్వాసార్థముగ వానిగుణచేష్టితాదులను బలుమారుపాడియునదితమకాశ్వాసకరముకానందున నింకవానిసాక్షాత్కరింపక ధరింపలేమనిదలంచి సమస్తదిక్కులయందును వెతకియుకనంబడకపోవుటచే నాశ్రితులదుర్దశనుదీర్చు స్వభావుండా! అనిమొఱలిడిమిక్కిలి బాధపడుచున్నది. యనితల్లి ప్రలాపించుచున్నది. ౧.

మూ.—వాణుతలిమ్మడవరలుమ్మై। క్కాణుమాశై యుళ్ కెకిన్దాళ్ విఱ।
ల్వాణనాయిరన్దోళ్తుణిత్తీరుమ్మై। క్కాణనీరిరక్కమిలీరే॥ ౨॥

ఆ.—(వాణుతల్) "ఉమ్మై క్కాణవేణుమ్" ఎన్నుమాశైయాలేయివళ్ నైయానిన్దాళ్; ఉమ్మైక్కాణుమ్బడి యివళ్ పక్కల్ కృపైపణ్ణుకిఱీలీర్; ప్రతికూలర్తిఱత్తిలన్ఱో ఇప్పడి నైర్ఘృణ్యమ్పణ్ణువతు, ఉమ్మైయాశైప్పట్టార్తిఱత్తిలుమిప్పడి నైర్ఘృణ్యమ్పణ్ణలామోవెన్గిఱాళ్. ౨.

అన్వ.—వాళ్ నుతల్ ఇమ్మడవరల్ (౩) ఉమ్మై కాణుమాశైయుళ్ నైకిన్దాళ్ (౬) విఱల్ వాణన్ ఆయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్ (౯) ఉమ్మై కాణ నీర్ (౧౨) ఇరక్కమిలీర్. (౧౩)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, అనిరుద్ధనై నిరోధిత్త బాణనై త్తోణ్డిడుక్కు ఉత్త నీరివళుక్కిరఙ్గుకిఱీలీరన్గిఱాళ్.

ఒళివిడుకిఱ, నుతలైయుడైయళాయ్, మడప్పత్తాల్ విఞ్జినవివళ్, (౩) దర్శనీయరానవుమ్మై, "కాణవేణుమ్" ఎన్గిఱవాశైయిలే, శిథిలైయాకానిన్దాళ్. (౬) పెరుమిడుక్కనాన, బాణనుడైయ, ఆయిరన్దోళ్ తుణిత్తవరే!, (౯) ఉమ్మై, క్కాణ్కైక్కు, నీర్, (౧౨) ఇరక్కమిల్లామైయాయిరానిన్దీర్. (౧౩) ఇవళాశైప్పట్టాలుమ్ పశైయిల్లై, ఉమ్ముడైయఇరక్కమిలే కాట్టువతెన్ఱు కరుత్తు. ౨.

అర్థము.—సున్దరమైన ముఖముకల ప్రసిద్ధనమ్రతకలిగినయీపె (౩) మిమ్మును చూడవలయుననియాశయందు కరుగుచున్నది. (౬) పరాక్రమముకల బాణాసురునియొక్క వేయిభుజములనుఛేదించినవారా! (౯) మిమ్మును సాక్షాత్కరించుటకు మీరు (౧౨) దయలేనివారుగనున్నారు (౧౩). ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు. నడువేవాడుమిత్తనైయేయో వేణ్డువతు? విరోధికిడక్కచ్చెయ్తేయెన్న, బాణనుడైయ బాహువనత్తిలుమ్ ప్రబలమో? ఇవళ్ విరోధియెన్గిఱాళ్.

(వాణుతల్) ఇవ్వవయవశోభై భోగహేతువాకై యన్ఱిక్కే, నైకైక్కుఉప్పావతే! పెర్ఱవెనక్కాకర్షకహేతువానవితు, కైప్పిడిత్త వుమక్కనాదరహేతువావతే! ౧"ఇయంసీతామమసుతా సహధర్మచరీతవ। ప్రతీచ్ఛచైనాంభద్రన్తే పాణింగృహ్ణీష్వపాణినా". (ఇమ్మడవరల్) మడప్పమ్పన్దిరుక్కైయావతు - మేన్మైయై

శ్రీ-అ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు (వాణుతలిత్యాది). "వాణనాయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్" ఎన్గిఱత్తై క్కటాక్షిత్తు శఙ్కాపరిహారముఖేనావతారికై (నడువేయిత్యాది).

"వాణుతల్ - నైకిన్దాళ్" ఎన్ఱుకూట్టి భావమ్ (ఇవ్వవయవశోభై యిత్యాది). "ఇమ్మడవరల్" ఎన్ఱ విడత్తిల్ "ఇ" ఎన్గిఱత్తై, "ఇరక్కమిలీర్" ఎన్గిఱత్తోడే కూట్టిభావమ్ (పెర్ఱవెనక్కిత్యాది). పెర్ఱవర్కళుక్కాకర్షకహేతుత్వే సంవాదమ్ (ఇయంసీతేత్యాది).

అ-అ-వి.—ఇవ్వవయవశోభైయైక్కణ్డవర్క్షణకాలముమ్ విశ్లేషియామల్ ౨ "అకలకిల్లేన్" ఎన్ఱిరుక్కవేణ్డుకైయాలేయవనోట్టై భోగమేనిత్యమాక ప్రాప్తమాయిరుక్క, ఇతుయాదృచ్ఛికసంశ్లేషమాత్రత్తుక్కుఉప్పాయ్, తన్ముఖేనవిశ్లేషత్తిల్ నైకైక్కుఉప్పావపడి.—

ఈ,—యుడైయవళాకై. పిరిన్దుకలక్కప్పాతాతసౌకుమార్యత్తైయుడైయవళ్. పిరాట్టిదశైయైక్కణ్డ తిరువడియై ప్పోలేయిరుక్కిఱతు కాణుమ్ ఇప్పెణ్పిళ్ళైదశైయైక్కణ్డ తిరుత్తాయార్ క్కు,౧[దుష్కరంకృతవాన్రామః]ఇవళై ప్పిరిన్దుసమాధానమ్పణ్ణియిరున్ద పెరుమాళ్ శాలవరితాకచ్చెయ్తార్. [హీనోయదనయాప్రభుః] ఇవళైప్పిరిన్ద దేహత్తై ధరిత్తిరున్దారెన్బతుయాతొన్ఱు; అతుశాలవరితాకచ్చెయ్తార్.[ప్రభుః] ఆనైకుతిరైయేఴవుమ్, నాడా ళవుమ్ కడవ్ర్రారిత్తనై ; ప్రణయధారైయిల్ పుతియతుణ్డిలర్. మాల్యవానిల్ పెరుమాళిరున్దపోతు మేఘదర్శ నత్తిలేపట్టపాట్టైక్కణ్డు, ''వసిష్ఠశిష్యనారు స్త్రీనిమిత్తమాక ఇప్పడిపడువతే! '' ఎన్ఱు, గర్హిత్తుచ్చిరిత్తిరున్దార్ విరక్తనాకైయాలే; ఇప్పోతు ''ఇవళైప్పిరిన్ద దేహత్తై ధరిత్తుక్కొణ్డిరుప్పతే! '' ఎన్గిఱానాయిఱ్ఱు విశేషజ్ఞనా కైయాలే. [ధారయత్యాత్మనోదేహమ్] ఇతేతేనుమిరవలుడమ్బో ఖుమన్దుకొణ్డిరుక్కైక్కు. భోగాయతనమన్ఱో!

జీ-అ.—బాలకాణ్డే రామంప్రతిజనకః. ''ఇయంభద్రన్తే''ఎన్గిఱపదఙ్గళాలే యాకర్షకత్వమ్ సూచితమ్. జనకరాజన్ పిరాట్టియుడైయ వైలక్షణ్య త్తైయనుసన్ధిత్తు ''ఇయంసీతా ''. ఎన్ఱాప్పోలే, తిరుత్తాయారుమ్ పెణ్ణినుడైయ వైలక్షణ్యత్తైయనుసన్ధిత్తు '' ఇమ్మడవరల్ '' ఎన్గిఱాళెన్ఱ పడి. మెన్మై - మార్దవమ్. వివరణమ్. (పిరిన్దిత్యాది). పాట్టైయెల్లామ్ పరామర్శిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పిరాట్టి దశైయై యిత్యాది). అతావతు - పిరాట్టివైలక్షణ్యత్తైక్కణ్డతిరువడిక్కు, ''ఇవళైవిశ్లేషిత్తిరుక్కిఱ పెరుమాళతిసాహసమ్పణ్ణినార్ '' ఎన్ఱుతోన్ఱినాప్పోలే,ఇవళు డైయ వయవయవశోభైయైయుమ్ సౌకుమార్యత్తైయు మనుసన్ధిత్తతిరుత్తాయార్క్కు ''ఈశ్వరన్ సాహసప్రవృత్తికన్ '' ఎన్ఱుతోన్ఱియిరుక్కి ఱతెన్ఱపడి. అప్పడితిరువడి, పెరుమాళై వెఱుత్తానోవెన్న (దుష్కరమిత్యాది). సున్దరకాణ్డేపఞ్చదశేసీతాందృష్ట్వాహనుమద్విచారః, ''దుష్క రంకృతవాన్రామో హీనోదనయాప్రభుః । ధారయత్యాత్మనోదేహన్నశోకేనావసీదతి '' విశ్లేషమేదుర్ఘటమెన్గిఱవభిప్రాయేణాహ (ఇవళైప్పి రిన్దిత్యాది). ఇరున్ద - ధరిత్తిరున్ద. ''ప్రభుః - రామః - అనయాహీనస్సన్ - ఆత్మనోదేహం ధారయతీతియత్, తద్దుష్కరం కృతవాన్ '' ఇత్యన్వయముఖేనభావమ్. (ఇవళైప్పిరిన్దదేహత్తైయిత్యాది). ''ధారయతి'' ఎన్ఱతిలేనోక్కు. ''దైవకృతమానవిశ్లేషత్తుక్కవర్కళ్ శెయ్వర్?''ఎన్ఱి రుక్కైయాలే, ''హీనః'' ఎన్ఱు - కుఱ్ఱఙ్గళ్ల్లుకిఱానల్లన్; ''ధారయతి'' ఎన్ఱు - కుఱ్ఱఙ్గళ్ల్లుకిఱానెన్ఱపడి. (ప్రణయేత్యాది) ఇత్తనైనా ళుమ్ ''ప్రణయి'' ఎన్ఱుభ్రమిత్తిరున్దోమ్; ప్రణయికళ్ పడియన్ఱిక్కే, పిరిన్దుధరిత్తిరుక్కైయాలేప్రణయియల్లర్; కేవలమ్ప్రభువెన్ఱపడి పుతి యతుణ్డిలర్ - ఏకదేశము మనుభవిత్తిలర్, పుతియతుణ్ణై - ఏకదేశానుభవమ్. ''ఏవంసీతాన్తదాదృష్ట్వాహృష్టఃపవనసమ్భవః'' ఎన్గిఱమేలిల్ శ్లోకత్తిల్; ''తదా'' ఎన్ఱతిలేనోక్కాక భావమ్ (మాల్యవానిలిత్యాది). ఇప్పోతివళైక్కణ్డిప్పడిశొల్లుకైయాలే, ఇవళైక్కాణామైయాలే మాల్యవానిలేగర్హిత్తతర్థసిద్ధమ్; ౨ ''మమాపిన్యథితమ్మనః'' ఎన్ఱతేయితుక్కునియామకమ్. ''ఆత్మనః'' ఎన్ఱువిశేషిత్తతుక్కుభావమ్(ఇతేతేను మిత్యాది). ఇరవలుడమ్బో - పిరాట్టిక్కుప్పోలే - పరతన్త్రమానవుడమ్బో, ఇరవల్ - పరతన్త్రమ్, పారతన్త్ర్యత్తాలే యిప్పిరాట్టిక్కు 'దేహ ధారణఙ్గూడుమ్, అప్పడియివర్ పరతన్త్రరన్ఱే దేహత్తైధరిత్తిరుక్కైక్కెన్ఱపడి. ౩ ''నచాస్యమాతా'' ఇత్యాది, ౪''నఖల్వద్యైవ'' ఇత్యాది. ''దేహమ్'' ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (భోగాయతనమిత్యాది). '' భోగాయతనమ్ - శరీరమ్ '' ఎన్ఱుశరీరలక్షణమ్. దుఃఖాయతనమో - దుఃఖైకా

అ-అ. వి.—*ఇమ్మడవరలిన్ తాత్పర్యత్తైయరుళిచ్చెయ్తుకొణ్డు,అత్తైయుపపాదనమ్పణ్ణుకిఱార్(పెణ్ణివెనక్కిత్యాదియాలే) —— ''భద్రన్తే'' ఇత్యస్య- ౫''వడివాయ్నిన్వలమార్పినిల్ వాழ்కిన్ఱమఙ్గైయుమ్పల్లాణ్డు''ఇతిప్రకారేణ, మిథునస్యదృష్టిదోషపరిహారార్థంమఙ్గళాశాసనేహితాత్ప ర్యమ్. యద్వా, ''ఇమ్మడవరల్'' ఎన్గిఱనిర్దేశత్తుక్కు దృష్టాన్తమ్ (ఇయమెన్ఱు) ఇరువరాలుమ్ సాక్షాత్కరిక్కప్పడుకిఱసర్వాకర్షకమాన సౌన్ద ర్యాదికళ్ వ్యఙ్జితమాకిఱతు. ఇత్తాల్ - ఉమక్కు సహత్వయోగ్యయెన్ఱపడి. (సీతామమసుతా వెన్ఱు) పిఱన్దవిడత్తాలుమ్వన్దఆభిజాత్యమ్. పెరు మాళిలుమివళుక్కున్డానవాభిజాత్యత్తై సూచిప్పిక్కిఱానాయిఱ్ఱు చక్రవర్తి. భద్రన్తే - ఇత్తైస్ఫుటీకరిక్కిఱార్. ౬ ''యస్యసాజనకాత్మజా'' ఎన్నుమ్పడి - ఇవళాలేయిఱే ఉమక్కుసర్వాతిశయమ్. —— ౭''వస్త్రీకృతంకశ్మలమర్హతిప్రభుః'' ఇతిశ్రీభాగవతీయరామాయణశ్లోకఙ్చ; వాల్మీకీయఏవ ౮''యదిరామస్సముద్రాన్తామ్''ఇతిశ్లోకే ''యుక్తమిత్యేవమేమతిః''ఇతి-ఇదానీమవధారణాత్, ఇదానీం''దుష్కరంకృతవాన్'' ఇత్యుక్తార్థసామర్థ్యాచ్చ ''పూర్వమస్యశైవవిచార్యాతిష్ఠత్ ''ఇతినూచ్యతఇత్యేతచ్చహృదినిధాయవిరోధంపరిహరతి(మాల్యవానిలితి) —— ఇప్పడి

౧॥ రా-సు-౧౫-౫౩. ౨॥ రా-సు-౧౬-౨౭. ౩॥ రా-సు-౩౬-౩౦. ౪॥ రా-ఉ-౪౭. ౫॥ తి-పల్లా-౧. ౬॥ రా-అ-౩౭-౧౭. ౭॥ భాగ-పు-౫-౧౯-౪. ౮॥ రా-సు-౧౬-౧౩.

ఈ.—దుఃఖాయతనమోవితు, పిరిన్దాల్ "క్రమత్తిలేకూడుకిఱోమ్" ఎన్ఱు ధరిత్తిరుక్కవల్ల శల్లళే.

(ఉమ్మై) ఇవళ్ పడియన్ఱో ఉమక్కుపదేశిక్కవేణ్డువతు, ఉమ్మై నీరఱియామైయిల్లైయే?, నమ్మై ప్పిరిన్దార్ పిழైయార్ కళ్ "ఎన్ఱిరుక్కవేణ్డావో?. (వాణుతలిమ్మడవరలుమ్మై) ౧"తుల్యశీలవయోవృత్తామ్" ఎన్నుమ్బడికాణుమిరుక్కి ఱతు. (ఉమ్మైక్కాణుమాశైయుళ్ నైకిన్ఱాళ్) విషయానురూపమాయి తేఆశైయుమిరుప్పతు. (కాణుమాశైయుళ్) ఉమ్మై ఙ్జేయక్కైయవాశైప్పట్టాళో?. కాట్చియిలేయు మగుమైప్పడుత్తువీరో?. (నైకిన్ఱాళ్) ఇవళై ధరిప్పిక్కవేణ్డా, అడియిల్ నిలైయిలేనిఱుత్త వమైయుమ్. (ఉమ్మైక్కాణుమాశైయుళ్ నైకిన్ఱాళ్) కడలిలేయళ్ళున్దానిన్ఱాళ్. ౨*ఆశైయెన్నుమ్ కడలిలే. వాడుమ్కైతాణ్ తేట్టమామ్బడియాయిఱ్ఱు. (విఱల్వాణనాయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్) "నైయుమితు వేయో వేణ్డువతు ప్రతిబన్ధకజ్గళ్ డక్క" ఎన్ఱే నీర్ శొల్లువతు బాణనుడైయ బాహువనత్తిల్ పరప్పణ్డో? ఇవళుడైయ విరోధివర్గమ్. ఉషాఽనిరుద్ధ ఘటకరన్ఱో నీర్. పేరనుమా యాణుమాకిలో? ఉతవలావతు, ఉమ్మోడేకలన్ద అబలైక్కుతవలాకాతో?. (ఉమ్మైక్కాణ) కరుమ్కైమాలై తేడువార్ శూడవిఱే తేడువతు, శుమ్మాలైకొణ్ళవల్ల

జీ-అ.—యతనమో. ఆనాలివర్ భృగుపతనాదికళైప్పణ్ణవోపడుప్పతెన్న; అజ్జనల్లవెన్గిఱాణ్ (నశోకేనావసీదతి ఎన్ఱు). ఇతువేయి ఉత్ప్రణయిత్వత్తుక్కుచ్చేర్న్దతు, అతు ప్రణయిత్వత్తుక్కుచ్చేరాతెన్న పడి. నిరుచ్ఛ్వసతైపోలేయాకవేణుమెన్ఱు తాత్పర్యమ్. "అనయా" ఎన్నతుక్కు భావమ్ (పిరిన్దాలిత్యాది). "మడవరల్" ఎన్నతుక్కు శబ్దార్థమాతల్. విశేషణమిడామల్ కేవలమ్ "ఉమ్మై" ఎన్నతుక్కు భావమ్ (ఇవళ్ పడియిత్యాది). ఆతావతు-"వాణుతలిమ్మడవరల్-నైకిన్ఱాళ్" ఎన్ఱు ఇవళ్ ప్రకారమేయన్ఱో వుమక్కుచ్చొల్లవేణ్డువతెన్గై. అతిన్దాలోవెన్న (నమ్మైయిత్యాది). ఇవ్వాక్యత్తుక్కడియిలే-ఆకైయాలేయిత్యధ్యాహార్యమ్. కీళ్, ఇరువర్ వైలక్షణ్యత్తైయుమ్బూర్త్తాలుమ్వరవేణుమెన్ఱారు తాత్పర్యమరుళిచ్చెయ్తు, ఇరువర్ వైలక్షణ్యత్తుక్కీడాకవుమ్ ఇవళుక్కాశైకనక్కప్పిఅన్దతెన్ఱు భావాన్తరమ్. (తుల్యశీలేత్యాది). సున్దరకాణ్డేసీతాంద్రృష్ట్వాహనూమాణ్ "తుల్యశీలవయోవృత్తాంతుల్యాభిజనలక్షణామ్ । రాఘవోఽర్హాతివైదేహీంతఞ్చేయమసితేక్షణా".

విషయానురూపమెన్నతుక్కు - "ఉమ్మై" ఎన్నతిలేనోక్కు. "కాణుమ్" ఎన్నతిలేనోక్కాకభావమ్ (ఉమ్మోడేయిత్యాది). అడియిల్ నిలైయిలే - "వాడివాడుమ్" ఎన్గిఅనిలైయిలే. "ఉళ్" ఎన్గైక్కు - ఆశైయగాధమాయిరుక్కుమోవెన్న (కడలిలేయిత్యాది). ఆశైయైక్కడలెన్నలామోవెన్న (ఆశైయెన్నుమిత్యాది). పెరియతిరుమొழி. (ఆశైయెన్నుజ్కడలిల్ వీழ్న్దిజ్గయర్త్తోమ్) "ఉమ్మైక్కాణవేణుమ్" ఎన్గిఅవాశైయాకిఅ కడలిలేపుక్కకప్పట్టతివు క్కోట్టోమెన్గై. "అడియిల్ నిలైయిలే" ఇత్యాదిక్కువివరణమ్ (వాడుకైతానిత్యాది). "విఱల్వాణ" ఇత్యాదిక్కవతారికాపూర్వకమాకభావమ్ (నైయుమితువేయోవిత్యాది). విఱల్ - మిడుక్కునాన. వాణనుడైయబాహువనత్తిలిత్యాదివాక్యమ్-స్వాపదేశాన్యాపదేశసాధారణమ్. ఇప్పడినైకిఅవర్కళుక్కారుక్కుతవిరోమెన్న (ఉషానిరుద్ధేత్యాది). ఇతు - తాత్పర్యాన్తరమ్. ఇత్తైచ్చొల్లుకిఅవళుడైయ హార్దభావమ్ (పేరనుమాయిత్యాది). స్వాపదేశత్తిలేభావమ్ (కరుముకైమాలైయిత్యాది). (శుమ్మాలైకొణ్ళవల్లవిఱేఎన్ఱు)

అ-అ-వి.—పత్తుమాసమ్పిరిన్దతిత్తైయోనీశుళ్ ఱమాకచ్చొల్లుకిఱతెన్న ౩[దుష్కరంకుర్వతేరామ ఇత్యాది] ముహూర్తమపి-అత్యల్పకాలమాకిలుమెన్న పడి. అతుతానుమ్, మార్కణ్డేయనైప్పోలే అనేకకల్పజీవనమన్ఱోవెన్ఱుతాత్పర్యమ్. ఇప్పడినిన్ద్రిత్తవస్థానేఅనన్తరత్తిలే కొణ్డాడత్తొడజ్గినాణ్ ౪[ఏవమిత్యాది] ఏవం-క్షణకాలవిశ్లేషాయోగ్యమానవస్తువాక. [హృష్టోఽమంమనసాజగామ] ఇప్పడియివళైప్పిరిన్ద పెరుమాళ్ ప్రాణనైధరిత్తిరున్దతునమ్ముడైయభాగ్యఫలమిఱేయెన్ఱు హృష్టనానానెన్న పడి. [రామమ్] ఇప్పడిప్పట్టదశైయిలుమ్ తమ్మైనోక్కివైత్తునమ్ముడైయమనస్సైరక్షిప్పిప్పతే! యెన్ఱు బుద్ధిపణ్ణినానెన్న పడి. [పవనసమ్భవః] తన్నుడైయతమప్పణ్ పణ్ణిన వుపకారత్తైస్మరిత్తానాయిఱ్ఱు. ప్రాణవాయువుమ్ ఖేనవిడామలిరున్దపవనిలేఱే యుపకారకణ్. [ప్రశశంసచతంప్రభుమ్] "ఇప్పడియివణ్ ధరిత్తిరున్దతుక్కు నిబన్ధనమ్ ప్రభుత్వమిఱే" ఎన్ఱు ప్రభుత్వత్తైక్కొణ్డాడత్తొడజ్గినాణ్. [తమ్] ప్రభుత్వత్తిణ్ పెరుమైయిరున్దపడియెన్ఱానెన్నతాయిఱ్ఱు.——ఉషేత్యాదివాక్యమ్, పేరనుమాయితి వాక్యఞ్చ-అన్యాపదేశేపునశ్శాభవ్యపరంవా. ఇన్దపక్షత్తిల్, ప్రథమవాక్యత్తుక్కు-ఇష్టప్రాప్తియిలేతాత్పర్యమ్; ద్వితీయవాక్యత్తుక్కు-నెరుప్పిలే——౫*కారార్ తిరుమేని

౧॥ రా-సు-౧౬-౫. ౨॥ తి-మొ-౩౯-౩. ౩॥ రా-సు-౧౫-౫౪. ౪॥ రా-సు-౧౫-౫౫. ౫॥ శిరి-తి-మడల్.

ఈ.—విత్తే; ఇవ్వస్తువై యాన్ఱైప్పడువార్ పడువతు కాట్చిక్కాక వాయిఱ్ఱు. ౧ ''అన్ఱైప్పన్నిరువేజ్ఞడత్తానై క్కాణ'' ౨ ''కారార్ తిరుమేని కాణుమళవుమ్'' ఇవర్ తాముమ్, ౩ ''కణ్ణళాక్కాణ వరుజ్ఞోలెన్ఱు'' ఉమ్మైయివళ్ కాణై క్కాడాక నీరిరక్కత్తై యుడైయీరాకిల్ లీర్. (నీరిరక్కమిలీరే) ౪ ''నైవదంశాన్'' ఎన్ఱిఅపడియే నీర్ నోవుపడుకై యివర్ న్దాల్, సామాన్యమాన విరక్కము మొట్టాకవేణుమో? ''ఇవళ్ నైవుపేఱ్ఱుక్కుపాయమల్ల, అవనిరక్కమ్ పేఱ్ఱుక్కుసాధనమ్'' ఎన్ఱు కాణుమ్ తిరుత్తాయారిరుక్కిఱతు. '' ఇవళ్ నైవు అవనిరక్కత్తుక్కుప్పరికరమ్, అవ రక్కమ్ పేఱ్ఱుక్కుసాధనమ్'' ఎన్ఱిరుక్కిఱాళ్. ౫ [తస్యైష ఆత్మా వివృణుతే తనూంస్వామ్ ఎన్ఱు] తానే కాట్ట క్కాణుమిత్తనైయిత్తే. ౨.

-అ.—ఇత్తాల్ ఫలితమ్ - ప్రయోజనాన్తరసాధనత్వేనవన్ఱి తేయెన్ఱపడి. ఇవ్వస్తువైయిత్యాదివాక్యత్తినడియిలే-అప్పడిపోలే యిత్యధ్యాహారః. కుక్కుదాహరణమ్ (అన్ఱైప్పనిత్యాది) నాలాన్ఱిరువన్దాతి, స్పష్టోఽర్థః. శబ్దార్థమ్ (ఉమ్మైయిత్యాది). ''నైవదంశాన్'' ఇత్యాదిక్కుభావమ్- హమిల్లావిట్టాలిరక్కమానాలుమ్ వేణ్డావోవెన్ఱపడి. సామాన్యమాన విరక్కముమెన్ఱతు - ౬ ''వ్యసనేషు మనుష్యాణామ్'' ఇత్యాదిరియై ఱ్ఱు. సున్దరకాణ్డేషట్త్రింశేసీతాంప్రతిమారుతిః, ''నమాంసమ్'' ఇత్యారభ్య, ''నైవదంశాన్నమశకాన్నకీటాన్నసరీసృపాన్ । రాఘవో నయేద్గాత్రాత్త్వద్గతేనాన్తరాత్మనా'' ''ఇరక్కమిలీర్'' ఎన్ఱిఅతెన్? , ''నైకిన్ఱాళ్'' ఎన్ఱిఅ - ప్రావణ్యమ్ సాధనమాకాతోవెన్న (ఇవళ్ నైవు ఱ్ఱుక్కిత్యాది). అనాల్ నైవుక్కువినియోగమేతెన్న (ఇవళ్ నైవవనిరక్కత్తుక్కిత్యాది). అవనిరక్కమ్ సాధనమెన్ఱైక్కుప్రమాణమ్ స్యైషఇత్యాది) కఠవల్ల్యాం, ''నాయమాత్మాప్రవచనేనలభ్యోనమేధయానబహునాశ్రుతేన। యమేవైషవృణుతే తేనలభ్యస్తస్యైషః'' ఇత్యాది. వచనమెన్ఱు - మననత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. మేధయావెన్ఱు - ధ్యానత్తైయుమ్, శ్రుతేనవెన్ఱు - శ్రవణత్తైయుఞ్జొల్లుకిఱతు. క్రమేణాన్వయః. ౨.

-అ వి.—కణ్డతువేకారణమాకప్పెఱ్ఱతుణివు, కారార్ తిరుమేని కాణుమళవుమ్ శెల్లక్కడవతు.——(తస్యైషః) తస్యవెన్ఱు-పరికరవైశిష్ట్యమ్ వక్షితమ్. అవనిరక్కమ్ సాధనమెన్ఱైతుక్కుప్రమాణమ్. ౭ ''ఫలమతఉపపత్తేః'' ఇత్యధికరణార్థోऽత్రానుసన్ధేయః. ౨.

ప్ర-తి.—(ఇరణ్డామ్పాట్టు) (వాణుతల్) బాలకాణ్డే [౭౩] ధనుర్భఙ్గాత్పశ్చాత్ ఉదకకాలేరామంప్రతిజనకః, '' సమక్షమగ్నేః సంస్థాప్యరాఘవాభిముఖేతదా ॥ ౨౫॥ అబ్రవీజ్జనకోరాజా కౌసల్యానన్దవర్ధనమ్ । ఇయంసీతామమసుతాసహధర్మచరీతవ॥ ౨౬॥ ప్రతీచ్ఛ చైనాంభద్రన్తేపాణింగృహ్ణీష్వపాణినా । పతివ్రతామహాభాగాఛాయేవానుగతాసదా ॥ ౨౭ ॥ ఇత్యుక్త్వాప్రాక్షిపద్రాజామన్త్రపూతంజలం తదా'' ॥౨౮॥——(ఇమ్మడవరల్) సున్దరకాణ్డేపఞ్చదశే సీతాన్దృష్ట్వాహనుమతోవిచారః, '' అస్యాదేవ్యామనస్తస్మింస్తస్యచాస్యాంప్రతిష్ఠితమ్ । తేనేయంసచధర్మాత్మాముహూర్తమపిజీవతి ॥ ౫౨ ॥ దుష్కరంకృతవాన్రామోహీనోయదనయాప్రభుః । ధారయత్యాత్మనోదేహం నశోకేనావసీదతి ॥ ౫౩ ॥ దుష్కరంకురుతేరామోయ ఇమాంమత్తకాశినీమ్ । సీతాంవినామహాబాహుర్ముహూర్తమపిజీవతి॥ ౫౪॥ ఏవంసీతాం తదాదృష్ట్వాహృష్టః పవనసమ్భవః । జగామమనసారామంప్రశశంసచతంప్రభుమ్॥ ౫౫॥''——(ఇమ్మడవరలుమ్మై) తత్రైవషోడశేతాంప్రతిపున ర్విచారః, ''రామస్యవ్యవసాయజ్ఞాలక్ష్మణస్యచధీమతః । నాత్యర్థంక్షుభ్యతేదేవీగఙ్గేవజలదాగమే॥ ౪॥ తుల్యశీలవయోవృత్తాంతుల్యాభిజనలక్షణామ్ । రాఘవోఽర్హతివైదేహీంతఞ్చేయమసితేక్షణా ॥ ౫ ॥ తాందృష్ట్వానవహేమాభాంలోకకాన్తామివశ్రియమ్ । జగామమనసారామ వచనంచేదమబ్రవీత్ ॥౬॥''——(అయిరవ్వోళ్ తుణిత్తీర్) పఞ్చమేంశే [౩౩] ''తామగ్రతోహరిర్దృష్ట్వామీలితాక్షస్సుదర్శనమ్ । ముమోచ బాహుముద్దిశ్యఛేత్తుంబాహువనంరిపోః॥ ౩౭॥ క్రమేణతత్తుబాహూనాంబాణస్యాచ్యుతచోదితమ్ । ఛేదంచక్రేఽసురాపాస్తశస్త్రౌఘక్షపణాదృతమ్ ॥ ౩౮ ॥''——(నీర్) సున్దరకాణ్డేషట్త్రింశేసీతాంప్రతిమారుతిః, '' నమాంసంరాఘవోభుఙ్క్తేనచాపిమధుసేవతే । వన్యంసువిహితంనిత్యం భక్తమశ్నాతిపఞ్చమమ్॥ ౪౧॥ నైవదంశాన్నమశకాన్నకీటాన్నసరీసృపాన్ । రాఘవోఽపనయేద్గాత్రాత్త్వద్గతేనాన్తరాత్మనా॥ ౪౨॥

౧। ౪-తిరు-అన్దా-౩౯. ౨। శిఱియతిరుమడల్. ౩॥ ౨౭-౫. ౪॥ రా-సు-౩౬-౪౨.
౫॥ క-ఉ-౧-౨. ౬। రా-అ-౨-౪౦. ౭॥ శా-మీ-౩-౨-౩౭.

నిత్యంధ్యానపరో రామో నిత్యం శోకపరాయణః । నాన్యచ్చిన్తయతే కిఞ్చిత్స తు కామవశఙ్గతః ॥౪3॥—కఠవల్ల్యాం, 3[౧-౨] "నాయమాత్మా ప్రవచనేన లభ్యో న మేధయా న బహునా శ్రుతేన । యమేవైష వృణుతే తేన లభ్యస్తస్యైష ఆత్మా వివృణుతే తనూం స్వామ్". ౨.

తిరుమొழி - ముప్పత్తొన్బతావతు తిరుమొழி - మూన్ఱామ్పాట్టు. పేశుకిన్ఱతితువేవైయమీరడియాలళన్ద। మూశివణ్ణ మురలుఙ్కణ్ణిముడియారుమైక్కాణు । మాశైయెన్ను ఙ్కడలిల్ వీழ్న్దిఙ్గయర్త్తోమయలారు । మేశుకిన్ఱ తితువేకాణుమిన్దభూకిశే.

నాలాయిరవన్దాతి - ముప్పత్తొన్బతామ్పాట్టు. అழைప్పన్ తిరువేఙ్గడత్తానైక్కాణ। విழைప్పన్ తిరుక్కూడల్ కూడ। మழைప్పే రరువిమణి వరన్ఱివన్దిழிయవానై। వెరువియరవొడుఙ్గుమ్ వెఱ్ప్పు.

తాత్పర్యము.—ఉత్తమనాయికిలక్షణములుకల ఈకుమారి తమదివ్యమంగళవిగ్రహమును సాక్షాత్కరింపవలయుననియాశచే శిథిలురాలగుచున్నది; అట్లుచూడ యీపెయందుఁ దమకుఁగృపలేదా! ప్రతికూలులయందుకదా? నైర్ఘృణ్యముతగును. అనుకూలులయందుగూడ నిది చేయఁదగునా? ౨.

మూ.—ఇరక్కమనత్తోడెరియణై । యరక్కు మెழுకు మొక్కుమివ ।
ళిరక్కమెழீరిత్తక్కశెయ్కే। నరక్కనిలఙ్గై¶ శెఱ్ఱీరుక్కే ॥ 3॥

ఆ.—(ఇరక్కమనత్తోడు) అవసన్నమానమనస్సైయుడైయళాయెరియణైయరక్కు మెழுకుమ్పోలే విరహాగ్నియాలేదహ్యమానైయాన వివళ్ పక్కల్ కృపైయుణ్డాకప్పణ్ణుకిఱిలీర్; ఇతెఙ్కేశెయ్కే, కట్టే, ఓ! కొడుమైయేయితువెన్గిఱాళ్. 3.

అన్వ.—ఇరక్కమ్ మనత్తోడు ఇవళ్ (3) అరక్కుమ్ మెழுకుమ్ ఎరియణైయొక్కుమ్(౬)ఇరక్కమిలీర్ ఇతఱ్కు అరక్కన్ (౯) ఇలఙ్గై శెఱ్ఱీరుక్కు ఎన్ (౧౨) శెయ్కేన్ (౧3).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, పిరాట్టిక్కాక రావణనైయుమ్ లఙ్కైయైయుమ్ అழித్తనీరిరఙ్గుకిఱిలీర్, ఇతఱ్కుచ్చెయ్వతెన్నెన్గిఱాళ్.

శ్లోకోత్తరమాన, నెఞ్జోడే, ఇవళ్, (3) శిక్కెన్ఱవరక్కుమ్, మెత్తెన్ఱ మెழுకుమ్, అగ్నిసకాశత్తిలొక్కవురుకుమాపోలే కఱ్పామ్ మడముమ్ కట్టుకొణ్డైయానిన్ఱాళ్, (౬) నీరిరక్కన్తోన్ఱవిరుక్కిఱిలీర్, ఇతునిమిత్తమాక, రాక్షసనానరావణనుడైయ,(౯)లఙ్కైయై,అழித్తవుమక్కు, ఎత్తై, (౧౨) శెయ్వేన్?. (౧3). ఇల్లాతవిరక్కత్తైయుణ్డాక్కవో?, ఇవళ్ శైథిల్యత్తై ౧"తత్తస్య సదృశం భవేత్" ఎన్నవళ్ నెఞ్జుపోలే శిక్కెనప్పణ్ణవో వేణ్డుకిఱతు.

అర్థము.—దయకలిగిన మనస్సుతో ఈపె (3) లక్కయు మైనమును అగ్నిసమీపమునందుఁబోలెకరుగుచున్నది. (౬) (తమరు) దయలేనివారైయున్నారు. దీనికి రాక్షసుఁడైన (రావణునియొక్క) (౯) లంకాపురమును పడగొట్టినతమకు దేనిని (౧౨) చేసెదను? (౧3)

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. ఇన్నిచ్చెయల్ శెయ్యక్కడవతాకనినైత్తనీర్, అన్ఱు ౨* ఉణ్ణాతుఉఱఙ్గాతొలికడలైయూడఱుత్తు అచ్చెయలై ఎన్నియశెయ్తీరెన్గిఱాళ్.

(ఇరక్కమిత్యాది) ఇరక్కమ్-నెఞ్జిల్ నెకిழ்చ్చియాతల్, ఈడుపాడాతల్, ఈరిప్పాతల్. ఇరఙ్గిననెఞ్జై

జీ-ఆ.—మూన్ఱామ్పాట్టు.(ఇరక్కమనత్తోడిత్యాది). "అరక్కనిలఙ్గై" ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇన్నిచ్చెయలిత్యాది). ఇచ్చెయలెన్ఱు - ఇరక్కమెழாమై. (ఉణ్ణాతిత్యాది). నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழி. 3 "నమాంసం రాఘవో భుఙ్క్తే" ౪ "అనిద్రస్సతతం రామః" ఇత్యాదిప్పడియే ఊణుముఱక్కముమఱ్ఱు, పొఱుక్కిక్కడలైనడువేయడైత్తపడి. (ఎన్నియశెయ్తీర్) ఎతుక్కాకచ్చెయ్తీర్.

౧॥ రా-సు-3౯-30. ౨* నా-తి-మొ-౧౧-౭. 3॥ రా-సు-3౬-౪౧. ¶ "శెఱ్ఱీరక్కే" ఎన్ఱు పాఠాన్తరమ్. ౪॥ రా-సు-36-౪౪.

ఈ.—యుడైయ వివళ్, ఎరియై యన్దైన్ద అరక్కుమ్ మెழுకుమ్పోలే యురుకానిన్రాళ్. అరక్కు మెழுకుమ్ ఎన్గిఅవిర ణ్డైయుమ్ - నెఞ్జుక్కొళ్ళుమ్, ఇవళ్ తనక్కొళ్ళుమాక్కి నిర్వహిప్పర్ పిళ్ళైతిరునరైయూరరైయర్. నెఞ్జుమివడ నక్కుక్కైయడైప్పాకైయాలే యివడనక్కే యిరణ్డైయుమాక్కియరుళిచ్చెయ్వర్ భట్టర్; ౧“విష్ణునాసదృశో వీర్యే” ఎన్గిఅపడియే, ఎల్లామివళ్ తన్బడిక్కు దృష్టాన్తమాక వేణ్డుమ్బడియిత్తేయివళ్ తన్నిలై; అగ్నిక్కు క్కైపుకిల్ కరిన్దుపోమ్, కడక్కవిరుక్కిల్ వలిక్కుమ్, అగ్నిసకాశత్తిలేయురుకానిఱ్కుమిత్తే; ముడిన్దుపిழைక్కవుమ్బెఱాతే, ధరిత్తిరుక్కవుమ్బెఱాతేనోవుపడుమ్బడిపణ్ణువీరే !.

ఇనళ్ దశైయితు (ఇరక్కమెழீర్) “నీరుమివళైప్పోలే నురుకవేణుమ్” ఎన్నువళైక్కిఅఱో మో?, నొన్దార్ పక్కల్ పణ్ణుమ్కృపైయుమ్ పణ్ణుకిఱీలీర్. ఇరక్కమనత్తైయుడైయళాకానిన్రాళిళ్, నీరిరక్కమెழுకిఱీలీర్; నీరిరఙ్గావిట్టాల్, ఉమ్మైప్పోలేయిరుప్పతొరు నెఞ్జైయివళుక్కుక్కొడుత్తాలాకాతో?.(ఇతత్తుక్కు శెయ్కేన్) ఉమ్ము

జీ-అ.—నెఞ్జిల్ నెకిழ்చ్చి-కృపై. ఈడుపాడు-దుఃఖమ్, విద్ధరైయాతల్. ఈరిప్పు-స్నేహమ్. ఇఙ్గు-ఈడుపాడు వేణ్డువతు. భట్టర్ నిర్వాహత్తుక్కుచ్చేరశబ్దార్థమ్ (ఇరఙ్గీవవిత్యాది). అరైయర్ నిర్వాహత్తిలే, ఎరియణైయరక్కుక్కుమిరక్కమనత్తోడివళెరియణైమెழுకుక్కుమిత్యన్వయః. నెఞ్జుమివళ్ తనక్కుక్కైయడైప్పాకైయాలేయెన్నతు - మనస్సుమివళుక్కుపకరణమాయ్క్కొణ్డివళిడత్తిలేయన్తర్భూతమాకైయాలేయెన్నపడి. ఒన్నుక్కనేకదృష్టాన్తఙ్గళుణ్డుమోవెన్న (విష్ణునేత్యాది) సఙ్క్షేపే, “విష్ణునాసదృశో వీర్యే సోమవత్ప్రియదర్శనః”. “అన్గై” ఎన్నతుక్కుభావమ్ (అగ్నిక్కుక్కైయిత్యాది). కరిన్దుపోమ్- వెన్దుపోమ్. దార్ష్టాన్తికమ్ (ముడిన్దిత్యాది). ఇవ్వాక్యాద్యయిలే-అప్పడియేయిత్యధ్యాహార్యమ్.

పూర్వార్థంపరామృశన్నాహ (ఇవళ్ దశైయితువెన్ఱు. “ఇరక్కమెழீర్” ఎన్గిఅవిడత్తిల్, “ఇరక్కమ్” ఎన్నతుక్కర్థద్వయమ్ - కృపైయాతల్, ఈడుపాడాతల్. కృపాపక్షమాహ (నీరుమిత్యాది). ద్వితీయమాహ (ఇరక్కమనత్తైయిత్యాది) ఫలితమ్ (నీరిరఙ్గావిట్టాలిత్యాది). “ఇతఱ్కు” ఎన్నతుక్కర్థద్వయమ్ - ఉమ్ముడైయలాభత్తుక్కెన్నుతల్, ఇవళిరఙ్గ నీరిరఙ్గామలిరుక్కిఅతుక్కెన్నుతల్. “ఇరక్కమెழீர్” ఎన్నతిన్ - కృపాపక్షత్తిలేభావమ్ (ఉమ్ముడైయవిరక్కమిత్యాది). ఉపాయాన్తరసాధ్యమో వెన్నతు- ౨ “నాయమాత్మా” ఇత్యాది

అ-అ-వి. — “ఇరక్కమనమ్” ఎన్ఱు - నెఞ్జినழிవుశొల్లుకైయాల్, వయిరవురుక్కానవిషయమ్ స్వరూపత్తైయழிక్కుమ్బడియైచ్చొల్లవమైయుమెన్ఱు, నెఞ్జుక్కழிవుశొన్నాఱ్పోలే యాత్మావుక్కుమ్పదాన్తరత్తాలే యழிవుశొల్లియిరణ్డుదృష్టాన్తమ్శొల్లిలిఱే యిరణ్డుక్కిరణ్డుదృష్టాన్తమాకైయిల్ స్వారస్యముళ్ళతు; అన్ఱిక్కే, ఒన్నుక్కుమழிవుశొల్లామల్ దృష్టాన్తబలత్తాలే యழிవుసిద్ధిక్కిఅతాకిల్ తాన్ అప్పడి శొల్లుకైయిల్ స్వారస్యముళ్ళతెన్ఱుమ్ తిరువుళ్ళమ్.——అరైయరుడైయనిర్వాహత్తుక్కు నిమిత్తమాననివర్ధనస్వత్వత్తుక్కు భట్టర్ నిర్వాహత్తిలేనిబన్ధమ్ (విష్ణునేత్యాది). అగ్నిసకాశత్తిలరక్కురుకుమళవల్లవిఱే మెழுకురుకుమ్బడి, ఇరణ్డవస్థైయు మివళుక్కుమాఱిమాఱివారానిఱ్కుమ్; వ్యసనమానతు ఇవళైముడిక్కనినైత్తుమెழுకుపోలేయురుక్కుమ్, అవ్వళవిలే యవనుడైయగుణస్మృతియుమ్ చాపలముమ్ అగ్నిసకాశత్తిలరక్కన్బడియాక్కుమ్; ఇప్పడియేమాఱిమాఱిచ్చెల్లానిఱ్కుమ్. ఇత్తాల్- ఇరణ్డుక్కుమ్ ద్రవీభావమ్సమానమాకైయాలేవిశేషలాభమిల్లామైయాలిరణ్డుక్కుమిరణ్డుదృష్టాన్తమాక వేణ్డావోవెన్గిఅశఙ్కై పరిహృతమాయిఱ్ఱు.————కరిన్దుపోమ్ - దగ్ధమాయ్ప్పోమ్. వలిక్కుమ్- ఘనీభవిక్కుమ్. ముడిన్దుపిழைక్కై - సతిత్తుజీవిక్కై. అతావతు - జీవనమ్బోలేనాశమేయుపాదేయమెన్నపడి.——“కఠినమానవరక్కొడు, మృదువానమెழுకోడువాసియఱ అగ్నిసకాశత్తిలేద్రవీభవిక్కిఅతాప్పోలే, కఱ్పు, మడప్పమ్, ఇత్యాదయఃస్వభావాశ్చప్రచ్యవన్తీతితాత్పర్యమ్. “అరక్కుమెழுకుమొక్కుమివళ్” ఇతివదన్త్యాః” ఇతివపన్తి.——(నీరిరఙ్గావిట్టాలిత్యాది) *ఇతఱ్కు శెయ్కేన్ తాత్పర్యమ్. “నాసెన్

౧॥ సఙ్క్షేపే.   ౨॥ క-ఉ-౧-౨.

ఈ.—ఙ్గై యవిరక్కుమొழியవే తేనుముపాయాన్తరసాధ్యమోవిప్పేఱు.(ఎన్ శెయ్ కేన్) ఉమ్మైయిరఙ్గప్పణ్ణవో?, ఇవళై యిరఙ్గామప్పణ్ణవో?.(అరక్కనిలఙ్గైశెఱ్ఱీరుక్కు) ఉమక్కిరక్కమిన్ఱియే యొழிన్దాల్, ఇవళిరఙ్గువతొరుశెయలై చ్చెయ్తువైక్కవేణుమో?. "ఒరుప్రణయినిక్కుతవినవన్నమక్కుతవానో" ఎన్ఱిడుమ్బడానిన్ఱాళ్ పుళ్ళుక్కుత్తిత్తెళ్ళుత్తానాల్ పోలే బన్ధువాంశత్తైక్కొణ్డు. "అతన్యార్థమ్" ఎన్ఱిరాతే నోవుపడానిన్ఱాళ్. అరక్కనిలఙ్గైశెఱ్ఱీరుక్కు - ఇరక్కమనత్తోడు - ఇవళ్ ఎరియణైయగక్కు మెழுకుమొక్కుమ్; ఇరక్కమెழீర్; ఇతఱ్కెన్ శెయ్ కేన్? ఎన్ఱన్వయమ్. ౩.

జీ-అ.—మైప్పళ్ముత "ఈడుపాడు" ఎన్ఱ ద్వితీయపక్షత్తుక్కుచ్చేరభావమ్ (ఉమ్మైయిరఙ్గవిత్యాది). (ఇవళైయిరఙ్గామప్పణ్ణవోవితి) ౧ "శరైస్తుసఙ్కులాంకృత్వా" ఇత్యాదివదితిభావః. తాత్పర్యార్థమ్ (ఉమక్కిరక్కమిత్యాది). అరక్కనిలఙ్గైశెఱ్ఱతివళిరక్కత్తుక్కప్పడి హేతువెన్న (ఒరుప్రణయినిక్కిత్యాది). ఉతవినవన్ - ఉపకరిత్తవన్. ప్రణయినిక్కుతవినశెయలుక్కీడుపడప్రాప్తమన్ఱో వన్న (పుళ్ళుక్కుత్తిత్తిత్యాది). అతావతు - "ఘుణాక్షరన్యాయత్తాలే శెయ్తశెయల్" ఎన్నుమ్, "అతు సహృదయమాకిలుమన్యార్థమ్" ఎన్నుమతిరుతే నోవుపడానిన్ఱాళిత్తనై యొழிయప్రణయినిక్కాకచ్చెయ్తశెయలన్ఱెన్నపడి. అతు - ఒరు త్తిక్కుతవినతు. అన్యార్థమ్- అబలైకళైనోవపడుత్తుక్కైక్కాకచ్చెయ్తశెయల్. భట్టర్ నిర్వాహత్తిలేయన్వయమ్ (అరక్కనిలఙ్గైయిత్యాది). ౩.

అ-అ-వి.-- శెయ్ కేన్" ఎన్గైయాలే - నీరే శెయ్యవేణుమెన్ఱతోన్ఱిత్ఱిఱ్ఱే; "ఇరక్కమనత్తోడు" ఎన్ఱతొట్టుక్కొణ్డు, నణియణైక్కొడుక్కవేణుమెన్ఱతోన్ఱుకిఱతు.——పుత్రీహృదయత్వేనభావముక్త్వా, మాతుర్హృదయత్వేనభావాన్తరమాహ (పుళ్ళుక్కుత్తిత్తితి). అస్మిన్ వాక్యే- రావణసంహారస్యయథాకథఞ్చిదుపకారకత్వమఙ్గీకృతమ్. ఇతు - మేలిత్పాట్టిల్, "ఇలఙ్గైశెఱ్ఱవనే" ఎన్ఱవకారత్తైప్పఱ్ఱ. ౩.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (ఇరక్కమిత్యాది) (ఎరియణైయిత్యాది) సన్దేహే, "విష్ణునాసదృశోవీర్యేసోమవత్ప్రియదర్శనః। కాలాగ్నిసదృశఃక్రోధే క్షమయాపృథివీసమః॥౧౮॥"

తాత్పర్యము.—చూచినవారలు శోకింపఁదగిన దశతోఁగూడియున్న యీసుమాత్రతమసౌందర్యసౌసమాన్యాదులను చూడవలయునని యపేక్షించు నది లభింపనందున అగ్నిసమీపమునందున్న మైనము మొదలగు పదార్థములవలె విరహాగ్నిచేఁ దహింపఁబడుచున్నదై నీరై కరుగు చున్నది. ఈ పెయందుఁ దయగూడ చేయరాదా? అదియు లేదయ్యె. దీనికి నేనేమిచేసెదను? తమను దయకలవారుగఁ జేయుదునా? ఈ పెకు దార్ఢ్యము ను గలుగఁజేయుదునా? నేనేమియుచేయజాలను. ౩.

మూ.—ఇలఙ్గైశెఱ్ఱవనేయెన్నుమ్పిన్నుమ్ । వలఞ్జొళ్ పుళ్ళుయర్త్తాయెన్నుముళ్ళ।
మలఙ్గవెవ్వుయిర్ క్కుఙ్కణ్ణీర్మిక । కలఙ్గికైతొழுనిన్ఱివళే॥ ౪॥

ఆ.—(ఇలఙ్గై) ఇప్పడినానవనుజైయకొడుమైయైనినైత్తు "ఇలఙ్గైశెఱ్ఱీర్" ఎన్ఱుశొల్లుమవిల్, తాన్ తట్టుప్పట్టు అవనుడైయప్రణయిత్వత్తైయేనినైత్తు, ఇలఙ్గైశెఱ్ఱవనేయెన్నుమ్; పిన్నైయుమ్, పెరియతిరువడిమేలేయేఱియరుళివన్దుతోన్ఱాయెన్నుమ్; ఎన్ఱాల్ అప్పోతేవరక్కాణామైయాలే ఉళ్ళమ్మలఙ్గవెవ్వుయిర్ క్కుమ్; కణ్ణీర్ మికక్కలఙ్గియివళ్ నిన్ఱుకైతొழுవానిఱ్కుమెన్గిఱాళ్. ౪.

అన్వ.—ఇవళ్ పిన్నుమ్ ఇలఙ్గై (౩) శెఱ్ఱవనే ఎన్నుమ్ వలఞ్జొళ్ (౬) పుళ్ ఉయర్త్తాయ్ ఎన్నుమ్ (౯) ఉళ్ళమ్ మలఙ్గ వెమ్ (౧౨) ఉయిర్ క్కుమ్ కణ్ణీర్ మిక (౧౫) కలఙ్గి నిన్ఱు కైతొழுమ్ (౧౮).

పన్ని.—అనన్తరమ్, నాట్టుక్కుత్తవిరపడియైచ్చొల్లిక్కేశియానిన్రాళెన్గిఱాళ్.

ఇవళ్, మున్బత్తైక్కేత్తైశవన్తియే పిన్నైయుమ్, మాలిప్రభృతికళిరున్దలఙ్గైక్కున్ఱై, (౩) శెఱుత్తవనే!, ఎన్నుమ్. అతుక్కుఉప్పాక
ానాన, (౬) పెరియతిరువడియై, వాహనముమ్ధ్వజముమాకవుడైయవనే!, ఎన్నుమ్. (౯) అప్పడితనక్కువన్దతోర్ నోవైయాలే నెఞ్జు,
ఱక్కుమ్బడి, వెవ్వితాక, (౧౨) మూచ్చువిడుమ్. కణ్ణీరానతు, మేలిడ, (౧౫) అతివుకలఙ్గి, వరుకిఱానాకనినైత్తు, అఞ్జలి
నిఱ్కుమ్. (౧౭). ౪.

అర్థము.—ఈమె మఱియు లంకాపురమును (౩) పడగొట్టినవాఁడా! అనిచెప్పును. పరాక్రమముకల (౬) గరుత్మంతుని ధ్వజముగాఁగల డా! అనిచెప్పును. (౯) మనస్సు కలతఁజెందునట్లు ప్రబలములైన (౧౨) నిట్టూర్పులువిడుచును. కన్నీరు పైబడునట్లు (౧౫) జ్ఞానముకలఁత వచ్చువానినిగాఁదలఁచి అంజలి చేయుచుండును. (౧౭). ౪.

ఈ.— నాలామ్బాట్టు. "అరక్కనిలఙ్గైశెఱ్ఱీర్, ఎన్గిఱతునియతస్వభావమన్ఱుకాణ్ కాదాచిత్క
మ్" ఎన్రాళ్ తిరుత్తాయార్; అతుపోఱుక్క మాట్టామై, అతుతన్నైయేశొల్లుకిఱాళ్.

(ఇలఙ్గైశెఱ్ఱవనే యెన్నుమ్) ఎనక్కుప్పణ్డేయుతవి ఉపకరిత్తవనే! ఎన్నానిన్రాళ్. మున్బుతనక్కు
నవనిప్పోతు తనక్కుతవాతొழిన్దాప్పోలే కూప్పిడానిన్రాళ్. కడలడైత్తల్, మలైయెడుత్తల్, అమ్బెయ్దల్,
స్యవేణుమో? ఎన్బక్కల్ వనమ్బాతుఎన్న ప్రతిబన్ధకముణ్డు. తిరుత్తాయార్ ఇవళ్ విడుకైక్కుచ్చొన్నతుతానే
ళుక్కుప్పఱ్ఱుక్కైక్కుడలాయ్విట్టతు. (పిన్నుమిత్యాది) అతుక్కుమేలే, విడాయరిరున్దవిడత్తేశాయ్కరక

జీ-అ.—నాలామ్బాట్టు. (ఇలఙ్గైయిత్యాది) "ఇలఙ్గై శెఱ్ఱవనేయెన్నుమ్" ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తవతారిక్కై (అరక్కనిత్యాది). కీழ்ప్పాట్టిలే
ుక్కుతిత్తతెழுన్దానాఱ్పోలే" ఎన్గిఱవాక్యత్తుక్కుత్తరమాయిరుక్కైఅతు- "ఇలఙ్గైశెఱ్ఱవనే" ఎన్గిఱపదమెన్ఱు సఙ్గతి. "అన్దవాక్యత్తిలే
తస్వభావమన్ఱు" ఎన్ఱుతిరుత్తాయార్ శొన్నతు పాఠామల్, అతునియతస్వభావ మెన్గిఱాళెన్ఱపడి. "ఇలఙ్గైశెఱ్ఱవనే" ఎన్ఱఏవకారత్తాలే
తల్, "ఇలఙ్గైశెఱ్ఱవనే" ఎన్ఱిత్తైయేనిరూపకమాకచ్చొల్లి సమ్బోధిక్కైయాలేయాతల్ - నియతస్వభావ మెన్గిఱతెన్ఱపడి.

పిరాట్టితానాకవివక్షిత్తుభావమ్ (ఎనక్కుప్పణ్డేయిత్యాది). వివరణమ్ (మున్బిత్యాది). "అన్ఱిక్కే పిరాట్టిక్కుతవినవన్ ఎనక్కుతవా
ఎన్ఱువివక్షిత్తుతాత్పర్యాన్తరమ్ (కడలడైత్తలిత్యాది). మలైయెడుత్తల్ - కడలడైత్తలెన్ఱన్వయిప్పతు. మలైయాలేకడలడైత్తలెన్ఱపడి. ఇ
ర్యత్తాల్ ఫలితమ్ (తిరుత్తాయారిత్యాది). ఇప్పడిభావద్వయమాతల్; "ఎనక్కుప్పణ్డే" ఇత్యారభ్య, నాలువాక్యముమ్ - నాలుతా
మాతల్. (తిరుత్తాయార్ విడుకైక్కుచ్చొన్నతుతానేయితి) "అతన్యార్థమ్" ఎన్ఱు - "అబలైకళై నోవుపడుత్తుకైక్కాకచ్చెయ్త
ఎన్ఱుశొన్నతుతానే అబలైకళుడైయ రక్షణార్థమాకచ్చెయ్తశెయలెన్ఱ ఉక్తిపోలేయాదరహేతువాయ్విట్టతెన్ఱపడి. పుళ్ళైయర్ త్తాయ్-

---

అ-ఆ-వి.—అతుతన్నైచ్చొల్లుమ్బ్రికారమే తెన్న (ఎనక్కిత్యాది). తిరుత్తాయార్ వార్త్తైయైక్షేపిక్కుమ్బోతు- పిన్నైయుమ్ శిలవుత
ుకళైచ్చొల్లవిజేయడుప్పతు, అజ్ఞర్ శెయ్యాతేఅతుతన్నైయేశొల్లుకైయాలే - ఇతుతానుమ్తనక్కుతవినపడికాణ్, అవళుక్కుతవిన
తమన్ఱు; ఆకైయాలే, ఇరువర్క్కుతవినపడియాలే - ఘుణాక్షరన్యాయమన్ఱుకాణ్, ఇతువేస్వభావఙ్గానెన్ఱు కరుత్తెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్.
ుక్కుప్పణ్డే ఇత్యారభ్య, ఎన్న ప్రతిబన్ధకముణ్డు ఇత్యన్తమ్) భావత్రయపరమ్, భావద్వయపరంవా, ఏకభావపరంవా, ఏకభావపరమాన
, ఇత్తైవివరిక్కిఱార్ (మున్బుతనక్కిత్యాది). తనక్కుతవినాల్ దుఃఖమిల్లైయేయెన్న (మున్బిత్యాది). అత్తాల్ ఫలితమ్ (కడలడైత్తలి
). వివరణమ్ (తిరుత్తాయారిత్యాది). భావద్వయపరమానపోతు, "ఎనక్కుప్పణ్డే" ఇతివాక్యముమ్, "మున్బుతనక్కు" ఇతివాక్యము
వివరణవివరణీభావత్తాలే ఏకభావపరమ్. యద్వా, "మున్బుతనక్కుతవినవనితివాక్యమ్ - పూర్వోపకారవిషయే ఆక్రోశః కిమర్థఃఎన్గి
కైయిలేయుత్తరమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. ఇన్దపక్షత్తిల్ (ఉతవాతొழிన్దాప్పోలే) నినైత్తు ఇత్యభ్యాహార్యమ్.

ఈ.—మ్బాలే ఉయరవై త్తుక్కొణ్డువన్దు కాట్టుమ్‌పరికరముడైయవనే! యెన్నానిన్ఱాళ్, మిడుక్కై యుడైయపుళ్ళై ధ్వజమాకవుడైయవనెన్నుతల్; అన్ఱియే, పుళ్ళాలేవహిక్కప్పట్టవనెన్నుతల్.

కొణ్డువరుకైక్కు ప్పరికరముణ్డాయిరుక్క చ్చెయ్‌తే వరక్కాణామైయాలే, మన స్తత్త్వమ్ వేర్‌పతియుమ్బడి నెడుమూచ్చెఱియానిఱ్కుమ్;౧“దహ న్తీమివనిశ్వాసై ర్వృక్షాన్పల్లవధారిణః” ఎన్నుమాప్పోలే. (కణ్ణీర్ మిక) నెడుమూచ్చాయ్‌ప్పుఱప్పట్టు, పుఱప్పడాతతుకణ్ణీరాయ్‌ప్పుఱప్పడానిన్ఱతు. (కలజ్గి క్కైతొழுమ్) తెళిన్దిరున్దుతొழுమిల్లైయితేప్రణయిని. (ఇవళే) అవర్ తొழுమ్బడియానవేణ్డప్పాడుడైయ తాన్ తొழுనిన్ఱాళ్. ౪.

జీ-అ.—పుళ్ళైయుయర్ త్తవన్, పుళ్ళాలేవహిక్కప్పట్టవనెన్ఱుమ్. ద్వితీయార్థత్తిలేభావమ్ (అతుక్కుమేలేయిత్యాది). శాయ్‌కరకమ్-తణ్ణీర్‌ప్పన్దలిలేయుయరవైత్తుచ్చాయ్‌క్కుమ్ కరకమ్.

కీழ்வాక్యత్తోడే కూట్టి మేల్‌వాక్యత్తుక్కర్థమ్ (కొణ్డువరుకైక్కిత్యాది). ఉళ్ళమ్ - మన స్తత్త్వమ్. మలజ్గి - వేర్‌పతియుమ్బడి. వెవ్వుయిర్‌క్కుమ్ - వెవ్వితామ్బడియుయిర్‌క్కుమెన్ఱు శబ్దార్థమ్ తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱిద్రుష్టాన్తమ్ (దహ న్తీమిత్యాది). సున్దరకాణ్డే సీతాన్దృష్ట్వా హనుమాన్, “సఙ్ఘాతమివశోకానాందుఃఖస్యోర్మిమివస్థితామ్” ఇత్యుత్తరార్థమ్. ఉయిర్‌క్కై - మూచ్చువిడుకై. శుష్కమానత్తైయుమ్ యగ్నిదహిప్పతు, అజ్గనల్లకిడీరితిన్నడైయకొడుమై యెన్గిఱార్ (పల్లవధారిణఃఎన్ఱు). (కణ్ణీరాయ్‌ప్పుఱప్పడా నిన్ఱతు) మన స్తత్త్వమెన్ఱపడి. “ఉళ్ళమ్‌మలజ్గ” ఎన్ఱతుక్కు - మలజ్గియెన్ఱర్థాన్తరమ్ వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ (నెడుమూచ్చాయిత్యాది). “మలజ్గి” ఎన్గిఱనిర్దేశస్వారస్యత్తైప్పఱ్ఱిఅనెచ్చైదాహకర్మమాకవివక్షిత్తు, “దహన్తీంవృక్షాన్” ఎన్ఱు - కర్మకర్త్రు నిర్దేశవత్తానవాక్యత్తైయుదాహరిత్తార్ కీழ்; కణ్ణీరుక్కుళ్ళమ్‌మలజ్గుకైయే హేతువాక వివక్షిక్కవేణ్డుకైయాలే, అతిరణ్డుక్కుమ్ యొన్ఱుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి యోజనాన్తరమరుళిచ్చెయ్‌తారిజ్గు. “కలజ్గి” ఎన్ఱ విశేషణత్తుక్కు భావమ్ (తెళిన్దిత్యాది). “ఇవళే” ఎన్ఱస్వరత్తుక్కుభావమ్ (అవర్ తొழுమ్బడియానవిత్యాది). వేణ్డప్పాడు - పెరుమై. నిన్ఱు - కైతొழுకై మాత్తాతేనిన్ఱు. ఇవళ్ - పిన్నుమ్ - ఇలజ్గైశెఱ్ఱవనే యెన్నుమిత్యారభ్య, నిన్ఱు - కైతొழுమిత్యన్వయః. ౪.

ప్ర. తి.—(నాలామ్బాట్టు) (ఇలజ్గైయిత్యాది) (వెవ్వుయిర్‌క్కుమ్) సున్దరకాణ్డే [౧౬] రాక్షసీపరివృతాం సీతాన్దృష్ట్వా హనుమాన్, “తాన్దృష్ట్వా హనుమాన్ సీతాంమృగశాబనిభేక్షణామ్ ॥౨౮॥ మృగకన్యామివ త్రస్తాంవీక్షమాణాంసమన్తతః । దహన్తీమివనిశ్వాసైర్వృక్షాన్పల్లవధారిణః ॥ ౨౯ ॥ సఙ్ఘాతమివశోకానాం దుఃఖస్యోర్మిమివోత్థితామ్ । తాంక్షమాంసువిభక్తాఙ్గీంవినాభరణశోభినీమ్ ॥౩౦॥ ప్రహర్షమతులంలేభేమారుతిః ప్రేక్ష్యమైథిలీమ్” ॥ ౩౧ ॥ ౪.

తా.—ఈశుమూర్తి సర్వేశ్వరుఁడు చేసినయుపకార పరంపరలను స్మరించియు భగవంతుఁడు వేంచేయనందున తనమనస్సు మిక్కిలి కలఁతనొంది నిట్టూర్పువిడుచు, నేత్రములలోనుండి, కన్నీరు ధారధారగాఁ,భార మిక్కిలిశోకించుచు నంజలిచేయుచున్నది ౪.

మూ.—ఇవళిరాప్పకల్ వాయ్‌వెరీఇత్తన । కువళై యొణ్కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్, వణ్డు ।
తివళుమ్ తణ్ణన్దుழாయ్‌కొడీరెన । తవళవణ్ణర్ తకవుకళే॥ ౫॥

ఆ.— (ఇవళ్) “ఇలజ్గైశెఱ్ఱవనే” ఎన్ఱుమ్, “వలఙ్గొళ్ పుళ్ళుయర్ త్తాయ్” ఎన్ఱు మిప్పడియిరాప్పకల్ వాయ్‌వెరువి, తనతువళైయొణ్కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్; ఇప్పడిదయనీయదశైవరచ్చెయ్‌తేయుమ్ వణ్డుతివళుమ్ తణ్ణన్దుழாయ్‌కొడుక్కిఱిలీర్ ; పరమకారుణికరానవుమ్ముడైయకారుణ్య మిరుక్కుమ్బడి యితువోవెన్గిఱాళ్. ౫.

అన్వ.—ఇవళ్ ఇరాప్పకల్ వాయ్వెరీఇ (౩) తన కువళై ఒణ్ (౬) కణ్ ణీర్ కొణ్డాళ్ (౯) వణ్డు తిరళుమ్ తణ్ణన్దుழாయ్(౧౨) కొడీర్ తవళవణ్ణర్ తకవుకళ్ (౧౫) ఎన (౧౬). ౫

పన్నీ.— అనన్తరమ్, శుద్ధభావరాన వుమ్ముడైయ స్వభావమిరున్దపడియెన్నెన్గిఱాళ్.

విలక్షణైయానవివళ్, ఇరవోడుపకలోడువాశియఱ, తిరుత్తుழாయైవాయ్వెరువి, (౩) అతుకిడైయామైయాలే తన్నుడైయ, నెయ్తల్పోలే, అழகియవాన, (౬) కణ్గళిలే, శోకాశ్రువై, ఉడైయళానాళ్, (౯) వణ్డుకళ్, మధుపానమ్బణ్ణి, ఖరసాయనసేవై పణ్ణినారైప్పోలే పడిన్దు ఒళివిడుమ్బడియాన, తిరుత్తుழாయై, (౧౨) కొడుక్కిఱీలీర్, ఆశ్రితవిషయత్తిల్ శుద్ధస్వభావరాన ఉమ్ముడైయ, కృపాదిస్వభావజ్గళ్, (౧౫) ఎన్నెన్నవాయిరుక్కిన్ఱన? (౧౬). వాయ్వెరువిన తఱ్కిరక్కముమిల్లై, కణ్ణీర్క్కిరక్కముమిల్లై, "ఇవళుక్కు కొడుక్కవేణుమ్" ఎన్ఱి రక్కముమిల్లై, వణ్డుకళుక్కుక్కొడుత్త తెన్నస్వభావమెన్ఱు కరుత్తు. ౫.

అర్థము.— ఈమె రేయింబగళ్ళు పలుమారు చెప్పి (౩) తనయొక్క నల్లకలువలవంటి సుందరములైన (౬) నేత్రములలో కన్నీళ్లు కలదాయెను. (౯) తుమ్మెదలు మైబడునట్లు చల్లనిమనోహరమైనతిరుత్తుழாయ్మాలను (౧౨) ఇవ్వనివారైతిరి. శుద్ధస్వభావులైన తమయొక్క స్వభావములు (౧౫) ఎట్టివైయున్నవి? (౧౬).

ఈ.—ఐన్దామ్పాట్టు. ఇనవళిప్పడిక్లేశిక్కిఱవిడత్తిలుమ్ వరకాణామైయాలే, నిర్దయరెన్గిఱాళ్.

(ఇవళిరాప్పకల్ వాయ్వెరీఇ) ౧ "సీతేతిమధురాంవాణీం వ్యాహరన్ప్రతిబుధ్యతే" ఎన్ఱు-వాయ్వెరువువానవన్గిడీర్. [అనిద్రస్సతతంరామః] నిద్రైయోడే కాలక్షేపమ్బణ్ణ వేణ్డుమ్ శెల్వుడైయవర్, సతతమనిద్రరాయిరుప్పర్. [సుప్తోపిచ] "సతతమనిద్రః" ఎన్ఱువైత్తు, "సుప్తోపిచ" ఎన్గిఱతు-పరాగర్థానుసన్ధానాభావత్తైప్పర్ఱి. [నరోత్తమః] అభిమతవిశ్లేషత్తిలిజ్జనేయిరుక్కైక్కుపోలే- పురుషోత్తమత్వమానతు.(ఇరాప్పకల్) —పాయ్న్దిన్ఱణానమ్తొడజ్గి ఇవ్వళవుమ్ వాయ్వెరువినవిత్తనైకాణుమ్.(వాయ్వెరీఇ) వాయ్వెరువి.అవధానమ్బణ్ణిచ్చొల్లుకిఱ

ఓ.అ.—ఐన్దామ్పాట్టు (ఇవళిత్యాది) పాట్టైయెల్లామ్ డైవే కటాక్షిత్తవతారిక్కై (ఇప్పడియివళిత్యాది).

"ఇవళ్ - వాయ్వెరీఇ" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (సీతేత్యాది) సున్దరకాణ్డే షట్త్రింశే, "అనిద్రస్సతతంరామస్సుప్తోపిచనరోత్తమః। సీతేతిమధురాంవాణీంవ్యాహరన్ ప్రతిబుధ్యతే" పూర్వార్ధత్తైయుమ్ వ్యాఖ్యానమ్బణ్ణువతాకవత్తైయుపాదానమ్బణ్ణుకిఱార్ (అనిద్రస్సతతమిత్యాది). శెల్వ-సమ్పత్తు. అతావతు రమయతీతిరామః ఎన్గిఱ వ్యుత్పత్తియాలే - స్వవ్యతిరిక్తరైరమిప్పిక్కుమవర్క్కు స్వయంరమిక్కుమడియాన సమ్పత్తుసిద్ధమిఱే - అత్తైచ్చొల్లుకిఱతెన్గై. "అనిద్రః" ఎన్ఱువైత్తు, "సుప్తోపి" ఎన్ఱాల్ - వ్యాహతనుమాయ్, స్నేహత్తుక్కుక్కైత్తైయుమాయిరావోజన్న (సతతమనిద్రః ఎన్ఱు వైత్తిత్యాది). పరాగర్థేత్యాదిక్కుభావమ్ - వ్యతిరిక్తపదార్థజ్గళిఱ్కైవ్యయాతే, పిరాట్టియైయే యనుసన్ధానమ్ ధ్యానమ్బణ్ణికొణ్డిరుప్పరెన్ఱపడి. స్వాపదేశమ్ (పాయ్న్దిన్ఱవిత్యాది). "ఇరాప్పకల్, వాయ్వెరీఇ" ఇతిసముచ్చిత్యభావమ్ (అవధానమ్బణ్ణియిత్యాది). అనాగ్రానెప్పడియెన్న (వాసనైయే యిత్యాది). "కువళైయొణ్" ఎన్ఱవిశేషణత్తుక్కు

౨. ఆ వి.—అవనిడత్తిల్ శెవ్వియాలై యివళిడత్తిలే యామ్బాతుకలవిన్గై యొழிయక్కూడాతెన్ఱు తిరుళ్ళమ్బిల్లై (వరకాణామైయాలే నున్గిఱార్)——(నిద్రైయోడేయిత్యాది) "అనిద్రః" ఎన్ఱు - కాలవిశేషనిర్దేశమిల్లామైయాలే, "సతతమ్ఎన్ఱు సిద్ధిక్కుమిఱే, ఇని "సతతమ్" ఎన్గిఱవిదుక్కు - నిద్రాయోగ్యతాస్ఫురణమే ప్రయోజనమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్, "ప్రాతస్సన్ధ్యావన్దనమ్బణ్ణి నానిల్లై" ఎన్ఱాల్ - యోగ్యకాలత్తిలే శెయ్యాతొழிన్దానాకెన్ఱు తోన్ఱుమిఱే యెన్ఱు కరుత్తు. పరాగర్థానుసన్ధానమావతు - ఇవైయపెరుమాళ్, మహారాజర్

ఈ.—తోన్ఱు మిల్లై, వాసనై యేయుపాధ్యాయరాక చ్చొల్లుకిఱవిత్తనై. (తనకువళై యొణ్కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్) (తన) ఆనన్దాశ్రుప్రవహోక్కక్కడవకణ్, శోకాశ్రుప్రవహియా నిన్ఱతు. ఇక్కణ్ణుక్కు ఉలక్కానార్ కణ్ణిలే కాణక్కడవకణ్ణైరై త్తన్కణ్ణిలేకొణ్డాళ్. తన్నుడైయ వాయ్, కువళై ప్పూప్పోలే యిరుక్కు అవయ్రుకియకణ్గళిలే నీరైక్కొణ్డాళ్.

నమ్మైచ్చెయ్యచ్చొల్లుకిఱ తెన్నెన్న (వణ్డుతివళుమ్తణ్ణన్దుழాయ్కొడీర్) విరహజ్వరత్తాలే వాడినఇవళ్ మార్విల్ మాలమ్మైవాఙ్గి, ఉమ్ముడైయమార్విల్ శెవ్విమాఱాతమాలమ్మై క్కొడుక్కవేణుమ్. అవ్వణ్డుకళుక్కన్న కణ్ణైరైక్కణ్డుకొడుక్కవేణుమ్. తివళుకై - పడికై - అళైకై. ఒళివిడుకై, ఇవైఇత్తనై యుణ్ణొల్లక్కడవతు. (ఎన) ఇవై యెన్నెన్బిన. (తవళవణ్ణర్ తకవుకళే) "శుద్ధస్వభావరాన వున్ముడైయతకవుకళెఙ్గేపోయిన్ఱిన" ఎన్ఱెమ్బరరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి. అన్ఱిక్కే, భట్టర్, "ఉమ్మైప్పోలే నాలుశిష్టర్కళమ్మైయుమిఱ్ఱే అబలైకళ్ కుడికెడ" ఎన్ఱార్. ౫.

జీ-అ.—భావమ్ (ఆనన్దాశ్రువిత్యాది). "తన" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఇక్కణ్ణుక్కిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (తన్నుడైయ వాయిత్యాది). కువళై-కరుఞెయ్తల్.

"వణ్డుతివళుమ్" ఎన్ఱు - అవన్మాలైయై విశేషిక్కైయాలే, ఇవళ్మాలై యిచ్చెవ్వియిల్లామై సిద్ధమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (విరహజ్వరత్తాలే యిత్యాది). "వణ్డుతివళుమ్" ఎన్ఱవిశేషణత్తుక్కు భావమ్ (వణ్డుకళుక్కిత్యాది). ఇవై యెన్నెన్బినవన్ఱు - ఎమ్బార్నిర్వాహత్తిలే. "తకవిల్లై" ఎన్గిఱవళ్, "తవళవణ్ణర్" ఎన్ఱు విశేషిక్కిఱతుక్కు క్కరుత్తైవాస్తవమాకవుమ్, ఉపాలమ్భమాకవుమిరణ్డువకై యాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (శుద్ధస్వభావరానవిత్యాది వాక్యద్వయత్తాలే). మున్బు శుద్ధస్వభావరుమాయ్ దయావానుమాయిరుక్కిఱనీర్, ఇప్పోతు శుద్ధస్వభావరు మన్ఱిక్కే దయాహీనరుమాయ్ విట్టీరెన్ఱు ఎమ్బారుక్కు క్కరుత్తు; ఎన - ఎఙ్గుమ్ఉన వెన్ఱపడి; ఎన్నెన్బినవెన్ఱతు - మున్బుత్తైయిల్ కృపై యిప్పోతెఙ్గే పోయిన్ఱెన్ఱపడి. శుద్ధస్వభావరుమల్ల, దయావానుమల్ల వెన్ఱుభట్టర్; ఎన - ఎన్నపడియాయిరుక్కిఱతెన్ఱు క్షేపోక్తి. "ఎన - తవళవణ్ణర్, ఎన - తకవుకళ్" ఎన్ఱాయ్ - ఎన్నశుద్ధస్వభావర్, ఎన్నతకవుకళ్ ఎన్ఱు వివక్షిత్తురసోక్తియాకభావమ్ (ఉమ్మైప్పోలేయిత్యాది). "తకవుకళ్" ఎన్గిఱబహు - ౧ "కారుణ్యేనానృశంస్యేన" ఇత్యాదిప్పడియే సామాన్య విషయమాయు మాశ్రితవిషయమాయు ముళ్ళకృపైకళైచ్చొల్లుకిఱతు. క్రమేణాన్వయః. ౫.

అ-అ-వి.—పోల్వారైప్పార్త్తు,అవర్కళోడేపిరాట్టినిమిత్తమాకవుశావుకై; ఒరుకాలవసాదాతిశయత్తాలేయితువుమొழிయుమే,అత్తై-స్వాపమెన్గిఱతు. ఆక, నిద్రాజాగరణఙ్గళిరణ్డు ముమ్ముడైయ విషయమాన వ్యాపారమే కాణుమవర్క్కన్ఱపడి.——(అవ్వణ్డుకళుక్కు) ఇతు - * వణ్డిన్ తాత్పర్యమ్. శెవ్విక్కాకవిశేషణాన్తరముమామిఱే. పడికై - అవగాహిక్కైక్కు. అళైకై - చలిక్కైక్కు. ఒళివిడుకై - నిరతిశయప్రకాశమాయిరుక్కైక్కు.——"తకవుకళే" ఇతిబహువచనం ప్రయుఙ్జానాయ్కః - అసాధారణపరిజనవిషయా కాచిత్కృపాస్తి; అశ్రుపూర్ణముఖీ విషయా కాచిత్కృపాస్తి: అక్రమభాషిణీవిషయా కాచిత్కృపాస్తి; ఆసుకృపాసు కాఞ్చిదపి కృపాన్న పశ్యామీతిభావః. ౫.

ప్ర-తి.—(విన్దామ్బట్టు) (ఇవళిత్యాది) (వాయ్వెరీఇ) తత్రమఙ్త్రింశే, "అనిద్రస్సతతంరామస్సుప్తోపిచనరోత్తమః। సీతేతిమధురాం వాణీంవ్యాహరన్ప్రతిబుధ్యతే॥౪౪॥ దృష్ట్వాఫలంవాపుష్పంవాయచ్చాన్యత్సుమనోహరమ్। బహుశోహాప్రియేత్యేవంశ్వసంస్త్వామభిభాషతే॥౪౫॥"

తా.—సకలలోకములకు సంతాపమునుఁ గలుగఁజేయుచుండిన రావణుని సంహరించి యాశ్రితుల దుఃఖమును బోఁగొట్టినవాఁడా! గరుడవాహనుఁడా! అని రేయింబగళ్ళు కన్నీళ్లనిడుచుఁబలుమారు బలుకుచు తమసన్నిధానమును బొంద పదరుచున్న యీపెయొక్క దయనీయదశనుజూచి తమదివ్యపరిమళముతోఁ గూడిన తిరుత్తుழాయ్ మాలను బ్రసాదించి యాశ్వాసముఁ జేయని వారైతిరి. పరమకారుణికులైన తమయొక్క కృపాదిస్వభావము లెచ్చటవెళ్ళినవో? ౫.

మూ.— తకవుడై యవనేయెన్నుమ్పిన్ను । మికవిరుమ్బుమ్పిరానెన్నుమెన ।
తకవుయిర్క్కముతేయెన్నుముళ్ళ । ముకవురుకినిన్రుళ్ళుళే॥ ౬

ఆ.— (తకవు) ఇప్పడి యివళుడైయ ప్రసఙ్గత్తాలే యవనుడైయ కృపయైనినైత్తు పరమకారుణికనే! యెన్రు కూప్పిడుమ్; ఇప్పడిక్కృపైయైయుడైయవన్ నమ్మైక్కైవిడానెన్రు పార్త్తుప్పిన్నైయుమ్ మికవుమాశైప్పడుమ్; ఆశైప్పట్టవప్పోతే పెఱామైయాలే వన్దవవసాదత్తాలే నెఞ్జురుకుమ్పడియురుకినిన్రు, కేట్కచ్చొల్లత్తుమైయల్లామైయాలేపోయ్ త్తన్నుళ్ళేపిరానే! యెను మెన్నుడైయభోగ్యమెన్రు ఞ్జొల్లానిఱ్కుమెన్గిఱాళ్. ౬.

అన్వ.—ఉళ్ళమ్ ఉక ఉరుకి (౩) ఉళ్ళుళే నిన్రు తకవు (౬) ఉడైయవనే! ఎన్నుమ్ పిన్నుమ్ (౯) మిక విరుమ్బుమ్ పిరాన్ (౧౨) ఎన్నుమ్ ఎనతు ఆకవుయిర్క్కు (౧౫) అముతే ఎన్నుమ్ (౧౮). ౬.

పన్నీ —అనన్తరమ్, తన్నిలే శిథిలైయాయుమ్మడైయ భోగ్యతాతిశయత్తైప్పేశి, వాయ్పులఱ్ఱానిన్రా ళెన్గిఱాళ్.

ఇవళ్ తన్నెఞ్జు, ఆழ்యుమ్పడి, స్వరూపమ్నీరాయురుకి, (౩) తన్నితేతన్నిలే, నిన్రు, ఎన్నై భుజిప్పిక్కైక్కడియాన కృపాదిస్వభావఙ్గళై, (౬) ఉడైయవనే!, ఎన్నుమ్. అవ్వళవిలేనిల్లాతే, (౯) మేన్మేలుమ్, విరుమ్బుమ్పడియాన, ఉపకారకనే!,(౧౨) ఎన్నుమ్. ఎన్నుడైయ, అన్తరాత్మావుక్కు, (౧౫)నిత్యమాననిరతిశయభోగ్యమే!, ఎన్నానిఱ్కుమ్.(౧౮)మికవిరుమ్బుమెన్రు-తన్నైయవన్ విరుమ్బినపడియాకవుమామ్.౬.

అర్థము.—(ఈపెయొక్క)మనస్సు నశించునట్లు నీరుగాఁగరిగి (౩) లోలోపల నణిగియుండి (కృపమొదలగు) స్వభావములు (౬) కలిగియుండువాఁడా! అనిపలుకును. ఇంకను (౯) మిక్కిలి అపేక్షింపఁదగిన ఉపకారకుఁడా!(౧౨)అనిపలుకును. నాయొక్క అన్తరాత్మకు(౧౫) నిరతిశయభోగ్యభూతుఁడా! అనియుపలుమాఱుఁబలుకును. (౧౮). ౬.

ఈ.—ఆఱాయిరప్పడి ఇవళవసాదత్తైక్కణ్డతిరుత్తాయార్ "నిర్దయర్" ఎన్నాళ్, ఇవళతుపోరాతే, తకవుడైయవనే' ఎన్రుఅత్తైనిరూపకమాకచ్చొల్లానిన్రా ళెన్గిఱాళ్. (తకవుడైయవనే యెన్నుమ్) కెడువాయ్, ఆకరత్తిల్ తకవుమఱుక్కుమో?, నఱుక్కన్ఱఙ్గాణెన్నానిన్రాళ్.

" తవికల్లై' యెన్రవళ్వాయెప్పత్తైత్తాల్పోలే వన్దుతోన్ఱువతే" ఎన్రు, అవర్ వన్దాల్ పణ్ణుమ్విరుప్పత్తై

జీ-అ.—ఆఱాయిరప్పడి (తకవిత్యాది) సానపన్గుణవానిని, శొల్ల, పోరాతేయవన్గుణఙ్గళై ప్పేశప్పుక్కు అతిలేయథు న్దానిన్రాళెన్రిప్పాట్టుక్కవతారికై, పదానతారికామాహ (ఇవళవసాదత్తై యిత్యాది వాక్యద్వయేన). నిర్దయరెన్రాళెన్రతు - " ఎనతవళవణ్ణర్ తకవుకళే " ఎన్రత్తైప్పర్ ఱ. నిరూపకమాకచ్చొల్లుమ్ ప్రకారత్తై యరుళిచ్చెయ్యానిన్రు కొణ్డు, వారామైక్కడి స్వాపరాధమెన్గిఱాళెన్రరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కెడువాయిత్యాది). కెడువాయెన్రతు - వాత్తైప్పాడు. ఆకరత్తిల్ - ఖనియిల్. ఉత్పత్తిస్థానత్తిలెన్రపడి. మఱుక్కుమో-వఱ్ఱుమో.౧"ఖ్యాతః ప్రాజ్ఞః కృతజ్ఞశ్చ" ౨"మమైవదుష్కృతంకిఞ్చిత్ " ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. "తకవుడైయవనే" ఎన్గి అవితు - "కృపావానే ఎన్గిఱాప్పోలే సమ్బోధనముమామ్ సావధారణనిర్దేశముమామ్.

అవన్ వారాతిరుక్కచ్చెయ్తే విరుమ్బుకైక్కు హేతు వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తకవిల్లైయిత్యాది). విరుప్పమావతు-పరిచరిక్కైయిలే;- ఆతుతాన్-సన్నిధానత్తిలే శెయ్యుమతొన్రు; అతుశెయ్కైయావతు. ౩*పూశుమ్శాన్దుమ్ పునైయుమ్కణ్ణియుమ్ ముతలానవఱ్ఱైచ్చేర్క్కై.

అ-ఆ-వి.—౧"ఖ్యాతః ప్రాజ్ఞః కృతజ్ఞశ్చసానుక్రోశశ్చరాఘవః । సద్వృత్తోనిరనుక్రోశ శ్శఙ్కేమద్భాగ్యసఙ్క్షయాత్" ౨"సమర్థా

౧॥ రా-సు-౨౬-౧౩. ౨॥ రా-సు-౩౮-౪౫. ౩॥ ౩౩-౨.

ఈ.—ప్పణ్ణానిఱ్కుమ్. (పిన్నుమ్‌మికవిరుమ్బుమ్) భావనాప్రకర్ష మిరుక్కుమపడి.(పిరానెన్నుమ్) పెర్ఱతాయ్ క్కువకాశమ్ వైయాంతేవన్దుతోన్ఱువతే!, ఇతెన్నవుపకారన్దానెన్నుమ్. (ఎనతకవుయిర్‌క్కముతే యెన్నుమ్) ఎన్నుడైయ ప్రత్యగాత్మావుక్కు భోగ్యనానవనే!యెన్నుమ్. నిత్యవస్తుఅశ్రియామల్ నోక్కుమమ్మృత మాయిర్ఱి తు. భోగదశైయిఱ్చొల్లుమవై యెల్లామ్ శొల్లానిన్ఱాళ్.

(ఉళ్ళముకవురుకినిన్ఱు) ఉళ్ళెన్బతు - మేల్. అమూర్తమానతు మూర్తిభవిత్తురుకి ద్రవీభూతమాయ్ మజ్గిప్పోకానిన్ఱతు. ఉళ్ళముకవురుకినిన్ఱు - తకవుడైయవనే!యెన్నుమ్, పిన్నుమ్ మికవిరుమ్బుమ్, పిరానెన్నుమ్, ఎనతకవుయిర్‌క్కముతేయెన్నుమ్; ఇతు, నామ్ పేచ్చుకొణ్డతిన్ద అంశమ్, ఉళ్ళోడుకిఱతు. (ఉళ్ళుళే) వాచామగోచరమ్. "ఉళ్ళుళే ఉరుకినిన్ఱు" ఎన్బారుముణ్డు. ౬.

జీ-అ.—పుత్తైత్తాఱ్పోలే-మూడినాఱ్పోలే. ఆనాలనన్దవన్దానోవెన్న(భావనేత్యాది).ఉరువెళిప్పాట్టాలేయెన్ఱపడి. విశ్లేషవేళైయిఱ్పణ్ణినవుపకారమేతెన్న (పెఱ్ఱతాయిత్యాది.) "ఎనతు, అకవుయిర్‌క్కు" ఎన్ఱు పదచ్ఛేదమ్. "అకవుయిర్" ఎన్ఱు - ప్రాణవాయువైవ్యావర్తిక్కిఱతు. అమృతమ్ భోగ్యముమాయ్ ధారకముమాయిఱ్ఱయిరుప్పతు, ఇజ్గే యిరణ్డుమ్ వివక్షితమెన్గిఱార్ (ఎన్నుడైయ విత్యాదియాలుమ్, నిత్యవస్తు విత్యాదియాలుమ్). "ఉయిర్‌క్కముతే" ఎన్గైయాలే - దేహత్తై ప్పుణర్ప్పట్టుకిఱ వమృతత్తైవ్యావర్తిక్కిఱతెన్నుమిడన్దోన్ఱ వరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ (ఇతువెన్ఱు). కీழ్‌శొల్లావఱ్ఱుక్కుమ్‌ఫలితమ్ (భోగదశైయిలిత్యాది).

(ఉళ్ళెన్బతుమేలెన్ఱు) ఇతుక్కనుగుణమాక "ఉళ్ళముకవురుకినిన్ఱు" ఎన్ఱతుక్కు-మేన్మేలనవురుకినిన్ఱు ఎన్ఱోరర్థజ్కణ్డుకొళ్వతు."ఉళ్ళమ్" ఎన్బతుక్కు - హృదయపరమాక వర్థాన్తరమ్ (అమూర్తమానవిత్యాది). అమూర్తమ్ - అస్పర్శవద్ద్రవ్యమ్, ఇతుక్కుచ్చేర "ఉళ్ళుళ్" ఎన్ఱ తుక్కుమర్థాన్తరమ్ (ఉళ్ళుళేయురుకినిన్ఱు ఎన్బారుముణ్డెన్ఱు). అతావతు - మేన్మేల నెన్ఱపడి. ఇన్దపక్షత్తిలే, ఉళ్ళుళేయుళ్ళ ముకవురుకినిన్ఱు-తకవుడైయవనే యెన్నుమిత్యారభ్య, అముతేయెన్ను మిత్యన్వయః. "ఉళ్ళెన్బతుమేల్" ఎన్ఱపక్షత్తిలన్వయజ్గాట్టుకిఱార్ (ఉళ్ళ ముకవురుకి నిన్ఱిత్యాది). (ఉళ్ళోడుకిఱతుళ్ళుళేయితి) ఉళ్ - ఉళ్ళోడుకిఱతు. ఉళే - ఉళ్ళతానే. అకైయాల్ వాచామగోచరమెన్ఱపడి. ఆక; ఇప్పాట్టుక్కిరణ్డువిధమన్వయజ్కణ్డుకొళ్వతు. "ఉళ్ళమ్" ఎన్ఱతుక్కు-మేన్మేలనెన్ఱుమ్, మనస్సెన్ఱు మర్థద్వయమ్. "ఉళ్ళుళే" ఎన్ఱతుక్కుమ్-ఉళ్ళోడుకిఱతుళ్ళతానేయెన్ఱుమ్, మేన్మేలనెన్ఱు మర్థద్వయమ్. ఉక - ఉక్కిప్పోమ్బడి. శిథిలమామ్బడి. ఉరుకి - ద్రవీభూతమాయ్. నిన్ఱు - ధరిత్తు నిన్ఱెన్ఱుశబ్దార్థమ్. "ఉళ్ళెన్బతుమేల్" ఎన్ఱవాక్యమ్ - "ఉళ్ళుళేయురుకి నిన్ఱెన్బారుముణ్డు" ఎన్ఱవాక్యాన్తరమ్ పఠితమానాలుమ్, కీழ్‌చ్చొన్నపడియే యర్థమనుసన్ధేయమ్.

అ-అ-వి.—వపితోయన్నామ్" ఇత్యనుసన్ధేయమ్.—ఉళ్ళముకవురుకి-ఉళ్ళుళేనిన్ఱు - తకవుడైయవనేయెన్నుమెన్ఱు తొడజ్గి ఎనతకవుయిర్‌క్కముతేయెన్నుమెన్ఱుడైయన్వయమ్. ౬.

తాత్పర్యము.—ఈరీతిన భగవద్విశ్లేషముచే త్వరించుచున్న ఈనాయకియొక్క దుఃఖమును జూపజాలక తల్లి భగవంతుని "నిర్దయులు" అనెను. అదివిని ఈపె సహింపజాలక శుద్ధస్వభావుఁడనియు ఇట్టి కృపకలవాఁడు తననువిడువఁడనియు దలఁచి మఱియు భగవత్సంశ్లేషము నాశపడి యదిలభింపనందున మిక్కిలియవసాదముచే మనస్సు నీరుగాఁగరిగి వార్తలాడనశక్తురాలై నాయన్తరాత్మకు భోగ్యభూతుఁడనియు ఉపకారకుఁడనియు పలుమారనుసంధించుచున్నది. ౬.

మూ.—ఉళ్ళుళావియులర్న్దులర్న్దెన | వళ్ళలేకణ్ణనేయెన్నుమ్పిన్నుమ్ |
వెళ్ళనీర్‌క్కిడన్దాయెన్నుమెన | కళ్విదాన్పట్టవఞ్జనైయే॥ ౭

అ.—(ఉళ్ళుళావి) ఎమ్బెరుమానైప్పిరికైయాలే పరితప్తైయాయన్దపరితాపత్తైప్పొఱుక్కమాట్టామైయాలే, విడాయ్‌పట్టార్ "తణ్ణీర్ తణ్ణీర్"ఎన్నుమాపోలేయెన్వాళ్ళలే, ఎన్కణ్ణనేయెన్నుమ్; పిన్నుమ్ వెళ్ళనీర్‌క్కిడన్దాయెన్నుమ్; ఎమ్బెరుమానైయుజ్గూడవశీకరిక్కుమ్పుకుడైయళానవివళ్ అవనుడైయగుణజ్గళిలేయిజ్గనే యకప్పట్టాళెన్గిఱాళ్. ౭.

అన్వ.—ఎనకళ్వి తాన్పట్ట వఞ్జనై (౩) ఉళ్ళుళ్ ఆవి ఉలర్న్దులర్న్దు (౬) ఎన వళ్ళలే కణ్ణనే (౯) ఎన్నుమ్ పిన్నుమ్ వెళ్ళనీర్ (౧౨) కిడన్దాయ్ ఎన్నుమ్ (౧౪).

పన్ని.—అనన్తరమ్, "అపేక్షిత్తార్క్కుపకరిక్క అణిత్తాకవర్తిక్కిఱవనే" ఎన్నానిన్ఱాళెన్గిఱాళ్.

ఎనక్కుత్తన్నై ఙ్జిల్ వికారన్దోన్ఱాతపడిమఱైక్కుమ్బ్ళైయుడైయవివళ్, తానకప్పడుమ్బడియన్గళ్ శెయ్త, వఞ్చనైకళిరున్దపడి, (౩) హృదయస్థానత్తుక్కుళ్ళే నిఱ్కిఱ, అశోష్యమాన అన్తరాత్మావానతు, ఉలర్న్తిమేలులర్న్తియామ్బడియాయ్,(౬)ఎనక్కునైమున్ఱుమాట్టాకత్తన్ద, మహోదారనే!, అతుతానుస్వేఱామ్బడియానతాళ్చ్చియైయుడైయకృష్ణనే!, (౯)ఎన్నుమ్. అతుక్కుమేలే, అవతారకన్దమామ్బడి యణిత్తాక పరిపూర్ణజలమానకడలిలే, కణ్వళర్న్దరుళినవనే!, ఎన్నుమ్. (౧౪) అప్పడుక్కైతనక్కుఱుప్పెన్ఱిరుక్కిఱాళ్. ౪·

అర్థము.—నాకుఁదనవికారము తెలియకుండునట్లుకృత్రిమముగలఈపె తననుపశపఱచుకొనినశ్రియఃపతిచేసిన కృత్రిమము (౩) లోపలనుండు అంతరాత్మ మిక్కిలిశోషించి (౬) నాయొక్కమహోపకారకుఁడా! కృష్ణుఁడా!(౯) అనిపలుకును. మఱియు సముద్రమునందు (౧౨) నిద్రించుచున్నవాఁడా! అనియుపలుకును. (౧౪). ౭

ఈ.—ఏழாమ్పాట్టు. తన్నైఙ్జిలోడుకిఱతుపిఱరఱియాతపడి అడక్కముడైయవివళ్, వాయ్విట్టుకూప్పిడుమ్బడియివళై వఞ్జిత్తానెన్గిఱాళ్.

(ఉళ్ళుళావి) అన్తరమానమనస్సుక్కుధారకమాన ఆత్మా శరుకాయ్వరుకిఱపడి. ౧"అచ్ఛేద్యోఽయమదాహ్యోఽయమక్లేద్యోఽశోష్యఏవచ"ఎన్ఱు-అశోష్యమెన్ఱుశొల్లుకిఱవితువుమ్పోయిఱ్ఱెన్గిఱాళ్. భావబన్ధమడియాకవరుకిఱనోయాకైయాలే అకవాయేపిడిత్తువెన్దుకొణ్డువరుమాయిఱ్ఱు. విడాయర్ కఱ్పూరనికరమ్ వాయిలిడుమాపోలే (ఎనవళ్ళలేకణ్ణనేయెన్నుమ్) ఇవ్వళవానవార్తికళిలేవన్దు ఉనైన్నయెనక్కుకైయాళాకత్తరుమవనే! యెన్నానిన్ఱాళ్. అతుక్కుమేలే,౨"తాపార్తోజలశాయినమ్" ఎన్ఱు, ఎన్విడాయ్క్కుతవత్తిరుప్పాఱ్కడలిలేవన్దు శాయ్న్దరుళిఱ్ఱేయెన్నుమ్. ఇక్కిడై, ఇవళుక్కొరుపడుక్కైయిలే శాయ్న్దాపోలే యిరుక్కిఱతుకాణుమ్.

జీ-అ.—ఏழாమ్పాట్టు. (ఉళ్ళుళావియిత్యాది). "ఎనకళ్వితాన్పట్టవఞ్జనైయే" ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (తన్నైఙ్జిలిత్యాది).

ఉళ్-అన్తరమాన, ఉళ్-మనస్సుక్కు, ఆవి - ధారకమానవాత్మావెన్ఱుశబ్దార్థమ్. ఇరణ్డాముళ్-మనోవాచి. "అశోష్యమ్" ఎన్నానిఱ్క, "ఉలర్న్దు" ఎన్నలామోవెన్న (అచ్ఛేద్యోయమిత్యాది). గీతాసుద్వితీయే, "నిత్యస్సర్వగతస్స్థాణురచలోయంసనాతనః" ఇత్యుత్తరార్థమ్. శరీరమ్ ముఱ్పడవులర్న్దు, అనన్తరమావియులరవేణ్డావోవెన్న (భావబన్ధమిత్యాది). "ఉలర్న్దు" ఎన్ఱవనన్తరమ్, "ఎనవళ్ళలేకణ్ణనే" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (విడాయరిత్యాది). తన్నుడైయదాహత్తుక్కాప్యాయనమాకగుణఙ్గళైచ్చొల్లుకిఱాళెన్ఱపడి. కఱ్పూరనికరమ్ - కఱ్పూరవుణ్డై. భావాన్తరమ్ (ఇవ్వళవానవిత్యాది).

"వెళ్ళనీర్క్కిడన్దాయ్"ఎన్ఱతుక్కుప్రయోజనమ్(అతుక్కుమేలేయిత్యాది).(తాపార్తఇత్యాది) శ్రీవిష్ణుధర్మేచత్వారింశేధ్యాయే, "అన్ధకారేఽతితీవ్రేచనరసింహమనుస్మరేత్ । తరత్యఖిలదుఃఖానితాపార్తోజలశాయినమ్ । గరుడధ్వజానుస్మరణాద్విషవీర్యంప్రశామ్యతి." దూరస్థనాయ్ త్తిరుప్పాఱ్కడలిలేకిడన్దాల్ తనక్కుతవినతామోవెన్న (ఇక్కిడైయిత్యాది). ఒరుపడుక్కైయిలేశాయ్న్దాపోలేయెన్గిఱవిడత్తిలే - ౩"బహ్వేతత్కామయానస్యశక్యమేతేనజీవితుమ్ । యదహంసాచవామోరూరేకాంధరణిమాశ్రితా" ఎన్గిఱశ్లోకమనుసన్ధేయమ్. ఒరుపడుక్కైయిలేశాయ్న్దాపోలేయెన్ఱతు - భావనాప్రకర్షత్తాలేయెన్ఱపడి.

౧॥ భ-గీ-౨-౨౪. ౨॥ వి-ధ-౪౦. ౩॥ రా-యు-౫-౧౦.

అ-అ-వి.—పరిశేషమ్. (ముఖభేదత్తాలే) నోక్కినపిన్బుచాటుకళజ్గళై చ్చొల్లుకైయాలే - "శెన్దామరై త్తడజ్గణ్" ఎన్ఱవనన్తరమ్ "శెజ్గనివాయ్" ఎన్ఱతు; నోక్కుక్కుళిర్న్దవప్పాలిడ-అత్తాలే "శెన్దామరైకణ్" ఎన్ఱవనన్తరమ్, "వన్పాలై ప్పరిహరిక్కవణైప్పార్కళితే" ఎన్ఱణైత్తానవణ్, ఇతుతానమ్వవ్పాలుక్కు హేతువాకైయాలే-"శెకమలమ్" ఎన్గిఱార్. ఇప్పడి, మేలుమ్ముఖభేదజ్గణుకొళ్వతు. ౨.

ప్ర-తి.—(ఇరణ్డామ్పాట్టు) (తిరువుడమ్బిత్యాది) (వాణ్ శుడర్) షష్ఠాంశేపఞ్చమే పరవిద్యోపదేశప్రకరణే, "సమస్తకల్యాణగుణాత్మకోసౌస్వశక్తిలేశాద్ధృతభూతసర్గః । ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతోరుదేహస్సంసాధితాశేషజగద్ధితోసౌ॥౮౪॥"—యుద్ధకాణ్డే ప్రథమే, "ఇదమ్తుమమదీనస్యమనోభూయః ప్రకర్షతి । యదిహాస్యప్రియాఖ్యాతుర్నకుర్మిసదృశంప్రియమ్॥ ౧౨॥ ఏషసర్వస్వభూతస్తుపరిష్వజ్గోహనూమతః । మయాకాలమిమంప్రాప్యదత్తస్తస్యమహాత్మనః॥౧౩॥ఇత్యుక్త్వాప్రీతిసుహృష్టోరామస్తంపరిషస్వజే । హనూమన్తంమహాత్మానంకృతకార్యముపాగతమ్॥౧౪॥"—ప్రథమాంశేనవమే, దుర్వాసశ్శాపనష్టశ్రీకదేవస్తోత్రేణావిర్భూతభగవద్విగ్రహవర్ణనే, "ఏవంసంస్తూయమానస్తుభగవాఞ్శఙ్ఖచక్రభృత్ । జగామదర్శనంతేషాం మైత్రేయపరమేశ్వరః॥ ౬౬॥ తన్దృష్ట్వాతేతదాదేవాశ్శఙ్ఖచక్రగదాధరమ్ । అపూర్వరూపసంస్థానం తేజసాంరాశిమూర్జితమ్॥౬౭॥"— "పఞ్చశక్తిమయోదేవఃపరమాత్మాజగత్ప్రభుః । పరాభిశ్శక్తిభిస్తత్రవిగ్రహంపరమాత్మనః" "షాడ్గుణ్యవిగ్రహందేవంభాస్వజ్జ్వలనవర్చసమ్।వాసుదేవాదభిన్నస్తువహ్నేరర్కేన్దుసమప్రభమ్"—(శెకమలమ్) హరివంశే [౨౭౫] ఘణ్టాకర్ణమోక్షప్రదానే, "పస్పర్శాజ్గంతదావిష్ణుఃపిశాచస్యాపిసర్వతః । కరేణమృదునాదేవఃపాపాన్నిర్మోచయన్ హరిః॥౧౫॥". ౨.

తాత్పర్యము.—నాతోసంశ్లేషించిన సర్వేశ్వరుఁడు తనశరీరైకదేశమైన వక్షస్స్థలముచే శ్రియురాలైనపిరాట్టితోను, నాభీప్రదేశముచే నాశ్రితుఁడైనబ్రహ్మతోను, మఱియొక ప్రదేశముచే లబ్ధస్వరూపుఁడైన శివునితోనుసంశ్లేషించెను. అట్టివాఁడు నిరతిశయానన్దజనకమైన సర్వాఙ్గసంశ్లేషమును నాకుఁబ్రసాదించెను, ఇదిఎట్టిశీలాతిశయమో?. ౨.

మూ.—ఎన్నుళ్ కలన్దవన్ శెజ్గనివాయ్శెజ్గమల । మిన్నుశుడర్మలైక్కుక్కణ్పాదకైకమల ।
మన్నుమువులగుమ్వయిత్త్రిముళ । తన్నుళ్ కలవాతెప్పొరుళుమ్దానిల్లైయే॥ ౩॥

అ.— (ఎన్నుళ్) నిరతిశయకల్యాణగుణదివ్యరూపత్తైయుడైయనాయ్, స్వసఙ్కల్పాధీనసను స్తవస్తుస్వరూపస్థితిప్రవృత్తికనా యిరున్దవనెన్నుళ్ళేకలన్దరుళినానెన్గిఱార్. ౩.

అన్వ.—ఎన్నుళ్ కలన్దవన్ మిన్నుమ్ (౩) శుడర్ మలైక్కు శెజ్గనివాయ్శెజ్గమలమ్కణ్పాదకైకమలమ్ (౬) మన్నుమ్ మువ్వేழ்లకుమ్ (౯) వయిత్త్రిన్ ఉళ తన్నుళ్ (౧౨) కలవాతతు ఎప్పొరుళ్దాన్ ఇల్లై. (౧౫)

విన్ని.—అనన్తరమ్, తన్నుళ్ళిరాతవస్తువుక్కు సత్తైయిల్లైయామ్పాతి, ఎన్నుళ్ తాన్ కలవాతపోతు తనక్కు సత్తైయిల్లైయాకనినైత్తు ఎన్నుళ్ళేకలన్దుజ్జ్వలనానానెన్గిఱార్.

ఎన్నుళ్ళే, కలన్దవనాయ్, అత్తాలేవిశేషిత్తు, (౩) శుడరైయుడైయ, మలైపోన్ఱవనుక్కు, మున్బుశోన్నవవయవశోభైయుమ్ యథాపూర్వమత్యుజ్జ్వలమాయిరానిన్ఱతు. (౬) స్థిరమాయ్, పూర్ణమాన, సకలలోకజ్గళుమ్, (౯) అవన్వయిత్త్రిలేయాయ్, సత్తైపెఱానిన్ఱన. తనక్కుళ్ళే, (౧౨) సమ్బన్ధియాతిరుప్పతు, ఏతేనుమొరుపాదుళుమ్, ఇల్లై. (౧౫) సర్వవస్తువుక్కుమ్ తదవ్యతిరేకత్తిల్ సత్తాహానిస్వరూపప్రయుక్తై, ఈశ్వరనుక్కు "ఇవనుడైయవ్యతిరేకత్తిల్ సత్తైయిల్లై" ఎన్ఱునినైక్కిఱవిషమ్శీలకృతమెన్ఱుకరుత్తు. ౩.

అర్థము.—నామనస్సునందు గలిగినవాఁడును(అందువలన)వృద్ధినొందియున్న(౩) తేజస్సుకలిగిన పర్వతమువంటివానికి దొండపండువంటియధరమును తామరపువ్వులవంటినేత్రములును పద్మములవంటిపాదములును కమలములవంటికరములునుయథాపూర్వముగఁ బ్రకాశించుచున్నవి. (౬) స్థిరములును పూర్ణములునైన సప్తలోకములు (౯) ఉదరమునందు వసించుచున్నవి. తనఉదరమునందు(౧౨)లేనివి ఏవస్తువులును లేవు.(౧౫)

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. స్వవ్యతిరిక్తసమస్తవస్తుక్కళుమ్ తన్నై ప్పఱ్ఱియుళవామ్పడియిరుక్కిఱ సర్వేశ్వరన్, తానెన్నై ప్పఱ్ఱియుళనాయెన్నోడే వన్దుకలన్దానెన్గిఱార్.

(ఎన్నుళ్ కలన్దవన్) "అగస్త్యభ్రాతా" ఎన్నుమాపోలే నిరూపకమిరుక్కిఱపడి. "నారాయణన్" "వాసుదేవన్" ఎన్నుమాపోలే, "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్" ఎన్ఱు కాణుమవనుక్కు త్తిరునామమ్. (శెఙ్గనివాయ్ శెఙ్గమలమ్) శివన్దుకనిన్దవాయ్ శెఙ్గమలమ్బోలేయిరానిన్ఱతు. (మిన్నుమ్శుడర్మలైక్కు) ౧ *వాట్టమిల్ పుకళ్ వామనన్, కలన్దపిన్బువళర్న్దపడియుమ్, పుకర్ పెఱ్ఱపడియుమ్, తన్నైయిలేకాల్ సావిత్తరిత్తపడియుమ్, తిణ్మైయైయుడైయనానపడియుమ్పఱ్ఱ (మలై యెన్గిఱార్) (కణ్పాతమ్కై కమలమ్) ముకమలర్న్దుకోత్తవాడేమున్తువిలై పెఱుమాపోలే, ఇవరుమ్దివ్యాయుధఙ్గళై చ్చేర్త్తనుభవిక్కిఱార్. (మన్నుమూఴుమ్ వేఴులకుమ్ వయిఱ్ఱినుళ్) ప్రవాహరూపత్తాలే నిత్యమానసకలలోకఙ్గళుమ్ తన్ సఙ్కల్పత్తై ప్పఱ్ఱిక్కిడక్కిఱన.

(తన్నుళిత్యాది) తన్నిరువుళ్ళత్తై యపాశ్రయమాకవుడైత్తన్నిక్కేయిరుక్కిఱవస్తుయాతొన్ఱు, అతునాస్తిశబ్దత్తుక్కర్థమాకిఱతు, అబ్రహ్మాత్మకమాయిరుప్పతోరుపదార్థనానిల్లై, ౨"నతదస్తివినాయత్స్యాత్" ఎన్నానిఱే.

జీ-అ.—మూన్ఱామ్పాట్టు (ఎన్నుళిత్యాది) "మన్నుమూఴు వేఴులకుమ్" ఎన్ఱతోడఙ్గి, "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్" ఎన్నుమళవుఙ్గటాక్షిత్తవతారికై (స్వవ్యతిరిక్తేత్యాది).

"నారాయణన్" ఎన్గిఱవాక్యానన్తరమ్, "అగస్త్యభ్రాతా" ఎన్గిఱవాక్యమనుసన్ధేయమ్. అసఙ్ఖ్యాతమాన నామఙ్గళిరుక్క, "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్" ఎన్ఱు విశేషిక్కిఱతుక్కు-భావమ్ (నారాయణనిత్యాది). ఇవ్వర్థత్తై ప్ర్రష్టాన్తపూర్వకమాక విశదీకరిక్కిఱార్ (అగస్త్యభ్రాతావిత్యాది). నారాయణవాసుదేవనామఙ్గళ్ పరత్వత్తుక్కు ప్రధానఙ్గళానాపోలే, "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్" ఎన్గిఱతు-సౌలభ్యత్తుక్కు ప్రధానమెన్ఱపడి. పదద్వయత్తుక్కుమ్ వ్యుత్క్రమేణభావమ్ (వాట్టమిలిత్యాది). ౧"'వాట్టమిల్ పుకళ్ వామననై' ఎన్ఱతుక్కు - 'తన్నుడైమైపెఱుకైక్కుత్తానర్థియానవన్' ఎన్ఱువైత్తు, ఇఙ్గేకలన్దపిన్బు వళర్న్దపడియుమెన్నైయాలే - అవ్విడత్తిలే, శిఱామ్బినవనెన్ఱుమోరర్థమ్వివక్షితమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. (మలైయెన్గిఱార్) మిన్నుమ్శుడర్మలైయెన్గిఱార్. దివ్యావయవఙ్గళైప్పాట్టుక్కళ్ తోఱుమ్ శొన్నాల్ పునరుక్తివారాతో వెన్న; పరిహరిక్కిఱార్ (ముకమలర్న్దిత్యాది). ప్రవాహరూపత్తాలే నిత్యమానవెన్ఱవిశత్తిలే - ౩"యథర్తుష్వృతులిఙ్గానినానారూపాణిపర్యయే । దృశ్యన్తేతానితాన్యేవతథాభావాయుగాదిషు" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. ఋతులిఙ్గాని-ఋతుచిహ్నఙ్గళ్, పర్యయే - ఋతువిన్ముడివిలే. భావాః-ప్రపఞ్చపదార్థాః. ౪"సూర్యాచన్ద్రమసౌధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్" ఇత్యాది. వయిఱు - ఉళ్. తేనసఙ్కల్ప ఉచ్యతే ఎన్ఱుకరుత్తు.

"మన్నుమూఴు వేఴులకుమ్వయిఱ్ఱినుళ్" ఎన్ఱన్వయముఖేన శొన్నవర్థత్తై వ్యతిరేకముఖేనద్రఢీకరిక్కిఱార్ (తన్నుళ్ కలవాత తెప్పొరుళుమ్ తానిల్లైయేయెన్ఱు). (తన్నిరువుళ్ళత్తైయితి) ఉళ్-ఉళ్ళమ్. కేచిత్-సఙ్కల్పాధీనమెన్బార్; ఇపోతు-స్వరూపాశ్రితమెన్ఱర్థాన్తరమ్ (అబ్రహ్మాత్మకమిత్యాది). తన్-తాన్. స్వరూపాశ్రితమెన్నుమతుక్కు ప్రమాణమ్ (నతదస్తీత్యాది) గీతాసుదశమే, "యచ్చాపిసర్వభూతానాంబీజంతదహ

౧॥ ౧౪-౧౧. ౨॥ భ-గీ-౧౦-౩౯. ౩॥ వి-పు-౧-౫-౬౫. ౪॥ తై-నా-౧.

ఈ.—(తన్నుళ్ కలవాత తెప్పొరుళున్దానిల్లైయే) అవైయివనైప్పిరిన్దాతపోతు సత్తైయిన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱతు-స్వరూపత్తాలే; ఇవనివరైక్కలవాతపోతు సత్తైయిన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱతు-ప్రణయిత్వగుణత్తాలే. 3.

జీ-అ.—మత్తస్సనతదస్తివినాయత్స్యాన్మయాభూతఞ్చరాచరమ్." అవతారికైక్కుచ్చేరతాత్పర్యమ్(అవైయివనైయిత్యాది). ఎన్నుళ్ కలన్దవనాన-మిన్నుమ్శుడర్మలైక్కు-శెజ్గనివాయ్ శెఙ్గమలమ్, కణ్పాతమ్ కైకమలమిత్యార్థభ్యాన్వయః. 3.

అ అ-వి.—"తన్నుళ్ కలవాత తెప్పొరుళున్దానిల్లై" ఎన్ఱాల్, "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్" ఎన్ఱు-అవనుక్కు స్వాధీనమైశొల్లుమ్పడియెజ్ఙనే యెన్న (అవైయివనైయిత్యాది) ఎన్నవుమామ్. 3.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (ఎన్నుళ్ కలన్దవన్) సఙ్క్షేపే, "విరాధంరాక్షసంహత్వాశరభఙ్గందదర్శహ। సుతీక్ష్ణఞ్చాప్యగస్త్యఞ్చ అగస్త్యభ్రాతరంతథా.॥౮౧౫॥"——(ఎప్పొరుళున్దానిల్లైయే) భగవద్గీతాసు దశమే, "యచ్చాపిసర్వభూతానాం బీజంతదహమర్జున। నతదస్తివినాయత్స్యాన్మయాభూతంచరాచరమ్॥ ౩౯॥ నాన్తోఽస్తిమమదివ్యానాంవిభూతీనాంపరన్తప॥ ౩౯౫॥" 3.

తాత్పర్యము.—నిరతిశయకల్యాణగుణములును దివ్యరూపములునుగలవాఁడును, సమస్తవస్తువులయొక్క సృష్టిస్థితిసంహారములు తనయధీనములైయుండునట్లు సర్వోత్కృష్టుఁడైవెలుఁగుచున్నవాఁడును నైనశ్రియఃపతి, యథాపూర్వముగఁ బ్రకాశించుచున్న దివ్యావయవముల సౌన్దర్యమును నాకుఁగనుపఱిచి సంశ్లేషరసమును బ్రసాదించెను. 3.

మూ.—ఎప్పొరుళున్దానాయ్ మరతకక్కున్ఱమొక్కు। మప్పొழுతైత్తామరైప్పూక్కణ్ పాతఙ్కైకమల।
మెప్పొழுతునాడిఙ్గళాణ్డూழிయూழிతోఱుమ్। మప్పొழுతైక్కప్పొழுతెన్నారావముతమే॥ ౮॥

ఆ.—(ఎప్పొరుళుమ్) సర్వాన్తరాత్మభూతనాయ్, అళవిఱన్దవழகైయుడైయనాయిరున్దవివన్, అழகాలే, సర్వకాలముమ్ ప్రతిక్షణమెనక్కుపూర్వవదోభోగ్యమాయిరానిన్ఱాన్; ఒరువనుడైయవழகిరుక్కుమ్పడియేయో తెన్గిఱార్. ౮.

అన్వ.—ఎప్పొழுతుమ్ ఎన్నాళ్ ఎత్తిఙ్గళ్ (3) ఎవ్వాణ్డు ఎవ్వూழிయూழிతోఱుమ్ అప్పొழுతైక్కప్పొழுతు (౬) ఎన్ ఆరా అముతమ్ (౯) ఎప్పొరుళుమ్ తానాయ్ మరతకక్కున్ఱమొక్కుమ్ (౧౨) అప్పొழுతై తామరైప్పూ కణ్ (౧౫) అప్పొழுతైక్కమలమ్ పాతమ్ కై. (౧౮)

పన్ని.—అనన్తరమ్, నిరతిశయభోగ్యభూతనానవనెన్నుళ్ పుకున్దపిన్బు స్థిరస్వభావనానానెన్గిఱార్.

ఎల్లాక్షణమ్, ఎల్లానాళ్, ఎల్లామాసమ్, (3) ఎల్లావాణ్డు, ఎల్లావకైప్పట్టవూழிతోఱుమ్, అవ్వోకాలఙ్గళిలే, (౬) ఎన్నుళ్ కలన్దు; అతృప్తికరమాన, అమృతమానవన్; (౯) అత్తాల్ వన్దతన్నుడైయప్రీత్యతిశయత్తాలే, ఎల్లాప్పొరుళుమ్, తానానసర్వాత్మభావముమ్ నిఱమ్బక్కమలమ్బాలే, పాతముమ్, కైయుమ్పుతుమైపెఱ్ఱన. (౧౮)
౮.

అర్థము.—సర్వకాలములయందును సర్వదినములయందును సర్వమాసములయందును (3) సర్వసంవత్సరములయందును అనేకవిధములైన బ్రహ్మకల్పములయందును ఆయాకాలములయందు (౬) నాకు నతృప్తికరమైన (అమృతమువలె) భోగ్యభూతుఁడవు (౯) సమస్తవస్తువులకును

•ననిర్వాహకుఁడై (మరతకపర్వతమువలె) ఉన్నతముగనునీలవర్ణముకలవాఁడునుదార్ఢ్యముకలవాఁడునాయెను. (౧-౨) తత్క్షణమునందు [వికసించిన] తామరపుష్పములవలెనున్న నేత్రములును (౧౪) అప్పుడువికసించినపద్మములవంటి పాదములును హస్తములునుకలవాఁ[డు]నాయెను. (౧౫) ౮.

ఈ.—నాలామ్బాట్టు. నీరొరుకాట్చొన్నత్తై యొన్బతిన్గాల్ శొల్లియిజ్జనేకిడన్దు పడుకిఱతెన్నెన్న; నాన[్ఱి]తవిరుకిఱేన్, నీజ్గళ్విషయమొరుకాలిరున్దపడియే యొప్పోతుమిరుక్కుమ్బడిపణ్ణవల్లికోళ్ళోవెన్గిఱార్.

(ఎప్పారుళున్దానాయ్) స్వవ్యతిరిక్తసమస్తవస్తుక్కళుమ్ "తాన్" ఎన్గిఱశొల్లుక్కుళ్ళే ప్రకారమామ్బడి [తా]న్ ప్రకారియాయ్. స్వాధీనమల్లాతతోరుపదార్థత్తైప్పెఱ్ఱుత్తానిప్పాడుపడుకిఱానో?(మరతకకున్ఱమొక్కుమ్) [ని]న్ఱ్ - జగదాకారనాయ్నిఱ్కుమ్ నిలైశొల్లిఱ్ఱు; ఇజ్గు - అసాధారణవిగ్రహన్దన్నైయేశొల్లుకిఱతు. కీఱ్ఱ్, [మి]న్నుమ్శుడరెన్గు - తమ్మోట్టైక్కలవియాల్ వన్దపుకరైచ్చొల్లిఱ్ఱు; అతుక్కాశ్రయమాన అసాధారణవిగ్రహ[త్తై]చ్చొల్లుకిఱతిజ్గు. (అప్పోழுతై) "కీఱ్ఱ్ - తామరైయై యొప్పాకచ్చొన్నవిడమ్ తప్పచ్చొన్నోమ్" ఎన్ఱు [అను]ప్రతిజ్ఞైపణ్ణుకిఱార్.

కేవలమ్ తామరైయై యొప్పాకచ్చొల్లిల్, శెవ్వియఱ్ఱిన్దసమయత్తిలు మొప్పాకత్తోడజ్గుమే; అప్పోత [లర్]న్ద - శెవ్విన్నైయుడైత్తానతామరై. (కణ్పాతమ్) కణ్ - బన్ధత్తైవిళైక్కుజ్గణ్. పాతమ్ - బన్ధమ[ఱ]న్దాలనుభవిక్కవిழுయున్ తుఱై. (కైకమలమ్) తమ్మోట్టైస్పర్శత్తాలేశెవ్విపెఱ్ఱపడి.ఇవైయెల్లామప్పోతలర్న్ద

జీ.అ.—నాలామ్బాట్టు. (ఎప్పారుళుమిత్యాది). దివ్యావయవజ్గళైప్పలకాలుజ్గాన్నతుక్కుక్కీழிఱ్ఱాట్టుక్కళిలరుళిచ్చెయ్త పరిహార [మ]ఴియపరిహారాన్తరమ (నీరొరుకాలిత్యాది). ఒన్బతిన్గాల్ - ఒన్బతుతరమ్. "అప్పోழுతైక్కు" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱి (ఒరుకాలిరున్ద [ప]డియేయిత్యాది).

జగదాకారత్తైయుమ్చొల్లుకిఱతుక్కుప్రయోజనమ్ (స్వాధీనేత్యాది). ఇప్పాడెన్ఱతు - తమ్మైప్పెఱ్ఱపిన్బు తిరుమేనియిఱ్పిఅన్దపుకరైప్ప[ఱ్ఱి]. (కీఱ్ఱ్జగదాకారనిత్యాది) ఇరణ్డుమ్విగ్రహయోగమాకైయాలే, "ఎప్పారుళుమ్తానాయ్" ఎన్ఱవనన్తరమ్, "మరతకకున్ఱమ్" ఎన్ఱు [సొ]త్తనుభవిక్కలాగన్ఱుకరుత్తు. పునరుక్తిక్కు ప్పరిహారమ్ (కీఱ్ఱ్మిన్నుమిత్యాది). అవతారికై (కీఱ్ఱ్తామరైయైయిత్యాది). "అప్పోழுతై" [ఎ]న్ఱవిశేషిత్తతుక్కుభావమ్ (కేవలమిత్యాది). (బన్ధత్తైవిళైక్కుజ్గణ్) నవవిధసమ్బన్ధత్తైయుమ్ స్వవీక్షణాదికళాలేవిశదమాక స్ఫురిప్పిక్కుమ

అ.అ-వి.—కీఴ్ "మిన్నుమ్శుడర్మలైక్కు" ఎన్ఱతుక్కుచ్చొన్నతాత్పర్యత్తై "మరతకకున్ఱమొక్కుమ్" ఎన్గిఱనిర్దేశత్తాలేమూతలి[క్కి]ఱార్ (కీఴీత్యాది). "ఎన్నుళ్కలన్దవన్" ఎన్ఱవిభక్తిలే, "మిన్నుమ్" ఎన్ఱు - పుకర్శొల్లుకైయాలుమ్, అజ్గు - పుకర్శొల్లామైయా[లు]మ్, * మిన్నుక్కు - మున్బుశొన్నతేతాత్పర్యమెన్ఱుకరుత్తు.——"తామరైప్పూ" ఎన్గిఱతు - * పాతత్తోడేయన్వయిక్కుమాప్పోలే * [మ]ఱోడుమన్వయిక్కుమిత్తి; అప్పడియిరుక్కవుమ్ "అప్పోழுతైత్తామరైప్పూ" ఎన్గిఱపితు- * కణ్ణోడేయన్వయిక్కుజతు, "కమలమ్"-* [హ]స్తమ్కైరోడేయన్వయిక్కుఱతెన్ఱుమ్; "అప్పోழுతైత్తామరైప్పూ" ఎన్గిఱతు- *కణ్పాతజ్గళోడేయన్వయిక్కుఱతు, "కమలమ్" - * [కర]రోడేయన్వయిక్కుఱతెన్ఱుమ్చమత్కారియూతు; ౧ "కణ్ణుమ్శెన్దామరైక్కైయుమవై యడియోవవైయే" ఎన్నుమాప్పోలే ప్రత్యుపమే[యో]డేయన్వయిక్కుఱతెన్ఱుమ్చమత్కారియూతు; ౨ "శెక్కమలత్తలర్పోలుమ్కణ్కైకాల్ శెజ్గనివాయ్" ఎన్నుమాప్పోలేసకృదుపమానసనిర్దేశమాకిలుమ్, [ఆవృత్తి]మ్ఉపమానసనిర్దేశమాకిలుమ్, ౨ "శెక్కమలత్తలర్పోలుమ్కణ్కైకాల్ శెజ్గనివాయ్" ఎన్నుమాప్పోలేసకృదుపమాననిర్దేశమాకిలుమ్,
[ప్రతిపాద]మేయుపమానమాకాల్ చమత్కారిక్కుమెన్న; *కమలపదప్రయోగమ్- కైక్కుక్కణ్బతజ్గళైక్కాట్టిలుమ్ విలక్షణమాన శెవ్వియైప్ర[కా]శిప్పిక్కుఱతు; "అప్పోழுతైత్తామరైప్పూ" నిన్గిఱతు కణ్గళ్ పాతజ్గైకళెల్లావఱ్ఱోడుమన్వయిక్కుఱతెన్గిఱార్ (తమ్మోట్టైయిత్యాదివాక్య ౮.
[త్తి]యత్తాలే).

ఈ.—కమలమ్మోబ్లేయిరుక్కుమ్.(ఎప్పొழுతుమిత్యాది)కలా కాష్ఠాదికళాలుమ్ భేదిక్కవొణ్ణాతఅత్యల్పకాలమనుభవిప్పతు,ఒరునాళనుభవిప్పతు,ఒరుమాసమనుభవిప్పతు, ఓరాణ్డనుభవిప్పతు, కల్పన్దోఱుమ్ కల్పన్దోఱుమనుభవిప్పతు, ఇప్పడికాలమెల్లామనుభవియానిన్ఱాలుమ్, కీழ்చ్చొన్నవప్పొழுతైక్కప్పొழுతు తెన్నారావముతమే-పూర్వక్షణత్తిలనుభవమ్బోలల్లవాయిఱ్ఱు ఉత్తరక్షణత్తిలనుభవమిరుప్పతు. ధారావాహికవిజ్ఞానత్తిల్ కాలోపష్టమ్భాదికళాలే వరువతోరు భేదముణ్డిత్తే జ్ఞానత్తుక్కు, ఇఙ్గు విషయన్దానే భేదియానిన్ఱతాయిఱ్ఱు. ౪.

శీ-అ.—కణ్ణన్ఱపడి. (ఇవైయెల్లామప్పోతలర్న్దవితి)కణ్బాతమ్-అప్పొழுతైత్తామరైప్పూ; కై-అప్పొழுతైక్కమలమ్ ఇత్యన్వయః.‚‚ఎప్పొழுతుమ్”ఎన్ఱు-అత్యల్పకాలత్తైచ్చొల్లుకిఱతు.‘‘‘అప్పొழுతైక్కప్పొழுతు” ఎన్ఱు-ఎప్పొழுతు నాళ్ తిఙ్గళ్ ముతలానవఱ్ఱైయెల్లామ్ పరామర్శిక్కిఱతు”ఎన్ఱువానమామలైజీయర్ నిర్వాహమ్.‘‘నాళ్ తిఙ్గళ్ ముతలానవెల్లావఱ్ఱిలుముణ్డాన, ఎప్పొழுతుమెన్ఱు శొన్న-అత్యల్పకాలఙ్గళ్తోఱుమ్ ఎన్నారావముతమ్”ఎన్ఱురామానుజప్పిళ్ళైనిర్వాహమ్.ఇతువేస్వరసమ్,‘‘పూర్వక్షణత్తిలనుభవమ్బోలల్లవాయిఱ్ఱు ఉత్తరక్షణత్తిలనుభవమిరుప్పతు”ఎన్ఱువ్యాఖ్యానవాక్యమిరుక్కైయాలే.‘‘అప్పొழுతైక్కప్పొழுతు”ఎన్గిఱవిడత్తిల్, ‘‘అ” ఎన్గిఱతు-ఎల్లాక్కాలత్తైయుమ్ పరామర్శిక్కిఱతన్ఱు, అవ్వవకాలఙ్గళిలుణ్డానక్షణమాత్రపరామర్శియెన్ఱు తోఱ్ఱవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పూర్వక్షణత్తిలిత్యాది). (ధారావాహికేతి) ధారారూపో వాహః - ధారావాహః ; ధారావాహోఽస్యాస్తీతి - ధారావాహికమ్ ; ధారావాహికఞ్చతద్విజ్ఞానఞ్చ - ధారావాహికవిజ్ఞానమ్. (ఇఙ్గువిషయన్దానేయితి) ‘‘ఘటోఽయంఘటోఽయమ్” ఎన్గిఱధారావాహికవిజ్ఞానత్తిల్ పూర్వోత్తరకాలావచ్ఛిన్నవేషేణ ఘటరూపవస్తువుక్కు భేదముణ్డు, ఇఙ్గు, కాలసంయోగరూపకాలోపష్టమ్భత్తాలుమ్ దేశసంయోగాదికళాలుమ్ భేదిక్కైయన్ఱిక్కే, స్వతఏవవిషయన్దానే భేదిక్కిఱతెన్ఱపడి; ౧ ‘‘అన్యాన్యత్క్షణవిశేషణవిశిష్టవస్తువిషయత్వేనానధిగతార్థగన్తృతా” ఎన్ఱిఱే ప్రాభాకరమతమ్; తదనుసారేణ నిర్వహిక్కవుమామ్. అన్ఱిక్కే, ‘‘‘ఘటోఽయంఘటోఽయమ్, ఎన్గిఱధారావాహికవిజ్ఞానత్తిల్ కాలోపష్టమ్భాదికళాలేజ్ఞానత్తుక్కు భేదమొழிయవిషయత్తుక్కు భేదమిల్లై” ఎన్ఱనైయాయికమతానుసారేణ నిర్వహిక్కవుమామ్. ఉపష్టమ్భమ్ - సంయోగమ్. ఆదిశబ్దత్తాలే - దేశసంయోగముమ్, ఉత్పత్తివినాశఙ్గళుమ్ శొల్లప్పడుకిఱతు. ప్రథమనిర్వాహత్తిల్ (జ్ఞానత్తుక్కు) విషయత్తుక్కు. విషయమ్ భేదిక్కైయావతు - భోగ్యతాప్రకర్షత్తాలేపుతియతాయ్త్తోఱ్ఱుకై. క్రమేణాన్వయః. ౪.

ప్ర.—(నాలామ్బట్టు) (ఎప్పొరుళుమిత్యాది) (అప్పొழுతైక్కప్పొழுతెన్నారావముతమే) ధారారూపోవాహః - ధారావాహః; ధారావాహోఽస్యాస్తీతి - ధారావాహికమ్; ధారావాహికఞ్చతద్విజ్ఞానఞ్చేతి - ధారాహహికవిజ్ఞానమ్. ౪.

తాత్పర్యము.—సమస్తపదార్థములకన్తరాత్మయు నిరవధికసుందరమైన దివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడునైన నీ సర్వేశ్వరుఁడు నవవిధసంబంధములను ప్రకాశపఱచెడి నేత్రములుకలవాఁడును, సంబంధముల నెఱిఁగినపిదఁప నాశ్రయింపఁదగిన పాదపద్మములుకలవాఁడునాయెను. ఇట్టివాఁడు తనసౌన్దర్యముచే సర్వకాలములయందును ప్రతిక్షణమపూర్వవస్తువువలె నిరవధికభోగ్యముగనున్నాఁడు; నాకత్యాప్తుమ్యతమైన సర్వస్వామియొక్క సౌందర్యాతిశయమును నేనేమని వర్ణించెద ?. ౪.

మూ.—ఆరావముతమాయల్లావియుళ్ కలన్ద । కారార్ కరుముకిల్ పోలెన్నమ్మానణ్ణనుక్కు ।
నేరావాయ్ శెమ్బవళఙ్గణ్బతఙ్గైకమలమ్ । పేరారనీణ్ముడినాణ్బున్నమిన్రైపలవే॥ ౫॥

అ.—(ఆరావముతమాయ్) నిరుపమమానసౌన్దర్యత్తైయుడైయనాయ్, అపరిమితదివ్యభూషణోపేతనాయ్, సర్వకాలముమనుభవిత్తాలుమారాతభోగ్యమాయిరున్దవర్, అత్యన్తమవస్తుభూతనాయిరున్దవెన్నుళ్ళేకలన్దరుళినానెన్గిఱార్. ౫.

అన్వ.—ఆరావముతమాయ్ అల్ ఆవియుళ్ (౩) కలన్ద కార్ ఆర్ (౬) కరుముకిల్ పోల్ ఎన్నమ్మాన్ కణ్ణనుక్కు (౯) శెమ్ పవళమ్ వాయ్ (౧౨) నేరాతు కమలమ్ కణ్పాతమ్ కై (౧౫) నేరా పేర్ ఆరమ్ (౧౮) నీళ్ ముడి నాణ్ (౨౧) పిన్నుమ్ ఇழై పల.(౨౪).

పన్నీ:—అనన్తరమ్, తమ్ముడైయతిరువుళ్ళత్తిలే కలన్దవనుడైయ అవయవశోభైక్కుపమైయిల్లైయెన్గిఱార్.

నిరతిశయభోగ్యభూతనాయ్, ఒన్ఱల్లాత, ఎన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే,(౩) కలన్దు, అత్తాలే కార్కాలత్తిలే, పూర్ణమాన, (౬) కాళమేఘమ్బోలే యిరుక్కిఱ, ఎన్నాతనాన, కృష్ణనుక్కు, (౯) శివన్ద, పవళమ్, అధరత్తై, (౧౨). ఒవ్వాతు. కమలఙ్గళ్, కణ్పాతఙ్గైకళై, (౧౫) ఒవ్వా. అతుక్కుమేలేపెరియ, ఆరముమ్,(౧౮)ఉయర్న్ద, ముడియుమ్, నాణుముతల్,(౨౧)మఱ్ఱుముళ్ళాన, ఆభరణఙ్గళుమ్, అసఙ్ఖ్యాతఙ్గళ్.(౨౪)

అర్థము.—అతృప్తామృతమును అతినీచమైన మనస్సులోఁ (౩) గలిసి (అందువలన) వర్షాకాలమునందుఁ బూర్ణమైన (౬) కాళమేఘము వంటి నాస్వామియైన కృష్ణునికి (౯) ఎఱ్ఱని ప్రవాళము అధరమును (౧౨) అనుసరింపదు. తామరపుష్పములు నేత్రపాదహస్తములను(౧౫) అనుసరింపవు. శ్రేష్ఠమైన హారము (౧౮) శ్రేష్ఠమైన కిరీటమును కటిసూత్రము మొదలగు (౨౧) తక్కిన ఆభరణములును అసంఖ్యాతంబులై యున్నవి. (౨౪) ౫.

ఈ.— అఞ్జామ్బాట్టు. ఇత్తనై పోతుమ్ తామరైయై శిక్షిత్తుపమానమాక చ్చొల్లిప్పోన్దార్ ; విషయత్తిలే యవగాహిత్తవాఱే నేర్ కొడు నేరేయుపమానమాయ్ నిన్ఱతిల్లై, అవఱ్ఱై కఴిత్తుపమేయన్దన్నైయే శొల్లుకిఱార్.

(ఆరావముతమాయ్) ఎప్పోతుమ్ భుజియానిన్ఱాలుమ్ మేన్మేలనతృప్తమైయె విళైక్కుమమృతమ్బోలే నిరతిశయభోగ్యనాయ్. (అల్లావియుళ్ కలన్ద) ఇప్పడిభోగ్యమ్కుత్తై వన్దాల్ భోక్తాక్కళుమతుక్కనురూపమాక వేణ్డాతో? (అల్లావి) ఒరువస్తువాక వెణ్ణవొణ్ణాత వెన్నుడైయఆవియోడే కిడీర్ వన్దుకలన్దతు. తన్నైయుమఱిన్దిలన్, ఎన్నైయుమఱిన్దిలన్. (అల్లావి) అచిత్తిఱ్కాట్టిల్ తమ్మైక్కుత్తైయనినైత్తపడి. అచిత్తుక్కిఴవిల్లైయే, తన్ స్వరూపత్తిలేకిడన్దతే; చేతననాయిరున్దువైత్తు జ్ఞానఫలమిల్లామైయాలే అచిత్తిఱ్కాట్టిల్ తమ్మైక్కుత్తైయనినైత్తిరుక్కిఱార్. (ఉళ్ కలన్ద) ౧ * పెరుమక్కళుళ్ళవరాన నిత్యసూరికళళవిల్ కలక్కుమాపోలే తాన్ కలన్దానో?

జీ-అ.—అఞ్జామ్బాట్టు (ఆరావముతమిత్యాది) కీழ், ఉపమానమానతామరైయై శిక్షిత్తో ప్పాకచ్చొల్లిప్పోన్దవర్, ఇఙ్గు "ఒప్పిల్లై" ఎన్ఱు శొన్నతుక్కు ప్రయోజనమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇత్తనైపోతిత్యాది). శిక్షిత్తు-శిఱితువిశేషణమిట్టు. నేర్ కొడు నేర్-సాక్షాత్.

(మేన్మేలన) ఇతు-అభూతోపమై. అవనుడైయభోగ్యత్తైయె చ్చొల్లుకిఱవరుడైయహార్దభావమ్ (ఇప్పడియిత్యాది). అల్లావి-అల్లాత ఆవి. ఒరువస్తువల్లాతవాత్మావుక్కుళ్ళేయెన్ఱపడి. ఇతనురూపమన్ఱోవెన్న (ఒరువస్తువాకవిత్యాది). వివరణమ్ (తన్నైయుమిత్యాది). "నల్లతుకెట్టాల్ నాయ్క్కుమాకాతు" ఎన్ఱత్తైనినైత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అచిత్తిఱ్కాట్టిలిత్యాది). అత్తైయుపపాదిక్కిఱార్ (అచిత్తుక్కిత్యాది). అచిత్తుక్కిఴవిల్లైయే-అచిత్తుక్కు "ఇழన్దోమ్" ఎన్నుమఱివిల్లైయే. (తన్ స్వరూపత్తిలేకిడన్దతే) వస్త్వన్తరమన్ఱిక్కే కిడన్దతే. (జ్ఞానఫలమిల్లామైయాలే) "భగవత్సంశ్లేషత్తుక్కుయోగ్యమ్" ఎన్నుమ్ జ్ఞానఫలమిల్లామైయాలే. "ఉళ్ కలన్ద" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్ - విడాయర్ మడువిలేయవగాహిక్కుమాపోలే యత్యభినివిష్టనాయ్ కలన్దానెన్నుతల్, "ఏకతత్త్వమ్" ఎన్నలామ్బడికలన్దానెన్నుతల్. ఇరణ్డర్థత్తైయుమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పెరుమక్కళిత్యాదియాలుమ్, ఏకతత్త్వమెన్నలామిత్యాదియాలుమ్). (నిత్యసూరికళళవిలితి) యోగ్యవిషయత్తిఱ్కులక్కు

ఈ.—ఎన్నై ఆరావముతాకనినైత్తు, ఎన్నళవాకత్తన్నైనినైత్తుక్కొణ్డిర్ కలన్దతు. (ఉళ్ కలన్ద) "ఏకతత్త్వమ్" ఎన్నలామ్బడి కలన్దానాయిన్ఱు. అవనిప్పడి కలన్దమైనీ రెణ్ణ్ణాతిన్ద తెన్నిల్; వడివిలేతొడై కొణ్డే నెన్గిఱార్ (కారార్ కరు ముకిల్ పోల్) ఎన్నోడె కలవి "పెఱాప్పేఱు" ఎన్ను మిడమ్ తన్వడివిలేతోన్ఱవిరానిన్ఱాన్. కార్ కాలత్తిలార్న్ద కరుముకిల్ పోలెన్నుతల్; కారెన్ఱు - కఱుప్పాయ్, కరుమైమిక్క ముకిలెన్నుతల్, ఇవ్వడివై యుడైయవన్గిడీర్! ఎన్నోడే వన్దుకలన్దా నెన్గిఱార్. (ఎన్నమ్మాన్ కణ్ణనుక్కు) అవ్వడివழகాలేయెన్నై ఎழுతికొణ్డ కృష్ణనుక్కు

(నేరావాయ్ శెమ్బవళమ్) పవళమాకిల్ చివన్దిరుప్ప తెన్నిల్; ప్రవాళత్తైస్ఫటికస్థానత్తిలేయాక్కి యప్పురు కేశివన్దపవళత్తైక్కట్టిత్తాల్, అప్పడిశివన్దపవళమాయిన్ఱు జాతియాకత్తిరుప్పవళత్తుక్కొప్పాకాతతు. (కణ్బాతమ్కై కమలమ్ నేరా) కుళిరనోక్కినకణ్, నోక్కుక్కుత్తోన్ఱువిழுన్దిరువడికళ్, తిరువడికళిలే విழுన్దారై యెడుత్తకైక్కుక్కై; ఇవన్ఱుక్కుత్తామరై జాతియాకవొప్పాకా. (పేరారమ్) ౧॥ "పెరియవరైమార్ పిత్పేరారమ్" ఎన్గిఱపడియే, తిరుక్క ழுత్తుక్కిరుమడియిట్టుచ్చాత్తవేణ్డుమ్బడియానవారమ్. (నీళ్ముడి) ఆధిరాజ్యసూచకమాన తిరువభిషేకమ్. (నాణ్) విడునాణ్. (పిన్నుమిత్తై పలవే) అనుభవిత్తుప్పోమిత్తనై పోక్కి, ఎన్నాలప్పొల్లి త్తలైక్కట్టప్పోమో? ౫.

జీ-అ.—మ్బాతుమ్ పెరుమానాయి ఉకలన్ద తెన్ఱపడి. ఎన్నళవాకత్తన్నైనినైత్తు-తన్నై యల్లావియాకనినైత్తు. తొడైకొణ్డేన్-గ్రహిత్తేన్. ఎన్నుళ్ కలన్దవనన్తరమ్-కారార్ కరుముకిలానాన్ ఎన్ఱుపరభావియాకభావమ్ (ఎన్నోడె కలవియిత్యాది). కారార్ కరుముకిల్ పోల్-వర్షాకాలీనపరిపూర్ణమేఘమ్బోలేయితి ప్రథమార్థః; కారెన్ఱు-కఱుప్పాయ్, ఆర్ తల్-మికుతియాయ్, కరుమైమిక్క కరుముకిల్ - నెయ్త్తముకిలెన్ఱు ద్వితీయార్థమ్. కారార్ కరుముకిల్ పోలే యిరుక్కిఱవన్గిడీర్-అల్లావియుళ్ కలన్ద తెన్ఱు పూర్వభావియాకవర్థాన్తరమ్ (ఇవ్వడివై యిత్యాది). వాయ్క్కు శెమ్బవళమ్, నేరా-సదృశమాకా తెన్ఱపడి.

(పవళమాకిల్ చివన్దిరుప్ప తెన్ఱు) అనన్తరమ్, "శెమ్" ఎన్ఱువిశేషిక్కవేణుమో (ఎన్నిల్) ఎన్ఱు కూట్టువతు. "పవళమ్" ఎన్గిఱ సామాన్యనిర్దేశత్తైప్పఱ్ఱి (జాతియాకవెన్ఱతు) జాతిక్కుళ్ళే యొరువ్యక్తియుమ్ సదృశమన్ఱెన్ఱపడి. కణ్బాతమ్కై కమలమ్ నేరా - కణ్బాతమ్ కైకళుక్కుక్కమలమొప్పాకాతు. ఆరమ్-హారమ్. ముత్తుమాలై. (పెరియవరైయిత్యాది) మూన్ఱాన్దిరువన్దాతి. పెరియమలైపోలే పొరున్దియిరుక్కిఱతిరుమార్విలే పెరుత్తిరుక్కిఱతిరువారత్తైచ్చాత్తియెన్ఱపడి. ఇరుమడియిట్టు - ఇరట్టియాకమడిత్తు. విడునాణ్-కటిసూత్రమ్. "పలవే" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అనుభవిత్తిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౫.

అ-ఆ-వి.—(ఎన్నళవాక) తమ్ముడైయ అయోగ్యతానుసన్ధానమవర్క్కిల్లాతపడి. సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తియాయ్ ప్రాప్తనాయిరుక్కిఱవన్, ఇన్ఱళవుమ్ వరఉపేక్షిత్తు ఇన్ఱు కలక్కనినైక్కిఱపోతు తన్నుడైయనుసన్ధిక్కప్రాప్తమిఱెయెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్.——(ఆధిరాజ్య సూచకమానవితి) ౨॥ "ఆధిరాజ్యమధికంభువనానామీశ తేపిశునయన్నికలమాళిః". (విడునాణ్) లమ్బమానకశ్చిత్కటిసూత్రవిశేషః. విడునాణ్ ఎన్ఱతు - ౩ "ముక్తామయంసారసనావలమ్బి" ఎన్గిఱశ్లోకత్తిల్ ప్రతిపాద్యమానత్తై. ౫.

మూన్ఱాన్దిరువన్దాతి - ఐమ్బత్తైన్దామ్పాట్టు.

పెరియవరైమార్పిల్ పేరారమ్బూణ్డు । కరియముకిలిడైమిన్పోల । త్తిరియుమ్గాల్ ।

పాణోడుజ్గవణ్ణత్తోయుమ్ పజ్గయమేమ్కుఱ్ఱవన్ఱు । నీళ్వాడుజ్గణ్ణాట్టునిఱమ్.

తాత్పర్యము.—ఉపమానములేనిసౌందర్యముకలవాఁడును అసంఖ్యాతంబులైన దివ్యాభరణములచేఁ భూషితుఁడును ఎంతకాలమును భవించినవనపర్యాప్తామృతమువలె భోగ్యభూతుఁడునైన నీసర్వస్వామి అతినీచుఁడనైననామనస్సుతోఁగలిసి నిరవధికకృపావంతుఁడాయెను. ౫.

మూ.—పలపలవేయాపరణమ్పేరుమ్పలపలవే । పలపలవేశోతివడివుపణ్బెణ్ణిల్ ।
పలపలకణ్డుణ్డుకేట్టుత్తుత్తుమోన్దిన్బమ్ । పలపలవేఞానముమ్పామ్బణైమేలాఱ్కే యో ౬॥

అ.—(పలపలవే) అసఙ్ఖ్యేయదివ్యభూషణఙ్గళైయుమ్, అసఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణఙ్గళైయుమ్, అసఙ్ఖ్యేయతేజోమయకల్యాణదివ్యరూపఙ్గళైయుమ్, అసఙ్ఖ్యేయదివ్యభోగఙ్గళైయుమ్, అసఙ్ఖ్యేయదివ్యజ్ఞానఙ్గళైయుముడైయనాయ్, నాగపర్యఙ్కశాయియాయ్, ఇప్పడిపరిపూర్ణనాయిరున్దువైత్తెన్నోడే కలన్దరుళినానెన్గిఱార్. ౬॥

అన్వ.—పామ్బణైమేలాఱ్కు పణ్బెణ్ణిల్ ఆపరణమ్ (౩) పలపల పేరుమ్ పలపల (౬) శోతి వడివు పలపల (౯) కణ్డుణ్డుకేట్టుత్తుత్తుమోన్దిన్బమ్ పలపల ఞానముమ్ (౧౨) పలపల. (౧౩)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, భూషణాద్యపరిచ్ఛేదత్తైయనుభవిక్కిఱార్.

తిరువనన్దాழ்వానైప్పడుక్కైయాకక్కొణ్డాప్పోలేయెన్నోడుకలన్దవనుక్కు, స్వభావనిరూపణమ్పణ్ణిల్, ఆభరణమ్, (౩) కిరీటాదిరూపభేదత్తాలుమ్ ఓరొన్ఱిల్ సంస్థానబాహుళ్యత్తాలుమ్ పలపలవాయిరుక్కుమ్. నామముమ్, వ్యక్తిభేదత్తాలుమ్ నిర్వచనముఖత్తాలుమోరొన్ఱనేకనామాత్మకమాకైయాలేపలపలవాయిరుక్కుమ్. (౬) జ్యోతీరూపమాన, అప్రాకృతవిగ్రహముమ్, పరవ్యూహాదిభేదత్తాలుమవాన్తరభేదత్తాలుమ్ పలపలవాయిరుక్కుమ్. (౯) ఇన్ద్రియద్వారా తత్తద్విషయసంయోగత్తాల్ వరుకిఱసుఖముమ్, వ్యక్తిభేదత్తాలుమవాన్తరభేదత్తాలుమ్ పలపలవాయిరుక్కుమ్. తద్ద్వారాపదార్థఙ్గళైప్పఱిక్కిఱజ్ఞానముమ్, (౧౨) అప్పడియేపలపలవాయిరుక్కుమ్. (౧౩) ఇన్ద్రియద్వారావరుకిఱసుఖజ్ఞానఙ్గళ్ ఈశ్వరనుక్కు యథాక్రమత్తాలుమ్ వ్యుత్క్రమత్తాలుమ్ వరుమనియమత్తాలేపన్నైక్కొళ్ళవుమామ్. ౬.

అర్థము.—ఆదిశేషునిశయనముగాఁగలశ్రియఃపతియొక్క స్వభావములనునిరూపించినచో ఆభరణము (౩) లనేకములుగాను తిరునామము లనేకములుగాను (౬) తేజోమయములైన దివ్యమంగళవిగ్రహము లనేకములుగానుండును. (౯) దివ్యచక్షుస్సుచేసాక్షాత్కరించియు రసనేన్ద్రియముచేననుభవించియు శ్రోత్రములచేవినియు (౧౨) త్వగింద్రియముచేస్పృశించియు ఘ్రాణేంద్రియముచేనాఘ్రాణించియు (వచ్చెడి) సుఖము (౧౪) లనేకములుగానుండును. జ్ఞానములు నవేకములుగానుండును. (౧౫).

ఈ.— అఱామ్పాట్టు. తమ్ముడనేకలన్దాన్ ఱ్ఱానాయ్ అనేకశరీరపరిగ్రహమ్పణ్ణి యోన్నై యనుభవియానిన్ఱానెన్గిఱార్.

(పలపలవేయాపరణమ్) జాతిభేదముమ్ వక్తిభేదముమిరుక్కిఱపడి. తిరుక్కైక్కుచ్చాత్తుమవై యొన్ఱాలనేకమ్; అవై తన్నిలే "ఇడైచ్చరి, కడైచ్చరి" ఎన్ఱనేకమాయిరుక్కుమిఱే. (పేరుమ్పలపలవే) అనుభవనమ

జీ-అ.—అఱామ్పాట్టు (పలపలవేయిత్యాది) "పలపలవేశోతివడివు" ఎన్ఱతిలేవోక్కాకవవతారిక్కై (తమ్ముడనేయిత్యాది). తమ్ముడనే- ఎన్నుడనే. ఆఱ్ఱానాయ్ - ఒరుశరీరత్తాలే యనుభవిక్క వతృప్తనాయ్. ఆఱ్ఱానాయ్ - అతృప్తనాయ్.

ద్వారా క్షిక్కిత్తమ్ (జాతిభేదముమిత్యాది). ఉపపాదనమ్ (తిరుక్కైక్కిత్యాది). ఇతు - జాతిభేదమ్. అఙ్గుళీయక జాతియిలుమ్ "ఇడైచ్చరి, కడైచ్చరి" ఎన్ఱువ్యక్తిభేదముణ్డిఱే. ఇప్పడియెల్లావత్ సైలుజ్గణుకొళ్వతు. శరి - వలయమ్. ఇడైచ్చరి - బాహువిల్ తోళ్వళైయుత్లానవై. కడైచ్చరి-మున్కైవళైయాతల్. యద్వా, ఇడైచ్చరికడైచ్చరియావతు-విరలిలేపోతిరమిట్టాల్ మున్నువిన్నుమిడుకిఱమోతిరమాతల్.

ఈ.—యత్తిల్ నామగ్రహణత్తుక్కు ఙ్గినవిడమెల్లామ్తుత్రైః శీలప్పేర్, వీరప్పేర్ అనేకమాయిరుక్కుమిఱే. (పలపలవే శోతివడివు) తిరునామద్వారా కాణుమ్ వడివుకళుమ్పల. అప్రాకృతదివ్యసంస్థానత్తై యితరసజాతీయమాక్కుకై యాలేఎల్లామ్శోతివడివాయేయిరుక్కుమిఱే. సౌభరియైప్పోలే అనేకమ్వడివుకొణ్డాయిఱ్ఱు ఇవరై యనుభవిక్కిఱతు. ముక్తకాత్మన్ యనుభవిక్కుమ్బోతుపడుమాప్పోలే, తానేన్నై యనుభవిక్కప్పలవడివు కొళ్ళానిన్ఱాన్. (పణ్బేణిల్) ప్రకారఙ్గళై యనుసన్ధిక్కిల్.

(పలపలవిత్యాది) కణ్డు, ఉణ్డు, కేట్టు, ఉఱ్ఱు, మోన్దు, ఉణ్డాకక్కడవతాన ఇన్ద్రియసుఖఙ్గళుమ్ పల పల. దృష్టిప్రియమాయిరుక్కుమవైయుమ్, భుజిక్కుమవైయుమ్, శ్రవణేన్ద్రియవిషయమాయిరుక్కుమవైయుమ్ స్పర్శవిషయమాయిరుక్కుమవైయుమ్, ఘ్రాణేన్ద్రియవిషయమాయిరుక్కుమవై యుమాయనేకమిఱే. (పలపలవేఞానముమ్) విషయఙ్గళై చ్చొల్లుతల్, అవఱ్ఱైయఱికైక్కు సామగ్రియాన జ్ఞానఙ్గళై చ్చొల్లుతల్. జ్ఞానముమ్పలవుణ్డోవెన్నిల్; విషయఙ్గళోఱుమ్ భేదిక్కుమిఱేజ్ఞానముమ్. స్వవ్యతిరిక్తఙ్గళై యెల్లామ్ విషయమాకవుడైయనాయ్, అవఱ్ఱైయెల్లామఱియవుమ్వల్లనాయ్, అవఱ్ఱైయెల్లామనుభవిత్తాల్ వరుమేఱ్ఱత్తైయుముడైయనాయిరుక్కుమిఱే. (పామ్బణైమేలాఱ్కేయో) ఇవైయెల్లామొరువిషయత్తిలే యుణ్డాయనుభక్కుమెన్నుమిడ

జీ-అ.—"పేరుమ్బలపల" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ వీప్సైయాలే. ౧"ఓరాయిరమ్" ఇత్యాదిప్పడియే, ఏకైకనామత్తుక్కుమ్ బహుముఖత్వమ్ వివక్షితమ్ నిరుక్తిభేదత్తాలే. "కోవిన్దన్" ఇత్యాది - శీలప్పేర్. "మతుశూతన్" ఇత్యాది - వీరప్పేర్. "పలపలవేశోతివడివు" ఎన్గతుక్కర్థద్వయమ్. మున్దినతు - అవతారవిగ్రహమ్. ఇరణ్డావతు - ఇవరై యనుభవిక్కైక్కాక వేకకాలత్తిలేయనేకవిగ్రహపరిగ్రహమాతల్. ప్రథమార్థమ్ (తిరునామద్వారేత్యాది). ద్వితీయార్థమ్ (సౌభరీత్యాది). ఇతరసజాతీయమానవవతారవిగ్రహత్తుక్కు చ్చోతియుణ్డోవెన్న (అప్రాకృతేత్యాది). దృష్టాన్తరమ్ (ముక్తనిత్యాది).

వివరణమ్ (దృష్టిప్రియేత్యాది). (పలపలవేఞానముమ్) జ్ఞాయతఇతిజ్ఞానమెన్గిఱవ్యుత్పత్తియాలే - కీఴ్చ్చొన్నవైన్ద్రియసుఖహేతువాన శబ్దాదివిషయఙ్గళై చ్చొల్లుతలెన్ఱపడి. (జ్ఞానముమ్పలవుణ్డోవితి) ధర్మభూతజ్ఞానమొన్ఱన్ఱో, పలవుణ్డోవెన్నిలెన్ఱపడి. (విషయఙ్గళోఱుమితి) విషయోపాధికభేదముణ్డెన్ఱపడి. "పలపలకణ్డుణ్డు" ఇత్యాదియైయుమ్, "ఞానమ్" ఎన్గతినర్థద్వయత్తైయుఙ్గూట్టినిగమిక్కిఱార్ (స్వవ్యతిరిక్తఙ్గళైయిత్యాది). విషయమాక-స్వజ్ఞానత్తుక్కు విషయమాక. అనుభవిత్తాల్-కరణఙ్గళాలే యనుభవిత్తాల్. ఏఱ్ఱమ్-ఇన్బమ్. ఏఱ్ఱమెన్ఱతు-అర్థాత్సిద్ధమ్. ఆక,

అ-అ-వి.— ౨"సఏకధాభవతి" ఇత్యాది. సఙ్ఖ్యాపరత్వత్తైవ్యావర్తిక్కిఱార్ (అనుసన్ధిక్కిలెన్ఱు). ఉఱ్ఱు - స్పృష్ట్వా. "పలపల" ఎన్గిఱవీప్సైయాలే - కరణాధీనవైవిధ్యమ్బోలే, విషయాధీనవైలక్షణ్యముమ్ వివక్షితమెన్గిఱార్ (దృష్టిప్రియమాయిత్యాది).— (అవఱ్ఱైయఱికైక్కు) విషయీకరిక్కైక్కు. జ్ఞప్తిః - జ్ఞానమెన్ఱపడి. ఈశ్వరస్యచక్షురాదిజన్యజ్ఞానాన్యపిసన్తి, ౩"పశ్యత్యచక్షుః" ఇతీన్ద్రియానధీనజ్ఞానాన్యపిసన్తీత్యుభయవిధజ్ఞానాన్యప్యుచ్యన్తే (ఞానమ్పలపలవితి).— ఆళ్వారైయేసమస్తభోగ్యమాకవనుభవిత్తుహృష్టనాకిఱానెన్ఱతాయిఱ్ఱు. అనేకశరీరపరిగ్రహమ్బణ్ణి ప్రతిశరీరమ్ భిన్నమాన తత్తదిన్ద్రియఙ్గళెల్లావఱ్ఱాలుమాళ్వారై యనుభవిక్కిఱాన్. ఉణవుక్కువిషయమ్ - ౪"తెన్నావెన్నుమ్" ౫"ఎన్నముతన్ కొల్లుమ్" ఎన్గిఱ ౬* తొణ్డర్క్కముతు. "ఓ" ఎన్గైయాలే- అనేకశరీరపరిగ్రహమ్బణ్ణినతుమాళ్వారై యనుభవిక్కైక్కాక, భోగముమివరోడేయెన్ఱుతోఱ్ఱుకిఱతు. ద్వితీయయోజనైయిల్, సమస్తపదార్థఙ్గళైయుమ్ స్వతఏవసాక్షాత్కరిత్తుకొణ్డు అవన్దనిర్భరనాయిరుక్కిఱవన్, "అతెల్లామాళ్వారొరువరాలేయుణ్డు" ఎన్ఱునినైత్తిరుక్కిఱానెన్ఱపడి. "పలపలకణ్డుణ్డు" ఇత్యాదినోక్తాని-వైషయికసుఖాని, విషయాశ్చ, జ్ఞానానిచభగవతఃపరాఙ్కుశార్యవిషయఏవ భవన్తీతిసిద్ధవత్కృత్యాహ (ఇవైయెల్లామొరువిషయత్తిలేయితి). శేషస్సామగానాదివిశిష్టవేషేణశ్రోత్రసుఖకరోపిభవతి; ఏవంసర్వాకారసమ్పత్త్యా, రసనేన్ద్రియభోగ్యైరపిపదార్థైర్భోగ్యరసోభవేత్ సోప్యనేనజాయతఇతిభావః. యద్వా, ౭"శెన్నాలుక్కుడైయామ్" ౮"నివాసశయ్యాసనపాదుకాంశుక" ఇత్యాది ప్రకారేణరసనేన్ద్రియభోగ్యోపిభవతీతివా.

౧॥ ౮౩-౧. ౨॥ ఛాం-ఉ-౭-౨౬. ౩॥ ౪॥ ౯-౬-౫. ౫॥ ౬౯-౨. ౬॥ ౮౪-౯. ౭॥ ౧-౮-అన్దా-౫౩. ౮॥ స్తో-ర.

ఈ.—(ఎనకళ్వి)తలై హృదయత్తిలోడుకిఱతుపిఱరటియాతపడియుత్తత్తుప్పరిమాఱక్కడవఙవళ్ పడుమ్బాడేయితు. (తాన్పట్ట) ౧"నజీవేయంక్షణమపి" ఎన్గిఱతానవిక్రుతనాయ్, ఇవళ్ విక్రుతైయానవాఱే!. (వఞ్జనై) అళవుపడైక్కు ప్పెరుమ్బడైతోట్పతువఞ్జనత్తాలేయిఱే. పకలై యిరవాక్కియుమ్, "ఆయుధమెడేల్" ఎన్ఱిఱుత్తుమ్ శెయ్త శెయల్ పోలే యినలై వఞ్జిత్తిరిత్తనై. ౭.

జీ-అ.—"కళ్వి" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్(తలై హృదయత్తిలిత్యాది). కళ్వితానప్పట్టవఞ్జనై,ఎన-ఎన్న వాయిరున్దతెన్దన్వయిత్తుతాత్పర్యమెన్ఱు కణ్డు కొళ్వతు. "పట్టవఞ్జనై" ఎన్నవమైన్దిరుక్క, "తాన్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (నజీవేయమిత్యాది). సున్దరకాణ్డేషట్షష్టితమే,"చిరంజీవతిపై దేహీ యదిమాసన్ధరిష్యతి । నజీవేయంక్షణమపివినాతామసితేక్షణామ్". ఇవళ్ విక్రుతైయానాలతువఞ్జన మాక వేణుమోవెన్న (అళవుపడైక్కిత్యాది). అళవుపడై-అల్పసేనై. నాయకన్-అళవుపడై. పిరాట్టి-పెరుమ్బడై. ౨"అసితేక్షణా" ఎన్గిఱ-చక్షుస్సౌన్దర్యాధిక్యత్తైప్పఱ్ఱి (పెరుమ్బడై యెన్ఱతు). ౩"తుల్యశీలవయోవృత్తామ్" ఇత్యాది. అప్పడి వఞ్చకనోవెన్న (పకలైయిత్యాది). "వఞ్జనైయే" ఎన్ఱ ఏకారమ్ - ఇతిరున్ద పడియొన్ఱు ఎన్ఱిడుపాట్టిలే. ౭.

అ-అ-వి.—౩"తనకేళ్ళిలాఙ్కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్" ఇతిహ్యుచ్యతే - ౪ "తస్యయథాకప్యాసంపుణ్డరీకమేవమక్షిణీ" ఇత్యుచ్యమానలోచనే నైతత్సదృశేనభవతఇతిహి తస్యార్థః. ఏతత్సర్వమ్-"తాన్" ఇత్యత్రగర్భితమ్—ఎనకళ్వితానప్పట్టవఞ్జనై - ఉళ్ళులావియొన్ఱుతొఱ్ఱిఙ్గి వెళ్ళ నీర్ క్కిడన్దాయెన్ను మెన్ఱనైయన్వయమ్. ౭.

ప్ర-తి.—(ఏఱ్పామ్పాట్టు) (ఉళ్ళులావియులర్న్దులర్న్దు) భగవద్గీతాసుద్వితీయే, "అచ్ఛేద్యో౽యమదాహ్యోయమక్లేద్యో౽శోష్య ఏవచ । నిత్యస్సర్వగతస్స్థాణురచలోయం సనాతనః॥౨౪॥"—(పిన్నుమ్ వెళ్ళనీర్క్కిడన్దాయ్) శ్రీవిష్ణుధర్మే చత్వారింశేధ్యాయే, "అన్ధకారే౽తితీవ్రేచనరసింహమనుస్మరేత్ । తరత్యఖిలదుఃఖానితాపార్త్తోజలశాయినమ్।గరుడధ్వజానుస్మరణాద్విషవీర్యంప్రశామ్యతి"—(తానప్పట్ట) సున్దరకాణ్డేషట్షష్టితమే, "ఇతస్తుకిందుఃఖతరంయదిమంవారిసమ్భవమ్ । మణింపశ్యామి సౌమిత్రేనహి పశ్యామిజానకీమ్॥ ౯ ॥ చిరంజీవతిపై దేహీ యదిమాసంధరిష్యతి । నజీవేయంక్షణమపి వినాతామసితేక్షణామ్॥ ౧౦॥ నయమామపితన్దేశం యత్రదృష్టామమప్రియా । నతిష్ఠేయంక్షణమపి ప్రవృత్తిముపలభ్యచ॥౧౧॥". ౭.

తాత్పర్యము.—భగవద్విరహముచేఁబరితాపమునొంది యాపరితాపమునుసహింపనశక్తురాలై యీపె మిక్కిలియార్తితో భగవంతుని గుఱించి మహోపకారకుఁడనియు, అట్టియుపకారమే తనఫలమగునట్లు సర్వసులభుఁడై యవతరించినకృష్ణుఁడనియు, అర్ణవశాయియనియు చెప్పి, సర్వస్వాత్పరునివశీకరింపఁదగిన సౌన్దర్యముకలఈపె వానిగుణములకు వశపడెనే ఇదిఏమాశ్చర్యము?

మూ.— వఞ్జనేయెన్ను న్దైతొழுన్దన । నెఞ్జమ్ వేవనెడితుయిర్ క్కుమ్, విఱ ।
అఞ్జనవఞ్జనై శెయ్ తీరుమ్మై । తఞ్జమెన్ఱివళ్ పట్టనవే ॥ ౯॥

ఆ.— (వఞ్జనే) ఉన్నుడైయగుణఙ్గళిలే యెన్నై యకప్పడుత్తినవనేయెన్నుమ్; పిన్నై తన్ తిరువాయాలాన్ఱు శ్లోల్లమాట్టామైయాలే తన్నైక్కళాలే తొழுతిరుక్కుమ్; ఆప్పోతే యవనైక్కాణామైయాలే తన్నెఞ్జమ్ వేవనెడితుయిర్ క్కుమ్; ఉమ్మై "తన్నుడైయవాపత్తుక్కు త్తుణై" ఎన్ఱు విశ్వసిత్తిరున్ద వివళుమ్ ఉమక్కు ప్రతికూలనాన కంసనప్పట్టతుపడువతే! యెన్గిఱాళ్. ౯.

అన్వ.— వఞ్జనే ఎన్నుమ్ కైతొழுమ్ (౩) తననెఞ్జమ్ వేవ నెడితుయిర్ క్కుమ్ (౬) విఱల్ కఞ్జనై వఞ్జనై శెయ్తీర్ (౯) ఉమ్మై తఞ్జమెన్ఱు ఇవళ్ (౧౨) పట్టన ఏ. (౧౪) ౮.

పన్నీ.— అనన్తరమ్, ఆసన్నజనఙ్గళుక్కనుభవ విరోధినివర్తకరాన వుమ్మై విశ్వసిత్తివళ్ పట్టపాడుక శొన్నెన్గిఱాళ్.

ఉట్పుకున్దారైప్పోలే భవ్యతైయైక్కాట్టివఞ్చిత్తవనే!, ఎన్నుమ్; "అవ్వఞ్చనత్తుక్కుత్తొழవేణ్డావో" ఎన్ఱు ప్రణయరోషత్తాలే కైయెడుత్తు త్తొழానిఱ్కుమ్; (౩) పూర్వసంశ్లేషప్రకారత్తైనినైత్తు; తన్నెఞ్జానతు, దగ్ధమామ్బడి, నెడుమూచ్చెఱియుమ్; (౬) పెరుమిడుక్కనాన, కంసనై, అవన్వఞ్చనైయవనోడేపోమ్బడిపణ్ణినవరే!,(౯) మధురైయిల్ పెణ్గళుక్కుతవినవుమ్మై, తనక్కుత్తఞ్జమెన్ఱు, ఇవళ్, (౧౨) పట్టవెళ్ళమ్, ఎన్?.(౧౪) ఇప్పడి కరణత్రయముమ్ శిథిలమామ్బడి పణ్ణవేణుమోవెన్ఱుకరుత్తు. ౮.

అర్థము.— వంచకుఁడా! అనిపలుకును; (ప్రణయరోషముచే) అంజలిచేసును; (౩) తనమనస్సు దహింపఁబడునట్లు నిట్టూర్పువిడుచును; (౬) బలవంతుఁడైన కంసుని మోసముచేసినఓ! శ్రియఃపతీ! (౯) తమను రక్షకుఁడనితలఁచి ఈకుమార్తె (౧౨) పడినదుఃఖము ఎట్టిదైయున్నదో? (౧౪) ౮.

ఈ.— ఎట్టామ్బాట్టు. ఉమ్మైయనుభవిత్తు సుఖిక్కవైత్తీరల్లీర్, కంసనైప్పోలే ముడిత్తువిట్టీరల్లీర్, ఉమ్మై "రక్షకర్" ఎన్ఱిరున్దవివళ్ పడుమ్బాడే యితువెన్గిఱాళ్.

(వఞ్జనేయెన్నుమ్) తాయార్, "వఞ్జిత్తా" ఎన్నప్పాలుత్తిలళ్, "నానల్లేన్" ఎన్ఱాలుమ్ తవిరహొణ్ణాతపడి వఞ్చిత్తున్నిరువడికళిలే శేర్త్తుక్కొణ్డ ఉపకారకనేయెన్నానిన్ఱాళ్; ౧* తానొట్టివన్దెన్ తనినెఞ్జైవఞ్జిత్తూనొట్టినిన్ఱెన్నుయిరిల్కలన్దియలుమవన్నో?. ఇప్పడియెనై్న యుమఱియాతేవఞ్జిత్తు ఉన్తిరువడికళిలేశేర్త్త ఉపకారకనే! యెన్నానిన్ఱాళ్. (కైతొழுమ్) వఞ్జిత్తవుపకారత్తుక్కు త్తోఱ్ఱుత్తొழுమ్. తాయార్ శొన్న గుణహానిక్కొరు పరిహారమ్పణ్ణినవాఱే అన్ఱ్రామైపోకాతే; తననెఞ్జమ్వేవ నెడుమూచ్చెఱియానిఱ్కుమ్; ౨"తతోమలిన సంవీతాం రాక్షసీభిస్సమావృతామ్। ఉపవాసకృశాందీనాంనిశ్వసన్తీం పునఃపునః". "ఉళ్ళమ్మలఙ్గ" ఎన్ఱు వెట్టివిழுన్దపడి శొల్లిఱ్ఱు; "ఉళ్ళుళావి యులర్న్దులర్న్దు" ఎన్గిఱవిడత్తిలే - ఉలర్న్దపడి శొల్లిఱ్ఱు; ఇఙ్గే, తననెఞ్జమ్ వేవవెన్గైయాలే - నెరుప్పుక్కొళున్దినాప్పోలే శొల్లుకిఱతు.

జీ-అ — ఎట్టామ్బాట్టు. (వఞ్జనేయిత్యాది) "తననెఞ్జమ్" ఇత్యారభ్య, మేలెల్లామ్ కటాక్షిత్తవతారికై (ఉమ్మైయిత్యాది).

అతెప్పడి యెన్న (నానల్లేనిత్యాది). వఞ్చనత్తై యుపకారమాక చ్చొల్లుకైయాలే యెన్ఱపడి. అప్పడి వఞ్చిత్తు చ్చేర్త్తుక్కొణ్డానో వెన్న (తానొట్టియిత్యాది). "నానల్లేన్" ఇత్యాదివాక్య వివరణమ్ (ఇప్పడి యెనై్నయుమిత్యాది). పునశ్చ నెడుమూచ్చెఱివానెన్నెన్న (తాయార్ శొన్న విత్యాది). ఉయిర్క్కై-మూచ్చువిడుకై. పలకాలుమ్ నెడుమూచ్చెఱికిఱతుక్కు సంవాదమ్ (తతోమలినేత్యాది) సున్దరకాణ్డే పఞ్చదశే. నెఞ్జిన్నోవై ప్పలకాలుఞ్జొన్నత్తై - కాష్ఠసమాధియాకరూపిక్కిఱార్ (ఉళ్ళమ్ మలఙ్గవెన్ఱిత్యాది). ఇత్తాల్ - అచ్ఛేద్యత్వాది ప్రతికోటియైచ్చొన్నపడి. (కొళున్దినాప్పోలేశొల్లుకిఱతు) *కొళున్దినాప్పోలిరుక్కిఱమైయై చ్చొల్లుకిఱతు.

అ-అ-వి.—(తాయార్ వఞ్జిత్తానెన్నప్పాలుత్తిలళితి) మాతావఞ్చనాందోషత్వేనావదత్, తాము క్తిమసహమానాసతీస్వయంవఞ్చనామేవోపకారత్వేనాహేత్యర్థః. నను, మాతృవత్పుత్ర్యపివఞ్చనాందోషత్వేనైవాహేతిభవతు, కోదోషఇతిచేన్న; "అరక్కనిలఙ్గైశెఱ్ఱీర్క్కే, ఇలఙ్గైశెఱ్ఱవనేయెన్నుమ్" "ఎనతవళ్వణ్ణర్ తకవుకళే, తకవుడైయవనేయెన్నుమ్" ఇతి-మాత్రాదూషణత్వేనోక్తానాంవచసాంప్రత్యుత్తరత్వేన పుత్రీవచనప్రకరణవిరోధాత్.—"నెడితుయిరానిఱ్కుమ్" ఇతి వర్తమానార్థం హృదినిధాయదృష్టాన్తమాహ (తతఇత్యాది) ఎన్నవుమామ్. ౮.

ఈ.—(విఱక్కుఙ్గనై వఙ్గనైశెయ్‌తీర్) మిడుక్కానానకంసనై యழ్ఴియచ్చెయ్‌తీర్. ఉమ్మైత్తోర్ప్పిక్కనినైత్తారై నీర్ తోర్ప్పిక్కుమవరాయిరున్దీర్. ఆశ్రితానాశ్రిత విభాగమఱ ఉమక్కిరణ్డిడత్తిలుమ్ కార్యమొన్ఱేయో? (ఉమ్మైత్తఙ్గమెన్ఱు) తఙ్గమల్లాతారై "తఙ్గమ్" ఎన్ఱిరున్దార్ శొల్లుమాప్పోలే. శొల్లువతే! ౧ ,, తఙ్గమ్మాకియ తన్దైతాయొడు తానుమాయ్" ఎన్నుమ్ సర్వరక్షకనై, ఘాతుకనై చ్చొల్లుమాప్పోలే శొల్లుకిఱాళితే మకళ్ దశైయైప్పార్త్తు. (ఇవళ్ పట్టనవే) ఒరుమహాభారతత్తుక్కుప్పోరుమొ్బలే. సంసారికళైప్పోలే యుణ్ణుదుత్తుత్తిరియ వైత్తీరల్లీర్, ఉమ్మై నిత్యసూరికళైప్పోలే అనుభవిక్క క్కొడుత్తీరల్లీర్, ఎఙ్గళైప్పోలే ౨"తత్తస్యసదృశంభవేత్" ఎన్నుమళవిలిరుక్క ప్పెణ్ణ్గళిలళ్, కంసనైప్పోలే ముడిత్తీరల్లీర్. ఎఙ్ఙవழ్ఴివారాతే ఉమ్మై త్తఙ్గమాక ప్పఱ్ఱినవివళై యొత్తనై పడుత్తవేణుమ్? రా.

జీ-అ.—శబ్దార్థమ్(మిడుక్కానానవిత్యాది). హార్దభావమ్(ఉమ్మైత్తోర్ప్పిక్కవిత్యాది). "ఉమ్మైత్తఙ్గమ్" ఎన్ఱ పదత్తైయుఙ్కూట్టిక్కొణ్డుభావమ్ (ఆశ్రితానాశ్రితేత్యాది). కార్యమ్ - వఞ్చనై. ఆశ్రితరాన యశోదాదికళుక్కు త్తోర్కైయుమ్, అనాశ్రితరాన కంసాదికళై జయిక్కైయుమన్ఱో వుమక్కు స్వభావమ్, ఇప్పోతిరణ్డిడత్తిలుమ్ తోర్ప్పిక్కైయేయాయ్ విట్టతేయెన్ఱపడి. వ్యాఖ్యాతావినీదుపాదు(తఙ్గమల్లాతారై యిత్యాది). అప్పడిశొల్లలామోవెన్న (తఙ్గమాకియ విత్యాది). "తఙ్గమల్లాతారై" ఇత్యాదివాక్యమ్-"ఉమ్మై" ఎన్ఱతిల్ తాత్పర్యమ్. బహువచనార్థమ్ (ఒరుమహాభారతమిత్యాది). వివరణమ్ (సంసారికళైయిత్యాది). వఞ్చనత్తైయుపకారమాకచ్చొల్లుకైయాలే-సంసారికళిల్ వ్యావృత్తి; "తననెఙ్గమ్‌వేవ" ఎన్నైయాలేనిత్యసూరికళిలుమ్, తిరుత్తాయారాన తన్నిలుమ్‌వ్యావృత్తి. "కైతొழ్ఴుమ్" ఎన్ఱత్తైక్కాట్టిత్తరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ (ఎఙ్గళైప్పోలేయిత్యాది). "కఙ్గనై" ఇత్యాదియైక్కాట్టిత్తరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ (కంసనైయిత్యాది). "ఉమ్మైత్తఙ్గమ్" ఎన్ఱతుక్కు తాత్పర్యాన్తరమ్ (ఎన్వழ్ఴివారాతేయిత్యాది). అతావతు-ఇత్తనైనాళుమెన్నై "తఙ్గమ్" ఎన్ఱిరున్దాళ్, ఇప్పోతెఙ్ఙ శొక్కాశామల్ ఎన్నైవిట్టుమ్మైత్తఙ్గమాకప్పఱ్ఱిన వివళ్ పడుమ్‌పాడేయిఱు, ఇవళైయిత్తనైపాడుపడుత్తవేణుమోవెన్ఱపడి. ఎన్వழ్ఴివారాతే - ఎఙ్ఙ శొల్వழ్ఴివారాతే. అతావతు - ఇలఙ్గైశెత్‌ఱీర్‌క్కే" ఎన్ఱుమ్, "ఎనతనళవణ్ణర్ తకవుకళే" ఎన్ఱుమ్, "ఎనకళ్విత్తాన్పట్టవఙ్గనైయే" ఎన్ఱుమ్, నాఙ్ఙ శొన్నవార్త్తైకళైయనాదరిత్తెన్ఱపడి. యద్వా, ఎన్వழ్ఴి - "తత్తస్యసదృశంభవేత్" ఎన్ఱిఱునిలైయాతల్. సున్దరకాణ్డేఏకోనచత్వారింశే, "శరైస్తుసఙ్కులాఙ్కృత్వాలఙ్కాంపరబలార్దనః। మాన్నయేద్యదికాకుత్స్థస్తత్తస్యసదృశంభవేత్" క్రమేణాన్వయః. రా.

ప్ర-తి.—(ఎట్టామ్పాట్టు) (వఙ్గనేయిత్యాది) (నెడితుయిర్క్కుమ్) తత్రపఞ్చదశే, "తతోమలినసంవీతాంరాక్షసీభిస్సమావృతామ్॥ ౧౮॥ ఉపవాసకృశాందీనాంనిశ్వసన్తీంపునఃపునః। దదర్శశుక్లపక్షాదౌచన్ద్రలేఖామివామలామ్॥ ౧౯॥ మన్దప్రఖ్యాయమానేనరూపేణరుచిరప్రభామ్"॥౧౯-౪॥———(పట్టనవే) తత్రైకోనచత్వారింశే, "బలైస్సమగ్రైర్యదిమాంరావణంజిత్యసంయుగే। విజయీస్వపురంయాయాత్తత్తేవాస్యయశస్కరమ్॥౨౯॥శరైస్తుసఙ్కులాంకృత్వాలఙ్కాంపరబలార్దనః। మాంనయేద్యదికాకుత్స్థస్తత్తస్యసదృశంభవేత్॥౩౦॥" రా.

తాత్పర్యము.—తనగుణములచే నన్నువశపఱచుకొనినవాఁడా! యనిచెప్పి మఱియు తానువార్తలాడుటకునశక్తురాలై యఞ్జలిచేసును. అప్పుడును సర్వేశ్వరుఁడు వేంచేసి సేవసాధింపనందున దుఃఖాతిశయముచేఁ దనమనస్సుదగ్ధమగునట్లునిట్టూర్పులిడును. ఈప్రకారము మిమ్మును రక్షకులుగా నమ్మియున్న ఈపెప ప్రతికూలులు పడిన దుఃఖముల ననుభవింపఁజేయుటయు క్తమా?. రా.

౧॥ ౨౬-౯. ౨॥ రా-సు-౩౯-౩౦.

మా.—పట్టపోతెழுపోతఱియాళ్విరై । మట్టలర్తణ్డుழாయెన్నుమ్ఞుడర్ ।
వట్టవాయ్నుతినేమియీర్, నుమ । తిట్టమెన్గొలివ్వేழைక్కే॥ ౯॥

ఆ.—(పట్టపోతు) ఆశ్రితరక్షణార్థమాక త్తిరువాழிయైయేన్దిక్కొణ్డిరుక్కిఱనీర్, ఉన్మాదుసంశ్లేషిక్కైయిలుళ్ళవభినివేశత్తాలే మన్ఱునుసన్ధిక్కక్షమైయన్తికేయిరుక్కిఱవివళ్ తిఱత్తిల్చెయ్యనినైత్తరుళిన్ఱెన్నెన్గిఱాళ్. ౯.

అన్వ.—పట్టపోతు ఎழுపోతు అఱియాళ్ (౩) విరై మట్టు అలర్ (౬) తణ్డుழாయ్ ఎన్నుమ్ శుడర్ (౯) వట్టమ్ వాయ్ నుతి(౧౨)ఱార్ నుమతు ఇట్టమ్ (౧౫) ఇవ్వేழைక్కు ఎన్గొల్. (౧౮)

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇవ్వళవిల్, రక్షణోపకరణవత్తైయైయుడైయవున్ముడైయనినైవేతాయిరుక్కిఱతెన్గిఱాళ్.

ఉఱఙ్గామైయాలుమ్ ఉణర్న్దు తెళివుడైయళాయిరామైయాలుమ్ అస్తమిత్తపోతుమ్, ఉదిత్తపోతుమ్, అఱికిఱిలళ్. అఱికిఱతు సెఞ్జ్ఞూకైయాలే. (౩) పరిమళముమ్, మధువుమ్, పరమ్బిన, (౬) శెవ్వి త్తిరుత్తుழாయ్, ఎన్నానిఱ్కుమ్. జ్వాలైకళైయుడైయ,(౯) వట్టవాయైయుమ్, కూర్మైయైయుముడైయ, (౧౨) తిరువాழிయైయుడైయవరే!, ప్రతిబన్ధకత్తైక్కழிత్తుక్కిట్టపరికరముడైయీరానవున్ముడైనైవానతు, (౧౫) పన్ఱిన్బువిశమాట్టాతవిచ్చపలైక్కు, ఏతాయిరుక్కిఱతు?. (౧౮) సత్తైక్కుఉప్పాయిరుక్కిఱతో?, ముడివుప్పాయిరుక్కిఱతో? వెన్ఱుకరుత్తు. ౯.

అర్థము.—(ఈపె) అస్తమయకాలమును ఉదయకాలమును నెఱుంగదు. (౩) పరిమళమును మధువును పూర్ణమైయున్న (౬) చల్లనితిరుయ్ అనిచెప్పును. తేజస్సుకల (౯) మండలాకారమైన ముఖమును క్రౌర్యమునుకల (౧౨) చక్రాయుధముధరించినవారా! మీయొక్క (౧౫) ఇట్టిచపలురాలికి ఎట్టిదైయున్నదో? (౧౮) ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. "ఇవళ్ పట్టన" ఎన్గైక్కు ఎన్బట్టాళెన్న ; పడువతెల్లామ్ పట్టాళాకిల్ ఇవళినిడువాళెన్గిఱాళ్.

(పట్టపోతెழுపోతఱియాళ్) ఉతిత్తతుమస్తమిత్తతుమఱికిఱిలళ్. ఇవళఱివతుమే తేనుమ్ముణ్డోవెన్నిల్ (విరైయిత్యాది) విరై-ఇతొరుపరిమళమే! మట్టు-ఇతొరుతేనే! అలర్-ఇతొరుపూవే! తణ్-ఇతొరుకుళిర్త్తియే! తిరుత్తుழாయ్విషయమాక ఒరుకోడియైచొల్లుమ్.౧*ఉమ్ముడైయ పేరున్దారు మొழிయపఱియాళెన్గిఱాళ్.

ఎన్నవాఱే, "నమ్మైయాశైప్పట్టు ఇప్పడిపడప్పెఱ్ఱోమే" ఎన్నలభ్యలాభత్తాలే కైయిల్తిరు

జీ-అ.—ఒన్బతామ్పాట్టు (పట్టపోతిత్యాది) పూర్వార్ధత్తైక్కాట్టాక్తిత్తవతారిక్కై (ఇవళ్ పట్టనవిత్యాది). (ఇనియెన్బడువాళితి) ఇతుక్కు నుభవియాతతాయినిమేలే యనుభావ్యమానదుఃఖముణ్డోవెన్నపడి.

"పట్టపోతు" ఎన్నతు - "ముత్తుప్పట్టతు" ఎన్నుమాప్పోలే, ఉతిత్తపోతెన్నపడి. "ఎழுపోతు" ఎన్నతు - "ఎழுకళమ్" ఎన్నుమాకే,అస్తమిత్తపోతెన్నపడి. ఎழுకళమ్-ముడికిఱయుద్ధభూమి. వివరణమ్(ఉమ్ముడైయవిత్యాది). వితిర్త్తా-చలిప్పిత్తా. తటస్థళక్కైయై

అ-అ-వి.—"విరై మట్టలర్" ఎన్గిఱపదత్తోడే, "వఞ్జనే" ఎన్నత్తైయుఙ్గూట్టితాత్పర్యమ్ (ఉమ్ముడైయపేరుమిత్యాది) ఎన్నవుమామ్. —(నమ్మైయాశైప్పట్టితి) అస్మిన్వాక్యేస్యోపదేశే-౨"ఉదారాస్సర్వఏవైతేజ్ఞానీత్వాత్మైవమేమతమ్। ఆస్థితస్సహియుక్తాత్మామామేవానుత్తమామ్ | బహూనాంజన్మనామన్తే జ్ఞానవాన్మాం ప్రపద్యతే । వాసుదేవస్సర్వమితిసమహాత్మాసుదుర్లభః". ౯.

౧॥ ౫౪-౨.   ౨॥ భ-గీ-౭-౧౮-౧౯.

ఈ.—వాழிయై విత్తిర్త్తాళ్ (శుడర్వట్టవాయ్నుతినేమియార్) శుడరైయుమ్, వట్టమానవాయై యుమ్, కూర్మైయైయుముడైయ తిరువాழிయైక్కైయిలేయుడైయార్. ఇప్పోతు "శుడర్వట్టవాయ్నుతి" ఎన్గిఱ విశేషణమెన్నెన్నిల్; పెణ్పిళ్ళైయైక్కాట్టిల్ తిరుత్తాయార్, కైయున్దిరువాழிయుమానవழకుక్కీడుపట్టు, విశేష ణఙ్గళిట్టనుభవిక్కిఱాళ్. ఆశ్రితానాశ్రితవిభాగమఱ ఉమక్కుழிకైక్కుప్పరికరమొన్తేయో? ౧"ఆழிప్పడైయన్ద ణనైమఱవియైయిన్ఱిమనత్తువైప్పారే" ఎన్ఱిత్తే ఇవర్తమ్ముడైయవార్తైయుమ్. కైయున్దిరువాழிయుమాన వழకైక్కణ్డాల్ నెఞ్జుழிయుమవర్కళిత్తే. (నుమతిట్టమెన్గొల్) రావణహిరణ్యాదికళైప్పోలేముడిక్కనినైక్కిఱీరో, నిత్యసూరికళైప్పోలేకైయున్దిరువాழிయుమానవழకై, యనుభవిప్పిక్కిఱీరో?, తన్నైయుమ్మఱన్దుమ్మైయుమ్ మఱన్దు సంసారికళైప్పోలేయుణ్డుడుత్తుత్తిరియవైక్కిఱీరో?; ఇవళ్ పేచ్చిల్ నీర్ నినైత్తిరుక్కిఱతే?. (ఇవ్వేழைక్కే) అత్యన్తచపలైయాన ఇవళ్ విషయత్తిల్ నీర్ నినైత్తిరుక్కిఱతే?. ౯.

జీ-అ.—యనువదిత్తు ప్పరిహరిక్కిఱార్ (ఇప్పోతిత్యాది). ఇప్పోతు-తాయార్ తన్ వార్తైయాయ్చ్చొల్లుకిఱపోతు."శుడర్వట్టవాయ్నుతినేమి యార్-పట్టపోతు" ఇత్యాది పూర్వార్ధత్తోడేకూట్టి, మకళుడైయవ్యసనత్తుక్కు త్తిరువాழிయాழ்వానోట్టైచ్చేర్త్తియழகే హేతువెన్ఱ తాత్పర్య మరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఆశ్రితానాశ్రితేత్యాది). అతావతు-అనాశ్రితరాన హిరణ్యాదికళైయழிక్కైక్కుమ్, ఆశ్రితరైయానవివళైచ్చేర్త్తియழகై క్కాట్టియழிక్కైక్కుమ్పరికరమొన్తేయోవెన్ఱపడి.ఇవరప్పడికైయున్దిరువాழிయుమానవழకిలేయీడుపట్టిరుప్పరోవెన్న (ఆழிప్పడైయిత్యాది). అన్దణనై-పరిశుద్ధనై. ౨ "శక్కరత్తణ్ణలేయెన్ఱుతాழ்న్దు" ౩ "ఆழிయొడుమ్పొన్నార్ శార్ఙ్గముడైయ వడికళైయిన్నారెన్ఱఱియేన్" ఇత్యా దియైత్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱి, తిరుమఙ్గైయాழ்వార్ ముతలానారైయుఙ్కూట్టియరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కైయుమిత్యాది). "శుడర్వట్టవాయ్నుతినేమి యార్" ఎన్ఱత్తైయుఙ్కూట్టిభావమ్(రావణేత్యాదివాక్యద్వయేన). నుతి" ఎన్ఱ - తైక్ష్ణ్యత్తైప్పఱ్ఱి (రావణహిరణ్యాదికళైప్పోలేయెన్ఱతు). "శుడర్" ఎన్ఱత్తాల్చ్చొన్న - సౌన్దర్యత్తైప్పఱ్ఱి (నిత్యసూరికళైప్పోలేయిత్యాది). ఇన్దవర్థద్వయత్తైయే యుత్తరత్రవివరిక్కిఱార్ (కూర్మైక్కిల క్కాకవిత్యాదివాక్యద్వయేన). "పట్టపోతెழுపోతఱియాళ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (తన్నైయుమ్మఱన్దిత్యాది). అతావతు-పట్టపోతెழுపోతఱి యాళ్" ఎన్గిఱవిడత్తిలే - ౪ "నన్దన్త్యుదితఆదిత్యే నన్దన్త్యస్తమితేరవౌ। ఆత్మనోనావబుధ్యన్తేమనుష్యాజీవితక్షయమ్" ఇత్యాదిప్పడియేయెల్లా రుమ్ సుఖమాకవిరుక్క, ఇవళుతిత్తతు మస్తమిత్తతు మఱియాతేయిరుక్కిఱాళెన్ఱితాత్పర్యమ్; అన్దభావత్తైత్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱి, ఇప్పడియిరు క్కిఱవివళైయవర్కళైప్పోలేయుణ్డుడుత్తు త్తిరియవైక్కిఱీరోవెన్ఱపడి. "ఇవ్వేழைక్కు-నుమతిట్టమెన్గొల్" ఎన్గిఱ పదసఙ్గతియైత్తిరువుళ్ళ మ్పఱ్ఱి, "విరైమట్టలర్" ఇత్యాదియైయుఙ్కటాక్షిత్తు, చాపలస్యవిషయన్దర్శయన్ భావమాహ (పేచ్చిల్ విడాతవిత్యాది). ఏழை-చపలై. "శుడర్" ఇత్యాదియైయుమ్, "విరై" ఇత్యాదియైయుమఙ్కొణ్డు చాపలత్తైవివరిక్కిఱార్ (కైయుమిత్యాది). ౯.

తాత్పర్యము.—మీతోసంశ్లేషించుటయందభినివేశముచే నడతప్ప యితరముల ననుసంధింప నశక్తురాలైన యీకుమార్తెవిషయమునందు, ఆశ్రితరక్షణార్థముగఁ జిరువాழிనిధరించియున్న తమరెంచియుండువిధమెట్టిదో? ఈపె నిత్యసూరులవలె తమదివ్యమంగళవిగ్రహసౌన్ద ర్యము ననుభవించునట్లు కృపఁజేయుదురో? తనను మిమ్మునిద్దరినిమఱచి సంసారులవలె దుఃఖపెట్టెదరో? ఈపెవిషయముగ మీరు తలఁచి యుండునది ఏమో? నేనెఱుఁగను. ౯.

మూ.—ఏழை పేతైయిరాప్పకల్ తన। కణ్ణిలోణ్కణ్ణనీర్ కొణ్డావ్, కిళ। వాழை వేవవిలఙ్గైశెత్ తిరివళ్। మాழైనోక్కొన్ఱుమ్వాట్టేన్మినే॥ ౧౦॥

ఆ.—(ఏழைపేతై) ఉన్మైయాశైప్పడుమ్ స్వభావైయాయ్, ఈన్ముడైయదుర్లభత్వత్తైయఱియమాట్టాత బాల్యదశాపన్నైయాయిరున్ద ఇవళ్ ఉన్మైయాశైప్పట్టు ప్పెఱాతవ్యసనత్తాలే అత్యన్తమవసన్నైయానాళ్ ; ఇవళ్ ముడివతఱ్కుమున్నే ప్రతిబన్ధకఙ్గళైయుమ్ నీరేపోక్కి క్కొణ్డు ఈణ్డైనవన్దు రక్షిత్తరుళవేణుమెన్ఱెమ్బెరుమానైయపేక్షిక్కిఱాళ్. ౧౦.

అన్వ.— ఏழై పేతై ఇరాప్పకల్ (౩) తన కేழ் ఇల్ (౬) ఒణ్ కణ్ నీర్ (౯) కొణ్డాళ్ కిళర్ వాழ்వై (౧౨) వేవ ఇలఙ్గై శెற்றీర్ (౧౪) ఇవళ్ మాழై నోక్కొన్ఱుమ్ (౧౫) వాట్టేన్మిన్ (౧౬). ౧౦

పన్ని.— అనన్తరమ్, విరోధిమిక్కాల్ వెన్దు విழப్పణ్ణుమ్ వీరప్పాట్టైయుడైయనీర్;ఇవళ్ నోక్కొన్ఱు మొழியచ్చెన్దుళ్ముకు, ఇత్తై ప్పడియాతొழியవేణుమెన్గిఱాళ్.

కిట్టాతొழியిలుమ్ విడాతచపలైయుమాయ్, ఎన్శొల్కేట్కాత పేతైయుమానవివళ్, ఇరవోడు పకలోడువాశియఱ, (౩) తన్, ఒప్పు, ఇల్లాత, (౬) అழகియ, కణ్గళ్, నీర్, (౯) కొళ్ళుమ్బడియానాళ్. మిక్కవుయర్త్తియైయుడైత్తాయ్ పరపీడాఫలమాన, రావణైశ్వర్యమ్, (౧౨) అగ్నిసంత్తామ్బడి, లఙ్కైయై, అழியచ్చెయ్దవనే!, (౧౪) అవళుక్కుతవినాప్పోలే ఇవళుడైయ, ముగ్ధమాన - మానిన్నోక్కుప్పోలే యిరుక్కుఱ, నోక్కైయొన్ఱైయుమాకిలుమ్, (౧౫) కెడుప్పియాతొழியవేణుమ్. (౧౬) ఇవళ్నోక్కుక్కిశీర్ ఎల్లార్క్కుమ్ జీవనహేతువెన్ఱు కరుత్తు. ౧౧.

అర్థము.— అధికాశనొందియున్న (హితములనువినని)బాలికయైనయీపె రేయింబగళ్ళు (౩) తనయొక్క సమము లేని (౬) అంద మైన నేత్రములయందు నీళ్ళను (౯) ధరించియున్నది. అధికమైన (రావణునియొక్క) ఐశ్వర్యము (౧౨) దగ్ధమగునట్లు లంకను భస్మీకరిం చినవారా! (౧౪) ఈపెయొక్క సుందరమైయున్న కటాక్షమునుమాత్రమైనను (౧౫) నశింపకనుండవలయును. (౧౬)

ఈ.— పత్తామ్బాట్టు. ఇవళ్, నోక్కొన్ఱుమొழியా అల్లాత తెల్లామొழிన్దాళ్ ; ఇనోక్కొన్ఱైయుమ్ నోక్కొళ్ళీరెన్గిఱాళ్.

(ఏழై) "కిడైయాతు " ఎన్ఱు ప్రమాణప్రసిద్ధమానత్తిలే, కిడైక్కుమతిల్ పణ్ణుమ్ చాపలత్తైప్పణ్ణుకై. (పేతై)"కిడైయాతు" ఎన్ఱఱిన్దు మీళుమ్ పరువమల్ల, నాఽహితజ్ఞాన్ఙ్గళ్ ఉఙ్గేళాతపరువమ్. (ఇరాప్పకల్ తనకేழ்

జీ-అ.— పత్తామ్బాట్టు. (ఏழையిత్యాది). "మాழை నోక్కొన్ఱుమ్ వాట్టేన్మిన్" ఎన్ఱత్తై క్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇవళిత్యాది).

కిడైయాతెన్ఱు ప్రమాణప్రసిద్ధమానత్తిలే యెన్ఱతు-౧"భామమ్మనోరథం స్వస్న్యం స్వర్గివద్వ్యశ్చయస్పదమ్ । ప్రాప్నోత్యారాధితేవిష్ణౌ మక్తిమప్యతి దుర్లభామ్" ౨ "నచస్తుపాపశ్యతికశ్చనైనమ్" ౩ "నర్గాహ్యాంకేచదిత్క్వాచిత్" ౪ "కట్కిలి"ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ. (నాఽహిత

అ-అ-వి.— "గుమతిట్టమెన్గొల్" ఇత్యువాచ - తదేకరక్ష్యత్వాన్యనసాయే సత్యపిస్వరక్షణే స్వయంవిజ్ఞాపయతి, ఏతాదృశీస్వరక్షార్థవిజ్ఞాపనప్రవృత్తిరవగన్తవ్యా. పరప్రవృత్తినివర్తకస్వప్రవృత్తినివృత్తిః - ప్రపత్తిరితిహిప్రపత్తిలక్షణమ్. తస్మాత్స్వరక్షణార్థవిజ్ఞాపన ప్రవృత్తిరూప స్వప్రవృత్తేర్విద్యమానత్వాదీషద్వైళమ్బ్యయామాస, తదానీమాహ (ఏழைపేతైయితి). ఇతివాక్యసఙ్గతిర్ద్రష్టవ్యా. అస్యవహ్యస్యాం గాథాయామ్ "నోక్కొన్ఱుమ్వాట్టేన్మిన్" ఇత్యత్ర "ఇవళ్తానే ముడిన్దుపోకిఱాళ్" ఇత్యాద్యుక్తేశ్చ, అనన్తరమ్ "వాట్టమిల్ పుకழ்వామనై" ఇతి-సంశ్లేషశ్చ. అయమర్థః శ్రీవచనభూషణేప్యుచ్యతే ౫ "అన్తిమకాలత్తుక్కుత్తఞ్జమిప్పోతు తఞ్జమెన్గిఱ నినైవుకళైక్కైఎన్ఱు జీయరరుళిచ్చెయ్వర్" ఇతి. ౩ "అహంస్మరామిమద్భక్తం - కాష్ఠపాషాణసన్నిభమ్". ౧౨.

౧॥　౨॥ క-ఉ-౨-౬.　౩॥　౪॥ ఉ-౨-౩.　౫॥ వ-భూ.

ఈ.-లాణ్ కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్) ఆనన్దాశ్రువుక్కు త్తకుతియాయ్; (కేழில్) కేழ్ ఎన్ఱు-ఒప్పాయ్. ఇల్ ఎన్ఱు - ఇల్లామైయాయ్, ఒప్పిన్ఱిక్కే యిరుప్పతాయ్; ఒణ్ కణ్ - కణ్ణనీరిల్లావిడిలుమ్, కణ్డార్ క్కు ఆల త్తివఴిక్క వేణ్డుమ్పడియానకణ్, సర్వకాలము మశ్రుపూర్ణమాయిఱ్ఱు. తామరైయిలే ముత్తుప్పట్టాప్పోలే యిక్కణ్ణుమ్ కణ్ణనీరుమాయిరుక్కిఱవిరుప్పై, కాట్టిలెఱిత్త నిలావాక్కవతే!. ఇవ్విరుప్పుక్కు కృషిపణ్ణి, ఫలవేళైయిలే యిழప్పతే!; పొన్నుమ్ ముత్తుమ్ విళైయుమ్పడియిఱే కృషిపణ్ణిఱ్ఱు, ఇప్పోతివళిழవుక్కన్ఱియే, అవనిழవుక్కాయిఱ్ఱివళ్ కరైకిఱతు.

(కిళరిత్యాది) నడువేకణ్ణీర్ విழవిడు మిత్తనైయో? విరోధికన ఱ్ఱిరుక్క వెన్న; రావణనిలుమ్ వలితో ఇవళుడైయ విరోధివర్గమ్. ౧ "ఉదీర్ణస్యరావణస్య" ఎన్గిఱపడియే-తాయుమ్ తమప్పనుమ్ శేరవిరుక్క ప్పొఱాత వైశ్వర్యమిఱే. కిళర్న్దవైశ్వర్యమానతు వేణ్పడి లక్షైయైనిరసిత్తీర్. ఒన్ఱైయழిక్కనినైత్తాల్, ముతల్ కెడవాமే యழిక్కుమవరా యిరానిన్ఱీర్. (ఇవళ్ మాழైనోక్కొన్ఱుమ్ వాట్టేన్మినే)ఇవళుడైయ ముగ్ధమాననోక్కొన్ఱుమ్ కెడక్కుమ్పడి కార్యమ్పార్క్క వేణుమ్. మాழై యెన్ఱు-ఇళమై. (నోక్కొన్ఱుమ్ వాట్టేన్మినే) ఇవళ్ తానేముడిన్దుపోకిఱాళ్, నాఙ్గళ్ తానే యిழక్కిఱోమ్, జీవిక్క విరుక్కిఱ నీర్ వేణుమాకిల్, ఉమ్ముడైయ జీవనత్తైనోక్కిక్కొళ్ళప్పారుమ్. ౧౦.

జీ-అ.—ఞ్గొన్నాలుమితి) "తకవుకళే" "వఞ్జనైయే" ఇత్యాదిస్థలఙ్గళిలేశొన్నేనెన్నపడి. (ఆలత్తివழிక్కై-) ఆలత్తియాలే దృష్టిదోషత్తై పఴిక్కైక్కాక్కైయెన్నపడి. "తనకేழிలాణ్కణ్ణిలే . ఇరాప్పకల్ నీర్ కొణ్డాళ్" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (సర్వకాలముమిత్యాది). కణ్ణైవర్ణిక్కిఱవళుడైయ హార్దభావమ్ (తామరైయిలేయిత్యాది). అతావతు - సంశ్లేషాన్నస్తకరసమ్ పాత్తిక్కైక్కాకవుమ్, 'మేన్మేలనత్ప్రైపిఱప్పిక్కైక్కాకవుమన్ఱో నీర్ విశ్లేషిత్తతు; అప్పై యప్పడియే ఫలిత్తపిన్పుమ్, కణ్ణనీరైయుమ్ మాఱ్ఱిక్కలక్కప్పెఱాతే యిழప్పతేయెన్నపడి. తామరైయిలే - తామరైప్పూవిలే. అతిలనిచ్ఛవాయిழక్కిఱీర్గళ్: "ఇతువేణుమ్" ఎన్ఱు సృష్ట్యవతారాదికళాలే పాడుపట్టిழన్దువిట్టీరేయెన్గిఱాళ్ (ఇవ్విరుప్పక్కిత్యాది). ౨ "ఒణ్ముత్తుమ్ పైమ్బొన్నుమేన్ది" ఎన్నత్తైయుట్కొణ్డు రసోక్తి (పొన్నుమ్ ముత్తుమిత్యాది). పొన్ - వైవర్ణ్యమ్. ముత్తు - అశ్రుబిన్దుక్కళ్. (ఇప్పోతివళిழవుక్కన్ఱియేయితి). ఇల్లైయాకిల్, "తనకేழிలాణ్" ఎన్గిఱ విశేషణత్తుక్కు ప్రయోజనమిల్లైయిఱే.

కీழுక్కు శేషమాక్కియవతారికై (నడువేయిత్యాది). "రావణనిలుమ్వలితో" ఎన్గైక్కు అవనప్పడియధికనోవెన్న; కిళర్ త్తియిన్ చరమావధిమాహ (ఉదీర్ణస్యేత్యాది) అయోధ్యాకాణ్డేప్రథమే, "నహిదేవైరుదీర్ణస్య రావణస్యవధార్థిభిః । అర్థితోమానుషేలోకేజజ్ఞేవిష్ణుస్సనాతనః" "వాழை" ఇత్యత్ర-ఐకారమ్ - అవ్యయమ్. "కిళర్వాழைవేవ విలక్కైశెయ్తీర్ - ఇవళ్ మాழைనోక్కొన్ఱుమ్ వాట్టేన్మినే" ఎన్ఱుమేలుక్కు శేషమాక్కి భావాన్తరమ్ (ఒన్ఱైయழிక్కవిత్యాది). అతావతు - లక్షైయై నిశ్శేషమాక అழித్తాప్పోలే యివళైయుమழியాతే కొళ్ళుమెన్నపడి. "వాట్టేన్మిన్" ఎన్ఱు - ఫలమవనతాక చ్చొన్నతుక్కు భావమ్ (ఇవళ్ తానేయిత్యాది). ఉమ్ముడైయ జీవనత్తైయెన్ఱతు-౩ "మణనోక్కముణ్డానే" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱి. క్రమేణాన్వయః. ౧౦.

ప్ర-తి.— (పత్తామ్పాట్టు) (ఏழைపేతైయిత్యాది) (కిళర్ వాழை) అయోధ్యాకాణ్డే ప్రథమే, "తేషామపిమహాతేజా రామోరతికరః పితుః ! స్వయంభూరివభూతానాం బభూవగుణవత్తరః॥ ౬॥ సహిదేవైరుదీర్ణస్య రావణస్యవధార్థిభిః । అర్థితోమానుషేలోకే జజ్ఞేవిష్ణుస్సనాతనః॥ ౭॥ కౌసల్యాశుశుభేతేన పుత్రేణామితతేజసా । యథావరేణదేవానా మదితిర్వజ్రపాణినా." ౮॥ ౧౦.

౧॥ రా-అ-౧-౭. ౨॥ తి-వి-౧౧. ౩॥ తి-మొ-౮౦-౧.

తాత్పర్యము.—మిమ్ము నెల్లప్పుడాశపడు స్వభావముకలదియు, మీసంశ్లేషము దుర్లభమనియెఱుఁగని బాల్యదశతోఁగూడియున్నదియు నైన యీకుమార్తె, మీసంశ్లేషమునుఁగోరి యదిఫలింపనందున వ్యసనముచే నత్యన్తమవసన్నురాలాయెను. ఈపె దురవస్థనుబొందుటకు మునుపు సకలప్రతిబన్ధకములను దమరేపోఁగొట్టి యీపెయొక్క సుందరమైన కటాక్షమునుమాత్రము నతిశీఘ్రముగరక్షించుఁడు. ఈపె మరించుచున్నది. మేమును కుమార్తెను దారపోసుకొనుచున్నాము, ఇందుకు సందియంబులేదు. జీవింపనాశపడుచున్న తాముండవలసియున్నచో తమ జీవనమైన యీముగ్ధకటాక్షమును గాపాడచూడుఁడు. ౧౦.

మూ.—వాట్టమిల్ పుకళ్వామననై, యిశై । కూట్టివణ్ణడకోపన్ శొల్, అమై ।
పాట్టోరాయిరత్తిప్పత్తాల్, అడి । కూట్టలాకుమన్దామమే ॥ ౧౧॥

ఆழ்వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఆ.—(వాట్టమిల్) ఆழ்వారిప్పడియవసన్నరానవిడత్తిల్, అవరుడైయవవసాదమెల్లామ్బోమ్బడి వన్దుతోన్ఱియరుళుకైయాలేవాట్టమిల్లాతప్రణయిత్వవాత్సల్యకారుణ్య సౌశీల్యాదికల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయనాయిరున్ద ఎమ్బెరుమానై చ్చొన్న వి త్తిరువాయ్మొழி అవన్తిరువడికళిలే యణ్ముకియతొరు తిరుమాలైయాక చ్చాట్టలామెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.—వాట్టమ్ ఇల్ పుకళ్ (3) వామననై వణ్ శడకోపన్ (౬) ఇశై కూట్టి శొల్ (౯) అమై ఓర్ పాట్టు (౧౨) ఆయిరత్తు ఇప్పత్తాల్ అడి (౧౫) అమ్ తామమ్ కూట్టలాకుమ్. (౧౮) ౧౧.

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు ఫలమాక భగవదారాధనరూపకైఙ్కర్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

నోక్కువాడాతపడి తిణ్ణనవైవుతోన్ఱ అర్థియాయ్వన్దుముకఙ్కాట్టినపడియాలే వాట్టమ్, ఇల్లాత, గుణప్రథైయైయుడైయ,(3)వామననైక్కుఱిత్తు, ఉదారనాన, ఆழ்వార్; (౬) ఇశైయోడే, కూట్టి, శొన్న, (౯) లక్షణపూర్త్తియాలేయమైత్తియైయుడైయ, అద్వితీయమాన, పాట్టుకళ్; (౧౨)ఆయిరత్తిలుమ్, ఇప్పత్తాల్, అన్దవామననడియిలే, (౧౫)అழகియ, మాలైయై,కూట్టలామ్.(౧౮)ఇతువక్షివిరుత్తమ్.౧౧.

వాదికేసరిఅழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.—నాశము లేని కల్యాణగుణములుకల (3) వామనావతారంబెత్తినవిష్ణువునుగురించి ఉదారులైన ఆழ்వార్లు (౬) స్వరములతోఁ జేర్చి సాధించిన (౯) సర్వలక్షణసంపన్నములై అద్వితీయములైన పాశురముల (౧౨) వెయ్యింటిలో నీపదిపాశురములచే శ్రీపాదములలో (౧౫) సుందరమైన మాలను సమర్పింపవచ్చును. (౧౮).

ఈ.—నిగమత్తిల్ - ఇత్తిరువాయ్మొழிయై యభ్యసిక్కవల్లార్, ఇవర్ ప్రార్థిత్తపడియే నిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కు సర్వేశ్వరన్తిరువడికళిలే ౧*కూట్టునన్మాలైప్పడియే తిరుమాలై శాత్తియడిమైశెయ్యప్పెఱువర్కళెన్గిఱార్.

జీ-అ.—నిగమమ్ (వాట్టమిత్యాది) "అడికూట్టలాకుమన్దామమే" ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తనతారికై (ఇత్తిరువాయ్మొழிయైయిత్యాది). తిరువిరుత్తమ్ (కూట్టునన్మాలైకళ్) కూట్టుకైక్కు త్తకుతియాన నల్లమాలైకళ్.

౧॥ తి-వి-౨౧.

ఈ.—(వాట్టమిల్ పుకழ్ వామననై) ఇవ్వళవిలేవన్దు ముకఙ్గాట్టిన్ఱిలనాకిల్, అవర్ పుకழుక్కు వాట్టమ్ వన్దిత్తే. (వామననై) తన్నుడైమై పెఱుకైక్కిరప్పాళనామవనిత్తే. (ఇఞ్జైకొట్టి) పరిమళత్తోడే పూవలరుమాపోలే, ఇఞ్జైయోడేపుణర్ప్పణ్డతాయిన్ఱు. (వణ్శడకోపన్ శొల్) ౧"ఉదారధీర్మునిః" ఎన్నుమాపోలే, మానసానుభవమన్ఱిక్కే వాచికమాక్కినా హైవాళ్విత్తఔదార్యమ్. (అమైపాట్టోరాయిరత్తు) అమైవు - శేష్టువాయ్, శబ్దార్థఙ్గళ్ నిఱైన్దిరుక్కై. (ఇప్పత్తాలిత్యాది) ఇప్పత్తైయుమభ్యసిక్కవల్లవర్కళుక్కు శెవ్వియ ముకైయైక్కొణ్డు అవన్దిఱవడికళిలేనిత్యకైఙ్కర్యమ్పణ్ణప్పెఱలామ్. "కైఙ్కర్యమ్పణ్ణవేణుమ్" ఎన్ఱాశైప్పట్టు, అతు పెఱాతొழియాలేపోలేకాణుమివ్వాన్ఱాళ్ తాముమైయెల్లామ్ప్పఅన్దతు; పిత్రృధనమ్ పుత్రనుక్కుప్రాప్తమామాపోలే, ఇవ్వాళ్ తాముమైయాల్ వన్దక్లేశమ్ ఇతుకఱ్ఱవర్కళుక్కనుభవిక్క వేణ్డాతే, ౨"అడియార్కళ్ కుழాఙ్గళై - ఉడన్కూడువదెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱుఆశైప్పట్టపడియే అత్తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కనుభవిక్కప్పెఱువరెన్గిఱార్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - ఆశ్రితరాపత్తేశెప్పేడాక వుతవుమ్స్వభావనానవన్, ఇవళుడైయ ఆపత్తుక్కు వన్దుతవుకిఱిలనెన్ఱాళ్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్ - "విరోధియుణ్డే" ఎన్ఱునినైవాక, బాణనుడైయబాహువనత్తిలుమ్ వలిత్తోవివళ్ విరోధియెన్ఱాళ్; మూన్ఱామ్పాట్టి - ఇప్పడిశెయ్యనినైత్తనీర్ మున్బచ్చెయ్యదై ఎన్ఱియుశెయతీరెన్ఱాళ్; నాలామ్పాట్టిల్ - అతుపాఱుక్కమాట్టామల్ అతుతన్నైయేయుపకారమాక చ్చొల్లానిన్ఱాళెన్ఱాళ్; ఐన్దామ్పాట్టిల్ - అవ్వళవిలుమ్వారామైయాలే, నిర్దయనెన్ఱాళ్ తిరుత్తాయార్; ఆఱామ్పాట్టిల్ - అనుపాఱుక్కమాట్టామల్, కెడువాయ్ఆకరత్తిల్ తకవుమఱుక్కుమో?, అతునఙ్గుత్తైకాణెన్గిఱాళెన్ఱాళ్; ఏழామ్పాట్టిల్ - అవన్గుణహానితన్నైయేగుణమాకక్కొళ్ళుమ్పడి యివళై వఞ్జిత్తానెన్ఱాళ్; ఎట్టామ్పాట్టిల్ - ఉన్నుడైయపాశ్రయ

జీ-అ.—నిత్యనిర్దోషగుణఙ్గళుక్కు వాట్టత్తుక్కుప్రసక్తియుణ్డోవెన్న (ఇవ్వళవిలేయిత్యాది). "వామనన్" ఎన్ఱు [illegible] "ఇనళాన్ఱామై తనక్కుణ్డు" ఎన్నుమిడన్దోన్ఱ వర్తియానిన్ఱానెన్ఱర్థమాక వివక్షిత్తు, ఇప్పదమివ్వర్థత్తైక్కాట్టుమో విశేష్యక్కాయామాయ (తన్నుడైమైయిత్యాది). ఇఞ్జై - గానమ్. పుణర్ప్పణ్డతాయిన్ఱు - సన్దర్భితమాయిన్ఱు. ఇనర్క్కుసఙ్గైయేతెన్న (ఉదారధీరిత్యాది) బాలకాణ్డద్వితీయే, "ఉదారవృత్తార్థపదైర్మనోరమైస్తదాఽస్యరామస్యచకారకీర్తిమాన్ । సమాక్షరైశ్లోకశతైర్యశస్వినో యశస్కరం కావ్యముదారధీర్మునిః" "అమైపాట్టు" ఎన్ఱవిడత్తిలే - ౩ "సూక్తింసమగ్రయతు" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. "అన్దామమ్" ఎన్ఱవిడత్తుక్కుప్పొరుళ్ (శేష్యవాయ్మైయిరున్దతు). ఇఙ్గేయితుకఱ్ఱవర్కళుక్కు కైఙ్కర్యత్తై ఫలమాకచ్చొల్లుకైయాలే - కీழే, ౨ "అడియార్కళ్ కుழాఙ్గళై - ఉడన్కూడువదెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱవిడత్తిలుమ్ - కైఙ్కర్యపర్యన్తమ్ వివక్షితమెన్గిఱార్ (కైఙ్కర్యమ్పణ్ణవిత్యాది). ఇవర్కళుక్కుమిన [illegible] వేణ్డావోవెన్న (పిత్రృధనమిత్యాది). ఇవరుడైయపాశురఙ్గళ్ ఇవర్యాలే యివర్గళుక్కు శిష్యపుత్రత్వముణ్డ [illegible] పడి. (అనుభవిక్కప్పెఱువరెన్గిఱారితి) ఇతుకఱ్ఱవర్ళుక్కివరుడైయప్రార్థనైయేప్రార్థనై తనిక్కుప్రార్థనై [illegible].

ఎన్ఱియ - ఎతుక్కాక. మఱుక్కుమో - వలిక్కుమో?. అపాశ్రయమ్ - ఆశ్రయమ్. "[illegible] తిగయిరవిక్కుతిర్

అ-అ వి.—విజ్ఞాపనార్థప్రవృత్తావపివినివృత్తాయాంసత్యాంస్వయమేవాగమనే [illegible] - "వామనన్" ఇతిపదమిత్యభిప్రాయేణాహ (తన్నుడైమై పెఱుకైక్కితి) ఎన్ఱుమామ్.——(౩) "సూక్తింసమగ్రయతు [illegible] త్వై వైదగ్ధ్యవర్ణగుణగుమ్ఫనగౌరవైర్యాం కణ్డూలకర్ణకుహరాఃకవయోధయన్తి॥ అనాఘ్రాతపూర్వం [illegible] సౌహార్దం పరిచితమివాభాపిగహనమ్ । పదానాం సౌభ్రాత్రాదనిమిషనిషేవ్యం శ్రవణయోః [illegible]" ఎన్ఱిమ శ్లోకద్వయమనుసన్ధేయమ్.—— పరాఙ్కుశార్యకృతకైఙ్కర్యప్రార్థనైవైతద్గ [illegible] ప్రార్థనా. ప్రత్యేకం ప్రార్థనీయాభావ్యమితి నిర్బన్ధో నేత్యభిప్రాయేణాహ(అడియార్కళిత్యాది). విభీషణకృతప్రపత్తిశేష [illegible] రామప్రాప్తిహేతుభూతాఽభూత్, తత్సమ్బన్ధిసమ్బన్ధినాఙ్చరామసమ్బన్ధావహాచాభూత్, తద్వదితిభావః.——వాట్టమిల్ పుకழ్ వామననై - వణ్శడ

ఈ.-మాకప్పర్ క్రినవివళ్ పడుమ్బాడేయితువెన్ఱాళ్; ఒన్బతామ్పాట్టిల్-ఇవళ్ పేచ్చిల్ నీర్ శెయ్తరుళనినై త్తిరుక్కిఅతెన్నెన్ఱాళ్; పత్తామ్పాట్టిల్ - శేషిత్తత్తునోక్కొన్దుమేయాయిఱ్ఱు,ఇతొన్ఱైయుమ్నోక్కికొణ్డరుళ్ళీరెన్ఱాళ్; నిగమత్తిల్ - ఇత్తిరువాయ్ మొழிక్కైయభ్యసిత్తార్కు ఫలఙ్గళ్లిత్తులెకట్టినార్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

జీ-అ.-మిన్నినియాడువతో।నారోడువతో వుఱుమిప్పలిముణ్ నరికేశరిముణ నడైయాడువతో।పేయాడువతో వళ్ళురువశముణ్ పెరుమానడిశేర్వశాపరణ్ ౹ ఓరాయిరమామఱైయిన్తమిழிలొరుశొల్పొరుమోవులకిల్కవియే" ఎన్ఱిఅశజత్తార్కవియుమ్, "అమైపాట్టోర్" ఎన్ఱవిడత్తిలేయనుసన్ధేయమ్. వామననై - వామననైక్కుఱిత్తు. ఇశైయోడుకూట్టి. శొల్ - శొన్న. క్రమేణాన్వయః. ౧౧

జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అ-అ-వి.-కోపనిశైకూట్టి-శొల్లమై. ఓర్ పాట్టాయిరత్తిప్పత్తాలడి - అన్దామమ్శూట్టలాకుమ్ఎన్ఱురైయన్వయమ్. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

ప్ర-తి.—(నిగమమ్) (పాట్టమిత్యాది) (వణ్శడకోపణ్) బాలకాణ్డేద్వితీయే, "ఉదారవృత్తార్థపదైర్మనోరమైస్తదాఽస్యరామస్యచకారకీర్తిమాన్ ౹ సమాక్షరైశ్శ్లోకశతైర్యశస్వినో యశస్కరంకావ్యముదారధీర్మునిః॥౪౨॥" ౧౧.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.— ఆళ్వార్లీరీతిగనవసన్నులైనప్పుడు వారిదుఃఖమంతయుశమించునట్లు సేవసాదించి కృపఁజేయుటచేఁ బరిపూర్ణములైనప్రణయిత్వవాత్సల్యకారుణ్యసౌశీల్యాదికల్యాణగుణములుకల శ్రియఃపతినిఁ బ్రతిపాదించుచున్న నీతిరువాయ్మొழிని నభ్యసించువారికి భగవత్కైంకర్యమనియెడి పురుషార్థము తప్పకలభించును. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ తిరువాయ్మొழிక్కానశ్లోకమ్.

(ఆడి)—తత్ప్రార్థితానధిగమేనసముత్థితార్తిరగ్రేహరేః పరముఖేనయథావిధేయమ్।
ఆర్తేర్నివేదనమపాకరణార్థనఞ్చమూర్చ్ఛాన్తథామునిరగాన్మహతీఞ్చతుర్థే॥ ౧౪.

వాదికేసరిఅழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.—తత్ప్రార్థితానధిగమేన - ఆ ప్రార్థింపఁబడినవనిత్యసూరులసంఘముతోఁగూడి భగవదనుభవములభింపకపోవుటచే, సముత్థితార్తిః-జనించినదుఃఖముకలవారైన, మునిః - నమ్మాళ్వార్లు, హరేః-భగవంతునియొక్క, అగ్రే-ముందు, పరముఖేన-ఇతరునివాక్యముచే, ఆర్తేః-ఉపద్రవముయొక్క, నివేదనమ్-విన్నపమును, అపాకరణార్థనమ్ - పోఁగొట్టుటనుయాచించుటయు, యథా-ఎట్లు, విధేయమ్-చేయతగినదో, తథా-అట్లు, మహతీమ్-అధికమైన, మూర్చ్ఛామ్ చ-మూర్ఛను, అగాత్-పొందిరి. ౧౪.

తాత్పర్యము.—నమ్మాళ్వార్లు భగవత్సంశ్లేషమునకిచ్చిపెట్టిననిత్యసూరులతోఁగూడ భగవదనుభవమునాశపడి యదియప్పుడేలభింపనందున నధికార్తినొందగాఁ బార్శ్వస్థులైన మధురకవులుమొదలగు జ్ఞానసుహృత్తులువీరివ్యామోహమును భగవంతునికివిన్నవించి దానినిఁబోఁగొట్టఁ బ్రార్థించునట్లుయీనాల్గవతిరువాయ్మొழிయం దధికమూర్ఛనొందిరి. ౧౫.

ద్ర-తా.—(ఆడియాడి)-ప్రహ్లాదార్థేనృసింహంక్షుపితవిప దుహావల్లభంక్షిప్తలఙ్కం త్క్ష్వేళప్రత్యర్థికేతుం
శ్రమహరతులసీమాలినంధైర్యహేతుమ్ । త్రాణేదత్తావధానంస్వరిపుహతికృ
తాశ్వాసనందీప్తహేతింసత్ప్రేక్షారక్షితారంవ్యసననిరసనంవ్యక్తకీర్తింజగాద॥ ౧౫.

అర్థము.—ప్రహ్లాదార్థే-ప్రహ్లాదాళ్వార్ల ప్రయోజనమునందు, నృసింహమ్ - నృసింహావతారంబెత్తినవాఁడును, క్షుపితవిపదుహావల్లభమ్-పోఁగొట్టఁబడిన యాపదలుఁగలఉషాప్రాణనాథుఁడైన యనిరుద్ధుఁడుకలవాఁడును, క్షిప్తలఙ్కమ్ - పడఁగొట్టఁబడిన లంకాపురముకలవాఁడును, క్ష్వేళప్రత్యర్థికేతుమ్ - విషమునకువిరోధియైన గరుత్మన్తునిధ్వజముగాఁగలవాఁడును, శ్రమహరతులసీమాలినమ్-శ్రమహరమైనతులసీమాలకలవాఁడును, ధైర్యహేతుమ్-ధైర్యమునకుఁగారణమైనవాఁడును, త్రాణే-రక్షణమునందు, దత్తావధానమ్-ఇవ్వఁబడినజాగ్రతకలవాఁడును, స్వరిపుహతికృతాశ్వాసనమ్ - తనశత్రువైనకంసునిసంహరించుటచేఁ జేయఁబడినయాశ్వాసముకలవాఁడును, దీప్తహేతిమ్ - జ్వలించుచున్న ఆయుధముకలవాఁడును, సత్ప్రేక్షారక్షితారమ్ - సత్పురుషులయాశనురక్షించువాఁడును, వ్యసననిరసనమ్ - వ్యసనమునుబోఁగొట్టువాఁడును, వ్యక్తకీర్తిమ్-ప్రసిద్ధవిభవుఁడునునైనభగవంతుని, జగాద-సాదించిరి. ౧౫.

వ్యా.—(ప్రహ్లాదార్థేనృసింహమ్)నాడినాడినరశిఙ్గావెన్ఱు - భక్తరానప్రహ్లాదర్నిమిత్తమాకనృసింహనాయావిర్భవిత్తుమ్; (క్షుపితవిపదుహావల్లభమ్) విఱల్వాణనాయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్-అనిరుద్ధరుక్కువిరోధియానబాణాసురనుడైయకరఙ్గళైక్కళిత్తుమ్; (క్షిప్తలఙ్కమ్) అరక్కనిలఙ్గైశెఱ్ఱీర్క్కు-ఎతిరియానరావణనుడైయవిలఙ్గైయైయழిత్తుమ్; (క్ష్వేళప్రత్యర్థికేతుమ్) వలఙ్గొళ్పుళ్ళుయర్త్తాయెన్నుమ్-విషవిరోధియానవైనతేయనైధ్వజమాకప్పడైత్తుమ్; (శ్రమహరతులసీమాలినమ్) వణ్డుతివళుణ్ణదుழాయ్-మధుస్యన్దియాకైయాలే శ్రమహరమాయిరుక్కిఱ తిరుత్తుழాయ్మాలైయైధరిత్తుమ్; (ధైర్యహేతుమ్) ఎనతకవుయిర్క్కముతే-విరహవ్యసనత్తాలేఆత్మవస్తుఅழియాతేయమృతమాయిరున్దుధరిప్పిత్తుమ్ (త్రాణేదత్తావధానమ్) వెళ్ళనీర్క్కిడన్దాయెన్నుమ్-రక్షణత్తిలేఅవహితనాయ్ త్తిరుప్పాఱ్కడలిలేవన్దుకణ్వళర్న్దుమ్; (స్వరిపుహతికృతాశ్వాసనమ్)విఱఙ్కఞ్జనైవఞ్జనైశెయ్తీర్-మిడుక్కానకఞ్జనైయழియచ్చెయ్తు,తన్నిమిత్తమానభయత్తైత్తీర్త్తాశ్వాసనమ్పణ్ణియుమ్;(దీప్తహేతిమ్) శుడర్వట్టవాయ్నుతినేమియీర్ - తేజిష్ఠమానతిరువాழியైత్తిరుక్కైయిలేధరిత్తుమ్; (సత్ప్రేక్షారక్షితారమ్) మాழైనోక్కొన్ఱుమ్వాట్టేన్మినే- ఆశ్రితరుడైయప్రేక్షైయెప్పోవ్కాత్తేరక్షిత్తుమ్; ఇప్పడిప్రసిద్ధవైభవనానవెమ్బెరుమానై, ఆశ్రితరుడైయవ్యసనత్తైయెల్లామ్నిరసిత్తరుళుమవనాక “ఆడియాడి” ఎన్గిఱదశకత్తిలే యాళ్వారనుసన్ధిత్తారెన్గిఱార్. ౧౫.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—తామాశపడినప్రకారము ననుభవింపనందున యత్యన్తమువసన్నులై తమకుజనించినయార్త్యతిశయము శమింపఁజేయుటకు భగవంతునితప్ప వేఱులేదని పలుమాఱుసాదించినయాళ్వార్లు (౧) భగవంతుఁడు ప్రహ్లాదాళ్వార్లకు నుపకరించినవాఁడనియు,(౨)అనిరుద్ధుని యాపదలనుదీర్చినవాఁడనియు, (౩) ప్రియురాలైనపిరాట్టికి నుపకారకుఁడనియు, (౪) గరుడధ్వజుఁడైనందున లోకోపకారకుఁడనియు, (౫) శ్రమహరమైనతులసీమాలనుధరించియున్నందునశుద్ధస్వభావుఁడనియు,(౬)విరహవ్యసనముచేనాత్మవస్తువునశింపకనుండునట్లు యమృతముగనుండి ధరింపఁజేయునిరతిశయభోగ్యభూతుఁడనియు, (౭) రక్షణమునందాసక్తికలవాఁడనియు, (౮) దీనజనులకుననుభవవిరోధులను సంహరించువాఁడనియు, (౯) రక్షణోపకరణములైనశంఖచక్రాద్యాయుధములనుధరించినవాఁడనియు, (౧౦) సత్పురుషులయభిలాషను బూర్తిచేయువాఁడనియు వానికల్యాణగుణముల ననుసంధించి తమయార్తిని నన్యవాక్యములచే విన్నపించుప్రకారము నీనాల్గవతిరువాయ్మొழி పదిపాశురములచే సాదించిరి. ౧౫.

తి-నూ.—ఆడిమకిழ్వానిలడియార్కుழాఙ్గళుడ । న్గూడియిన్బమెయ్దాక్కఱైయత । ల్వాడిమిక।
అన్బర్ఱార్తన్నిలైమైయాయ్న్దురైక్కమోకిత్తు । త్తున్బుర్ఱాన్మాఱనన్దో. ౧౪.

అర్థము.—ఆడి-(భగవదనుభవమునందు) అవగాహించి, మకిழ்-సంతుష్టులైన, వానిలడియార్కుழாఙ్గళుడన్గూడి - పరమపదమునందు వసించుచున్ననిత్యసూరిసంఘములతోఁగూడి, ఇన్బమెయ్దాక్కైయతనాల్ - ఆనన్దమునొందకపోవుటయనియొడిన్యూనతవలన, మిక - మి

-లి-వాడి- శిరిలుళ్ళై, అన్బుళ్ళార్ - (మధురకవులు మొదలగు) జ్ఞానసుహృత్తులు, తన్నిలైమై - తమస్థితిని, ఆయ్న్దరైక్క - ఆలోచించి దిందునట్లు, మోహిత్తు-మూర్ఛనొంది, మాఱ్ఱ్-ఆళ్వార్ల, తున్బుళ్ళాఱ్-దుఃఖమును బొందిరి. అన్దో!-అయ్యో!. ౧౪.

అవ.—(ఆడిమకిళ్ళ్వానిల్) ఇతిల్-తదీయరైయుమవనైయుమ్బిరిక్కైయాలేమికవుమ్ తళర్న్దు, తాయ్ పేచ్చాలే పేశుకిఱపాశురత్తై యనువ ర్త్తియరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; ఎమ్బెరుమానైప్పిరిన్ద వళవన్ఱిక్కే, అవనుక్కు ప్రాణభూతరాన నిత్యసూరికళైయుఙ్గూడప్పిరిక్కైయాలే, సద్గైరియిత్తానుతియాతపడి మోహితరాయ్కిడక్క అత్తప్పడియై పార్శ్వస్థరానపరివర్ అవనుక్కు విణ్ణప్పఞ్జెయ్కిఱప్రకారత్తై, కలన్దుపిరిన్ద ... యానపిరాట్టియుడైయ విరహంపరన వ్యాపారోక్తికళై యనుకరిత్తు అవనుక్కు అఱివిక్కిఱ తిరుత్తాయార్ పేచ్చాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱ * ...యాడియిలక్షణత్తై "ఆడిమకిழ்" ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

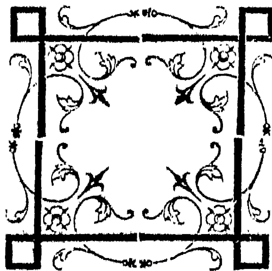
వ్యా.—(ఆడిమకిళ్ళ్వానిలడియార్ కుழாఙ్గళుడన్గూడి యిన్బమెయ్తాక్కైయతనాల్ వాడిమిక) (ఆడిమకిళ్ళ్వానిల్) భగవదనుభవత్తిలే వగాహిత్తుప్పొప్పరాకిఱ వెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, భగవదనుభవప్రకర్షత్తాలే ౧ "నృత్యన్తికేచిత్" ఎన్నుమ్బడియాడి అత్తాలేహృష్టరాకిఱ ప్పుతల్. ఇప్పడిప్పాన వానిలడియారుణ్డు-వైకుణ్ఠవాసికళాన నిత్యసూరికళ్. అవర్కళ్ సఙ్ఘత్తిలే సఙ్గతరాయానన్దత్తై యడైయాతవపూర్త్తిలే "వాడి వాడి" ఎన్ఱు మికవాడి. (అన్బుళ్ళార్ తన్నిలైమైయాయ్న్దరైక్క) ౨ "ముయల్కిన్ఱేన్ ఉన్ఱన్మొయ్కழ்క్కన్బై" ఎన్ఱ వధికస్నేహయుక్తరాన మధురకవిప్రభృతి ప్రబుద్ధసుహృత్తుక్కళ్, ఇవర్ వ్యామోహత్తై యెమ్బెరుమానుక్కు నిరూపిత్తు, తస్మాద్భేన ఇతుదేవర్ కృపాసాధ్యమ్ ఎన్ఱు విజ్ఞాపిక్కుమపడియై, తన్నిలత్తిలే పరివుడైయ తిరుత్తాయార్ తత్స్వభావత్తై యారాయ్న్దు పేశుమ్బడి ...క. (మోకిత్తు త్తున్బుళ్ళార్ ...) తామ్తమ్ పతైయై ప్పేశమాట్టామల్ పిఱర్ పేశుమ్బడి మోహిత్తు దుఃఖత్తైప్పాప్తరానారాళ్వార్, రో? ౩ "...స్ఫుటనః" ఎన్ఱు, ౪ * అళ్ళిపళ్ళిఱ్క్కు మిరఙ్గవేణ్డుమ్బడియాయిత్తే యివర్ పతైయిరుప్పతు. అన్బుళ్ళార్ ...లై మైయాయ్న్దు ...కక్ష్యవపు - ౫ "సాంశర్యానుర్ధవణ్చ" ఇత్యాదిప్పడియే, "ఎఙ్ఙుమ్నాడినాడి నరశిఙ్గావెన్ఱు వాడివాడుమ్" ...మ్, "ఉన్ఱు ... యుమ్ ...ళ్, ఉన్ఱక్కాణ నీరిరక్కమిలీరే" ఎన్ఱుమ్, "వణ్ణమిలవనన్దణ్ణన్దుழாయ్కొడీరెన తవళవణ్ణర్ పుక॰ళ్" ఎన్ఱుమ్, "ఉన్ఱు ...మున్నివళ్ పట్టనవే" ఎన్ఱుమ్, "నుమతిట్టమెన్గొలివ్వేழைక్కే" ఎన్ఱుమ్, ఇవళ్ మాழைనోక్కు ... వాట్టిన్నీ..." ఎన్ఱు ...కళిలే యరుళిచ్చెయ్తనైయెన్నై. ఇప్పడి తమ్మరై తమక్కు వాఙ్మనసగోచరమాయ్, కణ్డార్ ఎల్లామిరఙ్గ ...మ్బడికాయిరుక్కుమాయుళ్ళు. ౧౪.

పెరియజీయర్ తిరుపడికశేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—నిరంతరభగవదనుభవముచే నానందమునొందియున్న నిత్యసూరులతోఁగూడి భగవదనుభవమునాశపడి యది లభింపక పుటపలన మిక్కిలి దుఃఖించిన ...ళ్వార్ల సమీపస్థులగు మధురకవులు మొదలగునాత్మబన్ధువులు సర్వేశ్వరుని గుఱించి వీరిదశను విన్నపించునట్లధిక ...ర్ఛనొందిరి. ఇది ... నున్నది. ౧౪.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ - నాన్గామ్ తిరువాయ్మొழி ముற்றిற్ఱు.

అక - తిరువాయ్మొழி-౧౧-పాట్టు-౧౧౪.

---

౧ నా-తి-౯౧-౧౮. ౨॥ ౪-౯-౧౦. ౩॥ రా-సు-౧౭-౫౭. ౪॥ తి-చ-౮-౫. ౫॥ రా-సు-౩౧-౧౯౪.

శ్రీః

ఆళ్వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

తిరువాయ్ మొழி.—ఇరణ్డామ్బత్తు-ఐన్దాన్దిరువాయ్ మొழி ౧-పా-అన్దామత్తన్బు వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.——అన్దామత్తన్బుశెయ్ తెన్నావి శేరమ్మాను । కన్దామవాళ్ ముడిశఙ్గాழிనూలారముళ ।
శెన్దామరైత్తడఙ్గణ్ శెఙ్గనివాయ్ శెఙ్గమల । శెన్దామరైయడిక్కళ్ శెమ్బొన్దిరువుడమ్బే ॥ ౧॥

ఆ.—(అన్దామత్తన్బు) ఇప్పడి తోళ్ శేయరుళిన వెమ్బెరుమాన్ తమ్మోడుకలన్ద కలవియాలేయుమ్, అక్కలవియాల్ తమక్కుప్పిఱన్ద సమృద్ధియైయుమ్ శొల్లుకిఱార్.

నిత్యనిర్దోషనిరతిశయకల్యాణ దివ్యధామత్తిల్ ఉణ్ణుమ్ ప్రేమత్తైయెన్బక్కలిలేపణ్ణికొణ్డు సర్వదివ్యభూషణాయుధభూషితమాయ్, నిరతిశయసౌన్దర్యాది కల్యాణగుణవిశిష్టమాయ్, శుద్ధజామ్బూనదప్రభమాన దివ్యరూపత్తోడే వన్దు ఎన్నోడేకలన్దరుళినానెన్గిఱార్. ౧.

పన్నీ.—ఐన్దాన్దిరువాయ్ మొழிయిల్, ఇప్పడి యిరువరుడైయ ఆర్త్తియైక్కణ్డు త్వరితనాయ్ సంశ్లేషిత్త సర్వేశ్వరనుక్కు ప్రీతియాలేవన్ద సౌన్దర్యాతిశయత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱతాక; ప్రథమత్తిలే సఙ్గ్రహేణ భూషణావయవాయుధశోభావిశిష్టమాన వడివழகైయుమ్, ఆత్తోడేకూడిన విభూత్యన్వయత్తైయుమ్, సంశ్లేషకారితమానరక్షకత్వాన్వయత్తైయుమ్, స్థిరాజ్జ్వల్యత్తైయుమ్, ఉపమానరాహిత్యత్తైయుమ్, అపర్యన్తభూషణాది యోగత్తైయుమ్, దర్శనీయచేష్టితత్వత్తైయుమ్, సంశ్లేషవైలక్షణ్యత్తినుడైయ వాచామగోచరత్తైయుమ్, శొల్లుకైక్కుదీకారికళిల్లైయెన్ను మిడత్తైయుమ్, శొల్లుకైయరితెన్నుమిడత్తైయు మరుళిచ్చెయ్తు, తమ్ముడైయ సంశ్లేషప్రీతికారిత సౌన్దర్యపారమ్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

అన్వ.—అన్దామత్తు అన్బు శెయ్తు (౩) ఎన్నావి శేర్ అమ్మానుక్కు (౬) అమ్ తామమ్ వాళ్ (౯) ముడి శఙ్గాழி నూల్ (౧౨) ఆరమ్ ఉళ కణ్ (౧౫) శెన్దామరైత్తడమ్ శెమ్ కని (౧౮) వాయ్ శెమ్ కమలమ్ (౨౧) అడిక్కళ్ శెమ్ తామరై (౨౪) తిరువుడమ్బు శెమ్బొన్ (౨౭).

పన్నీ.—ముతత్పాట్టిల్, భూషణాది విశిష్టమాన విగ్రహశోభైయై యనుభవిక్కిఱార్.

పరమపదత్తిల్, విరుప్పత్తై, పణ్ణి, (౩) హేయనాన వెన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే, పొరున్దిన, నిరుపాధికస్వామియానవనుక్కు, (౬) అழகియ, మాలైయై యుడైత్తాన, ఉజ్జ్వలమాన, (౯) తిరువభిషేకమ్, దివ్యాయుధఙ్గళ్, తిరుయఞ్జోపవీతమ్, (౧౨) తిరువారమ్, ఇవైసున్దరిత్తుత్తోన్ఱానిన్ఱన. తిరుక్కణ్గళ్, (౧౫) శివన్దతామరైత్తడాకమా యిరానిన్ఱన. శివన్ద, పక్వఫలమ్బోన్ఱ, (౧౮) అధరమ్, శివన్ద, తామరైయాయిరానిన్ఱతు. (౨౧) తిరువడికళ్, శివన్ద, తామరైయా యిరానిన్ఱన. (౨౪) తిరువుడమ్బు, శెమ్బొన్నాయిరానిన్ఱతు. (౨౭)

ప్పాట్టు-అన్తరాదిత్యవిగ్రహయిఅర్చన్న హిరణ్మయవిగ్రహయోగత్తైయుమ్, పుణ్డరీకాక్షత్వాద్యవయవశోభైయైయుమ్, కిరీటమకుటాద్యాభరణశోభైయైయుమ్, ధృతశఙ్ఖచక్రత్వత్తైయుఙ్గొల్లి. ఇప్పడియాదిత్యమణ్డలాన్తర్వర్తియానవర్, ౧ "సయశ్చాయంపురుషేయశ్చాసావాదిత్యేసఏకః" ఎన్గిఅపడియే-అప్పడియాదిత్యమణ్డలత్తిల్ పణ్ణుమ్ విరుప్పత్తైయెన్నెఙ్గిలే పణ్ణిప్పుకున్దు, అన్దవ్యక్తైక్యమిఙ్గేస్ఫురిక్కుమ్బడి అత్యుజ్జ్వలనాయిరానిన్ఱానెన్ఱుఙ్గొల్లుమ్. ౧.

అవతారిక.—ఈప్రకార మాళ్వార్లార్తినొంది మొరలిడగా నాయార్త ధ్వనిని వినిన సర్వేశ్వరుఁడు మిక్కిలి దుఃఖించి తన స్వరూపరూపగుణవిభూతులతోను దివ్యాయుధములతోను దివ్యమంగళవిగ్రహముతోను వేంచేసి తమతో సంశ్లేషించుటచే సంతుష్టుఁడును కృతకృత్యుఁడునైయున్న వాని స్థితిని ననుభవించి ఆ యనుభవముచేఁ జనించిన నిరతిశయానందముచేఁ దామువొందిన ఫలమును సాదించుచున్నారు.

అర్థము.—పరమపదమునందుఁ బ్రీతిని జేసి (౩) నాయాత్మను బొందిన స్వామికి (౬) అందమైన మాలకలిగి ప్రకాశించుచున్న (౭) కిరీటము శంఖచక్రములు యజ్ఞోపవీతము (౧౦) దివ్యహారము (ఇవి) ప్రకాశించుచున్నవి. నేత్రములు (౧౪) ఎఱ్ఱతామరతటాకమువంటివి. ఎఱ్ఱని ఫలమువంటి (౧౭) అధరము ఎఱ్ఱ తామరపుష్పమువంటిదైయున్నది. (౨౦) శ్రీపాదములు ఎఱ్ఱని కమలములవంటివైయున్నవి. (౨౪) దివ్యమంగళవిగ్రహము ఎఱ్ఱనిబంగారమువంటిదైయున్నది. (౨౬)

ఈ.—౨"గజ ఆకర్షతే తీరే గ్రాహ ఆకర్షతేజలే" ఎన్నుమాప్పోలే యిఙ్గే కీళ్ ౩* ఆడియాడియిల్ ఆళ్వార్క్కుప్పిఱన్ద వ్యసనమ్; అతెల్లామాఱుమ్బడియాక, ౪ "అతన్త్రితచమూపతిప్రహితహస్తమ్" ఎన్గిఅపడియే పరియత్తైయోడే ఆయుధాభరణఙ్గళై అక్రమమాక ధరిత్తుక్కొణ్డు మడువిన్గరైయిలే అరైకులైయ త్తలైకులైవన్దుళ్ళేపోయ్ప్పుక్కు, ఆనైయై యొరుకైయాలుమ్ ముతలైయై యొరుకైయాలుమాక వణైత్తెడుత్తుక్కొణ్డు కరైయిలేయేఱి, ౫"గ్రాహం చక్రేణమాధవః" ఎన్గిఅపడియే - ప్రజైయిన్వాయిలే ముతలైయైక్కొణ్డుత్తు గ్రన్థియై చికిత్సిప్పిక్కుమాప్పోలే, పెరియపిరాట్టియారుమ్ తానుమాక ఇరణ్డుక్కుమ్ నలివువారామే తిరువాళియాలేవిడువిత్తు, శాత్తియరుళిన తిరుప్పరివట్టత్తలైయై చ్చురుట్టి త్తిరుప్పవళత్తిలేవైత్తు అతినుడైయ పుణ్ణాయైవెతుమ్బిణ్డు తిరుక్కైయాలే కుళిర స్పర్శిత్తు నిన్ఱాప్పోలే, ఇవరుమ్ ౬"వలఙ్గొళ్ పుళ్ళుయర్త్తాయ్" ఎన్ఱు కూప్పిట్ట

టీ-అ.—అన్దామత్తన్నుప్రవేశే. వృత్తానువాదపూర్వకంవర్తిష్యమాణసఙ్గతిమాహ (గజఇత్యాది). అతావతు- విశ్లేషవ్యసనమ్ముడిక్కైక్కైక్కు, నశైయానతు ఘుషయాపోట్టామల్ జీవిప్పిక్క, ఇప్పడియేయి ఊశెన్ఱ తెన్ఱపడి. విష్ణుధర్మే అష్టషష్టితమేధ్యాయే, "గజఆకర్షతేతీరే గ్రాహఆకర్షతేజలే। తయోర్ద్వన్ద్వసమంయుద్ధందివ్యంవర్షసహస్రకమ్." శ్రీగజేన్ద్రాళ్వానుక్కు వ్యసనమాఱుమ్బడి తోన్ఱినప్రకారత్తైవిస్తరేణవరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱుకొణ్డు, అప్పడియే యివర్క్కుప్పిఱన్ద వ్యసనమాఱుమ్బడితోన్ఱినప్రకారత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అతెల్లామాఱుమ్బడి యిత్యాది). శ్రీరఙ్గరాజస్తవే, "అతన్త్రితచమూపతిప్రహితహస్త మస్వీకృతప్రణీతమణిపాదుకం కిమితిచాకులాన్తఃపురమ్। అవాహనపరిష్క్రియంపతగరాజమారోహితః కరిప్రవరబృంహితే భగవతస్త్వరాయైనమః." ౭ "ప్రసన్నభపామ్బరమయధాయధన్దధానః" ఎన్ఱత్తైప్పత్తి (ఆయుధాభరణఙ్గళైయిత్యాది). ౮"చక్రాయుధోభ్యగమదాశుయతోగజేన్ద్రః" ఎన్ఱత్తైప్పత్తి (మడువిన్కరైయిలేయెన్గిఱార్). మహాభారతేవిష్ణుధర్మే, ౫"గ్రాహగ్రస్తంగజేన్ద్రఞ్చతంగ్రాహఞ్చజలాశయాత్। ఉజ్జహారాప్రమేయాత్మాతరసామధుసూదనః। స్థలస్థందారయామాసగ్రాహఞ్చక్రేణమాధవః" ఇత్యాదిస్తుప్పత్తి (ఆనైయైయొరుకైయాలుమిత్యాది). "మాధవః" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (పెరియపిరాట్టియారుమిత్యాది). ఇరణ్డుక్కుమ్ - వారామే) ముతలైక్కునలివువరుమ్బడియెన్ఱుకాట్టువతు. అవన్ నిరవధికవ్యామోహయుక్తనాకైయాలే సమ్భావితస్వభావఙ్గళై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (శాత్తియరుళినవిత్యాది). ఇతుక్కుసూచకమ్.—"విశ్వస్థియైవవిరచయ్యనిచాయ్యభూయస్సఙ్గ్రహపస్సతిసమాశ్రితవత్సలత్వే। అజస్యహస్తనగజోత్తమబృంహితేనపాదం పరామృశ్యజుషోపిచకామనీపా" ఎన్ఱావ్యాఖ్యానరుళిచ్చెయ్తవచనమ్. వెతుక్కొణ్డు - ఉష్ణ

ఈ.—ఆర్తనాదమ్ శెవిప్పట్టు, "అఴుకిఱాక నామ్ జగన్నిర్వాహణమ్ పణ్ణినోమ్, నామారానోమ్" ఎన్ఱు పిఱ్ఱాట్టుక్కు-లజ్జాభయఙ్గళినాలే విహ్వలనాయ్, తన్నుడైయ స్వరూపరూపగుణఙ్గళ్, ఒప్పనై, దివ్యాయుధఙ్గళ్ శేర్న్దశేర్త్తి, ఇవైయెల్లావఱ్ఱోడుమ్ వన్దు సంశ్లేషిత్తు అత్తాలే హృష్టనాయ్ కృతకృత్యనా యిరుక్కిఱ అవిరుప్పై యనుభవిత్తు, అవ్వనుభవజనిత హర్షప్రకర్షత్తాలే తామ్ పెఱ్ఱ పేఱ్ఱైప్పేశి యనుభవిక్కిఱార్.

ముతఱ్పాట్టు. ౧ "అడియార్ కళ్ కుఴాఙ్గళై - ఉడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱివరాశైప్పట్టపడియే వన్దు కలన్దానెన్గిఱార్.

(అన్దామత్తన్బు శెయ్తు) అఴకియ ధామత్తిలే పణ్ణక్కడవ స్నేహత్తై యెన్బక్కలిలేపణ్ణి. తామమెన్ఱు-స్థానమాయ్, * మఞ్చాః క్రోశన్తిపోలే, పరమపదత్తిలుళ్ళార్ పక్కలిలే పణ్ణక్కడవ స్నేహత్తైయెన్బక్కలిలే పణ్ణి. ఒరువిభూతియిలుళ్ళార్ పక్కలిలే పణ్ణక్కడవ స్నేహత్తైక్కిడీర్ ఎన్నాగువన్బక్కలిలుమ్బణ్ణినాఱు. తామే యరుళిచ్చెయ్తారిఱే ౨ "మున్ఱవునిన్దనర్" ఎన్ఱు. (ఎన్నావి) అవర్ మేల్విఴుత్తామిఱాయ్ త్తమైతోన్ఱుకిఱతు. ఇవర్ పూర్వవృత్తత్తై యనుసన్ధిత్తు ఇఱాయానిన్దార్ ; అతువే హేతువాక అవర్ మేల్విఴ్న్దానిన్దార్. *కమర్ పిళన్ద విడత్తిలే నీర్ పాయ్చ్చువారైప్పోలే, ౩ "ఉళ్ళుళావియులర్న్దులర్న్దు" ఎన్గిఱ ఆవియిలే కాణుమ్ వన్దు శేరుకిఱతు.

జీ-అ.—మాక్కి. కాయ్చ్చియొఴిన్దయెన్ఱపడి. ౪ "ధిక్స్మామ్" ఎన్ఱత్తైక్కిటాక్షిత్తు (నామారానోమెన్ఱతు). ౫ "హ్రీరేషాహిమమాతులా" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (లజ్జాభయఙ్గళినాలేయెన్ఱతు). "ముడిన్దువిడుమో" ఎన్గిఱశైక్కి-భయనిమిత్తమ్. ౬ "తన్నుళ్ కలవాతతు" ౭ "శెమ్పొఱ్ఱిరు వుడమ్బు" ౮ "అరనేయో" ౯ "పలపలవేయాపరణమ్" "ఆఴినూలారమ్" ఇత్యాదికళైక్కిటాక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (స్వరూపరూపేత్యాది). ౬ "ఎన్నుళ్ కలన్దవర్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (వన్దుసంశ్లేషిత్తెన్గిఱార్). ౧౦ "మరదకక్కున్ఱమొక్కుమ్" ౧౧ "ఆరావముతమాయ్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱి (హృష్టనాయితాద్య). ౧౨ "కృతకృత్యస్తదారామః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (కృతకృత్యనాయెన్ఱతు). *

జీ-అ.—ముతఱ్పాట్టు (అన్దామత్తన్బిత్యాది) "ఆఴినూలారముళ" ఎన్ఱత్తైక్కిటాక్షిత్తు, ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిలే యవతారికై (అడియార్ కళిత్యాది).

"అమ్" ఎన్ఱత్తాలే - విలక్షణభోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానఙ్గళాలే పన్దవఴుకైచ్చొల్లుకిఱతు. "తామమెన్ఱుస్థానమాయ్" ఇత్యాది వాక్యమ్ - పూర్వవాక్యవివరణమాతల్, అర్థాన్తరమాతల్. విభూతిద్వయిత్తులక్షిత్తవితుక్కు ప్రయోజనమ్ (ఒరువిభూతియిలిత్యాది). అప్పడి పణ్ణినానోవెన్న (తామేయిత్యాది). "ఎన్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అవర్ మేల్విఴువిత్యాది). ఇఱాయ్ త్తమై - పిన్వాఙ్గినమై. వివరణమ్ (ఇవరిత్యాది). "ఆవి" ఎన్ఱువిశేషిప్పానెన్నెన్న (కమర్ పిళన్దవిడత్తేయిత్యాది). ఆక, "ఎన్నావి శేర్, ఆవి శేర్, శేర్," ఎన్ఱుమూన్ఱువిధమాక్కి-అరుళిచ్చెయ్తారాయిఱ్ఱు.

అ-అ-వి.—(ముఱ్ఱవుమ్ నిన్దనర్) ౨ "పఱ్ఱలనీశనుమ్" ఎన్ఱు-భట్టర్ యోజనైయిలే, ఇవనొరుతలైయాక నిత్యసూరికళ్ తిఱత్తిల్ పఱ్ఱఱ్ఱమైయిఱే శొల్లిఱ్ఱు; కీఴే ౧౩ "పఱ్ఱఱ్ఱు-పుల్కు" ఎన్ఱు-ఇవర్ భోగ్యమాకప్పఱ్ఱినవఱ్ఱైప్పఱ్ఱఱచ్చొల్లుకైయాలే, అవర్ పఱ్ఱలనెన్ఱాల్ - అవనుడైయభోగ్యఙ్గళిలవర్ పఱ్ఱఱ్ఱానెన్న వేణుమిఱే.——"ఎన్నావి" ఎన్ఱు - స్వాతన్త్ర్యాభిమానమ్బణ్ణియిఱే యెన్నశొల్లప్పోన్దతు; ఏవంవిధమాన దోషమ్ తోన్ఱవేణ్డియిఱే-"ఎన్నావి" ఎన్ఱతెన్ఱుకరుత్తు. అన్ఱియే, "ఎన్నావి" ఎన్ఱతు - సమ్బన్ధసామాన్యమాయ్, "ఘటస్వరూపమ్" ఎన్నుమాప్పోలే అభేదసమ్బన్ధత్తైవివక్షిత్తు, నానాకిఱ వాత్మావెన్ఱు వివక్షితమాయ్, "నాన్" ఎన్న వేతమ్ముడైయదోషమ్ ౧౪ "పుస్తైయాకక్కరుతువర్" ఎన్గిఱపడియే సుప్రసిద్ధమాకైయాలే తోన్ఱుమెన్ఱునినైత్తుచ్చొల్లుకిఱతాకవుమామ్. "కౌస్తుభస్థానమానవాత్మా" ఎన్ఱిఱే నీమేల్విఴుకిఱతు, ఆత్మసామాన్యమప్పడియేయానాలుమ్ నానానవిశేషత్తైయుమొరుకాల్ పార్క్కవేణ్డావోవెన్ఱు

౧॥ ౧౩-౧౦. ౨॥ ౨-౬. ౩॥ ౧౪-౭. ౪॥ రు-స్త-౨-౫౯. ౫॥ రా-అ-౧౦-౯. ౬॥ ౧౫-౩. ౭॥ ౧౯-౧.
౮॥ ౧౯-౨. ౯॥ ౧౭-౬. ౧౦॥ ౧౫-౪. ౧౧॥ ౧౯-౫. ౧౨॥ రా-బా-౧-౮౫. ౧౩॥ ౨-౫.
౧౪॥ క-౭-౪. * కమర్-వెడిప్పు.

ఈ.—(శేర్)విడాయర్మడువిలే శేరుమాప్పోలేవన్దుశేరానిన్ఱాన్.ఇప్పడిమేల్విழுకైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్ (అమ్మానుక్కు) వకుత్తస్వామియాకైయాలే. నిత్యవిభూతియిలుళ్ళారోపాతి లీలావిభూతియిలుళ్ళార్క్కుమ్ వన్దు ముకఙ్గాట్టవేణ్డుమ్ ప్రాప్తియైయుడైయవనుక్కు. ఇవరై ప్పెఱ్ఱబిన్బాయిఱ్ఱవన్ సర్వేశ్వరనాయిఱ్ఱు. (అన్దామమిత్యాది) ౧ "అడియార్కళ్ కుழాఙ్గళై యుడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱివరాశైప్పట్టపడియే, నిత్యసూరికళోడేవన్దుకలన్దాన్" ఎన్ఱు ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్తారాక త్తిరుమాలైయాణ్డాన్బణిక్కుమ్బడి. ఆనాల్, అవర్కళై "అఱ్ఱినూలారమ్" ఎన్ఱో శొల్లువతెన్నిల్; ౨*చిన్మయరాయిరుక్కచ్చెయ్తే, పారతన్త్ర్యసిద్ధిక్కాక త్తఙ్గళై యఱైత్తువైక్కుమ విత్తనైయిఱే. అఙ్గనన్ఱిక్కే, ఎమ్బెరుమానారరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి - "ఇవరోడు సంశ్లేషిప్పతఱ్కుమున్బు అవనోడొక్క ఇవైయుమ్ అనుజ్జ్వలమాయ్ అసత్సమమాయ్, ఇవరోడుకలన్దపిన్బు ఉజ్జ్వలమాయ్ సత్తైపెఱ్ఱపడి శొల్లుకిఱతు" ఎన్ఱు; కల్పకతరువాడినాలతిల్ పూవుమ్ తళిరుమ్ వాడుమిఱే. (అన్దామవాழ்ముడి) అழகియమాలైయానతు ముడిశూడి వాழுత్తోడఙ్గిఱ్ఱు, అన్ఱియే. "వాழ்ముడి" ఎన్ఱాయ్, వాళెన్ఱు - ఒళియాయ్, నిరవధికతేజోరూపమాన ముడియెన్ఱుమామ్. తామమ్ - తేజస్స్వాకవుమామ్. తేజోరూపమాన శ్రీపాఞ్చజన్యమ్, తేజోరూపమాన తిరువాழி, నూల్ - తిరుయజ్ఞోపవీతమ్, ఆరమ్ - తిరువారమ్. ఇవై - నిత్యసూరికళుక్కు-పలక్షణమ్. (ఉళ) నిత్యరాన వివర్కళుళరాకైయాలతెన్నెన్నిల్, ౩"సపకాకీనరమేత" ఎన్గిఱపడియే, ఇవరోడు కలప్పతఱ్కుమున్బు అన్దవిభూతియుమిల్లైయాయ్ త్తోఱ్ఱుకైయాలే.

జీ-అ.—(వకుత్తస్వామియాకైయాలేయిఱ్ఱి)అతావతు-అమ్మానాకైయాలేయన్దామత్తన్బుశెయ్తాన్,ఎన్నావిశేర్న్దానెన్ఱపడి. వివరణమ్ (నిత్యవిభూతియిలిత్యాది).* అన్దామత్తన్బుశెయ్తెన్నావిశేర్న్దవన న్తరమ్-అమ్మానానానెన్ఱు అపరభావియాకతాత్పర్యాన్తరమ్ (ఇవరైప్పెఱ్ఱవిత్యాది). ఇన్దపక్షత్తిల్, "అమ్మాన్" ఎన్గిఱవితు-సాధ్యపరమ్. ఆళవన్దార్నిర్వాహత్తుక్కు, అన్దామవాழ்ముడిశఙ్గాழிనూలారమ్, ఉళ-ఉణ్డెన్ఱపడి; అతావతు-ఇవనోడేశేవన్దానెన్ఱుకరుత్తు. (ఆనాలిత్యాది) "అఱ్ఱినూలారమ్" ఎన్ఱు-అచేతనమాకచ్చొల్లువానెన్నెన్నిలెన్ఱపడి. లోకన్యాయత్తాలే అన్దత్తన్బన్దోఱ్ఱుకైయాలే యిప్పడియేయాక వేణ్డావోవెన్ఱుకరుత్తు. (చిన్మయరాయిత్యాది) పౌష్కరే, "స్రగ్వస్త్రాభరణైర్యుక్తం స్వానురూపైరనూపమైః । చిన్మయైస్స్వప్రకాశైశ్చ అన్యోన్యరుచిరఞ్జకైః". (ఇవరోడిత్యాది) ఎమ్బెరుమానార్నిర్వాహత్తిల్, అమ్మానుక్కు-అమ్మానుడైయతాన, అన్దామవాழ்ముడిశఙ్గాழிనూలారమ్, ఉళ-సత్తైపెఱ్ఱనవెన్ఱపడి. ఇవః వాడినాలవఱ్ఱుక్కుమ్వాట్టమ్వేణుమోవెన్న (కల్పకతరువిత్యాది). ౪ "దివ్యాస్త్రపుష్పితచతుర్భుజమత్యుదారమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. ముడిశూడివాழுత్తొడఙ్గిఱ్ఱెన్ఱు-రసోక్తి. ముడిశూడి-ముడియిలేశూట్టప్పట్టు. తామమ్-మాలై. అழகియమాలైయానతువాழுకిఱ ముడియెన్ఱుశబ్దార్థమ్. "వాళ్" ఎన్ఱుపాఠమానపోతు. "తామమ్" ఎన్ఱుమ్-తేజస్సాయ్, "తామవాళ్" ఎన్గిఱవిప్పైయాలే-నిరవధికతేజోరూపమాన ముడియెన్ఱపడి. ఇత్తైక్కాట్టుకిఱార్ (తామమ్తేజస్స్వాకవుమామెన్ఱు)."అన్దామవాళ్" ఎన్ఱత్తై శఙ్గుముతలానవఱ్ఱుక్కుమ్ విశేషణమాక్కి యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తేజోరూపమానవిత్యాది). ఆరమ్-హారమ్. ఎమ్బెరుమానార్నిర్వాహత్తిలే శొల్లుక్కిఱార్ (నిత్యరానవిత్యాది). (ఉళరాకైయాలతు) ఇప్పోతుళరాకైయాలతు. (సపకాకీత్యాది) ఇన్దవాక్యమ్ - ఎమ్బెరుమానార్నిర్వాహవివరణమాతల్, అన్దనిర్వాహత్తిలే తాత్పర్యాన్తరమాతల్. తాత్పర్యాన్తరమాన పోతు - మున్దినతు వస్తుతః వాడినార్క శిన్ఱపడి, ఇరణ్డావతు - భగవదభిప్రాయత్తాలే యన్దవిభూతియుమిల్లైయాయ్ త్తోఱ్ఱినైన్ఱపడి.

---

౨ అ వి.—కరుత్తు.———(నిత్యవిభూతియిలితి)శఙ్కా, తేషుసర్వేషుక్రియమాణం స్నేహమస్మిన్నేకముఖంకర్తుం హేతుఃక ఇతిచేత్; ౫"దివ్యాపాఙ్గం దిశిసిశిరయ శేషేషు సఙ్క్లేశకాన్త్యాక్షిప్రం ప్రాప్తం వృషగిరిపతిం త్రబన్ధా న్దయస్తే। విశ్వాచార్యావిధిశివముఖాస్స్వాధికారోపరుద్ధామన్యేమాతాజడ ఇవసుతే వత్సలా మాదృశేత్వమ్" "అన్దామత్తన్బుశెయ్తు" ఎన్ఱతినిరఙ్గామర్థత్తైప్పెఱ్ఱవితు. ౪"సమ్భ్రమమాణమివసర్వవశంవదేన మన్దస్మితే నమధురేణచవీక్షణేన । దివ్యాస్త్రపుష్పితచతుర్భుజమత్యుదారం రఙ్గాస్పదం మమశుభాశ్రయమాశ్రయామః"——— (అన్ఱియేవాళ్ముడియెన్ఱాయితి) "వాழ்" ఎన్గిఱవిత్తై - వాళెన్ఱు పిరిక్కవేణుమెన్ఱపడి. ౬"నతత్రసూర్యోభాతినచన్ద్రతారకమ్.తమేవభాన్తమనుభాతిసర్వంతస్యభాసాసర్వమిదంవిభాతి" ఇతి - స్వేతరసమస్తతేజసాంఛాదకం తేషాం కారణమాప్యాయకఞ్చయద్భగవతస్తేజోఽస్తి, తదపిచ్ఛాదయతికిరీట

ఈ.—(శెన్దామరై త్తడఙ్గణ్) ఆ_ర్తియెల్లాన్దిరవివరై ప్పార్త్తుక్కొణ్డునిఱ్క-అనిలై. ఇవరోడేకలన్దపిన్బాయిఱ్ఱు తిరుక్కణ్గళ్ శివ్విపెఱ్ఱతుమ్, వికసితమాయిఱ్ఱతుమ్. ఏకరూపమానవఱ్ఱుక్కెల్లామితొరువికారమ్ పిఱక్క-అతితే. ౧"సదైకరూపరూపాయ" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ - కర్మమడియాకవరుమ్ వికారమిల్లైయెన్గిఱ విత్తనై యిత్తే. (శెఙ్గనివాయ్ శెఙ్గమలమ్) చాటుశతఙ్గళ్ శొల్లుకిఱ తిరువధరమిరుక్కుమపడి. శివన్దుకనిన్దవధరమానతు, శివన్దకమలమ్బోలే యిరానిన్ఱతు. (శెన్దామరైయడిక్కళ్) నోక్కుక్కుమ్ స్మితత్తుక్కుమ్ తోఱ్ఱువిழுన్దిరువడికళ్. తిరువడికళిలే విழுన్దనుభవిక్కుమ్ తిరుమేని(శెమ్బొన్ తిరువుడమ్బే)౨ "రుక్మాభమ్" ఎన్ను మ్బడియాయిఱ్ఱు ఇవరోడుకలన్దపిన్బు తిరుమేనియిత్ప్ఱిఅన్ద పుకర్ తాన్. ౧.

జీ-అ.—ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిల్ (ఆర్తియెల్లామిత్యాది). ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తిల్ (ఇవరోడేయిత్యాది). వ్యాఖ్యాతావినీడుపాడు (ఏకరూపమానవిత్యాది). ఏకరూపమానవఱ్ఱుక్కెల్లామెన్ఱతు-ముడిముతలాననిత్యసూరికళైయపేక్షిత్తు. ఆనాల్, ౧"సదైకరూపరూపాయ" ఎన్గిఱ ప్రమాణత్తోడే శేరుమ్బడి యెఙ్ఙనేయెన్న (సదైకేత్యాది). ప్రథమేంశేద్వితీయే, "అవికారాయశుద్ధాయ నిత్యాయపరమాత్మనే। సదైకరూపరూపాయ విష్ణవేసర్వజిష్ణవే", పదచ్చేర్త్తిక్కుభావమ్ (నోక్కుక్కుమిత్యాది). శెమ్బొన్బోలే తిరుమేని యిరుక్కుమోవెన్న (రుక్మాభమిత్యాది). మానవేద్వాదశేధ్యాయే, "ప్రశాసితారంసర్వేషా మణీయాంసమణీయసామ్। రుక్మాభం స్వప్నధీగమ్యం విద్యాత్తుపురుషంపరమ్." స్పృహణీయమెన్ఱపడి. ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తుక్కు, అన్దామవాழ்ముడి శఙ్గాழிనూలారముళవాయ్కొణ్డు, అన్దామత్తన్బు శెయ్ తెన్నావిశేరమ్మానుక్కు శెన్దామరై యిత్యారభ్యాన్వయః; క్రమాన్వయోవా. ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తుక్కు, అన్దామత్తన్బు శెయ్ తెన్నావిశేర్న్దవనన్తరమ్ - అన్దామవాழ்ముడిశఙ్గాழி నూలారముళవాయ్ - అమ్మానుమానవనుక్కు శెన్దామరై యిత్యారభ్యాన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.—తేజ ఇత్యుచ్యతే. ౩ "ఆపాదపఙ్కజవిశృఙ్ఖలదీప్రమాశ్శ" ఇతి.——౪ "నీలతోయదమధ్యస్థావిద్యుల్లేఖేవభాస్వరా" ౫ "నీలముణ్డమిన్నన్న మేని" ఇతిప్రకారేణవా. ౬ "హిరణ్యవర్ణాంహరిణీమ్" ఇత్యుచ్యమానలక్ష్మీసంయోగాద్వా. "చన్ద్రివన్ముఖమ్" ఇతివత్ స్పృహణీయతావివక్షయావా. ౭ "యఏషోన్తరాదిత్యే హిరణ్మయఃపురుషోదృశ్యతే హిరణ్యశ్మశ్రుర్హిరణ్యకేశ ఆప్రణఖాత్సర్వ ఏవసువర్ణః" ఇత్యన్తరాదిత్యవిద్యాచ్ఛాయయావా. ౧.

ప్ర-తి.— అన్దామత్తన్బుప్రవేశే. శ్రీవిష్ణుధర్మే అష్టషష్టితమేఽధ్యాయే, "గజ ఆకర్ష తేతీరే గ్రాహ ఆకర్షతేజలే। తయోర్ద్వన్ద్వంసమంయుద్ధం దివ్యంవర్షసహస్రకమ్."——శ్రీరఙ్గరాజస్తవే, [౨] "దేవీహస్తామ్బుజేభ్యశ్చరణకిసలయే సంవహద్భ్యోపహృత్య ప్రత్యస్యానన్తభోగం ఝుటితిచలపుటే చక్షుషీవిస్తృణానః। ఆక్షిప్యోరశ్చలక్ష్మ్యాస్తనకలశ కనత్కుఙ్కుమస్తోమపఙ్కం ద్దేవశ్శ్రీరఙ్గధామా గజపతిఘుషితేవ్యాకులస్తాత్పరోనః ॥ ౫౬ ॥ అతన్త్రితచమూపతిప్రహితహస్తమస్వీకృతప్రణీతమణిపాదుకం కిమితిచాకులాన్తఃపురమ్। అవాహనపరిష్క్రియంపతగరాజమారోహతః కరిప్రవరబృంహితే భగవతస్త్వరాయైనమః ॥ ౫౭ ॥ యంపశ్య న్విశ్వధుర్యాంధియమసకృదథోమన్థరాంమన్యమానో హుఙ్కారాస్ఫాలనాఙ్ఘ్రి ప్రహతిభిరపితంతార్క్ష్యమధ్యక్షిపస్త్వమ్। కిఙ్కోచ్ఛిదశ్చన్నదస్థాస్తమథగజపతే ర్బృంహితేజృమ్భమాణే దేవశ్రీరఙ్గబన్ధో ప్రణమతిహిజనేకాన్దిశీకీదశాతే। ౫౮॥ శ్రీరఙ్గేశయశరణం మమాసివాత్యావ్యాలోలత్కమలతటాకతాణ్డవేన। స్రగ్భూభాపామ్బరమయథాయథంనధానోధిజ్ఞామిత్యనుగజగర్జమాజగన్థ ॥ ౫౯॥"——శ్రీభాగవతే అష్టమస్కన్ధే, [౩] "ఏవంగజేన్ద్రముపవర్ణితనిర్విశేషం బ్రహ్మాదయోవివిధలిఙ్గభిదాభిమానాః। నైతేయదోపసస్రుపుర్నిఖిలాత్మకత్వాత్తత్రాఖిలామరమయోహరిరావిరాసీత్ ॥ ౩౦॥ తంతద్వదార్తముపలభ్య జగన్నివాసః స్తోత్రంనిశమ్యదివిజైస్సహసంస్తువద్భిః। ఛన్దోమయేన గరుడేనసమూహ్యమానశ్చక్రాయుధోభ్యగమదాశుయతోగజేన్ద్రః ॥ ౩౧॥ సోన్తస్సరస్యురుబలేన గృహీతఆర్తో దృష్ట్వాగరుత్మతిహరింఖ ఉపాత్తచక్రమ్। ఉత్క్షిప్యసామ్బుజకరంగిరమాహకృచ్ఛ్రాన్నారాయణాఖిలగురో భగవన్నమస్తే ॥ ౩౨॥ తంవీక్ష్యపీడితమజస్సహసాఽవతీర్యసగ్రాహమాశుసరసఃకృపయోజ్జహార। గ్రాహాద్విపాటితముఖాదరిణాగజేన్ద్రం సమ్పశ్యతాంహరిరమూముచదుస్రియాణామ్ ॥ ౩౩॥——¶ "స్థలస్థందారయామాస గ్రాహఞ్చక్రేణమాధవః".

౧॥ వి పు ౧-౨-౧. ౨॥ మా-ధ-౧౨-౧౨౨. ౩॥ ౪॥ తై-నా ౧౧. ౫॥ తి-వి-౭౯. ౬॥ శ్రీ-సూ. ౭॥ ఛాం-ఉ-౧-౬. ¶ ఇతు జీయరరుళ్బడత్తిల్పడియే యిరుక్కవేణుమాకిల్ కొళ్ళా న్తరఙ్గళిలేకాణ్గ.

ప్ర-తి.—(ముతల్పాట్టు) (అన్దామత్తన్నిత్యాది). (అన్దామవాళ్ముడియిత్యాది) పాష్కరే, (సగ్వస్త్రాభిరణైర్యుక్తం స్వానురూపైర నూపమైః । చిన్మయైస్స్వప్రకాశైశ్చ అన్యోన్యరుచిరఞ్జకైః." (ఉళ్) మహోపనిషది, "అథాతో మహోపనిషదఇత్యేవతదాహుః ఏకో హవై నారాయణఆసీన్నబ్రహ్మ నేశానః నేమేద్యావాపృథివీనక్షత్రాణినసూర్యః సఏకాకీనరమేతతస్యధ్యానాన్తస్థస్యజననంష్టేమఉచ్యతే.— ప్రథమేంశేద్వితీయే, "అవికారాయశుద్ధాయనిత్యాయపరమాత్మనే । సదైకరూపరూపాయవిష్ణవేసర్వజిష్ణవే॥౧॥"—(శెమ్బొన్) మానవే ద్వాదశేధ్యాయే, "ప్రశాసితారంసర్వేషామణీయాంసమణీయసామ్ । రుక్మాభంస్వప్నధీగమ్యంవిద్యాత్తుపురుషంపరమ్॥ ౧౨౨॥ ఏనమేకేవద న్త్యగ్నిమ్మనుమన్యే ప్రజాపతిమ్।ఇన్ద్రమేకేఽపరే ప్రాణమపరే బ్రహ్మశాశ్వతమ్॥౧౨౩॥" ౧.

తాత్పర్యము.—పరమపదమునందువసించుచున్న నిత్యసూరులయందుం జేయఁదగినక్రీతిని నతిశీచుండైన నాయందుఁజేసిన సర్వస్వామి సుందరమైనమాలచేఁ బ్రకాశించుచున్న దివ్యకిరీటముతోను దివ్యాయుధములతోను దివ్యయజ్ఞోపవీతముతోను దివ్యహారములతోను ఎఱ్ఱ తామరతటాకమునంటి సుందరనేత్రములతోను దొండపండువంటియధరముతోను పద్మములవంటిశ్రీపాదములతోను దివ్యజాంబూనదమువంటి దివ్యమంగళవిగ్రహముతోను వేంచేసి నాతోసంశ్లేషించెను.

మూ.—తిరువుడమ్బు వాన్ శుడర్ శెన్దామరైకణ్ కైకమలమ్।తిరువిడమేమార్వమయనిడమేకొప్పూళ్ ।
ఒరువిడముమెన్దైపెరుమాఱ్కరనేయో । వొరువిడమొన్ఱిన్ఱియెన్నుళ్ కలన్దానుక్కే॥ ౨॥

అ.—(తిరువుడమ్బు) ఎన్నోడేకలన్దరుళుకిఱాన్, సర్వేశ్వరియాన పెరియపిరాట్టియారోడుమ్ ఆశ్రితరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళోడుమ్ కలన్దరుళినాప్పోలన్ఱియే, తన్నుడైయనిరతిశయతేజోమయమాన తిరువుడమ్బిల్ ఒరుప్రదేశమొళ్ళియామే సమస్తప్రదేశత్తాలుఙ్గలన్దరుళినాన్; ఒరువనుడైయవభినివేశమేయిఱెన్గిఱార్. ౨.

అన్వ.—ఒరువిడమొన్ఱిన్ఱి ఎన్నుళ్ కలన్దానుక్కు (౩) ఎన్దైపెరుమాఱ్కు తిరువుడమ్బు (౬) వాన్ శుడర్ కణ్ కైకమలమ్ శెమ్(౮) తామరై మార్వమ్ తిరువిడమే (౧౨) కొప్పూళ్ అయన్ ఇడమే (౧౪) ఒరువిడముమ్ అరనే ఓ. (౧౬).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇవ్వవయవశోభైయైయుడైయవన్, బ్రహ్మరుద్రాదికళాన విభూతిభూతర్క్కుమ్ పిరాట్టిమారోపాతిత్తిరుమేని యిలే యిడఙ్గొడుత్తఔజ్జ్వల్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

స్వరూపరూపగుణవిభూతికళోన్ఱుమ్ఘోరాతపడి, ఎన్నుళ్, కలన్ద, (౩) ఎన్ కులనాథనుక్కు, శ్లాఘ్యమాన, వడివు, ఆదిత్యవర్ణమాయిరానిన్ఱతు. తిరుక్కణ్ణుమ్తిరుక్కైయుమ్, శివన్ద, (౮) తామరైపోలేశెవ్వి పెఱ్ఱతు. తిరుమార్వు,లక్ష్మీస్థానమేయాయిఱ్ఱు. (౧౨)కొప్పూళ్, బ్రహ్మావుక్కు, స్థానమేయాయిఱ్ఱు. (౧౪) నీక్కియుళ్ళవిడమ్, రుద్రనేయాయిరానిన్ఱతు. ఇతెన్నవాశ్చర్యమ్? (౧౬) ఒరువుతల్ - నీఙ్గుతల్. తన్దిరువుళ్ళత్తిలేయవన్ కలన్దపిన్బు రూపౌజ్జ్వల్యముమ్ అవయవౌజ్జ్వల్యముమున్డానవోపాతి, విభూత్యౌజ్జ్వల్యముమున్డాయిఱ్ఱెన్ఱు కరుత్తు. ౨.

అర్థము.—ఒకప్రదేశముతప్పక నామనస్సునందు కలిసియున్న (౩) నాతండ్రికినాథుండైనసర్వేశ్వరునికి శ్లాఘ్యమైన శరీరము (౬) సూర్యునినంటికాన్తికలదైయున్నది. నేత్రములుభుజములనియెడిపద్మములు ఎఱ్ఱని (౮) తామరపుష్పములవలెరక్తవర్ణముకలవైయున్నవి. వక్షస్థలము లక్ష్మీకిస్థానమైయున్నది. (౧౨) తిరునాభిదేశము బ్రహ్మకు స్థానమైయున్నది. (౧౪) తక్కినస్థలములు రుద్రునికి నివాసస్థానములుగానున్నవి. ఇదిఏమాశ్చర్యము? (౧౬) ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు. తమ్మోడేకలన్దపిన్బు అవనుక్కు ప్పిఱన్దపుకరైచ్చొల్లి,తన్నుడమ్బై ప్పఱ్ఱి బ్రహ్మేశానాదికళ్ సత్తైయామ్బడి యిరుక్కిఱవణ్ తానెన్నుడమ్బై ప్పఱ్ఱి త్తణ్ సత్తైయామ్బడియిరానిన్ఱానెన్గిఱార్.

(తిరువుడమ్బువాణ్ శుడర్) అణైత్తపోతైస్పర్శసుఖఙ్గొణ్డరుళిచ్చెయ్కిఱారిత్తే. "ఈశ్వరనుక్కు విగ్రహమిల్లై, విభూతియిల్లై' ఎన్గిఱవర్కళ్ మున్బే, ఆప్తతమరానవివర్ 'తిరువుడమ్బువాణ్ శుడర్' ఎన్న ప్పెఱువతే !, 'ఈశ్వరనుక్కు విగ్రహమిల్లై, గుణమిల్లై, ఎన్గిఱవర్కళ్ పణ్ణివైక్కుమాటాతపాపమిల్లై ; అవర్కళై, యనువర్తిత్తుఅతుకేట్కు విరాతపడిపెరుమాళ్ నమక్కుప్పణ్ణిన ఉపకారమేణ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్ జీయర్. * మయర్వఱమతినలమరుళప్పెఱ్ఱవర్ తువక్కఱ్ఱఅతిరుమేనియితే.౧"ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతోరుదేహః" ఎన్ఱుతనక్కుమభిమతమాయిరుప్పతొన్ఱిత్తే. తాణ్మతిత్తార్క్కు ౨"ఏషసర్వస్వభూతస్తు" ఎన్ఱుకొడుప్పతుమ్ తిరుమేనియైయే. (వాణ్ శుడర్) ముతలిలే తేజోరూపమాన తిరుమేనిమికవుమొழிప్పెఱ్ఱ తివరోక్కైక్కులనియాలే. పుఱమ్బొళియాయ్ ఉళ్ళుమణ్బళ్ళియిరుక్కైయన్ఱిక్కే, నెయ్తిణుఙ్గినాప్పోలే తేజస్తత్త్వమేయాయిరుక్కై.

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు (తిరువుడమ్బిత్యాది) "ఎన్నావిశేరమ్మానుక్కు - శెమ్బొణ్ తిరువుడమ్బే" ఎన్ఱతిలేనోక్కాక (తమ్మోడేయిత్యాది). "అయనిడమే" ఇత్యాదియైక్కుటాక్షిత్తు (తన్నుడమ్బైయిత్యాది)."ఒరువిడమొన్ఱిన్ఱి" ఎన్ఱతైక్కుటాక్షిత్తు(తానెన్నుడమ్బైయిత్యాది).

వాణ్ శుడర్ - మిక్కతేజస్సు. "ఎన్నుళ్ కలన్దానుక్కు త్తిరువుడమ్బువాణ్ శుడర్"ఇత్యన్వయ ముఖేనాహ (అణైత్తపోతైయిత్యాది). పలకాలుమ్ విగ్రహత్తైవర్ణిక్కిఱపడియై యనుసన్ధిత్తు నమ్బిళ్ళై యీడుపాడు (ఈశ్వరనుక్కిత్యాది). ప్రాసఙ్గికమాక నఞ్జీయరుడైయ స్వలాభానుసన్ధానమాహ (ఈశ్వరనుక్కిత్యాది). ఇత్తాల్ - విగ్రహాదికళిల్లైయెన్గైక్కు నిమిత్తమవర్కళుడైయపాపప్రాచుర్యమెన్ఱపడి. ఇవరరుళిచ్చెయ్తాల్ ప్రమాణమామోవెన్న (మయర్వఱవిత్యాది).ఆకైయాలే,ఇవరనుభవపరీవాహరూపమాన శ్రీసూక్తియుమ్ పరమప్రమాణమెన్ఱపడి. తువక్కఱ్ఱఅ - ఈడుపట్టనుభవిక్కిఱ. "తిరు" ఎన్ఱు - అప్రాకృతమ్, అతైక్కాట్టుకిఱార్ (ఇచ్ఛాగృహీతేత్యాది) షష్ఠ్యంశే పఞ్చమే, పూర్వమేవలిఖితమ్. కార్యత్తాలు మభిమతత్వత్తై యుపపాదిక్కిఱార్ (తాణ్మతిత్తార్క్కిత్యాది). యుద్ధకాణ్డే ప్రథమే, ౨"ఏషసర్వస్వభూతస్తు." పూర్వమేవలిఖితమ్. (ముతలిలేయిత్యాది) "తిరు" ఎన్ఱపోతే - స్వాభావికసర్వాతిశయఙ్గళుమ్ సిద్ధిక్కైయాలే, పిన్నైయుమ్ పిన్నైయుమ్ "శుడర్" ఎన్నుమ్బోతు - ఇప్పడియేయాకవేణుమెన్ఱపడి. * వానిఱ్ తాత్పర్యమ్ (పుఱమ్బొళియాయిత్యాది). తిణుఙ్గుకై -

అ-అ-వి—"తిరువిడమేమార్వమ్" ఎన్గైయాలే "తిరువుడమ్బు" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ "తిరు" ఎన్ఱు-పెరియపిరాట్టియారోట్టైసమ్బన్ధఙ్గొళ్ళుకిఱతన్ఱు, పిన్నైయోణ్ శేయ్కిఱతెన్నాల్ ; తిరుమేనియిల్ భోగ్యతైయైచ్చొల్లనినైత్తుఅతుక్కు ప్పాశురమిడమాట్టాతే, "తిరు" ఎన్ఱారుశొల్లాలేయతినుడైయపరిచ్ఛేద్యమాన వతిశయత్తైద్యోతిప్పిక్కిఱార్. ౩"నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చదృశ్యతే" ఎన్గిఱవనుక్కుమ్ ౪"శ్రద్ధయాదేవోదేవత్వమశ్నుతే" ఎన్నుమ్బడి-ఇవళై యిట్టేయతిశయఙ్గొళ్ళవేణ్డుకైయాలుమ్, ౫"శ్రీరిత్యేవచనామతేభగవతి" ఎన్ఱు - అవళైఅనన్యార్థేయాతిశయైయెన్ఱుశొల్లుకైయాలుమిఙ్ఞే లోకత్తిలుత్కర్షద్యోతనార్థమాకగౌణవృత్తియాలే శ్రీయెన్ఱుమ్తిరువెన్ఱుమ్ప్రయోగిక్కిఱతు; అప్పడియేయిఙ్గుమెన్ఱుతిరువుళ్ళమ్. తిరువెన్ఱాల్ - అన్దవన్దవ్యక్తిక్కుడైత్తనతిశయమిఙ్ఞేసిద్ధిప్పతు ; ఆకైయాలేయిఙ్గేయివర్పక్కలవనుక్కుజ్ఞానవ్యామోహాతిశయత్తాలుమ్, ఇవర్క్కవన్బక్కలుళ్ళవ్యామోహాతిశయత్తాలుమ్, అణైత్తపోతుణ్డాన స్పర్శసుఖాపరిచ్ఛేద్యతావ్యఞ్జనత్తిఱ్కుత్తైయిల్లై.

——నన్వయంవిగ్రహోఽవిద్యాపరికల్పితః కిన్నస్యాదితిశఙ్కాయాముత్తరత్రయేణపరిహరతి(మయర్వఱమతినలమిత్యాదివాక్యత్రయేణ)."మయర్వఱమతినలమ్"ఇతివాక్యమేవోత్తరంవా ——స్వరూపగుణఙ్గళైప్పఱ్ఱవిగ్రహత్తుక్కతిశయమేతెన్న(ఇచ్ఛాగృహీతేత్యాది)అతల్. యద్వా, ఇవర్ తువక్కఱ్ఱిరమాత్రమన్ఱు, అవనుక్కుమభిమతమెన్గిఱార్ (ఇచ్ఛేత్యాది). అథవా, స్పర్శసుఖాతిశయస్థానపరిచ్ఛిన్నమానపడియై యుపపాదిక్కిఱార్ (ఇచ్ఛాగృహీతఎన్ఱు). "అభిమత" ఎన్గైయాలే-భోగ్యతై అపరిచ్ఛిన్నానన్దనానవవనై, "తణ్ణీర్తణ్ణీర్" ఎన్నప్పణ్ణుకైయాలే

౧॥ వి-పు-౬-౫-౮౪. ౨॥ రా-యు-౧-౧౩౪. ౩॥ శ్వే-ఉ-౬. ౪॥ కృ-య-వే-కా-ప్ర-౩-పం-౧౧-వా-౯. ౫॥ చ-శ్లో-౧.

ఈ.—త్తుక్కు-దాహరణజ్గాట్టుకిఱార్. స్పర్శేన్ద్రియత్తుక్కుణ్డు, ఘ్రాణేన్ద్రియత్తుక్కుణ్డు, కణ్ణుక్కుని తాఱుడుక్కుమ్, ఇవైతొడక్కమానవై యెల్లాముణ్డితే. పామ్బణైమేలాఱ్కు - పణ్బెణ్ణిల్- పలపలవే యాపరణమ్ ఇత్యాదితొడజ్గి, ఓ! ఎన్ఱన్వయమ్. ౬.

జీ-అ.—ఇత్తాల్ - ఇవరోడేకల్లన్దపిన్బు శబ్దాదివిషయానుభవత్తాలుణ్డానవేఱ్ఱుమెల్లాముణ్డాయిఱ్ఱెన్ఱపడి. (స్పర్శేన్ద్రియత్తుక్కుణ్డు)స్పర్శేన్ద్రియత్తుక్కువిషయముణ్డెన్ఱపడి. ఇమ్మూన్ఱుమ్ మఱ్ఱవిరణ్డుక్కు ముపలక్షణమెన్గిఱార్ (ఇవైతొడక్కమానవైయిత్యాది). "ఓ" ఎన్ఱతు - హర్షసూచకమ్. పామ్బణైమేలాఱ్కు - పణ్బెణ్ణిల్ - ఆపరణమ్పలపల, పేరుమ్బలపల, శోతివడివుపలపల, కణ్డుణ్డుకేట్టుఱ్ఱు మోన్దిన్బమ్బలపల, జ్ఞానముమ్బలపల, ఓ ఎన్ఱన్వయమ్. ఉఱ్ఱు - స్పృశిత్తు. ౬.

తాత్పర్యము.—అతినీచుఁడనైన నాతోసంశ్లేషించుటకు సర్వేశ్వరుఁడనేకావతారంబులెత్తి అసంఖ్యేయంబులైన దివ్యభూషణములుకలవాఁడును అసంఖ్యేయ కల్యాణగుణములు కలవాఁడును నిరవధిక తేజోమయదివ్యమంగళవిగ్రహములు కలవాఁడును దివ్యభోగములు దివ్యజ్ఞానములుకలవాఁడునునాయెను. ఇట్టిపరిపూర్ణుఁడైన శ్రియఃపతి నాసర్వేన్ద్రియములకు తనదివ్యభోగ్యతను గనుపఱచి నాతోసంశ్లేషించెను. ౬.

మూ.—పామ్బణైమేఱ్పాఱ్కడలుట్పళ్ళియమర్న్దతువుమ్ ।
కామ్బణైతోట్పిన్నైక్కా యేఱుడనేழ్ శెఱ్ఱతువుమ్ ।
తేమ్బణైయశోలైమరామరమేழెయ్తతువుమ్ ।
పూమ్బిణైయతణ్డుழాయ్ప్పొన్ముడియమ్బోరేఱే॥ ౭॥

ఆ.—(పామ్బణై) తన్నుడైయసర్వచేష్టితజ్గళైయు మెనక్కుభోగ్యమాకచ్చెయ్తరుళినానెన్గిఱార్. ౭.

అన్వ.—పాఱ్కడలుళ్ పామ్బణైమేల్ పళ్ళి (౧) అమర్న్దతువుమ్ కామ్బణై తోళ్ (౨) పిన్నైక్కాయ్ ఏఱేழు ఉడన్ (౩) శెఱ్ఱతువుమ్ తేమ్ పణైయ (౪) శోలై మరామరమ్ ఏழு (౫) ఎయ్తతువుమ్ పూ పిణైయ (౬) తణ్ తుழాయ్ పొన్ (౭) ముడి అమ్ పోర్ (౮) ఏఱు. (౯)

పన్ని.—అనన్తరమ్, తమ్మోడ్సంశ్లేషత్తాలే యన్నుడైయదివ్యచేష్టితజ్గళ్ తమక్కుప్రకాశిత్తు నిఱమ్బెఱ్ఱపడియైయనుభవిక్కిఱార్.

పాఱ్కడలిలే, పామ్బణైయిన్మేలే, కణ్వళర్న్దరుళుకైయై,(౧) పొరున్దినతుమ్,'మూఙ్గిల్పోన్ఱ, తోళైయుడైయ,(౨)నప్పిన్నైప్పిరాట్టిక్కాక, ఏழెరుదైయుమ్, ఏకోద్యోగత్తిలే, (౩)కొన్ఱతువుమ్, తేనైయుమ్, పణైయైయుముడైయ, (౪) అత్తాల్ శోలైయాకత్తழைత్త, మరామరమ్, ఏழு, (౫) ఎయ్తతువుమ్,అழகియ, తొడైయైయుడైత్తాయ్, (౬) కుళిర్న్ద, తిరుత్తుழాయాలేయలజ్కృతమాయ్, అత్యుజ్జ్వలమాన, (౭)ముడియైయుడైత్తాయ్,దర్శనీయమాయ్, విరోధినిరసనోద్యోగశీలమాయ్,శెరుక్కైయుడైత్తాన, (౮) ఋషభమ్బోన్ఱవస్తు.(౯) "ఏఱు" ఎన్ఱశొల్క్కుడాక-అమర్న్దతువుమ్, శెఱ్ఱతువుమ్, ఎయ్తతువుమెన్ఱశింతిక్కై. ౭.

అర్థము.—క్షీరాబ్ధియందు ఆదిశేషునిమీఁద శయనమును (౧) జేసినదియు వెదురువంటి భుజములుకల (౨) నప్పిన్నపిరాట్టికొఱకు ఏడువృషభములను ఏకకాలమందు (౩) చంపినదియు మధువును కొమ్మలునుగల (౪) అభివృద్ధములైన సాలవృక్షముల నేడింటిని (౫) బడద్రోసినదియు సుందరముగఁ గ్రుచ్చఁబడిన (౬) చల్లని తిరుత్తుழాయ్మాలచేనలంకరింపఁబడి ప్రకాశించుచున్న (౭) కిరీటముకల సుందరమై బలిష్ఠమైన (౮) వృషభమువంటి (శ్రియఃపతియే). (౯) ౭.

ఈ.—ఏழ్ఞామ్పాట్టు. ౧* అయర్వఱుమమరర్ కళతిపతియాయిరున్దువైత్తు, క్షీరాబ్ధియిలే కణ్వళర్న్దరుళి, రామకృష్ణాద్యవతారజ్గళై ప్పణ్ణిన్ఱైల్లా మెనక్కాకక్కిడీరెన్గిఱార్.

(పామ్బణై) ఆర్తరక్షణత్తుక్కాక, తిరుప్పాఱ్కడలిలే నీరుఱుత్తామైక్కు, శైత్యసౌగన్ధ్యసౌకుమార్యజ్గళై యుడైయనాన తిరువనన్దాழ్వానైలే కణ్వళర్న్దరుళిన్ఱుమ్. (కామ్బిత్యాది) శుఱ్ఱుడై మైక్కుమ్ శెవ్వైక్కుమ్ మూజ్గిల్ పోలేయిరున్దుళ్ళతోళ్ఞ్కై యుడైయ నప్పిన్నైప్పిరాట్టియో టైసంశ్లేషత్తుక్కు ప్రతిబన్ధకజ్గళాన ఋషభజ్గళేழై యుమొరుకాలేయూట్టియాక నెరిత్తుప్పోకట్టతుమ్. (తేమ్బణైయ) మహారాజర్, "నీర్ వాలియైక్కొల్లమాట్టీర్" ఎన్న, అవరై విశ్వసిప్పిక్కైక్కాక ; తేనైయుడైత్తాయ్ప్పణైత్తు అడికణ్డిలక్కుక్కుఱిక్కవొణ్ణాతపడియాయిరుక్కిఱ మరామరజ్గళేழై యుమెయ్తతుమ్. (పూవిత్యాది) పూవైయుడైత్తాయ్త్తోడై యుణ్డవెన్నుతల్ ; నల్లతొడైయైయుడైత్తాన తిరుత్తుழాయ్మాలైయాలేయలజ్కృతనాయ్, ఆధిరాజ్యసూచకమాన తిరువభిషేకత్తైయుడైయనాయ్, ఇవ్వழకుతన్నై నిత్యసూరికళై యనుభవిప్పిత్తు అత్తాల్ వన్దమేన్మైతోన్ఱ, అழకియతాయ్యుద్ధోన్ముఖమాన ఋషభమ్పోలే మేనాణిత్తిరుక్కిఱవిరుప్పు. పొన్మడియమ్పోరేఱు-పాఱ్కడలుళ్ పళ్ళియమర్న్దతువుమ్-పామ్బణైమేలెన్ఱు తనిత్తనియేక్రియైయాకక్కడవతు. ఇవైయెల్లామెనక్కాకక్కిడీరెన్ఱుమామ్. ౭.

జీ-అ.—ఏழామ్పాట్టు (పామ్బణైమేలిత్యాది). "పూమ్బిణైయ" ఇత్యారభ్య, "పోరేఱు-పాఱ్కడలుళ్ - పామ్బణైమేఱ్పళ్ళియమర్న్దతువుమ్, కామ్బణైయెన్ఱుతొడజ్గి, "ఎయ్తతువుమ్" ఎన్ఱన్వయిత్తవతారికై (అయర్వఱుమిత్యాది).

"పాఱ్కడలుళ్ - పామ్బణైమేల్" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (ఆర్తరక్షణేత్యాది). సర్పజాతి స్వభావత్తైప్పఱ్ఱ (శైత్యేత్యాది). కామ్బు-మూజ్గిల్. శుఱ్ఱుడైమై - వర్తులత్తై. ఏఱు - ఏழుముడక్క, శెఱ్ఱతువుమ్ ఇత్యన్వయః. ఊట్టియాక- కణ్ఠప్రదేశావచ్ఛేదేన. ఊట్టి - కழుత్తు, నెరిత్తు - సంహరిత్తు. పణై - శాఖై. తేమ్-తేఱ. పూవెన్ఱు-పూవాతల్, స్పృహణీయత్తైయాతల్. పిణైయ-తొడుక్కప్పట్ట. నిత్యసూరికళై యనుభవిప్పిత్తెన్ఱతు-అర్థాత్సిద్ధమ్. మేనాణిత్తు-గర్విత్తు. మున్దినవన్వయత్తుక్కు, ఏழేఱుడక్క శెఱ్ఱతువుమ్ - కామ్బణైతోట్పిన్నైక్కాయ్, ఎయ్తతువుమ్- తేమ్బణైయశోలై మరామరమేழు ఎన్ఱుశేషము మన్వయిప్పతు. "ఇన్నతుమిన్నతుమిన్నతుమ్" ఎన్ఱాల్ - సాకాఙ్క్షమాయిరుక్కైయాలే యధ్యాహరిత్తుయోజిక్కిఱార్ (ఇవైయెల్లామిత్యాది). ఇన్దయోజనైయిల్, పూమ్బిణైయతణ్డుழాయ్ప్పొన్మడియమ్పోరేఱు - పామ్బణైమేలెన్ఱుతొడజ్గి, ఎయ్తతువుమెనక్కాకక్కిడీరిత్యన్వయః. ౭.

అ-అ-వి.—ఇరణ్డామ్యోజనైయిల్, "పూ" ఎన్గిఱతు-తొడైక్కువిశేషణమ్. ౭.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు జగద్రక్షణార్థముగ క్షీరాబ్ధియందనంతునిమీద శయనించినదియు, సర్వలక్షణసంపన్నురాలైన నప్పిన్నపిరాట్టికొఱకు సప్తవృషభములనుచంపినదియు, సుగ్రీవమహారాజులవారికి తనయందువిశ్వాసమునుబుట్టించుటకై సప్తసాలవృక్షములనుబడద్రోసి పరాక్రమమునుజూపినదియు, ఆధిరాజ్యసూచకమగు దివ్యతిరువభిషేకమునుధరించి నిత్యసూరులననుభవింపఁజేసి యందువలన వచ్చినగాంభీర్యముకలిగియుండుటయు ఈగుణచేష్టితములన్నియు నాకొఱకై యేయనుష్ఠింపఁబడినవియని యాழ్వార్లుపకారస్మృతిఁజేసిరి. ౭.

మూ.—పొన్మడియమ్పోరేఱ్ఱై యెమ్మానైనాన్ఱడన్దో । డన్మడివొన్ఱిల్లాతతణ్డుழాయ్మాలైయనై ।
యెన్మడివుకాణాతేయెన్నుళ్ కలన్దానై । చ్చొన్మడివుకాణేనాన్శొల్లువతెన్శొల్లీరే॥ ౮॥

ఆ.— (పొన్ముడి) వాఙ్మనసాపరిచ్ఛేద్యనిరతిశయకల్యాణస్వరూపగుణవిభూతికళైయుడైయనాయిరున్దువైత్తు, ఎన్నుడైయస్వరూపస్వభావగుణవృత్తాదికళినుడైయ నిహీనతైయై ప్పారాతే యెన్నుళ్కలన్ద విస్సాశీల్యత్తు క్కొరుముడివు కాణ్గిఱిలేన్; ఆనపిన్బైత్తైచ్చొల్లువతు? శొల్లీరెన్గిఱార్. ౮.

అన్వ.—పొన్ ముడి అమ్బోరేఱ్ఱై (౩) ఎమ్మానై నాల్ తడమ్ (౬) తోళ్ తన్ ముడివొన్ఱిల్లాత (౯) తణ్ తుழாయ్మాలైయనై ఎన్ముడివుకాణాతే (౧౨) ఎన్నుళ్ కలన్దానై నాన్ (౧౫) శొల్ ముడివు కాణేన్. (౧౮) కొల్లువతు ఎన్ శొల్లీర్. (౨౧)

పన్ని.—అనన్తరమ్, సంశ్లేషవైలక్షణ్యత్తినుడైయవాచామగోచరతైయైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఉజ్జ్వలమాన, అభిషేకత్తైయుడైయ, పెరుమ్శెరుక్కనాయ్, (౩) ఆనన్దస్వాతన్త్ర్యచ్చెరుక్కైక్కాట్టియెన్నైయడిమైకొణ్డనాతనాయ్, నాలువకైప్పట్ట, పెరియ, (౬) తిరుత్తోళ్కళైయుడైయనాయ్, తన్బెరుమైక్కు, ముడివిల్లాతవనాయ్, (౯) ఇన్దమేన్మైక్కుమ్భోగ్యతైక్కుమ్సూచకమానకుళిర్న్ద,తిరుత్తుழாయ్మాలైయైయుడైయనాయ్,తన్నుత్కర్షత్తుక్కెల్లైకాణాతవోపాతియెన్నికర్షత్తినుడైవుకాణాతే, (౧౨) ఎన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే, కలన్దవనై, నాన్, (౧౫) స్వసంవేద్యమాకవతియుమతొழியపాశురమిట్టుచ్చొల్లుమ్, ప్రకారమ్, కాణ్గిఱిలేన్. (౧౮) నీఙ్గళనుభవిత్తవిషయమ్ వృత్తకీర్తనమ్బణ్ణుమోపాతియిఙ్గుచ్చొల్లువతు, ఏతు?, ఉణ్డాకిల్శొల్లుఙ్గోళెన్ఱులౌకికరైక్కుఱిత్తురైక్కిఱార్. (౨౧) లౌకవ్యావృత్తనుడైయసంశ్లేషసారస్యమ్వాచామగోచరమెన్ఱుకరుత్తు. విశ్లేషదశైయిలెన్ముడివుకాణాతేయెన్ఱుమామ్. ౮.

అర్థము.—స్వర్ణమువలె (ప్రకాశించుచున్న) తిరువభిషేకముకల మిక్కిలిగర్వించియున్న (౩) స్వామియు నాలుగువిధములుకల గొప్ప (౬) భుజములుకలవాఁడును తనకు నంతములేనివాఁడును (౯) చల్లని తిరుత్తుழాయ్మాలకలవాఁడును నానీచతకంతముజూడకనే (౧౨) నామనస్సునందుఁ గలిసినవాఁడునునైన (సర్వేశ్వరుని) నేను (౧౫) చెప్పు రీతిని నెఱుఁగను(౧౮)(ఈవిషయమందు)చెప్పఁదగినది ఏది? (అదియున్నచో) చెప్పఁడు. (౨౧)

ఈ.— ఎట్టామ్పాట్టు. ౧*అయర్వఱుమమరర్కళతిపతియా యిరున్దువైత్తు ఎన్తన్మైయైప్పారాతే యెన్నోడేవన్దుకలన్ద విమ్మహాగుణత్తై యెన్నాల్పేశిముడియా తెన్గిఱార్.

(పొన్ముడియ మ్బోరేఱ్ఱై) ఉభయవిభూతిక్కుమ్ కవిత్తముడియైయుడైయనాయ్ అత్తాల్వన్ద శేషిత్వవృత్తైప్పుత్తోన్ఱవిరుక్కిఱవనై. (ఎమ్మానై) తన్ శేషిత్వత్తిలెల్లైయైక్కాట్టి, ఎన్నై శేషత్వత్తినెల్లైయిలే నిఱుత్తినవనై. (నాల్తడన్దోళిత్యాది) నాలామ్పణైత్తిరున్దుళ్ళ తోళ్కళైయుడైయనాయ్, తన్నైప్పేశప్పుక్క వేదఙ్గళుమెల్లై కాణమాట్టాతే ౨ "యతోవాచోనివర్తన్తే" ఎన్ఱు మీళుమ్పడి యిరుప్పానాయిరుక్కిఱ తణ్డుழாయ్మాలైయనై. ఎల్లైకాణవొణ్ణాతవస్తువుక్కు లక్షణమ్బోలే తిరుత్తుழாయ్మాలై. (ఎన్ముడివిత్యాది)

టీ-అ.—ఎట్టామ్పాట్టు (పొన్ముడియిత్యాది). "పొన్ముడియమ్బోరేఱ్ఱై" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి (అయర్వఱుమమరర్కళెన్ఱతు). తన్తై-నీచతై. ఇమ్మహాగుణమ్-సౌశీల్యమ్.

కవిత్తధరిత్త. ఉణ్డెప్పు-దార్ఢ్యమ్. (తన్ శేషిత్వత్తిలిత్యాది). "పొన్ముడి" ఎన్ఱు-శేషిత్వత్తినెల్లైతోన్ఱిఱ్ఱు. తత్సమభివ్యాహారత్తాలే-శేషత్వత్తినెల్లైతోన్ఱుకిఱతెన్ఱపడి. ఎమ్మానై-ఎఙ్గళుక్కుస్వామియానవనై. పణైత్తిరున్దుళ్ళ-పెరుత్తిరున్దుళ్ళ. తన్ముడివొన్ఱిల్లాత-తనక్కోరెల్లైయిల్లాత. "తణ్డుழாయ్మాలైయనై" ఎన్గిఱపదసాహిత్యత్తుక్కుభావమ్ (ఎల్లైకాణవిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే- ౩ "వక్షస్థలాల్యాంతుళసికమలా" ఇత్యాద్యను

ఈ.—అవన్బక్కల్ నన్ఱాక్కలైకాణవొణ్ణాతాపోలేయాయిత్తు ఇవర్ పక్కల్ తీమైక్కలైకాణవొణ్ణాతాయిరుక్కిఱపడి. (ఎమ్మడివుకాణాతే) ఎన్న శివపారాతే. ౧"అవిజ్ఞాతా" ఎన్గిఱపడియే, ఏకతత్తైపారాతే కణ్ణైచ్చెమ్బిళిత్తువను కలన్దానెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, ౨* ఆడియాడియిల్ విశ్లేషిత్తవ్యసనత్తాలే నాన్ముడియప్పుక, అతుకాణమాట్టాతేయెన్నోడేకలన్దానెన్నుతల్. (శొల్ ముడివుకాణేన్నాన్) ఎన్నోడుపవన్దుకలన్ద ఒరుగుణత్తైయుమ్శొల్లిల్, అనన్దగుణమెన్ఱైయుమ్ శొల్లప్పుక్క వేదమ్బట్టతు పడుమిత్తనై. అవనైన్ఱైయనుభవిప్పిక్క, అత్తాలెనక్కుప్పిఱన్దరసమనుభవిత్తు విడుమత్తనైయల్లతు, పాశురమిట్టు చ్చొల్లి ముడియాతెన్ఱుమామ్. (శొల్లువతెన్ శొల్లీరే) ఇతరవిషయఙ్గళై యనుభవిత్తు అవఱ్ఱుక్కు ప్పాశురమిట్టు చ్చొన్నిక్కళాయిరుక్కిఱ నీఙ్గళ్ తాన్ శొల్లవల్లికళో?. ౮.

జీ-అ.—సన్దేయమ్,"ఎమ్మడివు" ఎన్గతుక్కు,ముడివెన్ఱు-ఎల్లైయాయ్, కీழ్ "అల్లావి"ఎన్ఱిరుక్కైయాలే సామాన్యశబ్దత్తైవిశేషత్తిలేపర్యవసిప్పిత్తు ఏకదేశత్తిన్ చరమావధియైప్పారాతేయెన్ఱు మున్దినవర్థమ్, అళవు-తన్ఱై. వివరణమ్ (అవిజ్ఞాతేత్యాది.) "అవిజ్ఞాతాసహస్రాంశుః" ఇతి శ్రీసహస్రనామ్ని. శెమ్బిళిత్తు,మూడికొణ్డు. (అన్ఱిక్కేయిత్యాది). ద్వితీయార్థమ్-స్పష్టమ్. "ఎమ్మడివుకాణాతే" ఎన్గపదత్తినర్థద్వయాను గుణమాకవడైవేయర్థద్వయమ్ (ఎన్నోడువన్దిత్యాదివాక్యద్వయేన). శొమ్మడివుకాణేన్-శొల్లుమ్ప్రకారమ్కాణ్గిలేన్. శొల్లువతెన్-నీఙ్గళనుభవిత్తవిషయమ్ వృత్తకీర్తనమ్బణ్ణుమోపాతి, ఇఙ్గుచ్చొల్లువతేతు? శొల్లీరే-ఉఙ్గాళాల్ శొల్లుఙ్గోళితిశబ్దార్థః. ఇత్తాల్ ఫలితమ్ (ఇతరవిషయఙ్గళై యిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౮.

అ-అ-వి.—ఇరణ్డామర్థమ్-మూలత్తుక్కుచ్చేరుమ్. కణ్ణైచ్చెమ్బిళిత్తుఇత్యస్య - స్వసైచ్యానుసన్ధానేతాత్పర్యమ్. ౮.

ప్ర-తి.—ఎట్టామ్బాట్టు)(పామ్మడియిత్యాది). (ఎమ్మడివుకాణాతే) శ్రీసహస్రనామ్ని, "అవిజ్ఞాతాసహస్రాంశుర్విధాతాకృతలక్షణః".

తాత్పర్యము.—ఉభయవిభూతి సామ్రాజ్యసూచకమైన దివ్యాభిషేకముకలవాఁడును, తనస్వామిత్వమును నాకుఁగనుపఱచి నన్ను వశపఱచుకొనినవాఁడును,విలక్షణవిగ్రహవిశిష్టుఁడును,వేదపురుషునిచేతను వర్ణింపఁగూడని కల్యాణగుణములుకలవాఁడును, తన వైలక్షణ్యసూచకమైన లక్షణమువలెనుండు దివ్యతిరుత్తుழాయ్మాలధరించినవాఁడును నిట్టివాచామగోచరమహిమకలవాఁడును నైన సర్వస్వామి అతినీచుఁడైన నాతో సంశ్లేషించెనేని వాని సౌశీల్యమునకంతమును నేనెఱుఁగనైతిని. గనుక వానిగుణములనే పాశురముచేఁజెప్ప నసమర్థుఁడను, వాని వాచామగోచరమైన సంశ్లేషసారస్యము మీకుఁగూడఁజెప్ప నసాధ్యమని లోకులనుగుఱించి సాదించిరి. ౮.

మూ.—శొల్లీరెన్నమ్మానైయెన్నావియావితనై । యెల్లైయిల్ శీరెన్కరుమాణిక్కచ్చుడరై।

నల్లవముతమ్బెఱఱ్కరియవీడుమాయ్ । యల్లిమలర్విరైయొత్తాణల్లన్పెణ్ణల్లనే॥ ౯॥

అ.—(శొల్లీర్) ఇప్పడియవనుడైయగుణఙ్గళ్ శొల్లనిలమన్ఱియేయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, తమ్ముడైయ ఆర్తామైయాలే; అవన్ గుణఙ్గళై కాలతత్త్వమెల్లామ్ శొన్నాలుమవఱ్ఱుక్కొరుముడివుకాణ్గిలేనెన్ఱుపిన్నైయుమవనుడైయగుణఙ్గళై చ్చొల్లి, పరమభోగ్యనాయ్ స్త్రీపున్నపుంసకాది సర్వపదార్థవిసజాతీయనాయిరున్దువైత్తు, తన్నఙ్కాలేయెనక్కు ధారకనాయెన్నుళ్ళేపుకున్దుకలన్దరుళిన వెమ్బెరుమానుడైయ విన్దసౌశీల్యాదిగుణఙ్గళై నీఙ్గళుమ్ శొల్లికోళ్ళన్ఱు శ్రీవైష్ణవర్కళైక్కుత్తిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ౯.

అన్వ.—ఎన్ అమ్మానై ఎన్నావి (౩) ఆవితనై ఎల్లైయిల్ శీర్ (౬) ఎన్కరుమాణిక్కచ్చుడరై శొల్లీర్. నల్ల(౯) అముతమ్ పెఱఱ్కు అరియ (౧౨) వీడుమాయ్ అల్లిమలర్ విరై యొత్తు (౧౫) పెణ్ణల్లన్ ఆణల్లన్. (౧౮)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, నిరతిశయభోగ్యభూతనానవనై చ్చొల్లవల్లికొళాకిఱ్ఱొల్లుఙ్గోళ్ళన్గిఱార్.

ఎనక్కు, స్వామియాయ్, ఎన్నాత్మావుక్కు, (౩) ఆత్మావాయ్, ఎల్లైయిల్లాత, సౌకుమార్యాదిగుణఙ్గళైయుడైత్తాన, (౬) నీలరత్న జ్యోతిస్సుపోలే యిరుక్కిఱవడివైయెన్నైయనుభవిప్పిత్తవనై, ఎల్లారుమ్ శేర్న్దశొల్లలామాకిఱ్ఱొల్లుఙ్గోళ్, శొల్లవొణ్ణామైక్కుడియెన్నెన్నిల్ శాకికామృతత్తిల్ విలక్షణమాన, (౯) నిత్యభోగ్యామృతముమాయ్, పరమయోగికళుక్కుమ్ పెఱుతఱ్కు, అరితాన, (౧౨) మోక్షస్థాన నిర్వాహకనుమాయ్, తామరైప్పూవిల్, పరిమళమ్పోలేనిష్కృష్టభోగ్యరూపనాయ్, (౧౫) పుంస్త్వత్తాలే స్త్రీకళిల్ వ్యావృత్తనానవో పాతి, పురుషోత్తమత్వత్తాలే సమస్తపురుషవ్యావృత్తనాయిరుక్కుమ్. (౧౮) ఆతలాఱ్ఱొల్లవరితెన్ఱుకరుత్తు. ౯.

అర్థము.—నాకు స్వామియు నాయాత్మకు (౩) నాత్మయు అంతములేని కల్యాణగుణములుకలవాఁడును (౬) నానీలరత్నమువంటి కాంతికలవాఁడునునైన(సర్వేశ్వరుని) జెప్పుఁడు. విలక్షణమైన (౯) అమృతమువలెభోగ్యభూతుఁడును (ఎట్టిజ్ఞానవంతులకును) బొంద నశక్యమైన (౧౨) పరమపదమునకునిర్వాహకుఁడునునైన తామరపువ్వునందుఁ బరిమళమువంటిభోగ్యభూతుఁడు (౧౫) స్త్రీలకంటెవ్యావృత్తుఁడైనట్లు (పురుషోత్తమత్వమువలన) సకలపురుషవ్యావృత్తుఁడైయున్నాఁడు. (౧౮) ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. "పాశురమిల్లై" ఎన్నా, కైవాఙ్గమాట్టారే, సంసారికళైప్పార్త్తు, ఎన్నాయనానసర్వేశ్వరనై, యెల్లారుఙ్గూడియాకిలుమ్ శొల్లవల్లికళో? వెన్గిఱార్.

(శొల్లీరెన్నమ్మానై) క్షుద్రవిషయఙ్గళై యనుభవిత్తు అవఱ్ఱుక్కుప్పాశురమిట్టు చ్చొల్లియిరుక్కిఱ నీఙ్గళాకిలుమ్ శొల్లవల్లికళో?. (ఎన్నమ్మానై) తద్గుణచేష్టితఙ్గళాలే యెన్నై ఎ్నముడైయిలే నిఱుత్తినవనై. (ఎన్నావియావితనై) ఎన్నాత్మావుక్కన్తరాత్మావాయుళ్ళవనై. (ఎల్లైయిత్యాది) దివ్యాత్మస్వరూపగుణఙ్గళుక్కెల్లైకాణిలుమ్ విగ్రహఙ్గళుక్కెల్లైయిట్టిక్క యిరుక్కిఱపడి. అళవిఱన్దకల్యాణగుణఙ్గళైయుమ్, నీలమణిపోలే కుళిర్న్దవడివళ్ళకైయు మెన్నై ఎ్నయనుభవిప్పిత్తవనై. (నల్లవముతమ్)నిత్యముమాయ్ భోగ్యముమానవమృతమ్. ప్రాకృతభోగ్యఙ్గళిల్ తనైయానవమృతమ్.

జీ.అ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. (శొల్లీరిత్యాది). కీళ్ళే "శొల్లువతెఙ్ఙశొల్లీర్" ఎన్ఱువైత్తు, పిన్నైయుమ్ "శొల్లీర్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (పాశురమిల్లైయిత్యాది). చాపలత్తాలేయెన్ఱపడి.

ముఱై-పాప్తి. "ఎల్లైయిల్ శీర్" ఎన్ఱతుక్కు-స్వరూపగుణపరమాకవర్థాన్తరమ్ (అళవిఱన్దవిత్యాది). ఏకార్థమాతల్. ఇప్పొఴుతు, అళవిఱన్దకల్యాణగుణఙ్గళెన్ఱతు-విగ్రహగుణఙ్గళై. నన్నైక్కర్థద్వయమ్-నిత్యభోగ్యత్వమాతల్, ప్రాకృతభోగ్యవైలక్షణ్యమాతల్. నిత్యభోగ్యతైయావతు-సర్వాధికారముమాయ్ సదాసేవ్యముమాకై.

అ.అ-వి.—(క్షుద్రవిషయమిత్యాది). "శొల్లువతెఙ్ఙశొల్లీరే" ఎన్ఱుశొల్లివైత్తు, "శొల్లీర్" ఎన్ఱుశొల్లుమ్పోతు- "అవర్కళ్ సమర్థర్" ఎన్ఱొరుహేతువినాలేయున్నయిక్కవేణుమిఱే; "ఎన్నమ్మానై-శొల్లీర్" ఎన్ఱిప్పోతువిశేషిత్తువిధిక్కైయాలే-మున్బువిషయాన్తరఙ్గళైప్పేశిపోన్దమైతోన్ఱుమిఱే. (తద్గుణచేష్టితఙ్గళాలే) "ఎల్లైయిల్ శీరెన్కరుమాణిక్కచ్చుడరైనల్లవముతమ్ పెఱఱ్కరియవీడుమాయ్" ఎన్ఱుశొల్లుకిఱారిఱే. ముఱై - ప్రాప్తి. అతిలేనిఱుత్తుకై. అతావతు- "ఎన్నమ్మానై" ఎన్ఱు-అవనుడైయస్వామిత్వత్తైయుమ్, తన్నుడైయశేషత్వత్తైయుమిశైవిక్కుముఱైయిలేనిఱుత్తుకై. ౯.

ఈ.—(పెఱుక్కరియవీడుమాయ్)ఒరువరాలుమ్ స్వయత్నత్తాల్ ప్రాపిక్కవొణ్ణాత మోక్షపురుషార్థముమాయ్. (అల్లిమలర్ప్పావైయొత్తు) భోగ్యతైక్కు త్తామరైప్పూవిల్ పరిమళత్తోడొత్తు. (ఆణల్లన్ పెణ్ణల్లనే) ఇతరపురుషసజాతీయనల్లన్, పెణ్ణల్లనెన్ఱవోపాతి, ఆణల్లనెన్ఱు - అతు తన్నైయుమ్ కழిక్కిఱతు. ఇత్తాల్-ఉపమాన రహితనెన్ఱపడి. ౯.

జీ-అ.—స్వయత్నత్తాల్ ప్రాపిక్కవొణ్ణాతెన్ఱతు-౧"ముక్తిమప్యతిదుర్లభామ్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి.వీడు-మోక్షమ్.అల్లి-తామరై.(ఇతరపురుషసజాతీయనల్లనితి) పుంస్త్వత్తాలే పెణ్ణైక్కழிత్తవోపాతి, పురుషోత్తమత్వత్తాలేనాట్టిల్ పురుషర్కళోడుణ్డానసాజాత్యత్తైయుమ్ కழிక్కిఱతెన్నై. "ఆణల్లన్" ఎన్నవమైయాతో, "పెణ్ణల్లన్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న; దృష్టాన్తార్థమెన్గిఱార్ (పెణ్ణల్లనెన్ఱవిత్యాది). నాట్టిల్కాణ్గిఱవాణిన్పడియుమల్లన్, పెణ్ణిన్పడియుమల్లనితిశబ్దార్థః. అతుతన్నైయుమ్- పురుషజాతియైయుమ్. ఆనాల్, పుంస్త్వమిల్లైయోవెన్న (ఇత్తాలిత్యాది). ఎన్ఱువియావితన్నై యిత్యారభ్య, పెణ్ణల్లనాన-ఎన్నమ్మానైచ్చొల్లీర్ ఇత్యన్వయః. వీడుమాయ్- వీట్టుక్కునిర్వాహకనుమాయ్. విరైయొత్తు-పరిమళత్తోడొత్తిరుక్కుమవనుమాయితిశబ్దార్థః. ౯.

తాత్పర్యము.—ఈరీతిన భగవద్గుణములు చెప్పనసాధ్యములై యున్నను ఆదరాతిశయముచే నాగుణములనెల్ల నిప్పుడు చెప్పిన నంతయాలేనివియని మరలవాటినను సంధించి, పరమభోగ్యభూతుఁడును నీలరత్నమువంటి దివ్యతేజస్సుకల దివ్యమంగళవిగ్రహంబు ననుభవింపఁజేసిన వుపకారకుఁడును పురుషోత్తమత్వముచే స్త్రీపురుషనపుంసకభేదములుకల సర్వపదార్థములకంటె విలక్షణుఁడును నాయంతరాత్మయై ధారకుఁడునునైన సర్వస్వామియొక్క నిరవధికకల్యాణగుణములు మీరంతయుచేరి చెప్పుటకు నసాధ్యములని శ్రీవైష్ణవులనుగురించి సాధించిరి. ౯.

మూ.—ఆణల్లన్పెణ్ణల్లన్ అల్లావలియుమల్లన్ । కాణలుమాకా నుళనల్లనిల్లైయల్లన్ ।

పేణుఙ్గాల్పేణుమురువాకుమల్లనుమా । కోణైపెరితుడైత్తెమ్బెమ్మానైక్కూఱుతలే॥ ౧౦॥

అ.—(ఆణల్లన్) స్త్రీపున్నపుంసకాదిసర్వపదార్థవిసజాతీయనాతలాల్ తద్గోచరప్రమాణఙ్గళుక్కుగోచరనాయిరున్దువైత్తు, ఆశ్రితసులభనాయాశ్రితరుడైయవివక్షానుగుణమానదివ్యరూపచేష్టితఙ్గళైయుడైయనాయ్, అనాశ్రితరుక్కుదుర్లభనాయిరుక్క వెమ్బెరుమానైన్నొడుకలన్దవిగ్గుణమ్శొల్లనిలమన్నాకిలుమ్ శొల్లాతొழியనుడికిఱతిల్లైయెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.—ఆణ్ అల్లన్ పెణ్ (౩) అల్లన్ అల్లా అలియుమ్ (౬) అల్లన్ కాణలుమ్ ఆకాన్ (౯) ఉళనల్లన్ ఇల్లైయల్లన్ పేణుమ్ (౧౨) కాల్ పేణుమ్ ఉరువాకుమ్ (౧౫) అల్లనుమామ్ ఎమ్బెమ్మానై కూఱుతల్ (౧౮) పెరితు కోణై ఉడైత్తు. (౨౧)

పన్ని.—అనన్తరమ్, అవన్ స్వభావత్తైచ్చొల్లుకైమికవుమరితెన్గిఱార్.

ఆణుమ్, అన్ఱియే, పెణ్ణుమ్, (౩) అన్ఱియే, ప్రయోజనవత్తల్లాత, అలియుమ్, (౬) అన్ఱియే, అవన్తన్నైక్కాణుమ్ ప్రమాణత్తాల్ కాణవుమ్, ఒణ్ణాతే, (౯) ప్రతికూలర్క్కుళనన్ఱియే, అనుకూలర్క్కిల్లనన్ఱియే, ఆశ్రితరాయాదరిత్త, (౧౨) కాలత్తిల్, అవర్కళాదరిత్త, వడివైయుడైయనాయ్, (౧౫) ఆదరమిల్లాతవళవిల్ అప్పడియల్లనాయిరుక్కుమ్, ఎన్ స్వామియై, ఇప్ప్రకారమవన్ కొట్టక్కణ్డనాన్ కూఱుమిడత్తు, (౧౮) మికవుమ్, మిఱుక్కు, ఉడైత్తు. (౨౧) కోణై - మిఱుక్కు. సర్వవిధజాతీయనాకైయాలే "ఏవంవిధన్" ఎన్ఱు శొల్లవరితెన్ఱుకరుత్తు. ౧౦.

అర్థము.—పురుషుఁడు కానివాఁడును స్త్రీయు (౩) కానివాఁడును అప్రయోజకములైన నపుంసకపదార్థములును(౬)కానివాఁడును (వాటినిప్రకాశించు ప్రమాణములచే) సాక్షాత్కరింప నశక్యుఁడును (౯) (ప్రతికూలులకు) లేనివాఁడును (అనుకూలులకు) లేకుండుటలేనివాఁడును ఆదరించిన (౧౨) కాలమునందు(ఆశ్రితులుతలంచిన) రూపముకలవాఁడును (౧౫) (ఆదరములేనివారలకు)అటులకానివాఁడునునైన నాస్వామిని జెప్పుట (౧౮) మిక్కిలి ప్రయాసము కలదైయుండును. (౨౧) ౧౦.

ఈ.—పత్తామ్బాట్టు ఎన్నోడుకలన్ద వెమ్బెరుమాన్బడి పేశప్పెరితు మిఴుక్కుడైత్తెన్గిఱార్.

(ఆణల్లనిత్యాది) నాట్టిల్ కాణ్గిఱ ఆణ్గళిన్బడియల్లన్, అప్పడియే స్త్రీకళిన్బడియుమల్లన్, ఉపయోగయోగ్యమల్లాతనపుంసకపదార్థత్తిన్బడియుమల్లన్. ౧ "నైనంవాచా స్త్రియమ్బ్రువన్నైనమస్త్రీపుమాన్బ్రువన్। పుమాంసంనబ్రువన్నైనం వదన్వదతికశ్చన।" ఇతిబ్రహ్మ", ఆరణత్తిలిరణ్డామోత్తు; (*౨"సవైనదేవాసురమర్త్య తిర్యఙ్న స్త్రీనషణ్డో నపుమాన్నజన్తుః । నాయఙ్గుణః కర్మనసన్నచాసన్నిషేధశేషోజయతాదశేషః" ఎన్ఱు) ఇప్పడి భట్టరరుళిచ్చెయ్తవాఱే, ఒరుతమిழన్, "జీయా!, నాట్టిల్ కాణ్గిఱమూన్ఱిన్బడియుమల్లవాకిల్ శొల్లినద్రాకిఱతువన్ఱు, శూన్యమోకినైవ" ఎన్ఱు కేట్క, భట్టరుమ్, పిళ్ళాయ్ ఇయలఱివుక్కు పోన్దిరున్దతిల్లైయో! ఆణల్లన్ పెణ్ణల్లన్ అల్లావలియుమల్లతు ↓ ఎన్ఱతిల్లైయే, 'అల్లన్, అల్లన్' ఎన్గైయాలే - 'పురుషోత్తమన్' ఎన్ఱు

జీ-అ.—పత్తామ్బాట్టు (ఆణల్లనిత్యాది). "ఎమ్బెమ్మానైక్కుఱిత్తల్-శొల్లప్పెరితుడైత్తు" ఎన్ఱపదఙ్గళైక్కుఱిక్కుత్తవతారికై (ఎన్నోడుకలన్దవిత్యాది). పెరితుమిఴుక్కుడైత్తు- మికవుమ్వరుత్తముడైయతు.

అల్లావలి-ఉపయోగయోగ్యమల్లాత నపుంసకపదార్థమ్. ఇవ్విడత్తిలే, ౩"కులటాషణ్డపతితవైరిభ్యః కాకణీమపి । దద్యాన్నప్రతిగృహ్ణీయా దాపద్యపికదాచన" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. "ఆణల్లన్" ఇత్యాదిక్కుప్రమాణమ్ (నైనమిత్యాది). బ్రువన్కశ్చన- పరమాత్మానంవదన్కశ్చనపురుషః; ఏనమ్-పరమాత్మానమ్ - వాచాస్త్రియంనవదతి. స్త్రీత్వేననవదతి; బ్రువన్కశ్చనపురుషః ఏనమ్, అస్త్రీపుమాన్ - తి స్త్రీపుమాంసమ్; ద్వితీయావిభక్త్యభావశ్ఛాన్దసః. స్త్రీపుంవ్యతిరిక్తనపుంసకత్వేనాపినవదతి; బ్రువన్కశ్చనపురుషఏనమ్ - పుమాంసన్నవదతి; ఏవంభూతః అకారవాచ్యం బ్రహ్మేత్యర్థః. అధికపదప్రయోగశ్ఛాన్దసః. ఇన్దశ్రుతి,ఋక్కినుడైయవారణత్తిలిరణ్డామ్ప్రశ్నత్తిలే. ౨"సవైనదేవాసురమర్త్యతిర్యఙ్నస్త్రీనషణ్డోనపుమాన్నజన్తుః" ఇతిశ్రీభాగవతే. (శూన్యమోవితి) యావద్విశేషాతిరిక్తన్నసామాన్యమితిభావః. ఇయలఱి

అ-ఆ-వి.—అతావతు,అర్థజ్ఞానత్తుక్కుప్పోరాతేయాకిలుమ్, శబ్దజ్ఞానత్తుక్కుమ్పోన్దతిల్లైయోవెన్గై. ౪"కుఱ్ఱికోలోమకన్గోలో?కుఱ్ఱియల్లతుజగళాణ్గోలోపెణ్ణోకాణ్" ఇత్యాదిద్రవిడశాస్త్రోదాహరణమ్హృదినిధాయతదానుగుణ్యేనాహ (ఆణల్లన్ పెణ్ణల్లశల్లావలియుమల్లతెన్ఱతిల్లైయేయితి). కుఱ్ఱి-స్థాణుః. ౫"నంబికానొన్ఱినాడూఉవతిశోల్" ఇతి-పుల్లిఙ్గైకవచనప్రత్యయోనకార ఇతినజానాసీత్యభిప్రాయేణాహ (అల్లనల్లనెన్గైయాలేయితి), ౧౦.

---

* కుణ్డలిగ్రన్థమ్ శిలశ్రీకోశఙ్గళిలిల్లై, వ్యాఖ్యానశైలీవిరుద్ధమ్, ప్రమాణత్తిరట్టుమిల్లై.— ↓ నిర్లిఙ్గతావాదినంప్రతి లిఙ్గత్రయసాధకప్రయోగాపాదనస్యానుచితత్వాత్; బ్రహ్మణిలిఙ్గానిసాకల్యేన నిషేధతాపరాఙ్కుశార్యేణకస్మింశ్చిచ్ఛబ్దే ప్రయోక్తవ్యే, ఉపస్థితిలాఘవాత్ "అల్లన్" ఇతిపుంలిఙ్గనిర్దేశఃకృత ఇతిఅన్యథాసిద్ధేన తేననపుంస్త్వవిశేషసిద్ధిరిత్యాశఙ్క్యామ్, "నహివచనవిరోధేన్యాయఃప్రభవతి" ఇతిపరిహర్తుంప్రవృత్తే "కుఱ్ఱికోలో" ఇత్యాద్యన్యదైయవశైన్దాన్తనిర్దేశే "కుఱ్ఱియల్లతు" ఇతి-లిఙ్గావివక్షాయామ్ "సామాన్యంనపుంసకమ్" ఇతిసంస్కృతశాస్త్రార్థస్య ద్రవిడేపిదర్శితత్వాచ్చతదనురోధేన "ఆణల్లతుపెణ్ణల్లశల్లావలియుమల్లతు" ఇతిపాఠేనభావ్యమ్ శ్రీకోశానిరీక్షణీయాః— ఇతియదిదంనసున్దరమ్, "శ్రుతియిల్ 'ఏనమ్' ఎన్ఱనిర్దేశత్తైక్కుఱిక్కుత్తే 'అల్లన్, అల్లన్' ఎన్ఱతెన్ఱపడి" ఇతివ్యాఖ్యానాత్.

౧ ఋగ్వే-ఆ-౨-ప్ర-౨-అ. ౨॥ భాగ-పు-౮-౩-౨౪. ౩॥ ౪॥ ౫॥

ఈ.–శబ్దానే తో్శ్రుపిక్కిఱతిల్లైయో" ఎన్గురుళిచ్చెయ్తార్. "ఆణల్లన్, పెణ్ణల్లన్" ఎన్గిఱవిత్తాల్-సజాతీయ విజాతీయ నిషేధమ్బణ్ణినపడి.

(కాణలుమాకాన్) ఆణ్, పెణ్, అలి, ఎన్గిఱ ఇవర్గళైక్కాట్టిలుమ్ప్రమాణజ్గళాల్ కాణప్పడాతాన్. ఇత్తాల్ - ఏకప్రమాణగమ్యత్వసామ్యముమిల్లైయెన్గై. (ఉళనల్లన్) అనాశ్రితర్క్కు. (ఇల్లైయల్లన్) ఆశ్రితర్క్కు. అత్తైయుపపాదిక్కిఱతుమేల్ (పేణుజ్గాల్ పేణుమురువాకుమ్) "నీయెజ్గళుక్కు పుత్రనాయ్వన్దు పిఱక్కవేణుమ్" ఎన్ను శిలరిరన్దాల్ అప్పడియేవన్దుపిఱన్దు ౧"సఫలన్దేవిసఞ్జాతం జాతోహంయత్తవోదరాత్" ఎన్ను నిఱ్కుమ్. అన్ఱియే, పేణుజ్గాల్ - తన్నైయర్థిక్కుజ్గాట్టిల్, పేణుమురువాకుమ్ - తన్నైప్పేణి మత్తైక్కవేణ్డుమ్బడివన్దవతరిక్కుమెన్నుమామ్. (అల్లనుమామ్) ఇప్పడి తాழనిఱ్కచ్చెయ్తే శిశుపాలాదికళుక్కు క్కిట్టవరితామ్బడి యిరుక్కుమ్. (కోన్ఱై పెరితిత్యాది) ఇవ్వోవనిలైకళైయెనక్కఱివిత్త సర్వేశ్వరన్బడికళై ప్పేశవెన్దాల్, శాలమిఱుక్కుడైత్తు. ౧౦.

జీ-ఆ.—వుక్కు-శబ్దజ్ఞానత్తుక్కు. అతావతు-అర్థజ్ఞానాభావమేయన్ఱిక్కే,ఇయలఱివుక్కుమ్బన్దిరున్దతిల్లైయాయెన్నపడి. (శబ్దనా నేతో్శ్రుపిక్కిఱతిల్లైయోవితి) శ్రుతియిల్ "ఏనమ్" ఎన్ఱనిర్దేశత్తైక్కుటాక్షిత్తిచే "అల్లన్, అల్లన్" ఎన్ఱతెన్నపడి. "అల్లావలియుమల్లన్" ఎన్ఱతువుమ్ దృష్టాన్తార్థమాక వేకణ్డుకొళ్వతు.

ఫలితమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). ఐన్ద్రియికప్రత్యక్షగమ్యనన్ఱెన్నపడి. పేణుజ్గాల్-అశైప్పట్టాల్; పేణుమురువాకుమ్-ఆశ్రితరాశైప్పట్టవడివైయేయవతరిక్కుమెన్నుప్రథమార్థమ్. పేణుతల్-పరివాయ్, మజ్గళాశాసనమ్బణ్ణవేణ్డుమ్బడియాన విగ్రహత్తైయుడైయవనాయవతరిక్కుమెన్ను ద్వితీయార్థమ్. (సఫలన్దేవీతి) ఇదంపఞ్చమేంశే తృతీయే దేవకీంప్రతికృష్ణః౧"స్తుతోహంయత్త్వయాపూర్వం పుత్రార్థినాతదద్యతే" ఇతిపూర్వార్ధమ్. పేణి-పరిన్దు. కోన్ఱై - (మిఱుక్కు) ప్రయాసమెన్నపడి. పెరితు - (శాల) మికవుమెన్నపడి. ఆణల్లనిత్యారభ్య, ఎమ్బెమ్మానైక్కూఱుతల్-పెరితు-కోన్ఱైయుడైత్తెన్నన్వయమ్. ౧౦.

ప్ర-తి.—(పత్తామ్బాట్టు) (ఆణల్లనిత్యాది). ఋగారణేద్వితీయప్రశ్నేద్వితీయేనువాకే "నైనంవాచాస్త్రియంబ్రువన్ నైనమస్త్రీపుమాన్బ్రువన్ । పుమాంసంనబ్రువన్నైనంవదన్వదతికశ్చన।అఇతిబ్రహ్మ." ——(పేణుమురువాకుమ్) పఞ్చమాంశే తృతీయే అవతారానన్తరే దేవకీమ్ప్రతికృష్ణః, "స్తుతోహంయత్త్వయాపూర్వం పుత్రార్థినాతదద్యతే । సఫలందేవిసఞ్జాతంజాతోహంయత్తవోదరాత్" ॥౧౮॥౧౦.

తాత్పర్యము.—స్త్రీపుంనపుంసకాదిభేదములుకల సర్వపదార్థములకంటె విలక్షణుఁడగుటవలన వాటిని ప్రతిపాదించెడి ప్రమాణములకవిషయుఁడును ఆశ్రితులకు సులభుఁడును, అనాశ్రితులకు దుర్లభుఁడును ఆశ్రితులయిచ్ఛానుగుణములైన దివ్యరూపచేష్టితములుకలవాఁడును నైన సర్వేశ్వరునియొక్క కల్యాణగుణములువర్ణింప నసాధ్యములైనను వర్ణింపకనుండుటయశక్యము. ౧౦.

మూ.—కూఱుతలొన్ఱారాక్కుడక్కూత్తవమ్మానై । కూఱుతలేమేవిక్కురుకూర్చ్చడకోపన్ ।
కూఱినవన్దాతియోరాయిరత్తుళిప్పత్తు । జ్గూఱుతల్వల్లారుళరేఱ్కూడువర్వైకున్దమే॥ ౧౧॥

ఆழ்వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

అ.—(కూఱుతల్) కాలతత్త్వమెల్లాజ్గొన్నాలుమారాత గుణచేష్టితజ్గళైయుడైయనాన వెమ్బెరుమానైచ్చొన్న విత్తిరువాయ్మొழியై చ్చొల్లవల్లార్, తిరునాట్టిలేపోయెమ్బెరుమానై యనుభవిక్కప్పెఱువారెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్బిళ్ళాన్తిరువడికళేశరణమ్.

అన్వ.—ఒన్ఱు కూழுతల్ ఆరా (౩) కుడక్కూత్త అమ్మానై కూழுతల్ (౬) మేవి కురుకూర్చ్చడకోపన్ కూఱిన (౯) అన్దాతి ఓర్ ఆయిరత్తుళ్ (౧౨) ఇప్పత్తుమ్ కూழுతల్ వల్లార్ (౧౫) ఉళరేల్ వైకున్దమ్ కూడువర్. (౧౮).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు ఫలమాక పరమపదప్రాప్తియైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఒరుగుణత్తై, శొల్లిలుమ్, శొల్లిముడియవొణ్ణాత, (౩) కుడక్కూత్తుముతలానశీలాదిగుణఙ్గళైయుడైయ, స్వామియై, ఉళ్ళపడియైచ్చొల్లు వతాక, (౬) ఉద్యోగిత్తు, అవనాలేలబ్ధజ్ఞానప్రేమరానఆழ்వార్, అరుళిచ్చెయ్త, (౯) అన్దాతియాకైయాలేయద్వితీయమానైకవొణ్ణాత, అద్వితీయమాన, ఆయిరత్తిల్, (౧౨) ఇప్పత్తైయుమ్, శొల్ల, వల్లార్, (౧౫) ఉణ్డాకిల్, పరమపదత్తై, కూడువర్. (౧౮) ఇతుకలివిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.—ఒకగుణమును జెప్పిన చెప్పితీరని (౩) కుంభనర్తనము చేసిన స్వామిని జెప్పుటకు (౬) ఉద్యోగించి కురుకూరిలో వేంచేసి యున్నఆழ்వార్లు సాధించిన (౯) అన్తమును నాదిగాఁగలిగిన అద్వితీయములైన వెయ్యిపాశురములలో (౧౨) నీపదిపాశురముల నభ్యసింప సమర్థులు (౧౫) ఉన్నచో వైకుణ్ఠమును బొందుదురు. (౧౮). ౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్మొழிయై యభ్యసిక్కవల్లారుణ్డాకిల్, అవర్కళ్ పరమపదత్తిలేపోయ్ నిత్యానుభవమ్పణ్ణప్పెఱువరెన్గిఱార్.

(కూழுతలిత్యాది) తన్బడికళై ప్పేశప్పుక్కాల్, ఆనన్దవల్లియిల్ చొల్లుకిఱపడియే పేశిత్తలైక్కట్టవొణ్ణా తిరుక్కిఱవనై. పేశవొణ్ణాతొழிకిఱతు పరత్వమల్ల, కుడక్కూత్తాడిన శెయలొన్ఱుమాయిఱ్ఱు. (అమ్మానై) కుడక్కూత్తాలే యెన్నై ఎழுతికొణ్డ యనన్యార్హమాక్కినవనై. ౧"విష్ణోర్జిష్ణో ర్వసుదేవాత్మజస్య". (కూழுతలేమేవి) "పేశనిలమన్ఱు" ఎన్ఱు, వేదఙ్గళ్ మీణ్డవిషయమెన్ఱు, తాముమ్ "పేశవొణ్ణాతు" ఎన్ఱు కైవాఙ్గాతే, అழகితాకప్పేశక్కడవోమెన్ఱధ్యవసిత్తార్. "నాన్ శొల్లువతెన్ శొల్లీరే" ఎన్నా, తిరియవుమ్ "శొల్లిరెన్నమ్మానై" ఎన్ఱు తొడఙ్గు

జీ-అ.—నిగమమ్ (కూழுతలిత్యాది) "కూழுతల్ నల్లారుళరేలుయ్యాడువర్ వైకున్దమ్" ఎన్ఱ పదఙ్గళై క్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇత్తిరువాయ్మొழிయైయిత్యాది).

ఒన్ఱుకూழுతలారా-ఒరుగుణత్తైయుఞ్జొల్లి ముడియవొణ్ణాతవనై యితిశబ్దార్థమ్వివక్షిత్తు, అత్తాల్ ఫలితమాహ (తన్బడికళైయిత్యాది). ఆనన్దవల్లియిఱ్చొల్లుకిఱపడియేయెన్ఱతు - ౨"యతోవాచః" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱి. (కుడక్కూత్తాడినశెయలొన్ఱుమ్) కుడక్కూత్తాడినతు ముతలానవోరవతారత్తిఱ్చెయల్కళ్. అప్పడిగుణఙ్గళాలే జయిత్తిరుక్కుమోవెన్న (విష్ణోరిత్యాది). కర్ణపర్వణి కర్ణవాక్యమిదమ్, పూర్వమేవలిఖితమ్ "నలముడైయవన్"ఇత్యత్ర. "కూழுతలే" ఎన్ఱ ఏవకారార్థమ్ (పేశనిలమిత్యాది). అప్పడి యధ్యవసిత్తారోవెన్న (నాన్శొల్లువతిత్యాది).

అ-అ-వి.—"కూழுతలేమేవి" ఎన్ఱవేవకారార్థమ్ (అழகితాకప్పేశక్కడవో మెన్ఱధ్యవసిత్తారెన్ఱు). ఇవ్విడత్తిలే-ప్రస్తుతమ్- "పుణ్డరీకర్" ఎన్ఱొరుపరమభాగవతర్, తిరుమాలైయైచ్చేర్త్తుకొణ్డు తిరుప్పాఱ్కడల్ నాతనుక్కుచ్చాత్తవేణుమ్" ఎన్ఱధ్యవసిత్తుక్కడలైయిఱైక్కత్తొడఙ్గ, ఇవరుడైయఅధ్యవసాయత్తై శోధిక్కైక్కాకసర్వేశ్వరన్ ఒరుశ్రీవైష్ణవరాకవన్దరుళి, "నీర్కడలిఱైక్కిఱతెతుక్కు" ఎన్న; ఇవర్- వృత్తాన్తత్తైచ్చొల్లి; "ఉమ్మాలేకడలైవఱ్ఱవిత్తు నీర్పోయ్ త్తిరుప్పాఱ్కడల్ నాతనుక్కు చ్చాత్తుకిఱవితు శేర్న్దతిల్లైయో" ఎన్న; "ఉమ్మైక్కేట్టకారియత్తుక్కుత్తరఞ్జొల్లుమ్, వఱియేపోకమాట్టీరో" ఎన్న; "ఆనాలుమక్కుసహాయమాకనానుమ్ శఱ్ఱిఱైక్కవో" ఎన్న; "అతుశెయ్యుమ్వేణుమాకిల్" ఎన్న; అవరుఙ్గూడచ్చఱ్ఱిఱైత్తవళవిలే కడల్వఱ్ఱక్కాట్ట, పుణ్డరీకరుమ్ సన్తోషప్పట్టుక్కూడవిఱైక్కిఱవళవిలే అన్దశ్రీవైష్ణవరివరైప్పార్త్తు, "ఎనక్కుదాహమాయిరుక్కిఱతు, అఞ్జాఱుప్రసాదఙ్గొణ్డువారుమ్, అత్తైప్రసాదప్పట్టిరైప్పాతి

౧| భార-క-౯౦-౫౬౪. ౨|| తై-ఆ-౯.

ఈ.-మవరితే. అధ్యవసిత్తవిత్తనై యో, కూఱ్ఱియుయ్న్దో వెన్నిల్; కురుకూర్చ్చడకోపనన్నో, కూఱచ్చొల్లవేణు మో; ౧*మయర్వఱమతినల మరుళప్పెఱ్ఱవర్కుక్క పేశత్తట్టుణ్డో?. (కూఱినవన్దాతి) విషయత్తుక్కనురూప మాక పేశిత్తలైక్కట్టినవన్దాతియాయిరత్తిలు మిప్పత్తైయు మభ్యసిక్కవల్లారుణ్డాకిల్. (కూడువర్వైకున్దమే) ౨ "అడియార్కళ్కుఴాఙ్గళై యుడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱు ఆశైప్పట్టు ప్పెఱాతే ౩ * అడియాడియాయ్ వ్యసనప్పడాతే, ఇప్పాశురమాత్రత్తైచ్చొల్లవే, నాంప్రార్థిత్తుప్పెఱ్ఱపేఱు పెఱువర్కళ్. పితృధనజ్జీడన్దాల్ పుత్రనక్షిత్తుజీవిక్కుమత్తనైయతే, ఆఴ్వార్పట్ట వ్యసనప్పడవేణ్డా, ఇతుకఱ్ఱార్క్కు ఇవర్ పేఱ్ఱేయన్వయమ్.

ముతప్పాట్టిల్ - ఇవరాశైప్పట్టపడియే అడియార్కళ్ కుఴాఙ్గళోడేవన్దుకలన్దపడిశొన్నార్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్ - తమ్మోడేకలన్దపిన్బు అవన్తిరుమేనియుమ్ దివ్యావయవఙ్గళుమ్ దివ్యాయుధఙ్గళుమ్ నిఱమ్పెఱ్ఱతెన్నార్; మూన్ఱామ్పాట్టిల్ - తమ్మోడేకలన్దు తఙ్గసత్తైపెఱుతల్, ఇఴైయాకిలిఴైయామ్పడియాయ్వన్దుకలన్దానెన్నార్; నాలామ్పాట్టిల్ - కీఴ్ప్రవనుక్కు దృష్టాన్తమాకచ్చొన్నవై నేర్నిల్లామైయాలే, అవఱ్ఱై శిక్షిత్తుచ్చేర్త్తనుభవిత్తార్; ఐన్దామ్పాట్టిల్ - అతుతాను ముపమానమాకనేర్నిల్లామైయాలే, అవఱ్ఱైక్కఴిత్తు ఉపమేయన్దన్నైయే యనుభవిత్తార్; ఆఱామ్పాట్టిల్ - ఇప్పడి విలక్షణనానవన్, ముక్తరత్తన్నై యనుభవిక్కుమాప్పోలే తానెన్నై యనుభవిత్తానెన్నార్; ఏఴామ్పాట్టిల్ - తమక్కాక రామకృష్ణాద్యవతారఙ్గళై ప్పణ్ణినానెన్నార్; ఎట్టామ్పాట్టిల్ - అవనై యెన్నాత్తేశముడియానెన్నార్; ఒన్బతామ్పాట్టిల్ - తన్నైత్తేడిక్కొణ్డు, తిరియవుమ్ పేశక్కైయిలే యుపక్రమిత్తార్; పత్తామ్పాట్టిల్ - "ఇప్పడికళాలెన్నోడేకలన్ద విష్ణుపోగుణమొన్ఱైయుమ్పేశ" ఎన్నాల్ శాలమిఱుక్కుమెన్ఱెన్నార్; నిగమత్తిల్ - ఇతుకఱ్ఱార్క్కు ఫలఙ్గళ్లైత్తలైక్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

జీ-అ.- కూఱుకైక్కు హేతువేతెన్న (మయర్వఱవిత్యాది). "అమ్మానై - కూఱినవన్దాతి" ఇతిపదసన్దిరప్యాదినిధాయాహ (విషయత్తుక్కిత్యాది). (ఉణ్డాకిలితి) ర "సమహాత్మాసుదుర్లభః" ఇతిభావః. "వైకున్దమే-కూడువర్" ఇత్యవధారణార్థమ్ (అడియాడియాయిత్యాది). ఇవరైప్పోలేయాఱ్ఱామై యిన్ఱిక్కేయిరుక్కప్పెఱుకూడుమోవెన్న (పితృధనమిత్యాది). అన్వయమ్-శేలవుశెయ్తు. (జీవిక్కుమత్తనైయిలే) అప్పడియేయెన్ఱుకూట్టువతు.

నిఱమ్ - ఔజ్జ్వల్యమ్. నేర్నిల్లామై-సాక్షాదుపమానమాయిరామై. శిక్షిత్తుచ్చేర్త్తు - విశేషణయుక్తమాకసఙ్గతమాక్కి. ఇమ్మహాగుణమ్-సౌశీల్యమ్. శాలమిఱుక్కుమెన్ఱు-అతీవప్రయాసవత్. కూఱుకల్-శొల్లుతల్. కూఱుతలే మేవి-శొల్లువతాకవేయధ్యవసిత్తు, కూఱుతల్ వల్లార్-శొల్లవల్లార్. క్రమేణాన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అ-అ వి.-యిఴైక్కిఱోమ్" ఎన్ను; అప్పడియేపోయ్కొణ్డువర, అక్కుక్కుమున్నేఅన్దత్తిరుమాలైయుమ్పత్తిక్కొణ్డు తన్నైయిలేకణ్వాశర్న్దారిచే; అవరుమ్ వన్దుయథామనోరథమనుభవిత్తుకృతార్థరానార్. "అమ్మకితాక" ఎన్ఱత్తైయుపపాదిక్కిఱార్ (నాఙ్గశొల్లువతెన్నెన్ఱుతొడఙ్గి) కురుకూర్చ్చడకోపనానాల్ కూఱచ్చొల్లవేణ్డావోవెన్న (మయర్వఱవిత్యాది).

-తి.—(నిగమమ్) (కూఱుతల్లొన్ఱారా) మహాభారతేకర్ణపర్వణి [౧౦] కర్ణః, * "వర్షాయుతైర్యస్యగుణానశక్యావక్తుంసమేతైరపిసర్వలో ||౫౬|| మహాత్మనశ్శఙ్ఖచక్రాసిపాణేర్విష్ణోర్జిష్ణోర్వసుదేవాత్మజస్య||౫౬౫||. ౧౧.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—కాలతత్వమున్ననఱకనుసంధించినను దీరని నిరవధికకల్యాణగుణములుకల సర్వస్వామినిఁ బ్రతిపాదించుచున్న వెయ్యి శురములలో నీతిరువాయ్ మొழிని నభ్యసింప సమర్థులీలోకమునందున్నచో వారు పరమప్రయోజనమైన మోక్షమునుబొంది నిరతిశయా నము ననుభవింతురు. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ తిరువాయ్ మొழிకాన్నశ్లోకమ్.

(అన్దామత్తు)—ఆగమ్యసూరిసహితస్సముపాకృతార్తిరత్యుజ్జ్వలన్మరతకాచలసన్నిభాఙ్గః।
ఈశఃప్రఫుల్లకమలాక్షికరాఙ్ఘ్రిరాసీత్తత్పఞ్చమేసకథయన్మునిరాననన్ద. ౧౪.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.—సూరిసహితః - నిత్యసూరులతోఁ గూడినవాఁడైన, ఈశః - సర్వేశ్వరుఁడు, ఆగమ్య - వేంచేసి, సముపాకృతార్తిః సఙ్- గొట్టపడినదుఃఖముకలవాఁడగుచు, అత్యుజ్జ్వలన్మరతకాచలసన్నిభాఙ్గః - మిక్కిలిప్రకాశించుచున్న నీలపర్వతముతోసమానమైన శరీరము వాఁడును, ప్రఫుల్లకమలాక్షికరాఙ్ఘ్రిః - వికసించినపద్మములవంటినేత్రహస్తపాదములుకలవాఁడును, ఆసీత్ - ఆయెను, ఇతియత్ - ఏనదియేదో, తత్-ఆయర్థమును, సః - ఆ, మునిః - ఆழ்వార్లు, పఞ్చమే - అయిదవతిరువాయ్ మొழிయందు, కథయన్ - సాదించుచు, నన్ద - సంతోషించిరి.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు నిత్యసూరులతోఁగూడ తమకుసేవసాదించి యార్తినిబోఁగొట్టినందున నిరవధికతేజోమయమైన దివ్య గళవిగ్రహముకలవాఁడాయెనని ఈయైదవ తిరువాయ్ మొழிయందాழ்వార్లు సాదించిరి. ౧౦.

-తా.—(అన్దామత్తన్బుశెయ్తు)—స్వప్రాప్త్యాసిద్ధకాన్తింసుఘటితదయితంవిస్ఫురత్తుఙ్గమూర్తిమ్
ప్రీత్యాశ్లేషాతిభోగ్యం నవఘనసరసంనైకభూషాదిదృశ్యమ్।
ప్రఖ్యాతప్రీతిలీలందురభిలపరసం సద్గుణామోదహృద్యమ్
విశ్వవ్యాప్తచిత్రంవ్రజయువతిగణఖ్యాతరీత్యాన్వభుఙ్క్త. ౧౭.

అర్థము.—స్వప్రాప్త్యా - తనలాభముచే, సిద్ధకాన్తిమ్ - సిద్ధించినకాన్తికలవాఁడును, సుఘటితదయితమ్ - నిత్యసంబంధముకలపిరా టిఁగూడినవాఁడును, విస్ఫురత్తుఙ్గమూర్తిమ్ - ప్రకాశించుచునభివృద్ధమైన శరీరముకలవాఁడును, ప్రీత్యాశ్లేషాతిభోగ్యమ్ - ప్రీత్యతిశ ముచేనతిభోగ్యభూతుఁడును, నవఘనసరసమ్ - నూతనమేఘమువలె (కారుణ్య) రసముకలవాఁడును, నైకభూషాదిదృశ్యమ్ - అనేకములైన ాషణములుమొదలగునవిచే మనోహరుఁడును, ప్రఖ్యాతప్రీతిలీలమ్ - ప్రసిద్ధప్రీతిచేఁగలిగినదివ్యచేష్టితములుకలవాఁడును, దురభిలపరసమ్ - ప్పనశక్యమైన ప్రీతిరసముకలవాఁడును, సద్గుణామోదహృద్యమ్ - సద్గుణములపరిమళముచే మనోహరుఁడును, విశ్వవ్యాప్తచిత్రమ్ - మలకంటె విలక్షణమై యత్యాశ్చర్యభూతుఁడునునైన శ్రియఃపతిని, వ్రజయువతిగణఖ్యాతరీత్యా - గొల్లయువతులసమూహమునందుఁ సిద్ధమైనప్రకారముచే, అన్వభుఙ్క్త - అనుభవించిరి. ౧౭.

వ్యా.—(స్వప్రాప్త్యాపిద్ధకాన్తిమ్) అన్దామత్తన్బుశెయ్తెన్నావిశేరమ్మానుక్కిత్యాది - ఆశ్రితరోడే సంశ్లేషిక్కైయాలే నిరతిశయ దీప్తియుక్తనుమాయ్; (సుఘటితదయితమ్) తిరువిడమేమార్వమ్ - పెరియపిరాట్టియారుక్కు వాసస్థానమాన తిరుమార్వైయుడైయను మాయ్; (విస్ఫురత్తుఙ్గమూర్తిమ్) మిన్నుమ్మిక్షుడర్మలైక్కు - తేజిష్ఠమాయ్మలైపోలేవళర్న్ద తిరుమేనియైయుడైయనుమాయ్; (ప్రీత్యాస్నేహాతి భోగ్యమ్) అప్పాలుమక్కప్పాలుమ్ తెన్నారావముతమే - ప్రీత్యతిశయత్తాలే ప్రతిక్షణమపూర్వవద్భోగ్యనుమాయ్; (నవఘనసరసమ్) కారార్ కరుముకిల్పోలెన్నమ్మాన్ - వర్షుకవలాహకమ్పోలే కారుణ్యరసత్తై వర్షిక్కుమ్స్వభావనుమాయ్; (నైకభూషాదిదృశ్యమ్) పలపలవేయాపర ణమ్పేరుమ్పలపలవే - బహువిధభూషణనామధేయాదికళాలేభూషితనుమాయ్; (ప్రఖ్యాతప్రీతిలీలమ్) పొమ్బళైమేలిత్యాది - ప్రసిద్ధమాయ్ ప్రీతిరూపమానవృషగణదమనసప్తసాలభఞ్జనాదిలీలావ్యాపారఙ్గళైయుడైయనుమాయ్; (దురభిలపరసమ్) ఎన్నుళ్కలన్దానైచ్చొన్నుడివు కాణేన్ - ఆశ్రితవిషయత్తిలనిర్వచనీయమాన ప్రేమత్తైయుడైయనుమాయ్; (సద్గుణామోదహృద్యమ్) ఎల్లైయిల్శీరెన్కరుమాణిక్కచ్చుడరై - అసఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణఙ్గళైయుడైత్తాకైయాలే నికరిల్లాతనీలరత్నమ్పోలే హృద్యనుమాయ్; (విశ్వవ్యావృత్తచిత్రమ్) ఆణల్లన్పెణ్ణల్లనల్లావలి యుమల్లన్ - లోకత్తిల్కాణప్పడుకిఱ స్త్రీపురుషాదివిలక్షణాత్యాశ్చర్యరూపనుమాయిరుక్కిఱవెమ్పెరుమానై, "అన్దామత్తన్బుశెయ్తు" ఎన్గిఱపడికత్తిలేయాழ்వార్, "తమ్మోడేవన్దుకలక్కైయాలే పుతుక్కణిత్తదివ్యాయుధదివ్యాభరణఙ్గళైయుడైయనానాన్" ఎన్ఱు అతిప్రీతి యోడే, గోపాలకులత్తిలేవన్దుపిఱన్దు తఙ్గళోడేకలక్కైయాలే మికవుమ్నిఱమ్పెఱ్ఱగుణవిగ్రహాదికళైయుడైయకృష్ణనై శ్రీగోపీమారతిప్రీతియో డేయనుభవిత్తాప్పోలే యనుభవిత్తరుళినారెన్గిఱార్. ౧౭.

వే దా న్తా చా ర్య ర్ తి రు వ డి క ళే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు నిత్యసూరులతో వేంచేసి తమతో సంశ్లేషించినందున వాఁడు(౧)నిరతిశయసౌన్దర్యము కలవాఁడనియు, (౨) పిరాట్టికినిత్యవాసస్థానమైనవాఁడనియు, (౩) ఆశ్రితరక్షణముచేఁ బ్రకాశించుచున్న దివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడనియు, (౪) మిక్కిలి ప్రియుఁడగుటచే నత్యన్తభోగ్యభూతుఁడనియు, (౫) వర్షాకాలమేఘమువలెసరసుఁడనియు, (౬) అసంఖ్యేయంబులైనదివ్యభూషణ దివ్యతిరు నామములచేభూషితుఁడనియు, (౭) దివ్యచేష్టితములుకలవాఁడనియు, (౮) వాచామగోచరమైనయనుభవరసముకలవాఁడనియు, (౯) సద్గుణ ములచేననుభవింప ననుభవింపఁబరమభోగ్యుఁడనియు, (౧౦) లోకవిలక్షణుఁడగుటవలన నుపమానములచే నిరూపింపనలవికానివాఁడనియు, ఈ తిరువాయ్మొழி పదిపాశురముచే సాదించుచు వాని విగ్రహవిభూతుల నాళ్వార్లనుభవించిరి. ౧౭.

తి-నూ.— అన్దామత్తన్బాలడియార్కళోడిఱైవన్ । వన్దారత్తానలన్దవణ్మైయినాల్ । శన్దాపమ్।

తీర్న్దశడకోపన్తిరువడిక్కే నెఞ్జమే । వాయ్న్దవన్బైనాడోఱుమ్వై. ౧౫.

అర్థము.—అన్దామత్తన్బాల్ - సుందరమైనశ్రీవైకుణ్ఠమునందుఁజేయుప్రీతిచే, అడియార్కళోడు - ఆశ్రితులైననిత్యసూరులతోడ, ఇఱైవన్-సర్వేశ్వరుఁడు, తాన్-తాను, వన్దు-(పరమపదములోనుండి) వేంచేసి, ఆర - పరిపూర్ణముగ, కలన్ద - సంశ్లేషించిన, వణ్మైయినాల్ - ఔదార్యముచే, శన్దాపమ్ - సన్తాపము, తీర్న్ద - నివృత్తమై (సన్తుష్టులైన), శడకోపన్తిరువడిక్కే - ఆళ్వార్ల శ్రీపాదములకే, వాయ్న్దవన్బై సంశ్లేషించిన సంశ్లేషమును, నెఞ్జమే - ఓ! మనసా, నాడోఱుమ్ - ప్రతిదివము, వై - వినియోగించుము.

అవ.—(అన్దామత్తన్బాల్) ఇతిల్ - ౧ * అడియాడియిల్విడాయ్తీర ౨ * అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళోడేవన్దుకలన్దపడియై ప్పేశిన పాశురత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. అతెఙ్గనేయెన్నిల్; ఇవరుడైయవార్తితీరవన్దుకలన్దు ౩ * వాట్టమిల్పుకழ்వామననానవన్, అయిర మాణ్డుముతలై యిన్కైయిలేయకప్పట్టు ఇడర్పట్టవానైయినిడరై చ్చెడక్కానవన్దు పోక్కినాప్పోలే, ౧ * అడియాడియిల్ తామ్పట్టఇడరెల్లామ్పోమ్పడి, అప్పట్టపడియే అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళోడేవన్దు సంశ్లేషిత్తరుళక్కణ్డు, తమ్మోట్టైక్కలవియాలే అవన్పడివిలేపిఱన్ద పుతుక్కణిప్పైయుమ్డియమభవిత్తు ప్రీతరాయ్చ్చెల్లుకిఱ * అన్దామత్తన్బిలర్థత్తై * అన్దామత్తన్బాలేయిరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్గై.

౪॥౧౪. ౨॥ ౧౩-౧౦. ౩॥ ౧౪-౧౧.

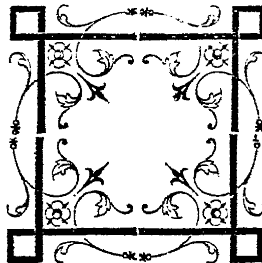
వ్యా॰—(అన్దామత్తన్బాల్) అழகియ శ్రీవైకుణ్ఠధామత్తిల్ ప్రణ్ణుమ్ విరుప్పత్తాలే. అద్దేశత్తిలుమద్దేశికరిడత్తిలుముణ్డాన అతిస్నేహత్తాలే. (అడియార్కళోడిరువర్) అడియార్కళాన్ద - అస్త్రభూషణప్రముఖరాయుళ్ళ నిత్యసూరికళ్, అవర్కళోడేకూడ సర్వేశ్వరర్ సపరికరనాయుళనాప్పడిసంశ్లిష్టనాయ్. " అన్దామత్తన్బు శెయ్ తెన్నావి శేరమ్మానుక్కన్దామవాழ్ ముడి శజ్గాழி నూలారముళ " ఎన్ఱత్తైనినైక్కిఱతు. (వన్దారత్తానలన్దవణ్ణైయినాల్) సర్వస్మాత్పరనానతాన్ పరమపదత్తినిన్ఱుమ్, ౧ * పరమాపదమాపన్నః విఱరియన్దవిడత్తిలుమ్ వన్దు పరిపూర్ణమాకసంశ్లేషిత్తఔదార్యత్తాలే. (శన్దాపన్దీర్న్ద) ౨ "విశోధితజటస్స్నాతః-తస్థౌతత్ర శ్రియాజ్వలన్" ౩ " అతీవరామశ్శుశుభే " ఎన్నుమ్పడి "శన్దామరై త్తడజ్గణ్ శెజ్గనివాయ్ శెజ్గమలమ్ శన్దామరైయడిక్కళ్ శెమ్బొన్ తిరువుడమ్బే" ఎన్ఱుమ్, "తిరువుడమ్బువాన్ శుడర్ - ఎన్నుళ్ కలన్దానుక్కే " ఎన్ఱుమ్, " ఎన్నుళ్ కలన్దవన్ శెజ్గనివాయ్ శెజ్గమలమ్ మిన్నుజ్ఞుడర్మలైక్కు క్కణ్పాతజ్గైకమలమ్ " ఎన్ఱుమ్, " ఎప్పారులన్దానాయ్ మరదకక్కున్ఱమొక్కుమ్" ఎన్ఱుమ్-౪*వాట్టమిల్ పుకழ్ వామనన్ మలైపోలే పెరుత్తు అవయవసౌన్దర్యాదికళైయుముడైయనాయిరుక్కుమ్పడియైయనుభవిత్తు, సన్దాపమానతు సవాసనమాక నివృత్తమాన. శన్దాపమావతు - ౫*ఆడియాడియిల్, వాడుతల్, ఇరక్కమ్, వెవ్వుయిర్త్తల్, వాయ్ వెరువుతల్, ఉళ్ళముకవురుకుతల్, ఉళ్ళుళావియులరుతల్,తననెఞ్జమ్ వేతల్ తొడక్కమానవై. ౬*ఉళ్ళుళావియులర్న్దతుతీర "అల్లావియుళ్ కలన్ద" ఎన్ఱుమ్, "ఎన్నుడివుకాణాతేయెన్నుళ్ కలన్దాన్ " ఎన్ఱుమ్, "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్" ఎన్ఱుమిఱేయరుళిచ్చెయ్తతు. (శన్దాపన్దీర్న్దశడకోపన్ తిరువడిక్కే నెఞ్జమేవాయ్న్దనన్నైనాడొఱుమ్వై) ౭ * వానోర్ తనిత్తలైవన్ * అన్దామత్తన్బు శెయ్యుమ్పడియాన ఆழ்వార్ తిరువడికళిలే ౮ "ఉన్నన్ మెయ్కழలుక్కున్నై - ముయల్కిన్ఱేన్" ఎన్గిఱపడియే మనస్సే! సుసజ్గతమాన సజ్గత్తై నిత్యమాకనిక్షిప్తమాక్కు. నిధియైఅడియిలేయిట్టువైప్పారైప్పోలే, అన్నైయడియిలేయిట్టువై. ౧౫.

పెరియజీయర్ తిరువడిగళేశరణమ్

తాత్పర్యము.— ముసలిముఖమున చిక్కికొనిన గజేన్ద్రాళ్వార్లు దుఃఖించినట్లు " ఆడియాడి " తిరువాయ్ మొழியందు దుఃఖించిన యాழ்వార్లయార్తధ్వనినివిని లజ్జాభయములచే, పీడితుఁడై యతిత్వరతో నాయుధాభరణములన క్రమముగధరించి పెరియపిరాట్టియారితో వేంచేసి వీరివ్యసనమంతయు తీరునట్లుసంశ్లేషించినందున సర్వేశ్వరుఁడు కృతకృత్యుఁడాయెను. అట్టివానియొక్క నౌదార్యాతిశయమునుజూచి తనసంతాపము శమించియున్న శఠకోపమునియొక్క పాదపద్మములయందు నిత్యదాస్యమునుజేసి యుజ్జీవింపుమనితమమనస్సును గుఱించి పాడించిరి. ౧౫.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ - ఐన్దాన్దిరువాయ్ మొழி ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్ మొழி-౧౫—పాట్టు-౧౬౫.

శ్రీః

ఆళ్వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఎమ్పెరుమానార్ తిరువడికళేశరణమ్.

తిరువాయ్మొழி.—ఇరణ్డామ్పత్తు - ఆఱాన్దిరువాయ్మొழி ౧-పా-వైకున్దా వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—వైకున్దామణివణ్ణనేయెన్పొల్లాత్తిరుక్కుఱళా వెన్నుళ్మన్ని।
వైకుమ్వైకల్తోఱుమముతాయవానేఱే।
శెయ్కున్దావరున్దీమైయున్నడియార్క్కుత్తీర్త్తశురర్క్కుత్తీమైకళ్।
శెయ్కున్దా,వున్నైనాన్పిడిత్తేన్గొళ్శిక్కెనవే॥ ౧॥

అ.— (వైకున్దా) ఆళ్వార్, తమ్మోడుకలన్దకలవియాలెమ్పెరుమానుక్కు వన్దప్రీతియైప్పేశుకిఱార్.

శ్రీవైకుణ్ఠనిలయనాయ్, ఆశ్రితసులభనాయ్, నిరవధికసౌన్దర్యత్తైయుడైయనాయ్, ఎన్నుళ్ళే పుకున్దిరున్దైనక్కుపూర్వవత్పరమభోగ్యభూతనాయ్,౧*అయర్వఱుమమరర్కళతిపతియాయ్,ఆశ్రితరుడైయవనుభవైకవినాశ్యమానసమస్తపాపఙ్గళైయుమెప్పొళ్ళుదుమ్ప్రతికూలర్క్కు దుఃఖఙ్గళైయుమ్ విళైవిక్కుమ్స్వభావనాయ్, నిర్మలనాయిరున్దవున్నైపరమప్రాప్యమాకప్పఱ్ఱినేనెన్గిఱార్. ౧.

పన్నీ.—ఆఱాన్దిరువాయ్మొழியిల్, తమ్మోడుసంశ్లేషిత్తప్రీత్యతిశయత్తాలే అత్యన్తమ్హృష్టనానసర్వేశ్వరన్, "ఇనర్నికర్షానుసన్ధానత్తాలే యకలత్తేడియిత్తైక్కొణ్డెక్కిచ్చెయ్వతెన్" ఎన్గిఅవతిశఙ్కైపణ్ణి, తన విశ్లేషభీరుత్వత్తై యినరుడైయతిరువుళ్ళత్తిలేప్రకాశిప్పిక్క, "నమ్ముడైయవళవిల్ఇవనభినివేశమిరున్దపడియెన్" ఎన్ఱు అత్యన్తహృష్టరాయ్, ఇవనుడైయనతిశఙ్కైనివృత్త్యర్థమాక; తామవనైచ్చిక్కెనప్పఱ్ఱినమైయైయుమ్, అవన్దాన్ అనన్యపరనాయ్త్తమ్మోడేకలన్దపడియైయుమ్, స్వానుభవత్తైక్కొడుత్త ఔదార్యాతిశయత్తైయుమ్, అవ్వౌదార్యమడియాకత్తామ్విడమాట్టామైయైయుమ్, లబ్ధభోగరానతమక్కువిడయోగ్యత్తైయిల్లైయెన్నుమిడత్తైయుమ్, ఇవ్వనుభవసిద్ధియాల్ తమక్కువన్దపూర్త్తియైయుమ్, అన్దలాభమ్తమ్మళవిల్నిల్లామల్ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తమానపడియైయుమ్, ఇతుక్కువిశ్లేషమ్పిఱవామైయిల్ తమక్కుణ్డానఅపేక్షైయైయుమ్, కృషిపణ్ణినవన్దాని త్తైక్కొళ్ళైయానెన్నుమిడత్తైయుమ్, అవన్కొళ్ళెక్కిలుమ్ తామ్విడక్షమరల్లరెన్నుమిడత్తైయుమరుళిచ్చెయ్తు, అవనుడైయవిశ్లేషాతిశఙ్కైయైనిశ్శేషమాక నివర్తిప్పిత్తరుళుకిఱార్. *

—————

అన్వ.—వైకున్దా మణివణ్ణనే ఎన్పొల్లాత్తిరుక్కుఱళా (3) ఎన్నుళ్ మన్ని వైకుమ్ (౬) వైకల్తోఱుమ్ అముతాయ వానేఱే (౯) శెయ్ కున్దా అరుమ్ (౧౨) తీమై ఉన్నడియార్క్కు తీర్త్తు(౧౫)అశురర్క్కు తీమైకళ్ శెయ్ (౧౭) కున్దా ఉన్నై నాన్ (౨౦) శిక్కెన పిడిత్తేన్ కొళ్.(౨౪).

—————

ముతఱ్పాట్టిల్, నిరతిశయభోగ్యనాయ్ అనిష్టనివర్తకనానవున్నైనాన్ శిక్కెనప్పఱ్ఱియిరుక్కిఱేనెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱెన్గిఱార్.

పరమపదనిలయత్వత్తాలేఅసాధారణశేషియాయ్, నీలరత్నమ్పోన్నవడివైయుడైయనాకైయాలేసులభనాయ్, దర్శనీయమానవామనవిగ్రహత్తైయుడైయనాకైయాలేభోగ్యనాయ్, (3) ఇవ్వాకారత్రయత్తైయుమ్ప్రకాశిప్పిత్తుక్కొణ్డు ఎన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే, స్థిరసంశ్లేషమ్పణ్ణి, ఇరు

క్కు,(౬)కాలన్దోఱుమ్, నిత్యభోగ్యమాయ్క్కొణ్డు,నిత్యసూరిసమానమామ్పడి యనుభవిప్పిక్కిఱ మేన్మైయైయుడైయనాయ్,(౯)తానే శెయ్తు కొళ్ళప్పట్టు, ఫలప్రదానత్తిల్ కుస్థాతే, పరిహరిక్కవరితాన,(౧౨)కొడియపాపజ్గళై, ఉన్నోడు శేషత్వసమ్బన్ధముడైయార్క్కు, తీర్త్తు,(౧౫) అవై ప్రతికూలరానఅసురప్రకృతికళ్ పక్కలిలేయామ్పడి అవర్కళుక్కు, అనర్థత్తై, విళైక్కుమ్, (౧౮)కున్దమాకిఱఆయుధత్తైయుడైయవనే!, ఇప్పడిభోగ్యభూతనాయ్ అనిష్టనివర్తకనాయాశ్రితపక్షపాతియానవున్నై, ఉన్నినిమైయతీన్దఉన్నై యొழியచ్చెల్లాతనాజ్, (౨౧)ఇని విడాతపడిస్థిరమాక, పఱ్ఱినేనాక; తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱు. (౨౪) ‘‘ శెయ్వమ్, తావరుమ్’’ ఎన్ఱుశొల్లాయ్-శెయ్యప్పట్టుక్కడక్కవరియవెన్ఱు మామ్. ‘‘కున్దమెన్ఱు-మరమాయ్, అతిల్ వెళుప్పైయిట్టుశుద్ధియైక్కాట్టుకిఱతు’’ ఎన్ఱుజ్జొల్లువర్. పొల్లావెన్ఱు - విపరీతలక్షణైయాలే అழకై చ్చొల్లుకిఱతు. ఎజ్ఞ పొల్లావెన్ఱు-తన్మైయనన్యార్హరాక్కిఱ్ఱు అవ్వழకాలేయెన్ఱుకరుత్తు. ౧

అవతారిక.—ఉభయవిభూతియుక్తుఁడును సమస్తకల్యాణగుణాత్మకుఁడును సర్వప్రకారములచే బరిపూర్ణుఁడునునైన సర్వేశ్వరుఁడు, తాను పరిపూర్ణుఁడైవేంచేసి యాழ்వార్లతో సంశ్లేషించిన సంశ్లేషము తనఫలమనితలఁచి సంతుష్టుఁడైయుండగా వీరివిశ్లేషమునందు వానికిజనించిన యతిశజ్కను నీయాఱవతిరువాయ్మొழியం దాழ்వార్లు పరిహరించుచున్నారు.

అర్థము.— పరమపదమునందు వేంచేసియున్నవాఁడును నీలరత్నమువంటికాన్తికలవాఁడును నాకుసుందరవామనుఁడునునైన ఓ! శ్రియఃపతీ! (౩) నామనస్సునందు సంశ్లేషించి యున్న (౬) ప్రతికాలమందును అమృతమువలె నిత్యభోగ్యభూతుఁడగుచున్న పరమపదనాథుఁడా! (౯) చేయబడి (ఫలప్రదానములయందు) తప్పని క్రూరములైన (౧౨) పాపకర్మములను నీయాశ్రితులకుఁ దీర్చి (౧౫) అసురులకు ననర్థములను జేసెడి (౧౮) కున్తమనియెడి ఆయుధముకలవాఁడా! నిన్ను నేను (౨౧) స్థిరముగ నాశ్రయించితిని. స్వీకరించుము. (౨౪).

ఈ.—౧ * ఆడియాడియిలాత్తితీరవన్దుసంశ్లేషిత్తపడిశొల్లిఱ్ఱు - ౨*అన్దామత్తన్బు; అన్దసంశ్లేషత్తాల్ పిఱన్దప్రీతిఅవనత్తెన్నుమిడజ్జొల్లుకిఱతు - ఇత్తిరువాయ్మొழி. ‘‘ప్రణయిప్రీత్యనుసన్ధానజ్ఞాణిత్తు’’ ఎన్ఱుఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్యుమ్పడి - ఆழ்వార్విషయమాక ఈశ్వరనుక్కుణ్డానప్రీతిశొల్లుకిఱతిల్. ౩ * ఊనిల్వాழுయిరిలే - ఆழ்వార్తామ్భగవదనుభవమ్పణ్ణిత్తమక్కువన్దక్కలిలేయుణ్డానప్రేమమవనళవిల్పర్యవసియాతే,౪‘‘అడియార్కళ్ కుழாజ్గళై యుడన్గూడువతెన్ఱుకొలో?’’ ఎన్ఱు - తదీయరళవుమ్శెన్ఱపడిశొల్లిఱ్ఱు; ఇత్తిరువాయ్మొழி యిల్ - సర్వేశ్వరనాழ்వార్పక్కల్పణ్ణినప్రేమ మివరొడువరళవన్ఱిక్కే, సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్ వెళ్ళమిడుకిఱ పడిశొల్లుకిఱతు. ఇరణ్డుతలైక్కుమ్ రసమతిశయిత్తాల్ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్శెల్లుమిత్తే; ౫‘‘ఎమర్కీழ்మేలెழு

జీ-అ.—వైకున్దామణివణ్ణణ ప్రవేశే, వృత్తానువాదపూర్వకమాక వితుక్కుసజ్గతి (ఆడియాడియిలిత్యాదివాక్యద్వయేన). ఇతుక్కుప్తసంవాదమ్ (ప్రణయిప్రీతీత్యాది). వివరణమ్ (ఆழ்వార్విషయమాకవిత్యాది). ప్రణయినఃప్రీతిఃఎన్ఱపడి, నతుప్రణయినిప్రీతిః. ప్రణయియాన ఈశ్వరనుక్కాழ்వార్విషయత్తిలుణ్డాన ప్రీతియైచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱపడి. ఆక, (ఆడియాడియిలెన్ఱుతొడజ్గియివ్వళవుమ్) ౬‘‘ఉన్నైనాన్పిడిత్తేన్ కొళ్శిక్కెనవే’’ ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱఆళవన్దార్ నిర్వాహమ్. ౫ ‘‘ఎమర్కీழ்మేలెழுపిఱప్పుమ్’’ ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱునిర్వాహాన్తరమ్(ఊనిల్వాழுయిరిలేయిత్యాది). ఇతుక్కడియేతెన్న (ఇరణ్డుతలైక్కుమిత్యాది). ఉక్తత్తుక్కునియామకశబ్దమ్ (ఎమర్కీழ்మేలిత్యాది). వెడియా - వెడియాతే యిరుక్కిఱ. ఆళవన్దార్నిర్వాహవివరణమ్ (ఉభయవిభూతియుక్తనాయిత్యాది). ఆక, ఇప్పడియిరణ్డునిర్వాహమాతల్. అన్ఱిక్కే, నిర్వాహాన్తరమ్; ౭ * కేళవన్దమరోడే పునరుక్తమాకైయాలే. ఏకనిర్వాహమాతల్. ఇప్పోతువాక్యజ్గళుక్కిజ్జనేసజ్గతి - (ఆడియాడియిలిత్యాది). వాక్యచతుష్టయత్తుక్కుమ్ మున్నేశొన్నతేయవతారికై. భగవత్ప్రీత్యతిశయచరమావధింసనిదర్శనమాహ (ఊనిల్వాழுయిరిలేయిత్యాది). సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్ వెళ్ళమిడుకైక్కడియేతెన్న (ఇరణ్డుతలైక్కుమిత్యాది). ఉక్తత్తుక్కునియామకశబ్దమేతెన్న (ఎమరిత్యాది). ఆనాలతి

ఈ.—పిఱప్పామ్ వెడియావెన్నరక త్తైన్తుమ్ శేర్ తల్ మాఱినర్ ''ఎన్గిఱారిఱే. ఉభయవిభూతియుక్తనాయ్ సమస్త కల్యాణగుణాత్మకనాయ్ సర్వప్రకారపరిపూర్ణనాన తాన్ తన్నుడైకళోన్ఱుమ్ కుఱైయాతపడివన్దివరోడే సంశ్లేషిత్తు, అన్ద సంశ్లేషన్దాన్ ''తన్బేఱు'' ఎన్నుమిడన్దోన్ఱ హృష్టనాయ్, అనాదికాలమ్ ౧* ''ఎతిర్ శూழల్ పుక్కు త్తిరిన్దవస్తువై ఒరుపడిప్రాపిక్కప్పెఱువోమే, ఇవర్ తామినినమ్మైవిడిక్కైయ్వర్త్తే?' ఎన్ఱతిశఙ్కైపణ్ణియవనలమాక్కి అపడియైమెక్కణ్డు, ''నీయిఙ్ఙ్ఞ్పడవేణ్డా'' ఎన్ఱుఅవనతిశఙ్కైయైప్పరిహరిత్తుఅవనై యుళనాక్కుకిఱార్; ౨ [వైదేహిరమసేకచ్చిచ్చిత్ర కూటేమయాసహ] ఎన్ఱాప్పోలేయాయిఱ్ఱు ఇతిల్ రసముమ్ ; మైథిలి!, ఉన్నై యఱిన్దాయే, నమ్మైయఱిన్దాయే, కలక్కుఅదేశమఱిన్దాయే యెన్ఱారిఱేపెరుమాళ్. *

ముతఱ్పాట్టిల్, ౩ * అన్దామత్తన్బిలే - అழ్వారుడనేవన్దుకలన్దు తాన్ పెఱాప్పేఱు పెఱ్ఱానాయిరుక్కచ్చెయ్తే, ఇవర్, ౪ ''అల్లావియుళ్ కలన్ద '' ఎన్ఱుమ్, ౫ ''ఎన్నుడివుకాణాతేయెన్నుళ్ కలన్దాన్'' ఎన్ఱుమ్-తమ్ముడైయనైచ్యత్తై యనుసన్ధిత్తవాఱే, ''౬*వళవేழులకుతలైయెడుత్తిన్నమివర్ నమ్మైవిడిక్కైయవర్త్తే?' ఎన్ఱెమ్బెరుమానుక్కుప్పిఱన్ద అతిశఙ్కైయైనివర్తిప్పిక్కిఱార్.

జీ-అ.—శఙ్కాపరిహారఙ్గళుక్కు ప్రసఙ్గమేతెన్న (ఉభయవిభూతీత్యాది) ఇత్యేకనిర్వాహపక్షే వాక్యానతారికాద్రష్టవ్యా. (ఉభయవిభూతియుక్తనాయిత్యారభ్య, హృష్టనాయిత్యన్తమ్). ౩ * అన్దామత్తన్బిల్ ప్రమేయానువాదమ్. (అనాదికాలమిత్యారభ్య, అలమాక్కిఅపడియైకణ్డిత్యన్తమ్) పూర్వోత్తరప్రకరణానుగుణ్యేనార్థసిద్ధప్రమేయమ్. ఎతిర్ శూழల్ పుక్కు - అవతరిత్తు. నామెతిర్ శూழల్ పుక్కన్నపడి. (ప్రాపిక్కప్పెఱువోమేయెన్ఱు) అనన్తరమ్, ౫ ''అల్లావియుళ్ కలన్ద'' ఎన్ఱుమ్, ౬ ''ఎన్నుడివుకాణాతే'' ఎన్ఱుమ్, ఇవర్ శొన్నార్, ౫ * వళవేழులకుతలైయెడుత్తు ఇత్యధ్యాహార్యమ్.

ఇన్ద సంశ్లేషరసాతిశయత్తుక్కుమ్, అత్తాలేయతిశఙ్కైపణ్ణినతుక్కుమ్ దృష్టాన్తమ్ (వైదేహీత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డే చతుర్ణవతితమే, ''పశ్యన్తీవివిధాన్భావాన్ మనోవాక్కాయ సంయతా '' ఇత్యుత్తరార్ధమ్. రమియానిఱ్కచ్చెయ్తే, '' రమసేకచ్చిత్ '' ఎన్గైయాలే - నీర్వాయ్ప్పమ్నిழల్వాయ్ప్పుమాన చిత్రకూటపరిసరత్తిలழకైయుమ్ తఙ్గళ్ శేర్త్తియழకైయుఙ్గణ్డు, ''ఇతులొన్ఱుప్పుకిఱతో?'' ఎన్ఱుఅతిశఙ్కైపణ్ణినమైతోన్ఱుకిఱతు. అప్పడిపెరుమాళతిశఙ్కైపణ్ణినాప్పోలే, ఇఙ్గుమప్పడియతిశఙ్కైవిశేషిత్తెన్నపడి. అழ్వార్ విషయత్తిలీశ్వరనుక్కతిశఙ్కాహేతువిరణ్డు - (హృష్టనాయ్ - అతిశఙ్కైపణ్ణి) ఎన్గైయాలే - సంశ్లేషజనితప్రీతియుమ్; ౪ ''అల్లావియుళ్ కలన్ద'' ఎన్ఱుమ్ ౫ ''ఎన్నుడివుకాణాతేయెన్నుళ్ కలన్దానై'' ఎన్ఱుఙ్గొన్న స్వనైచ్యానుసన్ధానముమ్. అతిశఙ్కైపరిహారత్తుక్కుశబ్దమ్ - '' ఉన్నైనాన్బిడిత్తేన్ కొళ్ శిక్కెనవే'' ౭ ''ఉన్నైయెఙ్ఙనమ్ విడుకేన్'' ఇత్యాదికళ్. ఎడుత్తశ్లోకత్తుక్కుతాత్పర్యమ్ (మైథిలియిత్యాది). ౮ ''యద్విష్ణ్యస్తిమితమస్తమితాన్యభావమ్'' ఎన్నుమ్పడియానకలవియిలుణ్డానరసత్తాలే తన్నైయుమెతిర్ త్తలైయైయుమ్ కలక్కుమదేశత్తైయుమ్ మఱక్కుమ్పడియాన దశైపిఱక్కుమిఱే; అప్పోతుఅదృష్టసత్తాలే యొరుతలైక్కుకిఞ్చిత్ అఱివుపిఱన్దాల్ మఱ్ఱైత్తలైక్కు చొల్లుమ్వార్త్తైయిఱేయితు. నానిత్తెల్లామ్ మఱన్దేనిత్తనైపోతుమ్, ఉనక్కు త్తానుణర్త్తియుణ్డోవెన్నపడి. ఇఙ్ఙనల్లవాకిల్, అన్యపరనైసమ్బోధిక్కుమాప్పోలే సమ్బోధిక్కవుమ్, వేఱొరురసముణ్డైయాఙ్గి చొల్లుమాప్పోలే ''మయా'' ఎన్నవుమ్, దేశప్రశ్నమ్బణ్ణినపేఱుక్కుచొల్లుమాప్పోలే '' చిత్రకూటే'' ఎన్నవుఙ్గూడాతిఱేయెన్ఱుతాత్పర్యమ్. ఉత్తరార్ధత్తిల్ (భావానితి). భావఙ్గళావన - భోగోపకరణఙ్గళ్. ఇఙ్గుమ్ - మునోప్రతిభావమ్. మనోవాక్కాయఙ్గళ్ రసమాత్రనియతమాయిఱేయునక్కిరుక్కిఱతు. కాయత్తుక్కుసంయతియావతు- రసోద్భేదమానపుళకాదికళ్. *

ముతఱ్పాట్టు (వైకున్దావిత్యాది). ''ఉన్నైనాన్బిడిత్తేన్ కొళ్ శిక్కెనవే'' ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱు, అతిశఙ్కాప్రసక్తికథనముఖేనఅవతారికై (అన్దామత్తన్బిలేయిత్యాది).

అ-అ-వి.—ఏవమేకయోజనాపరత్వేననిర్వాహేసమ్భవత్యపి ౩ '''అన్దామత్తన్బు శెయ్తు' ఇత్యత్రోక్తయామునార్యభాష్యకారనిర్వాహద్వయస్యానుగుణమత్ర (ఆడియాడియిలిత్యారభ్య, ఈశ్వరనుక్కణ్డాన ప్రీతిశొల్లుకిఱతిఱలిత్యన్తమ్) యామునాచార్యనిర్వాహః; (ఊనిల్వాழియిరిలేయిత్యారభ్య, సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్వెళ్ళమిడుకిఱపడి శొల్లుకిఱతిత్యన్తమ్) భాష్యకారనిర్వాహః'' ఇతిచవదన్తి.

౧॥౭౭-౬. ౨॥ రా-అ-౯౪-౧౮. ౩॥ ౧౫-౧. [illegible] ౧౫-౫. ౫॥ ౧౫-౮. ౬॥ ౫-౧. ౭॥ ౧౦-౪. ౮॥ ఉ-రా-చ.

ఈ.—(వైకున్దా) ‹‹నిత్యవిభూతియుక్తనాన తమ్ముడనేవన్దుకలన్దాన్’’ ఎన్ఱుహృష్టరాకిఱారెన్ను మిడన్దోన్ఱుకిఱతు. అవనుడైయ ముతఱ్పేరై చ్చొల్లుకిఱార్. శ్రీజనకరాజన్తిరుమకళ్ ౧ ‹‹ఆర్యపుత్ర!’’ ఎన్ను మాప్పోలేయుమ్, తిరువాయ్ప్పాడియిల్ పెణ్గళ్ ‹‹కృష్ణ!’’ ఎన్ను మాప్పోలేయుమ్ (వైకున్దావెన్ఱిఱార్) భోగముతూక్కాలమానాల్ పరస్పరనామగ్రహణత్తాలే తరిప్పతొన్ఱుణ్డిఱే. (మణివణ్ణనే) అణైత్తపోతై స్పర్శత్తాలేతిమిర్త్తుచ్చొల్లుకిఱార్. నీలరత్నమ్పోలే కుళిర్న్దవడివైయుడైయవనే!. (ఎన్పొల్లాత్తిరుక్కుఱళా) మహాబలిపక్కలిలేయిరప్పాళనాయ్నిన్ఱాప్పోలేకాణుమివరైప్పెఱుకైక్కుచ్చిఱామ్బియిరప్పాళనాయ్నిన్ఱనిలై. ‹‹అழகితు’’ ఎన్నిల్-నాట్టార్ప్పామెన్ఱు, అழకిల్ విసజాతీయమైయైచ్చొల్లుతల్; కణ్ణెచ్చిల్ వారామైక్కు క్కరిపూశుకిఱారెన్నుతల్. వైకున్దావెన్ఱు-మేన్మైశొల్లిఱ్ఱు; మణివణ్ణనేయెన్ఱు-వడివழకుశొల్లిఱ్ఱు; ఎన్పొల్లాత్తిరుక్కుఱళావెన్ఱు - సౌలభ్యఞ్జొల్లిఱ్ఱు; ఇమ్మూన్ఱుఙ్గూడిన తాయిఱ్ఱు - పరత్వమావతు. (ఎన్నుళ్మన్ని) ఇన్ద్రన్ రాజ్యలాభమ్పెఱ్ఱుప్పోనాన్, మహాబలి ఔదార్యలాభమ్పెఱ్ఱుప్పోనాన్, అవ్వడివழకుక్కుత్తిరున్దతు ఇవర్నెఞ్జిలేయాయిఱ్ఱు. ఎన్నుడైయహృదయత్తేవన్దు నిత్యవాసమ్పణ్ణి.

(వైకుమ్వైకల్తోఱుమముతాయ) కழికిఱకాలన్దోఱుమెన క్కుపూర్వాస్వాద్యతవదోగ్యనానాన్. (వానేఱే) నిత్యసూరికళోడేకలన్దుఅవర్కళైత్తోఱ్ఱిత్తుమేనాణిత్తిరుక్కుమాప్పోలేయాయిఱ్ఱు ఇవరోడేకలన్దుఇవరైత్తోఱ్ఱిత్తిరున్దవిరుప్పు. ఏతెన్నిఱతు - పిన్బుమవనేఱ్ఱమేవిఞ్జియిరుక్కై. తమ్ముడైయవనుభవవిరోధికళైప్పోక్కిన పడిశొల్లుకిఱార్ (శెయ్కున్దావరున్దీమై) శెయ్యప్పట్టు, కున్దావాయ్ - తప్పావాయిరుక్కున్దీమైయెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, శెయ్కుమ్ - శెయ్యప్పట్టు, తావరుమ్తీమై - కడక్కవరితానతీమైయెన్నుతల్. (ఉన్నడియారిత్యాది) ఉన్పక్కలిలేనిష్ఠభరరాయిరుప్పార్క్కువారాతపడిపరిహరిత్తు, ఆసురప్రకృతికళిన్మేలేపాకడుమ్పడియాన శుద్ధిమై

జీ-అ.—‹‹ఎన్నుళ్మన్ని’’ఎన్ఱత్తైయుముట్కొణ్డు, పదప్రయోగత్తుక్కుభావమ్(నిత్యవిభూతీత్యాది) సమ్బోధనత్తుక్కుభావమ్(అవనుడైయవిత్యాది). యద్వా, నామాన్తరఙ్గళిరుక్క, మున్దఱివిత్తైచ్చొన్నతుక్కుభావమాతల్. ఇప్పడినామగ్రహణమ్పణ్ణినతుక్కుదృష్టాన్తమ్(శ్రీజనకరాజనిత్యాది). (కృష్ణఎన్నుమాప్పోలేయెన్ఱు) ఇవ్విడత్తిలే-౨ ‹‹కృష్ణశ్శరచ్చన్ద్రమసంకౌముదీకుముదాకరమ్ । జగౌగోపీజనస్త్వేకంకృష్ణనామపునఃపునః’’ ఎన్ఱత్తైయరుళిచ్చెయ్వర్. కృష్ణఃకౌముదీకుముదాకరం చన్ద్రమసంజగౌ, గోపీజనస్త్వేకం కృష్ణనామపునఃపునర్జగావిత్యన్వయః. [కౌముదీకుముదాకరమ్] నిలవుక్కుమామ్పలుక్కుమ్ నిర్వాహకనై. నామగ్రహణమ్పణ్ణుకిఱతెతుక్కాకవెన్న (భోగమిత్యాది). సంశ్లేషసమయత్తిలే ‹‹మణివణ్ణనే’’ ఎన్గిఱతుక్కుభావమ్ (అణైత్తపోతిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (నీలరత్నమిత్యాది). ఇప్పోతు ‹‹కుఱళా’’ ఎన్గిఱతుక్కుభావమ్ (మహాబలీత్యాది). శిఱామ్బి - సఙ్కోచిత్తు. ‹‹పొల్లా’’ ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అழకితెన్నిలిత్యాది). కణ్ణెచ్చిల్ - దృష్టిదోషమ్. (వైకున్దావెన్ఱుమేన్మైశొల్లిఱ్ఱిత్యాది వాక్యత్రయేణ) ఏవంభూతవస్తువైవిడప్పోమోవెన్ఱు శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు. ‹‹తిరుక్కుఱళావెన్నుళ్మన్ని’’ ఎన్ఱతుక్కువాసనై (ఇన్ద్రనిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (ఎన్నుడైయవిత్యాది).

ఇప్పోతు ‹‹వానేఱే’’ ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (నిత్యసూరికళోడేయిత్యాది). తాత్పర్యాన్తరమ్ (ఏతెన్గిఱతిత్యాది). మేలుక్కవతారికై (తమ్ముడైయవిత్యాది). కున్దా - తప్పావాయ్, వరున్దీమై - వరుకిఱతీమైయితిప్రాథమికార్థః. అర్థద్వయత్తాలుమ్ ఫలితమ్ - అనుభవిత్తుమీళుతల్, స్వయత్నత్తాల్ కడక్కలాతల్ శెయ్యవరితాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. ‹‹అడియార్’’ ఎన్ఱుతాదాత్వికమాన వానుకూల్యత్తైయుడైయవర్కళైక్కాట్టుకిఱతెన్గిఱార్ (మున్నిత్యాది). యద్వా, ఇత్తాల్ ఫలితమ్ (మున్నిత్యాది). అతల్. ‹‹శత్రుక్కళ్ మేలేపాకడుమ్’’ఎన్నుమతుక్కు

అ-అ-వి. —ఉక్తార్థసూచకంకిమిత్యత్రాహ (అవనుడైయవితి). ముతల్-ప్రధానమ్. ప్రధాననామాభిధానమాత్రేణసంశ్లేషజనితహర్షః

ఈ.—యుడైయవనే!. ముఱ్ఱ్రాతికూల్యమ్పణ్ణినవర్కళ్ అనుకూలిత్తునాలడివరనిన్ఱవాఱే, పిన్నై యవర్కళ్ శత్రుక్కళ్ మేలేపోకడుమాయిఱ్ఱు,౧"ద్విషన్తఃపాపకృత్యామ్"ఎన్గిఱపడియే,కడలుక్కుత్తొడుత్తఅమ్పై,అవన్ ముకజ్గాట్టినవాఱే మరుకాన్తారత్తిలసురర్కళ్ మేలేవిట్టాప్పోలే. అర్జునోరుపోక్కడికణ్డిలనాకిల్ ౨ [ఉరసాధారయామాసపార్థంసఙ్ఛాద్య మాధవఃఎన్ఱు] భగదత్తన్విట్టశక్తియై, అర్జుననైత్తళ్ళిత్తన్నన్తఃపురత్తిలే యేఱ్ఱాప్పోలే, తానేఱిట్టుక్కొణ్డనుభవిత్తల్శెయ్యుమిత్తనై. పాపఙ్గళావనతాన్ - అచేతనమాయిరుప్పనశిలక్రియావిశేషఙ్గళాయ్, అవై,శెయ్తపోతేనశిక్కుమ్; కర్త్రాఅజ్ఞనాకైయాలేమఱక్కుమ్ ; సర్వజ్ఞనుణర్న్దిరున్దుఫలానుభవమ్పణ్ణువిక్క వనుభవిక్కుమిత్తనైయిఱే.

అవన్మార్విలేయేఱ్ఱుక్కొళ్ళకైయావతు - "పాఱుత్తేన్" ఎన్న త్తిరుమిత్తనైయిఱే. "అపూర్వజ్ఞాణ్శక్తికాణ్, ఫలానుభవమ్పణ్ణువిక్కిఱతు" ఎన్బతిల్, ఒరుసర్వజ్ఞన్ శెయ్విక్కిఱానెన్గై అழకితిఱే. కున్దమెన్ఱు కురున్దమెన్ఱపడియాయ్, అతిన్పూవెళుత్తాయిఱ్ఱిరుప్పతు, అవ్వళియాలేశుద్ధియైనినైక్కిఱతు. అన్ఱిక్కే, కున్దావెన్ఱు-తిరునామమ్; ౩ "కుముదఃకున్దఃకున్దః"ఎన్గిఱపడియే.(ఉన్నై)ఆశ్రితపక్షపాతియానవున్నై.(నాన్)౪*అడియాడియిల్ విడాయ్త్తనాన్.నీఉజ్జీవిప్పిక్క,ఉన్నాలేపుళేనాననాన్.(పిడిత్తేన్గొళ్)పిడిత్తేనాకవే తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱు. మున్బుమ్శొల్లిప్పోరుమ్వార్త్తైయన్ఱోవితెన్న; అజ్ఞనల్ల (శిక్కెనవేపిడిత్తేన్గొళ్) ఎన్నైప్పెఱుకైక్కు పూర్వజ

జీ-అ.—ప్రమాణమ్ (ద్విషన్తఇత్యాది). అప్పడిశత్రుక్కళ్ మేలేపోకట్టవిడముణ్డోవెన్న (కడలుక్కిత్యాది).అవన్-సముద్రన్. ౫"ముమోచతంశరన్దీప్తం మకాసాగరదర్శనాత్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (మరుకాన్తారత్తిలేయెన్ఱతు). శత్రుక్కళిల్లాతవుత్తమాధికారికళుక్కు చ్చెయ్వతెన్నెన్న (అర్జునోరువిత్యాది). తన్నన్తఃపురత్తిలేయెన్ఱతు- "ఉరసాధారయామాస పార్థంసఙ్ఛాద్యమాధవః" ఎన్గిఱశ్లోకత్తిల్, "మాధవః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. అన్తఃపురమ్ - తిరుమార్వు. అవనేఱిట్టుక్కొళ్ళకైయావతేతెన్న (పాపఙ్గళిత్యాది).

ఇత్తాల్ఫలితమ్ (అవన్మార్విలేయిత్యాది). అవన్ ఫలప్రదనాకవేణుమో- క్రియాదికళ్ ఫలప్రదమానాలోవెన్న (అపూర్వజ్ఞాణిత్యాది). సర్వజ్ఞన్ శెయ్విక్కిఱానెన్ఱతు- ౬"ఫలమత ఉపపత్తేః"ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ. ౭ "క్రియాతచ్ఛక్తిర్వా"ఇత్యాదికమనుసన్ధేయమ్. "కున్దా" ఎన్గిఱపదమ్ - కీழ్, శుద్ధియోగత్తైచ్చొల్లుమ్పడి యెజ్ఞనేయెన్న (కున్దమెన్ఱిత్యాది). తాత్పర్యాన్తరమ్ (నీయుజ్జీవిప్పిక్క విత్యాది). ఉజ్జీవిప్పిక్కై- * మయర్వఱమతినలమరుళ్కై. కొళ్ - కొణ్డరుళవేణుమ్. తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱవేణుమెన్ఱపడి. మున్బుమ్- ౮ * వళవేழులకుక్కు

అ-ఆ-వి.—స్ఫురతికిమిత్యత్రాహ(శ్రీజనకరాజన్తిరుమకళితి)——ద్విషన్తః-ఉపాసకనుడైయశత్రుక్కళ్; పాపకృత్యామ్-ఇవనాలేశెయ్యప్పట్టపాపత్తైప్పాపిప్పరెన్గై.——(కడలుక్కిత్యాది). అత్రమొழிత్తలైయన్కథానుసన్ధేయా.(పాపఙ్గళావనవెన్ఱుతొడఙ్గి; అనుభవిక్కుమత్తనైయిఱేయెన్నుమళవుమ్) శఙ్కావాక్యమాయ్, (అనుభవిక్కుమిత్తనైయిఱే) ఆయిరుక్క, అవన్మార్విలేయేఱిట్టుక్కొళ్ళకైయావతేతెన్ఱుకూట్టిక్కొళ్వతు. పరిహారమ్ (అవన్మార్విలేయిత్యాది). ఎన్నవుమామ్.——(అపూర్వజ్ఞాణిత్యాది). పరపక్షేగౌరవంస్వపక్షేలాఘవఞ్చాభిప్రేతమ్. ౯ "కల్పనాగౌరవంయత్రతంపక్షంనసహామహే | కల్పనాలాఘవంయత్రతంపక్షంరోచయామహే" ఇతిన్యాయవిదః. ఏకైకచేతనఏవానన్తకర్మజనితాపూర్వానన్త్యఙ్కల్పనీయమ్, క్షణావస్థాయినాం సుకృతదుష్కృతకర్మణాం కాలాన్తరభావిస్వర్గనరకాదిసాధనత్వాన్యథానుపపత్త్యా. ఏవమనన్తజీవేష్వపిప్రత్యేకంకల్పనీయమ్,ఏవంకల్పితేష్వపిసత్సుప్రతినియతదేశకాలపురుషవిశేషేషు ప్రతినియతఫలజనకత్వంచేతనవిశేషాధిష్ఠానేనవినానోపపద్యతే,వాశ్యాదివత్. కిఞ్చఏకకాలీనస్సృష్టేరేకకాలీనసంహారస్యచప్రమాణశతసిద్ధత్వాత్ అసజ్కేతపూర్వకమననైరాత్మ్యభిరనుష్ఠితానన్తసుకృతదుష్కృతజనితాదృష్టదురదృష్టానామేకకాలీనవిపాకోప్యశక్యకల్పనఇత్యాదిపరమతదూషణమ్— ౭ "క్రియాతచ్ఛక్తిర్వాకిమపితదపూర్వం పితృసురప్రసాదోవాకర్తుఃఫలదఇతిరఙ్గేశకుదృశః|త్వదర్చేష్టాపూర్తఫలమపిభవత్ప్రీతిజమితి త్రయీవృద్ధాఆహుర్వ్యధి" —— "శిక్కెన" ఎన్ఱతుక్కిరణ్డుతాత్పర్యమ్. అతావతు - పదావతారికైయిల్, మున్బుమ్శొల్లిప్పోరుమ్ ఇత్యా

౨॥ భార-ద్రో-౩౩-౧౭. ౩॥ స-నా. ౪॥ ౧౪-౧.
౬॥ శా-మీ-౩-౨-సూ-౩౭. ౭॥ రం-స్త-౨ ౨౦. ౮॥ కీ-గ. - ౯॥

ఈ.—నాననీవిడిలుమ్విడాతపడినాఙ్ పిడిత్తేనాకవే తిరువుళ్ళమ్బత్ఱవేణుమ్. అవనై ౧ * మాశుచః ఎన్గిఱార్. ౧

జీ-అ.—మున్బమ్. "వైకున్దా - తిరుక్కుఱళా" ఎన్ఱత్తైప్పత్ఱ (పూర్వజనాననీయెన్ఱతు). పూర్వజనాన-ముత్పాదనాన. ఫలితమ్ (అవనై యిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.—దియిలే - ఒన్ఱు. ఇరణ్డామ్తాత్పర్యమ్ (ఎనై౨ప్పెఱుకైక్కు-పూర్వజనానవిత్యాది). ఏకార్థమెన్గిఱతేముఖ్యమ్. యద్వా, దార్ఢ్యస్యావధిమాహ (ఎనై౨ప్పెఱుకైక్కి-తి).అవనై-చేతనర్కెల్లామ్ చరమశ్లోకముపదేశిత్తవీశ్వరనైయిత్యర్థః. ౧

ప్ర-తి.—(వైకున్దామణివణ్ణనే(ప్రవేశే) అయోధ్యాకాణ్డేచతుర్నవతితమే, "యదీహశరదోనైకా స్త్వయాసార్ధమనిన్దితే । లక్ష్మణేనచ వత్స్యామినమాంశోకఃప్రధక్ష్యతి॥ ౧౫॥ బహుపుష్పఫలే రమ్యే నానాద్విజగణాయుతే । విచిత్రశిఖరేహ్యస్మిన్రతవానస్మిభామిని॥ ౧౬॥ అనేన వనవాసేనమయాప్రాప్తంఫలద్వయమ్ । పితుశ్చానృణతాధర్మే భరతస్యప్రియంతథా॥ ౧౭॥ వైదేహిరమసేకచ్చిచ్చిత్రకూటేమయాసహ । పశ్యన్తీ వివిధాన్భావాన్మనోవాక్కాయసంయతా" ॥ ౧౮ ॥ ——— (ముతల్పాట్టు) (వైకున్దావిత్యాది) (ఉన్నడియార్క్కిత్యాది) శాట్యాయనకే, "తస్యపుత్రాదాయముపయన్తిసుహృదస్సాధుకృత్యాంద్విషన్తఃపాపకృత్యామ్"——(కడలుక్కుత్తొడుత్తవమ్బిత్యాది) యుద్ధకాణ్డేద్వావింశే "అథోవాచరఘుశ్రేష్ఠస్సాగరందారుణంవచః । అద్యత్వాంశోషయిష్యామిసపాతాళంమహార్ణవ॥ ౧ ॥ బ్రాహ్మేణాస్త్రేణసంయోజ్యబ్రహ్మదణ్డనిభంశరమ్ । సంయోజ్యధనుషిశ్రేష్ఠేవిచకర్షమహాబలః ॥ ౫॥ సాగరస్సముపాగమ్యపూర్వమామన్త్ర్యవీర్యవాన్ । అబ్రవీత్ప్రాఞ్జలిర్వాక్యం రాఘవంశరపాణినమ్ ॥ ౨౫॥ తమబ్రవీత్తదారామ ఉద్యతోహిసనీపతే । అమోఘోఽయంమహాబాణః కస్మిన్దేశే నిపాత్యతామ్॥ ౨౯ ॥ రామస్యవచనంశ్రుత్వాతంచదృష్ట్వాచమహాశరమ్ । మహోదధిర్మహాతేజారాఘవంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౩౦ ॥ ఉత్తరేణావకాశోస్తికశ్చిత్పుణ్యతమోమమ । ద్రుమకుల్యఇతిఖ్యాతోలోకేఖ్యాతోయథాభవాన్॥ ౩౧॥ ఉగ్రదర్శనకర్మాణోబహవస్తత్రదస్యవః । ఆభీరప్రముఖాఃపాపాఃపిబన్తిసలిలమ్మమ॥ ౩౨॥ తైర్నసంస్పర్శనంపాపంసహేయంపాపకర్మభిః।అమోఘః క్రియతాంరామహ్యయంతత్రశరోత్తమః॥ ౩౩॥ తస్యతద్వచనంశ్రుత్వా సాగరస్యసరాఘవః । ముమోచతంశరందీప్తంమరౌసాగరదర్శనాత్ ॥ ౩౪॥"——— [భార - ద్రోణ - ౩౩] "విసృష్టంభగదత్తేనతదస్త్రం సర్వఘాతుకమ్ । ఉరసాధారయామాస పార్థంసఞ్ఛాద్యమాధవః॥ ౧౮॥" ౧.

తాత్పర్యము.—శ్రీవైకుణ్ఠమునందు వసించువాఁడును ఆశ్రితసులభుఁడును నిరవధికసుందరుఁడును నామనస్సుతోఁగలిసి నాకత్యన్తామృతమువలె భోగ్యభూతుఁడును నిత్యసూరులకునిర్వాహకుఁడును ఆశ్రితులకనుభవైకనాశ్యములైన సర్వపాపములనుబోఁగొట్టి ప్రతికూలులకు దుఃఖమునుబుట్టించుస్వభావముకలవాఁడునునైన నిన్ను నేను పరమప్రాప్యముగనాశ్రయించితిని. నాయందుఁ బరమకృపచేసినన్ను స్వీకరింపుము. ౧.

మూ.—శిక్కెనచ్చిఱితోరిడముమ్పుఱప్పడాత్తున్నైప్, యులకుక ।
ళొక్కవేవిழுఙ్గిప్పుకున్దాఙ్పుకున్దతత్పిఙ్ ।
మిక్కఞానవెళ్ళచ్చుడర్విళక్కాయ్త్తుళక్కత్ఱముతమాయ్, ఎఙ్గుమ్ ।
పక్కనోక్కఱియాననైబ్దామ్మరైక్కణ్ణనే॥ ౨.

అ.— (శిక్కెన) ఇప్పడిత్తమ్మైప్పుక్కదపిన్బు ఎమ్బెరుమానుక్కుప్పిఱన్దసమృద్ధియైప్పేశుకిఱార్. జగత్సృష్ట్యాద్యన్యపరతైయైప్పోక్కి కొణ్డెన్నుళ్ళేపుకున్దాఙ్; పుకున్దతత్పిఙ్ అళవిఱన్దజ్ఞానాదిసకలకల్యాణగుణవిశిష్టనాయ్, విజ్వరనాయ్, ప్రముదితనాయ్, హర్షాతిశయత్తాలేపుతుక్కణిత్తశిరుకణ్ణనైయుడైయనాయ్, ఎనై౨యల్లతెఙ్గుమ్పక్కనోక్కఱియానెన్గిఱార్. ౨.

౧॥ భ-గీ-౧౮-౬౬.

అన్వ.—శిఱితోర్ ఇడముమ్ పుఱప్పడా (౩) ఉలకుకళ్ తన్నుళ్ళే ఒక్కవే (౬) విఴుఙ్గి శిక్కెన పుకున్దాన్ (౯) పుకున్దత ఱ్పిన్ మిక్క ఞానవెళ్ళమ్ (౧౨) శుడర్ విళక్కాయ్ తుళక్కు (౧౫) అఱ్ఱు అముతమాయ్ ఎన్ (౧౮) పైమ్ తామరై కణ్ణన్ (౨౧) ఎఙ్గుమ్ పక్కమ్ * నోక్కు (౨౪) అఱియాన్.(౨౭)

పన్ని.—అనన్తరమ్, తమ్ముడైయపక్కల్ కలన్ద అవనుజ్జ్వలస్వరూపనాయ్క్కొణ్డు ఓరిడత్తిలన్యపరనైయల్ ఱిరానిన్ఱానెన్గిఱార్.

అల్పమాన, దేశముమ్, పుఱమ్బుపోకాతపడి, (౩) ఉలకుకళై, తన్ సఙ్కల్పత్తుక్కుళ్ళే, ఏకప్రకారమాక, (౬) అడక్కి, ఇనియొరుకాలుమ్ పుఱప్పడాతపడి, ఎన్నుళ్ళేపుకున్దాన్; (౯) పుకున్దపిన్, మికుత్తువరుకిఱ, జ్ఞానపూర్తియాకిఱ, (౧౨) ప్రభైక్కాశ్రయమాన, స్వరూపమాకిఱ తేజోద్రవ్యమాయ్, నాన్ శిక్కెనప్పిడిత్తపిన్బు విశ్లేషాతిశఙ్కైయాల్ వన్దనడుక్కముమ్, (౧౫) తీర్న్దు, నిరతిశయభోగ్యభూతనుమాయ్, ఎన్నైయేపార్త్తిరుక్కిఱ, (౧౮) అఴకియ, తామరైపోన్ఱ, కణ్ణైయుడైయవన్, (౨౧) ఓరిడత్తిలుమ్, పక్కత్తిల్, నోక్కు, (౨౪) అఱికిఱిలన్. (౨౭) ఎన్పక్కలభినివేశమ్ పత్నీపరిజనాదికళ్ పక్కలిలుఙ్గాణ్గిఱిలనెన్ఱుకరుత్తు. స్వరూపాదికళిలవనుక్కు ణ్డానస్ఫురితప్రకాశముమ్ స్వసంశ్లేషమడియాకవెన్ఱునినైక్కిఱార్. ౨

అర్థము.—అల్పమైన దేశమును తప్పక (౩) లోకములను తనసంకల్పమునందు ఒకకాలమందే (౬) ఉంచుకొని విశ్లేషములేనట్లు (నాతో సంశ్లేషించెను. (౯) సంశ్లేషించినపిదప అధికమైన జ్ఞానపూర్తియనియెడి (౧౨) కాన్తికాశ్రయమైన దీపమైనవాఁడును భయమును (౧౫)లేని అమృతమునైనవాఁడును నాయొక్క (౧౮) అందములైన తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకలవాఁడునునైనశ్రియఃపతి (౨౧) ఎచ్చటను పార్శ్వమునందుఁ జూడ (౨౪) నెఱుఁగనివాఁడు. (౨౭) ౬.

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. అవన్, ‘‘ఇవర్ నమ్మైవిడిల్సెయ్వతెన్?’’ఎన్ఱతిశఙ్కైపణ్ణపడియైచ్చొల్లిన్ ఱు-కీఴిల్పాట్టిల్; ఇవర్, ‘‘విడేన్’’ ఎన్ఱపిన్బు అవనుక్కువడివిల్పిఱన్ద పౌష్కల్యమ్శొల్లుకిఱతిప్పాట్టిల్.

(శిఱితోరిడముమ్పుఱప్పడాత్తన్నుళ్ళేయులకుకళొక్కవేవిఴుఙ్గిచ్చిక్కెనప్పుకున్దాన్) ‘‘నామాఴ్వారై యనుభవిక్కుమ్పోతు, శెరుప్పువైత్తుత్తిరువడితొఴప్పోకాప్పోలేయాకవొణ్ణాతు’’ ఎన్ఱుపార్త్తు,జగద్రక్షణత్తుక్కువేణ్డుమ్సంవిధానమెల్లామ్పణ్ణి, అనన్యపరనాయనుభవిత్తు, పోకమాట్టాతేయిరున్దాన్; రాజాక్కళ్ అన్తఃపురత్తి

జీ-అ.— ఇరణ్డామ్పాట్టు. (శిక్కెనవిత్యాది) కీఴిల్పాట్టిల్ ప్రమేయత్తైయనువదియానిన్ఱుకొణ్డు, ‘‘మిక్కఞానవెళ్ళచ్చుడర్విళక్కాయ్’’ ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తవతారికై (అవనిత్యాది). ఇవర్ ‘‘పిడిత్తేన్గొల్ శిక్కెన’’ ఎన్ఱవనన్తరమ్, అవనుడైయజ్ఞానాదికళిల్పిఱన్ద ఔజ్జ్వల్యత్తై చ్చొల్లుకిఱారెన్ఱిప్పాట్టుక్కుసఙ్గతియెన్ఱపడి. (అతిశఙ్కైపణ్ణ) అతునివృత్తమాన (పడి) ఎన్ఱుకూట్టువతు. ‘‘శుడర్వివిళక్కాయ్’’ ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. (వడివిల్పిఱన్ద పౌష్కల్యమెన్ఱతు),

అన్వయప్రదర్శనపూర్వకం భావమాహ (శిఱితోరిడముమిత్యాది). ఓరిడముమ్ - ఒరుపదార్థముమ్, శెరుప్పువైత్తుత్తిరువడితొఴుకైయావతు-ఒరుశ్రీవైష్ణవర్ పెరుమాళై త్తిరువడితొఴువెఴున్దరుళ, అవర్ శ్రీపాదమ్ పిత్తప్పిళప్పా యిరుక్కైయాలే శ్రీపాదరక్షైకొణ్డెఴున్దరుళి నారాయత్తైత్తిరువాశలిలే వైత్తెఴున్దరుళినవళవిలే, శ్రీపాదరక్షైయిలేతానేతిరువుళ్ళమ్శెన్ఱు, ‘‘తీర్థమ్ ప్రసాదిక్క’’ ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్కిఱత్తై ‘‘శెరుప్పుపరిసాదిత్తరుళ’’ ఎన్నారామ్. సంవిధానమ్ - వ్యాపారమ్. ‘‘శిక్కెన’’ ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్ - అన్యపరనైయిల్లాతపడియెన్నుతల్,

---

అ - అ - వి.— ‘‘ఉలకుకళొక్కవేవిఴుఙ్గిప్పుకున్దాన్’’ ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (నామాఴ్వారై యిత్యాది).——

*‘‘తొట్టనెత్తూఱుమణక్కోణి’’ ఎన్ఱవళ్ళువర్కుఱళిల్పోలే ఇఙ్గుమకారలోపమ్.

ఈ.—ఉప్పుకువతు, నాట్టుక్కణక్కళ్ఱిపిన్బిత్తే. అత్యల్పమాయిరుప్పతొరుపదార్థముమ్ తన్బక్కల్నిన్ఱుమ్ పిఱికతిర్ప్పట్టునోవుపడాతపడియాక త్తర సఙ్కల్పసహస్రైకదేశత్తిలె లోకఙ్గళై యొరుకాలేవైత్తు,ఇనిప్పేరాతపడి పుకున్దార్ (శిక్కేనప్పుకున్దార్) అనన్యప్రయోజనమాకప్పుకున్దానెన్ఱుమామ్.

(పుకున్దవిత్యాది) ఇవరోడేవన్దుకలన్దు, అక్కలవియిలతిశఙ్కైయుమ్తీర్న్దపిన్బాయిఱ్ఱు వికసితసహజసార్వజ్ఞ్యనుమాయ్ విజ్వరనుమాయిఱ్ఱు. తనక్కు నిత్యధర్మమాన జ్ఞానత్తైయుడైత్తాన ఆత్మవస్తు, కర్మనిబన్ధనమాకవొరు దేహత్తైప్పరిగ్రహిత్తు,ఇన్ద్రియద్వారత్తైయపేక్షిత్తుక్కొణ్డుప్రసరిక్కవేణ్డుమ్బడిపోన్దతు, ఒరునాళ్ వరైయిలేభగవత్ప్రసాదముమ్బిఱన్దుజ్ఞానసఙ్కోచముమ్కழியక్కడవతాయిరుక్కుమిఱే;అజ్ఞనొరుహేతువుమిన్ఱిక్కేయిరుక్కుఅవనుమివరోడేవన్దుకలప్పతఱ్కుమున్బు సఙ్కుచితజ్ఞాననాయ్, ఇవరోడేకలన్దపిన్బు వికసితమానజ్ఞాన

౧ జీ.అ.—ప్రయోజనాన్తరపరత్తైయిల్లాతపడియెన్నుతల్. లౌకికదృష్టాన్తమ్ (రాజాక్కళిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (అత్యల్పమాయిత్యాది). పిఱికతిర్ప్పట్టు-తప్పిప్పోయ్. అనన్యప్రయోజనమాకవెన్ఱతు - జగద్రక్షణరూపప్రయోజనమ్ సిద్ధిక్కైయాలేయెన్ఱపడి.

"పుకున్దతఱ్పిన్ మిక్కజ్ఞానవెళ్ళచ్చుడర్విళక్కాయ్త్తుళక్కఱ్ఱు" ఎన్నుమళవుక్కర్థమ్ (ఇవరోడేయిత్యాది). మికున్దవరుకిఱజ్ఞానపూర్తియాకిఱప్రభైక్కాశ్రయమాన స్వరూపమాకిఱ తేజోద్రవ్యమాయితిశబ్దార్థః. "పుకున్దతఱ్పిన్" ఎన్గిఱవితు - ఉపలక్షణమిత్యభిప్రాయేణాహ (అతిశఙ్కైయున్దీర్న్దపిన్బాయిఱ్ఱెన్ఱు). జ్ఞానవెళ్ళత్తాల్ వన్దమిక్కతేజస్సైయుడైయనాయెన్ఱర్థాన్తరత్తైయుమ్ వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (వికసితసహజసార్వజ్ఞ్యనుమాయెన్ఱు). విజ్వరనుమాయెన్ఱతు- "తుళక్కఱ్ఱు" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్. కర్మవశ్యనాన చేతననుక్కు సంసారియాననాళిల్ భగవన్నిగ్రహమడియాక జ్ఞానసఙ్కోచమ్బిఱక్కక్కడవతాయ్, భగవత్ప్రసాదమడియాక ముక్తనానవవస్థైయిల్ జ్ఞానవికాసమ్బిఱక్కక్కడవతాయిరుక్కుమ్; అప్పడియొరు హేతువిన్ఱియిలేయిరుక్కుఅవను మాழ்వారోట్టై విశ్లేషత్తాలే సఙ్కుచితజ్ఞాననాయ్ అవరోట్టైసంశ్లేషత్తాలే వికసితజ్ఞాననాయిరానిన్ఱాన్; ఇతెన్నప్రణయిత్వమెన్గిఱార్ (తనక్కిత్యాది). ౧"జ్ఞానంవైరాగ్యమైశ్వర్యంధర్మశ్చమనుజేశ్వర। ఆత్మనోబ్రహ్మభూతస్యనిత్యమేతచ్చతుష్టయమ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (నిత్యధర్మమానవెన్ఱతు). ధర్మమ్-శేషత్వమ్. ఐశ్వర్యమ్ - నియన్తృత్వమ్. ౨"ఆత్మానదేవోననరోనపశుర్నచపాదపః। శరీరాకృతిభేదాస్తుభూపైతేకర్మయోనయః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (కర్మనిబన్ధనమాకవిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే-౩"విష్ణుశక్తిఃపరాప్రోక్తాక్షేత్రజ్ఞాఖ్యాతథాపరా। అవిద్యాకర్మసంజ్ఞాన్యాతృతీయాశక్తిరిష్యతే। యయాక్షేత్రజ్ఞశక్తిస్సావేష్టితానృపసర్వగా" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. ఇన్ద్రియద్వారత్తైయపేక్షిత్తుక్కొణ్డు ఎన్ఱవిడత్తిలే- ౪ "ఇన్ద్రియాణాంహిసర్వేషాంయద్యేకంక్షరతీన్ద్రియమ్। తేనాస్యక్షరతిప్రజ్ఞాదృతేఃపాదాదివోదకమ్" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. ౫ "పరాభిధ్యానాత్తుతిరోహితన్తతోహ్యస్య బన్ధవిపర్యయౌ" ౬"పరఞ్జ్యోతిరుపసమ్పద్యస్వేనరూపేణాభినిష్పద్యతే" ఇత్యాదిగ్గళైప్పఱ్ఱ (ఒరునాళ్వరైయిలేయిత్యాది). మిక్కజ్ఞానవెళ్ళత్తైయుమ్, "శుడర్విళక్కు" ఎన్ఱు - నిరవధికతేజోరూపమాన విగ్రహత్తైయుముడైయవనెన్ఱర్థాన్తరమ్ (వికసితమానవిత్యాది). "విజ్వరనుమాయ్" ఎన్ఱత్తై

౩ అ-అ-వి.—౩"యయాక్షేత్రజ్ఞశక్తిస్సావేష్టితానృపసర్వగా।సంసారతాపానఖిలానవాప్నోత్యతిసన్తతాన్॥ తయాతిరోహితత్వాచ్చశక్తిఃక్షేత్రజ్ఞసంజ్ఞితా। సర్వభూతేషుభూపాలతారతమ్యేనవర్తతే॥ అప్రాణవత్సుస్వల్పాసాస్థావరేషుతతోధికా। సరీసృపేషుతేభ్యోపిహ్యతిశక్త్యాపతత్రిషు". [యయాఎన్ఱతు] కర్మసంజ్ఞికమానతృతీయైయాలే. ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్.——"మిక్కవెళ్ళచ్చుడర్విళక్కు" ఎన్ఱు - జ్ఞానవిశేషణమాక్కి, శుడర్విళక్కాన - "మిక్కజ్ఞానమ్" ఎన్ఱుమాత్తామర్థముమ్ తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి (వికసితసహజసార్వజ్ఞ్యనుమాయ్) ఎన్ఱార్కీழ்; అన్ఱిక్కే, "శుడర్విళక్కు" ఎన్ఱు-నిరవధికతేజోరూపమాన విగ్రహత్తైచ్చొల్లుకిఱతాక్కియరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (దివ్యమఙ్గళవిగ్రహముమ్ పుకర్పెఱ్ఱతిప్పోతెన్ఱు). ముతల్ జ్ఞానవిశేషణమెన్గైక్కునియామకమేతెన్నాల్; "వికసితసహజసార్వజ్ఞ్యనుమాయ్" ఎన్ఱవనన్తరమ్, "శుడర్విళక్కాయ్"ఎన్ఱతుక్కర్థమాక-పుకర్ పెఱ్ఱతిరుమేనియుముడైయనాయెన్నాతే, "తుళక్కఱ్ఱు"ఎన్గిఱతుక్కర్థమాక "విజ్వరనుమాయిఱ్ఱు"

౧॥ ౨॥వి-పు-౨-౧౩-౫౪. ౩॥వి-పు-౬-౭-౬౧-౬౨-౬౩-౬౪. ౪॥ ౫॥శా-మో-౩-౨-సూ-౪. ౬॥ఛాం-౮-౮-౧౨-౩.

ఈ.–వెళ్ళత్తైయుమున్డైయనానాఙ్, దివ్యమఙ్గళవిగ్రహముమ్పుకర్ పెఴ్ఱితిప్పోతు. (తుళక్కఱ్ఱు) ౧*ఆడియాడియిలాఴ్న్దాన్మైయాల్ వన్దవుళ్ నడుక్కముమ్దీర్న్దానాయిరానిన్ఱాఙ్; ౨ "విజ్వరః" ఎన్నక్కడవతిఱే. "ఇవర్నమ్మై విడిత్చ్చేయ్వతెఙ్?" ఎన్గిఱవుళ్ నడుక్కముమఴ్ఱితిప్పోతు. (అముతమాయ్) "ప్రముమోదహ" ఎన్గిఱపడియే.

అవఙతమ్మైవిరుమ్బిభోగ్యమాకనినైత్తిరుక్కిఱవిరుప్పత్తమక్కుభోగ్యమాయిరుక్కిఱపడి. (ఎఙ్గుమ్బక్కనోక్కఱియాఙ్) "ఆఴ్వార్పక్కలివనుక్కుణ్డాన అతిమాత్రప్రావణ్యత్తైత్తవిర్క్కవేణుమ్" ఎన్ఱునాయ్చ్చిమార్ తిరుములైత్తడత్తాలేనెరుక్కిఉలువర్కళ్ పక్కల్కణ్వైక్కమాట్టుకిఱిలఙ. ఇఙ్గే, ఆళవన్దార్క్కు కుఱుకైక్కావలప్పనరుళిచ్చేయ్తతాక వరుళిచ్చెయ్యుమ్వార్త్తై - "అప్పఙ శ్రీపాదత్తిలే యొరురహస్యవిశేషముణ్డు" ఎన్ఱు మణక్కాల్నమ్బి యరుళిచ్చెయ్య, "అతుకేట్కవేణుమ్" ఎన్ఱు ఆళవన్దారు మెழுన్దరుళక్కైకొణ్డశోழுపురత్తేఱ, అప్పనుమఙ్గే యొరుకుట్టిచ్చువరిలే యోగత్తిలేయెழுన్దరుళియిరుక్క, "ఇవరైసమాధిభఙ్గమ్బణ్ణవొణ్ణాతు" ఎన్ఱుశువరుక్కుప్పుఱమ్బేపిన్నేనిఱ్క. అప్పనుమ్ యోగత్తిలే యెழுన్దరుళియిరుక్కిఱవర్ తిరుమ్బిప్పార్త్తు, "ఇఙ్గుచ్చొట్టైక్కులత్తిలారేనుమ్ వన్దారుణ్డో?" ఎన్ఱుకేట్టరుళ, "అడియేఙ" ఎన్ఱు ఆళవన్దారు మెழுన్దరుళివన్దు కణ్డు, "నాఙ్గళ్ పిన్నే తెరియాతపడినిఱ్క ఇఙ్గనరుళిచ్చేయ్కైక్కు హేతువెఙ?" ఎన్న, "నానుమ్ తానుమాక వనుభవియానిన్ఱాల్, పెరియపిరాట్టియార్ తిరుములైత్తడత్తాలేనెరుక్కియణైత్తాలుమవళ్ ముకఙ్గూడప్పారాత సర్వేశ్వరఙ, ఎన్కుழுత్తైయముక్కినాలు మూన్ఱుతరమఙ్గే యెట్టిప్పార్త్తాఙ;'ఇప్పడియవఙ పార్క్కుమ్బోతు శొట్టైక్కుడియిలేశిలర్వన్దారుణ్డాకవేణుమ్' ఎన్ఱిరున్దేన్నాణుమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చేయ్తార్. (ఎఙ్పైన్దామరైకణ్ణనే) ౧*ఆడియాడియిలాఴ్న్దాన్మైయాల్ వన్దతాపముమ్దీర్న్దుతిరుక్కణ్ణుళుమ్కుళిర్న్దతు. ౨.

జీ-అ.—వివరిక్కిఱార్ (ఆడియాడియిలిత్యాది). "కృతకృత్యస్తదారామోవిజ్వరః ప్రముమోదహ" ఇతి శ్రీసఙ్క్షేపే. ఆఴ్న్దాన్మైయాలే- ఆఴ్వారుడైయవాఴ్న్దాన్మైయాలే. ఉళ్ నడుక్కమ్. అన్తఃకమ్పమ్. ఇతుక్కుసంవాదమ్ (విజ్వరఇత్యాది). ఇతుక్కు - పూర్వార్థత్తిలేనోక్కు. "తుళక్కఱ్ఱు" ఎన్గతుక్కర్థాన్తరమ్ (ఇవర్నమ్మైవిడిలిత్యాది).

ఎవ్వాకారత్తాలే భోగ్యత్వమెన్న (ప్రముమోదహేత్యాది). "హ" ఎన్గతు - పెరుమాళుడైయ ప్రమోదదశైయిల్ భోగ్యతైయైక్కణ్డుఋషియినుడైయ ఈడుపాడు. "ఎఙ్గుమ్" ఇత్యస్యచరమావధిమాహ (ఆఴ్వార్పక్కలిత్యాది). (అతిమాత్రప్రావణ్యత్తైయితి). అతిమాత్రప్రావణ్యమ్ సత్తానాశకమాకైయాలే తవిర్క్కవేణుమెన్గపడి. "అవర్కళ్ పక్కల్ కణ్వైయాఙ" ఎన్నుమతుక్కుసంవాదమ్ (ఇఙ్గే యాళవన్దారిత్యాది). ఎఙ్పైన్దామరైకణ్ణనిత్యారభ్యాన్వయః. ౨.

అ అ-వి.—ఎన్గైయాలే.——"అముతమాయ్" ఎన్గతు - హృష్టనాయెన్ఱువినక్షిత్తు, అముతమెన్ఱాల్- భోగ్యమాయిరుక్కుమెన్ఱుశొల్లుమతొழியు, సన్తోషఙ్గొల్లుమ్బడియెన్నెన్న (ప్రముమోదహఇత్యాది). అన్ఱిక్కే, ప్రముమోదహఎన్గిఱపడియేయెన్గతు - వాక్యభేదమ్బణ్ణి, తన్మైప్పెఴ్ఱప్రీతియాలేహృష్టనాయిరుక్కిఱవిరుప్పైచ్చొల్లుకిఱతు. తన్మైప్పెఴ్ఱప్రీతియవనతానాల్ భోక్తావవనాకవేణ్డియిరుక్క, "అముతమాయ్" ఎన్ఱు - స్వభోక్తృత్వన్దోన్ఱ వరుళిచ్చేయ్వానెన్నెన్న (అవఙతమ్మైవిరుమ్బిఇత్యాది). ఎన్నవుమామ్. తమ్మాలవనుక్కుణ్డానముకమలర్త్తియైక్కణ్డుతాముకక్కైస్వరూపమాకైయాలే భోక్తృత్వదోషమిల్లైయెన్ఱుకరుత్తు.——౩"అకలకిల్లేనిఱైయుమెన్ఱలర్మేల్మఙ్గైయుఱైమార్పా ఉన్నడిక్కీழமర్న్దుపుకున్దేఙ" ౪"కోలమలర్ప్పావైక్కన్బాకియవెన్నన్బేయో" ఇతిప్రకారేణపురుషకారభూతానాందివ్యమహిషీణాం కథం ప్రావణ్యనివర్తకత్వమితిశఙ్కాంచ (అతిమాత్రశబ్దేన) పరిహృతాభవతి. ఆశ్రయాపాయశఙ్కయానివర్తయన్తీతిభావః. "తిరుములైత్తడత్తినాలేనెరుక్కినాలుమవళ్ ముకమ్బారాఙ" ఎన్గతుక్కుసంవాదమ్ (ఆళవన్దారిత్యాది). (అప్పఙ శ్రీపాదత్తిలే యొరురహస్యవిశేషముణ్డెన్ఱు

మణక్కాల్నమ్బియరుళిచ్చెయ్య) అతావతు-మణక్కాల్నమ్బి ఆళవన్దార్క్కు ప్రపచ్చెయిట్టుప్పోయ్, "ఇతువేయుమ్ముడైయనిధి" ఎన్రుపెరుమాళ్ తిరువడికళైక్కాట్టిక్కొడుక్క, అవరుమ్ హృష్టరాయ్త్తొழుతవళవిలే పెరుమాళ్, కుళిరనోక్కుతల్, వినవుతల్, శెయ్యక్కాణామైయాలే, "ఇవ్వస్తువై యథామనోరథమనుభవిక్కవిరకిల్లైయో?" ఎన్రునమ్బియైక్కేట్టరుళ, "ఆనాల్ కణ్ణైకొణ్డశోழపురత్తిలే నాతమునికళుక్కుత్తిరుప్పళ్ళిపడుత్తవిడత్తిలే యొరుకుట్టిచ్చువరిలే కురుకైక్కావలప్పన్ యోగత్తిలేయెழున్దరుళియిరుక్కిఱార్, అవరిడత్తిలేశెన్రాలుమ్ముడైయ మనోరథమ్ సిద్ధిక్కుమ్" ఎన్రుమణక్కాల్నమ్బి యరుళిచ్చెయ్య. అప్పాల్ - ఇరున్దపడియే యనుసన్ధిప్పతు. ఇత్తాల్జ్గుతాత్పర్యమ్- పిరాట్టితిరుములైత్తడత్తాలే నెరుక్కినాలు మవళ్ ముకమ్పారానెన్గిఅమాత్రమ్. కుట్టిచ్చువర్-స్వల్పభిత్తిః. ౨.

ప్ర-తి.—(ఇరణ్డామ్పాట్టు) (శిక్కెనవిత్యాది). (తుళక్కఱ్ఱు) సక్షేపే, అభిషిచ్యచలఙ్కాయాంరాక్షసేన్ద్రంవిభీషణమ్ । కృతకృత్యస్తదారామోవిజ్వరఃప్రముమోదహ" ౹౹౯౧౹౹

తాత్పర్యము.—సకలలోకములను తనసంకల్పమువందుంచి రక్షించి యనన్యపరుఁడై సర్వేశ్వరుఁడు నామనస్సునందు దృఢముగసంశ్లేషించెను. పిదప నిరతిశయజ్ఞానాదిసకలకల్యాణగుణవిశిష్టుఁడును కృతకృత్యుఁడును సంతోషాతిశయముచే మనోహరములైన నేత్రములుకలవాఁడును నన్నుదప్ప యితరములనుజూడక నాయందత్యాసక్తుఁడునునాయెను. ౨.

మూ.—తామరైక్కణ్ణనై విణ్ణోర్ పరవుమ్దలైమకనై, తుழాయ్విరై
ప్పూమరువుకణ్ణియెమ్బిరానైప్పొన్మలైయై ।
నామరువినన్నేత్తియుళ్ళివణఙ్గినామకిழ్న్దాడ, నావలర్ ।
పామరువినిఱ్కత్తన్దపానైయేవళ్ళలే ॥ 3॥

అ.—(తామరై) నిరతిశయసౌన్దర్యలావణ్యాదికల్యాణగుణవిశిష్టనాయ్, నిరతిశయసుగన్ధదివ్యమాల్యాలఙ్కృతనాయ్, శేషశేషాశనవైనతేయాదిదివ్యపురుషర్కళాలే సంస్తూయమాననాయిరున్దవనై, నామ్మరువిన్నేత్తియుళ్ళివణఙ్గినామకిழ్న్దాడుమ్పడినమ్ముడైయ నావిలేయలరుకిఱశొఱ్కళుక్కుత్తన్నై విషయమాకత్తరుకైయే స్వభావమాయిరుప్పతే!, ఎన్నవదాన్యనో! వెన్గిఱార్. 3.

అన్వ.—తామరై కణ్ణనై విణ్ణోర్ (3) పరవుమ్ తలైమకనై విరై (౬) పూ మరువు తుழాయ్క్కణ్ణి (౯) ఎమ్ పిరానై పొన్మలైయై (౧౨) నామ్ మరువి నన్గు (౧౫) ఏత్తి ఉళ్ళి వణఙ్గి (౧౭) నామ్ మకిழ్న్దు ఆడ (౨౧) నా అలర్ పా (౨౪)మరువి నిఱ్క తన్ద(౨౭) పానై ¶ ఏయ్ వళ్ళల్. (30).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, తన్నైక్కరణత్రయత్తాలుమ్ నిరన్తరానుభవమ్పణ్ణువిత్త మహోదారనానవన్ ఎన్నైయొழియవఱికిఱిల నెన్గిఱార్.

తామరైపోన్ఱ, కణ్గళైయుడైయనాయ్, అవ్వழకాలే నిత్యసూరికళ్, (3) నిరన్తరమాకప్పుకழుమ్పడియాన, మేన్మైయైయుడైయవనాయ్, విరైయుమ్, (౬) పూవుమ్, మరువిన, తుழాయ్మాలైయైయుడైయనాయ్క్కొణు,(౯)ఎఙ్గళుక్కు, స్వామియాయ్, ఎఙ్గళోట్టైచ్చేర్త్తియాలే పొన్మలైపోలే యొళ్గియుజ్జ్వలనానతన్నై, (౧౨) నాఙ్గళ్ నికర్షమ్పార్త్తకలాతే, మరువి, సూరికళోపాతియఙ్గుత్తైక్కుత్త కుతియామ్పడినన్రాక, (౧౫) ఏత్తి, అవర్కళ్ శిన్దైయుళ్ వైక్కుమాప్పోలేనినైత్తు, ౧ "వణఙ్గివழిపడుమ్" ఎన్రపడియేతిరువడికళిలేవిழున్దు, (౧౭)

¶ "పానైయేయ్వళ్ళలే" ఎన్రు పన్నీరాయిరప్పడియిల్ పాఠమ్. ౧॥ ౬-౮.

ఇప్పడికరణత్రయత్తాలుమనుభవత్తాలే నాజ్గళ్, అనన్దికళాయ్, ససమ్భ్రమన్ఱత్తమ్బణ్ణుమ్బడియాక, (౨౧) నావిలే, అలరాకిఱ, పావిలే, (౨౮) మరువి, తిరువాయ్మొழிపాడినిఱ్కుమ్బడి, ఉపకరిత్త, (౨౯) స్వభావత్తుక్కు, పోరున్దిన, ఔదార్యగుణవిశిష్టనానవన్. (౩౦) ఎన్గుమ్పక్కనోక్కిఱియానెన్ఱన్వయమ్. పాన్మై - స్వభావమ్. 3.

అర్థము.—తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకలవాఁడును నిత్యసూరులు (౩) సంతోషించునట్లున్న అధిపతియైనవాఁడును పరిమళ మును (౬) పుష్పములును పూర్ణమైయున్న తిరుత్తుழாయిమాలకలవాఁడును (౯) మాకు స్వామియైనవాఁడును సువర్ణపర్వతమువలె (అత్యు జ్జ్వలుఁడును నైనసర్వేశ్వరుని) (౧౨) మేము సమీపించియు చక్కఁగ (౧౫) స్తుతించియు ధ్యానించియు నమస్కరించియు (౧౮) మేము ఆన న్దించినవారలమై నర్తనముచేయ (౨౧) నాలికయందు వికసించుచున్న పాశురములయందు (౨౮) సమీపించి నిలుచునట్లు ఉపకరించిన(౨౯) స్వభావమునకుఁ దగుమైన ఔదార్యగుణముకలవాఁడాయెను. (౩౦)

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. నిత్యసూరికళుక్కు మవ్వరుకానవన్ తన్నై నాన్ దేశికనాయనుభవిక్కుమ్బడిపణ్ణి నవితువుమోరౌదార్యమేతానెన్గిఱార్.

(తామరైక్కణ్ణనైయిత్యాది)ఒరుకాల్ తిరుక్కణ్గళాలేకుళిరనోక్కినాల్, అతిలేతోన్ఱు జ్వరసన్నిపతితరైప్పోలే అఙ్గైవుకెడనేత్తానిఱ్పర్కళాయిఱ్ఱు నిత్యసూరికళ్. ౧“శ్రుతోయమర్థో రామస్యజామదగ్న్యస్యజల్పతః” ఎన్గిఱపడియే. (తలైమకనై) ఇవర్కళేత్తానిన్ఱాలుమ్, ౨“నిరవద్యఃపరఃప్రాప్తేః” ఎన్ఱుఅవన్ పరనాయిరుక్కుమ్. (తుழாయ్యిత్యాది). నిత్యసూరికళైక్కణ్ణాలేతోత్పిత్తాన్, ఇవరైక్కణ్ణియిలే యకప్పడుత్తినాన్. మార్విల్ మాలైయైక్కాట్టిమాలాక్కినాన్. విరై - పరిమళమ్. విరైయుమ్ పూవుమ్మరువియిరున్దుళ్ళ తుழாయ్క్కణ్ణియెమ్బిరానై. (పొన్మలైయై) ఎన్నోక్కైక్కలవియాలే అపరిచ్ఛిన్నమానవళర్కైయుడైయనాయ్, కాల్యాజ్ఞమాట్టాతేయిరుక్కిఱవనై. నానేత్తప్పెఱ్ఱపడియాలేవళర్న్దపడియెన్నవుమామ్. ఆక, ఇత్తాల్ - ఇవరైప్పెఱ్ఱపిన్బు వళర్న్దుపుకర్పెఱ్ఱపడి.

జీ-అ.—మూన్ఱామ్పాట్టు (తామరైయిత్యాది). “విణ్ణోర్ పరవుమ్తలైమకనై, నావలర్పామరువి నిఱ్కత్తన్దపాన్మైయేవళ్ళలే” ఎన్ఱప దజ్గళైక్కటాక్షిత్తవతారికై (నిత్యసూరికళుక్కుమిత్యాది).

తామరైక్కణ్ణనై, విణ్ణోర్ పరవుమ్ తలైమకనై” ఎన్గిఱపదచ్చేర్త్తిక్కు భావమ్(ఒరుకాలిత్యాది). పరవుకై-అఙ్గైవుకెడక్కూప్పిడుకై. ఇతు-భక్తిపారవశ్యకృతమ్. “పరవుమ్” ఎన్ఱతుక్కు సంవాదమ్ (శ్రుతోయమిత్యాది). ౨ “నారదస్యచదేవర్షేఃకృష్ణద్వైపాయనస్యచ” ఇత్యుత్తరార్ధమ్. ఇదంప్రమాణం మోక్షధర్మే. జల్పతః ఎన్ఱు - తసిల్ ప్రత్యయాన్తమాన వవ్యయమాయ్, రామనుడైయ జల్పత్తినాలే కేట్కప్పట్టతెన్ఱపడి. జల్పనమ్ - అక్రమమాకచ్చొల్లుకై. తలైమకనై - ముతన్మైయైయుడైయవనై. (నిరవద్యఇత్యాది) పఞ్చమేంశే ప్రథమే, “నిరవద్యఃపరఃప్రాప్తేర్నిరధిష్ఠోక్షరఃక్రమః । సర్వేశ్వరపరాధారధామ్నాన్ధామాత్మకాక్షయ.” (పరఃప్రాప్తేః) ప్రాప్తేఃపరః - ప్రాప్తుమశక్య ఇత్యర్థః. నిరధిష్ఠః - నిరాధారః. క్రమః - అప్రతిబన్ధమహోత్సాహః. సర్వేశ్వరపరాధార! - సర్వేషామీశ్వరాణాంపరాధార!. ధామ్నాన్ధామాత్మక! - జ్యోతిషాంజ్యోతిరిత్యర్థః. “కణ్ణియెమ్బిరానై” ఎన్ఱపదత్తైక్కటాక్షిత్తురసోక్తి (నిత్యసూరీత్యాదివాక్యద్వయముమ్). అన్వయమ్ (విరైయుమిత్యాది). “ఎమ్బిరానై, పొన్మలైయై” ఇతిపదసఙ్గతిసిద్ధం భావమాహ (ఎన్నోక్కైయిత్యాది). “నన్గేత్తి” ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తర్థాన్తరమ్ (నానేత్తవిత్యాది). ఫలితమ్ (ఆకవిత్తాలిత్యాది). ఉక్తార్థద్వయత్తాలుమెన్ఱపడి.

అ-అ-వి.—(ఒరుకాల్ తిరుక్కణ్గళాలేయితి). 3 “జితన్తేపుణ్డరీకాక్ష” ౪ “తదశ్మసారమ్” ఇత్యాది.—— (కాల్యాజ్ఞమాట్టాతే

౧॥ మో-ధ-3౪. ౨॥ వి-పు-౫-౧-౪౮. 3॥ జి-స్తో. ౪॥ భాగ-పు-౨-3-౨౪.

ఈ.-(నామరువి) ౧"అరువినైయేఁ"ఎన్ఱ కలక్కడవనామ్కిట్టి (నణ్ణేత్తి)నిత్యసూరికళ్తక్కడవవిషయత్తైన ణ్ణాకవేత్తి; ౨* వానవర్ శిన్దైయుళ్ వైత్తుచ్చొల్లుమ్ శెల్వనై, ఎన్దైయెయెన్ఱ్ ఎన్ఱ కణ్ణవరిణ్ణే. ౩"యతో వాచో నివర్తన్తే" ఎన్ఱు వేదఙ్గళుఙ్గూడమీణ్డవిషయత్తై మఱుపాడురువవేత్తియెన్ఱుమామ్. (ఉళ్ళి) ౧ "నినైన్దు"ఎన్ఱ అనుసన్ధానత్తుక్కు ప్రాయశ్చిత్తమ్బణ్ణత్తేడాతేయనుసన్ధిత్తు. (వణఙ్గి) గుణబలాత్కృతరాయ్ నిర్మమరాయ్వణఙ్గి. ౪ "వణఙ్గినాల్, ఉన్బెరుమైమాశూణాతో" ఎన్నుమ్నామ్వణఙ్గి.

(నామకిழ்న్దాడ) భగవదనుభవత్తాల్ వన్దప్రీతితత్త్వమ్ కనాక్కణ్డతియాతనామ్ హృష్టరా యతుక్కు పోక్కువిట్టాడ. (నావలరిత్యాది) నాట్పూవలరుమాపోలే జిహ్వాగ్రత్తిలే వికసియానిన్ఱుళ్ళఛన్దస్సానతు ఎన్బ క్కలిలేనిఉక్కుమ్బడియాక తన్దవితుతన్నై స్వభావమాకవుడైయైయాయిరుక్కిఱ పరమోదారనే!. (నావలర్పా) మనస్సహాకారముమ్ వేణ్డాతపడియాయిరుక్కై. తామరైక్కణ్ణనాయ్, విణ్ణోర్ పరవున్దలైమకనాయ్, తుழாయ్ విరైప్పూమరువుకణ్ణి యెమ్బిరానాయ్, పొన్మలైయాయిరుక్కిఱతన్నై, నామ్మరువినణ్ణేత్తియుళ్ళివణఙ్గినామ్ మకిழ்న్దాడుమ్బడి, నావలర్ పామరువినిఱ్క తన్దపాన్మైయేయ్న్దవళ్ళలేయెన్ఱు శొల్లుకిఱారాకవుమామ్. అన్ఱియే, "తామరైక్కణ్ణనై" ఎన్గిఱ ఐకారత్తై అవ్యయమాక్కి, తామరైక్కణ్ణనాయ్ - పొన్మలైయాయిరుక్కిఱనీ, నామరువి - నావలర్పామరువినిఱ్క తన్దపాన్మైయే - ఇతువుమొరుస్వభావమే !; వళ్ళలే - పరమోదారనే ! ఎన్గిఱారాకవుమామ్. 3.

జీ-అ.- "నామ్" ఎన్ఱపదత్తై-"మరువి,నణ్ణేత్తి, ఉళ్ళి,వణఙ్గి"ఎన్ఱపదఙ్గళోడే ప్రత్యేకమన్వయిత్తు, అత్తాల్-ఔదార్యాతిశయన్దోన్ఱుకిఱ తెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, ప్రతిపదమ్ ప్రతికోటిఙ్చదర్శయతి (అరువినైయేనిత్యాదియాలుమ్, వానవర్ శిన్దైయుళ్ వైత్తిత్యాదియాలుమ్, నినైన్దిత్యాదియాలుమ్, వణఙ్గినాలున్బెరుమైయిత్యాదియాలుమ్, భగవదనుభవత్తాలిత్యాదియాలుమ్). అరువినైయేనెన్ఱతుక్కు- ౧"వళ వేழுలకిన్ తలాయవానోరిఱైయై" ఇత్యాదౌహృదయమ్, "విణ్ణోర్ పరవుమ్ తలైమకనై" ఇత్యేతద్ధృదినిధాయాహ (నిత్యసూరికళ్తవిత్యాది). నమ్మైక్కుభావమ్ (వానవరిత్యాది). ఆకైయాలే నిత్యసూరికళైప్పోలేనణ్ణాకవేత్తియెన్ఱు (అకణ్ణవరిణ్ణే) ఎన్ఱవనన్తరమ్ వాక్యత్తైప్పూరిప్పతు. నమ్మైక్కర్థాన్తరమ్ (యతో వాచఇత్యాది). విషయత్తై - అపరిచ్ఛిన్నవిషయత్తై. మఱుపాడురువవెన్ఱతు - నణ్ణేయినర్థమ్. మఱుపాడురువుకై- పిన్నేపుఱప్పడుకై. యావదవగాహనత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ఆక, "నణ్ణేత్తి" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్ - అయోగ్యతానుసన్ధానత్తాలే యకణ్ణనానతు తవిర్న్దు నిత్యసూరికళైప్పోలే నణ్ణాకవేత్తియెన్నుతల్, అపరిచ్ఛిన్నవిషయత్తైమఱుపాడురువవేత్తియెన్నుతలెన్ఱు. (నినైన్దిన్ఱుఇతి) అస్య ౧"ఎన్నానినైన్దునైన్దు" ఇత్యత్రహృదయమ్. ప్రాయశ్చిత్తమ్బణ్ణత్తేడాతే - అయోగ్యతానుసన్ధానత్తాలకలనినైయాతే. గుణమ్-సౌశీల్యాది. ప్రతియోగియోడేకూట్టివివరణమ్ (వణఙ్గినాలిత్యాది).

అతుక్కు - ప్రీతితత్త్వత్తుక్కు. పోక్కువిట్టు - నఱ్ఱివిట్టు. నాట్పూ - సద్యోవికసితపుష్పమ్. శబ్దార్థమ్ (జిహ్వాగ్రత్తిలేయిత్యాది). ఛన్దస్సాకిల్ నావినాలేయన్ఱోవలరువతు, "నావలర్" ఎన్ఱువిశేషిప్పానెన్నెన్న (మనస్సహాకారమిత్యాది). మున్దినవన్వయమ్ - పరోక్షనిర్దేశమాయ్- పాన్మైయోడే కూడినవౌదార్యమిరున్దపడి యెన్నెన్ఱీడుపాడు. ద్వితీయాన్వయమ్ - అపరోక్షనిర్దేశమాయ్ ప్రథమాన్తమాకక్కణ్డుకొళ్వతు. పాన్మై - స్వభావమ్. పాన్మైయేయ్న్ద - స్వభావమాక వుడైయైయాయిరుక్కిఱవళ్ళలేయెన్గిఱతు - సమ్బోధనై. 3.

అ-అ.వి.—యిరుక్కిఱనైయితి)ద్వితీయైకవచనాన్తనిర్దేశాత్ ప్రథమయోజనా౽సాధారణీవా.——తామరైక్కణ్ణనాయ్ఇత్యాదివాక్యేన అభిధీయమానా-ప్రథమయోజనా, పరోక్షనిర్దేశరూపా. అస్యాంయోజనాయామ్(పొన్మలైయాయిరుక్కిఱతన్నైఇతి)ఐకారోవివక్షితః, ద్వితీయాన్తఇత్యర్థః. పాన్మైయేయ్న్దవెన్గిఱతు - పామరువినిఱ్క తన్దవితుతన్నై స్వభావమాకవుడైయైయాయిరుక్కిఱ వెన్ఱపడి. వళ్ళలేయెన్గిఱతు-పరోక్షత్తిలే ఔదార్యమ్.(అన్ఱియేతామరైక్కణ్ణనైఎన్గిఱఐకారత్తైయితి) ద్వితీయయోజనా, భగవన్తమభిముఖీకృత్యప్రవృత్తా. తత్రద్వితీయ

౧॥ ౫-౧. ౨॥ ౧౦-౭. ౩॥ తై-ఆ-౯. ౪॥ ౫-౨.

ఆ-ఆ-వి.—యోజనాయామ్ (తామరైక్కణ్ణనాయ్ప్పన్మలైయాయితి)ఆద్యన్తగ్రహణంక్రియతే.——తామరైక్కణ్ణనాయ్ విణ్ణోర్ పరవుమ్ తలైమకనాయ్ విస్తైప్పావుసవుతుకాయ్కణ్ణియెమ్బిరానాయ్ప్పన్మలైయాయిరుక్కిఱనీ, నామువినన్గేత్తియుళ్ళివణఙ్గినామకిழ్న్దాడ, నావలర్ పామువివిఱ్కత్తన్దపాన్నైయుమెఽసపాన్నైయే; వళ్ళలే-ఉన్నాదార్యమిరున్దపడియెన్నే! ఇతియోజనాప్రకారః. ఇన్దప్పక్షత్తిల్, పాన్నైయెన్గిఱతు- పామువివిఱ్కత్తన్దవితువుమొఽసస్వభావమేయెన్ఱ్ దుపాడు. 3.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్బట్టు) (తామరైయిత్యాది) (విణ్ణోర్ పరవుమ్) మోక్షధర్మే.[౩౪]"శ్రుతోయమర్థో రామస్యజామదగ్న్యస్యజల్పతః । నారదస్యచదేవర్షేః కృష్ణద్వైపాయనస్యచ",—— (తలైమకనై) పఞ్చమేంశేప్రథమేధ్యాయే, "అన్యూనశ్చాప్యవృద్ధిశ్చస్వాధీనో నాదిమాన్వశీ । క్లమతన్ద్రీభయక్రోధకామాదిభిరసంయుతః॥ ౪౭॥ నిరవద్యఃపరఃప్రాప్తేర్నిరధిష్ఠోక్షరఃక్రమః । సర్వేశ్వరపరాధారధామ్నాంధామాత్మకాక్షయః ౪౮॥" "(పరఃప్రాప్తేః) ప్రాప్తేఃపరః - దుష్ప్రాపఇత్యర్థః. నిరధిష్ఠః - నిరాధారః. క్రమః - అప్రతిబన్ధమహోత్సాహః; 'వృత్తిసర్గతాయనేషుక్రమః' ఇతిసూత్రే, వృత్తిః - అప్రతిబన్ధః. సర్గః - ఉత్సాహః. తాయనమ్- స్ఫీతతేతిదర్శనాత్. క్రమఇతి - కర్తరివ్యుత్పత్తిః. సర్వేశ్వరపరాధార - సర్వేషామీశ్వరాణాంపరాధార. ధామ్నాంధామాత్మక - జ్యోతిషాంజ్యోతిః" ఇతి శ్రీవిష్ణుచిత్తార్యైర్వ్యాఖ్యాతమ్.

తాత్పర్యము.—నిరతిశయసౌన్దర్యలావణ్యములు మొదలగు కల్యాణగుణములుకలవాఁడును మిక్కిలి పరిమళించుచున్న దివ్యమాలచే నలంకృతుఁడును నిత్యసూరిసంఘములచే స్తుతింపఁబడువాఁడును నైన తనను మేము సమీపించి ధ్యానించియు పాదపద్మములను నమస్కరించియు అనన్దాతిశయముచే ససంభ్రమనర్తనముచేసియు రసనేన్ద్రియముచేఁబాడియు వర్తించునట్లు తనవిషయములైన పాశురములను నాకుఁబ్రసాదించిన సర్వేశ్వరుని యౌదార్యమెట్టిదో!. 3.

మూ.—వళ్ళలేమతుశూతనా వెన్మరదకమలై యేయున్నైనినైన్దెళ్కఅన్దవెన్దాయున్నై యెజ్జనమ్విడుకేన్ । వెళ్ళమేవుప్రైనిన్పుకళ్ కుడైన్దాడిప్పాడిక్కళిత్తుకన్దుకన్దుళ్ళనోయ్కళెల్లాన్దురన్దుయ్న్దుపోన్దిరున్దే॥౪॥

ఆ.—(వళ్ళలే) ఆశ్రితర్క్కాత్మదానమ్పణ్ణుమ్స్వభావనే!, తద్విరోధినిరసనస్వభావనే!, ఎన్నుడైయపరమభోగ్యమే!, ఉన్నైనినైన్దాల్ నీరాయురుకుమ్ ప్రకృతియాకవన్నైప్పణ్ణినవనే!, ఉన్నుడైయ ఏవంవిధమానకల్యాణగుణఙ్గళాకిఱ వమృతవెళ్ళత్తైక్కుడైన్దాడిప్పాడిక్కళిత్తు కన్దుకన్దుళ్ళనోయ్కళెల్లాన్దురన్దుయ్న్దుపోన్దిరున్దునన్నైయెజ్జనేవిడుమ్బడియెన్గిఱార్. ౪.

అన్వ.—వళ్ళలే మతుశూతనా ఎన్ (3) మరదకమలైయే ఉన్నై నినైన్దు (౬) ఎళ్కల్ తన్ద ఎన్దాయ్ (౯) వెళ్ళమేవుప్రై నిన్ పుకళ్ (౧౨) కుడైన్దు ఆడిప్పాడి కళిత్తు (౧౫) ఉకన్దుకన్దు ఉళ్ళనోయ్కళెల్లామ్ తురన్దు (౧౯) ఉయ్న్దు పోన్దు ఇరున్దు (౨౧) ఉన్నై ఎజ్జనమ్ విడుకేన్. (౨౪)

పన్ని.—అనన్తరమ్, సర్వప్రకారోపకారకనాన వున్నై విడప్పోమోవెన్గిఱార్.

అర్థిత్వనిరపేక్షమాకవుపకరిక్కుమ్మహోదారనాయ్, ఉపకారఙ్గళ్కళ్కిఱవెన్విరోధియైయుమధువైయఱిత్తాప్పోలేయఱిక్కుమవనాయ్, నివృత్తవిరోధికనానవెనక్కు,(3) ఉత్తుఙ్గమాయుజ్జ్వలమానమరదకమలైపోలేయిరుక్కిఱవడివైయనుభవిప్పిక్కుమవనాయ్, ౧"మాఱ్ఱాన్నసఙ్కల్పమదైయర్తోఱ్కైకవిట్టు" ఎన్గిఱపడియేఉన్నై, అనుసన్ధిత్తు, (౬) ఇతరవిషయఙ్గళైయికழుమ్స్వభావత్తై, తన్ద, స్వామియే!, (౯) పెరుఙ్గడల్పోలేయపరిచ్ఛిన్నమాన, ఉన్నుడైయ, గుణఙ్గళై, (౧౨) అవగాహిత్తనుభవిత్తు, అన్దప్రీతియాలేఆడువతుపాడువతాయ్, కళిత్తు,

౧౫) అతోరళవిల్ నిల్లాతేమేన్మేలనవుకన్ఱు, అహఙ్కారార్థకామఙ్గళ్ అనుభవవిశ్లేషమ్ నికన్దానుసన్ధానమ్ముతలాకవుళ్ళనోయ్కళైయె ౯మ్, తూరప్పోమ్బడియకట్టి, (౧౯) లబ్ధసత్తాకనాయ్, సంసారస్థితికొలైన్దు ఉన్నళవుమ్బోన్దు, ౧ "గాయన్నా స్తే" ఎన్ననుభవిత్తుక్కొణ్డి కక్కప్పెఱువైత్తు, (౨౧) ఇప్పడియుపకారకనానవున్నై, ఎఙ్ఙనే, విడువేనే?. (౨౪)   ౪.

అర్థము.—మహోదారుఁడును విరోధియగుమధువనుసంహరించినవాఁడును నాకు (3) మరతకపర్వతమువలెమనోహరమైనతిరుమేనుకల ౕడునునైన నిన్ను ననుసన్ధించి (౬) (ఇతరవిషయములను) బరిహరించుస్వభావమును బ్రసాదించిన ఓ! స్వామీ! (౯) సముద్రమువంటి గ్యాణగుణములుకల నీయొక్క గుణములను (౧౨) అవగాహించి నృత్యముచేసియుపాడియు సంతోషించియు (౧౫) పైపైయానన్దము ౦దియు మనోవ్యాధులైన (అహంకారమమకారములను) బోగొట్టియు (౧౯) (సంసారులకంటె) విలక్షణుఁడై యుండియు నిన్ను (౨౧) కారణముచే విడిచెద?. (౨౪)   ౪.

ఈ.—నాలాయ్రమ్బట్టు. "నామరువినన్గిత్తియుళ్ళిభజఙ్గినామకిழ்న్దాడ" ఎన్ఱు - తమ్ముడైయనైచ్యత్తైయ సన్ధిత్తవాఱే, "ఇవర్నమ్మైవిడిక్కియ్వతే?" ఎన్ఱు అననతిశఙ్కైపణ్ణ, నిర్హేతుకమాకవున్వడివழக్కై నీయె ౯యనుభవిప్పిక్క అనుభవిత్తు అత్తాలేశిథిలనాన నానున్నైవిడ సమ్భావనైయుణ్డో? వెన్గిఱార్.

(వళ్ళలే) నిర్హేతుకమాకవున్నైయెనక్కు త్తన్దపరమోదారనే!. (మతుసూతనా) నీయున్నైత్తరుమిడ త్తిల్ నాన్స్వీకరియాతపడిపణ్ణుమ్ విరోధికళై, మధువాకిఱ అసురనైనిరసిత్తాప్పోలే నిరసిత్తవనే!. (ఎన్మరదక మలైయే) ఉన్నైనీయాక్కుమ్బడి యున్నిలుమ్ శీరియతాయ్, శ్రమహరమాయ్, అపరిచ్ఛేద్యమానవడివழకై నన్ఱో ఎనక్కౌదార్యమ్బణ్ణిఱ్ఱు. (ఉనైనినైన్దెళ్ కల్తన్దవెన్దాయ్) ఉన్నైయనుసన్ధిత్తాల్, ఇతరవిషయఙ్గళై నవిడుమ్బడి పణ్ణినవనే! యెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, ఎళ్కిలావతు - ఈడుపాడాయ్, ఉన్నైయనుసన్ధిత్తాల్, "కాలాழుమ్నెఞ్జழియుమ్ కణ్ణుழలుమ్" ఎన్గిఅపడియే అళ్ళియెడుక్కవేణ్డుమ్బడిపణ్ణిత్తన్దవెన్నాయనేయెన్ను

జీ-అ.—నాలాయ్రమ్బట్టు (వళ్ళలేయిత్యాది). (తమ్ముడైయనైచ్యత్తైయిలి) "నామ్" - ప్రీతిలత్త్వమ్ కనాక్కణ్ణతీయాతనామెన్గియాలే- చ్యమ్వ్యోతిత మెన్ఱపడి. (అశిశఙ్కైపణ్ణ) నైచ్యానుసన్ధానమతిశఙ్కాహేతువెన్ఱపడి. వడివழక్కైయెన్ఱతు - "మరదకమలై". ఎన్ఱత్తై ర్ఱిఱ్ఱు. "ఎళ్కల్" ఎన్ఱపదత్తిన్ ద్వితీయార్థత్తిలేనోక్కాక (శిథిలనాననానెన్ఱతు). విడసమ్భావనైయుణ్డో వెన్ఱతు - "ఎఙ్ఙనమ్విడుకేన్" న్ఱత్తైప్పఱ్ఱి.

హేతుపూర్వకమాకత్తరిల్, అతు ఔదార్యమల్లామైయాలే (నిర్హేతుకమాక వెన్గిఱార్). "మతుసూతనా" ఎన్ఱతు - దృష్టాన్తార్థమ్. న్నైనీయాక్కుమ్బడి - ఉన్నై "పరన్" ఎన్ఱుప్రకాశిప్పిక్కుమ్బడియెన్ఱపడి. ఇఙ్గే - 3 "రూపశ్రియాపరమయా"ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. మరదకమలైయిన్ తాత్పర్యమ్ (ఉన్నిలుమ్శీరియతాయిత్యాది). శీరియతాయ్ - భోగ్యమాయ్. "ఎళ్కల్" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్-త్యాగ ముమ్, ఈడుపాడుమ్. మున్దినతు (ఉన్నైయిత్యాది). (కాలాழుమిత్యాది) కాల్ తడుమాఱానిఱ్కుమ్, నెఞ్జు శిథిలమాకానిఱ్కుమ్,

---

అ-అ-వి.—3 "రూపశ్రియాపరమయాపరమేణధామ్నాచితైశ్చకైశ్చిదుచితైర్భవతశ్చరిత్రైః। చిహ్నైరనిహ్నవపరైరపరైశ్చకైశ్చిన్నిశ్చి త్యతేత్వయివిపశ్చితఈశితృత్వమ్" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్.——(కాలాழுమిత్యాది). పెరియతిరువన్దాతి మువ్పత్తునాలాయ్రమ్బట్టు. తిరుప్పాఱ్కడలిలే కణ్వళర్న్దరుళుకిఱవழகైయుమ్, శీలసౌలభ్యాదిగుణఙ్గళైయుఙ్గణ్ణనుభవిక్కైయన్ఱిక్కే, నాఙ్గళ్ కేట్టమాత్రత్తిలేయుమ్ అవ్వళవుమ్ వరయోగ్య తైయిల్లాతపడి కాల్తడుమాఱానిన్ఱతు; నిన్నెఞ్జుధరిక్కవిషయమఱ్ఱుమ్బడి నెఞ్జుశిథిలమాకానిన్ఱతు; కణ్గళ్ ఇలక్కుత్తెక్కప్పార్కవొణ్ణాత డి పరిభ్రమియానిన్ఱతు.   ౪.

౧॥ తై-భృ-౧౦.   ౨॥ పెరి-తి-అ-౩౪.   ౩॥ వై-స్త-౨౨.

ఈ.—తేల్.(ఉన్నై ఎజ్ఞనమ్ విడు కేన్) "ఉదారనన్లై"ఎన్లువిడవో?, "విరోధినిరసననల్లై" ఎన్లువిడవో?, "ఉనక్కు-వడి వళ్ళిక్లై" ఎన్లువిడవో?, ఉన్విషయత్తిలేయిప్పడి యీాడుపట్టనాన్ ఉన్నై ఎవిడ సమ్భావనైయుణ్డో? వెన్ను తల్; ఉన్నై యనుసన్ధిత్తాల్, ఇతరవిషయజ్గళిల్ విరక్తనాన నాన్విడసమ్భావనై యుణ్డో? వెన్ను తల్. ఇనిమేలెల్లామ వనతికైజ్గ-యైత్తీర్క్కిన్దార్ (వెళ్ళమేయిత్యాది) కడలోడొత్తిరున్దుళ్ళవున్నుడైయ కల్యాణగుణజ్గళై నాలు మూలై యుమ్బుక్కు-వ్యాపిత్తు, నాన్మఱునన్నైన్దు ప్రీతిప్రేరితనాయ్ క్కొణ్డుపాడి, అత్తాలేశెఱుక్కి- మికవుమ్ ప్రీత నాయ్. (ఉళ్ళనోయ్కళెల్లామ్తురన్దు) కర్మనిబన్ధనమాకవరుమవై, ఉన్నై ప్పిరిన్దుపడుమవై, "అయోగ్యన్" ఎన్ఱ కన్లువరుమవై, ఇత్యాదికళెల్లావఱ్ఱై యుమోట్టి. (ఉయ్న్దు) ౧ "సన్తమేన స్తతోవిదుః" ఎన్గిఱపడియే యుజ్జీవిత్తు, (పోన్దు) సంసారికళై విట్టువ్యావృత్తనాయ్. (ఇరున్దు) నిర్భరనాయిరున్దు. వళ్ళలేమతునూతనా-ఉన్నై ఎజ్ఞనమ్ విడుకేన్? ౪.

జీ-అ.—కణ్కుళ్లానిబ్కు-మెన్ఱపడి. అళ్ళియెదుక్కు-వారియెదుక్కు. ఎజ్ఞనమ్-ఎన్దప్రకారత్తాలే. "ఎజ్ఞనమ్" ఎన్దత్తైవివరిక్కిన్దార్ (ఉదార నిత్యాది). "వళ్ళలే" ఇత్యాదిపదజ్గళ్-హేతుగర్భజ్గళ్. "ఎళ్కల్" ఎన్గిఱపదత్తినర్థవ్యక్తైయుమ్ వ్యుత్క్రమమాకవరుళిచ్చెయ్కిన్దార్ (ఉన్విషయత్తిలిత్యాది). వెళ్ళమేవురై-(కడలోడొత్తిరున్దుళ్ళ) అపరిచ్ఛిన్నమానవెన్ఱపడి. "కుడైన్దు" ఎన్ఱతినర్థమ్(నాలుమూలైయుమ్బుక్కు-వ్యాపిత్తెన్దతు) అతావతు - అవగాహిత్తనుభవిత్తెన్ఱపడి. మఱునన్నైన్దు-మఱుపాడురువనన్నైన్దు. పూర్ణానుభవమ్బణ్ణియెన్ఱపడి. ఇతు "కుడైన్దు" ఎన్ఱతిల్ సిద్ధమానవర్థమ్. "ఆడి" ఎన్ఱతిన్తాత్పర్యమాతల్. ఆడి - అవగాహిత్తు. కళిత్తు - (శెఱుక్కి-) ఉకన్దుకన్దు (మికవుమ్ప్రీతనాయ్) తురన్దు - తురత్తి. పోన్దు - సాంసారికస్థితియైన్దున్నశేవుమ్బాన్దు. వెళ్ళమేవురైతోడక్కి, పోన్దిరున్దు-వళ్ళలేతోడజ్గ్గి. ఎళ్కల్తన్దవెన్దాయున్నై ఎజ్ఞనమ్ విడుకేనిత్యన్వయః. ౪.

తాత్పర్యము.—ఆశ్రితులకుపకరించుస్వభావుఁడును ఆశ్రితులవిరోధులనుబోఁగొట్టుస్వభావుఁడును నాకుఁబరమభోగ్యముగనున్న వాఁడునునైన ఓ! సర్వస్వామీ! నిన్ననుసంధించినచో శిథిలమగు స్వభావమును నాకుఁబ్రసాదించు నీకల్యాణగుణములనియెడి యమృతమును ననుభవించి నర్తనముచేసియు నీగుణములనుబాడియు, మనోవ్యాధులగు నహంకారమమకారములను సవాసనముగఁబోఁగొట్టి నిన్ననుభవించు చున్న నేనెట్లువిశ్లేషించెద-? ౪.

మూ.— ఉయ్న్దుపోన్దెన్నులప్పిలాతవెన్దీవినైకళై నాశమ్శెయ్తు,ఉన।
న్దమిలడిమైయడైన్దేన్విడువేనో।
వైన్దువన్దలైయీాడరవణైమేవిప్పాఱ్కడల్యోకనిత్తిరై।
చ్చిన్దైశెయ్తవెన్దాయున్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తే॥ ౫॥

అ.— (ఉయ్న్దు) త్వదనుభవజనితమాన ప్రీతియాలే కళిత్తాడుకిఱ తిరువనన్తాళ్వానైలే తమున్నుడైయదివ్యరూపగుణజ్గళైయనుభవిత్తుక్కొణ్డు కణ్వళర్న్దరుళుకిఱ పున్నై యనుభవిత్తుయ్న్దుపోన్దిరున్దు,ఎన్నుడైయముడివిల్లాతమహాదుఃఖజ్గళైపోక్కి ఉన్నన్దమిలడిమై యడైన్దేన్ ఇని విడువేనో? వెన్గిఱార్. ౫.

అన్వ.— పాఱ్కడల్ ఐన్దు పైకొ (౩) తలై ఆడు అరవణై (౬) మేవి యోకమ్ నిత్తిరై (౯) శిన్దైశెయ్త ఎన్దాయ్ ఉన్నై (౧౨) శిన్దైశెయ్తుశెయ్తు ఉయ్న్దు పోన్దు (౧౫) ఎన్ ఉలప్పిలాత వెమ్ (౧౮) తీ వినైకళై నాశమ్శెయ్తు (౨౧) ఉనతు అన్దమిల్ ... అడైన్దేన్ విడువేనో? (౨౬) ౫.

పన్నీ.— అనన్తరమ్, త్వదనుభవజనితకైఙ్కర్యభోగత్తై ప్పెఱ్ఱనాన్ విడువ్వబడి యెన్నిన్గిఱార్.

తిరుప్పాఱ్కడలిలే, ఐన్దువకైయాయ్, విరిన్ద (౩) ఫణఙ్గళైయుడైయవనాయ్, అశైన్దువరుకిఱ, తిరువరవణైయిన్ మేలే,(౬) పొరున్ద క్కణ్వళర్న్దు, జగద్రక్షణయోగత్తిల్ నిభృతతైయాలే, ఉఱఙ్గువారైప్పోలే, (౯) రక్షణప్రకారచిన్తైపణ్ణిన, ఎన్ స్వామియే!, ఇప్పడి రక్షకత్వత్తైప్రకాశిప్పిత్తవున్నై, (౧౨) నిరన్తరానుసన్ధానమ్బణ్ణి, లబ్ధస్వరూపనాయ్, అన్యపరరాన సంసారికళిల్ వ్యావృత్తనాయ్, (౧౫) నానేయెనక్కు త్తేడికొణ్డు, అసఙ్ఖ్యాతమాయ్, క్రూరమాయ్, (౧౮) అగ్నికల్పమాన, పాపఙ్గళై, నశిక్కుమ్బడిపణ్ణి, (౨౧) ప్రాప్తనానవున్నుడైయ, అపరిచ్ఛిన్నమాన, కైఙ్కర్యభోగత్తై,(౨౪) కిట్టప్పెఱ్ఱనాన్, విడక్షమనల్లేన్.(౨౭) ఆశ్రితవిషయత్తిలునక్కుప్పొరుత్తమిల్లామల్ విడుకిఱేనో?, అవర్కళ్ రక్షణత్తిల్ ఉనక్కు చ్ఛిద్రైయిల్లామల్ విడుకిఱేనో?, ఉన్ననుభవత్తిలెనక్కు శీలనమిల్లామల్ విడుకిఱేనో?, ఎన్ స్వరూపమ్ ప్రకాశియామల్ విడుకిఱేనో?, విషయాసక్తరాన సంసారికళోడు పొరుత్తముణ్డాయ్ విడుకిఱేనో?, ప్రతిబన్ధకమాన పాపముణ్డాయ్ విడుకిఱేనో?, ప్రాప్యమాన కైఙ్కర్యత్తిల్ శువడఱియామల్ విడుకిఱేనో?, ఇప్పడి లబ్ధాభీష్టనాననాన్ విడువేనోవెన్ఱు కరుత్తు. ౫.

అర్థము.— క్షీరాబ్ధియందు అయిదువిధములుకల విశాలములైన (౩) శిరస్సులుకల ఆడుచున్న సర్పమనియెడిశయనమును (౬) బొంది యోగముచే నిదురచేయువారలవలె (౯) (రక్షణప్రకారమును) చింతించిన నాస్వామీ! నిన్ను (౧౨) ధ్యానించిధ్యానించి ఉజ్జీవించి సంసారులకంటెవిలక్షణుఁడై (౧౫) నాయొక్క అసంఖ్యాతంబులును క్రూరములును (౧౮) అగ్నితోసమానములునైన పాపములను నశింపఁజేసి (౨౧) నీయొక్క అంతములేని కైంకర్యములను (౨౪) బొందితిని; (ఇంక) విడిచెదనా ?. (౨౭). ౫.

ఈ.— ఐన్దామ్బాట్టు. ఆత్మాన్తదాస్యత్తిలే అధికరిత్తనాన్ ఉన్నై విడ ప్రసఙ్గముణ్డో? వెన్గిఱార్.

(ఉయ్న్దుపోన్దు) నానుశేనాయ్, సంసారికళిల్ వ్యావృత్తనాయ్ప్పోన్దు. (ఎన్నులప్పిలాతవిత్యాది) ఎన్నుడైయ. ముడివిన్ఱిక్కేయిరున్దుళ్ళకొడియపాపఙ్గళై వాసనైయోడేపోక్కి, ఉన్తిరువడికళిలే ఆత్మాన్తదాస్యత్తిలే అధికరిత్తనాన్, ఇనివిడప్రసఙ్గముణ్డో?.(విడువేనో) విషయాన్తరఙ్గళై విరుమ్బినేనో? విడుకైక్కు, స్వరూపసిద్ధియిన్ఱిక్కేయొఴిన్దువిడుకిఱేనో?, దాస్యపరిమళత్తిల్ శువడఱియామల్ విడుకిఱేనో?, ఎనక్కుత్తెకుట్టివిడుకిఱేనో?. (ఐన్దిత్యాది) అడిమైయిల్ శువడఱిన్ద తిరువనన్తాఴ్వానునై విడిలన్ఱోనానునై విడువతు. పెరువెళ్ళత్తుక్కు ప్పలవాయ్త్తలైకళ్పోలే భగవదనుభవత్తాల్ వన్దహర్షత్తుక్కు పోక్కువీడాక ప్పలతలైకళై యుడైయ

జీ-అ.—ఐన్దామ్బాట్టు. (ఉయ్న్దిత్యాది). “ఉనతన్దమిలడిమైయడైన్దేన్ విడువేనో” ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱవవతారికై (ఆత్మాన్తేత్యాది). ఆత్మాన్తదాస్యమ్ - యావదాత్మభావియానకైఙ్కర్యమ్.

(నానుశేనాయ్). “ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తు - ఉయ్న్దుపోన్దు” ఎన్ఱన్వయత్తిలే తాత్పర్యమ్. ఉన్నైనిరన్తరానుసన్ధానమ్బణ్ణి లబ్ధస్వరూపనాయెన్ఱపడి. సంసారికళిల్ - అన్యపరరానసంసారికళిల్. ముడివిన్ఱిక్కే - అసఙ్ఖ్యాతమాయ్. వెన్దీ - క్రూరమాయ్, అగ్నికల్పమాన. అన్దమిలడిమై - అపరిచ్ఛిన్నమాయ్ నిత్యమానవడిమై. దాస్యమ్శెయ్వతుతిరువడికళిలేయాకైయాలే (ఉన్తిరువడికళిలేయెన్గిఱార్) “ఉనతు” ఎన్ఱతైక్కటాక్షిత్తు (విషయాన్తరఙ్గళైయిత్యాది). “ఉయ్న్దు” ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (స్వరూపసిద్ధిత్యాది). “అడిమై”ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (దాస్యపరిమళమిత్యాది). శువడు - రసమ్. “అన్దమిల్” ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (తెకుట్టివిడుకిఱేనోవెన్ఱతు). తెకుట్టి - అతితృప్తియాలేవేణ్డియిరామై. “విడువేనో” ఎన్ఱవనన్తరమ్ తిరువనన్తాఴ్వానై చ్చొల్లుకిఱతుక్కుభావమ్ (అడిమైయిలిత్యా). “ఐన్దు” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్(పెరువెళ్ళత్తుక్కిత్యాది). వాయ్త్తలైకళ్. వాయ్క్కాల్కళ్. పైన్దలై - పరన్దతలైకళ్. పలవాయ్త్తలైకళెన్ఱతు-తాత్పర్యార్థమ్.

అ-అ-వి.—“అన్దమిల్” ఇత్యత్ర - అనుభావ్యాంశాపేక్షయాఽనుభూతాంశస్యాల్పత్వమ్, అనుభూతాంశాపేక్షయాఽనుభావ్యాం

ఈ—వాయ్, మధుపానమత్తరైప్పోలే ఆడానిఱ్పానాయ్, శైత్యసౌకుమార్యసౌగన్ధ్యజ్గళైయుడైయనానతిరువనన్దాழ்వానైలే, తిరుప్పాళ్ళిఅడలిలే, “సకలప్రాణికళుమ్ కరైమరజ్జే కొన్దతామ్ విరకర్గ?” ఎన్ఱుయోగనిద్రైయిలేతిరువుళ్ళజ్గేటతె ఎన్నాయనానవనే!, (యోకని త్తిరై) ౧ “ఆత్మానం వాసుదేవాఖ్యంచిన్తయణ్” ఎన్గిఅపడియే తన్నైయనుసన్ధిత్తల్. ఎన్దాయ్) నీర్మైయేక్కోట్టి యెన్నైయనన్యార్హనాక్కినవనే.! (ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తు) నాణినైక్కుఱక్కృపికణ్ణినవునైనినైత్తువైత్తువిడప్రసజ్గముణ్డో? ౫.

జీ-అ.—“అరవు” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (శైత్యేత్యాది). (తిరువనన్దాழ்వానైలే) పొరున్దిఎన్ఱు- “మేవి” ఎన్ఱతుక్కర్థమాకక్కొట్టువతు. ౨ “యోగస్వప్నహనోపాయధ్యానసజ్గతియుక్తిషు” ఎన్ఱతిలుపాయవివక్షయాభావమ్ (సకలప్రాణికళుమిత్యాది). ధ్యానవివక్షయాఅర్థాన్తరమ్ (ఆత్మానమిత్యాది) షష్ఠాంశేచతుర్థే, “ఆత్మమాయామయీన్దివ్యాంయోగనిద్రాంసమాశ్రితః। ఆత్మానంవాసుదేవాఖ్యఞ్చిన్తయన్మధుసూదనః” యోగరూపనిద్రైయిలేకే న్దైకయ్కైయావతు - యోగరూపనిద్రైయెప్పణ్ణుకై. నీర్మైయెక్కోట్టియెన్ఱతు-“పాళ్ళిఅడల్” ఇత్యాదిపైయెప్పవిఱ. “యోకనిత్తిరై” ఎన్ఱతిణ్మున్దినవర్థత్తైక్కటాక్షిత్తు (నాణినైక్కైక్కిత్యాది). ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తు-ఉన్నైనిరన్తరమాకవనుసన్ధానమ్పణ్ణి. ఏన్దుపెఱలైతొడక్కి, ఎన్దాయున్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తు-ఉయ్న్దుపోన్దుతొడక్కి, అడిమైయడైన్దేణ్విడువేనోవిత్యన్వయః. ౫.

ఆ-అ-వి.—కస్యాభావ్యవ్యత్ఛువివక్షన్నాహ (ఎనక్కుత్తైక్కట్టియితి).——(సకలప్రాణికళుమిత్యాది) ఇవ్వర్థత్తైప్పవిఱ (కరైమరజ్జేర్న్దతామ్విరకెన్నెన్ఱతు)——యోకనిత్తిరైచ్చిన్దైశెయ్కైయావతు - నీర్మైయుకే; అతావతు-సంసారికళ్ పక్కల్ “ఎజ్గళైయుజ్జీవిప్పిక్కవేణుమ్” ఎన్నుమపేక్షైయిన్త్రిక్కేయిరుక్క, “అవర్కళుముజ్జీవిక్కవేణుమ్” ఎన్ఱుపాయచిన్తైపణ్ణువతుక్కు మేఱ్పట్టసౌలభ్యమిల్లైయెన్ఱుతిరువుళ్ళమ్.

ప్ర-తి.— (ఏన్దాయ్పెట్టు) (ఉయ్న్దుపోన్దిత్యాది) (యోకనిత్తిరై) షష్ఠాంశే చతుర్థేనైమిత్తికప్రళయప్రతిపాదనే, “జనలోకగతైస్సిద్ధైస్సనకాద్యైరభిష్టుతః। బ్రహ్మలోకగతైశ్చైవచిన్త్యమానోముముక్షుభిః ॥ ౫ ॥ ఆత్మమాయామయీందివ్యాం యోగనిద్రాంసమాశ్రితః। ఆత్మానంవాసుదేవాఖ్యంచిన్తయన్మధుసూదనః ॥ ౬ ॥ ఏషనైమిత్తికోనామ మైత్రేయప్రతిసఞ్చరః। నిమిత్తంతత్రయచ్ఛేతే బ్రహ్మరూపధరో హరిః ॥ ౭ ॥”. ౫.

తాత్పర్యము.—నిన్ను సుభవించుటవలన జనించినప్రీతిచే సంతోషించి యాడుచున్న యనంతునిమీఁద జగద్రక్షణార్థముగ నిద్రించుచున్న నిన్ననుభవించి యుజ్జీవించి లోకవిలక్షణుఁడుగనుండి యంతములేని నాదుఃఖములను బోఁగొట్టి నీపాదపద్మములయందు నిత్యదాస్యమును బొందితినిగాన నిన్ను నేనింక విడువనసమర్థుఁడను.

మూ.—ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తున్నెడుమామొழிయిశై పాడియాడి, యె ।
న్మునైత్తీవినైకణ్ముళ్వేరరిన్దనాయా ।
నున్నైచ్చిన్దైయినాలిక ழ்న్దవిరణియనకన్మార్వజ్గీణ్ణ, వె ।
న్మునైకోళరియేముడియాతతెన్ననక్కే ॥ ౬.

ఆ.—(ఉన్నై) ఇప్పడి యున్నైసర్వకరణజ్గళాలుమనుభవిత్తు ఎన్నుడైయసమస్తప్రతిబన్ధకజ్గళైయుమ్పోక్కినేణ్, ఆశ్రితనున్నైకోలువతుక్కుమున్పవనుడైయ ఇష్టత్తైముడిత్తుక్కొణ్డిరుక్కుమ్ స్వభావనానవనే!, ఎనక్కుముడియాతతేణ్?; ఇన్దసమృద్ధియెల్లామున్నుడైయ విశేషకటాక్షత్తినాలే. ౬.

అన్వ.—ఉన్నై శిన్దైయినాల్ ఇకழ்న్ద (౩) ఇరణియన్ అకల్ మార్వమ్ (౬) కీణ్డ ఎన్ మున్నై (౯) కోళరియే ఉన్నై శిన్దైయ్ శెయ్తు (౧౨) నెడు ఉన్ మొழி (౧౫) మా ఇశై పాడి (౧౮) ఆడి ఎన్ మున్నై త్తీవినైకళ్ (౨౧) యాన్ ముழுవేరరిన్దనన్ (౨౪) ముడియాతతు ఎన్. (౨౬)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇప్పాకై౦కర్యలాభత్తాలే తమ్ముడైయ సర్వాభీష్టముమ్ తలైకట్టిత్తెన్గిఱార్.

వస్తుస్వామియమూయ్ ఉపకారకనుమానవున్నై, నెఞ్జాలే, అనాదరిత్త, (౩) హిరణ్యనుడైయ, పెరిదముడైత్తాన, మార్వై (౬) నాయానేనకిழித్తవనాయ్, విరోధినివృత్తిక్కు నిదర్శనభూతనాయ్, ఆశ్రితనాన ప్రహ్లాదన్ నినైవుక్కు ముఱ్కోలిన, (౯) నరసింహమానవనే!, ప్పడిఆపత్సఖనాయ్ ప్రాప్తనాయ్ భోగ్యనానవున్నై, నిరన్తరానుసన్ధానమ్పణ్ణి, (౧౨) అన్తఃక్రీతియాలేయుత్తుఙ్గమాన, ఉన్నుడైయగుణవాకమాన, తిరువాయ్మొழிయై, (౧౫) అవ్విషయత్తుక్కీడాన పెరుమైయుడైయ, ఇశైయోడే, పాడి, (౧౮) అప్పాట్టుక్కీడానవభినయత్తోడే ఆడి, ఇప్పడికరణత్రయత్తాలుమున్దానభోగత్తాలే ఎన్నుడైయ, అనాదికాలార్జితపాపఙ్గళై, (౨౧) ౧ "నోపజనంస్మరన్" ఎన్నుమ్కణక్కలే నాన్, ఒన్ఱొழியామల్ వేరోడేయరిన్దేన్. భోక్తృత్వమిత్తలైయిలే యానపోతి విరోధినివర్తకత్వముమ్ ఇఙ్గేయాకక్కడవదన్ఱోఱి. స్వరూపమ్ తప్పి కాలమానపిన్బు ఎనక్కు, (౨౪) తలైకట్టాతతు, ఎతుతాన్?. (౨౬) సర్వాభీష్టముమ్ సిద్ధమన్ఱోవెన్గికరుత్తు.

అర్థము.—నిన్ను మనస్సుచే బరిహసించిన (౩) హిరణ్యునియొక్క విశాలమైన వక్షస్థలమును (౬) జీల్చిన నాయొక్క (ప్రహ్లాదాళ్వారిచింతకు) మునుపావిర్భవించిన (౯) నృసింహావతారంబెత్తినవాఁడా! నిన్ను నిరంతరముగననుసంధించి (౧౨) శ్రేష్ఠమై నీవిషయమైన తిరువాయ్మొழிని (౧౫) గొప్ప స్వరములతోఁ బాడి (౧౮) (అర్థములను) అభినయించి నాయొక్క అనేకకాలములయందుసంపాదింపఁబడిన ఘోరములైనపాపములను (౨౧) నేను ప్రధానమూలముననుచ్ఛేదించితిని; నాకు (౨౪) నెరవేరనిది ఏది?. (౨౬).

ఈ.—ఆఱామ్బాట్టు. ఆశ్రితనుక్కాయ ప్రతిజ్ఞాసమకాలత్తిలేతోన్ఱువానొరువనానపిన్బు ఎనక్కొరుకర్తవ్యాంశముణ్డో? వెన్గిఱార్.

(ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తు) ఇనిమైయాలేవిడవొణ్ణాతిరుక్కిఅవున్నైమూఱాతేయనుసన్ధిత్తు. (ఉన్నై) భోగ్యనుమాయ్ ప్రాప్తనుమానవున్నై. (శిన్దైశెయ్తుశెయ్తు) ౨"నిదిధ్యాసితవ్యః" ఎన్గిఅవిధిప్రేరితనాయన్ఱిక్కే, భోగ్యతైయాలేవిడమాట్టాతే అనవరతభావనైపణ్ణి. (ఉన్నిత్యాది) నెడుమైయుమ్, మహత్తైయుమ్-మొழிక్కుమ్, ఇశైక్కుమ్విశేషణమ్. ఇయలిన్పెరుమైయుమ్, ఇశైయిన్పెరుమైయుమ్ఙ్గోల్లుకిఱతు. ఇయలుమిశైయుమ్ మఱైకాణవొణ్ణాతపడి యిరుక్కిఱ మొழிయైప్పాడి, అతిరున్దవిడత్తిలిరుక్కవొట్టామై ఆడి.

జీ-అ.—ఆఱామ్బాట్టు (ఉన్నైయిత్యాది). "ఎమ్మున్నైకోళరియేముడియాతతెన్నైనక్కే" ఎన్గపదఙ్గళైక్కటాక్షిత్తవతారికై ఆశ్రితనుడైయవిత్యాది). ఇనియుమక్కుచ్చెయ్యవేణ్డువతెన్నెన్న వెన్గవతారికైయినడియిలేకూట్టికొళ్వతు.

ఇనిమైయాలేయెన్గతు- "యోకనిత్తిరైశిన్దైశెయ్త" ఎన్గతిన్ ద్వితీయార్థత్తైప్పఱ్ఱి. వీప్సైక్కర్థమ్ (మాఱాతేయనుసన్ధిత్తెన్గతు). వినణమ్ (భోగ్యనుమాయిత్యాది). "యోకనిత్తిరైశిన్దైశెయ్త, ఎన్దాయ్" ఎన్గపదద్వయత్తైయుమ్పఱ్ఱి (భోగ్యనుమాయ్ ప్రాప్తనుమానవున్నైయెన్గతు). సాధనత్వేన పలకాలుమ్ శిన్దిక్కిఱారోవెన్న (నిదిధ్యాసితవ్యఇత్యాది). నెడుమైయుమ్, మహత్తైయుమ్ - పర్యాయమన్ఱోవెన్న (నెడుమైయుమిత్యాది). నెడు - మొழி, మా - ఇశై, ఎన్గపడి. ఉపపాదనమ్ (ఇయలిన్పెరుమైయుమిత్యాది). ఇయలిన్పెరుమైయుమ్, ఇశైయిన్పెరుమైయుమావతు-అర్థగామ్భీర్యత్తాలుమ్, రస్యతాతిశయత్తాలుమెల్లైకాణవొణ్ణాతిరుక్కైయెన్గిఱార్ (ఇయలుమిశైయుమిత్యాది). మొழிయైప్పాడి - తిరువాయ్మొழிయైప్పాడి.

అ-అ-వి.—అఙ్గుకితు, నీకిప్పడియేవిడాతేయిరున్దీరేయాకిలుమ్ పేఱ్ఱుక్కుపలాకవుమ్ శిలయత్నఙ్గళ్ పణ్ణవేణ్డావోవెన్గు ప్రశ్నతాత్పర్యమ్.—

---

౧ ఛాం-౮-౧౨-౩.   ౨ బృ-౪-౬-౫.

ఈ.—(ఎన్నిత్యాది) ఎన్నుడైయ ప్రాక్తనమానకర్మఙ్గళై వాసనైయోడే పోక్కినేన్. ముழு వేర్-వేర్ ముழுక్క వెన్నపడి. పక్కవేరోడేయెన్నపడి. అవఙ్విరోధియైప్పోక్కచ్చెయ్తేయుమ్, ఫలాన్వయమ్ తమ్మతాకై యాలే (అరిన్దనఙ్యాఙెన్నిఙార్) (ఉన్నైయిత్యాది) ఎనక్కుప్పణ్డేయుపకరిత్తవనే!. (ఉన్నైచ్చిన్దైయినాలిక ழ்న్ద) ఉక్తిమాత్రమన్నిక్కే, నెఞ్జాలేయికழ்న్దానాయిర్ఱు. ఇత్తాల్ - అవఙ్విడువతు, బుద్ధిపూర్వమ్ ప్రాతికూల్యమ్బణ్ణినాల్; ౧ * కైకోళ్ళైక్కుమిశ్రభావమమైయుమ్.

(ఇరణియనకన్మార్వఙ్గీణ్డ) వరబలభుజబలమూట్టియాకవళర్న్దశరీరమానతు తిరువుకిర్క్కిరైపోరామైయాలే, అనాయాసేన కిழிత్తుప్పోకట్టానాయిర్ఱు. (ఎన్మునైక్కోళరియే) నరసింహమాయుతవిర్ఱుమ్ తమక్కేన్ఱిరుక్కిఙార్. కోళ్త్తు - మిడుక్కాతల్, తేజస్సాతల్. ౨ "మహావిష్ణుమ్" ఎన్గిఱ మిడుక్కాతల్, ౨ "జ్వలన్తమ్" ఎన్గిఱ తేజస్సాతల్. ఆశ్రితరిలే యొరువనుక్కుచ్చెయ్తతుమ్ తనక్కుచ్చెయ్తతాకనినైత్తిరాతవన్ఱు భగవత్సమ్బన్ధమిల్లైయామిత్తనై. (ముడియాత తెన్నెనక్కే) నీప్రతిజ్ఞాసమకాలత్తిలేవన్దు తోన్ఱువాయాయిర్ఱపిన్బు ఎనక్కుముడియాతతుణ్డో?. ౬.

జీ-అ.—ప్రాక్తనమాన అనాదికాలార్జితమాన. వివరణమ్(పక్కవేరిత్యాది). ప్రధానవేరుమ్,పక్కవేరుమావన-రుచివాసనైకళ్. తీవినైకళ్ ముழுతుమ్ వేరోడేయరిన్దనఙ్ ఎన్ఱుమోరర్థముణ్డు. "అరిన్దనఙ్యాఙ్" ఎన్ఱు స్వకర్తృకమాక చ్చొల్లువానెన్నెన్న. (అవఙ్విరోధియైయిత్యాది). ఫలాన్వయమ్ - ప్రతిబన్ధకనివృత్తిరూపఫలాన్వయమ్. అరిన్దనఙ్ - అరియప్పెర్ఱేనితియావత్. తాత్పర్యమ్ (ఎనక్కిత్యాది). ఇన్దతాత్పర్యమ్ - "ఎన్మునైక్కోళరియే" ఎన్నుమాళ్వుఙ్గటాక్షిత్తు. "శిన్దైయినాల్" ఎన్ఱువిశేషిత్తతుక్కుభావమ్ (ఉక్తిమాత్రమన్నిక్కేయి త్యాది). ఇకழ்న్దాఙ్ - అనాదరిత్తాఙ్. "శిన్దైయినాలికழ்న్ద" ఎన్గైయాలే - అవనేబుద్ధిపూర్వకమాక ప్రతికూలనాయ్ విట్టాలవఙ్ విడువనెన్ఱుమ్, ఇవన్బక్కలల్పానుకూల్యముణ్డానాలవనఙ్గీకరిప్పనెన్ఱు మీశ్వరనుక్కుణ్డాన గుణాధిక్యమ్ ఫలిత్తతెన్గిఙార్ (ఇత్తాలిత్యాదివాక్యద్వయేన). (అమైయుమెన్ఱు) అనన్తరమ్, ఎన్ఱతాయర్ఱైత్తకూట్టువతు.

అకల్మార్వమ్ - పెరిదముడైయమార్వమ్. తాత్పర్యార్థమ్ (వరబలేత్యాది). ఊట్టియాక - ఆహారమాక. ఉకిర్ - నఖమ్. ఇరై-లక్ష్యమ్. అనాయాసేనవెన్నతు - "కీణ్డ" ఎన్ఱతైప్పర్ఱ. ఎన్మునైక్కోళరియే - ఎన్నుడైయవిరోధినివృత్తిక్కునిదర్శనభూతనాయ్, ఆశ్రితనాన ప్రహ్లాదఙ్ నినైవుక్కు ముఙ్కోలినవనాయ్, నిరతిశయ తేజోబలఙ్గళైయుడైయ నరసింహమానవనే! ఇతిశబ్దార్థః. "ఎఙ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (నరసింహమాయిత్యాది). కోళ్ - మిడుక్కుమ్, తేజస్సుమ్. "మహావిష్ణుమ్" ఎన్గిఱవిడత్తిల్, మిడుక్కావతు - సర్వలోకవ్యాపనశక్తి. మిడుక్కైయుమ్ తేజస్సైయుమ్ మన్త్రలిఙ్గత్తిలేకాట్టుకిఙార్ (మహావిష్ణుమిత్యాది). ఇవ్వవతారమ్ తమక్కాకవెన్ఱిరుక్కైక్కడియేతెన్న (ఆశ్రితరిలేయిత్యాది). "కోళరియే, ముడియాతతెన్నెనక్కు" ఎన్గిఱసమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (నీప్రతిజ్ఞేత్యాది). ముడియాతతేఙ్?-తలైక్కట్టాతతేతుతాఙ్?. ఇదానీమసిద్ధమితఃపరంసాధ్యంకిఞ్చిదస్తికిమ్, సర్వఞ్చసిద్ధమితిభావః. ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తు ఇత్యారభ్య. ఎన్మునైక్కోళరియే - ఎనక్కు - ముడియాతతేఙ్? ఇత్యన్వయః. ౬.

ఆ-అ-వి,—ఉన్నైచ్చిన్దైయినాలిత్యాది, ఎన్మునైక్కోళరియే - ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్తిత్యాది, అరిన్దనఙ్యాఙ్; ఇనియెనక్కు ముడియాతన్ఱన్వయమ్ పణ్ణిరాయిరత్తిలే. ౬.

—(అఙామ్బట్టు) (శిన్దైశెయ్తుశెయ్తు) బృహదారణ్యకే మైత్రేయీబ్రాహ్మణే, [౬-౫] "ఆత్మావా అరేద్రష్టవ్యశ్శ్రోతవ్యః". ౬.

౧ రా-యు-౧౫-౩. ౨ నృ-తా-ఉ.

తాత్పర్యము.—ఆశ్రితుఁడైన ప్రహ్లాదుఁడు నిన్నుగోరుటకుమునుపు వానియిష్టమును నెరవేర్చిన ఉదారస్వభావుఁడా! ఈప్రకారము నాసమస్తకరణములచే నిన్ననుభవించి నాసమస్తప్రతిబంధకములను బోఁగొట్టుకొంటిని. నీనిర్హేతుకకృపచేనిట్టిసమృద్ధినిబొందిన దాసునికినెరవేరనికార్యమేమియునులేదు. ౧.

మూ.—ముడియాతతెన్నెనక్కేలినిముழுవేழுలకుముణ్డానుకన్దువన్దడియేనుట్పుకున్దానకల్వానుమల్లనిని।
చ్చెడియార్నోయ్కళెల్లాన్దురన్దెమర్కీழ்మేలెழுపిఅప్పుమ్। విడియావెన్నరకత్తెన్నుఞ్జేర్తన్మాటినరే॥౨॥

అ.—(ముడియాతతేన) సర్వేశ్వరనాయిరున్ద వెమ్బెరుమానుక్కెన్బక్కలభినివేశమెన్నళవిల్ పర్యవసియాతే, ఎన్నోడుసమ్బన్ధిత్తార్ పక్కలిలుమ్బూవవెళ్ళఙ్గోత్తతు, ఆతలాలవనెన్నైయకలనినైక్కిలన్; ఇనిముడియాతతొన్నుణ్డోవెన్గిఱార్. ౨.

అన్వ.—ముழுవేழுలకుమ్ ఉణ్డాన్ ఉకన్దు (౩) అడియేన్ ఉళ్ వన్దు (౬) పుకున్దాన్ ఇని అకల్వానుమ్ (౯) అల్లన్ కీழ் మేల్ (౧౨) ఎழுపిఅప్పుమ్ ఎమర్ శెడి (౧౫) ఆర్ నోయ్కళెల్లామ్ తురన్దు (౧౮) విడియా వెమ్ నరకత్తు (౨౧) ఎన్నుమ్ శేర్తల్ మాటినర్; (౨౪) ఇని ఎనక్కేల్ ముడియాతతు (౨౭) ఎన్. (౨౮) ౨.

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఎన్బక్కల్ పణ్ణినవుపకారమ్ ఎన్ కుల త్తిల్ సమ్బన్ధిత్తారెల్లారుముజ్జీవిక్కుమ్బడియాయిత్తెన్గిఱార్.

సమస్తలోకముమ్, తన్ శెల్లామైయాలేతనక్కెయ్యామ్బడి అవత్తైయముతు శెయ్తవన్, అచ్చెల్లామైతనక్కెన్బక్కలిలేయుణ్డాయ తుక్కమేలే అనరాతిశయత్తైయుడైయనాయ్కొణ్డు, (౩) ఎన్నుడైయ శేషత్వసమ్బన్ధమేపత్తాశాక, ఉళ్ళే, వన్దు, (౬) పుకున్దాన్; ఇని, అర్థలోకఙ్గళ్ పోలే పుఱమ్బుపోమవనుమ్, (౯) అల్లన్; ఇతడియాకకీழுమ్, మేలుమ్, (౧౨) ఎழுపిఅప్పిలుమ్, ఎన్నోడుసమ్బన్ధము డైయార్, శెడిపోలే, (౧౫) శెటిన్ద, అవిద్యాకర్మవాసనాదికళానసమస్తవ్యాధికళైయుమ్, కడక్కవోట్టి, (౧౮) ఒరుకాల్ముడిన్దువెళిచ్చి అప్పత్తిప్పోమ్, నిరతిశయతాపకరమాయ్, సంసారమాకఅనిరయత్తిలే, (౨౧) యావదాత్మభావి, కిట్టుకై, తవిర్న్దార్కళ్. (౨౪) ఇప్పడికులస మ్బన్ధిసర్వస్వతాపనివృత్తిపణ్ణు, ఎనక్కాకిల్, ముడియాతతు, (౨౭) ఉణ్డో? (౨౮) ఎన్నోడనుబన్ధిత్తతాకిల్ ఎల్లాక్కారియమ్ తలైకట్టుముణ్డుకు. ౨.

అర్థము.—పరిపూర్ణసప్తలోకములను మ్రింగినవాఁడు సంతోషించి (౩) దాసుఁడైననాయొక్క మనస్సునందు వేంచేసి (౬) యమరియుండెను. యింకపైని విశ్లేషించువాఁడును (౯) కాఁడు. క్రిందను పైనను (౧౨) ఏడుజన్మములయందును నాసంబంధులు చెట్టువలె(౧౫) సమస్తమైన సమస్తవ్యాధులను తొలఁగించుకొని (౧౮) తీరని క్రూరమైన నరకమునందు(౨౧)ఎప్పుడును చేరుట లేనివారైరి. (౨౪) ఇంక దాసునికి నెరవేరనిది (౨౭) ఏది? (౨౮) ౨.

ఈ.—ఏழ்ఆమ్బాట్టు. ఎన్నళవిల్ విషయీకారమ్ ఎన్నుడైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్ శెన్దతుకిడీ రెన్గిఱార్.

(ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని) ఎనక్కాకిలినిముడియాతతుణ్డో?. ఎనక్కిని ముడియాతతుణ్డో - ఎనక్కిని అనవాప్తమాయిరుప్పతొన్నుణ్డో?. నీరిలెన్గొణ్డుశొల్లుకిఱీరెన్న (ముழுవిత్యాది) ప్రళయాపత్తిలేయకప్పట్టభూమి,

జీ.అ.—ఏழுఆమ్బాట్టు (ముడియాతతెన్నిత్యాది). "ఎమర్కీழ்మేల్" ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఎన్నళవిలిత్యాది).

ఎనక్కేల్ - ఎనక్కాకిల్. "ఏల్" ఎన్గతు - చేత్ ఎన్గతినర్థమ్. ముడియాతతెన్ - సాధ్యమాకాతతెతు. సాధ్యమాకాతతుణ్డో వెన్నపడి. వివరణమ్ (ఎనక్కిత్యాది). నీరిలెన్గొణ్డెన్గిఱ శఙ్కైక్కు - అవనెన్బక్కల్ పణ్ణినవ్యామోహఙ్గొణ్డుశొల్లుకిఱేనెన్గుత్తరమ్. "ముழு

ఈ.—తన్వాయిల్ త్రిలేపు కాతపోతుపడుమ్బాడఙ్గళ్, తానెన్బక్కల్ పుకురాతపోతు పడువానాయ్ వన్దుపుకున్దాన్, ఎనక్కినిముడియాతతుణ్డో?. (అడియేనుట్పుకున్దాన్) సమ్బన్ధత్తైప్పార్త్తుప్పుకున్దాన్. (ఉట్పుకున్దాన్) ఒరునీరాకక్కలన్దాన్. తన్బక్కల్ జగత్తుప్పుక్కాప్పోలన్ఱియే, ఉకన్దుపుకున్దాన్. ఇవనుక్కుమ్ జగత్తుక్కుమ్ శెల్లామైయొక్కుమ్, ఉకప్పేయివ్విషయత్తిల్ తన్నేత్రమ్. (అకల్వానుమల్లనిని) అన్దభూమిక్కు, ప్రళయఙ్గళిన్దవాతే అకలవేణుమ్; ఇవనుక్కతువుమిల్లై. ముతలిలేపిరివై ప్రసఙ్గిక్కవొట్టుకిఱిలన్. చేతనరైప్పోలేపాపత్తాలేయకన్ఱు ఒరు సుకృతత్తాలే కిట్టుమతిల్లైయేయివనుక్కు.

ఉన్మైయవనిప్పడివిరుమ్బినానాకిల్; పనైనిழలోలే ఉన్మైనోక్కికొణ్డు విడవమైయుమోవెన్న (శెడియాలిత్యాది) శెడి - పాపమ్. పాపత్తాలే పూర్ణమానదుఃఖఙ్గళ్. తూఱుమణ్డిననోయ్కళెల్లామ్తురన్దు. విషయప్రావణ్యత్తాలేవన్దనోయ్, అయోగ్యతానుసన్ధానత్తాలేవన్దనోయ్, భగవదనుభవవిశ్లేషత్తాలేవన్దనోయ్, ఇవత్తైయెల్లామ్ వాసనైయోడేయోట్టి. "ఉళ్ళనోయ్కళెల్లామ్తురన్దు" ఎన్ఱివిడత్తిలుమ్ శొల్లిత్తిల్లైయోవితెన్నిల్; అఙ్గుచ్చొల్లిత్తు - తమ్మళవు; ఇఙ్గు - తమ్సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళ్ విషయమాయిత్తు. ఇప్పడియివర్కళోట్టిత్తైత్తాలేయెన్నిల్ (ఎమర్) వేతొన్ఱాలన్ఱు, ఎన్నోట్టైసమ్బన్ధమే హేతువాక. సమ్బన్ధమెవ్వళవెన్నిల్ (కీழ్ మేలెழுపిఅప్పమ్) కీழேழுపడికాలు మేలేழுపడికాలుమ్ తమ్మోడేழுపడికాలుమాక విరుపత్తోరుపడికాల్. (విడియావెన్న

౫-అ.—వేழுలకుముణ్డాన్" ఎన్ఱివిదు-దృష్టాన్తార్థమిత్యభిప్రాయేణాహ (ప్రళయాపత్తిలేయిత్యాది). "అడియేన్" ఇతిపదమ్-హేతుగర్భమిత్యభిప్రాయేణాహ (సమ్బన్ధత్తైయిత్యాది). "ఉకన్దు, వన్దు, ఉళ్," ఇతిపదత్రయం దృష్టాన్తాద్దార్ష్టాన్తికస్యాధిక్యపరమిత్యభిప్రాయేణాహ (ఒరునీరాకవిత్యాది). (ఉకప్పేయివ్విషయత్తిల్ తన్నేత్రమ్) ఆழ్వార్ విషయత్తిలివనుక్కుణ్డానవుకప్పే యివన్ఱనక్కేత్రమ్. యద్వా, ఇవ్విషయమెన్ఱతు-ఈశ్వరనైయాతల్. ఉక్తసముచ్చయపరశ్చశబ్ద ఇత్యభిప్రాయేణభావమ్ (అన్దభూమిక్కిత్యాది). అకలామైయిన్ చరమావధిమాహ (ముతలిలేయిత్యాది). అకలవొణ్ణామైక్కు హేతువేతెన్న (చేతనరైయిత్యాది).

పనైనిழలోలే - పనైమరత్తిన్నిழల్ పనైయెమాత్రమ్ కాక్కుమాప్పోలే. శెడి - పాపముమ్, తూఱుమ్. మున్దినతు (పాపత్తాలేయిత్యాది). ద్వితీయమ్ (తూఱుమణ్డినవిత్యాది). శెడిపోలేశెఱిన్దనోయ్కళెన్ఱపడి. "నోయ్కళ్" ఎన్ఱిబహువచనత్తుక్కుమ్, "ఎల్లామ్" ఎన్ఱితుక్కుమ్భావమ్ (విషయప్రావణ్యేత్యాది). "తురన్దు" ఇతిపదసామర్థ్యాదాహ (వాసనైయోడేయోట్టియితి). తటస్థశఙ్కైయైయనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (ఉళ్ళనోయ్కళిత్యాది). "ఎమర్" ఎన్ఱివిడత్తిలే - ౧"అన్యోన్యగ్రహణవశగోయాతి రఙ్గేశయద్వత్" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. "కీழ్ మేలెழுపిఅప్పమ్" ఎన్ఱతు, నడువేழுపిఅప్పుక్కుముపలక్షణమిత్యాహ (కీழேழுపడికాలుమిత్యాది). తమ్మోడేయేழுపడికాలుమెన్ఱతు - తమక్కుమున్నేమూన్ఱుపేరుమ్, పిన్నే మూన్ఱుపేరుమ్, తాముమాక వేழுపడికాలెన్ఱపడి. ఇరుపత్తోరుపడికాల్ - ఇరుపత్తో

౭-అ-వి.—"ఏల్" ఎన్ఱితుక్కు - చేత్ ఎన్ఱితినర్థమాక్కి యరుళిచ్చెయ్తు, నిరర్థకావ్యయమ్ ఎన్ఱితాత్పర్యత్తినాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఎనక్కినిముడియాతతుణ్డోవెన్ఱు)——(ఉకప్పేయితి) అవధారణస్య అర్థాన్తరవ్యావృత్త్యర్థత్వమస్తీత్యత్రహృదయమ్.——అనుక్తసముచ్చయపరశ్చశబ్ద ఇత్యభిప్రాయేణభావాన్తరమాహ (ముతలిలేయితి). "పూర్వవాక్యోక్తార్థే ఉపపత్తిపరమ్ - ఇదంవాక్యమ్" ఇతిచవదన్తి; ప్రసఙ్గశ్చాసహమానస్య "ఉన్నైనాన్పిడిత్తేన్గోళ్" ఇతి సమాధాతవ్యో వర్తతే, విశ్లిష్యతి కిమితిభావః. ౨"సంయోగావిప్రయోగాన్తాః" ఇతివ్యాప్తింసోపాధికత్వేనమాపయతి (చేతనరైప్పోలేయితి).——౧"అన్యోన్యగ్రహణవశగోయాతిరఙ్గేశయద్వత్పఙ్గుర్నాకౌకుహరనిహితోన్వయతేనావివేకః। భుక్త్వాభోగానవిదితనృపస్సేవకస్యార్భకాది స్త్వత్సంప్రాప్తౌ ప్రభవతితథాదేశికోమేదయాలుః" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్.——సంసారస్య అప్రభాతరాత్రిశరకత్వేస్వయత్నేన నివర్తయితుమశక్యత్వరూపోపపత్తిరుక్తా-అస్మిన్వాక్యే.——౩"అనేకజన్మసాహస్రీమ్" ఇత్యాది. కర్మజ్ఞానభక్తిస్వగతస్వీకారైః కేచిత్తరన్తికిలేతిశఙ్కాచ ఏతద్వాక్యద్వయేన - అపాక్రియతే. త్యాజ్యతాబుద్ధిశ్చ భగవత్కటాక్షాధీనేతిభావః. తస్మాత్కథఞ్చిత్స్వయత్నేననివర్తయితుమశక్యత్వాత్ "విడియావెన్నరకమ్" ఇత్యుక్తమ్. ౭.

౧ ౨॥ రా-అ-౧౦౫-౧౬. ౩॥ వి-పు-౬-౭-౧౯.

ఈ.—రకత్తు)ఒరునాళ్వరైయిలే కర్మక్షయమ్బిఱన్దవాఱేవిడియుమతిలే యమణ్తణ్డల్.ఇతువిడియావెన్నరకమిఱే. "నరకమ్" ఎన్ఱుబుద్ధిపిఱక్కుమతిల్, తస్మైతోఱ్ఱాత నరకమితు. (ఎన్ఱుమ్శేర్తల్మాఱినరే) ఎన్ఱుమ్ కిట్టక్కడవతానతన్మైతవిర్న్దార్కళ్. నానుమ్పార్త్తిక్కవేణ్డిఱ్ఱిల్లై, అవనుమ్ నినైప్పిడవేణ్డిఱ్ఱిల్లై. ఎత్తాలేయెన్నిల్; ఎన్బక్కలవన్బణ్ణినపక్షపాతరాజకులత్తాలేమాఱిక్కొణ్డునిన్ఱార్కళ్. ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని ఎన్ఱన్వయమ్.౭

శ్రీ-అ.—రతలైముఱై."విడియా" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్(ఒరునాళ్వరైయిలేయిత్యాది). యమణ్తణ్డల్-యమదణ్డమ్. ఇతు-సంసారమ్. వెమ్మైక్కర్థమ్ (నరకమెన్ఱిత్యాది). ఒరునాళుమ్ ముడిన్దు వెళిచ్చిఱప్పతన్ఱియే, నిరతిశయతాపకరమాన సంసారమాకిఱ నిరయత్తిల్. ఎన్ఱుమ్ శేర్తల్ మాఱినరే - యావదాత్మభావికిట్టుకైతవిర్న్దార్కళితిశబ్దార్థః. "మాఱినర్" ఎన్ఱు - తత్కర్తృకమాకచ్చొన్నతుక్కుభావమ్ (నానుమిత్యాది). (ఎత్తాలేయెన్నిలితి) ఉమ్ముడైయార్క్కుమ్ముడైయ సమ్బన్ధత్తాలే సంసారవిచ్ఛేదత్తిల్ హేతువేతెన్ఱు శఙ్కితుర్భావః. పూర్వార్ధం హృదినిధాయోత్తరమాహ (ఎన్బక్కలిత్యాది). "ఎన్ఱుమ్ శేర్తల్ మాఱినర్" ఇత్యస్యాన్వయన్దర్శయతి (ముడియాతతిత్యాది). ముఴువేழులకుమాణ్డాఙ్ఉకన్దువన్దడియేనుట్పుకున్దాన్, ఇని - అకల్వానుమల్లన్; కీழ్మేలెழుపిఱప్పిలుమణ్డాన - ఎమర్ - శడియార్నోయ్కళెల్లామ్తురన్దు - విడియావెన్నరకత్తెన్ఱుమ్ శేర్తల్ మాఱినర్; ఎనక్కేలిని ముడియాతతెన్ ఇత్యన్వయః. ౭.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడగు నాస్వామియొక్కయనుగ్రహము నాయందుమాత్రమేగాక నాసంబంధిసంబంధులయందుఁగూడ వ్యాపించెనుగాన వారు అవిద్యాకర్మవాసనాదులగు సమస్తవ్యాధులనుబోఁగొట్టి యతిఘోరమైన సంసారమనియెడి నరకమును నేకాలమందును చేరనివారైరి. ఇట్టిప్రేమాస్పదుఁడైన నన్ను భగవంతుఁడు విడువలేడుగాన నాకు నింకనెరవేరనికార్యమేమియున్నది.? ౭.

మూ.—మాఱిమాఱిప్పలపిఱప్పుమ్బిఱన్దడియై యడైన్దుళ్ళన్దేఱి ।
ఈఱిలిన్బత్తిరువెళ్ళమ్యాన్మూழ్కినన్ ।
పాఱిప్పాఱియశురర్తమ్పల్కుழాఙ్గణీఱెழ, ప్పాయ్పఱవై యొ ।
న్ఱేఱిశ్శీర్గసున్దాయునైయెన్నుణీక్కేలెన్దాయ్॥ ౮॥

అ.—(మాఱిమాఱి) ఊర్నోడుసంశ్లేషిక్కైక్కు విరోధియానసంసారత్తిల్వర్తిక్కిఱనాన్, నిర్హేతుకమాకవున్దిరువడికళైయే ప్రాప్యమాకప్పెఱ్ఱు అతిలేవుళ్ళన్దేఱి, ముడివిల్లాతనన్ఱుకియవిన్బవెళ్ళత్తిలేముழుకినేన్; ఆశ్రితరుడైయవపేక్షితఙ్గళైచ్చెయ్యుమ్ స్వభావనాయిరున్ద నీ యినియెనైక్కైవిడాతొழియవేణుమెన్ఱపేక్షిక్కిఱార్. ౮.

అన్వ.—పలపిఱప్పుమ్ మాఱిమాఱిప్పిఱన్దు అడియై (౩) అడైన్దు ఉళ్ళన్దేఱి ఈఱు (౬) ఇల్ ఇన్బమ్ ఇరు (౯) వెళ్ళమ్ యాన్ మూழ్కినన్ (౧౨) అశురర్తమ్ పల్ కుழాఙ్గళ్ (౧౫) పాఱిప్పాఱి నీఱు ఎழ (౧౮) పాయ్ ఒన్ఱు పఱవై (౨౧) ఏఱి వీఱు ఇరున్దాయ్ (౨౪) ఎన్దాయ్ ఉనైయ్ ఎన్నుళ్ (౨౭) నీక్కేల్. (౨౮).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇప్పేఱునక్కువిచ్ఛేదియాతొழియవేణుమెన్గిఱార్.

దేవతిర్యఙ్మనుష్యస్థావరాదికళాననానాజన్మఙ్గళిలుమ్, ఒరుకాల్పిఱన్దతిలేమీణ్డుమీణ్డుమ్పిఱన్దుపోరచ్చెయ్తే, ఉన్దిరువడికళై, (౩) కిట్టి-శేషత్వజ్ఞానత్తైయుడైయేనాయ్, "నీయేయుపాయభూతన్" ఎన్గిఱనెఞ్జిల్ తోఱ్ఱత్తైయుడైయేనాయ్, ఉన్నుడైయవనుభవత్తాలే జనితమాన ముడివు, (౬) ఇల్లాత, ఆనన్దమాకిఱ, పెరియ, (౯) వెళ్ళత్తిలే, అహమర్థభూతనాననాన్, అవగాహిత్తేన్. (౧౨) అసురర్కళుడైయ, పలవకైప్పట్ట, కుழాఙ్గళానవై, (౧౫) బహుముఖమాకశిథిలమాయ్, ధూళియాయ్, కిళరుమ్బడి, (౧౮) అవర్కళుడైయసేనామధ్య

త్తిలేపాయక్కడవనాన, అద్వితీయనాయుళ్ళ, పెరియతిరువడియిన్మేలే, (౨౧) ఏఱి, ఉన్నైన్తోన్తమ్బడి ఇరున్ద,(౨౪) ఎన్నాథనే!, ప్రాప్తముమాయ్శరణ్యనుమాయ్భోగ్యనుమాయ్ విరోధినివర్తకనుమానవున్నై, ఉనక్కుసర్వప్రకారపరతన్త్రనానఎన్నుళ్ళినిన్ఱుమ్, (౨౩) అక ఱ్ఱాతొழியవేణుమ్. (౨౫). ౮.

అర్థము.—నానాజన్మములయందును మారిమారి జనించి (3) శ్రీపాదములను జేరి (నీవేయుపాయభూతుఁడని) నిశ్చయించి (౬) అంతములేని ఆనన్దమనియెడి (౫) గొప్ప సముద్రమునందు నేను (౧౨) మునిగితిని. అసురులయొక్క అనేకవిధములుకల (౧౪) సమూహములు మిక్కిలిశిథిలములై పరాగములు (౧౫) పైవచ్చునట్లు సంచరించెడి అద్వితీయమైన (౨౧) పక్షియగు (గరుత్మంతునిమీఁద) వేంచేసి మహత్వముతో నున్న (౨౪) నాస్వామి! నిన్ను నామనస్సులోనుండి (౨౩) విశ్లేషింపకనుండవలయును. (౨౫).

ఈ.—ఎట్టామ్పాట్టు. ఇప్పడికనత్తపేఱ్ఱుక్కు నీర్ శెయ్తసుకృతమెన్నెన్న; ఒరుసుకృతత్తాల్ వన్దతల్ల, నాఙ్పిఱన్దు పడైత్తతెన్గిఱార్. అతువుమొన్ఱుణ్డు, అన్దాతియాకప్పిఱన్దుపోన్దేనెన్గిఱార్.

(మాఱిమాఱియిత్యాది) సపరికరమాకవున్మైవిషయీకరిక్క, నీర్ శెయ్తతెన్నెన్న ; కడలుక్కుళ్ళేకిడన్దు తొరుతురుమ్బుతిరైమేల్ తిరైయాకత్తళ్ళవన్దుకరైయిలేశేరుమాప్పోలే,మాఱిమాఱిప్పిఱన్దువారానిఱ్క, తిరువడికళిలేకిట్టిక్కొణ్డునిఱ్కక్కణ్డేనిత్తనై. అనుభవిత్తుమీళుతల్, ప్రాయశ్చిత్తమ్బణ్ణిమీళుతల్, శెయ్యక్కాలమిల్లైయాయిఱ్ఱు. (అడినైయడైన్దుళ్ళన్దేఱి) ఉళ్ళన్దేఱియడియైయడైన్దవరల్లర్, అడియైయడైన్దాయిఱ్ఱుళ్ళన్దేఱిఱ్ఱు. (ఉళ్ళన్దేఱి) నెడునాళ్ విషయవాసనైయాలుమ్ భగవదలాభత్తాలుముళ్ళ అన్తఃకరణకాలుష్యమ్బోయ్హృదయన్దెళిన్దు. తెళిన్దవళవేయన్ఱియే (ఈఱిలిన్బత్తిరువెళ్ళమ్యాఙ్మూழ்కినఙ) ముడివిన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱ పెరియఆనన్దసాగర

జీ-అ.—ఎట్టామ్పాట్టు (మాఱిమాఱియిత్యాది) "పిఱన్దు" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱవవతారిక్కై (ఇప్పడియిత్యాది). (ఇప్పడికనత్తపేఱ్ఱుక్కు) సమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తసంసారవిచ్ఛేదరూపఫలత్తుక్కు. (ఒరుసుకృతత్తాలేయిత్యాదివాక్యద్వయముమ్) రసోక్తి. (పిఱన్దుపడైత్తతు) జన్మసిద్ధమెన్ఱుధ్వని. స్వభావార్థస్తు - పిఱవానిఱ్కచ్చెయ్తేపెఱ్ఱతు. అతావతు-దుర్గతియేపఱ్ఱాశాక వఙ్గీకరిత్తానెన్ఱపడి. "మాఱిమాఱి" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అతువుమిత్యాది). నిర్హేతుకమెన్ఱపడి. (అతువుమొన్ఱుణ్డు) "సుకృతమిల్లై" ఎన్నప్పోకాతే, అప్పడియేయొరుసుకృతముమున్ఱెన్ఱపడి. అన్దాతియాకప్పిఱక్కైసుకృతమెన్ఱపడి. (అన్దాతియాకప్పిఱక్కై) పూర్వదేహత్తినుడైయ వన్తముత్తరదేహత్తుక్కాదియామ్బడియాకప్పిఱక్కై.

"ఇప్పడికనత్తపేఱు" ఎన్ఱత్తై "ఇన్నతు" ఎన్ఱువివరియానిన్ఱుకొణ్డు, దుర్గతియేపఱ్ఱాశాకవఙ్గీకరిత్తానెన్ఱు వాస్తవమానవర్ధత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (సపరికరమాకవిత్యాదియాలే). "మాఱిమాఱి" ఎన్ఱవీప్సైక్కుభావమ్ (అనుభవిత్తిత్యాది). అడియైయడైన్దుళ్ళన్దేఱినమైక్కు ౧ "సాతంసమాసాద్యవిశుద్ధసత్త్వా" ఎన్ఱత్తైయరుళిచ్చెయ్వర్. "అడియైయడైన్దుళ్ళన్దేఱి" ఎన్ఱత్తాల్-మనఃప్రసాదముణ్డానపిన్బు అడికళై క్కిట్టుముపాసకవ్యావృత్తి (ఉళ్ళన్దేఱియిత్యాది). "మాఱిమాఱి" ఇత్యాదిక్కుదేవతిర్యగాదికళాన నానాజన్మఙ్గళిలూరుకాల్పిఱన్దతిలేమీణ్డుమీణ్డు పలపిఱప్పుమ్బిఱన్దు పోరచ్చెయ్తేయున్తిరువడికళైక్కిట్టిహృదయమ్తెళిన్దు ఎన్ఱుశబ్దార్థమ్. తాత్పర్యమ్ (నెడునాళిత్యాది). "ఇన్బత్తిరువెళ్ళమ్" ఇత్యత్ర, అత్తుకారః-* పాదపూరణార్థోవ్యయః. ఈఱిలిన్బవిరువెళ్ళమెన్ఱపడి. ఇరుమై-పెరుమై. "ఈఱిలిన్బమ్" ఎన్ఱు-నశ్వర

అ-అ-వి —"సర్వథానాస్తి" ఇతికిమర్థంవక్తవ్యమ్, కిఞ్చిదస్తీత్యభిప్రాయేణాహ (అతువుమొన్ఱుణ్డితి)—౨ "త్వత్సాక్షాత్కరణాహ్లాదసముద్రావస్థితస్యమే । సుఖానిగోష్పదాయన్తేబ్రాహ్మాణ్యపిజగత్పతే". ౮.

౧॥ రా-యు-౯౪-౨౨. ౨॥ * లుప్తాకారశ్చేత్యపిద్రష్టవ్యమ్

ఈ.—త్తిలే యవగాహిత్తేన్. తిరువడి, తిరువనన్దాழ்వాన్, ఇవర్కళ్ కుమిழ்నీరుణ్ణిఅవిషయత్తిలేయిఱే నా నవగాహిక్కప్పెఱ్ఱతు.

అనాలుమ్ముడైయవిరోధికళ్ శెయ్తతెన్నెన్న; అతుక్కుక్కడవారైక్కేళిరోక్కిన్ఱార్ (పాఱియిత్యాది) అసురవర్గత్తినుడైయపలవకైప్పట్టకుழாఙ్గళానవై, పాఱిప్పాఱినీఱ్ఱுన్దుపోమ్పడియాక ప్రతిపక్షత్తిన్నైలే పాయా నిన్ఱుళ్ళ అద్వితీయమానపఅనైయైమేత్తాణ్డు ఉన్నుడైయ వ్యావృత్తితోన్ఱవిగున్దవనే!. పెరియతిరువడిక్కద్వి తీయత్వమ్ - అవన్కరుత్తఱిన్దు నడక్కైయిఱ్ఱలైవనాకై. అవన్ ప్రతిపక్షనిరసనత్తుక్కు పణ్ణినవ్యాపారమ్తిరు వడితిరుత్తోళిలేపేరాతే యిరున్దవిత్తనై. (ఉన్నైయిత్యాది) స్వామియాననీ ఇనియొరుకాలముమ్ ఉన్నై యెన్ప క్కల్ నిన్ఱుమ్ పిరిత్తుక్కొణ్డు పోకాతొழிయవేణుమ్. (ఉన్నైయెన్నుళ్ నీక్కేల్) ఎన్నోన్దేయిప్పడికలన్ద వున్నై, ఉన్నుడైయకలవియాల్వన్ద రసమఱిన్దవెన్పక్కల్ నిన్ఱుమ్ నీక్కనినైయాతొழிయవేణుమ్. తమ్ము డైయవినిమైయాలే యతిశఙ్కైపణ్ణుకిఱార్. తమ్ముకప్పవనై యెతిరిట్టపడి. (ఎన్దాయ్) విరోధియైప్పోక్క క్కల కైక్కడియాన ప్రాప్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. ౧.

జీ-అ.—మాస నైశ్వర్యవ్యావృత్తి. "ఇరు" ఎన్ఱు-అల్పసుఖమానకైవల్యవ్యావృత్తి. ఇన్దనిరతిశయానన్దత్తుక్కడియే తెన్నిఅశఙ్కైయిలే "పఱవై యొన్ఱేఱి వీఱ్ఱిరున్దాయ్" ఇత్యేతత్పరామృశన్నాహ (తిరువడియిత్యాది). విషయస్వభావమే హేతువెన్ఱపడి. కుమిழ்నీరుణ్ణిఅ-నిమగ్నరాకిఅ.

మేలుక్కవతారికై (అనాలిత్యాది). అతుక్కుక్కడవారెన్ఱతు - "పఱవై" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. శబ్దార్థమ్ (అసురవర్గత్తినుడైయవిత్యాది). పాఱిప్పాఱి-శితఱిచ్చితఱి. నీఱ్ఱுఘూళియాయ్క్కళిమ్పుమ్పడి." పాయ్ - ఒరుపఱవైయేఱి" ఇత్యన్వయః. తలైవన్-ప్రధానన్. "పాఱి ప్పాఱి" ఇత్యాది-ఈశ్వరవిశేషణమాక్కి-అర్థాన్తరమ్, అవన్ ప్రతిపక్షేత్యాది). పేరాతే - చలియాతే. "ఇనియొరుకాలముమ్" ఎన్నైయాలే- ఇవ్వళవుమ్ సంసారత్తిల్నైత్తతుమతిశఙ్కానిమిత్తమితిస్ఫురతి. ఈఱిలిన్ప త్తిరువెళ్ళమ్యాన్ మూழ்కినన్" ఎన్నైయాలే - "ఇన్దభోగమ్ తమ క్కుత్తొఙ్గప్పుకుకిఱతో?" ఎన్ఱు భోగ్యతాతిశయాదతిశఙ్కేత ఇత్యభిప్రాయేణభావాన్తరమాహ (ఎన్నోన్దేయిత్యాది). ద్విఃప్రతీకోపా దానమ్ భావద్వయత్వసూచకమ్. విసక్షితమతిశఙ్కాహేతుం స్పష్టయతి (తమ్ముడైయవిత్యాది). ఇనిమైయాలే. ప్రీతియాలే. కీழுమ్మేలుమ్- ఈశ్వరనుడైయవతిశఙ్కైయాయిరుక్క- ఇఙ్గే-తామెప్పడియతిశఙ్కైపణ్ణుకిఱారెన్న (తమ్ముకప్పిత్యాది). ఇత్తాల్ - పరస్పరానురాగత్తైద్యోతి ప్పిత్తారాయిఱ్ఱు. "పాఱిప్పాఱి" ఇత్యాదికట్పపరామృశన్నాహ (విరోధియైయిత్యాది). మాఱిమాఱిత్తొడఙ్గి, మూழ்కినన్ - అశురర్ తమ్పల్ కుழாఙ్గళ్-పాఱిప్పాఱినీఱ్ఱுఆయ్కిన్ఱ-ఒన్ఱాన-పఱవైయేఱివీఱ్ఱిరున్దాయాన-ఎన్దాయ్-ఉన్నైయెన్నుళ్ నీక్కేల్ ఇత్యన్వయః. ౧.

తాత్పర్యము.— నీతోసంశ్లేషించుటకు విరోధియైన సంసారములో ననాదికాలముగ జనించుచున్న నేను నిర్హేతుకజాయమానకటాక్ష ముచే నీపాదపద్మముల నాశ్రయించి యితరవిషయములయందుసంగమును సవాసనముగఁబోగొట్టికొని సర్వసంశయములుతీర్చుకొని నీవే యుపా యోపేయములని నిశ్చయముకలవాఁడై యంతములేని యానందసాగరమునం దవగాహించియున్నాను. ఆశ్రితులయొక్క ఇష్టములను నెరవేర్చు స్వభావముకల నీవు నన్నింక విశ్లేషింపక నుండవలయు. ౧.

మూ.—ఎన్దాయ్తణ్డిరువేఙ్గడత్తుణిన్ఱాయిలఙ్గైశెఱ్ఱాయ్, మరామరమ్ పైన్దాళేழுరువఏరువాలికోత్తవిల్లా!

కొన్దార్తణ్ణన్దుழாయినాయముతేయున్నైయెన్నుళ్ళేకుழைత్తవెమ్మైన్దా, వానేఱేయినియెఙ్గుప్పోకిన్ఱతే॥౯

ఈ.—(ఎన్దాయ్)నీ శేషియల్లామల్ పోకవో?;(తణ్డిరువేఙ్గడత్తుణిన్ఱాయ్)దూరస్థనాయ్ప్పోకవో?;(ఇలఙ్గైశెత్తా య్) విరోధినిరసనశీలనల్లామఱ్పోకవో?; (మరామరమిత్యాది) ఆశ్రితవిషయత్తిలే మఴువేన్దిక్కొణ్డుత్తుకార్యమ్శెయ్యుమవనల్లామఱ్పోకవో?; (కొన్దార్ తణ్ణన్దుழాయినాయ్) ఆశ్రితరక్షణత్తుక్కు మాలైయిట్టిలైయాయ్ప్పోకవో?; (అముతే) భోగ్యభూతనల్లామఱ్పోకవో?; (ఉనై యెన్నుళ్ళేకుழైత్త)ఒరునీరాకక్కలన్దిలైయాయ్ప్పోకవో?;(ఎమ్మైన్దా) నవీకృతస్వభావనల్లామల్ పోకవో?; (వానేఱే) మేన్మైయనల్లామల్ పోకవో?;(ఇనియెఙ్గుప్పోకిన్ఱతే) పోకిలుమ్కూడప్పోమిత్తనైయొழియ, "ఏకతత్త్వమ్" ఎన్నలామ్పడికలన్ద తనిత్తుప్పోకలామో?.౯.

జీ-అ.—కీழిల్ విశేషణఙ్గళైయెల్లామ్పోకామైక్కుఱుప్పాక్కికిఱార్ (ఎన్దాయిత్యాది). యద్వా,"ఎఙ్గు"ఎన్ఱపదత్తై-మున్నే,దేశపరమాక వ్యాఖ్యానమ్పణ్ణి, హేతుపరమాక వ్యాఖ్యానమ్పణ్ణుకిఱార్ (ఎన్దాయిత్యాది). ఎఙ్గు - ఎత్తాలే. ఆశ్రితరక్షణత్తుక్కిత్యాదివాక్యమ్ - "ఒరువాళిక్కోత్తవిల్లా, కొన్దార్ తణ్ణన్దుழాయినాయ్" ఎన్ఱిఱసమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్. క్రమేణాన్వయః. ౯.

తాత్పర్యము.—తిరుమలలో వేంచేసియున్నప్రకారమును నీదివ్యావతారములను దివ్యచేష్టితములను దివ్యసౌందర్యమును పరమపదనాథుఁడుగనుండువిధమును నాకుఁగనుపఱచి నిన్ను నామనస్సుతో నేకద్రవ్యముగునట్లు కలిపిన ఓ! సర్వస్వామీ! ఇంక నన్ను విశ్లేషించి నీవు పోఁజాలవు. ౯.

మూ.—పోకిన్ఱకాలఙ్గళ్ పోయకాలఙ్గళ్ పోకుకాలఙ్గళ్, తాయ్తన్దైయుయి
రాకిన్ఱాయునైనానడైన్దేనివిడువేనో।
పాకిన్ఱతొల్పుకழ్ మూవులకుక్కునాతనేపరమా,తణ్వేఙ్గడ
మేకిన్ఱాయ్తణ్డుழాయ్విరైనాఱుకణ్ణియనే॥ ౧౦.

ఆ.—(పోకిన్ఱ) సర్వాత్మాక్కళుక్కుమ్ మాతాశెయ్యుమ్ నన్మైయుమ్ పితాశెయ్యుమ్నన్మైయుమ్ తాఙ్ తనక్కుచ్చెయ్యుమ్నన్మైయుమ్ సర్వకాలముమెనక్కుచ్చెయ్తరుళుమ్స్వభావనాయ్, నిరవధికనిత్యసిద్ధకల్యాణగుణవిశిష్టనాయ్, సర్వలోకేశ్వరనాయ్, నిరస్తసమాభ్యధికనాయ్, తిరుమలైయిలేపుకున్దరుళి యెనక్కుఙ్గూడపరమసులభనాయ్, పరమభోగ్యనాయిరున్దవునైనానడైన్దేఙ్; ఇనివిడువేనో? వెన్ఱుకొణ్డుతామెమ్పెరుమానోడుకలన్దకలవిక్కుత్తమ్మాలుమవనాలుమ్ హేత్వన్తరత్తాలుమొழివిల్లైయెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.—పోకిన్ఱకాలఙ్గళ్ పోయకాలఙ్గళ్ పోకుకాలఙ్గళ్ (౩) తాయ్ తన్దైయుయిరాకిన్ఱాయ్(౬)పాకిన్ఱ తొల్ పుకழ్ (౯) మూవులకుక్కుమ్ నాతనే పరమా (౧౨) తణ్ వేఙ్గడమ్ మేకిన్ఱాయ్ (౧౫) తణ్ తుழాయ్ విరై (౧౮) నాఱు కణ్ణియనే ఉనై (౨౧) అడైన్దేఙ్ నాఙ్ విడువేనో?. (౨౪)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఉన్నుపకారఙ్గళైక్కణ్డనాఙ్ ఉనైప్పిళ్ఱువైత్తువిడక్షమనోవెన్గిఱార్.

వర్తమానమాయుమ్, భూతమాయుమ్, ఆగామియాయుముళ్ళకాలత్తిలుమ్, (౩) తాయుమ్, తన్దైయుమ్, తన్నాత్మావుమ్ తనక్కుప్పణ్ణుమ్ పరివైప్పణ్ణానిఱ్పానాయ్, (౬) ఇప్పడిసర్వతోముఖమానరక్షణత్తాలేపరక్కిఱ, అనాదిసిద్ధమాన, గుణప్రథైయైయుడైయనాయ్ క్కొణ్డు, (౯) త్రివిధచేతనాచేతనఙ్గళుక్కుమ్, నాథనాయ్, ఇప్పెరుమైక్కుత్తనక్కుమేలిల్లాతవనాయ్, (౧౨)ఇమ్మేన్మైయన్ఱియే శ్రమహరమాన, తిరుమలైయిలే, మేవినిఱ్కిఱసౌలభ్యత్తైయుడైయవనాయ్, (౧౫) ఇప్పరత్వసౌలభ్యఙ్గళుక్కుమ్ భోగ్యతైక్కుమ్సూచకమాయ్ కుళిర్న్ద,

తిరుత్తుழాయ్యైయుడైత్తాయ్, పరిమళమ్, (౧౯) ప్రవహిక్కిఱ, మాలైయైయుడైయవనే!,. ఏవంవిధనానవున్నై, (౨౧) సంశ్లేషిక్కప్పెత్ఱ, నాన్, విడక్షమనో?. (౨౪) ౧౦.

అర్థము.—వర్తమానకాలమునందును భూతకాలమునందును భవిష్యత్కాలమునందును(౩)తల్లిగాను తండ్రిగాను ఆత్మగానునుండిరక్షించువాడును (౬) విశాలములై వృద్ధినొందిన కల్యాణగుణములుకలవాడును (౯) మూడులోకములకును స్వామియైనవాడును సర్వోత్కృష్టుడును (౧౨) చల్లని వేంకటాచలమునందు వేంచేసియున్నవాడును (౧౫) చల్లని తిరుత్తుழాయిచేగట్టపడి పరిమళముచే (౧౯) బరిపూర్ణమైయున్న మాలకలవాడునునైన నిన్ను (౨౧) ఆశ్రయించిన నేను విడువసమర్థుడనా? (౨౪). ౧౦.

ఈ.— పత్తామ్బట్టు, నామ్పోకాతొழ్ళికిఱోమ్, నీర్ నమ్మైవిడాతొழ్ళియ వేణుమేయెన్న; నీపణ్ణిన వుపకారఙ్గళై క్కణ్డువైత్తు విడసమ్భావనైయుణ్డో? వెన్గిఱార్. కాలత్రయత్తిలుమ్ సర్వవిధబన్ధువుమాన వున్నైవిడసమ్భావనై యిల్లై యెన్గిఱార్.

(పోకిన్ఱవిత్యాది) కాలత్రయత్తిలుమ్, పరివృఢైయతాయ్శెయ్వతుమ్శెయ్తు, హితకామనానతమప్పన్ శెయ్వతుమ్శెయ్తు, ౧ "సపిత్రాచపరిత్యక్తః" ఎన్ఱు - అవర్కళ్ విడుమళవిలుమ్, తాన్తనక్కుప్పార్క్కుమ్ హితముమ్ పార్క్కుమ్బడి సర్వప్రకారత్తాలుమ్ ప్రాప్తనుమాయ్, ఉపకారకనుమానవున్నై, ఉపకారస్మృతియైయుడైయనాన్ కిట్టప్పెత్ఱువైత్తు, విడసమ్భావనై యుణ్డో?. (పాకిన్ఱవిత్యాది) ౨"విదితః" ఎన్గిఱపడియే శత్రుగోష్ఠియిలుమ్ ప్రసిద్ధమామ్బడి పరమ్బియిరుప్పతాయ్ స్వాభావికమాన కల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయైయాయ్, త్రైలోక్యత్తుక్కు నిర్వాహకనానవనే!. (పరమా) గుణఙ్గళుక్కుమ్ రక్షణత్తుక్కుమున్నై యెణ్ణినాల్ పిన్నై యెణ్ణలావారిల్లాతపడి సర్వాధికనాయిరుక్కుమవనే!. ఇప్పడి సర్వాధికనాయిరున్దువైత్తు, ఎన్నై యడిమైకొళ్ళుకైక్కాక, శ్రమహరమాన తిరుమలైయిలేవన్దు సన్నిహితనానవనే!. ఉన్నైనానడైన్దే విడువేనోవెన్నన్వయమ్.

జీ-అ.—పత్తామ్బట్టు. (పోకిన్ఱవిత్యాది) * పోకిన్ఱకాలఙ్గళ్ తొడఙ్గి, "విడువేనో" ఎన్నుమళవుఙ్గటాక్షిత్తవతారికై (నామిత్యాది). "తాయ్తన్దై" ఎన్గి అవిడత్తిలే-ఉపకారకత్వముమ్, బన్ధుత్వముఙ్దోన్ఱుకిఱతు; తదుభయానుగుణమాక వవతారికాద్వయమాహ (నీపణ్ణినవుపకారఙ్గళైయిత్యాదివాక్యద్వయేన).

పోకిన్ఱ-వర్తమానమాయుమ్, పోయ-భూతమాయుమ్, పోకు - ఆగామియాయుముళ్ళకాలఙ్గళెన్ఱపడి. చకారమ్ - అనుక్తసముచ్చయమాయ్. మాత్రాపిత్యక్తః ఎన్ఱపడియాక్కి (అవర్కళ్ విడుమళవిలుమెన్ఱతు). తాయ్తన్దైకళుక్కుప్రాప్తియుముపకారకత్వముముణ్డాకైయాలే (ప్రాప్తనుమాయుపకారకనుమానవున్నైయెన్గిఱతు). "పోకిన్ఱ" ఇత్యాదిక్కు- వర్తమానభూతాగామియాన కాలత్రయత్తిలుమ్ తాయుమ్తన్దైయుమ్ తన్నాత్మావుమాకానిఱ్కిఱవనే! యెన్ఱుశబ్దార్థమ్. (సపిత్రాచేతి) సున్దరకాణ్డేఅష్టత్రింశే, "సపిత్రాచపరిత్యక్తస్సురైశ్చసమహర్షిభిః। త్రీన్లోకాన్సమ్పరిక్రమ్యతమేవశరణంగతః. తత్రైవైకవింశేరావణంప్రతిసీతా, "విదితస్సహిధర్మజ్ఞశ్శరణాగతవత్సలః। తేనమైత్రీభవతుతే యదిజీవితుమిచ్ఛసి". పాకన్ఱ-పరమ్బసిఱ్కిఱ తొన్మై - పఴమైయాయ్, అత్తాల్ ఫలితమ్ (స్వాభావికమానవెన్ఱు). (పరమా)పరోమా అస్మాదితి-పరమః. "పాకిన్ఱ' తొల్ పుకழ్ మూవులకుక్కుమ్నాత నేపరమా" ఎన్ఱుకూట్టి భావమ్ (గుణఙ్గళుక్కుమిత్యాది). *పోకిన్ఱకాలఙ్గళ్ తొడఙ్గి ఉయిరాకిన్ఱాయ్ - పాకిన్ఱతొడఙ్గి వేఙ్గడమేకిన్ఱాయ్-ఉన్నైనానడైన్దే విడువేనోవెన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్; అనన్తరమ్ ఈశ్వరన్ పరిపూర్ణమనో

అ-ఆ-వి —తిరుత్తు (ఉన్నైయేయిత్యాది).— పునఃపోకిన్ఱవిత్యాదిత్రయమ్ పాఠాన్తరమ్.—మూవులకు - భువర్లోకప్రభృతి, పరమపదేవసహోపరితనలోకత్వేనైకః; భూలోకఏకః; అధోలోకాస్సర్వేచాధోలోకత్వేనైకః. త్రివిధచేతనాచేతనఙ్గళుక్కెన్నవుమామ్.

౧॥ రా-సు-౩౮-౩౩౪. ౨॥ రా-సు-౨౧-౨౦౪.

ఈ.—(తణ్డుழாయ్విరైనాఱుకణ్ణియనే)ఇవరుడైయ ఆర్త్తియెల్లాన్దీరుమ్బడియాకవన్దు విషయీకరిత్తు త్తన్నైయనుభవిప్పిత్తు, "ఇవర్ తన్నై విడిల్ శెయ్వతెన్?" ఎన్గిఱ అతిశఙ్కైయున్దీర్న్దు, తోళిలిట్టమాలైయుమ్ పరిమళితమాయ్, పిడిత్తుమోన్ద ఇలైత్తొడైమాలైయున్దానుమాయ్ నిన్ఱపడి. ౧౦.

శ్రీ-అ.— రథనాయ్, తోళిల్ మాలైయుమ్ పరిమళితమాయ్, ఇలైత్తొడైమాలైయుమ్ మోన్దుకొణ్డిరుక్కుమిరుప్పైయనుభవిక్కిఱార్- "తణ్డుழாయ్విరైనాఱుకణ్ణియనే! యెన్ఱు" ఎన్ఱువాక్యయోజనై. "విరై నాఱు" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఇవరుడైయవిత్యాది). తణ్డుழாయ్-కణ్ణి, విరైనాఱు-కణ్ణియనే! యిత్యన్వయః (పిడిత్తుమోన్ద) పరిమళాధిక్యత్తాలేమోన్ద. ఇలైత్తొడై - పూప్పన్దు. విరై నాఱుకణ్ణి - పరిమళమ్ప్రవహిక్కిఱ మాలై. పాకిన్ఱ తొడఙ్గి, కణ్ణియనే-పోకిన్ఱ కాలఙ్గళ్ తొడఙ్గి, ఉన్నై నానడైన్దేన్ విడువేనోవిత్యన్వయో వా. నేఙ్గళమేకిన్ఱాయ్- తిరుమలైయిలే మేవినిఱ్కిఱవనే!. మేకుకై-పొరున్దివర్త్తిక్కైయుమ్, ప్రకాశిక్కైయుమ్. ౧౦.

ప్ర-తి.—(పత్తామ్బట్టు) (పోకిన్ఱవిత్యాది) (ఉయిరాకిన్ఱాయ్) సున్దరకాణ్డేఽష్టత్రింశే, "సపిత్రా చ పరిత్యక్తస్సురైశ్చసమహర్షిభిః। త్రీన్ లోకాన్ సమ్పరిక్రమ్య తమేవశరణఙ్గతః ॥ ౩౩॥ సతంనిపతితంభూమౌ శరణ్యశ్శరణాగతమ్ । వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయాపర్యపాలయత్." ॥ ౩౪ ॥ —— తత్రైకవింశేరావణం ప్రతిసీతా, "విదితస్సహిధర్మజ్ఞశ్శరణాగతవత్సలః ॥ ౨౦ ॥ తేన మైత్రీభవతు తేయదిజీవితుమిచ్ఛసి" ॥౨౦౪॥.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—తల్లి చేయుప్రియమును తండ్రి చేయుహితమును తాను తనకుచేసికొనియెడి కార్యములను సర్వకాలమందును నాకుఁజేయు స్వభావముకలవాఁడును నిరవధికకల్యాణగుణములుకలవాఁడును సర్వలోకములకీశ్వరుఁడును సర్వోత్కృష్టుఁడును తిరుమలలో వేంచేసిన సర్వసులభుఁడును నాకుఁబరమభోగ్యుఁడునునైన నీయొక్క దివ్యపాదారవిందంబులను నేనాశ్రయించితిని. ఇంకనన్ను విశ్లేషించుటకు పోకువులు లేవు. ౧౦.

మూ.—కణ్ణి తణ్ణన్దుழாయ్ముడిక్కమలత్తడమ్బెరు। ఙ్గణ్ణనై, ప్పుకழ్నణ్ణిత్తెన్గురుకూర్చ్చడకోపన్మాఱన్శొన్న।
ఎణ్ణిల్ శోర్విలన్దాతియాయిరత్తుళ్ళివైయుమోర్పత్తిశైయొడుమ్। పణ్ణిల్ పాడవల్లారవర్ కేశవన్దమరే. ౧౧.

ఆழ்వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఆ.—(కణ్ణి) ఎమ్బెరుమానుడైయ స్వరూపరూపగుణవిభూతికళైయుళ్ళపడియే యనుభవిత్తు, అనుభవిత్తపడియే శొన్న విత్తిరువాయ్మొழிయైయిశైయొడుమ్బణ్ణిలే పాడవల్లార్క్కు, "కేశవన్దమర్" ఎన్నుమివ్వాకారమ్ ... ౧౧.

తిరుక్కురుకై ప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.—కణ్ణి తణ్ అమ్ తుழாయ్ (౩) ముడి కమలమ్ తడమ్ (౬) పెరుమ్ కణ్ణనై పుకழ் (౯) నణ్ణి తెన్ కురుకూర్ (౧౨) మాఱన్ శడకోపన్ శొన్న (౧౫) ఎణ్ణిల్ శోర్విల్ అన్దాతి (౧౮) ఆయిరత్తుళ్ ఓర్ ఇవై పత్తుమ్ (౨౧) ఇశైయొడుమ్ పణ్ణిల్ పాడవల్లారవర్ (౨౪) కేశవన్దమర్. (౨౫).

పన్ని.—అనన్తరమ్ ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు ఫలమాక భగవచ్ఛేషత్వసిద్ధియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

మాలాకారమాయ్, కుళిర్న్ద, తిరుత్తుழாయాలే యలఙ్కృతమాన, (౩) తిరుముడియైయుమ్, కమలమ్బోలే దర్శనీయమాయ్, విశాలమాయ్, (౬) నీణ్డ, తిరుక్కణ్గళైయుడైయవనై, అవనుడైయ ఆశ్రితసంశ్లేషకారితమాన గుణప్రసక్తియై, (౯) కిట్టి, అణ్ణికియ, తిరునకరిక్కు

నిర్వాహకరాయ్, (౧౨) "మాఱన్" ఎన్గిఱకుడిప్పేరైయుడైయ, ఆழ்వార్, అరుళిచ్చెయ్త,(౧౫) భగవదభిప్రాయత్తై, తప్పాత, అన్దాతి యాయఙ్కైవుకొళ్ళైక్కొణ్ణాత, (౧౭) ఆయిరత్తుళ్, అద్వితీయమాన, ఇవైపత్తైయుమ్, (౨౧) ఇశైయోడేకూడ, పణ్ణిలే, పాడవల్లారానవవర్ కళ్, (౨౪) సర్వాధికనానసర్వేశ్వరనోడు అవ్యవహితసమ్బన్ధయుక్తరావర్కళ్. (౨౫) ఎణ్ణెన్ఱు - జ్ఞానమాయ్, తత్త్వజ్ఞానత్తైత్తప్పాతవా యిరమెన్ఱుమామ్. పణ్ణెన్ఱు - స్వరమ్. ఇశైయెన్ఱు - గీతిప్రకారమ్. ఇతు - ముతలడియుమ్ మూన్ఱామడియుమ్ అఱుశీరాయ్, అయలడి యుమ్ ఈఱ్ఱడియుమ్ నాల్చీరాన ఆశిరియత్తుఱై. ౧౧

వాదికేసరి అழகియ మణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

—

అర్థము —మాలగాఁగట్టబడిన చల్లని తిరుత్తుழాయిచే (౩) (అలంకరింపఁబడిన) కిరీటమును తామరపుష్పములవలె మనోహరములును (౬) విశాలములును దీర్ఘములునైన నేత్రములునుకలశ్రియఃపతిని (౯) గుణములయందు అవగాహించి సుందరమైన (౧౨) కురుకూరిలో వేంచేసియున్న శఠకోపముని సాదించిన (౧౫) భగవదభిప్రాయమును దప్పని అన్దాదులైనందున (క్రమమునుబోఁగొట్టనశక్యములైన) (౧౭) వెయ్యిపాశురములలో నద్వితీయములైన పదిపాశురములను (౨౧)స్వరములతోఁగూడ గానమందు పాడసమర్థులు(౨౪)సర్వేశ్వరునితోడనవ్యవ హితసంబంధముకలవారగుదురు. (౨౫) ౧౧.

—

ఈడు — నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్మొழியై యభ్యసిక్కవల్లారాఱేనుమాకవుమామ్, అవర్కళుక్కు కులచరణగోత్రాదికళ్ప్రయోజకమ్, ఇవ్వాకారత్తాలే అవర్కళ్ భగవదీయరెన్గిఱార్.

(కణ్ణియిత్యాది) ఇప్పోతాయిழுవఴైయుమ్ శెవ్విపెఱ్ఱతుమ్, ముడినఴ్ఱిత్తతుమ్, తిరుక్కణ్గళ్ వికసితమాయిఱ్ఱతుమ్ (పుకழ్నణ్ణి) అవఱ్ఱతమ్బక్కల్ పణ్ణిన వ్యామోహగుణత్తిలేయవగాహిత్తు. (తెన్గురుకూర్చ్చడకోపన్మాఱన్) ఒన్ఱు తిరునామమ్, ఒన్ఱు శత్రువర్గత్తుక్కు మృత్యువాయుళ్ళవరెన్గిఱతు. (ఎణ్ణిల్శోర్విలన్దాతి)అవఱ్ఱతమ్బక్కల్ పణ్ణిన వ్యామోహాతిశయత్తైయనుసన్ధిత్తు; అవఴ్ఴిలొన్ఱుమ్ కుఱైయామే యరుళిచ్చెయ్తవాయిరత్తిలిప్పత్తు. (ఇశైయొడుమ్పణ్ణిల్పాడవల్లార్) ఇతి లభినివేశత్తాలే యిశైయోడుమ్ పణ్ణోడుమ్పాడవల్లవర్కళ్. పణ్ణాకిఱతు - గానమ్. ఇశైయాకిఱతు - గురుత్వలఘుత్వాదికళ్ తన్నిలేసెఴ్ఴున్దుపారున్దుకై. ధ్వనియిలే-నిఱత్తి

జీ-అ.—నిగమమ్ (కణ్ణియిత్యాది). "పణ్ణిల్పాడవల్లారవర్ కేశవన్తమర్" ఎన్ఱతైక్కటాక్షిత్తవతారికై (నిగమత్తిలిత్యాది). చరణశబ్దమ్ - శాఖావాచి. ఇవ్వాకారత్తాలే - ఇత్తైయభ్యసిక్కిఱవాకారత్తాలే.

(కణ్ణియిత్యాది) మాలారూపమాయ్ క్కట్టిన్ద అழகియతిరుత్తుழாయాలే యలఙ్కృతమాన తిరుముడియైయుమ్, కమలమ్బోలేదర్శనీయమాయ్ విశాలమాయ్ నీణ్డతిరుక్కణ్గళైయుముడైయవనై. "ఉన్నైనానడైన్దేన్ విడువేనో" ఎన్ఱపనన్తరమ్, "కణ్ణితణ్ణన్దుழాయ్ముడి" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఇప్పోతాయిழ்ఱిత్యాది). ఇప్పోతు - ఇరుపరతిశఙ్కైయుమ్ తీర్న్దనన్తరమ్. వఴైయుమ్ - మాలై. నఴ్ఱిత్తతుమ్ - నన్ఱాకనిన్ఱతుమ్. పుకழாవతెన్నెన్న (అవఱ్ఱతమ్బక్కలిత్యాది). నణ్ణుకై - కిట్టుకైయాయ్, అవగాహిత్తెన్ఱపడి. తెన్గురుకూర్ - అழకియతిరునగరినిన్ఱతుమ్. ఒన్ఱుతిరునామమిత్యాది). "శడరునకరిక్కు నిర్వాహకరాన. "శడకోపన్, మాఱన్" ఎన్నవేణుమో, ఒన్ఱుశొన్నాలమైయాతోవెన్న (ఒన్ఱుతిరునామమిత్యాది). "శడకోపన్" ఎన్ఱతు - రూఢి. "మాఱన్" ఎన్ఱతు - యోగమ్. (ఎణ్ణిల్శోర్విల్) ఎణ్ణుకై - అనుసన్ధిక్కై. అనుసన్ధానత్తిలొన్ఱుఙ్కుఱైయామే. "శడకోపన్మాఱన్ - ఎణ్ణిల్శోర్విల్శొన్న - అన్దాతియాయిరత్తుళ్" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (అవఱ్ఱతమ్బక్కలిత్యాది). అవఴ్ఴిల్ - వ్యామోహాతిశయఙ్గళిల్. అన్దాతియాన (ఆయిరత్తిల్) ఎన్ఱుకూట్టువతు. ఇవైయుమోర్పత్తు - అద్వితీయమానవివైపత్తైయుమ్. వైధర్మ్యంవ్యావర్తయతి (ఇతిలభినివేశత్తాలేయిత్యాది). *పణ్ణిశైకళ్ తానేతెన్న (పణ్ణాకిఱతిత్యాది). గానమ్ - ధ్వన్యాత్మకమ్. (గురుత్వలఘుత్వాదికళ్). గురు

అ-అ-వి.—"పుకழ்నణ్ణి - ఆశ్రితసంశ్లేషకారితమానగుణప్రథైయైక్కిట్టి" ఎన్ఱుపన్నీరాయిరత్తిలే.—— (ఒన్ఱుతిరునామమ్) మాఱనెన్ఱతుతిరునామమ్. కుడిప్పేరెన్నవుమామ్.

ఈ.—లేయెన్ఱపడి.(అవర్ కేశవన్ఱమరే) అవర్ కళా రేనుమాకవుమామ్, కులచరణగోత్రాదికళ్ అప్రయోజకమ్; "విణ్ణప్పమ్ శెయ్ వార్ కళ్" ఎన్ను మాప్పోలే, ఇవ్వాకారత్తాలే అవర్ కళ్ భగవదీయర్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - ఎమ్బెరుమాన్ "ఇవర్ నమ్మైవిట్టిచ్చెయ్ వర్కళ్?" ఎన్ఱిఱ పతిశైక్కైయైప్పోక్కినార్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్ - అతుపోనపిన్బు అవనుక్కుప్పిఱన్ద పుతుక్కణిప్పై పేచ్చినార్; మూన్ఱామ్పాట్టిల్ - తమక్కు వన్బణ్ణిన వౌదార్యత్తై యనుసన్ధిత్తువిన్ధరానార్; నాలామ్పాట్టిల్ - అవనుక్కుప్పణ్ణినవౌదార్యమే తెన్న, ఇతర విషయవైరాగ్యమెన్ఱార్; ఐన్దామ్పాట్టిల్ - ఇతరవిషయవైరాగ్యపూర్వకమాక ఆత్మాన్తదాస్యత్తిలే అధికరిత్తనాన్ ఇని యొరునాళుమ్ విడేనెన్ఱార్; ఆఱామ్పాట్టిల్ - ఆశ్రితర్కకుత్తవు వాయానపిన్బు ఎనక్కొరుకుఱైయుణ్డోవెన్ఱార్; ఏఴామ్పాట్టిల్ - ఎన్నుడైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళుక్కుమొరు కుఱైయిల్లైయెన్ఱార్; ఎట్టామ్పాట్టిల్- ఇతుక్కుత్తామనుష్ఠిత్త వుపాయమిన్న తెన్ఱార్; ఒన్బతామ్పాట్టిల్ - "ఇవరకవాయతియవేణుమ్" ఎన్ఱోరడిపేరనిఱ్క, ఇనిప్పోకవొణ్ణాతెన్ఱార్; పత్తామ్పాట్టిల్ - నామ్పోకాతొழிకిఱోమ్, నీర్ తామ్ పోకాతొழிయవేణుమేయెన్న, కాలత్రయత్తిలుమ్ సర్వవిధబన్ధువుమానవునై విడ సమ్భావనైయిల్లైయెన్ఱార్; ఇతుకఱ్పార్క్కు ఫలమ్శొల్లి త్తలైక్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళే శరణమ్.

జీ-అ —త్వలఘుత్వఙ్గళుమ్, అదిశబ్దత్తాలే-సంయుక్తఙ్గళుమ్. ఇవైకళ్ తత్తద్రాగానుగుణ్యత్తుక్కాక (తన్నిలొక్కిల్ స్తుపారస్నకె). శేరుక్కై-ఇశైయాకిఱతెన్ఱపడి. ఇతుక్కునిఱమెన్ఱుమ్బేర్. ఉక్తవివరణమ్ (ధ్వనియిలేయిత్యాది). ధ్వనియెన్ఱతు - పణ్. నిఱమెన్ఱతు - ఇశై. "ఇవ్వాక్యమ్ - సన్దిగ్ధమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ వర్. "అవర్" ఇతిసామాన్యనిర్దేశస్యభావమ్ (అవర్ కళారేనుమిత్యాది). (విణ్ణప్పఞ్జెయ్ వారితి) "ఇశైయొడుమ్పణ్ణిఱ్పాడవల్లార్" ఎన్ఱు - గానసహితమాకవిప్పత్తిననుసన్ధానమే, అవర్ కళ్ భగవదీయర్కైక్కుమ్, తన్ముఖేనవుద్దేశ్యర్కైక్కుమ్ ప్రయోజకమెన్ఱపడి. విణ్ణప్పఞ్జెయ్ వార్ - ఆఴ్వార్. ఇవ్వాకారత్తాలే - పాడవల్లారెన్ఱిఱవాకారత్తాలే. ఇతిలన్వయముణ్డానవాకారత్తాలేయెన్నుతల్-పుతుక్కణిప్పు-నవీనకాన్తి. ఆత్మాన్తదాస్యమ్ - నిత్యదాస్యమ్. ఇన్నుమ్ - మాఱిమాఱి ప్పలపిఱప్పుమ్పిఱక్కై. ఇవరకవాయతియవేణుమెన్ఱోరడిపేరనిఱ్కవెన్ఱిఱతు - ఇవ్విషత్తిలేవిశేషమెన్ఱుపూర్వమేవోక్తమ్. పేరనిఱ్క-పిన్వాఙ్గనిఱ్క. క్రమేణాన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—దివ్యతిరుత్తుఴాయ్ మాలచేనలంకరింపఁబడిన దివ్యతిరువభిషేకముకలవాఁడును సద్యోవికసితములైన సరసిజములవలె సుందరములైన నేత్రములుకలవాఁడును నైన సర్వేశ్వరునియొక్క స్వరూపరూపగుణవిభూతులను యథావస్థితముగ ననుభవించి యనుభవించిన ప్రకారముగను పాడించిన నీతిరువాయ్ మొఴిని సలక్షణముగఁ బాడువారు భగవంతునికి దాస్యమును జేసి యుజ్జీవింతురు. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిలి త్తిరువాయ్ మొఴిక్కానశ్లోకమ్.

(వైకున్దా)—నీచఞ్చమామధిగతో యమితిస్వసూక్త్యా జాతాంహారేస్స్వవిరహాగమనేతిశఙ్కామ్ ।
షష్ఠేనిరస్యదృఢసఙ్గిరాశతారిరాత్మాన్వయిష్వపితదావరతోభ్యనన్దత్ . ౧౬.

వాదికేసరి అఴకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.—అయమ్-ఈశ్రియఃపతి, నీచమ్-నీచుఁడనైన, మామ్‌చ-నన్ను, అధిగతః - పొందెను, ఇతి అని, స్వసూక్త్యా-తనవార్తచేత, హరేః-భగవంతునికి, జాతామ్-పుట్టిన, స్వవిరహాగమనే-తనవిశ్లేషప్రాప్తియందు, అతిశఙ్కామ్ - భయమును, షష్ఠే-ఆఱవతిరువాయ్ మొఴి

యందు, దృఢసఙ్గిరా - స్థిరసంశ్లేషమాటచే, నిరస్య-పోఁగొట్టి, శశారిః-శకటాసురుని, ఆత్మాన్వయిష్వపి - ఆత్మబన్ధువులయందును, తదాప రతః - ఆభగవంతుని ప్రీతివలన, అభ్యనన్దత్ - సంతోషించెను. ౧౬.

తాత్పర్యము.—ఉభయవిభూతియుక్తుఁడును సమస్తకల్యాణగుణాత్మకుఁడును సర్వప్రకారపరిపూర్ణుఁడునునైన సర్వేశ్వరుఁడు తాను పరిపూర్ణుఁడై వేంచేసి యాళ్వార్లతో సంశ్లేషించినసంశ్లేషము తనఫలమనితలఁచి సంతుష్టుఁడైయుండఁగా నప్పుడాళ్వార్లవిశ్లేషమును స్మరించి వానికిజనించిన యతిశఙ్కనుజూచి "నీవిట్లుభయపడవలదు" అని యాళ్వార్లవానికినభయప్రదానముచేసి భయమునుదీర్చి సంహృష్టుఁడై యున్నభగవంతునియొక్క నిర్హేతుకజాయమానకటాక్షము తమయందుమాత్రమేగాక సంబంధిసంబంధులయందుఁగూడ ప్రవహించుచున్న దానినిఁజూచి ఈ యాఅనతిరువాయ్‌మొழிయం పధికానందమునొందిరి. ౧౬.

ద్ర-తా.—(వైకున్దామణివణ్ణనే)—స్వాస్వాదఖ్యాపకత్వాచ్ఛ్రితనియతదృశేర్నైకభోగప్రదానా
త్త్యాగానర్హప్రకాశాత్స్థిరపరిచరణస్థాపనాత్పాపభఙ్గాత్ ।
దుస్సాధార్థస్యసిద్ధేర్విరహభయకృతేర్దుర్విభేదాత్మయోగా
న్నిత్యానేకోపకారాత్స్వవిరహచకితంప్రైక్షతామ్భోరుహాక్షమ్. ౧౭.

అర్థము.—స్వాస్వాదఖ్యాపకత్వాత్ - తనభోగ్యతకుఁబ్రకాశకుఁడగుటవలన, శ్రితనియతదృశేః - ఆశ్రితులయందు స్థిరమైనదృష్టికలవాఁడగుటవలన, నైకభోగప్రదానాత్ - అనేకవిధములుకలభోగములనిచ్చుటవలన, త్యాగానర్హప్రకాశాత్ - త్యజించుటకునలవిలేనికాన్తివలన, స్థిరపరిచరణస్థాపనాత్ - నిత్యమైనదాస్యమును దృఢముగఁజేయుటవలన, పాపభఙ్గాత్ - పాపములనుబోఁగొట్టుటవలన, దుస్సాధార్థస్య - సాధింపఁగూడనికార్యముయొక్క, సిద్ధేః-సిద్ధివలన, విరహభయకృతేః - విశ్లేషమునందుభయమునుబుట్టించుటవలన, దుర్విభేదాత్మయోగాత్ - భేదింపనశక్యమైన యాత్మసంశ్లేషమువలన, నిత్యానేకోపకారాత్ -సర్వకాలములందునేకవిధోపకారములుకలవాఁడగుటవలన, స్వవిరహచకితమ్-తనవిశ్లేషమునందుభయపడిన, అమ్భోరుహాక్షమ్ - నళినములవంటినేత్రములుకలసర్వేశ్వరుని, ప్రైక్షత - చూచిరి.

వ్యా.—(స్వాస్వాదఖ్యాపకత్వాత్) వైకల్ తోఁఱుమముతాయవానేఱే - తన్నుడైయనిరతిశయభోగ్యతైయైఖ్యాపనమ్పణ్ణుకైయాలుమ్; (శ్రితనియతదృశేః) ఎఙ్గుమ్పక్కానోక్కాఱియాఱ్ - ఆశ్రితజనత్తైవిట్టు అన్యత్రకణ్ వైక్కమాట్టామైయాలుమ్; (నైకభోగప్రదానాత్) వామరువినన్గేత్తియిత్యాది - ఆశ్రితర్ తన్నైక్కిట్టిస్తోత్రమ్పణ్ణిమనస్సిలేచిన్తిత్తునిర్మమరాయ్ వణఙ్గిహృష్టరాయ్‌క్కూత్తాడుమ్పడియనేక విధానుభవత్తైక్కొడుక్కైయాలుమ్; (త్యాగానర్హప్రకాశాత్) ఉన్నైయెజ్జనమ్‌విడుకేఱ్ - తన్నైవిడుకైక్కుసమ్భావనైయిల్లాతపడి ప్రకాశిక్కైయాలుమ్; (స్థిరపరిచరణస్థాపనాత్) ఉనతన్దమిలడిమైయడైన్దేఱ్ - ఆత్మాన్తదాస్యత్తైనిలైనిఱుత్తుకైయాలుమ్; (పాపభఙ్గాత్) మున్నైత్తీవినైకళ్ ముழுవేరరిన్దనఱ్ యాఱ్-విరోధికళాన పాపఙ్గళై సవాసనమాకప్పోక్కుకైయాలుమ్; (దుస్సాధార్థస్యసిద్ధేః) ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని - సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళుము తీర్థరామ్పడిదుస్సాధమానకార్యత్తైసాధిక్కైయాలుమ్; (విరహభయకృతేః) ఉన్నైయెన్నుళ్ నీక్కేలెన్దాయ్ - "విట్టుప్పిరియప్పోకిఱాఱ్" ఎన్గిఅవతిశఙ్కైయైవిళైక్కైయాలుమ్; (దుర్విభేదాత్మయోగాత్) ఉన్నైయెన్నుళ్ళైకప్పైత్తవమ్మైప్పా - ఆత్మావోడే "ఏకతత్త్వమ్" ఎన్నలామ్పడికలన్దిరుక్కైయాలుమ్; (నిత్యానేకోపకారాత్) పోకిన్ఱకాలఙ్గళిత్యాది - కాలత్రయత్తిలేయుమ్‌మాతాపితాక్కళ్ పణ్ణుముపకారఙ్గళైయుమ్, తాఙ్తనక్కుప్పణ్ణికొళ్ళుముపకారఙ్గళై యుమ్పణ్ణుకైయాలు మెమ్బెరుమానై "వైకున్దామణివణ్ణనే" ఎన్గిఅఴైక్కత్తలే "ఆశ్రితర్ నమ్మైవిడిల్సెయ్‌వతెఙ్?" ఎన్తతిశఙ్కైయైయుడైయనాక వాళ్వారధ్యవసిత్తరుళినారెన్గిఱార్. ౧౭.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు (౧) తనభోగ్యతను నాశ్రితులకుఁ బ్రకాశపఱచువాఁడనియు, (౨) ఆశ్రితులను గటాక్షించువాఁడనియు, (౩) ఆశ్రితులకనేకవిధభోగముల నిచ్చువాఁడనియు, (౪) ఆశ్రితులు తనను త్యజించుటకు నశక్యముగఁ బ్రకాశించువాఁడనియు, (౫) తనపాదారవిందములయం దాశ్రితులకు నిత్యదాస్యమును స్థాపించువాఁడనియు, (౬) వారికి ననుభవవిరోధిపాపములను బోఁగొట్టువాఁడనియు, (౭) ఇతరులచే సాధింపనశక్యములగు కార్యములను నెరవేర్చువాఁడనియు, (౮) తనవిశ్లేషమునందు భయమును బుట్టించువాఁడ

నియు. (౯) మఱల విశ్లేషములేనట్లు సంశ్లేషించువాఁడనియు, (౧౦) సర్వకాలములయందు ననేకోపకారములను జేయువాఁడనియు వాని గుణముల ననుసంధించి ఇట్టివాఁడగుటవలన తనవిశ్లేషమునందు భయపడినవాఁడని ఈయాఱవ తిరువాయ్మొழி పదిపాశురములచే నాళ్వార్లు సాధించిరి. ౧౮.

తి-నూ.— వైకున్దన్వన్దుకలన్దతఱ్పిన్వాళ్మాఱన్ । శెయ్కిన్ఱనైచ్చియత్తైచ్చిన్దిత్తు।నైకిన్ఱ।
తన్మైతనైక్కణ్డునైత్తాన్విడేనెన్ఱురైక్క।నన్మైయడైన్దాన్ కేశవన్॥ ౧౯॥

అర్థము.—వైకున్దన్ - వైకుణ్ఠమునకధిపతియైనసర్వేశ్వరుఁడు, వన్దు -(తమస్థలమునకు) వేంచేసి, కలన్దతఱ్పిన్ - సంశ్లేషించినపిదప, వాళ్మాఱన్-సంపన్నులైనశఠకోపముని, శెయ్కిన్ఱ - చేయుచున్న, నైచ్చియత్తై-నైచ్యమును, శిన్దిత్తు - తలఁచి, నైకిన్ఱ - శిథిలమగుచున్న, తన్మైతనై-ప్రకారమును, కణ్డు-సాక్షాత్కరించి, ఉన్నై-నిన్ను, నాన్-నేను, విడేన్-విడువను, ఎన్ఱు-అని, ఉరైక్క-సాదించగా, కేశవన్-కేశియనియెడిరక్కసునిచంపి యాశ్రితులయనిష్టమునుబోఁగొట్టిన భగవంతుఁడు, నన్మైయడైన్దాన్-స్థైర్యమునుబొందెను. ౧౯.

అ౽.— (వైకున్దన్) ఇత్యాదిల్ - "'అప్పాళు్తైక్కప్పాళుతెన్నారానముతమ్' ఎన్ఱనుభవిక్కుఅవివర్, 'అయోగ్యన్' ఎన్ఱకలిశ్చెయ్వతే?" ఎన్ఱీశ్వర నతిశఙ్కైపణ్ణ, ఇవర్ సమాధానమ్పణ్ణిత్తేఱ్ఱినపడియై శ్పేశుకిఱపాశురత్తై యనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎజ్ఙనేయెన్నిల్; సర్వేశ్వరనోడే సంశ్లేషిక్కుఅవివర్, ౧ "అల్లావియుళ్ కలన్ద" ఎన్ఱు తమ్శిఱుమైయైయనుసన్ధిక్కైయాలే, "౨ *పళవేళ్ఱులకుతలైయెడుత్తిన్న మువివర్ నమ్మైవిడ్చెయ్వతే?" ఎన్ఱతిశఙ్కైపణ్ణి యవనలమాక్కిఅపడియైక్కణ్డు "ఇవనుక్కు నమ్బక్కల్ సారతన్త్రియవాత్సల్యజ్గళిరున్ద పడియెన్?" ఎన్ఱు విస్మితరాయ్, తామకలామైక్కుఱప్పాన పలవఱ్ఱైయుమ్శొల్లి అవనతిశఙ్కైయైత్తీర్త్తు, అవనై ధరిప్పిక్కుఱ *వైకున్దామణివణ్ణనిలర్థత్తై "వైకున్దన్" ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్నై.

వ్యా.—(వైకున్దన్వన్దుకలన్దతఱ్పిన్) నిత్యభూతియుక్తన్ ౩ "అన్దామత్తన్బుశెయ్తెన్నావిశేరమ్మాన్" ఎన్నుమ్బడిఒరునీరాకక్కలన్దపిన్బు. (వాళ్మాఱన్) అత్తాలేసత్తైపెఱ్ఱుసమ్పన్నరానవాళ్వార్. (శెయ్కిన్ఱనైచ్చియత్తైచ్చిన్దిత్తు) ఇవర్ ౧ "అల్లావి" ఎన్ఱకలనినైక్కుఅనైచ్యానుసన్ధానత్తైక్కణ్డు - "ఇతెన్నాయ్విళైయక్కడవతు?" ఎన్ఱీశ్వరన్ విచారిత్తు. (నైకిన్ఱతన్మైతనైక్కణ్డు) అనన్ శిథిలనాకిఱప్రకారత్తైపర్కిత్తు. (ఉన్నైత్తాన్విడేనెన్ఱురైక్క) ఇప్పడియెన్ విశ్లేషత్తిలతిభీరువాయిరుక్కుఅవునైత్తాన్ విడేనెన్ఱు - "ఉన్నైనాన్ పిడిత్తేన్కొళ్ శిక్కెనవే" "ఉన్నైయెజ్ఙనమ్ విడుకేన్" "అన్దమిలడిమైయడైన్దేన్ విడువేనో" "ఉన్నైనానడైన్దేన్ విడువేనో" ఎన్ఱుమిళ్వార నైప్పుఱత్తరుళిచ్చెయ్య. (నన్మైయడైన్దాన్ కేశవన్) ౪ "విజ్వరఃప్రముమోదహ" ఎన్నుమ్బడి * తుళక్కఱ్ఱముతమాయెజ్ఙుమ్పక్కనోక్కఱియాతే "ఎన్మరదకమలైయే" ఎన్నుమ్బడిస్థైర్యత్తైప్రాపిత్తాన్ ప్రశస్తకేశనానవన్. ౧౯.

పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—సమస్తకల్యాణగుణాత్మకుఁడైన సర్వేశ్వరుఁడు పరిపూర్ణుఁడై యాళ్వార్లతో సంశ్లేషింప వారుసంతుష్టులైరి. అప్పుఁడు వీరుతమనైచ్యముననుసంధించి విశ్లేషించినచో నేనేమిచేసెదనని భయపడుచున్న సర్వేశ్వరునిగుఱించి నేనువిశ్లేషింప నసమర్థుఁడనిసాదించి యాళ్వార్లు వానిభయమును నిశ్శేషముగనివర్తిజేసిరి. ౧౯.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ - ఆఱామ్తిరువాయ్మొழி ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొழி ౧౯—పాట్టు-౧౭౯.

౧। ౧౫ ౫.   ౨॥ ౫.   ౩॥ ౧౫.   ౪॥ రా-బా-౧-౭౫.

శ్రీః

ఆళ్వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

తిరువాయ్ మొழி.—ఇరణ్డామ్పత్తు - ఏழாన్దిరువాయ్ మొழி ౧-పా-కేశవన్తమర్ వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—కేశవన్తమర్ కీழ్ మేలెమరేழெழுపిఱప్పుం । మాశతిరితుపెఱ్ఱునమ్ముడైవాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా ।
ఈశనెన్కరుమాణిక్కమెన్ శెఙ్గోలక్కణ్ణన్విణ్ణోర్ । నాయకన్,ఎమ్బిరానెమ్మానారాయణనాలే॥ ౧॥

ఆ.—(కేశవన్తమర్) ఎన్బక్కలుళ్ళవళవిల్ వేశత్తాలే యెన్నోడుసమ్బన్ధిత్తారైయుఙ్గాడవిషయీకరిత్తరుళినానెన్ఱు ప్రస్తుతమానపాసురత్తై విస్తరిక్కిఱతు.

సర్వేశ్వరనాయ్, నిరతిశయసౌన్దర్యాదికల్యాణగుణకనాయ్, ౧* అయర్వఱుమమరర్కళతిపతియాయ్, ఎనక్కుస్వామియాయిరున్ద నారాయణనాలే, యేనకేనాపిప్రకారేణ సాక్షాద్వాపరమ్పరయావా ఎన్నోడుసమ్బన్ధముడైయారెల్లారుమ్ భగవదేకభోగరానార్కళ్ ; తత్సమ్బన్ధత్తినాలే భగవదేకభోగత్వలక్షణమాన శ్రీవైష్ణవశ్రీనమక్కు విళైయుమ్బడియేయితువెన్గిఱార్. ౧.

పన్ని.—ఏழாన్దిరువాయ్మొழிయిల్, స్వసమ్బన్ధిపరమ్పరాపర్యన్తమాకవీశ్వరన్ పణ్ణినపక్షపాతత్తాలే తమ్మళవిలవనుడైయవళవిల్ వేశాతిశయత్తైక్కణ్డుకన్ద; స్వసాన్తానికవిషయత్తిలవనుడైయప్రసాదవిశేషత్తైయుమ్, అతుక్కడియానతమ్మళవిల్ పక్షపాతత్తైయుమ్, తత్కార్యమాన వుపకారత్తైయుమ్, అవ్వుపకారమ్ తఙ్గళత్తిలుళ్ళార్కుమ్ప్రాప్తిపర్యన్తమానపడియైయుమ్, ఇతడియాకవీశ్వరనుక్కుప్పిఱన్ద ఔజ్జ్వల్యత్తైయుమ్, ఇతుక్కడైయహేతువాన కృపాపారవశ్యత్తైయుమ్, అనుభవిక్కైక్కుఉప్పాక సత్త్వోత్తరమాన చిత్తప్రదానత్తైయుమ్, శొల్లానెఞ్జాప్పోక్కినపడియైయుమ్, ప్రేమయుక్తమాననల్లనెఞ్జైత్తేవుకన్దపడియైయుమ్, అన్దనెఞ్జు అవనైవిడాతొழிయవేణుమెన్గిఱపేక్షైయైయుమ్, ఇన్నిన్నపడియాకవన్ తన్నైముழுక్కక్కొడుత్త వౌదార్యత్తైయుమ్, ఇవ్వౌదార్యాతిశయమతిశయితజ్ఞానర్క్కుమపరిచ్ఛేద్యమెన్నుమిడత్తైయుమరుళిచ్చెయ్తు, స్వవిషయత్తిలాదరమీశ్వరనుక్కు సమ్బన్ధితయసన్తానసంరక్షణపర్యన్తమానపడియై యవనుడైయవాశ్రితరక్షణార్థగుణచేష్టితప్రకాశకఙ్గళాన తిరుద్వాదశనామఙ్గళోడేకూడవరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

అన్వ.—ఈశన్ ఎన్కరుమాణిక్కమ్ ఎన్ శెఙ్గోలక్కణ్ణన్ (౩) విణ్ణోర్నాయకన్ ఎమ్బిరాన్ ఎమ్మాన్ (౬) నారాయణనాలే కీழ் మేలేழேழுపిఱప్పుమ్ కేశవన్తమర్ (౯) ఎమర్ ఇతు మా (౧౩) శతిర్ పెఱ్ఱు నమ్ముడై (౧౪) వాழ்వు వాయ్క్కిన్ఱవా!. (౧౬)

పన్ని.—ముతఱ్పాట్టిల్, నమ్ముడైయకులత్తిలుళ్ళార్ భగవదభిమానాన్తర్గతరానపడియైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

సర్వసాధారణమానస్వామిత్వత్తైయుడైయనాయ్, అప్పడియే పొతువన్నియే నీలరత్నమ్పోన్ఱవడివైయెనక్కుక్కాట్టి, అవ్వడివుక్కు పరభాగమాన్బడి శివన్దుళ్ళకియతిరుక్కణ్గళాలేయెన్నైయనన్యార్హనాక్కి, (౩) పరమపదవాసికళోపాతి అఙ్గీకరిత్తు, ఎన్నైయనుభవిప్పిత్తు,

ఎనక్కు-నాథభూతనానవృఅవడియాక,(౬) నిరతిశయవాత్సల్యయుక్తనాన నారాయణనాలే, కీழ్ మేలేழுపిఱప్పుమ్, సర్వాధికనానకేశవర్ తమరాన, (౯) ఎమరానవర్‌కళ్, నిర్హేతుకభగవదఙ్గీకారమాకిఱవిన్ద, పెరియ, (౧౨) శీరై, పెఱ్ఱు, అత్తాలేనమ్ముడైయ, (౧౫) శ్రీవైష్ణవత్వశ్రీయానతు, వళరుకిఱపడియే!. (౧౭) ౧.

అవతారిక.—శ్రియఃపతి తమతోసంశ్లేషించుటచే వానికిజనించిన ప్రీత్యతిశయము తమయందుమాత్రమేగాక తమసంబన్ధిసంబన్ధులపర్యన్తముప్రవహించినప్రకారమునుజూచి దీనికిఁగారణము తమయందు వీనికిజనించిన పక్షపాతాతిశయమనిదలఁచి యానందభరితులై యాళ్వార్లు తమనుకటాక్షించుటకుఁ దగుమైనగుణచేష్టితాదులననుసంధించి వాటికివాచకములైన ద్వాదశనామములచే నీతిరువాయ్‌మొழிయందు వానిని ననుభవించుచున్నారు.

అర్థము.—సర్వస్వామియైనవాఁడును నానీలరత్నమువంటిశరీరముకలవాఁడును నాయొత్తనిమనోహరములైననేత్రములుకలవాఁడును(౩) నిత్యసూరులకునిర్వాహకుఁడును నాకుపకారకుఁడును నాస్వామియునైన (౬) నారాయణునిచేఁ గ్రిందియేడుపైయేడుజన్మములందును కేశవునికిదాసభూతులైన (౯) నాసంబంధముకలవారు ఇట్టి గొప్ప (౧౨) ఐశ్వర్యమును బొంది మనయొక్క (౧౫) సంపత్తు వృద్ధిఁబొందుచున్నదికదా?. (౧౭) ౧.

ఈ.—౧*ఆడియాడియిల్ "వాడివాడుమ్" ఎన్నైయాలే-ఒరునీర్‌చ్చావియాయ్ వాడినపడిశొల్లిఱ్ఱు; అన్దవొరునీర్‌చ్చావియానతుతీర ౨ * కారార్ కరుముకిల్ కలన్దువర్షిత్తపడిశొల్లిఱ్ఱు - ౩ *అన్దామత్తన్బిల్; అప్పడివర్షిత్తపడియాలే ౪ "ఈఱిలిన్బత్తిరువెళ్ళమ్ యాన్మూழ்కినన్" ఎన్ఱు - వెళ్ళమిట్టుప్పెరుకినపడిశొల్లిఱ్ఱు ౫ * వైకున్దా మణివణ్ణనిల్; ౬ "ఎమర్ కీழ் మేలెழுపిఱప్పుమ్ మాశఱరితుపెఱ్ఱు" ఎన్నైయాలే - అవ్వెళ్ళమిరుకరైయుమ్ పురణ్డపడిశొల్లుకిఱతు - * కేశవన్తమరిల్.

ఇవర్ ౧ * ఆడియాడియిల్ పట్టవార్తితీరవన్దుకలన్దపడి శొల్లిఱ్ఱు-౩*అన్దామత్తన్బు; అక్కలవియాల్ పిఱన్దప్రీతియవనతానపడిశొల్లిఱ్ఱు - ౫ * వైకున్దామణివణ్ణన్; అన్దప్రీతితాన్ ఆழ்వారొరువరళవిలుమన్ఱిక్కే, తమ్మోడుపరమ్పరయా సమ్బన్ధముడైయారళవుమ్ వెళ్ళమిట్టుప్పెరుకినపడియైచ్చొల్లుకిఱతిత్తిరువాయ్‌మొழிయిల్. సర్వేశ్వరనాழ்వారోడేవన్దు సంశ్లేషిత్తు, అత్తాల్ పిఱన్దప్రీతితమ్మొరువరళవిలుమన్ఱిక్కే తమ్మోడుపరమ్పరయాసమ్బన్ధముడైయారళవుమ్ పెరుకినపడియైక్కణ్డు,"ఇతుఇవనెన్బక్కల్ పణ్ణిన పక్షపాతాతిశయమిఱే"ఎన్ఱు ఇనియరాయ్, తమ్మైవిషయీకరిక్కైక్కీడానగుణచేష్టితాదికళైయనుసన్ధిత్తు అవఱ్ఱుక్కు వాచకమానతిరుద్వాదశనామత్తాలే అవఱ్ఱై ప్పేశియనుభవిక్కిఱార్. సర్వేశ్వరన్ ఒరువనై విషయీకరిత్తాల్, అతుపిన్నై యవనళవిలే నిల్లాతిఱే.

జీ-అ.—కేశవన్తమర్ప్రవేశే. రూపకమాక సఙ్గతి (ఆడియాడియిలిత్యాది). ఒరునీర్‌చ్చావి-ఒరునీరిల్లాతపయిర్, కారార్ కరుముకిల్ కలన్దువర్షిత్తపడియెన్ఱతు - ౨ "అల్లావియుళ్ కలన్దకారార్ కరుముకిల్‌పోల్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. (ఇరుకరైయుమ్) కీழேழ்పిఱప్పుమొరుకరై, మేలేழுపిఱప్పుమొరుకరై.

ముఖ్యసఙ్గతిమాహ (ఇవరాడియాడియిలిత్యాది). ఉక్తార్థవివరణమ్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది). ౬ "ఎమర్ కీழ் మేలెழுపిఱప్పుమ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (సమ్బన్ధముడైయారళవుమెన్ఱతు). ఇనియరాయ్ - ప్రీతరాయ్. ఆழ்వారైవిషయీకరిత్తాల్ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తమ్ విషయీకరిప్పానెన్నైన (సర్వేశ్వరనొరువనైయిత్యాది).

అ-అ-వి.—(ఆడియాడియిలిత్యారభ్య) తత్తద్దశకప్రతీకాన్యవలమ్బ్యరసోక్త్యాకాఞ్చిత్సఙ్గతిమాహ- "కేశవన్తమరిల్" ఇత్యనేన.—

౧॥౧౪. ౨॥ ౧౫-౫. ౩। ౧౫. ౪॥ ౧౬-౮. ౫॥ ౧౬. ౬॥ ౧౭-౧.

ఈ.–౧[మరణాన్తానివైరాణి] ఋషికళ్ కుడియిరుప్పై యழిత్తు, మైథిలియైప్పిరిత్తు, నమ్ముయిర్ నిలైయిలేనలిన్దాప్పోలే శ్రీజటాయుమహారాజరైనలిన్దు, ఇవైయెల్లామ్ శెయ్యమాట్టానేయివనిని. [నిర్వృత్తంనః ప్రయోజనమ్] ఇవన్ జీవిక్కిలనాళిలే “ నామ్ శెయ్యుమ్ నన్మై యివన్ విలక్కాతొழినతు కాణ్ ” ఎన్నిరున్దోమ్, అతుఅన్నాళిల్ పెఱ్ఱిలోమ్ ; నామ్ తేడియిరున్దతునున్దఅమున్నమ్ సిద్ధిక్కప్పెఱ్ఱోమిఱే. [క్రియతామస్యసంస్కారః] ఇవన్ నామ్ శెయ్యుమ్ నన్మైవిలక్కాతానానపళవుపిఅన్దవిన్నుమిప్పక్కవేణుమో?, వేణ్డువనశెయ్యప్పారుమ్. [మమాప్యేషయథాతవ] నీరితాయ్త్తిరున్దీరాకిల్, కుడఱ్ఱుడక్కుడైయారిలే యొరువన్ శెయ్యుమిత్తనైయన్ఱో?; నామినునుక్కవేణ్డువనశెయ్య, నీర్ పిన్నైఎక్కడక్కనిల్లీరెన్నారిఱే.

శ్రీవిభీషణాழ்వాన్బక్కలోరమ్ రావణనళవు శైన్నతిఱే. “మహారాజర్కు శత్రు” ఎన్నువాలియైనిరసిత్తువైత్తు, మహారాజర్ కణ్ణనీర్ పొఱుక్కమాట్టాతే ౨[సఞ్జాతబాష్పః ఎన్ను] తాముమ్ కణ్ణనీర్ విழவిట్టారిఱే. ౩[ధర్మేమనశ్చతేభద్ర] శ్రీమాలాకారర్ పక్కల్ విషయీకారమ్ అవర్ సన్తానత్తళవుమ్ శెన్నతిఱే. శ్రీఘణ్టాకర్ణన్బక్కల్ పణ్ణినవిషయీకారమ్ అవన్ తమ్బియళవుమ్శెన్ను, “నీయవనుక్కునల్లైయాకిల్ అవన్ మున్నాకప్పో”ఎన్నరుళి

జీ-అ.–భగవద్విషయీకారమ్ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్శెల్లుమెన్నైక్కనాలుదాహరణజ్గాట్టుకిఱార్ (మరణాన్తానీత్యాది). యుద్ధకాణ్డే చతుర్దశోత్తరశతతమే విభీషణం ప్రతిరామః, “మరణాన్తానివైరాణినిర్వృత్తంనః ప్రయోజనమ్। క్రియతామస్యసంస్కారోమమాప్యేషయథాతవ.” రావణవిషయత్తిల్ నమ్ముడైయవైరజ్గళ్ రావణన్ మరణాన్తజ్గళెన్ఱర్థమన్ఱు, కిన్తు, నమ్ముడైయవిషయత్తిల్ రావణన్బణ్ణినవైరజ్గళ్ రావణన్ మరణాన్తజ్గళెన్ను వ్యాఖ్యానమ్బణ్ణుకిఱార్ (ఋషికళిత్యాది). నాట్టార్ శొల్లుకిఱపడి యన్ఱిక్కే ఇప్పడివైరజ్గళై రావణనిష్ఠమాకవ్యాఖ్యానమ్బణ్ణుకిఱార్ – ౨“సఞ్జాతబాష్పః” ఎన్నుమ్బడియాన గుణాధిక్యత్తైప్పఱ్ఱ. ఉయిర్ నిలై-మర్మస్థానమ్. (ఇవైయెల్లామెన్ను) పలవాకచ్చొన్నతు-“వైరాణి” ఎన్ఱబహువచనత్తైప్పఱ్ఱ. (నిర్వృత్తన్నః ప్రయోజనమ్) “సీతావాప్తిరూపన్నః ప్రయోజనంనిర్వృత్తమ్ ” ఎన్ను శొల్లువర్కళ్ ; తన్నైత్యర్థవిశేషమాహ (ఇవన్ జీవిక్కిఱవిత్యాది). ఇప్పడివ్యాఖ్యానమ్బణ్ణినఱ్కు-౪“యదివారావణస్స్వయమ్” ఇత్యాదియైక్కరుత్తు. నామ్ తేడియిరున్దతు - అప్రతిషేధమ్. విలక్కాతొழినతుకాణ్ - విలక్కాతొழినతొన్ఱే. విలక్కాతార్ - ప్రతిషేధియాతార్. ఏషః - రావణస్తవయథా, మమాపితథాభూతఃఎన్నపడి. (కుడఱ్ఱుడక్కుడైయారిలేయిత్తి) ౫ “రాక్షసానాంబలాబలమ్” ఎన్ను - ఇవనైభ్రాతావాకచ్చొల్లుకైయాలే, ఇవనుడైయ భ్రాతావానపోతే తమక్కుమ్ భ్రాతా రావణనెన్నై సిద్ధమిఱే; అత్తైప్పఱ్ఱచ్చొల్లుకిఱతెన్నుకరుత్తు.

ఇశ్శ్లోకత్తాల్ ఫలితమర్థమాహ (శ్రీవిభీషణాழ்వానిత్యాది). ఓరమ్ - పక్షపాతమ్. ఇన్దవాక్యత్తినడియిలే- ఇప్పడియెన్ఱధ్యాహార్యమ్. ఉదాహరణాన్తరమ్ (మహారాజర్క్కిత్యాది). కిష్కిన్ధాకాణ్డేచతుర్విం శే, “ ఇత్యేవమార్తస్య రఘుప్రవీరశ్శ్రుత్వావచోనాలిజఘన్యజస్య। సఞ్జాతబాష్పఃపరవీరహన్తారామో ముహూర్తం విమనాబభూవ”. (ధర్మ ఇతి) పఞ్చమేంశే ఏకోనవింశే, ధర్మేమనశ్చతేభద్ర సర్వకాలంభవిష్యతి। యుష్మత్సన్తతిజాతానాందీర్ఘమాయుర్భవిష్యతి.” (శ్రీమాలాకారరిత్యాది) “యుష్మత్సన్తతిజాతానామ్” ఇత్యాద్యుత్తరార్ధత్తైయుదాహరిక్కవేణ్డియిరుక్క, “ధర్మేమనశ్చతేభద్ర” ఎన్నుదాహరిత్తతు - పూర్వార్ధసమభివ్యాహారతాత్పర్యత్తాలే ఉత్తరార్ధత్తిలాయుశ్శబ్దమ్ - ౬“యావన్తోహిక్షణానీతా హరిస్మృత్యైవదేహినామ్ । తావన్తోహి - గణనంకార్యమ్ ” ఎన్నుశుకోదీరితమానవాయుఃపరమెన్నువ్యఞ్జిప్పికైక్కాక. (శ్రీఘణ్టాకర్ణనిత్యాది). ౭“యోయంభ్రాతాతవస్వర్గీయావదిన్ద్రోఽభవేత్తదా”ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ. (అవన్మున్నాకప్పోవెన్ను) హరివంశేకైలాసయాత్రాయామ్ ... [illegible]

అ.అ వి.— వివరణమ్ (ఇవరాడియాడియిత్యాది) ఎన్నవుమామ్.—— తాటకాతాటకేయకాకాసురఖరాదిచతుర్దశసహస్రరాక్షసమారీచవాలిసప్తసాలాదిషువిసృష్టబాణానాందశమాసపర్యన్తమవిసర్జనాత్, ౮ “ ఆనయైనంహరిశ్రేష్ఠదత్తమస్యాభయంమయా । విభీషణోవాసుగ్రీవయదివారావణస్స్వయమ్ ” ఇతి ౯ “ గచ్ఛానుజానామి ” ఇతిచాభిధానాత్, పఞ్చదశదివసపర్యన్తం లఙ్కానిరోధనాచ్చ, “ యథాకథంచిదస్యాప్యానుకూల్యంజనిష్యతేకిమ్ ” ఇత్యాశయాకాలక్షేపం కృతవానితివ్యజ్యతేకిలేతిభావః. (నామ్ తేడియిరున్దతు) అప్రతిషేధమ్. వైష్ణవత్వచిహ్నమిఱే - సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళు ముత్తీర్ణరాకైయెన్నుమామ్.——— ౯ “కీழ்మేలెழுయిరుప్పు” [illegible]

ఈ.—చ్చెన్ఱానిత్తే. ఎమ్మారి త్తిరువాయ్మొఴియరుళిచ్చెయ్యప్పుక్కాల్, "శ్రీవైష్ణవనానేనెన్నిఱార్" ఎన్బరామ్; వైష్ణవత్వచిహ్నమిత్తే § (తిరుద్వాదశనామమ్), ఆఴ్వారుడైయ నెడుమాల్కడిమైయుమ్, ఎమ్బెరుమానుడైయ నెడుమాల్కడిమైయు మిరణ్డాయిత్తు నెడుమాల్కడిమై; అతిలెమ్బెరుమానుడైయ నెడుమాల్కడిమైయి త్తిరువాయ్మొఴి. *

ముతఱ్పాట్టు. సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళ్ పక్కలిలుమెమ్బెరుమానభినివిష్టనానపడియైక్కణ్డు, ఇతెల్లామెన్బక్కలుణ్డానవిషయీకారాతిశయమిత్తేయెన్ఱుహృష్టరాకిఱార్.

(కేశవన్తమర్) ప్రశస్తకేశనాననిలైయిలేతోఱ్ఱిరుక్కుమవర్కళెన్నుతల్; విరోధినిరసనశీలనైయిలే తోఱ్ఱిరుక్కుమవర్కళెన్నుతల్; ౧ "తస్మాత్కేశవనామవాన్" ఎన్గిఱపడియే, సర్వనిర్వాహకనాననిలైయిలే

జీ-అ.—షట్పఞ్చాశచ్ఛతతమే ఘణ్టాకర్ణంప్రతికృష్ణః, "అక్షయ్యస్స్వర్గవాసస్తే యావదిన్ద్రో భవిష్యతి । తావత్స్వర్గభవానస్తుశాసనాన్మమనాన్యతః । నష్టేశక్రేతతస్స్వర్గాత్సాయుజ్యంచమగచ్ఛతు" ఎన్గిఱపూర్వశ్లోకఙ్గళుమ్ వివక్షితమ్. (అవన్మున్నాకపోవితి) పరమపదస్యేతి శేషః. అవనైమున్నిట్టుక్కొణ్డుపోవెన్నపడి. గుణచేష్టితవాచకనామాన్తరఙ్గళిరుక్క, తిరుద్వాదశనామత్తాలే యనుభవిక్కిఱతుక్కుభావమ్. (ఎమ్మారిత్యాది). ఇత్తాల్ - ఉపకారస్మృతియాలే తిరుద్వాదశనామత్తైచ్చొల్లి యనుభవిక్కైయే ప్రధానహేతువాయ్, ఇతువుమొరునాన్తరీయకప్రయోజనమెన్ఱుకణ్డుకొళ్వతు. "శ్రీవైష్ణవనానేనెన్నిఱార్" ఇతివక్తుర్హృదయందర్శయతి (వైష్ణవత్వచిహ్నమిత్యాది). వైష్ణవత్వచిహ్నమాకైయాలే యవశ్యమైయేయనుసన్ధిక్కఱారెన్నపడి. సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్ విషయీకరిక్కైక్కుక్కారణోక్తి (ఆఴ్వారుడైయవిత్యాది).౨* నెడుమాల్కడిమైఎన్గిఱతు - తదీయపర్యన్తప్రేమత్తై. ఇన్దతదీయప్రేమమాఴ్వార్క్కు స్వరూపప్రయుక్తమ్; ఎమ్బెరుమానార్క్కువ్యామోహప్రయుక్తమ్. ఇవరుడైయసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తమాన భగవద్వ్యామోహమ్ - ౩ "శెడియార్నోయ్కళెల్లామ్" ఇత్యాదియాలేకీఴ్చ్చొల్లిఱ్ఱేయాకిలుమ్, కీఴ్త్తిరువాయ్మొఴి - అతిశఙ్కానివర్తనపరమ్; ఇత్తిరువాయ్మొఴి-ఆఴ్వారుడైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తమాన భగవద్వ్యామోహప్రతిపాదనపరమెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు.

ముతఱ్పాట్టు (కేశవన్తమరిత్యాది) ౪ "భూమనిన్దాప్రశంసాసు" ఇత్యాదిప్పడియేప్రశంసాయాంమతుప్పిత్యయః; ౫ "కేశాద్వోన్యతరస్యామ్" ఇతికేశాత్ పరమ్మతుపోవికల్పేనవకారాదేశమన్ఱు, కేశవః ఎన్ఱుకిడక్కిఱతెన్ఱు హృదినిధాయాహ (ప్రశస్తకేశనానవిత్యాది). ౬ "యస్మాత్త్వయైవదుష్టాత్మాహతఃకేశీజనార్దన । తస్మాత్కేశవనామాత్వంలోకేఖ్యాతింగమిష్యసి" ఇతిపక్షమేంశేఽపికేశినారదనిర్వచనంహృదినిధాయాహ (విరోధత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే, కేశవశబ్దార్థమాక, "హన్తేర్థాద్వధః 'అన్యేభ్యోఽపిదృశ్యతే' ఇతిడః, పృషోదరాదిత్వాత్ కేశిన్ శబ్దేఇకారస్యాకారః నకారలోపశ్చ" ఎన్గిఱటీకాసర్వస్వవాక్యత్తైస్మరిప్పతు. (తస్మాత్కేశవనామవానితి) హరివంశేకైలాస

అ-అ-వి.—పిఱప్పిలుణ్డానవెమర్ కేశవన్తమరానార్కళ్ మాతరితుశెఴ్ఱుమ్మైవాఴ్వాయ్క్కిన్దవా" ఇత్యత్ర "కాణక్కాణవిరసావహిక్కిఱపడి" ఇత్యర్థాభిధానాత్ - భగవతఃపరాఙ్కుశార్యసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిరూపతదీయశేషత్వమత్రోచ్యతఇతి, నశఙ్కానకార్యేత్యభిప్రాయః. — — భగవద్వ్యామోహః పరాఙ్కుశార్యసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తమ్ ప్రవహతీత్యయమర్థః- ౭*వైకున్దామణివణ్ణనే-దశకే, ౮ "ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని" ఇతిగాథాయామప్యభిహితః ౯ "కేశవన్తమర్" ఇత్యస్యాంగాథాయామభినీయతే; తథాపి "౭* వైకున్దామణివణ్ణనే-అతిశఙ్కానివర్తనపరమ్, కేశవన్తమర్ - పరాఙ్కుశార్యసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తభగవద్వ్యామోహాభిధానపరమ్" ఇతికథంస్వీకర్తుంశక్యతే ఇతిచేత్ ౭ "ఉన్నైనాన్పిడిత్తేన్కొళ్ శిక్కెనవే" ఇత్యుపక్రమాత్, ౧౦ "తాయ్తన్దైయుయిరాకిన్ఱాయునైనానవిడువేనో" ఇత్యుపసంహారాత్, ౧౧ "ఉన్నైనినైన్దెల్ కల్ తన్దవెన్దాయునైయెజ్ఞనమ్విడుకేన్" ౧౨ "ఉనతన్దమలడిమైయుడైన్దేన్విడువేనో" ఇత్యభ్యాసాచ్చ *వైకున్దామణివణ్ణనే - అతిశఙ్కానివర్తనపరమ్; ౯ "ఎమర్కేశవన్తమరానార్కళ్" ఇత్యుపక్రమాత్, ౧౩ "ఎమరేఴేఴుపిఱప్పుమ్ మేవుమ్తన్మైయుమాక్కినాన్" ఇత్యభ్యాసాచ్చ * కేశవన్తమర్ - పరాఙ్కుశార్యసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తభగవద్వ్యామోహాభిధానపరమిత్యుచ్యతే.

§ ఇన్దగ్రన్థమ్కుణ్డలితమాకైక్కునిమిత్తఙ్కాణవిల్లై. ౧॥ హరి-వం-౧౬౧-౪౭. ౨॥ ౭-౧. ౩॥ ౧౬-౭.
౪॥ వైయా-కారికా. ౫॥ సి-వ్యా-౫-౨-౧౦౯. ౬॥ వి-పు-౫-౧౬-౨౩. ౭॥ ౧౬. ౮॥ ౧౬-౭.
౯॥ ౧౭-౧. ౧౦॥ ౧౬-౧౦. ౧౧॥ ౧౬ ౪. ౧౨॥ ౧౬-౫. ౧౩॥ ౧౭-౪.

'ళ్ తిరుక్కు మవర్కళెన్నుతల్. "సర్వేశ్వరనుడైయార్" ఎన్నాయిఱ్ఱు అఙ్ఙ్వారివర్కళై విరుమ్బుకిఱతు. ఎన్నిఱ - అఙ్ఙ్వారుడైయసమ్బన్ధిగళ్ణ్డాయిఱ్ఱు అవనివర్కళై విరుమ్బుకిఱతు. ఇత్తాల్ - ఒరు వైష్ణవాభిమానవతవిషయీకారక్కె - క్కెన్నపడి. (కేశవన్తమర్) అవనుడైయ అవయవసౌన్దర్యత్తిలేతోళ్ తిరు శ్రీవైష్ణవర్కళ్. (కీழ్మేలిత్యాది) ఎమర్ కీழ్మేలెழுపిఱప్పుమ్ కేశవన్తమనార్కళ్. ౧"ఏకాహమపి భూమిస్థముదకం కురు । కులం తారయతే తాత సప్త సప్త చ సప్త చ" ఎన్గిఱపడియే, ౨"దశపూర్వాన్ దశాపరాన్ ఆత్మానఞ్చ".

మాశతిరిత్తుపెఱ్ఱు) ౩ "వితిశూழ்న్దతాల్" ఎన్గిఱ - ఆకస్మికభగవత్కృపైయాతల్, ౪" మాతవనెన్ఱు ఎన్గిఱ ఉక్తిమాత్రత్తైయాతల్, తామ్ పెఱ్ఱ పేఱ్ఱై త్తమ్మోడు సమ్బన్ధముడైయారుమ్ పెఱుమ్బడి శ్ళైప్పెఱ్ఱెన్నుతల్. (మాశతిరిత్తుపెఱ్ఱు) పెరుమ్ శతిరై ప్పెఱ్ఱు. ౫*తడక్కైచ్చతురనై ప్పెఱ్ఱెన్ఱు వ్వలైయాలేవన్దతాకిలిజేసావధియాయిరుప్పతు. (ఇతుపెఱ్ఱు) కాణక్కాణ అవశ్శేరసావహిక్క అపడి.

---

౧ ‍త్రాయామేకషష్ట్యుత్తరశతతమేకృష్ణం ప్రతిరుద్రస్తోత్రే, "కఇతి బ్రహ్మణో నామ ఈశోహం సర్వదేహినామ్। ఆవాం తవాఙ్గేసమ్భూతౌ వ నామవాన్." "కేశవన్తమర్ కీழ్మేలెమర్"ఇతిపాఠక్రమమ్, "ఎమర్-కేశవన్తమరానార్కళ్"ఇత్యన్వయక్రమఞ్చ హృదినిధా సర్వేశ్వరనుడైయారిత్యాది). "కీழ்తిరువాయ్మొழియిలే, ' ఎమర్ కీழ்మేలెழுపిఱప్పుమ్ ' ఎన్ఱు - ఇవర్ సమ్బన్ధిగళ్ణ్డ్రేశ్వరన్ వరాలే, అన్యోన్యాశ్రయమిల్లై" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. ఫలితమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). ముద్దినవర్థవివరణమ్ (అవనుడైయవిత్యాది)."కీழ்మే ప్పుమ్" ఎన్ఱతు- నడువేழுపిఱప్పుక్కు ముపలక్షణమ్ ఇతిహృదినిధాయ ప్రమాణద్వయమాహ (ఏకాహమపీత్యాది). యద్వా, నన్జ్ఞోజ్జ్లాయముజ్జీవిక్కక్కూడుమోవెన్న (ఏకాహమపీత్యాది) ఆతల్. ఇత్తాల్ - సామాన్యధర్మత్తుక్కిప్పడికణ్డాల్, వైష్ణవాక్కికిమ్బునర్థా యసిద్ధమెన్నపడి. మహాభారతే ధర్మసూనుం ప్రతిభీష్మోక్తమ్, "ఏకాహమపి" ఇత్యాది. "దశపూర్వాన్ దశాపరాన్ ఏకవింశతిం పఙ్క్తిఞ్చ పునాతి" ఇతి బోధాయనధర్మే. ఇవ్విడత్తిల్ - ౬ "ఆస్ఫోటయన్తి పితరః ప్రణృత్యన్తి పితామహాః । వైష్ణవో స్సంస్తారయిష్యతి" ఎన్గిఱ శ్లోకమనుసన్ధేయమ్.

కు - "మాశతిర్పెఱ్ఱు" ఇత్యన్వయః. "ఇతు" ఎన్ఱు - వక్ష్యమాణకృపాదిపరామర్శియాతల్, కీழுక్తమాన "ఎమర్ కీழ்మేలే ప్పుమ్ - కేశవన్తమరానార్కళ్" ఎన్ఱత్తైప్పరామర్శిక్కిఱతాతల్. (వితిశూழ்న్దతాల్) ఇత్యాదియాల్ శొల్లప్పడుకిఱ వర్థత్రయత్తిల్ ద్వయమ్ - ఉపాయపరమ్; తృతీయార్థమ్ - ఫలపరమ్. ఉపాయపరమానముద్దినవర్థద్వయత్తిల్ "మా" ఎన్ఱశుక్కర్థమ్ (పెరుఞ్జతి ది). ఇతు-నాలామర్థమాతల్. ఇప్పోతు, అనన్తరార్థద్వయముమ్ - ఫలపరమ్. ఇన్దప్పెరియశతిరై ప్పెఱ్ఱు ఇతి శబ్దార్థః. ఫలపరమా ర్థత్తిల్ "మా" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (తమ్తలైయాలేయిత్యాది). ఇన్దతృతీయార్థత్తిల్ - "ఇతు" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్(కాణక్కాణవిత్యాది).

-ఆ వి.—"ఎమర్"ఎన్ఱు మమకారమ్బణ్ణలామోవెన్న (సర్వేశ్వరనుడైయారిత్యాది). అతావతు-కేశవన్తమరాకైయాలే "ఎమర్" పడి.——(ఇత్తాలితి) ఆచార్యాభిమానఏవోత్తారక ఇతి చ, ఆచార్యశ్చస్వశిష్యాన్ భగవదీయత్వేనైవ పశ్యేదితి చ శిక్షితో భవతి.—— - ఉపలక్షణమాక్కి, అర్థాన్తరమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అవనుడైయవిత్యాది).—— "మాశతిరితు" ఇత్యేతచ్ఛబ్దః - ౩"వితిశూ ఇత్యుచ్యమానకృపాపరో వా, ౪ "మాతవనెన్ఱతేకొణ్డు" ఇతి వక్ష్యమాణోక్తిరూపవ్యాజపరో వా, "ఎమర్ కేశవన్తమరా క్తఫలపరో వా,"ఈశనెన్కుమాణిక్కమ్" ఇత్యాదినోచ్యమాన భగవత్పరో వా ఇత్యర్థచతుష్టయమాహ (వితిశూழ்న్దతాలిత్యా చేత్ ౫"తడక్కైచ్చతురనై ప్పెఱ్ఱు"ఇతివాక్యమ్, "నారాయణనాలే ఎన్గిఱవిడమ్ మాశతిరినుడైయవుపపాదనమ్" ఇతివాక్యఞ్చ తే. "నారాయణనాలే యెన్గిఱవిడమ్" ఇతివాక్యమ్ - తురీయనిర్వాహీయమ్.——"సర్వేశ్వరనుడైయ నెఞ్జమాఱ్ఱ్మై ఇత్తిరు

---

౧ భార. ౨ బోధా-ధ. ౩ ౧౩-౬. ౪ ౧౭-౩. ౫ నా-తి-మొ-౫-౮. ౬

ఈ.—(నమ్ముడై వాழ்వు వాయ్క్కిన్ఱవా) నమ్మోడు సమ్బన్ధముడైయారైయుమ్ అవనిప్పడి విషయీకరిక్కైయాలే నమ్ముడైయ సమ్పత్తిఇఱే. (నమ్ముడై వాழ்వు) శ్రీవైష్ణవసమ్పత్తు. (వాయ్క్కిన్ఱవా) ఊழ్ముమాఱాతే మేన్మేలనప్పెరుకిఱుకిఱపడి. ఏழ్పడికాలెన్ఱు తానోరళవిల్లై, ఇన్ఱు నమ్మళవుమ్ వరచ్చెల్లుకిఱతిఇఱే. ఇప్పడివిషయీకరిక్కైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్ (ఈశర్) వకుత్తస్వామియాకైయాలే. (ఏకరుమాణిక్కమేక శెఙ్గోలక్కణ్ణన్) కణ్ణழకాలేయెన్నైయనవ్యాఘ్రనాక్కి, తన్ వడివழకైయెన్నైయనుభవిప్పిత్తవన్. (విణ్ణోర్ నాయకనెమ్బిరానెమ్మాన్) నిత్యసూరికళై తోఱ్ప్పిక్కుమాప్పోలే ఎన్నైవడివழకైక్కాట్టిత్తోఱ్పిత్తు, ఎన్నైయవ్వడివழకైయనుభవిప్పిత్తవుపకారకన్. (నారాయణనాలే) తన్నైన్నైయెప్పోరాతే ఉకవాతారైయుమ్ విడమాట్టాతపడి వత్సలనాయుళ్ళవనాలే. సమిధైపాదిసావిత్రిపాదియాకవన్ఱిక్కే, అవనుడైయనిర్హేతుకకృపైయాలే. నారాయణనాలే - ఎమర్ - కీழ్ మేలేழ్పిఱప్పుమ్ - కేశవన్దమరానార్కళ్, మాశతిరితుపెఱ్ఱునమ్ముడై వాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా. నారాయణనాలేయెన్ఱవిడమ్ - * మాశతిరినుడైయవుపపాదనమ్. ౧.

జీ-అ.—ఇత్తాల్.- "కేశవన్దమర్" ఎన్ఱతిన్ చరమావధియైక్కాట్టినారాయిఱ్ఱు. ఇవర్కళ్ కేశవన్దమరానాల్ తమక్కువాழ்వానపడియెన్నెన్న (నమ్మోడుసమ్బన్ధమిత్యాది). సమ్పత్తాకచ్చొల్లుకిఱతెత్తైయెన్నవరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (శ్రీవైష్ణవసమ్పత్తెన్ఱు). వాழ்వు - సమ్పత్తు. శ్రీవైష్ణవశ్రీయెన్ఱపడి. "వాయ్క్కిన్ఱ" ఎన్ఱిఱవర్తమానార్థమ్ (ఊழ్ముమాఱాతేయిత్యాది). వాయ్క్కిన్ఱవా - వళర్కిఱపడియెన్ ఇతిశబ్దార్థః. ఆనాల్ "కీழ్ మేలేழ్పిఱప్పుమ్" ఎన్ఱత్తోడువిరోధియాతోవెన్న, అతుపలక్షణమెన్ఱిఱార్ (ఏழ్పడికాలిత్యాది). ఓరళవు- ఒరుమర్యాదై. "విణ్ణోర్నాయకన్ - ఎమ్మాన్ - ఎమ్బిరాన్" ఎన్ఱన్వయిత్తు, "ఎకరుమాణిక్కమేక శెఙ్గోలక్కణ్ణన్ విణ్ణోర్నాయకన్" ఎన్ఱవనన్తరమ్ "ఎమ్మానెమ్బిరాన్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (నిత్యసూరికళైయిత్యాది). వత్సలనాయుళ్ళవనాలేయెన్ఱతు - బహువ్రీహ్యర్థమ్. ఏకారత్తుక్కు భావమ్ (సమిధైయిత్యాది). సమిధైపాదిసావిత్రిపాదియావతు - ఉపాకర్మత్తిన్ మఱ్ఱైనాళ్ బ్రహ్మచారికళుక్కు ఆయిరమ్ సమిధైయిడుతల్, ఇల్లావిట్టాల్ ఆయిరమ్ గాయత్రీజపమ్బణ్ణుతల్ శెయ్యాతే, ఐన్నూఱు సమిధైయుమ్ ఐన్నూఱు గాయత్రియుమాకప్పణ్ణలాకాతెన్ఱపడి. ఉపాయోపేయపరనిర్వాహద్వయత్తుక్కుమ్ సాధారణమాన యోజనైయైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నారాయణనాలేయిత్యాది). నారాయణనాలేయెన్ఱిఱవితు - తద్విశేషణఙ్గళాన "ఈశన్" ఇత్యాదిపదఙ్గళుక్కుముపలక్షణమ్. "మాశతిర్" ఎన్ఱతు - ఉపాయపరమానపక్షత్తిల్, "నారాయణనాలే" ఎన్ఱతుపునరుక్తమన్ఱోవెన్న (నారాయణనాలేయెన్ఱవిడమిత్యాది), మాశతిరినుడైయవుపపాదనమావతు - నారాయణశబ్దత్తుక్కు - బహువ్రీహియాలే, వాత్సల్యఙ్గొల్లుకైయాలే, "మాశతిర్" ఎన్ఱు - కృపాదికళైచ్చొన్నపక్షత్తిల్, * మాశతిరుక్కు ఉపపాదకమాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. ఇన్దపక్షత్తిల్, "నారాయణనాలే" ఎన్ఱిఱతృతీయై - ప్రథమార్థకమ్. నారాయణనాకిఱ మాశతిరైప్పెఱ్ఱెన్ఱపడి. ఆక, "మాశతిరితు" ఎన్ఱతిన్ ఉపాయపరమానమున్దినవర్థత్తినుడైయ వుపపాదనమ్ - "నారాయణనాలే" ఎన్ఱిఱవిడమ్; ఫలపరమాన ద్వితీయార్థత్తినుడైయ వుపపాదనమ్ - "ఎమర్ కీழ் మేలేழ்పిఱప్పుమ్ కేశవన్దమరానార్కళ్" ఎన్ఱిఱవిడమ్. కీழ் మేలేழ்పిఱప్పిలుముణ్డానవెమరెన్ఱపడి. ఉపాయపరమానపక్షత్తిల్, "ఈశనిత్యారభ్య, నారాయణనాకిఱ - మాశతిరితుపెఱ్ఱు - కీழ் మేలేழ்పిఱప్పిలుముణ్డానవెమర్ - కేశవన్దమరానార్కళ్; నమ్ముడైవాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవాఇత్యన్వయః. ఫలపరమానపక్షత్తిల్, ఈశన్ తొడఙ్గినారాయణనాలే- కీழ் మేలేழ்పిఱప్పిలుముణ్డానవెమర్ కేశవన్దమరానార్కళ్; మాశతిరితుపెఱ్ఱునమ్ముడైవాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవాఇత్యన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.—వాయ్మొழி" ఇత్యేతత్ స్పష్టందర్శయతి(కాణక్కాణవవన్ శిరసావహిక్కిఱపడియితి).——(ఎమర్-కీழ் మేలేழ்పిఱప్పుమితి) యోజనాసామర్థ్యాత్ - మత్సమ్బన్ధినోయేపురుషాః, తేషామేకవింశతిపరమ్పరాన్తర్గతాయేపురుషాః, తేపిభాగవతాఅభూవన్నితివ్యజ్యతే.—— నారాయణనాలే యెన్ఱిఱవిడమితి) తథాహి, మాశతిరితుపెఱ్ఱు - ఎమర్ కీழ் మేలేழ்పిఱప్పుమ్ - కేశవన్దమరానార్కళ్, నమ్ముడైవాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా ఇతిప్రథమమన్వయః; "మాశతిరితుపెఱ్ఱు" ఇత్యుక్తమ్, సఉపాయఃక ఇత్యాకాఙ్క్షాయామ్; ఈశనేకరుమాణిక్కమేక శెఙ్గోలక్కణ్ణన్ విణ్ణోర్ నాయకనెమ్బిరానెమ్మాన్ నారాయణనాలే-ఎమర్ కీழ் మేలేழ்పిఱప్పుమ్-కేశవన్దమరానార్కళ్, నమ్ముడైవాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా ఇతియోజనా.——(పెరుమ్ శతిరైప్పెఱ్ఱేత్యాది) శతిరెన్ఱిఱతు-సాధనమాతల్, సాధ్యమాతల్. కృపైయుమ్ ఉక్తియుమ్-

అ-అ-వి.—సాధనమ్; సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్ శెల్లుకైయుమ్, పెరుజ్ఞతిరనైప్పెఱుకైయుమ్-సాధ్యమ్.(కాణకాౙణ)"మాశతిర్"ఎన్గిఱచాతురి క్కుశ్శై-ఇతువుమన్తర్భూతమెన్ఱు తాత్పర్యమ్. (సమిద్ధైపాదియెన్ఱు) అవధారణమెన్నపడి. (నారాయణనాలే) ప్రథమార్థత్తైవివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్ తపడి. అథవా (మాశతిరితుపెఱ్ఱేత్యాది)."ఇతు"ఎన్ఱు-వక్ష్యమాణపరామర్శియాయ్,"మాశతిర్" ఎన్ఱు-ఉపాయపరమాయ్, అత్తైయిరణ్డువ త్తియాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్(వితిశూఴ్న్దతాలిత్యాదివాక్యద్వయత్తాల్).అన్ఱిక్కే,"ఇతు" ఎన్నతు-ఉక్తపరామర్శియాయ్,"మాశతిర్" ఎన్నతు-ఫలపరమాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తామ్బెఱ్ఱపేఱ్ఱైయిత్యాది). ఉపాయపరమానపోతు-నిర్హేతుకకృపైయైప్పెఱ్ఱేన్నుతల్, యాదృచ్ఛిక సుకృతరూపమాన ఉక్తిమాత్రత్తైప్పెఱ్ఱేన్నుతల్. ఫలపరమానపోతు - కీఴ్ మేలేఴేఴుపిఱప్పిలుణ్డానవెమరుమ్ కేశవన్తమరాకైయాకిఱ పేఱ్ఱైప్పెఱ్ఱేన్నపడి. ఉపాయపరమాన వర్థద్వయత్తిల్, ".మా" ఎన్నతుక్కర్థమ్ (పెరుజ్ఞతిరైప్పెఱ్ఱేన్ఱు). ఉపేయపక్షత్తిల్ (తడక్కైయిత్యాది).ఇప్పక్షత్తిల్ విశేషణత్తుక్కర్థమ్ (తన్దలైయాలేయిత్యాది). ఇవ్వర్థత్తిల్, "ఇతు" ఎన్నతుక్కర్థమ్ (కాణకాౙణవిత్యాది). అతావతు - "ఏతదీయరివర్కళ్" ఎన్ఱు అవఙ్గాణక్కాణక్కణ్డాడుకిఱపడి - "ఇతు" ఎన్ఱుశొల్లప్పడుకిఱతెన్నై. ఇత్తాల్ - ఎమర్ కీఴ్ మేలేఴేఴుపిఱప్పుమ్ కేశవన్విషయీకారిక్కుమతు ఉన్మస్తకమాకైయాలే - "ఇతు" ఎన్గిఱతెన్ఱు, కేశవన్తమర్" ఎన్నతిన్ చరమావధియైక్కాట్టినారాయిఱ్ఱు. పెరుజ్ఞతిరైప్పెఱ్ఱు, తడక్కైచ్చుడరనైప్పెఱ్ఱేన్గిఱవాక్యద్వయముమ్ - మున్దినవర్థమానవుపాయత్తైవివరిక్కిఱతు; (తన్దలైయాలే యెన్ఱుతొడజ్గి, అవన్ శిరసావహిక్కిఱపడి యెన్నుమళవుమ్) ఇరణ్డామర్థమాన పురుషార్థత్తైవివరిక్కిఱతెన్నవుమామ్. స్వసమ్బన్ధికళ్ కేశవన్తమరానార్కళాకిల్ "నమ్ముడైవాఴ్వు"ఎన్బానెన్నెన్న (నమ్మోడిత్యాది). అర్థాన్తరమ్ (శ్రీవైష్ణవేత్యాది). "నమ్" ఎన్గిఱబహువచనత్తైప్పఱ్ఱి (ఏఴ్ పడికాలిత్యాది). కీఴేఴుతలైముఱై, మేలేఴుతలైముఱై, నడువేఴుతలైముఱైయిల్ నిల్లాతే, ఇన్ఱునమ్మళవుమాఴ్వార్ సమ్బన్ధత్తాలే యవన్ విషయీకారత్తైల్లుకిఱపడి. (నారాయణనాలేయెమరిత్యాది) ఈశనెన్ కరుమాణిక్కమెన్ శెజ్గోలక్కణ్ణన్ విణ్ణోర్ నాయకనెమ్బిరానెమ్మాన్ నారాయణనాలే ఎమర్ కీఴ్ మేలేఴేఴుపిఱప్పుమ్ కేశవన్ తమరానార్కళ్, మాశతిరితుపెఱ్ఱు నమ్ముడైవాఴ్వువాయ్క్కిన్ఱవా- వక్ష్యమాణకృపైయైయుమ్ ఉక్తిమాత్రత్తైయుమ్బెఱ్ఱు శ్రీవైష్ణవర్కళ్ వాఴ్వువాయ్క్కిన్ఱ, ఆ! ఎన్ఱీడుపడుకిఱారాకవుమామ్. (నారాయణనాలేయెన్నవిడమ్ మాశతిరినుడైయ వుపపాదనమావతు) నారాయణశబ్దత్తుక్కు - బహువ్రీహియాలే, వాత్సల్యజ్ఞొల్లుకైయాలే, * మాశతిరిలుమ్ - భగవత్కృపైయైయుమ్ ఉక్తిమాత్రత్తైయుజ్గొణ్డిరుక్కైశొల్లుకైయాలే యిఱినుడైయవుపపాదనమాయిరుక్కిఱతు. ఆక, "మాశతిరితు" ఎన్గిఱతిన్ మున్దినవర్థత్తినుడైయ వుపపాదనమ్ - "నారాయణనాలే" ఎన్గిఱవిడమ్; ఇరణ్డామర్థత్తినుడైయ వుపపాదనమ్ - "కేశవన్తమరానార్కళ్" ఎన్గిఱవిడమ్. "మాశతిర్" ఎన్నతుక్కు - "మాతవన్" ఎన్గిఱవుక్తిప్రతిపాదనపక్షత్తిల్, "తన్నాలేపెఱుమతు-ఇళిమ్బు; అవనాలేపెఱుమతు - శతిర్; పిరాట్టిపురుషకారమాకప్పెఱుమతు - మాశతిర్" ఎన్ఱు తనిద్వయత్తిన్ నిర్వాహమ్వివక్షితమ్. ౧.

———

ప్ర-టి.—ప్రవేశే. యుద్ధకాణ్డే చతుర్దశోత్తరశతతమేమణ్డోదరీప్రలాపావసరేవిభీషణంప్రతిరామః, "ఏతస్మిన్నన్తరేరామోవిభీషణ మువాచహ । సంస్కారఃక్రియతాంభ్రాతుస్త్రియశ్చైతానివర్తయ॥ ౯౨॥ తంప్రశ్రితస్తతోరామంశ్రుత్వావాక్యోవిభీషణః । విమృశ్యబుద్ధ్యాధర్మజ్ఞోధర్మార్థసహితంవచః॥ ౯౩॥ రామస్యైవానువృత్త్యర్థముత్తరంప్రత్యభాషత । త్యక్తధర్మవ్రతంక్రూరంనృశంసమనృతంతథా॥ ౯౪॥ నాహమర్హోఽస్మిసంస్కర్తుంపరదారాభిమర్శకమ్ । భ్రాతృరూపోహిమేశత్రురేషసర్వాహితేరతః॥ ౯౫॥ రావణోనార్హతేపూజాంపూజ్యోఽపిగురుగౌరవాత్ । నృశంసఇతిమాంరామవక్ష్యన్తిమనుజాభువి॥ ౯౬॥ శ్రుత్వాతస్యగుణాన్సర్వేవక్ష్యన్తిసుకృతంపునః । తచ్ఛ్రుత్వాపరమప్రీతోరామోధర్మభృతాంవరః॥ ౯౭॥ విభీషణమువాచేదంవాక్యజ్ఞోవాక్యకోవిదమ్ । తవాపిమేప్రియంకార్యంత్వత్ప్రభావాద్ధిమేజయః॥ ౯౮॥ అవశ్యన్తుక్షమంవాచ్యోమయాత్వంరాక్షసేశ్వర । అధర్మానృతసంయుక్తఃకామంత్వేషనిశాచరః ॥ ౯౯ ॥ తేజస్వీబలవాఞ్ఛూరస్సఙ్గ్రామేషుచనిత్యశః । శతక్రతుముఖైర్దేవైశ్శ్రూయతేనపరాజితః ॥ ౧౦౦ ॥ మహాత్మాబలసమ్పన్నోరావణోలోకరావణః । మరణాన్తానివైరాణినిర్వృత్తంనఃప్రయోజనమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ క్రియతామస్యసంస్కారోమమాప్యేషయథాతవ । త్వత్సకాశాన్మహాబాహోసంస్కారంవిధిపూర్వకమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ క్షిప్రమర్హతిధర్మజ్ఞత్వంయశోభాగ్భవిష్యసి । రాఘవస్యవచశ్శ్రుత్వాత్వరమాణోవిభీషణః ॥ ౧౦౩ ॥ సంస్కారేణానురూపేణ యోజయామాసరావణమ్॥౧౦౩౫॥".——కిష్కిన్ధాకాణ్డే చతుర్వింశే సుగ్రీవప్రలాపే, "ఇత్యేవమార్తస్య రఘుప్రవీరశ్శ్రుత్వావచోవాలిజఘన్యజస్య । సఞ్జాతబాష్పఃపరవీరహన్తారామోముహూర్తంవిమనాబభూవ॥ ౨౪॥".——(అవర్ సన్తానత్తళవుఙ్ఙెన్నతిఱ్కు) పఞ్చమేంశే ఏకోనవింశే, "భుక్త్వాచభోగాన్విపులాంస్త్వమస్తేమత్ప్రసాదతః । మమానుస్మరణంప్రాప్యదివ్యంలోకమవాప్స్యసి ॥ ౨౯ ॥ ధర్మేమనశ్చతేభద్రసర్వకాలంభవిష్యతి ।

యుష్మత్సన్తతిజాతానాం దీర్ఘమాయుర్భవిష్యతి॥ ౨౪ ॥ నోపసర్గాదికం దోషం యుష్మత్సన్తతిసమ్భవః । అవాప్స్యతి మహాభాగ యావత్సూర్యో భవిష్యతి॥ ౨౫॥".——(అవన్ తమ్బియర్ వుమ్ శెన్ఱు) ¶ శ్రీహరివంశే షట్పఞ్చాశదుత్తరశతతమే ఘణ్టాకర్ణం ప్రతి కృష్ణః, "తతః పౌణ్డ్రవాచ భగవాన్ స్థితం కామమివాపరమ్॥ ౨౩॥ అక్షయస్స్వర్గవాసస్తే యావదిన్ద్రో భవిష్యతి। తావత్స్వర్గే భవానస్తు శాసనాన్మమ నాన్యతః॥ ౨౪॥ నష్టేశక్రే తతస్స్వర్గాత్సాయుజ్యమ్మమ గచ్ఛతు । యోఽయం భ్రాతా తవ స్వర్గే యావదిన్ద్రో భవేత్తదా॥ ౨౫ ॥ వరం వరయ భద్రన్తే యత్తే మనసి వర్తతే । దాతాస్మి సర్వం సర్వత్ర నాత్ర కార్యా విచారణా॥ ౨౬॥".——(మతత్తాల్ పెట్ఱు) (కేశవన్) పఞ్చమేంశే షోడశే కేశివధానన్తరే నారదః, "యస్మాత్త్వయైవ దుష్టాత్మా హతః కేశీ జనార్దన । తస్మాత్కేశవనామా త్వం లోకే ఖ్యాతిం గమిష్యసి॥ ౨౩॥". అథవా (కేశవన్) శ్రీహరివంశే కైలాసయాత్రాయామ్ * ఏకషష్టిశతతమే పుత్రప్రదానానన్తరం కృష్ణం ప్రతి రుద్రస్తోత్రే, " క ఇతి బ్రహ్మణో నామ ఈశోఽహం సర్వదేహినామ్ । ఆవాం తవాఙ్గే సమ్భూతౌ తస్మాత్కేశవనామవాన్॥ ౪౭॥".——(కీழ் మేలిత్యాది) మహాభారతే ధర్మసూనుం ప్రతి భీష్మః, "ఏకా హామపి కాన్తేయ భూమిష్ఠ ముదకం కురు । కులన్తారయతే తాత సప్త సప్త చ సప్త చ".—— బోధాయనధర్మే, "బ్రాహ్మణాన్ సమ్భోజ్యాశిషో వాచయిత్వా యథాశక్తి దక్షిణాం దదాతి దశ పూర్వాన్ దశాపరానాత్మానఞ్చైకవింశతిం పఙ్క్తిం చ పునాతి న చ పునరావర్తతే ఇత్యథాప్యుదాహరన్తి । ఏష్టవ్యా బహవః పుత్రా యద్యేకోఽపి గయాం వ్రజేత్ । గౌరీం వా వరయేత్కన్యాం నీలం వా వృషముత్సృజేత్ । లోహితో యస్తు వర్ణేన శ్వేతలాఙ్గూలలక్షణః । కకుద శ్వేతకఖురో ఽవ్రణస్స వై నీల ఇత్యాహ భగవాన్ బోధాయనః". ౧.

నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழி - ఐన్దాన్దిరుమొழி - ఎట్టామ్పాట్టు. శార్ఙ్గమ్ వళైయ వలిక్కుమ్ తడక్కైచ్చతురన్ పొరుత్తముడైయన్। నాఙ్గళ్ ఎమ్మిలిరున్దొట్టియ కచ్చఙ్గమ్ నానుమవనుమఱితుమ్ । తేఙ్గనిమా మ్పొழிలిన్ శెన్దళిర్ కోతుమ్ శిఱుకుయిలే, తిరుమాలై ।ఆఙ్గువిరైన్దొల్లైకూవిల్ నీయాకిల్ వైనాన్ శెయ్వన కాణే.

తాత్పర్యము.—సర్వస్వామియు నిరతిశయ కల్యాణగుణవిశిష్టుఁడును నిత్యసూరినిర్వాహకుఁడును నాస్వామియునైన నారాయణునిచే నాసంబంధిసంబంధులందఱును భగవదనుభవమునందాసక్తులైరి. ఇది వానికి నాయందున్న ఆదరాతిశయమేయని యాళ్వార్లు సంతుష్టులైరి. ౧.

మూ.—నారణన్ముழுవేழுలకుక్కునాతన్వేతమయన్ । కారణమ్ కిరిశై కరుమమివై ముతల్వనెనై ।
శీరణఙ్గమరర్ పిఱర్ పలరుమ్ తొழுతేత్తనిన్ఱు । వారణత్తైమరుప్పొశిత్తపిరానెన్మాతవనే॥ ౨॥

ఆ.—(నారణన్) "ఈశన" ఎన్ఱు ప్రస్తుతమానవీశ్వరత్వత్తైయుపపాదిక్కిఱతు. సర్వాన్తరాత్మభూతనాయ్, సర్వలోకేశ్వరనాయ్, సర్వవేదవేద్యనాయ్, కారణత్తుక్కుమ్ క్రియైక్కుమ్ కార్యత్తుక్కుమ్ నిర్వాహకనాయిరున్దువైత్తు, ఎనక్కు భోగ్యమాకైక్కాక, పెరియపిరాట్టియారుమ్ ౧*అయర్వఱుమమరర్కళుమ్ తొழுతేత్త, అతినాలే సంవర్ధితబలనాయ్ నిన్ఱు వారణత్తైమరుప్పొశిత్తపిరాన్ మాతవనాలే ఎన్నై శెయ్యప్పట్టవనెన్ఱు అప్పమ్ కేశవన్నమరాయినర్ కాణ్. ౨.

అన్వ.—నారణన్ ముழுవేழுలకుక్కుమ్ నాతన్ (3) వేతమయన్ కారణమ్ కిరిశై (౬) కరుమమ్ ఇవై ముతల్వన్ (౯) శీర్ అణఙ్గు అమరర్ (౧౨) పిఱర్ పలరుమ్ తొழுతు (౧౫) ఏత్త నిన్ఱు వారణత్తై (౧౮) మరుప్ప ఒశిత్త పిరాన్ (౨౧) ఎన్ మాతవన్ ఎన్నై. (౨౪)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, కీழுక్తమాననారాయణశబ్దార్థత్తైయుపపాదియానిన్ఱుకొణ్డు స్వవిషయపక్షపాతత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

నారాయణశబ్దవాచ్యనాయ్, అతినుడైయవర్ధమాన సమస్తలోకత్తుక్కుమ్, స్వామియాయ్, (3) అన్దశబ్దత్తైయే ప్రధానమాక ప్రతిపాదిక్కిఱవేదప్రతిపాద్యనాయ్, క్రియాహేతు, క్రియై, (౬) క్రియాఫలమానకార్యమ్, ఇవఱ్ఱుక్కు, కారణభూతనాయ్, (౯) గుణోత్తర

¶ ఇదానీన్తనకోశే-౨౭౪ అ-దృశ్యతే. ౧॥ ౧-౧. * ఆధునికకోశే-౨౬౯-అ-దృశ్యతే.

రాయ్, దివ్యరాన, దేవర్కళుమ్,(౧౨) ఋషికళుమ్మనుష్యాదికళుమాన, ఎల్లారుమ్, వణఙ్గి,(౧౫) స్తోత్రమ్పణ్ణుమ్పడియాక, నిన్ఱ, కువలయాపీడత్తై(౧౮) కొమ్బై, ముఱిత్త, మహోపకారకనాయ్, (౨౧) ఇప్పడినారశబ్దార్థఙ్గళ్ తనక్కువిభూతియానపడియైయెనక్కుప్రకాశిప్పిత్త, శ్రియఃపతియానకృష్ణన్, ఎన్నైయనన్యార్హనాక్కినశేషి. (౨౪) శిరణఙ్గెన్ఱు - లక్ష్మీయాకవుమామ్. ౨.

అర్థము.—నారాయణశబ్దవాచ్యుఁడును సంపూర్ణమైనసప్తలోకములకు స్వామియు (౩) వేదప్రతిపాద్యుఁడును కారణము క్రియ(౬) కార్యము వీటికిఁ గారణభూతుఁడును (౯) గుణములచేఁబూర్ణులై పరమపదమునందువసించుచున్న నిత్యసూరులును (౧౨) తక్కిన అనేకులును నమస్కరించి (౧౫) స్తుతించునట్లు వేంచేసి (కువలయాపీడమనియెడి)గజమును (౧౮) దంతమును భంగపఱచి మహోపకారకుఁడునునైనవాఁడు (౨౧) నా (శేషియైన) శ్రియఃపతి నాజనకుఁడు. (౨౪) ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. "నారాయణనాలే" ఎన్ఱు నారాయణశబ్దమ్ప్రస్తుతమాయిఱ్ఱే; అతుక్కర్థమరుళిచ్చెయ్యనతాకశబ్దత్తైయుపాదానమ్పణ్ణుకిఱార్ (నారణన్) ఇతుక్కర్థమెన్నెన్నిల్ (ముழுవేழுలకుక్కునాతన్) సర్వస్వామి. ఇవ్వర్థత్తిల్ ప్రమాణమెన్నెన్నిల్ (వేతమయన్) ౧ "నారాయణపరంబ్రహ్మ" ఇత్యాదికళాలే "సర్వస్వామి" ఎన్ఱోతప్పడుకిఱవన్. (కారణమ్కిరిశైకరుమమివైముతల్వన్) తన్విభూతియిల్, కారణమాయుమ్, కార్యమాయుమ్, ఉదకాహరణమాకిఱఫలమాయుమ్, వరక్కడవతానవివఱ్ఱుక్కు నియన్తావాయుళ్ళాన్. క్రియాసాధనమ్, అతడియాకవరుమ్క్రియై, తత్సాధ్యమానకార్యమ్, ఇవఱ్ఱుక్కునిర్వాహకనాయిరుక్కుమెన్ఱుమామ్. (ఎన్దై) ఎనక్కు జనకనానవన్. (శిరణఙ్గు) శ్రీయానఅణఙ్గు. అణఙ్గెన్ఱు-తెయ్వప్పెణ్ణైచ్చొల్లుకిఱతు. పెరియపిరాట్టియార్. అన్ఱియే, శిరణఙ్గమరరెన్ఱు - నిత్యసూరికళుక్కు విశేషణమాకవుమామ్. శేషత్వానురూపమానఆత్మగుణఙ్గళై ధరియానిఱ్పారాయ్ అప్రాకృతస్వభావరాననిత్యసూరికళ్, ఇవ్వరుకుణ్డానసంసారికళ్, ఇప్పడి,

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు (నారణనిత్యాది) కీழ் ప్రస్తుతమాన నారాయణశబ్దత్తుక్కర్థమరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్ఱు పాట్టుక్కుసఙ్గతికణ్డుళ్ళత్తు. ఆనాలర్థమాత్రత్తైచ్చొల్లవమైయాతో-శబ్దోపాదానమెతుక్కెన్న (నారాయణనాలే యిత్యాది). నారణన్ - నారాయణశబ్దవాచ్యన్. ముழுవేழுలకుక్కుమ్ నాతన్ - అతినుడైయవర్థమాన సమస్తవేழுలకుక్కుమ్ స్వామియానవన్. (కారణమాయుమితి) కారణమ్ - మృత్పిణ్డాదికళ్. కార్యమ్. ఘటాదికళ్. ఉదకాహరణమావతు-అత్తాల్వరుమ్వ్యవహారఙ్గళ్. ఇత్తాల్ - కారణమాన భూతపఞ్చకత్తైయుమ్, తత్కార్యమానవణ్డాదికళైయుమ్, తదన్తర్వర్తికళాన వాత్మాక్కళుడైయ వ్యవహారఙ్గళైయుఞ్జొల్లుకిఱతు. కిరిశై - క్రియై. క్రియతఇతిక్రియా ఎన్ఱు - ఘటాదికార్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. కరుమమ్-కర్మమ్. కార్యవర్గత్తినుడైయ వ్యాపారఙ్గళైచ్చొల్లుకిఱతు. (క్రియాసాధనమిత్యాది) క్రియాసాధనమావతు - భ్రమణరూపక్రియాసాధనమాన మృత్పిణ్డచక్రచీవరాదికళ్. క్రియై-భ్రమణరూపక్రియై. తత్సాధ్యమానకార్యమ్ - ఘటాదికార్యఙ్గళ్. "కరుమమ్" ఎన్ఱు క్రియతఇతికర్మ ఎన్ఱు, ఘటాదికార్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇత్తాల్ - నిమిత్తోపాదానసహకారికారణఙ్గళైయుమ్, తత్కార్యమానసృష్ట్యాదివ్యాపారఙ్గళైయుమ్, తత్సాధ్యమాన దేవాదిపదార్థఙ్గళైయుఞ్జొల్లుకిఱతు. మున్దినవర్థత్తిలే, శిర్-శ్రీః. శిరణఙ్గు శ్రీయాకిఱతెయ్వప్పెణ్. నిత్యసూరిపక్షే, శిరెన్ఱు-గుణవాచి. అణఙ్గు - (అప్రాకృతస్వభావర్). (పిఱర్) సంసారికళాన-బ్రహ్మాదికళ్. పలర్-ఉభ

అ-వి-వి.—శబ్దఃప్రస్తుతశ్చేత్తదర్థోవక్తవ్యఃకిమితిచేత్; ౨"ఎణ్పెరుక్కన్నలత్తొణ్పొరుళీఱిలవణ్ణుకழ் నారణన్" ఇత్యత్రోక్తప్రకారేణార్థానుసన్ధానస్యోద్దేశ్యత్వేన, నారాయణశబ్దప్రస్తావేషు సర్వత్ర వేదానాంపరాఙ్కుశార్యస్యచఅర్థానుసన్ధాననియమాత్ —(సర్వస్వామీతి) ౩ "నరాజ్జాతానితత్వాని." ౪ మనోమయఃప్రాణశరీరోభారూపః" ఇత్యాదౌ ౫ "మనోమయత్వమ్-విశుద్ధేనమనసాగ్రాహ్యత్వమ్" ఇత్యుక్తం భాష్యకారేణ, తద్వదాహ (నారాయణపరంబ్రహ్మేతి). ౨.

౧। తై-నా ౧౧. ౨। ౨-౧౦. ౩॥ పా-పు-ఉ-౪. ౪॥ ఛాం-ఉ-౩-౧౪. ౫॥ శ్రీభాష్యమ్-౧-౨-సూ-౧.

ఈ.—‘ శిఱియార్ పెరియార్ ” ఎన్ఱువాశియిన్ఱి క్కే-యెల్లారు మెழுత్తువాఙ్గి ఏత్తుమ్పడియాకనిన్ఱు, కువలయాపీడత్తిన్ కొమ్బైప్పఱిత్తవన్ ; సేనముడే త్తవుపకారకన్. ౧ “నసమంయుద్ధమిత్యాహుః” ఎన్నుమ్పడియాక. (ఎన్మాతవనే) నాన్ తొழுతువతు. మాతవనాన – నారాయణన్ – ఎన్దై. శ్రీమన్నారాయణ నెనక్కు స్వామియెన్గిఱార్. ౨.

జీ-అ.—యరుమ్. నమస్కారముమ్ దాస్యసూచకమాకైయాలే శొల్లిఱ్ఱు (ఎழுత్తువాఙ్గియెన్ఱు) ఎழுత్తువాఙ్గుకై – శేషిపేరైమార్పిలేయెழுతిక్కొళ్కై. ౨ “ పద్మమఙ్గుళివిచ్ఛేదః ఉరోవిన్యస్తమక్షరమ్ | తన్నామకరణఞ్చైవదాస్యమేతచ్చతుష్టయమ్ ” ఎన్నక్కడవతిఱే. అకారవివరణమాన నారాయణశబ్దత్తిలే – “అవ-రక్షణే” ఎన్గిఱరక్షకత్వమర్థసిద్ధమాకైయాలే, “ వారణత్తైమరుప్పొశిత్తపిరాన్ ” ఎన్ఱు – అనిష్టనివృత్తిశొల్లుకిఱతు. “ ఏత్త ” ఎన్ఱతుక్కు ప్రమాణమ్ (నసమమిత్యాది). ఇన్దశ్లోకమ్కృష్ణవిషయమాక క్కాణప్పడవిల్లై. “౧ స్థలస్థస్యచరామస్య రథస్థస్యచరక్షసః | నసమంయుద్ధమిత్యాహుర్దేవగన్ధర్వదానవాః ” ఎన్ఱురామవిషయమాక క్కాణప్పడుకిఱతు ; కృష్ణవిషయత్తిలేయుముణ్డెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. ఎన్మాతవన్ – ఎన్నైయెழுతిక్కొణ్డశ్రియఃపతి. అన్వయపూర్వకమాకభావమ్ (మాతవనాన-నారాయణనెన్దైయెన్ఱు). ఎన్దై-ఎనక్కుజనకనెన్నుతల్, ఎనక్కుస్వామియెన్నుతల్. ముழுవేழுలకుక్కుమ్నాతనాయ్, వేతమయనాయ్, కారణమ్కిరిశై కరుమమివైముతల్వనాయ్, శిరఙ్గమరర్పిఱర్పలరుమ్ తొழுతేత్తనిన్ఱు వారణత్తైమరుప్పొశిత్తపిరానాయ్, ఎన్మాతవనాన – నారణన్ – ఎన్దై యిత్యన్వయః. ౨

ప్ర-తి.— (మరుప్పొశిత్తపిరాన్) “ నసమంయుద్ధమ్ ” ఇత్యాది. ౩

తాత్పర్యము.—సర్వులకున న్తరాత్మయు సర్వేశ్వరుఁడును ఋగ్యజుస్సామాథర్వణములనియెడి చతుర్వేదములయందుఁ బ్రతిపాద్యుఁడుఁ కారణమునకుఁ క్రియకును కార్యమునకును నిర్వాహకుఁడునునైన భగవంతుఁడు పిరాట్టితోడను నిత్యసూరులతోడను గూడి వారలచేస్తుతింపఁబడుచున్నవాఁడై కువలయాపీడమునుసంహరించి యాశ్రితులకు మహోపకారకుఁడాయెను. అట్టివానిచే నావంశస్థులందఱును భగవత్సంబంధముకలవారైరి.

మూ.—మాతవ నెన్ఱ తేన్ఱొన్నైయిని యిప్పాల్పట్టతు ।
యాతవఙ్గళుఞ్జేర్ కొడేనెన్ఱెన్నుట్పుకున్దిరున్దు ।
తీతవఙ్గడుక్కుమముతఞ్జెన్దామరైక్కట్కున్ఱమ్ ।
కోతవమిలెన్ కన్నల్కట్టియెమ్మానెన్ కోవిన్దనే ॥

అ.—(మాతవన్) ఇప్పడియెమ్బెరుమానెన్నోడు సమ్బన్ధిత్తారై యుఙ్గూడవిడియాకరిక్కుమ్పడి యెన్నై వైష్ణవనాక్కినక్కు హేవానవెన్బక్కలుళ్ళశతిరాకిఱ తెన్నెన్నిల్ ; అతిన్న తెన్ఱుశొల్లుకిఱతు.

యదృచ్ఛయా పిరాట్టిపరిగ్రహిత్తార్ శొల్లువతొరుశొల్లైచ్చొల్ల, అచ్చొల్ మాత్రత్తైయేకొణ్డు మెయ్యేపిరాట్టిపరిగ్రహమాయిప్పారైప్పార్త్తరుళుమ్ పార్వైయాలేయెన్నైప్పార్త్తరుళి, “ ఇవరైయాకాతే తాన్ నెడుఙ్గాలమెల్లామిరున్దతు ” ఎన్ఱు, ఇழన్దకాలత్తైయనిత్తు, మోహిత్తు, పిన్నై నెడుమ్బోతుకూడప్రబుద్ధనాయ్, పోనకాలత్తైయినిచ్చెయ్యలావతిల్లైయిఱే, ఇని యిప్పాలుళ్ళకాలమాకిలుమెన్నై విడేన్ ఎన్ఱు, నిరతిశయసౌన్దర్యత్తైయుడైయనాయ్, నిరతిశయభోగ్యభూతనాయ్, ఆశ్రితసులభనాయ్, పరమకారుణికనాయిరున్దసెమ్మానెన్నుళ్ పుకున్దిరున్దు, ఎన్బక్కలుళ్ళస్వసంశ్లేషవిరోధియాన స్వరూపప్రయుక్తదోషత్తైయుమ్ హేతుకృతమానదోషత్తైయుమ్బోయెనక్కు పరమభోగ్యనానానెన్గిఱార్.

అన్వ.—ఎఞ్ గోవిన్దఞ్ ఎమ్మాఞ్ (౩) మాతవఞ్ ఎన్ఱతే కొణ్డు (౬) ఎన్నై ఇని ఇప్పాల్పట్టతు (౯) అవఙ్గళ్ యాతుమ్ శేర్ కొడేఞ్ (౧౨) ఎన్ఱు ఎన్నుళ్ పుగున్దు (౧౫) ఇరున్దు తీతు అవమ్ (౧౮) కెడుక్కుమ్ అముతమ్ శెమ్ (౨౧) తామరై కణ్ కున్ఱమ్ (౨౪) కోతు అవమ్ ఇల్ (౨౩) ఎఞ్ కన్నల్కట్టి. (౨౭)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇప్పత్తుపాతమడియాగస్వవిషయత్తిలుక్తమాత్రత్తైయేపఱ్ఱాశాకక్కొణ్డుపణ్ణినవుపకారత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఎనక్కాగ, కృష్ణనాయ్వన్దవతరిత్త, ఎన్నుడైయస్వామియానవఞ్, (౩) శ్రీమాఞ్, ఎన్ఱునాఞ్ శొన్నవిన్దఅహృదయోక్తియే పఱ్ఱా శాకక్కొణ్డు, (౬) ఉక్తియిల్ వాశియఱియాతవెన్నై. ఉక్త్యనన్తరమాగ, మేలుళ్ళకాలమెల్లామ్, (౯) అవిద్యాదికళానవవైకళ్, ఏతేను మొన్ఱైయుమ్, శేర్ కొడేఞ్, (౧౨) ఎన్ఱుసఙ్కల్పిత్తు, అతుక్కీడాగ, ఎన్నెఞ్జుక్కుళ్ళేపుగున్దు, (౧౫) అనన్యపరనాయిరున్దు, బుద్ధిపూర్వక మానతీమైయైయుమ్, ప్రామాదికమానఅవత్తైయుమ్, (౧౮) కెడుక్కుమ్బడియాన, నిత్యభోగ్యభూతనాయ్, ఇస్సంశ్లేషత్తాలే శివన్ద, (౨౧) తామరైపోలేయిరుక్కిఱ, తిరుక్కణ్గళైయుమ్, సుస్థిరమాయ్వళర్న్దవడివైయుమనుభవిప్పిత్తు, (౨౪) కోతుమ్, అవముమ్, ఇల్లాత, (౨౭) కన్నల్కట్టిపోలేయినిక్కినియనానాఞ్. (౨౫) కన్నల్కట్టి - కరుప్పుక్కట్టి. అతుక్కు, కోతుమ్, అవముమ్ - నీరసమానవస్త్వన్తరసం సర్గముమ్, పాకదోషముమ్; ఈశ్వరనుక్కు, కోతుమ్, అవముమావతు - ఉపకారత్తినుడైయ హేతుసాపేక్షత్వముమ్, స్వప్రయోజ నార్థత్వముమ్. 3.

అర్థము—నానిమిత్తము కృష్ణావతారంబెత్తిన నాస్వామి (౩) శ్రియఃపతి అనిచెప్పినదే కారణముగానెంచి(౬)నన్ను ఇంక పైకాలము లందు(౯) కొఱతలు ఎట్టివియు చేరనీయను (౧౨) అని నామనస్సునందుఁ బ్రవేశించి (౧౫) స్థిరముగనుండి (బుద్ధిపూర్వకములైన) పాప ములను (ప్రామాదికములైన) పాపములను (౧౮) బోఁగొట్టునట్టి అమృతమువంటివాఁడును ఎఱ్ఱని (౨౧) తామరపువ్వములవంటి నేత్ర ములు పర్వతమువంటిదివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడును (౨౪) పాకదోషమును నీరసవస్తువును లేని (౨౭) బెల్లమువలెనాకుభోగ్యభూతుఁ డునునాయెను. (౨౫) 3.

ఈ.—మూన్ఱామ్బాట్టు. కీழே "నూశతిరితుపెఱ్ఱు" ఎన్ఱార్; ఇన్నమ్గిక్కడియెన్నెన్న: నిన్నైవిట్టిక్క యిరుక్క అన్తఃపురవాసికళ్ శొల్లుమ్ వార్త్తైయైచ్చొన్నేన్నెన్గిఱార్; ౧ "జామాతా దయిత స్తవేతిభవతీ సమ్బ న్ధదృష్ట్యాహరింపశ్యేను" ఎన్ఱారిఱేభట్టర్.

జీ అ.—మూన్ఱామ్బాట్టు. (మాతవనిత్యాది). కీழிఱ్పాట్టుపాశిసఙ్గికమాకైయాలే నుతఱ్పాట్టోడేసఙ్గతి (కీழேయిత్యాది). ఇతు-సాధ్య పరమానయోజనైయైప్పఱ్ఱి. అన్తఃపురసమ్బన్ధికళ్పడి శొల్లువర్కళోవెన్న (జామాతేత్యాది). శ్రీగుణరత్నకోశే.౧"మాతర్లక్ష్మియ స్తైవమైథిల జనస్తేనాధ్వనా తేవయం త్వద్దాస్యైకరసాభిమానసుభగైర్భావైరిహాముత్ర చ। జామాతా దయిత స్తవేతిభవతీసమ్బన్ధదృష్ట్యాహరింపశ్యేమప్రతియా మయామచపరీచారాఞ్ప్రహృష్యేమచ." అస్యార్థః-వారీర్ తాయారే., లక్ష్మియే!, మైథిలజనమానతు యాతొరుపడి యుమ్ముడైయసమ్బన్ధత్తై యిట్టుప్పెరుమాళైవిరుమ్బుకిఱతు, అన్దమార్గత్తాలే యన్దనాఙ్గళుమ్ముడైయ దాస్యమొన్ఱిలుమే రసమాయిరుక్కిఱ వభిమానత్తాలే యప్రకియతాయి రుక్కిఱభావఙ్గళినాలే ఇహలోక పరలోకఙ్గళిరణ్డిలుమ్ "మణవాళప్పిళ్ళై" "దేవరీరుడైయనాయకఞ్" ఎన్నుమ్, మైథిలజనమ్పోలే దేవరీరు డైయ సమ్బన్ధత్తైయిట్టే సర్వేశ్వరనైసేవిక్కక్కడవోమ్, కిట్టక్కడవోమ్, కైఙ్కర్యఙ్గళైప్పణ్ణక్కడవోమ్, అన్దక్కైఙ్కర్యత్తాలవనుక్కుపిఱక్కిఱ ప్రీతియైక్కణ్డు అత్తాలే యుకక్కక్కడవోమెన్ఱపడి.

౧॥ శ్రీ-గు ర-౫౨

ఈ.—(మాతవనెన్ఱ తేకొణ్డు) నాన్ ‹‹మాతవన్'' ఎన్ఱవుక్తిమాత్రత్తైక్కొణ్డు. ఇత్తైయే తిరువుళ్ళత్తిలే కువాలాకక్కొణ్డు. ‹‹అల్లాత్తిరునామఙ్గళుక్కుమితుక్కుమ్ వాశియఱివతే!'' ఎన్ఱు ఇత్తైయేకువాలాకక్కొణ్డు. (ఎన్నై) అల్లాతతిరునామఙ్గళుక్కుమితుక్కుమ్ వాశియఱియాతవెన్నై. (ఇని) మున్బుకళిన్దకాలమ్కళిన్దేవిట్టతిఱే. మేలత్యల్పకాలమాయ్ త్తోన్ఱానిన్ఱతాయిన్ఱు ఈశ్వరనుక్కు. ౧ ‹‹పఙ్గుతే పలపకలుమ్పోయిన'' ఎన్ఱీశ్వరనైక్కిట్టి నచేతననిఱుక్కుమిరుప్పైత్తానెన్బక్కలిలే యిరానిన్ఱాన్. ౨‹‹బుద్ధ్వా కాలమతీతఞ్చముమోహ'' ఎన్ఱిరానిన్ఱానాయిన్ఱు. (ఇప్పొఴుప్పట్టతు) అఙ్గైక్కుక్కక్కుప్పట్ట నీరోపాతియిఱే పోనకాలమ్, ఇనిమేలుళ్ళకాలమాకిలుమ్. (యాతఙ్గళుమ్శేర్కొడేనెన్ఱు) ఉన్నైయాతొరుతపస్సిలుమ్ పుక్కు క్లేశిక్కవిడేనెన్ఱు.

అమ్మితునైయాక అఱిక్కిఱైయిఱే ఇవనైవిట్టు ఉపాయాన్తరత్తైప్పఱ్ఱుకై. అవఙ్గళ్ - నరకహేతువాన అవిద్యాదికళ్. పుఱమ్బే శిలప్రయోజనఙ్గళైక్కొణ్డుపోక విడుతల్, ‹‹అమోఘన్'' ఎన్ఱకలవిడుతల్, ఉపాయాన్తరపరిగ్రహమ్బణ్ణవిడుతల్ శెయ్యేనెన్ఱు. (ఎన్ఱు) 3 ‹‹ఏతద్వ్రతమ్మమ'' ఎన్ఱిఅపడియే సఙ్కల్పిత్తు. ఇప్పడి సఙ్కల్పిత్తు నెడుఙ్గైనీట్టాకవిరుక్కైక్కయన్ఱిక్కే, ఎన్హృదయత్తిలేవన్దుపుకున్దు. ‹‹పుకున్దాలుమ్ పోక్కువరత్తుణ్డామాకిల్, వాలిపోనవళ్ళియై యడైత్తు మహారాజర్ కుఱుమ్బుశెయ్ తాప్పోలేయామ్'' ఎన్ఱు స్థావరప్రతిష్ఠైయాకవిరున్దు. (పుకున్దిరున్దు) ఇవనైనిఱుత్తవాణ్ణాతే యివర్క్కునాక తాన్ పుకున్దిరున్దానత్తనై. పుకున్దుశెయ్త కృషి యేతెన్నిల్ (తీతవఙ్గైడుక్కుమ్) తీతావతు - ౪* పోయ్నిన్ఱఞానత్తుక్కుమున్బు బుద్ధిపూర్వకమాకప్పణ్ణిప్పోన్ద పాపమ్. అవమావతు - జ్ఞానమ్బిఱన్దపిన్బు ప్రామాదికమాకప్పణ్ణినవై. ఇరణ్డాలుమాక-భగవత్ప్రాప్తిప్రతిబన్ధక

జీ-అ.—‹‹ఎన్ఱతే'' ఎన్ఱ ఏకారత్తినర్థమ్(నాన్మాతవనెన్ఱతు).‹‹కొణ్డు''ఎన్ఱతుక్కు భావమ్(ఇత్తైయేయిత్యాది). కువాలాక-అధికమాక. ‹‹మాతవన్'' ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (అల్లాతవిత్యాది). తాత్పర్యమ్ (మున్బిత్యాది). ‹‹ఇని'' ఎన్ఱిఅవితు - భగవద్వచనాన్తర్గతమ్. ఫలితమ్ (మేల్ అత్యల్పేత్యాది). మేలత్యల్పకాలమాయ్త్తోన్ఱైదుఃఖిప్పానివనన్ఱోవెన్న (పఙ్గుతేయిత్యాది) ముతన్ఱైరునన్దాతి. ఇప్పడియనుభవత్తోడేశెల్లుకైక్కుఉప్పానకీళ్కళిన్దకాలమెల్లామ్ వ్యర్థమేపోయ్విట్టతేయెన్ఱపడి. అవనిప్పడియిరున్దవిడముణ్డోవెన్న (బుద్ధ్వాకాలమిత్యాది). కిష్కిన్ధాకాణ్డేత్రింశే, ‹‹ కామవృత్తఞ్చసుగ్రీవంనష్టాఞ్చజనకాత్మజామ్ । బుద్ధ్వాకాలమతీతఞ్చముమోహపరమాతురః.'' ‹‹ఇప్పొఴుప్పట్టతు'' ఎన్నైయాలే - అప్పొఴుప్పట్టతిఱ్చ్చయ్యలావళ్ళైయెన్ఱువివక్షితుభావమ్ (అఙ్గైక్కిత్యాది). ఇనియిప్పొఴుప్పట్టతు - ఉక్త్యనన్తరమానమేలుళ్ళకాలమెల్లామెన్ఱుశబ్దార్థమ్.

ఉపాయాన్తరఙ్గళినుడైయవాభాసత్వత్తైసనిదర్శనమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అమ్మితునైయాకవిత్యాది). ‹‹ అవఙ్గళ్'' ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (నరకహేతువానవిత్యాది). ‹‹యాతు'' ఎన్ఱవిశేణత్తుక్కు భావమ్ (పుఱమ్బేయిత్యాది). ‹‹యాతు, అవఙ్గళ్'' ఎన్ఱుపదచ్ఛేదమ్. ఏతేనుమొరుకుఱైకళుమ్ శేరమ్బడి విట్టుక్కొడేనెన్ఱుశబ్దార్థమ్. ‹‹ఎన్నుళ్'' ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఇప్పడియిత్యాది). నెడుఙ్గైనీట్టాక - అతిదూరమాక. ‹‹ఇరున్దు'' ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (పుకున్దాలుమిత్యాది). వాలిపోనవళ్ళియైయడైత్తు - వాలిపోనబిలద్వారత్తైయడైత్తెన్ఱపడి. కుఱుమ్బుశెయ్కై - దుష్టత్తనమ్బణ్ణుకై. ‹‹పుకున్దిరున్దు'' ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఇవనైనిఱుత్తవిత్యాది). తీతవమ్ - పూర్వోత్తరాఘఙ్గళాతల్, నిష్కృతియుళ్ళవైయుమల్లాతవైయుమాతల్. ఇరణ్డర్త్తైయుమ్ క్రమేణవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తీతావతుపోయ్నిన్ఱవిత్యాదియాలుమ్, అన్ఱియే గోఘ్నేచేత్యాది

అ-అ వి.—వాలిపోనవళ్ళియైయడైత్తు మహారాజర్ కుఱుమ్బుశెయ్కైయావతు - ‹‹ మాయావి '' ఎన్ఱిఅరాక్షసనోడే వాలియుద్ధమ్బణ్ణప్పోనవళవిలే యవనోడేయొరుసంవత్సరమ్ యుద్ధమ్బణ్ణి యవనైసంహరిత్తవళవిలే బిలద్వారత్తినిన్ఱుమ్ రక్తమ్బుఅప్పట్టతాయ్, అఙ్గేశిలరుడైయ శొక్కరిప్పైక్కేట్టు వాలిపట్టుప్పోనానాకనినైత్తు, పిఱర్ వారాతపడి అన్దబిలత్తై యొరుపాఱైయిట్టడైత్తు ఇఙ్గేవన్దు రాజ్యమ్బణ్ణిక్కొణ్డిరున్దానిఱే; అప్పడియే యీశ్వరన్పోక్కువరత్తుణ్డానాల్, నానుమ్విషయాన్తరఙ్గళిలే ప్రవణనాయ్ స్వైరచ్ఛైయిలేతిరివనెన్ఱపడి.— ‹‹ కెడుక్కుమ్ '' ఎన్నైయాలే - పూర్వాఘత్తిల్ బుద్ధిపూర్వమబుద్ధిపూర్వమిరణ్డైయుమ్బోక్కుమ్, ఉత్తరాఘత్తిల్ ప్రామాదికత్తైయు

౧॥ ౧-అన్దా-౧౬. ౨॥ రా-కి-30-3. 3॥ రా-యు-౧౫-33౪. ౪॥ తి-వి-౧.

ఈ.—కర్మఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు. అన్ఱియే, ౧ "గోఘ్నే చైవ సురాపే చ చోరే భగ్నవ్రతే తథా। నిష్కృతిర్విహితా సద్భిః కృతఘ్నే నాస్తి నిష్కృతిః" ఎన్గిఱపడియే. నిష్కృతియుళ్ళ పాపఙ్గళైయుమ్ ఇల్లాత పాపఙ్గళైయుమ్ శొల్లిక్కొణ్డ ప్రకారమ్. ఇవర్ క్రైక్కొడుప్పతుకిఱ యపాన త్తై ప్పణ్ణువిత్తో వెన్నిల్ (అముతమ్) తన్నుడైయ భోగ్యతైయై యనుభవిప్పిత్తాయిల్ను. (శెన్దామరైక్కణ్ కున్ఱమ్) రసనేన్ద్రియత్తుక్కే యన్ఱియే కణ్ణుక్కుమ్ భోగ్యమాయిరుక్కై. (కున్ఱమ్) ఇత్తలైయిల్ క్రీతుమవను మ్యాక్కినానాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే, "తనక్కుణ్డాయ్క్కష్టిన్దతు" ఎన్నుతోల్ను మ్బడియాయిల్ను నడివిత్పై అన్దవాజ్వల్యమ్; ౨ "వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశం భవతి దుఃఖితః" ఎన్ఱిరుక్కుమవనిఱే.

(కోతవమిలెన్ కన్నల్కట్టి) కోతావతు - ద్రవ్యాన్తరసంసర్గత్తాలేవరుమతు. అవమావతు - పాకత్తాలేవరుమతు. దార్ష్టాన్తికత్తిల్, కోతుమనవముమాకిఱతు - ఆనృశంస్యత్తుక్కాక వాతల్, ఇవరుక్కుపకారమాకవాతల్ విషయీకరిక్కై. తనక్కుప్పుఱమ్బాయిరుప్పతోరు భోగ్యవస్తువిల్లాతపడి తానే భోగ్యనాయిరుక్కుమ్. (ఎమ్మాన్) నాన్ "వేఱొన్ఱుభోగ్యమ్" ఎన్ఱిరాతపడి యెన్నైత్తోఱ్పిత్తవన్. (ఎన్ కోవిన్దనే) కృష్ణావతారము న్దమక్కెన్ఱిరుక్కిఱార్; ౩ * ఆట్కొళ్ళత్తోన్ఱియ వాయర్ తఙ్గోవిఱే. ౩.

జీ-అ.—యాలుమ్) గోఘ్నే చైవేత్యాదిశ్లోకః - కిష్కిన్ధాకాణ్డే చతుస్త్రింశే సుగ్రీవం ప్రతి లక్ష్మణోక్తః. నిష్కృతియిల్లాత పాపఙ్గళైన్ఱువిడత్తిలే - ౪ "ప్రాయశ్చిత్తేనశుధ్యన్తి మహాపాతకినోఽపి హి। శరణాగతహన్తారో న శ్వేవరః నీచర" ఎన్ఱ రఘురాక్షససంవాదత్తిల్ శ్లోకమనుసన్ధేయమ్. (రసనేన్ద్రియత్తుక్కేయితి) ౫ "ఎన్ఱక్కాలణ్ణిక్కుమముతూఱుమెన్నావుక్కు" ఎన్ఱాప్పోలే స్తుతిద్వారా రసనేన్ద్రియత్తుక్కు భోగ్యమెన్ఱపడి. "కున్ఱమ్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఇత్తలైయిలిత్యాది). అవర్కళ్ వ్యసనమ్ తన్నతాయిరుక్కుమోవెన్న (వ్యసనేష్విత్యాది) అయోధ్యాకాణ్డే ద్వితీయే, పూర్వమేవ "తుయరఱు" ఇత్యత్ర లిఖితమ్.

దృష్టాన్తత్తిలే యివ్విరణ్డుమేతెన్న (కోతావతిత్యాది). దార్ష్టాన్తికత్తిల్ - ఇవనిడత్తిల్. దార్ష్టాన్తికత్తిలెన్ఱవాక్యత్తాల్ ఫలితమ్ - ప్రణయిత్వత్తాలే తన్నైత్తాకచ్చెయ్యుమవనెన్ఱు ఆనృశంస్యత్తుక్కాక - ఆనృశంస్యత్తై ప్రకాశిప్పిక్కైక్కాక. ఇవనుక్కు - చేతననుక్కు. "అముతమ్, కన్నల్కట్టి" ఎన్ఱపదద్వయత్తుక్కు భావమ్ (తనక్కిత్యాది). ఇవ్వాక్యమ్ - "కోతవమిల్" ఎన్గిఱతుక్కు తాత్పర్యాన్తరమాతల్. ఇప్పొతు, కోతావతు - స్వసమానభోగ్యవస్త్వన్తరసద్భావమ్. అవమావతు - స్వాధికభోగ్యవస్త్వన్తరసద్భావమ్. కన్నల్కట్టి - వెల్లక్కట్టి. "ఎన్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (కృష్ణావతారముమిత్యాది). అప్పడి తమక్కాయిరుక్కుమోవెన్న (ఆట్కొళ్ళవిత్యాది) పెరియాழ்వార్ తిరుమొழி. సర్వరైయుమడిమైకొళ్వతాక వన్దావిర్భవిత్తగోపనిర్వాహకనానవనైయెన్ఱపడి. ఇత్తాల్ - ఆశ్రితర్క్కాక వవతరిక్కై "తమక్కు" ఎన్నలాయిరుక్కుమెన్ఱుకరుత్తు. అడియేతొడఙ్గి, ఎన్ కోవిన్దన్ - ఎమ్మానిత్యన్వయః. ౩.

అ-అ-వి.—మ్బఱుక్కుమెన్ఱతాయిల్ను.——౬ "మయర్వఱమతినలమరుళినన్" ఇత్యుచ్యమానజ్ఞానలాభానన్తరం ప్రామాదికకర్మణోఽపి సమ్భావదపరితోషాత్పక్షాన్తరమాహ (అన్ఱియే గోఘ్నే చైవేతి). తర్హి ప్రథమనిర్వాహః కిమర్థ ఇతి చేత్; భగవన్తం సమాశ్రితానాం జ్ఞానానన్తరభావి ప్రామాదికకర్మనిమిత్తభీతిర్నాభూయాదిత్యస్మిన్నర్థే తాత్పర్యమితి స్వరూపశిక్షాపరత్వాత్ప్రథమస్య. ఇరణ్డావతు - పూర్వాఘవిషయమ్.——అవతారప్రయోజనమ్ లీలావిభూతియిలుళ్ళ చేతనరై త్తిరుత్తి యడిమైకొళ్కైయెన్నై. పిఱన్దవన్నాతే, "తోన్ఱియ" ఎన్ఱతు - ౭ "దేవకీపూర్వసన్ధ్యాయామావిర్భూతమ్" ఎన్గిఱపడియే గర్భవాసదోషమఱవన్దవతరిత్తమైతోన్ఱుకైక్కాక. (అయర్ తఙ్గోనై) ఆవిర్భవిత్తతు శ్రీమథురైయిలేయాకిలుమ్, అతు ప్రకాశిత్తతుమ్ ప్రయోజనప్పట్టతుమ్ తిరువాయ్ప్పాడియిలేయిఱే.——ఎమ్మానెన్ కోవిన్దన్ - మాతవనెన్ఱ తేకొణ్డు ఇత్యారభ్య కోతవమిలెన్ కన్నల్కట్టియా నానిత్యన్వయః. ౩.

———

౧॥ రా-కి-౩౪-౧౨. ౨॥ రా-అ-౨-౪౦. ౩॥ పెరి-తి-మొ-౭-౧౧. ౪॥ ౫॥ కి-శి-౧. ౬॥ ౧-౧. ౭॥ వి-పు-౫-౩-౨.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (మాతవనెన్ఱతేకొణ్డు) శ్రీగుణరత్నకోశే, "మాతర్లక్ష్మియథైవ మైథిలజనస్తేనాధ్వనా తేవయాంత్వద్దాస్యైకరసాక్షిమానసుభగైర్నానైరిహాముత్రచ । జామాతాదయితస్తవేతిభవతీసమ్బన్ధదృష్ట్యాహరింపశ్యేమ ప్రతియామయామచపరిచారాన్ప్రహృష్యేమచ ॥౫౨॥".——(ఇని) కిష్కిన్ధాకాణ్డేత్రింశే, "కామవృత్తశ్చసుగ్రీవంనష్టాశ్చజనకాత్మజామ్ । బుద్ధ్వాకాలమతీతఞ్చముమోహపరమాతురః ॥౩॥"——యుద్ధకాణ్డే [౧౮] కణ్డూపాఖ్యానకథనానన్తరే, "సకృదేవప్రపన్నాయతవాస్మీతిచయాచతే । అభయంసర్వభూతేభ్యోదదామ్యేతద్వ్రతమ్మమ ॥౩౩॥"——(తీతవఱ్ఱైడుక్కుమ్) కిష్కిన్ధాకాణ్డేచతుస్త్రింశేసుగ్రీవంప్రతిలక్ష్మణః, "గీతోయంబ్రహ్మణాశ్లోక స్సర్వలోకనమస్కృతః । దృష్ట్వాకృతఘ్నంక్రుద్ధేన తన్నిబోధప్లవఙ్గమ ॥౧౧॥ గోఘ్నేచైవసురాపేచచోరేభగ్నవ్రతేతథా । నిష్కృతిర్విహితాసద్భిః కృతఘ్నేనాస్తినిష్కృతిః ॥౧౨॥"——(కున్ఱమ్) అయోధ్యాకాణ్డేద్వితీయే దశరథంప్రతిరామగుణవాదినః, "ప్రియవాదీచభూతానాంసత్యవాదీచరాఘవః । బహుశ్రుతానాంవృద్ధానాం బ్రాహ్మణానాముపాసితా ॥౩౨॥ తేనాస్యేహాతులాకీర్తిర్యశస్తేజశ్చవర్ధతే ॥ ౩౩॥ వ్యసనేషుమనుష్యాణాంభృశంభవతిదుఃఖితః । ఉత్సవేషుచసర్వేషుపితేవపరితుష్యతి ॥ ౪౦॥.

ముతల్ తిరువన్దాతి - పతినాలామ్పాట్టు.—పழுతేపలపకలుమ్పోయినవెన్ఱఞ్జి । యழுతేనరవణైమేల్కణ్డుతొழுతేన్ | కడలోతమ్ కాలలైప్పక్కణ్వళరుమ్ శెజ్గ | ణడలోతవణ్ణరడి.

పెరియాழ்వార్ తిరుమొழி - ఏழாన్దిరుమొழி - పతినోరామ్పాట్టు.— ఆట్కొళ్ళత్తోన్ఱియవాయర్తజ్గోవినై । నాట్కమழ்పూమ్పొழிల్ విల్లిపుత్తూర్పట్టన్ । వేట్కైయాల్ శొన్నశప్పాణియీరైన్దుమ్ । వేట్కైయినాల్ శొల్లువార్ వినైపోమే.

తాత్పర్యము.—ఇతరములైన తిరునామములుండ మాధవుఁడనియెడి తనతిరునామమునే యనుసంధించుటనే నన్ను గటాక్షించుటకుఁ గారణముగా నెంచి నన్ను గటాక్షించుటకుమునుపు వ్యర్థముగఁ గడచిన కాలములనుదలఁచి దుఃఖించుచు నింకనన్ను విశ్లేషించుటలేవని సిద్ధసంకల్పుఁడై నామనస్సునందు నిత్యవాసముచేయుచున్న సర్వేశ్వరుఁడు నాయందున్న సంశ్లేషవిరోధులను నిశ్శేషముగనివర్తిచేసి నాకుఁబరమభోగ్యభూతుఁడాయెను. ౩.

మూ.—కోవిన్దన్ కుడక్కూత్తన్ కోవలనెన్ఱెన్ఱేకునిత్తు ।
త్తేవున్దనైయుమ్పాడియాడత్తిరుత్తి, యెన్నైక్కొణ్డు ।
న్పావన్దనైయుమ్పాఱ్కైత్తెమరేழ்ழுపిఱప్పు ।
మేవున్దన్మైయుమాక్కినాన్వల్లనెమ్పిరానివ్విట్టువే ॥ ౪॥

అ.—(కోవిన్దన్) ఇప్పడియెన్నుళ్ళేపుకున్దిరున్దతన్నుడైయగుణచేష్టితజ్గళైయేత్తికళిక్కుమ్పడియాకవుమ్, తన్నుడైయ సర్వేశ్వరత్వత్తైయుమాశ్రితపరాధీనత్వమాకియ తన్నుడైయస్వరూపత్తైయుమ్ పాడియాడుమ్పడియాకవుమెన్నైత్తిరుత్తి, ఇప్పడియెన్నై విషయాకరిత్తు, పిన్నైయెన్నక్కళుళ్ళప్రతిబన్ధకజ్గళైయెల్లామ్పోక్కి యవ్వళవిల్ పర్యవసియాతే, ఎన్నోడుసమ్బన్ధిత్తారైయుజ్గూడ ఎన్నైప్పోలేతన్దిరువడికళైసంశ్లేషిక్కుమ్ స్వభావరాక్కినాన్; వల్లన్, వల్లనెమ్పిరాన్, వల్లనెన్నాయన్, వల్లనెన్నప్పన్, వల్లనెన్ఱెన్ఱువనైప్పుకழுకిఱార్. ౪.

అన్వ.—వల్లన్ విట్టు ఎమ్పిరాన్ (౩) కోవిన్దన్ కుడక్కూత్తన్ కోవలన్ (౬) ఎన్ఱెన్ఱే కునిత్తు తేవుమ్ (౯) తన్నైయుమ్ పాడిఆడ (౧౨) తిరుత్తి ఎన్నై కొణ్డు (౧౫) ఎన్ పావన్దన్నైయుమ్ పాఱ (౧౮) కైత్తు ఎమర్ ఏழ்ழுపిఱప్పుమ్ (౨౧) మేవుమ్ తన్మైయుమ్ ఆక్కినాన్ (౨౪)

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇవ్వుపకారమ్ స్వసమ్బన్ధికులపర్యన్తమామ్పడిపణ్ణినసామర్థ్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

నినైత్తఱ్కు శెయ్యవల్లశక్తిమానాయ్, సమస్తపదార్థజ్గళైయుమ్ వ్యాపిక్కు, ఈశ్వరన్ తైన్దొడవనైప్పిడిక్కుమాపోలేయెన్నైయజ్గీకరిత్తస్వామి యానవన్, (3) జాత్యుచితమానగోసమృద్ధియైయుముడైయవన్, అన్దసమృద్ధ్యుచితమానహర్ష వ్యాపారమాయుళ్ళకుడక్కూత్తైయుముడైయవన్, ఇన్దవైశ్వర్యచేష్టితజ్గళుక్కనురూపమానగోపాలజన్మత్తైయుముడైయవన్, (౬) ఎన్ఱాన్ఱవన్ కైత్తనిత్తనియేశొల్లి, ప్రీతియాలేకూత్తాడి, ఇన్ద సౌలభ్యత్తుక్కడియాన పరత్వత్తైయుమ్, (౯) తనక్కసాధారణస్వభావమాననీర్మైయైయుమ్, ప్రీతిక్కుపోక్కువీడాకప్పాడి, సక్కరక్కుమ్బిడి, (౧౨) ఇరుమ్బైప్పొన్నాక్కువారైప్పోలే నిత్యసూరిసమాననామ్బిడి తిరుత్తి, ఎన్నై, తన్నుడైయవనాకక్కైక్కొణ్డు, (౧౫) స్వాజ్గీకారవిరోధియాన ఎన్నుడైయ, పాపజ్గళైయుమ్, ఓడిప్పోమ్బిడి, (౧౮) తురత్తి, ఎన్నోడన్వయముడైయార్, ఏళేళుజన్మముమ్, (౨౧) తన్నైప్పాశిక్కుమ్, తన్మైయైయుడైయోమామ్బిడి, పణ్ణినాన్. (౨౪) ఇలోరఱశక్తియోగమిరున్దపడియెన్నెన్ఱుకరుత్తు. ఈఅ - ఓడి. ౮.

అర్థము — శక్తుఁడును (సమస్తపదార్థములను) వ్యాపించినవాఁడునునైన స్వామి (3) గోవులనులభించినవాఁడు కంభనర్తనముచేసినవాఁడు గోపాలజన్మముకలవాఁడు (౬) అనియనియే నృత్యముచేసియు పరత్వమును (౯) తనసౌలభ్యమును పాడి ఆడునట్లు (౧౨) చక్కపఱచి నన్ను స్వీకరించి (౧౫) నాయొక్క పాపములను పాఱిపోవునట్లు (౧౮) పోఁగొట్టి నాసంబంధులు యిరువదియొకజన్మములయందును (౨౧) (తనను) ఆశ్రయించు స్వభావముకలవారగునట్లు చేసెను. (౨౪) ౪.

ఈ.— నాలామ్బాట్టు. ఎన్నోడు పరమ్పరయాసమ్బన్ధనుడైయారై యుజ్జ్గాడ వెన్నైప్పోలే యాక్కినానొరువనుడైయ సామర్థ్యమిరుక్కుమ్బడియే! ఎన్ఱు విస్మితరాకిఱార్.

(గోవిన్దన్) శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలిల్లాతతొరు సమ్పత్తితేయిఱు, గోసమృద్ధియాలుణ్డాన వైశ్వర్యముళ్ళతఙ్గేయిత్తే. (కుడక్కూత్తన్) బ్రాహ్మణర్, ఐశ్వర్యమ్ విఞ్జినాల్ యాగజ్గళ్ పణ్ణుమాపోలే, ఇడైయరైశ్వర్యమ్ మికుత్తాల్ శెరుక్కుక్కుప్పోక్కువిడువతొన్ఱాయిఱ్ఱు - కుడక్కూత్తావతు. ౧ "అవాక్యనాదరః" ఎన్ఱిరుక్కక్కడవనస్తు, ధైర్యభజ్గమ్బిఱన్దుశెరుక్కుక్కు తలైచ్చావివెట్టియాడినపడియిఱే. (కోవలన్) ఇవఱ్ఱుక్కడియాన పిఱప్పుడైయవన్. పిఱన్దుపడైత్త ఐశ్వర్యమిఱేయిఱు. (ఎన్ఱెన్ఱే కునిత్తు) ఇగ్గుణజ్గళైమాఱాతే శొల్లానిన్ఱుకొణ్డు, ఉడమ్బిరున్ద విడత్తిలిరాతేయాడి. అవనుడైయ నాశ్రితపారతన్త్ర్యత్తై యనుసన్ధిత్తాల్ ఇవర్క్కు ప్పేశాతిరుక్కవొణ్ణాతిఱే.

జీ-అ.— నాలామ్బాట్టు (గోవిన్దనిత్యాది) "ఎనుళేళ్ఱుపిఱప్పుమేవున్దన్మైయమాక్కినాన్ నల్లనెమ్బిరాన్" ఎన్ఱతిలేనోక్కాకవవతారికై (ఎన్నోడిత్యాది).

గాఃవిన్దతీతి - గోవిన్దఃఎన్ఱపడి. ఇత్తైనిరూపకమాకచ్చొల్లుకైయాలే - గోసమృద్ధియైసమ్పత్తాకవివక్షిత్తు, పరత్వమొழிయవితు - సమ్పత్తొవెన్న (శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలిత్యాది). ఇతు - గోవిన్దత్వమ్. ఇతజ్గిల్లైయోవెన్న (గోసమృద్ధీత్యాది). గోసమృద్ధికుడక్కూత్తుక్కు హేతువెన్ఱుసదృష్టాన్తమాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (బ్రాహ్మణరిత్యాదివాక్యద్వయేన). అప్పడియే (అవాక్యనాదరః) ఎన్ఱు కూట్టువతు. తలైచ్చావివెట్టుకైయావతు- ఎఴుచ్చియఱుక్కై. అతావతు - పయిర్ మిడుక్కివళర్న్దవాఱే, పతర్త్తుప్పోకామైక్కు అతివ్వళర్త్తియైక్కొయ్యక్కడవతిఱే; అప్పడియే శెరుక్కుక్కుప్పోక్కువిట్టాడినపడి. ఇవఱ్ఱుక్కు - గోవిన్దనాకైక్కుమ్, కుడక్కూత్తనాకైక్కుమ్. పిఱప్పుడైయవన్ - గోపజన్మత్తైయుడైయవన్. చాటు (పిఱన్దిత్యాది). అవతరిత్తు సమ్పాదిత్తవైశ్వర్యమెన్ఱు స్వభావార్థమ్. జన్మసిద్ధమ్, నత్వాగన్తుకమితిధ్వనిః. ఇగ్గుణజ్గళై - "గోవిన్దన్, కుడక్కూత్తన్, కోవలన్" ఎన్ఱుశొన్న ఇగ్గుణజ్గళై. వీప్సార్థమ్ (మాఱాతేయిత్యాది). కునిత్తు - ప్రీతియాలేకూత్తాడి.

అ-అ-వి — ౨ "వీఱ్ఱిరున్దేழுలకుమ్ తనిక్కోల్ శెల్ల" ఇత్యుచ్యమాన శ్రీవైకుణ్ఠావస్థానే ౧ "అవాక్యనాదరః" ఇతివర్తమానస్య వస్తునః కృష్ణావతారదశాయాంఘటనర్తనేకోహేతురిత్యత్ర, ఏతదవతార ఏవఘటనర్తనేహేతు రితిహేతుగర్భమిదం పదమిత్యభిప్రేత్యాహ

ఈ.—(తేవ్రుమ్) తేవుమెన్గిఅతు-ఐశ్వర్యత్తై. తన్నై యెన్గిఅతు-ఆశ్రితపారతన్త్ర్యత్తై; అతిఞ్ఞాతానానతన్మై:౧[ఆత్మానం నాతివర్తేథాః] ఎన్గానిఞ్ఞే. ‘‘ఆత్మభూతంభరతం నాతివర్తేథాః ఎన్గిఅన్’’ ఎన్ఱు శిలర్ శొల్లువర్కళ్. భట్టర్, ‘‘నీరానతన్మైయాకిఅతు - ఆశ్రితపరతన్త్రరాకై. ఉమ్ముడైయతమ్బి శొన్నవాత్తైయైమఱుత్తు నీరానతన్మైయైయ్యుఴ వాతే కొళ్ళుమెన్గిఅన్’’ ఎన్ఱు.

(పాడియాడత్తిరుత్తి) ‘‘ఎన్ఱెన్ఱేకునిత్తు’’ ఎన్గిఅవిడత్తుక్కుమ్, పాడియాడ’’ ఎన్గిఅవిడత్తుక్కుమ్ వాశియెన్నెన్నిల్; కీழ் - సౌలభ్యపరమ్; ఇజ్గు - ఐశ్వర్యముమ్ సౌలభ్యముమిరణ్డుముణ్డు; విషయభేదత్తాలే శొల్లవుమామ్. అన్ఱిక్కే, ఎన్ఱెన్ఱు ఎన్గిఅవిడమ్-అహృదయమాన ఉక్తిమాత్రమాయ్, కునిక్కైయావతు - ఉద్యోగత్తళవాయ్, ఇజ్గు - సహృదయమాక ప్పాడువతాడువతానపడియాయ్, ఎన్ఱెన్ఱేకునిత్తు-పాడువతాడువతామ్బడియెన్ఱతాతల్. (తిరుత్తి) తరిశుకిడన్దతరైయై చ్చెయ్కాలామ్బడి తిరుత్తువారైప్పోలే,నిత్యసూరికళ్ యాత్రైయేయాత్రైయామ్బడితిరుత్తి. (ఎన్నైక్కొణ్డు) ‘‘ఎన్నైక్కైక్కొణ్డు. ఓరుపాయానుష్ఠానత్తైప్పణ్ణువిత్తు ఎన్నిలిప్పోతివర్క్కపసిద్ధాన్తమామ్;భగవత్ప్రసాదత్తాలే పెఱ్ఱాఱాకచ్చొల్లుమతుక్కుమ్శేరాతు. ఆనాలెన్ శొల్లుకిఅతెన్నిల్; శేఱ్ఱిలేవిழுన్ద మాణిక్కత్తై యెడుత్తుక్కழுవి వినియోగజ్గొళ్ళుమాప్పోలే, ఎన్నైస్వీకరిత్తు, ఎన్నాల్ పోక్కిక్కొళ్ళవణ్ణాత పాపజ్గళైయుమురుమాయ్న్దుపోమ్బడియోట్టి. (ఎమరిత్యాది) ఇతుతానెన్నోరువనళ

జీ-అ.—మాఱాతేశొల్లుకైక్కుమ్ కునిక్కైక్కుమడియేతెన్న ; ఉక్తపదత్రయఫలితంహేతుమాహ (అవనుడైయవిత్యాది). ఐశ్వర్యత్తై-ఈశ్వరత్వత్తై. ‘‘తన్నై’’ ఎన్గాల్ - ఆశ్రితపారతన్త్ర్యత్తైచ్చొల్లుమోవెన్న (అతిఞ్ఞేయిత్యాది). తానానతన్మై - స్వస్వభావమ్. అప్పడియాశ్రితపారతన్త్ర్యమేతానానతన్మైయాయిరుక్కుమోవెన్న (ఆత్మానమిత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డే ఏకాదశశతతమేరామం ప్రతివసిష్ఠః, ‘‘భరతస్య వచః కుర్వన్యాచమానస్యరాఘవ | ఆత్మానన్నాతివర్తేథాస్సత్యధర్మపరాక్రమ’’. (ఎన్గానిఞ్ఞే) వసిష్ఠనితి శేషః. ఉపాత్తవచనస్యోక్తార్థప్రమాణతాందర్శయతి (ఆత్మభూతమిత్యాది). తమ్బి - భరతన్. మఱుత్తు - నిషేధిత్తు. నీరానతన్మైయై - నీరానస్వభావత్తై. అతావతు - ఆశ్రితపారతన్త్ర్యత్తై యెన్ఱపడి. తటస్థశఙ్కైయై యనువదిత్తుపరిహరిక్కిఅన్. (ఎన్ఱెన్ఱేయిత్యాది). కీழ் సౌలభ్యపరమెన్ఱతు - సౌలభ్యత్తైయనుసన్ధిత్తాల్వన్దకూత్తైచ్చొల్లుకిఅతెన్ఱపడి.ఇజ్గు-‘‘ తేవుమ్తన్నైయుమ్’’ ఎన్ఱవిడత్తిలే. (ఐశ్వర్యముమిత్యాది) ఈశ్వరత్వత్తైయుమ్, సౌలభ్యత్తైయుమనుసన్ధిత్తాల్వన్దపాడుతలాడుతలై చ్చొల్లుకిఅతెన్ఱపడి. (ఎన్ఱెన్ఱేకునిత్తుప్పాడువతాడువతామ్బడి) అహృదయమాకచ్చొల్లిన్నృత్తోద్యోగమ్మణ్ణిసహృదయమాకప్పాడువతాడువతామ్బడియెన్ఱపడి. తరిశు-కరమ్బు. శెయ్కాలామ్బడి - పయిర్నిలమామ్బడి. నిత్యసూరికళ్ యాత్రై-భగవదనుభవకైజ్కర్యజ్గళ్. (ఓరుపాయానుష్ఠానత్తైప్పణ్ణువిత్తు) పాపజ్గళైప్పోక్కినాన్ (ఎన్నిల్) ఎన్ఱుకూట్టువతు. (అపసిద్ధాన్తమామ్) ౨ ‘‘నోఱ్ఱనోన్బిలేన్ ’’ ఎన్ఱిరుక్కుమ్ ప్రపన్నరాకైయాలే - యపసిద్ధాన్తమామెన్ఱపడి. పరిహారాన్తరమ్ (భగవత్ప్రసాదత్తాలేయిత్యాది), ఇతుక్కు - ‘‘అరుళినన్’’ ఎన్ఱతిలేనోక్కు. ఎన్నైస్వీకరిత్తు - ఎన్నైత్తన్నుడైయవనాకక్కొణ్డు. పాపజ్గళైయుమెన్ఱచశబ్దమ్ - ‘‘ఎన్నైక్కొణ్డు’’ ఎన్ఱత్తైసముచ్చయిక్కిఅతు. పోక్కిక్కొత్తు - ఓడత్తురత్తి. ఉరుమాయ్న్దుపోమ్బడి యెన్ఱతు - ఫలితార్థమ్. ఉరుమాయ్న్దు - ఉరు

ఆ-అ-వి —(శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలితి).— —మేలే‘‘తన్నై’’ఎన్ఱు-ఆశ్రితపారతన్త్ర్యజ్గొల్లుకిఅతే,అత్తైప్పఱ్ఱవెన్నవుమామ్.——౩‘‘అహంఽభక్తపరాధీనోఽస్వతన్త్రఇవద్విజః - త్వామేవశరణంగచ్ఛనాభాగతనయంమునే’’ ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్.—— (విషయభేదత్తాలేఇతి) అస్మాత్పూర్వమ్ - ఆకైయాలే యితిద్రష్టవ్యమ్. (కునిక్కైయావతు ఉద్యోగత్తళవాయితి) నృత్తపూర్వరజ్గభూతప్రక్రమమాత్రపరమితిభావః. ——ఉరైయిలే, ‘‘పాడియాడ’’ ఎన్ఱతుక్కు - ‘‘ ప్రీతిక్కుప్పోక్కువీడాకప్పాడి సఞ్చరిక్కుమ్బడి’’ ఎన్ఱుమోరర్థముణ్డు. ——ఇవర్చతుర్థవర్ణరాకైయాలే యుపాయాన్తరానుష్ఠానత్తుక్కు యోగ్యతైయిల్లామైయాలే అపశూద్రాధికరణన్యాయవిరోధమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమెన్ఱపడి యెన్నవుమామ్. ౪.

ఈ.—నన్ని కేట్క, ఎన్నోడు సమ్బన్ధముడైయారై ఎழுపిఱప్పుమ్ తన్నైక్కిట్టుకైయే స్వభావమాకవుడైయోమామ్బడి పణ్ణినాన్. (ఎమ్బిరాన్ విట్టువల్లన్) ఎనక్కుపకారకనాన సర్వేశ్వరన్. నినైత్త కార్యమ్ శెయ్తు తలైక్కట్టవల్లన్. సర్వశక్తిమాత్రమాతన్నో? వ్యాప్తియుమ్ తమక్కాక వెన్ఱిరుక్కిఱార్. ౪.

జీ-అ.—వழிన్దు- స్వరూపనాశమెన్నపడి. మేవుమ్ తన్మైయమాక్కినాన్ (తన్నైక్కిట్టుకైయే స్వభావకవుడైయోమామ్బడిపణ్ణినాన్)ఎన్ఱు శబ్దార్థమ్. మేవుకై - కిట్టుకై. తన్మై - స్వభావమ్. “వల్లన్” ఎన్నతుక్కు-భావమ్ (సర్వశక్తిఇత్యాది) “విట్టు” ఎన్నతుక్కు - సర్వేశ్వరనెన్ఱోరర్థమరుళిచ్చెయ్తు, వ్యాప్తనానానెన్ఱర్థాన్తరమ్ (వ్యాప్తియుమిత్యాది). “విష్ల్-వ్యాప్తౌ” ఇతిహిధాతుః. వల్లన్-శక్తన్. ఎమ్బిరాన్ విట్టు-ఎన్నైక్కొణ్డాన్బావన్దన్నైయుమ్ పాటక్కేట్టు-కోవిన్దనెన్ఱుతొడఙ్గి,తిరుత్తి-ఎమ ఎழுపిఱప్పుమ్ మేవుమ్ తన్మైయమాక్కినాన్; వల్లనేఇత్యన్వయః. ౪.

ప్ర-తి.—(తన్నైయుమ్) అయోధ్యాకాణ్డే ఏకాదశశతతమే చిత్రకూటేరామంప్రతివసిష్ఠః, “వృద్ధాయాధర్మశీలాయామాతుర్నార్హస్యవర్తితుమ్ । అస్యాస్తువచనంకుర్వన్నాతివర్తేస్సతాంగతిమ్॥ ౬॥ భరతస్యవచఃకుర్వన్యాచమానస్యరాఘవ । ఆత్మానంనాతివర్తేథాస్సత్యధర్మపరాక్రమః ౭॥” ౪.

తాత్పర్యము —ఈప్రకారము నా మనస్సునందుఁ బ్రవేశించి నిత్యవాసముచేయుచున్న తనగుణచేష్టితములనుస్తుతించి యానందించునట్లును తనసర్వేశ్వరత్వమును, నాశ్రితపరాధీనత్వమనియెడి తనస్వరూపమునుబాడియు భోగ్యతాతిశయముచేనాడియుధరించునట్లును నన్నుగటాక్షించిన సర్వేశ్వరుఁడు నాయందున్న స్వసంశ్లేషవిరోధులను సవాసనముగఁ బోఁగొట్టియు నంతమాత్రమేగాక నాసంబంధులనుగూడ తనపాదారవిందంబులను నాశ్రయించుస్వభావులుగాఁ జేసియు మహోపకారకుఁడాయెనని కొనియాడిరి. ౪.

యూ.—విట్టిలఙ్గు శెఙ్గోతిత్తామరై పాతఙ్గకళ్ కణ్గళ్ । విట్టిలఙ్గు కరుఞ్జుడర్ మలైయే తిరువుడమ్బు ।
విట్టిలఙ్గు మతియఞ్జీర్ శఙ్గుశక్కరమ్ పరుతి । విట్టిలఙ్గుముడియమ్మాన్ మతుశూతనన్దనక్కే॥ ౫॥

ఆ.—(విట్టిలఙ్గు) ఇప్పడియోన్నై వైష్ణవనాక్కుకైక్కుత్తన్నుడైయ ఉపకరణమాకక్కొణ్డాన్నుళ్ళే పుకున్దరుళినానెన్గిఱార్. ౫.

అన్వ.—విట్టు విట్టు ఇలఙ్గు (౩) ముడి అమ్మాన్ మతుశూతనన్దనక్కు (౬) ఇలఙ్గు శెమ్ శోతి (౯) తామరైయే పాతమ్ కైకళ్ (౧౨) కణ్గళ్ విట్టు ఇలఙ్గు (౧౫) కరుమ్ శుడర్ మలైయే (౧౮) తిరు ఉడమ్బు శీర్ (౨౧) శఙ్గు విట్టు ఇలఙ్గు (౨౪) మతియమే శక్కరమ్ విట్టిలఙ్గు (౨౭) పరుతియే (౨౮).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, సపరికరమాక తన్నైయఙ్గీకరిత్తపడియాలే యవనుక్కుప్పిఱన్ద వౌజ్జ్వల్యత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఇప్పాట్టిల్ ముతలడియిల్, విట్టువెన్న - తిరునామమాకప్పిరిత్తు, “విట్టిలఙ్గుముడియమ్మాన్” ఎన్ఱునాలామడియోడే యన్వయిత్తుక్కొడక్కిఱతు; అల్లాతపోతు, తిరునామమ్ ముతలాయెழுకిఱపాట్టుక్కళిన్ మర్యాదైకొళ్ళైయుమ్. “విట్టు” ఎన్ను మివ్విడత్తిలుకరమ్ - కుఱ్ఱియలాకక్కొళ్క.

విష్ణువాయ్, పరన్దు, విళఙ్గుకిఱ, (౩) అభిషేకత్తైయుడైయనాయ్, స్వామియాన, మధుసూదనన్ తనక్కు, (౬) ఇలఙ్గి, శివన్ద, ఒళియైయుడైయ, (౯) తామరైపోన్ఱన, తిరువడికళుమ్, తిరుక్కైకళుమ్, (౧౨) తిరుక్కణ్గళుమ్; వికసితమాయ్, విళఙ్గానిఱ్కిఱ, (౧౫) నీలమాన, ప్రభైయైయుడైత్తాన, మలైపోన్ఱతు, (౧౮) అழகియ, వడివు. అழகియ, (౨౧) శఙ్గు, పరమ్బి, విళఙ్గుకిఱ, (౨౪) చన్ద్రనైపోన్ఱతు చక్రమ్, అప్పడిప్పట్ట, (౨౭) ఆదిత్యనైపోన్ఱతు. (౨౮) సామానాధికరణ్యమ్ ఉపమానోపమేయభావత్తాలే. ౫.

అర్థము.—వ్యాప్తమై అంతట వెలుఁగుచున్న (౩) కిరీటముకలవాఁడును స్వామియునైన మధువనిమెడిరక్కసునిచంపినవానికి (౬) ప్రకాశించుచున్న ఎఱ్ఱని కాన్తిగల (౯) తామరపుష్పములవంటివి శ్రీపాదములు హస్తములును(౧౨)నేత్రములును. వికసించుచుఁ ప్రకాశించు చున్న (౧౫) నీలమైన కాన్తిగల పర్వతమువంటిది (౧౮) సుందరమైన శరీరము. అందమైన (౨౧) శంఖము వృద్ధినొంది ప్రకాశించుచున్న చంద్రునివంటిదే. చక్రము వ్యాపించి ప్రకాశించుచున్న సూర్యునివంటిదే. (౨౪). ౫.

ఈ.— ఇన్దాప్పాట్టు. తిరుమాలైయాణ్డానోడే యెమ్పెరుమానార్ తిరువాయ్మొழி కేట్టరుళుకిఱ నాళిల్, పాట్టుక్కళ్ తోఱుమ్ శిలవార్త్తైకళై యరుళిచ్చెయ్తు "ఇతు అర్థమానాలో" ఎన్నాల్, "ఇతు విశ్వామిత్రసృష్టి, ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్యక్కేట్టతిల్లై" ఎన్ఱు పణిక్కుమాయాణ్డార్; అణ్డార్ "ఇప్పాట్టుక్కు విశ్వామిత్రసృష్టి వేణ్డావాయిరున్దతో" ఎన్న, "ఇప్పాట్టాల్ - తన్నవయవసౌన్దర్యత్తాలే యెన్నై త్తనక్కాక్కినానెన్గిఱార్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తరుళినారామ్. అతువుజ్జీడక్క, భట్టరరుళిచ్చెయ్వతొన్ఱుణ్డు - "ఆழ்వారైయుమాழ்వార్ పరికరత్తైయుమ్ విషయీకరిత్తు, అత్తాలే తిరుమేనియిట్టి అన్దపాజ్జ్వల్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు" ఎన్ఱు; ౧"విశోధితజటస్స్నాతశ్చిత్రమాల్యానులేపనః । మహార్హవసనో రామ స్తస్థౌతత్ర శ్రియాజ్వలన్" ఎన్ఱునిన్ఱాప్పోలే.

(విట్టిలఙ్గిత్యాది) మదకుతిఱన్దాప్పోలే విట్టువిళఙ్గానిన్ఱుళ్ళ, శివన్ద ఒళియైయుడైత్తాన తామరైపోలేయాయిన్ఱు తామ్ తోన్ఱువిళఙ్గునిన్ఱ తిరువడికళ్, తమ్మైయుడైత్తాకై, కుళిరనోక్కినతిరుక్కణ్గళ్, ఇవై. ఉపమేయత్తుక్కుపమానమ్ నేరాకప్పోరామైయాలే, అతుతన్నై యేశిక్షిత్తుచ్చొల్లుకిఱార్. అన్ఱిక్కే, విట్టువుక్కు - ఇలఙ్గు

జీ-అ.—ఇన్దాప్పాట్టు (విట్టిలఙ్గిత్యాది). ఎమ్పెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలే, కీழ் సపరికరమాకత్తమ్మైవిషయీకరిత్తతెత్తాలేయెన్నిల్; (ఇప్పాట్టాల్ తన్నవయవసౌన్దర్యత్తాలే యెన్నైత్తనక్కాక్కినాన్ ఎన్గిఱార్) ఎన్ఱుకూట్టి నిర్వహిప్పతు; ఎమకేళ్ఱిలిపిఅప్పుమ్ మేవుమ్తన్నైయమాక్కినగుణత్తుక్కుత్తోన్ఱు "విట్టిలఙ్గు" ఇత్యాదివిశేషణఙ్గళైయిట్టిత్తుకిఱారెన్ఱు తిరుమాలైయాణ్డార్ నిర్వాహమెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. ఒరువనై విషయీకరిత్తత్తాలే యుజ్జ్వలనాయిరున్ద విషయుణ్డోవెన్న (విశోధితేత్యాది). ఇశ్లోకమ్ - భరతాழ்వానై విషయీకరిత్తవనన్తరత్తిలిరుప్పైచ్చొల్లుకిఱతు. యుద్ధకాణ్డే ఏకత్రింశదుత్తరశతతమే, "పూర్వన్తుభరతేస్నాతేలక్ష్మణేచమహాబలే" ఇత్యాద్యనన్తరమ్, "విశోధితజటస్స్నాతః" ఇత్యాది.

విట్టు - వికసితమాయ్. ఇలఙ్గు - విళఙ్గానిన్ఱుళ్ళ. యద్వా, విట్టు - పుఱప్పట్టు. "తామరై" ఎన్నాతే, "విట్టిలఙ్గు" ఇత్యాదియాలే విశేషిప్పానెన్నెన్న (ఉపమేయత్తుక్కిత్యాది). నేరాక - ఒప్పాక. అతుతన్నై - ఉపమానన్దన్నై. "అన్ఱిక్కే విట్టువుక్కు" ఎన్గిఱవాక్యమ్ - శిలశ్రీకోశఙ్గళిలే యిరుక్కిఱతు, శిలశ్రీకోశఙ్గళిలిల్లై. ఇల్లాతపక్షత్తిలే, అన్వయమరుళిచ్చెయ్కిఱవిడత్తిలే "విట్టువుక్కు" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్కైయాలుమ్, పాట్టుక్కళ్ తోఱుమ్ కీழ் ముడిన్దతిరునామఙ్గళై ఆదిశూకవరుళిచ్చెయ్కిఱ ప్రకరణమాకైయాలుమ్, "విట్టు" ఎన్ఱతుక్కు - విష్ణువుక్కు ఎన్ఱర్థాన్తరముణ్డెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. ఇప్పోతు, మతుసూతననాన - విట్టువుక్కెన్ఱన్వయిప్పతు. "విట్టు" ఎన్ఱు

ఆ అ-వి.—(భట్టర్) అపరభావియాక్కియెన్ఱుకూట్టువతు. (ఆழ்వారైయుమాழ்వార్ పరికరత్తైయుమ్ విషయీకరిత్తు అత్తాలే తిరుమేనియిట్టి అన్ద ఔజ్జ్వల్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱు) ఇన్దనిర్వాహత్తుక్కు కరుత్తు - "అవయవసౌన్దర్యత్తాలే తనక్కాక్కినాన్" ఎన్ఱు మ్బాతు, "ఇలఙ్గు" ఎన్ఱాలొప్పిరాతో, "విట్టిలఙ్గు" ఎన్ఱువిశేషిక్కిఱతాకైయాలే ఇప్పడిపుకరుణ్డాకైక్కుడియిన్ఱైయు విషయుడైయాన్దైయుమ్ విషయీకరిక్కైయిన్ఱుమెన్ఱు. ఇత్తాల్, ఎమ్పెరుమానార్ నిర్వాహత్తుక్కుమ్ భట్టర్ నిర్వాహత్తుక్కుమ్ భేదమానతు - అవయవసౌన్దర్యత్తినుడైయ కారణత్వకార్యత్వఙ్గళైప్పఱ్ఱవాయిన్ఱు. భాష్యకారనిర్వాహస్య "అమ్మాన్" ఇత్యత్రహృదయమ్.——"విట్టువాయ్" వ్యాపనశీలనాయ్ "పరన్దువిళఙ్గుకిఱవభిషేకత్తైయుడైయనాయ్ స్వామియానమధుసూదనన్ఱనక్కు" ఎన్ఱుపన్నీరాయిరత్తిలే.—— అప్పడియైశ్వర్యమున్డో

---

౧ రా-యు-౧౩౧-౧౫.

ఈ.-శెజ్ఞోతిత్తామరైపాతమెన్న న్వయమ్. (విట్టిలజ్గిత్యాది) ౧"శోభయన్దణ్డకారణ్యమ్" ఎన్నుమాప్పోలే యిరా న్ఱిన్తతువపిడిప్పతు. తమ్మైయన్త త్తపోలైక్కుళిర్న్దవడివిరున్దపడి. విట్టిలజ్గుకిఱ్ప్రకాశత్తైయుడైయచన్ద్రనైప్పోలేయాయి ఱ్ఱు శ్రీపాఞ్చజన్యమ్. (శీర్శజ్గు) భగవత్ప్రత్యాసత్తియాలేన్దవైశ్వర్యమ్. ౨[ఉణ్బతుశొల్లిలులకళన్దాన్ వాయ ముతమ్ । కణ్బడైకొళ్ళిక్కడల్వణ్ణన్కైత్తలత్తే] ప్రసాదత్తైచ్చాప్పిడి కైక్కప్పడైయిలే కిడప్పారైప్పోలే, అవన్వా యాలేఱ్ఱొట్టఉణ్డు,వడివైప్పాంగిత్తిసక్కైయిలేశాయుమిత్తనై. (శీర్శజ్గు) ౩"ఉన్ శెల్వమ్శాలవప్పుకియతు" ఎన్ను మ్బడి వాయతుకైయతానవైశ్వర్యమితే. (శక్కరమ్పరుతి) కణ్డతిల్ మిన్నిత్తోన్ఱైయుపమానమాక చ్చొల్లుమి త్తనైయిఱే, ఆదిత్యనైప్పోలేయన్ఱే తిరువాழியాழ్వానిరుప్పతు. (విట్టిలజ్గుముడి) ఇవైయిత్తనైయుమ్ తన్వు కంగాలేముట్టాక్కిడుమాయిఱ్ఱు తిరుపభిషేకమ్. (అమ్మాన్ మతుశూతనన్ఱనక్కే) సర్వేశ్వరనాయిరున్దువైత్తు ఆశ్రితవిరోధినిరసనస్వభావనానవనుక్కు. విట్టువుక్కు - ఇలజ్గిత్యాది - ఎన్నుముతలాకవన్వయమ్.　　　౫.

జీ-అ.—మివ్విడత్తిల్ ఉకరమ్ - కుళిర్న్దియలాకక్కొళ్వతు. కుళిర్న్దయల్ - కుఱుకినశబ్దమ్. అతావతు - ఉకారమ్ లోపిక్కిడ క్కిఱతెన్నపడి. ప్రకాశాతిశయందృష్టాన్తముఖేనాహ (శోభయన్నిత్యాది). "శోభయన్దణ్డకారణ్యందీప్తేనస్వేనతేజసా । అదృశ్యతత దారామోబాలచన్ద్రఇవోదితః" ఇత్యారణ్యకాణ్డేఽష్టత్రింశే రావణంప్రతిమారీచః. కరుఞ్జుడరెన్ను - కుళిర్న్దనిఱమెన్నతినపడియె న్నెన్న (తమ్మైయిత్యాది). కరుమైక్కర్థమ్ (కుళిర్న్దవెన్గిఱతు). వి: సితమాయ్ విళఙ్గానిఱ్కిఱనీలమాల ప్రభైయైయుడైయ మలైపోన్తప్పు కియవపివెన్నుశబ్దార్థమ్. "మతి, అమ్, శీర్, శఙ్గు" ఎన్నుపదభేదమ్బణ్ణి, అమ్ - అప్పుకియశఙ్గెన్నువివక్షిత్తు (శ్రీపాఞ్చజన్యమెన్నతు). యద్వా, "మతియమ్" ఎన్ను - చన్ద్రవాచకమొరుశబ్దముణ్డు. అప్పోతు, శ్రీపాఞ్చజన్యమెన్నతు - ఉపచారోక్తి. శీర్శఙ్గు - ఐశ్వర్యముడైయశఙ్గు. అప్పు కియశఙ్గెన్నుతల్. శఙ్గుక్కుచ్చీర్మైయేతెన్న (భగవదిత్యాది). ప్రత్యాసత్తితన్నైక్కాట్టుకిఱార్ (ఉణ్బతిత్యాది) నాయ్చ్చియార్తిరు మొழி. నీయుణ్ణుమ్బడిశొల్లిల్, తిరువులకళన్దరుళినవనుడైయవాగమృతమాయిఱ్ఱుభుజిప్పతు; కణ్ణుఱజ్గిల్, కడల్పోన్తవర్ణత్తైయుడైయవను డైయకైత్తలత్తిలేయాయిఱ్ఱు శాయ్వతిత్యర్థః. ఎడుత్తపాశురత్తుక్కర్థమ్ (ప్రసాదత్తైయిత్యాది). శూడి - భుజిత్తు. కైప్పడై - తిరుక్కో పురవాశలిలకై. పారా - పార్త్తుక్కొణ్డు. శాయుమ్-శయిక్కుమ్.

ఇన్దప్రత్యాసత్తియైశ్వర్యమోవెన్న (ఉన్శెల్వమిత్యాది) నాయ్చ్చియార్తిరుమొழி. ఉనైశ్వర్యమ్ మికవుమప్పుకియతిత్యర్థః. వా యతుకైయతానవెన్నతు - చాటు. ౪ "సుదర్శనమహాజ్వాలకోటిసూర్యసమప్రభ" ఎన్నిరుక్క, "పరుతి" ఎన్ను - సూర్యనైయుపమానమాక చ్చొల్లుకిఱతెన్నెన్న (కణ్డతిలిత్యాది). మిన్నిత్తోన్ఱై - ప్రకాశిప్పతొన్ఱై. "శక్కరమ్, "పరుతి" ఎన్గిఱసామానాధికరణ్యమ్ - ఉపమానోప మేయభావత్తాలే. ముడివిలేశొల్లుకైయాలుమ్, విశేషణమిట్టుపమానఙ్గొల్లామైయాలుమ్, ఉపమేయమాత్రత్తైచ్చొల్లుకైయాలుమ్ఫలిత్తభావమ్ (ఇవైయిత్తనైయుమిత్యాది). "విట్టు" ఎన్నుతిరునామమాకవివక్షిత్తపక్షత్తిలేయన్వయఙ్గాట్టుకిఱార్ (విట్టువుక్కిలఙ్గిత్యాదియెన్ను ముతలాకవ న్వయమెన్ను). "విట్టిలఙ్గిత్యాది" ఎన్నుపాఠమిరున్దతాకిల్ - మున్నివర్త్తిలన్వయఙ్గాట్టుకిఱపడియాకిఱతు. విట్టిలఙ్గుముడియమ్మాన్ మతుశూతన నానతనక్కు - పాతమ్కైకళ్కణ్గళ్-విట్టిలఙ్గు శెఞ్జోతిత్తామరైయే, తిరువుడమ్బు - విట్టిలఙ్గుకరుఞ్జుడర్మలైయే, శీర్శఙ్గు - విట్టిలఙ్గుమతియమే, శక్కరమ్ - పరుతియేయిత్యన్వయః. ద్వితీయపక్షే, విట్టిలఙ్గుముడియమ్మాన్ మతుశూతననాన - విట్టువుక్కు - పాతమ్కైకళ్కణ్గళ్ - ఇలఙ్గుశె ఞ్జోతియిత్యారభ్యపూర్వవదేవాన్వయః.　　　౫.

ఆ-అ-వి.—వవనుక్కెన్న (ఉణ్బతిత్యాది) నాయ్చ్చియార్తిరుమొழி.——(ప్రసాదత్తైయిత్యాది) భగవత్ప్రసాదం భగవత్సన్నిధావేవ భుక్త్వా భగవద్గోపురాన్తర్గృహాయాంవర్తమానాఇవేత్యర్థః.——ఉన్శెల్వమ్ శాలవప్పుకియతు. "ఇన్దిరనుమునోన్దుశెల్వత్తుక్కేలాన్" ఎన్నన్వాళనన్త్రిక్కే యిరున్దతీయునైశ్వర్యమ్.——"పద్మపర్వతచన్ద్రరూపదృష్టాన్తానాం విశేషణాన్యుచ్యన్తే, సుదర్శనదృష్టాన్తభూతాదిత్యస్యవిశేషణంనాభి ధీయతే, అస్యకింహ్యుదయమిత్యతాహ (కణ్డతిలిత్యాది). తస్మాత్, విశేషణాభిధానేపి సదృశోనభవేదితిభావః" ఇతిచవదన్తి.——౫"కతి రాయిరమిరవిఃలన్దరిత్తాలొత్తనీణ్ముడియన్" ౬"వజ్రధ్వజాఙ్కుశసుధాకలశాతపత్రపఙ్కేరుహాఙ్కపరికర్మపరీతమన్తః। ఆపాదపఙ్కజవిశ్వ జ్ఞలదీప్రమాశేః శ్రీరఙ్గిణశ్చరణయోర్యుగమాశ్రయామః" ఎన్నతనుసన్ధేయమ్. ముట్టాక్కిడుమ్ - ఆచ్ఛాదిక్కుమ్.　　　౫.

౧॥ రా-అ-౩౮-౧౫. ౨॥ నా-తి-మొ-౭-౮ ౩॥ నా-తి-మొ-౭-౭. ౪॥ ౫॥ పెరి-తి-మొ-౩౧-౧. ౬॥ రంస్త ౧.

ప్ర-తి.—(విట్టిలఙ్గు) యుద్ధకాణ్డే ఏకత్రింశదుత్తరశతతమే, "పూర్వంతుభరతేస్నాతేలక్ష్మణేచమహాబలే|సుగ్రీవేవానరేన్ద్రేచ రాక్షసేన్ద్రేవిభీషణే॥ ౧౮॥ విశోధితజటస్స్నాతశ్చిత్రమాల్యానులేపనః । మహార్హవసనోరామస్తస్థౌతత్రశ్రియాజ్వలన్ ॥ ౧౯॥ ప్రతికర్మచరామస్యకారయామాసవీర్యవాన్ । లక్ష్మణస్యచలక్ష్మీవానిక్ష్వాకుకులవర్ధనః॥౨౦॥." ——(విట్టిలఙ్గిత్యాది)అరణ్యకాణ్డేఽష్టత్రింశే రావణంప్రతిమారీచః, "అజాతవ్యఞ్జనశ్శ్రీమాన్పద్మపత్రనిభేక్షణః । ఏకవస్త్రధరోధన్వీశిఖీకనకమాలయా॥ ౧౪॥ శోభయన్దణ్డకారణ్యందీప్తేనస్వేనతేజసా। అదృశ్యతతదారామోబాలచన్ద్రఇవోదితః॥౧౫॥."

నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழ்హి - ఏழాన్దిరుమొழ்హి - ఎట్టామ్పాట్టు.—ఉణ్బతుశొల్లిలులకళన్దాన్ వాయముతమ్ । కణ్పడైకొళ్ళఱ్కడల్వణ్ణన్ కైత్తలత్తే । పెణ్బడైయారుస్నేప్పెరుమ్ పూశల్ శాఱ్ఱుకిన్ఱార్ । పణ్బలశెయ్కిన్ఱాయ్పాఞ్జశన్నియమే.

నాయ్చ్చియార్తిరుమొழ்హి-ఏழాన్దిరుమొழ்హి-ఏழామ్పాట్టు.— శఙ్గమలనాణ్మలర్ మేల్ తేనుకరుమన్నమ్పోల్ । శెఙ్గట్కరుమేనివాశుదేవనుడైయ | అఙ్గైత్తలమేఱియన్నవశమ్ శెయ్యుమ్ । శఙ్గరైయాయున్ శెల్వమ్శాలవழுకియతే.

తాత్పర్యము.—నన్నుమాత్రమేగాక నాసంబంధులనుగూడ కటాక్షించిన సర్వేశ్వరుఁడు నన్నులభ్యలాభముగఁదలఁచి యానందభరితుఁడును నిరతిశయకల్యాణగుణములుకలవాఁడును నిరతిశయసుందరదివ్యావయవములుకలవాఁడును దివ్యాయుధములుకలవాఁడునునాయెను.౫.

మూ.—మతుశూతనై యన్ఱిమఱ్ఱిలేనెన్ఱెత్తాలుఙ్గరుమమిన్ఱి ।
తుతిశూழ్న్దపాడల్ కళ్ పాడియాడనిన్ఱూழியూழிతోఱుమ్ ।
ఎతిర్ శూழల్ పుక్కెనైత్తోర్ పిఱప్పుమెనక్కేయరుళ్ కళ్ శెయ్య ।
వితిశూழ్న్దతాలెనక్కేలమ్మాన్ఱిరివిక్కిరమనై యే ॥ ౬॥

అ.—(మతుశూతనై) అనాదికాలన్దొడఙ్గియిన్ఱళవుమ్వర నాన్బిఱన్దపిఱవికళ్ తోఱుమ్ఎన్నైవశీకరిక్కైక్కీడాన వడివుకళైక్కొణ్డువన్దుపిఱన్దరుళి యెన్నైవశీకరిత్తు, మతుశూతనల్లతెనక్కు మఱ్ఱోరుప్రాప్యమిల్లైయెన్ఱధ్యవసిత్తు తద్వ్యతిరిక్తఙ్గళైయెల్లామ్ విట్టుసర్వకాలముమ్ నిన్ఱు తుతిశూழ்న్దపాడల్ కళ్ పాడియాడుకైయాకిఱ విస్సమృద్ధియై యెనక్కేతన్దరుళుకైక్కాక, తిరివిక్కిరమనైయెనక్కాకవే కృపైయాకిఱ వితిశూழ்న్దతెన్గిఱార్. ౬.

అన్వ.—మతుశూతనైయన్ఱి మఱ్ఱు ఇలేన్ (౩) ఎన్ఱు ఎత్తాలుమ్ కరుమమ్ (౬) ఇన్ఱి తుతి శూழ்న్ద (౯) పాడల్ కళ్ నిన్ఱు పాడి (౧౨) ఆడ ఊழிయూழிతోఱుమ్ ఎన్నైత్తు (౧౫) ఓర్ పిఱప్పుమ్ ఎతిర్ (౧౮) శూழల్ పుక్కు ఎనక్కే అరుళ్ కళ్ (౨౧) శెయ్య ఎనక్కు ఏల్ (౨౪) అమ్మాన్ తిరివిక్కిరమనై వితి (౨౭) శూழ்న్దతు (౨౯).

పన్ని.—అనన్తరమ్,కీழ்చ్చొన్నవుపకారత్తుక్కుమ్ తత్కృతజ్ఞతైక్కుమ్ హేతువాన కృపాపారవశ్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఎన్విరోధియైప్పోక్కినమతుశూతనైయిన్ఱి, మఱ్ఱుప్రాప్యమ్, ఉడైయేనల్లేన్, (౩) ఎన్ఱు, ఏతేనుమొరుపదార్థత్తాలుమ్,ఒరుకార్యమ్, (౬) అన్ఱు, స్తోత్రరూపత్తాలే, అవన్ గుణగణాదికళైచ్చూழ்న్ద, (౯) పాడల్ కళై, ప్రయోజనార్థమన్ఱియే స్వయమ్ప్రయోజనమాకనిన్ఱు, పాడి, (౧౨) ఆడుమ్పడి, కల్పన్దోఱుమ్కల్పన్దోఱుమ్, అనేకఙ్గళాయ్, (౧౫) అద్వితీయఙ్గళాన, పిఱప్పుక్కడోఱుమ్, ఎనక్కభిముఖనాకైక్కీడాన, (౧౮) శూழ்చ్చియోడేయవతరిత్తు, ఎనక్కేయసాధారణమాక, ప్రథమకటాక్షన్దొడఙ్గిపరభక్తిపర్యన్తమానవుపకారఙ్గళై,(౨౧)పణ్ణుకైక్కు, ఎనక్కుఉప్పాన, ఏన్ఱుకొళ్ళై యుడైయవనాయ్, (౨౪) స్వామియాన, త్రివిక్రమనై, తప్పవొణ్ణాతవిధియెన్నలామ్పడియానకృపైయానతు, (౨౭) శూழ்న్దుకొణ్డతు. (౨౯) ఏఱుతల్ - కొళ్ళుకైయాతల్; తనతియాకవుమామ్. ౬.

అర్థము.—మధువనియెడిరక్కసునిజంపియాశ్రితవిరోధులనుబోఁగొట్టినసర్వేశ్వరునిఁదప్ప ఇతరప్రాప్యము లేనివాఁడైతిని. (౩)అనిష్టనివృత్తులచేతను కార్యము(౬)లేక స్తోత్రముచే(వానిగుణములను)వ్యాపించిన పాశురములను(౯)స్థిరముగనుండి పాడి యాడునట్లు(౧౨)ప్రతికల్పమందును అనేకములై అద్వితీయములైన(౧౫) జన్మములయందు నాతోఁసరిగా ననతరించి (౧౮) నాకే కటాక్షములను జేయుటకు(౨౧) తగునైన హేతువులుకలవాఁడును స్వామియునై (౨౪) త్రివిక్రమావతారంబెత్తిన సర్వేశ్వరుని కృప (౨౭) వ్యాపించుకొనెను. (౨౮) ౬.

ఈ.—అణ్ణామ్బట్టు. తన్నక్కల్ నాఁ ప్రవణనాకై క్కెమ్బిరుమాఁ వరున్దిక్ కైల్లామ్ తఁక్కుప్పై యాలే యెన్గిఱార్,

(మతుశూతనై యన్ఱిమఱ్ఱిలేనెన్ఱు) విరోధినిరసనస్వభావనానవనై యొழிయ వేఱుశిలరై త్తఞ్జమాకవుడై యేనల్లేనెన్ఱాయిఱ్ఱు ఇవరిరుప్పతు. సత్త్వన్దలై యెడుత్తపోతొరుకాలివ్వార్త్తైశొల్లుమతునమక్కుముళ్ళతొన్ఱిఱే, ఇవర్క్కువాశియెన్నెన్నిల్ (ఎత్తాలుమ్కరుమమిన్ఱి)అన్దవుక్తిక్కుచ్చేర్న్దవనుష్ఠానముణ్డాయిరుక్కుమ్. ప్రాప్యాభాసఙ్గళిలుమ్ ప్రాపకాభాసఙ్గళిలుమ్ నెకిழ்న్దు, అవనై యొழிన్దవెల్లావఱ్ఱాలు మొరుప్రయోజనమిన్ఱిక్కేయిరుప్పర్. (తుతియిత్యాది) స్తోత్రాత్మకమానపాడలెన్నుతల్, స్తుత్యగుణఙ్గళై విళాక్కొలైకొళ్ళుమ్బడియాన పాడల్కళెన్నుతల్. కల్పన్దోఱుమ్కల్పన్దోఱుమ్ తుతిశూழ்న్దపాడల్కళైక్కొణ్డుపాడువతాడువతామ్బడిపణ్ణినాఁ. (నిన్ఱు) ౧“దేహిమే” ఎన్ఱుప్రయోజనఙ్గళై ప్పఱ్ఱియకలుకైయిన్ఱిక్కేయిరుక్కై. ఇప్పడియవన్బణ్ణుకైక్కు హేతువెన్నెన్న, శొల్లుకిఱార్ (విలిశూழ்న్దతాల్) (ఎతిర్శూழల్పుక్కు) ఒరువనైప్పిడిక్కనినైత్తవఁ అవఁపోమ్ వరమ్బుక్కెతిర్వరమ్బేఱుమాపోలే, ఇవర్పిఱన్దజన్మఙ్గళ్తోఱుమ్ తానుమెతిరేపిఱన్దువన్దానాయిఱ్ఱు.

ఇవర్కర్మమడియాకప్పిఱక్క, అవననుగ్రహత్తాలే పిఱన్దువన్దవిత్తనై. శూழలెన్ఱు అవతారత్తైచ్చొల్లక్కడవతిఱే; ఎనైత్తోర్పిఱప్పుమెతిర్శూழల్పుక్కు-ఎనక్కేయరుళ్కళ్ శెయ్యవితిశూழ்న్దతాలెన్గిఱార్, వితియెన్గిఱతు-

---

జీ-అ.—అణ్ణామ్బట్టు. (మతుశూతనైయిత్యాది) ఎనైత్తోర్పిఱప్పుమ్ - ఎతిర్శూழల్పుక్కు-ఎనక్కేయరుళ్కళ్ శెయ్యవితిశూழ்న్దతాల్” ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (తన్నక్కలిత్యాది). వరున్దిక్కైల్లామ్ - ప్రయాసప్పట్టతెల్లామ్.

తఞ్జమాక - ప్రాప్యప్రాపకమాక. మేలుక్కవతారికై (సత్త్వమిత్యాది). తాత్పర్యమ్ (అన్దవుక్తిక్కిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (ప్రాప్యాభాసఙ్గళిలుమిత్యాది). ప్రాప్యాభాసఙ్గళ్ - ప్రయోజనాన్తరఙ్గళ్. ప్రాపకాభాసఙ్గళ్ - ఉపాయాన్తరఙ్గళ్, కరుమమ్ - కార్యమ్. ప్రయోజనమెన్ఱపడి. తుతిశూழ்న్దపాడల్కళ్ - స్తుతియాకచ్చూழ்న్దిరుక్కిఱపాడల్కళెన్ఱుమున్దినవర్థమ్. శూழுకై - కార్త్స్న్యేనసమ్బన్ధమ్. అక్కైయాలే స్ఫుటత్తైయెచ్చొల్లుకిఱతు. ద్వితీయార్థత్తిలే, స్తూయతఇతిస్తుతిఃఎన్ఱు - స్తుత్యగుణఙ్గళైచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱపడి. విళాక్కొలైకొళ్ళుకై-కబళీకరిక్కై. ఊழியూழிతోఱుమ్ - తుతిశూழ்న్దపాడల్కళ్ - నిన్ఱు - పాడియాడ ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (కల్పన్దోఱుమిత్యాది). “నిన్ఱు” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (దేహిమేఇత్యాది).

ఎతిర్శూழల్పుక్కు - చేతననుక్కెతిరేపిఱన్దువన్దు. చేతనఁకర్మమడియాకప్పిఱక్కిఱాఁ, అవఁపిఱక్కైక్కడియేతెన్న (ఇవర్కర్మమిత్యాది) స్వోక్తార్థస్యమూలందర్శయతి (ఎనైత్తోర్పిఱప్పుమిత్యాది). “అనుగ్రహత్తాలే” ఎన్నుమతుక్కు శబ్దఙ్గళోమే యెన్న (వితి

అ-ఆ-వి.—(కల్పన్దోఱుమితి) ఇదానీంతనగానజనితహర్షాతిశయాత్ పూర్వతనసంస్మృతిదుఃఖానివిస్మృత్య, యావత్కాలమేవమేవాగాయమితివదతివా; ౨“పడైత్తాఁకవియెన్ఱపోతే యితువుమ్యథాపూర్వకల్పనమామే” ఇతిప్రకారేణ వ్యాసమును బ్రహ్మాదివత్ప్రాజ్ఞ్యకాార్యావతారోపిప్రతికల్పమస్తీత్యభిప్రాయోవా. —— ౩“శూழల్ పలపలవల్లాఁ”ఇత్యుక్తాంప్రసిద్ధిమనులమ్బ్యాహ(శూழలెన్ఱితి). శూழలెన్ఱు-

---

ఈ.—భగవత్కృపైయై. భగవత్కృపైయైవితియెన్బానేన్ ఎన్నిల్; అవనుక్కు-త్తప్పవొణ్ణాతతాకైయాలే. నామ్ నినైత్తవై తలైక్కట్టవొట్టాతకర్మఙ్గ్బోలే; ఈశ్వరన్ నినైత్తకార్యఙ్గళుమ్ కృపాపరతన్త్రనాయ్ త్తలైక్కట్ట మాట్టాన్; ౧[యథార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయాపర్యపాలయత్] కాకుత్స్థః-తఙ్గళిలుమ్ కృపైయే విఞ్జిరక్షిత్తుక్కొణ్డు పోరుమ్ కుడియిలేపిఱన్దవర్. యథార్హమానకాకత్తుక్కు విట్టవమ్బుక్కుట్పడక్కణ్ణఴివుపణ్ణుమవరిఱే. (ఎనక్కేలి త్యాది) సర్వేశ్వరనాయిరున్దువైత్తు,శ్రీవామననాయ్ వన్దవతరిత్తు మూన్ఱడియాలే త్రైలోక్యత్తైయుమ్ తిరువడికళ్ కీழேయిట్టుక్కొణ్డు ఎల్లారోడుమ్ పొరున్దినసౌలభ్యన్దాన్ పరత్వమెన్నుమ్బడి ఎన్నై విషయీకరిక్కైక్కు ఒరువితి శూழ்న్దతు. అమ్మాన్ తిరివిక్కిరమనై యెనక్కేయరుళ్ కళ్ శెయ్య - ఎనక్కేన్నవే ఒరువితిశూழ்న్దతు. ౬.

జీ-అ.—యెన్నిల్ ఇత్యాది). దృష్టాన్తకథనముఖేనవివరణమ్(నామ్ నినైత్తవిత్యాది). కృపాపరతన్త్రనాయ్ నినైత్తకార్యమ్ తలైక్కట్టమాట్టానెన్నుమతుక్కుప్రమాణమ్ (యథార్హమిత్యాది). తఙ్గళిలుమ్ కృపైయేవిఞ్జియెన్నతు-తఙ్గళుక్కు హానివన్దాలుమ్ కృపైయేవిఞ్జియెన్నపడి. ఆనాల్, కాకత్తుక్కు కణ్ణఴివుశెయ్ కిఱతెన్నెన్న (యథార్హమానవిత్యాది). ఇతు - రసోక్తి. కణ్ణఴివు - విశేష్యముమ్, కణ్ణైయఴిక్కైయుమ్. అతువుమ్ కృపాకార్యమెన్నపడి. "అమ్మాన్ తిరివిక్కిరమనై ఎనక్కేన్న - వితిశూழ்న్దతు" ఎన్ఱన్వయిత్తరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (సర్వేశ్వరనాయిత్యాది). "ఎనక్కు" ఎన్ఱిరణ్డిడత్తిలేయిరుక్కైయాలే, పునరుక్తివారామైక్కన్వయఙ్గాట్టుకిఱార్ (అమ్మానిత్యాది). స్వామియాన తిరివిక్కిరమనై ఎనక్కేయసాధారణమాక ప్రథమకటాక్షన్దొడఙ్గి పరమభక్తిపర్యన్తమాన వుపకారఙ్గళైప్పణ్ణుకైక్కు సాధారణమాకవొరుకృపై శూழ்న్దు కొణ్డతు ఎన్ఱుశబ్దార్థమ్. * వితిశబ్దమ్ - కృపావాచియాకైయాలే. "అరుళ్ కళ్" ఎన్ఱిఅవితు - కృపాకార్యపరమ్. "ఏల్" ఎన్ఱతు - అవధారణమెన్ఱుకరుతి (ఎనక్కేన్నవేయెన్ఱిఱార్). "ఏల్" ఎన్ఱతు సన్తోషాతిశయసూచకమవ్యయమాతల్. మతుశూతనైయెన్ఱుతొడఙ్గి, ఊழியూழி తొఱుమ్ - నిన్ఱు - తుతిశూழ்న్దవాడల్ కళ్ పాడియాడుమ్బడి - ఎన్నైత్తోర్ పిఱప్పమ్ - ఎతిర్ శూழల్ పుక్కు - ఎనక్కేయరుళ్ కళ్ శెయ్య- అమ్మాన్ తిరివిక్కిరమనై - ఎనక్కేల్ - వితిశూழ்న్దతిత్యన్వయః. ఎన్నైత్తు - అనేకఙ్గళాయ్. ఓర్ - అద్వితీయమాన. పిఱప్పమ్ - పిఱప్పక్కళ్ తోఱుమితిశబ్దార్థః. ఏలుతల్ - తకుతియాకవుమామ్. ౬.

అ-అ-వి.—శూழ்న్దుకొళ్ళుకై. అతిల్ అవతారమాకిఱతు.——(అవనుక్కున్తప్పవొణ్ణాతతిత్యాదివాక్యద్వయమ్. యదథాతితివిధిః, విధాయక వేదవాక్యమ్; విధీయతే - జ్ఞాప్యతఇతివిధిః - అదృష్టరూపంకర్మేతివ్యుత్పత్తిద్వయవివక్షయాఅర్థద్వయపరంవా, వివర్యవివరణభావేనఏకార్థపరంవా. ఒట్టాత - సహియాత.—— "ఎనక్కేలమ్మాన్ తిరివిక్కిరమనై-ఎనక్కుఉప్పానవేన్ఱుకొళ్ళైయుడైయవనాయ్ స్వామియానత్రివిక్రమనై-ఏలుకై - కొళ్ళుకైయాతల్, తకుతియాకవుమామ్" ఎన్ఱువాదికేసరియరుళిచ్చెయ్ తార్. ౬.

ప్ర-తి.—(మతుశూతనై) బ్రహ్మాణ్డపురాణే మహేశ్వరనారదసంవాదేనారదంప్రతిమహేశ్వరః, "తస్మిన్నాలే భగవతః కర్ణవిట్సమ్భవావుభౌ । రజస్తమః ప్రకృతికౌమధుకైటభసంజ్ఞితౌ । అసురౌబ్రహ్మణో భ్యేత్యస కాశేలోకకణ్టకౌ । వేదాన్గృహీత్వాసలిలంప్రవిష్టౌప్రళయోదధేః । తౌహత్వాదానవశ్రేష్ఠౌహరిర్హయశిరాముసే । ఆదాయవేదానాగచ్ఛదన్తికంపరమేష్ఠినః".—— (అఱనిన్ఱు) యజుషి, "దేహీమే దదామితేనిమేధేహినితేదధే".——(వితిశూழ்న్దతు) సున్దరకాణ్డే [౩౮] మారుతింప్రతివాయసవృత్తాన్తకథనేసీతా, "సతంనిపతితంభూమౌశరణ్యశ్శరణాగతమ్ । యథార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయాపర్యపాలయత్॥౩౪॥"—— (తిరివిక్కిరమనైయే) శ్రీనారసింహపురాణే, "తోయధారానిపతితా వామనస్యకరేపునః । కరేనిపతితేతోయే వామనోనన్ధేక్షణాత్ । పాదేనైకేనవిక్రాన్తాసర్వేయంభూర్నృకేశ్వర । అన్తరిక్షం ద్వితీయేనద్యౌస్తృతీయేనసత్తమ". ౬.

౧॥ రా-సు-౩౮-౩౪.

తాత్పర్యము.—అనాది కాలమునుంచి నేటివఱకు నాప్రతిజన్మమందును నన్నువశపఱచుకొనుటకుఁదగు మైనయవతారములనెత్తినన్నువశీకరించిన మధుసూదనునితప్ప వేఱొండొరులేదనియధ్యవసాయమునొందిప్రాప్యాన్తరములనుత్యజించి సర్వకాలములయందును స్తోత్రరూపములైనపాశురములను పాడుటసంతోషాతిశయముచే నాడుటయనియెడి సమృద్ధినినాకుఁ బ్రసాదించుటకై త్రివిక్రముని విధియనియెడి కృపసంపూర్ణముగ వ్యాపించెను.

మూ.—తిరివిక్కిరమన్ శెన్దామరైక్కణ్ ఎమ్మాన్ ఎన్ శెఙ్గనివాయ్। ఉరువిల్ పొలిన్ద వెళ్ళైప్పళిఙ్గు నిఱత్తన్ ఎన్ఱెన్ఱు, ఉళ్ళి। ప్పరవిప్పణిన్దు పల్లూழிయూழிనిన్ పాతపఙ్గయమే। మరువిత్తొழுమ్ మనమే తన్దాయ్ వల్లైకాణ్ ఎన్ వామననే॥　౭॥

ఆ.—(తిరివిక్కిరమన్) ఆశ్చర్యదివ్యచేష్టితన్, ప్రబుద్ధముగ్ధామ్బుజచారులోచనన్, అప్రాకృతతిరుప్పవళత్తైయుడైయవన్, శుచిస్మితన్, ఇవన్ ఱాలేయెన్నైయడిమైయాక్కినవనెన్ఱెన్ఱుళ్ళి ప్పరవిప్పణిన్దు ఇప్పడియే సర్వకాలముమున్నుడైయ పాతపఙ్గయమే మరువిత్తొழுమ్ మనమే తన్దాయ్; వల్లైకాణెమ్బిరానే! వల్లైకాణ్, ఒరువర్కుక్కొడుక్కైయాలేయాతననెల్లాక్కొడుక్కవల్లానొరువనల్లైయో వెన్గిఱార్.　౭.

అన్వ.—తిరివిక్కిరమన్ శెమ్ తామరై (౩) కణ్ ఎమ్మాన్ శెమ్ (౬) కని వాయ్ ఉరువిల్ (౯) పొలిన్ద వెళ్ళై పళిఙ్గు (౧౨) నిఱత్తన్ ఎన్ ఎన్ఱెన్ఱు (౧౪) ఉళ్ళి పరవి పణిన్దు (౧౫) పల్ ఊழிయూழி నిన్ (౨౧) పాతపఙ్గయమే మరువి తొழுమ్ (౨౪) మనమే తన్దాయ్ ఎన్ వామననే (౨౭) వల్లైకాణ్. (౨౫)

పన్ని.—అనన్తరమ్, స్వానుభవత్తుక్కుఉపాయ సత్తోత్తరమాన మనస్సైత్తన్దానెన్గిఱార్.

త్రైవిక్రమాపదానత్తాలే లోకత్తైయనన్యార్హమాక్కినవనాయ్, అతుపోలేశివన్ద, తామరైపోన్ఱ, (౩) కణ్ణాలే, ౧"జితమ్"ఎన్నుమ్పడియె న్నైయడిమైకొణ్డస్వామియానవన్, శివన్ద, (౬) కనిపోలేయిరుక్కిఱ, తిరుప్పవళత్తిన్, వడివిలే, (౯) పరమ్బివళర్న్దవరుకిఱ, వెళుత్త, పళిఙ్గుపోలేయిరుక్కిఱ (౧౨) తిరుముత్తిన్నిఱత్తై, ఎనక్కనుభవిప్పిత్తవన్, ఎన్ఱెన్ఱుతనిత్తనియే, (౧౪) చేష్టితత్తైయుఙ్గణ్ణழகైయుమ్మురుఱు వల్ప్పుకైయుమ్ నెఞ్జాలేయనుభవిత్తు, అతుక్కీడాన మైయాలేయక్రమమాకప్పరవి, అన్ద్రప్రీతిప్రేరితనాయ్ కొణ్డు తిరువడికళిలేవిழுన్దు, (౧౫) పలవకైప్పట్ట, కల్పవిభాగత్తైయుడైత్తానకాలతత్త్వముళ్ళతనైయుమ్, ప్రాప్తనానవున్నుడైయ, (౨౧) భోగ్యమానతిరువడికలే, అనన్యప్రయోజననాయ్ కొణ్డుపొరున్ది, అడిమైశెయ్యుమ్, (౨౪) మనస్సైయే, తన్దాయ్, ఎన్ వామననే, (౨౭) వల్లైకాణ్. (౨౫) మహాబలియినుడైయనెఞ్జై వఞ్చిత్తనుకూలమాక్కిననీ, ఎన్నైక్కొణ్డుమనుకూలిప్పిక్కశక్తనెన్నుకరుత్తు.　౭.

అర్థము.—త్రివిక్రమావతారంబెత్తినవాఁడు ఎఱ్ఱని తామరపుష్పములవంటి (౩) నేత్రములచే (నన్నువశీకరించిన)స్వామి ఎఱ్ఱని (౬) ఫలమువంటి అధరముయొక్క ఆకారమునందు (౯) సమృద్ధములైన తెల్లని స్ఫటికములవంటి (౧౨) దంతకాన్తిని నాకుఁబ్రసాదించినవాఁడు అనియని (ప్రత్యేకముగ) (౧౪) అనుభవించియు (అక్రమముగా)జెప్పియు శ్రీపాదములనాశ్రయించియు (౧౫) అనేకవిధములైన కల్పము లందును నీయొక్క (౨౧) పాదపంకజములయందు ఆసక్తికలదైయుండి కైంకర్యములనుజేయు (౨౪) మనస్సునే ప్రసాదించితివి. వామనావతారంబెత్తి (నాకుపకరించి)నవాఁడా! (౨౭) (నీవు) సర్వశక్తుఁడుకదా ?. (౨౫)　౭.

ఈ.—ఏழாమ్పాట్టు. ఉన్నుడైయగుణానుసన్ధానపూర్వకమాకస్తుతి ప్రణామఙ్గళై ప్పణ్ణికొణ్డు ఉన్నైయనుభవిక్కుమితువే ప్రయోజనమాయిరుక్కుమ్ మనస్సైయెనక్కుత్తన్దాయెన్గిఱార్.

జీ.అ.—ఏழாమ్పాట్టు. (తిరివిక్కిరమనిత్యాది). "మరువిత్తొழுమ్ మనమేతన్దాయ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (ఉన్నైయనుభవిక్కుమితువే ప్రయోజనమాయిరుక్కుమ్ మనస్సైయెన్ఱతు).

౧॥ జి-స్తో.

ఈ.—(తిరివిక్కిరమన్) మూన్ఱడియాలే సకలలోకజ్గళైయుమ్ తన్ కాల్క్కీழేయిట్టుక్కొణ్డవన్. (శెన్దామరైక్కణ్ణెమ్మాన్) నోక్కాలే యెన్నైత్ తన్ కాల్క్కీழேయిట్టుక్కొణ్డవన్. (ఎన్ శెజ్గనివాయిత్యాది) ఇవన్ ౧"జితమ్" ఎన్న పిన్బు, అవన్ స్మితమ్బణ్ణినపడి. ఎన్నై యనన్యార్హనాక్కైయాలే శివన్దు కనిన్దతిరువతరత్తినుడైయ-అழகిలే, నిఱత్తిలే, పొలిన్ద - పరభాగత్తాలే సమృద్ధమాయ్, పరిశుద్ధమాన స్ఫటికమ్బోలేయిరుక్కిఱ తిరుముత్తునిరైయినుడైయ నిఱత్తైయుడైయవన్. (ఎన్ఱన్నుళ్ళే) ఇతరవిషయజ్గళినుడైయ స్మితత్తిలుణ్డాన స్మృతి, అకవాయ్ కణ్డవాఱేవిట్టు ఇలతునిఱ్కవొణ్ణాతాయిరుక్కుమిఱే; ఇతు మాఱాతే యనుసన్ధిక్కలామిఱే. (పరవిప్పణిన్దు) అక్రమమాకక్కాప్పిట్టు, నిమ్నమనాయ్ త్తిరువడికళిలేవిழுన్దు. ఇప్పేఱుతానొరునాళుణ్డాయ్మఱన్దైనాల్ మఱుక్కైయన్ఱిక్కే (పల్లూழியూழி) కల్పన్దోఱుమ్ కల్పన్దోఱుమ్, పరమభోగ్యమాన ఉన్ తిరువడికళైయే యనన్యప్రయోజననాయ్ కొణ్డుతొழுమ్ మనస్సైత్తన్దాయ్. విషయాన్తరజ్గళ్ స్థిరమాకైయాలుమ్ అభోగ్యమాకైయాలుమ్ ఒన్ఱైయేపఱ్ఱి నిఱ్కవిషయమిల్లైయాకైయాలే, మనస్సు ౨"చఞ్చలంహిమనః" ఎన్ఱు చఞ్చలమాయిఱే యిరుప్పతు; అప్పడియన్ఱియే, నిత్యముమాయ్ నిరతిశయభోగ్యముమాయిరుక్కైయాలే మఱువిత్తొழுమ్ మనస్సైత్తన్దాయెన్ఱుమామ్. పழைయనెఞ్జైత్తిరుత్తినవళవన్ఱిక్కే, కరువుకలత్తిలేయొరునెఞ్జైత్తన్దాయ్. ౩"దివ్యందదామితే" పోలే, "పழைయ

జీ-అ.—భావమ్ (మూన్ఱడియాలే యిత్యాది). "శెన్దామరైక్కణ్ణెమ్మాన్" ఎన్న పదజ్గళుక్కు భావమ్ (నోక్కాలేయిత్యాది). "ఎమ్మాన్" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ (జితమెన్నపిన్బెన్నతు), "జితన్తేపుణ్డరీకాక్ష" ఎన్నతువివక్షితమ్. "ఎమ్మాన్" ఎన్ఱుతొడజ్గిశబ్దార్థమ్ (ఎన్నైయిత్యాది). (అழகిలే నిఱత్తిలేయితి) "ఉఱ" ఎన్ఱు - అழகాయ్, అత్తాలేనిఱత్తైప్పొల్లుకిఱతెన్ఱుకరుత్తు. తిరువధరత్తుక్కு అழகావతు - శివన్దనిఱత్తైయుడైత్తాకైయిఱే. ఉఱవాలే - అழகాలేపొలిన్దవణ్ణైయెయుడైయవితిశబ్దార్థః. పళిజ్గు-స్ఫటికమ్. తిరుముత్తై "పళిజ్గు" ఎన్నతు- ముఖ్యమైయాలే. ఒరువిషయత్తినుడైయస్మితమప్పడి యనవరతానుసన్ధానవిషయమాయిరుక్కుమోవెన్న (ఇతరవిషయేత్యాది). అకవాయ్ - దుర్గ్రహమాంసాదిమయాన్తఃప్రదేశమ్. మాఱాతేయెన్నతు - వీప్పైయైప్పఱ్ఱ. మఱుక్కై - ఇల్లాతేపోకై. యావత్కాలమ్ మఱువిత్తొழுకైక్కిరణ్డుహేతు - అనన్యప్రయోజనత్వముమ్, భగవన్నిరతిశయభోగ్యత్వముమ్. ఏతదుభయవిధహేతువైప్పఱ్ఱ నిర్వాహద్వయమాహ (పరమభోగ్యమానవిత్యాదియాలుమ్, విషయాన్తరజ్గళిత్యాదియాలుమ్) "మఱువిత్తొழுమ్మనమేతన్దాయ్" ఎన్నతుక్కర్థద్వయమ్ - విషయాన్తరప్రవణమానమనస్సైత్తిరుత్తియున్నై మఱువిత్తొழுమ్ మనమేతన్దాయ్ ఎన్నుతల్, కరువుకలత్తిలేయొరునెఞ్జైత్తన్దాయెన్నుతలెన్ఱు. మున్దినవర్థత్తై (విషయాన్తరజ్గళిత్యాదివాక్యత్తాలే) అరుళిచ్చెయ్తు, ద్వితీయార్థత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పழைయనెఞ్జైయిత్యాది). మఱువుకై - అనన్యప్రయోజనత్వమాతల్, అనన్యపరతైయాతల్, కరువుకలమ్ - తిరువాభరణాదికళిట్టువైక్కుమనై. శ్రీభణ్డారమెన్నపడి. అతిలుళ్ళ నెఞ్జుకళిలేయొరునెఞ్జైయెన్నపడి. పుతియతాకవొన్ఱైక్కొడుత్తవిడముణ్డోవెన్న (దివ్యందదామిపోలేయెన్ఱు). గీతాసుచ హ్యే, "చఞ్చలంహిమనఃకృష్ణప్రమాథిబలవద్దృఢమ్"

అ-అ-వి.—"క్రము-పాదవిక్షేపే" ఇతిధాతుం హృదినిధాయాహ (మూన్ఱడియాలేయితి). ౪"ఒరుకుఱళాయిరునిలమూవడిమణ్ వేణ్డి యులకనైత్తుమీరడియాలొడుక్కి" ఇతిచోచ్యతే, కథమత్రనిర్ణయ ఇత్యాశజ్క్యాహ; ౫"పరోమాత్రయాతనువావృధాన" ఇత్యాదిశ్రుతిరపిసన్దిహ్యాతి, వయంవానిర్ణాయకాః' ఇతిభట్టార్యాఅవోచన్" ఇతి ౬"కొణ్డకోలక్కుఱళురువాయ్ చెన్ఱు" ఇత్యత్రాభిధీయతే.—అకవాయ్ - భగవదన్తరాస్యమ్. ౭"మాత్వాన్నవక్తు(?)" ఇత్యాది, ౮"పరమాత్మనియోరక్తః" ౯"స్మయన్నివప్పహోహ నిజిఘ్రన్నివభుజజ్గమః । స్పృశన్నివగజోహన్తిహానయన్నివదుర్జనః." ఇతు - భగవత్స్మితమ్.——"మఱువి" ఎన్నతుక్కే కార్థమాయ్, "తొழுమ్మనమేతన్దాయ్" ఎన్నతుక్కర్థద్వయమాతల్. ఇప్పక్షత్తిల్, "మఱువి" ఎన్నతుక్కర్థమ్ (పరమేత్యాది). "తొழுమ్మనమేతన్దాయ్" ఎన్నతుక్కు విషయాన్తరప్రవణమానమనస్సైత్తిరుత్తి, ఉన్నైమఱువిత్తొழுమ్మనమే తన్దాయెన్ఱువివక్షిత్తు, ఇత్తైక్కాట్టుకిఱార్ (విషయాన్తరజ్గళిత్యాది). "కరువుకలత్తిలేయొరునెఞ్జైత్తన్దాయ్" ఎన్ఱువివక్షిత్తు, ఇత్తైక్కాట్టుకిఱార్ (అప్పడియన్ఱియేయిత్యాది) ఇతుక్కుసూచకమ్ (నిరతిశయభోగ్యము

౧॥ జి-స్తో. ౨॥ భ-గీ-౬-౩౪. ౩॥ భ-గీ-౧౧-౮. ౪॥ తి-మొ-౨౪-౧.
౫॥ వి-సూ. ౬॥ నా-తి-మొ-౪-౯. ౭॥ ౩-తి-అ-౧౪. ౮॥ బా-స్మృ. ౯॥

ఈ.—నెజ్జితు" ఎన్ఱు ప్రత్యభిజ్ఞైపణ్ణవొణ్ణాతపడియిఱే నిన్ఱతు.(ఎన్ వామననే వళ్ళైకాణ్) కొళ్ళైక్కుమ్ కొడుక్కైక్కుమ్ ఉనక్కొక్కుస్తేయోపరికరమ్. వామనవేషత్తైక్కాట్టి యెన్నెజ్ఞైత్తిరుత్తిత్తన్దాయ్; అప్పడివఴ్ఴకాలే, మహాబలి, "ఎనతు" ఎన్ఱిరున్దభూమియైయపహరిత్తాయ్; వళ్ళైకాణెన్ఱు - ఉకక్కిఱాన్. ౭.

జీ-అ.—ఇత్యాది.ఏకాదశే,"నతుమాంశక్ష్యసే ద్రష్టుమనే నైవస్వచక్షుషా।దివ్యందదామి తేచక్షుః పశ్య మేయోగమైశ్వరమ్."కరువుకలత్తిలేయొరు నెజ్ఞాత్తరుకైయావతెన్నెన్న (ప్రథైయనెజ్ఞితిత్యాది). వివరణమ్(వామనవేషత్తైయిత్యాది). తిరివిక్కిరమనిత్యారభ్య, నిఱత్తనెన్ఱు - పల్లుఴ్ యుఴ్ - ఉళ్ళిప్పరవిప్పణిన్దు - నిన్నాతపజ్గయమేమరువిత్తొழుమ్మనమేతన్దాయ్; ఎన్వామననే - వళ్ళైకాణ్ ఇత్యన్వయః. వళ్ళైకాణ్ - నీశక్తనన్ఱోవెన్ఱపడి. వళ్ళై - శక్తనే! యెన్ఱుసమ్బోధనమ్. ౭.

అ-అ-వి.—మాయిరుక్కైయాలేయెన్ఱతు). వివరణమ్ (ప్రథైయనెజ్ఞాయిత్యాది). అన్ఱిక్కే (ఎన్ఱుమామ్) ఎన్ఱసముచ్చయిత్తుక్కొచ్చేర, పరమభోగ్యమానవెన్ఱవాక్యమ్-మున్దినవర్థమాయ్, ఇత్తైవివరిక్కిఱతు(ప్రథైయనెజ్ఞాయిత్యాదివాక్యద్వయమ్) ఎన్నపుమామ్. ఇప్పక్షత్తిల్, "మరువి" ఎన్ఱత్తోడేకూడ "తొழుమ్ మనమేతన్దాయ్" ఎన్ఱతుక్కిరణ్డుపొరుళెన్ఱుకణ్డుకొళ్వతు. ౭.

ప్ర-తి.—(ఎన్-శెజ్గనివాయ్) జితన్తాయామ్, "జితన్తేపుణ్డరీకాక్షనమస్తేవిశ్వభావన। నమస్తేస్తుహృషీకేశమహాపురుషపూర్వజ".—(మనమేతన్దాయ్) భగవద్గీతాసుషష్ఠే, "యోఽయంయోగస్త్వయాప్రోక్తస్సామ్యేనమధుసూదన। ఏతస్యాహంనపశ్యామిచఞ్చలత్వాత్స్థితింస్థిరామ్॥ ౩౩॥ చఞ్చలంహిమనఃకృష్ణప్రమాథిబలవద్దృఢమ్। తస్యాహంనిగ్రహమ్మన్యేవాయోరివసుదుష్కరమ్॥౩౪॥" ——(తన్దాయ్) తత్రైకాదశే, "నతుమాంశక్ష్యసేద్రష్టుమనేనైవస్వచక్షుషా। దివ్యన్దదామితేచక్షుఃపశ్యమేయోగమైశ్వరమ్॥౮॥". ౭.

తాత్పర్యము.—ఆశ్చర్యకరములైన దివ్యచేష్టితములచేతను సద్యోవికసితంబులైన సరసీరుహంబులవంటి నేత్రములయొక్క సౌందర్యముచేతను నిరతిశయసుందరమైన యధరముచేతను అట్టియధరమందుఁ బ్రకాశించుచున్న దంతకాన్తిచేతను అట్టిదంతకాన్తిచే వెలుఁగుచున్న చిరునవ్వుచేతను నన్ను వశపఱచుకొనినవాఁడని నిన్ననుభవించియు ఆనందాతిశయముచేఁ బలుమారుపాడియు పాదారవిందంబుల నాశ్రయించియు సర్వకాలములయందు పొగడుచుచున్నట్టి విలక్షణమైన మనస్సునే నాకుఁబ్రసాదించిన పరమోదారుఁడా! నీవు సర్వశక్తుఁడవుకదా? యని భగవంతుని నాழ்వార్లు కొనియాడిరి. ౮.

మూ.—వామననెన్మరదకవణ్ణన్దామరైక్కణ్ణినన్। కామనైప్పయన్దాయెన్ఱెన్ఱుకழల్ పాడియేపణిన్దు।
తూమనత్తననాయ్ప్పిఱవిత్తుழతినీజ్గ, వెన్నై। త్తీమనజ్గెడుత్తాయునక్కెన్ శెయ్ కేనెన్ శిరీతరనే॥౮॥

ఆ.—(వామనన్) నిరతిశయసౌన్దర్యజన్మభూమియాయిరున్ద వున్నుడైయవడివైయుమழకైయుమనన్యప్రయోజననాయ్క్కొణ్డుపాడి, ఉన్ఱిరువడికళైప్పణిన్దుకొణ్డు ప్రతిబన్ధకజ్గళైప్పోక్కుమ్బడి యెన్నుడైయ మనస్సైయున్ఱిరువడికళిల్లతు ముழుజ్గువతియాతపడి పణ్ణినాయ్; శ్రీమానే!, ఉనక్కు నానెన్నకైమ్మాఱుశెయ్వతెన్గిఱార్. ౮.

అన్వ.—వామనన్ ఎన్ మరదకవణ్ణన్ తామరై (౩) కణ్ణినన్ కామనైపయన్దాయ్ (౬) ఎన్ఱెన్ఱు ఉన్ కழల్ పాడియే (౯) పణిన్దు తూమనత్తననాయ్ పిఱవి (౧౨) తుழతి నీజ్గ ఎన్నై (౧౫) తీమనజ్గెడుత్తాయ్ ఎన్ శిరీతరనే (౧౮) ఉనక్కు ఎన్ శెయ్ కేన్. (౨౧)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, అనుభవత్తుక్కు ఉప్పన్నాత నెజ్ఞాప్పోక్కిన వుపకారత్తుక్కు ప్రత్యుపకారముణ్డో? వెన్గిఱార్.

సర్వసులభనానవామననే!, ఎనక్కనుభావ్యమాన, మరదకమ్బోన్ఱ వడివఴకైయుడైయవనే!, భోక్తాక్కళైక్కణ్డుకన్దుపూర్ణమాకనోక్కుమ్ తామరైపోలుమ్, (3) కణ్ణైయుడైయవనే!, ఎల్లారుమాశైప్పడుమఴకైయుడైయకామనుక్కుమ్. ఉత్పాదకనానవనే, (౬) ఎన్ఱెన్ఱుశొల్లి, ఉన్ఱిరువడికళై, పాడియే, (౯) పణిన్దు, ప్రయోజనాన్తరఙ్గళిల్పోకాతశుద్ధమనస్సైయుడైయేనాయ్, జన్మప్రయుక్తమాన, (౧౨) అలమాప్పు, తీరుమ్పడియాక, ఎన్నై, (౧౫) విషయాన్తరఙ్గళిలేయన్యపరమానతీయమనత్తైత్తుప్పోమ్పడిపణ్ణినాయ్, ఇప్పడియెనక్కుపకారకనాన, శ్రీమానే!, (౧౮) పరిపూర్ణనానవునక్కు, ఎత్తై, శెయ్కేన్?. (౨౧) శ్రియఃపతియాకైయాలే పూర్ణనానవునక్కుచ్చెయ్యలావతొరుప్రత్యుపకారమిల్లై యెన్ఱు కరుత్తు. ౮.

అర్థము.—వామనావతారంబెత్తిన (సర్వసులభుఁడా!) నాకనుభవింపఁదగినమరతకమువంటిశరీరముకలవాఁడా! తామరపుష్పముల వంటి (3) నేత్రములుకలవాఁడా! మన్మథుని బుట్టించినవాఁడా! (౬) అనిచెప్పి నీపాదములను పాడుచు (౯) నాశ్రయించి శుద్ధమనస్సు కలవాఁడై జన్మముచేఁజనించిన (౧౨) దుఃఖములు తొలఁగునట్లు నన్ను (౧౫) కౄరమనస్సునుబోఁగొట్టితివి. నాకుపకారకుఁడైన ఓ! శ్రియఃపతీ! (౧౮) నీకు ఏప్రత్యుపకారమును జేయగలను?. (౨౧). ౮.

ఈ.—ఎట్టామ్పాట్టు. ఎమ్బెరుమాన్ తన్దిఱత్తిల్పణ్ణినవుపకారత్తుక్కు ప్రత్యుపకారఙ్గాణామల్ నోవుపడుకిఱార్.

(వామనన్) వడివఴకైచ్చొల్లుకిఱతెన్నుతల్, నన్మైకళైత్తరుమవనెన్నుతల్. (ఎన్మరదకవణ్ణన్) శ్రమహరమానవడివఴకైయెన్నైయనుభవిప్పిత్తవన్. (తామరైక్కణ్ణినన్) వడివఴకేయన్ఱిక్కే, అకవాయిల్ గుణ్ణళిక్కు ప్రకాశకమాన తిరుక్కణ్గళైయుడైయవన్. (కామనైప్పయన్దాయ్) వడివఴకాలేనాట్టైవెరుట్టిత్తిరికిఱ కామనుక్కుత్పాదకనానవనే!. అనుసన్ధానత్తిలే ఒరువైశద్యమ్పిఱన్దవాఱే మున్నిలైపోలేతోన్ఱుమ్, అప్పడియుఴ్ఞ్గళ్లిక్కప్పిడువర్; అతుక్కుమేలేశిలపరిమాఱ్ఱఙ్గళైయాశైప్పట్టు అతుకిడైయామైయాలేపడర్క్కైయాకవుఴ్ఞ్గళ్లిక్కప్పిడునర్; ఇవై యిరణ్డుక్కుమడిఅభినివేశమ్. (ఎన్ఱెన్ఱిత్యాది) ఇత్తిరునామఙ్గళైయిప్పడి వాయాలేమాఱా తేశొల్లానిఱ్కత్తిరువడికళిలేవిఴున్దు.

జీ-అ.—ఎట్టామ్పాట్టు (వామననిత్యాది)- "ఉనక్కెన్ శెయ్కేన్" ఎన్ఱతిలేనోక్కాకవవతారికై (ఎమ్బెరుమానిత్యాది).

౧ "వామస్సున్దరమాధురయోః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (వడివఴకైయిత్యాది). ద్వితీయార్థత్తుక్కు, వామమ్ఎన్ఱు - సుఖమాయ్, ద్రష్టౄన్ స్వకాన్త్యా వామాని నయతీతి - వామనః ఎన్ఱపడి. నన్మైకళై - సుఖఙ్గళై. * మరతకశబ్దార్థమ్ (శ్రమహరమానవెన్ఱతు). అకవాయిల్ గుణ్ణళి- అనన్తైత్యమ్. వెరుట్టి - భ్రమిప్పిత్తు. "వామనన్" ఇత్యాదియాలే - పరోక్షమాకవుమ్. "కామనైప్పయన్దాయ్" ఎన్ఱు - అపరోక్షమాకవుఴ్ఞ్గళ్లక్కాడుమోవెన్న (అనుసన్ధానత్తిలిత్యాది). మున్నిలై - అపరోక్షమ్, అతుక్కుమేలే, శిలవెన్ఱతు - బాహ్యసంశ్లేషత్తై. ఇవైయిరణుక్కుమ్ - పరోక్షమాకవుమ్, అపరోక్షమాకవుఴ్ఞ్గళ్లిక్కప్పిడుకిఱవిరణ్డుక్కుమ్. "ఎన్ఱెన్ఱు - పాడియే. ఉన్కఴల్ పణిన్దు" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (ఇత్తిరునామఙ్గళైయిత్యాది).

అ-అ-వి.—లౌకికైః కామ్యత ఇతి - కామ ఇతి వ్యుత్పత్తిం హృది నిధాయాహ (వడివఴకాలేయితి). ౮.

ఈ.—(తూమనత్తననాయ్) బన్ధమోక్షఙ్గళిరణ్డుక్కుమ్ పొతువాన నెఞ్జన్ఱిక్కే, మోక్షత్తుక్కే ఏకాన్తమాన నెఞ్జైయుడైయనాయ్. పరిశుద్ధాన్తఃకరణనాయ్. అతిక్షఫలమాయ్ పరమతిఉజన్మమ్బామతు; పిఱవిత్తుయరై యుణ్డు - ధూర్దుఃఖమ్, అతునీఙ్గుమ్పడియాక. (ఎన్నై త్తీమనఙ్గెడుత్తాయ్) అమృతత్తైయుమ్ విషత్తైయుమొక్కవిరుమ్బువార్ పోలే, ఉన్నైయుముకన్దుక్షుద్రవిషయఙ్గళైయుముకక్కుమ్ పొల్లాతనెఞ్జైత్తవిర్త్తాయ్. నల్ల నెఞ్జైత్తన్దవళవన్ఱిక్కే, పొల్లాతనెఞ్జైక్కెడుప్పతుజ్ఞాయ్‌తాయ్. (ఉనక్కిత్యాది) పణ్ణినవుపకారత్తిన్‌కనత్తాలే ప్రత్యుపకారమ్పణ్ణియల్లతుధరిక్కమాట్టుకిఱిలేన్, అతుక్కువిరకుకాణ్గిఱిలేన్. నానొరుపుపకారఙ్గళ్ ఖ్యాతొన్ఱితల్, నీకుక్తైవాళనాతల్ శెయ్యప్పెఱ్ఱిలేన్, పుష్కలనాయిరుక్కిఅవునక్కునానెత్తైచ్చెయ్‌వేన్?. ౮.

జీ-అ.—బన్ధమోక్షఙ్గళిరణ్డుక్కుమ్ పొతువాన వెన్ఱతు- ౧ "మనఏవమనుష్యాణాంకారణంబన్ధమోక్షయోః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి. శబ్దార్థమ్ (పరిశుద్ధేత్యాది). తూయ్మై-శుద్ధి. పౌర్వాపర్యత్తుక్కుభావమ్ (అతిక్షఫలమాయిత్యాది). అతు-జన్మప్రయుక్తదుఃఖమ్. ఉన్నైత్తీమనఙ్గెడుత్తాయ్ - ఎన్నైవిషయాన్తరఙ్గళిలే తత్పరమానతీమనఙ్గెట్టుపోమ్పడిపణ్ణినాయితిశబ్దార్థః. "మరువిత్తొழుమ్ మనమేతన్దాయ్" ఎన్ఱపోతే-పొల్లాతనెఞ్జైత్తవిర్త్తమైసిద్ధమన్ఱోవెన్న (నల్లనెఞ్జైయిత్యాది). అతావతు - అనన్యప్రయోజనమానాలుమ్ కదాచిద్విషయప్రావణ్యమ్ సమ్భావితమాకైయాలే యత్తైత్తవిర్త్తాయెన్నుతల్; కీழ్ - అన్వయముఖేన వరుళిచ్చెయ్‌తు, ఇఙ్గే - వ్యతిరేకముఖేనవరుళిచ్చెయ్‌కిఱారెన్నుతల్. "మరువిత్తొழుమ్మనమేతన్దాయ్" ఎన్ఱతు - ౨ "తేషాంసతతయుక్తానాంభజతామ్" ఇత్యాదిశ్లోకార్థమ్; "తీమనఙ్గెడుత్తాయ్" ఎన్ఱతు - ౩ "తేషామేవానుకమ్పార్థమహమజ్ఞానజన్తమః । నాశయామి" ఇత్యాదిశ్లోకార్థమ్. తాత్పర్యమ్ (పణ్ణినవిత్యాది). అతుక్కు - ప్రత్యుపకారమ్పణ్ణుకైక్కు. తీమనఙ్గెడుత్తాయ్ - శిరీతరనే - ఉనక్కెన్ శెయ్‌కేనెన్ఱు, కూట్టిభావమ్ (నానొరువిత్యాది). "శిరీతరన్" ఎన్గిఱవిత్తాల్ ఫలితమ్ (పుష్కలనాయిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౮.

ప్ర-తి.—(వామనన్) ద్రష్టౄన్‌స్వకాన్త్యా, వామాని-సుఖాని నయతీతివామనః; "సర్వాణివామానినయతీతిశ్రుతేః [ఛాం-ఉ-౪-౧౫]"

తాత్పర్యము.—సర్వసులభుఁడును నిరతిశయసుందరుఁడును నైన నీయొక్కదివ్యమంగళవిగ్రహసౌందర్యమును నేననన్యప్రయోజనుఁడై పాడి నీపాదపద్మములనాశ్రయించుచు నాసమస్తప్రతిబంధకములను బోఁగొట్టుకొనునట్లు నామనస్సును నీపాదారవిందంబులలో స్థిరముగఁ జేసితివి. ఇట్లుపరమోపకారకుఁడైన ఓ! శ్రియఃపతీ! నీకునేనేమి ప్రత్యుపకారముచేయగలను ?. ౮.

మూ.—శిరీఇతరన్ శెయ్యతామరైక్కణ్ణనెన్ఱెన్ఱిరాప్పకల్వాయ్ ।
వెరీఇ, అలమర్న్దుకణ్ణనీర్ మల్కివెవ్వుయిర్త్తుయిర్త్తు ।
మరీఇయతీవినైమాళవిన్బమ్వళరవైకల్వైక ।
విరీఇ, యున్నైయెన్నుళ్‌వైత్తనైయెన్నిరుడీకేశనే॥ ౯॥

ఆ.—(శిరీఇతరన్) శ్రీధరనాకైయాలే శెయ్యతామరైక్కణ్ణనెన్ఱెన్ఱిరాప్పకల్ వాయ్‌వెరువి యలమర్న్దు కణ్ణనీర్ మల్కివెవ్వుయిర్త్తుయిర్త్తుమరువియిరున్దతీవినైకళ్ మాళ విన్బమ్వళర వెప్పోతుమున్నైయెన్నుళ్ళేయిరుత్తివైత్తరుళినాయ్; ఇప్పడియున్నుడకాలే యెన్నుడైయకరణఙ్గళైయున్దోత్పిత్తవనే!, ఉనక్కెన్ శెయ్‌కేనెన్గిఱార్. ౯.

౧॥ వి-పు-౬-౭-౨౮. ౨॥ భ-గీ-౧౦-౧౦. ౩॥ భ-గీ-౧౦-౧౧.

అన్వ.—శిరీఇతరన్ శెయ్య తామరై (౩) కణ్ణన్ ఎన్ఱెన్ఱు ఇరాప్పకల్ (౬) వాయ్వెరీఇ అలమర్న్దు కణ్ణనీర్మల్కి (౯) వెవ్వుయిర్త్తుయిర్త్తు మరీఇయ తీవినై (౧౨) మాళ ఇన్బమ్వళర వైకల్ వైకల్ (౧౫) ఎన్నిరుడీకేశనే ఎన్నుళ్ ఉనై (౧౮)ఇరీఇ వైత్తనై. (౨౦).

ప్ర్వే.—అనన్తరమ్, విశ్లేషదుఃఖనీఙ్గుమ్బడి యెన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే పుకున్దు, నాన్ హృష్టనామ్బడి యనుభవిప్పిత్తానెన్గిఱార్. తూమనత్తిలే తోన్ఱువిత్తభక్తిక్కు విషయమాయ్కొణ్డునానుకక్కుమ్బడిపుకున్దానెన్గిఱారెన్నుమామ్.

శ్రియఃపతియానవన్, అవళోట్టైసంశ్లేషప్రీతియాలే శెవ్విపెఱ్ఱ, తామరైపోలుమ్, (౩) కణ్ణైయుడైయవన్, ఎన్ఱెన్ఱు ౧"ఇవళిరాప్పకల్ వాయ్వెరీఇ" ఎన్గిఱపడియే, ఇరవుమ్పకలుమ్, (౬) వాయ్వెరువి, ౨ "ఎఙ్గుమ్నాడినాడి" ఎన్గిఱపడియేయలమర్న్దు, ౧ "కువళైయొణ్ణణ నీర్కొణ్డాళ్" ౩ "కణ్ణీలాణ్ణణనీర్కొణ్డాళ్" ఎన్గిఱపడియేకణ్ణనీర్మల్కి, (౯) ౪ "ఉళ్ళమలఙ్గవెవ్వుయిర్క్కుమ్" ౫ "నెఞ్జమ్వేవనెడితుయిర్క్కుమ్" ఎన్గిఱపడియేపలకాలుమ్ వెవ్వితాకనెడుమూచ్చెఱిన్దు, ఇప్పడి ౨ * అడియాడియిల్ మరువిన, తీవినై, (౧౨) పోమ్బడియాక, ౬ * అన్దామత్తన్బుతొడఙ్గియిన్బమ్వళరుమ్బడి, సర్వకాలముమ్, (౧౫) ఎన్నిన్ద్రియఙ్గళుక్కు నియామకనాకైయాలే, ఉనక్కువిధేయమానవెన్నెఞ్జిలే, నియన్తావాయ్భోగ్యనానవున్నై, (౧౮) ౭ "పక్కనోక్కఱియాన్" ఎన్గిఱపడియేతిరుత్తివైత్తాయ్. (౨౦) భక్తిపారవశ్యత్తాలేవన్దవికారత్తై - వెవ్వుయిర్త్తుయిర్త్తుఱుతియాకచ్చొల్లి, ప్రాప్తిప్రతిబన్ధకనివృత్తిపిఱన్దనుభవానన్దమ్ వళరుమ్బడి సంశ్లేషిత్తప్రకారత్తైచ్చొల్లిఱ్ఱాకవుమామ్. ౯.

అర్థము.—శ్రియఃపతి ఎఱ్ఱని తామరపువ్వులవంటి (౩) నేత్రములుకలవాఁడు అనియని రేయింబగళ్ళు (౬) పలుమారుపలికియు (అంతట) వెతకియు కన్నీళ్ళిడియు (౯) పలుమారునిట్టూర్పులిడియు స్థిరముగనున్న క్రూరపాపములు (౧౨) తొలఁగునట్లును ఆనందమువర్ధిల్లునట్లును ప్రతికాలమందును (౧౫) నాయింద్రియములకునియామకుఁడా! నామనస్సునందు నిన్ను (౧౮) స్థిరముగ నుంచితివి. (౨౦). ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. ౨ * అడియాడియిఱ్పిఱన్దవ్యసనమెల్లామ్ నాన్ మఱన్దుమికవుమ్ ప్రీతనామ్బడి పణ్ణి, ఇన్ద్రియఙ్గళైత్తానిట్టవழక్కాక్కినానెన్గిఱార్. భక్తిపూర్వకమాకవున్నై యనుభవియానిఱ్కచ్చెయ్తే, ప్రతిబన్ధకఙ్గళుమ్ నీఙ్గినిరతిశయహర్షముమ్బిఱక్కుమ్బడి ఉన్నై యెన్నుళ్ళేవైత్తాయెన్ఱుప్రీతరాకిఱారాకవుమామ్.

(శిరీఇతరన్) పెరియపిరాట్టియారైత్తిరుమార్విలేయుడైయవన్. (శెయ్యతామరైక్కణ్ణన్) నీర్పాయ్న్దపయిర్ శెవ్విపెఱ్ఱిరుక్కుమాప్పోలే, అవళ్ తిరుమార్విలేయిరుక్కైయాలే కుళిర్న్దకణ్ణழకై యుడైయవన్. ౮ "వక్షస్థలేన శ్రియముద్వహన్ విభుః। విస్తారిపద్మోత్పల పత్రలోచనః" ఎన్గిఱపడియే. (ఎన్ఱెన్ఱు) ఇప్పడిమాఱామేశొల్లి. (ఇరాప్పకలిత్యాది) "ఇవర్భక్తిపరవశరాకైయాలేయివరుడైయ దేహయాత్రైయిరుక్కుమ్బడి" ఎన్ఱు

జీ-అ.—ఒన్బతామ్పాట్టు (శిరీఇతరనిత్యాది) (అడియాడియిలిత్యాది) అవతారికాద్వయముమ్ - భట్టర్నిర్వాహత్తైయుమ్, పూర్వర్కళ్నిర్వాహత్తైయుమ్పఱ్ఱ. క్రమేణ, "మరీఇయతీవినైమాళ" ఎన్ఱతిలేనోక్కాక (అడియాడియిలిత్యాది). "ఇన్బమ్వళర" ఎన్ఱతిలేనోక్కాక (ప్రీతనామ్బడిపణ్ణియెన్ఱతు). "ఇరుడీకేశన్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (ఇన్ద్రియఙ్గళైయిత్యాది). ఇట్టవழక్కు - తదధీనమ్. "ఇరాప్పకల్" ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తు, భక్తిపరవశరాయిరుక్కిఱ వివరుడైయదేహయాత్రైయిరుక్కుమ్బడియై చ్చొల్లుకిఱతెన్ఱుపూర్వర్కళ్ నిర్వాహమ్ (భక్తీత్యాది).

సమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (నీర్పాయ్న్దవిత్యాది). ఉక్తార్థత్తుక్కుసంవాదమ్ (వక్షస్థలేనేత్యాది). శ్రీవిష్ణుధర్మే మఙ్గళ్యస్తవే, "తథాపరాహ్ణేప్రవికాసిపఙ్కజాం వక్షస్థలేన శ్రియముద్వహన్విభుః । విస్తారిపద్మోత్పలపత్రలోచనోమమాస్తుమఙ్గళ్య వివృద్ధయేహరిః." పద్మోత్పలశబ్దఙ్గళుక్కు భేదఙ్గణ్డుకొళ్వతు. అవతారికైయిఱ్చొన్నవర్థద్వయత్తైయుమ్ వ్యక్తమాకవాప్తసంవా

౧॥ ౧౪-౫. ౨॥ ౧౪-౧. ౩॥ ౧౪-౧౦. ౪॥ ౧౪-౪. ౫॥ ౧౪-౮. ౬॥ ౧౫-౧. ౭॥ ౧౬-౨. ౮॥ వి-ధ-మ

ఈ.—మున్బుళ్ళ ముతలికళ్ నిర్వహిక్కుమ్బడి. అన్ఱిక్కే, భట్టర్ ''మఱీఴయతీవినైమాళ ఎన్ఱిఅవిడత్తిళవుమ్-౧* అడియాడియిలివర్ కొణ్డినదశైయాయ్, ఇన్బమ్వళర ఎన్ఱిఅవితు - ౨* అన్దామత్తన్బుతొడఙ్గి, * కేశవన్దమరళవుమ్ వరవుణ్డాన ప్రీతిమైచ్చొల్లుకిఱతు'' ఎన్ఱు. ఇరాప్పకల్వాయ్వెరీఇఎన్ఱిఱతు - ౩ ''ఇవళిరాప్పకల్వాయ్వెరీఇ'' ఎన్ఱత్తై. అలమర్న్దుఎన్ఱిఱతు- ౧ ''ఎఙ్గుమ్నాడినాడి'' ఎన్ఱత్తై. కణ్ణీర్మల్కిఎన్ఱతు - ౩ ''తనకువళై యొణ్ణణ్ణీర్కొణ్డాళ్'' ఎన్ఱత్తై. వెవ్వుయిర్త్తుయిర్త్తుఎన్ఱిఱతు-౪ ''ఉళ్ళమ్మలఙ్గవెవ్వుయిర్క్కుమ్'' ఎన్ఱత్తై.

(మఱీఴయతీవినైమాళ) ఆయిరమాణ్డుముతలైయిన్ కైయిలే ఆనైయిడర్పట్టాప్పోలే, ౧* అడియాడియిలాన్ద్రమై. ఇవర్క్కిప్పడిపొరున్దిన విశ్లేషవ్యసనమాఱుమ్బడియాక. (ఇన్బమ్వళర) ౨* అన్దామత్తన్బుతొడఙ్గిప్పిఱన్దప్రీతి. (వైకల్వైకల్) కఴికిఱకాలన్దోఱుమ్. (ఉన్నైయెన్నుళ్ - ఇరీఇవైత్తనై) ఉన్నైయెన్నుళ్ళేయిరుత్తివైత్తనై. (ఎన్నిరుడీకేశనే) ఎనక్కుపరికరమాయ్ విరోధిత్తవిన్ద్రియఙ్గళుమ్ ఉన్బక్కలిలేపడైయన్ఱిన. పరమశేషియెక్కణ్డార్ ద్వారశేషికళళవిల్ నిల్లార్కళిఱే. ౯.

జీ-అ.—దత్తాలే దర్శిప్పిక్కిఱార్ (ఇవర్భక్త్యాదివాక్యద్వయేన). దేహయాత్రై - దేహధారణమ్, అనుభవప్రకారఇతియావత్. భట్టర్ నిర్వాహోపపాదనమ్ (ఇరాప్పకల్వాయ్వెరీఇయిత్యాది).

''మఱీఴయతీవినై'' ఎన్నుమత్తైదృష్టాన్తముఖేన విశదయన్నర్థమాహ (ఆయిరమిత్యాది). మఱీఴయ - పొరున్దిన. వైకల్ - కఴికిఱ. వైకల్ - కాలమెల్లామ్. మున్దినవైకల్ - కఴికైయెచ్చొల్లుకిఱతు. ఇరణ్డావతు - కాలపరమ్. సర్వకాలముమెన్ఱపడి. ఎనక్కు విరోధిత్తవెన్ఱతు - అప్రాప్తవిషయప్రవణమాయ్ కొణ్డన్బఴియాలే విరోధిత్తవెన్ఱపడి. ''ఎన్'' ఎన్ఱతినర్థమ్ (ఎనక్కుపరికరమాయెన్ఱతు) ''ఈశన్'' ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (ఉన్బక్కలిత్యాది). పడైయన్ఱిన - కిట్టిన. పడైయఱుకై - ఆయుధత్తైప్పొకడుకై. తదధీనమెన్ఱపడి. చేతనశేషమానవిన్ద్రియఙ్గళవనుక్కుపరతన్త్రమాకక్కూడుమో వెన్న (పరమశేషియెయిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే. ౪ ''హృషీకాణీన్ద్రియాణ్యాహుస్తేషామీశోయతోభవాన్ । హృషీకేశఇతిఖ్యాతః'' ఎన్ఱకైలాసయాత్రైయిల్ నామనిర్వచనాధ్యాయత్తిల్ రుద్రోక్తిరనుసన్ధేయా. పరమశేషి-ఈశ్వరన్, నిర్వచనప్రకారత్తిలే - ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కుసాక్షాచ్ఛేషి ఈశ్వరనాకైయాలే (పరమశేషియెన్ఱిఱతు). ద్వారశేషి - చేతనః. ''దేహయాత్రై'' ఎన్ఱతు - విశ్లేషప్రయుక్తమేయాకిలుమ్, ౧* అడియాడియిల్ విశ్లేషవ్యసనమాత్రమ్ - భట్టర్ నిర్వాహత్తుక్కువిశేషమ్. ఎన్నిరుడీకేశనే - శిరీఴతరనిత్యారభ్య, వైకల్వైకల్ - ఉన్నైయెన్నుళ్ - ఇరీఇ - వైత్తనైయిత్యన్వయః. ౯.

అ-అ-వి.—'' ౧ * అడియాడియిల్పిఱన్ద ఆర్త్తియైయనుభావిక్కిఱతు'' ఎన్గైక్కునియామకమ్ - * అడియాడియిలర్థప్రత్యభిజ్ఞానత్తాలేయెన్ఱువివక్షిత్తు, అత్తైప్పదఙ్గళ్తోఱుమ్ దర్శిప్పిక్కిఱార్ (ఇరాప్పకలిత్యాది).——ఆక, సర్వకాలముమెన్ఱపడి. ''ఇరీఇ'' ఎన్ఱత్తై-''వైత్తనై'' ఎన్ఱతోడేకూట్టి (ఇరుత్తివైత్తనైయెన్ఱరుళిచ్చెయ్కిఱార్). ——ఇరుడీకేశన్ - హృషీకఙ్గళుక్కునియన్తావెన్ఱతుక్కు తాత్పర్యమ్ (ఎనక్కుపరికరమాయిత్యాది). ౯.

ప్ర-తి.—(శిరీఴతరన్ శెయ్యతామరైక్కణ్ణన్) (శ్రీవిష్ణుధర్మేమఙ్గళ్యస్తవే, ''ప్రాతస్సహస్రాంశుమరీచిసన్నిభం కరేణబిభ్రద్భగవాన్ సుదర్శనమ్ । కౌమోదకీఞ్చాపిగదామనన్తకోమమాస్తుమఙ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః ॥ హిమేన్దుకున్దస్ఫటికాభ్రనిర్మలంముఖానిలాపూరితమీశ్వరేశ్వరః మధ్యాహ్నకాలేచసశఙ్ఖముద్వహన్మమాస్తుమఙ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః ॥ తథాఽపరాహ్ణేప్రవికాసిపఙ్కజాంవక్షస్స్థలేనశ్రియముద్వహన్విభుఃవిస్తారిపద్మోత్పలపత్రలోచనో మమాస్తుమఙ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః.'' ౯.

౧॥ ౧౪-౧. ౨॥ ౧౫. ౩॥ ౧౪-౫. ౪॥ ౧౪-౪. ౫॥ హరి-వం-౨౭౯-౪౬.

తాత్పర్యము.—పెరియపిరాట్టియారు తనవక్షస్థలమందు వసించుటచే నతిసుందరములైన నేత్రములుకలవాఁడని నీదివ్య తిరునామములను బలుమారనుసంధించియు నాలుగుదిక్కులవెదకియు కనఁబడనందున దుఃఖాతిశయముచే నిట్టూర్పులిడియు నేత్రములలోఁ గన్నీరు ధారధారగాఁగారఁ "ఆడియాడి" తిరువాయ్ మొழியందు నేననుభవించిన ఘోరదుఃఖమునంతయునశించి యానందరసమభివృద్ధమగునట్లునామనస్సులో నీవు నిత్యవాసముచేసితివి. ఓ! శ్రియఃపతీ! ఇట్లునీదివ్యమంగళవిగ్రహ సౌందర్యముచే నాకరణములను వశీకరించి నీవుపకరించిన యుపకారములకు ప్రత్యుపకారము నేనేమియుచేయ నశక్తుఁడను? ౯.

మూ.—ఇరుడీకేశ నెమ్బిరానిలఙ్గైయరక్కర్ కుల। మురుడుతీర్ త్తపిరా నెమ్మానమరర్ పెమ్మానెన్ఱెన్ఱు।
తెరుడియాకినెఞ్జేవణఙ్గుతిణ్ణమఱియఱిన్దు।మరుడియేలుమ్విడేల్ కణ్డాయ్ నమ్బిపఱ్పనాపనైయే।౧౦॥

ఆ.—(ఇరుడీకేశన్) తన్నుడైకాలుమ్ శెయలాలుమెన్నైయడిమైకొణ్డవన్, ౧ * అయర్వఱుమమరర్ కళతిపతియెన్ఱవనైయే త్తినినైన్దు వణఙ్గు; ఇత్తైయఱ్ఱుకియతాకక్కైక్కొళ్ళక్కొణ్డు, మఱన్దుమ్ నమ్బిపఱ్పనాపనైవిడాతేకిడాయ్ నెఞ్జే!యెన్ఱుకొణ్డుతమ్ముడైయ నెఞ్జైక్కైక్కొళ్ళుకిఱార్. ౧౦.

అన్వ.—ఇరుడీకేశన్ ఎమ్బిరాన్ ఇలఙ్గై (౩)అరక్కర్ కులమ్ మురుడు తీర్త్త (౬)పిరాన్ అమరర్ పెమ్మాన్ ఎమ్మాన్(౯) ఎన్ఱెన్ఱు నెఞ్జే తెరుడియాకిల్ (౧౨) వణఙ్గు తిణ్ణమ్ అఱి (౧౫) అఱిన్దు మరుడియేలుమ్ నమ్బి (౧౮) పఱ్పనాపనై విడేల్ కణ్డాయ్. (౨౦)

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇప్పడిసర్వప్రకారోపకారకనై విడామైయిలుణ్డానవపేక్షైయైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

దశేన్ద్రియానననమానవెన్నుడైయమానసేన్ద్రియత్తైనియమిత్తు, ఎనక్కుపకారకనాయ్ అతుక్కుదాహరణమెన్నలామ్పడి లఙ్కైయిల్, (౩) రాక్షసకులత్తుక్కు, మురుడానరావణనై, అఴిత్తు, (౬) నాట్టుక్కుపకరిత్తవన్, నిత్యసూరికళోపాతి, ఎన్నైయనుభవిప్పిత్తస్వామియానవన్, (౯) ఎన్ఱుపలపడియుమనుసన్ధిత్తు, నెఞ్జే!, అఱివుడైయైయాకిల్ (౧౨) అవనైవణఙ్గుమ్పడిపార్; ఇత్తైశిక్కెన, బుద్ధిపణ్ణి, (౧౫) ఇవ్వఱివుక్కుమేల్, అయోగ్యతైయడియానకలక్కమ్వన్దతేయాకిలుమ్, గుణపరిపూర్ణనాయ్, (౧౮) కారణభూతమానతిరునాభికమలత్తైయుడైయవిమ్మహోపకారకనై, విడాతేకిడాయ్. (౨౦) ఎన్ఱునెఞ్జైయపేక్షిక్కిఱార్. ౧౦.

అర్థము.—ఇన్ద్రియములకునియామకుఁడు నాకుపకారకుఁడు లంకాపురమందు (౩) రాక్షసకులమునకు నధిపతియైనరావణుని సంహరించిన (౬) ఉపకారకుఁడు నిత్యసూరులకునిర్వాహకుఁడు నాస్వామి (౯) అనిచెప్పి ఓ! మనసా! జ్ఞానముకలదైనచో (౧౨) నమస్కరింపుము దృఢముగ నెఱుఁగుము (౧౫) ఎఱింగి కలతజెందినదానవైనను పరిపూర్ణుఁడును (౧౮) పద్మనాభుఁడునునైనసర్వేశ్వరుని విడువకనుండవలయు. (౨౦) ౧౦.

ఈ.—పత్తామ్పాట్టు. నమక్కుమికవుముపకారకనానవనై నీయొరుకాలుమ్విడాతేకిడాయెన్ఱు తిరువుళ్ళత్తైక్కుఱిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱారిప్పాట్టిల్.

జీ-ఆ.—పత్తామ్పాట్టు (ఇరుడీకేశనిత్యాది) "ఇరుడీకేశనెమ్బిరాన్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి (నమక్కుమికవుముపకారకనానవనైయెన్ఱతు).

౧౨ -౧-౧.

ఈ.—(ఇరుడీకేశ నెమ్బిరాన్) తన్నై యఱికైక్కు పరికరమాక త్తన్దఇన్ద్రియఙ్గళైక్కొణ్డు శబ్దాదివిషయఙ్గళై విరుమ్బినాననర్థప్పడామే, తన్నైయే యఱికైక్కు పరికరమామ్పడిపణ్ణి యుపకరిత్తను మహోపకారకన్. (ఇలఙ్గైయిత్యాది) ఇవరుడైయ ఇన్ద్రియవశ్యతైయై త్తవిర్త్తపడి. లఙ్కైయిల్ రాక్షసజాతియిల్ విభీషణాదికళై వైత్తు, మురుడరాన రావణాదికళై నిరసిత్తాప్పోలేయాయిఱ్ఱు. (ఎనక్కానమరర్ పెమ్మాన్) ఇన్ద్రియఙ్గళినుడైయ ఇతరవిషయప్రావణ్యత్తై త్తవిర్త్తమాత్రమన్ఱిక్కే, నిత్యసూరికళుక్కు త్తన్నై యనుభవిక్కక్కొడుక్కుమాప్పోలేఎనక్కు త్తన్నై యనుభవిక్క త్తన్దవన్. ఇప్పడిశొల్లానిన్ఱుకొణ్డు (తెరుడియాకిల్) తెరుళుతియాకిల్. జ్ఞానప్రసరద్వారమాకిల్. (నెఞ్జేవణఙ్గు) జ్ఞానేన్ద్రియఙ్గళుక్కు మఱివుక్కుమ్ వాయ్త్తలైయానవేఱ్ఱుమునక్కుణ్డాకిల్, ఉపకారకనానవన్ఱిరువడికళిలేవిழప్పార్.

(తిణ్ణమఱి) ఇత్తై “ఓలక్కవార్త్తై” ఎన్ఱిరాతేదృఢమాకబుద్ధిపణ్ణు. (అఱిన్దు) అఱికైతానేపోరుమ్ప్రయోజనమ్. అతుక్కుమేలే (మరుడియేలుమ్విడేల్కణ్డాయ్) ఉనక్కొరుపిచ్చుణ్డేత్తే అవనై యలక్ష్యత్తైప్పారావరువతు - “నామివ్విషయత్తైదూషిక్కైయావతేన్?”ఎన్ఱు అయోగ్యతానుసన్ధానత్తాలే అకలప్పార్ప్పతొన్ఱుణ్డు; అత్తైత్తవిరప్పార్కిడాయ్. (నమ్బిపఱ్పనాపనైయే) కెడువాయ్, ఇవ్విషయత్తైవిట్టుప్పుఱమ్బేపోయ్మణ్ణైముక్కవో; అవన్ గుణపూర్త్తియిరున్దపడికణ్డాయే, వడివழకిరున్దపడికణ్డాయే, మున్బునమక్కుపకరిత్తపడికణ్డాయే. ౧౦.

జీ-అ.—ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు నియామకనాయ్ ఉమక్కుపకరిత్తవుపకారమేతెన్న (తన్నైయఱికైక్కిత్యాది). పదయోగత్తుక్కుభావమ్ (ఇవరుడైయవిత్యాది). అరక్కర్కులత్తిల్ మురుడైత్తీర్త్తవుపకారకనెన్నపడి. మురుడరాన- కఠినరాన. మురుడు-కాఠిన్యమ్. ఇవ్విడత్తిలే- ౧ “దశేన్ద్రియాననంఘోరంయోమనోరజనీచరమ్ । వివేకశరజాలేన శమన్నయతియోగినామ్” ఎన్నతనుసన్ధేయమ్. ఇతుదృష్టాన్తార్థమెన్ఱిఱార్. (లఙ్కైయిలిత్యాది). “మురుడు” ఎన్ఱువిశేషిత్తతుక్కుభావమ్ (విభీషణాదికళైవైత్తెన్ఱతు). (నిరసిత్తాప్పోలేయాయిఱ్ఱు). ఇవరుడైయవిన్ద్రియమ్ నశియాతిరుక్కచ్చెయ్తే, ఇతినుడైయ విపరీతాకారత్తైయైప్పోక్కినపడియెన్నపడి. పూర్వోత్తరపదసమభివ్యాహారలబ్ధతాత్పర్యమ్ (ఇన్ద్రియఙ్గళినుడైయవిత్యాది). తెరుళ్తియాకిల్ - అఱివుడైయైయాకిల్. తెరుళ్ - అఱివు. ఇతుపిన్నై జ్ఞానత్తైయుడైత్తోవెన్న; జ్ఞానప్రసరద్వారమాన వాకారత్తైప్పఱ్ఱచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱు వివక్షిత్తు (జ్ఞానప్రసరద్వారమాకిలెన్ఱిఱార్). (జ్ఞానేన్ద్రియఙ్గళుక్కుమితి) మనస్సహకారాభావే బాహ్యజ్ఞానేన్ద్రియఙ్గళుక్కు విషయప్రకాశకత్వమిల్లామైయాలే జ్ఞానేన్ద్రియాపేక్షయామనసః ప్రాధాన్యమనలమ్బ్యోక్తమ్ (జ్ఞానేన్ద్రియఙ్గళుక్కుమ్ వాయ్త్తలైయానవెన్ఱు). బాహ్యాన్తరవిషయజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నస్యసంస్కృతికాలీనధర్మభూతజ్ఞానస్యస్ఫురణసాధనత్వాత్ (అఱివుక్కుమ్ వాయ్త్తలైయానవెన్ఱు) శొల్లప్పట్టతు. జ్ఞానేన్ద్రియఙ్గళాలేయుణ్డాకక్కడవవఱివుక్కుమ్ వాయ్త్తలైయానవెన్నపడి. వాయ్త్తలైయాన - మూలమాన. ఇల్లైయాకిల్ భేదన్దోన్ఱాతు, ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు వాయ్త్తలైయెన్నపోతే- ఇన్ద్రియజన్యజ్ఞానత్తుక్కుమ్ వాయ్త్తలైయెన్నతుసిద్ధమాకైయాలేయెన్ఱుకణ్డుకొళ్వతు.

అనువాదత్తుక్కుభావమ్ (అఱికైతానేయిత్యాది). జ్ఞానస్యైవఫలత్వసూచనార్థోనువాదఇతిభావః. మరుడియేలుమ్ - మరుళ్తియేలుమ్. భ్రమత్తైయుడైయైయాకిలుమ్. మరుళ్ - అజ్ఞానమ్. ఇఙ్గు - భ్రమమ్, పారాపార్త్తమాత్రత్తిలే. పిచ్చుత్తానేతెన్న (నామివ్విషయత్తైయిత్యాది). అత్తై - అయోగ్యతానుసన్ధానత్తై. “నమ్బిపఱ్పనాపనై- మరుడియేలుమ్విడేల్ కణ్డాయ్” ఎన్నతుక్కుభావమ్ (కెడువాయిత్యాది). ముక్కవో - తిన్నవో. “ఇవ్విషయత్తై” ఎన్నత్తైవివరిక్కిఱార్ (అవన్ గుణపూర్త్తియిత్యాది). “నమ్బిపఱ్పనాపన్ ఇరుడీకేశనెమ్బిరాన్” ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱభావమ్ (అవన్ గుణపూర్త్తియిత్యాది) ఆతల్. నెఞ్జే, తెరుడియాకిల్ - నమ్బిపఱ్పనాపనై - ఇరుడీకేశనిత్యారభ్య, ఎన్ఱైన్ఱు - వణఙ్గు; తిణ్ణమఱి; అఱిన్దుమరుడియేలుమ్ విడేల్ కణ్డాయిత్యన్వయః. ౧౦.

అ-అ-వి.— ౧ ‘దర్పోద్రగ్రదశేన్ద్రియాననమనోనక్తఞ్చరాధిష్ఠితే దేహేస్మిన్భవసిన్ధునాపరివృతేదీనాందశామాస్థితః । అద్యత్వేహనుమత్సమేనగురుణాప్రఖ్యాపితార్థఃపుమాన్ లఙ్కారుద్ధవిదేహరాజతనయాన్యాయేనలాలప్యతే” ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్ ——(ఇత్తైయోలక్కవార్త్తైయెన్ఱితి) “వార్త్తైపతిన్గలమ్ వఴియిలోరెణ్ణలమ్।కూట్టిలుఙ్కలమ్ కొడుత్తతుముక్కలమ్। ఆళ్ కలమ్బోకిక్కి ప్పతర్కలమ్బోకిక్కి।నాన్ కలమ్బేఱ్ఱేన్” ఎన్ఱుపిళ్ళై.——ఇవ్విషయత్తుక్కేఱ్ఱమేతెన్న (అవనిత్యాది). నమక్కుపకరిత్తవెన్ఱతు- ఎమ్బిరాన్” ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱు. ౧౦.

ప్ర-తి.—(పత్తాప్పాట్టు) (ఇరుడీకేశనెమ్బిరానిలల్లైయరక్కుర్ సలముడిత్తిర్ త్తపిరాన్) "పఞ్చేన్ద్రియానలం ఘోరం యో మనోరజనీచరమ్। వివేకశరజాలేన శమం నయతి యోగినామ్". ౧౧.

తాత్పర్యము.—తన సౌందర్యము చేతను చేష్టితముల చేతను నన్ను వశీకరించిన సర్వేశ్వరుని నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుండని యనుసంధించి ఓ! మనసా! వాని శ్రీపాదములనాశ్రయించి యెల్లప్పుడు విశ్లేషింపకనుండుమని తమమనస్సునుగుఱించి నియోగించిరి. ౧౧.

మూ.—పఱ్పనాపనుయర్వఱ వుయరుమ్ పెరున్దిఱలోన్। ఎఱ్పరనెన్నైయాక్కిక్కొణ్డెనక్కేతన్నైత్తన్ద
కఱ్పకమ్, ఎన్నముతమ్ కార్ముకిల్ పోలుమ్ వేఙ్గడనల్। వెఱ్పన్, విశుమ్బోర్ పిరానెన్దై తామోతరనే॥౧౧

ఆ.—(పఱ్పనాపన్) అవన్ నమ్మైవిడిక్కైయ్వతెన్నిల్; అళవిఱన్దవఴక్కైయుడైయనాయ్, నిరవధిక తేజః ప్రభృతికల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయనాయ్, ఎన్నై స్వేతరసర్వవిషయవైరాగ్యపూర్వకస్వానుభవైకభోగనాక్కిక్కొణ్డు ఎనక్కేతన్నైత్తన్దపరమోదారనాయ్, ఎన్నుడైయభోగ్యమాయ్, నిరతిశయసౌన్దర్యపరిపూర్ణమాన తిరుమలైయోడుళ్ళ సమ్బన్ధత్తాలే లబ్ధమానవిన్దవౌదార్యత్తైయుడైయనాయ్ తిరునాట్టిల్ దివ్యపురుషర్కళుక్కు నాథనాయ్, ఎనక్కు స్వామియాయాశ్రితపరాధీననాన వెమ్బెరుమానెన్నైయల్లతలియాన్; ఆతలాలవనెన్నైవిడానెన్గిఱార్. ౧౧.

అన్వ.—పఱ్పనాపన్ ఉయర్వఱ ఉయరుమ్ (౩) పెరుమ్ తిఱలోన్ ఎఱ్పరన్ (౬) ఎన్నై ఆక్కి కొణ్డు (౯) ఎనక్కే తన్నై తన్ద (౧౨) కఱ్పకమ్ ఎన్ అముతమ్ (౧౫) కార్ముకిల్ పోలుమ్ వేఙ్గడమ్ నల్ (౧౭) వెఱ్పన్ విశుమ్బోర్ పిరాన్ (౨౧) తామోతరన్ ఎన్దై (౨౩).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇప్పడియఱివుపిఱన్దనెఞ్జైయుడైయవెనక్కు అవన్ సర్వప్రకారోపకారకనానానెన్గిఱాన్.

జగదుత్పత్తిహేతువానతిరునాభికమలత్తైయుడైయనాయ్, ఉత్పన్నజగద్రక్షణార్థమాక మికవుమ్, ఉయరానిన్ఱ, (౩) అపరిచ్ఛిన్నైయాన, శక్తియైయుడైయనాయ్, ఇమ్మేన్మైయోడేయెన్బక్కలిలేతత్పరనాయ్, (౬) అతడియాకవెన్నై, ఉణ్డాక్కి, అఙ్గీకరిత్తు, (౯) ఎనక్కేయసాధారణమామ్బడి, తన్నై, తన్ద, (౧౨) కల్పకమాయ్, ఎనక్కు, భోగ్యమాయ్, (౧౫) తిరమ్బారామలుపకరిక్కుమ్ కాళమేఘసదృశనాయ్, అతుక్కు యోగ్యస్థలమాన తిరువేఙ్గడమెన్ఱుపేరాయ్, విలక్షణమాన, (౧౭) తిరుమలైయినిలైయైయుడైయనాయ్, ఇన్నిలైయిలే నిత్యసూరికళై, అనుభవిప్పిక్కిఱవాశ్రితభవ్యత్తైయుముడైయనాన, (౨౧) దామోదరన్, ఎన్నైయడిమైకొణ్డాన్. (౨౩) కల్పకత్తిఱ్కుట్టిలివనుక్కువాశి - అర్థియైయుణ్డాక్కుకైయుమ్, అవనైత్తానే స్వీకరిక్కైయుమ్, అనపేక్షిత్తై కొడుక్కైయన్ఱియేతన్నై కొడుక్కైయుమ్, తానే భోగ్యమాకైయుమ్. ౧౧.

అర్థము.—పద్మనాభుఁడును ఇతరోచ్ఛ్రియమునశించునట్లు వర్ధిల్లుచున్న (౩) గొప్ప శక్తికలవాఁడును నాయందాసక్తుఁడును (౬) నన్ను సృష్టించి స్వీకరించి (౯) నాకే తనను బ్రసాదించిన (౧౨) కల్పకమువంటివాఁడును నాకు అమృతమువలె భోగ్యస్వభావుఁడును (౧౫) కాళమేఘమువలెయుపకారకుఁడును తిరువేంగడమనితిరునామముకల విలక్షణమైన (౧౭) పర్వతమునందు వేంచేసియున్నవాఁడును వైకుంఠమునందున్న నిత్యసూరులకు నుపకారకుఁడునునైన (౨౧) దామోదరుఁడు నాస్వామి. (౨౩). ౧౧.

ఈ.—పతినోరాయిరప్పడి. అత్యన్తవిలక్షణనాయిరున్దువైత్తు, అత్యన్తసులభనాయ్ ఎన్నై యడిమైకొణ్డవన్ ఎన్నై యల్లతఱియానాన్ ఎన్గిఱార్.

(పఱ్పనాపన్) సకలజగదుత్పత్తికారణమాన తిరునాభికమలత్తైయుడైయవన్. (ఉయర్వఱవిత్యాది) వేదవాక్యఙ్గళాల్ పరిచ్ఛేదిత్తుప్పేశవొణ్ణాతపడియాన శౌర్యవీర్యాదిగుణప్రకర్షత్తైయుడైయవన్. తిఱల్ - పరాభిభవనసామర్థ్యమ్. అల్లాతగుణఙ్గళుక్కు ముపలక్షణమిత్తు. కారణత్వప్రయుక్తమాన మేన్మైయుమ్, పరాభిభవనసామర్థ్యన్దొడక్కమానగుణఙ్గళైయుమ్, ఇప్పడి యిరుక్కుమవన్. (ఎప్పొరుట్కుమ్) సమదేకచిత్తన్. (ఎన్నైయిత్యాది) ఔదార్యత్తిల్ ప్రసిద్ధమాయిరుప్పతు కల్పకమిఱే, అతిల్ వ్యావృత్తిశొల్లుకిఱతు.

(ఎన్నైయాక్కొణ్డు) అర్థికళైయుణ్డాక్కికొడుక్కుమతిల్లైయిఱే అతుక్కు.(ఎనక్కే)ఒరువనుక్కేకుడైవఱ్ఱిక్కొడుక్కుమతిల్లైయిఱేయతుక్కు. (తన్నైత్తన్ద) శిలప్రయోజనఙ్గళైక్కొడుక్కుమతల్లతుతన్నైక్కొడుక్కుమతిల్లైయిఱేయతుక్కు.(ఎన్నముతమ్) తాన్ భోగ్యమాయిరుక్కుమతిల్లైయిఱేయతుక్కు. ఎనక్కు నిరతిశయభోగ్యమానవన్. (కార్ముకిల్పోలుమ్వేఙ్గడనల్వెఱ్పన్) ఇన్దవౌదార్యత్తుక్కడితిరుమలైయిన్ సమ్బన్ధమ్; సహ్యాద్రిశ్రీనవౌదార్యమిఱే. కొడుత్తత్తైనినైయాతేకొడుక్కుమ్ మేఘమ్బోన్ఱస్వభావత్తైయుడైయ తిరుమలైయై

జీ-అ.—పతినోరాయిరప్పడి (పఱ్పనాపనిత్యాది) "పఱ్పనాపన్" ఇత్యాదికళ్ళామ్కటాక్షిత్తు (అత్యన్తవిలక్షణనాయెన్ఱతు). "తామోతరన్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (అత్యన్తసులభనాయెన్ఱతు). "ఎన్నై" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (ఎన్నైయడిమైకొణ్డవనెన్ఱతు). "ఎప్పొరుట్కుమ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (ఎన్నైయల్లతఱియానెన్ఱతు).

(ఉయర్వఱవిత్యాది). నాట్టారుడైయ వుయర్వల్పమామ్పడియాక వుయర్వినివపరిచ్ఛిన్నశక్తియైయుడైయవనెన్ఱుశబ్దార్థమ్. తిఱల్ - పరాభిభవనసామర్థ్యమానాల్, "శౌర్యాదిగుణప్రకర్షత్తైయుడైయవన్" ఎన్ఱుశొల్లక్కూడుమోవెన్న (అల్లాతవిత్యాది). "పఱ్పనాపన్" ఎన్ఱత్తైయుఙ్గూట్టియరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కారణత్వేత్యాది). ఎప్పొరుట్కుమ్ - ఎన్నిడత్తిలే తత్పరన్, అత్తాలే (సమదేకచిత్తనెన్ఱతు). వాక్యతాత్పర్యమ్ (ఔదార్యత్తిలిత్యాది).

వ్యావృత్త్యుపపాదనమ్ (అర్థికళైయిత్యాది). ఎన్నైయాక్కి - ఎన్నైయుణ్డాక్కి. కొణ్డు - అఙ్గీకరిత్తు. కుడైవఱ్ఱి - మోక్షదశాపర్యన్తమ్. ఎనక్కేతన్నైత్తన్ద - ఎనక్కేయసాధారణమామ్పడి తన్నైత్తన్దవెన్ఱుశబ్దార్థమ్. ఆక, కల్పకత్తిఱ్కాట్టిలివనుక్కువ్యావృత్తి - అర్థికళైయుణ్డాక్కైయుమ్, అనన్యార్హస్వీకారక్కైయుమ్, అనపేక్షితఙ్గొడుక్కైయన్ఱిక్కేతన్నైక్కొడుక్కైయుమ్, తానేభోగ్యమాకైయుమ్. "కార్ముకిల్పోలుమ్" ఎన్ఱతు - * వేఙ్గడత్తుక్కువిశేషణమ్. కార్ముకిల్పోన్ఱ "వేఙ్గడమ్" ఎన్గిఱపేరైయుడైయ విలక్షణమానతిరుమలైయైయుడైయవనెన్ఱుశబ్దార్థః. పదచ్ఛేదత్తియాల్ సిద్ధిత్తభావమ్(ఇన్దవౌదార్యత్తుక్కిత్యాది).ఇన్దవౌదార్యత్తుక్కు-"ఎనక్కేతన్నైత్తన్ద" ఎన్ఱుశొన్నవౌదార్యత్తుక్కు. (కార్ముకిల్పోలుమ్వేఙ్గడమెన్ఱు) మేఘసాదృశ్యఙ్గొన్నతు-మేఘత్తినుడైయ వౌదార్యమ్బోలేయిరుక్కుమెన్నుమత్తైప్పఱ్ఱి; అక్కైయాలే అత్తైప్పఱ్ఱి (ఇన్దవౌదార్యత్తుక్కడితిరుమలైయిన్ సమ్బన్ధమెన్గిఱార్) ఔదార్యంప్రవాహత్వేనహృదినిధాయాహ (సహ్యాద్రిశ్రీనవౌదార్యమిఱేయెన్ఱు). అతావతు- సహ్యపర్వతత్తినిన్ఱుమ్ ప్రవృత్తమానప్రవాహత్తుక్కు నాశమిల్లాతాప్పోలే, తిరుమలైయోట్టైసమ్బన్ధమడియాకవుణ్డాన భగవదౌదార్యత్తుక్కు మొరుకాలుమ్ సఙ్కోచమిల్లైయెన్ఱపడి. "కార్ముకిల్" ఇత్యాదిక్కుశబ్దార్థమ్ (కొడుత్తత్తైయిత్యాది).

అ-అ-వి.—"పూర్వాక్షతేస్స్మృతిరహితం శత్రుసేనాయామత్యాసన్నాయామపి అభీరుత్వమ్- శౌర్యమ్. శత్రుసేనాయాంస్వసేనాయామివప్రవేష్టృత్వమ్ - వీర్యమ్. స్వయమక్షతత్వేనపరసంహర్తృత్వమ్ - పరాక్రమః" ఇతివదన్తి. ఇవ్విడత్తిలే - ౧ "కపోలేజానక్యాఃకరికలభదన్తద్యుతిముషిస్స్మరస్మేరంగణ్డోడ్డమరపులకంవక్త్రకమలమ్ | ముహుఃపశ్యఞ్ఛృణ్వన్రజనిచరసేనాకలకలంజటాజూటగ్రన్థింద్రఢయతిరఘూణాంపరివృఢః" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్ ——— ౨ "ద్విశ్శరంనాభిసన్ధత్తేద్విస్థాపయతినాశ్రితాన్ । ద్విర్దదాతినచార్థిభ్యోరామోద్విర్నాభిభాషతే".—

౧॥ ౨॥

ఈ.—త్తనక్కు వాసస్థానమాకవుడైయవన్. (పిఱమ్మార్ పిరానిత్యాది) నిత్యసూరికళుక్కు నిర్వాహకనాయిరున్దువైత్తు, ఆశ్రితరానఇడైయరుక్కుమిడైచ్చికళుక్కుమ్ కట్టవుమడిక్కవుమామ్పడి వన్దనతరిత్తు, అచ్చేయలాలేయెన్నై యడిమైకొణ్డవన్. ౧౧.

జీ-అ.—"పిఱమ్మార్ పిరాన్ - తామోతరన్ - ఎన్దై" ఎన్ఱన్వయిత్తుభావమ్ (నిత్యసూరికళుక్కిత్యాది). పఱ్పనాపనుయర్వఱవుయరుమ్ పెరున్దిఱలోన్ - ఎన్నైయాక్కిక్కొణ్డిత్యారభ్య, పిఱమ్మార్ పిరాన్ - తామోతరన్ - ఎన్దై - ఎప్పరన్ ఇత్యన్వయః. ఇప్పాట్టిల్ - ఉపాయోపేయత్వపరత్వసౌలభ్యఙ్గళుమ్, పరాభిభవనసామర్థ్యన్దొడక్కమానగుణఙ్గళుమ్శొల్లుకిఱతు. ౧౧.

అ-అ-వి.—పిఱమ్మార్ పిరానాయ్-పఱ్పనాపనాయ్ ఉయర్వఱవుయరుమ్ పెరున్దిఱలోనాయ్ తామోతరనాయ్-కార్ముకిల్ పోలుమ్ వేఙ్గడనల్వెఱ్పనాయ్ - ఎన్దైయాయ్ - ఎన్నైయాక్కిక్కొణ్డు ఎనక్కేతన్నైత్తన్దకఱ్పకమాయ్- ఎన్నముతమానవన్ - ఎప్పరనిత్యన్వయః ౧౧.

తాత్పర్యము.—జగదుత్పత్తికిఁగారణమైన నాభికమలముకలవాఁడును పరిచ్ఛేదింపనశక్యములైన నిరవధికకల్యాణగుణములుకలవాఁడును ఇతరవిషయవైరాగ్యపూర్వకముగ స్వానుభవమును నాకుఁబ్రసాదించిన పరమోదారుఁడును తిరుమలలో వేంచేసి సేవసాదించుచున్న సర్వసులభుడును భోగ్యభూతుఁడును నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుఁడును నన్నుదాసునిగాఁ బరిగ్రహించినవాఁడునునైన భగవంతుఁడు నన్నుదప్ప ఇతరములనెఱుఁగనివాఁడాయెను. ౧౧.

మూ.—తామోతరనై త్తనిముతల్వనై ఞాలముణ్డవనై । యామోతరమఱియ వొరువర్క్కెన్తొ ఴుమవర్కళ్
తామోతరనురువాకియ §శివర్క్కున్దిశైముకర్క్కు । నామోతరమఱియ వెమ్మానైయెన్నాళ్వినైయే.

ఆ.—(తామోతరనై) ఆశ్రితపరతన్త్రినాయ్, సర్వజగదేకకారణమాయ్, సర్వజగద్రక్షకనాయిరున్దవెమ్పెరుమానై, ఒరువర్క్కుఞ్జానఱియలామోవెన్ఱు తొழுకిఱ, పరమప్రరుషశేషతైకస్వభావరానశివఱ్కుమ్ తిశైముకఱ్కుమ్ ఎమ్మానైయెన్నాళ్వినైనైత్తరమఱియలామోవెన్ఱుకొణ్డు, అవనుడైయవపరిచ్ఛేద్యమహత్త్వత్తైచ్చొల్లి, ఏవంభూతనానవన్గిడీరెప్పరనాయిరుక్కిఱవనెన్గిఱార్. ౧౨.

అన్వ.—తామోతరనై తనిముతల్వనై ఞాలముణ్డవనై (3) తరమ్ అఱియ ఒరువర్క్కు (౬) ఆమో ఎన్ఱు తొழுమవర్కళ్ (౯) తామోతరన్ ఉరువాకియ శివఱ్కుమ్ (౧౨) తిశైముకఱ్కుమ్ ఎన్ ఆళ్వినైన్ (౧౪) ఎమ్మానై తరమ్ అఱియవామో. (౧౫)

పన్ని.—అనన్తరమ్, తమ్మళవిలవన్పణ్ణినవుపకారమతిశయితజ్ఞానర్క్కుమళవిడవొణ్ణాతెన్గిఱార్.

ఆశ్రితపారతన్త్ర్యత్తైయుమ్, సమస్తజగదేకకారణత్వత్తైయుమ్, ప్రళయాపత్సఖత్వత్తైయుముడైయవనై, (3) పరిచ్ఛేదిత్తు, అఱియ, ఒరువర్క్కుమ్, (౬)పోమో?, ఎన్ఱు, తొழுమవర్కళాయ్, (౯)అన్దదామోదరనుక్కు, ప్రకారతయా శేషభూతరాన, రుద్రినుక్కుమ్,(౧౨) బ్రహ్మావుక్కుమ్, కడుకిలేకడలైమడుత్తాప్పోలేఎన్బక్కలిలే, తన్గుణార్ణవత్తైవైత్తు, (౧౪) ఎన్నైయడిమైకొణ్డస్వామియై, అళవిట్టు, అఱియపోమో?. (౧౫) సామాన్యమానవుపకారఙ్గళైయఱిన్దాలుమ్, ఎన్బక్కల్ పణ్ణినవిశేషోపకారమఱియవరితెన్ఱుకరుత్తు. ౧౨.

అర్థము.— త్రాటిచేఁగట్టఁబడినవుదరముకలవాఁడును అద్వితీయకారణభూతుఁడును ప్రళయకాలమందులోకములనుమ్రింగినవాఁడునునైనవానిని (3) పరిచ్ఛేదించి ఎఱుంగుటకు నొకరికిని (౬) శక్యమా ? అని నమస్కరించువారును (౯) దామోదరునియొక్క శేషభూతులునునైన శివునికిని (౧౨) దిక్కులసంఖ్యయైననాలుగుముఖములుగలబ్రహ్మకును(వీరికి). నాయొక్క సముద్రమువంటినీలకొంతికలవాడును (౧౪) స్వామియునైనశ్రియఃపతిని పరిచ్ఛేదించి ఎఱుఁగశక్యమా? (౧౫). ౧౨.

---

§ ఆడైయవళైన్దానిల్ "బహువచనప్రత్యయో రేఫః" ఎన్గైయాలే ఈట్టిన్ పాఠమ్ "శివర్క్కుమ్తిశైముకర్క్కు" ఎన్ఱు ఇడైయినమూకసిద్ధిక్కిఱతు; ఇతరవ్యాఖ్యానఙ్గళి లేకవచనాన్త వివరణస్వారస్యత్తాలే వల్లినమాకవుమామ్.

ఈ.—పన్నిరణ్డామ్బాట్టు. "ఎప్పరన్" ఎన్గిఱపడియే - ఎన్నళవిలవన్ శెయ్ తాప్పోలే శెయ్ వార్ క్కు వనై క్కాణలామల్లతు, "స్వయత్నత్తాలేయఱివోమ్" ఎన్బార్ క్కు అఱియప్పోకాతెన్గిఱార్.

తా మోతరనై త్తనిముతల్వనై ఞాలముణ్డవనై ఒరువర్ క్కుత్తానాయిఱ్ఱు బ్రహ్మాదికళ్ శొల్లువతు. (తా మోతరనై) అవనాశ్రితపరతన్త్రనాయ్ నిఱ్కుమనిలైయై యఱియప్పోమో ? (తనిముతల్వనై) ౧"సదేవసోమ్యేదమగ్రఆసీత్"ఎన్గిఱపడియే-త్రివిధకారణముమ్ తానేయాయిరుక్కుమవిరుప్పై యఱియప్పోమో?. (ఞాలముణ్డవనై) ఉణ్డాక్కి విడుకైయన్ఱిక్కే, ఆపత్సఖనాయ్ నిఱ్కుమ్ నిలైయై యఱియప్పోమో?. ఆమోతరమఱియవొరువర్ క్కు ఎన్నానిఱ్పార్ కళ్. తాఙ్గళెల్లామఱిన్దార్ కళాకనినైత్తు, ఆమోతరమఱియవొరువర్ క్కు ఎన్ఱే తొழுమవరాయ్; తా మోతరనురువాకియ - సర్వేశ్వరనుక్కు శరీరవద్విధేయరాన శివర్ క్కుమ్ తిశైముకర్ క్కుమ్ తరమఱియవామో?. అల్లాతారిఱ్కాట్టిల్ తాఙ్గళఱిన్దార్ కళాక అభిమానిత్తిరుక్కుమవర్ కళాలేతానఱియప్పోమో?. ఆరైత్తానెన్నిల్ (ఎమ్మానైయెన్నాళీవణ్ణనై) కుళప్పడియిలేకడలైమడుత్తాప్పోలే, తాన్ గుణార్ణవమాయిరుక్కుమవిరుప్పైయెనక్కఱివిత్తవనై. ఇప్పడిఅవన్ తానేకాట్ట,నాన్ కణ్డాప్పోలే కాణ్బార్ క్కు క్కాణలామిత్తనైయల్లతు, స్వయత్నత్తాల్ కాణ్బార్ క్కు అఱియప్పోమో?. ఎమ్మానైయెన్నాళీవణ్ణనై - తా మోతరనైత్తనిముతల్వనై ఞాలముణ్డవనై ఆమోతరమఱియవొరువర్ క్కెన్ఱే తొழுమవర్ కళాయ్, తా మోతరనురువాకియ శివర్ క్కుమ్ తిశైముకర్ క్కుమ్ తరమఱియవామో వెన్ఱన్వయమ్. ౧౨.

జీ-అ.—పన్నిరణ్డామ్బాట్టు (తా మోతరనైయిత్యాది) ఎన్నళవిలవన్ శెయ్ తాప్పోలే శెయ్ వార్ క్కన్ఱు - ఎన్నళవిలనుగ్రహమ్ శెయ్ తాప్పోలే యనుగ్రహిక్క నినైత్తార్ క్కన్ఱపడి.

"తా మోతరనై" ఎన్ఱతోడఙ్గి, "ఒరువర్ క్కు" ఎన్నుమళవుమ్ - బ్రహ్మాదికళ్ వార్తైయెన్గైక్కాకవరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (తా మోతరనైయిత్యాది). ఇప్పదత్రయత్తుక్కు భావమ్ (అవనిత్యాది). "తనిముతల్వన్" ఎన్ఱు - నిమిత్తోపాదానఙ్గళ్ శొన్నతు - సహకారికారణత్తుక్కుముపలక్షణమ్. సమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (ఉణ్డాక్కియిత్యాది). ౨ "యస్యామతం తస్యమతం మతంయస్యనవేదసః" ఇత్యేవమాకారేణహి తేపివదన్తి, శివర్ క్కుమ్ తిశైముకర్ క్కుమ్ తరమఱియవామో" ఇతికథముచ్యత ఇత్యత్రాహ (ఆమోతరమఱియవిత్యాది). ఒరువర్ క్కుమ్ - తరమఱియవామోవెన్ఱన్వయమ్. తరమఱియవామో - పరిచ్ఛేదిత్తఱియవామో?. తరమ్ - పరిచ్ఛేదమ్. "శివర్ క్కుమ్ తిశైముకర్ క్కుమ్" ఎన్ఱ పూజోక్తిక్కు భావమ్ (అల్లాతారిలిత్యాది). "ఆళీవణ్ణనాన - ఎమ్మానై" ఎన్ఱన్వయిత్తరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (కుళప్పడియిలేయిత్యాది). ఆళీపోన్ఱస్వభావత్తైయుడైయవనెన్ఱు శబ్దార్థమ్. "ఎమ్మానైయెన్నాళీవణ్ణనై" ఎన్ఱతు - ఆழ்వార్ వార్తై. ఆనాలొరుత్తరాలుమఱియప్పోకాతోవెన్న; "ఎమ్మానై" ఎన్ఱత్తాల్ సూచితంభావమాహ (ఇప్పడియిత్యాది). ఎమ్మానైయెన్నాళీవణ్ణనై - తా మోతరనైత్తనిముతల్వనై ఞాలముణ్డవనై - ఒరువర్ క్కు - తరమఱియవామో - ఎన్ఱుతొழுమవర్ కళాయ్ త్తామోతరనురువాకియశివర్ క్కుమ్ తిశైముకర్ క్కుమ్ - తరమఱియ ఆమోవిత్యన్వయః. ౧౨.

అ-అ-వి.—"శివర్ క్కుమ్ తిశైముకర్ క్కుమ్" ఇతిబహువచనప్రత్యయో రేఫః - ౩"ఉయర్వ్విమిళీవుమువప్పుమ్ శిఱప్పుమ్ మయర్విల్ తిశై పాల్ మయఙ్గుమ్" ఇతి ద్రమిడోక్తన్యాయేన, తత్తద్హృదయగతాభిమానాతిశయపర ఇత్యభిప్రాయేణభావమాహ (అల్లాతారిఱ్కాట్టిలితి). యద్వా, "శివర్ క్కుమ్ తిశైముకర్ క్కుమ్" ఎన్గిఱచశబ్దత్తుక్కు భావమ్ (అల్లాతారిలిత్యాది).—౪"నిర్గుణస్యాప్రమేయస్య" ౫"అలన్ఱు వైలైనీరుళ్ళతో" ౬ "ఆలనిழల్ కీழ్" ఇత్యాదికవికథాయోగ్యం ద్రష్టవ్యమ్.—తా మోతరనై త్తనిముతల్వనై ఞాలముణ్డవనై తరమఱియ - ఒరువర్ క్కామో - ఎన్ఱే తొழுమవర్ కళ్ తా మోతరనురువాకియ శివర్ క్కుమ్ తిశైముకర్ క్కుమ్ - ఎన్నాళీవణ్ణనై - ఎమ్మానై త్తరమఱియవామో ఎన్ఱురైయన్వయమ్. ౧౨.

౧॥ ఛాం-౬-౨-౧. ౨॥ కే-ఉ-౨. ౩॥ తొల్ కాప్పియమ్. ౪॥ వి-పు-౧-౩-౧. ౫॥ ౧-తి-అ-౬౯. ౬॥ ౪-తి-అ-౧౭.

ప్ర-తి.— (తామోతరనై త్తనిముతల్వనై) ఛాన్దోగ్యే షష్ఠప్రపాఠకే సద్విద్యాయామ్ [౨], "సదేవసోమ్యేదమగ్ర ఆసీదేకమేవాద్వితీయమ్ - తదైక్షతబహుస్యాం ప్రజాయేయేతి". ౧౨.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—ఆశ్రితపరతంత్రుఁడును సర్వజగదేక కారణభూతుఁడును సర్వజగద్రక్షకుఁడును నైనభగవంతుని పరిచ్ఛేదించి తెలిసికొను టకు శక్యమా? అని యనుసంధించుచు నమస్కరించియు భగవచ్ఛేషభూతుఁడైన శివునికిని బ్రహ్మకును, తనగుణగణములను నాకుఁగనుపఱచి నన్ను వశీకరించిన సర్వస్వామిని పరిచ్ఛేదించి తెలిసికొనశక్యమా?. ఇట్టి మహత్త్వముకలవానిని స్వయత్నముచేఁ దెలిసికొనుటయశక్యము. ౧౨.

మూ.— వణ్ణమామణిచ్చోతియై యమరర్ తలైమకనై ।
కణ్ణనై నెడుమాలై త్తెన్కురుకూర్చ్చడకోపన్ ।
పణ్ణియతమిழ்మాలై యాయిరత్తుళ్ళివై పన్నిరణ్డుమ్ ।
పణ్ణిల్పన్నిరునామప్పాట్టణ్ణల్తాళణైవిక్కుమే ॥ ౧౩.

ఆழ்వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆ.— (వణ్ణమామణి) ఇత్తిరువాయ్మొழிవల్లారెమ్పెరుమానై ప్పెఱువారెన్గిఱార్. ౧౩.

తిరుక్కురుకై ప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.— వణ్ణమ్ మా మణి (౩) శోతియై అమరర్ తలైమకనై (౬) కణ్ణనై నెడుమాలై తెన్ (౯) కురుకూర్ శడకోపన్ పణ్ణియ (౧౨) తమిழ் మాలై ఆయిరత్తుళ్ పణ్ణిల్ (౧౫) పన్నిరునామప్పాట్టు ఇవై పన్నిరణ్డుమ్ అణ్ణల్ (౧౮) తాళ్ అణైవిక్కుమ్. (౨౦).

పన్నీ.— అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు ఫలమాక భగవత్ప్రాప్తియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

నిఱత్తైయుడైత్తాయ్, పెరువిలైయనాన, నీలమణియినుడైయ, (౩) ఒళిపోలేయిరుక్కిఱ తేజస్సైయుడైయనాయ్, ఇవ్వழக నిత్యసూరికళుక్కుమ్, పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాత పెరియవనాయ్, (౬) ఆశ్రితరైత్తానే యనుభవిక్కుమవనాయ్, అతుక్కడియాన నిరతిశయవ్యామోహత్తైయుడైయనానవనైప్పఱ్ఱి, అழకియ, (౯) తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాన, ఆழ்వార్, శెయ్తవైయాయ్, (౧౨) సర్వాధికారమాన ద్రావిడసన్దర్భరూపమాన, ఆయిరన్దిరువాయ్మొழிక్కుళ్ళుమ్, పణ్ణిలేవర్తిప్పతాయ్, (౧౫) తిరుద్వాదశనామత్తైప్పఱ్ఱి వరుకిఱ పాట్టాన, ఇవై పన్నిరణ్డుమ్, సర్వేశ్వరన్, (౧౮) తిరువడికళై, ప్రాపిక్కుమ్. (౨౦) ఇతు కలిత్తుఱై. ౧౩.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.— మంచిరూపముకల గొప్ప నీలరత్నమువంటి (౩) శరీరముకలవాఁడును నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుఁడును (౬) కృష్ణావతారంబెత్తిన (ఆశ్రితసులభుఁడును) గొప్పవ్యామోహముకలవాఁడును నైనభగవంతునివిషయముగ సుందరమైన(౯)తిరునగరికి నిర్వాహకులైన శఠకోపముని సాదించిన(౧౨) ద్రావిడపాశురరూపములైన వెయ్యిపాశురములలో గానమందున్న (౧౫) ద్వాదశనామములుగలపాశురములను ఈపంన్రెండును సర్వేశ్వరునియొక్క (౧౮) శ్రీపాదములను బొందించును. (౨౦) ౧౩.

ఈ.— నిగమత్తిల్ - ఇత్తిరువాయ్మొழிకళ్ పత్తుం, ఇత్తిరువాయ్మొழிతానే ఎమ్బెరుమానైత్తిరువడి కళిలే చ్చేర్త్తువిడు మెన్గిఱార్.

(వణ్ణమ్) అழகియ నిఱత్తైయుడైత్తాయ్ ప్పెరువిలైయనాన రత్నమ్బోలేయిరుక్కిఱ విగ్రహత్తైయుడై యవనై. (వణ్ణమామణిచ్చోతియై) వణ్ణమ్ - నిఱమ్. (మామణి) మా - కఱుప్పు. కఱుత్తమణిపోలే. నీలరత్నమ్బోన్ఱ వడివిల్ తేజస్సైయుడైయవనెన్ఱుమామ్. ఇవ్వழகైక్కొణ్డిక్కొళ్ళుమ్ భోక్తాక్కళై చ్చొల్లుకిఱతు. (అమరర్ తలైమకనై) ఒరునాడాక అనుభవియానిన్ఱాలుమ్ తన్నழகై ప్పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతిరుక్కిఱవనై. (కణనై) అవర్కళేయనుభవిత్తుప్పోకామే, ఇఙ్గుళ్ళారుమనుభవిక్కుమ్బడి కృష్ణనాయ్వన్దవతరిత్తవనై. (నెడుమాలై) ఒరువనై విషయీకరిత్తాల్, అవనళవిల్ తలైక్కట్టాత వ్యామోహత్తైయుడైయవనై.

(తెన్గురుకూర్చ్చడకోపఱ్ పణ్ణియ) వేదమ్బోలే పిఱప్పిలియన్ఱు. “ అపౌరుషేయమ్ ” ఎన్నుమతిలుమ్ వీఱుణ్డాయిరుక్కిఱతాయిత్తు వక్తృవిశేషత్తాలే. ఇవై పణ్ణిలేయాయిత్తునడన్దతు. (పన్నిరునామప్పాట్టు) వైష్ణవత్వచిహ్నమాన తిరునామఙ్గళై వైత్తుప్పాడినవై. ఇవై శెయ్వతెన్నెన్నిల్ (అణ్ణల్ తాళణైవిక్కుమ్) సర్వేశ్వరన్తిరువడికళోడే శేర్త్తువిడుమ్. ఇత్తిరువాయ్మొழிయోడెసమ్బన్ధన్దానే కేశవన్దమరాక్కివిడుమ్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - తమ్మోడు సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళుమెల్లారుమ్ తమ్మైప్పోలే విషయీకృతరానార్కళెన్ఱార్; ఇరణ్డామ్బాట్టిల్-అతుక్కడి నారాయణనాకైయాలే ఎన్ఱుమ్, అన్నారాయణశబ్దార్థత్తైయు మరుళిచ్చెయ్తార్; మూన్ఱామ్బాట్టిల్ - ఇప్పడి విషయీకరిక్కైక్కు హేతుశొన్నార్; నాలామ్బాట్టిల్-సర్వకాలముమ్ తన్నై యేయనుభవిక్కుమ్బడి పణ్ణినానెన్ఱార్; ఐన్దామ్బాట్టిల్ - ఇప్పడి తమ్మైయనుభవిప్పిత్తత్తాలే అవఙ్గవడివిల్ పుకరై

జీ-అ.— నిగమమ్ (వణ్ణమామణియిత్యాది) “పన్నిరునామప్పాట్టణ్ణల్ తాళణైవిక్కుమ్” ఎన్ఱ పదఙ్గళైక్కొణ్డుక్తిత్తవతారికై (ఇత్తిరువాయ్మొழிయిత్యాది).

ప్రథమార్థత్తిల్, వణ్ణమ్ - అழகియనిఱమ్. “మా” ఎన్ఱు - మహత్తై. “శోతి” ఎన్ఱు - విగ్రహమ్. ద్వితీయార్థత్తిల్, “మామణి-వణ్ణచ్చోతి” ఇత్యన్వయః. “మా” ఎన్ఱు - కఱుప్పాయ్, నీలమణియెన్ఱపడి. “ వణ్ణమ్ ” ఎన్ఱు - నిఱత్తుక్కాశ్రయమాన విగ్రహత్తైలక్షిక్కిఱతు. “తలైమకనై” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఒరు నాడాకవిత్యాది). సమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (అవర్కళేయిత్యాది).

పిఱప్పిలియన్ఱాకిల్ వీఱుణ్డాకక్కూడుమో వెన్న (అపౌరుషేయమిత్యాది). వీఱు - అతిశయమ్. వక్తృవిశేషత్తాలే యెన్ఱవిడత్తిల్ - ౧ “బ్రహ్మవాదినోవదన్తి” ౨ “సహోవాచవ్యాసఃపారాశర్యః” ౩ “యద్వైకిఞ్చమనురవదత్తద్భేషజమ్. ఎన్నిరుక్కైయాలే, ౪* మయర్వఱ మతినలమ్బెఱ్ఱు వివక్షైయ శ్రీసూక్తివైలక్షణ్యమ్ కింపునర్న్యాయసిద్ధమిఱే యెన్ఱపడి. తెన్గురుకూరిత్యాదిక్కు - అழகియతిరునగరిక్కు నిర్వాహకరాన వాళ్వారరుళిచ్చెయ్త, ద్రామిడసన్దర్భరూపమాన వాయిరత్తినుళ్ళుమ్, పణ్ణిలే వర్తిప్పతాయ్ త్తిద్వాదశనామత్తైప్పఱ్ఱివరుకిఱ పాట్టానవివై పన్నిరణ్డుమెన్ఱు శబ్దార్థమ్. “పన్నిరునామప్పాట్టు” ఎన్ఱవిడత్తిలే వివక్షితమ్ విశేషమాహ (వైష్ణవత్వేత్యాది). పూర్వవాక్యత్తైవివరిక్కిఱార్ (ఇత్తిరువాయ్మొழிయిత్యాది).

అ-అ-వి.— ద్వితీయేఽర్థే, సర్వథాసామ్యాత్ మణిశబ్దేన - విగ్రహఉచ్యతే. “ముత్తువమై” ఎన్ఱు తమిழ்ర్. ౫ “వైయఙ్గొణ్డతడన్దామరై” ఇతివత్.——“మయర్వఱమతినలమరుళినన్” ఇతి - జ్ఞానానుదయాన్యథాజ్ఞాన విపరీతజ్ఞానకర్మవాసనారుచ్యాదిసకలహేయనిరసన పూర్వకం భగవత్ప్రసాదలబ్ధపరిపూర్ణజ్ఞానవైభవస్య, అఖిలచేతనోజ్జిజీవయిషోః పరాఙ్కుశార్యస్య ప్రత్యక్షసమానాకారానుభవపరీవాహప్ర

౧॥ శ్వే-ఉ-౧. ౨॥ య-వే-అ-ప్ర ౧-పం-౧. ౩॥ య-వే-కా-౨-ప్ర-౨-పం-౫౫. ౪॥ ౧-౧. ౫॥ ౫౯-౯.

ఈ.—చొన్నార్; ఆఱామ్పాట్టిల్-ఇప్పడి యెన్నై విషయీకరిక్కైక్కడి నిర్హేతుకకృపై యెన్నార్; ఏఴామ్పాట్టిల్ - తన్నైయే సర్వకాలమనుభవిక్కుమ్పడియాన నెఞ్జై త్తన్దానెన్నార్; ఎట్టామ్పాట్టిల్ - తన్దవళవన్ఱిక్కే విరోధియాన నెఞ్జైయుమ్ పోక్కినానెన్నార్; ఒన్బతామ్పాట్టిల్ - తన్నుడైయ కల్యాణగుణఙ్గళైయే నాననుభవిక్కుమ్పడి యెన్హృదయత్తిలే పుకున్దానెన్నార్; పత్తామ్పాట్టిల్ - అనుభవవిరోధియాన ఇన్ద్రియఙ్గళైయుమ్ తన్వశీయాక్కిక్కొణ్డానెన్నార్; పతినోరామ్పాట్టిల్ - ఏవమ్భూతనానవన్ ఎన్నై యల్లతఱియానానానెన్నార్; పన్నిరణ్డామ్పాట్టిల్ - ఎన్నైప్పోలే కాణ్బార్క్కు క్కాణలామతొழிయ స్వయత్నత్తాలఱియప్పోకాతెన్నార్; నిగమత్తిల్ - ఫలమ్శొల్లి త్తలైక్కట్టినార్, ౧౩.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్

జీ-అ.—హేతుశొన్నారెన్నతు - "మాతవనెన్న తేకొణ్డు" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. (ఇప్పడి యెన్నై విషయీకరిక్కైక్కడి) ఉక్తిమాత్రత్తైయే వ్యాజమాక్కి విషయీకరిక్కైక్కడి. ౧౩.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అ-అ-వి.—వృత్తమిదం శాస్త్రం వేదానామపి సాక్షిభూతత్వాత్ వేదేభ్యోఽభ్యర్హితప్రమాణం భవతీతి భావః.———వణ్ణమామణిచ్చోతియైయెన్ఱు తొడఙ్గి, ఆయిరత్తుళ్ పత్తిల్ పన్నిరునామప్పాట్టు - ఇవై పన్నిరణ్డుమ్ - అణ్ణల్ తాళ్ఙైవిక్కుమ్ ఎన్ఱురైయన్వయమ్. ౧౩.

తాత్పర్యము.—దివ్యతేజస్సుకల నీలరత్నమువంటి దివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడును నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుఁడును ఆశ్రితసులభుఁడును నాశ్రితులయందు నిరతిశయ వ్యామోహముకలవాఁడును నైన శ్రియఃపతిని ననుభవించి యాళ్వార్లుపాడించిన వెయ్యిపాశురములలో నీపండ్రెండుపాశురముల ననుసంధించువారు సర్వేశ్వరునియొక్క పాదపద్మములయందు కైంకర్యములను జేసి నిరతిశయానందము నొందుదురు.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ తిరువాయ్మొழிక్కానశ్లోకమ్.

(కేశవన్తమర్) తే కేశవాభిమతతామభజన్త హన్త యే మామకా ఇతి వదన్నధిసప్తమం సః।
తస్య స్వరూపగుణచేష్టితవాచినామభూతద్విషట్కముఖరో ముముదే మునీన్ద్రః. ౧౪.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము —యే - ఎవరు, మామకాః - నాసంబంధులో, తే - వారు, కేశవాభిమతతామ్ - శ్రియఃపతికినిష్టులగుటను, అభజన్త-పొందిరి; హన్త! - ఆశ్చర్యము!. ఇతి - అని, వదన్ సన్ - చెప్పుచున్నవారగుచు, తస్య - ఆశ్రియఃపతియొక్క, స్వరూపగుణచేష్టితవాచినామభూతద్విషట్కముఖరః - స్వరూపగుణచేష్టితములకు వాచకతిరునామములగు ద్వాదశనామములనుపాడించుచున్న, మునీన్ద్రః - మునిశ్రేష్ఠులగు శఠకోపముని, అధిసప్తమమ్ - ఏడవతిరువాయ్మొழிయందు, ముముదే-సంతోషించిరి. ౧౪.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు తమతోసంశ్లేషించినందున వానికి తమయందుజనించిన ప్రీత్యతిశయము తమసంబంధిసంబంధులపర్యంతము ప్రవహించినదిచూచి యత్యాశ్చర్యమునొందినవారై యాళ్వార్లు తమనుగటాక్షించుటకుఁ దగుమైన వానిస్వరూపగుణచేష్టితములకు వాచకములైన ద్వాదశతిరునామములను నీఏడవతిరువాయ్మొழிయందనుభవించి యానందించిరి. ౧౪.

ద్ర-తా.— (కేశవన్తమర్)—సర్వాదిస్సర్వనాథ స్త్రిభువనజననీవల్లభస్స్వాశ్రితార్థీవిష్వగ్వ్యాప్త్యాఽతిదీప్తో విమతనిరసనస్స్వాఙ్ఘ్రిసద్భక్తిదాయీ। విశ్వాప్త్యైవామనాఙ్గస్స్వవిభవరసదస్స్వాన్త నిర్వాహయోగ్యస్స్వార్థేహో బన్ధమోక్తా స్వజనహితతయా ద్వాదశాఖ్యాభిరూచే. ౧౯

అర్థము.—సర్వాదిః - సర్వకారణభూతుఁడును, సర్వనాథః - సర్వస్వామియు, త్రిభువనజననీవల్లభః - త్రిలోకమాతయైన పిరాట్టికి వల్లభుఁడును, స్వాశ్రితార్థీ - తననాశ్రయించువారలనుయాచించువాఁడును, విష్వగ్వ్యాప్త్యా - సర్వత్రవ్యాప్తిచేతను, అతిదీప్తః - మిక్కిలి ప్రకాశించువాఁడును, విమతనిరసనః-విరోధులనుసంహరించువాఁడును, స్వాఙ్ఘ్రిసద్భక్తిదాయీ-తనపాదములయందనన్యప్రయోజనమైనభక్తిని (ఆశ్రితులకు) నిచ్చువాఁడును, విశ్వాప్త్యై-జగత్తునుబొందుటకొఱకు, వామనాఙ్గః-వామనశరీరముకలవాఁడును, స్వవిభవరసదః-తనయైశ్వర్యసారమునమభవింపజేయువాఁడును, స్వాన్తనిర్వాహయోగ్యః-అన్తఃకరణమును (తనపాదారవిందములనువిడువకనుండునట్లు) నిర్వహించుటకుఁదగినవాఁడును, స్వార్థేహః-తనవిషయమైనవ్యాపారములుకలవాఁడును, బన్ధమోక్తా-(సంసార)బంధమునువిడిపించువాఁడునునైన(భగవంతుఁడు), స్వజనహితతయా-తనయాశ్రితజనులకుఁగూడహితమునుజేయువాఁడగుటచేత, ద్వాదశాఖ్యాభిః-ద్వాదశతిరునామములచే, ఊచే-సాదించిరి. ౧౯.

వ్యా.—(సర్వాదిః) కేశవన్తమరిత్యాది-౧"కఇతిబ్రహ్మణోనామ" ఇత్యాదికళిల్పడియే సర్వకారణమాయ్;(సర్వనాథః) నారణన్ముఴువేఴులకుక్కునాతన్ - సర్వస్వామియుమాయ్; (త్రిభువనజననీవల్లభః) మాతవనెన్ఱ తేకోణ్డు - పెరియపిరాట్టియారుక్కువల్లభనుమాయ్; (స్వాశ్రితార్థీ) ఎమరేఴేఴుపిఱప్పుమ్ మేవుదన్దైయమాక్కినాన్ - "బహువాకవాశ్రితరఙ్గాకవేణుమ్" ఎన్ఱుపార్థిక్కుమవనుమాయ్; (విష్వగ్వ్యాప్త్యాతిదీప్తః) విట్టిలఙ్గుకరుఞ్జుడరిత్యాది - నిరవధికతేజోరూపనుమాయ్; (విమతనిరసనః) మతుసూతనైయన్ఱిమఱ్ఱిలేన్ - విరోధినిరాసకనుమాయ్; (స్వాఙ్ఘ్రిసద్భక్తిదాయీ) నిన్పాతపఙ్గయమేమరువిత్తొఴుమ్మనమేతన్దాయ్ - తన్తిరువడికళిలే యనన్యప్రయోజనైయాన భక్తియైయాశ్రితరుక్కుక్కొడుక్కుమవనుమాయ్; (విశ్వాప్త్యైవామనాఙ్గః) వామననెన్మరదకవణ్ణన్ - మహాబలియాలేయపహృతమానలోకత్తైమీట్కైక్కాక వామనరూపత్తైయుడైయనుమాయ్; (స్వవిభవరసదః) శిరీఇతరన్ శెయ్యతామరైక్కణ్ణనెన్ఱిరాప్పకల్ - తన్నుడైయ శ్రియఃపతిత్వపుణ్డరీకాక్షత్వఙ్గళాకిఱవైశ్వర్యత్తై సర్వకాలముఙ్గొల్లియలప్పుమ్పడిపణ్ణుమవనుమాయ్; (స్వాన్తనిర్వాహయోగ్యః) ఇరుడీకేశనెమ్బిరానిత్యాది - హృషీకేశనాకైయాలే మనస్సైత్తన్తిరువడికళిల్ నిఱ్ఱుమ్పేరాతపడి నిర్వహిక్కవల్లనుమాయ్; (స్వార్థేహః) ఎఱ్పరనెన్నైయాక్కిక్కొణ్డెనక్కేతన్నైత్తన్దకఱ్పకమ్ - స్వార్థమాకచేతనరైయర్థికళాక్కిత్తన్నైయనుభవిక్కక్కొడుక్కుమవనుమాయ్; (బన్ధమోక్తా) తామోతరనైత్తనిముతల్వనై - ౨"దామోదరంబన్ధగతమ్" ఎన్గిఱపడియే బన్ధగతర్క్కు మోక్షహేతువాన దామోదరత్వత్తైయుడైయనుమాయిరుక్కుఱ వెమ్బెరుమాన్, ఆశ్రితరుడైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళుక్కుమ్ రక్షకనెన్ఱు "కేశవన్తమర్" ఎన్గిఱద్వాదశనామగాథైయిలే యాఴ్వారరుళిచ్చెయ్తారెన్గిఱార్ ౧౯.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు, (౧)సర్వకారణభూతుఁడనియు, (౨)సర్వస్వామియనియు, (౩)శ్రియఃపతియనియు, (౪)తననాశ్రయించువారిని యాచించువాఁడనియు, (౫) సమస్తవస్తువులను వ్యాపించుటచే నుజ్జ్వలస్వరూపుఁడనియు, (౬) విరోధులనునిరసించువాఁడనియు, (౭)తనపాదారవిందములయందనన్యప్రయోజనభక్తిని బ్రసాదించువాఁడనియు, (౮)మహాబలియపహరించిన లోకములను స్వాధీనపఱచుకొనుటకై వామనావతారంబెత్తినవాఁడనియు, (౯) తనవైభవమునందుఁ బ్రీతిని బుట్టించువాఁడనియు, (౧౦) ఆశ్రితాన్తఃకరణములను నితరవిషయములయందుఁబోకుండునట్లు నిర్వహించువాఁడనియు, (౧౧)స్వవిషయముగ నాశ్రితులకుఁబ్రీతినిబుట్టించి వారికిఁదననుభవింపజేయువ్యాపారములు కలవాఁడనియు, (౧౨) చేతనులకు సంసారబంధమును బోఁగొట్టువాఁడనియు, సాదించుచు ఆశ్రితుల సంబంధిసంబంధులకును రక్షకుఁడని ద్వాదశతిరునామములుకల ఈతిరువాయ్మొఱ్ఱి పంద్రెండుపాశురములచే సాదించిరి. ౧౯.

తి-నూ.— కేశవనాలెన్దమర్కళ్ కీఴ్మేలెఴుపిఱప్పుమ్ । తేశడైన్దారెన్ఱుశిఱన్దురైత్తవీఱుపుకఴ్।
మాఱన్మలరడియేమన్నుయిర్క్కెల్లాముయ్కై । క్కాఱెన్ఱునెఞ్జేయణై. ౧౭

౧॥ హ-వం-౨౭౯-౪౭. ౨॥

అర్థము.— కేశవనాల్ - కేశియనియెడి రక్కసుని సంహరించిన భగవంతునివలన, ఎన్తమర్కళ్ - నాసంబంధులు, కీழ్ మేల్ - క్రిందియుపైదియునైన, ఏఴుపిఱప్పుమ్ - ఏడుజన్మములయందును, తేశు - తేజస్సును, అడైన్దార్కళ్ - పొందిరి. ఎన్ఱు - అని, శిఱన్దు - సంతుష్టులై, ఉరైత్త - సాదించిన, వీశుపుకழ் - వ్యాపరించుచున్నయశస్సుకల, మాఱన్ - అఴ్వార్లయొక్క, మలరడియే - పుష్పములవంటి పాదములే, మన్నుయిర్క్కెల్లామ్ - నిత్యములైనజీవాత్మలకెల్ల, ఉయ్క్కైక్కి - ఉజ్జీవించుటకు, ఆఱు - మార్గము, ఎన్ఱు - అని(తలంచి), నెఞ్జే! - ఓ! మనసా!, అడై - ఆశ్రయించుము.

అవ.—(కేశవనాల్) ఇతిల్ - కీழ్ మేలుణ్డానవర్కళెల్లామ్ తమ్ముడైయసమ్బన్తత్తాలే భగవద్దాస్యలాభ త్తైలభిత్తార్కళ్" ఎన్ఱుహృష్టరాయ్ప్పేశుకిఱపాశురత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; కీழ్ - తమ్మళవిలుణ్డానవుకప్పుత్తమ్మొరువరళవిలుమొశువతివిడుకైయన్నిక్కే, తమ్ముడైయసమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్, "ఎమర్కీழ్ మేలెఴుపిఱప్పుమ్ విడియావెన్నరకత్తెన్ఱుమ్శేర్తల్ మాఱినర్" ఎన్గిఱ - విరోధినివృత్తియళవుమన్నిక్కే, ఫలత్తిలుమ్ వెళ్ళమిట్టలైయెఱికిఱపడియైక్కణ్డు, ౧ "మమాప్యేషయథాతవ" ఎన్నుమ్బడి యొరువనుడైయ వ్యామోహమిరుక్కుమ్బడియే!" ఎన్ఱువిద్ధరాయ్, తమ్మైయిప్పడి సపరికరమాక విషయీకరిక్కైక్కుడియాన అవన్ గుణచేష్టితఙ్గళై త్తిరుద్వాదశనామముఖత్తాలేపేశియనుభవిత్తు ప్రీతరాకిఱ * కేశవన్తమరిలర్థత్తై "కేశవనాలెన్దమర్కళ్" ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా —(కేశవనాలెన్దమర్కళ్ కీழ్ మేలెఴుపిఱప్పున్దేశడైన్దారెన్ఱుశిఱన్దురైత్త) "ఎమ్బిరానెమ్మాన్ నారాయణనాలే-ఎమర్కీழ్ మేలెఴుపిఱప్పుమ్- కేశవన్తమరానార్కళ్ - మాశతిరితుపెఱ్ఱు, అత్తాలేనమ్ముడైవాఴ్వావాయ్క్కిన్ఱవా" ఎన త్తెనినైక్కిఱతు. (కేశవనాలెన్దమర్కళ్) జగత్కారణభూతనాయ్, విరోధినిరాకరణమ్పణ్ణుమవనాయ్, ప్రశస్తకేశనానవవనాలేమదీయర్ తేశడైన్దారెన్ఱు - తేజస్సైప్రాప్తరానార్కళెన్ఱు. కేశవన్తమరాకైయిఱే - ఇవర్కళుక్కుత్తేశు. దాస్యమిఱే ఆత్మావుక్కు తేజస్కరమావతు; అత్తైత్తమ్మోట్టైసమ్బన్ధత్తాలే కీழ్ మేలుణ్డానసమ్బన్ధిపరమ్పరైయిలుళ్ళవర్కళెల్లారుమ్ లభిత్తార్కళెన్ఱు, అన్దవుపకారగౌరవత్తాలే, అవన్ గుణచేష్టితఙ్గళుక్కువాచకమాయ్ వైష్ణవత్వచిహ్నమాయ్ "కేశవన్, నారణన్, మాతవన్, కోవిన్దన్, విట్టు, మతుశూతన్, తిరివిక్కిరమన్, వామనన్, శిరీతరన్, ఇరుడీకేశన్, పఱ్పనాపన్, తామోతరన్" ఎన్గిఱతిరుద్వాదశనామత్తైప్పేశియనుభవిత్తుహృష్టరాయ్, అత్తైయిప్పడినన్ఱాకవరుళిచ్చెయ్త.శిఱప్పన్ని. (వీశుపుకழ్మాఱన్) సమ్బన్ధి సమ్బన్ధికళళవుమ్ వైష్ణవత్వమేఱిప్పాయుమ్బడియాన వైభవత్తాల్ వన్ద ప్రచురమానయశస్సైయుడైయరానవాఴ్వారుడైయ. (మలరడియేమన్నుయిర్క్కెల్లాముయ్కైక్కాఱెన్ఱు) పుష్పమ్పోన్ఱతిరువడికళే నిత్యమానవాత్మాక్కళుక్కెల్లాముజ్జీవిక్కైక్కుచితోపాయమెన్ఱు. (నెఞ్జేయడై) అవర్కళిలే యొరువనాయంశమ్పెఱుమ్బడియానవెనక్కుపకరణమాయ్ సౌమనస్యముళ్ళమనస్సే! ప్రసూనసమానమానతిరువడికళై నీయుమ్సమాశ్రయణమ్పణ్ణు.

"నారాయణనాలే" ఎన్ఱు - అవనుడైయస్వీకారమేనిరపేక్షోపాయమెన్ఱతిననువాదమాన - కేశవనాలెన్గిఱవిప్పదత్తిలే తద్వివరణమాక, "మాతవనెన్ఱతేకొణ్డు" ఎన్ఱుమ్, "ఎమర్కీழ్ మేలెఴుపిఱప్పుమ్ మేవుమ్తన్మైయమాక్కినాన్" ఎన్ఱుమ్, "ఎన్నైక్కొణ్డు" ఎన్ఱుమ్, తన్పేఱానమైక్కు, "విట్టిలఙ్గుశెఙ్గోతి" ఎన్ఱుమ్, "అమ్మాన్తిరివిక్కిరమనై - ఎనక్కేయరుళ్కళ్ శెయ్య - ఎనక్కన్ఱి - విఱిశూழ்న్దతు" ఎన్ఱుమ్, "తొழுమనమేతన్దాయ్" ఎన్ఱుమ్, "ఎన్నైత్తీమనమ్కెడుత్తాయ్" ఎన్ఱుమ్, "ఉన్నైయెన్నుళ్ వైత్తనైయెన్నిరుడీకేశనే" ఎన్ఱుమ్, "ఎప్పరనెన్నైయాక్కిక్కొణ్డెనక్కేతన్నైత్తన్దకఱ్పకమ్" ఎన్ఱుమ్, "తామోతరనై" ఎన్ఱుమరుళిచ్చెయ్తశబ్దైకళుమనుసన్ధేయఙ్గళ్. ౧౩.

పెరియజీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—జగత్కారణభూతుఁడును విరోధినిరసనశీలుఁడునునైన భగవంతునివలన నాసంబంధిసంబంధు లిరువదియొకజన్మములయందును భగవద్దాస్యమును లభించిరియని మిక్కిలి హృష్టులై ద్వాదశతిరునామముల ననుసంధించి సాదించిన యాఴ్వార్లయొక్క పాదపద్మములే యుజ్జీవించుటకుఁ దగునైన యుపాయమని నిశ్చయించుకొని ఓ! మనసా! వారిపాదపద్మముల నాశ్రయించుము. ౧౩.

ఇరణ్డామ్బత్తిల్ - ఏఴాన్దిరువాయ్మొఴి ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొఴి-౧౩—పాట్టు-౧౩౫.

శ్రీః

ఆళ్వార్ తిరువడిగళేశరణమ్.

ఎమ్పెరుమానార్ తిరువడిగళేశరణమ్.

తిరువాయ్మొழி.—ఇరణ్డామ్పత్తు - ఎట్టాన్దిరువాయ్మొழி ౧-పా-అణైవతరవణై వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.— అణైవతరవణై మేఱ్పామ్బా వైయాక । ప్పుణర్వతు, ఇరువరవర్ ముతలున్దానే ।
ఇణైవనా మెప్పొరుట్కుమ్వీడుముతలామ్ । పుణైవన్ఱ పిఱవిక్కడనీన్దువార్క్కే ॥ ౧॥

ఆ.— (అణైవతు) ౧ ''తామోతరనై'' ఎన్గిఱపాట్టిల్ ప్రస్తుతమాన సర్వేశ్వరత్వత్తై త్తమ్ముడైయ ప్రీత్యతిశయత్తాలే సహేతుకమాక వుపపాదిత్తు, ఇప్పడి సర్వేశ్వరనాన వెమ్పెరుమానై యాశ్రయియుఙ్గోళెన్ఱు పరరైనోక్కి యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. *

నాగపర్యఙ్కశాయియాకైయాలుమ్, శ్రియఃపతియాకైయాలుమ్, బ్రహ్మరుద్రర్కళుక్కు నిర్వాహకనాకైయాలుమ్, సర్వాత్మసజాతీయతయాఽవతీర్ణనాయ్క్కొణ్డు సర్వజగద్రక్షకనాకైయాలుమ్, ముముక్షుక్కళుక్కు ప్రతిబన్ధక నివర్తకనాయ్క్కొణ్డు మోక్షప్రదనాకైయాలుమ్, నారాయణనే సర్వేశ్వరనెన్గిఱార్. ౧.

పన్ని.— ఎట్టాన్దిరువాయ్మొழியిల్, ౨ ''మేవున్దన్మైయమాక్కినాన్'' ఎన్ఱు - స్వసమ్బన్ధిజనఙ్గళుక్కుమ్ ప్రాప్తిపర్యన్తఫలరూప మోక్షప్రదనాయ్క్కొణ్డీశ్వరన్ నిఱ్కిఱనిలైయైయుమ్, అతుక్కడియాన పరత్వత్తైయు మనుసన్ధిత్తు, ''ఇత్తై సంసారికళిழుక్కవొణ్ణాతు'' ఎన్ఱుపదేశిప్పారాకక్కొణ్డు; అవనుడైయ సర్వనిర్వాహకత్వత్తైయుమ్, సంసారనివృత్తిపూర్వకమాన మోక్షప్రదత్వత్తైయుమ్, అతుక్కుఱుప్పానచేష్టితవైలక్షణ్యత్తైయుమ్, ఇన్దవ్యాపారప్రకాశితమాన సౌలభ్యాదిగుణఙ్గళ్ నిత్యానుభావ్యమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అన్దగుణప్రకాశకమాన వవతారబాహుళ్యత్తైయుమ్, అవతారదశైయిలుమ్ పరత్వమతిప్రసిద్ధమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అవతీర్ణనానవన్ రక్షణవ్యామోహత్తాల్ పణ్ణుమ్ వ్యాపారమనేకమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అవతీర్ణనుడైయపరత్వోపయుక్తమానపతిశయితాకారఙ్గళైయవల్లారిల్లైయెన్నుమిడత్తైయుమ్, అవనుడైయ వాశ్రితసౌలభ్యమపరిచ్ఛిన్నమెన్నుమిడత్తైయుమ్, ఏవంవిధనైత్తామనుభవిక్కప్పెఱ్ఱమైయైయు మరుళిచ్చెయ్తు, ఉపదేశాన్నివృత్తరాయ్ స్వలాభత్తోడే తలైక్కట్టుకిఱార్. ఇతిల్ప్పొల్లుకిఱ పరత్వమ్, ముతల్ఱిరువాయ్మొழிపోలే - స్వరూపగతమాయుమన్ఱియే, ౩ * తిణ్ణన్ వీట్టిఱ్పోలే - మనుష్యత్వేపరత్వముమన్ఱియే, మోక్షప్రదత్వోపయుక్తమాయిరుక్కిఱతు. *

అన్వ.— అరవు అణైమేల్ అణైవతు (౩) పూ పావై ఆకమ్ (౬) పుణర్వతు అవర్ ఇరువర్ (౯) తానే ముతలుమ్ ఎప్పొరుట్కుమ్ (౧౨) ఇణైవనామ్ వీడు ముతలామ్ (౧౫) పిఱవి కడల్ నీన్దువార్క్కు (౧౮) పుణైవన్. (౧౯)

పన్ని.— ముతఱ్పాట్టిల్, ఇత్తిరువాయ్మొழியిలర్థత్తుక్కు సఙ్గ్రహరూపమాన సర్వనిర్వాహకత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

౧॥ ౧౬-౧౨. ౨॥ ౧౬-౪. ౩॥ ౧౨.

తిరువనన్దాఴ్వానాకిఱ, అజ్ఞైమేలే, అభిమతమాకచ్చేర్వతు, (౩) పూవిలే పరిమళమ్వడివుకొణ్డాప్పోలే భోగ్యభూతైయాన, పిరాట్టి యుడైయ, తిరుమేనియై, (౬) భోగ్యమాకసంశ్లేషిప్పతు ఇతునిత్యవిభూతినిర్వాహకత్వమ్. లీలావిభూతినిర్వహణత్తిల్ కారణేశ్వరరాక ప్రసిద్ధరాన, బ్రహ్మరుద్రర్కళ్ - ఇవరుడైయ వుత్పత్తిస్థిత్యాదికళుక్కుమ్, (౯) తానే, హేతువాయిరుక్కుమ్, రక్ష్యమాన జగత్తిల్ సమస్త పదార్థఙ్గళుక్కుమ్, (౧౨) అవతారముఖత్తాలే సజాతీయనాయిరుక్కుమ్, రక్షణత్తుక్కు మేలెల్లైయానమోక్షత్తుక్కు, హేతువాయిరుక్కుమ్, (౧౫) ఇత్తాల్ సర్వముక్తిప్రసఙ్గియామైక్కాక సంసారమాకిఱ, కడలై, నీన్దిక్కరైయేఱవేణ్డువార్కుక్కు, (౧౭) తెప్పమామవనాయిరుక్కుమ్. (౧౯) పుణైవన్ - తెప్పమామవన్. ౧.

అవతారిక.— తమపరికరములను దమతో సమానముగఁజేసియు తృప్తినొందక ముక్తులకుఁ బ్రాప్యమగు నైశ్వర్యమును తమకును తమపరికరములకును బ్రసాదించుటయందుఁ బద్ధసన్నద్ధుఁడైయున్న సర్వేశ్వరునియొక్క శీలగుణమునుజూచి యతిప్రీతులై సంసారులనుభవించు ననర్థములనుజూచి వీరందఱు భగవదేకభోగులు కావలయుననిదలఁచి సర్వేశ్వరుఁడు మోక్షప్రదుఁడని వానిమోక్షప్రదత్వమును వారికి నుపదేశింప నాయుపదేశము వ్యర్థమగుటవలన మనము వీరివలెగాక భగవదేకభోగులైతిమికదాయని ఈ ఎనిమిదవ తిరువాయ్మొఴియం దాఴ్వార్లు సంతుష్టులగుచున్నారు.

అర్థము.—సర్పమగు శయనముమీఁద శయనించుట (౩) పుష్పములవలె (భోగ్యభూతయైన) పిరాట్టియొక్క శరీరముతో (౬) సంశ్లేషించుట ఆ ఇద్దఱగు (బ్రహ్మరుద్రులకు) (౯) తానే కారణముగనుండును ఎట్టివస్తువులకును(౧౨) (అవతారములచే) సమానుఁడగును. పరమపదమునకుఁ గారణుఁడగును. (౧౫) జన్మములగు సముద్రమును నీఁదగొట్టి (దాటనెంచిన) వారలకు (౧౭) తెప్పగానగును. (౧౯).

ఈ.—సర్వేశ్వరన్ తమ్బక్కల్ పణ్ణినవ్యామోహమ్ తమ్మోరువరళవిలుమన్ఱిక్కే, తమ్మోడుసమ్బన్ధముడైయారళవిలుమ్ వెళ్ళమిట్టపడియైచ్చొన్నార్-కీఴ్; ఇత్తిరువాయ్మొఴియిల్-“నమ్మోటైసమ్బన్ధమే హేతువాక అవనిప్పడి విషయీకరిప్పానానపిన్బు సంసారికళుక్కుమ్ నమ్మోటైయొరుసమ్బన్ధత్తైయుణ్డాక్కి అవర్కళ్పక్కు విషయమాక్కువోమ్” ఎన్ఱు, అవర్కళుక్కుమోక్షప్రదత్వత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఇత్తిరువాయ్మొఴితన్నై-“ఈశ్వరత్వజ్ఞొల్లుకిఱతు” ఎన్ఱునిర్వహిప్పారుముణ్డు; “మోక్షప్రదత్వజ్ఞొల్లుకిఱతు” ఎన్ఱుభట్టరరుళిచ్చెయ్యు

జీ-అ.—అజ్ఞైవతరవణైప్రవేశే. వృత్తానువాదపూర్వకమాకసఙ్గతి (సర్వేశ్వరనిత్యాది). ఇన్దవాక్యమ్ - ౧“కేశవన్తమర్కీఴ్మేలెమరేఴెழுపిఱప్పుమ్” ఇత్యాదియైక్కుఱిక్కిఱతు. (నమ్మోటైయొరుసమ్బన్ధత్తైయుణ్డాక్కి) నామువదేశిత్తుశిష్యరూపసమ్బన్ధత్తైయుణ్డాక్కి. నమ్మోటై సమ్బన్ధమెన్ఱిఱవిడత్తిలే- “పిళ్ళైలోకాచార్యర్, “ఆయ్క్కుడి’ ఎన్ఱిఱగ్రామత్తిలే పెరుమాళ్ పఱికొడుత్తార్’ ఎన్ఱు కేట్టు తాముమ్పఱికొడుత్తార్; అత్తైక్కేట్టరుళి పెరుమాళ్ అత్యన్తమ్ప్రీతరాయ్ ప్పిళ్ళైలోకాచార్యరైప్పార్త్తు, ‘ఉమక్కుమ్ ఉమ్ముడైయసమ్బన్ధికళుక్కుమ్ మోక్షన్తన్దోమ్, ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమాక, అనన్తరమ్పిళ్ళైలోకాచార్యర్ ౨ ‘యంయంస్పృశతిపాణిభ్యామ్’ ఇత్యాదిప్పడియే తమ్ముడైయపరమకృపైయాలే యెఱుమ్బుముతలానవఱ్ఱైస్పర్శిప్పతు, స్థావరాదికళైక్కుఱాక్షిప్పతు ముతలానకృపాకార్యమాన శెయల్కళైచ్చెయ్తు ఎల్లార్క్కుమ్ స్వసమ్బన్ధత్తైయుణ్డాక్కియరుళినాప్పోలే” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. ౩ “తీర్త్తనులకళన్ద” ఇత్యాదియైయుమ్, ౪ “ఇరువరవర్ముతలుమ్దానే” ఇత్యాదియైయుమ్పఱ్ఱ (ఈశ్వరత్వమ్శొల్లుకిఱతెన్ఱు నిర్వహిప్పారుముణ్డెన్ఱతు). అతు-ముతఱ్ఱిరువాయ్మొఴి. ౫ “తిణ్ణన్వీడు” ఇత్యాదియాలే సిద్ధమాకైయాలే, ౪ “పిఱవిక్కడల్నీన్దువార్క్కు - పుణైవన్” ఎన్ఱత్తైయుపజీవిత్తుక్కొణ్డు మోక్షప్రదత్వమ్శొల్లుకిఱతెన్ఱు

అ-అ-వి.—౨ “యంయంస్పృశతిపాణిభ్యాంయంయంపశ్యతిచక్షుషా । స్థావరాణ్యపిముచ్యన్తేకింపునర్బాన్ధవాజనాః ” ———

౧॥ ౧౭-౧. ౨॥ ౩॥ ౧౮-౬. ౪॥ ౧౮-౧. ౫॥ ౧౨.

ఈ.—మ్బడి.ఇవై తానొట్టై యొన్నువిట్టిరాతు, ఈశ్వరనాయిన్ ఱుమోక్షప్రదనామవన్; మోక్షప్రదనామ్బోతు ఈశ్వరనాక వేణుమ్. ఇతుతన్నిల్ శెయ్తతాకిఱతెన్నెన్నిల్: ఆழ்వార్కుక్కుత్తల్ తన్నిలే సర్వేశ్వరనద్వేషత్తైప్పిఱప్పిత్తు,ఆభిముఖ్యత్తైప్పిఱప్పిత్తు,రుచియైయుణ్డాక్కి,ఇవర్ విడిలుమ్తాన్ విడాతేపిఱుమ్బి;ఇతుతానివర్ తమ్మళవిలన్ఱిక్కే-తమ్మోడు సమ్బన్ధముడైయారళవు మిప్పడియేపెఱుకిక్కరై పురళుకిఱపడినై యనుసన్ధిత్తు, "సర్వేశ్వరన్ స్వభావమితువానపిన్బు, నామ్పెఱ్ఱపేఱెల్లారుమ్ పెఱుమ్బడిపణువోమ్" ఎన్ఱు, సంసారికళై యడైయప్పార్త్తు, అవర్కళుక్కు, "మోక్షప్రదన్" ఎన్నుమిడత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఇవర్, తామ్పెఱ్ఱతాయ్ప్పిఱర్కుక్కుపదేశిక్కిఱపేఱుతాన్; పిరాట్టి, తిరువడి, తిరువనన్దాழ்వానెప్పరికరమాకవుడైత్తాయ్, ఎత్తనైయేనుమళవుడైయార్క్కుమ్ స్వయత్నత్తాలే ప్రాపిక్కవరితాయ్, అవనాలే పెఱ

జీ-అ.-భట్టరరుళిచ్చెయ్యుమ్బడియెన్నపడి.అన్యతరపక్షే అన్యతరాభిధాయినాం శబ్దానాంకాగతిరిత్యత్రాహ (ఇవై తానిత్యాదివాక్యత్రయేణ) మోక్షప్రదనానవీశ్వరప్రతిపాదకమిత్తిరువాయ్మొழிయెన్నపడి.ఇరణ్డుమ్-ముతఱ్పాట్టిలేవ్యక్తమ్. విస్తరసఙ్గతి (ఇతుతన్నిలిత్యాది).ఇతుతన్నిల్-ఇత్తిరువాయ్మొழிయిలే. (అద్వేషత్తైప్పిఱప్పిత్తెన్ఱతు) ౧ "యాతానుమ్బఱ్ఱినీఙ్గుమ్విరతత్తైనల్ వీడుశెయ్యుమ్" ౨ "ఇణైవిత్తైన్నై" ౩ "ఎన్నిణైవినై" ఇత్యాదిగళైయెప్పఱ్ఱి. (ఆభిముఖ్యత్తైప్పిఱప్పిత్తెన్నతు) ౪*మయర్వఱమతినలమరుళినన్నైయెప్పఱ్ఱి యద్వా, ఇరణ్డుమ్-౫"తీమనఙ్గెడుత్తాయ్" ౬ "మరువిత్తొழுమ్మనమేతన్దాయ్" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱి వాతల్.(రుచియైయుణ్డాక్కియెన్నతు) ౭ "అడిమైక్కణ్ణన్బు శెయ్విత్తు" ౮ "నిన్నలాలిలేన్ కాణ్" ఇత్యాదిగళైయెప్పఱ్ఱి ౯ "యానొట్టి" ఇత్యాదిగళైయెప్పఱ్ఱి. (ఇవర్ విడిలుమిత్యాది) ౧౦ "ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని" ౧౧ "కేశవన్నమర్" ౧౨"కోవిన్దన్" ఇత్యాదికళైప్పఱ్ఱి (ఇతుతానివర్ తమ్మళవిలన్ఱిక్కేయిత్యాది). "అవన్ కృపైక్కు విషయమాక్కువోమ్" ఎన్నతిన్ వివరణమ్ (నామ్పెఱ్ఱపేఱెల్లారుమిత్యాది).

పాట్టుక్కళిలేయిఱ్ఱై ఉక్తార్థత్తై వివరిక్కిఱార్ (ఇవర్ తామిత్యాది). పరికరమాకవుడైత్తాయ్-పరికరమాకవుడైయసర్వేశ్వరనై విషయమాకవుడైత్తాయ్.పిరాట్టి తిరువడి తిరువనన్దాழ்వానెన్నతుక్కు - ౧౩"అణైవతరవణైమేల్" ఇత్యాదౌహృదయమ్. (స్వయత్నత్తాల్ ప్రాపి

అ.అ వి.—౧౩"వళవేழுలకు" ౧౪"వైకున్దామణివణ్ణన్"ఇత్యేతద్దశకద్వయఙ్చహృదినిధాయాహ(ఇవర్ విడిలుమ్తాన్ విడాతేయితి) —— "సంసారికళుక్కుమ్"ఇత్యేతద్వివృణోతి(సంసారికళైయడైయవితి)."సంసారికళుక్కు"ఇత్యుచ్యమానబహువచనస్య-త్రిచతురాదిపురుషమాత్రపరత్వవ్యవచ్ఛేదకత్వాత్. ఏతేన - "ఇతుతన్నిల్ శెయ్తతాకిఱతెన్నెన్నిల్" ఇతిశఙ్కితుర్నిమిత్తఙ్చ దర్శితంభవతి——(పిరాట్టితిరువడితిరువనన్దాழ்వానైయితి)ఏతత్ యథాస్థితంయోజయితుంశక్యతే;అస్మిన్ పక్షే(ఇప్పడియిరుక్కిఱముక్తప్రాప్యభోగత్తై)ఇత్యత్ర ఏవంభూతంముక్తప్రాప్యంయద్వస్తు, తద్విషయంభోగమిత్యర్థోఽఙ్గీకార్యః.—— (ఇప్పడి యిరుక్కిఱముక్తప్రాప్యభోగత్తైయితి) అత్ర - ఏవమ్భూతోముక్తప్రాప్యోయోభోగోఽస్తి, తమిత్యర్థః. (పిరాట్టితిరువడితిరువనన్దాழ்వానైయితి) అస్య - "అణైవతరవణైమేల్ పూమ్బావైయాకమ్పుణర్వతు" ఇత్యత్రచ, ౫౧ "అణైయిడర్ కడిన్ద" ఇత్యనేన - గరుడవాహనత్వంసూచ్యతఇతి, తత్రచహృదయమ్ ; (ఎత్తనైయేనుమళవుడైయార్క్కిత్యాదేః) ౧౬"కిడన్దిరున్దునిన్ఱళన్దు" ఇత్యాదౌహృదయమ్,౧౭"ముక్తిమప్యతిదుర్లభామ్" ౧౮"నాయమాత్మాప్రవచనేనలభ్యః"ఇత్యాది.

౧॥ తి-వి-౯౫. ౨॥ ౪౮-౯. ౩॥ ౭-౪. ౪॥ ౧-౧.
౫॥ ౧౭-౮. ౬॥ ౧౭-౭. ౭॥ ౧౩-౩. ౮॥ ౧౩-౪.
౯॥ ౭-౭. ౧౦॥ ౧౬-౭. ౧౧॥ ౧౭-౧. ౧౨॥ ౧౭-౪.
౧౩॥ ౫. ౧౪॥ ౧౬. ౧౫॥ ౧౮-౨. ౧౬॥ ౧౮-౭.
౧౭॥ వి-పు-౩-౮-౬. ౧౮॥ క-ఉ-౧-౨.

ఈ—ప్పార్ ప్పార్ క్కు వరుత్తమజప్పెఱలాయ్, సంసారత్తిల్ భోగజ్గళ్ పోలే అస్థిరమాయిరుక్కై యన్ఱిక్కే నిత్యమాయ్, అవిశదమాయిరుక్కై యన్ఱిక్కే అత్యన్తమ్ స్ఫుటమాయ్, దుఃఖమిశ్రమాయిరుక్కై యన్ఱిక్కే సుఖైక తానమాయ్, మజ్గళమాయ్, ఉత్తమమాయ్, అపరిచ్ఛిన్నమాయ్, ఇప్పడియిరుక్కిఱ ముక్తప్రాప్యభోగత్తై, "సంసారికళై యుమీదృశభోగత్తుక్కుమ్ తమ్పరికరత్తుక్కు మవన్ కొడుప్పానాక ప్పారిక్కిఱపడియైక్కణ్డు, "సంసారికళై యుమీదృశభోగత్తుక్కుమ్ తమ్పరికరత్తుక్కు" ఎన్ఱుపార్త్తు అవర్ కళైక్కుఱిత్తు హితమరుళిచ్చెయ్య, అతు కేట్టపిన్బుమవర్ కళ్ గికళామ్బడి పణ్ణవేణుమ్" ఎన్ఱుపార్త్తు అవర్ కళైక్కుఱిత్తు హితమరుళిచ్చెయ్య, అతుకేట్టపిన్బుమవర్ కళ్ పడ్డై యనిలైయిల్ నిన్ఱుమ్ కులైయాతే, మాల్యవాన్ తొడక్కమానార్ రావణనుక్కు చ్చొన్నహితమ్పోలే

౧"ఆర్ కాణ్బారే"ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ.(వరుత్తమఱప్పెఱలామెన్ఱతు)౨"పుణ్డైవన్"ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. ౩ "నలమన్దమిల్ల తోర్ నాడు" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (సంసారత్తిల్ భోగజ్గళిత్యాది). మేలెల్లామ్ - ౪ "పరిపూర్ణానవరతనిత్యవిశదతమ" ఇత్యాదిగద్యవాక్య జీ-అ.—క్కవరితామెన్ఱతు) మనుసన్ధేయమ్. (అపరిచ్ఛిన్నమాయ్) ఇరుక్కుమెన్ఱుకూట్టినిర్వహిప్పతు. (తమక్కుమ్ తమ్పరికరత్తుక్కుమెన్ఱతు) ౫ "కేశవన్ఱమర్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ. (అవన్ కొడుప్పానాక ప్పారిక్కిఱపడియైయెన్ఱతు) ౬ "ఆళ్వారెమ్మావీడే" ఎన్ఱతిలేసూచితమ్. (హితమరుళిచ్చెయ్య వెన్ఱతు) ౩ "నాడుపుకువీర్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. పడ్డై యనిలై-పూర్వస్థితి. (మాల్యవాన్ తొడక్కమానారెన్ఱతు) మారీచన్, శ్రీవిభీషణాళ్వాన్,

---

అ-అ-వి.—(అవనాలేపెఱప్పార్ ప్పార్క్కిత్యాదే:)౭"అనైయిడర్ కడిన్ద"౨"పుణ్డైవన్"ఇత్యాదౌహృదయమ్;౮"యమేవైషవృణుతే"ఇత్యాది. అత్ర - ౯ "క్షీణేపుణ్యే ౩ "నలమన్దమిల్లతోర్ నాడు" ౭ "తుయరిల్లావీడు" ఇత్యాదికంహృదినిధాయాహ (సంసారత్తిల్ భోగజ్గళిత్యాది). ౧౦ "ఏతేనప్రతిపద్యమానాఇమంమానవమావర్తం మర్త్యలోకంవిశన్తి-గతాగతంకామకామాలభన్తే"౧౦"నచపునరావర్తతేనచపునరావర్తతే" ౧౧ "ఏతేనప్రతిపద్యమానాఇమంమానవమావర్తం నావర్తన్తే" ౧౨ "ఇరుళ్కన్ఱుమెతికతిరోన్ మణ్డలత్తూడేపోయ్ వైత్తేణివాజ్గి" ౧౩ "పోయినాల్ పిన్నై యిత్తిశైక్కెన్ఱుమ్ పుణ్డైణొడుక్కిలుమ్పోకవొట్టారే" ౧౪ "మాముపేత్యపునర్జన్మదుఃఖాలయమశాశ్వతమ్ । నాప్నువన్తిమహాత్మానస్సంసిద్ధింపరమాజ్గతాః । ఆబ్రహ్మభువనాల్లోకాఃపునరావర్తినోఽర్జున । మాముపేత్యతుకౌన్తేయ పునర్జన్మనవిద్యతే" ఇత్యాదీని, ౧౫ "అనావృత్తిశ్శబ్దాదనావృత్తిశ్శబ్దాత్" ఇతిసూత్రభాష్యవాక్యానిచ, ౧౬ "త్వత్సాక్షాత్కరణాహ్లాద" ౧౭ "స్మృ" ౧౮ "యత్రనాన్యత్పశ్యతి నాన్యచ్ఛృణోతి నాన్యద్విజానాతి" ఇత్యాదీనిచ, ౧౯ "ఇషుక్షయాన్నివర్తన్తే" ౨౦ "ఆసన్తోమశ్శుభవతి" ౨౧ "స్వర్గేపిపాతభీతస్య" ౨౨ "దేవాతేసకలకల్యాణభాజనంయత్రజాయతే" ౨౩ "దేవాస్స్వర్గంపరిత్యజ్య" ౨౪ "ఏతేవైనిరయాస్తాత" ౨౫ "యస్మిన్ దృష్టేతదితరపదైర్గమ్యతేగోష్పదశ్వభ్రోమ్ముఖాన్ సర్వాన్" ౨౬ "యస్మిన్నశ్రస్తమతిర్నయాతినరకమ్" ఇత్యాదీనిచ, ౪ "పరిపూర్ణానవరతనిత్యవిశదతమ" ఇత్యాదిగద్యవాక్యాదికఞ్చానుసన్ధేయమ్. "(పిఱర్ క్కుపదేశిక్కిఱపేఱుతాన్ - అపరిచ్ఛిన్నమాయ్)ఇరుక్కుమ్, ఇతివాక్యంభిత్వా (ఇప్పడియిరుక్కిఱవిత్యాది) వాక్యాన్తరమ్" ఇతిచయోజయన్తి. (అపరిచ్ఛిన్నమాయ్) ఇరుక్కుమతాయ్ (ఇప్పడియిరుక్కిఱ) ఇత్యేకవాక్యతయాపియోజయితుంశక్యతే. (తమక్కుమ్ తమ్పరికరత్తుక్కుమిత్యాది) ౨౭ "ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని" ౫ "కేశవన్ఱమర్" ౨౮ "కోవిన్దన్ కుడక్కూత్తన్" ఇతిగాథాభిశ్చ, ౨౯ "ఎమ్మావీట్టు త్తిఱముమ్ శెప్పమ్"ఇత్యత్ర-*"ఎజ్గళ్తానమావీడు" ఇతివక్ష్యమాణార్థేనచఫలతి. (అవన్ కొడుప్పానాకప్పారిక్కిఱపడియై యెన్ఱతు) ౬ "ఆళ్వారెమ్మావీడు" ఎన్ఱతిలే సూచితమెన్నవుమామ్. (సంసారికళైయుమిత్యాది) ౩ "పులనైన్దు మేయుమ్" ఇత్యాది.——

౧॥ ౧౭-౭. ౨॥ ౧౭-౧. ౩॥ ౧౭-౪. ౪॥ ౫-త్ర-౧. ౫॥ ౧౭-౧.
౬॥ ౧౭-౯.౧. ౭॥ ౧౭-౨. ౮॥ క-ఉ-౧-౨. ౯॥ భ-గీ-౯-౨౧. ౧౦॥ఛాం-ఉ-౮-౧౫.
౧౧॥ ఛాం-ఉ-౪-౧౫. ౧౨॥ పెరి-తి-మొ-౩౯-౩. ౧౩॥ పెరి-తి-మొ-౩౫-౨. ౧౪॥ భ-గీ-౮-౧౫-౧౬. ౧౫॥శా-మీ-౪-౪-సూ-౨౨.
౧౬॥ ఛాం-ఉ-౭-౨౪. ౧౭॥ ౧౮॥ వి-పు-౫-౧౭-౧౭. ౧౯॥ ౨౦॥
౨౧॥ వి-పు-౬-౫-౫౦. ౨౨॥ వి-పు-౨-౬-౩౭. ౨౩॥ వి-పు-౧-౧౭-౫. ౨౪॥ భార-మో-౨౫-౬. ౨౫॥
౨౬॥ వి-పు-౬-౮-౫౮. ౨౭॥ ౧౬-౭. ౨౮॥ ౧౭-౪. ౨౯॥ ౧౯-౧.

ఈ.—నోన్దసంసారిచేతనన్, ౧.“ఏషబ్రహ్మప్రవిష్టోస్మి” ఎన్గిఅపడియే-అప్పెరియమడువిలే విழுన్దవన్ తాపమెల్లామాఱ్ అమాప్పోలేయాయిఱ్ఱు, ముతలిలేయిప్పై యిల్లాతవన్ తిరువనన్దాழ்్వానైలేయణైన్దు, ఇవై యుణ్డాయ్క్కడక్కినా ప్పోలేయాయిఱ్ఱణైవతు. (అరవణైమేల్) నాఱ్ఱమ్, వైప్పోలే యిరుక్కుమ్బడి. విడాయర్మడువిలేవిழுనాప్పోలే యాయిఱ్ఱణైవతు. ౨“పుల్కుమణైయామ్” ఎన్నక్కడవుళిక్కత్తి, మెన్మైకళై స్వభావమాకవుడైయ తిరువనన్దాழ்్వానోడే యణైవతు; శేషియుమ్ శేషభూతనోడేఅణైన్దల్లతు తరియావతిల్లయవనై. శేషభూతనడిమైశెయ్తల్లతు తరియాతాప్పోలే,

తానాయిరుక్కుమపడి.

(పూమ్బావైయాకమ్పుణర్వతు) భోగ్యతైకవేషైయాయ్నిరుపాధికస్త్రీత్వత్తైయుడైయ పెరియపిరాట్టి యారోడేకలన్దువర్త్తిప్పతు. (ఆకమ్పుణర్వతు) ఆత్మగుణఙ్గళ్ కుమరిరున్దుపోమిత్తనై. “అణైవతు, పుణర్వతు”ఎన్గి

జీ-అ.—శెచ్చెయ్కిఱార్ (తాపత్రయేత్యాది). ఇతు-“అణైవతు” ఎన్ఱ పదసామర్థ్యసిద్ధమానభావమ్. శ్రీభారతేమజ్జగీతాయామ్, ౧“త్యక్త్వా కామంభయంక్రోధం లోభంమోహఞ్చమత్సరమ్। ఏషబ్రహ్మప్రవిష్టోస్మిగ్రీష్మేశీతమివహ్రదమ్.” ౩“బృహత్త్వాద్బృంహణత్వాచ్చతద్బ్రహ్మేత్య భిధీయతే” ఎన్ఱబ్రహ్మశబ్దత్తిన్ నిరుక్తియైప్పఱ్ఱ (అప్పెరియమడువిలేయెన్ఱతు). ఇవైయిల్లాతవన్ - తాపఙ్గళిల్లాతవన్. “గ్రీష్మేశీతమివహ్రదమ్” ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (విడాయరిత్యాది). “అరవణై” ఎన్ఱ పదత్తుక్కువాసనై (నాఱ్ఱమిత్యాది). మెన్మై - మృదుత్వమ్. “అణైమేల్” ఎన్ఱతు - అణైయోడేయెన్ఱ తృతీయావిభక్తియాక్కి (తిరువనన్దాழ்్వానోడేయెన్గిఱతు). ఉక్తార్థేప్రమాణమ్ (పుల్కుమణైయామెన్నక్కడవతిల్లయవనైయెన్ఱు) ముతలిల్ తిరువనన్దాழ்ి. పుల్కుమణైయామ్ - శాయ్న్దుకొళ్ళయోగ్యమానవణైయామెన్ఱపడి. సంసారతప్తనాకైయాలే తనైప్పఱ్ఱి యువనానన్దిక్కుమా, స్వతోనిరతిశయానన్దియానవ నివనైప్పఱ్ఱానన్దిక్కక్కూడుమోవెన్న (శేషభూతనిత్యాది). సఙ్గత్తాలేయెన్ఱపడి.

“పూమ్” ఎన్ఱు - అழுకాయ్, అత్తాల్, భోగ్యతైయైచ్చొల్లుకిఱతు. స్త్రీత్వమ్ అల్లాతార్క్కు మివళుక్కుమొత్తిరుక్కైయాలే లక్ష్మీ ఎన్నవమైన్దిరుక్క, “స్త్రీ” ఎన్ఱువిశేషిక్కిఱతు - కర్మోపాధికమల్లాతస్త్రీత్వత్తైయుడైయళాకైయాలే; అవర్కళిల్ వ్యావృత్తమాన స్త్రీత్వ ముణ్డెన్నుమిడన్దోన్ఱ (నిరుపాధికస్త్రీత్వత్తైయుడైయవెన్గిఱార్). “ఆకమ్పుణర్వతు” ఎన్ఱ పదప్రయోగత్తుక్కు భావమ్ (ఆత్మగుణఙ్గళిత్యాది). కుమరిరుక్కై - కుమరియాయిరుక్కైయెన్ఱుశబ్దార్థమ్. అతావతు - కుమరి-కుమారీ. కన్నికై. అనుభవయోగ్యమన్ఱిక్కేయిరుక్కైయెన్ఱపడి. ఆత్మగుణఙ్గళిత్యాదివాక్యత్తుక్కు - పరమరసికనానవీశ్వరన్ పిరాట్టియుడైయ విగ్రహసౌన్దర్యాతిశయాదిరూపగుణఙ్గళై యిట్టు ఆత్మగుణపర్యన్తమ్ పోకమాట్టానెన్ఱుకరుత్తు. అణైవతుపుణర్వతెన్గిఱతి ఱయెన్గిఱవాక్యమ్-వ్యాఖ్యాతావినీడుపాడు. ఇవ్వాక్యత్తుక్కుక్కరుత్తు - అగ్య

అ-ఆ-వి.— “గ్రీష్మేశీతమివహ్రదమ్” ఇత్యత్ర, గ్రీష్మేశీతమిత్యనేన - దృష్టాన్తస్య మహత్త్వంఫలితమ్; దార్ష్టాన్తికేతు బ్రహ్మశబ్దోవర్తతే, ఏతదుభయఞ్చహృదినిధాయాహ (అప్పెరియమడువిలేయితి).చేతనఃపరమాత్మానం లబ్ధ్వానిరస్తాఖిలదుఃఖో నిరతిశయానన్దశ్చయథాభవతి తథా అఖిలహేయప్రత్యనీకానవధికాతిశయానన్దస్స్వయమపి స్వాశ్రితవిశ్లేషాసహిష్ణుత్వాత్ స్వాశ్రితసంశ్లేషా న్నిర్దుఃఖోనిరతిశయానన్దీచభవతీత్యర్థః.—— ౪ “విస్తరస్యచసఙ్గ్రహః” ఇతిన్యాయాత్ “గ్రీష్మేశీతమివహ్రదమ్” ఇత్యేతద్ధృదినిధాయ ఉక్తమర్థం సఙ్గ్రహేణదర్శయతి (విడాయర్మడువిలేయితి). “అణైవతు” ఎన్గిఱవర్తమానత్తుక్కర్థమెన్నవుమామ్. “తాపత్రయఙ్గళాలే” ఇతి వాక్యే - శేషిణశ్శేషభూతవిషయవిశ్లేషాసహిష్ణుత్వేతత్సంశ్లేషైకధారకత్వేచ భగవద్వ్యామోహఏవహేతురితిఫలతి; “అణైవతు” ఇతి-భగవత్కర్తృకతయాభిధానాత్. నాఱ్ఱమ్ కుళిర్త్తి ఇతివాక్యే - విషయస్వభావోపిహేతురితిసూచ్యతే. “అణైయాయిరుక్కిఱ - అరవోడే, అణైవతు - అణైయుమతు - అణైయానిఱ్పతు” ఇత్యుభయత్రవర్తమానార్థంహృదినిధాయాహ (శేషభూతనితి). (శేషభూతన్, శేషియితి) పదద్వయఞ్చ- హేతుగర్భమ్. నచేదుభయోరపిస్వరూపసిద్ధిర్నస్యాదితిభావః.—“పూవిలే పరిమళమ్ వడివుకొణ్డాప్పోలే భోగ్యభూతైయాన

౧॥ భార-మో.౪-౫౦. ౨॥ ౧-తి-౫-౫౩. ౩॥ ౪॥

ఈ —అతిలే-మూవర్క్కుమ్ భోగమొత్తిరుక్కైయాలే. ౧[రమ్యమావసథంకృత్వా] అఱుపతినాయిరమాణ్డుమ లడునిన్ఱ చక్రవర్త్తితన్నాదరత్తుక్కుప్పోరుమ్బడిశమైత్తమాళికైకళిలుమ్, తిరువుళ్ళత్తుక్కుప్పొరున్ది అழకియతాయిరున్దతుకాట్టిలే ఇళైయపెరుమాళ్ శమైత్తఆశ్రమమాయిఱ్ఱు. [త్రయోరమమాణాః] నాయకరాన పెరుమాళ్ రసమల్లవేపిరాట్టియతు, పిరాట్టిక్కుప్పిఱక్కుమ్ రసమన్ఱేపెరుమాళతు, అప్పడియే,అచ్చేర్త్తికణ్డుకక్కుమవరిఱే యిళైయపెరుమాళ్. [వనే] "పడైవీడర్ కాట్టిలేరమిత్తార్కళ్" ఎన్ఱుతోన్ఱాతే, కాడర్ కాట్టిలేవర్త్తిత్తాప్పోలే పొరున్దియిరున్దపడి. ఆకచ్చొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు-సర్వేశ్వరనుమ్ పిరాట్టిమారుమాక త్తిరువనన్దాழ్వానాకిఱపడుక్కైయిలేయిరుక్కక్కణ్డుకన్దడిమైశెయ్కైముక్తప్రాప్యభోగమాకిఱతు.

(ఇరువరవర్ ముతలున్దానే) బ్రహ్మరుద్రర్కళుక్కుకారణభూతనాయిరుక్కుమ్. ౨"సబ్రహ్మాసశివః" ఎన్గిఱ ప్రసిద్ధియాలే (ఇరువరవరెన్గిఱార్.) అవ్విభూతియైచ్చొల్లుకిఱవిడత్తిలే (అజ్ఞైవతు, పుణర్వతు) ఎన్నైయాలే - అతుభోగభూమియాయ్ నిత్యమాయిరుక్కుమెన్నుమిడముమ్, ఇజ్గు (ముతల్) ఎన్నైయాలే - ఇవ్విభూతియిల్ కార్యకారణభావత్తాల్ వన్దసమ్బన్ధముమ్, ఇతుతాన్ ఆవతழివతామెన్నుమిడముమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇత్తాల్-బ్రహ్మరుదర్కళ్ సంసారబద్ధర్కళెన్నుమిడముమ్, ఈశ్వరనేమోక్షప్రదనాకవల్లానెన్నుమిడముమ్ శొల్లుకిఱార్. ఆక, ఆశ్రయణీయనవనే,బ్రహ్మరుద్రర్కళాశ్రయణీయరల్లరెన్నై; 3 "ఆబ్రహ్మస్తమ్బపర్యన్తాజగదన్తర్వ్యవస్థితాః। ప్రాణినః కర్మజనితసంసారవశవర్తినః" ఎన్నానిన్ఱతిఱే.

ఇప్పడిబ్రహ్మరుద్రర్కళుక్కుమ్కారణభూతనాకైయాలే వన్దమేన్మైయైయుడైయవన్. (ఎప్పొరుట్కుమినైవనామ్) దేవాదిసకలపదార్థజ్గళ్తోఱుమ్ సజాతీయనాయ్వన్దవతరిక్కుమ్. బ్రహ్మరుద్రర్కళ్నడువేవన్దతరిప్పతు, ఉపేన్ద్రనావతు, చక్రవర్త్తిశ్రీవసుదేవర్కళళవిలే అమైత్తువన్దుపిఱప్పతు, మహావరాహమావతు, కుబ్జామ్రమావతాకానిఱ్కుమ్. ఇప్పడిత్తాழ్విట్టుప్పిఱక్కిఱతెతుక్కాక వెన్నిల్ (వీడుముతలామ్) మోక్షప్రదనాకైక్కాక.

౧-అ.—పాఴియన్యాయత్తాలే, పిరాట్టియోడేకూడవెడుక్కైయాలే-ఇవ్విరువర్క్కుమ్ పిఱక్కుమ్రసమ్, శేర్త్తియైయనుభవిక్కైయాలే తిరువనన్దాழ్వానుక్కుమ్ పిఱక్కుమెన్ఱు. ఉక్తత్తుక్కుసంవాదమ్ (రమ్యమావసథమిత్యాది). శ్రీసజ్ఞేపే."రమ్యమ్"ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అఱుపతినాయిరమిత్యాది). శమైత్త - ఆక్కిన, కట్టినవెన్ఱపడి. నాయకనాయకికళ్ పరస్పరసంశ్లేషత్తాలేరమిక్కిఱార్కళ్, ఇళైయపెరుమాళ్రమిక్కుమ్బడియెన్నెన్న (నాయకరానవిత్యాది). విషయభేదప్రయుక్తరసభేదస్సర్వత్రసమానఇతిభావః. చిత్రకూటత్తిలిరుప్పైచ్చొన్నపోతే- "వనే" ఎన్ఱతుసిద్ధమాయిరుక్క, పునః "వనే" ఎన్ఱువిశేషిత్తతుక్కుభావమ్ (పడైవీడరిత్యాది). పడైవీడర్-పడైవీట్టిలేయిరుక్కుమవర్కళ్. కాడర్-కాట్టిలేయిరుక్కుమవర్కళ్."పర్యఙ్కవిద్యైయిల్"ఇత్యాదివాక్యోక్తార్థనిగమనమ్ (ఆకవిత్యాది). ఆకిఱతెన్ఱవనన్తరమ్-ఎన్ఱుఇత్యధ్యాహార్యమ్.

ఇన్నార్ - ఎన్నాతే, "ఇరువరవర్" ఎన్గిఱతెన్నెన్నిల్ (సబ్రహ్మేత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే- "సః" ఎన్గిఱతనుపయుక్తమ్; "బ్రహ్మా, శివః" ఎన్గిఱతేవేణ్డువతు. ఇత్తాల్ఫలితమ్ (అవ్విభూతియైయిత్యాది).నిత్యమాయిరుక్కుమెన్ఱతు-"అజ్ఞైవతు, పుణర్వతు" ఎన్గిఱవర్తమానత్తాలే సిద్ధమానవర్థమ్. ఆవతழివతు - ఉణ్డావతునశిప్పతు. కారణత్వకథనత్తాలేఫలితమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). కర్మవశ్యరాకైయాలేబద్ధరెన్ఱపడి. "ముతలుమ్" ఎన్ఱచశబ్దత్తుక్కర్థమ్ (ఆకవాశ్రయణీయనిత్యాది). ధ్యేయనుమెన్ఱనుక్తసముచ్చయమెన్ఱపడి. బ్రహ్మాదికళాశ్రయణీయరల్లామైక్కడిసృజ్యత్వకర్మవశ్యత్వజ్గళెన్ఱుతిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, అవర్కళ్కర్మవశ్యరెన్నైక్కుప్రమాణమ్ (ఆబ్రహ్మేత్యాది). శ్రీవిష్ణుధర్మే శౌనకవచనమ్.

"సర్వాధికనానవన్ సులభనానాన్" ఎన్ఱు అవన్సౌలభ్యత్తుక్కతిశయఞ్జొల్లువారాక,ఇత్తాలవన్ పెరుమైశొల్లుకిఱతెన్గిఱార్(ఇప్పడియిత్యాది). ఇనైవన్ - సజాతీయన్. దేవాదిసమస్తపదార్థజ్గళుక్కు మవతారముఖేన సజాతీయనామెన్ఱుశబ్దార్థమ్. అప్పడియవనవతరిత్తమైయుణ్డోవెన్న (బ్రహ్మరుద్రర్కళిత్యాది). అమైత్తు - సఙ్కోచిత్తు. వీడుముతలామ్-మోక్షత్తుక్కుహేతువాయిరుక్కుమ్. అప్పడిమోక్షమ్కొ

ఈ.—అవతరి త్తవిడజ్గళిలే పక్షిక్కు మోక్షత్తైక్కొడుప్పతు, పిశాచత్తుక్కు మోక్షత్తైక్కొడుప్పతాకానిఱ్కుమ్, అవఱ్ఱవన్దవతరిప్పతు మోక్షప్రదనాకైక్కాకవాకిల్, ఎల్లారుమ్పిఱన్దు ముక్తరాకవేణ్డావోవెన్నిల్ (పిఱవిక్కడల్నీన్దువార్క్కు - పుణైవఱ్) "సంసారమెన్నుమ్పెరుజ్గడల్, అతైక్కడక్కప్పోకాతు, ప్రబలనాననీయేకణ్డిత్తుత్తరవేణుమ్" ఎన్నిరుప్పార్క్కు ప్రతిభూవాయ్ నిన్ఱుకడత్తిక్కొడుక్కుమ్. పుణైయామవనెన్నపడి - సర్వభరనిర్వాహకనామవనెన్నపడి. ౧ "సంసారసాగరంఘోర మనన్తక్లేశభాజనమ్ । త్వామేవశరణం ప్రాప్య" ఎన్నిరుప్పార్క్కుక్కడత్తిక్కొడుక్కుమ్. †(పుణైవనెన్ఱు - తెప్పమామవనెన్నవుమామ్) ౨ "విష్ణుపోతమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే - ఏకదేశత్తైప్పఱ్ఱినిఱ్కైయన్ఱిక్కే, అక్కరైయుమిక్కరైయుమాయ్నిఱ్కుమోడమాయిఱ్ఱు. ౧.

జీ-అ-డుత్తవిడముణ్డో వెన్న (అవతరిత్తవిత్యాది). ౩ "సంస్కారమకరోత్తస్య బ్రహ్మమేధేనరాఘవః। స్వపదఞ్చదదౌతస్మైయోగిధ్యేయంసనాతనమ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (పక్షిక్కుమోక్షత్తైక్కొడుప్పతెన్ఱతు). పక్షి-జటాయు. ౪ "అక్షయ్యస్స్వర్గవాసస్తే యావదిన్ద్రో భవిష్యతి । నష్టేశక్రేతతస్స్వర్గాత్సాయుజ్యంమమగచ్ఛతు" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (పిశాచత్తుక్కుమోక్షత్తైక్కొడుప్పతెన్ఱతు). పిశాచః - ఘణ్టాకర్ణః. పుణైవనామ్-పుణైప్పట్టవనామ్ పుణై - ప్రతిభూవుమ్, తెప్పముమ్, భరముమ్. యో ధనికాధమర్ణయోర్మధ్యేతిష్ఠతి, సః - ప్రతిభూరిత్యుచ్యతే. ఇవఱ్పుణైయాయ్, ఫలప్రదఱ్ వేఱొరుత్తనారెన్న (పుణైయామవనిత్యాది). అప్పడికడత్తిక్కొడుక్కుమోవెన్న (సంసారసాగరమిత్యాది). జితన్తాయామ్. ౨ "నిస్తరన్తిమనీషిణః" ఎన్ఱుమేల్. పుణైవఱ్-తెప్పమామవనెన్ఱర్థాన్తరత్తుక్కు ప్రమాణమ్ (విష్ణుపోతమిత్యాది). శ్రీవిష్ణుధర్మే, "సంసారార్ణవమగ్నానాం విషయాక్రాన్తచేతసామ్ । విష్ణుపోతంవినానాన్యత్కిఞ్చిదస్తిపరాయణమ్." విష్ల - వ్యాప్తౌ" ఇతిధాతుం హృదినిధాయ విష్ణుశబ్దార్థమాహ (ఏకదేశత్తైయిత్యాది). మధ్యేభఙ్గురత్వశఙ్కావకాశో నేతిభావః. అరవణైమేల్ - అణైవతు, పూమ్బావైయాకమ్ పుణర్వతు, ఇరువరవర్ ముతలుమ్తానే, వీడుముతలాకైక్కాక - ఎప్పొరుట్కుమిణైవనామ్, పిఱవిక్కడల్ నీన్దువార్క్కు-పుణైవనిత్యన్వయః. ౧.

అ-అ-వి-పిరాట్టియిఱ్ తిరుమేనియై" ఎన్ఱురైయిలే.—ఇరువరవర్ముతలుమ్ తానేయాయ్-ఎప్పొరుట్కుమ్-ఇణైవనామవనాయ్, వీడుముతలామవనాయ్-పిఱవిక్కడల్నీన్దువార్క్కు - పుణైవనామవఱ్ - అణైవతరవణైమేల్; పుణర్వతుపూమ్బావైయాక మిత్యన్వయః. ౧.

ప్ర-తి.—అణైవతరవణైప్రవేశే. (మాల్యవాఱ్తొడక్కమానార్ రావణనుక్కుచ్చొన్న హితమ్పోలే అవర్కళైత్తైయనాదరిత్తిరుక్క) యుద్ధకాణ్డేపఞ్చత్రింశే, "తతస్తుసుమహాప్రాజ్ఞోమాల్యవాన్నామరాక్షసః । రావణస్యవచశ్శ్రుత్వాఇతిమాతామహోబ్రవీత్ ॥ ౬॥ విద్యాస్వభివినీతోయో రాజారాజన్నయానుగః । సశాస్తిచిరమైశ్వర్యమరీంశ్చకురుతేవశే॥ ౭॥ సన్దధానోహికాలేనవిగృహ్ణంశ్చారిభిస్సహ । స్వపక్షవర్ధనంకుర్వన్మహదైశ్వర్యమశ్నుతే॥ ౮॥ హీయమానేనకర్తవ్యోరాజ్ఞాసన్ధిస్సమేనచ । నశత్రుమవమన్యేతజ్యాయాన్కుర్వీతవిగ్రహమ్॥ ౯॥ తన్మహ్యంరోచతేసన్ధిస్సహరామేణరావణ । యదర్థమభియుక్తాస్స్మసీతాతస్మైప్రదీయతామ్॥ ౧౦॥" ఇతిమాల్యవతోక్తేసతిరావణః ఉత్తరసర్గే, "తత్తుమాల్యవతోవాక్యంహితముక్తందశాననః।నమర్షయతిదుష్టాత్మాకాలస్యవశమాగతః"॥౧॥.—అరణ్యకాణ్డేఏకోనచత్వారింశే సీతాహరణార్థంసాహాయ్యంకుర్విత్యుక్తోమారీచః, "అహంతస్యప్రభావజ్ఞోనయుద్ధస్తేనతేక్షమమ్ । బలింవానముచింవాపిహన్యాద్ధిరఘునన్దనః॥ ౧౮॥ రణేరామేణయుధ్యస్వక్షమాంవాకురురాక్షస । నతేరామకథాకార్యానచైనంద్రష్టుమర్హసి॥ ౧౯॥ బహవస్సాధవోలోకేయుక్తాధర్మమనుష్ఠితాః । పరేషామపరాధేనవినష్టాస్సపరిచ్ఛదాః॥ ౨౦॥ సోఽహంతవాపరాధేనవినశ్యేయంనిశాచర । కురుయత్తేక్షమంతత్త్వమహంత్వాంనానుయా

† కుణ్డలితవాక్యమ్, "తెప్పమామవఱ్" ఎన్ఱప్రమాణత్తిరట్టిఱ్ ప్రతీకబలత్తాలేయుణ్డెన్ఱుమ్, "అర్థాన్తరంహృదినిధాయ" ఎన్ఱఅణ్డైయవ్వళిన్దానినాలేయిల్లైయెన్ఱుమ్తోన్ఱుకిఱతు. ౧॥జి-స్తో. ౨॥వి-ధ. ౩॥పా-పు-౨-౮౮. ౪॥హరి-వం-౨౭౪-౨౪.

మిహ॥ ౨౪॥” ఏవంమారీచేనోక్తేసతిరావణః; ఉత్తరసర్గే, “మారీచేనతుతద్వాక్యంక్షమంయుక్తఞ్చరావణః । ఉక్తోనప్రతిజగ్రాహమర్తుకామఇవౌషధమ్॥ ౧॥”.——యుద్ధకాణ్డేనవమే, “ననక్షమంవీర్యవతాతేనధర్మానువర్తినా । వైరంనిరర్థకంకర్తుందీయతామస్యమైథిలీ॥ ౧౭॥ యావన్నసగజాంసాశ్వాంబహురత్నసమాకులామ్ । పురీందారయతేబాణైర్దీయతామస్యమైథిలీ॥ ౧౮ ॥ యావత్సుఘోరామహతీదుర్ధర్షాహరివాహినీ । నావస్కన్దతినోలఙ్కాంతావత్సీతాప్రదీయతామ్॥ ౧౯॥ వినశ్యేద్ధిపురీలఙ్కాశూరాస్సర్వేచరాక్షసాః । రామస్యదయితాపత్నీస్వయంనయదిదీయతే ॥ ౨౦ ॥ ప్రసాదయేత్వాంబన్ధుత్వాత్కురుష్వవచనమ్మమ । ఇదంతథ్యంత్వహంబ్రూమి దీయతామస్యమైథిలీ ॥ ౨౧ ॥” ఇత్యారభ్య,దశమైకాదశద్వాదశత్రయోదశచతుర్దశపఞ్చదశసర్గోక్తప్రకారైరపిబహుముఖేనహితముక్తవన్తం విభీషణం ప్రతిరావణః,షోడశే, “అన్యస్త్వేవంవిధం బ్రూయాద్వాక్యమేతన్నిశాచర । అస్మిన్ముహూర్తేనభవేత్త్వాంతుధిక్కులపాంసనమ్ ॥ ౧౬ ॥”

(ముతఱ్పాట్టు) (అఞ్జైవతరవణైమేల్) (అఞ్జైవతు) శ్రీభారతే [మో ౮] మఙ్కిగీతాయామ్, ¶ “త్యక్త్వాకామంభయంక్రోధం లోభంమోహఞ్చమత్సరమ్। ఏషబ్రహ్మప్రవిష్టోస్మిగ్రీష్మేశీతమివహ్రదమ్॥ ౫౦॥”,——(భోగమొత్తిరుక్కైయాలే)శ్రీసత్త్వే, “రమ్యమావసథంకృత్వారమమాణావనేత్రయః । దేవగన్ధర్వసఙ్కాశాస్తత్రతేన్యవసన్సుఖమ్॥ ౩౧॥”——(ఇరువర్) శ్రీనారాయణానువాకే[౧౧], “తస్యాశ్శిఖాయామధ్యే పరమాత్మావ్యవస్థితః । సబ్రహ్మసశివస్సేన్ద్రస్సోక్షరఃపరమస్స్వరాట్”——శ్రీవిష్ణుధర్మే, “ఆబ్రహ్మస్తమ్బపర్యన్తా జగదన్తర్వ్యవస్థితాః। ప్రాణినఃకర్మజనిత సంసారవశవర్తినః” ఇతిశౌనకవచనమ్.——(వీడుముతలామ్) (పక్షిక్కుమోక్షత్తైక్కొడుప్పతు) ఆరణ్యకాణ్డేఽష్టషష్టితమే, “గృధ్రరాజందిధక్ష్యామి మత్కృతేనిధనంగతమ్॥ ౨౬॥ నాథంపతగలోకస్యచితామారోప్యరాఘవః॥ ౨౭॥ యాగతిర్యజ్ఞశీలానామాహితాగ్నేశ్చయాగతిః । అపరావర్తినాంయాచయాచభూమిప్రదాయినామ్ । మయాత్వంసమనుజ్ఞాతో గచ్ఛలోకాననుత్తమాన్ ।గృధ్రరాజమహాసత్త్వసంస్కృతశ్చమయావ్రజ॥ ౩౦॥”.——(పిశాచత్తుక్కుమోక్షత్తైక్కొడుప్పతాకానిఱ్కుమ్) శ్రీహరివంశే [౨౭౮] కైలాసయాత్రాయామ్, “తతఃప్రోవాచభగవాన్ స్థితంకామమివాపరమ్॥ ౨౩॥ అక్షయ్యస్స్వర్గవాసస్తేయావదిన్ద్రోభవిష్యతి । తావత్స్వర్గేభవానస్తుశాసనాన్మమనాన్యతః॥ ౨౪॥ నష్టేశక్రేతతస్స్వర్గాత్సాయుజ్యంమమగచ్ఛతు॥౨౪॥”— (పుణైవన్) జితన్తాయామ్, “సంసారసాగరం ఘోర మనన్తక్లేశభాజనమ్ । త్వామేవశరణంప్రాప్య నిస్తరన్తిమనీషిణః”——(తెప్పమావన్) శ్రీవిష్ణుధర్మే, “సంసారార్ణవమగ్నానాం విషయాక్రాన్తచేతసామ్ । విష్ణుపోతంవినానాన్యత్కిఞ్చిదస్తిపరాయణమ్” ౧.

ముతల్ శీరువన్దాతి - ఐమ్బత్తుమూన్ఱామ్పాట్టు.— శేన్ఱాల్కుడైయామిరున్దాల్శిఙ్గాశనమామ్ । నిన్ఱాల్మరవడియామ్ నీళ్కడలుళ్ । ఎన్ఱుమ్ । పుణైయామ్మణివిళక్కామ్ పూమ్పట్టామ్పుల్కు । మణైయామ్తిరుమాఱ్కరవు.

తాత్పర్యము.—ఆదిశేషుఁడనియెడి సర్పముమీఁద శయనించినవాఁడును, పుష్పములవలె భోగ్యురాలైన పిరాట్టితో సంశ్లేషించువాఁడును,సృష్టికర్తయైన బ్రహ్మకును సంహారకర్తయైన రుద్రునికినినిర్వాహకుఁడును,అనేకావతారంబులెత్తి సకలపదార్థములకుసజాతీయుఁడైయవతరించువాఁడును,మోక్షప్రదుఁడునునైన సర్వేశ్వరుఁడు ఘోరసంసార సముద్రమును దాటవలయునని యుండువారలకుత్తారకుఁడగుటవలన శ్రీమన్నారాయణుఁడే సర్వేశ్వరుఁడని యాళ్వార్లుసాదించిరి. ౧.

మూ.—నీన్దనుయర్ప్పిఱవియుట్పడమఱ్ఱెవ్వెవైయుమ్ । నీన్దనుయరిల్లావీడుముతలామ్ ।
పూన్దణ్పుణర్ప్పాయ్కైయానైయిడర్కడిన్ద । పూన్దణ్డుழாయెన్ఱనినాయకన్పుణర్ప్పే॥ ౨॥

ఆ,—(నీన్దుమ్) “వీడుముతలామ్” ఎన్ఱఅపదత్తైవివరిక్కిఱతు.జన్మజరామరణాద్యపరిమితసమస్తదుఃఖరహితమాన మోక్షత్తుక్కుకారణమెమ్బెరుమానోడుళ్ళసమ్బన్ధమ్; అతెఙ్గేకణ్డోమెన్నిల్, శ్రీగజేన్ద్రాழ்వాన్పక్కలిలేకణ్డోమెన్గిఱార్. ౨.

¶ అచ్చిట్టభారతకోశత్తిల్ ఇన్దపూర్వార్ధమ్కాణవిల్లై.

అన్వ.—పూ తణ్ పునల్ (౩) పొయ్కై యానై ఇడర్ (౬) కడిన్ద పూమ్ తణ్ (౯) తుழాయ్ ఎన్ తనినాయకన్ (౧౨) పుణర్ప్పు నీన్దమ్ తుయర్ (౧౫) పిఱవి ఉట్పడ మఱ్ఱు (౧౮) నీన్దుమ్ ఎవ్వైయ్ తుయరుమ్ (౨౧) ఇల్లా వీడు ముతలామ్. (౨౪).

పన్ని.— అనన్తరమ్, సంసారనిస్తరణపూర్వకమాన మోక్షత్తుక్కు హేతువవనుడైయ సమ్బన్ధమెన్గిఱార్.

ఇస్సంసారనివృత్తిక్కు నిదర్శనమెన్నలామ్బడి పూవైయుడైత్తాయ్, కుళిర్న్ద, పునలైయుడైయ, (౩) పొయ్కైయిలే, యానైక్కు, ముతలైయాల్ వన్దవిడరై, (౬) పోక్కిన, శెవ్వియైయుడైత్తాయ్, కుళిర్న్ద (౯) తిరుత్తుழాయైయుడైయనాయ్, అత్తాలే, ఎనక్కు, అద్వితీయనాయకనానవనుడైయ, (౧౨) సమ్బన్ధమానతు, ఇచ్చేతననుక్కు నీన్దానిఱ్కుమ్బడి దుస్తరమాయ్, దుఃఖోత్తరమాన, (౧౫) పిఱవి, ఉట్పడ, మఱ్ఱుమ్, (౧౮) నీన్దుమ్బడియాన, జరామరణాదికళాన వెవ్వైకెప్పట్ట, దుఃఖముమ్, (౨౧) స్పర్శియాత, మోక్షానన్దత్తుక్కు, హేతువామ్, (౨౪) ముతఱ్పాట్టిల్ "వీడుముతలామ్" ఎన్ఱతైవివరిత్తతు. ౨.

అర్థము.—పుష్పములును చల్లని ఉదకమునుకల (౩) తటాకమునందు గజమునకు నాపదను (౬) పోఁగొట్టినవాఁడును మనోహరమై చల్లని (౯) తులసిమాలకలవాఁడును నాకు అద్వితీయస్వామియును నైన (సర్వేశ్వరునియొక్క) (౧౨) సంబంధము, ఈఁతకొట్టఁదగిన (దాటనశక్యములగు) దుఃఖజనకములైన (౧౫) జన్మములతోఁ జేరి తక్కిన (౧౮) ఈఁతకొట్టఁదగిన (దాటనశక్యములగు) ఎట్టికూ్రరములైన దుఃఖములును (౨౧) లేని మోక్షమునకుఁ గారణమగును. (౨౪) ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు, ఎన్ తనినాయకన్ పుణర్ప్పు ఎన్గైయాలే - ఎమ్బెరుమానోడు వేణుమో?, అవనోడుళ్ళ సమ్బన్ధమే మోక్షప్రదమెన్గిఱార్.

(నీన్దుమిత్యాది) "పిఱవిక్కడల్ నీన్దువార్క్కు" ఎన్గిఱవతినుడైయ వివరణమాయిరుక్కిఱతు. నీన్దుమ్తుయర్ప్పిఱవియుట్పడ మఱ్ఱెవ్వైయుమ్నీన్దుమ్, తుయరిల్లావీడుముతలామెన్ఱుపిరిత్తు యోజిక్కవుమామ్; అన్ఱిక్కే, ఒన్ఱాకవీట్టువిశేషణమాకవుమామ్. (నీన్దుమిత్యాది) "నీన్దుమ్" ఎన్గిఱవర్తమాననిర్దేశత్తాలే - తడక్కవరితాన దుఃఖత్తైవిళైప్పతానజననన్దోడక్కమానమఱ్ఱుముణ్డాన అపక్షయవినాశాదికళైయుమ్కడత్తుమ్; (తుయరిల్లావీడు

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు (నీన్దుమిత్యాది), పుణర్ప్పు - సమ్బన్ధమ్.

(పిఱవిక్కడలిత్యాది). "పిఱవిక్కడల్ నీన్దువార్క్కు - పుణైవనామ్" ఎన్ఱుశొన్న మోక్షప్రదత్వవివరణమిత్యర్థః. మున్దినవన్వయత్తుక్కుచ్చేరవర్థమ్ (నీన్దుమెన్గిఱవిత్యాది). ఎవ్వైయుమ్నీన్దుమ్ - నీత్తుమ్. "నీన్దుమ్" ఎన్గిఱమెల్లొఱ్ఱై - వల్లొఱ్ఱాక్కిక్కొళ్వతు. నీత్తుమ్- (కడత్తుమ్). ద్వితీయాన్వయత్తుక్కుచ్చేరవర్థమ్ (కడక్కవరితానవిత్యాది). తుయర్ప్పిఱవి - తుయరై విళైక్కిఱపిఱవి, సామానాధికరణ్యమ్ - కార్యకారణభావేన. "మఱ్ఱెవ్వైయుమ్" ఎన్ఱు - జన్మవ్యతిరిక్తవికారపఞ్చకత్తైయుమ్శొల్లుకిఱతు. (నీన్దుమ్ తుయరాన - మఱ్ఱెవ్వై

అ-అ-వి —ఏతేన-ప్రథమగాథావతారికాయామ్ "ఇతిలేయొరుపదత్తైప్పఱ్ఱిప్పోరుమవైయుమ్" ఇత్యుక్తోఽర్థోదర్శితోభవతి.— "నీన్దుమ్" ఎన్గిఱమెల్లొఱ్ఱై - వల్లొఱ్ఱాక్కి, (నీన్దుమ్తుయర్ప్పిఱవియుట్పడ మఱ్ఱెవ్వైయుమ్నీన్దుమ్, తుయరిల్లావీడుముతలామ్ ఎన్ఱుపిరిత్తుయోజిక్కవుమామ్) ఇత్తాల్-అనిష్టనివృత్తిపూర్వకమాకవిష్టప్రాప్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. (ఒన్ఱాకవీట్టువిశేషణమాకవుమామ్) నీన్దుమ్తుయర్ప్పిఱవియుట్పడ-నీన్దుమ్తుయరాన-మఱ్ఱెవ్వైయుమ్, ఇల్లావీడుముతలామ్; ఇత్తాల్-కేవలమిష్టప్రాప్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇరణ్డునిర్వాహత్తుక్కుమడైవేశబ్దార్థమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నీన్దుమెన్గిఱవిత్యాది). ౨.

ఈ.—ముతలామ్) దుఃఖగన్ధరహితమాన మోక్షత్తుక్కుమ్ హేతువామ్. కడక్కవరితానదుఃఖత్తైయుడైత్తానజన్మన్దొడక్కమాకనీన్దున్దుయరానవఱ్ఱైవ్వైయుమిల్లాతమోక్షత్తుక్కు హేతువామెన్నుతల్. ఇవర్ వీడుఎన్గిఱతు-సంసారనివృత్తిమాత్రత్తైయన్ఱు, ౧*సుఖభావైకలక్షణైయానభగవత్ప్రాప్తియై. ౨"ముక్తిర్మోక్షో మహానన్దః" ఎన్న క్కడవతిఱే. ఇప్పడిదుఃఖత్తైప్పోక్కి-వీడుముతలాక వెజ్జేకణ్ణోమెన్నిల్ (పూన్దణిత్యాది) పరప్పుమాఱప్పూత్తు క్కుళిర్న్దపునలై యుడైత్తానపాయ్‌కైయిలేపోయ్‌ప్పుక్కుముతలైయాలే యిడర్‌పట్టవానైయినుడైయ దుఃఖత్తై వాసనైయోడేపోక్కినవన్. "పూవిత్తెవ్వియత్థియామే తిరువడికళిలేయిడవేణుమ్" ఎన్ఱునినైత్తు పెణామైయాల్ వన్దవిడరైప్పోక్కిన.

(పూన్దణ్డుழாయెన్తనినాయకన్) వైత్తవళైయత్తోడేకాణుమ్ మడువిలేపోయ్‌విழுన్దతు. తిరుత్తుழாయిఱ్పరిమళ మ్బోలేకాణుమ్ ఆనైయిడరైక్కడిన్దతు. ఆనై యిడరావతు - "సర్వేశ్వరనాపత్సఖన్" ఎన్ఱిరున్దోమ్, ఇవనిప్పడి

జీ-అ.—యుమ్-ఇల్లాత) నీన్దానిఱ్కుమ్బడి దుస్తరమాయ్ దుఃఖోత్తరమాన జరామరణాదికళానవఱ్ఱైవ్వైక్కెప్పట్ట దుఃఖఙ్గళుమిల్లాతవెన్ఱపడి. మున్దినవన్వయార్థత్తిలే - అనిష్టనివృత్తి పూర్వకమాక విష్టప్రాప్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. ద్వితీయాన్వయార్థత్తిలే - కేవలమిష్టప్రాప్తియై చ్చొల్లుకి ఱతు కైవల్యభ్రాన్తిం వారయతి (ఇవర్ వీడెన్గిఱతిత్యాది). (సుఖభావైకేతి) పక్షేంశేపఞ్చమే, (నిరస్తాతిశయాహ్లాద సుఖభావైకలక్షణా। భేషజంభగవత్ప్రాప్తిరేకాన్తాత్యన్తికీమతా) పూర్వాధ్యాయే - తాపత్రయజనితదుఃఖప్రదర్శనేన, సంసారేదుఃఖంవినాసుఖలేశోపి నాస్తీత్యుక్తమ్; ఏతాదృశదుఃఖంకేననివర్త్యతఇత్యత్ర, నిరతిశయానన్దబ్రహ్మప్రాప్త్యానివర్త్యత ఇత్యుచ్యతే - అనేనశ్లోకేన. (నిరస్తాతిశయేతి) సుఖాన్తరస్యబ్రహ్మలోకాదిగతస్యాతిశయో నిరస్తోయేనబ్రహ్మానుభవసుఖేన, తత్ - నిరస్తాతిశయమ్. ఆహ్లాదరూపంసుఖమ్-ఆహ్లాదసుఖమ్. ఆహ్లాదః-మోహాసమ్భేదః. సుఖాన్తరానుభవాక్షమత్వాపాదకోత్కర్షవత్సుఖమ్- ఆహ్లాదసుఖమ్. అతావతు - ౩ "యత్రనాన్యత్పశ్యతి" ఎన్గిఱపడియే బ్రహ్మానుభవదశైయిలే వేఱొరుసుఖాన్తరత్తిల్ నెఞ్జుశెల్లాతపడియాయిరుక్కిఱ సుఖమెన్ఱపడి. (భావశబ్దత్తాలే) దుఃఖనివృత్తియుమ్ - సుఖమాయిరుక్కుమిఱే, అత్తైవ్యావర్తిక్కిఱతు. ఏకశబ్దేన - సుఖసాధనత్వేన సుఖశబ్దవాచ్యచన్దనకుసుమాదీన్వ్యావర్తయతి. ఆక, నిరస్తమాన బ్రహ్మలోకాదిగతసుఖాన్తరఙ్గళినుడైయ వతిశయత్తైయుడైత్తాయిరుక్కిఱ వాహ్లాదరూపసుఖమాకైయొన్ఱైయుమే వడివాకవుడైత్తా యిరుప్పతాయెన్ఱపడి. ఏకాన్తా - దుఃఖాసమ్భిన్నా. ఇత్తాల్ - స్వర్గాద్యనుభవఙ్గళ్ పోలే దుఃఖమిశ్రమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే సుఖైకతానమాయిరుక్కుమెన్ఱు, స్వర్గాద్యనుభవవ్యావృత్తి. యద్వా, ఏకాన్తా-అనన్యప్రయోజనా. ఆత్యన్తికీ - అన్తమతీత్యవర్తమానా. నిత్యైయెన్ఱపడి. భగవత్ప్రాప్తిః - భగవదనుభవః. భేషజంమతా - సంసారదుఃఖత్తుక్కు మరున్దాయిరుక్కుమెన్ఱు - ఇష్టమాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. ప్రాప్తిశబ్దమ్ - అనుభవత్తైచ్చొల్లుమోవెన్నిల్; ౪ "గత్యర్థాబుద్ధ్యర్థాః" ఎన్గిఱన్యాయత్తాలే ప్రాప్తిశబ్దమ్ - అనుభవత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. భగవచ్ఛబ్దః-ప్రాప్యస్యహేయప్రత్యనీకకల్యాణగుణాత్మకత్వం వక్ష్యమాణంసూచయన్, తత్ప్రాప్తేర్నిరస్తాతిశయేత్యాద్యుచ్యమానం వైశిష్ట్యముపపాదయతి. "వీడు" ఎన్ఱు - విడుకైయైచ్చొల్లుమొழியే, భగవదనుభవత్తైచ్చొల్లుమోవెన్న (ముక్తిర్మోక్షఇత్యాది). "ముక్తిర్మోక్షో మహానన్దః" ఇతినైఘణ్టుకాః. పరప్పుమాఱ - విస్తారమెల్లామ్. పునల్ - జలమ్. "ఇడర్" ఎన్ఱతుక్కుమున్నర్థమ్ - ముతలైయాల్ వన్దక్లేశమాతల్, ౫ "నాహం కళేబరస్యాస్యపరిజీర్ణస్యకామయే। కరస్థకమలాన్యేవ సాదయోరర్పితుంహరే" ఎన్ఱు - పూవిత్తెవ్వియత్థియామే తిరువడికళిలే యిడప్పెఱామైయాల్ వన్ద మనఃక్లేశమాతల్, "ఆపత్సఖనాన సర్వేశ్వరనై, ఇన్ఱుతవాతొழிన్దాల్, 'నిర్ఘృణన్' ఎన్ఱులోకత్తార్ శొల్లప్పోకిఱార్కళ్" ఎన్గిఱక్లేశమాతల్. ముతలర్థమ్ (పరప్పుమాఱవిత్యాది). ద్వితీయార్థమ్ (పూవిలిత్యాది).

"పూమ్తణ్డుழாయెన్తనినాయకన్ - పాయ్‌కైయానై యిడర్‌కడిన్ద" ఎన్ఱుకూట్టియర్థమ్ (వైత్తవిత్యాది). "ఆనైయిడర్‌కడిన్దపూమ్తణ్డుழாయ్" ఎన్ఱుకూట్టితాత్పర్యమ్ (తిరుత్తుழாయిలిత్యాది). నతుసర్వేశ్వర ఇత్యర్థః. పరిమళమ్మున్నేవన్దిడరైప్పోక్కిఱ్ఱెన్ఱపడి. తృతీయార్థమ్ (ఆనైయిడరావతిత్యాది). "ఎన్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఆనైయిడరిత్యాది). అన్వయముఖేన ప్రథమ

౧॥ వి-పు-౬-౫-౫౯. ౨॥ ౩॥ ఛాం-౮-౭-౨౪. ౪॥ ౫॥ వి-ధ.

ఈ.—యాపన్ననాక ఉత వాతో ఘ్రివతే!, నిర్ఘృణనాయిరున్దానీ!' ఎన్ఱు నాట్టిలుళ్ళార్ నిన్నైక్కిత్చ్చేయ్పతేన!'' ఎన్ఱు అత్తాలేవన్ద ఇడరాకిలుమామ్. (ఎన్ఱతనినాయకన్) ఆనైయిడరై ప్పోక్కుకైయన్ఱిక్కే, తమ్మిడరై ప్పరిహరిత్తాప్పోలేయాయిఱ్ఱు ఇవర్క్కిరుక్కిఅతు. (పుణర్ప్పు) అవనోట్టై సమ్బన్ధమ్, అవన్ఱిరువడికళిల్ సమ్బన్ధమ్, దుఃఖనివృత్తియైయుమ్బణ్ణి, ౧''సుఖభావైకలక్షణమ్'' ఎన్గిఱపేఱ్ఱైయుమ్తరుమ్. తనినాయకన్ పుణర్ప్పు-వీడుముతలామ్ ఎన్ఱన్వయమ్. ౨.

జీ-అ.—యోజనామాహ(అవన్ఱిరువడికళిలిత్యాది). సమ్బన్ధమ్-సమ్బన్ధజ్ఞానమ్. ౨''తమేవంవిద్వాన్'' ౩''సన్తమేనమ్''ఎన్నక్కడవతిఱే. ద్వితీయయోజనైయెప్పఱ్ఱు (తనినాయకనిత్యాది). ఉభయవిధనిర్వాహేపి - ఉత్తరార్ధపూర్వకమన్వయః. పూమ్తణ్ణిత్యారభ్య, నాయకన్ పుణర్ప్పు-నీన్దుమ్తుయిర్తొడజ్గి. ఎవ్వైయుమ్నీన్దుమ్; తుయరిల్లావీడుముతలామిత్యన్వయః. యద్వా, నీన్దుమ్ తుయర్ప్పిఱవియుట్పడ-నీన్దుమ్ తుయరానవఱ్ఱైవ్వైయుమ్ ఇల్లావీడుముతలామిత్యన్వయః. ౨.

—

ప్ర-తి.—(తుయరిల్లావీడు) షష్ఠాంశేపఞ్చమే, ''ఏవంసంసారదుఃఖార్కతాపతాపితచేతసామ్ । విముక్తిపాదపచ్ఛాయామృతేకుత్ర సుఖంనృణామ్॥ ౫౭॥ తదస్యత్రివిధస్యాపిదుఃఖజాతస్యపణ్డితైః । గర్భజన్మజరాద్యేషు స్థానేషుప్రభవిష్యతః॥ ౫౮॥ నిరస్తాతిశయాహ్లాదసుఖభావైకలక్షణా । భేషజంభగవత్ప్రాప్తిరేకాన్తాత్యన్తికీమతా॥ ౫౯ ॥ తస్మాత్తత్ప్రాప్తయేయత్నః కర్తవ్యఃపణ్డితైర్నరైః । తత్ప్రాప్తిహేతుర్జ్ఞానంచకర్మచోక్తంమహామునే॥ ౬౦॥''.—— ''ముక్తిర్మోక్షోమహానన్దః'' ఇతినైఘణ్టుకాః.—(ఆనైయిడర్కడిన్ద) శ్రీభాగవతే అష్టమస్కన్ధే, [3] ''సోన్తస్సరస్యురుబలేనగృహీత ఆర్తోదృష్ట్వాగరుత్మతిహరింఖఉపాత్తచక్రమ్ । ఉద్ధృత్యసామ్బుజకరంగిరమాహకృచ్ఛ్రాన్నారాయణాఖిలగురోభగవన్నమస్తే॥ ౩౨॥ తంవీక్ష్యపీడితమజస్సహసావతీర్యసగ్రాహమాశుసరసఃకృపయోజ్జహార । గ్రాహాద్విపాటితముఖాదరిణాగజేన్ద్రంసమ్పశ్యతాంహరిరమూముచదుస్రియాణామ్॥ ౩౩॥''.——(ఆనైయిడర్) శ్రీవిష్ణుధర్మే, ''నాహంకళేబరస్యాస్యత్రాణార్థంమధుసూదన । కరస్థకమలాన్యేవపాదయోరర్పితుంహరే''. ౨.

—

తాత్పర్యము.—తామరపువ్వులచే బరిపూర్ణమైన చల్లని సరస్సునందభినివేశముతోఁదిగి మొసలిముఖమున జిక్కుకొని దుఃఖించుచున్న గజేన్ద్రాళ్వార్ల యొక్క దుఃఖమునుబోఁగొట్టిన యాశ్రితరక్షకుఁడగు శ్రియఃపతియొక్కసంబంధము దుస్తరమైనఘోరసంసారసాగరమునందు మునిగియున్న సంసారులకు జన్మజరామరణములు మొదలగునపరిమితసమస్తదుఃఖములనుబోఁగొట్టి నిత్యానందకరమగు మోక్షమును ప్రాపించును. ౨.

—

మూ.— పుణర్క్కుమయనామ్ఱ్ఱిక్కుమరనామ్ । పుణర్త్తతన్నున్దియోడాకత్తుమన్ని ।
ప్పుణర్త్తతిరువాకిత్తన్మార్విఱ్ఱన్ శేర్ । పుణర్ప్పన్ పెరుమ్బుణర్ప్పెజ్గుమ్బులనే॥ ౩॥

అ.—(పుణర్క్కుమ్) జగత్స్రష్టావాన బ్రహ్మావుక్కుమ్ తన్నున్దియై యాశ్రయమాకక్కొడుత్తువైక్కుమ్; జగత్సంహర్తావానరుద్రనుక్కుమ్ తన్ఱిరువుడమ్బైయాశ్రయమాకక్కొడుత్తువైక్కుమ్; సర్వలోకేశ్వరియాన పిరాట్టిక్కుమ్ తన్ఱిరుమార్వైక్కొడుత్తువైక్కుమ్; తిరువనన్దాళ్వానైలే కణ్వళర్న్దరుళుమ్; ఇప్పడియెమ్బెరుమానుడైయ సర్వేశ్వరత్వచిహ్నభూతమాన దివ్యచేష్టితజ్గళెజ్గుమ్ప్రత్యక్షిక్కలామెన్గిఱార్.

—

అన్వ.—తన్ పుణర్త్త ఉన్దియోడు(౩)ఆకత్తు మన్ని పుణర్క్కుమ్(౬)అయనామ్ అழிక్కుమ్ అరనామ్(౯)తన్మార్విల్ పుణర్త్త తిరువాకి (౧౨) తాన్ శేర్ పుణర్ప్పన్ (౧౫) పెరుమ్ పుణర్ప్పు ఎజ్గుమ్ (౧౭) పులన్.(౧౯).

—

౧॥ వి-పు-౬-౫-౫౯. ౨॥ పు-సూ. ౩॥ తై-ఆ-౬.

అన్వ.—అనన్తరమ్, అననుడైయ దివ్యమాన చేష్టితజ్గళ్ సర్వత్రప్రసిద్ధమెన్గిఱార్.

తన్నై ౨, ఉత్పాదిత్త, తిరునాభియోడేకూడ, (౩) తిరుమేనియిలొరుపార్శ్వత్తిలుమ్, నిత్యవాసమ్బణ్ణి, లోకస్సృష్టిపణ్ణుకిఱ, (౬) అజనుమాయ్, సంహరిక్కిఱ, హరనుమాయ్, (౯) ఇప్పడిత త్తదన్తరాత్మతైయూలేతదాత్మకనాయ్‌తన్మార్విలే, నిరూపకమామ్బడిశేర్‌త్తుక్కొళ్ళప్పట్ట, తిరువుడైయనాయ్, (౧౨) తానే, తనక్కుత్తకుతియాన, స్వాధీనచేష్టితనానననుడైయ, (౧౫) అపరిచ్ఛిన్నమాన, దివ్యవ్యాపారజ్గళానవై, ఎజ్గుమ్, (౧౮) కణ్డనుభవిక్కలామ్బడిప్రసిద్ధమ్. (౧౯) "ఇరునరవర్ ముతలున్దానే" ఎన్గత్తైవివరిత్తతు. ౩.

అర్థము.—తనను బుట్టించిన నాభితోఁగూడ (౩) శరీరైకదేశమందు వసించి సృష్టించు (౬) బ్రహ్మకునిర్వాహకుఁడును సంహరించు రుద్రునికి నిర్వాహకుఁడును (౯) తనవక్షస్థలమందు వసించుచున్న పిరాట్టికిభర్తయైనవాఁడును (౧౨) తానే (తనకు)తగిన చేష్టితములుకలవాఁడునునైనసర్వేశ్వరునియొక్క- (౧౫) పరిచ్ఛేదింపనశక్యములైన దివ్యచేష్టితములు సకలస్థలములయందును (౧౮) కనుబడుచున్నవి. (౧౯).

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. "ఇరునరవర్ ముతలున్దానే" ఎన్గిఱపదత్తైవివరియానిన్ఱుకొణ్డు, శ్రియఃపతియానవనుడైయ అతిమానుషచేష్టితజ్గళై ప్రత్యక్షిక్కలామెన్గిఱార్.

(పుణర్‌క్కుమయనామ్) ఇవన్‌తైసృష్టిక్కైక్కేయే తొழிలాయిరుక్కిఱ బ్రహ్మావుమామ్. (అழிక్కుమరనామ్) శుడుతడిపోలే ఇవన్‌తై యడైయవழிత్తుక్కొణ్డునిఱ్కిఱ రుద్రనుమామ్. ౧"తదాదర్శితపన్థానౌ సృష్టిసంహారకారకౌ" ౨"సృష్టింతతః కరిష్యామి త్వామావిశ్య ప్రజాపతే" ఎన్గిఱపడియే-అవనన్తరాత్మావాయ్‌నిన్ఱుప్రవర్త్తిప్పిక్క, ఇవన్‌తైచ్చెయ్‌కిఱార్‌కళ్. (పుణర్‌త్తతన్నున్దియోడాకత్తుమన్ని) పుణర్‌క్కుమయనామ్ఞిక్కుమరనామ్. ఇవై తానివర్‌కళ్ శెయ్యవల్లరావతు అవన్తిరుమేనియైప్పఱ్ఱి యిరున్దపోతాయిఱ్ఱు, స్తనన్ధయప్రజై, వాయిల్‌ములై వాజ్గినాల్ తరియాతాప్పోలే. ఇత్తాల్, సామానాధికరణ్యత్తాలే - అన్తర్యామిత్వ జ్ఞొల్లిఱ్ఱు. పుణర్‌త్తతన్నున్దియోడేయాలే - కారణత్వజ్ఞొల్లిఱ్ఱు, ఆకత్తుమన్నియోడేయాలే - తిరుమేనియైప్పఱ్ఱిలబ్ధస్వరూపరెన్నుమిడజ్ఞొల్లిఱ్ఱు. (పుణర్‌త్తతిరువాకిత్తన్మార్విల్)తన్తిరుమార్విల్ నిత్యసంశ్లిష్టైయాయిరుక్కిఱ పెరియపిరాట్టియారైయుడైయనాయ్. ఇతిస్పోతు శొల్లుకిఱతెన్నెన్నిల్ ; బ్రహ్మాదికళుక్కునిర్వాహకణ ఎన్ఱవోపాతి,

జీ-అ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. (పుణర్‌క్కుమిత్యాది) "ఆకత్తుమన్ని" ఎన్గిఱపదజ్గళైయుమ్, పుణర్‌త్తతిరువాకి" ఎన్ఱతొడజ్గి "ఎజ్గుమ్ పులనే"ఎన్నుమళవుమ్‌కటాక్షిత్తనతారిక్కై(ఇరునరవరిత్యాది). "పెరుమ్‌పుణర్‌ప్పు' ఎన్గైయాలే (అతిమానుషచేష్టితజ్గళై యెన్ఱతు).

"పుణర్‌క్కుమ్" ఎన్గిఱవర్తమానార్థమ్ (సృష్టిక్కైక్కేయేతొழிలాయిరుక్కిఱవెన్ఱతు). "అయనామ్" ఎన్గిఱసామానాధికరణ్యనిబన్ధనమ్-శరీరాత్మభావమెన్ఱు వివక్షిస్తు, ప్రమాణమ్ (తదాదర్శితేత్యాది). నారాయణీయే నామనిర్వచనాధ్యాయే, "ఏతౌద్వౌవిబుధశ్రేష్ఠౌ ప్రసాదక్రోధజౌస్మృతౌ" ఇతిపూర్వార్థమ్. (సృష్టింతతఃకరిష్యామీతి). శ్రీవిష్ణుధర్మే, "ఉత్పాద్యపృథివీంసమ్యక్స్థాపయిత్వా యథాపురమ్" ఇతిపూర్వార్థమ్.(పుణర్‌త్తతన్నున్దియోడిత్తి) తన్నైయుణ్డాక్కిన వున్దియోడేకూడత్తిరుమేనియిలొరుపార్శ్వత్తిల్ నిత్యవాసమ్బణ్ణిసృష్టిక్కిఱఅవజనుమామ్, సంహరిక్కిఱరుద్రనుమామెన్ఱుశబ్దార్థమ్. సమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (ఇవైతానిత్యాది). స్తనన్ధయేత్యాదిక్కుమున్నే- అల్లాతపోతెన్ఱుకూట్టువతు. ఇత్తాల్ - "పుణర్‌క్కుమయనామ్" ఇత్యాదిప్రథమపాదత్తాలే. అన్తర్యామిత్వజ్ఞొల్లిఱ్ఱు - శరీరాత్మభావజ్ఞొల్లిఱ్ఱు. తన్మార్విల్ - "పుణర్‌త్తతిరువాకి" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (తన్తిరుమార్విలిత్యాది). ౩"విష్ణోశ్శేపానపాయినీ" ౪"అకలకిల్లేనిఱైయుమ్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱి (నిత్యసంశ్లిష్టైయాగెన్ఱతు). పుణర్‌త్త - శేర్‌త్తుక్కొళ్ళప్పట్ట. తటస్థశజ్కైయైయనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (ఇతిప్పోతిత్యాది). ఇతు - లక్ష్మీసమ్బన్ధమ్. ఈశ్వరత్వజ్ఞొల్లుకిఱ ప్రకరణత్తిలే యితుశొల్లుకైయపేక్షితమో, ఆనపిన్బు ఇతుశొల్లుకిఱతెన్నెన్నిలెన్ఱపడి.

౧॥ భార-మో-౧౬౯-౧౯. ౨॥ వి-ధ. ౩॥ వి-పు ౧-౮-౧౭. ౪॥ ౬౦-౧౦.

ఈ.—లక్ష్మీసమ్బన్ధముమైశ్వర్యత్తుక్కుడలాకైయాలే. పెరియపిరాట్టియారోడేచ్చేర్త్తి, మేన్మైక్కుమ్ నీర్మైక్కుము డలాయిరుక్కుమిఱే. (తాఙ్గ శేర్ పుణర్ప్పన) సృష్ట్యర్థమాకవేకార్ణవత్తిలే శాయ్న్దరుళినవనెన్నుతల్, తనక్కు త్తకుతియాన చేష్టితఙ్గళై యుడైయవనెన్నుతల్.

(పెరుమ్బుణర్ప్పెఙ్గుమ్బులనే) బ్రహ్మాదికళధికరిత్తకార్యఙ్గళై అవర్కళ్ వఴియాలేనడత్తియుమ్, తానధికరిత్తకార్యఙ్గళై త్తానేనడత్తియుమెన్బరుకైయాలే, తన్నుడైయ పెరుమ్బుణర్ప్పు - ఆనైత్తొழிల్క ళెఙ్గుమ్కాణలాయిరుక్కుమ్. ౩.

జీ-అ.—లక్ష్మీసమ్బన్ధమ్ నీర్మైక్కుడలాయన్త్రోవిరుప్పతెన్న (పెరియపిరాట్టియారిత్యాది). మున్దినవర్థత్తిల్, పుణరియై- "పుణర్ప్పు" ఎన్దతాయ్, అత్తైయుడైయవన - "పుణర్ప్పన" ఎన్దతాయ్, తాఙ్గ శేరుకిఱసముద్రత్తైయుడైయవనెన్దపడి. పుణరి - సముద్రమ్. ద్వితీయార్థత్తిల్, తాఙ్గ శేర్-తనక్కుత్తకుతియాకచ్చేర్న్దిరుక్కిఱ, పుణర్ప్పై - చేష్టితత్తై యుడైయవనెన్దపడి.

పూర్వార్ధంపరామృశన్నాహ (బ్రహ్మాదికళిత్యాది). "తాఙ్గ శేర్ - పుణర్ప్పన" ఎన్దతిన ద్వితీయార్థత్తైప్పఱ్ఱ(తానధికరిత్తవిత్యాది). ఆనైత్తొழிల్ - అతిమానుషవ్యాపారమ్. పులన - ఇన్ద్రియమ్. ఇఙ్గు - తద్గోచరత్తిలేలక్షణై. పుణర్త్తతన్నున్దియోడు- మన్ని- పుణర్క్కుమయనామ్; ఆకత్తుమన్ని - అழிక్కుమరనామ్; తన్మార్విల్ - పుణర్త్తిరువాకి - తాఙ్గ శేర్పుణర్ప్పనుడైయ పెరుమ్ పుణర్ప్పెఙ్గుమ్ పులనేయిత్యన్వయః. ౩.

అ-అ-వి.—పుణర్త్తతన్నున్దియోడాకత్తుమన్ని - పుణర్క్కుమయనామ్, అழிక్కుమరనామ్; తన్మార్విల్ - పుణర్త్తిరువాకి - తాఙ్గ శేర్పుణర్ప్పన పెరుమ్పుణర్ప్పెఙ్గుమ్పులన ఎన్నుడైయన్వయమ్. ౩.

ప్ర-తి.—(అழிక్కుమరనామ్) [భార - మో - ౧౬౯.] నారాయణీయే నామనిర్వచనాధ్యాయే, "ఏతౌద్వౌవిబుధశ్రేష్ఠౌప్రసాదక్రోధజౌస్మృతౌ। తదాదర్శితపన్థానౌసృష్టిసంహారకారకౌ ॥ ౧౯ ॥" —— శ్రీవిష్ణుధర్మే, "ఉత్పాద్య పృథివీంసమ్యక్థాపయిత్వాయథాపురమ్। సృష్టింతతఃకరిష్యామిత్వామావిశ్యప్రజాపతే". ౩.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరునినాభికమలమందుఁ బుట్టిలబ్ధస్వరూపుఁడై సకలజగత్సృష్టికర్తయైన బ్రహ్మకును సంహారకుఁడైన రుద్రునికిని నిర్వాహకుఁడును సకలజగత్కారణుఁడును పిరాట్టితోనిత్యసంశ్లిష్టుఁడునునైన భగవంతునియొక్కదివ్యచేష్టితములంతట కనుబడుచున్నవి.౩.

మూ.—పులనైన్దుమేయుమ్బొఱియైన్దునిఙ్గి। నలమన్దమిల్లతోర్ నాడుపుకుపీర్ ।
అలమర్న్దువీయవశురరైచ్చెఱ్ఱాన। పలమున్దుశీరిల్పడిమినోవాతే ॥ ౪॥

అ.—(పులన) ప్రకృతిబన్ధవినిర్ముక్తరాయ్కొణ్డు నలమన్దమిల్లతోర్ నాడుపుకుపీర్, ఇప్పడిసర్వేశ్వరనాయిరున్దవెమ్బెరుమానుడైయ నిరతిశయ భోగ్యమానకల్యాణగుణఙ్గళిలేయోవాతేపడియుఙ్గళెన్గిఱార్. ౪.

అన్వ.—పులన ఐన్దు మేయుమ్ (౩) పొఱి ఐన్దు నిఙ్గి (౬) నలమ్ అన్దమిల్లతు ఓర్ (౯) నాడు పుకుపీర్ అలమర్న్దు (౧౨) వీయ అశురరై శెఱ్ఱాన (౧౫) మున్దు పలమ్ శీరిల్ (౧౮) ఓవాతే పడిమిన. (౨౦)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, సంసారనివృత్తిపూర్వకమాన పరమపదప్రాప్తిక్కు ఏవంవిధనుడైయ గుణఙ్గళిలే నిత్యావగాహనమ్పణ్ణుఙ్గో ళ్ళెన్గిఱార్.

పులప్పడుమ్విషయఙ్గళ్, ఐన్దిలుమ్, పొరున్ది, (3) పాఱిపోలేయివనైయకప్పడుత్తిక్కొళ్ళుమ్, ఐన్దిన్ద్రియఙ్గళిన్ వశత్తినిన్ఱుమ్, అకన్ఱు, (౬) ఆనన్దమ్, అళవిఱన్దిరుప్పతాయ్, అద్వితీయమాన, (౯) దేశత్తిలే, పోయ్ప్పుకవేణ్డియిరుప్పీర్, అలమర్న్దు, (౧౨) నశిక్కుమ్పడి, అశురరై, కొన్ఱవనుడైయ, (౧౫) ఆరమ్భమేతొడఙ్గి, ఇనిమైయాలే "ఫలమ్" ఎన్నలామ్పడియాన, గుణఙ్గళిలే, (౧౮) ఎన్ఱుమొక్క, అవగాహియుఙ్గోళ్. (౨౦) రసాయనమానపయఃపాననైరన్తర్యత్తాలేపిత్తశాన్తియుమినిమైయుమ్పిఱక్కుమాప్పోలే, భోగ్యగుణఙ్గళిలే నిరన్తరానుభవమ్పణ్ణవేయనిష్టనివృత్తియుమిష్టప్రాప్తియున్దన్నడైయేవరుమెన్ఱుకరుత్తు. పులనుమ్ పాఱియుమెన్గిఱవివై యిరణ్డుమ్ - విషయఙ్గళుక్కుమిన్ద్రియఙ్గళుక్కుమ్ కలన్దు పేరాయ్వరుమ్. ౮

అర్థము.—(ఇన్ద్రియములచే) తెలియఁదగినవిషయములయొక్క అయిదింటికి స్వాధీనమైన (3) ఇన్ద్రియములయొక్క అయిదింటి లోనుండి నివృత్తులై(౬)ఆనన్దమునకు నాశములేని అద్వితీయమైన(౯)పరమపదమును బొందవలయువారు భ్రమించి(౧౨)నశించునట్లు అసురులను సంహరించినవానియొక్క (౧౫) ఆరంభమందే ఫలముగనున్న కల్యాణగుణములయందు (౧౮) ఎల్లప్పుడు అవగాహింపుఁడు. (౨౦).

ఈ.—నాలామ్పాట్టు. అవనుడైయవీశ్వరత్వత్తిల్ కణ్ణళివఱ్ఱిరున్దతు, "ఇనియితుక్కవ్వరుకిల్లై" ఎన్ఱు "నన్నైపెఱవేణుమ్" ఎన్ఱిరుప్పార్ అవనైక్కడుకవాశ్రయిక్కప్పారుఙ్గోళ్ళెన్గిఱార్.

(పులనిత్యాది) పులనైన్దెన్గిఱతు - విషయఙ్గళైయాయ్, అవఱ్ఱిలేప్రవణమాకక్కడవవాన పాఱియైన్దుణ్డు - శ్రోత్రాదికళ్; అవఱ్ఱుక్కువశ్యరాకైతవిర్న్దు. శిలపదార్థఙ్గళై వఱ్ఱైనాఱ్ఱత్తైక్కాట్టిముడిక్కుమాప్పోలే, శబ్దాదికళిలేమూట్టి నశిప్పిక్కైయాలే, ఇన్ద్రియఙ్గళై - పాఱియెన్గిఱతు. ఇత్తాల్ - పరిచ్ఛిన్నవస్తుగ్రాహకమాన ఇన్ద్రియవశ్యరాకైతవిర్న్దు. (నలమిత్యాది) నన్మైక్కుముడివిన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱనాట్టిలే పుకవేణ్డియిరుప్పీర్. "స్వవినాశఙ్జ్ఞాణ్ మోక్షమ్" ఎన్నైయన్ఱిక్కే, ఆప్తతమరానవివర్ నన్మైక్కు ముడివిల్లాతతోరుదేశవిశేషముణ్డాకవరుళిచ్చెయ్తువైత్తారిఱే. (పుకువీర్) ఇప్పేఱ్ఱుక్కు ఇతైవేయధికారమెన్గిఱార్. అతోరునాడు మణ్డాయ్,

---

జీ-అ.—నాలామ్పాట్టు (పులనిత్యాది) కీழிఱ్పాట్టిల్ ప్రమేయమ్ (అవనుడైయవీశ్వరత్వత్తిల్ కణ్ణళివఱ్ఱిరున్దతెన్ఱు). కణ్ణళివఱ్ఱిరున్దతు - అదృఢమాకైతవిర్న్దుస్థిరమాయిరున్దతు.

పులప్పడుమ్ - అఱియప్పడుమవైయాకైయాలే (పులనైన్దెన్గిఱతువిషయఙ్గళైయాయెన్ఱతు). ఐన్దుమేయుమ్ - ఐన్దిలుమ్పొరున్దివర్త్తిక్కుమ్. అత్తాలే - (ప్రవణమాకక్కడవవాన) ఎన్ఱపడి. ఇన్ద్రియఙ్గళై - "పాఱి" ఎన్బానేన్నెన్న (శిలపదార్థఙ్గళైయిత్యాది). శిలపదార్థఙ్గళై - ఎలి, పెరుచ్చాళిముతలానవైకళై. వఱ్ఱైనాఱ్ఱత్తై - హేయగన్ధత్తై. పాఱి - బోన్. పాఱియైన్దునీఙ్గి - ఇన్ద్రియఙ్గళైన్దినిన్ఱు మకన్ఱు ఇతిశబ్దార్థః. ఇత్తాల్ - "పులనైన్దు" ఎన్గిఱవిత్తాల్. మేలే కటాక్షిత్తుఫలితమ్ (పరిచ్ఛిన్నేత్యాది) విద్వద్వ్యాఖ్యాతృవాక్యమ్ (స్వవినాశిజ్ఞాణిత్యాది). ౧"అహమర్థవినాశశ్చేన్మోక్ష ఇత్యధ్యవస్యతి । అపసర్పేదసౌ మోక్షకథాప్రస్తావగన్ధతః" ఇత్యనుసన్ధేయమ్. "పుకువీర్" ఎన్ఱతుక్కు

అ-అ-వి.— ఇన్ద్రియవశ్యతైయైత్తవిరవేణ్డువానేన్నెన్న; అనర్థావహముమాయ్ పరిచ్ఛిన్నముమానవస్తువై గ్రహిత్తు, అవ్వాఱియాలేయనర్థావహమాకైయాలేతవిరవేణుమెన్గిఱార్ (పరిచ్ఛిన్నవస్తువెన్ఱుతొడఙ్గి) ——(నన్మైక్కుముడివిన్ఱిక్కేయిత్తి). ౨ "తత్పదం ప్రాప్తు కామాయే విష్ణోస్తేషాంమహాత్మనామ్ । భోగాః పురన్దరాదీనాం తేసర్వేనరకోపమాః । తత్రానన్దమయాలోకాభోగాశ్చానన్దలక్షణాః । ఆనన్దంనామతల్లోకం పరమానన్దలక్షణమ్".—— పూర్వపక్షిణఃమాయావాదినోవివక్షితాః. విచార్యమాణే యాయికాశ్చైతాదృశాః ; ఏతైర్మోక్షదశాయామాత్మ

ఈ.—''అతువెఱవేణుమ్''ఎన్నుమ్ నశ్జైయుముణ్డానాలుమ్, ప్రబలవిరోధికళ్ కిడక్కమాకిల్ ప్రయోజనమిల్లైయే యెన్నిల్ (అలమర్న్దువీయవశురరై చ్చెయ్దాఁ) విరోధిపోక్కుకైనమ్పణియోవెన్గిఱార్. తడుమాఱిముడినుపోమ్బడి అసురవర్గత్తైయళియచ్చెయ్దాఁ.

అవనుడైయ (పలమున్దుశీరిల్ పడిమిఁ) ఫలమ్ముఱ్పట్టిరుక్కుఅకల్యాణగుణఙ్గళిలే ప్రవణరాకుఙ్గోళ్. ౧[సుసుఖంకర్తుమవ్యయమ్] ఎన్నుమ్బడి - స్మర్తవ్యవిషయసారస్యత్తాలే, సాధనదశైయేతొడఙ్గియినితాయిరుక్కుమితే. (ఓవాతే) '' అపర్వణికడల్ తీణ్డలాకాతు '' ఎన్నుమాప్పోలే యొరునియతియిల్లై యితుక్కు, మాఱాతేయాశ్రయిక్క ప్పారుఙ్గోళ్. తమక్కురసిత్తపడియాలే, ఇడైవిడామ లనుభవియుఙ్గో ళెన్గిఱారెన్నుమామ్. ౨''నానుమ్శొన్నేఁనమరుమురైమిఁ'' ఎన్నుమాప్పోలే. ౪.

జీ.అ.—భావమ్ (ఇప్పేశ్ముక్కిత్యాది). భావమ్ (విరోధీత్యాది). శబ్దార్థమ్ (తడుమాఱియిత్యాది). అలమర్న్దు - తడుమాఱి.

ఫలమ్ ముఱ్పట్టిరుక్కైయావ తెన్నెన్న (సుసుఖమిత్యాది). పడిమిఁ - అవగాహియుఙ్గోళ్. ఇత్తాల్ ఫలితమ్ (ప్రవణరాకుఙ్గోళ్ ఇత్తు). ఆశ్రయణమ్ సకృత్తాయిరుక్క, ''ఓవాతే'' ఎన్బానెన్నెన్న (అపర్వణీత్యాది). ౩ '' అశ్వత్థంసిన్ధురాజఞ్చ'' ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. కీళైయుమ్కూట్టి భావాన్తరమ్ (తమక్కిత్యాది). ఉక్తార్థత్తుక్కు సంవాదమ్ (నానుమిత్యాది) పెరియతిరుమొழி. ఇతరవిషయఙ్గళినుడైయపేచ్చైచ్చొల్లిప్పోన్దనానుమ్శొన్నేఁ, ఎన్నోడు సమ్బన్ధముడైయారుమిత్తైయేశొల్లిప్పోరుఙ్గోళెన్ఱ పడి. ఫులనైన్దుమేయున్దొడఙ్గి, శీరిల్ - ఓవాతే పడిమినిత్యన్వయః. ౪.

అ-అ-వి.—స్వరూపనిరూపకధర్మజ్ఞానవినాశాభిధానాత్, ధర్మభూతజ్ఞానస్యకదాప్యనఙ్గీకారాచ్చ.—ఫలమ్ముఱ్పట్టిరుక్కైయావతు-సాధనదశైయేతొడఙ్గిసుఖరూపమాయిరుక్కుమెన్ఱ పడి, —— పరమపదత్తిలేపోనాలన్ఱోఫలముళ్ళతు, ఇఙ్గేఫలముణ్డాకక్కూడుమోవెన్న (సుసుఖమిత్యాది) —— ౩'' అశ్వత్థంసిన్ధురాజఞ్చనిత్యంసేవేతనస్పృశేత్ । మన్దవారేస్పృశేత్పూర్వమపరంపర్వణిస్పృశేత్ ''.

ప్ర-తి.—(పలమున్దుశీరిల్) భగవద్గీతాసునవమే, ''ఇదంతుతేగుహ్యతమం ప్రవక్ష్యామ్యనసూయవే । జ్ఞానంవిజ్ఞానసహితంయజ్జ్ఞాత్వామోక్ష్యసేఽశుభాత్॥ ౧॥ రాజవిద్యారాజగుహ్యం పవిత్రమిదముత్తమమ్ । ప్రత్యక్షావగమంధర్మ్యంసుసుఖంకర్తుమవ్యయమ్॥౨॥''. ౪.

పెరియతిరుమొழி - అఱుపత్తాన్దిరుమొழி - ఆఱామ్బాట్టు.—కానవెణ్ణుఙ్గురఙ్గుమ్ముసువుమ్ పడైయావడలరక్కర్ । మానమళిత్తునిన్ఱవెన్ఱియమ్మానెనక్కేన్ఱుమ్ । తేనుమ్పాలుమముతుమాయతిరుమాల్ తిరునామమ్ । నానుమ్శొన్నేఁనమరుమురైమిఁ నమోనారాయణమే.

తాత్పర్యము.—రూపశబ్దరసగంధస్పర్శగుణములను గ్రహించుచున్న చక్షుశ్శ్రోత్రజిహ్వాఘ్రాణత్వగిన్ద్రియములకు నవశ్యులైనిత్యానందమునునిచ్చుచున్న పరమపదమును బొందవలయునని యిచ్ఛయించువారైన ఓ! చేతనులారా! మీరు, అనేకావతారములనెత్తి ఆశ్రితవిరోధులను సంహరించి యాశ్రితులకు నుపకరించిన భగవంతునియొక్క కల్యాణగుణములయందు నెల్లప్పుడవగాహించుడు. ౪.

మూ.—ఓవాత్తుయర్ప్పిఱప్పియుఱ్పడమర్ నైవ్వైయు । మూవాత్తనిముతలాయ్మూవులకుఙ్గావలోఁ ।
మావాకియామైయాయ్మీనాకిమానిడమా । న్దేవాతితేవపెరుమానెన్తీర్త్తనే॥ ౫॥

ఆ.—(ఓవా) ౪''ఇఙ్గైవనామ్'' ఎన్గిఱపదత్తైవివరిక్కిఱతు. సంసారచక్రప్రవర్తకనాకైయాలుమ్, బ్రహ్మేశానాదిదేవర్కళుక్కుకారణభూతనాయ్ ౫*అయర్వఱుమమరర్కళుక్కుస్వామియాకైయాలుమ్, అశేషదోషప్రత్యనీకనాకైయాలుమ్, దేవమనుష్యాదివ్యాపారఙ్గళై ప్పణ్ణిక్కొణ్డు సర్వజగద్రక్షకనాకైయాలుమవనే సర్వేశ్వరనెన్గిఱార్. ౫.

౧॥ భ-గీ-౯-౨. ౨॥ తి-మొ-౬౦-౬. ౩॥ ౪॥ ౧౮-౧. ౫॥ ౧-౧.

అన్వ.—ఓవా తుయర్ పిఱవి (3) ఉట్పడ మఱ్ఱు ఎవ్వైయుమ్ (౬) మూవా తనిముతలాయ్ మూవులకుమ్ (౯) కావలోన్ఱ తేవ ఆతితేవర్ (౧౨) పెరుమాన్ ఎన్ తీర్త్తన్ (౧౫) మావాకి ఆమైయాయ్మీనాకి మానిడమామ్. (౧౮).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, సమస్తకారణభూతనానవన్ కార్యభూతజగద్రక్షణార్థమాకప్పణ్ణిన వవతారఙ్గళిల్ వైలక్షణ్యత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

అవిచ్ఛిన్నమాన, దుఃఖత్తైత్తరువతాన, జన్మసమ్బన్ధరూపమానసృష్టి, (3) అకప్పడ, మఱ్ఱుస్థితిసంహారాదికళాన, ఎల్లావ్యాపారఙ్గళుక్కుమ్, (౬) మూత్తుచ్చోమ్బివిడాత, సహాయాన్తరనిరపేక్ష కారణభూతనాయ్క్కొణ్డు, సృజ్యమానలోకత్తినుడైయ, (౯) రక్షణత్తైయుడైయనాయ్, బ్రహ్మాదిదేవతైకళుక్కుమ్, అవ్వరుకామ్బడి యాదిదేవర్కళానవయర్వఱుమమరర్కళుక్కు, (౧౨) అతిపతియాయ్, ఎనక్కు, అవగాహిక్కుమ్పడిసులభనానవన్, (౧౫) అన్దజగద్రక్షణార్థమాక వేదప్రవర్తకనానహయగ్రీవనాయ్, పురాణప్రవర్తకకూర్మమత్స్యరూపియాయ్, గీతోపనిషదాచార్యనుమానమనుష్యనుమామ్. (౧౮) ౧"ఇణైవనామెప్పొరుట్కుమ్" ఎన్గిఅపదత్తైవివరిక్కిఱతు. ౫.

అర్థము—అంతములేని దుఃఖములనుబుట్టించు జన్మములతోఁ (3) జేరి తక్కిన(స్థితిసంహారాదులగు) సకలవ్యాపారములకును (౬) నాశములేని అద్వితీయకారణభూతుఁడును మూడులోకములకును(౯)రక్షకుఁడును బ్రహ్మమొదలగుదేవతలకును ఆదిదేవతలగునిత్యసూరులకును (౧౨) అధిపతియు నాకుఁ బ్రాప్యుఁడునునైనవాఁడు (౧౫) హయగ్రీవావతారంబెత్తినవాఁడును కూర్మమత్స్యావతారంబులెత్తినవాఁడును మనుష్యుఁడై కృష్ణావతారంబెత్తినవాఁడునునగును. (౧౮). ౫.

ఈ.—ఐన్దామ్పాట్టు. కీழే "ఇణైవనామెప్పొరుట్కుమ్" ఎన్ఱార్; అత్తైయుపపాదిక్కిఱార్.

(ఓవాత్తుయర్ప్పిఱవియుట్పడ) కీழே "నీన్దనుయర్ప్పిఱవి" ఎన్ఱార్, ఇతిలే-ఒరుకాల్విట్టుప్పిడిక్కుమతువుమిల్లైయెన్గిఱార్. ఉచ్చివీడుమ్విడాతతుయరై విళైక్కక్కడవతాన, జన్మన్దొడక్కమాకమఱ్ఱుముణ్డానవైన్దుక్కుమ్; అవఱ్ఱైయుడైత్తానపదార్థఙ్గళుక్కుమ్. మూవావెన్గిఅవిత్తై-కీழேకూట్టుతల్; మూవా-తనిముతలెన్ఱు మేలేకూట్టుతల్. ప్రవాహరూపత్తాలే నిత్యమాయ్ప్పోరుకిఱ పితుక్కుత్తనిముతలెన్నుతల్, ముళియాతఅద్వితీయకారణమాయెన్నుతల్. తాన్, "తన్పక్కలిలేవఙ్గిపడవేణుమ్"ఎన్నునినైత్తుఉపకరణఙ్గళైక్కొడుత్తువిడ,కొడుత్త

జీ-అ.— ఐన్దామ్పాట్టు. (ఓవావిత్యాది) "మావాకియామైయాయ్ మీనాకిమానిడమామ్" ఎన్గత్తై కటాక్షిత్తవతారికై (కీழேయిత్యాది).

పునరుక్తియైప్పరిహరిక్కిఱార్ (కీழேనీన్దమిత్యాది). "నీన్దమ్తుయర్ప్పిఱవి" ఎన్గిఅవితు - ౨"యావజ్జీవమగ్నిహోత్రంజుహోతి" ఇత్యాదివన్మధ్యే దుఃఖరహితకాలమాయిరుక్కుమెన్ఱు తద్వ్యావృత్త్యర్థమ్ పునరిహాభిధానమెన్ఱుకరుత్తు. ఓవా - అవిచ్ఛిన్నమాన. ఐన్దుక్కుమ్- "అస్తి, పరిణమతే, వివర్ధతే, అపక్షీయతే, వినశ్యతి," ఎన్గిఅవైన్దువికారఙ్గళుక్కుమ్. వికారఙ్గళైచ్చొన్నతు - వికారాశ్రయవస్తుక్కళుక్కుముపలక్షణమెన్గిఱార్ (అవఱ్ఱైయిత్యాది). ఉక్తయోజనాద్వయత్తుక్కుమడైవేయర్థమ్ (ప్రవాహేత్యాది). ఆతావతు-ఓవాత్తుయరై విళైక్కక్కడవతాయ్, మూవా-ప్రవాహరూపేణనిత్యమాయిరుక్కిఱ - పిఱవియుట్పడ మఱ్ఱైవ్వైవఱ్ఱుక్కుమ్తనిముతలెన్ఱు మున్దినయోజనైయిలర్థమ్; ఇన్దయోజనైయిల్, మూవుతల్-నశిత్తలాయ్, అతిల్లాతతు - "మూవా" ఎన్ఱాయ్నిత్యత్తైయైచ్చొల్లుకిఱతు. ద్వితీయయోజనైయిల్, "మూవా" ఎన్ఱు-ముళియామైయైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇతుక్కు-జన్మాదివికారత్తుక్కుమ్; జన్మాదివికారత్తైయుడైయపదార్థసమూహత్తుక్కుమెన్ఱపడి.

అ-అ-వి.—"తనిముతల్" ఇతి,కారణత్వాభిధానాత్, తదనుగుణమర్థమాహ (ఉచ్చివీడుమ్విడాతవితి). త్రైవిధ్యమెప్పడియెన్న

ఈ.—ఉపకరణజ్గళై క్కొణ్డు వழ్ఙికెడనడవానిన్రాల్ "ఇప్పోతిజ్ఞనేపోయిన్ఱతాకిల్, క్రమత్తిలేనమ్మక్కలిలేరుచియై ప్పిఱప్పిత్తు మీట్టుక్కొళ్ళుకిఱోమ్" ఎన్ఱు అనుమతిదానత్తైప్పణ్ణి ఉదాసీననాయిరుక్కుమ్; ఇప్పడితన్నిసైవైత్తప్పి ప్పోరచ్చెయ్తేయుమ్, కర్షకనాయిరుక్కుమవన్ "ఒరుకాల్పతర్ త్తతిఱే" ఎన్ఱుశోమ్బిక్కెవాజ్గాతేమేలేమేలేకోలు మాప్పోలే, "ఒరుకాలల్లావోరుకాలాకిలుమాకిఱతు" ఎన్ఱుసృష్టియానిఱ్కుమ్. ౧"శోమ్బాతిప్పల్లురువైయెల్లామ్ పడర్విత్తవిత్తా" ఎన్నక్కడవతిఱే.

ఇప్పడియివన్సృష్టిత్తు రక్షిప్పతెవ్వళవెన్నిల్ (మూవులకుజ్గావలోన్) సృష్టిక్కుకర్మభవిక్కుమెల్లైయళవుమ్. కీழுమ్, మేలుమ్, నడువుమెన్నుతల్; కృతకమ్, అకృతకమ్, కృతకాకృతకమెన్నుతల్. (కావలోన్) శాస్త్రప్రదానాదికళాలేరక్షిక్కై. ఇప్పడిరక్షిప్పతున్ తమేన్మైకులైయాతేనిన్రోవెన్నిల్ (మావాకియిత్యాది) అకర్మవశ్యానావన్ కర్మవశ్యరోడొక్కప్పిఱన్దాయిన్ఱు. (మావాకి) హయగ్రీవమూర్త్తియాయవతరిత్తపడి. (ఆమైయాయ్మీనాకి) విద్యాప్రకాశకమానఅవతారజ్గళ్. (మానిడమామ్) రామకృష్ణాద్యవతారజ్గళ్. అనుష్ఠేయార్థప్రకాశకమానఅవతారజ్గళ్; ౨"మర్యాదానాఞ్చలోకస్యకర్తా కారయితాచసః" ఎన్ఱుమ్, ౩"యద్యదాచరతిశ్రేష్ఠః" ఎన్ఱుఞ్జొల్లుకిఱపడియే. ఇప్పడితాழ்విట్టవతరిక్కవస్థానారెన్నిల్ (తేవాతితేవపెరుమాన్) మనుష్యగన్ధమ్పొఱాత దేవర్కళ్ గన్ధమ్పొఱాత నిత్యసూరికళుక్కుస్వామికానవన్. (ఎన్ తీర్త్తనే) నల్లభోగ్యజాతమిరుక్క, నిషిద్ధద్రవ్యజ్గళై విరుమ్బువారైప్పోలే, తానుమ్ తన్నుడైయగుణజ్గళుమిరుక్క, శబ్దాదివిషయజ్గళై విరుమ్బిప్పోన్దవెన్నై, అవన్ఱైవిట్టుత్తన్నైయే విరుమ్బుమ్బడియాన శుద్ధియైప్పిఱప్పిత్తశుద్ధియైయుడైయవన్. అన్నిక్కే, నానిழ்ఞ్దాడుమ్తుఱైయెన్నుతల్. ౫.

జీ-అ—ముశియాత-శోమ్బాత. మశియామైయైయుపపాదిక్కిఱార్ (తాన్ తన్నక్కలిలేయిత్యాది). ఉపకరణజ్గళ్ - కళేబరాదికళ్. పతర్త్తిఱే- పతరాయ్ప్పోయిన్ఱతే. నిష్ఫలమాయిన్ఱతేయెన్రపడి. కోలుకై - ఉద్యోగిక్కై. ఉక్తార్థేప్రమాణమ్ (శోమ్బాతిత్యాది) పెరియతిరువన్దాతి శోమ్బిక్కెవాజ్గాతేయిన్దప్పలవకైప్పట్ట వస్తుక్కళైయెల్లామ్ విస్తృతమాక్కినకారణభూతనేయెన్ఱుపాశురార్థమ్.

ఎల్లైక్కుపపాదకమ్ (కీழுమిత్యాది). "మూవులకుమ్" ఎన్రతు-సృజ్యజ్గళుక్కెల్లాముపలక్షణమ్. కీழென్రతు-భూమిక్కుక్కీழான వేழுలోకత్తై. మేలెన్రతు-భూమిక్కు మేలానవాఱులోకత్తై. నడువుమ్ - నడువానభూమియుమెన్రపడి. "భూర్భువస్సువః" ఎన్గిఱమూన్రులోకముమ్-కృతకమ్ "జనస్తపస్సత్యమ్" ఎన్గిఱమూన్రుమ్ - అకృతకమ్. మహర్లోకమ్ - కృతకాకృతకమ్. కావలోన్-రక్షకన్. రక్షకత్వంకథమిత్యత్రాహ (శాస్త్రేత్యాది). మేలే "మావాకి" ఇత్యాది-విద్యావతారజ్గళైచ్చొల్లుకైయాలే (శాస్త్రప్రదానాదికళాలేరక్షిక్కైయెన్గిఱార్). ఆదిశబ్దేన-అనుష్ఠేయార్థప్రకాశనాదిరుచ్యతే. తాత్పర్యమ్ (అకర్మవశ్యానావిత్యాది). ఇన్దవవతారజ్గళ్ రక్షకమానపడియెప్పడియెన్న (విద్యాప్రకాశకమిత్యాది). హయగ్రీవావతారే వేదప్రవర్తకోఽభూత్; కూర్మావతారేపురాణప్రవర్తకోఽభూత్; మత్స్యావతారేమధుకైటభనిరసనపూర్వకం బ్రహ్మణో వేదప్రదానమ్, మన్వాదీనాంధర్మశాస్త్రోపదేశఞ్చాకరోదిత్యర్థః. అనుష్ఠేయార్థప్రకాశకత్వమ్ - అనుష్ఠాతృత్వమ్. అతుణ్డోవెన్న (మర్యాదానామిత్యాది) ఇదంసున్దరకాణ్డేసీతాంప్రతిహనుమద్వాక్యమ్. ౨"రామోఽభిరామోలోకేస్మింశ్చాతుర్వర్ణ్యస్యరక్షితా" ఇతిపూర్వార్థమ్. గీతాసుతృతీయే, ౩ "యద్యదాచరతిశ్రేష్ఠస్తత్తదేవేతరోజనః । సయత్ప్రమాణంకురుతేలోకస్తదనువర్తతే" తేవాతితేవపెరుమాన్ - దేవర్కళుక్కుమాదిదేవరాన నిత్యసూరికళుక్కుస్వామి. తీర్త్తమావతు-స్వతశ్శుద్ధమాయ్ ఇతరవిషయజ్గళైయుమ్ శుద్ధమాక్కుమతాకైయాలే (శుద్ధియైప్పిఱప్పిత్తశుద్ధియైయుడైయవనెన్రతు). మావాకియిత్యారభ్య, తీర్త్తన్-ఓవాత్తుయర్ప్పిఱవియుట్పడమన్ఱైవ్వైక్కుమ్ తనిముతలాయ్, మూవులకుమ్ కావలోనిత్యన్వయః. ౫.

అ-అ-వి.—(కీழுమిత్యాది) ఎన్నవుమామ్. ఓవాత్తుయర్ప్పిఱవియెన్రుతొడజ్గి, మూవులకుమ్కావలోన్; తేవాతితేవపెరుమానెన్ తీర్త్తన్ మావాకియామైయాయ్మీనాకిమానిడమామెన్ఱురైయన్వయమ్. ౫.

౧। పె-తి-అ-౧౮. ౨। రా-సు-౩౫-౧౧. ౩। భ-గీ-౩-౨౧.

ప్ర-తి.—(మూవులకు) ద్వితీయేంశేసప్తమే, "త్రైలోక్యమేతత్కృతకం మైత్రేయపరిపఠ్యతే। జనస్తపస్తథా సత్యమితిచాకృతకత్రయమ్॥౧౯॥ కృతకాకృతకోమధ్యేమహర్లోకఇతిస్మృతః। శూన్యోభవతికల్పాన్తేయోత్యన్తంనవినశ్యతి॥౨౦॥".—(మావాకి) బ్రహ్మాణ్డే, "తాహత్వాదానవశ్రేష్ఠౌహరిర్హయశిరామునే। ఆదాయవేదానాగచ్ఛదన్తికంపరమేష్ఠినః",—(ఆమైయాయ్) ప్రథమేంశేనవమే, "క్షీరోదమధ్యేభగవాన్కూర్మరూపధరోహరిః।మన్దరాద్రేరధిష్ఠానంభ్రమతోభూన్మహామునే॥౮౮॥" అయమపిపురాణప్రవర్తకోవతారః.—(మీనాకి) శ్రీనారసింహే, "ఇత్థంస్తుతస్తదాతేన శఙ్ఖచక్రగదాధరః॥ బ్రహ్మణామహావిశ్వేశోదాస్యేతేజ్ఞానముత్తమమ్। ఇత్యుక్త్వాతంతదావిష్ణుశ్చిన్తయామాసపార్థివ॥ కేనాస్యనీతంవిజ్ఞానంకేనరూపేణవాదదే। మధునాకైటభేనాపికృతంజ్ఞాత్వాజనార్దనః। మాత్స్యంరూపంమహత్కృత్వాబహుయోజనమాయతమ్। బహుయోజనవిస్తీర్ణంసర్వజ్ఞానమయోనృప॥ మాత్స్యంవపుస్తన్మహదద్రితుల్యంవిద్యామయంలోకహితాయవిష్ణుః। ఆస్థాయభీమంజనలోకసంస్థితైస్తుతోఽథయస్తంస్మరభూమిపాల॥.— పురాణాన్తరే, "మత్స్యోభూత్వావిరిఞ్చాయయేనవేదాస్సమాహృతాః। రసాతలగతాస్సర్వేతస్మైమత్స్యాత్మనేనమః" మత్స్యావతారః పురాణప్రవర్తకశ్చ.—(మానిడమామ్) సున్దరకాణ్డే [౩౫] భర్తుశ్చిహ్నానిపృచ్ఛన్తీంసైదేహీంప్రతిమారుతిః, "తేజసాదిత్యసఙ్కాశఃక్షమయాపృథివీసమః। బృహస్పతిసమోబుద్ధ్యాయశసావాసవోపమః॥౯॥ రక్షితాజీవలోకస్యస్వజనస్యాభిరక్షితా। రక్షితాస్వస్యవృత్తస్యధర్మస్యచపరన్తపః॥౧౦॥ రామోభిరామోలోకేస్మింశ్చాతుర్వర్ణ్యస్యరక్షితా। మర్యాదానాఞ్చలోకస్యకర్తాకారయితాచసః"॥౧౧॥.—భగవద్గీతాసుతృతీయే, "యద్యదాచరతిశ్రేష్ఠస్తత్తదేవేతరోజనః। సయత్ప్రమాణంకురుతేలోకస్తదనువర్తతే"॥౨౧॥. ౫

పెరియతిరువన్దాతి - పతిసెట్టామ్బట్టు. తామ్బాలాప్పణ్డాలుమత్తమ్పుతానిశక। ప్పామ్బాలాప్పణ్డుపాడతమ్ఱాలుమ్। శోమ్బాతి। ప్పల్లురువైయెల్లామ్పడర్విత్తవిత్తావున్। తొల్లురువైయారఱివార్శొల్,

---

తాత్పర్యము.— సృష్టిస్థితిసంహారములు మొదలగు సకలకార్యములకు నద్వితీయనిత్యకారణభూతుఁడును సకలజగద్రక్షకుఁడును బ్రహ్మాదిదేవతలకును ప్రధానులగు నిత్యసూరులకును నిర్వాహకుఁడును సాక్షాద్బ్రాప్యభూతుఁడునునైన శ్రియఃపతి, హయగ్రీవావతారంబెత్తి వేదములకు బ్రవర్తకుఁడును కూర్మమత్స్యావతారంబులెత్తి పురాణప్రవర్తకుఁడును శ్రీకృష్ణావతారంబెత్తి గీతోపనిషదాచార్యుఁడునునాయెను.

మూ.—తీర్ త్తనులకళన్ద శేవడిమేల్పూన్దామ। శ్శేర్ త్తియవైయే శివన్ముడిమేల్ తాన్గణ్డు।
పార్ త్తన్ తెళిన్దొழిన్ద పైన్దుழాయాన్ పెరుమై। పేర్ త్తుమొరువరాల్ పేశక్కిడన్దతే॥ ౬॥

అ.—(తీర్ త్తన్) యావనొరువనుడైయ పాదోదకత్తైశిరసావహిక్కైయాలే రుద్రన్ పరిశుద్ధనానాన్, యావనొరువన్ తిరువడికళిలేశాత్తినపూన్దామమ్ రుద్రన్తలైయిలే కాణప్పట్టతు, అజ్జనేయిరున్ద పైన్దుழాయాన్ పెరుమైసుప్రసిద్ధమన్ఱో, శొల్లవేణుమోవెన్గిఱార్. ౬.

అన్వ.—తీర్ త్తన్ ఉలకు అళన్ద (౩) శే అడిమేల్ పూమ్ (౬) తామమ్ శేర్ త్తి అవైయే (౯) శివన్ ముడిమేల్ తాన్ (౧౨) కణ్డు పార్ త్తన్ తెళిన్దొழిన్ద (౧౫) పైమ్ తుழాయాన్ పెరుమై (౧౭) పేర్ త్తుమ్ ఒరువరాల్ పేశ (౨౧) కిడన్దతే. (౨౨)

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇవ్వవతారదశైయిలుణ్డానపరత్వమతిప్రసిద్ధమెన్గిఱార్.

పావనభూతనానకృష్ణనుడైయ, పూర్వావతారత్తిలే లోకత్రయత్తైయుమ్, అళన్దుకొణ్డ, (౩) శెవ్వైయైయుడైయ, తిరువడికళిలే, అప్పుకియ, (౬) మాలైకళై, సమర్పిత్తు, అవత్తైయే, (౯) శివనుడైయ, జటామకుటత్తిలే, తానే, (౧౨) కణ్డు, అర్జునన్, అఱుతియిట్ట, (౧౫) అన్దపశుత్త, తిరుత్తుழాయైయుడైయవనుడైయ, పరత్వమానతు, (౧౭) ఇప్పార్ త్తనైయొழియ, వేఱొరువరాలుమ్, ఉపపాదిత్తుచ్చొల్లవేణ్డుమ్పడి, (౨౧) తెళియాతుకిడన్దవంశముణ్డో?. (౨౨) సుప్రసిద్ధమన్ఱోవెన్నుకరుత్తు. ౬.

ఈ.—నఙ్గాలిలేయిట్టుజీవి'' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, అవనుమ్ తిరువడికళిలేయిడ, అన్దదేవతైరాత్రియిలేస్వప్నత్తిలే అన్ద పుష్పఙ్గళై త్తన్ఱలైయిలే ధరిత్తుక్కొణ్డువన్దు అస్త్రప్రదానమ్బణ్ణిత్తాక చ్చొల్లక్కడవతిఱే; అత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

పూమాలై యెన్నుతల్, అழకియమాలై యెన్నుతల్. (అవైయే) అవఱ్ఱోడుసజాతీయఙ్గళన్ఱిక్కే. (శివన్ ముడిమేల్ తాన్గణ్డు) పాదేపార్శ్వత్తిలేయన్ఱిక్కే అవన్ఱలైమేలేకణ్డానాయిఱ్ఱు. (తాన్ కణ్డు) ఆప్తర్శొల్లక్కేట్టేయన్ఱిక్కే, శ్రుతిస్మృతికళాలాతలన్ఱిక్కే, తానేకణ్డానాయిఱ్ఱు. ప్రత్యభిజ్ఞార్హమామ్బడి ప్రత్యక్షిత్తు. (పార్త్తనిత్యాది) అవన్ సారథియాయ్త్తాழసఙ్చెయ్తేయుమ్ అవనుడైయ ఈశ్వరత్వత్తిల్ కలఙ్గాతే ౧''సతుపార్థోమహామనాః''ఎన్గిఅపడియేపేరళవుడైయవర్జునన్ నిరూపిత్తునిర్ణయిత్తు, ౨''నమఃపురస్తాదథపృష్ఠతస్తే'' ఎన్ఱనువర్త్తిత్త (పైన్దుழాయార్ పెరుమై) సర్వాధికత్వద్యోతకమాన తిరుత్తుழాయ్మాలైయైయుడైయ సర్వేశ్వరనుడైయపరత్వమ్, ఇన్ఱుశిలపటివుకేడర్, శొల్లవిట్టు వరవిట్టారాయుమళవాయిరున్దతో?. ౬.

జీ-అ.—సమారాధనత్తుక్కేన్ఱపడి. జీవి - భుజి, ఉజ్జీవనంవా. ఇతు - ఇరుపత్తునాలాయిరత్తిలేవ్యక్తమ్.

''పుష్పఙ్గళై కృష్ణన్ తిరువడికళిలే యిట్టుజీవిత్తతైమహాభారతత్తిల్శొల్లుకిఅనడైవన్ఱిక్కే, అభిమన్యువధత్తిన్ మధ్యాహ్నత్తిలే సంశప్తకరోడేయుద్ధమ్బణ్ణియర్జుననిశైత్తపోతు, 'లిఙ్గపూజై పణ్ణిభుజిక్కవేణుమ్' ఎన్ఱర్జునన్ శొల్ల, అప్పోతు, ' తన్ కాలిలేపుష్పఙ్గళైయిట్టుభుజి' ఎన్ఱు శొన్నవితువు మివర్క్కివ్విడత్తిలేవివక్షితమ్'' ఎన్ఱు పిళ్ళైయరుళిచ్చెయ్వర్. ''పూన్దామమ్'' ఎన్ఱు - జాత్యేకవచనమ్; ''అవైయే'' ఇత్యనువాదాత్. ఏవకారమ్ - అన్యయోగవ్యవచ్ఛేదపరమెన్గిఱార్ (అవఱ్ఱోడిత్యాది) ''ముడి'' ఎన్గిఱత్తాలే - అవయవాన్తరేషు నేతివ్యావర్త్యతే; ''ముడిమేల్'' ఇత్యనేన-శిరఃపార్శ్వేషు నేతివ్యావర్త్యత ఇతిహృదినిధాయాహ (పాదేయిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే-౩''పార్థోవిజేతామధుసూదనస్యపాదారవిన్దార్పిత చిత్రపుష్పమ్ । దదర్శగఙ్గాధరమౌళిమధ్యే బభూవవీరః కృతనిశ్చయార్థః'' ఎన్ఱశ్లోక మనుసన్ధేయమ్. ''తాన్'' ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఆప్తరిత్యాది). ''కణ్డు'' ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (ప్రత్యభిజ్ఞార్హమిత్యాది). పేరళవు - మహాజ్ఞానమ్. నిరూపిత్తు - ''ఇదమిత్థమ్'' ఎన్ఱు నిరూపణమ్బణ్ణి. '' నమఃపురస్తాత్ '' ఇత్యాదిశ్లోకమ్ భీష్మపర్వత్తిలేయాకిలుమ్, ఇవ్విడత్తిలే యనువర్తనమాత్రత్తుక్కు ప్రమాణమాకలామ్. (శొల్లవిట్టువరవిట్టు) మహామతికళైయుడైత్తాన వక్కాలమ్ శొల్లవిట్టు, అటివుకేడరైయుడైత్తాన విక్కాలమ్ వరవిట్టెన్నపడి. వరవిట్టు-వన్దపిన్బు. అటివుకేడర్ - (ఆరాయుమళవాయిరున్దతో) ఎన్ఱన్వయిప్పతు. '' సతుపార్థోమహామనాః '' ఇత్యాదివాక్యమ్ - గీతాభాష్యే. '' నమఃపురస్తాత్'' ఇత్యాదిశ్లోకోగీతాస్వేకాదశే. '' నమోనమస్తేఽస్తుసహస్రకృత్వః '' ఇత్యాది. శేర్త్తి - సమర్పిత్తు. అవైయే - సమర్పిత్తవఱ్ఱైయే. తెళిన్దొழிన్ద - నిరూపిత్తు నిశ్చయిత్త. పైన్దుழాయాన్ - పశుమ్ తిరుత్తుழాయైయుడైయవనుడైయ. పేర్త్తుమొరువరాల్ - పార్త్తనైయొழிయవేఱుమొరువరాలే. పేశక్కిడన్దతే - శొల్లవేణ్డుమ్బడియిరున్దతో?. క్రమేణాన్వయః. ౬.

ప్ర-తి.—(తీర్త్తన్) స్తోత్రే, ''వేదాపహారగురుపాతకదైత్య పీడాద్యాపద్విమోచనమహేష్టఫలప్రదానైః । కోన్యఃప్రజాపశుపతీపరిపాతికస్య పాదోదకేనసశివస్స్వశిరోధృతేన''.——ఈశ్వరసంహితాయాంబ్రహ్మా, ''ద్రవీభూతస్తదాధర్మో హరిభక్త్యామహామునే । గృహీత్వాధర్మపానీయం పాదంనాథస్యతుష్టయే । క్షాళితంపరయాభక్త్యా పాద్యార్ఘ్యాదిభిరర్చితమ్ । తదమ్బుపతితందృష్ట్వాదధారశిరసాహరః।పావనార్థంజటామధ్యే యోగ్యోఽస్మీత్యవధారణాత్'' ——(పార్త్తన్) భగవద్గీతాభాష్యే ప్రథమాధ్యాయావసానే, '' ఏవముక్త్వార్జునస్సఙ్ఖ్యేరథోపస్థ ఉపావిశత్॥ ౪౭॥'' ఇతి, ''సతుపార్థోమహామనాఃపరమకారుణికోదీర్ఘబన్ధుఃపరమధార్మికఃసభ్రాతృకోభవద్భిరతిఘోరైర్మారణైర్జతుగృహదహనాదిభిరసకృద్వఞ్చితోఽపి పరమపురుషసహాయేనాత్మనాహనిష్యమాణాన్భవదీయాన్విలోక్య బన్ధుస్నేహేనపరయాచకృపయాఽధర్మభయేనచాతిమాత్రస్విన్న సర్వాఙ్గస్సర్వథాఽహంనయోత్స్యామీ త్యుక్త్వాబన్ధువిశ్లేషజనితశోకసంవిగ్నమానసస్సశరంచాపం విసృజ్యరథోపస్థ ఉపావిశత్''——తత్రైకాదశే, ''నమోనమస్తేస్తుసహస్రకృత్వఃపునశ్చభూయోపినమోనమస్తే॥ ౩౯॥ నమఃపురస్తాదథపృష్ఠతస్తేనమోఽస్తుతేసర్వతఏవసర్వ॥ ౪౦॥'' ౬.

౧। గీ-భా-అ-౧. ౨। భ-గీ-౧౧-౪౦. ౩।

నాలాన్దిరువన్దాది - ఒన్బతాంబాట్టు. కుడైక్కొణ్డు నాన్ముకన్ కుణ్డిగై నీర్ పెయ్తు । మడైక్కొణ్డ మన్దిరత్తాల్ వాళ్త్తి । కడైక్కొణ్డ । కణ్డత్తాన్ శెన్ని మేలేఱక్కழுవినాన్ । నణ్డత్తాన్ శేవడిమేయాఙ్గు.

తాత్పర్యము.— చతుర్ముఖబ్రహ్మ తననైచ్యము ననుసంధించుచు తనకమండలములోనున్నధర్మతీర్థముచేఁబురుషసూక్తానుసంధానపూర్వకముగ భగవత్పాదారవిందములకు నభిషేకముచేయగా నప్పుఁడు శివుఁడా తీర్థమును తనశిరసావహించి పరమపవిత్రుఁడాయెనో?,కృష్ణావతారమునందర్జునునికి శివునియొద్దనుండి పాశుపతాస్త్రమును గ్రహింపవలసియుండి దానికిగానుద్యోగించిన సమయంబున వానిశ్రమమును బోఁగొట్టుటకై పుష్పములను నాపాదములయందు సమర్పించుమని నియోగింప నాప్రకారము వాఁడుసమర్పింప నాపుష్పములనే శిరసావహించుకొని శివుఁడేగిస్వప్నమునందుఁ దనకు నస్త్రప్రదానముచేసినదానినిఁజూచి యర్జునుఁడు కృష్ణునియందుఁ బరత్వనిశ్చయముకలవాఁడాయెనో అట్టివానియొక్కమహిమ సుప్రసిద్ధముగనున్నది. ౬.

మూ.— కిడన్దిరున్దునిన్ఱళన్దుకేழలాయ్క్కీழ்పుక్కు । ఇడన్దిడుమ్, తన్నుళ్కరక్కుముమిழுమ్ ।
తడమ్పెరున్దోళారత్తழுవుమ్పారెన్ను । మడన్దైయై, మాల్శెయ్కిన్ఱమాలార్ కాణ్బారే॥ ౭॥

అ — (కిడన్దు) ఎమ్బెరుమాన్ఱనక్కున్దజగత్తానతు ఇష్టసర్వచేష్టావిషయమాయిరుక్కైయాలే యవనుక్కు శేషమెన్గిఱార్.

అన్వ.— కిడన్దు ఇరున్దు నిన్ఱు (౩) అళన్దు కేழలాయ్ కీழ் (౬) పుక్కు ఇడన్దిడుమ్ తన్నుళ్ (౯) కరక్కుమ్ ఉమిழுమ్ తడమ్ (౧౨) పెరుమ్ తోళ్ ఆర (౧౫) తழுవుమ్ పారెన్నుమ్ మడన్దైయై (౧౮) మాల్ శెయ్కిన్ఱ మాల్ (౨౧) కాణ్బార్ ఆర్. (౨౩)

పన్నీ.— అనన్తరమ్, రక్ష్యమానజగత్తైప్పఱ్ఱి తన్వాత్సల్యత్తాలే యనేకవ్యాపారఙ్గళై ప్పణ్ణుమెన్గిఱార్.

రక్షణార్థమాక, ౧"ప్రతిశిశ్యేమహోదధేః" ఎన్ఱు కడఱ్కరైయిలే వழிవేణ్డిక్కిడన్దుమ్, ౨"ఉటజేరామమాసీనమ్" ఎన్ఱు తిరుచ్చిత్తిరకూడత్తిలేయిరున్దుమ్, ౩"అవష్టభ్యచతిష్ఠన్తమ్" ఎన్ఱుమ్; రావణవధానన్తరమ్ దేవతాసన్నిధియిల్ విల్లైనదుకొణ్డుప్పిడిత్తునిన్ఱుమ్ అన్ఱియే ౪"పుళిఙ్గుడిక్కిడన్దు వరకుణమఙ్గైయిరున్దు వైకున్దత్తుణిన్ఱు"ఎన్గిఱపడియే యర్చావతారస్థలత్తిలే కిడన్దుమిరున్దుమ్ నిన్ఱుమ్,(౩)త్రివిక్రమనాయనన్యార్థమాంబడియళన్దుమ్, వరాహరూపియాయ్, ప్రళయజలత్తుక్కుక్కీழே, (౬) పుక్కు, అణ్డకటాహత్తినిన్ఱుమొట్టువిడువిత్తెడుత్తుమ్, మహాప్రళయత్తిలే వటదళశాయియాయ్, వయిఱ్ఱుక్కుళ్ళే, (౯) తెరియాతపడికరన్దుమ్, వెళినాడుకాణుమ్బడియుమిழ்న్దుమ్, ఇడముడైత్తాన, (౧౨) పెరియ, తిరుత్తోళ్కళ్, నిరమ్బుమ్బడి, (౧౫) అసాధారణవిగ్రహత్తోడేతழுవియుమ్, ఇప్పడి భూమియెన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱ, మడన్దైయై,(౧౮) సర్వాధికనానవీశ్వరన్, పణ్ణుకిఱ, వ్యామోహత్తై, (౨౧) అఱియవల్లార్, ఆర్?. (౨౩) అతిశయితజ్ఞానర్క్కు మఱియవొణ్ణాతెన్ఱు కరుత్తు. ౭.

అర్థము.— (సముద్రతీరమునందు) శయనించియు (చిత్రకూటమునందు) వసించియు (రావణవధానంతరము) జగదేకవీరుఁడైనిలిచియు (౩) (త్రివిక్రమావతారమునందు)లోకములనుగొలిచియు వరాహావతారంబెత్తి క్రింద (౬) ప్రవేశించి పైకెత్తియు తనయందు (౯) దాచియు బయలుపఱచియు విశాలములైన (౧౨) గొప్ప భుజములు పూర్ణములగునట్లు (౧౫) ఆలింగనముచేసికొనియు భూమియనియెడి పిరాట్టిని (౧౮) సర్వేశ్వరుఁడు చేసెడి వ్యామోహమును (౨౧) తెలిసికొనువారు ఎవరు?. (౨౩) ౭.

౧॥ రా-యు-౨౧-౧. ౨॥ రా-అ-౯౯-౨౫. ౩॥ రా-కి-౧౯-౨౫. ౪॥ ౧-౨-౪.

ఈ—ఏழாమ్పాట్టు. ఒరువనను వర్తనఙ్గళ్ణునిశ్చయిక్క వేణుమో; అవనుడైయ ఇష్టసర్వచేష్టావిషయమాయన్ఱో ఇజ్జగత్తిరుక్కిఱతు, ఇతువేపోరాతో పరత్వహేతువెన్గిఱార్.

(కిడన్దు) తిరుప్పాఱ్కడలిలేకిడన్దపడియాతల్; ౧ ''ప్రతిశిశ్యే'' ఎన్నుమ్పడియాకక్కడఱ్కరైయిలేశాయ్న్దపడియాతల్. ౨ [బాహుంభుజగభోగాభమ్] తిరువనన్దాழ்వానైలేశాయ్న్దాప్పోలేయాయిత్తు తిరుక్కైయై మడిత్తుచ్చాయ్న్దాలిరుక్కుమ్పడి. [అరిసూదనః] కిడన్దకిడైయిలేలఙ్కైక్కుడివాழ்గవేణ్డుమ్పడియిరుక్కై. ౧ [ప్రతిశిశ్యే మహోదధేః] ఒరుకడలోడే యొరుకడల్స్పర్ధిత్తుచ్చాయ్న్దాప్పోలే యిరుక్కై. (ఇరున్దు) పరమపదత్తిలేయిరున్దపడియాతల్; ౩ ''ఉటజేరామమాసీనమ్'' ఎన్ఱు ఋషికళాశ్రమఙ్గళిలేయిరున్దు. (నిన్ఱు) తిరుమలైయిలేనిన్ఱపడియాతల్; రావణవధసమనన్తరత్తిలేక్కైయుమ్ విల్లుమాయ్ లఙ్కాద్వారత్తిలేనిన్ఱనిలైయాతల్; వాలియైక్కొన్ఱునిన్ఱనిలైయాతల్. ౪ ''అవష్టభ్యచతిష్ఠన్తం దదర్శధనురూర్జితమ్। రామంరామానుజఞ్చైవభర్తుశ్చైవానుజంశుభా'' ఎన్గిఱపడియే.

అవర్కళుడైయ స్త్రీకళ్ పక్కలిలేకేట్కుమిత్తనైయిఱే యివనుడైయపరత్వమ్; ౫ ''తమసఃపరమోధాతా శఙ్ఖచక్రగదాధరః'' ఎన్నుతల్, ౬ ''త్వమప్రమేయశ్చ'' ఎన్నుతల్ శొల్లానిఱ్పర్కళిఱే. (అళన్దు) తన్న తానభూమియై మహాబలిపోల్వారిఱాழிక్కొళ్ళ, అత్తైయెల్లైనడన్దుమీట్టుక్కొణ్డు. (కేழலాయ్క్కీழ்పుక్కిడన్దిడుమ్) నీరుక్కుమ్ శేఱ్ఱుక్కుమిఱాయాతవరాహవేషత్తైప్పరిగ్రహిత్తు, ప్రళయసలిలత్తుక్కుళ్ళేముழுకి అణ్డభిత్తియిలే శేర్న్దభూమియైప్పిరిత్తెడుక్కుమ్. (తన్నుళ్ కరక్కుమ్) ''రక్షిక్క'' ఎన్ఱొరువరైయిట్టుక్కొణ్డుకొమ్బిలుమ్ కుళ

* జీ-అ.—ఏழாమ్పాట్టు (కిడన్దిత్యాది). ఒరువనను వర్తనమెన్ఱతు - కృష్ణఙ్తిరువడికళిలే శాత్తినపుష్పఙ్గళైత్తఙ్ తలైయిలేధరిత్తరుద్రనను వర్తనమాతల్, అర్జుననను వర్తనమాతల్.

(ప్రతిశిశ్యఇతి) యుద్ధకాణ్డే, ౧ ''తతస్సాగరవేలాయాందర్భానాస్తీర్యరాఘవః। అఞ్జలింప్రాఙ్ముఖఃకృత్వాప్రతిశిశ్యేమహోదధేః। బాహుంభుజగభోగాభముపధాయారిసూదనః.'' ప్రస్తుతశ్లోకార్థమాహ (తిరువనన్దాழ்వానిత్యాది). మడిత్తు - ఉపధానమాకప్పణ్ణి. ''అరిసూదనస్సన్ - ప్రతిశిశ్యే'' ఇతితత్కాలవిశేషణంహృదినిధాయాహ (కిడన్దకిడైయిలేయిత్యాది). రామంకృపాసముద్రత్వేనవివక్షన్నాహ (ఒరుకడలిత్యాది). ఒరుకడల్శాయ్న్దాప్పోలేయెన్ఱవిడత్తిలే-''ఇవనుమ్ ౭ * కరుణైక్కడలిఱే'' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. అయోధ్యాకాణ్డే చిత్రకూటే, ''నిరీక్ష్యసముహూర్తన్తుదదర్శభరతోగురుమ్। ఉటజేరామమాసీనం జటామణ్డలధారిణమ్.'' లఙ్కాద్వారత్తిలేనిన్ఱనిలైయెన్ఱవిడత్తిలే- ౮ ''క్షోదణ్డకోటివినివేశితబాహుదణ్డమాఖణ్డలాద్యమరపాతితపుష్పవర్షమ్। ఆయోధనక్షితిరజః పరిధూసరాఙ్గమవ్యాత్సితం రఘుపతేరవసన్నశత్రోః'' ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. ఎన్గిఱపడియే - (వాలియైక్కొన్ఱునిన్ఱనిలైయాతల్) ఇత్యన్వయః. కిష్కిన్ధాకాణ్డే ఏకోనవింశే, ''అవష్టభ్యచ'' ఇత్యాది.

పరత్వప్రతిపాదనప్రకరణత్తిలే రామావతారవృత్తాన్తఙ్గొన్నతు - ''రామనేసర్వస్మాత్పరః'' ఎన్గైక్కాకవన్ఱో; అప్పడిరామనేసర్వస్మాత్పరనెన్నుమిడత్తిల్ ప్రమాణముణ్డోవెన్నవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అవర్కళుడైయస్త్రీకళిత్యాది). కేట్కైక్కవర్కళప్పడిశొన్నార్కళోవెన్న (తమసఃపరమఇత్యాది). ఇదమ్ - మణ్డోదరీవాక్యమ్. (త్వమప్రమేయశ్చేత్యాది). తారావాక్యమ్. ''త్వమప్రమేయశ్చదురాసదశ్చజితేన్ద్రియశ్చోత్తమధార్మికశ్చ। అక్షయ్యకీర్తిశ్చవిచక్షణశ్చక్షితిక్షమావాన్ క్షతజోపమాక్షః''. ఇఱాழிక్కొళ్ళ-పఱిత్తుక్కొళ్ళ. ఇడన్దిడుమ్-ఒట్టువిడువిత్తెడుక్కుమ్. ౯ ''శిలమ్బినిడైచ్చిఱుపరల్పోల్ పెరియమేరు'' ఇత్యాదికఞ్చహృదినిధాయ, పూర్వాపదానాదుత్తరాపదానస్యాధిక్యందర్శయతి. (రక్షిక్కవెన్ఱిత్యాది). ''నహినిన్దానిన్ద్యంనిన్దితుంప్రవర్తతే, అపితునిన్దితాదితరత్ప్రశంసితుమ్'' ఇతిన్యాయోఽత్రద్రష్టవ్యః. కరక్కై-

అ-అ-వి.—౯ ''రామోరమే తవకృతేరఘువీరజాయేభోగీన్ద్రభోగసుభగాముపధాయబాహుమ్। అజానుబాహురశయిష్టతటేపయోధేః

౧॥ రా-యు-౨౧-౧.　　౨॥ రా-యు-౨౧-౨.　　౩॥ రా-అ-౯౯-౨౫.　　౪॥ రా-కి-౧౯-౨౫.
౫॥ రా-యు-౧౧౪-౧౫.　　౬॥ రా-కి-౨౪-౩౧.　　౭॥　　౮॥ తి-మొ-౩౪-౮.　　౯॥

ఈ.—మ్బిలుమ్ కొళ్ళాతేవయిర్ త్రిలేవై త్తురక్షిత్తపడి. "మేలారుకాలమ్ ప్రళయమ్వరుమ్" ఎన్దైలకోటిప్రళయమ్ వన్దాలుమ్ "ఇఙ్గుణ్డో" ఎన్ఱు ఇళై త్తుక్కాట్టలామ్బడియున్బ్రత్తైయతొన్ఱుమ్ తెరియాతపడివైక్కుమ్. (ఉమిழ్ழుమ్) "ఇవై యెన్బట్టన" ఎన్ఱుపార్కైక్కాకప్పిన్నై వెళినాడుకాణ ఉమిழ్ழుమ్.

(తడమ్బెరున్దోళార త్తழுవుమ్) మికప్పణై త్తతిరుత్తోళ్కళాలే, ఆరుమ్బడియాక త్తழுవుమ్. (పారెన్నుమ డన్దైయై) శ్రీభూమిప్పిరాట్టియై. భూమియైప్రకారమాక వుడైయళాకైయాలే తద్వాచకశబ్దత్తాలే శొల్లుకిఱతు. తన్విభూతియినుడైయ రక్షణమొరుతలైయానాల్ అవన్పడుమ్బాట్టైయనుసన్ధిత్తుహృష్టైయాయ్ అతుక్కభిమానినియాన శ్రీభూమిప్పిరాట్టియణైక్కుమ్, అత్తాలేతానుమ్ హృష్టనాయణైయానిఱ్కుమ్. (మాల్) సర్వాధికనాన సర్వేశ్వరన్. (శెయ్కిన్ఱమాల్) అవనేఱుకిఱపిచ్చై. (ఆర్ కాణ్బారే) ఒరువరాలే "ఇవ్వళవు" ఎన్ఱు పరిచ్ఛేదిక్కలాయిన్దతో?. ౭.

జీ-అ.—తెరియాతపడియొళిక్కైయాతల్, ఏకీకరణమాతల్. ఏతద్హృదనిధాయాహ (మేలారుకాలమిత్యాది). ఏలకోటి-ఏழுవేవిచారిత్తు ఇళైత్తుక్కాట్టలామ్బడి-కుழைత్తుక్కాట్టలామ్బడి. ఇవైయెన్బట్టనవెన్ఱు పార్కైక్కాక ఎన్ఱవిడత్తిలే- ౧"గర్భేకృత్వాగోప్తుమన న్తంజగద న్తః" ఇత్యాది శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిల్ శ్లోకమనుసన్ధేయమ్.

"తడమ్, పెరుమ్" ఎన్ఱద్విరుక్తిసిద్ధమానవర్థమ్ (మికప్పణైత్తవెన్ఱతు). ఆరుమ్బడియాక - పూర్ణమామ్బడియాక. పార్ తానోవవళెన్న (భూమియైయిత్యాది). కీழ్ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్కటాక్షిత్తు, తழுవుకైక్కుహేతువైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తన్విభూతియిత్యాది). మాల్-స్వామియుమ్, వ్యామోహముమ్. మాల్ శెయ్కిన్ఱమాల్ - సర్వేశ్వరన్పణ్ణుకిఱవ్యామోహత్తై. కిడన్దిరున్దిత్యారభ్య, ఉమిழுమ్; పారెన్నుమ్మడన్దైయై - తడమ్పెరుమ్తోళారత్తழுవుమ్; మాల్ శెయ్కిన్ఱమాలార్ కాణ్బారేయిత్యన్వయః. ౭.

అ-అ-వి.—ప్రస్పర్ధయాప్రతిపయోధిరివప్రసుప్తః".—— ౧"గర్భేకృత్వాకోప్తుమన న్తంజగద న్తర్మజ్జద్భ్రిమ్యావాఞ్ఛతిసామ్యంననునాభిః। ఉత్తిష్ఠైత్యేత తేప్రేక్షితుముద్యద్భ్రిమిభూయంనాభీపద్మోరంహతిరఙ్గాయత నాథేః" ఎన్ఱశ్లోకమ్కణ్డుకొళ్వతు. ౭.

ప్ర-తి.—(కిడన్దు) యుద్ధకాణ్డే, [౨౧] "తతస్సాగరవేలాయాందర్భానాస్తీర్యరాఘవః। అఞ్జలింప్రాఙ్ముఖఃకృత్వాప్రతిశిశ్యేమహోదధేః॥ ౧॥ బాహుంభుజగభోగాభముపధాయారిసూదనః। జాతరూపమయైశ్చైవభూషణైర్భూషితంపురా॥ ౨॥".——(ఇరున్దు) అయోధ్యాకాణ్డే [౯౯] చిత్రకూటే, "నిరీక్ష్యసముహూర్తంతుదదర్శభరతోగురుమ్। ఉటజేరామమాసీనంజటామణ్డలధారిణమ్॥ ౨౫॥ కృష్ణాజినధరంతంతుచీరవల్కలవాససమ్। దదర్శరామమాసీనమభితఃపావకోపమమ్॥ ౨౬॥".——(నిన్ఱు) కిష్కిన్ధాకాణ్డే ఏకోనవింశే, "అవష్టభ్యచతిష్ఠన్తం దదర్శధనురూర్జితమ్। రామంరామానుజంచైవభర్తుశ్చైవానుజంశుభా॥ ౨౫॥".——(అవర్కళుడైయస్త్రీకళ్ పక్కలిలేకేట్కుమిత్తన్నై) యుద్ధకాణ్డేచతుర్దశోత్తరశతతమేరావణవధాన న్తరేమణ్డోదరీప్రలాపః, "యదైవవానరైర్ఘోరైర్బద్ధస్సేతుర్మహోదధౌ। తదైవహృదయేనాహంశఙ్కేరామమమానుషమ్॥ ౧౧॥ అథవావాసవేనత్వంధర్షితోసిమహాబల। వాసవస్యకుతశ్శక్తిస్త్వాంద్రష్టుమపిసంయుగే॥ ౧౩॥ మహావీర్యంమహాసత్త్వందేవశత్రుంభయావహమ్। వ్యక్తమేషమహాయోగీపరమాత్మాసనాతనః। అనాదిమధ్యనిధనోమహతఃపరమోమహాన్ ॥ ౧౪॥ తమసఃపరమోధాతాశఙ్ఖచక్రగదాధరః। శ్రీవత్సవక్షానిత్యశ్రీరజయ్యశ్శాశ్వతోధ్రువః ॥ ౧౫ ॥ మానుషంవపురాస్థాయవిష్ణుస్సత్యపరాక్రమః। సర్వైఃపరివృతోదేవైర్వానరత్వముపాగతైః ॥ ౧౬ ॥ సర్వలోకేశ్వరస్సాక్షాల్లోకానాంహితకామ్యయా। సరాక్షసపరీవారంహతవాంస్త్వాంమహాద్యుతిః॥ ౧౭॥".——కిష్కిన్ధాకాణ్డే [౨౪] రామంప్రతిభర్తృవధజనితశోకార్తాతారా, "సాతంసమాసాద్యవిశుద్ధసత్త్వాశోకేనసంభ్రాన్తశరీరభావా। మనస్వినీవాక్యమువాచతారారామంరణోత్కర్షణలబ్ధలక్షమ్ ॥ ౩౦ ॥ త్వమప్రమేయశ్చదురాసదశ్చజితేన్ద్రియశ్చోత్తమధార్మికశ్చ। అక్షయ్యకీర్తిశ్చవిచక్షణశ్చక్షితిక్షమావాన్క్షతజోపమాక్షః॥ ౩౧॥ త్వమాత్తబాణాసనబాణపాణిర్మహాబలస్సంహననోపపన్నః। మను

వ్యదేహాభ్యుదయంవిహాయదివ్యేనదేహాభ్యుదయేనయుక్తః॥ ౩౨॥ యేనైవబాణేనహతఃప్రియో మే తేనైవమాంత్వంజహిసాయకేన। హతాగమిష్యామిసమీపమస్యనమామృతేరామరమేతవాలీ ॥ ౩౩॥".—— (అళన్దు) శ్రీభాగవతే అష్టమస్కన్ధే, [౨౦] "సపార్షదముఖ్యస్సహలోకపాలస్స్ఫురత్కిరీటాఙ్గదహారకుణ్డలః। శ్రీవత్సరత్నోత్తమమేఖలామ్బరోమధువ్రతస్రగ్వనమాలయావృతః। రరాజరాజన్భగవానురుక్రమశ్శతహ్రిదాయుక్తమహాఘనోయథా॥ ౩౩॥ క్షితింపదైకేనబలేర్విచక్రమేనభశ్శరీరేణదిశశ్చబాహుభిః। పదంద్వితీయంక్రమతస్త్రివిష్టపంనవైతృతీయాయతదీయమణ్వపి। ఉరుక్రమస్యాఙ్ఘ్రిరుపర్యుపర్యథోమహర్జనాఖ్యాంతపసఃపరంగతః॥ ౩౪॥".——(కేழ்లాయ్కీழ் పుక్కు) ప్రథమాంశే చతుర్థే, "అతనోత్సతనూమత్స్యాంకృతాదిషుయథాపురా। మత్స్యకూర్మాదికంతద్వద్వారాహంవపురాస్థితః॥ ౮॥ వేదయజ్ఞమయంరూపమశేషజగతస్థ్సితౌ। స్థిరస్థిరాత్మాసర్వాత్మాపరమాత్మాప్రజాపతిః॥ ౯॥ జనలోకగతైస్సర్వైస్సనకాద్యైరభిష్టుతః। ప్రవివేశతదాతోయమాత్మాధారోధరాధరః ౧౦॥".——(ఇడన్దిడుమ్) [వి-పు-౧-౪.] "తతస్సముత్క్షిప్యధరాంస్వదంష్ట్రయామహావరాహస్స్ఫుటపద్మలోచనః। రసాతలాదుత్పలపత్రసన్నిభస్సముత్థితోనీలఇవాచలోమహాన్॥ ౨౬॥". ౭•

తాత్పర్యము.— ధర్మసంస్థాపనార్థముగ రామావతారంబెత్తి సముద్రతీరమునందుశయనించియు, చిత్రకూటమునందువసించియు, రావణవధానంతరము ధనుర్మధ్యభాగమునువలంబించినిలచి జగదేకవీరతను బ్రకాశపఱచియు,మహాబలియొద్దనున్న లోకములను వశీకరించుటకైత్రివిక్రముండైయవతరించియు, ప్రళయకాలమునందు మునిగిపోయినభూమిని వరాహావతారంబెత్తి పైకెత్తియుపకరించియు, తనయుదరమునందుంచుకొని రక్షించియు, ప్రకాశపఱచియు ఇట్లుపకరించిన సర్వేశ్వరునికి భూదేవియందుఃబుట్టిన వ్యామోహము నెట్టివారికిని పరిచ్ఛేదింప నశక్యము. ౭,

మూ.—కాణ్బారారెమ్మీశనైక్కణ్ణనై యెఙ్గుకాణుమా। ఊణ్బేశిలెల్లావులకుమోర్తుழாయழா।
శేణ్బాలవీడో వుయిరో మఱ్ఱెప్పొరుట్కు। మేణ్బాలుజ్ఞోరాఙ్గుపరన్దుళనామెఙ్గుమే॥ ౮॥

ఆ,— (కాణ్బారార్) సర్వజగన్నిగరణనియమనసమర్థనాన వెమ్బెరుమానుడైయసర్వేశ్వరత్వ మెుఱువర్క్కఱికైక్కు భూమియోవెన్గిఱార్. ౮.

అన్వ.—ఎమ్ ఈశనై కణ్ణనై (౩) కాణ్బార్ ఆర్ కాణుమాఱు (౬) ఎఙ్గు ఊణ్ పేశిల్ (౯) ఎల్లావులకుమ్ ఓర్తుఱ్ఱు అఱ్ఱా (౧౨) వీడో శేణ్బాల * అవనో (౧౫) మఱ్ఱు ఎప్పొరుట్కుమ్ ఉయిర్ (౧౮) ఏణ్బాలుమ్ శోరాఙ్గు ఎఙ్గుమ్ (౨౧) పరన్దుళనామ్ (౨౩).

పన్ని.—అనన్తరమ్, అవనెనక్కు ప్రకాశిప్పిత్తవతిశయితాకారఙ్గళ్ దురవబోధమెన్గిఱార్.

ఎనక్కు, స్వామియాయ్, సులభనానకృష్ణనై, (౩) అఱియవల్లార్, ఆర్? అవన్బడియితువానాల్ అఱియుమ్బడి, (౬) ఎఙ్గనే? అవనుక్కు ఊణ్, శొల్లప్పార్క్కిల్, (౯) ౧ "అత్తాచరాచరగ్రహణాత్" ఎన్గిఱపడియే చరాచరాత్మకమానసకలలోకముమ్, ఒరుపిడిక్కుమ్, పోరాతు;(౧౨) అవనుక్కిరుప్పిడమానవీడానతు, ౨"విశ్వతఃపృష్ఠేషు సర్వతఃపృష్ఠేషు" ఎన్గిఱపడియే సర్వలోకత్తుక్కుమవ్వరుకాన పరమపదప్రదేశత్తిలతు; అవనో,(౧౫)తన్నైయొழிన్ద, సకలపదార్థఙ్గళుక్కుమ్, అన్తరాత్మా; (౧౮) ఒరురేఖామాత్రముమ్, శోరవిడాతవనాయ్క్కొణ్డు, ఎల్లాప్రదేశత్తిలుమ్, (౨౧) పరన్దు, నిల్లానిఱ్కుమ్. (౨౩) సర్వజగద్గ్రాసశీలనాయ్, పరమపదనిలయనాయ్, సర్వపదార్థఙ్గళిలుమ్ అన్తర్బహిశ్చవ్యాప్తనానవనై యెఙ్గనేపరిచ్ఛేదిత్తఱివతెన్తుకరుత్తు. ఏణ్ ఎన్తు - వరైయాయ్, శేషైయెన్కొట్టుకిఱతు. ఓ? ఎన్గిఱవశైకళ్ - వినావైక్కాట్టుకిఱతు. ౮.

---

*మేలే "ఓ ఎన్గిఱ అశైకళ్ వినావైక్కాట్టుకిఱతు" ఎన్తిరుక్కైయాలే అవఙ్గు ఎవ్వధ్యాహారిత్తతు.

౧ శా-మీ-౧-౨-సూ-౯. ౨॥ ఛాం-౩-౩-౧౩.

అర్థము.—నాకు స్వామియై కృష్ణావతారంబెత్తినసర్వేశ్వరుని (౩) తెలిసికొనువారు ఎవరు? తెలిసికొనుప్రకారము (౬) ఏది? (భగవంతునియొక్క) ఆహారమును జెప్పనారంభించినచో (౯) సకలలోకములును ఒకముష్టికినిఁ జాలవు; (౧౨) పరమపదమైతే మిక్కిలియాన్నత్యమును స్వభావముగాఁగలది; ఆసర్వేశ్వరుఁడైతే (౧౫) తక్కిన ఎట్టివస్తువులకును ఆత్మగానున్నాఁడు; (౧౮) అల్పప్రదేశమును విడువనివాఁడై అంతట(౨౧) వ్యాపించి యుండును. (౨౩). ౮.

ఈ.—ఎట్టామ్బాట్టు. అవనుడైయ అద్భుతకర్మజ్గళై త్తని త్తనియుమ్ తిరళవుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కప్పోకాతెత్తనై యేనుమళవుడైయార్క్కుమెన్గిఅార్.

(కాణ్బారారెమ్మీశఁ కణ్ణనై) సర్వేశ్వరనాయిరున్దువైత్తు కృష్ణనాయ్వన్దవతరిత్తు ఎనక్కుక్కైయాళానవనై, అవఁతానేకాట్టనాఁకణ్డాప్పోలే కాణ్బార్క్కుక్కాణలామిత్తనైపోక్కి, స్వయత్నత్తాలేశిలర్క్కుక్కాణప్పక్కాల్ క్కాణప్పోమో?. అతుకిడక్క, కాణ్బార్శిలరుణ్డాయిఱ్ఱు (ఎఁకాణుమాఱు) ఎవ్వళవైత్తాఁ కాణ్బతు?, అళవుడైయార్ శిలర్ కాణవిళ్ఴిన్దార్కళెన్నా, విషయత్తైప్పరిచ్ఛేదిక్కప్పోకాతే. ఏన్తాఁపరిచ్ఛేదిక్కప్పోకాతొழிకిఅతెన్నిల్; ఇతువన్తోవవనుడైయఅపదానమిరుక్కుఅపడి. అవనుడైయవ్యాపకిఅవోరుశెయలైచ్చొల్లప్పార్క్కిల్, సర్వలోకజ్గళుమోరవదానత్తుక్కుప్పోరాతు, ఇవ్వపదానత్తైయుడైయవనై యొరువరాలే పరిచ్ఛేదిక్కలాయిరుక్కిఅతో?. "అవనుడైయశెయల్ పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతు" ఎన్నైక్కు, స్వరూపమోతాఁపరిచ్ఛేదిక్కలాయిరుక్కిఅతెన్గిఅార్ (శేణ్బాలవీడో) ఉయర్త్తియేస్వభావమాకవుడైత్తానపరమపదమెన్న, ముక్తాత్మస్వరూపమెన్న, మఱ్ఱుముణ్డానదేవాదికళెన్న, ఇవఱ్ఱైయుడైత్తాన (ఏణ్బాలుమ్శోరాఁ). ఎణ్ణప్పట్టప్రదేశజ్గళెన్నుతల్, ఎట్టుదిక్కుమ్ వ్యాపిత్తువిడాతేనిఱ్కుమెన్నుతల్. (పరన్దుళనామెజ్గుమే) ఇప్పడి వ్యాపిక్కుమిడత్తిల్ ఒరుకుఱైయుణ్డామ్బడియిరుక్కైయన్నిక్కే, కుఱైయఅవ్యాపిత్తిక్కుమ్. ఆనపిన్బు "వ్యాపకవస్తువైవ్యాప్యత్తిలే యొన్ఱుపరిచ్ఛేదిత్తుక్కాణ్గై" ఎన్తారుపారుళుణ్డో?. ౮.

జీ.అ.—ఎట్టామ్బాట్టు. (కాణ్బారారిత్యాది) "ఊణ్ పేశిలెల్లావులకుమోర్ తుఱ్ఱాఱ్ఱా" ఎన్నైయాలే(తని త్తనియుమెన్ఱతు). "ఆర్" ఎన్ఱతిలేనోక్కాక (ఎత్తనైయేనుమెన్ఱతు). ఇన్దవవతారికార్థమ్-ఇత్తిరువాయ్మొழிయి నర్థనిగమనావసరత్తిలే యరుళిచ్చెయ్కిఅార్, ఆజ్గేకణ్డుకొళ్వతు.

"ఈశఁ-ఎజ్గణ్ణనై-కాణ్బారార్" ఇత్యన్వయః. ఇత్తాల్ ఫలిత్తతాత్పర్యమ్ (అవఁతానేయిత్యాది). కాణ్బార్శిలరుణ్డాయిఱ్ఱెన్ఱతు-ఉణ్డానాలోవెన్ఱపడి. ఎఁకాణుమాఱు-కాణుమ్ప్రకారమేఁ?. జ్ఞానాధికర్క్కుక్కాణత్తట్టెన్నెన్న (అళవుడైయారిత్యాది). అపదానమ్-వ్యాపారమ్. అవదానమ్-పిడి. ఇత్తాల్ తాత్పర్యమ్ (ఇవ్వపదానత్తైయిత్యాది). స్వరూపమోతానెన్ఱతు - "ఏణ్బాలుమ్శోరాఁ" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి. శేణ్-ఉయర్త్తి. పాల్-స్వభావమ్. ముక్తాత్మస్వరూపమెన్ఱతు-నిత్యర్క్కుముపలక్షణమ్. "ఏణ్బాలుమ్" ఎన్ఱదీర్ఘత్తైక్కొణ్డు, "ఎణ్బాలుమ్" ఎన్ఱుహ్రస్వమాక్కి, ఎట్టువిక్కిలుమెన్ఱపడి. "ఏణ్బాలుమ్శోరాఁ" ఎన్ఱువైత్తు, "ఎజ్గుమ్-పరన్దు" ఎన్గిఅతెన్నెన్న (ఇప్పడియిత్యాది). (వ్యాపిక్కుమిడత్తిల్) పలతూణుక్కోరుత్తిరమ్బోలన్నిక్కే జాతి, వ్యక్తితోఱుమ్ పరిసమాప్యవర్తిక్కుమాప్పోలే వర్తిక్కైయెచ్చొల్లుకిఅతిక్తెన్ఱపడి. ఈశఁ-ఎజ్గణ్ణనై-కాణ్బారార్; ఎఁకాణుమాఱు; ఊణ్పేశిలెల్లావులకుమోర్తుఱ్ఱాఱ్ఱా; శేణ్బాలవీడెన్న, ఉయిరెన్న, మఱ్ఱుముణ్డాన వెవ్వకైప్పట్టపారుళెన్న, అప్పారుళ్కళైయుడైయవేణ్బాలెన్న, ఇవైయెజ్గుమ్-పరన్దు - శోరానాయ్కొణ్డు - ఉళనామిత్యన్వయః. "ఎప్పారుట్కుమ్" ఎన్ఱషష్ఠీ-ప్రథమార్థకమ్. ఎప్పారుళుమెన్ఱపడి. ౮.

ఆ-అ-వి. -ఎమ్మీశఁకణ్ణనై-కాణ్బారార్; కాణుమాఱు-ఎఁ; ఊణ్ పేశిలెల్లావులకుమోర్తుఱ్ఱాఱ్ఱావెన్ఱుతొడజ్గి, ఎజ్గుమ్పరన్దుళనామెన్ఱురైయన్వయమ్. ౮.

తాత్పర్యము —సర్వేశ్వరునియొక్క ఆహారమునువిచారించినచో సకలలోకములును వానియొకముష్టికిఁ జాలకనున్నవి. వానివాసస్థానమో అండమునకు బహిర్దేశమునందున్నది. ఆసర్వేశ్వరుఁడో స్వేతరసమస్తవస్తువులకన్తరాత్మగానుండి యత్యల్పదేశమునువిడువకయంతటవ్యాపించియున్నాఁడు. అట్టివానిచేష్టితములను పరిచ్ఛేదించితెలిసికొనువారెవరు ?. స్వయత్నముచే నెఱుఁగనిచ్ఛయించువారికిఁ దెలిసికొనుట యశక్యము. ౮.

మూ.— ఎఙ్గుముళన్గణ నెన్ఱమకనై క్కాయ్ । న్దిఙ్గిల్లైయాలెన్ఱిరణియన్ఱూణ్పుడైప్ప ।
అఙ్గప్పొழுతేయవన్వీయత్తోన్ఱియ, వెన్ । శిఙ్గప్పిరాన్ పెరుమైయారాయుమ్శీర్మైత్తే॥ ౯।

అ — (ఎఙ్గుమ్) ఆశ్రితార్థమాకత్తన్నుడైయ సర్వాన్తరాత్మత్వత్తై ప్రత్యక్షమాక్కియరుళిన వెమ్బెరుమానుడైయ సర్వేశ్వరత్వమహిమైయొరువర్క్కారాయనిలవో?,ఆనపిన్బిఙ్గనేయిరుక్కవిపనై యాశ్రయిక్కుఙ్గళ్గనినార్. ౯.

అన్వ.— కణ్ణన్ ఎఙ్గుమ్ ఉళన్ (౩) ఎన్ఱ మకనై కాయ్న్దు (౬) ఇఙ్గు ఇల్లై ఎన్ఱు (౯) తూణ్ ఇరణియన్ పుడైప్ప (౧౨) అఙ్గు అప్పొழுతే అవన్ (౧౫) వీయ తోన్ఱియ ఎన్ (౧౮) శిఙ్గమ్ పిరాన్ పెరుమై (౨౧) ఆరాయుమ్ శీర్మైత్తే. (౨౩)

పన్ని.— అనన్తరమ్, అవనుడైయ వాశ్రితసౌశీల్యాతిశయమపరిచ్ఛేద్యమెన్గినార్.

౧ "సర్వంవ్యాప్య - స్థితః" ఎన్గిఱపడియే సర్వనిర్వాహకనానసర్వేశ్వరన్, సర్వత్ర, సన్నిహితన్,(౩) ఎన్ఱ, పుత్రనై, కోపిత్తు,(౬) ఇవ్విడత్తిల్, ఇల్లై- ఎన్ఱు, (౯) తానఱితియిట్టతూణై, హిరణ్యన్, తట్ట, (౧౨) అత్తూణిలే, అక్కాలన్దన్నిలే, హిరణ్యన్, (౧౫) నశిక్కుమ్పడి, తోన్ఱిన, ఎన్నుడైయ, (౧౮) నరసింహరూపియాన, మహోపకారకనుడైయ, ఆశ్రితపక్షపాతమాహాత్మ్యమ్, (౨౧) నెఞ్జాల్ పరిచ్ఛేదిత్తారాయుమ్, తన్మైత్తో?. (౨౩) ౯.

అర్థము.—సర్వేశ్వరుఁడు అంతట ఉన్నాఁడు (౩) అనిచెప్పిన పుత్రుని కోపించి (౬) ఇచ్చట లేనివాఁడుకాదుకదా? అని (౯) స్తంభమును హిరణ్యుఁడు కొట్టగా (౧౨) అచ్చట ఆకాలమందే ఆహిరణ్యుఁడు (౧౫) నశించునట్లు అవతరించిన నాయొక్క (౧౮) సింహరూపమునుధరించిన ఉపకారకునియొక్క మహిమ (౨౧) తెలిసికొనతగిన స్వభావముకలదా?. (౨౩). ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్బాట్టు, నీర్శొన్నతనుపపన్నమాయిరున్దతీ!, "ఒరువస్తువేయనేకపదార్థఙ్గళిలేకుత్తైవటివ్యాప్తిత్తిరుక్కుమ్" ఎన్ఱాలితుకుమోవెన్న; కెడువికాళ్, అవన్ సర్వగతత్వత్తై యిన్నైయాతవిరణియన్బట్టతుపడా తేకిడిక్కోళ్గని ఱార్.

(ఎఙ్గుముళన్కణ్ణన్) ఇతువాయిన్ఱవన్శొన్నతప్పు. సర్వేశ్వరన్ సర్వగతనెన్ఱాన్. ౨ "మయాతతమిదం

జీ-అ.—ఒన్బాతామ్బాట్టు (ఎఙ్గుముళనిత్యాది). వ్యాప్తియైచ్చొన్నవనన్తరమ్, "హిరణ్యనిరసనమ్పణ్ణిన నరసింహన్ వైభవమపరిచ్ఛిన్నమ్" ఎన్ఱుశొల్లుకిఱవరుడైయభావత్తై శఙ్కాపరిహారముఖేనదర్శిప్పిక్కిఱార్ (నీర్శొన్నతిత్యాది).

"తప్పు" ఎన్ఱత్తైవిశదీకరిక్కిఱార్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది). కణ్ణన్-నిర్వాహకన్. సర్వగతనెన్ఱానెన్ఱవిడత్తిలే - ౩ "ఊర్ధ్వమస్త్యధకేషుచాస్త్యడుపతావస్త్యస్తినోష్ణద్యుతౌ వహ్నాదిక్షువిదిక్షువాయుసభసోస్తిర్యక్ష్వతిర్యక్షుచ।అస్త్యన్తర్బహిరస్తిసత్యసతివాసారేష్వసారేషువాసర్వత్రాస్తిసదాస్తికింబహుగిరాత్వయ్యస్తిమయ్యస్తిచ" ఇతిప్రహ్లాదోక్తశ్లోకోఽనుసన్ధేయః. "ఇతువాయిన్ఱవన్శొన్నతప్పు" ఎన్ఱువ్యఙ్గ్యమాకచ్చొల్లానిన్ఱతు; అతుతప్పన్ఱోవెన్న; ఈశ్వరన్ తానాదరిత్తుచ్చొన్న సర్వగతత్వత్తైయివన్శొన్నతు తప్పోవెన్గినార్ (మయాతత

అ-అ-వి.—కణ్ణన్-సర్వనిర్వాహకనెన్ఱువివక్షిత్తు, "కణ్ణన్-ఎఙ్గుముళన్" ఎన్ఱన్వయిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది).——

౧॥ తై-నా-౧౧. ౨॥ భ-గీ-౯-౪. ౩॥

ఈ.—అడి త్తవిడ త్తిలే, అననుజైయప్రతిజ్ఞాసనుకాల త్తిలే. (అవఙ్ఱ వీయత్తోన్ఱియ) తఙ్ఱతోళ్ ఱరవిలే అవఙ్ఱ విణ మూమ్బడితోన్ఱిన. అతిర్ త్తుక్కొణ్డు పుఱప్పట్టపోతై, అట్టహాసముమ్, నావడికొణ్డవుతడుమ్, నెఱ్ఱియతుకణ్ణుమ్ ఉచ్చియతుపురువముమాయ్కొణ్డు తోన్ఱినపోతు పాశుక్కినపన్ఱిపోలే యుడుకినానాయిఱ్ఱు పొన్నినాకై యాలే. (ఎఙ్ శిఙ్గప్పిరాఙ్ పెరుమై) ఆశ్రితవర్గత్తుక్కాక నరసింహమాయుపకరి త్తవనుడై యపరత్వమ్, ఇన్ఱు శిల రాలా గా యుమ్బడియిరున్దతో?. ౯.

జీ-అ.—“వీయ” ఎన్ఱతుక్కు—వినాశస్యావతారసమానకాలీనత్వంవివక్షితమిత్యభిప్రాయేణాహ (తఙ్ఱతోళ్ ఱరవిలేయిత్యాది). పూర్వవాక్యోక్త మర్థముపపాదయతి (అతిర్ త్తుక్కొణ్డిత్యాది). అతిర్ త్తుక్కొణ్డు- శబ్దిత్తుక్కొణ్డు. (పొన్నినాకైయాలేయితి) రసోక్తి. “ఎఙ్” ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఆశ్రితవర్గేత్యాది). ఆరాయుమ్ శీఱ్ఱత్తే - ఆరాయుమ్బడియానస్వభావత్తైయుడైత్తో?. శీఱ్ఱ-అతిశయమాతల్. ౯

అ-అ-వి —త్యాది) ఎన్నవుమామ్.——“పిరాఙ్” ఇత్యస్య ప్రతియోగ్యాకాఙ్క్షాంపూరయతి (ఆశ్రితవర్గత్తుక్కిత్యాది)———ఆరాయుమ్ శీఱ్ఱత్తే- “సెజ్గాల్ పరిచ్ఛేదిత్తారాయుమ్ తన్మైత్తో” ఎన్ఱురైయిలే.———ఎఙ్గుముళ నెన్ఱుతోడజ్గి, తూణ్ - ఇరణియఙ్ఱ- పుడైప్ప, అఙ్గప్పొళ్ళు తేయవఙ్ఱ వీయత్తోన్ఱియ వెన్ఱుతోడజ్గియురైయన్వయమ్. ౯.

ప్ర-తి.—(ఒన్బతామ్పాట్టు) (ఎఙ్గుముళఙ్) భగవద్గీతాసుసపమే, “మయాతతమిదంసర్వంజగదవ్యక్తమూర్తినా । మత్స్థానిసర్వభూతాని నచాహంతేష్వవస్థితః॥ ౪ ॥ నచమత్స్థానిభూతానిపశ్యమేయోగమైశ్వరమ్ । భూతభృన్నచభూతస్థోమమాత్మాభూతభావనః॥ ౫॥”.—— దశమపశమే; “యచ్చాపిసర్వభూతానాంబీజంతదహమర్జున । నతదస్తివినాయత్స్యాన్మయాభూతంచరాచరమ్॥౩౯॥”. ౯

పెరియతిరుమొళ్ళి - పతిన్మూన్ఱాన్దిరుమొళ్ళి - ఎట్టామ్పాట్టు. పళ్ళియిలోతివన్దతఙ్ శిఱువఙ్ వాయిలోరాయిరనామ । మొళ్ళియవాకి ప్పోతవాఙ్గతనుక్కొన్ఱువోర్ పొఱుప్పిలనాకి । పిళ్ళైయైచ్చీఱి వెకుణ్డుతూణ్బుడైప్పప్పిఱైయెయిఱ్ ఱనల్విళ్ళిప్పేళ్ వాయ్ । తెళ్ళియశిఙ్గమాకియ తేవై త్తిరువల్లిక్కేణిక్కణ్డేనే.——

పెరియాళ్వార్ తిరుమొళ్ళి - ఏళ్ళాన్దిరుమొళ్ళి - ఒన్బతామ్పాట్టు. అళన్దిట్టతూణైయవనట్టవాఙ్గే । వళర్ న్దిట్టువాళుకిర్ చ్చిఙ్గవురువాయుళై న్దోట్టిరణియనొణ్మార్ పకలమ్ । పిళన్దిట్టకైకళాల్చప్పాణిపేయ్ మునైయుఙ్గా నేశప్పాణి.

తాత్పర్యము.— సర్వేశ్వరుఁడు సర్వవ్యాపియనిచెప్పిన తనపుత్రునిమీద మిక్కిలికోపించి హిరణ్యుఁడు తనపుత్రునిజూచి యంతటనుండువాఁడైనచో ఈ స్తంభమందును నుండునుకదా? యని తనకుమునుపున్న స్తంభమును గెట్టిగాఁదట్ట అప్పుడాశ్రితసంరక్షణార్థముగ నా స్తంభములోనుండి నృసింహరూపముతో నావిర్భవించిన యాశ్రితవిరోధినిరసనశీలుఁడైన భగవంతునియొక్క మహిమ మనసాచింతింపనశక్యమైనది. ౯.

మూ.— శీఱ్ఱత్తొళ్ళీడుశువర్క్కనరకీఱా । వీఱ్ఱత్తొ దేవర్ నడువామఱ్ఱైప్పొరుట్కుమ్ ।
వేర్ముతలాయ్విత్తాయ్ప్పరన్దుతనినిన్ఱ । కార్ముకిల్పోల్వణ్ణ నెన్గణ్ణనై నాఙ్కణ్డేనే ॥ ౧౦॥

ఆ.— (శీఱ్ఱై) స్వర్గాపవర్గాద్యశేషపురుషార్థజ్గళుక్కుమ్, నరకాద్యపురుషార్థజ్గళుక్కుమ్, ఇవఱ్ఱుక్కు భోక్తాక్కళాన దేవాదిస్థావరాన్తమాన సకలాత్మవర్గత్తుక్కుమ్ ధారకనాయ్, కారణభూతనాయ్, నియన్తావాయ్, స్వేతరసమస్తవిసజాతీయాప్రాకృతమహావిభూతియై యుడైయనాయ్ నిన్ఱ వెమ్బెరుమానై నాన్గాణప్పెఱ్ఱేనెన్ఱుకొణ్డు స్వలాభత్తై ప్పేశిముడిక్కిఱార్. ౧౦.

అన్వ.— శీఱ్ఱక్కొళ్ వీడు శువర్క్కనరకు (౩) ఈఱా ఈఱ్ఱైకొళ్ తేవర్ (౬) నడువా మఱ్ఱు ఎప్పొరుట్కుమ్ (౯) వేర్ ముతలాయ్ విత్తాయ్ (౧౨) పరన్దు తని నిన్ఱ (౧౫) కార్ ముకిల్పోల్ వణ్ణఙ్ (౧౮) ఎఙ్ కణ్ణనై నాఙ్ (౨౧) కణ్డేనే. (౨౨)

పన్నీ — అనన్తరమ్, ఇప్పడి సర్వప్రకారోపకారకనాయ్ మోక్షప్రదనానవనై నాననుభవిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్ఱు హృష్టరాకిఱార్.

పుణ్యపాపకారితమాకైయన్ఱిక్కే భగవత్కృపైకసాధ్యమాన శీర్త్తైయైయుడైయ, మోక్షముమ్, పుణ్యపాపఫలరూపమాన స్వర్గనరకజ్గళుమ్, (౩) మేలెల్లైయాక, ఫలప్రదత్వనిబన్ధనమాన వీరప్పాట్టైయుడైయ, దేవర్కళ్, (౬) సాధనఫలజ్గళుక్కు నడువాకవుమ్, ప్రథమభావియాన, సాధనాది సమస్తపదార్థజ్గళుక్కుమ్, (౯) సహకారియుమాయ్, నిమిత్తముమాయ్, ఉపాదానముమాయ్కొణ్డు, (౧౨) సర్వత్ర వ్యాప్తనాయ్వైత్తు, వ్యాప్యపదార్థజ్గళిల్ వ్యావృత్తనాయ్, నిజ్నానాయ్, (౧౫) కార్కాలత్తిలే, మేఘమ్బోన్ఱ, వడివైయుడైయనాయ్కొణ్డు, (౧౮) ఎనక్కుసులభనాన, కృష్ణనై, నాన్, (౨౧) అనుభవిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్ఱుకొణ్డు- స్వలాభత్తుక్కు హృష్టరాకిఱార్. (౨౨) ఈర్త్తైకొళ్ తేవరెన్ఱు - ఉభయభావనానిష్ఠరెన్ఱుమామ్. ౧౦.

అర్థము.— అతిశయముకల మోక్షము స్వర్గనరకములు (౩)ఇవియంతమగునట్లును కృపకలిగిన దేవతలు(౬)మధ్యమగునట్లును తక్కిన సమస్తపదార్థములకును(౯)ప్రక్కమూలములమగు (సహకారికారణమగను) ప్రధానమూలమైన (నిమిత్తకారణముగను) బీజమైన(ఉపాదానకారణముగను) (౧౨) వ్యాపించి అద్వితీయుఁడై యున్నవాఁడును (౧౫) వర్షాకాలమునందున్న మేఘమువంటి శరీరకాంతికలవాఁడును (౧౮) నాకు (సులభుఁడైన) కృష్ణుని నేను (౨౧) సాక్షాత్కరించితిని. (౨౨) ౧౦.

ఈ.—పత్తామ్బాట్టు. "ఇవర్కళై విడీర్, నామ్మున్దఅమున్నమివర్కళై ప్పోలేయాకాతే యవనైయనుభవిక్కప్పెఱ్ఱోమిఱే" ఎన్ఱుస్వలాభానుసన్ధానత్తాలేహృష్టరాకిఱార్.

(శీర్త్తైకొళిత్యాది) సర్వప్రకారత్తాలుమ్నన్ఱానపరమపదమ్, పరిమితసుఖమానస్వర్గమ్, నిష్కృష్టదుఃఖమేయాననరకమ్, ఇవై ముడివాక, ఈరప్పాడుడైయరానదేవర్కళ్ నడువాక, మఱ్ఱుముణ్డానతిర్యగాదికళుక్కుమ్, (వేర్ముతలాయ్విత్తాయ్) త్రివిధకారణమున్దానేయాయ్. (పరన్దు)౧[తత్సృష్ట్వా తదేవానుప్రావిశత్ తదనుప్రవిశ్య సచ్చత్యచ్చాభవత్] ఎన్గిఅపడియే-మున్దఅఇవఱ్ఱైయుడైయవుణ్డాక్కి, పిన్నైయివఱ్ఱినుడైయ వస్తుత్వనామభాక్త్వజ్గళుక్కాక వనుప్రవేశిత్తు, ఇప్పడిజగదాకారనాయ్నిన్ఱు. (తనినిన్ఱవిత్యాది) ఇప్పడిజగచ్ఛరీరనాయ్నిన్ఱవళవేయన్ఱిక్కే, తన్నుడైయ వ్యావృత్తితోన్ఱుమ్పడి శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలేవర్షుకవలాహకమ్బోలే యిరుక్కిఅవఘ్రాకియతిరుమేనియైయుడైయనాయిరున్దువైత్తు కృష్ణనాయ్వన్దవతరిత్తు ఎనక్కుక్కైయాళానవనై నాన్మున్దఅమున్నమ్కణ్డనుభవిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్గిఱార్. ౧౦.

జీ-అ.— పత్తామ్బాట్టు.— (శీర్త్తైకొళిత్యాది) సంసారికళుక్కు ముపదేశిత్తవిడత్తిలవర్కళ్ తిరున్దామైయాలే (ఇవర్కళైవిడీ రెన్గిఱార్) "కణ్డైనేనాన్కణ్డేనే" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (నామ్మున్దఅ మున్నమిత్యాది).

"శీర్త్తై" ఎన్ఱు - అతిశయమాయ్, ఇన్నత్తాలెన్ఱు విశేషియామైయాలే (సర్వప్రకారత్తాలుమ్ నన్ఱానవెన్గిఱతు). ఈర్త్తై - (ఈరప్పాడు) ఫలప్రదత్వనిబన్ధనమాన మనఃప్రసాదమ్. "ఈఱా, నడువా" ఎన్ఱు - ఫలజ్గళైయుమ్, ఫలప్రదానాక్కళైయుమ్, ముడివుమ్, నడువుమాకచ్చొల్లుకైయాలే - "మఱ్ఱెప్పారుక్కుమ్" ఎన్ఱ కర్మకర్తాక్కళ్ ప్రథమావధియెన్ఱపడి. మనుష్యాదికళ్ ప్రథమమ్ కర్మత్తైయనుష్ఠిక్క, అనన్తరమ్ దేవాదికళ్ ఫలప్రదానమ్బణ్ణ, అనన్తరమ్ తదనుభవమాకైయాలే - ముతల్, నడు, ఈఱుఎన్గిఱతు. వేర్ - సహకారికారణమ్. ముతల్ - నిమిత్తకారణమ్. విత్తు - ఉపాదానకారణమ్. పరన్దు - వ్యాపిత్తు. "తదేవానుప్రావిశత్ - తత్సృష్ట్వా" ఎన్ఱన్వయమ్; తదనుప్రవిశ్యేతి - అనువాదః. సచ్చత్యచ్చాభవత్-సత్తుమ్త్యత్తుమాన చేతనాచేతనజ్గళిరణ్డుమ్ తానానానెన్ఱపడి. తనినిన్ఱ - వ్యావృత్తితోన్ఱుమ్పడినిన్ఱ. నిత్యవిభూతియిల్ త్రివిధకారణత్వమావతునిత్యేచ్ఛాదివిశిష్టవేషేణనిమిత్తత్వమ్, అప్రాకృతచిదచిద్విశిష్టవేషేణఉపాదానత్వమ్, జ్ఞానశక్త్యాదివిశిష్టవేషేణసహకారిత్వమెన్ఱపడి. లీలావిభూతియిల్ సజ్కల్పవిశిష్టవేషేణనిమిత్తత్వమ్, సూక్ష్మచిదచిద్విశిష్టవేషేణ ఉపాదానత్వమ్, జ్ఞానశక్త్యాదివిశిష్టవేషేణ సహకారిత్వమెన్ఱపడి. క్రమేణాన్వయః. ౧౦.

౧॥ తై-ఆ-౬.

ప్ర-తి.— (పరన్దు) తైత్తిరీయకోపనిషది, [ఆ-౬] "సోకామయతబహుస్యాం ప్రజాయేయేతిసతపోతప్యతసతపస్తప్త్వా ఇదంసర్వమసృజతయదిదంకిఞ్చ తత్సృష్ట్వాతదేవానుప్రావిశత్ తదనుప్రవిశ్యసచ్చత్యచ్చాభవత్". ౧౦

తాత్పర్యము.—పూర్వము కర్మములననుష్ఠించు మనుష్యులకును అనంతరము ఫలప్రదులగు దేవతలకును అనంతరము ఫలములగు మోక్షస్వర్గనరకములకును తక్కిన సమస్తపదార్థములకును నిమిత్తోపాదానసహకారియనియెడి త్రివిధకారణభూతుఁడును సర్వపదార్థములయందు వ్యాపించియున్నవాఁడును సర్వవిలక్షణుఁడును నీలమేఘశ్యామదివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడును నాకుసులభుఁడునునైన భగవంతుని సాక్షాత్కరించి యనుభవించినానని యాళ్వారనుగ్రహించిరి. ౧౦

మూ.—కణ్ణలజ్గళ్ శెయ్యకరుమేనియమ్మానై । వణ్ణలమ్బుఞ్జోలై వళుతివళనాడన్।
పణ్ణులైయిత్తొన్నతమిళాయిరత్తిప్పత్తుమ్వల్లార్ । విణ్ణులైయిల్వీత్తిరున్దాళ్వరెమ్మావీడే॥౧౧॥

ఆళ్వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఆ.—(కణ్ణలజ్గళ్) ఇత్తిరువాయ్మొళ్ళియైవల్లా రిట్టవళుక్కామ్ తిరునాడెన్గిఱార్.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళేశరణమ్.

అన్వ.—కణ్ తలజ్గళ్ శెయ్య (౩) కరు మేని అమ్మానై (౬) వణ్డు అలమ్బుమ్ శోలై (౯) వళుతివళనాడన్ పణ్ణులైయిల్ శొన్న (౧౨) తమిళాయిరత్తు ఇప్పత్తుమ్ వల్లార్ (౧౪) విణ్ణులైయిల్ వీత్తిరున్దు ఎ (౧౭) మా వీడు ఆళ్వార్. (౨౧)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొళ్ళిక్కు ఫలమాక స్వారాజ్యనిర్వాహకత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

కణ్ణిల్, పరప్పెజ్గుమ్, శివన్దు, (౩) అతుక్కు పరభాగమాయ్ శ్యామళమాన, తిరుమేనియైయుడైయ, సర్వస్వామియై,(౬)వణ్డుకళ్, మధువెళ్ళత్తిలే యలైకిఱ, శోలైకళైయుడైయ, (౯) తిరువళుతినాట్టై యుడైయ వాళ్వార్, పణ్ణాక్కాతాళమాప్పడి యతిన్నైలే, అరుళిచ్చెయ్త, (౧౨) ఆయిరన్దిరువాయ్మొళ్ళియిల్, ఇప్పత్తుమ్, వల్లార్, (౧౪) పరమాకాశత్తిన్నలే, ౧ "సస్వరాడ్భవతి" ఎన్గిఱపడియేవ్యావృత్తమాకవిరున్దు, సర్వప్రకారవిశిష్టమాయ్, (౧౭) నిరతిశయభోగ్యమాన, మోక్షానన్దత్తై, స్వాధీనమాక వనుభవిప్పార్కళ్. (౨౧) ఎన్నోడెన్నను బన్ధికళోడు వాశియఱ వెజ్గళుక్కుత్తరునతాక విరుక్కిఱ పెరియవీడెన్నుమామ్. ఇతు-కలివిరుత్తమ్. ౨౧

వాదికేసరిఅళగియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.—నేత్రములయొక్క ప్రదేశములు ఎఱ్ఱనికాంతికలవై (౩) నీలమైన శరీరకాంతికల సర్వస్వామిని (౬) తుమ్మెదలు సంచరించుచున్న తోటలుకల (౯) తిరునగరికినిర్వాహకులైనయాళ్వార్ల శ్లాఘ్యమైనగానమునందు సాధించిన (౧౨)ద్రావిడపాశురరూపములైన వెయ్యిపాశురములలో నీపదిపాశురములు తెలిసినవారు (౧౫) పరమపదమునందు విలక్షణులైయుండి సర్వప్రకారములచేతను (౧౭) భోగ్యమైన మోక్షమును అనుభవింతురు. (౨౧). ౨౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్-ఇత్తిరువాయ్మొళ్ళిన్నై యభ్యసిక్కవల్లార్కళ్ ఇత్తిరువాయ్మొళ్ళియిల్ శొన్నముక్తప్రాప్యభోగత్తైప్పెఱువరెన్గిఱార్.

జీ-అ.—నిగమమ్ (కణ్ణలజ్గళిత్యాది) "విణ్ణులైయిల్ వీత్తిరున్దాళ్వరెమ్మావీడు" ఎన్ఱత్తైక్కాటాక్షిత్తవతారికై (నిగమత్తిలిత్యాది).

ఈ.—మ్మాట్టిల్-అవనుడైయవ్యాప్తియైయిశైయాతార్ హిరణ్యాక్ పట్టతుపడువరెన్నార్; పత్తామ్మాట్టిల్ - ఏవమ్భూతనానవనై నాక్కణ్డనుభవిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్నార్; నిగమత్తిల్-ఇతుకత్తార్కుక్కు-ఫలజ్ఞొల్లిత్తలైకట్టినార్.౧౧.

పడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

జీ-అ.—సెన్నిలివివ్వాళవుమాత్రత్తిలే పాట్టుక్కుతాత్పర్యమెన్నిఅతన్ను; అఖిలజగన్నియమనావతరణాశ్రితపరాధీనత్వాఖిలజగన్నిగరణాఖిలజగద్వ్యాపనతత్ప్రియుక్తవ్యాపారజ్గళిలేయుమ్ తాత్పర్యమెన్నుకణ్డుకొళ్వతు. క్రమేణాన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్,

అ-అ-వి.—ఇత్యాదీనాంసప్తమీవిభక్తిత్వాత్; ౧"కణ్ కాల్ పుఅనుకరుక్కుమైకేళ్ మేల్" ఇత్యాది. కణ్డలజ్గశెన్న తొడజ్గి, వీళ్ శేరున్ద-ఎమ్మావీడు-అళ్వారెన్నురైయన్వయమ్. ౧౧.

ప్ర-తి.—(కణ్డలజ్గళ్ శెయ్యకరుమేనియిత్యాది). తైత్తిరీయకే శ్రీనారాయణే, [౧] "అమ్భస్యపారే భువనస్యమధ్యే నాకస్యపృష్ఠే మహతోమహీయాన్ । శుక్రేణజ్యోతీంషి సమనుప్రవిష్టః ప్రజాపతిశ్చరతిగర్భేఅన్తః". "తత్రప్రథమత్రిష్టుభా - పరమాత్మనస్సర్వవ్యాపిత్వముచ్యతే (అమ్భసీత్యాది). (అపారేఅమ్భసి) మహాప్రళయావస్థాయామ్. (భువనస్యమధ్యే) చతుర్దశభువనమధ్యే. బ్రహ్మాణ్డే తదన్తర్వర్తిషు దేవతిర్యఙ్మనుష్యస్థావరాత్మకేషు. (నాకస్యపృష్ఠే) నాత్రాకంభవతీతి-దుఃఖాసమ్భిన్నస్సర్వసాధారణోదేశవిశేషోనాకః. తస్యపృష్ఠే - ఉపరిప్రదేశే; 'విశ్వతః పృష్ఠేషు సర్వతఃపృష్ఠేష్వనుత్తమే ష్వుత్తమేషులోకేషు, [ఛాం-ఉ-3-౧3.] ఇతిప్రసిద్ధే సకలవాఙ్మనసాగోచరమహిమ్ని పరమపదే. (సమనుప్రవిష్టః). సమ్యక్- సమన్తాచ్చసర్వానుకూలం సర్వదాసర్వత్ర, ప్రవిశ్యస్థితః. (జ్యోతీంషి) అగ్న్యాదిత్యసోమశుక్రాదీన్. (శుక్రేణ) స్వతేజోలేశేన ప్రవిశ్యవర్తమానః. (మహతోమహీయాన్). మహద్భ్యోపిమహత్తరః; పృథివీతావన్మహతీ, తతోపిమహత్య ఆపః, తాభ్యోప్యనలః, తస్మాద్వాయుః, తతోప్యాకాశః, తతోప్యహఙ్కారః, తతోపిమహాన్, మహతఃప్రధానమ్, ప్రధానాదపి పురుషోజ్ఞానశక్త్యాదిభిర్మహాన్, పురుషాదప్యయంపరమాత్మా మహీయాన్ - మహత్తరః, అస్యైవనిరుపాధికం పరమమహత్త్వమ్, ఇతరేషామ్మహత్త్వమన్యాపేక్షమ్. అస్యస్వరూపరూపగుణవిభూతిభిస్సర్వస్మాన్మహత్త్వమితిచవిశేషః. (ప్రజాపతిశ్చరతిగర్భేఅన్తః). ప్రజాపతిః - సర్వాసాం ప్రజానాంపతిః - స్వామీ. శేషీతియావత్. ఔణాదికోడతిప్రత్యయః. మహీయాన్ ప్రజాపతిః - నారాయణ ఇతిశ్రుత్యన్తరేషు ప్రసిద్ధః. బ్రహ్మణస్తావత్ప్రజాపతిత్వం భగవదాయత్తమితి బ్రహ్మస్వయమేవోక్తవాన్ శ్రీమదుత్తరరామాయణే, 'మహార్ణవేశయానోప్సుమాంత్వంపూర్వమజీజనః । ప్రాజాపత్యంత్వయాకర్మపూర్వం మయినివేశితమ్, ఇతి. మనురపి, 'తపస్తప్త్వాసృజద్యంతు సస్వయం పురుషోవిరాట్ । తంమాంవిత్తాస్యసర్వస్య స్రష్టారంద్విజసత్తమాః-పతీన్ ప్రజానామసృజం మహర్షీనాదితోదశ, [మ-స్మృ-౧-33,3౪] ఇతి స్వస్యస్వసృష్టానాఞ్చ ప్రజాపతిత్వం భగవదాయత్త మితిదర్శితవాన్. (గర్భేఅన్తః). సర్వేషాంభూతానాంగర్భే- శరీరమధ్యే. (చరతి) తేషాంధారకత్వేన వర్తతఇత్యర్థః" ఇతీయం శ్రుతిర్నారాయణయతిభిర్వ్యాఖ్యాతా.

తా.—తామరపుష్పములవలె యెఱ్ఱని నేత్రములుకలవాఁడును సుందరదివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడునునైన సర్వస్వామివిషయముగ నాళ్వార్లు గానముతో సాధించిన వెయ్యిపాశురములలో నీ పదిపాశురములను వాచోవిధేయముగఁ దెలిసికొనువారు పరమపదమునుఁబొంది నిరతిశయానందము ననుభవింతురు. ౧౪.

౧॥ తొల్ కాప్పియమ్-వేఱ్ఱు-ఇల.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ తిరువాయ్ మొழிక్కానశ్లోకమ్.

(అత్తైవతు)—ఆత్మాన్వయిష్వపిహరేః ప్రియతామవేక్ష్య సర్వాత్మనస్స్వజనయన్మునిరష్టమేన ।
మోక్షప్రదత్వముపదిశ్య తదాభిముఖ్యాలాభాత్స్వలాభమధికం బహుమన్యతేస్మ. ౧౮.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.—మునిః-శఠకోపముని, ఆత్మాన్వయిషు అపి - తమసంబంధులయందును, హరేః - సర్వేశ్వరునికి, ప్రియతామ్-ఇష్టులగుటను, అవేక్ష్య - చూచి, సర్వాత్మనః - సర్వచేతనులను, స్వజనయన్ సన్, తనసంబంధులుగాఁ జేయువారగుచు, మోక్షప్రదత్వమ్ - మోక్షమునిచ్చుటను, ఉపదిశ్య - ఉపదేశించి, తదాభిముఖ్యాలాభాత్ - దానియందాభిముఖ్యము రానందున, స్వలాభమ్ - తమకాభిముఖ్యలాభమును, అధికమ్ - అధికముగ, బహుమన్యతేస్మ - కొనియాడిరి. ౧౧.

తా.—తమయందుమాత్రమేగాక తమసంబంధులయందుఁ గూడ సర్వేశ్వరునికి జనించిన ప్రీత్యతిశయమునుజూచి సర్వచేతనులను తమవారినిగాఁ జేయవలయునని నిశ్చయించినవారై యాళ్వార్లు వారికి నీశ్వరుఁడు మోక్షప్రదుఁడని వానిమోక్షప్రదత్వమునునుపదేశింప మాల్యవంతుఁడు మొదలగువారు రావణునికి నుపదేశించిన యుపదేశము వ్యర్థమైనట్లు తమయుపదేశము వ్యర్థమగుట చూచి మనమును వీరివలెగాక భగవదాభిముఖ్యమును బొందితిమేయని ఈ యెనిమిదవతిరువాయ్ మొழிయందు హృష్టులైరి. ౧౮.

ద్ర-తా.—(అత్తైవతరవణై మేల్).- ప్రాప్యాకారోపపత్త్యాజనిపరిహరణాద్విశ్వసృష్ట్యాదిశక్తేర్నిస్సీమానన్దదేశాన్వయత ఉపజగౌ రక్షణార్థావతారాత్ । సుప్రఖ్యాతానుభావాద్వివిధవిహరణాద్వ్యాప్తివైచిత్ర్యవత్త్వాద్భక్తైర్దార్గ్రహ్యశ్యభావాదఖిలఫలకృతేర్ముక్తిసౌఖ్యం ముకున్దే. ౨౦.

అర్థము.— ప్రాప్యాకారోపపత్త్యా - పొందతగినశయనముయొక్కలాభముచేతను, జనిపరిహరణాత్ - జన్మములనుబోఁగొట్టువాఁడగుటవలన, విశ్వసృష్ట్యాదిశక్తేః - జగత్సృష్టి మొదలగువాటివిషయమైనశక్తికలవాఁడగుటవలన, నిస్సీమానన్దదేశాన్వయతః -అంతములేని యానందముకల పరమపదసంబంధముకలవాఁడగుటవలన, రక్షణార్థావతారాత్ - రక్షణముకొఱకవతారములుకలవాఁడగుటవలన, సుప్రఖ్యాతానుభావాత్ - మిక్కిలిప్రసిద్ధమైన దివ్యచేష్టితములుకలవాఁడగుటవలన, భక్తైః - భక్తులచేత, దార్గ్రహ్యశ్యభావాత్ - శీఘ్రముగఁజూడఁదగిన స్వభావముకలవాఁడగుటవలన, అఖిలఫలకృతేః - సకలపురుషార్థములనిచ్చు వ్యాపారములుకలవాఁడగుటవలన, ముకున్దే- భగవంతునియందు, ముక్తిసౌఖ్యమ్ - మోక్షసుఖమును, ఉపజగౌ - చక్కగఁబాడిరి.

వ్యా.—(ప్రాప్యాకారోపపత్త్యా) అత్తైవతరవణై మేల్ పూర్వాపైయాకమ్-తిరువనన్దాழ்వాన్మేలే పెరియపిరాట్టియారోడేకూడ పెழுన్దరుళియిరుక్కైయాలుమ్; (జనిపరిహరణాత్) నీన్దుమ్తుయర్ప్పిఱవియిత్యాది-కడక్కవరితానదుఃఖత్తైయుణ్డాక్కుమ్ జన్మత్తోడక్కమాకమఱ్ఱుముణ్డానవపక్షయవినాశాదికళైయుమ్ కడత్తుకైయాలుమ్; (విశ్వసృష్ట్యాదిశక్తేః) పుణర్క్కుమయనామழிక్కుమరనామ్ - బ్రహ్మరుద్రర్కళుక్కన్తరాత్మావాయ్నిన్ఱు జగత్సృష్టిసంహారఙ్గళైప్పణ్ణుకైయాలుమ్; (నిస్సీమానన్దదేశాన్వయతః) నలమన్దమిల్లతోర్ నాడు- నిరవధికానన్దత్తైయుడైత్తానపరమపదత్తిలేయெழுన్దరుళియిరుక్కైయాలుమ్ ; (రక్షణార్థావతారాత్) మావాకియామైయాయ్మీనాకిమానిడమామ్ - లోకరక్షణార్థమాకహయగ్రీవకూర్మమత్స్యరామకృష్ణాదిరూపేణవవతరిక్కైయాలుమ్; (సుప్రఖ్యాతానుభావాత్) తీర్త్తనులకళన్దవిత్యాది. అర్జునన్తన్తిరువడికళిలేయిట్టతిరుమాలైయైచ్చిపనుడైయశిరస్సిలేకణ్డు, "ఇవనేసర్వాధికన్" ఎన్ఱు తెళిన్దఱుతియిడుమ్పడియానప్రభావత్తైయుడైత్తాకైయాలుమ్; (వివిధవిహరణాత్) కిడన్దిరున్దునిన్ఱళన్దుకెழுలాయ్క్కీழ்పుక్కిడన్దిడుమ్ - తిరుప్పాఱ్కడలిలేకిడన్దుమ్ పరమపదత్తిలిరున్దుమ్ తిరుమలైయిలేనిన్ఱుమ్, అథవా, ౧ "ప్రీతిశ్శయ్యమహాబాదధేః" ఎన్ఱుమ్, ౨ "ఉటజేరామమాసీనమ్" ఎన్ఱుమ్, ౩ "అవష్టభ్యచతిష్ఠన్తమ్" ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియే కడఱ్కరైయిలేశాయ్న్దుమ్ పర్ణశాలైయిలేయిరున్దుమ్ వాలివధానన్తరమ్నిన్ఱుమ్, అథవా, మణఱ్కున్ఱిలే శ్రీగోపిమార్ మడియిలేశాయ్న్దుమ్ వత్సమధ్యత్తిలే గోపకుమారర్కళోడేయిరున్దుమ్ గోవర్ధనోద్ధరణమ్పణ్ణినిన్ఱుమ్, త్రివిక్రమనాయ్భూమియైయళన్దుమ్, వరాహమాయు

౧। రా-యు-౨౧-౧. ౨। రా-అ-౯౯-౨౫. ౩॥ రా-కి-౧౯-౨౫.

ధ్ధరిత్తుమ్ ఇప్పడి బహువిధవిహరణఙ్గళై ప్పణ్ణుకైయాలుమ్; (వ్యాప్తివైచిత్ర్యవత్త్వాత్) ఏకాశ్రాలుమ్‌శోరాఙ్ఱ పరస్తుళనామెజ్ఞుమే - ఒరుకుళై విన్తిక్కే ఎట్టుత్తిక్కిలుమ్ వ్యాపిత్తునిఱ్కైయాలుమ్; (భక్తార్థాగ్రిగ్రహ్యభావాత్) ఇరణియన్ తూణ్ పుడైప్పవఙ్గప్పూఱ్తే యవఙ్ఱవియ త్తోన్తియ- ఆశ్రితర్నినైత్తవిడత్తిలేయప్పూఱ్తే యావిర్భవిత్తుక్కొణ్ణప్పడుమవనాకైయాలుమ్; (అఖిలఫలకృతేః) శీర్మైకొళ్ వీడుశువర్క్క మిత్యాది- మోక్షస్వర్గాదిసకలపురుషార్థఙ్గళుక్కుమ్ కారణమాకైయాలుమె మ్బెరుమానోరువను మే మోక్షసుఖప్రదనెన్తు "అణైవతరవణైమేల్" ఎన్గిఱదశకత్తిలేయాழ்వారరుళిచ్చెయ్‌తారెన్గిఱార్. ౨౦

వే దా న్తా చా ర్య ర్ తి రు వ డి క ళే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు(౧)తనకు శయనమైన ఆదిశేషునిమీఁద వేంచేసియున్న వాఁడనియు,(౨) ఆశ్రితులకు జన్మములనుబోఁగొట్టు వాఁడనియు, (౩) బ్రహ్మరుద్రులకన్తరాత్మయైజగత్సృష్టిసంహారములను జేయువాఁడనియు, (౪) నిరవధికానన్దకరమగు పరమపదమునందు వేంచేసియుండువాఁడనియు, (౫) ఆశ్రితరక్షణార్థముగనవతరించువాఁడనియు, (౬) త్రివిక్రమావతారమునందుఁ బ్రసిద్ధమైన మహత్త్వముకల వాఁడనియు,(౭) మత్స్యకూర్మవరాహావతారములు మొదలగవతారములయందు నానావిధదివ్యచేష్టితములననుష్ఠించినవాఁడనియు,(౮)విచిత్ర వ్యాప్తికలవాఁడనియు, (౯) ఆశ్రితులు ప్రార్థించునప్పుడే వారికి సేవసాదించువాఁడనియు,(౧౦) ఆశ్రితులకు సకలపురుషార్థముల నిచ్చువాఁడనియు వానికల్యాణగుణములననుసంధించుచు శ్రియఃపతియే మోక్షప్రదుఁడని ఈఎనిమిదవ తిరువాయ్మొழிపదిపాశురములచే సాదించిరి. ౨౦.

తి-నూ.— అణైన్దవర్కడమ్ముడనేయాయనరుట్కాళామ్ । కుణఙ్గళైయేకొణ్డులకైక్కూట్టుమిణఙ్గిమిక ।
మాశిలుపదేశమ్‌శెయ్‌మాఱ మలరడియే । వీశుపుకழ்ఎమ్మావీడు. ౧౮.

అర్థము— తమ్ముడనే - తమతో, అణైన్దవర్కళ్ - సంబంధించినవారు, ఆయనరుట్కాళామ్‌కుణఙ్గళైయేకొణ్డు - గొల్లకులమందుఁ గృష్ణుఁడుగా నవతరించిన భగవంతుని కృపకు విషయులగుటకుఁదగుమైన గుణముకు (మూలముగఁ)బట్టి, ఉలకై-లోకులను, కూట్ట - (నిత్యసూరులతో)సంశ్లేషింపఁజేయ, మిక - మిక్కిలి, ఇణఙ్గి - నిత్యసంసారులతోనమరియుండి, మాశిల్ - దోషములేని, ఉపదేశమ్ - ఉపదేశమును, శెయ్ - చేయుచున్న, మాఱన్ మలరడియే - ఆழ்వార్లయొక్క పుష్పములవంటి పాదములే, వీశుపుకழ் - ప్రసిద్ధయశస్సుకల, ఎ - సర్వప్రకారములచేతను, మా - గొప్పదైన, వీడు - పరమపదము. ౧౮.

అవ.—(అణైన్దవర్కళ్ తమ్ముడనే) ఇతిల్-మోక్షప్రదత్వత్తైయుపదేశిత్తపాశురత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; ఇప్పడి యీశ్వరఙ్ఱ సపరికరమాక విషయీకరిత్తువిడుకిఱమాత్రమన్తిక్కే ముక్తప్రాప్యమానభోగత్తైత్తమక్కుమ్‌తమ్ పరికరత్తుక్కుమ్ తరువానాక ప్పారిక్కిఱపడియైక్కణ్డు, ఎల్లార్క్కుమ్ తమ్మోడేయొరుసమ్బన్ధమ్ సిద్ధిక్కుమ్బడి సంసారికళుక్కనుడైయ మోక్షప్రదత్వత్తైయుపదేశిక్క, అవర్కళత్తైక్కొణ్డాడుకిఱ్కళ్, స్వలాభత్తైప్పేశి తృప్తరాకిఱ* అణైవతరవణైయిలర్థత్తై "అణైన్దవర్కళ్ తమ్ముడనే" ఎన్తరుళిచ్చెయ్‌కిఱారనై.

వ్యా.—(అణైన్దవర్కళ్ తమ్ముడనే) *అణైవతరవణైయిల్పడియే శ్రీభూమినీళానాయకనాయ్ అనన్తభోగపర్యఙ్కత్తిలేయెழுన్దరుళియిరు క్కిఱసర్వేశ్వరనైక్కిట్టి యడిమైశెయ్‌కిఱ అనన్తప్రముఖరాన సూరిసఙ్ఘఙ్గళోడేకూట్టవెన్నుతల్; అన్తిక్కే, ౧"కేశవన్ తమర్" ఎన్నుమ్బడి కీழ்ఉ అన్తరఙ్గరానవర్కళోడేకూట్టవెన్నుతల్. తమ్ముడనేయెన్గిఱతు - ఆழ்వార్ తమ్ముడనేయెన్నవుమామ్. (తమ్ముడనే-అణైన్దవర్కళ్) ౧"ఎమర్" ఎన్తు తామభిమానిక్కుమ్బడియాక త్తమ్మోడే యన్వయముణ్డామ్బడియానవర్కళెన్నుతల్. (ఆయనరుట్కాళామ్ కుణఙ్గళైయేకొణ్డు) "ఎప్పారుట్కుమ్ - ఇణైవనామ్" ఎన్తు ఆశ్రితసులభనాయవతరిత్త కృష్ణనుడైయకృపైక్కు విషయమామ్బడియాక. మేలుమ్ "ఎఙ్కణ్ణనైనాఙ్కణ్డేనే" ఎన్తారిఱే. ఏవంవిధనానవనుడైయ మోక్షప్రదత్వమాకిఱగుణమొన్తైయుమేకొణ్డెన్నుతల్. అన్తిక్కే, "గుణఙ్గళైయేకొణ్డు" ఎన్తు పాఠమాన పోతు .. "వీడుముతలామ్" ఎన్గిఱ మోక్షప్రదత్వాదిగుణఙ్గళైయే యుపాయాన్తరనిరపేక్షమాక త్తిరుత్తుకైక్కు పరికరమాకక్కొణ్డెన్నుతల్. అవ్వవతారత్తిలేయిఱే ఇడైచ్చి, ఇడైయన్, తయిర్‌తాழி, కూని, మాలాకారర్, పిణవిరున్దు, వేణ్డడిశిలిట్టవర్కళ్ ఎల్లామ్ మోక్షమ్‌కొడు

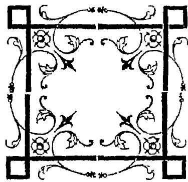
త్తు. ''ఇణైవనామెప్పారుట్కుమ్ వీడుముతలామ్'' ఎన్ఱు - అవతారసామాన్యమాయ్, వేడర్, వేడచ్చి, పక్షి, కురజ్గు, చరాచరజ్గళుక్కుమ్ మోక్షమ్ కొడుత్తమైయుణ్డాయిరుక్కవుమ్, ''ఆయనరుట్కు'' ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ - కృష్ణావతారత్తిలేయాన్ఱిచ్చొల్లిఱ్ఱు. ౧ ''సచ్ఛలోకానను త్తమాన్'' ఎన్ఱిఱే పెరుమాళ్ పెరియఉడైయారుక్కు ప్రసాదిత్తతు. ఇప్పడి యవతారత్తిలే మోక్షప్రదత్వాది గుణజ్గళై క్కొణ్డాడుకిఱతు. (ఉల కైక్కొట్టవిణజ్గిమిక) నిత్యసంసారికళై నిత్యసూరికళోడే కూట్టమికవుమిణజ్గి. మికవుమ్పొరున్ది. అవర్కళ్ దుర్గతియై సహిక్కమాట్టామల్ అవర్కళోడేయిణక్కుప్పారై వ్పోలే సజాతీయరాయిణజ్గి. ఆయనరుట్కాశామ్కుణజ్గళైయేకొణ్డులకై - అజైన్దవర్కళ్ తమ్ముడనే - కూట్టమిక విణజ్గియెన్ఱన్వయమ్. (మిక - ఇణజ్గిమాశిలుపదేశమ్ శెయ్మారన్) ఖ్యాతిలాభపూజాదిదోషరహితమాయిరుక్కుమ్ శుద్ధోపదేశత్తైమికవు మడుత్తడుత్తుప్పణ్ణుమ్ పరిశుద్ధజ్ఞానరానవాழ்వార్. ''ఇణైవనామెప్పారుట్కుమ్వీడుముతలామ్'' ఎన్ఱుమ్, ''పిఱవిక్కడల్నీన్దువార్క్కు-పుణై వన్'' ఎన్ఱుమ్, ''పులనైన్దుమేయుమ్పొఱియైన్దుమీజ్గినలమన్దమిల్లతోర్ నాడుపుకువీర్ - పలమున్దుశీరిల్ పడిమినోవాతే'' ఎన్ఱుమిఱేయుపదేశిత్తరు ళిఱ్ఱు. (మాశిలుపదేశమ్ శెయ్మారన్మలరడియే) ఏవంవిధోపదేష్టావాన ఆழ்వారుడైయపుష్పహాససుకుమారమానతిరువడికళే. (వీడుపుకశ్మా వీడు) ౨''పరమేవ్యోమన్'' ఎన్ఱువిఖ్యాతమానయశస్సైయుడైయ సర్వప్రకారవిలక్షణమోక్షమ్. ఆழ்వార్క్కు ౩* శేష్మాపాతమిఱేయెమ్మా వీడు, ఇవర్క్కుమాఱన్ మలరడియాయిఱ్ఱు; ౪* విభూతిస్సర్వమ్-శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళమిఱే. ౧౧.

పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—భగవంతుఁడు తమసంబంధిసంబంధులనుగటాక్షించినదిచూచి యాழ்వార్లు వానిశీలగుణమును ననుసంధించి సకలచేతను లును భగవదనుభవమునుబొంది యుజ్జీవింపఁజేయదలఁచినవారై వారికి సర్వేశ్వరుఁడు మోక్షప్రదుఁడని వానిమోక్షప్రదత్వమును నుపదేశించిరి. అట్టిపరమోపకారకులైన యాழ்వార్లయొక్క పాదపద్మములనాశ్రయించువారు సర్వప్రకార పరిపూర్ణమై నిరతిశయానందకరమైన పరమవిల క్షణమోక్షమునుబొంది నిత్యానందము ననుభవింతురు. ౧౧.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ - ఎట్టాన్దిరువాయ్మొழி ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొழி-౧౮—పాట్టు-౨౦౦.

శ్రీః

ఆళ్వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళేశరణమ్.

తిరువాయ్ మొழி.—ఇరణ్డామ్పత్తు. ఒన్పతాన్దిరువాయ్ మొழி ౧-పా-ఎమ్మావీడు వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—ఎమ్మావీట్టుత్తిఱముమ్ శెప్పమ్, నిన్ । శెమ్మాపాదపఱ్పుత్తలై శేర్త్తొల్లై।
కైమ్మాతున్బమ్ కడిన్దపిరానే। యమ్మావడియేన్ వేణ్డువతీతే॥ ౧॥

ఆ.—(ఎమ్మావీడు) ౧ "నలమన్దమిల్లతోర్ నాడుపుకువీర్" ఎన్ఱ ప్రాప్యప్రసఙ్గత్తాలే, స్వాభిమతమాన పురుషార్థత్తై నిష్కర్షిత్తు అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఎత్తనైయేనుముత్కృష్టపురుషార్థమాన శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలుమెనక్కు వేణ్డియిల్లై, మఱ్ఱొరు తేయ పేఱ్ఱైయుళ్ళతెన్నిల్; ఉన్నుడైయ పరమ యతిరువడిమలర్ కళైయెన్ తలైయిలే వైత్తరుళవేణుమ్; అతు శెయ్తరుళుమిడత్తు శ్రీగజేన్ద్రాళ్వానుక్కుచ్చెయ్తరుళినాప్పోలే వన్దు శెయ్తరుళ ప్పెఱాతు, శెయ్తుకొణ్డునిఱ్కవేణుమ్; ఈతే అడియేన్ వేణ్డువతెన్గిఱార్. ౧.

పన్నీ.—ఒన్పతాన్దిరువాయ్ మొழியిల్, ఈశ్వరనుడైయ మోక్షప్రదత్వత్తై యనుభవిత్తవర్, అన్ద మోక్ష ప్రకారఙ్గళిల్లావఱ్ఱిలుమ్ తాత్పర్యభూమియావతు-భగవత్పారతన్త్ర్యమేయెన్ఱు నిష్కర్షిత్తు; అవన్ తిరువడికళోడేసమ్బన్ధమే యుద్దేశ్యమెన్నుమిడత్తైయుమ్, తద్విషయజ్ఞానత్తిల పేఱ్ఱైయైయుమ్, జ్ఞానానురూపమానస్తుత్యనుభవత్తిల్ శ్రద్ధైయైయుమ్, అనుభావ్యమ్ తదేకపారతన్త్ర్యమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అతిను యవవిస్మరణమానన్దజనకమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అన్దస్మృతికారితమాన బాహ్యానుభవాపేక్షైయైయుమ్, నిరన్తరమాన వాన్తరానుభవమత్తృప్తి కమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అల్పకాలానుభవత్తిలుమతిశయితాభినివేశత్తైయుమ్, అనుభావ్యవిషయత్తోడు ఉణ్డానవప్పృథక్స్థితిసమ్బన్ధత్తైయుమ్, న్దసమ్బన్ధత్తైక్కొణ్డైయామైయిలుణ్డాన పేక్షైయైయుమరుళిచ్చెయ్తు, మోక్షప్రదనానవీశ్వరన్ సన్నిధియిలే మోక్షతాత్పర్యత్తై నిష్కర్షిత్తరుళుకిఱార్.

అన్వ.—ఎ మా వీట్టుత్తిఱముమ్ (౩) శెప్పమ్ నిన్ శెమ్ (౬) మా పాతపఱ్పు తలై (౯) ఒల్లై శేర్త్తు కై (౧౨) మా తున్బమ్ కడిన్ద (౧౫) పిరానే అమ్మా అడియేన్ (౧౮) వేణ్డువతు ఈతే. (౨౦)

పన్నీ.—ముతఱ్పాట్టిల్, సర్వప్రకారవిశిష్టమాన మోక్షత్తిలుమ్ తిరువడికళోడేసమ్బన్ధమేయుద్దేశ్యమెన్ఱు పేక్షిక్కిఱార్.

ఎవ్వకైప్పట్ట, ఉత్కృష్టమాన, మోక్షప్రకారముమ్, (౩) శొల్లోమ్; ఉన్నుడైయ, శివన్ద, (౬) ఉద్దేశ్యమాన, తిరువడిత్తామరైకళై, యిలే, (౯) కడుక, శేర్క్కవేణుమ్; తుతిక్కైముతలాన అవయవఙ్గళైయుడైయ, (౧౨) ఆనైయినుడైయ, దుఃఖత్తై, పోక్కిన, (౧౫) మహా

పకారకనాయ్, ఇవ్వపదానత్తైక్కాట్టియెన్నైయడిమైకొణ్డస్వామియే!, ఉనక్కడియేనాననాన్, (౧౮) ఎన్ స్వరూపత్తుక్కుత్తకుతియానఫలమాక వేణ్డియిరుప్పతు, ఇతువే. (౨౦) పురుషనర్థిత్తత్తు - పురుషార్థమెన్నుకరుత్తు. ఒల్లై - శడక్కెన. కైమ్మా - ఆనై. ఒల్లై - కైమ్మావెన్నుమాట్టవుమామ్. శెప్పమ్ - శెప్పోమ్. అన్ఱియే, శెప్పమెన్ఱు - శెవ్వితామెన్ఱాయ్, మోక్షప్రకారమెల్లామ్ శెవ్వితాకైయావతు - తిరువడికళిలే శేర్త్తియెన్ఱాకవుమామ్. ౧.

అవతారిక.—సాలోక్యసారూప్యసామీప్యసాయుజ్యములగు సర్వప్రకారములచేఁ బరిపూర్ణమైన మోక్షముని చ్చెదగ్రహింపుఁడని భగవంతుఁడాళ్వార్లనుగుఱించిసాదింప సర్వప్రకారపరిపూర్ణమైనను మోక్షమందునాకపేక్షలేదు; నీదివ్యపాదారవిందములను నాశిరస్సునందుంచ కృపచేయవలయునని ఈతొమ్మిదవతిరువాయ్మొழியందాళ్వార్లుప్రార్థించుచున్నారు.

అర్థము.—ఎట్టి ఉత్కృష్టములైన మోక్షప్రకారములను (౩) జెప్పుము. నీయొక్క ఎట్టిని (౭) గొప్ప పాదపద్మములను శిరస్సునందు (౯) శీఘ్రముగ నుంచవలయును. (నీళ్ళలోమునిగిన) తొండముకల (౧౨) గజముయొక్క దుఃఖమును బోఁగొట్టిన (౧౪) ఉపకారకుఁడా! ఓ! స్వామీ! దాసుఁడైననేను (౧౮) ప్రార్థించునది ఇదియే. (౨౦). ౧

ఈ.—కీழ்ఱిరువాయ్మొழியిలే ౧ "నలమన్దమిల్లతోర్ నాడుపుకువీర్" ఎన్ఱివర్ తామురుళిచ్చెయ్తు, సర్వేశ్వరనుమివర్క్కుమివర్ పరికరత్తుక్కుమ్ మోక్షఙ్గొడుప్పానాకప్పారిక్క, అత్తైక్కణ్డు; దేవరీరెనక్కుమోక్షమ్తన్దరుళప్పార్త్తతాకిల్ ఇఙ్గనేతరప్పార్ప్పతు; అతాకిఱతు, "ఉనక్కు మోక్షఙ్గొళ్" ఎన్ఱు ఎనక్కత్తరుకైయన్ఱిక్కే, "నమక్కాకక్కొళ్" ఎన్ఱు దేవర్క్కేయామ్బడియాకత్తరవేణుమెన్ఱు తామ్నినైత్తిరున్దడియై అవన్ తిరుమున్బేప్రార్థిక్కిఱార్. అనాలితుతాన్ పిన్నైయిత్తనైనాళ్ నిష్కర్షియాతొழிవానెన్నెన్నిల్

జీ-అ.— ఎమ్మావీడు ప్రవేశే, కీழ்ఱై - ౨ "అడియార్కళ్కుழாఙ్గళై - ఉడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱు (ఇవర్తాముమ్) అపేక్షి (కీழ்ఱిరువాయ్మొழியిలే నలమన్దమిల్లతోర్నాడుపుకువీరెన్ఱు) పిఱర్క్కుమ్ (అరుళిచ్చెయ్తు) అత్తాలే "ఇవర్క్కు మోక్షత్తిలేయశైయాయిరున్దతు" ఎన్ఱుపార్త్తు ఎన్ఱు శిలకూట్టి (సర్వేశ్వరనుమ్) ఎన్ఱు తొడఙ్గి వుపన్యసిత్తరుళువర్. "ఎమ్మావీట్టుత్తిఱముమ్శెప్పమ్" ఎన్ఱు మోక్షప్రతిషేధాత్" ౩"ప్రసక్తస్యహిప్రతిషేధః" ఇతిన్యాయేన ప్రసఙ్గంసంపాదయన్ సఙ్గ్రహసఙ్గతిమాహ (కీழ்ఱిరువాయ్మొழியిలే ...త్యారభ్య, తిరుమున్బే ప్రార్థిక్కిఱారిత్యన్తేన). మోక్షమ్కొడుప్పానాక ప్పారిక్కవెన్నతు - "శెప్పమ్" ఎన్ఱు నిషేధిక్కైయాలే-పారిమైయుమర్థసిద్ధమెన్ఱు వివక్షిత్తు. (ఇవర్క్కుమివర్ పరికరత్తుక్కుమ్) ఎన్ఱిఙ్గేయరుళిచ్చెయ్కైయాలే - "* ఎమ్మావీడు" ఎన్నవిడత్తి "ఎమ్" ఎన్ఱు, అతుక్కు - వ్యాఖ్యానత్తిల్ వక్ష్యమాణార్థమ్ తవిర, ఇతువుమోర్థమెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. అతాకిఱతిత్యాదిక్కు - "తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే" ఇత్యత్రహృదయమ్. తామ్ నినైత్తిరున్దతు - "తాழ்తెழ" ఎన్గిఱవిడత్తిలే. తిరుమున్బే ప్రార్థిక్కిఱారెన్నతు "అమ్మావడియేన్ వేణ్డువతీతే" ఎన్ఱత్తైప్పత్తి. కీழ்సఙ్గ్రహేణసఙ్గతియరుళిచ్చెయ్తు, ఉక్తత్తైవిస్తరిక్కిఱార్ (అనాలితుతానిత్యాది). యద్వా, సఙ్గత్యన్తరమాహ. అతావతు - సర్వేశ్వరనివర్పక్కల్ వ్యామోహత్తాలే యివర్క్కు మివర్ కరత్తుక్కుమ్ మోక్షమ్కొడుక్కప్పారిక్క, "నీతరప్పార్త్తాలిఙ్గనేతరవేణుమ్" ఎన్ఱు ప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిక్కిఱారెన్ఱు మున్దినసఙ్గ సర్వేశ్వరన్ తన్ వ్యామోహత్తాలే మేన్మేలన గుణానుభవమ్బణ్ణువియానిఱ్క, "నీయిఙ్గనేనిల్" ఎన్ఱు అవనైనిఱుత్తిత్తామే ప్రా నిష్కర్షమ్ పణ్ణుకిఱారెన్ఱు ద్వితీయసఙ్గతి. ఇన్ద ద్వితీయసఙ్గతియైవివక్షిత్తు, అతిలే యాక్షేపసమాధానఙ్గళై ప్పణ్ణుకిఱార్ (అనా తానిత్యాది). అవన్ మోక్షమ్కొడుక్కవర, నిష్కర్షిక్కిఱార్ ఎన్ఱు మున్దినసఙ్గతి; తామేనిష్కర్షిక్కిఱారెన్ఱిరణ్డామ్సఙ్గతి. ఇన్దవాక

---

* ఎమ్మావీడెన్నవిడత్తిలే - వ్యాఖ్యానత్తిల్ వక్ష్యమాణార్థన్దవిర - ఎమ్ ఎన్ఱు, అతుక్కు - ఇతువుమోర్థమిత్యాది యోజనీయ ... ఇతిశేషః. అతుక్కు - ఎమావీడితి పదస్యేత్యర్థః. ౧॥ ౧౮-౪. ౨॥ ౧౩-౧౦. ౩।

ఈ.—అవన్ మేన్మేలనగుణానుభవత్తైప్పణ్ణువిక్కైయాలే అతుక్కుక్కాలమ్ పోన్దతిత్తనైయల్లతు, ఇతునిష్కర్షిక్కవసరమ్బెఱ్ఱిలర్. ఆనాలుమిప్పోతుమ్ గుణానుభవమేయన్ఱోపణ్ణుకిఱతెన్నిల్; అతప్పడియే; అవన్ తమ్బక్కలిలేమేన్మేలనప్పణ్ణుకిఱవిరుప్పత్తైక్కణ్డు; "ఇవనుక్కిన్దవ్యామోహమ్ ముడియవనువర్తిప్పతొన్ఱాయిరున్దతు, నామివనై మీట్టాకిలుమ్ నమ్ముడైయపారిప్యత్తైనిష్కర్షిప్పోమ్" ఎన్ఱుపార్త్తు, "నీయెజ్ఞనేనిల్" ఎన్ఱు అవనైనిఱుత్తివైత్తుప్రాప్యనిష్కర్షమ్బణ్ణుకిఱార్. ఎమ్మారిత్తిరువాయ్మొழிయరుళిచ్చెయ్యప్పుక్కాల్, ఇరున్దవర్కళై "యార్" ఎన్ఱుకేట్టుక్కతవుకళైయుమడైప్పిత్తు, గుహ్యామాకవామరుళిచ్చెయ్వతు. ప్రాప్యమాకిలిప్పడియన్ఱోవిరుప్పతు, ఇవర్ నిష్కర్షిక్కవేణ్డుకిఱతెన్నెన్నిల్; సర్వేశ్వరనివ్వాత్మావుక్కుశేషియాయ్ ఇవనుమ్ శేషభూతనాయ్, అవనుడైయవుపాయభావముమ్ నిత్యమాయిరుక్కచ్చెయ్తేయన్ఱో ఇవనుక్కిన్ఱు స్వీకారమ్ వేణ్డుకిఱతు; అప్పడియే, అవన్ స్వతన్త్రనాకైయాలే నినైత్తపోతు నినైత్తపడికొళ్ళావొరువనాకైయాలే, ప్రాప్తిసమయత్తిలనుభవమిరుక్కుమ్బడియైయుమ్ నిష్కర్షిత్తుప్పెఱవేణుమిఱే. ఉత్తరార్ధత్తిలుమివ్వర్థత్తైచ్చొల్లానిన్ఱతిఱే. ద్వయన్దన్నిల్ నిష్కర్షిక్కవేణ్డుకిఱతెన్నెన్నిల్; పూర్వార్ధత్తాఱ్చొన్నసాధనమ్ సర్వఫలప్రదమాకైయాలే, ప్రయోజనాన్తరపరరాయ్ శరణమ్బుకువార్క్కుమవర్కైక్కొడుత్తువిడువానొరువనిఱే సర్వేశ్వరన్.

౧-అ.—సజ్గత్యన్తరమెన్ఱుకొళ్ళాతపోతు, "అవన్ మోక్షమ్ తరప్పార్క్కత్తామ్ ప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిత్తుప్రార్థిక్కిఱార్" ఎన్ఱతిన్నైలే (ఆనాల్) ఇత్యాది శజ్కావాక్యత్తుక్కుదయమిల్లైయిఱే. ఏకసజ్గతియానపక్షత్తిలే యరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి - (అవనైనిఱుత్తి) అతావతు - గుణానుభవత్తైపాత్తిప్పిత్తు ప్రాప్యనిష్కర్షమ్బణ్ణ వొరుప్పట్టవళవిలేయవనుమ్ పారిక్కైయాకిఱవవకాశమ్బెఱ్ఱు, తామ్నినైత్తిరున్దప్రాప్యత్తై నిష్కర్షిక్కి కారెన్ఱుకణ్డుకొళ్వతు. ప్రథమసజ్గతిక్కునోక్కు-ముతఱ్పాట్టిలే. ద్వితీయసజ్గతిక్కునోక్కు- ౧"ఎనక్కేయాట్చెయ్" ఎన్గిఱపాట్టిలే. ఆనాల్-ఇన్నుమిప్పడిప్పట్ట విచారముణ్డానాల్. * ఎమ్మావీడుపర్యన్తమ్ నిష్కర్షియామైక్కడియేతెన్ఱు శజ్కైక్కర్థమ్. ఇప్పోతుమ్ - ఇత్తిరువాయ్మొழிయిలుమ్. ఇదానీమపీతివా. (గుణానుభవమేయన్ఱోపణ్ణుకిఱతెన్నిలితి) "ఈశ్వర నిప్పోతు స్వగుణజ్గళై యనుభవిప్పిక్కవిల్లై, అత్తాలేయివరుమవన్ గుణజ్గళై యనుభవిక్కవిల్లై" ఎన్నిల్, కీழ்ఱ్ఱిరువాయ్మొழிకళోడే విరోధిక్కుమెన్ఱుకరుత్తు. (నీయెజ్ఞనే నిల్లెన్ఱవనైనిఱుత్తివైత్తు) అవన్ గుణజ్గళై యనుభవిప్పిక్కిఱ వీశ్వరనైనిషేధిత్తు, తాముమ్భగవద్గుణానుభవత్తినిన్ఱుమ్ నివృత్తరాయెన్ఱపడి. నిల్ ఎన్ఱు అవనైనిఱుత్తియతు - ౧ "తనక్కేయాక" ఎన్ఱు ముకమ్మాఱవైత్తతైప్పఱ్ఱ. ఇతుగుహ్యతమమెన్నైక్కుసంవాదమ్ (ఎమ్మారిత్యాది). ప్రాప్యమాకిల్ ఇత్యాదిక్కుతాత్పర్యమ్ - నమఃపదోక్తాత్యన్తపారతన్త్ర్యానుగుణమాక చన్దనకుసుమాదికళైప్పోలే యవనే తన్ పేఱాకవినియోగమ్ కొళ్ళువతాయన్ఱోయిరుప్పతు; ఇప్పోతివర్ నిష్కర్షిక్కవేణ్డినఅంశమేతెన్ఱు. శేషియాయ్ - నిరుపాధికశేషియాయ్. శేషభూతనాయ్ - సహజదాసభూతనాయ్. ఉపాయభావముమ్ నిత్యమాయెన్ఱతు - ౨ "ఉపాయోపేయత్వేతదిహతవతత్త్వన్నతుగుణౌ" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ. (స్వీకారమ్ వేణ్డుకిఱతు) సర్వముక్తిప్రసజ్గపరిహారార్థమాక స్వీకారమ్ వేణ్డుకిఱతెన్ఱపడి. నినైత్తపడికొళ్ళావెన్ఱతు - ఐశ్వర్యాదికళైయాతల్, స్వార్థకైజ్కర్యత్తైయాతల్ కొడుత్తువినియోగమ్ కొళ్ళావొరువనాకైయాలే యెన్ఱపడి.

అ-ఆ-వి.—౩"నిరస్తాఖిల దుఃఖోహమనన్తానన్దభాక్స్వరాట్ । భవేయమితిమోక్షార్థీ శ్రవణాదౌప్రవర్తతే" ఇతి-సర్వేషాంశాస్త్రస్థానాంస్వభోగార్థత్వేనైవమోక్షస్యాభిమతత్వాత్, చన్దనకుసుమతామ్బూలాదివత్స్వభోక్తృత్వగన్ధరహిత పరభోగైకానుగుణప్రాప్యనిష్కర్షస్య - కఠవల్ల్యుపనిషత్సిద్ధద్వయనిష్ఠానామేవాత్యన్తాభిమతత్వాత్, "ఇతరేకృణ్వన్తిచేద విశ్వాసాదిభిర్నశిష్యన్తి, తస్మాదిదందశకమతిరహస్యతయానుసన్ధేయమ్" ఇత్యముమర్థమాప్తతమానుష్ఠానేనదర్శయతి(ఎమ్మారితి).———స్వానుభవస్యపరోపదేశగర్భత్వాత్ పరోపదేశరూపత్వమప్యమ్బ్యయమర్థోఽభిహితోభవితుమర్హతి; పరాజ్కుశార్యవిషయత్వేతు, "మయర్వఱమతినలమరుళినన్" ఇతి ప్రకారేణ భగవత్ప్రసాదలబ్ధజ్ఞానవైభవస్య పరాజ్కుశార్యస్యప్రాప్యశ్చేత్ ౧ "తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే" ఇత్యాకారమేవహిభవేత్; అనేననిష్కర్షిణి కాంశః ఇతివాశజ్కార్థః. అస్మిన్పక్షే (స్వీకారమ్ వేణ్డుకిఱతు) ఇత్యత్రాపి ౪ "అకలకిల్లేనిఱైయుమ్" ఇత్యాద్యుక్తిరవశ్యంభావినీభవతీతి

తి..మాతిక్రమంరహసిబోధయేత్"ఎన్గిఱనిలైయుమ్బార్త్తిల఩్,౧[రాజ్యఞ్చాహఞ్చరామస్య]ఒరువనుక్కిరణ్డువస్తు శేషమానాల్ ఒన్ఱైయొన్ఱునిర్వహిక్కుమో; ఆనాల్,రాజ్యన్దానెన్నైయాణ్డాలో? [ధర్మంవక్తుమిహార్హసి]"పెరుమాళ్ కాట్టేఱప్పోనార్; చక్రవర్త్తితుఞ్జినా఩్; నాడరాజకమాయ్క్కిడక్కవొణ్ణాతు; నిన్ఱారిల్ ప్రధానర్ తలైయిలేముడివైయ్యైవైక్కవేణుమ్"ఎన్ఱుపార్త్తాయిత్తనై పోక్కి ఇతుక్కువిషయభూతనానవెన్నైప్పార్త్తువార్త్తైశొల్లిఱ్ఱిల్లై.౨[కథందశరథాజ్జాతోభవేద్రాజ్యాపహారకః] అవర్పోకట్టుప్పోనరాజ్యత్తైయపహరిత్తు, అవరైప్పిరిన్దవనన్తరత్తిలేముడిన్దవర్఩వయిఱ్ఱిలేపిఱన్దేనామ్బడి ఎజ్ఞనేనా఩్.

ఇళైయపెరుమాళ్, "నిల్" ఎన్న, ౨[కురుష్వ] ఎన్ఱారిఱే-అన్వయత్తాలే ధరిక్కక్కడవవస్తువైవ్యతిరేకిత్తునిఱ్కచ్చొల్లుకైయావతు అరుళైక్కయిఱే. కురుఎన్నాతే, [కురుష్వ] ఎన్ఱారిఱే - అరుళైయప్రయోజనత్తుక్కాక్కత్తానిరక్కిఱార్; ఉమ్ముడైయ ఇరుప్పుక్కు నీర్ పతఱాతిరుక్కిఱతె఩్? [అనుచరమ్] పణ్ణుమ్ప్రకారత్తైవిధిక్కిఱార్. నీర్ తామ్ "నిల్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతు, నా఩, నిఱ్కచ్చొల్లుకైక్కు యోగ్యనామ్బడియిరుక్కై

౫-అ,—కాణ్" ఎన్ఱుగర్వైయెన్ఱుమామ్. పురఃహితంపశ్యతీతి - పురోహితః ఇతివ్యుత్పత్తింహృదినిధాయాహ (అఱ్ఱుకియతాకవిత్యాది).(ఎన్గిఱనిలైయుమ్పార్త్తిల఩్)పురఃహితంపశ్యతీత్యేవంరూపమానగురుత్వహేతుః ఫలైక్కైయాలేయెన్ఱుకరుత్తు. ఇవ్విడత్తిలే - ౩ "ప్రసహ్యాచపునఃప్రాహకిమనస్తేనసాధ్వితి । సాధుభోఃకిమనస్తేన సాధుభోర్గురవోమమ" ఎన్ఱప్రహ్లాదవచనమ్కణ్డుకొళ్వతు. ఆపస్తమ్బధర్మే,"ప్రమాదాదాచార్యస్యబుద్ధిపూర్వంవా నియమాతిక్రమం రహసిబోధయేత్". "ఎన్నైయిత్తనైగర్వాక్కైక్కుహేతువె఩్" ఎన్ఱు అవనుక్కుక్కరుత్తాకచ్చొల్లుకిఱార్ (రాజ్యంచేత్యాది) అయోధ్యాకాణ్డే పురోహితంప్రతిభరతః, "సభామ్పకలయావాచాకలహంసస్వరోయువా । విలలాపసభామధ్యేజగర్హేచపురోహితమ్" ఇత్యాది. "రాజ్యఞ్చాహఞ్చరామస్యధర్మంవక్తుమిహార్హసి । కథందశరథాజ్జాతోభవేద్రాజ్యాపహారకః". "రామస్య" ఎన్ఱషష్ఠియై - స్వస్వామిభావసమ్బన్ధత్తిలేయాక్కియర్థమ్ (ఒరువనుక్కిత్యాది). ఆనాల్ - నిర్వహిక్కుమాకిల్. వైపరీత్యంకిన్నస్యాదిత్యాహ (రాజ్యన్దానెన్నైయిత్యాది). "ఇహ" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (పెరుమాళిత్యాది). ఇహ - అస్మద్విషయే. కీఴ్ - స్వరూపత్తోడుశేరాతెన్ఱార్, ఇని - కుడిప్పిఱప్పుక్కుమ్ శేరాతెన్గిఱార్ (కథందశరథాదిత్యాది). "రాజ్యాపహారకశ్చేత్-కథందశరథాజ్జాతోభవేత్" ఇత్యన్వయముఖేన (అవర్పోకట్టుప్పోనవిత్యాది).

ఇప్పరిమాఱ్ఱు మిళైయపెరుమాళ్పక్కలిలుమ్ కాణలామెన్గిఱార్ (ఇళైయపెరుమాళిత్యాది). నిల్లెన్న - ఇళైయపెరుమాళ్ - కురుష్వ ఎన్ఱారిఱేయెన్ఱన్వయిప్పతు. పెరుమాళ్ "నీర్నిల్లుమ్" ఎన్ఱుశొన్నవళవిలే, ఇళైయపెరుమాళ్ "కురుష్వమామనుచరమ్" ఎన్ఱుశొన్నారిఱేయెన్ఱపడి. అయోధ్యాకాణ్డే రామంప్రతిలక్ష్మణః, "కురుష్వమామనుచరంవైధర్మ్యంనేహవిద్యతే । కృతార్థోహంభవిష్యామితవచార్థఃప్రకల్పతే". "నిల్" ఎన్నై - అరుళిక్కప్పార్క్కైయెన్ఱువివక్షిత్తు, "నిల్" ఎన్ఱాల్- అరుళైక్కైయామోవెన్న (అన్వయత్తాలేయిత్యాది). ౪ "జహాన్నత్సాన్యవివ" ఎన్ఱతిలేనోక్కు. అన్ఱిక్కే, "వైధర్మ్యంనేహవిద్యతే" ఎన్ఱత్తైక్కడాక్షిత్తుభావమాతల్. "వైధర్మ్యమ్" ఇతి వాక్యమ్-'తిష్ఠ' ఇత్యుక్తే "కురుష్వ" ఇతివక్తుంహేతుపరమ్. అస్మి఩్ శ్లోకేస్వార్థతారాహిత్యంపత్రసూచ్యతే ఇత్యత్రాహ (కురువెన్నాతేయిత్యాది). ౫ "స్వరితఞితఃకర్త్రభిప్రాయేక్రియాఫలే"- స్వరితేతో ఞితశ్చయేధాతవః తేభ్యఃపరస్యలకారస్యస్థానే ఆత్మనేపదంభవతికర్తారఞ్చేత్ క్రియాఫలమభిప్రైతీతిశబ్దసూత్రప్రక్రియయా, ఇఙ్గు "డుకృఞ్ - కరణే" ఎన్ఱుఞకారేత్తానధాతువాయ్, అతిన్మేలే ఆత్మనేపదమ్ వరుకైయాలే - ఇవరాల్వరుమ్ పేఱుపెరుమాళతెన్ఱుశొల్లుకిఱతెన్ఱపడి. ఎన్ఱాలేతెన్న (అరుళైయవిత్యాది). తాత్పర్యమ్ (ఉమ్ముడైయవిత్యాది). పతఱాతు - త్వరియాతు. "అనుచరమ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (నీర్తామిత్యాది). "మామ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమాతల్. నిఱ్కచ్చొల్లుకైక్కు యోగ్యరాకా

౨-అ-వి.—శఙ్కాచ,విలక్షణప్రమాణసిద్ధత్వాద్విలక్షణాధికారిణామనుష్ఠానప్రదర్శనేనచపరిహృతాభవతి.——"మామ్"ఇత్యత్ర-౬"మత్పాపమేవాత్రనిమిత్తమాసీత్" ఇతివత్, స్వనికర్షానుసన్ధానఞ్చ,రామకరచరణాద్యవయవవద్వినావ్యతిరిక్తవిగ్రహవైశిష్ట్యయాతవ్యసనఞ్చసూచ్యత

౧॥ రా-అ-౮౨-౧౦.   ౨॥ రా-అ-౩౧-౨౨.   ౩॥ వి-పు-౧-౧౭-౨౦.
౪॥ రా-అ-౮౨-౧౦.   ౫॥ పా-వ్యా అ-౧-పా-౩-సూ-౭౨.   ౬॥

ఈ.—యితే; ఉమ్ముడైయఛాయైయై ''నిల్'' ఎన్ఱు శొల్లిల్ శీరే, ఛాయైయోపాతి ఉమ్మైప్పిరియాశెల్వేనాక వేణుమ్. ''నీరుమ్ నిఴలుమ్ వాయ్త్తిరుప్పతోరుప్రదేశత్తైప్పార్త్తు పర్ణశాలైయైచ్చమైయుమ్'' ఎన్న; ''నన్దలైయిలే స్వాతన్త్ర్యత్తైవైత్తపోతే పెరుమాళ్ నమ్మైక్కైవిట్టార్'' ఎన్ఱు వేఱుపట్టార్. ౧[ఏవముక్తస్తు రామేణ] ''ఇతుక్కుమున్బెల్లామ్ నమ్ముడైయా లేయిఴన్దోమ్' ఎన్ఱిరున్దోమ్; ఇవర్ తామే నమ్స్వరూపమఴియక్కారియమ్బార్త్తార్, ఇని, 'నమ్ స్వరూపమ్' ఎన్ఱొన్ఱుణ్డో'' ఎన్ఱు వేఱుపట్టార్. [లక్ష్మణః] పారతన్త్ర్యత్తై నిరూపకమాకవుడైయవర్. [సంయతాఞ్జలిః] నామ్నమ్స్వరూపత్తైయఴిత్తుక్కొణ్డవన్ఱు నోక్కుక్కైయన్ఱిక్కే, శేషితానే యఴిత్తవన్ఱుమ్స్వరూపత్తైత్తరవల్లాయిల్లఞ్జలి. సర్వాభిమతసాధనమాయిఱ్ఱు. [సీతాసమక్షమ్] పణ్ణిన అఞ్జలిక్కు అన్యపరత్తైభావిక్కవొణ్ణాతవళ్ సన్నిధియిలే. [కాకుత్స్థమ్] పిరాట్టిసన్నిధియుమ్ మిగైయామ్పడియాన కుడిప్పిఱప్పైయుడైయవరై. [ఇదంవచనమబ్రవీత్] ''ఇవ్వార్త్తైయైచ్చొల్లువానే!'' ఎన్ఱుకొణ్డాడుకిఱాన్ ఋషి. ౨ [పరవానస్మి] ఉమ్ముడైయ అస్మితైపోలల్లకాణుమ్ ఎన్నుడైయఅస్మితై. ఇప్పడిక్కొత్తపారతన్త్ర్యత్తైయాయిల్ ఇవరాశైప్పడుకిఱతు. '' ఇతుతానొరువరపేక్షిక్కుమతువుమల్ల, అపేక్షిప్పారిల్లామైయాలే నామ్కొడుత్తుప్పోరుమతువుమల్ల; అవ్వఴిపుల్లియుమ్బోయిఱ్ఱుక్కాణుమ్'' ఎన్ఱు అవనాదరిత్తిరుక్క; పురుషనర్థిక్కవరుమతిత్తే - పురుషార్థమావతు; ''ఇప్పేఱ్ఱైత్తనైయుమ్ నాన్పెఱ్ఱేనాకవేణుమ్'' ఎన్ఱు ఇవరపేక్షిక్క, అవనుమ్ తలైతులుక్కప్పెఱ్ఱారాయ్ త్తలైక్కట్టుకిఱార్. *

ఙీ-అ.—మైయైద్రుష్టాన్తముఖత్తాలేకాట్టుకిఱార్ (ఉమ్ముడైయఛాయైయైయిత్యాది). ఇన్ద పారతన్త్ర్యత్తైస్థలాన్తరత్తిలుమ్ కాట్టుకిఱార్ (నీరుమ్నిఴలుమిత్యాది, ఎన్నుడైయవస్మితైయెన్నుమళవాక). నీరుమ్ నిఴలుమిత్యాదివాక్యమ్ - ''ఏవముక్తస్తురామేణ'' ఇత్యాదిశ్లోకత్తుక్కవతారికై. ఇతుక్కు ''జలరామణ్యకంయత్రస్థలరామణ్యకంతథా । తాదృశోదృశ్యతాందేశస్సన్నికృష్టజలాశయః'' ఎన్నతిలేనోక్కు. ఏవముక్తస్తురామేణేత్యాదిః - పఞ్చవటీప్రవేశానన్తరశ్లోకః; '' జలరామణ్యకమ్ '' ఇత్యాదిశ్లోకత్తుక్కుమేలిల్ శ్లోకమితు. '' ఏవముక్తస్తురామేణలక్ష్మణస్సంయతాఞ్జలిః । సీతాసమక్షంకాకుత్స్థమిదం వచనమబ్రవీత్ । పరవానస్మికాకుత్స్థత్వయివర్షశతంస్థితే । స్వయన్తురుచిరేదేశేక్రియతామితిమాంవద''. తుశబ్దార్థమ్ (ఇతుక్కుమున్బిత్యాది). కైఙ్కర్యాలాభదశాయాంకాశ్చనసన్తిచేత్ తాశ్చ, ''కురుష్వమామనుచరమ్'' ఇతిస్వయంవిధాతుమనుగుణాస్థితాశ్చాత్రవివక్షితా. ౩ ''చిహ్నంలక్ష్మచలక్షణమ్'' ఇతి, మతుప్పిత్యయాన్తత్వఞ్చహృదినిధాయాహ (పారతన్త్ర్యత్తైయిత్యాది). వేఱుపట్టపిన్బఞ్జలిపణ్ణువానేన్నెన్న (నామ్నమ్స్వరూపత్తైయిత్యాది). ఫలితమ్ (సర్వాభిమతేత్యాది). నామఴిత్తతోడు, అవనఴిత్తతోడు, వాశియఱ ఎల్లావభిమతఙ్గళుమెన్నపడి. పురుషకారత్వం హృదినిధాయాహ (పణ్ణినవఞ్జలిక్కిత్యాది). ౪ ''నహ్యర్థినఃకార్యవశాదుపేతాఃకకుత్స్థవంశేవిముఖాఃప్రయాన్తి'' ఇత్యాదికంహృదినిధాయాహ (పిరాట్టిసన్నిధియుమిత్యాది). '' ఇదమ్ '' ఎన్నతిలేనోక్కాకభావమ్ (ఇవ్వార్త్తైయైయిత్యాది). (ఉమ్ముడైయవస్మితైపోలల్లకాణుమితి) ఉమ్ముడైయవస్మితై ''స్వతన్త్రోఽస్మి'' ఎన్ఱిఱేయిరుప్పతెన్నపడి అలంప్రసక్తానుప్రసక్త్యేతిప్రకృతమనుసరతి (ఇప్పడిక్కొత్తవిత్యాది). ౫ ''ఒల్లై'' ౬ ''ఒల్లై'' ౫ ''ఈతే'' ౭ '' ఈతే'' ఇత్యాద్యసకృదభిధానమ్, ౮ ''విడలిల్ శక్కరత్తణ్ణలైమేవల్ విడలిల్ వణ్గురుకూర్చ్చడకోపన్ శొల్'' ఇత్యాదికఞ్చపరామృశన్. ప్రమేయశేషమాహ (ఇతుతానిత్యాది). అనాదరహేతువేతెన్న (పురుషనర్థిక్కవిత్యాది). ఇప్పేఱ్ఱైత్తనైయుమ్ - స్వార్థతాగన్ధరహితమాన పేఱ్ఱైత్తనైయుమ్. ౮ ''విడలిల్ శక్కరత్తణ్ణలై'' ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ (అవనుమ్తలైతులుక్కప్పెఱ్ఱారాయెన్నతు). *

అ-అ-వి.—ఇత్యభిప్రాయేణాహ(నీర్ తామ్నిల్లెన్నితి) ——''ఏవముక్తస్తు''ఇతిశ్లోకస్యఅవతారికామాహ(నీరుమ్నిఴలుమితి)''జలరామణ్యకంయత్రస్థలరామణ్యకంతథా । తాదృశోదృశ్యతాందేశ స్సన్నికృష్టజలాశయః''. ఎన్నతిలేనోక్కు.——చేతనేష్వప్రార్థయత్స్వపి పరమదయాళురీశ్వరస్స్వయమేవదద్యాదిత్యత్రాహ (పురుషనర్థిక్కవితి). *

౧॥ రా-అ-౧౫-౬. ౨॥ రా-అ-౧౫-౭. ౩॥ నా-లిం-౧-కా-౧-వ. ౪॥ వి-పు-౪-౪-౪౦.
౫॥ ౧౯-౧. ౬॥ ౧౯-౧౦. ౭॥ ౧౯-౨. ౮॥ ౧౯-౧౧.

ఈ.—ముతల్పాట్టిల్, ఎవ్వకైయాలుమ్ విలక్షణమాన మోక్షత్తిలుమ్ ఎనక్కు వేణ్డుమ్ ఇల్లై, ఉన్ తిరువడికళై యొన్ఱలైయిలే వైక్కవేణుమెన్గిఱార్.

"ఆళ్వీర్ మోక్షత్తైక్కొళ్ళుమ్" ఎన్ఱానీశ్వరన్, "వేణ్డా" ఎన్ఱార్; "మావీడుకిడీర్-విలక్షణమాన మోక్షఙ్గిడీర్" ఎన్ఱాన్, "అతువుమ్ వేణ్డా" ఎన్ఱార్; ఎమ్మావీడుకిడీర్-"ఐశ్వర్యమ్, ఆత్మలాభమ్" ఎన్ఱిరుక్క వేణ్డా, పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షమ్" ఎన్ఱాన్, అతువుమ్ ఎనక్కు వేణ్డావెన్గిఱార్. ఎవ్వకైయాలుమ్ నన్ఱాన మోక్షత్తిలై యాట్టముమ్. (శెప్పమ్) శెప్పోమ్, శొల్లోమ్. నీ ప్రసఙ్గిక్కవుమ్ కడవైయల్లై, నాన్ ప్రతిషేధిక్కవుమ్ కడవనల్లేన్. (ఎమ్మావీట్టుత్తిఱముమ్ శెప్పమ్) ఒరుతమిழన్ "ఎమ్మావీట్టువికల్పముమ్ శెవ్వియవామ్" ఎన్ఱాన్. అన్దపక్షత్తిలే, వీట్టువికల్పమావతు - సాలోక్యసారూప్య సామీప్య సాయుజ్యమెన్గిఱవై. శెవ్వియవాకైయావతు-సాలోక్యాదికళెల్లామ్ ఇమ్మోక్షత్తిలేయుణ్డాకై. ఆనాలుమక్కు వేణ్డువతెన్నెన్నిల్ (నిన్ శెమ్మాపాతపఱ్ఱుత్తలై శేర్త్తు) ఇతెనక్కు వేణ్డువతు. శెమ్ ఎన్ఱు-శివప్పాయ్, మా ఎన్ఱు-కఱుప్పాయ్; ఉన్నుడైయ, అకవాయ్ శివన్దుపుఱవాయ్ శ్యామమాయ్; వికాసమ్, శెవ్వి, కుళిర్త్తి, నాற்ఱఙ్గళుక్కుత్తామరైయై ఒరుపోలిశొల్లలామ్పడియిరుక్కిఱ తిరువడికళై క్కొణ్డువన్దు ఎన్ఱలైయిలేవైక్కవేణుమ్. అన్ఱిక్కే, శెమ్మైయాల్ నినైక్కిఱతు - శెవ్వైయాయ్, ఆశ్రితర్క్కు వరున్ద

జీ-అ.—ముతల్పాట్టు (ఎమ్మావీడిత్యాది). * ఎమ్మావీడుతొడఙ్గి, "తలైశేర్త్తు" ఎన్నుమళవుమ్ కటాక్షిత్తవతారికై (ఎవ్వకైయాలుమిత్యాది).

"శెప్పమ్" ఎన్ఱ ప్రతిషేధత్తుక్కు ప్రసక్తియైక్కాట్టానిన్ఱుకొణ్డు, "వీడు, మావీడు, ఎమ్మావీడు" ఎన్ఱువివక్షిత్తుక్రమేణ తాత్పర్యమ్ (ఆళ్వీరిత్యాది). వీడెన్ఱు - ఐశ్వర్యమ్; మావీడెన్ఱు - కైవల్యమ్; ఎమ్మావీడెన్ఱు - పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షమ్. ౧ "ముక్తిర్మోక్షో మహానన్దః" ఎన్ఱు - ముక్తిశబ్దత్తాలే ఆనన్దత్తైచ్చొల్లుకైయాలే, ఐశ్వర్యము మానన్దావహమాకైయాలే, "వీడు" ఎన్ఱు - గౌణమాకవైశ్వర్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. కైవల్యత్తుక్కు ఐశ్వర్యాపేక్షయా మహత్త్వముణ్డాకైయాలే - "మావీడు" ఎన్ఱు కైవల్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱపడి. శబ్దార్థమ్ (ఎవ్వకైయాలుమిత్యాది). ఇడైయాట్టమ్ - ప్రసఙ్గమ్. "శెప్పమ్" ఇత్యస్య చరమావధిమాహ (నీప్రసఙ్గిక్కవుమిత్యాది). యద్వా, "శెప్పమ్" ఎన్ఱతు-ద్వివచనమాకవివక్షిత్తర్థమాతల్. పక్షాన్తరత్తుక్కాక ప్రతీకోపాదానమ్ (ఎమ్మావీడిత్యాది). వీట్టువికల్పమ్- వీట్టినుడైయభేదఙ్గళ్. తిఱమ్- సమూహమ్. ‡ వికల్పమెన్ఱపడి. శెప్పమ్ - (శెవ్వియవామ్) ఇమ్మోక్షత్తిలే - * పాతపఱ్ఱుత్తలై శేర్క్కైయిలే. తమిழన్ నిర్వాహత్తుక్కు - మావీట్టినుడైయ వెల్లామానభేదముమ్ శెవ్వియవామెన్గై. ఇవ్విడత్తిలే- ౨"లోకేషు విష్ణోర్నివసన్తి కేచిత్సమీపమిచ్ఛన్తి చ కేచిదన్యే। అన్యే తు రూపంసదృశం భజన్తే సాయుజ్యమన్యే స తు మోక్ష ఉక్తః" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. అకిలుమ్, ప్రకరణస్వారస్యముళ్ళతుమున్దినవర్థత్తిలేయాకైయాలే ముత్తైయవలమ్బిత్తు మేలిల్ పదత్తుక్కవతారికై (ఆనాలుమక్కిత్యాది). పఱ్ఱు - పద్మమ్. మా ఎన్ఱు - కఱుప్పమ్, మహత్తై

౨-అ-వి.—"ఎమ్మావీట్టుత్తిఱముమ్ శెప్పమ్" ఇతివిశేషణయోః ప్రతిషేధస్య చానుగుణం భావమాహ (ఆళ్వీరిత్యాదినా).—" "ఐశ్వర్యపురుషార్థః" ఇతి వివక్షన్ 'మాస్తు' ఇత్యాహ" ఇతి హృది నిధాయ "మావీడు" ఇత్యుక్తమీశ్వరేణ, "తదపి మాస్తు" ఇత్యువాచేత్యాహ (మావీడిత్యాది). "కైవల్యపురుషార్థత్వేన వివక్షన్ 'మాస్తు' ఇత్యాహ" ఇత్యభిప్రాయేణ "ఎమ్మావీడు" ఇత్యుక్తమిత్యాహ (ఎమ్మావీడిత్యాది). (అతువుమితి) తదానీమ్ ౩ "నిరస్తాఖిలదుఃఖోఽహం మనన్తానన్దభాక్స్వరాట్। భవేయమితి మోక్షార్థీ శ్రవణాదౌ ప్రవర్తతే" ఇత్యేవమాకారేణ పర్ణభోజిభిరుచ్యమానస్వార్థభగవత్ప్రాప్తిరూపమోక్ష వృత్తాన్తఞ్చనవక్ష్యామ ఇత్యాహేత్యర్థః.— ౪"త్వత్సాక్షాత్కరణాహ్లాదసముద్రావస్థితస్య మే। సుఖాని గోష్పదాయన్తే బ్రాహ్మాణ్యపి జగత్పతే" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్— ౫"మాశేకరుమైయుమ్ పెరుమైయుమ్ నిఱముమ్। మేవియనాట్కాలుడైయవుమ్ కణ్డుమ్। పూవుఙ్గైతిరవెనవాయ్యుమ్ పారున్దుమ్" ఎన్ఱుకొణ్డు, మా ఎన్ఱు - కఱుప్పైచ్చొల్లుమ్.— పార్థివవ్యఞ్జనమ్ - రాజచిహ్నమ్.

౧॥ ౨॥ ౩॥ శ్రీభా-టీ-అ. ౪॥ ౫॥ ‡ వికల్పముమ్ శబ్దార్థమే.

ఈ.—వేణ్డాతపడియాన వార్జవ త్తైయుడైత్తాయ్; మావెన్ఱు-మహత్తైయాయ్, పరమపూజ్యమానతిరువడికళెన్నవుమామ్. శేర్త్తు ఎన్ఱతు-శేర్క్క వేణుమెన్ఱపడి. కొక్కువాయుమ్ పడుకణ్ణియుమ్బోలే ఉన్తిరువడికళుమ్ ఎన్ఱలైయుమ్ శేరవేణుమ్, శేర్త్తు ఎన్ఱు-ల్యప్పాకై యన్ఱిక్కే, విధియాయ్, శేర్త్తరుళవేణుమెన్నై. ౧[యావన్న చరణౌ భ్రాతుః పార్థివవ్యఞ్జనాన్వితౌ। శిరసా ధారయిష్యామి న మే శాన్తిర్భవిష్యతి] పిళ్ళాయ్, ఉన్ను శ్రీపాదుకాభ్యామ్ అరుళిచ్చెయ్దు వన్దార్కళ్; పెరుమాళుమ్ తమక్కు-వకుత్తముడిశూడి, నానుమెనక్కు-వకుత్త ముడిశూడినవన్నెన్నానితే. (నిన్ శెమ్మా పాత పఙ్కయత్తై శేర్త్తు) మయిర్ కழுవిప్పోయ్ చ్చోడవిరుప్పారైప్పోలే, ఇపరుమ్ ౨* ఈఞిలిన్బత్తిరువెళ్ళత్తిలే ముழுகిప్పోచ్చోడ విరుక్కిఱార్ కాణుమ్. "అప్పడియే శెయ్కిఱోమ్" ఎన్ఱార్; అక్కిరమమ్ పణ్ణాతు, (ఒల్లై) శెయ్తుకొడు నిన్ఱు, "శెయ్కిఱోమ్" ఎన్న వేణుమ్.

ఇప్పడి త్వరిక్క వేణ్డుమిడముణ్డో వెన్న (కైమ్మాతున్బజ్గడిన్దపిరానే) నీత్వరిత్తువన్దువిழுమ్బడియన్ఱో? 3[పరమాపదమాపన్నః] సర్వేశ్వరన్ తన్నై ఒప్పోణా తేవన్దువిழுమ్బడియాన ఆపత్తాయిఱ్ఱు. [మనసా ఽచిన్తయత్] కూప్పీడోవిఱ్ఱు. (కైమ్మాతున్బమ్) ఆనైయుమ్ తన్ఱళవిలేయిఱే నోవుపడువతు. తుతిక్కైయுழத్తినచాపత్తితే, అప్పడియుమక్కాపత్తుణ్డోవెన్న; అఙ్గుముతలై యొన్ఱు, ఎనక్కుముతలైయైన్దు; అఙ్గుఆయిరమ్దేవసంవత్సరమ్, ఇఙ్గనాదికాలమ్, అఙ్గోరుశిఱుకుழி, ఇఙ్గు పిఱవియెన్నుమ్ పెరుఙ్గడల్; అతుక్కు-శరీరనాశమ్, ఎనక్కు ఆత్మనాశమ్; ఆనైయిన్ కాలైయోయిఱ్ఱు ముతలై పఱ్ఱిఱ్ఱు, ఇఙ్గుఎన్నుడైయ నెఞ్జైయాయిఱ్ఱు అరువిత్తిన్నిడు

జీ.అ—యుమ్. అకవాయ్ - ఉళ్ళజ్గాల్. కూట్టుఎన్నాతే, "శేర్త్తు" ఎన్ఱుశొన్నతుక్కు భావమ్ (కొక్కువాయుమిత్యాది) కొక్కువాయుమ్ పడుకణ్ణియుమావతు - ఆభరణవిశేషజ్గళిల్ పరస్పరబన్ధకమాన వవయవవిశేషజ్గళ్. కొక్కినుడైయవాయుమ్, తఱ్చ్ఛానకణ్ణియుమాతల్. "ల్యబన్తమ్" ఇతిభ్రమమ్ వారయతి (శేర్త్తెన్ఱిత్యాది). "నడత్తు, శెలుత్తు" ఎన్ఱాప్పోలేయెన్ఱపడి అప్పడిప్రార్థిత్తపేరుణ్డో వెన్న (యావన్న చరణావిత్యాది) అయంశ్లోకః అయోధ్యాకాణ్డే చిత్రకూటపరిసరే శత్రుఘ్నం ప్రతిభరతేనోక్తః ఇశ్లోకతాత్పర్యమ్ (పిళ్ళాయిత్యాది). ఇన్దశ్లోకమ్ - శ్రీశత్రుఘ్నాழ்వానోడేశొన్నతాకిలుమ్, శ్రీకౌసల్యైయార్ ముతలానారోడుమ్ శొల్లయోగ్యతైయుణ్డెన్ఱుకరుత్తు. పార్థివవ్యఞ్జనఙ్గళావన - ఛత్రచామరాదికళాతల్, ౪*ధ్వజారవిన్దాఙ్కుశాదిరేఖైకళాతల్. పార్థివవ్యఞ్జనమ్ రాజచిహ్నమ్ "పార్థివవ్యఞ్జనాన్వితౌ" ఎన్ఱివిశేషణసిద్ధార్థమ్ (పెరుమాళుమ్తమక్కు-వకుత్తవిత్యాది). అభిషేకాభావే పార్థివవ్యఞ్జనానిత్వమిల్లైయెన్ఱుకరుత్తు. "శిరసా ధారయిష్యామి" ఎన్ఱతిన్ భావమ్ (నానుమెనక్కిత్యాది). "పఙ్కయత్తై శేర్త్తు" ఎన్ఱపదసామర్థ్యసిద్ధ భావమ్ (మయిర్కழுవియిత్యాది). అక్కిరమమ్ - అన్ద్రక్రమమ్. ఒల్లై - శీఘ్రమాక.

(ఇప్పడిత్వరిక్క వేణ్డుమితి) ఏవంత్వరితుంతవావకాశోస్తికిమ్-అలమ్బనమస్తికిమిత్యర్థః. పాయ్మా-కుతిక్కై. కైమ్మా-ఆనై. కైమ్మావుక్కుత్తున్బముణ్డో వెన్న; ప్రమాణమ్ (పరమాపదమిత్యాది). శ్రీవిష్ణుధర్మే అష్టషష్టితమే, "పరమాపదమాపన్నో మనసాఽచిన్తయద్ధరిమ్। సతు నాగవరశ్శ్రీమాన్నారాయణపరాయణః". పరమాచసాఆపచ్చ- పరమాపత్; తాం పరమాపదమ్. ఆపత్తినుడైయ పారమ్యత్తైకార్యముఖేన దర్శిప్పిక్కిఱార్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది). ఆర్తోగజః, మనసాఽచిన్తయత్ ఇత్యుక్త్వా ఫలితమాహ (కూప్పీడోవిఱ్ఱితి). ఓవిఱ్ఱు- ముడిన్దతు. "కైమ్మా" ఎన్ఱు ఆనైక్కురూఢియాయ్, తాత్పర్యమ్ (ఆనైయుమిత్యాది). అవయవార్థ వివక్షయా తాత్పర్యాన్తరమ్ (తుతిక్కైయిత్యాది). ఇవ్వపదాన్ఱచ్చొన్న విశేషమ్ ఇత్తనైయుమ్ వివక్షితమెన్గిఱార్ (అప్పడియుమక్కిత్యాది). ఐన్దు - పఞ్చేన్ద్రియజ్గళ్. అరువిత్తిన్నిడుకై - అత్యన్తః

అ-అ-వి.—అతావతు-నవరత్నమయపాదపీఠ హేమపాదుకాది. అతు రాజ్యాభిషేకానన్తరభావియెన్నుమత్తైప్పఱ్ఱ (పెరుమాళుమ్తమక్కిత్యాది) ——(అనాదికాలమ్) ౫"అనాదిమాయయా సుప్తః" శిఱుకుழி-అల్పసరః (ఆత్మనాశమ్). ౬ "అసన్నేవసభవతి". (నెఞ్జైయాయిఱ్ఱు

౧॥ రా-అ-౯౮-౮. ౨॥ ౧౬-౮. 3॥ వి-ధ-౬౮. ౪॥ స్తో-౪. ౫॥ ౬॥ తై-అ-౬.

ఈ.—కీఱతు, ఆనాలతుక్కుమితుక్కుముళ్ళవాశిపారాయ్. (పిరానే) శ్రీగజేన్ద్రాళ్వానుడైయదుఃఖత్తైపోక్కినవితు వుమ్, "తమక్కుపకరిత్తతు" ఎన్నిరుక్కిఱార్. అతుక్కుతవినమైయుణ్డు, ఉమక్కెన్నెన్న (అమ్మా) అతుక్కుమెనక్కు మొవ్వాతో దేవరోడైసమ్బన్ధమ్, నీస్వామియన్రో?

నీరారెన్న (అడియేన్) నాన్ శేషభూతన్. ఇరువరుడైయస్వరూపత్తైయుమ్పార్త్తు "తవిరవొణ్ణాతు" ఎన్న పేఱ్ఱుక్కిఱీరోవెన్న (వేణ్డువతు) రాగప్రాప్తమ్. ఇతువాకిల్ వేణ్డువతు, ఇతుశెయ్కిఱోమ్; ఇతువుమిన్నుమెతు వుమ్ వేణుమెన్నాన్ (ఈతే) "నిన్ శెమ్మాపాతపఱ్ఱుత్తలై శేర్త్తు" ఎన్నవితువేయెన్గిఱార్. ౧.

జీ-అ.—బాధికై. "పిరానే" ఎన్నైక్కు - తమక్కుచ్చెయ్తవుపకారమేతెన్న (శ్రీగజేన్ద్రేత్యాది).

"అమ్మావడియేన్" ఇత్యత్రవ్యాఖ్యానప్రక్రియయాకిఞ్చిత్పౌనరుక్త్యంస్ఫురతిచేత్, (నీరారెన్న) ఇతిశఙ్కాయాః, ఉత్తరస్యచాయమర్థః - మదీయంస్వామిత్వం సర్వవిషయకంభవతి, నకోప్యేవం ప్రార్థయతే; ఏవం ప్రార్థయమానస్త్వంక ఇతిశఙ్కార్థః. త్వత్ప్రసాదలబ్ధస్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానవానహమిత్యుత్తరస్యార్థః. (తవిరవొణ్ణాతెన్ఱితి) నిర్బన్ధరూపతయేతియావత్. "నిన్ శెమ్మాపాతపఱ్ఱుత్తలై శేర్త్తు" ఎన్నైయాలే - శేషత్వమేపురుషార్థమెన్ఱుమ్, స్వరూపత్తైప్పఱ్ఱ విగ్రహమేయుద్దేశ్యమెన్ఱుమ్ తోన్ఱుకిఱతు. వేణ్డువతు - వేణ్డియిరుప్పతు. అపేక్షిప్పతెన్నపడి. పురుషనర్థిత్తతన్రో - పురుషార్థమెన్ఱుకరుత్తు. ఎమ్మావీడుతొడజ్గి, తలై-ఒల్లై - శేర్త్తు; కైమ్మాతున్బమ్కడిన్దపిరానే అమ్మావడియేన్ వేణ్డువతీతేయిత్యన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.—౧"ఉణ్ణిలావియవైవరాల్ కుమైత్తిన్ఱై"ఇతి ——స్వార్థత్వస్వభోక్తృత్వాగన్ధమసహమానః పరాఙ్కుశార్యః "నిన్ శెమ్మాపాతపఱ్ఱుత్తలై శేర్త్తు, అడియేన్ వేణ్డువతీతే" ఇతికథంప్రార్థయతీతిచేత్; ౨"అడిక్కీఴ్ అమర్న్దుపుకున్దడియీర్ వాழ்మినెన్ఱెన్నరుళ్ కొడుక్కుమ్పడిక్కేழ்పిల్లాప్పెరుమానై" ఇతి ప్రకారేణ - భగవత ఏవలాభత్వేన భగవన్నిర్హేతుకకృపయా భగవతైవదీయమానం చరణారవిన్దమ్, పరాఙ్కుశార్యోపి భగవన్ముఖోల్లాసైకప్రయోజనతయాతన్ముఖోల్లాసైకప్రయోజననిత్యకైఙ్కర్యత్వరయాప్రార్థయతే; అతోనవిరోధఇతిభావః. ౧.

ప్ర-తి.— ఎమ్మావీడుప్రవేశే. అయోధ్యాకాణ్డే [౮౨] అభిషేకంప్రతినియోక్తారం పురోహితంప్రతిభరతః, "తచ్ఛ్రుత్వాభరతో వాక్యం శోకేనాభిపరిప్లుతః । జగామమనసారామం ధర్మజ్ఞోధర్మకాఙ్క్షయా॥ ౯॥ సబాష్పకలయావాచాకలహంసస్వరోయువా । విలలాపసభామధ్యే జగర్హేచపురోహితమ్॥ ౧౦॥ చరితబ్రహ్మచర్యస్య విద్యాస్నాతస్యధీమతః । ధర్మేప్రయతమానస్యకోరాజ్యంమద్విధోహరేత్॥ ౧౧॥ కథందశరథాజ్జాతో భవేద్రాజ్యాపహారకః । రాజ్యంచాహంచరామస్య ధర్మంవక్తుమిహార్హసి॥ ౧౨॥".——"ఏకస్మిన్నప్యతిక్రాన్తే ముహూర్తేధ్యానవర్జితే । దస్యుభిర్ముషితేనేవ యుక్తమాక్రన్దితుంభృశమ్"—— ఆపస్తమ్బధర్మే, "ప్రమాదాదాచార్యస్యబుద్ధిపూర్వం వానియమాతిక్రమంరహసిబోధయేత్" —— అయోధ్యాకాణ్డే [౩౧] వనగమనంప్రతిరామేణ బహుభిర్నిషిద్ధస్సన్ పునరపిలక్ష్మణః, "కురుష్వమామనుచరంవైధర్మ్యంనేహవిద్యతే । కృతార్థోహంభవిష్యామితవచార్థః ప్రకల్పతే॥౨౨॥"——అరణ్యకాణ్డే పఞ్చదశే, "ఏవముక్తస్తురామేణలక్ష్మణస్సంయతాఞ్జలిః । సీతాసమక్షంకాకుత్స్థమిదంవచనమబ్రవీత్॥ ౬ ॥ పరవానస్మికాకుత్స్థత్వయివర్షశతంస్థితే । స్వయంతురుచిరేదేశే క్రియతామితిమాంవద॥ ౭॥ సుప్రీతస్తేనవాక్యేనలక్ష్మణస్యమహాద్యుతిః । విమృశన్రోచయామాస దేశంసర్వగుణాన్వితమ్ । ౮ ॥".

(ముతఱ్పాట్టు) (ఎమ్మావీడిత్యాది) (పాతపఱ్ఱుత్తలై శేర్త్తు) అయోధ్యాకాణ్డే [౯౮] చిత్రకూటపరిసరేసేనాంనివేశ్యరామాశ్రమమన్వేషమాణః శత్రుఘ్నంప్రతిభరతః, యావన్నచరణౌభ్రాతుః పార్థివవ్యఞ్జనాన్వితౌ। శిరసాధారయిష్యామినమేశాన్తిర్భవిష్యతి॥౮॥యావన్నరాజ్యేరాజ్యార్హః పితృపైతామహేస్థితః । అభిషేకజలక్లిన్నో నమేశాన్తిర్భవిష్యతి॥ ౯॥ "సిద్ధార్థఃఖలుసౌమిత్రి ర్యశ్చన్ద్రవిమలోపమమ్ । ముఖంపశ్యతిరామస్యరాజీవాక్షమ్మహాద్యుతి॥ ౧౦॥" —— (కైమ్మాతున్బమ్) విష్ణుధర్మే ౭౭ షష్టితమే, "పరమాపదమాపన్నో మనసాచిన్తయద్ధరిమ్ । సతునాగవరశ్శ్రీమాన్నారాయణపరాయణః" ౧.

తాత్పర్యము.—సాలోక్యము మొదలగు సర్వప్రకారములచే బరిపూర్ణమైనను మోక్షము దాసునికినపేక్షితము కాదు. ఆశ్రితవిరోధినిరసనశీలుడును తనకల్యాణగుణములను నాకుఁగనుపఱచి నన్ను దాసునిగాఁగైకొనినవాఁడునునైన ఓ! సర్వస్వామీ! నీదివ్యపాదారవిందములను దాసునిశిరస్సునందు శీఘ్రముగనుంచి కృపచేయుము. నాప్రార్థనయిదియేగాని వేఱలేదు. ౧

మూ.—ఈతేయానునై ఎన్ఱాల్పెఱ్ఱా ఞ్జాన్తుమ్, ఎన్ఱ। మైత్తోయ్ శోతిమణివణ్ణవెన్దాయ్ ।
ఎయ్ త్తానిన్నఢిల్ యానెయ్ త, ఞాన । కైకొణ్ణాకాలక్కழிవుశెయ్యేలే॥ ౨.

అ.—(ఈతే) ఎన్ఱైక్కుమితువే నానున్నక్కాల్ కొళ్ళుమ్ప్రాప్యమ్. భక్తియోగత్తాలల్లతు సిద్ధిక్కామోవెన్నిల్; అన్దయోగన్దన్నై యుమ్నీయేఈన్దైనత్తన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్. ౨

అన్వ.—ఎన్ఱ మై తోయ్ (౩) శోతి మణి వణ్ణమ్ (౬) ఎన్దాయ్ ఉనై యాన్ (౯) ఎన్ఱాన్తుమ్ కొళ్వతు ఈతే; (౧౨) ఎయ్ తా నిన్ కழల్ (౧౫) యాన్ ఎయ్ త ఞానక్కై (౧౮) తా కాలక్కழிవు శెయ్యేల్. (౨౧).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇన్దసమ్బన్ధవిషయమాన ఞ్జానత్తై త్తన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్.

ఎనక్కిన్ద రుచిజనకమాన, కఱుమై, శెఱిన్ద,(౩) ఒళియైయుడైత్తాన, మాణిక్కమ్బోన్ఱ, వడివళకైయుడైయ,(౬) ఎన్ఱస్వామియే! ఉనై, నాన్, (౯) ఎక్కాలత్తిలుమ్, కొళ్ళుమ్ప్రయోజనమ్, ఇతువే. (౧౨) ఏతెన్నిల్; పెఱుతఱ్కరియ, ఉన్, తిరువడికళై; (౧౫) నాన్, పెఱుతఱ్కీడాన, తెళివాకిఱఞానక్కైయై, (౧౮) తరవేణుమ్. కాలవిళమ్బమ్, పణ్ణాతేకొళ్, (౨౧). ఞానత్తై - కైయెన్తతు, తవక్కాలమ్బనమాకైయాలే.

అర్థము,—నాకు (రుచినిబుట్టించు) నలుపుపూర్ణమైన (౩) కాంతికల మాణిక్యమువంటి తేజస్సుకల (౬) నాస్వామీ! నిన్ను నేను (౯) ఏకాలమందును గ్రహించుపురుషార్థము ఇదియే. (౧౨) పొందనశక్యమగు నీయొక్క పాదములను (౧౫) నేను పొందుటకు జ్ఞానమనియెడిహస్తమును (౧౮) సాదింపవలయు. కాలవిళమ్బము చేయకుము. (౨౧) ౨

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. ముతఱ్పాట్టిల్-కాయికమానపేఱ్ఱై యపేక్షిత్తార్; ఇతిలే-మానసమానపేఱ్ఱై యపేక్షిక్కిఱార్.

కీழிఱ్పాట్టిలే "ఈతే" ఎన్న చ్చెయ్ తేయుమ్, "ఓరర్థత్తైయేపలకాల్ కేట్టవాఱేమఱ్ఱొన్ఱిలే తడుమా

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు (ఈతేయిత్యాది). ముతఱ్పాట్టిల్ కాయికమానవిత్యాదిక్కు - "తలైశేర్త్తు," "ఞానక్కైతా" ఎన్గిఱపదశీలేనోక్కు.

"ఈతే" ఎన్గిఱ పునరుక్తిక్కుభావమ్ (కీழிఱ్పాట్టిలే యిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే - శ్రుతిసిద్ధమాన నచికేతస్ కథైయై యనుసన్ధిప్పతు

అ-అ-వి.—నచికేతసఃపితరిసర్వవేదసంయాగం సాఙ్గమనుష్ఠాయ దక్షిణాంప్రదదతి, తత్సమయేనచికేతాః, "స్వయమపి పితుస్స్వత్వాత్ స్వయమపిదాతవ్యః, తథాపిస్వపితాస్వస్మిన్ స్నేహాతిశయాన్నదాస్యతి, అదానేనయాగస్యదక్షిణావైకల్యంభవిష్యతి" ఇతి పితుర్యాగపాల్యాయ ౧ "కస్మైమాందాస్యసి" ఇత్యసకృదువాచ; తేనకుపితఃపితా ౧"మృత్యవేత్వాదదామి" ఇత్యువాచ; తేననచికేతాః మృత్యు

౧॥ క-ఉ-౧-౧-౪.

ఈ.—చ్చెల్లప్పుగ్గాడుమే, ఇతిలేనిలై నిన్రమైయతియ వేణుమ్" ఎన్ఱు, ఇతువుమ్ ఇన్ను మెతువుమ్ వేణుమ్ ఎన్టార్ (ఈతేయె న్గిఱార్) "నీరితిలేనిలైనిన్ఱీర్" ఎన్ను మిడమ్ నామతియుమ్బడియే ఎన్నె న్న (యానునై ఎన్కొళ్వతు) ఇరువరుడైయ వుమ్ ధర్మియేయిఱిల్ ప్రమాణమ్. స్వామియానవున్నక్కల్ శేషభూతనాన నాన్ కొళ్ళుమతితువే. నమ్ముడైయ స్వామిత్వముమ్ ఉమ్ముడైయ శేషత్వముమ్ కిడక్క చ్చెయ్తేయన్ఱో నెడునాళ్ ఇழన్దుపోన్దతు, ఆనపిన్బు నమక్కు ఇతొన్ఱై క్క వర్తియానిన్ఱతుకాణుమ్; ఇతెత్తనై కుళిక్కునిఱ్కుమెన్న (ఎణ్ణాన్రుమ్) యావదాత్మభావి ఇతువేయెనక్కువా న్రై. "ఇతిలేనిలై నిఱ్కుమ్బడి ఉమ్మైఇద్దుళ్ళిత్తిపణ్ణువిత్తారార్" ఎన్ఱానీశ్వరన్; ఇప్పడియార్ కత్వ్రిత్తార్, మత్రుము మున్దో, దేవర్ వడివక్కుకిఱే. (ఎన్నమైతోయిత్యాది) మైతోయ్ న్దిరున్దుళ్ళ తేజస్సైయుడైత్తానమణియినుడైయ నిఱ మ్బోన్ఱ తిరునిఱత్తైక్కాట్టి యెన్నై యనన్యార్హనాక్కియున్ శేషిత్వత్తైయతివిత్తవనే!.

అన్ఱికితు, ఉనక్కుచ్చెయ్య వేణ్డువతుతానెన్నెన్న (ఎయ్తానిన్ కழల్ యానెయ్త) స్వయత్నత్తాలోరువర్క్కుమ్ ప్రాపిక్కవొణ్ణాత తిరువడికళై "ఉన్నా లేపేఱు" ఎన్ఱిరుక్కుమనాన్ ప్రాపిక్కుమ్బడిపణ్ణు, అతునీర్ ౧*మయర్వఱమతినలమ్బెఱ్ఱవన్ఱే పెఱ్ఱిలీరో వెన్న (ఞానక్కైతా) ఇతునీనినైత్తిరుక్కుమళవు పోరాతు, అతునాన్ "పెఱ్ఱేన్" ఎన్ఱు తెళియుమ్బడి పణ్ణవేణుమ్. అమిழ్న్దినార్క్కుక్కైకొడుత్తాప్పోలే యిరుక్కైయాలే జ్ఞానలాభమ్- "ఞానమానక్కైయైత్తా" ఎన్గిఱార్. ఇఙ్గే. ఎమ్బారుక్కు ఆణ్డానరుళిచ్చెయ్త వార్త్తైయెన్నరిప్పతు. అతావతు-"ఒరుకిణఱ్ఱిలే

జీ-అ.—అతావతు-వరప్రదానార్థమ్ అధికారిశోధనత్తుక్కాక "అన్యత్కిమపేక్షితమ్" ఇతి అసకృత్ప్రచ్ఛయమః; నచికేతాశ్చ "ఇదమేవాపేక్షితమ్, అన్యత్కిమప్యపేక్షితంన" ఇత్యువాచేతినచికేతఃకథా. "ఈతే" ఎన్ఱు-కీழ్చ్చొన్న "నిన్ఱశెమ్మాపాతపఱ్పుత్తలైశేర్త్తు" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱవాతల్, వక్ష్యమాణమాన "ఞానక్కైతా" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱవాతల్. (ఇరువరుడైయవుమ్ ధర్మియేయెన్ఱతు) శేషశేషిత్వరూపమే యిఱిల్ ప్రమాణమెన్ఱపడి. పూర్వవాక్యవివరణమ్ (స్వామియానవిత్యాది). ఇవ్వాక్యమ్ - "అమ్మావడియేన్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి. - "పాతపఱ్పుత్తలైశేర్త్తు" ఎన్గిఱవితు. (ఎత్తనైకుళిక్కునిఱ్కుమ్) ఎత్తనైస్నానత్తుక్కు నిఱ్కుమ్. అజ్ఞరాగాదికళిన్ వాసనై నాలుమాన్ఱు స్నానత్తుక్కుమ్ పోకాతు. తద్వత్ ఎవ్వళవుపర్యన్తమిరుక్కుమెన్ఱపడి. యావదాత్మభావి - నిత్యమాక. ఇతిలే - ఇన్దప్రాప్యత్తిలే. ఇతిలే యిత్యాది శఙ్కోత్తరఙ్గళ్ - ఉత్తరవాక్యావతారికై. మైతోయ్న్దిరున్దుళ్ళ - కరుమై శెఱిన్దిరున్దుళ్ళ. కరుమైశెఱిన్ద వొళియైయుడైయ మాణిక్కమ్బోన్ఱ వడివైయుడైయవనే! ఇతిశబ్దార్థః.

ఎయ్తా - పెఱుతఱ్కరియ. (అతునీరితి). ౧* మయర్వఱమతినలమ్బెఱ్ఱపోతే తిరువడికళై ప్రాపిక్కై సిద్ధమన్ఱో, ఆకైయాలే పెఱ్ఱిలీరోవెన్న వెన్ఱపడి. (తెళియుమ్బడిపణ్ణవేణుమెన్ఱతు). మానససాక్షాత్కారమ్ పోరాతు, ప్రత్యక్షమామ్బడి పణ్ణవేణుమెన్ఱపడి. అతు - తిరువడికళై ప్రాపిక్కై. ఞానమ్తా ఎన్నాతే, "ఞానక్కైతా" ఎన్ఱతుక్కడియేతెన్న (అమిழ్న్దినార్క్కిత్యాది). జ్ఞానలాభమ్ - (అమిழ్న్దినార్క్కు క్కైకొడుత్తాప్పోలే) ఇత్యన్వయః. ఞానత్తైక్కైయాక చ్చొన్నతిలే ఐతిహ్యమ్ (ఎమ్బార్క్కిత్యాది). ఎమ్బార్,

అ-అ-వి —దనంగత్వాత్త్రయమాదర్శనాత్ త్రిదివసంతత్రస్థితవాన్; అనన్తరమాగతో యమశ్చ "త్రిదివసమస్మద్గృహద్వారే నిరాహారోఽతిష్ఠద్బ్రాహ్మణః" ఇతిభీతస్సన్, త్రిదివస మవస్థానం హృది నిధాయ "మత్తో వరత్రయం వృణీష్వ" ఇత్యుక్తవాన్; నచికేతాశ్చ, ప్రథమేన వరేణ పితృప్రసాదమ్, ద్వితీయేనాగ్నివిద్యామ్, తృతీయేన మోక్షకాలీనాత్మస్వరూపస్వభావోపదేశంచ వవ్రే; తదా యమశ్చ ప్రథమవరద్వయం దత్వా తృతీయస్య వరస్యాతిరహస్యత్వేనాధికారిశోధనావశ్యంభావాత్, "అన్యత్కిమపేక్షిమ్, అన్యత్కిమపేక్షితమ్" ఇత్యసకృత్పప్రచ్ఛ, నచికేతాశ్చ "ఇదమేవాపేక్షితమ్, అన్యత్కిమప్యపేక్షితంన" ఇత్యువాచేత్యేషా నచికేతఃకథా,——నీ *మయర్వఱమతినలమరుళిఱ్ఱున్దోయాకిలుమ్, పెఱ్ఱజ్ఞానమ్ పేఱ్ఱోడేతలైక్కట్టక్కాణామైయాలే అతు అసత్సమమాయ్త్తోఱ్ఱుకిఱతు, పేఱ్ఱోడేతలైక్కట్టుమ్బడియాకప్పణ్ణి, ఇవ్వళియాలే "నాన్ పెఱ్ఱేన్" ఎన్ఱు తెళియుమ్బడి పణ్ణవేణుమెన్ఱపడి. అతు-తిరువడికళై ప్రాపిక్కైయెన్ఱపడి.——ముతలియాణ్డానారు కాల్ తిరునారాయణపురత్తిలేయెழున్దరుళియిరానిఱ్కచ్చెయ్తే, అవరుడైయ శ్రీపాదత్తిలారు శ్రీవైష్ణవర్ కోయిలిలేవన్దు ఎమ్బార్ సన్నిధియిలే

ఈ.—విழுన్దవనుక్కిరణ్డుపేర్కై కొడుత్తాల్, ఎడుక్కుమవర్కళుక్కు మెళితాయ్ ఏఱుమవనుక్కు మెళితాయిరుక్కుమిఱే; అప్పడియేయాంకిఱతు" ఎన్ఱు. (ఞానక్కైతా) అఙ్గనన్ఱిక్కే. అతుపిన్నై పరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తికళైయుడైయార్ పెఱుమవ్వుఱన్ఱోవెన్న (ఞానక్కైతా) అవఱ్ఱైయుమ్ దేవరేపిఱప్పిత్తు, దేవర్ తిరువడికళై ప్పెఱవేణుమెన్నవుమామ్. అప్పడిశెయ్కిఱోమెన్న (కాలక్కழிవుశెయ్యేలే) "ఒల్లై" ఎన్నతుతానేయన్ఱో ఎనక్కుప్పోతుమ్వార్తై. ౨.

జీ-అ.—అణ్డాఙ్ఙ్రీపాదత్తిలవరైయఱియామల్ భగవత్సమ్బన్ధమ్పణ్ణి, ఆవరఱిన్దపిన్బు భయప్పడ, అప్పోతాణ్డానరుళిచ్చెయ్‌తవార్తైయెన్ఱపడి. "ఞానక్కైతా" ఎన్నతుక్కిరణ్డుపొరుళ్. మున్దినతు (నాఙ్ పెఱ్ఱేఙ్ ఎన్ఱు తెళియుమ్బడి పణ్ణవేణుమెన్ఱతు), ఇరణ్డామర్థమ్ - పరమభక్త్యాదికళైయుమ్ తదనన్తరభావియాన చాక్షుషసాక్షాత్కారత్తైయుమ్ తరవేణుమెన్ఱు. ఇన్దవిరణ్డామర్థత్తై యరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ (అఙ్గనన్ఱిక్కే యిత్యాది). మున్దినవర్థత్తిల్, "ఞానమ్" ఎన్గిఱతు - ప్రత్యక్షరూపజ్ఞానమ్. ద్వితీయార్థత్తిల్ - భక్తిరూపజ్ఞానమ్. అర్థద్వయత్తిలుమ్ సఙ్గతిభేదమొழிయ వర్థభేదమిల్లై. కాలక్కழிవు శెయ్యేలే - కాలవిళమ్బమ్ పణ్ణాతేకోళ్. "కీழிట్టాప్పట్టిలే ఈతే ఎన్నచ్చెయ్‌తేయుమ్" ఇత్యాది పదసఙ్గతివాక్యత్తుక్కుచ్చేర, "ఎఙ్మైతోయ్‌శోతి మణివణ్ణవెన్దాయ్ - ఎఙ్ఞాన్ఱుమ్ - యానున్నైక్కొళ్వతు - ఈతే" ఎన్ఱిన్వశీవుమ్ కీழிట్టాప్పట్టుక్కు శేషమాయ్, "ఎయ్‌తానిఙ్కళ్ళల్" ఎన్ఱుతొడఙ్గి ఇప్పాట్టుక్కు శేషమాతల్; అన్ఱిక్కే, "ఎఙ్మైతోయ్‌శోతి" ఎన్ఱు తొడఙ్గి, ఎఙ్ఞాన్ఱుమ్ - యానున్నైక్కొళ్వతు ఈతే; "ఎయ్‌తానిఙ్కళ్ళల్" ఎన్ఱుతొడఙ్గి - ఇప్పాట్టుక్కు శేషమాక వన్వయమాతల్. ఇతువే ముఖ్యమ్. ౨.

అ-అ-వి.—యిరుక్క, అప్పోతు ఎమ్బార్ "ఉమక్కువిశేషసమ్బన్ధముణ్డో" ఎన్ఱన్ద శ్రీవైష్ణవరైక్కేట్క, అవరుమ్ "దేవరీరుడైయ సమ్బన్ధమేసమ్బన్ధమ్" ఎన్ఱు విణ్ణప్పఞ్జెయ్య, అవ్వళవిలే ఎమ్బారుమ్ "ఇవరాణ్డాఙ్ఙ్రీపాదత్తిలవర్" ఎన్ఱఱియాతేయివర్క్కు పఞ్చసంస్కారఙ్గళైప్పణ్ణి యివరైక్కొణ్డుకైఙ్కర్యఙ్గళుమ్ కొణ్డరుళియిరానిఱ్కచ్చెయ్‌తే, ఆణ్డానుమ్ తిరుమ్బి క్కోయిలిలేయెழுన్దరుళ, అవ్వళవిలే అన్దశ్రీవైష్ణవరాణ్డానైవన్దుసేవిక్క, ఆణ్డానుమ్ మున్బుపోలే యివరైక్కొణ్డువేణ్డుమ్కైఙ్కర్యఙ్గళైక్కొళ్ళ, అప్పోతు ఎమ్బారుమఱిన్దు ఆణ్డాన్బక్కలిలేయెழுన్దరుళి, "కనక్కు అపచారప్పట్టేఙ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, అప్పోతాణ్డానరుళిచ్చెయ్‌తవార్తై.——(ఒరుకిణఱ్ఱిలేవిழுన్దవనుక్కితి). హస్తశబ్దేనాత్ర - జ్ఞానముచ్యతే. కిణఱ్ఱిలేవిழுన్దవనుక్కు కైకొడుత్తాలెన్ఱవిడత్తిలే - యయాతికథైయై నినైప్పతు. ౨.

తా.—నాకు రుచిజనకమైన నీలరత్నమువంటి విగ్రహసౌన్దర్యముకల నాస్వామీ! ఎట్టిజ్ఞానవంతులకును స్వయత్నముచేఁ బొందనశక్యములైన నీదివ్యపాదారవిందములను నేను లభించుటకుఁ దగుమైన నిర్మలజ్ఞానమును నాకవలంబముగఁ బ్రసాదింపవలయును, ఎల్లప్పుఁడు నేను ప్రార్థించు ప్రయోజనమిదియేగాన కాలవిళంబముచేయవలదు. ౨.

మూ.— శెయ్యేఱ్ఱీవినై యెన్ఱరుళ్ శెయ్యుమ్, ఎ। న్నైయార్ శక్కరక్కణ్ణపిరానే।
ఐయార్ కణ్డమడైక్కిలుమ్, నిన్గழ। లెయ్యాతేత్తవరుళ్ శెయ్యెనక్కే॥ 3॥

అ.— (శెయ్యేల్) ఉఙ్గైయున్దిరువాழிయుమాయిరుక్కిఱ వழகైక్కాట్టి వ్యతిరిక్తవిషయత్తిల్ ప్రావణ్యత్తైత్తవిర్త్తున్ఱిరువడికళిలే నైప్రవణనాక్కినవనే!, ఉత్క్రాన్తిదశైయిలుఙ్గూడ వున్ఱిరువడికళై నానినైయాతేత్తుమ్బడి పిరానే! కృపైపణ్ణి యరుళవేణు మెన్గిఱార్. 3.

అన్వ.— తీవినై శెయ్యేల్ ఎన్ఱు (3) ఎఙ్ అరుళ్ శెయ్యుమ్ (౬) కై ఆర్ శక్కరమ్ (౯) కణ్ణఙ్ పిరానే ఐ (౧౨) ఆర్ కణ్డమ్ అడైక్కిలుమ్ (౧౫) నిఙ్ కழల్ ఎయ్యాతు (౧౮) వత్త ఎనక్కే అరుళ్ శెయ్. (౨౧)

పన్ని.— అనన్తరమ్, అవ్వళవుక్కుడాక ఆపద్దశైయిలుముమ్మై స్తోత్రమ్బణ్ణుమ్బడిపణ్ణి యరుళవేణుమెన్గిఱార్.

అకృత్యకరణాదికళానతీవినైకళై, శెయ్యాతేకోళ్, ఎన్ఱు, (3) ఎన్బక్కలిలే, కృపాకార్యమాననియమనత్తై, పణ్ణుకైక్కుఉప్పాయ్, ౬) తిరుక్కైయోడు, పొరున్దిన, తిరువాழிయైయుడైయనాయ్, (౯) కృష్ణనానసౌలభ్యత్తాలే, ఉపకరిత్తవనే!, ఐయాలే, (౧౨) నిఱైన్ద, ణ్డమానతు, ఉక్తిసామర్థ్యమిల్లాతపడి నిర్వివరమాకిలుమ్, (౧౫) విరోధినివర్తకనాయ్ సులభనాయ్ ప్రాప్తనానవున్ఱ, తిరువడికళై, ఇఱై ఎన్ఱు, (౧౮) ఏత్తుమ్బడి, ఎనక్కేయసాధారణమాక, కృపైపణ్ణియరుళవేణుమ్. (౨౧) ఐ-శ్లేష్మా. ౨

అర్థము.—దుష్కర్మములను చేయరాదు అని (3) నాయందుఁ గృప చేసెడి (౬) హస్తమందు అమరియున్న చక్రాయుధమునుధరించినవాఁడును(౯) కృష్ణావతారంబెత్తినసర్వసులభుఁడును ఉపకారకుఁడునునైనఓ!శ్రియఃపతీ! శ్లేష్మముచేఁ(౧౨) బూర్ణమైన కణ్ఠము అడ్డగించి న (౧౫) నీయొక్క పాదములను శ్రమలేక (౧౮) స్తుతించునట్లు నాకే కృపచేయుము. (౨౧). 3.

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. ఇతిల్-వాచికమానపేఱ్ఱైయ పేక్షిక్కిఱార్.

(శెయ్యేలిత్యాది) "కైయుమ్తిరువాழிయుమ్ పొరున్దియిరుక్కి అవిరుప్పాక్కణ్డాయే, నమ్భవ్యత్తైకణ్డాయే; మైయనుభవిక్కైక్కయఙ్గికియతో? క్షుద్రవిషయఙ్గళిలే ప్రవణనాయనర్థప్పడుకైయఙ్గికియతో?" ఎన్ఱుకైయిల్ తిరువాழிయైయుమ్ భవ్యత్తైయుమ్ కాట్టియాయిఱ్ఱివరుడైయవిషయప్రావణ్యత్తై త్తవిర్త్తతు; శాస్త్రప్రదానాకళాలన్ఱు. (ఐయారిత్యాది) "దుఃఖనివృత్తివేణుమ్" ఎన్గిఱేనల్లేన్ : ౧"దుర్గతావపి" ఎన్గిఱపడియే, ఏతేనుమొరుమణసమయత్తిలుమున్తిరువడికళై'నానిఱైయాతేయేత్తుమ్బడిపణ్ణియరుళవేణుమ్. శెఱిన్దశ్లేష్మావానతుకణ్డత్తైయడైక్కిలుమున్నుడైయ నిరతిశయభోగ్యమానతిరువడికళై నాన్ మాఱాతేయేత్తవల్లేనామ్బడిపణ్ణి యరుళవేణుమ్. తిరుమణదశై పార్త్తిరుప్పర్ కాణుమ్ కోழை పైయలార్ వన్దుమిడఱుపిడిక్క. నీర్ శొల్లుకిఱవతోరుసుకృతఫలన్తోవెన్న (అరుళ్ శెయ్) "ఇవన్ పెఱ్ఱిడువాన్" ఎన్ఱిరఙ్గియరుళవేణుమ్. ఇతుపిన్నైసర్వర్క్కుమ్ప్రయోజ

జీ-ఆ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. (శెయ్యేలిత్యాది). వాచికమానపేఱ్ఱైయెన్ఱతు - "ఏత్తవరుళ్ శెయ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి.

పూర్వార్థత్తుక్కు తాత్పర్యమ్ (కైయుమ్తిరువాழிయుమిత్యాది). "ఎన్ కైయార్ శక్కరక్కణ్ణపిరానాయ్కొణ్డు - తీవినై శెయ్యే - ఎన్ఱరుళ్ శెయ్యుమ్" ఎన్ఱన్వయమ్. "కైయార్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (పొరున్దియిరుక్కిఅవిరుప్పెన్ఱతు). భవ్యత్తైయెన్ఱతు "కణ్ణపిరాన్" త్తైప్పఱ్ఱి. "తీవినై" ఎన్గిఱతుక్కర్థమ్ (విషయప్రావణ్యత్తైయెన్ఱతు). ఇతుక్కువ్యావర్త్యమ్ (శాస్త్రేత్యాది). "ఐయార్" ఇత్యాది భావమ్ (దుఃఖ నివృత్తీత్యాది). "దుర్గతావపిజాతాయాం త్వద్గతోమేమనోరథః । యదినాశంనవిన్దేతతావతాస్మికృతీసదా" ఇతి జితన్తామ్. ఏతత్పూర్వశ్లోకమ్ ౧[విజ్ఞానమిత్యాది] యదిదంవిజ్ఞానంప్రాప్తమ్, యాతొరువిన్దస్వరూపజ్ఞానమ్ ప్రాప్తమాయిఱ్ఱు. యదిదం సమార్జితమ్-యాతొరువిన్ద వధ్యవసాయమానతు ఆర్జిక్కప్పట్టతు. తస్యపరిక్షయః - అతినుడైయపరిక్షయమానతు, జన్మాన్తరేపిమాభూత్. నమెన్ఱు - స్థితియాయ్. అతావతు - నిఱైనిఱ్కైయాయ్. ౨ "వాడాఱుమేకళినైయనాయ్" ఎన్గిఱపడియే యధ్యవసాయత్తైచ్చొల్లుకి ప. "ఐ" ఎన్ఱు - శ్లేష్మమ్. ఆర్తల్ - మిగుతి. "ఆర్న్ద-ఐ" ఎన్ఱన్వయిత్తుమున్దినవర్థమ్. (శెఱిన్దశ్లేష్మావానతిత్యాది). "ఎయ్యాతు" యాతు. అత్తాలే - (మాఱాతే) ఎన్ఱపడి. యద్వా, "ఐయార్" ఎన్ఱు - నిద్రాయాంబహువచనమాయ్, చేతనసమాధియాకవర్థాన్తరమ్ తిరుమణేత్యాది). ఇతు - రసోక్తి. కోழை - శ్లేష్మమ్. క్షుద్రనితిధ్వనిః. కోழைయెన్ఱు- క్షుద్రనుక్కుప్పేర్. (సుకృతఫలమన్తోవెన్ఱతు) "నాధన్యఃకేశవంస్తౌతినాధన్యోఽర్చయతిప్రభుమ్ । నమత్యధన్యోనహరింనాధన్యోవేత్తిమాధవమ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి. పెఱ్ఱిడువాన్ -

ఈ.—నమాకాతో వెన్న (ఎనక్కే) ఎనక్కొరువనుక్కుమ్ శెయ్ తరుళ వేణుమ్. ౩.

జీ-అ.—అడైయక్కడవ. (సర్వర్ క్కుమ్ ప్రయోజనమాకాతో) ఎల్లార్ క్కుమ్ శెయ్య వేణ్డివాధాతో వెన్నపడి. ఎనక్కొరువనుక్కుమ్-ఈ సన్నిధియిలే ప్రార్థియానిక్కిఱ వెనక్కొరువనుక్కు మెన్నపడి. ౩.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (శెయ్యేల్ తీవినైయిత్యాది) (ఐయారిత్యాది) జితన్తాయామ్, "విజ్ఞానంయదిదంప్రాప్తం యదిదంస్థాన మార్జితమ్ । జన్మాన్తరేపి మే దేవమాభూత్తస్యపరిక్షయః । దుర్గతావపిజాతాయాంత్వద్గతో మేమనోరథః । యదినాశంనవిన్దేతతావతా౽స్మి కృతీసదా". ౩.

తాత్పర్యము.—చక్రాయుధమునుధరించిన సర్వేశ్వరుఁడా! తనదివ్యమంగళవిగ్రహ సౌన్దర్యమును నాకుఁగనుపఱచి నన్ను విషయాన్తరములలోనుండి నివర్తించి యుపకరించిన సర్వసులభుఁడా! శ్లేష్మము నాకణ్ఠమును వార్తలాడకుండునట్లడ్డగించినను నీపాదారవిందంబులను వేసెల్ల ప్పుఁడు మఱువకనుండునట్లు నాయందుఁ గృపచేయుము. ౩.

మూ.—ఎనక్కేయాట్చెయ్యెక్కాలత్తుమెన్ఱు, ఎన్ । మనక్కేవన్దిడైవీడిన్ఱి మన్ని ।
తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే । యెనక్కేకణ్ణనై యాన్ కొళ్ శిఱప్పే॥ ౪॥

ఆ.—(ఎనక్కే) తన్మైయడిమై శెయ్విత్తుక్కొళ్ళుమ్పడియైయెమ్పెరుమానైక్కేట్కిఱార్. సర్వకాలము మెనక్కేయడిమై శెయ్ ఎన్ఱు తిరువాయాలేయరుళిచ్చెయ్ తరుళి, ఒరుక్షణమాత్రమొழியామే యెన్నెఞ్జిలేపుకున్దిరున్దరుళి, తామ్శాత్తియరుళుమ్శాత్తు, శన్దనమ్, తిరుమాలై, తిరుప్పరివట్టఙ్గళ్ పోలే యెన్నై తనక్కే శేషమాకక్కొళ్ళుమితువే యెనక్కేకణ్ణనైయాన్గొళ్ శిఱప్పెన్గిఱార్. ౪.

అన్వ.—ఎక్కాలత్తుమ్ ఎనక్కే ఆళ్ (౩) శెయ్ ఎన్ఱు ఎన్ (౬) మనక్కే వన్దు ఇడైవీడు (౯) ఇన్ఱి మన్ని తనక్కే (౧౨) ఆక ఎనై క్కొళ్ళుమ్ (౧౫) ఈతే ఎనక్కే కణ్ణనై (౧౮) యాన్ కొళ్ శిఱప్పు. (౨౧)

పన్ని.—అనన్తరమ్, కాయికమాయుమ్, మానసమాయుమ్, వాచికమాయుముళ్ళ భగవచ్ఛేషత్వత్తై - కీழ్ మూన్ఱుపాట్టిలు మనుసన్ధిత్తు ఇతిల్ ప్రధానమానతదేక పారతన్త్ర్యత్తై ప్రయోజనతయానిష్కర్షిక్కిఱార్.

ఎల్లాక్కాలత్తిలుమ్, ఎనక్కే, అడిమై, (౩) శెయ్, ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ తు, అవ్వళవినిల్లాతే ఎన్, (౬) మనస్సుక్కే, వన్దు, విచ్ఛేదమ్, (౯) ఇల్లాతపడి, నిరన్తరవాసమ్పణ్ణి, పిఱర్ క్కుమన్ఱియే ఎనక్కుమన్ఱియే ఎనక్కుమ్ తనక్కుజ్జూడవుమన్ఱియే తనక్కే, (౧౨) పరతన్త్రనామ్పడి, ఎన్నై, అఙ్గీకరిక్కుమ్, (౧౫) ఇతువే, ఎనక్కనురూపమాక, కృష్ణనై, (౧౮) నాన్, అపేక్షిక్కుమ్, ప్రయోజనమ్ (౨౧) శిఱప్పు - ప్రయోజనమ్. ౬

అర్థము.—సర్వకాలములయందును నాకే దాస్యమును (౩) జేయుము అని నాయొక్క (౬) మనస్సుకే వేంచేసి విచ్ఛేదము (౯ లేక వసించి తనకే (౧౨) పరతన్త్రుఁడు అగునట్లు నన్ను అఙ్గీకరించును. (౧౫) ఇదియే నాకు (అసాధారణముగ) కృష్ణుని (౧౮) నే: గ్రహించు ప్రయోజనము. (౨౧) ।

ఈ.— నాలామ్పాట్టు. ఇత్తిరువాయ్మొழియిలివర్ నిష్కర్షిత్త ప్రాప్యమావతు - స్రక్చన్దనాదికళోపాతి తనక్కేయాక వెనైక్కొళ్ళుమీతేయెన్ఱిఱే; ఇవ్విడత్తిలే ఎమ్బారరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి - "సర్వేశ్వరన్ త్రివిధ చేతనరైయుమ్ స్వరూపానురూపమాక వడిమైక్కొళ్ళానిన్ఱాన్; నాముమిప్పడి పెఱువోమేయెన్ఱు". ముక్తరుమ్ నిత్యరుమ్, తాఙ్గళుమానన్దిత్తు అవనైయుమానన్దిప్పిప్పర్కళ్; బద్ధర్, తాఙ్గళానన్దియాతే అవనై యానన్దిప్పిప్పర్కళ్; ౧ *ఇన్బుఱుమివ్విళైయాట్టుడైయానిఱే. ౨"*మయర్వఱమతినలమరుళప్పెఱ్ఱవర్, 'తనక్కేయాక వెనైక్కొళ్ళుమీతే' ఎన్ఱు ప్రార్థిప్పానేన్ 'తిరువుళ్ళమానపడిశెయ్కిఱాన్' ఎన్ఱిరాతే" ఎన్ఱు పిళ్ళైతిరునఱైయూరరైయర్ ఎమ్బారైక్కేట్క; "అతుకేళీర్; మున్బుపిరివుక్కుప్రసఙ్గముణ్డాయన్ఱు, ఇరణ్డుమిన్ఱియిరుక్కత్తిరుమార్విలే యిరుక్కచ్చెయ్తే, ౩ 'అకలకిల్లేన్' అకలకిల్లేన్ ఎన్నప్పణ్ణుకిఱతు విషయస్వభావమిఱే; అప్పడియే ప్రాప్యరుచిప్రార్థిక్కప్పణ్ణుకిఱతు" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్.

జీ-అ.—నాలామ్పాట్టు (ఎనక్కేయిత్యాది). ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు నిదానమిప్పాట్టెన్ఱు మిదన్ఱోఱ్ఱవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇత్తిరువాయ్మొழியిలిత్యాది). (ఎనైక్కొళ్ళుమీతేయెన్ఱిఱే) అత్తైయిప్పాట్టిలేయరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్ఱుకాట్టువతు. చేతనరానవివర్, "స్రక్చన్దనాద్యచేతనఙ్గళోపాతి వినియోగమ్ కొళ్ళవేణుమ్" ఎన్ఱు ఉల్లోకమాక ప్రార్థిక్కక్కూడుమోవెన్న (ఇవ్విడత్తిలేయిత్యాది). యద్వా, ఇవర్ ప్రార్థిక్కైక్కవన్ స్రక్చన్దనాదికళోపాతి యడిమైకొణ్డవిడముణ్డోవెన్న (ఇవ్విడత్తిలేయిత్యాది) ఎన్నుతల్. ఇవ్విడత్తిలే - ఇప్పడికణ్డవిడముణ్డోవెన్ఱిఱ శఙ్కాస్పదమానవివ్విడత్తిలే. స్వరూపానురూపమాక - "తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే" ఇత్యేవంప్రకారేణ. అయమర్థః - ఇవ్విడత్తిలే, సర్వేశ్వరన్ త్రివిధచేతనరైయుమ్ స్వభోక్తృత్వమిన్ఱియిలేతనక్కే యుఱుప్పామ్బడి స్వరూపానురూపమాకవడిమై కొళ్ళానిన్ఱాన్; నాముమప్పడియే స్వరూపానురూపమానపేఱుపెఱువోమే యెన్ఱరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్ఱెమ్బారరుళి చ్చెయ్యుమ్బడియితి. త్రివిధచేతనరుమత్తలైక్కుఱుప్పామ్బడియై యుపపాదిక్కిఱార్ (ముక్తరుమిత్యాది). అతావతు - ముక్తరుమ్నిత్యరుమ్, ౪ "అహమన్నమ్" ఎన్ఱు అవనైయానన్దిప్పిత్తు, అవనుకన్దనన్తరియాలే. ౪ "అహమన్నాదః" ఎన్ఱుతాఙ్గళుమానన్దిప్పర్కళ్; బద్ధర్, ౫ "అజ్ఞోజన్తురనీశోయమ్" ఇత్యాదిప్పడియేతాఙ్గళానన్దియాతే యవనుక్కు లీలావిషయమాయ్క్కొణ్డవనైయానన్దిప్పిప్పర్కళెన్నపడి. బద్ధర్క్కుస్వతః ఆనన్దమిల్లైయాకిల్, భగవదాశ్రయణమెతుక్కాక వెన్నిల్; "తాఙ్గళుమతిన్ఱుపారతన్త్ర్యానుగుణమాకవడిమైశెయ్కైక్కాకవేణుమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. అప్పడిబద్ధచేతనరవనుక్కానన్దావహరా యిరుప్పరోవెన్న (ఇన్బుఱుమిత్యాది). (మయర్వఱమతినల మరుళప్పెఱ్ఱవర్) మయర్వఱమతినలమ్ పెఱుకైయాలే నమఃపదోక్తాచిద్వత్పారతన్త్ర్యజ్ఞానముడైయవరెన్నపడి. ప్రవేశత్తిలే-"స్వతన్త్రినాకైయాలేఫలాన్తరఙ్గళైక్కొడామైక్కాకప్రార్థిక్కవేణుమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తు, ఇఙ్గే "ప్రాప్యరుచియాలే ప్రార్థిక్కిఱార్" ఎన్కైయాలే - ప్రార్థనైక్కితువుమొరు హేతువెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు.

అ.అ-వి.—౫ "అజ్ఞోజన్తురనీశోయమాత్మనస్సుఖదుఃఖయోః । ఈశ్వరప్రేరితోగచ్ఛేత్స్వర్గంవాశ్వభ్రమేవవా" —ఏతేషామానన్దశ్చపునర్భగవదానన్దాభివర్ధనార్థోభవతి, ౬ "పడియాయ్క్కిడన్దున్ పవళవాయ్కాణ్బేనే" ఇతిహ్యుచ్యతే. చేతనగతయోర్జ్ఞానానన్దయోర్భగవన్ముఖోల్లాసఏవవినియోగ ఇతియావత్.— ౭ "యథాక్రతురస్మింల్లోకే పురుషోభవతితథేతః ప్రేత్యభవతి" ఇతిన్యాయాత్, భగవత్ప్రసాదలబ్ధజ్ఞానవైభవస్యాస్యప్రాప్యఇచ్ఛేత్ "తనక్కేయాక" ఇత్యేదమాకారమేవహిభవతి; కిఞ్చ, ౮ "ప్రాప్తావుమ్ ప్రాపకనుమ్ ప్రాప్తిక్కుకప్పానుమవనే" ఇతి - యత్నఫలిత్వయోర్భగవద్గతత్వాత్, తథావిధజ్ఞానవతః ప్రార్థనాయాంయోగ్యతాస్తికిమ్; ౯ "వరవాఱొన్ఱిల్లై" ౧౦ "వెఱితేయరుళ్శెయ్వర్" ౧౧ "ఎన్వాయ్తలప్పనై" ఇతి - నిర్హేతుకంవిషయీకుర్వన్నీశ్వరః, స్వపురుషార్థమదత్వోపేక్షివ్యతికిమ్; ౧౨ మర్థంప్రాప్యనిష్కర్షపూర్వకంప్రార్థయతఇతిశఙ్కార్థః. అత్రోక్తాయాః ప్రథమశఙ్కాయాః, ప్రవేశే "భగవతస్సకలఫలప్రదత్వాన్నిష్ప్రష్యతే" ఇత్యుక్తమ్; అత్రతుప్రాప్యవైలక్షణ్యజ్ఞానజనితయాఫలాన్తరప్రదానవిషయాతిశఙ్కాయేత్యుత్తరమభిధీయతే. (మయర్వఱమతినలమ్) ఇత్యాదిశఙ్కావాక్యే (తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతేయెన్ఱు) ఇతిప్రాప్యనిష్కర్షకశబ్దస్యాప్యుపాదానస్వారస్యాత్ - అత్రపి నమశ్శఙ్కాభిహితా. (అప్పడియేప్రాప్యరుచిప్రార్థిక్కప్పణ్ణుకిఱతెన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్) ఇత్యుత్తరగ్రన్థనిగమనవాక్య పర్యాలోచనాయామ్-ద్వితీయతృతీయశఙ్కేఏవాత్రవివక్షితే. అస్మిన్పక్షే (తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే) ఇత్యేతత్ - ప్రార్థనాప్రకాశనపరతయా న్తర్భవతి.—

౧॥ ౩౦-౭. ౨॥ ౧-౧. ౩॥ ౬౦-౧౦. ౪॥ తై-భృ-౧౦. ౫॥ భార-శా. ౬॥ పెరు-తి-మొ-౪-౯. ౭॥ ఛాం-ఉ-౩-౧౪. ౮॥ శ్రీ-వ-భూ-ప్ర-౧. ౯॥ పె-అ-౫౬. ౧౦॥ ౭౭-౮. ౧౧॥ ౬౯-౩.

ఈ.—ప్పాఱ్కిఱ్ల్ వ్యవసాయఙ్గళైయుమ్'' ఎన్ఱు, కవిழ్న్దిరున్దుకైయోడే శెయ్తుకొణ్డుక్కిఱార్. (ఎనక్కేకణ్ణనై) "తనక్కేయాక" ఎన్ఱపిన్బుత్తై, ఎనక్కేయిఱే. పురుషార్థమాకైక్కాకచ్చొల్లుకిఱార్. ఒరుచేతననిఱేయ షి ప్పాన. నిరపేక్షిక్కిఱవిఱు శెయ్వోమాకప్పాఱ్త్తాల్ ఎల్లార్క్కుమ్ శెయ్యవేణుఙ్గాణుమెన్న (యాఙ్కొళ్) స్వరూపజ్ఞానత్తైనీపిఱప్పిక్క, అత్తాలే స్వరూపజ్ఞానముడైయనానొరువనుమ్బేఱుమ్బడిపణ్ణవేణుమ్. ఉమక్కుమె ప్పోతుమ్ నమ్మాత్చెయ్యప్పోకాతెన్న (శిఱప్పే) పలకాల్ వేణ్డా, ఒరుకాలమైయుమ్; అతుతన్నిలుమ్, తిరు వాళైత్తిరుక్కాప్పుకొణ్డు ఒరువరఱియాతపడి శిఱప్పాకచ్చెయ్యవుమమైయుమ్. శిఱప్పాకిఱతు - ఏఱ్ఱమ్, అతావతు - పురుషార్థమ్. స్వరూపానురూపమాన పురుషార్థత్తైక్కొణ్డరుళవేణుమెన్ఱపడి. శిఱప్పావతు-ముక్తి యుమ్, సమ్పత్తుమ్, నన్ఱియుమ్. ఇవఱ్ఱిల్, నానున్బక్కల్ కొళ్ళుమ్మోక్షమ్ ఉనక్కేయాకవైనైక్కొళ్ళుమ తువే. ఉన్బక్కల్ నాఙ్కొళ్ళుమ్ సమ్పత్తెన్నవుమామ్. నన్ఱియెన్నవుమామ్. ౪

జీ-అ.—క్కిల్ వ్యవసాయమ్పలైక్కైరావతు- నోక్కుమ్ స్థితముమ్ ఉழியాఱుపడుత్తి స్వరూపత్తైమఱక్కుమ్బడియాయిరుక్కై. కైయోడై శెయ్తు-నిష్కర్షిత్తు. "తనక్కేయాక" ఎన్ఱవనన్తరమ్, "ఎనక్కే" ఎన్ఱు-స్వార్థత్తైత్తోఱ్ఱచ్చొల్లుకైవ్యాహతమన్ఱోవెన్న; కీழ్ నిష్కర్షిత్తతుక్కను గుణమాకవిఱుక్కర్థమ్శొల్లిక్కొళ్వతెన్గిఱార్ (తనక్కేయాకవిత్యాది). ఇప్పడియాకిలుమ్శొల్లవేణుమోవెన్న (పురుషార్థత్యాది). పురుషార్థమా నాల్ "ఎనక్కు" ఎన్నవేణుమోవెన్న (ఒరుచేతననిత్యాది). ఆక, "ఎనక్కే" ఎన్ఱతు - ఉనక్కేయుఱుప్పానవెనక్కెన్ఱపడి. (స్వరూపజ్ఞానమి త్యాది). అల్లాతార్క్కు ఏతాదృశజ్ఞానమిల్లామైయాలే యతిప్రసఙ్గశఙ్కైయిల్లైయెన్ఱపడి. ఒరుకాలవిశేషత్తిలే యేఱ్ఱమాకచ్చెయ్యుమ తిశే - శిఱప్పు; అత్తైప్పఱ్ఱ (పలకాలిత్యాది). (పలకాల్ వేణ్డావిత్యారభ్య, అతావతుపురుషార్థమిత్యన్తమ్) శిఱప్పు - మోక్షఇత్యస్మిన్నర్థే చలతి. "కణ్ణనై, యాఙ్" ఎన్ఱఏకవచనఙ్గళుక్కుభావమ్ (అతుతన్నిలుమిత్యాది). పురుషార్థమెన్ఱతుమ్, ముక్తియెన్ఱతుమ్ - ఏకార్థమ్. ప్రక రణానుగుణమానతాత్పర్యమ్ (స్వరూపానురూపమానవిత్యాది). ఇవఱ్ఱిల్ - ఇమ్మూన్ఱిలుమ్ వైత్తుక్కొణ్డు. ఆక, "శిఱప్పు" ఎన్ఱతుక్కు మూన్ఱర్థమ్. ఎల్లావఱ్ఱుక్కుమ్ ఫలితార్థమెన్ఱు, నన్ఱి - నన్మై. ఎనక్కేకణ్ణనైయాఙ్కొళ్ శిఱప్పు - ఎనక్కేయాఙ్బేయ్ ఎన్ఱతోడక్కి, ఎన్నై క్కొళ్ళుమీతేయిత్యన్వయః. మనక్కేయెన్ఱతు - మనత్తేయెన్ఱపడి. ఇప్పడి యరుళిచ్చెయ్తతు నాలడియుమ్ శేరక్కైక్కాక. ౪.

ఆ-అ-వి.—మేవయస్యస్వరూపమ్, సః-శేషః; పరః-శేషీతిహి శేషశేషిభావలక్షణమ్.—౧"ప్రక్షాళనాద్ధిపఙ్కస్యదూరాదస్పర్శనంవరమ్" ఇతి న్యాయేన ఏవంకిమర్థంవక్తవ్యమ్, కిమర్థఇచ్ఛతత్పరిగ్రహోఽపేక్ష్యతఇత్యతాహ (పురుషార్థమాకైక్కాకవితి)—చైతన్యకార్యభూతస్వరూప జ్ఞానవానేవ- చేతనః;తత్రాపిస్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానవానేవఏవం భూతంపురుషార్థంప్రార్థయేత్. ఈదృశస్సర్వోఽపిపరాఙ్కుశార్యాభిమానాన్త ర్గతత్వాత్పరాఙ్కుశార్యావయవభూతఇతిభావః. ౨"కాసారసంయమిముఖాఃకమలాసహాయభక్తాః ప్రపత్తిపదవీనియతామహాన్తః। యస్యాభవ న్నవయవాఇవపారతన్త్ర్యైకస్వభావకులభూషణదేశికాయ". ౩"ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని" ౪"కేశవన్తమర్." ౫" తోవిన్దఙ్గుడక్కూ త్తన్" ఇత్యాదిగాథాశ్చైవంనిర్వాహేసత్యేవహ్యుపపద్యన్తే. ౪.

ప్ర-తి.—(క్రియతామితియాంవద ఎన్గిఱపడియే) "పతవానసి" ఇత్యాదిపూర్వమేవలిఖితమ్.

తాత్పర్యము.—సర్వకాలమందును నాకే కైంకర్యములను చేయుమనిసాధించియు, నామనస్సునందే నిరంతరవాసముచేసియు తనకే పరతంత్రుఁడగునట్లు నన్నంగీకరించునదియే నాకసాధారణమైన ప్రయోజనము. ౪.

మూ.—శిఱప్పిల్వీడుశువర్క్కనరక । మిఱప్పిలెయ్తుక వెయ్తఱ్క, యానుమ్ ।
పిఱప్పిల్ పల్ పిఱవిప్పెరుమానై । మఱప్పొన్ఱిన్ఱియెన్ఱుమకిழ్వనే॥ ౫॥

ఆ.— (శిఱప్పిల్) దేహమేయాత్మావాకలామ్, దేహాతిరిక్తమాయ్నిత్యసిద్ధజ్ఞానగుణమానవహమర్థమేయాత్మావాకలామ్, అతిలోరావరమిన్ఱి; కర్మనిబన్ధనమానజన్మరహితనాయ్వైత్తు ఆశ్రితపరిత్రాణార్థమాక దేవమనుష్యాదిరూపేణవన్దుపిఱన్దరుళుమ్ స్వభావనాయిరున్ద పెమ్బెరుమానుడైయ సర్వదివ్యావతారజ్గళైయుమ్ సర్వదివ్యచేష్టితజ్గళైయుమ్ సర్వకల్యాణగుణజ్గళైయుమ్ మఱవాతే యెన్ఱుమనుభవిక్కప్పెఱవేణుమెన్గిఱార్.

అన్వ.—ఇఱప్పిల్ శిఱప్పిల్ వీడు (౩) శువర్క్కమ్ నరకమ్ ఎయ్తుక (౬) ఎయ్తఱ్క పిఱప్పు ఇల్ (౯) పల్ పిఱవి పెరుమానై (౧౨) ఒన్ఱు మఱప్పిన్ఱి ఎన్ఱుమ్ (౧౫) మకిழ్వన్. (౧౬)

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇప్పారతన్త్ర్యప్రకాశకనాన వీశ్వరనైమఱవాతొழிకైయాకిఱవుకప్పై ప్పెఱవేణుమెన్గిఱార్.

ఇశ్శరీరత్తైవిట్టపోవిలే, ఆనన్దమాకిఱనైయిలేయాన, మోక్షమ్, (౩) సుఖాభాసమానస్వర్గమ్, దుఃఖైకతానమాననరకమాకిఱవివఱ్ఱై, దేహాత్పరనాయ్కొణ్డుపోయ్క్కిట్టవుమామ్, (౬) + దేహమ్తానాయిరువఱ్ఱైక్కిట్టాతేముడిన్దువిడవుమామ్, తనక్కప్పిఱవిక్కుహేతు, ఇన్ఱియేయిరుక్కచ్చెయ్తే, (౯) బహుధావాక, పిఱక్కక్కడవనాన, సర్వేశ్వరనై, (౧౨) ఇవ్వవతారత్తాలేయాశ్రితనైనిత్యపరతన్త్రరాక్కినగుణచేష్టితజ్గళొన్ఱైయుమ్, మఱవాతే, ఎన్ఱుమ్, (౧౫) అవిస్మరణత్తాల్ పన్దవాననత్తైయుడైయేనాకవేణుమ్. (౧౬) కిழ்ప్పట్టుమిప్పట్టుమ్-మున్నిలైయన్ఱియే స్వగతానుసన్ధానమాయిరుక్కిఱతు. ౫.

అర్థము —మరణమైనప్పుడు ఐశ్వర్యముకల మోక్షము (౩) స్వర్గము నరకము (వీటిని)పొందవచ్చును (౬) పొందకనుండవచ్చును. జన్మములేకయున్నను(౯)అనేకములైన అవతారములుకల సర్వేశ్వరుని(౧౨)(వానిగుణచేష్టితములలో)నొకటియు మఱువక ఎల్లప్పుడు(౧౫) ఆనన్దముకలవాడుకావలయు. (౧౬). ౫.

ఈ.—ఐన్దామ్పాట్టు. కీழ் - మనోవాక్కాయజ్గళ్ మూన్ఱాలుముణ్డానపేఱ్ఱైయాశైప్పట్టు, ఇవై మూన్ఱాలుముణ్డానవనుభవత్తిలున్నుడైయప్రీతియిలేయన్తర్భూతనామిఱుక్కుమేల్పడ ఎనక్కాయిరుక్కుమాకారత్తైత్తవిర్క్కవేణుమెన్ఱార్; "ఇతుతాన్ సంసారికళ్ పక్కల్ పరిమాఱువతొన్ఱల్ల, ఇవర్ తామ్ తమ్మైయారాకనినైత్తు ఇన్దప్పేఱ్ఱైయపేక్షిక్కిఱార్ ఎన్ఱారాయ్న్దుపార్ప్పోమ్"ఎన్ఱు, నీరారాయ్త్తానమ్మైయిప్పడియపేక్షి

జీ-అ.—ఐన్దామ్పాట్టు (శిఱప్పిలిత్యాది) పూర్వార్థత్తైప్పఱ్ఱవిస్తరేణవవతారికై (కీழ் మనోవాక్కాయజ్గళిత్యాది). ముతఱ్పాట్టిలే "పాతపఙ్కత్తలైశేర్త్తు" ఎన్గైయాలే - కాయికమ్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్ "ఞానక్కైతా" ఎన్గైయాలే - మానసికమ్; మూన్ఱామ్పాట్టిల్ "ఏత్తవరుళ్ శెయ్" ఎన్గైయాలే - వాచికమ్. క్రమమవివక్షితమ్. "తనక్కేయాక" ఎన్గైయాలే (ఎనక్కాయిరుక్కుమిత్యాది). ఇప్పడి "స్వర్గాదికళైక్కిట్టువోమ్, కిట్టాతిరుప్పోమ్" ఎన్గైక్కుప్రసజ్గమ్ సంపాదిక్కిఱార్ (ఇతుతానిత్యాది). నీరారాయ్త్తానమ్మైయిప్పడియపేక్షిక్కిఱతెన్ఱతు - ౧ "ఆత్మాభిమానానుగుణం పురుషార్థవ్యవస్థయా । భగవత్పారతన్త్ర్యైది ప్రబుద్ధస్యసుఖాయతే" ఎన్ఱు - ఆత్మాభిమానానుగుణమయన్ఱో పురుషార్థవ్యవస్థైయిరుప్పతెన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. "నీరారాయ్త్తా" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ - నిత్యసూరికళిలేయొరువరాకనినైత్తో వెన్ఱు. నిత్యసూ

అ అ వి. —ఇప్పాట్టిలవతారికైయిల్ విస్తరేణశొల్లుకిఱతాత్పర్యజ్గళుక్కుశబ్దమేతెన్నిల్; "శిఱప్పిల్ వీడుశువర్క్కనరకమిఱప్పిలెయ్తుకవెయ్తఱ్క" ఎన్ఱు - దేహాతిరిక్తనాయిరుప్పానొరు ఆత్మావాకవుమ్, దేహమే ఆత్మావాకవుమెన్గిఱవిరణ్డువాక్యత్తైయుమ్పఱ్ఱవరుళిచ్చెయ్

+ "యానుమ్" ఎనతుకురియ కోశాన్తరజ్గళిలేకాణ.

ఈ.—క్కు అతెన్న; "దేహమే ఆత్మా" ఎన్బార్; "కేవలదేహత్తుక్కు ఇన్ద్రియమొழிయవనుభవమిల్లామైయాలే ఇన్ద్రియఙ్గళేకాణాత్మా" ఎన్బార్; "అన్దఇన్ద్రియఙ్గళుమ్ మనస్సహకారమిల్లాతపోతు పదార్థగ్రహణమ్పణ్ణమాట్టామైయాలే మనస్సేకాణాత్మా" ఎన్బార్; "అమ్మనస్సుతనక్కుమ్ ప్రాణఙ్గళ్ సహకరిక్కవేణ్డుకైయాలే ప్రాణఙ్గళాణాత్మా" ఎన్బార్; ఇవై యెల్లాముణ్డానాలుమ్ అధ్యవసాయమ్వేణుమే, అతుక్కుక్కారణమాన బుద్ధితత్త్వమేకాణాత్మా" ఎన్బార్; "ఇవై యిత్తనైక్కుమవ్వరుకాయ్ జ్ఞానగుణకమాయ్ జ్ఞానస్వరూపమాయిరుప్పతొన్ఱాత్మా" ఎన్బారాకానిఱ్పర్కళ్; అతిలెనక్కొరు నిర్బన్ధమిల్లై, ఏతేనుమాక వుణ్డానవస్తు దేవర్క్కుఱుప్పామితువే వేణ్డువతెన్గిఱార్, ౧"వపురాదిషు యోఽపి కోఽపి వా" ఎన్ఱాప్పోలే.

(శిఱప్పిల్ వీడు) నిత్యసంసారియాయ్ప్పోన్దవర్ నిత్యసూరికళుడైయవనుభవత్తైప్పెఱ్ఱనుభవిక్కక్కడవతాకచ్చొల్లుకిఱ మోక్షమ్, పరిమితసుఖత్తైయుడైత్తానస్వర్గమ్, నిష్కృష్టదుఃఖమేయాననరకమ్; ఇవఱ్ఱై శరీరవియోగసమయత్తిల్ ప్రాపిక్క, ప్రాపియాతొழிక. ఇతుక్కుక్కరుత్తెన్నెన్నిల్; దేహాతిరిక్తనాయిరుప్పానొరుఆత్మావుణ్డాకవుమామ్, దేహమేయాత్మావాకవుమామ్, ఇతిల్ నిర్బన్ధమిల్లైయెన్నై. దేహాతిరిక్తమాయిరుప్పతొరువస్తువుణ్డాకిలిఱే స్వర్గాద్యనుభవఙ్గళుళ్ళతు, కేవలదేహమ్ ఇఙ్గేదగ్ధమాకక్కాణానిన్ఱోమిఱే. (యానుమ్) చళబ్దత్తాలే - నానిప్పోతిత్తనైయుమ్ పెఱువతుకాణెన్గిఱార్. స్వరూపనిర్ణయత్తిల్ నిర్బన్ధమిన్ఱిక్కే, "నానాశేనుమాకవమైయుమ్" ఎన్ఱిరుక్కిఱనానుమ్. (పిఱప్పిల్ పల్ పిఱవిప్పెరుమానై) పిఱక్కైక్కుక్కు హేతువానకర్మమిన్ఱిక్కేయిరుక్కచ్చెయ్తే, కర్మవశ్యరుమ్పిఱవాతజన్మఙ్గళిలేపిఱక్కవల్లసర్వాధికనై.

౨"అజాయమానో బహుధా విజాయతే." (మఱప్పొన్ఱిన్ఱి) అవతారఙ్గళిలుమ్ చేష్టితఙ్గళిలు మొరుమఱప్పిన్ఱిక్కే. (మఱప్పొన్ఱిన్ఱి) ఇత్తలైయిలుళ్ళతెల్లామ్ మఱక్కలామ్, అత్తలైయిలుళ్ళతొన్ఱుమ్ నమ్మువవొణ్ణాతు,

జీ-అ.—రికళిలే యొరువనాకవుమామ్, సంసారిచేతనరిలేయొరువనాకవుమామెన్ఱత్తైచ్చొల్లుకిఱతు (దేహమేయాత్మా ఇత్యాదియాలే). అతుక్కుక్కారియానబుద్ధితత్త్వమాత్మావెన్ఱతు-అధ్యవసాయత్తుక్కుక్కారణమానజ్ఞానమాత్మావెన్ఱపడి. బుద్ధితత్త్వమ్-మహత్తత్త్వమెన్న వుమామ్. ఇతుక్కుసంవాదమ్ (వపురాదిష్విత్యాది).

శిఱప్పిల్ వీడు - శిఱప్పిలేయానవీడు. అతావతు - శిఱప్పైయుడైయవీడెన్ఱపడి. శిఱప్పు - అతిశయమ్. వీట్టుక్కతిశయమావతేతెన్న (నిత్యసంసారియాయిత్యాది). ఇఱప్పు - శరీరవియోగమ్. "ఎయ్తుక, ఎయ్తక్క" ఎన్ఱాల్ - దేహాతిరిక్తాత్మావుణ్డాకవుమామ్, ఇల్లైయాకవుమామెన్గిఱవర్ధత్తైక్కాట్టుమ్పడి యెన్నెన్న; అతుక్కుపపత్తియైక్కాట్టుకిఱార్ (దేహాతిరిక్తనాయిత్యాది). అతావతు- దేహాతిరిక్తమాయిరుప్పతొరువస్తువన్ఱోశరీరవియోగత్తిలేపుణ్యపాపఫలమాన మోక్షస్వర్గనరకఙ్గళైప్రాపిక్కిఱతు; "కేవలదేహమేఆత్మా" ఎన్ఱిరున్దాల్, అతుదగ్ధమాకానిఱ్కుమిఱే, స్వర్గాదికళైప్రాపిక్కక్కూడాతే; ఆకైయాలే, "ఎయ్తుక" ఎన్గైయాలే - దేహాతిరిక్తనానవాత్మావైచ్చొల్లిఱ్ఱు. "ఎయ్తక్క" ఎన్గైయాలే - దేహమే ఆత్మావెన్ఱత్తైచ్చొల్లిఱ్ఱెన్ఱపడి. చళబ్దత్తుక్కిరణ్డుభావమ్. అతావతు - ఇప్పడిప్పట్టఫలత్తుక్కయోగ్యనాన నానుమెన్నుతల్; యద్వా, స్వరూపనిర్ణయత్తిల్ నిర్బన్ధమిన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱ నానుమెన్నుతల్. ఇవ్వర్థద్వయత్తైయుమ్ క్రమేణవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (చళబ్దత్తాలేయిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). మున్దినతుక్కు - నైచ్యత్తిలేనోక్కు. ద్వితీయత్తుక్కు - పారతన్త్ర్యత్తిలేనోక్కు. [illegible]ఱప్పిల్ - పిఱక్కైక్కుక్కు హేతువిన్ఱిక్కే యిరుక్కచ్చెయ్తే. "పల్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (కర్మవశ్యరుమిత్యాది).

ఉక్తార్థత్తుక్కుప్రమాణమ్ (అజాయమానఇత్యాది). మఱప్పొన్ఱిన్ఱి- ఒరుమఱప్పుమిన్ఱిక్కేయితిశబ్దార్థంహృదినిధాయ, విస్మృతిభేదస్య [illegible]షయభేదాధీనత్వాదాహ (అవతారఙ్గళిలుమిత్యాది). "ఒన్ఱిన్ఱి" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇత్తలైయిలిత్యాది). ఇత్తలైయిలుళ్ళతెల్లామెన్ఱతు -

౨-అ వి.—తార్.——అవతారఙ్గళిలుమ్ చేష్టితఙ్గళిలుమ్ఎన్ఱతు-"పల్ పిఱవి" ఎన్ఱుపిఱవియైచ్చొన్నపోతే-చేష్టితఙ్గళుమ్శొల్లిఱ్ఱామెన్ను మత్తాలే.

ఈ.—(ఎన్ఱుమ్మకిఴ్వేనే) మకిఴ్చ్చియెన్ఱుమ్, అనుభవమెన్ఱుమ్-పర్యాయమ్. అనుభవిప్పేనెన్గిఱార్. ఆక,ఇత్తాలే-స్వరూపముమ్ వెళియిడుకిఱార్. పెరుమానెన్నైయాలే - తమ్ముడైయ శేషత్వముమ్, మఱప్పొన్ఱిన్ఱి ఎన్నైయాలే-జ్ఞాతృత్వముమ్, ఎన్ఱుమెన్నైయాలే - నిత్యత్వముమ్, మకిఴ్వేనెన్నైయాలే - భోక్తృత్వముమ్. ౫.

జీ-ఆ.—దేహాభిమానస్వాతన్త్ర్యాభిమానప్రభృతయః.''మఱప్పొన్ఱిన్ఱి''ఎన్ఱతుక్కు ప్రతికోటిత్వేన, అనుభవరూపేణ నినైప్పై ఎన్నాతే, ''మకిఴ్వేన్'' ఎన్నానెన్నెన్న (మకిఴ్చ్చియెన్ఱుమిత్యాది). ఉక్తవిశేషణఙ్గళాలే జీవస్వరూపయాథాత్మ్యమ్ సిద్ధమాయిఱ్ఱెన్గిఱార్.(ఆకవిత్యాది). ఉక్తార్థోపపాదనమ్ (పెరుమానిత్యాది). ''పెరుమాన్'' ఎన్ఱ - అవనుడైయ శేషిత్వమ్ శొన్నపోతే, తత్ప్రతికోటిత్వేన శేషత్వము మెన్ఱపడి. ఇత్తనైయుమ్. తృతీయాక్షరసిద్ధమితియెన్ఱపడి. క్రమేణాన్వయః. ౫.

ప్ర-తి.—(ఐన్దామ్పాట్టు) (శిఱప్పిలిత్యాది) స్తోత్రే, ''వపురాదిషు యోపి కోపి వా గుణతోసాని యథాతథావిధః। తదహం తవ పాదపద్మయోరహమద్యైవ మయా సమర్పితః''.———(పిఱప్పిల్ పల్ పిఱవిప్పెరుమానై) ఉత్తరనారాయణే, [౧౧] ''ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అన్తః అజాయమానో బహుధా విజాయతే''. ''ఏవఞ్చ సతి జ్ఞానాన్మోక్షస్సుతరాన్దుర్లభ ఇత్యాశఙ్క్యపరిహరతి. విషయస్యాతిభూమిత్వాత్ జ్ఞానదౌష్కర్యశఙ్కానామ్ అవతారేణ సౌలభ్యం తృష్టభోక్తృం తృతీయయా (ప్రజాపతిశ్చరతీతి). యః ప్రజాపతిః- ప్రజానామ్ - అసద్వ్యావృత్తానాం సర్వేషాంపతిః - స్వామీ. రక్షితా; పాతేర్డ్ప్రత్యయః. (గర్భే) గర్భభూతే,సకలప్రమాణానాంభూమిభూతే పరమేపదే. (అన్తః) నిగూఢంచరతి. అథవా సర్వేషుభూతేషు ఆత్మతయాన్తః ప్రవిశ్య హృదయగుహాయాంయశ్చరతి, సః (అజాయమానః) జనిజరాది సకలదురితదూరః. అకర్మవశ్యతయా స్వేచ్ఛయైవ స్వాసాధారణయా దివ్యయా పఞ్చశక్తిరూపయా ప్రకృత్యా (బహుధా) బహుప్రకారమ్. దేవతిర్యఙ్మనుష్యాఖ్యేషు నానావిధేషు భూతజాతేషు వివిధమ్ (జాయతే) యదాయదా ధర్మగ్లాని రధర్మవృద్ధిశ్చ భవతి, తదాతదా, ఏకస్యామపి జాతౌ నానాప్రకారం జాయతే'' ఏవమస్యాశ్శ్రుతేర్నారాయణయతిభిర్వ్యాఖ్యా కృతా. ౫.

తాత్పర్యము.—దేహాతిరిక్తమైన యాత్మయుండనిమ్ము లేకపోనిమ్ము దానియందు నిర్బన్ధములేదు. తనకు జన్మములులేకయున్నను అనేకప్రకారములుగా నవతరించిన సర్వేశ్వరుని కల్యాణగుణచేష్టితములలో నొకటియు మఱువక నెల్లప్పుడు ప్రీతిపూర్వకముగ నేననుభవింపవలయు. ౫.

మూ.—మకిఴ్కొళ్ దెయ్వములోకమలోక । మకిఴ్కొళ్ శోతిమలర్న్దవమ్మానే ।
మకిఴ్కొళ్ శిన్దై శొల్ శెయ్కై కొణ్డు, ఎన్ఱుమకిఴ్వుఱ్ఱునై వణఙ్గవారాయే॥ ౬

ఆ.—(మకిఴ్కొళ్) పరమకారుణ్యత్తాలేయిజ్జగత్తైయెల్లామ్బడైత్తరుళినవనే!, ఎన్నుడైయసర్వకరణఙ్గళాలుమ్ సర్వకాలముమ్ త్వదనుభవైకస్వభావనాయ్కొణ్డునై యనుభవిక్కుమ్బడి వన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్. ౬

అన్వ.—మకిఴ్కొళ్ తెయ్వమ్ ఉలోకమ్ (౩) అలోకమ్ మకిఴ్ కొళ్ (౬) శోతి మలర్న్ద అమ్మానే (౯) మకిఴ్కొళ్ శిన్దై శొల్ (౧౨) శెయ్కై కొణ్డు ఎన్ఱుమ్ (౧౫) మకిఴ్వుఱ్ఱు ఉన్నై వణఙ్గ (౧౮) వారాయ్, (౧౮).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇన్దవాన్తరానుభవమడియాక బాహ్యానుభవత్తై యపేక్షిక్కిఱార్.

సుఖప్రచురమాన, దేవతావర్గమ్, జ్ఞానప్రకాశయుక్తమానమనుష్యవర్గమ్, (౩) ప్రకాశరహితమానతిర్యక్స్థావరఙ్గళ్, తేజస్వియాల్ వన్దవుకప్పై, ఉడైత్తాన, (౬) జ్యోతిఃపదార్థఙ్గళాయ్కొణ్డు, ౧ ''బహుస్యామ్'' ఎన్గిఱకణక్కిలే విస్తృతనాన, స్వామియా

వనే!, (౯) ఉన్సక్కలాభిముఖ్యత్తాలే ప్రీతియుక్తమాన, నినైవైయుమ్, ఉక్తియైయుమ్, (౧౨) క్రియైయైయుమ్, కొణ్డు, సర్వకాలముమ్, (౧౫) ఆనన్దనిర్భరనాయ్ కొణ్డు, నాన్ ఇక్కరణత్రయవ్యాపారత్తైయుణ్డాక్కిత్తన్దవునై, అనుభవిక్కుమ్బడి, (౧౮) ఎపొన్దరుళివరవేణుమ్. (౧౯) ఉలోకమలోకమెన్ఱు-చేతనాచేతనఙ్గళాకవుమామ్. ౬.

అర్థము.—ఆనన్దముకలవారగు దేవతలు అచిద్వస్తువులు(3)లోకభిన్నమైనచిద్వస్తువులు(ప్రకాశకత్వముగు) సంతోషము కల(౬) తేజఃపదార్థములు(వీటికినిర్వాహకుడును) వ్యాపించినవాడును నైన ఓ! స్వామీ!(౯)ప్రీతితోఁగూడిన తలంపును మాటలను (౧౨) క్రియలను (వీటినిసాధనముగాఁ)జేసికొని సర్వకాలములందును (౧౫) ప్రీతియుక్తుడనై నిన్ను నమస్కరించువట్లు (౧౮) సేవచేయవలయు. (౧౯). ౬.

ఈ.—ఆఱాయిరప్పడి. దేవాదిపదార్థఙ్గళైయుణ్డాక్కినాప్పోలే, ఎన్నైయుమునైయనుభవిప్పేనామ్బడి యాకప్పణ్ణవేణుమెన్గిఱారాతల్. అన్ఱియే, దేవాదిపదార్థఙ్గళుక్కు ఓరోస్వభావమ్ నియతమామ్బడిపణ్ణినాప్పోలే, ఎనక్కునైయనుభవిక్కుమతు నియతస్వభావమామ్బడిపణ్ణియరుళవేణుమెన్గిఱారాతల్.

(మకిఴ్కొళ్ తెయ్వమ్) భోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానఙ్గళాలే మనుష్యరిఱ్కాట్టిలానన్దప్రచురరాయిరున్దుళ్ళదేవర్కళ్. (ఉలోకమ్) లోక్యతఇతి-లోకః ఎన్గిఱపడియే, చక్షురాదికరణఙ్గళుక్కు విషయమానవచిత్తు. (అలోకమ్) ఇవఱ్ఱైగ్రహిక్కుమ్సాధనఙ్గళాల్ గ్రహిక్కప్పడాతేశాస్త్రైక సమధిగమ్యమానచిద్వస్తు. (మకిఴ్కొళ్ శోతి) దాహకమాన తేజఃపదార్థమ్. చన్ద్రసూర్యర్కళెన్నవుమామ్. ఇవఱ్ఱైయుణ్డాక్కినసర్వేశ్వరనే! ౧ "బహుస్స్యామ్" ఎన్గిఱపడియే తత్తద్వికాసమాకైయాలే (మలర్న్దవెన్గిఱార్) చిదచిద్విశిష్టబ్రహ్మమే కారణముమాయ్ కార్యముమాకక్కడవతితే. నీర్శొన్నవైయెల్లామ్శెయ్తమైయుణ్డు, ఉమక్కిప్పోతు శెయ్యవేణ్డువతు తానెన్నెన్న.(మకిఴ్కొళ్ళిత్యాది)ఎన్నుడైయహృదయమునైయనుభవిత్తు మకిఴ్చ్చియైయుడైత్తామ్బడి పణ్ణవేణుమ్. ఎన్నుడైయవాగ్వ్యవహారముమప్పడియేయాకప్పణ్ణవేణుమ్, ఎన్నుడైయవ్యాపారముమ్ ప్రీతిపురస్సరమాకప్పణ్ణుమ్ కైఙ్కర్యమాకవేణుమ్, నానుమ్తనియేయనుభవిత్తు ప్రీతియైయుడైయేనామ్బడిపణ్ణవేణుమ్, ఎన్ఱుమిప్పడి నానునైయనుభవిక్కుమ్బడిపరవేణుమ్. ౬.

జీ-అ.—ఆఱాయిరప్పడి (మకిఴ్కొళ్ళిత్యాది). మున్దినవవతారికై - "మలర్న్ద" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి, ఇరణ్డావతు - "మకిఴ్కొళ్" ఎన్ఱవిశేషణత్తైప్పఱ్ఱి. ఓరోస్వభావమెన్ఱతు-ఆనన్దిత్వేన్ద్రియగోచరత్వతదగోచరత్వఙ్గళ్.

అల్లాతార్క్కుమ్ మకిఴ్చ్చియుణ్డాయిరుక్క, ఇవర్కళై "మకిఴ్చ్చియై యుడైయవర్కళ్" ఎన్బానెన్నెన్న (భోగేత్యాది). మకిఴ్కొళ్-ఆనన్దత్తైయుడైయ. అగ్నిక్కుమకిఴ్చ్చియావతు-దాహకత్వమ్. దాహకత్వస్యాగ్నేరానన్దహేతుత్వాదితిభావః. చన్ద్రసూర్యర్కళుక్కు మకిఴ్చ్చి-ప్రకాశకత్వమ్. "మలర్న్ద" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్. (బహుస్స్యామిత్యాది). బ్రహ్మవికాసఏవకింజగదిత్యత్రాహ (చిదచిద్విశిష్టేత్యాది). చిదచిద్విశిష్టపదేన - బ్రహ్మస్వరూపవికారః కిన్నస్యాదితిశఙ్కాచపరిహృతా. "మకిఴ్కొళ్ - శిన్దై, మకిఴ్కొళ్ - శొల్, మకిఴ్కొళ్ - శెయ్కై" ఎన్ఱపడి. ౨*ముడియానేయిఱ్కరణఙ్గళైయుడైయరాకైయాలే "ఇవైయెల్లామ్మకిఴ్చ్చియుడైత్తామ్బడిపణ్ణవేణుమ్"ఎన్నక్కూడుమిల్లై. ఇత్తాల్ తాత్పర్యమ్-ప్రీతిపూర్వకమాక నానినైక్కైక్కాకవుమ్ శొల్లుకైక్కాకవుమ్ శెయ్కైక్కాకవుమెన్ఱపడి. ముతల్ మూన్ఱుపాట్టిలేయుమ్ - కరణత్రయఙ్గళాలు మపేక్షిత్తపేఱ్ఱై, "మకిఴ్కొళ్" ఎన్ఱుప్రీతిపూర్వకమాకవేణుమెన్నుమతువుమ్, తాముమనుభవిత్తు మకిఴవేణుమెన్నుమతువు మిప్పాట్టుక్కువిశేషమ్. కీఴ్త్తిప్పాట్టిలిప్పాట్టుక్కువిశేషమ్-కరణత్రయఙ్గళోడే తాముమనుభవిక్కై. మకిఴ్కొళ్ తెయ్వమిత్యారభ్య, శోతియాయ్కొణ్డుమలర్న్దవమ్మానే!,మకిఴ్కొళ్శిన్దైశొల్శెయ్కైకొణ్డు ఎన్ఱుమ్ నానుమ్మకిఴ్వొఱ్ఱు ఉనైవణఙ్గవారాయిత్యన్వయః. ౬.

అ-అ.వి.—3 "తీముఱ్ఱత్తెన్నిలఙ్గైయూట్టినాన్" ఇత్యాదౌ-దాహకత్వస్యవహ్నేస్తృప్తిహేతుత్వేనాభిధానాత్, "మకిఴ్కొళ్" ఇత్యనేన-వహ్నేరానన్దహేతుభూతందాహకత్వముచ్యత ఇత్యభిప్రాయేణాహ (దాహకమానవితి). ౬.

ఈ.—వత్తైత్తవిర్క్కవుమామిత్తే. అకవాయ్ పెరియతిరునాళాయ్చ్చెల్లానిన్ఱతు. నిరతిశయభోగ్యనాన వున్నై బాహ్యసంశ్లేషమ్పణ్ణాతపోతు ధరిక్కమాట్టాత వెన్నుడైయహృదయత్తిలేయున్నై క్కొణ్డు పుకున్దువైక్కుమిడత్తిల్, ఒరునాళుమమైయాతపడి యిరుక్కిఱవనే! (ఎనక్కెన్ఱుమెక్కాలే) ఎనక్కెల్లాక్కాలత్తిలుమెల్లావవస్థైయిలుమ్, వారాయ్-వరవేణుమ్. ఉన్ తిరుప్పాతమలర్క్కీழ் పేరాతేయాన్ వన్దడైయుమ్పడి తారాతాయెన్నుతల్, వారాయెన్నుతల్. ౭.

శీ-అ.—విట్టాలిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (నిరతిశయేత్యాది). "వైప్పిల్"-(వైక్కుమిడత్తిల్) అమైయాతపడి-తృప్తనాకాతపడి. తారాతాయెన్నుతల్ వారా యెన్నుతల్ ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ - "యాన్ వన్దడైయుమ్పడి" ఎన్ఱతుక్కు - "తారాతాయ్" ఎన్ఱత్తోడే యన్వయమాతల్, 'వారాయ్" ఎన్ఱత్తోడే యన్వయమాతలెన్ఱు. ముద్దినపక్షత్తుక్కు - ఉన్ తిరుప్పాతమలర్క్కీழిత్యారభ్య, ఎక్కాలుమ్ వారాయిత్యన్వయః. ద్వితీయపక్షత్తుక్కు-ఉన్నైత్తారాతాయ్, ఉన్నైయెన్నుళ్ వైప్పిలిత్యారభ్య, ఎక్కాలుమున్ తిరుప్పాతమలర్క్కీழ్ పేరాతే యాన్ వన్దడైయుమ్పడి వారాయెన్ఱన్వయమ్. ఇప్పక్షత్తిల్, "ఉన్నై" ఎన్ఱతై-"తారాతాయ్" ఎన్ఱతిలుమ్కూట్టువతు. ౭.

అ-అ-వి.—(ఎన్ఱుమెక్కాలుమితి) ౧ "అహరహస్సన్ధ్యాముపాసీత" ఇతివత్, అనుదినంకాలవిశేషసమాగమనంపునస్తద్వ్యతిరిక్తకాలవిశేషేష్వనాగమనంచ వ్యావర్తయతి-"ఎక్కాలుమ్" ఇతి; తదాహ (ఎల్లాక్కాలత్తిలు మెల్లావవస్థైయిలుమితి). ౭.

తాత్పర్యము.—నీయొక్క నిరతిశయభోగ్యములైన దివ్యపాదారవిందములకు పరతంత్రుఁడనగుచు సర్వకాలసర్వావస్థలయందును కైంకర్యములను జేయుటకవకాశమును నాకుఁ బ్రసాదించని ఓ! స్వామీ! నిరతిశయభోగ్యభూతుఁడైన నీతో సంశ్లేషింపకనుండునప్పుఁడు సత్తలేని నా హృదయమునందు వేంచేసియున్న చో నిరతిశయానందకరుఁడైన నీవు సర్వకాలసర్వావస్థలయందును వేంచేసి సేవసాదింపకృపచేయవలయు. ౭.

మూ.—ఎక్కాలత్తెన్దైయాయెన్నుళ్ మన్నిల్, మట్ట్రెక్కాలత్తిలుమ్యాతొన్ఱుమ్ వేణ్డేన్ ।
మిక్కార్వేతవిమలర్విழுజ్గుమ్, ఎన్నక్కారకనియేయున్నైయానే ॥ ౮॥

అ.—(ఎక్కాలత్తు) ఎక్కాలముమెన్నై యెల్లావడిమైయుఞ్జెయ్విత్తుక్కొణ్డెన్నుళ్ళే మన్నిలున్నైప్పెన్నైయొరుకాలము మొన్ఱువుమపేక్షిక్కిలేన్ ఎన్ఱుకొణ్డెమ్బెరుమానైయపేక్షిత్తు, పిన్నైయు మెమ్బెరుమానుక్కడిమైశెయ్కైయిలుళ్ళ స్పృహైయాలే, ఎమ్బెరుమానై, యుళ్ళపడికణ్డనుభవిక్కిఱ మహాత్మాక్కళోడే సెన్ఱిఱార్. ౮.

అన్వ.—మిక్కార్ వేతమ్ విమలర్ (౩) విழுజ్గుమ్ ఎన్ అక్కారమ్ (౬) కనియే ఎక్కాలత్తు ఎన్దైయాయ్ (౯) ఎన్నుళ్ మన్నిల్ మట్ట్రు(౧-౨) ఎక్కాలత్తిలుమ్యాతు ఒన్ఱుమ్ (౧౪) ఉన్నై యాన్ వేణ్డేన్. (౧౮).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, అత్యల్పకాలానుభవమ్బెఱిలుమతొழియ వేఱొన్ఱుమ్వేణ్డావెన్గిఱ వత్యభినివేశత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

అతిశయితస్వభావరాయ్, వైదికాగ్రేసరరాన, నిర్మలరానవర్కళ్, (౩) తజ్గళాదరాతిశయత్తాలే కబళీకరిత్తనుభవిక్కుజ్గణక్కిలే, ఎనక్కు, అక్కారక్కన్దోయ్స్న, (౬) కనిపోలేభోగ్యభూతనానవనే!, ఏతేనుమల్పకాలత్తిలేయాకిలుమ్, ఎనక్కుస్వామియాననాకారడ్దోన్ఱవ్పడి, (౯) ఎన్నుళ్ళే, ప్రకాశిప్పిక్కున్నిఱ్కప్పెఱిల్, ఇతొழియ, (౧-౨) ఎల్లాక్కాలత్తిలుమ్, ఏతేనుమ్, ఒన్ఱైయుమ్, (౧౪) ఉన్నై, నాన్, అపేక్షియేన్. (౧౮). ౮.

అర్థము.—మిక్కిలియతిశయముకలవారును వైదికులును పరిశుద్ధులును నైనవారు(౩) అనుభవించురీతిన నాకు చక్కరతోఁగలిసిన(౬) పండువలె (భోగ్యభూతుఁడా!) ఎట్టికాలమందును నాకుస్వామియు (౯) నామనస్సునందు వేంచేసియున్నచో తక్కిన (౧౨) ఏకాలముల యందును ఏదైన ఒకటిని (౧౪) నిన్ను నేను ప్రార్థింపను. (౧౫). ౮.

ఈ.—ఎట్టామ్పాట్టు. అత్యల్పకాలమాకిలుమ్ శేషియాయ్ ఎన్నోడే సంశ్లేషిక్కప్పెఱిల్, పిన్నై యొరుకాలము మితువుమ్ వేణ్డా ఎన్ఱు, తమక్కు అడిమైశెయ్ కైయిలుణ్డానవిడాయిన్నికుతియై యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్.

(ఎక్కాలమిత్యాది) ఇతుక్కు ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్యుమ్పడి - "ఇనిక్కాటిడవొణ్ణాతపడి శిఱుకూఱాన అత్యల్పకాలత్తిలుమ్, నీస్వామియానముఱైతప్పాతపడి ఎన్ హృదయత్తిలేవన్దుపుకురప్పెఱిల్, మఱ్ఱైక్కాలత్తిలుమ్-ఇతొழிన్దఎక్కాలత్తిలుమ్, యాతొన్ఱుమ్ వేణ్డేన్, పిన్నైయితుతానుమ్ వేణ్డేన్. జ్వరసన్నిపతితర్, 'ఒరుకాల్ నాక్కుననైక్క' ఎన్ను మాపోలే. 'క్షణకాలమనుభవిక్కవమైయుమ్' ఎన్నుమ్పడియాన విషయముణ్డో వెన్న (మిక్కారిత్యాది) భగవదనుభవత్తిల్ మిక్కారాయ్, ౧'యత్రఋషయః ప్రథమజా యేపురాణాః' ఎన్గిఅపడియే వేదత్తిలే విమలరాకప్రతిపాదిక్కప్పట్టుళ్ళ నిత్యసూరికళనుభవియానిన్ఱుళ్ళ, అక్కారమ్పొలవుమ్ కనిపోలవుము ణ్డానవున్నుడైయభోగ్యతాతిశయత్తైఎనక్కు ప్రకాశిప్పిత్తవనే!. అక్కారమ్ - వృక్షమాయ్, అతుకోట్పుక్కుప్పழுత్తపழமెన్పా లేనిరతిశయభోగ్యనానవనే!. అక్కారక్కని ఎన్గిఅవితు - అవర్కళుక్కు సర్వవిధభోగ్యజ్గళుమ్ తానేయెన్నుమిడత్తుక్కు పలక్షణమ్. (ఉన్నై యానే) ఇప్పడిసిరతిశయభోగ్యనానవున్నై, ఉన్ శుపడతిన్దనాన్, ఎక్కాలత్తైనైయాయెన్నుళ్ మన్నిల్ మఱ్ఱైక్కాలత్తిలుమ్ యాతొన్ఱుమ్ వేణ్డేన్." ఇత్తైయెమ్పెరుమానార్ కేట్టరుళి, "ఇతుపొరుళ్ఱుకియతు; ఇవ్వార్ప్యారుడైయప్రకృతిక్కుచ్చేరాతు, పెఱిలుమ్ పెఱాతొழியిలుమ్ శిఱుక కొల్లమాట్టార్; ఇజ్గనేయాకవేణుమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ వర్.

(ఎక్కాలత్తిత్యాది) ఎల్లాక్కాలత్తిలుమెనక్కు శేషియాననీ, నాన్ శేషమానముఱై తప్పామేవన్దు ఎన్ హృదయత్తిలేపుకురప్పెఱిల్, ఎక్కాలత్తిలుమ్ - ఇక్కాలమెల్లా వఱ్ఱిలుమ్, (మఱ్ఱు - యాతొన్ఱుమ్ వేణ్డేన్) పిన్నైయితొழிన్దమఱ్ఱొన్ఱైయుమ్ నాన్ వేణ్డేన్. ౮.

జీ-అ.—ఎట్టామ్పాట్టు (ఎక్కాలత్తిత్యాది) ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిలే యవతారికై (అత్యల్పకాలమిత్యాది).

కూఱిడ - భాగిక్క. శిఱుకూఱాన - అణుమాత్రమాన. స్వామియానముఱైఅయెన్ఱతు - ఎన్నైయాయ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి. ఇతొழிన్ద- ఇన్దవత్యల్పకాలమొழிన్ద. "యాతొన్ఱుమ్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (పిన్నైయితుతానుమిత్యాది). పిన్నైయితుతానుమ్ వేణ్డేన్ - పిన్నైయిప్పడిప్పట్టవత్యల్పక్షణకాలానుభవముమ్ వేణ్డేన్. అప్పడియొరుకాలనుభవిప్పిత్తాల్ పిన్నైయర్థియారోవెన్న (జ్వరేత్యాది). (యత్రఋషయ ఇత్యాది) సూక్ష్మదర్శిత్వవాచియానఋషిశబ్దత్తాలే - భగవదనుభవాధిక్యమ్ శొల్లప్పడుకిఱతు. పురాణాః - పురాపినవాః. భగవదనుభవేనిత్యాపూర్వాః. ఏతేన - విమలత్వంసిద్ధమ్. అక్కారమ్ - శక్కరైక్కట్టి. అక్కారత్తినుడైయకనియెన్ఱు అర్థాన్తరమ్. (అక్కారమ్ వృక్షమాయిత్యాది). కోట్పుక్కు - నూతనమాక. మున్దినవర్థత్తిలే యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (అక్కారక్కనియేయెన్గిఅవిత్యాది). శిఱుకకొల్లుకై - అల్పమాక వాశైప్పడుకై. ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిలే, "ఎక్కాలత్తు" ఎన్ఱతు - అత్యల్పకాలత్తిలుమెన్ఱపడి. ఎమ్పెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలే, "ఎక్కాలత్తు" ఎన్ఱతు - ఎల్లాక్కాలత్తిలుమెన్ఱపడి. (మఱ్ఱు - యాతొన్ఱుమ్ వేణ్డేన్) భగవద్వ్యతిరిక్తపురుషార్థజ్గళొన్ఱుమ్ వేణ్డేన్. ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిలే, మిక్కార్ వేతవిమలర్ విழுజ్గుమ్ ఎన్నక్కారక్కనియే - ఎక్కాలత్తైనైయాయెన్నుళ్ మన్నిల్ మఱ్ఱైక్కాలత్తిలుమ్ - యాన్ - ఉన్నై - యాతొన్ఱుమ్ వేణ్డేనిత్యన్వయః. ఎమ్పెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలే, మిక్కార్ వేతమిత్యారభ్య, కనియే - ఎక్కాలత్తైనైయాయెన్నుళ్ మన్నిల్ - ఎక్కాలత్తిలుమ్ - యాన్ - ఉన్నై - మఱ్ఱు - యాతొన్ఱుమ్ వేణ్డేనిత్యన్వయః. ౮.

ప్ర-తి.—(ఎట్టామ్పాట్టు) (ఎక్కాలత్తైయిత్యాది) (వేతవిమలర్) యజుషి [అష్ట-3] "తమనుప్రేహిసుకృతస్యలోకమ్ [పం-౧౦౬] యత్రఋషయః ప్రథమజాయేపురాణాః [పం-౬౨] [య-వే-కా-౫-ప్ర-౭-అ-౭.] యదాకూతాత్సమసుస్రోద్ధృతో వామనసోవాసంభృంచక్షుషోవా ఏతంసధస్థపరి తేదదామియమావహాచ్ఛేవధింజాతవేదాః అన్వాగన్తా యజ్ఞపతిర్వోఅత్రతంస్మజానీతపరమేవ్యోమన్". ౯

తాత్పర్యము.—అతిశయితస్వభావులును పరమవైదికులును నైననిర్మలాన్తఃకరణులుతమయాదరాతిశయముచే గబళీకరించియనుభవించురీతిన వానినీనిరతిశయభోగ్యతప్రకాశించునట్లు నాహృదయమునందు వేంచేసియున్నచో ఈపురుషార్థమునుతప్పయితరములను నేనుప్రార్థింపలేదు.

మూ.—యానేయెన్నై యఱియకిలాతే । యానేయెన్ఱనతేయెన్ఱిరున్దేన్ ।
యానేనీయెన్నుడైమైయునీయే । వానేయేత్తుమెమ్ వానవరేత్తే ॥ ౯

అ.—(యానే) నానుమెన్నుడైమైయుమునక్కే యడిమైయాయిరుక్కచ్చెయ్తే, ఇతుక్కుమున్బుపోనకాలమెల్లామ్ "ఉనక్కడిమై" యెన్నుమిడత్తైయఱియాతే, నానెన్ఱుమెన్నుడైయతెన్ఱుమ్ జ్ఞానస్వాతన్త్ర్యాభిమానత్తాలేవప్పనానేనెన్ఱు తమ్ముడైయ ఇழవైయనుసన్ధిత్తుఅత్యన్తమవన్నరాయ్,స్వభావతఏవాస్ఖలితజ్ఞానరాయొరుక్షణమాత్రముమెమ్బెరుమానైయిழవాతేతిరునాట్టిలేయిరున్దనుభవిక్కుమవర్కళ్తారోః వెన్గిఱార్. ౯

అన్వ.—యానే ఎన్నై అఱియ (3) కిలాతే యానే ఎన్ఱనతే (౬) ఎన్ఱు ఇరున్దేన్ వానే (౯) ఏత్తుమ్ ‡ అవ్వానవర్ ఏత్తే(౧౨) యాన్ నీయే ఎన్నుడైమైయుమ్ (౧౫) నీయే.(౧౬)

పన్ని.—అనన్తరమ్, సమ్బన్ధమపృథక్సిద్ధమాయిరుక్కవనాద్యజ్ఞానత్తాలే యహఙ్కారమమకారదూషితనాయిழన్దేనెన్గిఱార్.

నాన్తానే, ఎన్ విషయత్తిలే, యాథాత్మ్యజ్ఞానమ్, (3) ఇల్లామైయాలే, నాన్ స్వతన్త్రనేయాకవుమ్, ఎన్నైయొழిన్దవైయెన్నుడైమైయాకవుమ్,(౬)అహఙ్కారమమకారఙ్గళై ప్పణ్ణి, ముడిన్దుపోకాతే ఆత్మనిత్యత్వమనర్థావహమామ్బడియిరున్దేన్, ఇప్పొழువుకేడిన్ఱియిలేయాథాత్మ్యజ్ఞానమ్నడైయాడుమ్పరమపదమాక, (౯) ఉన్నుడైయసమ్బన్ధత్తైయేత్తుమ్బడి, అఙ్గుళ్ళార్క్కు, శేషియానశౌరుక్కుత్తొన్ఱవిరుక్కుమవనే!, (౧౨) అర్థస్థితియుణర్న్దాల్ నాన్, నీయేయెన్నలామ్బడి యపృథక్సిద్ధప్రకారభూతనాయిరుప్పన్,ఎన్నుడైమైయానవైయుమ్, (౧౫) ఉనక్కప్పడి ప్రకారమాయ్కొణ్డునీయే యెన్నలామ్బడియాయిరుక్కుమ్.(౧౬) ౯.

అర్థము.—నాకు నావిషయమైన యాథాత్మ్యజ్ఞానము(3)లేనందున నేను(స్వతంత్రుఁడు) నాది (౬) అని (తలఁచి) యుంటిని. పరమపదమంతయు (౯)స్తుతించునట్లు అక్కడుండు నిత్యసూరులకుశ్రేష్ఠుఁడా!(౧౨)నేను నీవే(నీకుప్రకారమే)నాధనమును(౧౫)నీవే(నీకుప్రకారమే). (౧౬) ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. "మిక్కార్ వేతవిమలర్ విழుఙ్గుమ్" ఎన్ఱునిత్యసూరికళ్ నిత్యానుభవమ్బణ్ణుకిఱపడియై యనుసన్ధిత్తార్ : అవర్కళోడొత్త ప్రాప్తితమక్కుణ్డాయిరుక్క ఇழన్దిరుక్కిఱపడియైయు మనుసన్ధిత్తు, అనర్థప్పట్టేనెన్గిఱార్.

. జీ-అ.—ఒన్బతామ్పాట్టు (యానేయెన్నైయిత్యాది). ప్రాప్యనిష్కర్షమ్ పణ్ణుకిఱవిడత్తిల్ "అహఙ్కారమమకారవశ్యనాయ్క్కైప్పోనేన్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్కైక్కు ప్రసఙ్గమేతెన్న (మిక్కార్ వేతమిత్యాది). ప్రాప్తి - శేషత్వమ్.

‡ "ఏత్తుమవ్వానవరేత్తే" ఎన్ఱుమొరు పాఠమ్.

ఈ.—(యానే) ఎన్ఱు ముదలాన భగవత్కృతమల్ల, అవన్ ౧*ఎతిర్ శూழల్ పుక్కు త్తిరియానిఱ్క, నానేకడీర్ వినాశ త్తై చూழ్త్తుక్కొణ్డేనెన్గిఱార్. (ఎన్నైయఱియకిలాతే) రాజపుత్రన్ వేడన్ కైయిలేయకప్పట్టుత్తన్నై వేడనా ప్రతిప త్తిపణ్ణుమాప్పోలే, సర్వేశ్వరనుక్కు ప్రకారభూతనాన ఎన్నైయఱియాతే. (యానే యెన్ఱనతే యెన్ఱి రున్దేన్) "అవనుమ్ అవనుడైమైయుమ్" ఎన్ఱిరుక్కైక్కు తవిర్న్దు, నానుమెన్నుడైమైయుమెన్ఱు పదుత్తి కొణ్డుపోన్దేన్. (ఇరున్దేన్) ఇప్పడి నెడునాళ్ పోరుకిఱవిడ త్తిల్ ఒరునాళనుతాపమ్ పిఱక్కవుమా మిఱే. అతిల్ త్తైక్కృతకృత్యనాయ్ నిర్భరనాయిరున్దేన్; ౨[తీవినైయేన్ వాళావిరున్దేన్] ఎన్ఱుమాప్పోలే ౩"అహంసర్వంకరిష్యామి" ఎన్నైక్కు ప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్క, ఒరుకార్యమిల్లాతారైప్పోలే కై యొழிన్దిరున్దేన్. "ముడిన్దేన్" ఎన్ఱాప్పోలే యిరుక్కిఱతిఱే; ఒరునాళైయిழవే పోన్దిరుక్క, అనాదికాలమిழన్దుపోన్దేన్.

అజ్ఞనన్ఱో, అర్థత త్త్వమెన్న (యానేనీ) ౪"అహంమనురభవంసూర్యశ్చ" ఎన్ఱానిఱ్పర్ కళాయిఱ్ ముద క్తర్, ౫"మ త్తస్సర్వమహంసర్వమ్" ఎన్ఱానిఱ్పర్ సంసార త్తిల్ తెళివుడైయార్; ౫"అహంబ్రహ్మాస్మి"-"నా రాజపుత్రన్" ఎన్ఱుమాప్పోలే, "నాన్ బ్రహ్మమ్" ఎన్నలామ్పడియితే సమ్బన్ధమిరుక్కుమ్పడి. ౬"సవాసుదేవః ఎన్ఱతువాసుదేవశరీరమెన్ఱపడియితే. (ఎన్నుడైమై యుమ్నీయే) ౭"యస్యైతేతస్యతద్ధనమ్" ఎన్ఱుమాప్పో ఇతెజ్గేపరివూఱక్కణ్ శొల్లుమ్వా త్తైయెన్న; నిత్యసూరికళడైయవిప్పడియన్ఱోవున్నై యనుభవిప్పతు. "మఞ్హా కోశ న్తి" ఎన్గిఱపడియే (వానేయేత్తుమెన్గిఱతు) (ఎమ్వానవరేతే) అవర్కళ్ తఙ్గళ్ శేషత్వానురూపమా

జీ.అ.—అవధారణార్థమ్ (ఎన్ఱుముదలిత్యాది). (భగవత్కృతమల్లవితి) ౮"మత్పాపమేవాత్రనిమి త్తమాసీత్," ౯"శక్యే మద్భాగ్యసం యాత్" ఇత్యాదివత్. శూழ్త్తు - సమ్పాదిత్తు. "యానేయెన్ఱనతే" ఎన్గిఱవేవకారార్థమ్ (అవనుమిత్యాది). పదుత్తు-విభజిత్తు. "ఇరున్దేన్" ఎన్ఱతుక్కు వాసనై (ఇప్పడియిత్యాది). ఉక్తార్థత్తుక్కు సంవాదమ్ (తీవినైయేనిత్యాది) పెరియతిరువన్దాతి. దుష్కర్మత్తైప్పణ్ణిననాన్ వ్యర్థ యిరున్దువిట్టేనెన్ఱు పాశురార్థమ్. "వాళావిరున్దేన్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (అహంసర్వమిత్యాది). "ఒழிన్దేన్" ఇత్యస్యభావమ్ (ముడి త్యాది). "కీழ్నాళ్కళెల్లామ్" ఇత్యస్యభావమాహ (ఒరునాళైయిత్యాది). అత్ర ౧౦"యస్మహూర్తమ్" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్.

"యానేనీ" ఎన్గిఱసామానాధికరణ్యమ్-శరీరాత్మభావనిబన్ధనమెన్ఱుతిరువుళ్ళమ్పత్తి, ఇప్పడియైక్యమాకచ్చొన్నపేరుణ్డోవెన్న (అహ మనురభవమిత్యాది). బృహదారణ్యకేచతుర్థబ్రాహ్మణే, "తద్ధైతత్పశ్యన్ ఋషిర్వామదేవః ప్రతిపేదే అహంమనురభవంసూర్యశ్చేతితదిద మ్ప్యేతర్హి యఏవంవేదాహంబ్రహ్మాస్మీతి". ఏతత్ - బ్రహ్మ. పశ్యన్ - వామదేవః - ఋషిః- అహంమనురభవంసూర్యశ్చాభవమ్-ఇతిప్రతిపే ప్రథమేంశే ఏకోనవింశే ప్రహ్లాదస్తోత్రమ్, "యత్రసర్వంయతస్సర్వంయస్సర్వంసర్వతశ్చయః । సర్వగత్వాదనన్తస్యసఏవాహమవస్థితః। మ స్సర్వమహంసర్వం మయిసర్వంసనాతనే। అహమేవావ్యయోనన్తః" ఇత్యాది. ఏవంప్రయోక్తుమ్ హేతుమాహ (అహంబ్రహ్మాస్మీత్యాది). స న్ధమ్ - ప్రకారప్రకారిభావః, కార్యకారణభావశ్చ. "సవాసుదేవః" ఇతి - ఐక్యమేవహ్యభిధీయత ఇత్యత్రాహ (సవాసుదేవఇత్యాది ద్వితీయేంశేద్వాదశే, "జ్ఞానంవిశుద్ధంవిమలంవిశోకమశేషలోభాదినిరస్తసఙ్గమ్।ఏకంసదైకంపరమఃపరేశస్సవాసుదేవోనయతోన్యదస్తి". (య తఇత్యాది). మహాభారతే ఉద్యోగపర్వణి ధృతరాష్ట్రంప్రతివిదురః, "త్రయఏవాధనారాజన్ భార్యాదాసస్తథాసుతః। యత్తేసమధిగచ్ఛ యస్యైతేతస్యతద్ధనమ్". "వానేయేత్తుమ్" ఎన్గిఱతుక్కు - ఒరునాడాకవేత్తుకిఱ విత్యముమర్థం హృదినిధాయాహ (నిత్యసూరికళిత్యాది

అ-అ-వి.— ౮ "నమన్థరాయానచమాతురస్యా దోషోనరాజ్ఞోనచరాఘవస్య। మత్పాపమేవాత్రనిమి త్తమాసీద్వనప్రవేశేరఘునన్దనస ౯ "ఖ్యాతఃప్రాజ్ఞఃకృతజ్ఞశ్చసానుక్రోశశ్చరాఘవః। సద్వృత్తోనిరనుక్రోశశ్శఙ్కే మద్భాగ్యసఙ్క్షయాత్" ఇతివత్. ——౧౦"యస్ముహ ర్తంక్షణంవాపి వాసుదేవోనచిన్త్యతే।సాహానిస్తన్మహచ్ఛిద్రంసాభ్రాన్తిస్సాచవిక్రియా".——(అజ్ఞనన్ఱో అర్థత త్త్వమెన్నవితి) "అహ మను" ఇత్యేవహిసర్వేషాంప్రతీతిర్వ్యవహారశ్చ, సకలజనసిద్ధప్రతీతివ్యవహారాభ్యాం హ్యర్థనిర్ణయ ఇతిప్రశ్నే సతీత్యర్థః.

౧॥ ౧౭-౯. ౨॥ పెరి-అ-౮-౨. ౩॥ రా-అ-౩౧-౨౫. ౪॥ బృ-ఉ-౩-౪. ౫॥ వి-పు-౧-౧౯-౮౫.
౬॥ వి-పు-౨-౧౨-౪౫. ౭॥ భార-ఉ. ౮॥ ౯॥ రా-సు-౨౬-౧౩. ౧౦॥

ఈ.—అడిమైశెయ్యానిఱ్ఱ్, ఇవనుమ్ తన్ శేషిత్వత్తాల్ వన్ద పుకర్షన్దోన్ఱ విరుక్కుమిరుప్పు. ఎన్ఎన్ఱు - ఎనక్కుమవర్ కళ్ళోడొ త్తప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్క, ఇఱ్ఱన్దనర్థప్పట్టేనెన్గిఱార్. ౯.

జీ-అ —"ఏత్తుమ్" ఎన్గిఱపదసామర్థ్యత్తాలే, "వాన్" ఎన్గిఱవిత నిత్యసూరికళైచ్చొల్లుకిఱతెన్నపడి. "ఎమ్" ఎన్దతు-ఏత్ ఱుక్కువిశేషణమ్. వానేయేత్తుమెమ్ వానవరేఱే - యానేయెన్నైయిత్యారభ్యాన్వయః. ౯.

ప్ర-తి.—(ఒన్బతామ్పాట్టు) (యానేయెన్నైయఱియవిత్యాది) (ఇదన్దే) అయోధ్యాకాణ్డే, [౩౧] భవాంస్తుసహవైదేహ్యాగిరిసానుషురంస్యతే । అహంసర్వంకరిష్యామిజాగ్రతస్స్వపతశ్చతే॥౨౫॥".—(యానేనీ) బృహదారణ్యకే [౩] చతుర్థబ్రాహ్మణే, "బ్రహ్మవాఇదమేకఏవాగ్రఆసీత్తదాత్మానమేవావైదహం బ్రహ్మాస్మీతితస్మాత్తత్సర్వమభవత్తద్యోయోదేవానాం ప్రత్యబుధ్యతసఏవతదభవత్ తథాఋషీణాంతథామనుష్యాణాం తద్ధైతత్పశ్యన్నృషిర్వామదేవః ప్రతిపేదేఅహంమనురభవంసూర్యశ్చేతి తదిదమప్యేతర్హియఏవం వేదాహం బ్రహ్మాస్మీతిసఇదంసర్వంభవతి". —ప్రథమాంశే ఏకోనవింశేసముద్రాన్తర్నిపాతితస్యప్రహ్లాదస్యస్తోత్రమ్, "ఓన్నమోవిష్ణవేతస్మైనమస్తస్మైపునఃపునః । యత్రసర్వంయతస్సర్వంయస్సర్వంసర్వతశ్చయః॥ ౮౪॥ సర్వగత్వాదనన్తస్యసఏవాహమవస్థితః । మత్తస్సర్వమహంసర్వంమయిసర్వంసనాతనే॥ ౮౫॥ అహమేవావ్యయోనన్తః పరమాత్మాత్మసంశ్రయః । బ్రహ్మసంజ్ఞోహమేవాగ్రేతథాఽన్తేచపరఃపుమాన్॥ ౮౬॥" (యత్రసర్వమిత్యాది) యత్రసర్వమ్-స్థితమ్, నిలీనమితివా. యతస్సర్వమ్-ఉపాదానాద్భవతి. అతఏవయస్సర్వమ్. సర్వతః-సర్వత్రాత్మత్వేనయోవసతి, (సఏవాహమితి) అత్రానన్తస్యసర్వగతత్వంహేతుః. కథమ్మత్తఇత్యత్రాహ (బ్రహ్మసంజ్ఞోహమితి) బ్రహ్మాత్మకత్వాదహమేవబ్రహ్మసంజ్ఞః. అగ్రే-సృష్టేఃప్రాక్. అన్తే-ప్రళయే. —తత్రద్వితీయేంశేద్వాదశేభువనకోశముక్త్వాతస్యభగవదాత్మకత్వముచ్యతే, "తస్మాన్నవిజ్ఞానమృతేస్తికిఞ్చిత్క్వచిత్కదాచిద్ద్విజవస్తుజాతమ్ । విజ్ఞానమేకంనిజకర్మభేదవిభిన్నచిత్తైర్బహుధాభ్యుపేతమ్ ॥ ౪౪ ॥ జ్ఞానంవిశుద్ధంవిమలంవిశోకమశేషలోభాదినిరస్తసఙ్గమ్ । ఏకంసదైకంపరమఃపరేశ స్సవాసుదేవోనయతోన్యదస్తి ॥ ౪౫ ॥ సద్భావఏవం భవతోమయోక్తో జ్ఞానంయథాసత్యమసత్యమన్యత్ । ఏతత్తుయత్సం వ్యవహారభూతం తత్రాపిచోక్తంభువనాశ్రితన్తే॥ ౪౬॥" ఏవంసతికిమప్యచిద్వస్తుఅస్తిశబ్దార్హమాదిమధ్యపర్యన్తహీనం సతతైకరూపమాలక్షితమస్తికిమ్, నహ్యస్తీత్యభిప్రాయః.॥౪౩॥ యస్మాదేవమ్, తస్మాజ్జ్ఞానస్వరూపాత్మవ్యతిరిక్తమచిద్వస్తు కదాచిత్క్వచిత్కేవలాస్తిశబ్దవాచ్యంనభవతీత్యాహ (తస్మాన్నవిజ్ఞానమితి) ఆత్మాతుసర్వత్రజ్ఞానైకాకారతయాదేవాదిభేదప్రత్యనీకస్వరూపోపి దేవాదిశరీరప్రవేశహేతుభూతస్వకృతవివిధకర్మమూలదేవాదిభేదభిన్నాత్మబుద్ధిస్తైస్తైరూపేణబహుధాఽనుసంహితఇతితద్భేదానుసన్ధానం నాత్మస్వరూపప్రయుక్తమిత్యాహ (విజ్ఞానమేకమితి) ॥ ౪౪ ॥ ఆత్మస్వరూపంతుకర్మరహితమ్, తతఏవమలరూపప్రకృతిస్పర్శరహితమ్, తతశ్చతత్ప్రయుక్తశోకమోహలోభాద్యశేషహేయగుణాసఙ్గి, ఉపచయాపచయానర్హతయాఏకమ్, తతఏవసదైకరూపమ్, తచ్చవాసుదేవశరీరమితితదాత్మకమ్, అతదాత్మకస్య చిదప్యభావాదిత్యాహ (జ్ఞానంవిశుద్ధమితి)॥ ౪౫॥ చిదంశస్సదైకరూపతయాసర్వదాఽస్తిశబ్దవాచ్యః, అచిదంశస్తుక్షణపరిణామిత్వేన సర్వదానాశగర్భఇతి సర్వదానాస్తిశబ్దాభిధేయః, ఏవంరూపంచిదచిదాత్మకంజగద్వాసుదేవశరీరత్వేనతదాత్మకమితి జగద్యాథాత్మ్యంసమ్యగుక్తమిత్యాహ (సద్భావఏవమితి). అత్రసత్యమసత్యమితి - "యదస్తియన్నాస్తి" ఇతిప్రక్రాన్తస్యోపసంహారః. (ఏతత్) జ్ఞానైకాకారతయాసమశబ్దగోచరస్వరూపభేదమేవాచిన్మిశ్రంభువనాశ్రితందేవమనుష్యాదిరూపేణ సమ్యగ్వ్యవహారార్హభేదం యద్వర్తతే, తత్రహేతుః కర్మైవేత్యుక్తమిత్యాహ (ఏతత్తుయదితి) ॥ ౪౬ ॥" విష్ణుచిత్తార్యైరేవంవ్యాఖ్యాతమ్.—(ఎన్నుడైమైయుమ్నీయే) మహాభారతే ఉద్యోగపర్వణి ధృతరాష్ట్రంప్రతివిదురః, "త్రయఏవాధనారాజన్ భార్యాదాసస్తథాసుతః । యత్తేసమధిగచ్ఛన్తియస్యైతేతస్యతద్ధనమ్". ౯.

పెరియతిరువన్దాతి - ఎణ్బత్తిరణ్డామ్పాట్టు. తెరిన్దుణర్వొన్ఱిన్మైయాల్ తీవినైయేన్ వాళా । విరున్దొళిన్దేన్ కీళ్ నాళ్ కళెల్లామ్ । కరన్దురువిన్ । అమ్మానైయన్దాన్ఱుపిన్దొడర్న్దవాళియఙ్గై । యమ్మానైయేత్తాతయర్త్తు.

తాత్పర్యము.—పూర్వము నాకు ఆత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానములేనందున శరీరమును నాత్మయనియు, ఈశ్వరవిభూతిని నాదియనియు భ్రమించియుంటిని. పరమపదమునందు నిత్యవాసము జేయుచున్న నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుఁడైన ఓ! శ్రియఃపతీ! ఇప్పుఁడు నీయొక్క నిర్హేతుకదయామానకటాక్షముచే జీవాత్మయు విభూతియు సమస్తములునునీకుఁ బ్రకారములని చక్కఁగాఁదెలిసికొనినవాఁడనైతిని. ౯.

ఈ,—ఎన్ఱు తిరువడిమతిక్కుమ్బడియానలన్ఱై. ౧ [బభూవబుద్ధిస్తుహరీశ్వరస్య] రావణనుమ్ స్త్రీకళుమాయిరుక్క అవిరుప్పైక్కణ్డవాఱే, తాను మొరుసముదాయత్తుక్కు క్కడవనాకైయాలే ఇజ్జనేయిరుప్పతోరుబుద్ధిపిఱన్దతు. [యదీదృశీత్యాది]పైయల్, తానుమ్ స్త్రీకళుమాయిరుక్క అవిరుప్పై ప్పెరుమాళుమ్బిరాట్టియుమాయిరుక్క సంవదిత్తానాకిల్, ఇన్ద ఐశ్వర్యమ్ కులైయాతిరుక్కలాయిత్తుక్కు డీర్. [ఇమాయథారాక్షసరాజ భార్యాస్సుజాత మస్యేతి హిసాధుబుద్ధేః] "శత్రుక్కళుక్కుమ్ నన్మై వేణుమ్" ఎన్ఱిరుక్కుమ్ బుద్ధియైయుడైయవనుక్కు. (నీతఱేశెయ్త) పిరాట్టియరుళిచ్చెయ్తపడియే భస్మశేషమామ్బడిపణ్ణిన. (నెడుమ్ శుడర్ చ్చోతి) రావణనైపరికరత్తోడేకొన్ఱు, కైయుమ్ విల్లుమానవీరశ్రీయోడేనిన్ఱనిలై, అవ్విరోధికళైప్పోక్కినాప్పోలే యెన్నుడైయవిరోధికళైయుమ్ పోక్కవేణుమెన్గిఱార్. (తేఱేలెన్నై) నప్పిన్నైప్పిరాట్టియోట్టైసంశ్లేషత్తిల్ ప్రతిబన్ధకమ్బోక్కవమైయుమ్, శ్రీజనకరాజన్ తిరుమకళవిల్ అవళైప్పిరిత్తరావణనై ముడిక్కవమైయుమ్, అవర్కళై యునక్కాక్కవేణ్డా; పణ్డేయునక్కాయిరుక్కైయాలే; అప్పడియే "ఇవన్ విరోధికళైప్పోక్కినమక్కాక్కినోమాకిల్ ఇనియెన్?" ఎన్ఱిరుక్కవొణ్ణాతే! ఎన్నళవిల్. తేఱేనెన్ఱుపాఠమానపోతు .. తెళియేనెన్నుతల్, తరియేనెన్నుతల్.

ఆనాల్పెయ్యవేణ్డువతెన్నెన్న (ఉన్ పొన్నడిచ్చేర్త్తొల్లై) "నిన్ శెమ్మాపాతపఱ్పుత్తలై శేర్త్తు" ఎన్ఱుతొడఙ్గిన వర్థిత్తతైత్తలెక్కట్టుకిఱార్ (ఉన్ పొన్నడి) కల్లుక్కుమ్ చైతన్యఙ్గొడుక్కవల్లవడియన్ఱో?. శేర్త్తు - శేర్త్తరుళవేణుమ్. ఒల్లై -నానిన్నైన్దపోతేశడక్కెనత్తిరువడికళిల్ దివ్యరేఖైయోపాతి శేర్త్తరుళవేణుమ్. అవ్వ

జీ-అ.—చారః, "అహోవీర్యమహోధైర్యమహోసత్త్వమహోద్యుతిః। అహోరాక్షసరాజస్యసర్వలక్షణయుక్తతా". తత్రైవనవమే, "బభూవబుద్ధిస్తుహరీశ్వరస్య యదీదృశీరాఘవధర్మపత్నీ। ఇమాయథారాక్షసరాజభార్యా స్సుజాతమస్యేతిహిసాధుబుద్ధేః". * హరీశ్వరశబ్ద *తుశబ్దయోరర్థమాహ (రావణనుమిత్యాది). తుశబ్దః - చార్థే. " ఇమాః - రాక్షసరాజభార్యాః - యథా, రాఘవధర్మపత్నీ - ఈదృశీయది " ఇత్యన్వయః. "సాధుబుద్ధేః" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (శత్రుక్కళుమిత్యాది). "శ్మశానసదృశీభవేత్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి (పిరాట్టియరుళిచ్చెయ్తపడియెన్ఱతు) నెడుమ్శుడర్ చ్చోతి-మిక్కపుకరైయుడైయవడివైయుడైయవనే!. ఇత్తాల్ ఫలిత్తవర్థమ్ (రావణనైయిత్యాది). పూర్వార్ధత్తుక్కుభావమ్(అవ్విరోధికళైయిత్యాది). తేఱేలెన్నై-ఎన్నైత్తెళియేల్.ఎన్నై "ఎనక్కు నన్మైయటివేన్" ఎన్ఱు విశ్వసియాతేయెన్ఱపడి."ఏఱేలేలుమ్"ఇత్యాదియైయుమ్ కూట్టిక్కొణ్డు, "ఎన్నై" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (నప్పిన్నైయిత్యాది).అవర్కళ్ విరోధియైప్పోక్కినాప్పోలే యెన్నుడైయ అహఙ్కారమమకారాదివిరోధికళైయుమ్పోక్కినాయ్, అవ్వళవాలెన్నై విశ్వసియాతే యున్తిరువడికళైయుమ్ అడైవిప్పిక్కవేణుమెన్ఱపడి. (ఇనియెన్నెన్ఱిరుక్కవొణ్ణాతెన్నళవిల్) ప్రాప్తిపర్యన్తమాకప్పణ్ణిత్తరవేణుమెన్ఱపడి. (తెళియేన్) నీయివ్వళవుమ్ పణ్ణినవిత్తాలే విశ్వసియేనెన్ఱపడి. తేఱేన్ - (తరియేన్) ఎన్ఱపోతు, "పయిర్ తేఱిఱ్ఱు" ఎన్ఱాల్ - "పయిర్ తరిత్తతు" ఎన్ఱతైయరుళిచ్చెయ్వర్.

పొన్నడియెన్ఱతు - పరిశుద్ధమానవడియెన్ఱాయ్, అత్తాలే- (కల్లుక్కుమ్ చైతన్యమ్ కొడుక్కవల్లవడియన్ఱో వెన్ఱు). ఇవ్విడత్తిలే-౨"యత్పాదాబ్జపరాగపాళిరకరోత్పాషాణమేణీదృశమ్" ఎన్ఱతైయుమ్, ౩"రామస్యపాదరజసాప్రకృతింప్రపేదే" ఎన్ఱతైయుమ్ కణ్డుకొళ్వతు.

అ-అ.వి.—౪"కోదణ్డకోటివినివేశితబాహుదణ్డమాఖణ్డలాద్యమరపాతితపుష్పవర్షమ్।ఆయోధనక్షితిరజఃపరిధూసరాఙ్గమవ్యాత్సనతంరఘుపతేరవసన్నశత్రోః"—"ఏఱేల్" ఇత్యారభ్య, "నెడుమ్శుడర్ చ్చోతి-ఉన్ పొన్నడిశేర్త్తు"ఇతిగాథామాత్రస్యభావపరమ్(ఇవన్ విరోధికళైప్పోక్కి యితివాక్యమ్). "ఋషభసప్తకనిగసనలఙ్కాదహనవత్ మద్గతాహఙ్కారమమకారౌచాపాకరోః, తావతామాం నవిశ్వసేః, త్వచ్చరణారవిన్దం ప్రాపయేతిభావాన్తరపరమ్ (నప్పిన్నైప్పిరాట్టియిత్యాదివాక్యమ్)"ఇతిచవదన్తి అయంభావోఽవతారికాయాసుతరాంసఙ్గచ్ఛతే. ——ఇవ్విడత్తిలే-౨"సన్త్రేయాంసిబహూనిసన్దిశతువోవీరః కృపాత్మాశుచిః యన్నేత్రాఞ్చలరక్తిమాసమతనోదభ్యేశ్వరాగ్రస్థితిమ్। యద్వ్యాషానిమతానుజాయసదయం లఙ్కాధిపత్యం దదౌయత్పాదాబ్జపరాగపాళిరకరోత్పాషాణమేణీదృశమ్ " ఎన్ఱతుమ్, ౩" దుఃఖేసుఖేచరజన్వబభూవహేతు స్తాదృగ్విధేమహతిగౌతమధర్మపత్న్యాః । యస్మాద్గుణేనరజసావికృతింగతాసా రామస్యపాదరజసాప్రకృతింప్రపేదే" ఎన్ఱతుమ్ కణ్డుకొళ్వతు.

౧౦.

౧॥ రా-సు-౯-౭౨.   ౨॥   ౩॥ చం-రా-బా-౧౪౮.   ౪॥

ఈ.—ళవుమ్పోరాతు, "ఇవనుక్కెల్లాముత్కర్షముమ్ పణ్ణిక్కొడుత్తోమ్, ఆకిలినియెన్?" ఎన్నవొణ్ణాతు, నీయెల్లావుయర్త్తికళుమ్ పణ్ణిత్తన్దాలుమ్ నానెల్లాత్తాழ்వుకళుమ్ పణ్ణిక్కొళ్వేన్, ఎన్నై ఉయర్క్కైయిల్ కాట్టిత్తారాతొழியవేణుమ్. ౧౦.

జీ-అ.—పాళిః-సమూహః. అవ్వళవుమ్పోరాతు - ఉన్పొన్నడి శేర్త్తమాత్రమ్ పోరాతు. వివరణమ్ (ఇవనుక్కిత్యాది). "వేఱుపోక వెణ్ణాన్నుమ్ విడల్" ఎన్నతుక్కు భావమ్ (నీయెల్లావిత్యాది). విషయాన్తరజ్గళై నినైత్తు వేఱుపోకాతపడి యెక్కాలత్తిలుమ్ 'విడాతొழியవేణు'మెన్ఱు శబ్దార్థమ్. ఉయర్త్తి - ఉత్కర్షమ్. తాழ்వుకళ్ - విషయాన్తరజ్గళై విరుమ్బుకై ముతలానవై. ఎన్ఱైక్కైయిల్ కాట్టిత్తరుకైయావతు - "ఉపాయాన్తరజ్గళై యనుష్ఠిత్తువారుమ్" ఎన్నై. ఏழ்ఏఱ్ఱு మిత్యారభ్య, శోతి - ఎన్నై - తేఱేల్; ఉన్పొన్నడి - ఒల్లై - శేర్త్తు, వేఱుపోక వెణ్ణాన్నుమ్ విడలిత్యన్వయః. ౧౦.

ప్ర-తి.— (పత్తామ్పాట్టు) (ఏழேఱ్ఱு మిత్యాది) (ఏర్కొళిలజ్గైయై) సున్దరకాణ్డే ఏకోనపఞ్చాశే రాక్షసైర్బద్ధస్యరావణసమీపగతస్యహనూమతో భ్రాజమానంతంప్రతివిచారః, "భ్రాజమానం తతో దృష్ట్వా హనూమాన్రాక్షసేశ్వరమ్ । మనసాచిన్తయామాస తేజసాతస్యమోహితః॥ ౧౬॥ అహోవీర్యమహోధైర్యమహోసత్త్వమహోద్యుతిః । అహోరాక్షసరాజస్య సర్వలక్షణయుక్తతా ॥ ౧౭ ॥ యద్యధర్మోనబలవాన్స్యాదయంరాక్షసేశ్వరః।స్యాదయందేవలోకస్య సశక్రస్యాపిరక్షితా॥౧౮॥"——తత్రైవ నవమే, "బభూవబుద్ధిస్తుహరీశ్వరస్య యదీదృశీరాఘవధర్మపత్నీ । ఇయాయథారాక్షసరాజభార్యా స్సుజాతమస్యేతిహిసాధుబుద్ధేః॥ ౭౨॥" ౧౦.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము — నప్పిన్నపిరాట్టికొఱకు బలిష్ఠములగు ఏడువృషభములను సంహరించినవాఁడును ఆశ్రితవిరోధులగు రాక్షసులనుసంహరించి యుపకరించినవాఁడును వీరశ్రీచే సుజ్వలస్వరూపుఁడునునైన ఓ! సర్వస్వామీ! నాకు హితములను నేనెఱిఁగినవానినిగానన్నెంచక నీదివ్యపాదారవిందములయందు శీఘ్రముగ నన్నుజేర్చి విషయాన్తరములయందు రుచిలేకయుండునట్లు కటాక్షించినవాఁడవై నన్నెల్లప్పుడు విడువక యుండుము. ౧౦.

మూ.—విడలిల్ శక్కరత్తణ్ణలై మేవల్ । విడలిల్వణ్గురుకూర్చ్చడకోపన్ శొల్ ।
కెడలిలాయిరత్తుళ్ళివై పత్తుమ్ । కెడలిల్వీడు శెయ్యుజ్గిళర్వార్క్కే ॥౧౧॥

ఆழ்వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఆ.—(విడలిల్) ఇప్పడి యాழ்వారపేక్షిక్క, అపేక్షిత్తపడియే తిరుమలైయిలేపుకున్దరుళి, ఆழ்వారోడే, తిరువాழியాழ்వానోడుసంశ్లేషిత్తాప్పోలే యొరుకాలుమ్పిరియాతపడి సంశ్లేషిత్తవెమ్బెరుమానైచ్చొన్న విత్తిరువాయ్మొழிవల్లారాழ்వార్ పెఱ్ఱ పేఱుపెఱువరెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళేశరణమ్.

అన్వ.—విడల్ ఇల్ శక్కరత్తు (౩) అణ్ణలై మేవల్ విడలిల్ (౬) వణ్ కురుకూర్చ్చడకోపన్ శొల్ (౯) కెడల్ ఇల్ ఆయిరత్తుళ్ (౧౨) ఇవైపత్తుమ్ కిళర్వార్క్కు కెడలిల్ (౧౫) వీడు శెయ్యుమ్. (౧౭)

స.—మన సగమ్. ఇ తిరువాయ్మొழி మోక్షప్రదమ్ ఎన్ఱు ఫలత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

విడుతల్, ఇల్లాత, తిరువాழிయైయుడైయ, (౩) స్వామియై, అప్పడియే మేవి, విడక్షమరల్లాత, (౬) మహోదారరాన, ఆழ்వార్, అరుళిచ్చెయ్తతాయ్, (౯) ఇతిలన్వయిత్తార్కు, అనర్థమ్, వారాతపడియాన, ఆయిరత్తుళ్, (౧౨) ఇవై పత్తుమ్, సాదరమాకచ్చొల్లవల్ల వర్కళుక్కు, అవిద్యాద్యనర్థగన్ధరహితమాన, (౧౫) మోక్షానన్దత్తై, పణ్ణికొడుక్కుమ్. (౧౮) కిళర్తల్-శొల్లుతల్. *కిళత్తియాయ్ ఉద్యోగమాకవుమామ్. ఇతు-కలివిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరిअழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.—విశ్లేషము లేని చక్రాయుధముకల (౩) స్వామిని బొంది విశ్లేషమునుసహింపని (౬) మహోదారులై కురుకూరికినిర్వాహకులైనయాழ்వార్లు సాదించిన (౯) అనర్థములు రాకుండునట్లు వేయిపాశురములలో (౧౨) నీపదిపాశురములు శ్రద్ధతోననుసంధించువారికి అనర్థగన్ధములేని (౧౫) మోక్షమును బుట్టించును. (౧౮) ౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్-ఇత్తిరువాయ్మొழிయైయభ్యసిక్కవల్లార్ ఇతిల్సొన్నప్రాప్యత్తై ప్పెఱువరెన్గిఱార్.

“ ‘నామ్విడుకిల్లోమ్’ ఎన్నత్తిళైక్కప్పణ్ణుకిఱతేన్? నామొరువరైయుమ్ విడోమ్ఙ్గాణుమ్” ఎన్గుమ్కైయిల్ త్తిరువాழிయైక్కాట్టినాన్. (విడలిల్ శక్కరత్తణ్ణలై) ఒరుకాలుమ్ విడాతతిరువాழிయైక్కైయిలే యుడైయసర్వేశ్వరనైక్కవిపాడిన్ఱు. (మేవల్ విడలిలిత్యాది) అవన స్వభావత్తాలేకిట్టిఅవనై ప్పిరియిల్ ఱరియాతపడిపరమోదారరాన ఆழ்వారరుళిచ్చెయ్తార్. వస్తైయావతు-ఇవ్వనుభవత్తుక్కు ప్పాశురమిట్టుసకరిత్తపుపకారమ్. (కెడలిలాయిరమ్) ఇవ్వాత్మావుక్కనర్థగన్ధమ్ వారాతపడిహితత్తైయారాయ్న్దరుళిచ్చెయ్తతిలితుతాన్. అవర్ల్రీలిప్పత్తుమ్-కిళర్వార్కు-కెడలిల్ వీడుశెయ్యుమ్. “వరిల్పాకడేన్, కెడిల్తేడేన్” ఎన్ఱిరుక్కైయన్నిక్కే-శ్రద్ధధానరాయిరుప్పార్కు-అనర్థగన్ధరహితమాయ్, అహఙ్కారమమకారఙ్గళై యుడైత్తన్నిక్కే “తనక్కేయాకవేణుమ్” ఎన్ఱు ఇవర్ప్రార్థిత్తపడియే ఇవ్వాత్మావినుడైయస్వరూపానురూపమానపేఱ్ఱైప్పణ్ణిత్తరుమ్.

ముతత్పాట్టిల్-కాయికమానపేఱ్ఱై యపేక్షిత్తార్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్-మానసమానపేఱ్ఱై యపేక్షిత్తార్; మూన్ఱామ్పాట్టిల్-వాచికమానపేఱ్ఱై యపేక్షిత్తార్; నాలామ్పాట్టిల్-స్వరూపానురూపమానప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిత్తార్; ఐన్దామ్పాట్టిల్-నీరారాయిప్పేఱ్ఱై యపేక్షిత్తిరెన్న, నానారాయిడుక, ఉన్నై యనుభవిత్తుమకిழுమ్పడి పణ్ణియరుళవేణుమెన్ఱార్; ఆఱామ్పాట్టిల్-త్రివిధకరణఙ్గళాలుమున్నై ప్రీతిపురస్సరమాకవనుభవిక్కుమ్పడి పణ్ణియరుళవేణుమెన్ఱార్; ఏழாమ్పాట్టిల్, అప్పడిశెడక్కానచ్చెయ్యామైయాలేయిన్నాతానార్;

టీ-అ.—నిగమమ్ (విడలిలిత్యాది) “కిళర్వార్కు-కెడలిల్వీడుశెయ్యుమ్” ఎన్ఱత్తైప్పిన్ఱివనతారికై. ఇతిల్సొన్నప్రాప్యమావతు-స్వార్థతాగన్ధరహితమానపేఱెన్ఱపడి.

“వేఱొపోకవెఙ్గాన్ఱుమ్విడల్” ఎన్ఱవనన్తరమ్, “విడలిల్శక్కరత్తణ్ణల్” ఎన్ఱుప్రయోగిక్కిఱవరుడైయహార్దభావమ్ (నామ్విడుకిలోమిత్యాది). అతావతు-తిరువాழிయై విడిలన్ఱో, ఉమ్మైవిడలావతెన్ఱపడి. అవన స్వభావత్తాలే-విడలిల్శక్కరత్తణ్ణలానవన స్వభావత్తాలే. మేవల్-మేవియెన్ఱాయ్, కిట్టియెన్ఱపడి. “(పిరియిల్ ఱరియాతపడియెన్నైయాలే) ‘విడలిల్’ ఎన్ఱతుక్కు-విట్టాలుళరాకమాట్టాతవరెన్ఱతో ఱ్ఱుకిఱతు” ఎన్ఱుళకప్పఙ్గార్నిర్వాహమ్. విడలిల్-“విడక్షమరల్లాత” ఎన్ఱుకైయిలర్థమ్. స్వార్థతైయనర్థమాకైయాలే (అనర్థగన్ధమ్ వారాతపడియెన్ఱతు. కిళర్వార్కు-శ్రద్ధధానరాయభ్యసిప్పార్కు. కిళరుకై-శ్రద్ధధానరాయ్చ్చొల్లుకై. “కిళర్వార్కు” ఎన్ఱతుక్కుమ్, “కెడలిల్వీడు” ఎన్ఱతుక్కుమ్ తాత్పర్యమ్ (వరిల్పోకడేనిత్యాది). కిళర్తల్-శొల్లుతలుమ్, ఉద్యోగిత్తలుమ్. ఆరాయిడుక-ఆరానాలుమా

---

* అరుమ్పదత్తినాలుమ్ అకారాదియాలుమ్, కిళర్తలే-ఉద్యోగమాయిరుక్క-“కిళత్తియాయ్” ఎన్ఱ-వికారకల్పనత్తుక్కు ప్రయోజనమఱియవేణుమ్.

చ్చువాఁడును, అమృతరసధ్యానమ్ - అమృతమువలె భోగ్యముగఁబ్రకాశించువాఁడును, ఆత్మార్పణార్హమ్ - ఆత్మసమర్పణమునకుఁదగినవాఁ
ఁను నైన, చక్రపాణిమ్ - చక్రాయుధమునుధరించిన భగవంతుని, వృతపరిచరణమ్ - కోరబడినదాస్యముకలవానినిగా, జగాద-సాధించిరి.

వ్యా.—(శ్రద్ధేయస్వాఙ్ఘ్రియోగమ్) నిన్ శెమ్మాపాతపఱ్పుత్తలై శేర్త్తు - ప్రార్థనీయమాన తన్తిరువడికళ్ సమ్బన్ధత్తైయుడైయను
గాయ్; (శుభమతికరదమ్) నిన్ కழల్ యానెయ్తఞానక్కైతా - తన్తిరువడికళై ప్రాపిక్కుమ్బడిక్కుడానజ్ఞానమాకిఱకైయైక్కొడుక్కుమ
నుమాయ్; (స్తోత్రసామర్థ్యహేతుమ్) నిన్ కழలెయ్యాతేత్తవరుళ్ శెయ్ - తన్తిరువడికళైయే సర్వకాలత్తిలుమేత్తుకైక్కు సామర్థ్యత్తై
యుణ్డాక్కుమవనుమాయ్; (స్వార్థీకారోపకారమ్) తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే - స్వార్థమాకవేయుపకరిక్కుమవనుమాయ్; (స్మృతి
శమితాన్యాదరమ్) మఱప్పొన్ఱిన్ఱియెన్ఱుమ్ - స్వవిషయస్మృతియాలే యన్యవిషయాదరత్తైశమిప్పిక్కుమవనుమాయ్; (ప్రీతివశ్యమ్) ఎన్ఱు
కఴ్వార్ ఐప్పై ఎవణజ్గ - స్వవిషయత్తిలే ప్రీతియైయుడైయవేర్ కళుక్కు వశంవదనుమాయ్; (ప్రాప్త్యాకాలాక్షమత్వప్రదమ్) వారాయున్ తి
ప్పాతమలర్ కీழ్ పేరాతేయాన్ వన్దడైయుమ్బడి-స్వప్రాప్తియిలే కాలక్షేపక్షమనాకాతపడి పణ్ణుమవనుమాయ్; (అమృతరసధ్యానమ్)
తవిమలర్ విழ్ఞజుమెన్న క్కొరక్కనియే- అమృతమ్బోలే యత్యన్తమ్భోగ్యమాకప్రకాశిక్కుమవనుమాయ్; (ఆత్మార్పణార్హమ్) యానే నీయె
న్ ఉడైమైయుమ్ నీయేవానేయేత్తుమ్ - "నాను మెన్నుడైమైయుమున్నతు" ఎన్ఱు సూరికళాలుమేత్తప్పడుకైయాలే యాత్మాత్మీయ సమర్పణయో
గ్యనుమాయ్; (వైముఖ్యాద్వారయన్తమ్) ఎనై న్ఱయున్ పొన్నడిచ్చేర్త్తొన్లైవే చుపోక వెణ్ణాన్ఱుమ్విడలే - ఆశ్రితరైత్తన్ తిరువడికళిల్ నిన్ఱుమ్
ముఖరాయ్పోక్క కాతపడి పణ్ణుమవనుమాయిరుక్కిఱవెమ్బెరుమానై, "ఎమ్మావీడు" ఎన్ఱిఱవశకత్తిలే కైఙ్కర్యోద్దేశ్యభూతనాక ఆழ్వారరళి
చ్చెయ్తారెన్ఱిఱార్. ౨౧

వే దా న్తా చా ర్య ర్ తి రు వ డి క ళే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు, (౧)ఆశ్రితులచేఁబ్రార్థింపఁదగిన తనపాదారవిందములసంబంధముకలవాఁడనియు, (౨)తనపాదారవింద
ములనుబొందుటకు జ్ఞానమనియెడిహస్తమును నవలంబముగనిచ్చువాఁడనియు, (3) తనపాదపద్మములనుస్తుతించునట్లు సామర్థ్యమును నాశ్రితు
లకుఁ గూర్చిసాధించువాఁడనియు, (౪) స్వార్థముగనుపకరించువాఁడనియు, (౫) స్వవిషయకస్మరణచేనితరవిషయములయందాదరమును బోఁగొట్టు
వాఁడనియు, (౬)తనయందుఁ బ్రీతికలవారలకు స్వాధీనుఁడనియు, (౭)తనను బొందుటకు త్వరనుబుట్టించువాఁడనియు, (౮)ధ్యానించునప్పుఁడమృ
తమువలె భోగ్యభూతుఁడనియు, (౯) ఆత్మసమర్పణమునకు యోగ్యుఁడనియు, (౧౦)తనపాదములనువిడిచి విముఖులైపోకుండునట్లాశ్రితులను
జేయువాఁడనియు వానికల్యాణగుణములను నీతిరువాయ్మొழ్ళి పదిపాశురములచే సాధించుచు భగవంతుఁడు కైంకర్యోద్దేశ్యభూతుఁడని
ప్రార్థించిరి. ౨౧.

తి-నూ.—ఎమ్మావీడుమ్ వేణ్డావెన్ఱనక్కు, ఉన్ఱాళిణైయే। అమ్మాపమైయుమెనవాయ్న్దురైత్త।నమ్ముడైయ
వాழ్ముతలామాఱన్మలర్త్తాళిణై శూడి। కీழ్మైయఱ్ఱు నెఞ్జేకిళర్. ౧౯॥

అర్థము.—అమ్మా! - ఓ! స్వామీ!, ఎన్ఱనక్కు - నాకు, ఎమ్మావీడుమ్ - సర్వప్రకారములచేఁ బరిపూర్ణమైన మోక్షమును, వేణ్డా-
ము. ఉన్ఱాళిణైయే - నీపాదయుగళమే, అమైయుమ్- అమరియున్నది. ఎనవాయ్న్దు-అనిసమీపించి, ఉరైత్త - సాధించిన, నమ్ముడైయ-
మయొక్క, వాழ్ముతలామ్ - సమృత్తుఁగారణభూతులగు, మాఱన్ - ఆழ్వార్లయొక్క, మలర్త్తాళిణై - పద్మములవంటిపాదయుగళ
ము, శూడి - (శిరోమాలగాఁ)ధరించి, కీழ్మైయఱ్ఱు - నీచతనువిడిచి, నెఞ్జే! - ఓ! మనసా!, కిళర్-వృద్ధినొందుము. ౧౯.

అవ.—(ఎమ్మావీడుమ్) ఇతిల్ - ప్రాప్యనిష్కర్షమ్ పణ్ణినపాశురత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; పిఱర్క్కు
నన్ మోక్షప్రదన్" ఎన్నుమత్తైయుపదేశిక్కిఱవళవిల్, ముతల్, నడువు, ఇఱుతి, ఇవర్ మోక్షత్తైశ్లాఘిత్తుక్కొణ్డు పేశుకైయాలే, "ఇవ
ర్కు మోక్షత్తిలే యపేక్షైయుణ్డాయిరుక్కుమో" ఎన్ఱీశ్వరనత్తైక్కొడుక్కప్పుక, తమక్కుకప్పుకత్తరుమ్ మోక్షము'మహాఙ్కారగర్భమాకైయాలే
పురుషార్థమ్" ఎన్ఱు అత్తైక్కழిత్తు; "పరమపదస్థనాయ్ సుఖిక్కవుమామ్,సంసారస్థనాయ్దుఃఖిక్కవుమామ్ ఎనక్కతిలొరునిర్బన్ధమిల్లై,
ర్క్కుఱుప్పామతువే యొవక్కునడివామ్బడిపణ్ణియరుళవేణుమ్" ఎన్ఱుస్వప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిక్కిఱ *ఎమ్మావీట్టిలర్త్తై "ఎమ్మావీడుమ్ వేణ్డా"
లొన్ఱియరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్నై. ౧౯

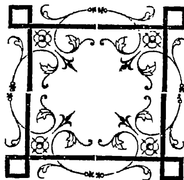
వ్యా—. (ఎమ్మావీడుమ్ వేణ్డా వెన్ఱనక్కు ఉన్ఱాళిణైయే యమ్మావమైయుమెనవాయ్న్దురైత్తు) ఎవ్వకైయాలుమ్ విలక్షణమాన మోక్షమ్ వేణ్డా, శేషభూతనాన వెనక్కు ౧ "యావన్న చరణౌ - శిరసా ధారయిష్యామి" ఎన్నుమ్పడి శేషియాన దేవరుడైయ అఙ్ఘ్రియుగళమేయమైయుమెన్ఱు ఉభయానుగుణమాక ముక్తియైయాశాయ్న్దుతలై శేరనిష్కర్షిత్తరుళిచ్చెయ్త. వాయ్న్దెన్ఱు - ఇవ్వర్థత్తిలేపొరున్దియెన్ఱుమామ్. ఇతు -* ఎమ్మావీట్టియడియేతొడజ్గి అడియొత్తినపడి ; నిఱ్ శెమ్మాపాతపఱ్ఱుత్తలై శేర్త్తు" ఎన్ఱుతొడజ్గి, "ఉన్ పొన్నడిచ్చేర్త్తు" ఎన్ఱి శేత్తలైక్కట్టుత్తానిరుప్పతు. "తాళిణైయే" ఎన్ఱైయాలే - "తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే" ఎన్ఱతునూచితమ్ ; తిరుముడిక్కియత్తిరువడికళుక్కుపాదపీఠమాక్కుకిఱ తత్యన్తపారతన్త్ర్యమిఱే. (తమ్ముడైయవాఴ్ముతలామాఱ్) నమ్ముడైయస్వరూపానురూపమానసమ్పత్తుక్కడియామాఴ్వార్. ఆఴ్వారుడైయ వాఴ్వుక్కడి౨ "తనియేన్ వాఴ్ముతలే" ఎన్ఱిఱవీశ్వరనాయిరుక్కుమ్, ఇవరుడైయవాఴ్వుక్కడి ఆఴ్వారాయిరుక్కుమ్. (మలర్ త్తాళిణైశూడి) ౩ "కోలమామేన్ శెన్నిక్కన్ కమలమన్నకురైకఴలే" "పాతపఱ్ఱుత్తలై శేర్త్తు" ఎన్ఱిఱపడియే శెవ్విప్పూచ్చూడువారైప్పోలే పూపోన్ఱ అడియిణైయైచ్చూడి. (క్రిష్మైయఴ్ఱునెఞ్జేకేళర్) తదితరసేవైయాకిఱతాఴ్చ్చియఴ్ఱు ఆఴ్వార్ సేవైయాలేసత్తైపెఱ్ఱు మనస్సే! మయక్కామల్ మేన్మేలనక్కిశేర్న్దుపోరు. ౧౯.

పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—ఓ! సర్వస్వామీ! సాలోక్యసారూప్య సామీప్య సాయుజ్యములనియెడి సర్వప్రకారములచేఁ బరిపూర్ణమైనను మోక్షము నాకపేక్షితము కాదు;సద్యోవికసితములైన నీపాదారవిందములే నాకపేక్షితములు, అని యీతిరువాయ్మొழியందు నిష్కర్షించి సాదించిన యాழ్వార్లయొక్క దివ్యపాదారవిందములను శిరసావహించి, ఓ! మనసా! ఇతరసేవయనియెడి నీచతనువిడిచి పైపైయభివృద్ధినొందుము.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ - ఒన్బతాన్దిరువాయ్మొழி ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

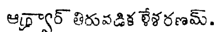
ఆక - తిరువాయ్మొழி-౧౯—పాట్టు-౨౧౧.

శ్రీః

ఆழ்వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

తిరువాయ్మొழி.—ఇరణ్డామ్పత్తు. పత్తాన్దిరువాయ్మొழி ౧-పా-కిళరొళి వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—కిళరొళియిళమై కెడువతన్మున్నమ్ । వళరొళిమాయోన్మరువియకోయిల్ ।
వళరిళమ్పొழிల్ శూழ் మాలిరుఞ్జోలై । తళర్విలరాకిశ్చార్వతుశతిరే ॥ ౧॥

ఆ.— (కిళరొళి) ఇప్పడి తమ్మోడుకలన్దరుళిన వెమ్బెరుమాన్ నిన్దరుళిన తిరుమలైయై యనుభవిక్కిఱార్.

యాతొన్ఱిలే నిన్దరుళుకైయాలే అఙ్గుత్తైవోప్పలైపోల వెమ్బెరుమానుడైయ తిరువుడమ్బు అతిశీతళమాయ్ అతివర్ధిష్ణువాన వౌజ్జ్వల్యయౌవనాది కల్యాణగుణఙ్గళైయుడైత్తాయిరుక్కుమ్, అఙ్గనేయిరున్దతిరుమాలిరుఞ్జోలైయై, ఉఙ్గళుక్కు కరణపాటవముళ్ళపోతే ఉఙ్గళుడైయ క్లేశమెల్లామ్ తీరుమ్పడి శెన్ఱు భజియుఙ్గళ్; ఇతు పరమప్రాప్యమెన్గిఱార్. ౧.

పన్నీ.— పత్తాన్దిరువాయ్మొழியిల్, కీழ் - పురుషార్థతయా నిర్ణీతమానవత్యన్త పారతన్త్ర్యయుక్తమాయిరున్దుళ్ళ కైఙ్కర్యత్తై యివరపేక్షిత్తపడియే, కాలవిళమ్బమ్బిఱవాతపడి యిఙ్గేకొడుత్తరుళుకైక్కాక త్తెఱ్కుత్తిరుమలైయిలే యెழுన్దరుళినిఱ్కిఱపడియై ప్రకాశిప్పిక్కక్కణ్డత్యన్తహృష్టరాయ్; అప్పడికరుడైయ వౌజ్జ్వల్యత్తైయుమ్, ఆభిరూప్యత్తైయుమ్, ఔదార్యత్తైయుమ్, రక్షకత్వత్తైయుమ్, రక్షణోపకరణవత్తైయుమ్, ఆశ్రితవ్యామోహత్తైయుమ్, ఆపత్సఖత్వత్తైయుమ్, ఆశ్రితానుకూలత్తైయుమ్, విరోధినిరసనశీలత్తైయుమ్, జ్ఞానప్రదత్వత్తైయుమనుసన్ధిత్తు, "ఏవంవిధనాన ప్రాప్యభూతన్తానుమ్ విరుమ్బుమ్పడియాన తిరుమలైయేపరమప్రాప్యమ్" ఎన్ఱు నిష్కర్షిత్తు, ముతలిల్పత్తుపాట్టాలే - తిరువుళ్ళత్తైయుమ్, మేలిల్పత్తుపాట్టాలే - లౌకికరైయుఙ్గుఱిత్తు అవన్ భోగ్యత్తైయుపదేశిత్తు ముడిత్తరుళుకిఱార్. ౧.

అన్వ.— కిళర్ ఒళి ఇళమై (౩) కెడువతన్మున్నమ్ వళర్ ఒళి (౭) మాయోన్ మరువియ కోయిల్ (౯) వళర్ ఇళమ్ పొழிల్ (౧౨) శూழ் మాలిరుఞ్జోలై తళర్వు (౧౫) † ఇలరాకి శార్వతే శతిర్. (౧౭)

పన్నీ— ముతల్పాట్టిల్, నిరతిశయౌజ్జ్వల్యవిశిష్టనాన సర్వేశ్వరన్ విరుమ్బిన తిరుమలైయే ప్రాప్యమెన్గిఱార్.

కిళర్న్దువరుకిఱ, జ్ఞానౌజ్జ్వల్యత్తుక్కు యోగ్యత్తైయుణ్డాన, యౌవనారమ్భరూపమానవిళమై, (౩) వినయాన్తరగతమాయ్ క్కెడువతఱ్కుమున్నే, ఆశ్రితార్థమాక విఙ్గేయెழுన్దరుళినపిన్బు వళర్న్దువరుకిఱ, శీలసౌలభ్యాది గుణౌజ్జ్వల్యత్తైయుడైయ, (౭) ఆశ్చర్యరూపనానసర్వేశ్వరన్, పొరున్దివర్త్తిక్కిఱ, దివ్యస్థానమాయ్, (౯) వళరానిఱ్కచ్చెయ్తే, ఇళమైయైయుడైత్తాన, పొழிల్కళాలే, (౧౨) శూழப్పట్టు, అత్తాలే "మాలిరుఞ్జోలై" ఎన్ఱు తిరునామమాన తిరుమలైయై, ప్రయోజనాన్తరసమ్బన్ధమాకిఱతళర్త్తి, (౧౫) అఱ్ఱు, ప్రాపిక్కుమతువే,

† ఈడొழிన్దవఱ్ఱుక్కు "ఆకిచ్చార్వతు" ఎన్ఱుపాఠమ్.

శతిర్. (౧౭) "ఇతొழிయ ప్రయోజనాన్తరముణ్డు" ఎన్నిరుక్కై - ఇళమైయెన్నుకరుత్తు. చేతనర్ ౧ * బాల్యత్తిలేవివేకాత్తాలే శాయ్ కొణ్డానన్యప్రయోజనరాయ్ ప్పిన్బు మితుళతిలేయెన్ను తన్దిరువుళ్ళత్తైక్కుఱి త్తురైత్తారాయిరుక్కిఱతు. ౧.

అవతారిక.—క్రిందితిరువాయ్ మొழிయందు నిష్కర్షింపఁబడిన ప్రాప్యమును బొందుటకై తిరుమాలిరుఞ్జోలయనియెడి తిరుమలను నా ళ్వార్లాశ్రయించుచున్నారు. ౧.

అర్థము — వర్ధిల్లుచున్న జ్ఞానమునకు (యోగ్యతకల) చిన్నతనము (౩) చెడిపోవుటకుమునుపు పెరుగుచున్న కాన్తికల (౬) ఆశ్చర్య భూతుఁడైన (సర్వేశ్వరుఁడు) అమరియున్న స్థానమును(౯)వృద్ధినొందియున్నను శేతవియైన తోటలచేసమృద్ధమైన (౧౨) మాలిరుఞ్జోలయని యెడి తిరుమలను (ప్రయోజనాన్తరసంబంధమనియెడి) అనర్థము (౧౫) లేనివారై పొందుటయే చాతుర్యము. (౧౭). ౧

ఈ.—'కీழ் ౨* ఎమ్మావీట్టిలేనిష్కర్షిత్తప్రాప్యమ్ పెఱుకైక్కు త్తిరుమలైయై యాశ్రయిక్కిఱార్' ఎన్ఱుఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్ తారాక త్తిరుమాలై యాణ్డాన్ పణిక్కుమ్బడి. ఎమ్బెరుమానార్, 'అఙ్ఙనల్ల, ఇవర్ ప ట్టుత్తోఱుమ్ ౩ 'ఒழிల్' ౪ 'ఒழிల్' ఎన్ఱుమ్, ౫ 'కాలక్కழிవుశెయ్యేల్', ఎన్ఱుమ్ - త్వరిక్కప్పుక్కవాఱే, 'నవ క్కుమఱివిత్తునామిమివర్ కాలియఙ్ఙై య్యక్కడవతాకవఱుతియిట్టాల్, 'శరీరసమనన్తరమ్ పేఱుతప్పాతు' ఎన్న ఱుతియిట్టిరుక్కలాయిరుక్క, ఇవరిప్పడిత్వరిక్కిఱతు ఇశ్శరీరత్తోడేనామడిమైకొళ్ళవేణుమెన్ఱుపోలే యిరున్దతు ఇనియివర్క్కునామ్ నినైత్తపడి పరిమాఱుకైక్కేకాన్తమానదేశమేతో' ఎన్ఱు ౬*శాలత్తూదేనడన్దుముక్కిప్పార్ త్తువరచ్చెయ్ తే 'ఇవ్విడమ్ శాలవేకాన్తస్థలమాయిరున్దతు' ఎన్ఱుతిరుమలైయిలే సన్నిధిపణ్ణియరుళి, 'నాముమక్కు ముకన్దరుకైక్కాకవన్దునిన్ఱోమ్, నీరిఙ్గేవన్దునినైత్తవకైకళెల్లామ్ పరిమాఱియనుభవియుమ్, ఎన్ఱు తెఱుత్తి మలైయిలేనిఱ్కిఱనిలైయైక్కాట్టికొడుక్క, ఇవరుమత్తైయనుసన్ధిత్తు; భగవాన్ ప్రాప్యనానాల్ అవన్ వర్ త్తిక్కుమ్ దేశముమ్ ప్రాప్యమాకక్కడవతిఱే; అత్తాలే, తిరుమలైయోడు, అత్తోడుశేర్న్దఅయన్మలైయోడు పుఱమలైయోడు, తిరుప్పతియోడు, పోమ్వழிయోడు, 'పోకక్కడవోమ్' ఎన్ఱుతుణియుమ్ తుణివోడువాశియ అప్రాప్యాన్తరగతమా యనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్" ఎన్ఱు.

జీ-అ.—కీళరొళిప్రవేశే, ౭ "శార్వతుశతిర్" ౮ "అడైవతుతిఱమ్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ ప్రాపకపరమాక వాళవన్దార్ నిర్వాహమ్ "ఎழுవతుపయన్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ ప్రాప్యపరమాక వెమ్బెరుమానార్ నిర్వాహమ్. నమక్కుమఱివిత్తెన్నతు - ౯ "తనక్కేయాక ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ. ౧౦ "విడలిల్ శక్కరత్తణ్ణలై" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ (నాముమివర్కా ర్యమ్ శెయ్యక్కడతాక వఱుతియిట్టాలెన్నతు) శా ఏకాన్తస్థలమెన్న విడత్తిలే - ౧౧ "ఆయిరమాఱుకళుమ్" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్ పాట్టుక్కళిల్ ప్రమేయమ్ (భగవానిత్యాది). అయన్ మలై-అళల్ మలై, అతావతు - తత్సమ్బన్ధమేనిరూపకమాకచ్చేర్న్దిరుక్కిఱమలైయెన్నపడి. పుఱమలై-తత్సమీపస్థితమానమలై. ఇనియరాకిఱా రెన్నతుక్కు-ఇనియరాయ్ పరోపదేశమ్బణ్ణుకిఱారెన్ఱుకాట్టికొళ్వతు

ఆ అ-వి.— ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తుక్కు - ౯ "కిఱి" ఎన్గిఱపదత్తిలేనోక్కు.—— తిరుమలైయిల్ నిలైయైక్కాట్టికొడు త్తానాకిల్, అవనైయనుభవిక్కిఱమాత్రమన్ఱిక్కే తిరుమలైముతలానవఱ్ఱై చ్చొల్లియాశ్రయిక్క చ్చొల్లువానెన్నెన్న (భగవాన్ ప్రాప్యనా లెన్ఱుతొడఙ్గి).

౧॥ వి-పు-౧-౧౭.౭౬. ౨॥ ౧౯. ౩॥ ౧౯-౧౦. ౪॥ ౧౯-౧. ౫॥ ౧౯-౨. ౬॥ ౯౭-౪.
౭॥ ౧౯-౫. ౧౦॥ ౧౯-౧౧. ౧౧॥ ౩౭-౫-౯౬-౩౫-౧౧.

ఈ౯.—ముత ల్పాట్టు. తిరుమలై యై ప్రాప్పిక్కైయే ఇవ్వాత్మావుక్కు నిరతిశయపురుషార్థమెన్గిఱార్.

(కిళరొళియిళమైయిత్యాది) “తిరుమలై యై యాశ్రయియుఙ్గోళ్” ఎన్గార్; “శెయ్ కిఱోమ్” ఎన్గాఱియిరున్దార్ కళ్; కెడువిరాళ్ ఎన్ఱైవిశ్వసిత్తుత్తాన్ నీఙ్గళ్ ఆఱియిరుక్కిఱతు; ౧ * వయోస్యాహ్యాతివర్తతేయన్గో, ౨ * వాళ్ కళాకినాళ్ కళ్ శెల్లవన్గోసిఙ్గళ్ ఆఱియిరుక్కిఱతు-కళ్ప్తిన్దపరువత్తైయుఙ్గళాలేతాన్ మీట్కప్పోమో? (కిళరొళియిళమైకెడువ) మానసశ్రద్ధైయాయ్, పిఱస్సిఙ్గళ్ శ్రద్ధైయితిల్ నిన్ఱుమ్ మాఱివిషయాన్తరత్తిలే పిఱప్పతఱ్కు మున్నే. ఒరువనుక్కొరువిషయత్తిలే ఒరుకాల్ శ్రద్ధైపిఱక్కుమ్, అవన్దనక్కే యవ్విషయత్తిలే అశ్రద్ధైపిఱక్కక్కడవతా యిరుక్కుమ్; ఆక, పిఱన్దరుచిమాఱువతఱ్కు మున్నే ఎన్నుతల్. అజ్ఞనన్గిక్కే, “ప్రాప్యమ్” ఎన్ఱు మ్ప్రతిపత్తిపిఱన్దాలుమ్, కరణపాటవమిల్లైయే” ఎన్గుకైవాఙ్గవేణ్డాతపడి, కరణపాటవముళ్ళపోతే యెన్నుతల్; ౩ “బాల్యే క్రీడనకాసక్తాః” ఎన్గా, “తస్మాద్బాల్యే వివేకాత్మా యతేత” ఎన్గానిన్ఱతిఱే. (వళరొళి) స్వతః ప్రవృద్ధియాన్ దికళిల్లాతెనుఙ్గు వికారత్తైప్పిఱప్పిక్క వల్ల యిడుదేశస్వభావమ్. నాళ్ శెల్లనాళ్ శెల్ల వళరానిన్ఱుళ్ళ పుకరైయుడైత్తాయిరుక్కై, ఆశ్చర్యశక్తియుక్తనాన సర్వేశ్వరన్, అవతారఙ్గళ్ పోలే తీర్థమ్ ప్రసాదియాతేనిత్యవాస

ప.-౯. ముతల్పాట్టు (కిళరొళియిత్యాది) “శార్వతుగతిర్” ఎన్గత్తైప్పఱ్ఱవతారికై (తిరుమలైయైయిత్యాది).

ఆశ్రయిక్కక్కిడైత్తాల్ “యిన్నమ్” ఎన్గతుక్కు నలారికాశ ధనముఖేన “ఇళమై” ఎన్ఱు - పరునమాకవర్థమరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (తిరుమలైయై [illegible]త్యాది). “ఇళమైకెడువతిన్నున్నమ్” ఎన్ను మ్బోతు - అవర్ కళాఱియిరున్దార్ కళెన్నుమతు సిద్ధమాకైయాలే యత్తైక్కొట్టుకిఱార్ ([illegible]). ఇళమై-బాల్యమ్. ఇతుకెడుమెన్ఱతుక్కు ప్రమాణద్వయమ్ (వయోస్యేత్యాది) యుద్ధకాణ్డేపఞ్చమే, “[illegible] తేన [illegible] తేతివా । ఏతదేవానుశోచామివయోస్యాహ్యాతివర్తతే”. (వాళ్ కళాకియిత్యాది) తిరుచ్ఛన్దవిరుత్తమ్. [illegible] నాళ్ కళ్ శెల్లవెన్నుతల్, ఆయుస్సైచ్ఛేదిక్క వాళ్ కళాకియెన్నుతల్. వాళ్ - ఆయుధమ్. ప్రమాణద్వయత్తుక్కుమ్ భావమ్ ([illegible]త్యాది). ఇసిం[illegible] ప్రమాణద్వయమ్ కరణపాటవదశాగమాత్ పూర్వమిత్యస్మిన్నర్థఇతిద్రష్టవ్యమ్. ౪ “ఒళికాళ్ విళక్కు,” ౫ “[illegible] విళక్కు” ఎన్గిఱపడియే, “ఒళి” ఎన్ఱు-జ్ఞానమాయ్, తదవస్థావిశేషమాన విచ్ఛేదయైచ్చొల్లి, “ఇళమై” ఎన్గతు-[illegible], అతుతాని[illegible]జ్ఞానప్రసృతిద్వారమాన మనోజన్యమాకైయాలే మానసశ్రద్ధైయెన్గిఱార్ (కిళరొళియుళ్ [illegible]). పిఱ[illegible] ఇతినిన్ఱుమ్ - భగవద్విషయత్తిల్ నిన్ఱుమ్. అప్పడి శ్రద్ధైపిఱన్దాల్ తిరుమ్బిప్పోవానేన్ ([illegible]త్యాది). [illegible], మానసశ్రద్ధై [illegible]త్తిలే యెమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తుక్కుచ్చేరభావమ్ (ఒరువనుక్కిత్యాది). ఎమ్మ[illegible] పిరపయవ మన్ఱ సక్తిలుమర్థాన్తరమ్ (అజ్ఞనన్గిక్కియిత్యాది). కిళరానిన్ఱవొళియైయుడైయవిళమైయెన్ఱ[illegible] పూర్వమితియావత్. “కిళర్ న్దవరుకిఱ జ్ఞానోజ్జ్వల్యత్తుక్కు యోగ్యతైయుణ్డాన [illegible] విషయాన్తరగతిమాయ్ క్కెడువతఱ్కు మున్నే” ఎన్ఱుకైయిలర్థమ్. “ఇళమైకెడువతఱ్కు మున్నమ్” ఎన్గిఱే [illegible], [illegible] నరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (బాల్యే క్రీడనకాసక్తా ఇత్యాది) ప్రథమే౦శే సప్తదశే బాలాన్ప్రతి ప్రహ్లాద[illegible], “బాల్యే క్రీడనకాసక్తా [illegible] । అజ్ఞానయస్తథాశక్తా శ్చనార్థకం సముపస్థితమ్ । తస్మాద్బాల్యే వివేకాత్మా యతేత శ్రేయసే [illegible]”. [illegible] - “[illegible]” ఎన్గిఱవిడత్తిలే - క్రీడాహేతువాన శైశవముమన్ఱిక్కే, విషయప్రావణ్యహేతువాన యౌవనముమన్ఱిక్కే, [illegible] బాల్య యౌవనసన్ధి వివక్షితమానాప్పోలే, “కిళరొళియిళమై” ఎన్గవిడత్తిలుమ్-బాల్యయౌవనసన్ధియైచ్చొల్లుకి[illegible], “[illegible]” ఇత్యాదయ్య, “[illegible]” ఎన్ను మళవుక్కుమ్ శబ్దార్థమ్ (నాళ్ శెల్లవిత్యాది). స్వతోవృద్ధత ఏత్యాదివాక్యమ్-[illegible]. [illegible]మానార్థమ్ (నాళ్ శెల్లనాళ్ శెల్లవితి). (తీర్థమ్ప్రసాదియాతే) తీర్థన్గుక్కన్తరమ్ తిరునాళ్ పడి సమాప్తియామాప్పోలే

ఆ ఆ వి—ఇతిల్ నిన్ఱుమ్ - [illegible]నిన్ఱుమ్. మనస్సు చఞ్చలమాకైయాలే మానసశ్రద్ధైయుమ్ నిలైనిల్లాతెన్ఱుకరుత్తు.— ౬ “అవికారాయ”

౧॥ రా-యు-౫-౧.		౨॥ తిరుచ్ఛ-వి-౧౧౨.		౩॥ వి-పు ౧-౧౭-౭౫.
౪॥ ౩-౧-అ-౯౪.		౫॥ ౨-౮-అ-౧.		౬॥ వి-పు-౧-౨-౧.

ఈ.—వ్బణ్ణుకిఱదేశమ్.(పళరిళమ్బొழிల్ శూழ்న్ద మాలిరుఞ్జోలై)అడిమైశెయ్కిఱవర్ కళ్ *కిళరొళియిళమైయైయుడైయవర్ కళ్, అడిమైకొళ్ళ్కిఱవర్ *వళరొళిమాయోన్, అడిమైశెయ్కిఱదేశమ్ పళరిళమ్బొழிల్ శూழ்న్ద మాలిరుఞ్జోలై, ఆక, ఇప్పడియడిమైశెయ్యుమవనుమ్' అడిమైకొళ్ళుమవనుమ్, అడిమైశెయ్యుమ్ దేశముమొత్తపరువమాయాయిత్తిరుప్పతు. వళరవళర ఇళప్పతిత్తు చ్చెల్లానిఱ్కుమాయిత్తిరుశోలై. (తళర్విలరాకిల్) ౧''యస్ముహూర్తంక్షణంవాపి'' ఇత్యాది. సర్వప్రకారత్తాలుమ్ వరుమనర్థమాకిఱతు - తిరుమలైయైక్కిట్టామైయెన్నిరుక్కిఱార్. ''తిరుమలైప్రాప్యమ్'' ఎన్నుమ్ బుద్ధిపిఱన్దులభిక్కైక్కు విరోధియాయ్ వరుమనర్థభాగికళన్నియే ఒழிయవేణ్డిల్. (శార్వతుశతిరే) తిరుమలైయైక్కిట్టుమితువే ఇవ్వాత్మావుక్కుచ్చతిర్; అల్లాతవైయెల్లామిళిమ్బు.''కణ్ణుక్కిలక్కానవిషయఙ్గళై విట్టువేఱే శిలవత్తైప్పెఱుకైక్కుయత్నియానిన్ఱికోళ్''ఎన్నునీఙ్గళ్ నినైత్తిరుక్కుమతువేయిళిమ్బు; ఇతువేశతిర్. ౧.

జీ-అ.—యాకాతే. పదచ్చేర్త్తియాలే పరమపదసామ్యమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అడిమైశెయ్కిఱవర్ కళిత్యాది). ''వళర్'' ఎన్నువైత్తు, ''ఇళమై'' ఎన్నతుక్కర్థమ్ (వళరవళరవిత్యాది). ఇళకిప్పతిత్తుచ్చెల్లానిఱ్కుమ్-బాల్యమేవృద్ధియడైయానిఱ్కుమ్.

''తళర్విలరాకిచ్చార్వతుశతిర్'' ఎన్నైయాలే - శారాతపోతు తళర్వెన్ఱనువివక్షిత్తు, అతుక్కుప్రమాణమ్ (యస్ముహూర్తమిత్యాది). ''యస్ముహూర్తంక్షణం వాపివాసుదేవోనచిన్త్యతే । సాహానిస్తన్మహచ్ఛిద్రంసాభ్రాన్తిస్సాచవిక్రియా''. ఇత్తాల్ - తిరుమలైయైక్కిట్టామైయే తళర్వెన్ఱపడి. ఆళ్వార్, ఎమ్బెరుమానార్, ఇరువరుడైయనిర్వాహానుగుణమాకక్రమేణార్థద్వయమ్ (సర్వప్రకారత్తాలుమిత్యాదివాక్యద్వయేన). తళర్విలరాకిల్ - తళర్విల్లాతవర్ కళాకవేణ్డిల్. దుఃఖభాగికళన్నిక్కే యొழிయవేణ్డిలెన్ఱు మున్దినవర్థమ్; తళర్వు - దుఃఖమ్. అనర్థభాగికళన్నిక్కే యొழிయవేణ్డిలెన్ఱు ద్వితీయార్థమ్. ఇన్దపక్షత్తిలే, ''తళర్వు'' ఎన్ఱు - దుఃఖహేతువానపాపత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. తిరుమలైయైచ్చారామైయాకిఱదుఃఖభాగికళన్నిక్కేయొழிయవేణ్డిలెన్ఱు మున్దినపక్షత్తిలేశబ్దార్థమ్; తిరుమలైయైక్కిట్టుకైక్కువిరోధియానపాపభాగికళన్నిక్కేయొழிయవేణ్డిలెన్ఱు ద్వితీయపక్షత్తిలేశబ్దార్థమ్. శతిర్ - చాతుర్యమ్. ''శార్వతే - శతిర్'' ఎన్నన్వయిత్తు, అవధారణత్తుక్కర్థమ్ (అల్లాతవైయిత్యాది). ఇళిమ్బు - దైన్యమ్. వివరణమ్(కణ్ణుక్కిత్యాది). ఇప్పాట్టిల్ ప్రాపకపరమాయుమ్ ప్రాప్యపరమాయుమిరున్దుళ్ళ వాక్యఙ్గళైయుభయనిర్వాహానుగుణమాక క్కణ్డుకొళ్వతు. కోయిలాన - మాలిరుమ్శోలైయెన్ఱు, ''కోయిల్'' ఎన్నతు - మాలిరుమ్శోలైక్కు విశేషణమ్. శోలై - శోలైయై. క్రమేణాన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.—ఇత్యుచ్యమానవస్తునః తేజోభివృద్ధౌహేతుః (స్వతోవృద్ధిక్షయాదీతి)——యథా ౨''తెళివిశుమ్బు'' ఇత్యుచ్యమానదేశవిశేషే, ౩''అప్రాకృతతనుర్దేవోనిత్యాకృతిధరోయువా'' ఇత్యుచ్యమానకైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధీ, కైఙ్కర్యకర్తారశ్చపఞ్చవింశతివార్షికాభవన్తి, తథైవాత్రాపివర్తత ఇత్యభిప్రాయేణాహ (అడిమైశెయ్కిఱవర్ కళిత్యాది). ౧.

ప్ర-తి.—(కిళరొళియిత్యాది). (కెడువతన్నన్నమ్) యుద్ధకాణ్డేపఞ్చమే, ''నమేదుఃఖంప్రియాదూరే నమేదుఃఖం*హృతేతిచ । ఏతదేవానుశోచామివయోస్యాహ్యతివర్తతే॥ ౫॥''.—— ప్రథమాంశేసప్తదశేగురుఱులేవసన్బాలాన్ప్రతిప్రహ్లాదః, ''ఏవందురాశయాక్షిప్తమనసఃపురుషస్సదా ! శ్రేయసోభిముఖంయాతినకదాచిత్ప్రపాసితః॥ ౭౪॥ బాల్యేక్రీడనకాసక్తాయావనేవిషయోన్ముఖాః । అజ్ఞానయన్త్యశక్తాశ్చవార్ధకంసముపస్థితమ్॥ ౭౫॥ తస్మాద్బాల్యేవివేకాత్మాయతేతశ్రేయసేసదా । బాల్యయౌవనవృద్ధాద్యైర్దేహిభావైరసంయుతః ॥ ౭౬ ॥''.—— (తళర్విలరాకిల్) ''యస్ముహూర్తంక్షణంవాపివాసుదేవోనచిన్త్యతే। సాహానిస్తన్మహచ్ఛిద్రంసాభ్రాన్తిస్సాచవిక్రియా''. ౧.

౧॥ ౨॥ ౮౨-౬. 3॥ * ''హృతేతివా''ఎన్ఱుపాఠాన్తరమ్.

తిరుచ్చన్దవిరుత్తమ్ - నూత్ఱుప్పన్నిరణ్డామ్పాట్టు. వాళ్ కళాకినాళ్ కళ్ శెల్లనోయ్ మైకన్ణిమూప్పెయ్తి । మాకునాళతాతలాల్ వణఙ్గి వాழ்త్తేన్నెఞ్జమే । ఆళతాకునన్నైయెన్నునన్గుణర్ న్దతన్ణియుమ్ । మీళ్విలాతపోకనల్క వేణ్డుమాలైపాతమే.

తాత్పర్యము.—ఓ ! మనసా ! నీకు జ్ఞానమభివృద్ధినొందుటకు యోగ్యమైన యౌవనారంభము విషయాన్తరములయందాసక్తమై చెడి పోవుటకుమునుపే నీవు ప్రయోజనాన్తరములనువిడిచి నిరతిశయసుందరదివ్యమంగళవిగ్రహవిశిష్టుఁడైన సర్వేశ్వరుఁడు వేంచేసియున్న తిరుమాలిరుఞ్జోలనుబొందుము; ఇదియేనీకుఁబరమపురుషార్థము. ౧.

మూ.—శతిరిళమడవార్ తాழ்చ్చియైమతియాతు । అతిర్ కురల్శఙ్గత్తழகర్ తఙ్గోయిల్ ।
మతితవழ் కుడుమిమాలిరుఞ్జోలై । పతియతువేత్తియెழுవతుపయనే ॥ ౨॥

ఆ.—(శతిరిళమడవార్) ప్రాకృతవిషయఙ్గళిల్ ప్రావణ్యత్తైవిట్టు, ప్రతికూలహృదయభేదకమాన దివ్యధ్వనియైయుడైత్తాన శ్రీపాఞ్చజన్యత్తైయేన్దుకైయాలేనిరవధికమానవழகై యుడైయనాయ్, అత్తాలే "అழகర్" ఎన్నుమ్తిరునామత్తైయుడైయనాన వెమ్పెరుమానుక్కు-కోయిలాయ్, పరిపూర్ణచన్ద్రమణ్డలత్తాలే యలఙ్కృతమానశిఖరఙ్గళైయుడైత్తాన తిరుమాలిరుఞ్జోలైప్పతియైయేత్తియెழுఙ్గళ్; అతువే పరమప్రయోజనమెన్గిఱార్. ౨.

అన్వ.—శతిర్ ఇళ మడవార్ (3) తాழ்చ్చియై మతియాతు అతిర్కురల్ (౬) శఙ్గత్తు అழகర్ తఙ్గోయిల్ (౯) మతి తవழ் కుడుమి (౧౨)- మాలిరుఞ్జోలై పతి అతు (౧౫) ఏత్తి ఎழுవతే పయన్. (౧౮).

పన్ని.—అనన్తరమ్, అழகరుడైయ తిరుమలైయోడు శేర్న్ద తిరుప్పతియై యేత్తుమతే ప్రయోజనమెన్గిఱార్.

అర్థానురూపమాకవుమ్ స్వదోషత్తుక్కు-డాకవు మొతుక్కియురుమ్బుకొడుక్కుఞ్జతిరైయుడైయరాయ్, ఇళమైయాలేమతిమయక్కి-శెల్లామైతోన్ఱవిరుక్కుమ్, స్త్రీకళుడైయ, (3) తాழ்చ్చితోన్ఱవిరుక్కుముక్తిచేష్టితాదికళై, ప్రీతిపణ్ణాతే, సంశ్లేషజనితప్రీతియాలేముழఙ్గుకిఱ, (౬) శ్రీపాఞ్చజన్యత్తైయుడైయరాకైయాలేనిరతిశయసౌన్దర్యత్తైయుడైయ, అழகరుక్కు-, అసాధారణస్థానమాయ్, చన్ద్రనానవన్, తవழ்మ్పడియోఙ్గిన, శిఖరశిఖైకళైయుడైత్తాన, (౧౨) తిరుమలైయిల్, తిరుప్పతియాకిఱ, ప్రసిద్ధస్థలత్తై, (౧౫) స్తోత్రమ్పణ్ణి, ఉచ్ఛ్రితరాకైయే, ప్రయోజనమ్. (౧౮) ఇతువుమ్ - నెఞ్జునోక్కియురైత్తల్. ౨.

అర్థము.—చాతుర్యముకలవారును యౌవనముకలవారునునైన స్త్రీలయొక్క (3) నీచవ్యాపారములను గౌరవింపక గంభీరశబ్దముకల (౬) శంఖమునుధరించిన అழகరికి వాసస్థానమును (౯) చంద్రుఁడు ప్రాకునట్టి శిఖరములుకల (౧౨) మాలిరుఞ్జోలయందు తిరుపతియనియెడి ప్రసిద్ధస్థలమును (౧౫) స్తుతించి ఉజ్జీవించుటయే ప్రయోజనము (౧౮). ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. తిరుమలైయోడుశేర్న్ద శ్రీపతియైక్కిట్టుకైయే పరమప్రయోజన మెన్గిఱార్. అన్ఱిక్కే తిరుమలైతన్నైయే శొల్లుకిఱతాతల్. అన్ఱిక్కే, తిరుప్పతియైయాతల్.

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు (శతిరిత్యాది) "మాలిరుఞ్జోలైశేర్న్దపతి" ఎన్ఱువివక్షిత్తు - మున్దినవచనారికై. శ్రీపతియై - తిరుప్పతియై. "మాలిరుఞ్జోలైయాకిఱ - పతి" ఎన్ఱు (తిరుమలైతన్నైయేశొల్లుకిఱతాతల్) (తిరుప్పతియైయాతల్) ఎన్ఱు శిలశ్రీకోశఙ్గళిలిరున్దతాకిల్ - మున్దినవర్థవివరణమెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు.

ఈ.—(శతిరిళమడవార్ తాఴ్చ్చియై మతియాతు) శతిరిళమడవార్ విషయమాకనీఙ్గళ్ పణ్ణుమ్ తాఴ్చ్చియై ఒన్రాకబుద్ధిపణ్ణాతేయెన్నుతల్. శతిరిళమడవార్ తాఙ్గళ్ పణ్ణుమ్ తాఴ్చ్చియై మతియాతేయెన్నుతల్. మతిత్తాల్ ప్రయోజనమిల్లామైయేయన్రు, మేల్ నరకమ్, ఇఙ్గుశిష్టగర్హై; ౧"భక్తానామ్" ఎన్రుపరార్థమాయ్, నిరతిశయభోగ్యమాయిరుక్కుమ్ విషయమన్రే. శతిరైయుడైయరాయిరుప్పర్కళ్ - పిఱైయైయకప్పడుత్తిక్కొళ్ళుకైక్కీడానవిరకైయుడైయరాయిరుప్పర్కళ్, శేత్తుక్కాట్టవుఙ్గూడవల్లరాయిరుక్కై. శతిరైయుమ్ పరువత్తినిళమైయైయుఙ్గాట్టియాయిర్ప్పక్కప్పడుత్తువతు. కీఴ్ "కిళరొళియిళమై" ఎన్రతే, అప్పరువఙ్గణ్ణవిడత్తేయిఴుత్తుక్కొళ్ళుమ్ ముతలైకళాయిర్ప్పువిషయఙ్గళ్. (అతిర్కురలిత్యాది) తిరుక్కైయిల్ స్పర్శత్తాలేయెప్పోతు ముఴఙ్గానిన్రుళ్ళ శ్రీపాఞ్చజన్యత్తైత్తిరుక్కైయిలేయుడైయరాయ్ అచ్చేర్త్తియాలే అతుతన్నైయేతమక్కుత్తిరునామమాకవుడైయవర్, "ఆశ్రితరక్షణత్తుక్కుప్పాఙ్గానిలమ్" ఎన్రుతిరువుళ్ళత్తాలేవిరుమ్బి, "ఎన్నతు" ఎన్రాదరిత్తువర్త్తిక్కుఙ్కోయిల్.

(మతితవఴ్కుడుమి) శూల్త్వణ్డుకళ్ శురమేఱుమాపోలే, చన్ద్రనైతవఴ్న్దేఱానిన్రుళ్ళ శిఖరత్తైయుడైయ తిరుమలై. మాలిరుఞ్జోలైయాకిఱ - పతియెన్నుతల్, మాలిరుఞ్జోలైయిల్ - పతియెన్రు - తిరుప్పతియైచ్చొల్లు

జీ-అ.—"శతిరిళమ్" ఇత్యాదియినర్థద్వయత్తుక్కుమ్, ౨ "పణిమిన్-తిరువరుళ్" ౩"పాణ్డేఱ్వణ్డఱైయుమ్" ఇత్యాదియైయినైప్పతు. తాఴ్చ్చి - ఇఴిత్తొఴిల్. మతియాతే - ఎణ్ణాతే. మేల్ నరకమెన్రవిడత్తిలే - ౪"ముహూర్తార్ధసుఖాస్వాదలుబ్ధానామకృతాత్మనామ్ । అనేకవర్షకోటీషుదుఃఖదంకర్మజాయతే" ౫ "శమ్పాచలంబహుళదుఃఖమనర్థహేతుః" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. నరకావహత్వాదిమాత్రమన్రిక్కేదుర్ఘటత్వాదికమప్యాహ (భక్తానామిత్యాది) జితన్తాయామ్, "నతేరూపంనచాకారో నాయుధానినచాస్పదమ్। తథాపిపురుషాకారో భక్తానాంత్వం ప్రకాశసే". ఆక, ప్రయోజనశూన్యత్వనరకావహత్వశిష్టగర్హితత్వదుర్ఘటత్వాభోగ్యత్వాదిదోషేణదుష్టమెన్రపడి. భక్తానామిత్యాదివాక్యమ్ - ద్వితీయార్థానుగుణమ్, ద్వితీయార్థానుగుణమాహ (శతిరైయుడైయారిత్యాది). పిఱైయైయకప్పడుత్తిక్కొళ్ళుకైక్కాక వెన్రపడి. చాతుర్యత్తినుడైయ చరమావధియైక్కాట్టుకిఱార్ (శేత్తుక్కాట్టవుమిత్యాది). విశ్లేషప్రసఙ్గాదావితిభావః. ఇళమైక్కుభావమ్ (కీఴేకిళరొళియిత్యాది). అతిర్కురల్శఙ్గత్తు - అతిరానిన్రుళ్ళధ్వనియైయుడైయ శఙ్ఖత్తైయుడైయవెన్రపడి. అతుతన్నైయేతమక్కుత్తిరునామమాక-"శఙ్గత్తణ్ణకర్" ఎన్రేతిరునామమ్. "తఙ్గోయిల్" ఎన్రతుక్కుభావమ్ (ఆశ్రితరక్షణేత్యాది). "అతిర్కురల్", "మతితవఴ్" ఎన్రవిడత్తిలే - ౬ "శశధరరిఙ్ఖణాఢ్యశిఖమ్" ఇత్యాదిశ్లోకమనుసన్ధేయమ్. శూల్త్వణ్డుకళ్ - గర్భిణిస్త్రీకళ్. శురమ్ - మలై. పఱి - స్థానమ్. "ఏత్తి" ఎన్ర

అ-అ-వి.—"మాలిరుఞ్జోలైప్పతియతువేత్తియెఴువతుపయత్తు" ఇత్యభిధానాత్ - తత్ప్రీతికోటిత్వేన. విషయపారవశ్యస్యాప్రయోజనత్వమాత్రముచ్యతఇవభాతి; తాం భ్రాన్తిం వ్యావర్తయతి (మతిత్తాలితి).——౫ "శమ్పాచలంబహుళదుఃఖమనర్థహేతురల్పీయఇత్యపివిమృష్టిషుదృష్టదోషమ్ । దుర్వాసనాద్రఢిమతస్సుఖమిన్ద్రియోత్థం హాతుంనమేమతిరలం వరదాధిరాజ" ౭ "అఙ్గారసదృశీనారీఘృతకుమ్భసమఃపుమాన్ ।తస్మాన్నారీషుసంసర్గందూరతః పరివర్జయేత్" ఇత్యాదికమనుసన్ధేయమ్ (నిరతిశయభోగ్యమాయిరుక్కుమ్) ౮ "యత్రనాన్యత్పశ్యతినాన్యచ్ఛృణోతి"ఇత్యాది, ౨ "పరిజనపరిబర్హాభూషణాన్యాయుధాని".——"శతిరిళమడవార్ తాఴ్చ్చియైమతియాతు" ఇతిప్రతిషేధస్యాత్రకః ప్రసఙ్గఇత్యత్రాహ (కీఴేకిళరొళియిళమైయితి) ౯"యౌవనంద్రవ్యసమ్పత్తిః ప్రభుత్వమవివేకితా।ఏకైకమప్యనర్థాయకిముయత్రచతుష్టయమ్".—(అణ్ణకర్) ౧౦ "సంజ్ఞాసున్దరమఙ్ఘ్రిసున్దరమహోభాస్వత్కటీసున్దరం భూపాసున్దరమిన్దిరాలయలసద్వక్షస్థలీసున్దరమ్ । కాన్తస్రగ్భుజసున్దరంస్మితలసచ్ఛ్రీశాలివక్త్రసున్దరం కింప్రత్యఙ్గముపాస్మహేవనగిరౌసర్వాత్మనాసున్దరమ్" ౧౧ "ఎత్తిలుడైయవమ్మనై" ఇత్యాది.——ఏతేనచ, (ఆశ్రితరక్షణత్తుక్కుప్పాఙ్గాన) ఇతివాక్యేనచ, పూర్వోక్తస్య "భక్తానామ్" ఇతివాక్యస్య - "అతిర్కురల్శఙ్గత్తణ్ణకర్తమ్కోయిల్" ఇత్యత్రహృదయమితిసూచ్యతే.——(మతితవఴ్కుడుమి) ౬ "శశధరరిఙ్ఖణాఢ్యశిఖముచ్ఛిఖరప్రకరంతిమిరనిభప్రభూతతరువణ్డమయంభ్రమదమ్ । వనగిరిమావసన్తముపయామిహరింశరణం భిదురితసప్తలోకసువిశృఙ్ఖలశఙ్ఖరవమ్" ఎన్రతైయిప్పిడత్తిలేయనుసన్ధిప్పతు. ౨.

౧॥ జి-స్తో. ౨॥ ౩౧-౫. ౩॥ తి-మొ-౫-౨-౫. ౪॥ ౫॥ వ-స్త-౭౮. ౬॥ సు-స్త-౫.
౭॥ భాగ-పు. ౮॥ ఛాం-ఉ-౭-౨౪. ౯॥ హితో ౧౦॥ ౧౧॥ నా-తి-౧౧-౨.

ఈ.—తల్. (పతియతువే త్తిఱ్యెళువతుపయనే) స్వరూపానురూపమాన వృత్తివిశేష త్తైప్పణ్ణియుజ్జీవిక్కుమితువే యివ్వాత్మావుక్కు ప్రయోజనమ్; అల్లాతవై నిష్ప్రయోజనమ్. ప్రయోజనమెన్ఱతు - ప్రాప్యమెన్ఱపడి. ౨.

జీ-అ.—తినర్థమ్ (స్వరూపానురూపమానవిత్యాది). వృత్తి - వాచికకైజ్కర్యమ్. "ఎళువతేపయన్" ఎన్ఱుకూట్టి, ఏవకారస్యార్థమ్ (అల్లాతవైయిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౨.

ప్ర-తి.—(ఇరణ్డామ్బాట్టు) (శతిరిళమడవారిత్యాది) (తాళ్చ్చియైమతియాతు) జితన్తాయామ్, "నతేరూపంనచాకారో నాయుధానినచాస్పదమ్ । తథాపిపురుషాకారో భక్తానాంత్వం ప్రకాశసే".

తాత్పర్యము—సుందరయువతులయొక్క నీచములైన సంభాషణచేష్టితములను గౌరవింపక ఓ! మనసా! గంభీరముగ ధ్వనించుచున్న శంఖమును హస్తమందు ధరించియున్న నిరతిశయభోగ్యభూషుఁడగు సర్వేశ్వరునికి వాసస్థానమును నత్యున్నతమైన శిఖరములచేఁ బ్రకాశించుచునున్న మాలిరుఞ్జోలయనియెడి దివ్యదేశమును స్తుతించియుజ్జీవించుటయే మీకుఁబరమప్రాప్యము. ౨.

మూ.—పయనల్లశెయ్తుపయనిల్లైనెఞ్జే । పుయనమళైవణ్ణర్ పురిన్దుఱైకోయిల్ ।
మయన్మికుపొళిల్శూళ్ మాలిరుఞ్జోలై । అయన్మలైయడైవతుకరుమమే॥ 3॥

ఆ.—(పయనల్ల) ప్రయోజనశూన్యమాయిరున్ద శెయల్కళైచ్చెయ్తు ఒరుప్రయోజనమిల్లై నెఞ్జే!, ఆతలాల్ అవన్ మళైత్తవిర్న్ద ఆశ్రితర్కాత్మదానమ్బణ్ణికొణ్డునిత్తియకోయిలాయ్, తన్నుడైయభోగ్యతైయాలే ప్రవిష్టరైయున్మదిప్పియానిన్ఱ పొళిల్కళైయుడైత్తాన మాలిరుఞ్జోలైయినుడైయ వయన్మలైయడైవతు; అతువేనమక్కు పరమహితమెన్గిఱార్. 3.

అన్వ.—నెఞ్జే! పయనల్ల శెయ్తు (3) పయన్ ఇల్లై పుయల్ (౬) మళై వణ్ణర్ పురిన్దు (౯) ఉఱై కోయిల్ మయల్మికు (౧౨) పొళిల్ శూళ్ మాలిరుఞ్జోలై (౧౪) అయల్ మలై అడైవతువే (౧౭) కరుమమ్. (౧౯).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, పరమోదారక వస్తుక్కు అతిరుమలైయోడు శేర్న్దవయల్మలైయై ప్రాపిక్కైయే కార్యమెన్గిఱార్.

నెఞ్జే!, ప్రయోజనశూన్యమానవఱ్ఱై, శెయ్తు, (3) ప్రయోజనమ్, ఇల్లై, తూఱలున్దులియుమాన, (౬) కాళమేఘమ్బోలే, జలస్థలవిభాగమఱవర్షిక్కుమ్స్వభావత్తైయుడైయవర్, అభిముఖనాయ్కొణ్డు, (౯) నిత్యవాసమ్బణ్ణుకిఱ, వాసస్థానమాయ్, కణ్డార్ నెఞ్జుకలఙ్గుమ్బడిదర్శనీయమాన, (౧౨) పొళిల్, శూళ్న్ద, తిరుమలైయినుడైయ, (౧౪) అరుకిన, మలైయై, అడైకైయాకిఱవతువే, (౧౭) కర్తవ్యమ్ - స్వరూపప్రాప్తమ్. (౧౯). 3.

అర్థము.—ఓ! మనసా! ప్రయోజనములేనికార్యములను జేసి (3) ప్రయోజనము కానేరదు. వర్షించుచున్న (౬) మేఘమువంటి స్వభావముకలసర్వేశ్వరుఁడు (ఆత్మ) దానముచేసి (౯) నిత్యవాసముచేసెడి వాసస్థానమును భ్రమిచేనధికమైన (౧౨) తోటలచేఁ జుట్టబడిన మాలిరుఞ్జోలైమలైయొక్క (౧౪) ప్రాంతమునందున్న పర్వతమును బొందుటయే (౧౭) చేయఁదగినది. (౧౯) 3.

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. ఉద్దేశ్యత్తుక్కెల్లామ్ వేణుమో?, తిరుమలైయోడు శేర్న్ద అయర్ మలైయైయడైయవమైయుమెన్గిఱార్.

(పయనల్లవిత్యాది) పయనల్లవాకనినైత్తిరుక్కిఱతు - పరమపదత్తిలిరుప్పైయుమ్, అల్లాత అవతారఙ్గళైయుమ్. అన్ఱియే (పయనిత్యాది) ప్రయోజనశూన్యమానవఱ్ఱై చ్చెయ్తు ఒరుప్రయోజనమిల్లై. శెయలుమ్ఫలముమిరణ్డుమ్ ప్రయోజనమాయిఱ్ఱుతామ్ పఱ్ఱినవిషయమ్, ౧"సుసుఖంకర్తుమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే ; సాధనదశైయిలుమ్ దుఃఖరూపమాయ్, ఫలవేళైయిలుమ్ దుఃఖమిశ్రమాయిరుక్కిఱస్వర్గత్తాసాధనఙ్గళైయాయిఱ్ఱివర్ నినైత్తిరుక్కిఱతు. (నెఞ్జే) విషయాన్తరత్తుక్కు మివ్విషయత్తుక్కు మున్డాన నెడువాశియునక్కనుభూతమిఱే. (నెఞ్జే) బన్ధమోక్షఙ్గళిరణ్డుక్కుమ్ పొతువాయిఱే నెఞ్జు తానిరుప్పతు. ఇవ్వళవిలుమివ్విషయత్తైయకలుకైక్కు క్కారియమ్బార్త్తాయ్నీయిఱే.

(పుయల్మళైవణ్ణర్ పురిన్దుఱైకోయిల్) పయనానవిషయన్దానిరుక్కిఱపడి. వర్షుకవలాహకమ్బోలేయిరుక్కిఱవడివఴకైయుడైయవర్ అవ్వడివఴకై సర్వస్వదానమ్బణ్ణివర్త్తిక్కిఱకోయిల్. వర్షుకమాన మేఘమ్బోలేజలస్థలవిభాగమిన్ఱిక్కే సర్వస్వదానమ్బణ్ణివర్త్తిక్కిఱ దేశమెన్ఱుమామ్. ఇత్తాల్ - తమక్కుప్రాప్యప్రాపకఙ్గళొరువనేయాయిరుక్కిఱపడి. (మయల్మికుపొழிల్శూழ்) శోలైచ్చెఱివాలేపుక్కార్క్కిరుణ్డిరుక్కు మెన్నుతల్ ; అన్ఱియే, భోగ్యతాప్రకర్షత్తాలే నెఞ్జైయిరుళప్పణ్ణుమెన్నుతల్. (మాలిరుఞ్జోలై) తిరుమలైయోట్టైసమ్బన్ధత్తైయే

జీ అ.— మూన్ఱామ్పాట్టు (పయనల్లవిత్యాది). ఉద్దేశ్యత్తుక్కు - తాన్నిష్కర్షిత్తప్రాప్యత్తుక్కు. అయర్ మలై-అళల్మలై.

(పయనల్లాతవాకవితి) పరమపదత్తిలిరుప్పైయుమ్ అవతారఙ్గళైయుమ్ ఆశ్రయిత్తోరు ప్రయోజనమిల్లై, ఇరణ్డుమ్ దేశకాలవిప్రకర్షఙ్గళాల్ దుర్లభమాకైయాలే ; ఆకైయాలేభగవన్నిత్యసన్నిధిమద్దేశసమాశ్రయణం ప్రయోజనవదితిభావః. ప్రయోజనశూన్యమానవఱ్ఱై-కామ్యకర్మఙ్గళానస్వర్గాదిసాధనఙ్గళై. మున్దినవర్థత్తిలే, శెయ్తు - ప్రాప్యప్రాపకమాకవాశ్రయిత్తు. ద్వితీయార్థత్తిల్, స్వర్గాదితత్సాధనఙ్గళిలేయన్వయిత్తెన్నపడి. అవ్విషయమప్పడియిరుక్కుమోవెన్న (సుసుఖమిత్యాది). ద్వితీయార్థవివరణమ్ (సాధనదశైయిలుమిత్యాది). "నెఞ్జే!" ఎన్నతుక్కుభావమ్ (విషయాన్తరేత్యాది). భావాన్తరమాహ (బన్ధమోక్షఙ్గళిత్యాది).

"వణ్ణర్" ఎన్గిఱవిడత్తిల్, వణ్ణశబ్దత్తుక్కు - వర్ణవాచకత్వేనవుమ్, స్వభావవాచకత్వేనవుమర్థభేదమ్. అర్థద్వయత్తిలుమ్, పురితల్ - కొడుత్తల్. వర్ణతఃఫలితమ్ - సౌన్దర్యమ్; ద్వితీయార్థత్తిల్, మழைపోన్ఱస్వభావత్తైయుడైయరాకైయాలే పురికిఱారెన్నపడి. ఇత్తాల్- అర్థద్వయత్తాలుమెన్నుతల్, "పుయల్మழைవణ్ణర్, పురిన్దు," ఎన్నత్తాలెన్నుతల్. పుయల్మழைవణ్ణర్ ఎన్ఱు - ప్రాప్యమ్. పురిన్దెన్ఱు - ప్రాపకమ్. శెఱివు - నైబిడ్యమ్. మయల్మికుపొழிల్-భ్రాన్తియైమికప్పణ్ణుకిఱపొழிల్. మయల్ - భ్రాన్తి. "మయల్మికు" ఎన్నవిడత్తిలే, "ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః" ఎన్నగద్యవాక్యమ్, ౨ "తిమిరనిభప్రభూతతరువణ్డమయంభ్రమదమ్" ఇత్యాదియుమనుసన్ధేయమ్. తత్సమ్బన్ధత్తైయే

అ-అ-వి.— 3 "అతిలే తేజ్గినమడుక్కళ్ పోలే అర్చావతారమ్" ఇతిహ్యుచ్యతే. ౪ "ఏరార్ముయల్ విట్టుక్కాక్కైప్పిన్ పోవతే" ౫ "కణ్ణారిరామపిరానైయల్లాల్మఱ్ఱుమ్కణ్ణరో" ౬ "భావోనాన్యత్రగచ్ఛతి" ఇత్యాదివత్.—(ఫలవేళైయుమ్ దుఃఖమిశ్రమాయితి) ౭ * అఙ్గైవతరవఙ్గైప్రవేశే అయమర్థోవిస్తరేణాఖ్యాతః.— ౮ "మనఏవమనుష్యాణాం కారణంబన్ధమోక్షయోః । బన్ధాయవిషయాసఙ్గిముక్త్యైనిర్విషయంమనః" ఇత్యుభయహేతుత్వాత్. ఏతావత్కాలంవిషయాసఙ్గేనబన్ధహేతుభూతేనత్వయావనగిరిసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిసమాశ్రయణేన ప్రాప్యఞ్చసమ్పాదనీయంనకిమితిభావః.— ౯ "పరపమేకమిళూమ్కుళిర్ పొழிలూడుకుయిలోడుమయిల్ కణిన్ఱాలవిరవియిన్ కతిర్కళ్ నుழைతల్ శెయ్తఱియా త్తిరువల్లిక్కేణి" ఇతివదాదిత్యకిరణాదర్శనాద్దిక్షోహస్సర్వదాఽనువర్తతఇతిభావః. 3.

౧॥ భ-గీ-౯-౨. ౨॥ స్తు-స్త-౫. ౩॥ శ్రీవ-భూ-ప్ర-౧. ౪॥ శి-మ. ౫॥ ౬౫-౪౧.
౬॥ రా-ఈ. ౭॥ ౧౭. ౮॥ వి-పు-౬-౭-౨౮. ౯॥ తి-మొ-౧౩-౭.

ఈ.—తనక్కు—స్వే రంకవుడైత్తానమళై. "అగస్త్యభ్రాతా" ఎన్నుమాప్పోలే. (అడైవతతుకరుమమే) అతొన్ఱు మేకర్తవ్యమ్; అల్లాతవై యడైయ అకర్తవ్యమెన్గిఱార్. ౩.

శి-అ.—పేరాన వుడైత్తానమైక్కు దృష్టాన్తమ (అగస్త్యేత్యాది). "అతువే-కరుమమ్" ఎన్ఱ వేవకారార్థమ్(అతొన్ఱుమేయిత్యాది). పుయల్-వర్షకమాన. ముగిల్ - మేఘమ్. ఉఱైకై - నిత్యవాసమ్పణ్ణుకై. క్రమేణాన్వయః. ౩.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (సయనల్ల శెయ్తు) భగవద్గీతాసునవమే, "రాజవిద్యారాజగుహ్యంపవిత్రమిదముత్తమమ్। ప్రత్యక్షావగమంధర్మ్యం సుసుఖంకర్తుమవ్యయమ్॥ ౨॥." ౩.

తాత్పర్యము.—ఓ! మనసా! నీవు నిష్ప్రయోజనములగు కార్యములనుత్యజించి ప్రయోజనములనిచ్చుకార్యములననుష్ఠించుము. నిష్ప్రయోజనకార్యములచే నీకు ప్రయోజనము సిద్ధింపదుగాన కాలమేఘము జలస్థలవిభాగరహితముగ వర్షించునట్లు సర్వస్వదానముచేసి వేంచేసియున్న సర్వేశ్వరునికి నిత్యవాసస్థానమును నిరతిశయసుందరములగు తోటలచేబూర్ణమునునైన మాలిరుఞ్జోలను నాశ్రయించుటయే నీకు [illegible]ము. ౩.

మూ.—కరుమవన్ పాశజ్ఞ్కళిత్తుఝన్ఱు య్యవే। పెరుమలై యెడుత్తాన్ పీడుఱైకోయిల్।
వరుముగిల్ తవఝుమాలిరుఞ్జోలై। తిరుమలై యతువేయడైవతుతిఱమే॥ ౪॥

ఈ.—(కరుమవన్) నిర[illegible]రాయ్ కొణ్డుత్తన్ని రువడికళిలే నామడిమై శెయ్తుజ్జీవిక్కైక్కాకవే పరమకారుణికనాన తాన్ వన్దు [illegible] యడిమై శెయ్కైక్కుపాయమెన్గిఱార్. ౪.

అ.—[illegible] పాశమ్ (౩) కళిత్తు ఉఝన్ఱు ఉయ్యవే (౬) పెరు మలై ఎడుత్తాన్ (౯) పీడు ఉఱై కోయిల్ (౧౨) వరు ముగిల్ తవఝుమ్ (౧౫) మాల్ ఇరుమ్ శోలై (౧౮) తిరుమలైయతువే అడైవతే తిఱమ్, (౨౧)

వ్యా.—[illegible], వాగ్దానవర్ ప్రత్తిక్కుం పెరియపొఱ్ఱైల్ శూళ్న్ద తిరుమలైయై యాశ్రయిక్కుమతువే శెయ్యక్కడవపడి యున్నిఱాం.

[illegible], పాశజ్ఞళై, (౩) కళ్ఱినీక్కి, అడిమై శెయ్తువ్యాపరిత్తు, చేతనరుజ్జీవిక్కైక్కాకవే, (౬) ఆర్తమానగో[illegible] పెరిను, మలైయై, ఎడుత్తురక్షిత్తవన్, (౯) తన్నుడైయరక్షణైశ్వర్యమ్, విళజ్గుమ్పడిని త్యవాసమ్పణ్ణు[illegible], (౧౨) వర్షోన్ముఖముమాన్వరుకిఱ, మేఘజ్ఞళ్, తవఝుమ్పడి, (౧౫) మికవుముయర్న్ను, పరన్ద, శోలైయై యుడైత్తాన, (౧౮) తిరుమలైతన్నైయే, అడైవతే, శెయ్యుమ్పడి. (౨౧) మాల్ - ఉయర్త్తి. ఇరుమై - పరప్పు. మాలిరుఞ్జోలై తిరుమలైయైయడైవతే - తిరుమలైయైయడైవతుడైయ ప్రాప్యతైతొణ్ణుకిఱాగు. ౪.

అర్థము.—కర్మములనిగూఢి [illegible]లైన పాశములను (౩) తీసివేసికొని కైంకర్యములనుజేసి యుజ్జీవించుటకే (౬) గొప్ప పర్వతమును నెత్తినవాఁడు (౯) ఐశ్వర్యము(ప్రకాశించునట్లు) వేంచేసియున్న స్థానమును (౧౨) వచ్చుచున్న మేఘములు సంచరించునట్లు(౧౫) పొడవై విస్తారములైన తోటలుకల (౧౮) తిరుమలనే ఆశ్రయించుటయే ఉచితము. (౨౧) ౪.

ఈ.—నాలాయిరప్పడి. కర్మబన్ధత్తైప్పోక్కి యాశ్రితరానవర్ కళడిమైశెయ్తువాழுమ్బడి సర్వేశ్వరన్ వర్త్తిక్కుమ్ తిరుమలైయైయాశ్రయిక్కైయే సదృశమెన్గిఱార్.

(కరుమవన్ పాశమ్ కழித్తుழన్ఱుయ్యవే) "ఇతునమక్కాత్మయెత్తుతలైక్కట్టప్పోమో? తిరుమలైయైయాశ్రయిక్కుమత్తనైయ" ఎన్ఱుఇఙ్గనేఆళ్వాన్ఒరురువిలేపణిత్తానామ్; అఙ్గనుమ్ నిర్వహిక్కక్కడవతు. అన్ఱిక్కే, "కరుమవన్ పాశమ్కழிక్కైక్కాకవుమ్, ఉழన్ఱుయ్క్కైక్కాకవుమ్," ఎన్ఱిఙ్గనేఎమ్బెరుమానారరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి. మురాసురన్ అనేకమాయిరమ్పాశఙ్గళాలే తన్నై మత్తైయవరిన్దుకొణ్డిరున్దాప్పోలేయిత్తే అవిద్యాదికళాలే ౧ *తన్నై మత్తైయవరిన్దుకొణ్డిరుక్కుమ్బడి. కర్మమాకిఱవలియపాశఙ్గళై క్కழிక్కైక్కాకవుమ్, తన్బక్కల్ కైఙ్కర్యత్తైప్పణ్ణియుజ్జీవిక్కైక్కాకవుమ్. ౨ "పరిత్రాణాయ సాధూనామ్" ఎన్గిఱపడియే - విరోధికళైప్పోక్కియుజ్జీవిప్పిక్కైయిత్తే యవతారఙ్గళుక్కు ప్రయోజనమ్.

(పెరుమలైయెడుత్తాన్) అరియనశెయ్తు మాశ్రితరక్షణమ్బణ్ణుమవన్; ౩ "గోగోపీజనసఙ్కులమ్|అతీవార్తమ్" ఎన్ఱు - ఇడైయరుమిడైచ్చికళుమ్ నోవుపడ, ఒరుమలైయైయెడుత్తు నోక్కినవన్, అన్దవైశ్వర్యత్తోడే వన్దునిత్యవాసమ్బణ్ణుకిఱకోయిల్. (పెరుమలై) పఞ్చలక్షఙ్గుడియుమ్ నిழలిలేయొతుఙ్గలామ్బడియిత్తే మలైయిన్ పరప్పు. పీడు - పెరుమై. అతావతు - ఐశ్వర్యమ్. ఆపత్సఖత్వాదికళ్. ఒరుమలైయై యాధేయమాకక్కొణ్డు రక్షిత్తవన్ ఒరుమలైయై యాధారమాకక్కొణ్డురక్షిక్కనిఱ్కిఱవిడమ్. పశుక్కళుక్కుమిడైయరుక్కుమ్ రక్షక

జీ.అ.—నాలాయిరప్పడి (కరుమమిత్యాది). ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తైప్పఱ్ఱ (కర్మబన్ధత్తైయిత్యాది).

అళ్వాన్ నిర్వాహత్తిలే, ఉయ్యవే - ఉజ్జీవిక్కప్పోమోఎన్ఱు, ఏకారమ్ - పిరినిలైయేకారమ్. వ్యతిరేకార్థమెన్నపడి. ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలే, ఏకారమ్ - తేఱ్ఱత్తిలే. తేఱ్ఱమ్ - నిశ్చయమ్. ఉழలుకై - సఞ్చారమాయ్, ౪ "తేనతేనసహగచ్ఛతి" ఎన్ఱు - కైఙ్కర్యత్తైనినైక్కిఱతెన్నపడి. "వన్" ఎన్నతుక్కుభావమ్ (మురాసురనిత్యాది). వరిన్దుకొణ్డు-బన్ధిత్తుక్కొణ్డు.(అవిద్యాదీతి) ఆదిశబ్దేన-కర్మవాసనారుచిప్రకృతిసమ్బన్ధాదయ ఉచ్యన్తే. శబ్దార్థమ్ (కర్మమాకిఱవిత్యాది). తిరుమలైయిల్ స్థితిక్కితువో ప్రయోజనమెన్న (పరిత్రాణాయేత్యాది). అవతారఙ్గళుక్కెన్ఱతిలే - అర్చావతారముమ్ వివక్షితమ్.

"పెరుమలైయెడుత్తాన్" ఎన్నతుక్కుతాత్పర్యమ్ (అరియనశెయ్తుమిత్యాది). గోవర్ధనోద్ధరణహేతుకథనపూర్వకమాకవర్థమ్ (గోగోపీత్యాది). పఞ్చమేంశే ఏకాదశే, "తతస్తద్గోకులంసర్వంగోగోపీజనసఙ్కులమ్ । అతీవార్తంహరిర్దృష్ట్వామైత్రేయాచిన్తయత్తదా" ఇత్యారభ్య, "ఇతికృత్వామతింకృష్ణోగోవర్ధనమహీధరమ్ । ఉత్పాట్యైకకరేణైవధారయామాసలీలయా". యద్వా, గోగోపీత్యాదివాక్యమ్- "పీడుడైక్కోయిల్" ఎన్నతుక్కుభావమాతల్. అన్దవైశ్వర్యత్తోడే - అన్దప్పెరుమైయోడే. పీడావతు - ఆపత్సఖత్వాదికళాల్వన్దపెరుమై. పెరుమైక్కవధియైక్కాట్టుకిఱార్ (పఞ్చలక్షేత్యాది). ఐశ్వర్యమావతేతెన్న (ఆపత్సఖత్వాదికళెన్ఱు). "పెరుమలై" ఎన్నత్తైక్కటాక్షిత్తు, "ఉడైక్కోయిల్" ఎన్నతుక్కుభావమ్ (ఒరుమలైయైయిత్యాది). "అతావతైశ్వర్యమ్" ఇత్యాదియిన్ వివరణమ్ (పశుక్కళుక్కుమిత్యాది). మఞ్జు-మేఘమ్.

అ-అ-వి.—అతిక్షుద్రావయంస్వయత్నేన కర్మరూపదృఢతరపాశాన్ వినాశ్య, భగవత్కైఙ్కర్యం కృత్వాఉజ్జీవితుంశక్తాఃకిమ్, అశక్తాఃఏవ; తస్మాద్వనగిరిసమాశ్రయణమేవప్రాప్తమితిపూరేశనిర్వాహః——(తన్నైమత్తైయవరిన్దుకొణ్డిరుక్కుమ్బడియితి) ౧ "తిణ్ణమழுన్దక్కట్టిప్పలశెయ్వినైవన్ కయిఱ్ఱాల్ పుణ్ణైమఱైయ వరిన్దెన్నైప్పొరవైత్తాయ్" ఇత్యత్రహృదయమ్.——(తన్బక్కల్ కైఙ్కర్యత్తైప్పణ్ణియుజ్జీవిక్కైక్కాకవుమితి) "ఉழన్ఱు" ఇతి - కైఙ్కర్యముచ్యత ఇతిభావః.——"కరుమవన్ పాశమ్కழித్తుழన్ఱుయ్యవే - పెరుమలైయెడుత్తాన్" ఎన్ఱుకూట్టియరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పరిత్రాణాయవెన్ఱతోడఙ్గి). ౪.

౧॥ ౪౧-౫. ౨॥ భ-గీ-౪-౮. ౩॥ వి-పు-౫-౧౧-౧౩. ౪॥

ఈ.—నాకై యాల్ వన్దవిశ్వర్యత్తోడ్ఙవత్తిక్కిఱకోయిల్.(వరుమழைతవழும్మాలిరుఞ్జోలై)౧"సముద్వహన్త స్సలిలాతిభారంబలాకినో వారిధరానదన్తః। మహత్సు శృఙ్గేషు మహీధరాణాం విశ్రమ్య విశ్రమ్య పునః ప్రయాన్తి" ఎన్ఱిఅపడియే, శూల్ పెణ్డుకళ్ శరమేఱుమాప్పోలేయాయిఱ్ఱుమేఘఙ్గళ్ సఞ్చరిప్పతు. ఊర్క్కిఱదాయిఱ్ఱుమழை - నిన్ఱవిడత్తిలేనిన్ఱు వర్షిప్పతొరుమేఘముమ్, పోవతువరువతాయిరుప్పతొరు మేఘముమ్; "పుయల్ మழைవణ్ణర్" ఎన్ఱిఱితిఱే. మాలిరుమ్ శోలైయాకిఱతిరుమలైయైయాశ్రయిక్కుమితువే, తిఱమ్ - శెయ్తిఱమ్. శెయ్యవడుప్పతితువే. మాలిరుమ్శోలైయ్యైయుడైత్తానతిరుమలైన్మైయెన్నుతల్. మాలెన్ఱు - పెరుమై. ఇరుమైయెన్ఱుమ్- పెరుమై, ఒన్ఱు- ఓక్కత్తిలే, ఒన్ఱుపరప్పిలే. ౮.

జీ-అ.—"తవழుమ్"ఎన్ఱతుక్కుభావమ్(సముద్వహన్తఇత్యాది) కిష్కిన్ధాకాణ్డే లక్ష్మణంప్రతిరామేణోక్తోఽయంశ్లోకః. ‡శూల్పెణ్డిర్-గర్భిణీస్త్రీకళ్. శరమ్ - మழை. "మழை" ఎన్నాతే, "వరుమழை" ఎన్ఱువిశేషిత్తతుక్కుభావమ్ (ఊర్క్కిత్యాది). ఇవనుమ్ మழைయోవెన్న(పుయలిత్యాది). వివరణమ్ (శెయ్యవడుప్పతితువేయెన్ఱు). "తిరుమాలిరుమ్శోలై" ఎన్ఱురూఢియాన తిరునామత్తైయుడైయమలైయెన్ఱు మున్దినవర్థమ్. యోగార్థమవలమ్బ్య ద్వితీయోనిర్వాహః. ఓక్కమ్ - ఉయర్త్తి. పరప్పు - విస్తారమ్. తిఱమ్ - శెయ్యుమ్పడి. కరుమవణ్ణపాశ మిత్యారభ్య, తిరుమలై - యద్దైవతతువేతిఱమిత్యన్వయః. ౮.

ప్ర-తి.—(నాలామ్పాట్టు) (కరుమవనిత్యాది) (వణ్ణపాశమ్) పఞ్చమేంశే ఏకోనత్రింశే నరకాసురవధార్థంగతస్యకృష్ణస్యగతినిరోధకో మురః, "ప్రాగ్జ్యోతిషపురస్యాసీత్సమన్తాచ్ఛతయోజనమ్। ఆచితామౌరవైః పాశైః క్షురాన్తైర్భూద్విజోత్తమ॥౧౬॥ తాంశ్చిచ్ఛేదహరిః పాశాన్క్షిప్త్వాచక్రంసుదర్శనమ్। తతోమురస్సముత్తస్థౌతంజఘానచకేశవః" ॥౧౭॥——(పెరుమలైయెడుత్తాన)తత్రైకాదశేమహేన్ద్రార్చనర్షసమయేకృష్ణః, "వలాహకాః వనస్త్రీనవడనాఃపవనాకమ్పితకన్ధరాః। త్రాహిత్రాహీత్యల్పశబ్దాఃకృష్ణమూచురివార్దితాః॥ ౧౨॥ తతస్తద్గోకులంసర్వంగోగోపీజనసఙ్కులమ్। అతీవార్తంహరిర్దృష్ట్వామైత్రేయాచిన్తయత్తదా॥ ౧౩॥ ఏతత్కృతంమహేన్ద్రేణమఖభఙ్గవిరోధినా। తదేతదఖిలంగోష్ఠంత్రాతవ్యమధునామయా॥ ౧౪॥ ఇమమద్రిమహంధైర్యాదుత్పాట్యోరుశిలాఘనమ్। ధారయిష్యామిగోష్ఠస్యపృథుచ్ఛత్రమివోపరి॥ ౧౫॥ శ్రీపరాశరః॥ ఇతికృత్వామతింకృష్ణోగోవర్ధనమహీధరమ్। ఉత్పాట్యైకకరేణైవధారయామాసలీలయా॥ ౧౬॥ గోపాంశ్చాహజగన్నాథస్సముత్పాటితభూధరః। విశధ్వమత్రత్వరితాఃకృతంవర్షనివారణమ్॥ ౧౭॥ సునివాతేషుదేశేషుయథాజోషమిహాస్యతామ్। ప్రవిశ్యతాంనభేతవ్యంగిరిపాతస్యనిర్భయైః॥ ౧౮॥ ఇత్యుక్తాస్తేనతేగోపావివిశుర్గోధనైస్సహ। శకటారోపితైర్భాణ్డైర్గోప్యశ్చాసారపీడితాః॥ ౧౯॥".——(వరుమழைతవழుమ్) కిష్కిన్ధాకాణ్డేఽష్టావింశేమాల్యవతిలక్ష్మణంప్రతిరామః, "వర్షోదకాప్యాయితశాద్వలాని ప్రవృత్తనృత్తోత్సవబర్హిణాని। వనానినిర్వృష్టవలాహకానిపశ్యాపరాహ్ణేష్వధికంవిభాన్తి॥ ౨౧॥ సముద్వహన్తస్సలిలాతిభారంబలాకినోవారిధరానదన్తః। మహత్సుశృఙ్గేషుమహీధరాణాంవిశ్రమ్యవిశ్రమ్యపునఃప్రయాన్తి॥౨౨॥". ౮.

తాత్పర్యము.—ఓ! మనసా! నీవు ప్రబలములైన కర్మపాశములను ఛేదించుకొనినవారై గోవర్ధనపర్వతమును ననాయాసముగనెత్తి యాశ్రితరక్షణముచేసిన సర్వేశ్వరుఁడు వేంచేసియున్న దివ్యతిరుమాలిరుఞ్జోలను నాశ్రయించుటయే నీవుజీవించుట కనుకూలోపాయము. ౮.

మూ.—— తిఱముడైవలత్తాల్ తీవినైపెరుక్కాతు। అఱముయలాழிప్పడైయవన్ కోయిల్।
మఱువిల్వణ్ శుడర్ శూழ் మాలిరుమ్శోలై। పుఱమలైశారప్పోవతుకిఱియే॥ ౫

అ.— (తిఱముడై) విరకాలుమ్ బలత్తాలుమ్ తీవినైపెరుక్కాతే, ఆశ్రితరక్షణైకస్వభావనాన తిరువాழியై దివ్యాయుధమాకవుడైయనానవన్ నిన్ఱరుళుకిఱ, నిర్మలమాయ్ సర్వభోగ్యమాయిరున్దళునైకళైయుడైత్తాన మాలిరుఞ్శోలైమలైయినుడైయపుఱమలైశారప్పోవతు పేరమ ప్రాప్యమెన్గిఱార్. ౫.

అన్వ.— తిఱముడై వలత్తాల్ తీ (౩) వినై పెరుక్కాతు అఱమ్ (౬) ముయల్ ఆழி పడైయవన్ (౯) కోయిల్ మఱు ఇల్ (౧౨) వణ్ శునై శూழ் (౧౫) మాలిరుఞ్జోలై పుఱమలై శార (౧౭) పోవతు కిఱి. (౨౦)

పన్నీ.— అనన్తరమ్, రక్షణోద్యుక్తమాన తిరువాழியైయుడైయవన్ వర్త్తిక్కుఱ తిరుమలైయిన్ పుఱమలైయైక్కిట్టప్పోవతు నల్ విరకన్గిఱార్.

నానావిధమాన, బలఙ్గళాలే, అకృత్యకరణాదికళాన కొడియ, (౩) పాపఙ్గళై, వర్ధిప్పియాతే, ఆశ్రితరక్షణమాకిఱధర్మత్తిలే, (౬) ఉద్యోగత్తైయుడైయ, తిరువాழியై, ఆయుధమాక వుడైయవనుడైయ, (౯) వాసస్థానమాయ్, శైవలకర్దమాదికళాకిఱకళఙ్కమ్, అఱ్ఱు, (౧౨) కిట్టినార్కు సర్వప్రకారోపజీవ్యమాన, శునైకళాలే, శూழப్పట్ట, (౧౫) తిరుమలైయిన్; పుఱమలైయై, కిట్ట, (౧౭) పోకిఱవతు, నల్ విరకు. (౨౦) కిట్టుమతిలుమ్ కిట్టప్రవర్త్తిక్కుమతు నల్ విరకెన్నుకరుత్తు. ఇప్పాట్టళవుమ్-ఉపదేశత్తై నెఞ్జోడేకూట్టి, మేల్ - పిఱర్కుకుఱిత్తుపదేశిక్కిఱార్. ౫.

అర్థము.— నానావిధములైన బలములచేఁ గ్రూరములైన (౩) పాపములను వృద్ధినొందింపకనే ధర్మమునందు (౬) ఉద్యోగించుచున్న చక్రమును నాయుధముగాఁగలవానికి (౯) వాసస్థానమును కళంకము లేని (౧౨) మనోహరములైన దొనలచేఁ జుట్టఁబడినదియునైన (౧౫) మాలిరుఞ్జోలయొక్క ప్రాంతపర్వతమును నాశ్రయించుటకుఁ (౧౭) బోవునది మంచియుపాయము. (౨౦). ౫.

ఈ.—ఐన్దామ్పాట్టు. తిరుమలైక్కుప్పుఱమ్బానమలైయై ప్రాపిక్కైయేనల్విరకెన్గిఱార్.

(తిఱముడై వలత్తాల్) తిఱమ్-సమూహమ్. వలమ్-బలమ్. తిరణ్డబలత్తాలేప్రయోజనాన్తరప్రావణ్యమాకిఱ మహాపాపత్తైక్కూడుపూరియాతే. (అఱముయలిత్యాది) ౧ "లక్ష్మణస్యచధీమతః" ఎన్గిఱపడియే - సర్వేశ్వరనిలుమాశ్రితరక్షణత్తిలే ముయలానిన్ఱుళ్ళతిరువాழியై యాయుధమాకవుడైయవన్ వన్దు వర్త్తిక్కుఱదేశమ్. సర్వేశ్వరన్ కడైక్కణిత్తువిడ, అరైక్షణత్తిలే వారాణసియైదహిత్తువన్దునిన్ఱానిఱే.

జీ-అ.— ఐన్దామ్పాట్టు. (తిఱమిత్యాది). నాలామ్పాదత్తై క్కుఱటాక్షిత్తవతారిక్కై. (తిరుమలైక్కిత్యాది).

ఫలితమ్ (తిరణ్డవిత్యాది). అఱ - మికవు మెన్ఱాతల్; అఱమ్ - ధర్మమాతల్. అర్థద్వయఙ్చత స్త్రీణాహ (లక్ష్మణస్యేత్యాది) సున్దరకాణ్డేషోడశే సీతాంపశ్యన్హారుతిః, "రామస్యవ్యవసాయజ్ఞాలక్ష్మణస్యచధీమతః । నాత్యర్థంక్షుభ్యతేదేవీగఙ్గేవజలదాగమే". "ధీమతః" ఎన్ఱు విశేషిక్కైయాలే - పెరుమాళైప్పఱ్ఱవుమాశ్రితరక్షణత్తిల్ మికున్దిరుప్పరెన్నపడి. ముయలుకై-ఉద్యోగిక్కైయుమ్, ఉత్సాహిక్కైయుమ్. అప్పడియాశ్రితరక్షణత్తిల్ సర్వేశ్వరనిఱ్కాట్టిలుమ్ ముయన్ఱవిడముణ్డోవెన్న (సర్వేశ్వరనిత్యాది). వారాణసియై దహిత్తువన్దు నిన్ఱానిఱే యెన్ఱు

అ-అ-వి.— "ధీమతః" ఇతివిశేషణాదాశ్రితరక్షణప్రకరణత్వాచ్చ - ఆశ్రితరక్షణేరామాదప్యాధిక్యంసూచ్యత ఇతి హృదినిధాయాధిక్యస్యావధిందర్శయతి (సర్వేశ్వరనిలుమితి) — ఆత్రేయంకథా - పౌణ్డ్రికవాసుదేవోనామకశ్చిద్దురాత్మాకేనచిద్వరేణభుజచతుష్టయంలబ్ధ్వా

ఈ.—(మఱువిలిత్యాది) ౧"రమణీయంప్రసన్నామ్బుసన్మనుష్యమనో యథా" ఎన్గిఱపడియే,మఱువఱ్ఱవాఴ్వార్ తిరువుళ్ళమ్బోలే తెళివై యుడైత్తాయ్, దర్శనీయమాయాన్ఱుమా ఱాతఉనైకళాలే శూழ్పప్పట్ట మాలిరుఞ్జోలై ప్పూఱమలైశారప్పోమితువే భగవత్ప్రీత్యాసత్తి వేణ్డియిరుప్పార్కు వరుత్తమఱలభిక్కలామ్ నల్ విరకు. ౫.

జీ-అ.—విడత్తిలే-"అశేషసక్తమతినాచనిరాదరేణవారాణసీహారపురీభవతావిదగ్ధా"ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. పఞ్చమేంశేచతుస్త్రింశే,"దదాహాతద్ధరేశ్చక్రం సకలామేవతాంపురీమ్" ఎన్ఱతు వారాణసీదహనత్తిల్ ప్రమాణమాకవనుసన్ధేయమ్. మఱువిల్-శైవలకర్దమాదికళాకిఱకళఙ్కమిన్ఱియిరుక్కిఱ. (రమణీయమితి) బాలకాణ్డే ద్వితీయే భరద్వాజంప్రతివాల్మీకిః, "అకర్దమమిదంతీర్థం భరద్వాజనిశామయ"ఇతిపూర్వార్థమ్. ఇత్తాల్ ఫలితమ్ (ఆழ్వార్ తిరువుళ్ళమిత్యాది). వణ్మై - అழకుమ్, ఔదార్యముమ్. ఇవ్విరణ్డైయు మనుళిచ్చెయ్కిఱార్ (దర్శనీయమాయాన్ఱుమాఱాతవెన్ఱు). శారప్పోవతు - కిట్టప్పోకిఱవతు ఇతిశబ్దార్థః. కిట్టుమతిలుమ్ కిట్టప్రవర్తిక్కుమతు నల్ విరకెన్ఱు కరుత్తు. కిఱి - విరకు. క్రమేణాన్వయః. ౫.

అ-అ-వి.—కృష్ణచిహ్నానిచశఙ్ఖచక్రాదీనిదార్వ్యాదినాసమ్పాద్యధారయన్ సన్ కృష్ణంప్రతిమాతంప్రేషయామాస, "మచ్చిహ్నానిశఙ్ఖచక్రాదీనికిమర్థంధారయసి, మచ్చిహ్నానిమహ్యమేవదాస్యసి,నచేద్యుద్ధాయాగమిష్యసి"ఇతి;తదానీంకృష్ణశ్చపౌణ్డ్రికవాసుదేవంప్రతిజగామ;తదాతస్యసహాయత్వేనకాశీపతిస్సమాయాతః; కృష్ణస్తచ్ఛిరశ్ఛిత్వాతత్పుత్రసమీపంనినాయ; అథతత్పుత్రఃపితృహన్తృకృష్ణహింసనాయవారాణసీరుద్రంప్రతితపఃకృత్వాకృత్యయాభావ్యమితివవ్రే; తద్వరలబ్ధాఞ్చతాంకృష్ణపురీంగచ్ఛేత్యువాచసః; కృత్యాచతతోనిర్గత్య కృష్ణసమీపమాగత్యసర్వేషాంహింసామకరోత్; తదానీన్తనోయంవృత్తాన్తః.——"మఱువిల్ వణ్ శునై" ఇత్యత్ర- ౨"వాఞ్ఛన్తిసకలానద్యఃకలుషాస్స్నాయకిల్బిషైః।వైష్ణవాఙ్ఘ్రిజలంతీర్థమ్" ఇత్యాదిప్రకారేణ పరమభాగవతావగాహనేననిర్దోషతీర్థైరావృతమితిచార్థః. ౫.

ప్ర-తి.— (ఐన్దామ్పాట్టు) (తిఱముడైవలత్తాలిత్యాది) (అఱుమయలాఱ్ఱీ) సున్దరకాణ్డే షోడశే సీతాంపశ్యన్మారుతిః, " సముహూర్తమివధ్యాత్వా బాష్పపర్యాకులేక్షణః। సీతామాశ్రిత్యతేజస్వీహనూమాన్విలలాపహ॥ ౨॥ మాన్యాగురువినీతస్య లక్ష్మణస్యగురుప్రియా। యదిసీతాపిదుఃఖార్తాకాలోహిదురతిక్రమః॥ ౩॥ రామస్యవ్యవసాయజ్ఞాలక్ష్మణస్యచధీమతః। నాత్యర్థంక్షుభ్యతేదేవీ గఙ్గేవజలదాగమే॥ ౪॥ "——పఞ్చమేంశేచతుస్త్రింశే కాశీరాజవధశ్రవణాత్ తత్సుతస్యకృత్యాప్రయోగేకృష్ణః, "తతోజ్వాలాకరాళాస్యాజ్వలత్కేశకలాపికా। కృష్ణకృష్ణేతికుపితాకృత్యాద్వారవతీంయయౌ॥ ౩౨॥ తామవేక్ష్యజనస్త్రాసాద్విచలల్లోచనోమునే।యయౌశరణ్యంజగతాంశరణంమధుసూదనమ్॥ ౩౩॥ కాశీరాజసుతేనేయమారాధ్యవృషభధ్వజమ్। ఉత్పాదితామహాకృత్యేత్యవగమ్యాథచక్రిణా॥ ౩౪॥ జహికృత్యామిమాముగ్రాం వహ్నిజ్వాలాజటాకులామ్। చక్రముత్సృష్టమక్షేషు క్రీడాసక్తేనలీలయా॥ ౩౫॥ తదగ్నిమాలాజటిలజ్వాలోద్గారాతిభీషణమ్। కృత్యామనుజగామాశువిష్ణుచక్రంసుదర్శనమ్॥ ౩౬॥ చక్రప్రతాపవిధ్వస్తాకృత్యామాహేశ్వరీతదా। ననాశవేగినీవేగాత్తదప్యనుజగామతామ్॥ ౩౭॥ కృత్యావారాణసీమేవప్రవివేశత్వరాన్వితా। విష్ణుచక్రప్రతిహతప్రభావామునిసత్తమ॥ ౩౮॥ తతఃకాశీబలంభూరి ప్రమథానాంతదాబలమ్। సమస్తశస్త్రాస్త్రయుతం చక్రస్యాభిముఖంయయౌ॥ ౩౯॥ శస్త్రాస్త్రమోక్షచతురందగ్ధ్వాతద్బలమోజసా। కృత్యాగర్భామశేషాన్తాంతదావారాణసీంపురీమ్॥ ౪౦॥ సభూభృద్భృత్యపౌరాన్తాం సాశ్వమాతఙ్గమానవామ్। అశేషకోశగోష్ఠాన్తాం దుర్నిరీక్ష్యాంసురైరపి॥ ౪౧॥ జ్వాలాపరివృతాశేషగృహప్రాసాదచత్వరామ్। దదాహతద్ధరేశ్చక్రం సకలామేవతాంపురీమ్॥ ౪౨॥ అక్షీణామర్షమత్యల్పసాధ్యసాధనసస్పృహమ్। తచ్చక్రంప్రస్ఫురద్దీప్తివిష్ణోరభ్యాయయౌకరమ్॥ ౪౩॥"——(మఱువిల్) బాలకాణ్డే ద్వితీయే నారదప్రతిప్రయాణానన్తరం తమసాతీరగతోభరద్వాజంశిష్యంప్రతివాల్మీకిః, "సతుతీరంసమాసాద్య తమసాయామునిస్తదా। శిష్యమాహస్థితంపార్శ్వేదృష్ట్వాతీర్థమకర్దమమ్॥ ౪॥ అకర్దమమిదంతీర్థం భరద్వాజ

నిశామయ। రమణీయంప్రసన్నామ్బు సన్తనుష్యమనోయథా॥ ౫॥ స్యస్యతాంకలశస్త్రాతదీయతాంవల్కలంమమ। ఇదమేవావగాహిష్యేతమసా-తీర్థముత్తమమ్.”॥ ౬॥ ౫.

తా.— ఓ! చేతసులారా! నానావిధములైన బలములచే నకృత్యములను జేసి క్రూరపాపములను వృద్ధినొందింపకనే యాశ్రితరక్షణార్థముగ ధర్మమునందు నిరంతరముగ నుద్యోగించియున్న తిరువాళిని ధరించి నిరతిశయసుందరముగ వేంచేసియున్న సర్వేశ్వరునికి వాసస్థానమును నిర్మలమైనతీర్థముచే రమణీయములైన దొనలు వ్యాపించియునున్న తిరుమాలిరుఞ్జోలైమలైయొక్క ప్రాంతపర్వతమును నాశ్రయించుటయేమీరుజ్జీవించుటకు సదుపాయము. ౫.

మూ.—కిఱియెననినైమిన్ కీழ్మై శెయ్యాతే। యుఱియమర్ వెణ్ణెయుణ్డవన్ కోయిల్।
మఱియొడుపిణై శేర్ మాలిరుఞ్జోలై। నెఱిపడవతువే నినైవతునలమే॥ ౬॥

ఆ.— (కిఱియెన) ఇత్తైయేపరమప్రాప్యమెన్ఱునినైయుఙ్గళ్, వేఱొన్ఱై ప్రాప్యమెన్ఱు నినైయాతే; ఉఱియమర్ వెణ్ణెయుణ్డవనచ్చువడమేయామేపుకున్దునిన్ఱరుళుంకిఱ సర్వభోగ్యమాన తిరుమలైయై యనన్యప్రయోజనరాయ్ కొణ్డు నినైక్కుమతువే ప్రాప్యమెన్గిఱార్. ౬.

అన్వ.— కీழ్మై శెయ్యాతే కిఱి (౩) ఎన నినైమిన్. ఉఱి (౬) అమర్ వెణ్ణెయ్ ఉణ్డవన్ (౯) కోయిల్ మఱియొడు పిణై (౧౨) శేర్ మాలిరుఞ్జోలై నెఱి (౧౫) పడ అతువే నినైవతు (౧౭) నలమ్. (౧౯).

పన్నీ.— అనన్తరమ్, ఆశ్రితవ్యాముగ్ధన్ వర్తిక్కిఱ తిరుమలైక్కుప్పోకిఱవழிయై యుట్పడ నినైక్కుమతువే నన్మైయెన్గిఱార్.

విషయాన్తరఙ్గళైనోక్కిప్పోక నినైక్కుమ్నీచత్తైయై, పణ్ణాతే, ఇత్తై నల్ విరకు, (౩) ఎన్ఱు, నినైయుఙ్గోళ్. ఏతెన్నిల్; ఉఱియిలే, (౬) పొరున్దచ్చేమిత్తువైత్త, వెణ్ణెయై, అముతుశెయ్తకృష్ణనుడైయ, (౯) కోయిలాయ్, తన్నుడైయకన్ఱుకళోడేకూడ, మాన్ పేడైకళ్, (౧౨) శేరుకిఱ, తిరుమలైయినుడైయ, వழியిలే, (౧౫) ఉట్పడవేణుమెన్గిఱ, అత్తైయే, నినైక్కై, (౧౭) పురుషార్థమ్. (౧౯) మఱి-కుట్టి. పిణై-మాన్ పేడై.

అర్థము —నీచప్రవృత్తిని జేయక (దీనిని) సదుపాయము (౩) అని చింతించుఁడు. ఉట్టియందు (౬) అమరియున్న వెన్నను నారగించిన కృష్ణునియొక్క (౯) స్థానమును దూడలతోఁగూడ జింకలు (౧౨) చేరుచున్న మాలిరుఞ్జోలైయొక్క మార్గమునందు (౧౫) ఆన్వయింపవలయు(నని) దానినే యనుసంధించునది (౧౭) పురుషార్థము. (౧౯) ౬.

ఈ.—అత్తావ్యాట్టు. తిరుమలైక్కు ప్పోమ్మార్గచిన్తైపణ్ణుమితువే ఇవ్వాత్మావుక్కు నల్లతెన్గిఱార్.

(కిఱియెననినైమిన్) ఇతునల్ విరకెన్ఱు బుద్ధిపణ్ణుఙ్గోళ్. (కీழ్మై శెయ్యాతే) నాన్ శొల్లుకిఱతొழியై, తణ్ణితానవన్ హైచ్చెయ్యనిల్లాతే. అత్తావతు - ప్రయోజనాన్తరప్రావణ్యమ్.

శీ-ఆ.—అత్తావ్యాట్టు. (కిఱియెనవిత్యాది) నాలామ్పాదత్తైప్పఱ్ఱ - అవతారికై.

ఇతు-నాన్ శొల్లుకిఱవితు. ప్రయోజనాన్తరప్రావణ్యమ్-విషయాన్తరప్రావణ్యమ్. మున్బే “శతిరిళమడవార్ తాழ்చ్చి” ఎన్ఱారే. కీழ்మై-

---

ఆ-ఆ-వి.—కళ్ళక్కాయిఱు-చోరసూత్రమ్. (తెయ్వమ్కొణ్డతో వెన్నలాష్టుడి)౨ *కణ్ణనెన్నుమ్కరుమ్దైయ్వమిఱే. —ఏవంత్రత్వా

ఈ.—(ఉఱెయిత్యాది) ఉఱెకళిలే శేమిత్తుక్కొళ్ళక్కడవ ఉయిరుదవియై త్తవెణ్ణాయే. "తెయ్వఙ్గొణ్డతో" ఎన్నలామ్బడి కళవుకణ్డముతు శెయ్తవన్ వన్దువర్తిక్కుమ్ దేశమ్. ఇత్తాల్ - అనుకూలస్పర్శముళ్ళద్రవ్యత్తాలల్లతు ధరిక్కమాట్టాతవనెన్నై. (మఱి యొడుపిణై శేర్ మాలిరుఞ్శోలై) కుట్టియుమ్ తాయుమ్ పిరియాతేవర్తిక్కుమ్ దేశమ్. రక్ష్యరక్షకఙ్గళ్ తమ్మిల్ పిరియాతేవర్తిక్కున్దేశమెన్నై. (నెఱియిత్యాది) నెఞ్జిలేయడిపడుమ్బడియాక త్తిరుమలైయై యనుసన్ధిక్కుమతువేనన్ఱైయావతెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, నెఱిపడుకైక్కు నినైక్కుమతువే - మార్గచిన్తైపణ్ణుమతువేయివ్వాత్మావుక్కు నన్ఱైయావతెన్నుతల్. (అతువే నినైవతు నలమ్) అత్తై నినైక్కుమతువే విలక్షణమ్; అతొழிన్దవైయెల్లామ్ పొల్లాతతెన్నై. ౬.

జీ-అ.—నీచవృత్తి. కళవుకణ్డముతు శెయ్కైయతుక్కు ప్రయోజనమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). మఱి-కుట్టి. పిణై-మాన్. "మఱియొడుపిణై శేర్" ఎన్నత్తాల్ ఫలితమ్ స్వాపదేశమాహ (రక్ష్యరక్షకఙ్గళిత్యాది).

నెఱిపడ-ప్రహతమాక. విశదమాక వెన్ఱుమున్దినవర్థమ్. ద్వితీయార్థత్తిలే, నెఱిపడుకైక్కు - మార్గత్తిలేవర్తిక్కైక్కు-ఎన్ఱర్థమ్. అతువే-అత్తైయే. తిరుమలైక్కుప్పోమ్వழிయైయే నినైవతు నలమ్. ఏవకారవ్యవచ్ఛేద్యమ్ (అతొழிన్దవైయిత్యాది). "మాలిరుఞ్శోలై నెఱిపడ" ఇత్యాదిక్కు - "తిరుమలైయినుడైయవழிయిలేయుట్పడవేణుమెన్ఱిఅవత్తైయే నినైక్కై పురుషార్థమ్" ఎన్ఱురైయిలర్థమ్. కిళర్న్దశెయ్యాతే-కిఱియెన నినైమిన్; ఉఱెయమరిత్యారభ్య, క్రమేణాన్వయః. ౬.

అ-అ-వి.—నాం సర్వేషాముద్దేశ్యత్వేనానుసన్ధానస్యదృష్టాన్తః శ్రీరఙ్గవాధూలవరదగురుభిరుక్తశ్లోకః- "వర్ధన్తాంవనశైలవాసరసికావాగ్వైఖరీవైభవప్రధ్వస్తప్రతివావదూకనికరాః ప్రజ్ఞానభక్త్యాకరాః । విఖ్యాతాధ్వరమిత్రతాతగురుణాం సంప్రీణితా స్వాదరం సన్తస్సున్దరరాజ సన్తతదయా సన్తన్యమానోత్సవాః" ఇతి.—— "కిళర్న్దశెయ్యాతే" ఇత్యారభ్య, నెఱిపడనినైవతుయాతొన్ఱు-అతువే నలమ్; అఱైయాతే-ఇత్తైక్కేఱియొన నినైమిన్. యత్తదోర్నిత్యసమ్బన్ధాద్యచ్ఛబ్దాధ్యాహారేణయోజనాకృతా. ౬.

తాత్పర్యము.—ఓ! చేతనులారా! నీచములైన విషయాన్తరములయందాసక్తినివిడిచి మీరు సర్వసులభుఁడును దివ్యచేష్టితములుకలవాఁడునునైన కృష్ణునికి వాసస్థానమును దూడలును వాటియొక్కతల్లులునువిశ్లేషింపక జింకలతోఁగూడ వసించుదేశమునునైన తిరుమాలిరుఞ్జోలయొక్కమార్గమునందన్వయింపవలయునని చింతించుటయే యుత్తమపురుషార్థము. ౬.

మూ.——నలమెననినైమిన నరకழுన్దాతే । నిలమునమిడన్దానీడుఱైకోయిల్ ।
మలమఱుమఱిశేర్ మాలిరుఞ్జోలై । వలముఱైయెయ్తిమరువుతల్ వలమే ॥ ౭॥

అ.——(నలమ్) ఇతువే ప్రాప్యమెన్ఱు నినైయుఙ్గళ్, వేఱొన్ఱై ప్రాప్యమాక నినైయాతే; నిలమునమిడన్దాన్ ఎన్ఱైక్కుమ్ తనక్కుక్కోయిలాకక్కొణ్డు, పరమపురుషనిర్మలజ్ఞానజనకమాన తిరుమలైయై యనన్యప్రయోజనరాయ్క్కొణ్డు వలమ్ శెయ్తుమరువుఙ్గళ్; ఇతువే పరమప్రాప్యమెన్గిఱార్. ౭.

అన్వ.——నరకు అழுన్దాతే నలమ్ (౩) ఎన నినైమిన్ మునమ్ (౬) నిలమ్ ఇడన్దాన్ నీడుఱై (౯) కోయిల్ మలమఱు మఱి(౧౨) శేర్ మాలిరుఞ్జోలై ముఱై (౧౫) వలమ్ ఎయ్తి మరువుతలే (౧౮) వలమ్. (౧౯).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ప్రళయాపత్సఖన్ వర్తిక్కిఱతిరుమలైయిలానుకూల్యమే ప్రబలమెన్గిఱార్.

బహిష్కరాయ్ సంసారనిరయత్తిల్, అழுన్దాతే, ఇత్తై పరమప్రయోజనమ్, (౩) ఎన్ఱు, బుద్ధిపణ్ణుజ్గోళ్; ప్రళయఙ్గొణ్డముఱ్ఱాకాలత్తిలే, (౬) భూమియై, వరాహవేషత్తైక్కొణ్డు ఇడన్దెడుత్తవన్, నిత్యవాసమ్పణ్ణుకిఱ, (౯) కోయిలాయ్, శిఖరఙ్గళిలే తేయ్కైయా లేకళఙ్కరహితనాన, చన్ద్రన్, (౧౨) పొరున్దుకిఱ, తిరుమలైయై, శేషశేషిభావమాకిఱముఱైప్పాట్టాలుళ్ళ, (౧౫) ఆనుకూల్యత్తై, పెఱ్ఱు, పొరున్దుకైయే, (౧౭) బలోత్తరమ్. (౧౯) ౮.

అర్థము.—(సంసార) నరకమునందు మునగకుండ (దినిని) పరమప్రయోజనము (౩) అని తలంపుఁడు పూర్వకాలమందు (౬) భూమిని పైకెత్తినభగవంతుఁడు నిత్యవాసముచేయుచున్న (౯) స్థానమును కళఙ్కములేని చంద్రుఁడు (౧౨) అమరియున్న మాలిరుఞ్జోలను (శేషశేషిభావ) సంబంధముచేత (౧౫) ఆనుకూల్యమును బొంది యమరియుండుటయే (౧౭) శ్రేష్ఠము. (౧౯). ౮.

ఈ.— ఏழாమ్పాట్టు. తిరుమలైయై చ్చెన్ఱు కిట్టినిరన్తరవాసమ్పణ్ణుకై యేయివ్వాత్మావుక్కు వెళ్ళి యెన్గిఱార్.

(నలమెననినైమిన్.) నాన్శొల్లుకిఱవార్త్తైయైనన్తైయెన్ఱు బుద్ధిపణ్ణుఙ్గోళ్. విలక్షణమానపురుషార్థమెన్ఱుబుద్ధిపణ్ణుఙ్గోళ్. (నరకழுన్దాతే) నరకఙ్గళుమివర్కళుక్కు వ్యవస్థితమాయిత్తేయిరుప్పతు. ౧[యస్త్వయాసహసస్వర్గః] "కాట్టిలేపోమతుదుఃఖమ్, పడైవీట్టిలే యిరుక్కుమతుసుఖమ్" ఎన్ఱాయిఱ్ఱు పెరుమాళరుళిచ్చెయ్తతు; అఙ్గనల్ల, సుఖదుఃఖఙ్గళ్ వ్యక్తితోఱుమ్ వ్యవస్థితమాయ్ క్కాణుమిరుప్పతు; యాతొన్ఱుమ్మోడేపొరున్దుకిఱతు, అతుసుఖమాకిఱతు, ఉమ్మైయొழிయప్పడైవీట్టిలిరుక్కుమిరుప్పుదుఃఖమాకిఱతు. [ఇతిజానన్]తన్దాముక్కిల్లాతవై, పిఱర్ పక్కలిలేకళ్ళనైయవేణుఙ్గాణుమ్. [పరాంప్రీతిమ్] ఉమ్మైప్పోలే నిఱుత్తల్లకాణుమెన్నుడైయ ప్రీతియిరుప్పతు. నమ్మిలునక్కు ప్రీతిపరైయాకచ్చొన్నాయ్, అతుక్కునమ్మైచ్చొల్లుకిఱతెన్నెన్న [గచ్ఛరామమయాసహ]

జీ-అ.—ఏழாమ్పాట్టు. (నలమెనవిత్యాది) "మాలిరుమ్శోలై-మరువుతల్ వలమ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (తిరుమలైయైయిత్యాది).

నన్తైయావతేతెన్న; వివరిక్కిఱార్ (విలక్షణమానవిత్యాది). "మరువుతల్" ఎన్ఱపదత్తుక్కుచ్చేర,"నరకు" ఎన్గిఱతు-విశ్లేషవ్యసనత్తైయెన్ఱువివక్షిత్తు, "నరకు" ఎన్ఱాల్-విశ్లేషవ్యసనత్తైచ్చొల్లుమోవెన్న (నరకఙ్గళుమిత్యాది). నరకు-నరకమ్. ఇవర్కళుక్కు- ఆழ்వార్కళుక్కు. ఇతుక్కుసంవాదమ్ (యస్త్వయేత్యాది) అయోధ్యాకాణ్డే రామంప్రతిసీతా, "యస్త్వయాసహసస్వర్గో నిరయోయస్త్వయావినా । ఇతి జానన్పరాంప్రీతిం గచ్ఛరామమయాసహ । యదిత్వంప్రస్థితోదుర్గంవనమద్యైవరాఘవ । అగ్రతస్తేగమిష్యామిమృద్నన్తీకుశకణ్టకాన్". శ్లోకవ్యాఖ్యానార్థం పూర్వవృత్తమనువదతి (కాట్టిలేయిత్యాది). "త్వయాసహ-యోవాసః, సస్వర్గః; త్వయావినా - యోవాసః, సనిరయః-ఇతి-మమపరాంప్రీతిమ్-జానన్-మయాసహ-గచ్ఛ" ఇత్యన్వయంహృదినిధాయార్థమాహ (యాతొన్ఱిత్యాది). (పిఱర్ పక్కలిలేయితి) మదుపదేశాదితియావత్. "పరామ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఉమ్మైప్పోలేయిత్యాది). "మయాసహ" ఎన్ఱతుక్కు- ౨ "సహాయుక్తేప్రధానే" ఎన్గిఱ

అ-అ-వి.—"నరకழுన్దాతే" ఇత్యస్యవివక్షితమర్థముత్తరత్ర (పిరివాల్ వరుమ్ క్లేశానుభవమ్పణ్ణాతే) ఇతిస్పష్టయతి.——"తన్దాముక్కిల్లాతవై" ఇతి - మమత్వద్విషయాప్రీతిర్నాస్తీతి కథంవదసీతిచేత్; మద్వియోగేపి దేహధారణసమర్థస్సన్ గన్తుముద్యుక్తస్త్వమ్; ౩ "రామస్తుసీతయాసార్ధంవిజహారబహూనృతూన్ । మనస్వీతద్గతస్తస్యానిత్యంహృదిసమర్పితః - తస్యాశ్చరామోద్విగుణంహృదయేపరివర్తతే । అన్తర్గతమపివ్యక్తమాఖ్యాతిహృదయంహృదా" ఇత్యాదికంనజానాసి కిమిత్యత్రాహ (పరాంప్రీతిమితి). తవాపిప్రీతిరస్తి, త్వత్ప్రీతిమాత్రంనభవతిమత్ప్రీతిః కార్యాద్ధికారణానుమానమితి జానక్యాహృదయమిత్యభిప్రాయేణాహ (ఉమ్మైప్పోలేయితి)——

౪.—౧"అగ్రత స్తేగమిష్యామి" ఎన్ఱు-నాఙ్గుఅపట్టపడియే, ఎన్నై మున్నే పోకవిట్టుప్పిన్నే వరప్పారుమ్. ౨"నచసీ త్వయాహీనా" ఎన్ఱారిఱ్ఱెయుళ్ళై య పెరుమాళ్. (నరకఙ్గున్దాతే) పిరివాల్ వరుమ్ క్లేశానుభవమ్పణ్ణాతే.

(నిలమిత్యాది) వరాహకల్పత్తినాదియిలే మహావరాహమాయ్, అణ్డభిత్తియిలే శేర్న్దురుమాయ్ న్దభూమి ఒట్టువిడువిత్తెడుత్తుక్కొణ్డేతీననిరుపాధికసౌహార్దముడైయవన్, అవతారఙ్గళ్ పోలేతీర్థమ్ ప్రసాదియాతే స్థ్యవాసమ్పణ్ణుకిఱదేశమ్. (మలమలు) చన్ద్రపథత్తుక్కవ్వరుకేవళర్న్దు నిత్తైయాలే, అవన్ పోమ్యాతుశిఖరఙ్గ రేతేయ్ప్పణ్డుశాణైయిలే యిట్టాపోప్లేకళఙ్కమతానిఱ్ఱు మెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, " తిరుమలైయాఴ్వార్ మ్ జ్ఞానలాభత్తైయుణ్డాక్కువర్", ఎన్ఱు పిళ్ళాన్ వార్త్తై. (వలముఱైయెయ్తి) కాలయవనజరాసన్ధాదికళై లేయన్ఱిక్కే, అనుకూలమానముఱైయిలేకిట్టి, మరువుతల్ వలమెన్నుతల్, వరమెన్నుతల్ - బలవత్తర ౭.
న్నుతల్, శ్రేష్ఠమెన్నుతల్.

౧.—క్రమమన్ఱిక్కే, లోకవ్యవహారానుగుణమాక వ్యాఖ్యానమ్పణ్ణుకిఱార్ (అగ్రతఇత్యాది). పిరాట్టిమార్క్కన్ఱోవిశ్లేషమ్ నరకమాయ్త్తోన్ఱు. పురుషరానవివర్క్కప్పడితోన్ఱుమోవెన్న; ఇళైయపెరుమాళ్పోలే యివర్క్కుమ్కూడుమ్ ఇత్యభిప్రాయేణాహ (నచసీతేత్యాది). నరకఙ్గున్దాతే" ఎన్ఱతుక్కువ్యాఖ్యానమ్ (పిరివాలిత్యాది).

"మునమ్-నిలమిడన్దాన్" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (వరాహేత్యాది). అత్తాల్ ఫలితమ్ (నిరుపాధికసౌహార్దముడైయవనెన్ఱు). మలమలున్నడి-శేరెన్ఱుమున్దినవర్థమ్. మలమఱ్ జ్ఞానమ్ శేరుమ్బడి యిరుక్కిఱమాలిరుమ్శోలైయెన్ఱు ద్వితీయార్థమ్. తేయ్ప్పణ్డు-ఉరైయుణ్డు. వలముఱై శేయ్తి-ప్రదక్షిణమ్శేయ్కైయాకిఱముఱైయాలేకిట్టియెన్ఱుశబ్దార్థమ్. " వలముఱైయెయ్తి " ఎన్ఱువిశేషిత్తతుక్కుభావమ్ (కాలయవనే ౭.
ది). అర్థద్వయత్తైయుమడైవే వివరిక్కిఱార్ (బలవత్తరమిత్యాది).

అ-అ-వి.—(నాఙ్గుఅప్పట్టపడియేయితి) త్వత్కైఙ్కర్యైకధారకపోషకభోగ్యతయా నిర్గతప్రకారేణేత్యర్థః. (మున్నేపోకవిట్టితి) అనే ౭.
౧"మృద్నన్తీకుశకణ్టకాన్" ఇత్యత్రహృదయమితి, శేషత్వమేవస్ఫురతి.

ప్ర-తి.—(ఏఴాంప్పాట్టు) (నలమెనవిత్యాది) (నరకఙ్గున్దాతే) అయోధ్యాకాణ్డే [30] వనానయా సార్థంరామంప్రతిసీతా, " నచతత్ర ఇచ్ఛేద్ద్రష్టుమర్హసివిప్రియమ్ । మత్కృతేనచతేశోకోనభవిష్యామిదుర్భరా ॥౧౭॥ యస్త్వయాసహసస్వర్గోనిరయోయస్త్వయావినా । ఇతి పరాంప్రీతింగచ్ఛరామమయాసహా ॥౧౮॥ [రా-అ-౨౭] యదిత్వంప్రస్థితోదుర్గంవనమద్యైవరాఘవ । అగ్రతస్తేగమిష్యామిమృద్నన్తీ కణ్టకాన్ ॥౬॥"—అయోధ్యాకాణ్డే త్రిపఞ్చాశే గఙ్గానిస్తరణానన్తరం సుమన్త్రయాతే సతిత్వమప్యయోధ్యాం ప్రతిగచ్ఛేత్యుక్తవన్తం ప్రతిలక్ష్మణః, " నైతదౌపయికంరామయదిదంపరితప్యసే । విషాదయసిసీతాంచమాంచైవపురుషర్షభ ॥ ౩౦॥ నచసీతాత్వయాహీనానచాహ రాఘవ । ముహూర్తమపిజీవావోజలాన్మత్స్యావివోద్ధృతౌ ॥ ౩౧॥ నహితాతంనశత్రుఘ్నంనసుమిత్రాంపరంతప । ద్రష్టుమిచ్ఛేయమద్యా ౭.
స్వర్గంవాపిత్వయావినా ॥ ౩౨॥".

తాత్పర్యము.—ఓ! చేతనులారా! నేచెప్పెడుమాటలు హితకరములనియెఱుఁగుఁడు. ప్రళయకాలమందు మునిగిపోయినభూమిని వరాహ మై పైకెత్తియుపకరించిన సర్వేశ్వరుఁడు నిత్యవాసముచేయుచున్న దివ్యదేశమును పూర్ణచంద్రుఁడు నిష్కళంకుఁడై సంచరించుశిఖర కలదియునైన మాలిరుఞ్జోలను శేషశేషిభావసంబంధముతో సమీపించి కైంకర్యములయందన్వయించియుండుటయే శ్రేష్ఠముగాన సంసార ౭.
మునందవగాహించి నశింపకనుండుడు.

౧॥ రా-అ-౨౭-౬. ౨॥ రా-అ-౩-౩౧.

మూ.—వలఞ్జెయ్తువైకల్ వలఙ్గழியాతే । వలఞ్జెయ్యుమాయమాయవన్ కోయిల్ ।
వలఞ్జెయ్యుమ్వానోర్ మాలిరుఞ్జోలై । వలఞ్జెయ్తునాళుమరువుతల్వழக்కే॥ ౮॥

ఆ.—(వలమ్ శెయ్తు) హేయవిషయఙ్గళిలేవినియోగిత్తురుమన్దబలత్తైప్పోక్కాతే, ఆశ్చర్యభూతనాయ్ ఆశ్రితసులభనాయిరున్దవెమ్బెరుమానుమ్ ౧* ఆయర్వ్వఱుమమరర్కళుమ్వలమ్ శెయ్తుకొణ్డనుభవిక్కుమ్ తిరుమాలిరుమ్శోలైయై వలమ్ శెయ్తు నాళుమ్మరువుకైవழக்కావ తెన్గిఱార్. ౮.

అన్వ.—వలమ్ శెయ్తు వైకల్ (౩) వలమ్ కழியాతే వలమ్ (౬) శెయ్యుమ్ ఆయన్ మాయవన్ (౯) కోయిల్ వానోర్ వలమ్ (౧౨) శెయ్యుమ్ మాలిరుఞ్జోలై వలమ్ (౧౫) శెయ్తు నాళుమ్ మరువుతల్ (౧౮) వழక్కు. (౨౧).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఆశ్రితానుకూలనానకృష్ణన్ వర్త్తిక్కుమ్ తిరుమలైయిలే నిరన్తరానుకూలవృత్తియే స్వరూపప్రాప్తమెన్గిఱార్.

కరణఙ్గళుక్కుబలత్తై, ఉణ్డాక్కి, నిరన్తరమాక, (౩) అన్దబలత్తై, ఇతరవిషయమాక్కిక్కెడాతే, ఆశ్రితర్క్కుభవ్యతైయాకిఱవానుకూల్యత్తై, (౬) పణ్ణుమ్, కృష్ణనాన, ఆశ్చర్యభూతనుడైయ, (౯) కోయిలాన, పరమపదవాసికళ్, అనుకూలవృత్తి, (౧౨) పణ్ణుమ్, తిరుమలైయైక్కుఱిత్తు, ప్రదక్షిణాద్యనుకూలవృత్తియై, (౧౫) పణ్ణి, నిరన్తరమ్, సంశ్లేషమ్పణ్ణుకై, (౧౮) న్యాయమ్. (౨౧) ౮.

అర్థము.—(కరణములకు) బలమును బుట్టించి సర్వకాలములయందును (౩) బలమును బోఁగొట్టక నే ఆనుకూల్యమును (౬) జేయు కృష్ణావతారంబెత్తిన ఆశ్చర్యభూతునియొక్క (౯) వాసస్థానమును పరమపదమునందుండువారు అనుకూలవృత్తి (౧౨) చేయునట్లున్న మాలిరుఞ్జోలనుగుఱించి (ప్రదక్షిణనమస్కారములు మొదలగు) అనుకూలవ్యాపారములను (౧౫) జేసి ఎల్లప్పుఁడు సంశ్లేషించుట (౧౮) న్యాయము. (౨౧) ౮.

ఈ.—ఎట్టామ్పాట్టు. తిరుమలైయైనిరన్తరమాక వలఞ్జెయ్కైయేవழక్కెన్గిఱార్.

(వలఞ్జెయ్తిత్యాది) సర్వేశ్వరన్ తన్నైయాశ్రయిక్కైక్కుఉప్పాకత్తన్దమనుష్యశరీరత్తైక్కొణ్డు బలత్తైయుణ్డాక్కి, పిన్నైయవనైయాశ్రయిక్కైయన్ఱిక్కే ఇతరవిషయప్రావణ్యత్తుక్కుడలాక్కియనర్థప్పడాతే. (వలఞ్జెయ్యుమ్) తిరుచ్చిత్రకూటపరిసరత్తిలే పిరాట్టియైయుఙ్గూడక్కైయైప్పిడిత్తుక్కొణ్డులావినాప్పోలే, పిరాట్టిక్కైయైప్పిడిత్తుక్కొణ్డు అழகర్ ఆదరత్తోడే సఞ్చరిక్కుమ్దేశమ్. ౨ "యఆత్మదాబలదాః" ఎన్గిఱపడియే-తన్నైయుఙ్గొడుత్తు, తన్నైయనుభవిక్కైక్కీడానశక్తియైయుఙ్గొడుక్కుమాశ్చర్యభూతనాన కృష్ణన్వర్త్తిక్కుమ్దేశమ్. (వలఞ్జెయ్యుమ్

జీ-అ.—ఎట్టామ్పాట్టు (వలమ్శెయ్తిత్యాది). నాలామ్పాదత్తైక్కటాక్షిత్తు - అవతారికై. వழக్కు - న్యాయమ్.

౩ "విచిత్రాదేహసమ్పత్తిరీశ్వరాయనివేదితుమ్" ఎన్గిఱపడి (తన్నైయాశ్రయిక్కైక్కుఉప్పాకవెన్ఱతు) బలత్తైయుణ్డాక్కి - అన్నపానాదికళాలేయుణ్డాక్కియెన్ఱపడి. ఉడలాక్కి - అన్దబలత్తైయుడలాక్కి. బలత్తైయుడలాక్కి - నిరన్తరమాకవన్దబలత్తై యితరవిషయమాక్కిక్కెడాతేయెన్ఱుశబ్దార్థమ్. "వలఞ్జెయ్యుమాయమాయవన్" ఎన్ఱతుక్కు-మావెన్ఱు - పిరాట్టియాయ్, అవళైయుడైయవన్ - మాయవనాయ్, "మాయవనాన - ఆయన్ - వలమ్శెయ్కిఱ - కోయిల్" ఎన్ఱువివక్షిత్తుభావమ్ (తిరుచ్చిత్రకూటేత్యాది). "వలమ్శెయ్యుమ్ - మాయవనాన - ఆయన్వర్త్తిక్కుమ్ - కోయిల్" ఎన్ఱర్థాన్తరమ్ (యఆత్మదాఇత్యాది). ఇన్దపక్షత్తిల్, వలమెన్ఱు - బలమాయ్, శెయ్కై - కొడుక్కైయాయ్, బలత్తైక్కొడుక్కుమెన్ఱపడి. మాయవన్ - (ఆశ్చర్యభూతన్). ౪ "సదృశాదృష్టచిన్తాద్యాస్స్మృతిబీజస్యబోధకాః"

ఈ.—వానోర్ మాలిరుఞ్జోలై) కీழ் ౧ "విణ్ణోర్ వెర్ప్పు" ఎన్ఱార్; ఇఙ్గే(వానోర్ మాలిరుఞ్జోలై) ఎన్గిఱార్; ఇతుక్కు నినైవెన్? ఉకన్దరుళిన దేశమెల్లాఙ్గిడక్కవెన్నిల్; ప్రజైక్కుత్తాయినుడైయ అవయవమెల్లాఙ్గిడక్కములైక్కణ్ణిలే యిఱేవాయ్వైక్కలావతు, అప్పడియేయిఙ్గు ౨ "తెన్నానుయర్పొరుప్పుమ్ తెయ్వవడమలైయుమ్" ఎన్గిఱములై యాకైయాలే అవర్కళుక్కేయాయిరుక్కుమతు. (వానోర్ మాలిరుఞ్జోలై) పెరుమాళ్ కాట్టుక్కెழுన్దరుళుకిఱ పోతు లక్ష్మణభరతర్కళ్ పిన్తొడర్న్దాప్పోలే, సర్వేశ్వరనిఙ్గేపోరుకైయాలే నిత్యసూరికళుమొప్పన్దువలఞ్జెయ్యానిఱ్పర్కళ్. (వలఞ్జెయ్తు) నాముమివర్కళోడేకూడ అఙ్గేయనుకూలవృత్తికళైప్పణ్ణి. 'పిళ్ళైతిరునఱైయూరరైయరుమ్ భట్టరుమ్ ప్రదక్షిణమ్పణ్ణానిఱ్క ప్పిన్నే సేవిత్తుక్కొణ్డుపోనేన్; అల్లాతార్ కడుఙ్గుతిరైపోలేవారానిఱ్క, ఇవర్కళ్, తిరుక్కోపురఙ్గళైయుమ్ తిరుమాళికైక్కళైయుమ్కణ్ణాలే పరుకువారైప్పోలే పార్త్తుక్కొణ్డువన్దార్కళ్" ఎన్ఱునఞ్జీయరరుళిచ్చెయ్వర్. (నాళుమ్మరువుతల్ నమక్కే) నిత్యసూరికళుడైయయాత్రైయేతనక్కుయాత్రైయానాల్ పిన్నై మఱునలిడాతితే. ఇతువేమరుక్కు. ౮.

ప్ర-అ.—ఇతిన్యాయేన, "వానోర్ మాలిరుఞ్జోలై" ఇత్యస్యసవ్యశంప్రయోగాన్తరమ్విచిన్త్య, ప్రయోగద్వయస్యచ హేతుమాహ(కీழிత్యాదినా) నిత్యసూరికళ్క్కైసరుకైక్కు మనుకూలవృత్తిపణ్ణుకైక్కుమ్ హేతుమాహ (పెరుమాళిత్యాది). (తెన్నానిత్యాది). పెరియతిరుమడల్. ఉయర్న్దతెఱ్కుత్తిరుమలైయుమ్, మేన్మైయిలేయ్ఱత్తైయుడైయ వడక్కుత్తిరుమలైయుమెన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱవివైయిరణ్డుమ్ ములైయాకవెన్ఱు పాశురార్థమ్. వలమ్శెయ్తు, ఉపాయకోటియిలన్వయియాతోవెన్న; అన్వయియాతెన్నైక్కతివ్యామ్ (పిళ్ళైయిత్యాది). (అల్లాతారిత్యాది). అల్లాతార్ - సాధనత్వేన ప్రదక్షిణమ్పణ్ణాకిఱ పేర్. కణ్ణాలేపరుకువారైప్పోలేయెన్నైయాలే - ప్రాప్యత్వమ్ సుస్పష్టమ్. "నాళుమ్మరువుతల్" ఎన్గిఱవితునఱ్కుమో? కదాచిత్ ప్రయోజనాన్తరప్రావణ్యత్తాలే సాధనత్వబుద్ధిపిఱవాతోవెన్న (నిత్యసూరికళుడైయవిత్యాది). నిత్యసూరికళైప్పోలే కైఙ్కర్యైకధారకపోషకభోగ్యనానాల్, ప్రయోజనాన్తరప్రావణ్యత్తుక్కుమ్ తన్మూలసాధనత్వ బుద్ధిక్కుమ్ ప్రసఙ్గమిల్లైయెన్ఱపడి. మఱునలిడాతు - తిరుమ్బాతు. "మరువుతలేనమక్కు" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (ఇతువేవమక్కెన్ఱు) ఇదమేవప్రాప్తమిత్యర్థః. నాళుమ్మరువుతల్ - నిరన్తరసంశ్లేషమ్పణ్ణుకై, వైకల్ - వలమ్శెయ్తు - వలమ్కఱియాతే, మాయవనాన - ఆయన్ - వలమ్శెయ్యుమ్ - కోయిలాయ్, అతఱ్కు, వానోర్ - వలమ్శెయ్యుమతాన - మాలిరుఞ్జోలైయై నీఙ్గళుమ్వలమ్శెయ్తు - నాళుమ్మరువుతలే - వమక్కిత్యన్వయః. ౮.

అ-ఆ-వి. (వలమ్శెయ్తు) (వలమ్శెయ్యుమ్ వానోర్ మాలిరుఞ్జోలై) ఇతిపదప్రతీకముపాదాయ, సింహావలోకనన్యాయేన ప్రథమమ్ "వానోర్ - మాలిరుఞ్జోలై" ఇతిపదసఙ్గతిం వ్యాఖ్యానముక్త్వా, అనన్తరమ్ "వలమ్శెయ్యుమ్వానోర్" ఇత్యుచ్యమానే - సూరీణామాగమనే, తేషామనుకూలవృత్తౌచ హేతుమాహ; అత్రవ్యాఖ్యానవాక్యక్రమే, (పెరుమాళ్ కాట్టుక్కెழுన్దరుళుకిఱపోతు) ఇతివాక్యస్యోత్థాపకశఙ్కాయాః (కీழ் విణ్ణోర్ వెర్ప్పెన్ఱార్) ఇత్యాదివాక్యానన్తరమనుసన్ధానాత్. అత్రమూలానుసారేణ (పెరుమాళ్ కాట్టుక్కెழுన్దరుళుకిఱపోతు) ఇతివాక్యస్య పూర్వతనత్వేన (కీழ் విణ్ణోర్ వెర్ప్పెన్ఱార్) ఇత్యాదివాక్యమ్ పశ్చాత్తనత్వేనచద్రష్టవ్యమ్. తదానీమేవాసఙ్గతిః - నిత్యసూరీణామత్రాగమనే అనుకూలవృత్తౌచ హేతుః ఇత్యతోత్తరమ్ (పెరుమాళ్ కాట్టుక్కెழுన్దరుళుకిఱపోతితివాక్యమ్) తత్రైతాదృశాకారస్య సమస్తదివ్యదేశసాధారణత్వాత్ ౧ "విణ్ణోర్ వెర్ప్పు" "వానోర్ మాలిరుఞ్జోలై" ఇతి - నిత్యసూరిసమ్బన్ధిత్వేన గిరిరాజయోర్నిర్దేశః కథమ్; కిఞ్చ, ఏతిస్మిన్ద్వయిరపిలావిశేషాగతాన్నామసాధారణంనకిమితిచశఙ్కాజాతా. తతోత్తరమ్ (ప్రజైక్కిత్యాది). సంసారిణాంతాదృశవైలక్షణ్యాభావాదితిభావః. (తెన్నానుయరిత్యాది) ఆర్యర్కళికழ్న్దమ్లేచ్ఛభూమియిలుళ్ళార్క్కు నిర్వాహకరానక్షత్రియర్ "ఎమ్మతు" ఎన్ఱభిమానిత్తిరుక్కుమ్పడియిరుక్కుఱ తెఱ్కుత్తిరుమలైయుమ్, సంసారికళుమ్ వన్దాశ్రయిక్కుమ్పడి నిఱ్కుఱమేన్మైయిలేయ్ఱత్తైయుడైయ వడక్కుత్తిరుమలైయుమ్, ఇప్పడిశొల్లప్పడుకిఱ వివైయిరణ్డుమ్ ములైయాక; కాన్తన్ విరుమ్బివిడాతే కిడక్కుమవైయిరేములైయావన. ౩ "నఙ్గళ్ కున్ఱఙ్కైవిడాన్." కాట్టుక్కెழுన్దరుళు - అన్ఱైయయోత్తిక్కెన్ఱపడి. లక్ష్మణశబ్దమ్ - శత్రుఘ్నవాచి. ౮.

౧॥ ౮-౩. ౨॥ పెరి-మ-౮. ౩॥ ౯౭-౮.

ఈ.—(వழக్కానని నైమిర్) నాళ్ శొల్లుగిఅవితువేముత్తైయెన్ను బుద్ధిపణ్ణుజ్గోళ్. (ఎల్ వినై మూళ్ కాతు) ఉజ్గళాల్ పోక్కి కొళ్ళవొణ్ణాత మహాపాపజ్గళై ప్పరిహరిక్క వేణ్డియిరున్దిగోళాకిల్. అழమెన్ను - పేయ్క్కు ప్పేర్; కొడియెన్ను - పెణ్ణుక్కు ప్పేర్; పేయ్ ప్పెణ్ణెన్నపడి. అழమెన్ను - పిణమాయ్, అత్తాల్ - పేయెన్నపడి. పూతనైయైముడిత్తవన్ "ఇజ్జనొ త్తవిరోధికళ్ వన్దపోతాకనమ్మై నెడుజ్గైనీట్టాక్కివైక్కనొణ్ణాతు" ఎన్ను నిత్యవాసమ్పణ్ణుకైయాలేశ్లాఘ్యమానకోయిల్. (మழమిత్యాది) అజ్ఞానతిర్యక్కుక్కళుమ్. అழకరోడోరినమాయాయిళ్గిరుప్పతు, ఇళవానైక్కన్ఱుకళ్ ఇనమినమాకచ్చేరానిన్ఱుళ్ళ తిరుమలైయై. లక్షణోపేతమాయిరుప్పతోరు ఆనైనిన్ఱవిడత్తే ఆయిరమానైవన్దుశేరానిఱ్కుమ్; అజ్గునిఱ్కుమతుమ్ ౧*శోలైమழకళిఱే, ౨*తెన్నానైయిఱే. తిరుమలైయైత్తொழవేణుమ్ ఎన్నుమ్ మనోరథత్తిలేతుణిపతే ఇవ్వాత్మావుక్కువిజయహేతు. ౮.

౮-అ.—ముత్తైయెన్ను-ప్రాప్తమెన్ను. మూళ్ కాతు - మూళ్ కాతే యిరుక్క వేణ్డిల్. "అழమ్" ఎన్ను-పేయైచ్చొల్లుమ్పడి యెన్నెన్న (అழమెన్నుపిణమాయిత్యాది). నెడుజ్గైనీట్టాక్కి - అతిదూరమాక్కి. "పెరుమ్" ఎన్నతినర్థమ్ (శ్లాఘ్యమానవెన్నతు). "మழమ్" ఎన్నవిశేషణత్తుక్కు భావమ్ (అజ్ఞానవిత్యాది). ఓరినమ్ - ఒరుపరువమ్ ఇనమ్ - పరువమ్. "ఇనమ్" ఎన్ను - సమూహమాక వివక్షిత్తార్థాన్తరమ్ (ఇళవానైయిత్యాది). మழమ్ - ఇళమై. ఇనత్తుక్కు హేతువేతెన్న (లక్షణేత్యాది). లక్షణోపేతమాన వానైయజ్గిరుక్కిఱతో వెన్న (అజ్గునిఱ్కుమతుమిత్యాది). ప్రమాణాన్తరమ్ (తెన్నానైయెన్ఱుమ్) తిరునెడున్దాణ్డకమ్. శూతు - విజయహేతు. తొழక్కరుతునతు-తొழవేణుమెన్గిఅనినైవిలే. తుణివతువే - తుణిక్కైయే. ఎల్ వినైమూళ్ కాతిత్యారభ్య, తొழక్కరుతువతే తుణివతుశూతు; ఇత్తైవழక్కాన నినైమినిత్యన్వయః. ౮.

౮-ఆ-వి.— ౩ "అప్రాకృతతనుస్త్వం నిత్యాకృతిగరోయువా" ఇత్యాద్యాహ్పదయమ్. ౮.

ప్ర-తి.—(ఒన్బతాంపాట్టు) (వழక్కాన) (అழకొడియట్టాన్) వైష్ణవేపురాణే షష్ఠమేంశేషష్ఠమే, "వసతాంగోకులే తేషాం పూతనా బాలఘాతినీ। సుప్తం కృష్ణముపాదాయ రాత్రౌ తస్మై దదౌ స్తనమ్॥ ౭॥ యస్మై యస్మై స్తనం రాత్రౌ పూతనా సంప్రయచ్ఛతి। తస్య తస్య క్షణేనాఙ్గం బాలకస్యోపహన్యతే॥ ౮॥ కృష్ణస్తు తత్స్తనం గాఢం కరాభ్యామతిపీడితమ్। గృహీత్వా ప్రాణసహితం పపౌ కోపసమన్వితః॥ ౯॥ సాతివిముక్తమహారావా విచ్ఛిన్నస్నాయుబన్ధనా। పపాత పూతనా భూమౌ మ్రియమాణాऽతిభీషణా॥ ౧౦॥". ౮.

పెరియతిరుమొழి - ముప్పత్తొన్బతాన్దిరుమొழி - ఇరణ్డాంపాట్టు. శిన్దైతన్నుళ్ నీజ్గాతిరున్దతిరువేమరువినియ। మైన్దా అన్దణాలిమాలేశోలైమழకళిఱే। నన్దావిళక్కేయళత్తఱ్కరియాయ్ నరనారణనే కరుమాముకిలే। ఎన్దాయ్ అన్దరాయడియేఱ్కిరజ్గాయే.

తిరునెడున్దాణ్డకమ్ - పత్తాంపాట్టు.— పొన్నానాయ్ పొழిలేழుమ్ కావల్ పూణ్డపుకழానాయ్క పువ్వియత్తొణ్డనేనానాన్। ఎన్నానాయెన్నానాయెన్నల్లాల్ ఎన్నఱివనేழైయేనులకమేత్తుమ్। తెన్నానాయ్ వడవానాయ్ కుడపాలానాయ్ కుణపాలమతయానాయిమైయోర్క్కెన్ఱుమ్। మున్నానాయ్ పిన్నానార్ వణజ్గుమ్ శోతి తిరుమూழిక్కళత్తానాయ్ ముతలానాయే.

తాత్పర్యము.—ఓ! మానవులారా! నేను చెప్పుచున్నదానిని సదుపాయమని చింతించువారై దీనియందు విశ్వసింపుడు. మీరు క్రూరములైన పాపములయందనురాగించియుండక ఆశ్రితవిరోధినిరసనశీలుడైన శ్రియఃపతి నిత్యవాసము చేయుచున్న దివ్యదేశమగు తిరుమాలిరుఞ్జోలను స్వయంసాధనరూపముగ నమస్కరించుటయే సంసారసాగరమును దాటుటకు సదుపాయము. ౮.

౧॥ తి-మొ-౩౯-౨. ౨॥ తి-తా-౧౦. ౩॥

మూ.—శూతెన్ఱుకళవుమ్శూతుఙ్జెయ్యాతే । వేతమున్ఱవిరిత్తాన్విరుమ్బియకోయిల్ ।
మాతుఱుమయిల్ శేర్ మాలిరుఞ్జోలై । ప్పోతవిழ்మలైయేపుకువతుపొరుళే॥ ౧౦

ఆ.—(శూతెన్ఱు) పురుషార్థమానశెయ్యలైచ్చెయ్కిఱోమెన్ఱుకొణ్డు చౌర్యకృత్రిమఙ్గళైచ్చెయ్యాతే, "సర్వవేదఙ్గళుక్కుమ్ తానే ప్ర
పాద్యన్" ఎన్నుమిడత్తై శ్రీగీతైయాలే యరుళిచ్చెయ్తరుళిన అనన్తమహాగుణత్తైయుడైయ వెమ్పెరుమాన్ఱనక్కుఙ్గూడ స్పృహణీయమాన తి
మలైయిలేపోయ్ప్పుకువతువే పరమపురుషార్థమెన్గిఱార్. ౧౦

అన్వ.—శూతు ఎన్ఱు కళవుమ్ (3) శూతుమ్ శెయ్యాతే మున్ (౬) వేతమ్ విరిత్తాన్ విరుమ్బియ (౯) కోయిల్ మాతు ఉఱు (౧౨) మయిల్ శేర్ మాల్ (౧౫) ఇరుమ్ శోలై పోతు (౧౮) అవిழ் మలై పుకువతే (౨౧) పొరుళ్. (౨౨).

పన్ని.—అనన్తరమ్, వైదికజ్ఞానప్రవర్తకన్ వర్త్తిక్కుమ్ తిరుమలైయిలే ప్రవేశిక్కుమతు పురుషార్థమెన్ఱుపక్రమిత్తవుపదేశత్తై ని
మిత్తరుళుకిఱార్.

సుకరమానవర్థసాధనమ్, ఎన్ఱునినైత్తు, కళవుకొణ్డుతల్, (3) పార్త్తిరుక్కవపహరిత్తల్, శెయ్యాతే, మున్కాలత్తిలే, (౬) గీతో
నిషదాదిముఖత్తాలే వేదార్థత్తై, వివరిత్తవన్, విరుమ్బివర్త్తిక్కుమ్, (౯) కోయిలాయ్, మాతిమై, ఉడైత్తాన, (౧౨) మయిల్కళ్, శేర
వర్త్తిక్కుమ్, ఓఙ్గి, (౧౫) పరన్ద, శోలైకళిల్, పూవానతు, (౧౮) మలరుకిఱ, తిరుమలైయిలే, శెన్ఱుపుకువతే, (౨౧) పొరుళ్. (౨
మాతిమై-మెన్మై. మాతుఱువెన్ఱు - పేడైయోడే శేర్న్దవెన్ఱుమామ్. ౯

అర్థము.—(సుకరమైన) యుపాయము అని(తలంచి) చౌర్యమును (3) అపహారమును జేయక మునుపు (౬) వేదార్థములను బ్రక
పఱచిన (భగవంతుఁడు) ఆదరించునట్టి (౯) స్థానమును మార్దవముకల (౧౨) నెమళ్ళు వసించు మన్న ఉన్నతములును (౧౫) విశాల
లున్నైన తోటలయందు పువ్వములు (౧౮) వికసించుచున్న తిరుమలయందు నన్వయించుటయే (౨౧) పురుషార్థము. (౨౨). ౯

ఈ.—పత్తామ్పాట్టు, పలపడియాలుమ్ తిరుమలైయేపరమప్రాప్యమెన్ఱు ఉపక్రమిత్తపడియే ౯
సంహరిక్కిఱార్.

(శూతెన్ఱు) నమక్కునల్లవాయ్ప్పాయిరున్దతెన్ఱు శూతుమ్ కళవుమ్శెయ్యాతే, శాస్త్రఙ్గళివఱ్ఱై నిషే
ధిక్కైయాలే అవఱ్ఱైయుఞ్జొల్లవుమామ్. అన్ఱిక్కే, కళవావతు - ౧ "చోరేణాత్మాపహారిణా" ఎన్గిఱ ఆత్మా
పహారమాయ్, శూతావతు - సాత్త్వికనాయ్ ప్రామాణికనాయిరుప్పానొరువన్ "సర్వేశ్వరన్ రక్షకన్"
విశ్వసిత్తిరున్దాల్, "కాణ్గిఱదేహత్తుక్కవ్వరుకే ఓరీశ్వరనావతేన్?, ఆత్మావావతేన్?" ఎన్ఱుకాణకా

జీ-అ.—పత్తామ్పాట్టు. (శూతెన్నిత్యాది) "శతిర్" ఎన్ఱుమ్, "పొరుళ్" ఎన్ఱుముపక్రమోపసంహారఙ్గళిలే - ప్రాప్యవాచకఙ్గ
క్కుఱతియవతారికై (పలపడియాలుమిత్యాది).

శూతెన్ఱు-సుకరమాన వర్థసాధనమెన్ఱు నినైత్తు. నల్లవాయ్ప్పు-నల్లవాదాయమ్. శూతుమ్కళవుమ్ - చతురఙ్గాదికళుమ్, పరద్రవ్యా
రముమెన్నపడి. వ్యుత్క్రమమాక వ్యాఖ్యానమ్పణ్ణిఱ్ఱు - ౨ "శూతనాయ్కళ్వనాకి" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱు. నిషేధిక్కైయాలేయెన్ఱవిడ
3 "అనాహితాగ్నితా స్తైన్యం ఋణానాఞ్చానపక్రియా । అసచ్ఛాస్త్రాధిగమనం కౌశీల్యంవ్యసనక్రియా" ఎన్గ మనువచనమనుసన్ధేయమ్.
ల్యమ్-కుత్సితశీలతా. వ్యసనక్రియా-ద్యూతాదిః. స్తైన్యమ్-స్తేనత్వమ్. ౪ "భవేద్త్రికిణీద్విజః" ఇత్యాద్యౌహృదయమ్. అత్రికిణీ - ద్యూ
వ్యాపారరహితః. అవఱ్ఱైయెన్ఱతు-కళవుమ్శూతుమ్. కళవావతు-కాణాతేయపహరిక్కై. శూతావతు-కణ్మున్నేయపహరిక్కై. ౧ "రౌ

౧। భార-ఉ. ౨॥ తి-మా-౧౬. 3। మ-స్మృ-౧౧-౬౫. ౪॥

ఈ.—పపహారిక్కై.(వేతమిత్యాది)ఇవై యొరుపర్కు-వారాతపడి వేదార్థత్తైవిశదీకరిత్త గీతోపనిషదాచార్యన్ వర్తిక్కుమిడమాయిల్. (మాతుఙ్గుమయిల్) మా తెన్ఱు-మార్దవత్తైచ్చొల్లుకిఱతాయ్, సుకుమారమాయ్ దర్శనీయమానమయిలెన్నుతల్; పేడైయైయుడైయమయిలెన్నుతల్. అఙ్గుళ్ళసత్త్వఙ్గళెల్లామ్ మిథునమేయాయ్వర్తిక్కుమెన్నై. (పోతవిழ్మలైయే) కొడియుమ్తణ్డుమ్ శరుకుమ్ఇడైయిడైయిలే పూవుమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే, తిరుమలైతన్నై ముట్టాక్కిడప్పూత్తుక్కిడక్కుమిత్తన్నై. తిరుమలైయైక్కిట్టుమతువే ఇవ్వాత్మావుక్కు ప్రయోజనమాయ్త్తలైక్కట్టువతు, అల్లాతవైయెల్లామ్ వ్యర్థవృత్తికళెన్గిఱార్. ౧౦.

జీ-అ.—థాసన్తమాత్మానమన్యథాప్రతిపద్యతే । కిం తేనకృతంపాపంచోరేణాత్మాపహారిణా"ఇత్యుద్యోగపర్వణిధృతరాష్ట్రంప్రతిసనత్సుజాతః. ఇవై-ద్యూతచార్యఙ్గళ్. మాతు-సౌకుమార్యముమ్, సౌన్దర్యముమ్, స్త్రీయుమ్. సౌకుమార్యసౌన్దర్యఙ్గళైత స్త్రీణాహ(మాతెన్ఱిత్యాది). పేడైయైన్ఱ వర్థత్తైప్పట్రి (అఙ్గుళ్ళవిత్యాది). "పోతే-అవిழ్మలై" ఎన్ఱన్వయిత్తు, ఏవకారార్థమ్ (కొడియుమిత్యాది). పోతు-పుష్పమ్. అవిழ్కై-మలరుకై. "పురువతువే-పొరుళ్" ఎన్ఱన్వయిత్తు ఏవకారవ్యావర్త్యమ్ (అల్లాతవైయిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౧౦

అ అ-వి.— (సర్వేశ్వరః రక్షకనితి) ఆత్మా దేహాతిరిక్తోభవతి, సచభగవచ్ఛేషభూతః, తస్యసర్వేశ్వరఏవరక్షకః ఇత్యధ్యవస్యతి స్తౌతి చేదిత్యర్థః. ౧౦.

ప్ర-తి —(పత్తామ్బట్టు) (శూతిత్యాది) (కళవుమ్) ఉద్యోగపర్వణి ధృతరాష్ట్రంప్రతిసనత్సుజాతః. "యోన్యథాసన్తమాత్మానమన్యథాప్రతిపద్యతే । కిం తేనకృతంపాపంచోరేణాత్మాపహారిణా". ౧౦.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.— ఓ! చేతనులారా! శాస్త్రనిషిద్ధములైన చౌర్యము మొదలగు నీచవ్యాపారములను నర్థమునకు సుకరసాధనములుగాఁ దలంచి యట్టివ్యాపారములను జేయకనుండుడు. నీచకార్యము లొకరికిని రాకుండునట్లు వేదార్థములను సాధించిన గీతోపనిషదాచార్యుండు వేంచేసియున్న మాలిరుఞ్జోలైయను దివ్యదేశమును బొందుటయే యాత్మకుఁ బరమపురుషార్థము. ౧౦.

మూ.— పొరుళెన్ఱివ్వులకమ్పడైత్తవన్పుకழ్మేల్ । మరుళిల్వణ్ కురుకూర్వణ్ శడకోపన్ ।
తెరుళ్కొళ్ళచ్చొన్నవోరాయిరత్తుళిప్పత్తు । అరుళుడైయవన్తాళణైవిక్కుముడిత్తే॥ ౧౧॥

ఆళ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆ.— (పొరుళెన్ఱు) సంసారికళాన వాత్మాక్కళినుడైయ సమృద్ధియే నమక్కు ప్రయోజనమెన్ఱుపార్త్తు, తత్సమృద్ధ్యర్థమాన జగత్సృష్టియైప్పణ్ణియరుళినవన్ గుణఙ్గళిలొరజ్ఞానగన్ధమన్ఱియే యిరున్ద వణ్ కురుకూర్చ్చడకోపన్, ఎల్లారుక్కు మెమ్బెరుమానై ప్రత్యక్షిత్తాప్పోలే యతిఱులామ్బడిశొన్న విప్పత్తుమ్కర్ తిరువడికళిలే శేర్విత్తుముడిక్కు మెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.— పొరుళ్ ఎన్ఱు ఇ (౩) ఉలకమ్ పడైత్తవన్ పుకழ్మేల్ (౭) మరుళిల్ వణ్ కురుకూర్ (౯) వణ్ శడకోపన్ తెరుళ్ (౧౨) కొళ్ళ శొన్న ఓర్ (౧౫) ఆయిరత్తుళ్ ఇప్పత్తు ముడిత్తు (౧౮) అరుళుడైయవన్ తాళ్ అణైవిక్కుమ్. (౨౧)

పన్నీ.— అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కుఫలమాక భగవత్ప్రాప్తియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఆశ్రితాభిముఖ్యమ్ప్రయోజనమ్, ఎన్ఱు, ఇన్ద, (3) లోకత్తై, సృష్టిత్తవనుడైయ, దయాక్షమౌదార్యాదిగుణప్రపత్తైవిషయమాక, (౬) అజ్ఞానగన్ధరహితరాయ్, విలక్షణమాన, తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాయ్, (౯) మహోదారరాన, ఆழ்వార్, తత్త్వజ్ఞానమానతు, (౧౨) చేతనరై స్వీకరిక్కుమ్బడి, అరుళిచ్చెయ్త, అద్వితీయమాన, (౧౫) ఆయిరత్తుళ్, ఇప్పత్తుమ్, సంసారత్తైనశిప్పిత్తు, (౧౮) కృపాపరిపూర్ణరానవழகరుడైయ, తిరువడికళై, అడైవిక్కుమ్. (౨౧) ముడిత్తెన్ఱు - కర్తవ్యఙ్గళై త్తలైక్కట్టియెన్ఱుమామ్. ఇతు - కలివిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరిఅழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.— (ఆశ్రితాభిముఖ్యము) ప్రయోజనము అని ఈ (3) లోకములను సృష్టించినవానియొక్క కల్యాణగుణవిషయముగ (౬) అజ్ఞానగన్ధములేనివారును విలక్షణమైన తిరునగరికినిర్వాహకులును (౯) మహోదారులునునైన యాழ்వార్ల తత్త్వజ్ఞానమును (౧౨) (చేతనులు) స్వీకరించునట్లు సాదించిన అద్వితీయములైన (౧౫) వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములు (సంసారమును) బోగొట్టి (౧౮) కృపాపరిపూర్ణులైనయழகరియొక్క శ్రీపాదములను బొందించును. (౨౧). ౧౧.

ఈ.— నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్ మొழிకఱ్ఱార్రై, ఇత్తిరువాయ్ మొழிతానే జన్మత్తైపోక్కి అழகర్ తిరువడికళిలేశేర్త్తువిడుమెన్గిఱార్.

(పొరుళిత్యాది)ప్రయోజనప్పడుమెన్ఱిన్దలోకఙ్గళై యుణ్డాక్కినవనుడైయ కల్యాణగుణవిషయమాక అజ్ఞానగన్ధమిల్లాత ఆழ்వారరుళిచ్చెయ్తతితుతాన్. ఇవఱ్ఱై యుణ్డాక్కి కరణకళేబరఙ్గళై క్కొడుత్తువిట్టాల్, కొడుత్తఉపకరణఙ్గళై క్కొణ్డు శబ్దాదివిషయఙ్గళిలే ప్రవణరాయ్ క్కైక్కழியప్పోకాల్, "నమనిసైవృతప్పిఱ్రితే" ఎన్ఱు నెకిழ்న్దుకైవాఙ్గుకై యన్ఱిక్కే, "ఒరునాళ్లాహారునాళాకిలుమ్ ప్రయోజనప్పడాతో?" ఎన్ఱు పలకాలుముణ్డాక్కానిఱ్కుమ్; ౧*మయర్వఱమతినలమరుళప్పెఱ్ఱవరాకైయాలే అవనుడైయ గుణవిషయమాక మరుళిల్లాతవరాయిఱ్ఱిన్వాழ்వార్. ప్రబన్ధమోవెన్నిల్ (తెరుళ్కొళ్ళచ్చొన్నవోరాయిరమ్) మరుళుణ్డాయ్ క్కழியవేణ్డిఱ్రిపర్క్కు, ఇవరుడైయ ప్రబన్ధమభ్యసిత్తార్క్కు ముతలిలేయజ్ఞానన్దానిల్లై. కేట్టార్క్కు త్తెళివైప్పిఅప్పిక్కుమ్బడియాయిఱ్ఱరుళిచ్చెయ్తతు. తమ్ముడైయజ్ఞానత్తుక్కడి ఈశ్వరన్, ఇవర్ కళుక్కుత్తామడియాకవన్దతు. ప్రబన్ధన్దాన్ శెయ్వతెన్నెన్నిల్ (అరుళుడైయిత్యాది) అప్పళైయిట్టాయిఱ్ఱు వస్తువై నిరూపిప్పతు, అరుళైయుడైయవన్తిరువడి

జీ-అ.—నిగమమ్ (పొరుళిత్యాది). "ముడిత్తే - అరుళుడైయవన్తాళ్కళైవిక్కుమ్" ఎన్నత్తైక్కటాక్షిత్తవతారిక్కై (ఇత్తిరువాయ్మొழி యిత్యాది). "ముడిత్తే" ఎన్ఱతిలేనోక్కాక (జన్మత్తైపోక్కియెన్ఱతు).

శబ్దార్థమ్ (ప్రయోజనేత్యాది). పొరుళెన్ఱు - పొరుళైయుడైయతామెన్ఱు. ఉక్తార్థవివరణమ్ (ఇవఱ్ఱైయుణ్డాక్కియిత్యాది). (అజ్ఞానగన్ధమిల్లాత) ఎన్ఱవాక్యత్తైసహేతుకమాకవివరిక్కిఱార్. (మయర్వఱవిత్యాది). ఎడుత్తుక్కழியామైయాలే (అజ్ఞానన్దానిల్లైయెన్ఱతు). శబ్దార్థమ్ (కేట్టార్క్కిత్యాది). ఇన్దనెడువాళక్కడియే తెన్న (తమ్ముడైయవిత్యాది). బన్ధమోక్షసాధారణస్వతన్త్రేశ్వర హేతుకమాకైయాలుమ్, జీవనైకహేతుభూతమానతమ్ముడైయకృపామూలమాకైయాలుమెన్ఱుకరుత్తు. (అరుళైయిట్టాయిఱ్ఱువస్తువై నిరూపిప్పతు) "అరుళుడైయ పెరు

అ-అ-వి.—"మరుళిల్" ఇతి - ప్రసక్తప్రతిషేధఃకృతఃస్వస్మిన్ ; ప్రబన్ధాధ్యేతృవిషయేతుతన్నక్రియతే, తద్హృదినిధాయాహ (మరుళుణ్డాయితి). "ఏతత్ప్రబన్ధాధ్యేతృషుపూర్వమజ్ఞానమవర్తిష్ట, ఇదానీమప్యాగమత్" ఇతిజ్ఞాతుంనశక్యతఇతియావత్, — అస్యవాక్యద్వయస్యచ - "పొరుళెన్ఱు" ఇత్యారభ్య, "తెరుళ్కొళ్ళచ్చొన్నవోరాయిరమ్" ఇత్యన్తపదేషుహృదయమ్. — "అరుళుడైయవన్తాళ్కళైవి

ఈ.—కళిలే శేర్త్తువిడుమ్. అతుశెయ్యుమిడత్తిల్(ముడిత్తే) సంసారసమ్బన్ధత్తై వాసనైయోడేపోక్కి త్తిరువడి కళిలేశేర్త్తువిడుమ్. ఒరుజ్ఞానలాభత్తైప్పణ్ణిత్తన్నువిడుమళవన్రిక్కే, అర్థక్రియాకారియా యిరుక్కుమ్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - కడుక త్తిరుమలైయాழ்వారై యాశ్రయియుఙ్గోళ్వెన్నార్; ఇరణ్డాంపాట్టిల్ - తిరుమలైయోడు సమ్బన్ధిత్త శ్రీపతియై ఆశ్రయిక్కచ్చొన్నార్; మూన్రాంపాట్టిల్ - అత్తోడు శేర్న్ద అయర్మలైయమైయుమెన్రార్; నాలాంపాట్టిల్ -౧౹౹ తిరితన్దాకిలుమ్ '' ఎన్గిఅపడియే, తిరియవుమ్ తిరుమలైయై యాశ్రయిక్కచ్చొన్నార్; ఐన్దాంపాట్టిల్ - అత్తోడుశేర్న్ద పుణమలైయై యాశ్రయియుఙ్గోళ్వెన్నార్; ఆఱాంపాట్టిల్ - తిరుమలైక్కుప్పోమ్ మార్గచిన్తైపణ్ణవమైయుమెన్రార్; ఏழாంపాట్టిల్ - అవ్వూరోడుశేర్న్ద తిరుమలైయైయాశ్రయిక్కచ్చొన్నార్: ఎట్టాంపాట్టిల్ - నిత్యసూరికళుక్కుఙ్గూడ ప్రాప్యమాకైయాలే తిరుమలైయే పరమప్రాప్యమెన్రార్; ఒన్బతాంపాట్టిల్ - "తిరుమలైయై త్తొழுక్కడవోమ్'' ఎన్గిఅ తుణివే వేణ్డువతెన్రార్;పత్తాంపాట్టిల్-ఎల్లాప్పడియాలుమ్ తిరుమలైయాழ்వారై యాశ్రయిక్కైయే పురుషార్థమెన్ను తలైక్కట్టినార్; నిగమత్తిల్-ఇతు కఱ్ఱార్క్కు ఫలమరుళిచ్చెయ్తార్.

§ ముతఱ్రిరువాయ్మొழிయాలే- ౨"మణివైవానవర్ కణ్ణనైత్తన్నతోరణివై '' ఎన్ర - విలక్షణవిషయమాకైయాలే పిరిన్దార్ కణ్ణాழ்క్కలైయిడప్పణ్ణుమెన్రార్ ; ఇరణ్డాన్దిరువాయ్మొழிయాలే - అవ్వోపాతికూడినాలుమ్ మఱప్పిక్కుమెన్రార్; మూన్రాన్దిరువాయ్మొழிయాలే - కూడినవిషయన్దాన్ నిరతిశయసుఖరూపమెన్రార్; నాలాన్దిరువాయ్మొழிయాలే - అవ్విషయత్తుక్కు దేశికరోడు అనుభవిక్కప్పెఱామైయాలే మోహాఙ్గతరానార్; ఐన్దాన్దిరువాయ్మొழிయాలే - తామాసైప్పట్టపడియేవన్దుకలన్దపడిశొన్నార్; ఆఱాన్దిరువాయ్మొழிయాలే - తమ్మిల్కూడువుక్కు నువనతిశయిక్కపణ్ణుమెన్రార్;ఏழாన్దిరువాయ్మొழிయాలే - తమ్ముడైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళైయుమ్ విషయీకరిత్తపడిశొన్నార్; ఎట్టాన్దిరువాయ్మొழிయాలే - అవనుడైయ మోక్షప్రదత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్తార్; ఒన్బతాన్దిరువాయ్మొழிయాలే - ప్రాప్యనిష్కర్షమ్బణ్ణినార్; పత్తాన్దిరువాయ్మొழிయాలే - నిష్కర్షిత్తప్రాప్యత్తై లభిక్కైక్కు త్తిరుమలైయాழ்వారై యాశ్రయిక్కచ్చొన్నార్. ౧౧.

వడక్కు త్తిరువీదిప్పిళ్ళై తిరువడికళే శరణమ్.

జీ-అ - మాల్ '' ఎన్ను-అప్రాకృతస్య త్తిరునామమితిభావః. "ముడిత్తే" ఎన్రతుక్కు భావమ్(సంసారసమ్బన్ధత్తైయిత్యాది). అవధారణార్థమ్(ఒరు జ్ఞానలాభమిత్యాది). (అర్థక్రియాకారియాయిరుక్కుమ్) ప్రార్థనీయఫలప్రదమ్ భవతీత్యర్థః. వణ్ణురుకూర్ - విలక్షణమాననిరుకరి. వణ్శడకోపన్ - ఉదారంసవాழ்వార్. తమిళ్ కొళ్ళచ్చొన్న - చేతనర్, తెరుత్తై - జ్ఞానత్తై, కొళ్ళుమ్బడియరుళిచ్చెయ్త.

ద్వారి సఙ్గ్రహః (ముతఱ్పాట్టిలిత్యాది). ప్రతిజ్ఞానిగమనమ్ (ముతఱ్ఱిరువాయ్మొழிయాలేయిత్యాది). ముడిత్తే - అరుళుడైయవన్తాళ్ వైవిక్కుమిత్యన్వయః, ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అ-అ-వి —న్క్కుమ్'' ఎన్రాల్ సంసారసమ్బన్ధమ్ పన్ని లేకత్రిగాతో?, "ముడిత్తే-శేర్క్కుమ్'' ఎన్గిఅవధారణత్తుక్కు కరుత్తెన్నెన్న;ఇవ్వాழ்వార్ తమక్కిప్పొழுప్పోలే ఒరుజ్ఞానలాభమ్ పెఱ్ఱవాఱే అవన్తై ప్పెఱ్ఱాయనుభవిక్కత్తారిరే; అప్పడియన్రియే, విరోధియైప్పోక్కి చ్చేర్క్కుమెన్రపడి——(ఒరుజ్ఞానలాభత్తైప్పణ్ణిత్తన్నితి) ఏతత్పదసామర్థ్యాత్ - స్వస్యతథా అకరోదితిసూచ్యతే. ——" ఇళమైకెడువతన్మున్నమ్" ఎన్రైయాలే (కడుకవెన్రతు). శ్రీపతియై - తిరుప్పతియై. అయర్మలై - ప్రాన్తగిరి. తిరియవుమ్ - పునః. " నెఱిపడవతువేనిన్రైవతు '' ఎన్రైయాలే (మార్గచిన్తైయెన్రతు).—ప్రతిజ్ఞానిగమనమ్(ముతఱ్ఱిరువాయ్మొழிయాలేయిత్యాది).(అవ్వోపాతికూడినాలుమ్ మఱప్పిక్కుమెన్రారితి) స్వయంవిశ్లేషదుఃఖంవిస్మృత్యపరోపదేశప్రవృత్తత్వాత్ - స్వానుష్ఠానముఖేన అముమర్థంప్రదర్శయామాసేతిభావః. ౧౧.

§ ౧. వాయుమ్తిరైయుకళ్. ౨ - తిణ్ణన్వీడు. ౩ - ఊనిల్వాழ்యుయిర్. ౪ - ఆడియాడి. ౫ - అన్దామత్తన్బు. ౬ - మైయార్. కరుమణ్ణన్. ౭ - అన్రావళరవనై. ౮ - ఎమ్మావీడు. ౧౦ - కిళరొళి. ౧౹౹ ౪-౭-౩. ౨౹౹ ౧౦ - ౧౧.

కణ్ణినుణ్ శిఱుత్తామ్బు - మూన్ఱామ్బాట్టు.—తిరితన్దాకిలుమ్ దేవపిరానుడై। కరియకోలత్తిరువురుక్కాణ్బనా। న్పెరియవణ్ణురుకూర్ నక నమ్బిక్కా। ఉరియనాయడియేన్పెత్తనన్నైయే.

తాత్పర్యము.— చేతనులకుఁదనయందాభిముఖ్యమును ముఖ్యప్రయోజనముగ నెంచి ఈలోకములను సృష్టించిన భగవంతునియొక్క కల్యాణ గుణములను వివయీకరించి యాళ్వార్లనాదించిన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములు తమనునభ్యసించువారికి ఘోరసంసారసంబంధమ బోఁగొట్టి, ఆశ్రితసులభుఁడును తిరుమాలిరుఞ్జోలయందు వేంచేసియున్నవాఁడునునైన శ్రియఃపతియొక్క పాదపద్మములను బ్రాపించును. ౧

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిలి త్తిరువాయ్ మొழிక్కానశ్లోకమ్.

(కిళరొళి) ఏతన్నిజార్థితమిహైవ హరిః ప్రదాతుమాసేదివాన్వనమహీధరమిత్యవేక్ష్య।
ప్రాప్యం తమేవచ తదన్వయినశ్చ సర్వం ప్రాచీకశత్స దశమే దశకే మునీన్ద్రః.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.— నిజార్థితమ్ - తమచే యాచింపఁబడిన, ఏతత్ - ఈప్రాప్యమును, ఇహైవ - ఈవిభూతియందే, ప్రదాతుమ్ - ప్రసాదిం టకు, హరిః - సర్వేశ్వరుఁడు, వనమహీధరమ్ - తిరుమాలిరుఞ్జోలైమలను, ఆసేదివాన్ - పొందెను; ఇతి - ఈప్రకారముగ, అవేక్ష చూచి, మునీన్ద్రః - యోగివర్యులైన, సః - ఆనమ్మాళ్వార్లు, తమ్‌చ - ఆతిరుమాలిరుఞ్జోలైమలను, తదన్వయినమ్ - ఆతిరుమాలిరుఞ్జోలస ధులగు, సర్వంచఏవ-సమస్తవస్తువులనే, ప్రాప్యమ్ - పొందతగినవి(అని), దశమే - పదియవదైన, దశకే-తిరువాయ్ మొழிయందు, ప్ర కశత్ - ప్రకాశపఱచిరి.

తాత్పర్యము.— క్రిందితిరువాయ్ మొழிయందుఁ దామునిష్కర్షించి యాచించిన ప్రాప్యమును నీలీలావిభూతియందే తమకుఁ బ్రసా చుటకు సర్వేశ్వరుఁడు తిరుమాలిరుఞ్జోలైయనియెడి దివ్యతిరుపతియందు వేంచేసియున్నాఁడని యాలోచించి యాళ్వార్లు శ్రియఃపతికి నిత్య స్థానమైన యాతిరుమలయు తత్సంబంధులగు సమస్తవస్తువులనే సర్వచేతనులకుఁ బరమప్రాప్యమని యీరెండవపత్తు పదియవతిరువాయ్ యందుపదేశించిరి.

ద్ర-తా.—(కిళరొళియిళమై)—దీప్తాశ్చర్యస్వభావం ముఖరితజలజం వర్షకామ్భోదవర్ణమ్
శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తాశ్రితమతివిలసద్ధేతిమాపీతగవ్యమ్।
సంరమ్భాత్తిప్తభూమిం ప్రణమదనుగుణం పూతనాచేతనాన్తమ్
పూర్వాచార్యం శ్రుతీనాం శుభసవిధగిరిస్థానతో నిర్వివేశ.

అర్థము.—దీప్తాశ్చర్యస్వభావమ్ - కాన్తికలదియు నాశ్చర్యకరమునునైన స్వభావముకలవాఁడును, ముఖరితజలజమ్ - శబ్దించుః శంఖముకలవాఁడును, వర్షకామ్భోదవర్ణమ్-వర్షాకాలమేఘమువంటి (శరీర) కాన్తికలవాఁడును, శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తాశ్రితమ్ - (గోవర్ధన) తమనుఛత్రముచే రక్షింపఁబడిన యాశ్రితులుకలవాఁడును, అతివిలసద్ధేతిమ్ - మిక్కిలిప్రకాశించుచున్న చక్రాయుధముకలవాఁడును, గవ్యమ్ - చక్కగభుజింపఁబడినవెన్నకలవాఁడును, సంరమ్భాత్తిప్తభూమిమ్- తొందరపాటుతో నెత్తఁబడిన భూమికలవాఁడును, ప్రణమ గుణమ్-నమస్కరించువారలకనురూపుఁడును, పూతనాచేతనాన్తమ్ - పూతనయొక్కప్రాణమును బోఁగొట్టినవాఁడును, శ్రుతీనామ్ - వే లకు, పూర్వాచార్యమ్ - ప్రథమప్రవర్తకుఁడునునైన శ్రియఃపతిని, శుభసవిధగిరిస్థానతః-మనోహరమైనసమీపమునందున్న తిరుమాలిరుఞ్జో యెడి తిరుమలయందు, నిర్వివేశ - అనుభవించిరి.

వ్యా.— (దీప్తాశ్చర్యస్వభావమ్) పళరొళిమాయోన్ - నిరవధికతేజస్సైయుడైయనుమాయ్, ఆశ్చర్యశక్తియుక్తనుమాయ్; (ముఖరి తజలజమ్) అతిర్ కురల్ శఙ్గత్తழకర్ - ముழఙ్గానిఱ్కిఱ తిరుచ్చఙ్గైయుడైయనుమాయ్; (వర్షకామ్భోదవర్ణమ్) పుయల్ మழைవణ్ణర్ -

ఘనశ్యామళనుమాయ్; (శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తాశ్రితమ్) పెరుమలైయెడుత్తాన్ - ౧ * కోవర్ త్తనమెన్నుమ్ కొల్ ఉక్కుడైయాలే గోగోపజాతికళై రక్షిత్తవనుమాయ్; (అతివిలసద్ధేతిమ్) అఴిముయలాఴిప్పడైయవన్ - ఆశ్రితవిరోధినిరసనత్తిలే యత్నమ్ముయలానిఱ్కుమ్ తిరువాఴియైయుడైయనుమాయ్; (ఆపీతగవ్యమ్) ఉఱియమర్ వెణ్ణెయుణ్డవన్ - ఉఱియిలేయమైన్దిరుక్కుమ్ వెణ్ణెయైయుణ్డవనుమాయ్; (సంరమ్భాత్ ప్రభూమిమ్) నిలమునమిడన్దాన్ - వరాహరూపత్తైక్కొణ్డు భూమియైయుద్ధరిత్తవనుమాయ్; (ప్రణమదనుగుణమ్) వలమ్శెయ్యుమాయమాయవన్ - ఆశ్రితరుక్కు ప్రదక్షిణప్రణామాదికళిలే శక్తియైక్కొడుత్తు, అవర్కళుక్కనురూపనుమాయ్; (పూతనాచేతనాన్తమ్) అఴక్కొడియట్టాన్ - పూతనైయైముడిత్తవనుమాయ్; (పూర్వాచార్యం శ్రుతీనామ్) వేతముత విరిత్తాన్ - వేదఙ్గళుక్కెల్లామ్ మున్దిన ప్రవర్తకనుమాయిరుక్కుమ్ ఎమ్బెరుమానై "కిళరొళియిళమై" ఎన్గిఱ దశకత్తిలే యతిసమీపవర్తియాయ్ అతిమనోహరమాన తిరుమాలిరుఞ్జోలైమలైయిలే కణ్డు అనుభవిత్తరుళినారెన్గిఱార్. ౨౨.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు (౧) నిరవధికతేజోయుక్తమై ఆశ్చర్యకరమైన స్వభావముకలవాఁడనియు, (౨) గంభీరముగధ్వనించుచున్న శంఖమునుధరించినవాఁడనియు, (౩) వర్షాకాలమేఘమువంటి శ్యామలశరీరముకలవాఁడనియు, (౪) గోవర్ధనపర్వతమునునెత్తి ఛత్రముగాఁధరించి యాశ్రితులనురక్షించినవాఁడనియు, (౫) మిక్కిలిప్రకాశించుచున్న చక్రాయుధమునుధరించినవాఁడనియు, (౬) తిరువాయ్ప్పాడియందు గోపస్త్రీలు ఉట్టియందుబెట్టియున్న వెన్నను భోగ్యముగనారగించినవాఁడనియు, (౭) ప్రళయకాలమునందు మునిగిపోయినభూమిని వరాహావతారంబెత్తి యుద్ధరించినవాఁడనియు, (౮) ఆశ్రితులకనుకూలుఁడనియు, (౯) పూతననుసంహరించినవాఁడనియు, (౧౦) వేదార్థములను ప్రకాశపఱచిన గీతాచార్యుఁడనియు, వానియొక్కకల్యాణగుణచేష్టితములను నీతిరువాయ్మొఴిపదిపాశురములచే ననుసంధించుచు మనోహరమైసమీపవర్తియైన తిరుమాలిరుఞ్జోలైయను దివ్యదేశమునందు భగవంతుని నాఴ్వార్లనుభవించిరి. ౨౨.

ఇత్యబ్రూతాత్యసహ్యక్షణవిరహతయామానుషత్వేపరత్వాత్సర్వా
స్వాదత్వభూమ్నా వ్యసనహరతయాస్వాప్తిసంప్రీతిమత్త్వాత్ ।
వైముఖ్యత్రాసయోగాన్నిజసుహృదవనాన్ముక్తిసారస్యదానా
త్కైఙ్కర్యోద్దేశ్యభావాచ్ఛుభనిలయతయాచాతిభోగ్యంద్వితీయే ॥ ౨౩॥

అర్థము.— అత్యసహ్యక్షణవిరహతయా - అత్యన్తమసహ్యమైన క్షణకాలవిశ్లేషముకలవాఁడగుటచేతను, మానుషత్వే - మనుష్యావతారమునందు, పరత్వాత్ - పరుఁడగుటవలనను, సర్వాస్వాదత్వభూమ్నా -సర్వమధురపదార్థములయొక్క భోగ్యతాధిక్యము కలవాఁడగుటచేతను, వ్యసనహరతయా-వ్యసనమునుహరించువాఁడగుటచేతను, స్వాప్తిసంప్రీతిమత్త్వాత్-తనకు (ఆశ్రితులతో) సంశ్లేషమునందుప్రీతికలవాఁడగుటవలనను, వైముఖ్యత్రాసయోగాత్-(ఆశ్రితులు) విముఖులగునప్పుఁడు భయపడువాఁడగుటవలనను, నిజసుహృదవనాత్-తనసంబంధిసంబంధులను రక్షించువాఁడగుటవలనను, ముక్తిసారస్యదానాత్-మోక్షసారస్యమునునిచ్చుటవలనను, కైఙ్కర్యోద్దేశ్యభావాత్-కైంకర్యమునకు నుద్దేశ్యుఁడగుటవలనను, శుభనిలయతయా-సుందరమైన స్థానముకలవాఁడగుటచేతను, అతిభోగ్యమ్ అత్యన్తభోగ్యభూతుఁడు, ఇతి-అని, ద్వితీయే - రెండవపత్తునందు, అబ్రూత - సాదించిరి.

ఇప్పడి ద్వితీయశతకత్తిల్ పత్తుదశకఙ్గళాలుమ్ ప్రతిపాదితఙ్గళాన వర్థఙ్గళైసఙ్గ్రహిత్తుక్కాట్టియరుళుకిఱార్.

క్షణమాత్రముమ్ దుస్సహమామ్పడియాన తన్విరహత్తైయుడైత్తాకైయాలుమ్, మనుష్యసజాతీయనాయవతరిక్కచ్చెయ్తే పరనాయిరుక్కైయాలుమ్, సమస్తమధురపదార్థఙ్గళుడైయ రసత్తైయుడైత్తానభోగ్యతైయైయుడైయనాకైయాలుమ్, ఆశ్రితరుడైయ వ్యసనత్తైహరిక్కుమవనాకైయాలుమ్, ఆశ్రితరోడే సంశ్లేషిత్తు అత్తాలే యత్యన్తంప్రీతనాకైయాలుమ్, "ఆశ్రితర్ తన్నైవిడిల్ శెయ్వతెన్?" ఎన్ఱుమికవుమ్ భీతనాకైయాలుమ్, ఆశ్రితరుడైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళైయుమ్ రక్షిక్కుమవనాకైయాలుమ్, మోక్షప్రదనాకైయాలుమ్, కైఙ్కర్యోద్దేశ్యనాకైయా

లుమ్, దర్శనీయమాన తెఱ్కు త్తిరుమలైయిలే నిత్యరుళ్కైయాలు మెప్పొరుమానత్య న్తభోగ్యనెన్ఱు ద్వితీయశతకత్తిలే యాళ్వారరుళిచ్చెయ్ దరన్నిఱార్. ౨

వే దా న్తా చా ర్య ర్ తి రు వ డి క ళే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.—"వాయుమ్ తిరైయుకళ్"(౧)తిరువాయ్ మొఴియందు సర్వేశ్వరుఁడు తనవిశ్లేషమునందాశ్రితులకు క్షణమాత్రమును వ్యథను బుట్టించువాఁడనియు, "తిణ్ణన్వీడు"(౨)తిరువాయ్ మొఴియందు, మనుష్యసజాతీయుఁడైయవతరించినను పరత్వముకలవాఁడనియు, "ఉల్లాఴ్"(౩) తిరువాయ్ మొఴియందు సమస్తమధురవస్తువులవలె నిరతిశయభోగ్యభూతుఁడనియు, "ఆడియాడి"(౪) తిరువాయ్ మొఴియందాశ్రితులయొక్క వ్యసనమును సమూలముగఁబోగొట్టువాఁడనియు, "అన్దామత్తన్బు"(౫) తిరువాయ్ మొఴియందాశ్రితులఁ సంశ్లేషించి యత్యన్తతృప్తుఁడాయెననియు, "మైయన్ద"(౬) తిరువాయ్ మొఴియందాశ్రితులవిశ్లేషమునందత్యన్త ప్రీతికలవాఁడనియు "కేశవన్దమర్"(౭) తిరువాయ్ మొఴియందాశ్రితసంబంధిసంబంధులను రక్షించువాఁడనియు, "అణైవతరవణై"(౮) తిరువాయ్ మొఴియందాశ్రితులకు మోక్షప్రదుఁడనియు, "ఎమ్మావీడు"(౯) తిరువాయ్ మొఴియందు కైంకర్యోద్దేశ్యభూతుఁడనియు "కిళరొళి"(౧౦) తిరువాయ్ మొఴియందు, దర్శనీయమైన తిరుమాలిరుఞ్జోలైయను తిరుమలైయందు వేంచేసియున్నవాఁడనియు ననుసంధించుచు నత్యన్తభోగ్యభూతుఁడని యీ రెండవపత్తునందాళ్వార్లు నిష్కర్షించిరి. ౨

తి. నూ.—కిళరొళిశేర్ కీఴ్ రైత్త పేఱుకిడైక్క । వళరొళిమాల్ శోలైమలైక్కే । తళర్వఱవే నెఞ్జై వైత్తుచ్చేరుమెనుమ్ నీడుపుకఴ్ మాఱన్దాళ్ । ముఞ్జెలుత్తువోమెమ్ముడి. ౨

అర్థము.—కిళరొళిశేర్ - వర్ధిల్లుచున్న కాంతికల, కీఴ్ రైత్త - క్రిందితిరువాయ్ మొఴియందుఁజెప్పిన, పేఱు - ప్రాప్యము, కిడైక్క లభించుటకు, వళరొళి - వర్ధిల్లుచున్న తేజస్సుకల, మాల్ - సర్వేశ్వరుఁడు (వేంచేసియున్న), శోలైమలైక్కే-తిరుమాలిరుఞ్జోలైమలైయం నెఞ్జై - మనస్సును, తళర్వఱవే-(భగవద్విస్మృతియనియెడి)మనోదౌర్బల్యము లేనట్లు, వైత్తు - (స్థిరముగ) నుంచి, శేరుమ్ -ఆశ్రయించుఁ ఎనుమ్ - అని (యుపదేశించిన), నీడుపుకఴ్ - దీర్ఘమైనయశస్సుకల,] మాఱన్దాళ్ - ఆళ్వార్లపాదములయందు, ఎమ్ముడి - మనశిరస్సు ముఞ్జెలుత్తువోమ్-మునుపే ప్రాపించెదము.

అవ.—(కిళరొళిశేర్) ఇతిల్ - "సర్వప్రకారత్తాలుమ్ తిరుమలైయై యాశ్రయిక్కైయే పురుషార్థసాధనమ్" ఎన్ఱు పరోపదేశమ్ కిఱపాశురత్తై యనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. అన్ఱిక్కే, స్వయం పురుషార్థమాక వనుభవిక్కిఱప్రకారత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్ఱా మామ్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; ౧ * ఎమ్మావీట్టిల్ స్వప్రాప్యత్తై నిష్కర్షిక్కిఱవళవిల్ ౨ "ఒల్లై" ౩ "ఒల్లై" ఎన్ఱవర్త్వరిక్కప్పుక్కవా ఇవర్ త్వరైక్కనుగుణమాక ఇఙ్గేయివ్వుడమ్బోడేకిట్టి యడిమై శెయ్యలామ్బడి తెఱ్కుత్తిరుమలైయిల్ తాన్ నిఱ్కిఱపడియై యివర్క్కుక్ కాట్టికొడుక్క, అత్తైయనుసన్ధిత్తు, అవనిలుమవనుకన్దువర్తిక్కిఱదేశమే ప్రాప్యమెన్ఱు నినైత్తు, తిరుమలైయాళ్వారై ప్పెరియవాదరత్తో యనుభవిత్తు ప్రీతరాయ్, సంసారికళైయు మఙ్గేయాశ్రయిక్కుమ్బడి పరోపదేశమ్బణ్ణుకిఱ * కిళరొళి యిళమైయిలర్థత్తై "కిళరొళిశే ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా —(కిళరొళిశేర్ కీఴ్ రైత్త పేఱుకిడైక్క) అతిశయమాన వౌజ్జ్వల్యత్తైయుడైత్తాయ్ కీఴ్ క్తమాన ౧ * ఎమ్మావీట్టిల్ ప్రాప్యత్తై తులభిక్కైక్కాక. (వళరొళిమాల్ శోలైమలైక్కే) ౪ "పయిలుమ్ శుడరొళిమూర్త్తియై" ఎన్నుమ్బడి నాళ్ శెల్ల నాళ్ శెల్లవళర్న్దువార శ్యవాళియైయుడైయసర్వేశ్వరన్ వర్తిక్కిఱ తిరుమాలిరుమ్ శోలైమలైక్కే. (తళర్వఱవే నెఞ్జైవైత్తుచ్చేరుమెనుమ్) భగవత్స్మరణరాహిత్యమాకిఱ అనర్థమిన్ఱిక్కే యవన్ వర్తిక్కిఱ తిరుమలైయిలే మనస్సైవైత్తాశ్రయియుఙ్గో శెన్ఱరుళిచ్చెయ్యుమ్. తళర్వు - మనోదౌర్బల్యమ్. అ అతిన్ఱిక్కేయెన్ఱపడి. కీఴ్ ప్రాప్యమాన ౨* పాతపఙ్కువుక్కు, ౫ * తెన్ననుయర్ పొరుప్పై ప్రాపకమాకవిధిత్తపడి. ఇతు ౬ * వన్తాట్చెయ్ మ్మాకైయాలే ఆశ్రయిక్కైక్కడియుడైత్తు. ౭ "శమన్ కొళ్ వీడుతఱుమ్ తడఙ్గున్ఱమే". ఇప్పడి (నెఞ్జైవైత్తుచ్చేరుమెనుమ్) నెఞ్జైవైత్తుచ్చేరు

అతుక్కుమాలమ్ - "కిళరొళియిళమై" ఎన్గిఱపాట్టు. ౧ "మానసశ్రద్ధామాత్రవతక్కుమున్నే" ఎన్ఱతే అతుక్కర్థమరుళిచ్చెయ్‌తతు. ౨ "ఉయ్‌త్తుణర్వెన్ను మొళికొళ్ విళక్కు" ఎన్నక్కడవతిఱే. శేరుమెన్ఱతు - "కిళరొళియిళమైకెడుమున్నమ్" ఎన్గిఱ మతక్కాట్టుప్రధానమాయ్, "పోతవిழ்మలైయేపుగవతుపొరుళే" ఎన్ఱు మళవు మరుళిచ్చెయ్‌తనై. అతానతు - "శార్వతుశతిరే, ఏత్తిమొழுవతుపయనే, అయిన్మలైయుడైనతుకరుమమే, తిరుమలైయితు వేయ్‌న్తతుతిఱమే, నెఱిపడువతువేనినైవతునలమే," ౩ "ప్రదక్షిణప్పకుర్వాణశ్శ్రీకూటస్థమహాగిరిమ్" ఎన్ఱు "వలమ్‌శెయ్‌తునాళుమ్ మరువుతల్ వழக్కే" "తొழுక్కరుతువ తేతుణివతునన్ఱే," "పోతవిழ்మలైయేపుగువతుపొరుళే" ఎన్ఱు, తిరుమలైయోడు, అత్తోడుశేర్న్ద అయిన్మలైయోడు, పుఱమలైయోడు, తిరుప్పతియోడు, పోమ్వழியోడు, "పోకక్కడవోమ్" ఎన్ఱుతుణిన్దతుణివోడువాశియఱప్రాప్యాన్తర్గతమాయ్ స్వానుభవగర్భపరోపదేశముఖేన వనుభవిత్తినియరాకైయఱప్రకారము మినర్క్కాట్టిలేవివక్షితమ్. ౪ "అన్తర్గతగుణోపాసనత్తైమతిత్తుప్పెరుక్కి మూర్త్తియాన్దిక్కైవలమ్‌వరుతుశెయ్‌తిళమైకెడామల్ శెయ్యుమ్ క్షేత్రవాససజ్కీర్తనాఞ్జలిప్రదక్షిణగమనాదికైయుక్తమాస్కిత్తా రరఙ్గాప్పత్తిల్" ఎన్ఱతే నాయనారుపాయపరమాక వరుళిచ్చెయ్‌తతు; ఆకైయాల్, తిరుమలైయు ప్రాప్యతయాపుమ్ ప్రాపకతయాను మాశ్రయిక్కప్పడి యరుళిచ్చెయ్యక్కడైయిల్లైయిఱే (నెఞ్జైపెత్తుచ్చేరుమెనుమ్‌నీడుపుకழ் మాఱన్ తాళ్) ఇప్పడిపరాన్తర్గతమ కైఙ్కర్యపరోపదేశమ ప్పణ్ణుకైయాలే నెడుకిపోవ్వుమతాయ్, అత్తాలేనిత్యమానయశస్సైయుడైయఆழ்వార తిరువడికళిల్. (ముక్తినెఱితెరిత్త మఱైయో) అవర్ తిరువడికళిన్ఱునెస్ఞ్ఞ్ నెయ్యలై శేరుమ్పడినవత్తువోమ్ ౫ "శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళంప్రణమామిమూర్ధ్నా" ఎన్నక్కడవతిఱే. ఇని అవరుడైయుడైయ వేణ్డువతు. ఎన్ఱిక్కే, ఆழ்వార్ తిరువడికళ్ నమ్‌శెన్నియిలేశేరుమతిక్కుమున్నమ్, నామయులాప్పడియ ముడియచ్చెలుత్తువోమాక పురుమాకు. ౨౦.

పెరియజీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—క్రిందటిదశకమునందుపదేశించినట్లు పరమప్రాప్యమును నాశ్రితులులభించుటకై నిరవధికతేజోమయదివ్యమంగళవిగ్రహవిశిష్టుండును సర్వేశ్వరుండును నైన తిరుమలయందున్న యామలైనే మనకుఁ బరమప్రాప్యమని యధ్యవసించి దానిని నాశ్రయించినని వేళలనుగురించి యుపదేశించిన మహోపకారులైన యాழ்వార్లయొక్క పాదపద్మములు మనశిరస్సులను నలంకరించుటకు మునుపే నాటని నాశ్రయింతము. ౨౩.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ - పత్తామ్ తిరువాయ్మొழி ముర్ఱిఱ్ఱు.

---

౨౩ - తిరువాయ్‌మొழி ౨౦—పాట్టు-౨౨౨.

ఇరణ్డామ్పత్తు సమాప్తమ్,

పెరియతిరుమడల్.—వానియజ్గుతార క్కైమిన్ । ఎన్ను మ్మలర్ప్పిన్నైయ శేయ్ద (౩) మన్నైక్కు-న్దల్ । తెన్నసయర్ పొరుప్పు న్దెయ్వవ-డివమ్మలైయు । మెన్ను మివైయేమునైయావడివమ్మైన్ద । అన్నన్నైయవణక్కే (౪) అడియొణ్ణైయై । తన్ను న్దైయవన్ద్గైకళాల్ తొణ్ణ తడవత్తాణ్ణ కిడన్దు.

తాత్పర్యము.—ఓ! చేతనులారా! సర్వకరణములకు దార్ఢ్యమునుసంపాదించి యాదార్ఢ్యమును విషయాన్తరప్రావణ్యముచే వ్యర్థపఱచకనుండుఁడు. ఆశ్రితులకానుకూల్యమును బ్రసాదించువాఁడును కృష్ణావతారఁబెత్తి సర్వసులభుఁడునునైన సర్వేశ్వరుఁడు వేంచేసియున్నస్థానమును నిత్యసూరులచేఁ బ్రదక్షిణనమస్కారములు చేయఁబడినదియునైన మాలిరుఞ్జోలయను దివ్యదేశమందు నిరన్తరముగఁగైంకర్యములనుజేసి సంశ్లేషించుటయే మీకుఁబరమప్రాప్యము. ౮.

మూ.—వழுక్కొననినైమిణ్ణవల్ విన్నైమూழ் కాతు । అழுక్కొడియట్టానమర్ పెరుఙ్గోయిల్ ।
మழுక్కళిఱ్ఱినఞ్జేర్ మాలిరుఞ్జోలై । తొழுక్కరుతువ తేతుణివతుశూతే॥ ౯॥

అ.—(వழுక్కన) వేఱొన్నైయుక్తమెన్ఱుపారాతే యితువేయుక్తమెన్ఱుపార్త్తు, ఆశ్రితవిరోధినిరసన స్వభావనాయిరున్దవనుడైయ వఱిమతమాన దివ్యస్థానమాయ్, సర్వాత్మభోగ్యమాయిరున్దతిరుమలైయైత్తొழுవోమెన్ఱెణ్ణాన సఙ్కల్పోద్యోగమాత్రత్తైప్పణ్ణుకై యవనుక్కడిమైశెయ్కైక్కు నల్లవుపాయమెన్గిఱార్. ౯.

అన్వ.—వల్ విన్నై మూழ் కాతు (౩) వழுక్కు ఎన నినైమిణ్. (౬) అழுమ్ కొడి అట్టాణ్ (౯) అమర్ పెరుమ్ కోయిల్ (౧౨) మழுమ్ కళిఱ్ఱినమ్ శేర్ (౧౫) మాలిరుఞ్జోలై తొழு కరుతువతే (౧౮) తుణివతే శూతు. (౨౦)

పన్ని.—అనన్తరమ్, పూతనానిరసనమ్పణ్ణినవణ్ వర్తిక్కిఱ తిరుమలైయైత్తొழுవేను మెన్గిఱనినైవిల్ తుణివుపెఱ్ఱక్కడి యెన్గిఱార్.

కడక్కవరితామ్పడిప్రబలమాన, పాపఙ్గళిలే ముழுకాతే, (౩) ఇతుస్వరూపానురూపమ్, ఎన్ఱు, నినైయుఙ్గోళ్; (౬) పేయాన, పెణ్ణై, నశిప్పిత్తవణ్, (౯) పొరున్దివర్తిక్కుమ్, అసఙ్కుచితమాన, కోయిలాయ్, (౧౨) కన్ఱుకళాన, ఆనైత్తిరళ్, శేరుకిఱ, (౧౫) తిరుమలైయై, తొழுవేనుమెన్గిఱ, నినైవిలే, (౧౮) తుణిక్కైయే, సంసారత్తైవెల్లుకైక్కు హేతు. (౨౦) అழுమ్-పేయ్. కొడి-పెణ్. ౯.

అర్థము.—క్రూరములగు పాపములయం దవగాహింపక (౩) (ఇది) స్వరూపానురూపము అని తలంపుఁడు. (౬) శవమై స్త్రీయైన (పూతనను) సంహరించిన (సర్వేశ్వరుఁడు) (౯) అమరివేంచేసియున్న విశాలమైన స్థానమును (౧౨) పిల్లలైన గజయూథములు చేరియున్న (౧౫) మాలిరుఞ్జోలను సేవింపవలయుననియెడి మనోరథమునందు (౧౮) ఉద్యోగించుటయే (సంసారనివృత్తికిఁ) గారణము. (౨౦). ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. "తిరుమలైయైత్తొழுవోమ్" ఎన్ఱధ్యవసిత్తునిన్నైక్కై యమైయుమ్ విజయహేతువెన్గిఱార్.

జీ-అ.—ఒన్బతామ్పాట్టు (వழுక్కనవిత్యాది). చతుర్థపాదత్తైక్కటాక్షిత్తు - అవతారిక్కై. "శూతు" ఎన్ఱపదత్తైప్పఱ్ఱి (విజయహేతువెన్ఱతు).

ఈ.—ఎట్టామ్పాట్టిల్-స్వరూపానురూపమాక నీ క్షణకాలమెన్నోడేయనుభవిక్క ప్పెఱిల్, పిన్పుళ్ళకాలమెల్లామ్ వేణ్డేనెన్నార్, ఒన్బదామ్పాట్టిల్ - ఉన్నై యనుభవిక్క ఇట్టుప్పిఱన్దువైత్తు, అదుకిడైయాతపడినానేయనర్థత్తై చ్చెయ్వోత్తుక్కొణ్డేనెన్నార్; పత్తామ్పాట్టిల్ - ఎనక్కొరునాళుమ్ "జ్ఞానవిశేషత్తైప్పణ్ణిత్తన్దోమిత్తే" ఎన్నుమెన్నై యెఱక్కైయిల్ కాట్టిత్తారాతొழియవేణుమెన్నార్; ఇదుకఱ్ఱార్క్కు ఫలఙ్గొల్లిత్తలైక్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీథిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

జీ-అ.—యిడుక. ఇట్టుప్పిఱన్దువైత్తు-యోగ్యనాయిరున్దువైత్తు. క్రమేణాన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—సుదర్శనాళ్వార్లతో నిత్యసంశ్లిష్టుఁడైయున్నట్లు తమతో నిత్యసంశ్లిష్టుఁడై దాస్యమునఁగైకొనుస్వభావుఁడైన భగవంతుని చక్కఁగ సాక్షాత్కరించి, విశ్లేషించుటకునసమర్థులైనయాళ్వార్లు పాడించిన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములు తమనునాదరముతో నభ్యసించువారికియవిద్యాద్యనర్థగంధరహితమైన మోక్షానందమును ప్రాపించును. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ తిరువాయ్ మొఴిక్కానశ్లోకమ్.

(ఎమ్మావీడు).— మోక్షాదరంస్ఫుటమవేక్ష్యమునేర్మకున్దే మోక్షంప్రదాతుమసదృక్షఫలంప్రవృత్తే।
ఆత్మేష్టమస్యపదకిఙ్కరతైకరూపం మోక్షాఖ్యవస్తునవమేనిరణాయితేన. ౧౯.

వాదికేసరి అழకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.—మునేః - ఆళ్వార్లకు, మోక్షాదరమ్ - మోక్షమునందభినివేశమును, స్ఫుటమ్ - స్పష్టముగ, అవేక్ష్య - చూచి, ముకున్దే- సర్వేశ్వరుఁడు, అసదృక్షఫలమ్ - తనకుసమానములేని పురుషార్థమగు, మోక్షమ్-మోక్షమును, ప్రదాతుమ్ - ప్రసాదించుటకు, ప్రవృత్తేసతి- ఉద్యోగింపగా, అస్య-ఈసర్వేశ్వరునియొక్క, పదకిఙ్కరతైకరూపమ్-పాదములయందుదాస్యమునుముఖ్యరూపముగాఁగలిగిన, మోక్షాఖ్యవస్తు మోక్షమనిప్రసిద్ధికలవస్తువు, ఆత్మేష్టమ్-తమకిష్టము, (అని) నవమే-తొమ్మిదవతిరువాయ్మొఴియందు, తేన-అయాళ్వార్లచే, నిరణాయి - నిర్ణయింపఁబడినది. ౧౯.

తాత్పర్యము.—ఆళ్వార్లకు మోక్షమునందభినివేశమును సర్వేశ్వరుఁడుచూచి వీరికి మోక్షమునిచ్చుటకారంభించునప్పుడు వీరుపరమపదము నాకపేక్షితముకాదు నాకపేక్షితమైన మోక్షము నీపాదారవిందములలో నిత్యదాస్యమేయని ఈతొమ్మిదవతిరువాయ్మొఴియందాళ్వార్లు పరమప్రాప్యమును నిష్కర్షించిరి. ౧౯.

ద్ర-తా.— (ఎమ్మావీట్టుత్తిఱముమ్) శ్రద్ధేయస్వాఙ్ఘ్రియోగంశుభమతికరదంస్తోత్రసామర్థ్యహేతుమ్
స్వార్థీకారోపకారంస్మృతిరసశమితాన్యాదరంప్రీతివశ్యమ్।
ప్రాప్తౌకాలాక్షమత్వప్రదమమృతరసధ్యానమూర్త్యార్పణార్హమ్
వైముఖ్యాద్వారయన్తంవృతపరిచరణంచక్రపాణింజగాద. ౨౦.

అర్థము.— శ్రద్ధేయస్వాఙ్ఘ్రియోగమ్ - శ్రద్ధచేయఁదగిన తనపాదసంబంధముకలవాఁడును, శుభమతికరదమ్ - మంచిజ్ఞానమనియెడిహస్తమునునిచ్చువాఁడును, స్తోత్రసామర్థ్యహేతుమ్ - స్తుతించుటకు సమర్థతనుబుట్టించువాఁడును, స్వార్థీకారోపకారమ్ - తనకనిచేసినయుపకారములు కలవాఁడును, స్మృతిరసశమితాన్యాదరమ్ - (స్వవిషయ) ధ్యానమునందాదరముచే శాంతమైన యితరవిషయరుచికల ... [illegible] ... వాఁడును, ప్రాప్తౌ-తనప్రాప్తియందు, కాలాక్షమత్వప్రదమ్ - కాలవిళంబమునందసహనత

మూ.—ఏఱేళుమ్వెన్ఱేర్ కొళిలఙ్గై యై । నీఱేశెయ్తనెడుఞ్జుడర్ చ్చోతి ।
తేఱేలేన్నై ఉన్ఱ పొన్నడిచ్చేర్త్తొల్లై । వేఱేపోకవెజ్ఞాన్ఱుమ్విడలే॥ ౧౦.

ఆ.— (ఏఱేత్) ఇన్ద్రప్రాప్యత్తైప్పెఱుకైక్కు ప్రతిబన్ధకఙ్గళాకియెన్నిల్ ; అవన్ఱైయెల్లామ్, నప్పిన్నైప్పిరాట్టిక్కుమ్, అశోకవనికైయిల్ పిరాట్టిక్కుమునోన్డుసంశ్లేషిక్కైక్కు ప్రతిబన్ధకఙ్గళై నీయేపోక్కినాప్పోలేపోక్కియరుళి, ఉన్తిరువడికళిలేయెన్నైయాన్దానచ్చేర్త్తరుళి, ఉన్తిరువడికళిల్ దివ్యకేఞ్గై పోలేపిన్నైయొరుకాలముమున్నై ప్పిరియాతతొరుపడిపణ్ణియరుళవేణుమ్ ; ఇప్పడియిత్తుణమేశెయ్తరుళావిడిల్ ఒన్ఱుమ్తరియేనెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.—ఏల్ ఏఱు ఏళుమ్ (౩) వెన్ఱు ఏర్ కొళ్ (౬) ఇలఙ్గైయై నీఱేశెయ్త నెడుమ్ (౯) శుడర్ శోతి ఎన్నై (౧౨). తేఱేల్ ఉన్ పొన్ (౧౫) అడి ఒల్లై శేర్త్తు (౧౮) వేఱేపోక ఎఞ్ఞాన్ఱుమ్ విడల్. (౨౧)

పన్నీ.— అనన్తరమ్, అన్ధసమ్బద్ధఙ్గళైయాతపడి యెన్నైక్కొవిడాతొళియవేణుమెన్గిఱార్.

ఏన్ఱుకొణ్డ, ఏఱు, ఏళైయుమ్, (౩) వెన్ఱు, అళ్ళై, ఉడైత్తాన, (౬) లఙ్కైయై, భస్మసాత్కరిత్తత్తాలే, మిక్క, (౯) తేజస్సైయుడైయనాన, ఉజ్జ్వలవిగ్రహనే!, ఎన్నై, (౧౨) "ఎనక్కు నన్మైయతివక్ష" ఎన్ఱువిశ్వసియాతే, ఉన్నుడైయ, ఉజ్జ్వలమాన, (౧౫) తిరువడికళిలే, కడక్కున, శేర్త్తు, (౧౮) విషయాన్తరఙ్గళైనినైత్తువేఱుపోకప్పడి, ఎల్లాక్కాలత్తిలుమ్, విడాతొళియవేణుమ్.(౨౧)౧* విధినిర్మితమాన విన్దవన్వయత్తైప్పాలనమ్బణ్ణి,విడాతొళియవేణుమెన్ఱుకరుత్తు. ౧౦.

అర్థము.— ఋషభములనైతే ఏడింటిని (౩) సంహరించి సౌన్దర్యము కల (౬) లఙ్కను భస్మీకరించిన అధికమైన (౯) తేజస్సుకల ఉజ్జ్వలవిగ్రహుఁడా! ; నన్ను (౧౨) (హితములనెఱుఁగువానినిగా) విశ్వసింపక నీయొక్క సుందరములైన (౧౫) పాదములయందు శీఘ్రముగఁ జేర్చి (౧౮) (విషయాన్తరములలోనుండి) విశ్లేషించునట్లు ఏకాలమందును విడువక నుండవలయు. (౨౧) ౧౦.

ఈ—పత్తామ్బాట్టు. "యానేయెన్తన తేయెన్ఱిరున్దేన్" ఎన్ఱునీరనుతపిక్కుమ్బడిపణ్ణినోమాకిల్ ఉమక్కుచ్చెయ్యవేణ్డువతొన్ఱుణ్డో?, నీరిఙ్గనేకిడన్దుపడుకిఱతెతుక్కాక వెన్న ; ఇతుక్కాకవెన్గిఱార్.

(ఏఱేళుమ్వెన్ఱు) ఏళాకిలేత్తైయుమ్వెన్ఱు.నప్పిన్నైప్పిరాట్టియోటైసంశ్లేషత్తుక్కు ప్రతిబన్ధకమాన ఋషభఙ్గళేళైయుమ్వెన్ఱు. (ఏర్కొళిలఙ్గైయై) దర్శనీయమాయ్క్కట్టుడైత్తానలఙ్కైయై.౧"అహోవీర్యమహోధైర్యమ్"

జీ-అ— పత్తామ్బాట్టు (ఏఱేలిత్యాది). (యానేయిత్యాది). పూర్వవృత్తత్తైయనుసన్ధిత్తనుతపిక్కుమ్బడి పణ్ణినవిఱుక్కుమేల్పడవారుపేఱుమక్కుచ్చెయ్యత్తక్క తెన్నెన్నప్పడి (నీరిఙ్గనేయితి). "ఉన్తిరుప్పాతమలర్కీళ్ పేరాతేయాన్ వన్దడైయుమ్బడితారాతాయ్" ఎన్ఱునీరిఙ్గనేపడుకిఱతెతుక్కాకవెన్నప్పడి. ఇతుక్కాకవెన్నతు- "ఉన్ పొన్నడిచ్చేర్త్తొల్లై" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ.

"ఏల్" ఎన్నతు - పాదపూరణార్థమవ్యయమ్. ఏళాకిలెన్నతు - వాత్తైప్పాడాయ్. ఏఱేళైయుమెన్నపడి. "ఏర్" ఎన్ఱు - దర్శనీయతైక్కుమ్, కట్టుడైమైక్కుమ్పేర్. ఇరణ్డర్త్తైయుమ్ సముచ్చిత్యాహ (దర్శనీయమా యిత్యాది). కట్టుడైమైయావతు - రక్షావత్త్వమ్. రక్షావత్త్వన్నామ - రావణపాలితత్వమ్. ఉక్తార్థేప్రమాణద్వయమ్ (అహోవీర్యమిత్యాది) సున్దరకాణ్డే ఏకోనపఞ్చాశే రావణంప్రతిహనూమద్వ

అ-అ-వి.— ౨ "చిత్యభూమాకులపథాగ్రభ్రమణ్డలసఙ్కులా । అచిరేణైవలఙ్కేయం శ్మశానసదృశీభవేత్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ.

౧ శో.ర. ౨ రా-సు-౧౯-౧౭. ౩ రా-సు-౨౬-౨౬.

తాత్పర్యము.—మనుష్యులకంటె నధికానందయుక్తులైన దేవతలు జ్ఞానయుక్తులైనమనుష్యులు తక్కినస్థావరజంగమవస్తువులు చన్ద్రసూర్యాగ్నులు వీటినిసృష్టించిన ఓ! సర్వస్వామీ! ప్రీతియుక్తుఁడవై మనోవాక్కాయములనియెడి త్రివిధకరణములచే సర్వకాలములయందు నీపాదారవిందములనుప్రీతిపూర్వముగ నేనాశ్రయించునట్లు నాకు సేవసాదింపవలయును. ౬.

మూ.—వారాయున్తిరుప్పాతమలర్ క్కీழ் । పేరాతేయాన్వన్దడైయుమ్బడి ।
తారాతాయ్, ఉన్నై యెన్నుళ్ వైప్పిలెన్ను । మారాతాయ్‌ఎనక్కేన్నుమెకాలే ॥ ౭॥

ఆ.—(వారాయ్) ఉన్నుడైయనిరవధికభోగ్యతైయై యెనక్కుక్కాట్టివైత్తున్నై భుజిక్కత్తారాతిరుక్కిఆనీ, సర్వకాలముమున్తిరుప్పాతమలర్ క్కీழ் పేరాతేయాఁవన్దడైయుమ్బడి, పిరానేవారాయెన్గిఱార్. ౭.

అన్వ —ఉన్నై ఎన్నుళ్ ఎన్ఱుమ్ (౩) వైప్పిల్ ఎనక్కారాతాయ్ ఎన్ఱుమ్ (౬) ఎక్కాల్ ఉఁ తిరు (౯) మలర్ పాతమ్ కీழ் (౧౨) పేరాతే యాఁ వన్దు(౧౫)అడైయుమ్బడి తారాతాయ్ ఉన్తిరుప్పాతమలర్ క్కీழ் పేరాతేయాఁవన్దడైయుమ్బడి(౧౮)వారాయ్(౧౯).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఆన్తరానుభవమూరామైయాలే సవిషాదకమాక బాహ్యానుభవాపేక్షైపణ్ణుకిఱార్.

నిత్యానుభావ్యనానవున్నై, ఎన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే, నిరన్తరమాక, (౩) వైక్కుమిడత్తిల్ “ అమైయుమ్ ” ఎన్నాతపడియెనక్కుతృప్తికరనాయ్, ఎల్లానాళిలుమ్, (౬) ఎల్లాప్పోతిలుమ్, ప్రాప్తనానవున్నుడైయ, శ్లాఘ్యమాయ్, (౯) భోగ్యమాన, తిరువడికళిలే, పరతన్త్రనాయ్కొణ్డు, (౧౨) విశ్లేషరహితనామ్బడి, నాఁ, వన్దు, (౧౫) కిట్టుకైక్కు, అవకాశన్దారాతవనే', నానప్పడికిట్టుమ్బడి, (౧౮) వన్దరుళవేణుమ్ (౧౯). ౭.

అర్థము.—నిన్ను నామనస్సునందు ఎల్లప్పుఁడు(౩)ఉంచినచో నాకతృప్తికరుఁడును సర్వావస్థలయందును (౬) సర్వకాలములయందును నీయొక్క శ్లాఘ్యములును (౯) భోగ్యములునునైన శ్రీపాదముల క్రింద (౧౨) విశ్లేషములేనట్లు నేను సమీపించి (౧౫) ఆశ్రయించుటకు (నిన్ను) ప్రసాదింపనివాఁడునునైన ఓ! స్వామీ! నీదివ్యపాదారవిందములక్రింద విశ్లేషింపక నేనుసమీపించి యాశ్రయించునట్లు (౧౮) వేంచేయుము. (౧౯) ౭.

ఈ.— ఏழాంపాట్టు. తమ్ముడైయవభినివేశత్తాలే ఎల్లాక్కాలము మెన్నైయడిమైకొళ్ళ వరవేణుమెన్గిఱార్.

ఉన్నుడైయనిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడికళ్ కీழే పునరావృత్తియిల్లాతపేఱ్ఱైనాఁ పెఱుమ్బడియున్నై యెనక్కుత్తారాతేయిరుక్కిఅవనే!. వారాతఇన్నాప్పాలే, తారాతాయ్ఎన్ఱు - ఇత్తైయవనుక్కు నిరూపకమాకచ్చొల్లుకిఱార్. అన్యపరోక్తియిలే - ప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిక్కిఱార్. తరనినైయావిట్టాల్ నెఞ్జిలేప్రకాశిక్కిఱ

జీ-అ.—ఏழాంపాట్టు (వారాయిత్యాది) “ నిఁ శెమ్మాపాతపఱ్పుత్తలైశేర్‌త్తు ” ఎన్ఱువైత్తు, ఇప్పోతు “వారాయ్” ఎన్గిఱతెన్నెన్న (తమ్ముడైయవిత్యాది). అభినివేశత్తాలేయెన్ఱతు-బాహ్యాసంశ్లేషత్తైయపేక్షిత్తెన్నపడి.

శబ్దార్థమ్ (ఉన్నుడైయవిత్యాది), పునరావృత్తియిల్లాతవెన్ఱతు- ౧“అనావృత్తిశ్శబ్దాత్” ఇత్యాదిసూత్రత్తైప్పఱ్ఱి. “ తారాతాయ్” ఎన్ఱునిరూపకమాక చ్చొల్లుమ్బడియెన్నెన్న (వారాతవిత్యాది). ఇన్నాప్పు-వెఱుప్పు. (అన్యపరోక్తియిలేయితి). తారాతేయిరుక్కిఅవనేయెన్ఱతారామైక్కుకర్మత్వేన “ఉన్తిరుప్పాతమలర్”ఎన్గైయాలే, అదానాభిధానపరోక్తియిలే-“ఉఁ తిరుప్పాతమలర్ క్కీழ் పేరాతే యాఁవన్దడైయుమ్బడి” ఎన్ఱుప్రాప్యనిష్కర్షమ్పణ్ణుకిఱారెన్నపడి. “ ఉన్నైయెన్నుళ్ వైప్పిలెన్ఱుమారాతాయ్ ” ఎన్ఱతుక్కుతాత్పర్యమ్ (తరనినైయా

ఈ.—*ఎమ్మావీట్టిలెమ్మావీడాయ్, వైష్ణవసర్వస్వముమాయ్, ఉపనిషద్రహస్యముమాయ్, సర్వేశ్వరన్ఱ్కలిలే అపేక్షిత్తుప్పెఱుమతాయ్, ఇవ్వాత్మావుక్కు వకుత్తతుమానపారతన్త్ర్యత్తై యవన్ఱ్కలిలే యపేక్షిక్కిఱార్ ముతలిలే "అట్చెయ్" ఎన్న వేణుమ్; అట్చెయ్ఎన్ఱు - స్వాతన్త్ర్యత్తైవ్యావర్తిక్కిఱతు. అతిల్ 'ఎనక్కాట్చెయ్" ఎన్న వేణుమ్; ఎనక్కాట్చెయ్ఎన్ఱు - అప్రాప్తవిషయఙ్గళై వ్యావర్తిక్కిఱతు. ఎనక్కేయాట్చెయ్ ఎన్ఱు - తనక్కు మెనక్కుమ్ పోతువాయిరుక్కై తవిర్త్తు, "ఎనక్కేయాట్చెయ్" ఎన్న వేణుమ్. ఇతుతాన్ * ఒழிవిల్ కాలమెల్లాముడనాయ్మన్ని నిఱ్క వేణుమ్; ౧"క్రియతామితిమాంవద" ఎన్గిఱపడియే, " ఇన్నతైచ్చెయ్" ఎన్నవిక్కొళ్ళవేణుమ్; ఇప్పడియొరువార్తైయరుళిచ్చెయ్తు నెడుఙ్గైనీట్టాకవిరుక్కవొణ్ణాతు, ఎన్నుడైయహృదయత్తిలేవన్దుపుకుర వేణుమ్; పుకున్దాలుమ్ పోక్కువరత్తుణ్డాకవొణ్ణాతు, స్థావరప్రతిష్ఠైయాక వెழுన్దరుళియిరుక్క వేణుమ్. ఇరున్దుకొళ్ళుమ్ కార్యమెన్నెన్నాల్ (తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే) ప్రక్ఛన్దనాదికళోపాధియాకక్కొళ్ళ వేణుమ్.

అతుకూడుమవనుక్కుమ్ పూర్ణమవనుక్కు ముఱుప్పాయ్ మికుతికణ్డుత్తుప్పాకడుమిత్తనైయిఱే. ఒరుమిథునమాయ్ప్పరిమాఱానిన్నాల్ పిఱక్కుమినిమైయుమిరణ్డుతలైక్కు మొత్తిరుక్కుమిఱే, అజ్ఞనెన్నుడైయప్రీతిక్కు నానన్వయిత్తవనాకవొణ్ణాతు. ౩"నిన్" ఎన్ఱుమ్, ౩"అమ్మా" ఎన్ఱుమ్ - మున్నిలైయాకసమ్బోధిత్తుక్కొణ్డుపోరనిఱ్కచ్చెయ్తే, ఇఙ్గుప్పడర్క్కైయాక చొల్లువానెన్నెన్నిల్; "ప్రాప్యనిష్కర్షమ్బణ్ణుకిఱసమయత్తిలేతిరుముకత్తై

జీ-అ.– ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు నిదానమానపాట్టాకైయాలే ఏతత్ప్రతిపాద్యార్థవైభవత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఎమ్మావీట్టిలిత్యాది). అయిత్తిలుమ్ వైత్తుక్కొణ్డు ప్రాప్యనిష్కర్షపరమాన వెమ్మావీడుపత్తుప్పాట్టుమ్ సారమాయిరుక్కుమ్, అతిలుమితు నిదానమానపాట్టాకైయాలతీవసారతమమాయిరుక్కుమెన్నపడి. వైష్ణవాధికారికళవశ్యాపేక్షిత మిన్దప్పాట్టినర్థానుసన్ధానమితిదర్శయతి (వైష్ణవసర్వస్వముమాయితి) ఏతస్యార్థస్యమూలప్రమాణం కిమిత్యపేక్షాయామాహ (ఉపనిషద్రహస్యముమాయితి). కరవల్ల్యుపనిషత్సిద్ధమానద్వయత్తిల్ నమఃపదమిఙ్గువివక్షితమ్. ౪."ఛాయావాసత్త్వమనుగచ్ఛేత్" ఎన్ఱుమున్డిఱే. స్వరూపానురూపపురుషార్థత్వం దర్శయతి (సర్వేశ్వరన్ఱ్కలిలేయిత్యాది) ఏతేన విశేషణద్వయేనచ - రాగప్రాప్తత్వమ్, స్వరూపప్రాప్తత్వంచోచ్యతే. "అట్చెయ్, ఎనక్కాట్చెయ్, ఎనక్కేయాట్చెయ్ "ఎన్ఱు మూన్ఱువకైయాకపదత్తైప్పిరిత్తు, మూన్ఱుక్కుమ్వ్యావర్త్యమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ముతలిలేయెన్ఱుతొడఙ్గి అఱువాక్యత్తాలే). "ఎక్కాలత్తుమ్" ఎన్నతుక్కు భావమ్ (ఇతుతానిత్యాది). "ఎన్ఱు" ఎన్నతుక్కుభావమ్ (క్రియతామిత్యాది). మేలుక్కవతారికై (ఇప్పడియిత్యాది). నెడునీట్టాక - అతిదూరమాక. మనక్కే - మనస్సిలే. "ఇఙ్గెవీడు" ఎన్నతుక్కుభావమ్ (పుకున్దాలుమిత్యాది). "మన్ని" ఎన్నతుక్కుభావ (స్థావరేత్యాది). "తనక్కే" ఎన్నవేవకారార్థమ్ (ప్రక్ఛన్దనేత్యాది).

అతుపరార్థమాయిరుక్కుమోవెన్న (అతుకూడుమవనుక్కుమిత్యాది). శేషవస్తువుక్కు స్వార్థతాప్రసక్తియుణ్డోవెన్న (ఒరుమిథునమిత్యాది). మున్నిలైయాయ్ - అపరోక్షత్వేన. "తనక్కే" ఎన్ఱు పడర్క్కైయాకవెన్నపడి. పడర్క్కైయాక-పరోక్షమాక. తిరుముకత్తైప్పా

అ-అ-వి.—ఏతేన-అననుష్ఠానలక్షణాప్రామాణ్యశఙ్కా చ, ద్వయనిష్ఠైస్సర్వైరనుష్ఠీయమానత్వప్రదర్శనేనపరిహృతాభవతి. అనుష్ఠానంప్రమాణం భవతికిమితిచేత్; ౫"ధర్మజ్ఞసమయఃప్రమాణంవేదాశ్చ" ౬"తర్కోఽప్రతిష్ఠశ్శ్రుతయోవిభిన్నాః" ౭"యేతత్రబ్రాహ్మణాస్సమ్మర్శినః" ౭"యాన్యస్మాకంసుచరితాని" ౮ "యేనాస్యపితరోయాతాః" ఇతి. ద్వయనిష్ఠానుష్ఠానస్య, తదాయత్తప్రమాణభావస్య, ఏతద్గాథార్థస్య మూలప్రమాణంకిమిత్యపేక్షాయామాహ (ఉపనిషద్రహస్యముమాయితి).——— (అతుకూడుమవనుక్కుమిత్యాది) పరగతాతిశయాధానేచ్ఛయోపాదేయః

౧॥ ౨౩-౧. ౨॥ రా.అ-౧౫-౭. ౩॥ ౧౯-౧. ౪॥ భ-శాస్త్రి-మూ-సం. ౫॥ ౬॥
౭॥ తై-౬-౧౧. ౮॥ మను-స-౪-౧౭౮.

ఈ.—ఇతుతన్ని లోడుకిఱ తెన్నెన్నిల్; ‘‘ముక్తనాయ్ నిరతిశయసుఖానుభవత్తైప్పణ్ణవుమామ్, ఆత్మప్రాప్తియై ప్పెఱవుమామ్, ఆత్మవినాశమేయాకవుమామ్, నరకానుభవమ్పణ్ణవుమామ్, ఇవఱ్ఱిలెనక్కొరునిర్బన్ధమిల్లై; ఉన క్కాయ్వరుమత్తు ఇవై యిత్తనైయుమ్వరవుమామ్, ఎనక్కాయ్వరుమత్తు ఇవై యిత్తనైయుమ్ వేణ్డా; అనపిన్బు దేవ రుక్కుఉప్పామితువే యెనక్కువడివామ్బడిపణ్ణియరుళవేణుమ్’’ ఎన్ఱుస్వప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిక్కిఱార్. ఇప్పడిప్పట్ట పరమార్థర్ లోకత్తిల్ పరిమాఱువతొన్ఱల్ల; ఇవ్వాళ్వార్ పక్కలిలే కాణుతల్; రామాయణపురుషర్కళిల్ శ్రీభరతాళ్వాన్, ఇళైయపెరుమాళ్, ఇవర్కళ్ పక్కలిలే కాణుతల్ శెయ్యుమిత్తనై. కైకేయి ౧ ‘‘రాజన్’’ ఎన్ఱశొల్ పొఱుక్కమాట్టామే తిరళిలేవన్దుకూప్పిట్టానిఱే. ౨ [విలలాపసభామధ్యే] ఒరుతిరళాకవిరున్దు ఎన్నుడైయ శేషత్వత్తైయపహరిప్పతే. ౩ ‘‘దస్యుభిర్ముషితేనేవయుక్తమాక్రన్దితుంభృశమ్’’ ఎన్నుమ్బడి ఇழన్దవస్తువుక్కుత్తక్కప డియాయిరుక్కుమిఱే కూప్పీడుమ్. ౨ [జగర్హేచ] సర్వ్వావస్థైత్తుక్కుప్పిత్త్పాడరైశిష్టగర్హైపణ్ణువారైప్పోలేగర్హిత్తాన్. [పురోహితమ్] అழకియతాకవిక్కుడిక్కుమున్నోడిహితమ్బార్త్తాయ్. [సభామధ్యేపురోహితంజగర్హే]. ౪ ‘‘నియ

జీ-అ.—‘‘ఏఱ్కవేనిష్కర్షిత్తుప్పెఱవేణుమ్’’ఎన్ఱాల్, మేలే(ముక్తనాయ్)ఇత్యాదియిఱ్శొల్లుకిఱత్తోడువిరోధియాతోవెన్ఱుకేట్క, ‘‘అవై కళెల్లామ్ - అతిశయోక్తి, ప్రాప్యత్తిలేనోక్కు’’ ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. ప్రాప్యమీదృశమెన్నుమతిల్ ప్రమాణమేతెన్న (ఉత్తరార్థత్తిలి త్యాది). ౫ ‘‘నమస్సాలేయునక్కేనామాళ్చెయ్వోమెన్నుమ్బడి యాకవేణుమ్’’ ఎన్ఱు ప్రాప్యనిష్కర్షమ్పణ్ణానిన్ఱతిఱుయెన్నై. (ద్వయన్ద న్నిల్) ముముక్షువినుడైయ సాధనవిశేషత్తైచ్చొల్లుకిఱద్వయత్తిలెన్ఱపడి. ‘‘కీழిల్ తిరువాయ్మొழియిల్’’ ఇత్యాదివాక్యత్తాల్ శొన్నపర్థత్తైవివ రిక్కిఱార్ (ఇతుతన్నిలిత్యాది) ఇత్తిరువాయ్మొழియిల్ నిష్కర్షిక్కిఱ ప్రాప్యమేతెన్నిలెన్ఱపడి. ౬ ‘‘శీఱప్పిల్వీడు’’ ఎన్గిఱపాట్టైప్ప ఱ్ఱ (ముక్తనాయిత్యాది). ౬ ‘‘శీఱప్పిల్వీడు’’ ఎన్ఱు విశేషిక్కైయాలే - కేవలమ్ వీడుముణ్డెన్ఱు వివక్షిత్తు (ఆత్మప్రాప్తియైప్పెఱవుమామె న్ఱతు). ౬ ‘‘ఎయ్తక్క’’ ఎన్ఱతుక్కుఫలితార్థత్తైక్కాట్టుకిఱత్తు (ఆత్మవినాశమేయాకవుమామెన్ఱతు). ఆత్మవినాశమ్ - సంసారమ్. ఏవమనుష్ఠి తవన్తస్సన్తికిమిత్యత్రాహ (ఇప్పడిప్పట్టవిత్యాది). భగవదత్యన్తపారతన్త్ర్యైకగుణమానక్కైఙ్కర్యకరణమెన్ఱపడి. లోకత్తిల్ పరిమాఱుః తవన్తస్సన్తికిమిత్యత్రాహ ... ౭ ‘‘నిరస్తాఖిలదుఃఖోఽహమనన్తానన్దభాక్స్వరాట్ । భవేయమితి మోక్షార్థీ శ్రవణాదౌ ప్రవర్తతే’’ ఎన్ఱహమర్థాత్మత్వసమర్థః తొన్ఱల్లవెన్ఱవిడత్తిలే- ౭ ‘‘నిరస్తాఖిలదుఃఖోహమనన్తానన్దభాక్స్వరాట్ । భవేయమితిమోక్షార్థీశ్రవణాదౌప్రవర్తతే’’ ఎన్ఱహమర్థాత్మత్వసమర్థః భావ్యత్తిల్ వచనమనుసన్ధేయమ్. ఇప్పారతన్త్ర్యత్తుక్కు అనుష్ఠానమ్కాట్టుకిఱార్ (కైకేయియిత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డే భరతంప్రతికై కేయీ, ‘‘ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠకింశేషేరాజన్ పుత్రమహాయశః’’ ఇత్యాదిపూర్వ్వమేవలిఖితమ్ మూన్ఱామ్ శ్రియఃపతియిలే. ఇతుక్కుప్రమాణమ్ (వి లాపేత్యాది). ఇన్దశ్లోకమ్ - చక్రవర్తియిఱన్దశాస్త్రార్థసమనన్తరత్తిలే ‘‘భరతాళ్వాన్ రాజావాకవేణుమ్’’ ఎన్ఱు మణమురశత్తైయు, అత లాపేత్యాది). ఇన్దశ్లోకమ్ - చక్రవర్తియిఱన్దశాస్త్రార్థసమనన్తరత్తిలే ‘‘భరతాళ్వాన్ రాజావాకవేణుమ్’’ ఎన్ఱు మణమురశత్తైయు, అత హ్యామాయ్ చ్చొన్నతాయిరుక్క, కైకేయి శొల్లైప్పొఱుక్కమాట్టామేకూప్పిట్టానెన్ఱతు - అవళ్ శొన్నవార్త్తైయుమ్ నెఞ్జిలేపట్టుక్కిడక్కైక్కు యాలేయెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. ‘‘సభామధ్యే - విలలాప, సభామధ్యే - పురోహితంజగర్హే’’ ఎన్ఱిరణ్డిత్తిలుమ్ కూట్టువతు. సభామధ్యేవిలపిత యాలేయెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. ‘‘సభామధ్యే - విలలాప, సభామధ్యే - పురోహితంజగర్హే’’ ఎన్ఱిరణ్డిత్తిలుమ్ కూట్టువతు. సభామధ్యేవిలపిత ర్హాప్యదయమాహ (ఒరుతిరళాకవిత్యాది). విశేషేణలలాప ఇత్యుపసర్గార్థమ్ హృదినిధాయతత్రోపపత్తిమప్యాహ (దస్యుభిరిత్యాది). ‘‘భ శమ్’’ ఎన్ఱతు - ఇఙ్గువేణ్డువతు. ‘‘ఏకస్మిన్నప్యతిక్రాన్తేముహూర్తేధ్యానవర్జితే’’ ఇతిపూర్వార్థమ్. (ఇழన్దవస్తువెన్ఱతు) పెరుమాళైయాతల్ పారతన్త్ర్యత్తైయాతల్. శిష్టగర్హై - ‘‘శిష్టర్క్కుతుతకాతుకాణ్’’ ఎన్గిఱగర్హై. ‘‘శిష్టరిప్పడియైక్కణ్డాలుమ్ కేట్టాలుమ్ సహియార్కళ్

అ-అ-వి.—ద్రష్టవ్యమ్— —ఏవంప్రాప్యనిష్కర్షేకృతేసతిఏతన్నిష్కర్షానుగుణమేవప్రాప్యందదాత్యీశ్వరఇతిచేత్; ౮ ‘‘యథాక్రతురస్మిం ల్లోకేపురుషోభవతితథేతః ప్రేత్యభవతి’’ఇతిన్యాయాత్ తథైవదదాతీతి ధ్యేయమ్.———ఏతాదృశార్థపరదశకస్యఅననుష్ఠానలక్షణాప్రామాణ

౧॥ రా-అ-౭౨-౨౪. ౨॥ రా-అ-౮౨-౧౦. ౩॥ ౪॥ అప-ధ.
౫॥ గద్య-త్ర-౨. ౬॥ ౧౯-౫౯. ౭॥ శ్రీభా-జి-అ. ౮॥ ఛాం-ఉ-3-౧౪.

ఈ.—(కణ్డలఙ్గళ్) "భూతలఙ్గళ్" ఎన్నుమాప్పోలే తిరుక్కణ్గళిన్ పరప్పైప్పఱ్ఱిచ్చొల్లుకిఱతు. పరన్దుశివన్దిరున్దుళ్ళతిరుక్కణ్గళైయుమ్, అవఱ్ఱుక్కుప్పరభాగమామ్బడి కఱుత్తతిరుమేనియైయుముడైయ సర్వేశ్వరనైక్కవిపాడిన్ఱు. (వణ్డిత్యాది) వెళ్ళత్తిలేయలైవారైప్పోలే తేన్ వెళ్ళత్తిలే వణ్డుకళలైయానిన్ఱుళ్ళ శోలైయైయుడైయ తిరుప్పులితివళనాట్టైయుడైయ ఆழ்వారరుళిచ్చెయ్తతు. తలైయానపణ్ణిలేశొన్నతమిழ்ప్పాయిన్ఱు ఇప్ప్రిబన్ధన్దాన్. అన్ఱియే, పణ్ణిన్మేలేశొన్నవెన్నుతల్. ఆయిరత్తిలుమ్నై త్తుక్కొణ్డు ఇప్పత్తైయుమభ్యసిక్కవల్లార్కళ్ ౧"నాకస్య పృష్ఠే" ఎన్గిఱపడియే, పరమపదత్తిలే తఙ్గళ్ వ్యాప్తత్తోడిరున్దు, ఎవ్వకైయాలుమ్ విలక్షణమానమోక్షమానతు తఙ్గళుక్కువిధేయమామ్బడిపెఱువర్. (విణ్ణాలె) తలైయానవిణ్ణిలేయెన్నుతల్, విణ్ణిన్మేలేయెన్నుతల్. అఙ్గుళ్ళార్ తఙ్గళాజ్ఞానువర్తనమ్బణ్ణుమ్బడియాకప్పెఱువర్. ఆత్మలాభత్తళవుమన్ఱిక్కే, పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షత్తైయాళప్పెఱువర్. (వీఱ్ఱిరున్దు) సాంసారికమానసఙ్కోచమెల్లాన్దీరుమ్బడిఆఱుపట్టిరున్దు. (ఆళ్వారెమ్మావీడే) ౨ "తన్బాల్ మనమ్వైక్కత్తిరుత్తివీడు తిరుత్తువాన్" ఎన్ఱు-ఎనక్కుమేల్ పరికరత్తుక్కుమ్ తరువానాకచ్చమైత్తునిఱ్కుఅపరమపదత్తైయాళప్పెఱువర్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - ఇత్తిరువాయ్ మొழியిల్ పరక్కచ్చొల్లుకిఱవర్థత్తైసఙ్గ్రహేణవరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱుకొణ్డు, "సంసారమాకిఱవిక్కడలైక్కడక్కవేణుమ్" ఎన్ఱిరుప్పార్క్కుక్కడత్తిక్కొడుక్కుమెన్ఱార్; ఇరణ్డామ్బాట్టిల్- అవన్ వేణుమో, అవనోడేసమ్బన్ధమేకడత్తుమెన్ఱార్; మూన్ఱామ్బాట్టిల్ - అవనుడైయవతిమానుషచేష్టితఙ్గళ్ ప్రత్యక్షిక్కలామెన్ఱార్; నాలామ్బాట్టిల్ - "3 * అన్దమిల్ పేరిన్బత్తైప్పెఱవేణుమ్" ఎన్ఱిరుప్పార్ అవనై యాశ్రయియుఙ్గోళెన్ఱార్; ఐన్దామ్బాట్టిల్-కీழ் "ఇరైవనామెప్పొరుట్కుమ్" ఎన్ఱత్తైవివరిత్తార్; ఆఱామ్బాట్టిల్-ఇవ్వుత్కర్షమెల్లామవనుక్కుణ్డోవెన్న, నామారాయ వేణ్డాతపడి అర్జునన్ పక్కలేతెరిన్దుఱుతియిట్టానెన్ఱార్ ; ఏழ்ఆమ్బాట్టిల్-ఒరువననువర్తనఙ్గొణ్డిటయ వేణుమో?, అవనుక్కిష్టసర్వచేష్టావిషయమాయన్ఱోజగత్తిరుక్కిఱతెన్ఱార్; ఎట్టామ్బాట్టిల్ - వ్యాప్తితోడక్కమాన అవనుడైయ అపదానఙ్గళోరువరాల్ పరిచ్ఛేదిక్కముడియాతెన్ఱార్; ఒన్బతా

జీ-అ.—"కణ్" ఎన్ఱాఱ్పోలేతో "కణ్డలమ్" ఎన్ఱతెతుక్కాకవెన్న; భూతలవ్యపదేశవద్విస్తారత్తైప్పఱ్ఱవెన్గిఱార్ (భూతలఙ్గళిత్యాది). పరన్దు ఇత్యాదియాలే - ప్రతిపాద్యవైలక్షణ్యముమ్, వెళ్ళత్తిలే యిత్యాదియాలే - వక్తృవైలక్షణ్యముమ్, తలైయాన పణ్ణిలే శొన్న తమిழ் త్యాదియాలే - ప్రబన్ధవైలక్షణ్యము మరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. అలమ్బక్కై - అలైక్కై. తలైయానపణ్ణిలే - శ్లాఘ్యమానపణ్ణిలే. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, "తలై" ఎన్ఱు - మేలాయ్, పణ్ణిలేయెన్ఱపడి. ఇప్పత్తుమ్వల్లార్ - ఇప్పత్తైయభ్యసిక్కవల్లార్. "ఆళ్వార్, ఎమ్మావీడాళ్వార్, వీఱ్ఱిరున్దాళ్వార్" ఇతిపదాని క్రమేణ పరామృశన్ ప్రతిపదంభావమాహ (అఙ్గుళ్ళారిత్యాదివాక్యత్రయేణ). "ఎమ్మావీడు" ఎన్ఱతుక్కు - "ఎవ్వకైయాలుమ్ విలక్షణమానమోక్షమ్" ఎన్ఱతుతవిర, అర్థాన్తరమ్ (తన్బాలిత్యాది). ఇన్దపక్షత్తిలే, ఎమ్ఎన్ఱు - ఎఙ్గళుక్కాయ్, ఎనక్కుమేల్ పరికరత్తుక్కుమెన్ఱపడి.

ఎట్టామ్బాట్టర్థత్తిన్ నిగమనత్తిలే (వ్యాప్తితోడక్కమాన వనుడైయ వపదానఙ్గళోరువరాల్ చరిచ్ఛేదిక్కముడియాతెన్ఱార్) ఎన్ఱిరుక్కిఱతు; ఎట్టామ్బాట్టినుడైయవవతారికైయుమ్, "అవనుడైయవద్భుతకర్మఙ్గళైత్తనిత్తనియుమ్ తిరళవుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కప్పోకాతెత్తనైయేనురుక్కిఱతు; ఎట్టామ్బాట్టినుడైయవవతారికైయుమ్, "అవనుడైయశెయల్ పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణామళవుడైయార్క్కుమెన్గిఱార్" ఎన్ఱిరుక్కిఱతు; అన్దప్పాట్టినుత్తరార్ధావతారికైయోవెన్ఱాల్, "అవనుడైయశెయల్ పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణా తెన్నైక్కు స్వరూపమోతాన్ పరిచ్ఛేదిక్కలాయిరుక్కిఱతెన్గిఱార్" ఎన్ఱిరుక్కిఱతు; తస్మాత్, జగన్నిగరణాద్విభుత్వాచ్చపరిచ్ఛేత్తుమశక్య

అ-అ-వి.— ప్రథమావిభక్తేర్యోజనాందర్శయన్ వక్తుర్వైలక్షణ్యందర్శయతి (ఆழ்వారరుళిచ్చెయ్తతిత్యన్తేన)—— "మేల్"

౧॥ తై-నా-౧. ౨॥ ౫-౧౦. 3॥ ౧౯-౧౧.

ఈ.—సర్వమ్.౧"నతదస్తివినాయత్స్యాన్మయా" ఎన్ఱుఅవన్ తాన్శొన్న వాక్యత్తైయాయిరుక్కిఱవన్ తాన్శొల్లిఱ్ఱు.(ఎన్ఱ మకనైక్కాయ్న్దు) ఇవ్వర్థత్తైశ్శత్రువేశొల్లిలుమ్ కేట్టుప్పోతేకాలిలేవిழ வేణ్డుమ్ వాక్యత్తైశొల్లిఱ్ఱు, ప్రమాణవిరుద్ధమానవర్థత్తైచ్చొల్లిలుమ్ కొణ్డాడవేణ్డుమ్బడియాయిఱ్ఱుసమ్బన్ధమ్, పరువత్తాలుజ్గొణ్డాడవేణుమ్; ౨[పళ్ళియిలోతివన్ద] పళ్ళియోతుమ్ పరువత్తిలుళ్ళవైయడైయ కొణ్డాట్టమాయిరుక్కుమ్. అతుక్కుమేలే [తన్శిఱువన్] తన్వయిత్తిల్పిఱన్దవన్ వాత్సల్యమికవుమ్ ప్రియమాయిరుక్కుమ్. [వాయిలోరాయిరనామమ్] అతుక్కుమేలేతిరునామత్తైచ్చొల్లిఱ్ఱు. [ఒళ్ళియవాకిప్పోత] ఇవైయొన్ఱుమిల్లైయాకిలుమ్శొన్నపోతైయినిమైతాన్కొణ్డాడవేణుమ్. [ఆజ్గతనుక్కొన్ఱుమోర్పొఱుప్పిలనాకి] అసహ్యాపచారమిఱే. [పిళ్ళైయైచ్చీఱి] తిరునామజ్గళొన్నతువేహేతువాక "పుత్రనన్ఱు" ఎన్ఱువిట్టానవన్; తిరునామజ్గళొన్నవర్కళోడే తమక్కెల్లావుఱవుముణ్డాక నినైత్తిరుక్కైయాలే యివర్ [పిళ్ళై] ఎన్కిఱార్.

(మకనైక్కాయ్న్దు) వయిఱ్ఱిలేపిఱన్దవనాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, తిరునామజ్గళ్ల్పప్పాటుక్కప్పాట్టామేశీఱినానాయిఱ్ఱు. (ఇజ్గిత్యాది) ఎழுముళనాకిల్ నీశొల్లుకిఱపనిజ్గిల్లైయాయిరానే ఎన్ఱు తూణైయడిత్తుక్కాట్టినాన్. ౩[అళన్దిట్టతూణైయవన్తట్ట] "ముస్నైనరసింహత్తైవైత్తునట్టతూణ్" ఎన్నవొణ్ణాతే; తానేతనక్కుప్పారున్దప్పార్త్తునఱుక్కినట్టతూణాకైయాలే. [అవన్తట్ట] వేఱేశిలర్తట్టినార్కళాకిల్, "కైయిలేయడక్కికొణ్డువన్దుతూణిలేపాయ్చ్చినార్కళ్" ఎన్నవుమామిఱే; తానేయాయిఱ్ఱు తట్టినానుమ్. (అజ్గప్పొழுతే) అత్తూణిలే,

౧జీ-అ.—మిత్యాది). గీతాసునవమే, "మయాతతమిదంసర్వంజగదవ్యక్తమూర్తినా।మత్స్థానిసర్వభూతానినచాహంతేష్వవస్థితః". తత్రైవదశమే, "యచ్చాపిసర్వభూతానాంబీజంతదహమర్జున।నతదస్తివినాయత్స్యాన్మయాభూతంచరాచరమ్". "ఎన్ఱ"ఎన్ఱతుక్కుభావమ్(ఇవ్వర్థత్తైయిత్యాది). "మకన్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ప్రమాణేత్యాది). "మకన్" ఎన్ఱతు - పరువత్తుక్కుముపలక్షణమాక్కిభావమ్ (పరువత్తాలుమిత్యాది). వాత్సల్యత్తైయిన్ శీర్త్తియుమ్, సమ్బన్ధముమ్, పరువముమొన్ఱోన్ఱేకొణ్డాడవేణ్డియిరుక్క, ఇవన్నిష్కారణమాకచ్చీఱినానెన్ఱతాయిఱ్ఱు. పరువత్తాఱ్కొణ్డాడవేణ్డుమ్బడి యిప్పడిశిఱుపిళ్ళైయాయిరుక్కుమోవెన్న (పళ్ళియిలోతియిత్యాది). పెరియతిరుమొழி. ఇప్పాట్టుక్కర్థమ్ (పళ్ళియిలోతుమ్పరువత్తిలిత్యాది). అన్యపుత్రత్వేపీతిభావః. పళ్ళి - విద్యాశాలై. ఒళ్ళియవాకిప్పోత-అழకియతాకచ్చొల్ల. ఇత్తనైయుముణ్డానాల్ పొఱామైక్కడియెన్నెన్న (అసహ్యాపచారమిత్యాది). ఇవమ్ - విద్ధవ్యాఖ్యాతృవాక్యమ్. అన్యోత్కర్షమసహ్యమాకిఱవపచారమెన్ఱపడి. సర్వేశ్వరనైక్కాణవిల్లై, కేట్కవిల్లై, తనక్కొత్తానొరు అనిష్టమ్ శెయ్యవిల్లైయాయిరుక్కచ్చెయ్[illegible], భగవత్ప్రస్తావమానాలుమసహమాననాయిరుక్కైయాలే యసహ్యాపచారమెన్ఱుకరుత్తు. ప్రహ్లాదనైయెన్నాతే, "పిళ్ళై" ఎన్ఱతుక్కకరుత్తెన్నెన్న (తిరునామమిత్యాది). "శీఱి" ఎన్నైయాలే (అన్నైన్ఱువిట్టానెన్ఱతు). పిళ్ళైయెన్ఱతు - ౪ "మాతాపితా" ఇత్యాదిప్పడియే సర్వవిధబన్ధుత్వత్తుక్కుముపలక్షణమ్. ఇవర్-తిరుమழிశైయాழ்వార్.

"మకనైక్కాయ్న్దు" ఎన్ఱతుక్కుశబ్దార్థమ్ (వయిఱ్ఱిలేయిత్యాది). అప్పడి తూణైత్తట్టినానోవెన్న (అళన్దిట్టవిత్యాది). పెరియాழ்వార్తిరుమొழி. ఇతుక్కర్థమ్ (మున్బేయిత్యాది). పొరున్ద - పొరుత్తమ్ పొరున్దుమ్బడియాక. పాయ్చ్చినార్కళ్ - ప్రవేశిప్పిత్తార్కళ్.

అ-అ-వి.—తిరునామత్తినుడైయసత్యత్తైయాలే నరసింహమాయ్త్తోన్ఱినానత్తనైపోక్కి, "అజ్గేనరసింహముణ్డు"ఎన్నైక్కుసమ్భావనైయిల్లైయెన్నుమత్తై ఆழ்వార్ దివ్యసూక్తిముఖత్తాలే దర్శిప్పిక్కిఱార్(అళన్దిట్టవిత్యాది)—అవన్తట్టినానేయాకిలుమ్ఏఱ్కవేయొరునరసింహత్తైక్కొణ్డుపాయ్చ్చినార్కళాకైయాలే యితుసర్వగతత్వత్తుక్కు ప్రమాణమాకవల్లోవెన్ఱొరుశజ్కైవరుమే,అతుకాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అళన్దిట్టవి

౧॥ భ-గీ-౧౦-౩౯. ౨॥ తి-మొ-౧౩-౭ ౩॥ పెరి-తి-మొ-౭-౯. ౪॥ స్తో-౫.

అర్థము.— పరిశుద్ధుండైనభగవంతునియొక్క మూడులోకములను గొల్చిన (౩) సుందరములైన పాదములయందు మనోహరములైన (౬) పుష్పమాలలను సమర్పించి వాటినే (౯) శివునియొక్క శిరస్సునందుం దాను (౧౨) చూచి అర్జునుండు నిశ్చయించిన (౧౫) పచ్చని తిరుత్తుழాయ్‌మాలకలవానియొక్క పరత్వము (౧౫, తక్కిన ఎవరిచేతను జెప్పుటకు (౨౧) అవకాశముకలదా ?. (౨౨) ౬.

ఈ.— ఆఱామ్బాట్టు. నీర్ శొల్లుకిఱవనుక్కు ఇన్దవుత్కర్షమెల్లాముణ్డో? వెన్న; మున్బే అర్జునన్ నిరూపిత్తు నిర్ణయిత్తవర్థమ్ నామిన్నా రాయుమ్బడికుఱైపట్టిరున్దతో వెన్గిఱార్.

(తీర్త్తన్) ౧ “ పాదోదకేనసశివస్స్వశిరోధృతేన ” ఎన్గుమ్, ౨ “ పావనార్థంజటామధ్యేయోగ్యోస్మీత్యవధారణాత్ ” ఎన్గుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, తన్ తిరువడికళోట్టై స్పర్శత్తాలే అశుద్ధరైయుమ్ శుద్ధరాక్కవల్లశుద్ధియైయుడైయవన్. ఇతై ప్పోతుత్తాన్ శెయ్‌తతెన్ను మపేక్షైయిలే (ఉలకళన్ద శేవడి) ఎన్ఱు అత్తైస్మరిప్పిక్కిఱార్. ౩ [కుత్తై కొణు] తన్నుడైయ ఆకిఞ్చన్యత్తై మున్నిట్టుక్కొణ్డు. [నాన్ముకన్ కుణ్డికైనీర్ పెయ్‌తు] అరుకేనిన్ఱ ధర్మతత్త్వమ్ ఇవన్ నినైత్తవాతేజలమాయ్ ఇవన్ కుణ్డికైయిలే ప్రవేశిత్తతు. [మత్తైకొణ్డమన్దిరత్తాల్ వాழ்த்తి] శ్రీపురుషసూక్తాదికళైక్కొణ్డు స్తుతిత్తు. [కత్తైకొణ్డకణ్డత్తాన్ శెన్నిమే లేఱక్కழுవినాన్] “ యుక్తాయుక్తనిరూపణమ్బణ్ణవటియాతే ఇవననీతియిలేకైవళరానిన్దాన్; అతుపోకవేణుమ్ ” ఎన్ఱు ఇవన్ జటైయిలేయేఱుమ్బడియవన్ తిరువడికళై విళక్కినాన్, శ్రీపాదతీర్థఙ్గొణ్డుదుష్పుత్రర్కళ్ తలైయిలే తెళిక్కుమాప్పోలే. ఇవ్విడత్తిల్ కృష్ణవృత్తాన్తమాయిరుక్క శొల్లుకిఱతు, శ్రీవామనావతారమెన్నెన్నిల్ ; కృష్ణావతారత్తుక్కుమ్ వామనావతారత్తుక్కుమ్, వరైయాతే యెల్లారోడుమ్ పొరున్దుమతుణ్డాకైయాలే శొల్లుకిఱార్. (పూన్దామమ్ శేర్త్తి) అర్జుననుక్కొరుదేవతైపక్కలిలే ఒరు అస్త్రమ్బెఱవేణ్డువతాయ్ అవనతుక్కుద్యుక్తనానసమయత్తిలే, ఇవన్ శ్రమత్తైయారుక్కైక్కాక “ పుష్పఙ్గళై

జీ-అ.— ఆఱామ్బాట్టు (తీర్త్తనిత్యాది). “పార్త్తన్ తెళిన్దొழிన్ద” ఇత్యాద్యుత్తరార్ధత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (నీర్ శొల్లుకిఱవిత్యాది).

“ తీర్త్తన్ ” ఎన్గతుక్కు - అశుద్ధరైయుమ్ శుద్ధరాక్కవల్లపావనత్వత్తైయుడైయవనెన్నర్థమాకవివక్షిత్తత్తైప్రమాణమాకవరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ (పాదోతకేనేత్యాది) స్తో॰ర॰ “ వేదాపహార ” ఇత్యాది. ఈశ్వరసంహితాయాంబ్రహ్మా, ౨“ద్రవీభూతస్తదాధర్మోహరిభక్త్యామహామునే । గృహీత్వాధర్మపానీయంపాదనాథస్యతుష్టయే । క్షాళితంపరయాభక్త్యాపాద్యార్ఘ్యాదిభిరర్చితమ్ । తదమ్బుపతితందృష్ట్వాదధారశిరసాహరః । పావనార్థంజటామధ్యేయోగ్యోస్మీత్యవధారణాత్”. ఇతు - అశుద్ధరైయుమ్ శుద్ధరాక్కినవితు. తిరువులకళన్దరుళినపోతు అశుద్ధరుమ్ శుద్ధరానార్కళోవెన్న (కుఱైకొణ్డిత్యాది). “ద్రవీభూతస్తదాధర్మః” ఇత్యాదిప్రమాణత్తైహృదికరిత్తుక్కొణ్డు (అరుకేనిన్ఱవిత్యాది). కుణ్డికై-కమణ్డలు. “కఱైకొణ్డకణ్డత్తాన్” ఎన్ఱువిశేషిక్కిఱతుక్కుతాత్పర్యమ్ (యుక్తాయుక్తేత్యాది). ఆఙ్గు - అణ్డత్తిన్ శేవడియై - నాన్ముకన్-కుఱైకొణ్డు - కుణ్డికైనీర్ పెయ్‌తు ఎన్ఱుతొడఙ్గి, కழுవినా నిత్యన్వయః. కఱై - విషమ్. అనీతి - స్వాతన్త్ర్యమ్. “శెన్నిమేలేఱ” ఎన్గతుక్కుభావమ్ (శ్రీపాదతీర్థమిత్యాది). తెళిక్కై - ప్రోక్షిక్కై. తటస్థశఙ్కైయైయనువదిత్తుపరిహరిక్కిఱార్ (ఇవ్విడత్తిలిత్యాది). “ పార్త్తన్ తెళిన్దొழிన్దపైన్దుழாయాన్ పెరుమై” ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (కృష్ణవృత్తాన్తమెన్ఱతు). కృష్ణవృత్తాన్తమ్ శొల్లుకిఱవిడత్తిలే, “ ఉలకళన్ద శేవడి మేల్ ” ఎన్ఱు - వామనావతారవృత్తాన్తకథనత్తుక్కుతత్పర్యమెన్నెన్ఱుశఙ్కార్థమ్. వరైయాతే - మర్యాదైయిడాతే. (శొల్లుకిఱార్) ఏకావతారత్వేనవదతీత్యర్థః. ఒరుదేవతైపక్కలిలే-రుద్రన్బక్కలిలే. ఓరస్త్రమ్-పాశుపతాస్త్రమ్. అతుక్కు-పాశుపతాస్త్రలాభార్థమానరుద్ర

అ-అ-వి.— అర్జునోఽభిమన్యువినాశంశ్రుత్వా, “వ్యూహద్వారేజయద్రథేన రుద్రప్రసాదలబ్ధమాలాప్రక్షేపాద్ధిభీమసేనాదీనాంవ్యూహప్రవేశశక్తిర్జాతా, తతఏవహ్యభిమన్యుర్నష్టః. తస్మాదభిమన్యువినాశహేతుభూతంజయద్రథంశ్వస్సాయంకాలాత్పూర్వమేవ నహన్మిచేత్స్వయమగ్నిప్రవేశంకరవాణి” ఇతిప్రతిజ్ఞాంచకార; “జయద్రథశ్చపాశుపతాస్త్రేణవినానవినశ్యేదితితదర్థంపాశుపతాస్త్రంజానాసికిమ్” ఇత్యర్జునంప్రతికృష్ణఃపప్రచ్ఛ; తదాఽర్జునః “విస్మృతవానహమ్” ఇత్యుక్త్వా, రుద్రాత్పాశుపతాస్త్రంలబ్ధుంరుద్రసమారాధనోద్యుక్తోబభూవ; తస్మిన్ సమయే ఇత్యర్థః. ౬

౧॥ స్తో-ర. ౨॥ ఈశ్వర-సం. ౩॥ ర-తి-అ-౯.

ఈ.— అవర్కళ్ళైత్తెయనాదరిత్తిరుక్క, నామ్నమ్ముడైయవనుభవత్తైవిట్టు ఇవర్కళోడే తువక్కుణ్గైఅవితుక్కు ప్రయోజనమేన్?" ఎన్ను, వఴిపఱిక్కుమ్ నిలత్తిల్ తమ్కైప్పొరుళ్ కొణ్డుతప్పినార్ హృష్టరామాపోలే, ‹‹ నామ్మున్దఅమున్నమివర్కళైప్పోలే యాకాత్తొழియప్పెఱ్ఱోమిఱే" ఎన్నుస్వలాభత్తైయనుసన్ధిత్తినియరాకిఱార్. *

ఈ.— ముతఱ్పాట్టు. ముక్తప్రాప్యభోగత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ముతఱ్పాట్టుత్తాని త్తిరువాయ్మొழிక్కు సఙ్గ్రహమాయ్, మేలుళ్ళపాట్టుక్కళితిలే యొరుపదత్తైప్పఱ్ఱిప్పోరుమవైయుమ్, అతుతన్నైప్పఱ్ఱి యెழுమవైయునాయిరుక్కిఱతు.

(అణైవతరవణైమేల్) ముక్తప్రాప్యభోగన్దానిరుక్కిఱపడి. పర్యఙ్కవిద్యైయిఱ్చొల్లుకిఱపడియే, సర్వేశ్వరనుమ్ పిరాట్టిమారుఙ్గూడత్తిరువనన్దాழ்వానాకిఱపడుక్కైయిలే యిరుక్కిఱవిరుప్పిలే,ఇచ్చేతనన్ ముక్తనాయ్ చ్చెన్నుకిట్టినాల్ ౧ ‹‹అహంబ్రహ్మాస్మి"- నాన్ రాజపుత్రన్, బ్రహ్మప్రకారభూతన్ ఎన్నక్కడవన్; ‹‹ఆకిలిఙ్గనేపోరాయ్" ఎన్నాలవనఙ్గీకారమ్పెఱ్ఱు, మాతాపితాక్కళిరున్దపడుక్కైయిలేప్రజై శెన్నేఱుమాపోలే ౧ ‹‹తమేవంవిత్పాదేనాధ్యారోహతి" ఎన్నేఱక్కడవనాక చ్చొల్లుకిఱ అప్పేఱ్ఱైచ్చొల్లుకిఱతు. (అణైవతు) తాపత్రయఙ్గళాలే

జీ-అ.—ఇవర్కళై. ౨ ‹‹తన్మహ్యంరోచతే సన్ధిస్సహరామేణరావణ।యదర్థమభియుక్తాస్సీతాతస్మైప్రదీయతామ్" ఎన్నుమాల్యవానుమ్, ౩ ‹‹నవిరోధోబలవతాక్షమోరావణతేనతే" ఎన్నుమారీచనుమ్, ౪ ‹‹ ప్రసాదయేత్వాంబన్ధుత్వాత్ కురుష్వవచనమ్మమ।ఇదంతథ్యంత్వహం బ్రూమిదీయతామస్యమైథిలీ" ఎన్నువిభీషణాழ்వానుమ్శొన్నార్కళిఱే. తువక్కుణ్గైఅ - ఈడుపడుకైఅ. (స్వలాభత్తైయనుసన్ధిత్తెన్నతు) ౫ ‹‹కణ్ణనైనాన్కణ్డేనే" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ. ఇనియరాకిఱార్ - ప్రీతరాకిఱార్. *

ముతఱ్పాట్టు (అణైవత్యాది). ‹‹ అణైవతరవణైమేల్ పూమ్పావైయాకమ్పుణర్వతు " ఎన్గిఅవివ్వళవైప్పరామర్శిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ముక్తప్రాప్యేత్యాది). ‹‹ఇరువరవర్ముతలుమ్తానే" ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ముతఱ్పాట్టుత్తానిత్యాది). అతుతన్నైప్పఱ్ఱి - అప్పాట్టుత్తన్నైప్పఱ్ఱి.

ముక్తప్రాప్యభోగన్దానిరుక్కిఱపడియెన్గిఅవిడత్తిలే. ౬ ‹‹సూర్యాదీన్" ఎన్గిఅశ్లోకముమ్, ౭ ‹‹సవ్యంపాదమ్" ఎన్గిఅశ్లోకముమనుసన్ధిప్పతు. ‹‹అణైవతరవణైమేల్" ఎన్నాల్- ముక్తప్రాప్యభోగమెప్పడిక్కొల్లిఱ్ఱామెన్న (పర్యఙ్కవిద్యైయిలిత్యాది). ౮ ‹‹సహస్రస్థూణేవిమితేదృఢఉగ్రేయత్రదేవానామధిదేవఆస్తే" ఎన్న - తిరుమామణిమణ్డపత్తిలే, తిరువనన్దాழ்వానైలేధర్మాద్యష్టపీఠత్తైయుడైత్తాన దివ్యసింహాసనత్తిన్మేలే, ౯ ‹‹తస్మిన్నష్టదళంపద్మమ్" ఎన్గిఅపద్మత్తిలే, ౧౦ ‘విమలోత్కర్షిణీజ్ఞానాక్రియాయోగాతథైవచ। ప్రహ్వీసత్యాతథేశానాతాసామ్నామ్నాసమర్చయేత్’ ఎన్ను - అన్దపద్మత్తినష్టదళత్తిలే, విమలాద్యష్టపరిచారికైకళుమ్, అతిల్కర్ణికైయిలేయిరుక్కిఱ ‘అనుగ్రహై’ ఎన్నవళోడేకూడత్తిరువెణ్శామరమ్పరిమాఱ, అన్దకర్ణికైయిలే తిరువనన్దాழ்వానైలే పిరాట్టిమారోడేకూడవీఱ్ఱిరుక్కుమతు - పర్యఙ్కవిద్యాప్రకారమ్, కౌషీతకిబ్రాహ్మణత్తిలేశొల్లప్పట్టతు" ఎన్నరుళిచ్చెయ్వర్. విమితే - విశాలే. ఉగ్రే - అనభిభవనీయే. ‹‹అహంబ్రహ్మాస్మి" ఎన్న సామానాధికరణ్యమ్ - కార్యకారణభావత్తాలేయాతల్, శరీరాత్మభావత్తాలేయాతల్. ఇన్దవిరణ్డైయుమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నాన్ రాజపుత్రన్ బ్రహ్మప్రకారభూతనెన్ను). రాజపుత్రనెన్గైయాలే - కార్యకారణభావమ్. బ్రహ్మప్రకారభూతనెన్గైయాలే - శరీరాత్మభావమ్. రాజపుత్రన్ - బ్రహ్మపుత్రనెన్నపడి. పోరాయ్ - వారాయ్. ఏవంవిత్ - ఏవంప్రకారేణోపాసకః. తమ్ - పాదేనాధ్యారోహతీత్యన్వయః. అభిమతవిషయత్తైయణైవార్ అత్యభినివిష్టరాయణైయుమాపోలే, ఇవనోడేయణైయుమ్పోతు మభినివేశమ్ తోన్ఱవణైయుమాకైయాలే యప్పభినివేశత్తైయరు

అ-అ-వి.— ‹‹ ౫శిన్తైకొణ్ పేసుపవర్క్కనరకేటా" ఇతిగాథాంహృదినిధాయాహ (నామ్నమ్ముడైయవనుభవత్తైయిత్యాది).

౧॥ ౨॥ రా-యు-౩౫-౧౦౫. ౩॥ రా-బా-౧-౫౦౫. ౪॥ రా-యు-౯-౨౧. ౫॥ ౧౮-౧౧.
౬॥ ౭॥ ౮॥ ౯॥ ౧౦॥